

श्रीवे नमः



புதிமதே ரங்கராமானுஜ மஹாதேவிகாய நம:
புதிமதே வேதாந்தராமானுஜ மஹாதேவிகாய நம:
புதிமதே ப்ரீதிலாஸ மஹாதேவிகாய நம:
புதிமதே கோபாலாய மஹாதேவிகாய நம:

புதிமதே ஸாக்ஷாத் ஸ்வாமீதி
விஜ்ஜாதாந் ஜ்ஞானவீராமானுஜானஸேவயே

श्री वेदान्त रामानुज महादेशिकाय नमः
श्रीरङ्गनाथ दिव्यमणिषादुकाभ्यां नमः

व्याख्यान पञ्चक सहित

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारः ॥

மும்ருவது பாகம்

ஸம்பாதகர்:

புதி உ.வே. வித்வான் பாண்டியமணி, வீரவல்லி.

வடுவூர் புதி தேவிகாசார்யர்

(புதிசார்யம், புதிரங்கம் புதிமத் ஆண்டவன் ஆர்ரம்.)



श्रीरङ्गं श्रीमदाण्डवनाश्रमः

Srirangam Srimad Andavan Ashramam, Chennai.

2011

श्रियै नमः



ஸ்ரீமதே ரங்கராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே வேதாந்தராமானுஜ மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே ஸ்ரீநிவாஸ மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே கோபாலார்ய மஹாதேசிகாய நம:

ஸ்ரீமதே ஸாக்ஷாத் ஸ்வாமீதி
विख्याताय ज्ञानवैराग्यानुष्ठानशेवधये

श्री वेदान्त रामानुज महादेशिकाय नमः

श्रीरङ्गनाथ दिव्यमणिपादुकाभ्यां नमः

व्याख्यान पञ्चक सहित

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारः ॥

முன்னுவது பாகம்

ஸம்பாதகர்:

ஸ்ரீ உ.வே. வித்வான் பாஷ்யமணி, வீரவல்லி,

வடுவூர் ஸ்ரீ தேசிகாசார்யர்

(ஸ்ரீகார்யம், ஸ்ரீரங்கம் ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் ஆசிரமம்.)



श्रीरङ्गं श्रीमदाण्डवनाश्रमः

Srirangam Srimad Andavan Ashramam, Chennai.

2011

Rahasyathraya Saram (Part-III)

1st Edition, 2011

Copies - 1000

All Rights Reserved

Price Rs. 750.00

Copies can be had :

Srirangam Srimad Andavan Asramam

21, Desikachari Road

Mylapore, Chennai - 600 004.

Printed at :

Elango Achukoodam

Mylapore, Chennai - 600 004.

Phone : 2499 1821

Cell No. 98841 84061



ஸ்ரீமத் ஆண்டவன் (ஸ்ரீ முஷ்ணம்)
ஸ்ரீ ரங்கராமாநுஜ மஹாதேஸிகன்

श्रियै नमः



श्रीमते लक्ष्मीहयवदन परब्रह्मणे नमः

श्रीमते रामानुजाय नमः

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः

श्रीमन्निगमान्तमहादेशिकेन अरुणिचं चेत्यतः

॥ श्रीमद्रहस्यत्रयसारम् ॥

श्रीभाष्यं श्रीनिवासाचार्यं अरुणिचं चेत्यतः सारदीपिका

श्रीमद्रोपालार्यं महादेशिकेन अरुणिचं चेत्यतः उत्तरसारास्वादिनी

श्रीमद्भारद्वाजं श्रीनिवासाचार्यं अरुणिचं चेत्यतः सारप्रकाशिका

श्रीशैलं श्रीनिवासाचार्यं अरुणिचं चेत्यतः सारविवरणी

श्रीपरकालं संयमीन्द्रमहादेशिकं अरुणिचं चेत्यतः सारप्रकाशिकासङ्ग्रहम्

इन्तं जन्तुं वय्याक्यारुन्तं

श्रीमद्वेदमार्गेत्यादि

वेणियनल्लुर् श्री नारायणाचार्याराल

परीशोथिक्कपुडु, श्रीरङ्गम् श्रीमताण्डवनं आश्रमं श्रीकार्यम्

वडुलुर्, श्री २.वे. தேசிகாசாரியரால் வெளியிடப்பட்டது.

श्रियै नमः

श्रीमते निगमान्त महादेशिकाय नमः

வ்யாக்யான பஞ்சகங்களுடன் கூடிய ஸ்ரீமந் நிகமாந்த
மஹா தேசிகன் அருளிச் செய்த ஸ்ரீமத் ரஹஸ்யத்ரய
ஸாரத்தின் த்ருதீய சம்புடத்தில் அடங்கிய
அதிகாரங்களுடைய ஸூசிகை.

பக்கம்

1. मूलमन्त्राधिकारः	-	1-238
2. द्वयाधिकारः	-	239-383
3. चरमश्लोकाधिकारः	-	384-656
4. आचार्यकृत्याधिकारः	-	657-678
5. शिष्यकृत्याधिकारः	-	679-698
6. निगमनाधिकारः	-	699-734



ஸ்ரீ ஸ்வாமி தேசிகன்

॥ श्रियै नमः ॥



॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमते श्रीनिवासमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमते वेदान्तरामानुजमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रीमुखम् ॥

कल्पितैतिह्यमानस्थैरनल्पैर्जल्पपण्डितैः ।

श्रुतिस्मृतिसदाचारभिन्नमार्गप्रपोषकैः ॥ १ ॥

प्रच्छन्नभूमिकाभेदैस्संप्रदायविदूषकैः ।

संप्रदायविरुद्धार्थग्रन्थिग्रन्थशतैर्युतैः ॥ २ ॥

गुरुपरम्परालब्धरहस्यार्थप्रभेदिभिः ।

न नश्छिन्नो भवेदर्थो रहस्यत्रयसारतः ॥ ३ ॥

पञ्च व्याख्यायुतश्रीमान् पञ्चाननसमो भुवि ।

रहस्यत्रयसारोऽयं परपक्षप्रभेदकः ॥ ४ ॥

स्वमतप्रकाशकश्चायं परतत्त्वप्रकाशकः ।

मानमेयप्रमातृणां प्रमितेश्च प्रबोधकः ॥ ५ ॥

फलप्राप्तेः कारणत्वात् फलविद्याधिकारवान् ।

संख्यया चैव शूद्राणां स्त्रीणां ज्ञानप्रदायकः ॥ ६ ॥

शेषिदिव्यशरण्ययोः दम्पत्योः परभूतयोः ।
पुमर्थतत्त्वहितयोः कृपया विन्दते शुभम् ॥ ७ ॥

बहुग्रन्थकृतां श्रीमद्देशिकानां प्रभाषणे ।
यत्र कुत्रापि नैवस्यात् विरोधस्स्वोक्तिमूलतः ॥ ८ ॥

लोके ग्रन्थकृतां मध्ये वेदान्तदैशिकैस्समः ।
सर्वसिद्धान्तसारविन्न भूतो न भविष्यति ॥ ९ ॥

ततो हि यस्य कस्यापि तस्य ग्रन्थस्य चिन्तनात् ।
तत्त्वज्ञानविवृद्धिश्च शुद्धभक्तिश्च सिद्ध्यति ॥ १० ॥

नारायण ! नारायण !! नारायण!!!

इत्थं

श्रीरङ्गरामानुजयतिः

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्त महादेशिकाय नमः ॥

॥ व्याख्यानपञ्चकसहित श्रीमद्रहस्यत्रयसारम् ॥

(३) तृतीय सम्पुटम् ॥

॥ मूलमन्त्राधिकारः ॥

मूलं। तारं पूर्वं - ...

(सा.दी.) वेदान्ताचार्यवर्यस्याभिप्रायः केन गम्यते ।

तथापि तत्कृपाभूम्ना ह्येतावद्विवृतं मया ॥

(सा.स्वा.) रहस्यवाणीं विवृणोति यस्य गुरोर्हिवाणी पदवाक्यभङ्ग्या ।

शरण्यवाण्या शरणीकृता तं पुराणवाणी शिखरार्यमीडे ॥

இப்படி भागதூய்த்திலே தத்வஹிதபுரூபார்த்தங்களுக்கு உபதேசமும், ப்ரதிஸ்தானமும் பண்ணி இந்த கृத்ஸனார்த்தங்களுக்கும் रहस्यत्रयத்திலே தத்வத்ரப்தேசங்களிலே ப்ரதிபாடிங்களாயிருக்கிறதாக தத்வதிகாரங்களிலே சொன்னது கூடுமோ? திருமந்ரத்தில் ப்ரணவமஃபண்டமான ஁கபதமோ? ஃபண்டத்ரயாத்மகோ? ஁டிபக்ஷத்தில் ஁ர்த்தபஞ்ஜகாதிகாரத்திலே “஁தௌ ப்ர஁ப்யம்” ஁த்யாதினா ஁கார நார஁யண ஃபத்வங்களிலே ப்ர஁ப்யமும், மகாரத்திலே ப்ர஁பு ஃவரூபமும் ப்ரதிபாதிக்கப் படுகிறதென்று சொன்னது வி்ரோதிக்கும் - த்விதீய பக்ஷத்தில் நிர்விஃபக்தி஁கார மகாரங்களுக்கு ஁சா஁தூத்வமும் ஁நந்வயமும் ப்ரஃப்ஜிக்கும் । ப்ரதேவதா பாரம஁ர்த்த஁திகாரத்தில் ஁ஃபண்ட ப்ரணவப்ரதிபாடி ப்ரதத்வமென்று சொன்னதுவும் வி்ரோதிக்கும் - நமஸ்ஸு ஃவாதந்யநிவ்ர்த்திபரமென்னில் ஁ர்த்தபஞ்ஜகாதிகாராதிர்களிலே ஁பாபபரமென்று சொன்னது வி்ரோதிக்கும் - ஁பாபபரமென்று சொல்லில் ப்ர஁தானப்ரதிதந்நா஁திகாராதிர்களிலே ஃவாதந்யநிவ்ர்த்திபரமென்று சொன்னது வி்ரோதிக்கும் - நார஁யண பதம் தத்புரூபஃமானநிஃபந்ந மாகில் புலிஃப்ஜத்வம் வி்ரோதிக்கும் - ஃ஁஁ப்ரீ஁ஃஃம஁ஃ மென்னில் தத்புரூபணாலே ஁தாரகத்வம் ப்ரதிபாடி மென்று சொன்னது வி்ரோதிக்கும். பக்ஷதூய்த்திலும் ஁நாகூல்ய ஃப்ஃபுல்பாதி பரமென்று கீழ்ச்சொன்னதுவும் துர்஁டம் । தத்வ஁கபத மில்லையே? கிஃஃஃ ஃககூத்ப்ரயுக்த ஃபத்வத்துக்கு யு஁பதநேகார்த்தபரத்வமும் ஁நுபபந்நம் - ஁஁கவாக்யமான திரு மந்ரத்திலே வி்ர஁஁தானேகார்த்தப்ரதிபதிப்யம் துர்஁டே । - ...

(सा.प्र.) एवं रहस्यत्रयतात्पर्यं सिद्धसारतमार्थेषु प्रपत्ति योग्याधिकार पर्यन्तैस्तत्त्व ज्ञापन - ...

(सा.वि.) पितृव्याश्रीनिवासार्या जयन्ति मम देशिकाः ।

मच्चित्तवृत्तावलिन्ये मन्त्रार्थान् कृपारसैः ॥

(सा.सं.) अथैवमनुशिष्टस्थिरीकृतार्थजात प्रकाशकस्य रहस्यत्रयस्य मध्ये यावदर्थस्वार्थकतया - ...

वेदान्ताचार्यवर्योऽयं पर ब्रह्मगुरुश्च नः । निस्समाभ्यधिकस्तस्य महिमैव - प्रबोधयेत् ॥

(सा.दी.) चिकीर्षितस्य ग्रन्थस्य निष्प्रत्यूहसमाप्तये । वेदान्ताचार्यचरण द्वन्द्वमन्तर्निदध्महे ॥

क्वाहं मन्देषु मन्दः कविकथकमृगाधीशवाचोगभीराः

क्वाप्येतास्तत्प्रसादाद्विपरिषति मनो मामकं वीतभीति ।।

क्षन्तव्यस्तन्महद्भिर्गुणदृग्भिमतैस्साहसं मामकीनं

वाधूल श्रीनिवासो मम गुरुरनिशं मानसे सन्निधत्ताम् ।।

இப்படி **स्थिरीकरण**भागं व्याख्यातमायं நின்றது - अनन्तरं पदवाक्ययोजनात्मकमात्रं तृतीय
भागं व्याख्यातं माकिरुது - அதில் முந்த திரு **मन्त्र**த்தின் **पदवाक्य** योजनैकनिருக்கும் படியையரு
ளிச்செய்கிறார் - அதில் முதலிலே “**मन्त्रे तद्देवतायां च तथामन्त्रप्रदे गुरौ । त्रिषु भक्तिस्सदा कार्या
साहि प्रथमसाधनम्**” என்கிறபடியே **मन्त्रप्रतिपाद्यदेवतै मन्त्रप्रदं मन्त्रमेन्द्र** - ...

(சா.ஸ்வா.) ட்வயத்திலும் ஶரணஸஹ் ரக்ஷகபரமாகில் - ஶரஸமர்ப்பணபரத்வாஶாவ் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - ஁பாய பரமாகில் ஁த்கூஷ்டே சாமான்யௌக்யாபசாரம் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - கிஷ், ப்ரபச்யே ஂன்கிற க்ரியாபதம் சமர்ப்பண பரமென்று சௌல்லில் பரிகரவிஶாஶாஶிகாரத்தில் ஶௌபூத்வரணமஶாவிஸ்வாஸபரமென்று சௌன்னது விரௌஶிக்ஶும் - மஶாவிஸ்வாஸபர மென்று சௌல்லில் சாஶ்ட்ப்ரபதனாஶிகாரத்தில் சமர்ப்பணபரமென்று சௌன்னது விரௌஶிக்ஶும் - ப்ரௌபஸர்ட்டுமும் வ்யர்த்தம் - ஁த்டரஶ்டம் ப்ரபரமாகில் பூர்வஶ்டத்தௌடே ஁நந்வயம் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - சமர்ப்பண பர மாகில் பூர்வஶ்டத்தௌடூ பௌநஶக்யம் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - க்ரியாபதான்வயமும் வரூம் - சரமஸ்லௌகத்திலும் சர்வஶ்ரம்த்யாஶவசனம் ஶஶுஸாஸ்த்ரவிஶ்ரஶ்டம் - ஶஶுத்வம் ஶ்ரமான்நித ஶஶுவசனசிஶ்ட மாகையாலே சர்வஸஶ்டவ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் மாம் ஂன்று ஁க்த்வமௌகவசனசிஶ்டமாகையாலே ஁கஸஶ்டவ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் “மௌக்ஷயிஷ்யாமி” ஂன்று ஁த்டமனாலே ஁ர்த்தசிஶ்டமாகையாலே “஁ஶம்” ஂன்கிற பதவ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - “பாபேஶ்ய:” ஁தி ஶஶுவசனசிஶ்டத்வாஸ்ரவஸஶ்ட வ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் - சர்வ பாபேஶ்யௌ மௌக்ஷணவசனம் சர்வபாபமௌக்ஷணபர மாகில் ஁த்டரக்ஷண ஁வ ப்ரபந்நானா் விநிபாத்தம் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும். கிஷ் சர்வார்த்தமும் ஁க ரஶஸ்யத்தாலே சிஶ்டிஶ்கையாலே ரஶஸ்யாந்நரவ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஶ்டிஶ்குஶும் ஁த்யா஁தி ஶஶ்ட்வயில் சகலவிரௌஶமும் ஶமிஶ்குஶும்ப஁ ரஶஸ்யத்ரயத்தூக்கு பதவாக்யயௌநௌ ஁வஸ்யம் கர்த்த்வயௌ யென்று திருவுள்ளம் பற்றி ப்ரதம் திரு மந்நத்திற்கு பதவாக்யயௌநௌ திரு மந்நாஶிகாரத்தாலே விஸ்தரேண பண்ணக்கடவராய் “மந்நநாதம் ஶுஶம் மந்நம் சமத்வெநாஶிபூஜயெத்” ஁த்யா஁திகளிற்ப஁யே மந்நப்ரதிபா஁தவெதாவிஸய - ...

(सा.प्र .) पूर्वकमधिकारमुक्त्वानन्तरं द्वाभ्यां साङ्गमुपायं निरूप्यानन्तरं त्रिभिः प्रपत्त्यसाधारणफलं निरूप्यानन्तरं सप्तभिस्साधारणफलान्युक्त्वा ततस्सिद्धसाध्यरूपोपायं विशोध्यानन्तरमुपाय तन्निष्ठ प्रभावयोर्व्यवस्थारक्ष्ये कृत्वेदानीं रहस्यत्रयपदवाक्ययोजनां दर्शयितुं - ...

(सा.वि.) तत्त्वहितपुरुषार्थं विषयार्थान् शिक्षित्वा तद्विषयिकण्टकशोधनेन स्थिरीकृत्य तदखिलार्थं - ...

(सा.सं.) व्यापकतममन्त्र ब्रह्मप्रथमं पदवाक्ययोजनया व्याख्यातुमाप्तायोक्त पाठक्रमेण सार्थं स्वाचार्यदत्तं मन्त्रमैतुसन्धतस्स्वस्य स्वीयानां च विषये भगवत अत्यन्ताकिञ्चनतत्त्वनिबन्धानां आभरस्वीकरणानुगुणं कर्णोत्तम्भनाय मन्त्र प्रतिपाद्ये जगत्कारणे - ...

மூல்। ததநுஹதயம் தच्च நாராயணாயேत्याம்நாயோக்தம் பத - ...

(சா.தி.) இவர்களை அநுசந்திக்கிறார் - ஸ்லோகத்யக்தால் - அவற்றிலும் முந்தூர்தாரம் பூர்வமென்கிற ஸ்லோகத்தாலே திரு மந்திரத்ததை சङ्கஹேணகாட்டா நின்றுகொண்டு மந்திரபரிபாசைதவதானு சந்தானதவாராஸவாபிஷ்டபார்த்தநைபண்ணியருளுகிறார் - தாரம் பூர்வம் என்று. தாரமென்று ப்ரணவமும் ஹதயமென்று நம: பதமும், மந்திராஸாஸ்த்ரங்களில் வ்யவஹரிக்கப்படும் - பூர்வம் “ஓமித்யக்ரே வ்யாஹரேத்” என்கையால். ததநு, ததநந்தர் - ஹதயம், நம: பதத்தையும் - தच्च என்று நாராயணபதத்தின் ஸ்ருதி ப்ரஸித்தியையும், ப்ரபாவத்தையும் அநுசந்திக்கிறார் - ஆம்நாயோக்தமிதி - “நாராயணாயேத்யுபரிஸ்டாத்” என்று - ...

(சா.ஸவா.) மாகவம், மந்திர ப்ரவர்தக ஃபிஷி விஷய மாகவம், மந்திரவிஷயமாகவம், க்ரமேணமுன்று ஸ்லோகத்தாலே பார்த்தநாசாஸ்த்மகமङ्गலம் செய்தருளாநின்று கொண்டுஆசைஸ்லோகத்தாலே அதிகாரத்ததை சङ्கஹிக்கிறார் - தாரம் பூர்வமிதி பூர்வம் தாரம், மந்திராஸாஸ்த்ரே தாரமிதி ப்ரஸித்தம் - “ஓமித்யக்ரே வ்யாஹரேத்” இதி ப்ரதமதயா ஸ்ருதம் ப்ரணவம் - ததநு, தத்யஸ்சாத் - ஹதயம், மந்திராஸாஸ்த்ரே எவ ஹதயஸ்த்ரே வ்யவஹதம் - “நம இதி பஸ்சாத்” இதி ப்ரணவானந்தர்முசார்யதயா ப்ரஸித்தம் ஸ்ருதம் நம இதி பதம் - தத், ஸ்ருதௌ ப்ரஸித்தம். “நாராயணாய வித்யஹே” இத்யாதௌ ப்ரஸித்தம் - ஆம்நாயோக்தம், “நாராயணாயேத்யுபரிஸ்டாத்” இத்யுக்தம் பதம் ச। சார்த்தம் யதா பவதி -

(சா.ப்ர.) ஸ்வரூபஜ்ஞானஸ்தேயோபாய தத்விதிபராத் த்வாசுதர்மஸ்லோகாசு ஸ்வரூபஜ்ஞானஹேதுவ்நே பூர்வம் யோஜயிதவ்ய மூலமந்திரத்த ஜ்ஞானே ப்ரயோஜனமாஹ - தாரம் பூர்வமித்யாதிநா ததநுஹதயமிதி - “மஸ்தா: க்ரோஸந்தி” இதிவத்ஸுதயே ஷடங்கந்யாஸேந்யஸ்யமானஸ்ய நமஸௌ ஹதயஸ்த்ரே நிர்தேஸ: - ச ச யத்நேன மந்திரகோபநார்த்த:। ஆம்நாயோக்தம், “ஓமித்யக்ரே வ்யாஹரேத் - நம இதி பஸ்சாத் - நாராயணாயேத்யுபரிஸ்டாத்” இத்யுக்தம் மித்யர்த்த: - பதமிதி நாராயணஸ்த்ரே ஸுபந்தவ்நஸ்ய - ...

(சா.வி.) ப்ரதிபாசகமந்திராந்। வ்யாசித்யாஸு: ப்ரதமம் த்வயசர்மஸ்லோகவ்யாஹ்யேய பூதஸ்ய மூலமந்திரஸ்ய வ்யாஹ்யானமாரபமாண: அதிகாரத்தம் சङ்கஹஸ்லோகேநானுஸந்ததே - தாரமிதி - ஆசார்யததத், ஆசார்யோபதிஷ்டம் - பூர்வம், ப்ரதமம் - தாரம், ப்ரணவம் - ததநு, அநந்தர் - ஹதயம், நம: பதம் - மந்திராஸாஸ்த்ரே ந்யாஸ ப்ரக்ரியாயா “ஜ்ஞானாய ஹதயாய நம:” இதி ஹதயேதேஸே மந்திரவர்த்தம் விந்யஸநே நமஸஸ்த்ரே க்ரதிதவாக்ய ப்ரயோகதர்ஸநாத் - ஹதயஸ்த்ரே நம: பதம் லக்ஷிதம் - மந்திரகோபநார்த்தம் ஹதயஸ்த்ரே ப்ரயோக: - ததநு இத்யநுஸ்யயதே - அநந்தர்। தத், ஸர்வார்த்தகாஹகத்வேன ப்ரஸித்தம் - நாராயணாயேதி பதம் சேத்யேவம் ப்ரகாரேண - ஆம்நாயோக்தம் - “ஓமித்யக்ரே வ்யாஹரேத் - நம இதி பஸ்சாத் -

(சா.ஸம்.) பரே ப்ரஹ்மணி ஸ்வாபிலிபித கௌடிக்யம் ஸாம்ப்ராஜ்யவிரோதி வித்யநிவ்ருத்தி பார்த்தநாந் மङ்गலாஸ்த்மிகாந் தேஸிகோக்தமஸ்வயமநுதிஸ்திதி - தாரமிதி। மந்திராஸாஸ்த்ரே ப்ரணவஸ்தார ஸ்த்ரே - நமஸஸ்த்ரே ஹதயஸ்த்ரே ச வ்யவஹ்யித இதி தாரம் ஹதயமித்யுக்தி: - நாராயணாயேதி பதஸ்ய ஸ்வாபிமதபுரூபார்த்தோபஸ்தாபகத்வம் தல்லம்பகத்வாதி ரூபம் ப்ரபாவாதிஸயமநுஸந்ததே தத்சேத்யேனேன - இதி ஸ்த்ரே: “ஓமித்யக்ரே வ்யாஹரேத்” இத்யாம்நாயோக்த பாதக்ரமானுகாரஸஸ்தித்யமித்யர்த்த: - பதஸ்த்ரே க்ருத்ஸநோமந்திர: பராமுஸ்யதே। - ...

மூலம்। மவயதா் சார்த்மாஶார்யதத்மம் ।

அங்ஜீகர்வத்ரலசமனசாமாத்மரக்ஷாஹர் ந:

க்ஷிப்ரம் டேவ: க்ஷிபது நிஶிலானு கிங்ங்ரேஸ்வர்யவிங்னானு ॥௧௫௬ ॥

(சா.டீ.) வேடாக் மாண படத்தையும் சார்த்ம், அர்த்ஸஹிதமாக - அஶார்யேணோபடிஸ்தம் - அவயதாம், அநுஸந்஢தா மென்றபடி, அலச மனசாம், அகிஶ்நானாமென்கை ந:, நம்முடைய - அத்மரக்ஷாஹர்ம், அஸ்மாஹிஸ்ஸமர்பித மென்றுகருத்து - அங்ஜீகர்வ், ஸ்வேகரித்தருளுகிற - டேவ:, ஸ்ரீமந்நாராயணன், நிஶிலானு । கிங்ங்ரேஸ்வர்யஸ்ய, கைங்ங்ரயசா஢்ராஜ்யத்தினுடைய - விங்னானு, அவிங்னாகர்மாடிபரிதஶ்நகங்களை । க்ஷிப்ரம், இத்஢ேஹாஸானத்திலே - க்ஷிபது, ஢ோக்கக்கடவன். பார்த்யானாய் லோட் - ஸமர்பண பரயோஜனையில் திருமந்நார்த்யானுஸந்நானம் இஸ்ஸலாகத்தில் ஸி஢்஢ிக்ஞம். ॥௧௫௭ ॥

(சா.ஸ்வ.) ததா । அஶார்யதத்ம் படம், த்ரயமபி படம் - அவயதாம், அநுஸந்஢தாம் - அலசமனசாம், அஸமர்த்யானா - ந:, ஢ாஸானா஢்ஸ்மாகம் - அத்மரக்ஷாஹர்மங்ஜீகர்வ் டேவ:, மந்நடேவதா஢ூத: - ங்஢ோதநஸீலஸ்வா஢ீ - ரக்ஷணோபயுக்தஸ்ஸா஢ித்வாடிஙுணக இதி யாவத் - ஂவ஢்஢ூதஸ்த்ரீய: பதி: - நிஶிலானு கிங்ங்ரேஸ்வர்யவிங்னானு - க்ஷிபது இங்கு அஶார்யதத்ம் மூலமந்நமநுஸந்஢தாமென்று ஸோல்லாமல் தார் பூர்வ஢ித்யாடி க்ரமேண ப்ரத்யேகம் படங்களை ஁பா஢ான பண்ணுகையாலே அனேகவாக்யார்த்பக்ஷம் ஸூஶிதம் - அலசமனசா் ந: ஂன்று ஸோல்லுகையாலே ஸ்ரூபபரத்வயோஜனையும், கிங்ங்ரேஸ்வர்யவிங்னானு க்ஷிபது ஂன்று ஸோல்லுகையாலே ஢லபரத்வயோஜனையும் ஸூஶிதை - அநிஸ்தநிவ்ர்த்தி பார்த்யனையாலே மங்ஜலமுதம் க்ருதமாயிற்று - டேவ: ஂன்று ஸோல்லுகையாலே மந்நடேவதாத்வமுதம் ஸூஶிதம் ॥௧௫௭ ॥

(சா.ப்ர.) ஸ்஢ுடத்வாத்படத்வோக்தி: - யத்வா பங்஢தேங்நேனேதி வ்யுத்பத்த்யாகரண மந்நத்வென ஢கவத: ப்ராபக஢ித்யர்த்: । “ஂதத்வை நாராயணஸ்யாஸ்டாக்ஷர்ம் படம்” இத்யாடிநா ஢கவத்ப்ராபகத்வோக்தே: । அதவாபங்஢தே ப்ராப்யத இதி படம் - ஸ்ரூபாடிபரிங்நானார்த்ம் ஸர்வேரவஸ்யமுபாடேய஢ித்யர்த்: ॥௧௫௭ ॥

(சா.வி.) நாராயணாயேத்யுபரிஸ்டாத்” இத்யதீதம் பதம் க்ர஢்மவிஸிஸ்தம் பதம் மந்ந஢ிதி யாவத் - சார்த்ம், அர்த்ஸஹிதம் யதா ததா - அவயதாம், அநுஸந்஢தாம் । அவபூர்வஸ்ய இ஢் ஢ாதோல்ட்ஷஸ்த்ராடேஸ: - இணோ யணிதி யகாரே ரூபம் - அலசமனசா், ஶரணாகதிநிஸ்டானாம் । ஂதந்மந்நார்த்யானுஸந்நானபூர்வகம் ஢ர்ஸமர்பணகாரிணா஢ித்யர்த்: । அஸ்மாக் அத்மரக்ஷாஹர் மங்ஜீகர்வ் டேவ: கிங்ங்ரேஸ்வர்ய விங்னானு, ஸர்வடேஸ - ஸர்வகால - ஸர்வாஸ்த்யோஶித ஸர்வவி஢்கைங்ங்ரய ப்ரிதஶ்நகி஢ூதானாங்விங்னாகர்஢்மாஸனாருஶிப்ரகூதிஸஶ்ந஢்ரூபானு । க்ஷிப்ரம், ஶீங்ரம் - ஂத஢ேஹாஸான ஂவ - க்ஷிபதி, நிவர்த்யதி - வர்த்மானசா஢ீப்யே வர்த்மானவடிதி லட்மங்ஜலாடிநி மங்ஜலம஢்யானிதி ஢்ரந்நம்஢்யே மங்ஜலமபி க்ருத஢ிதி மந்நவ்யம் ॥௧௫௭ ॥

(சா.ஸ.) “ஂதத்வை நாராயணஸ்யாஸ்டாக்ஷர்ம் படம்” இதி ஶ்ருதே: - சார்த்ம், அர்த்஢ோ஢ேன ஸஹ - அவயதாம், அநுஸந்஢தாம் - ப்ரகாரான்த்ரேண ப்ரா஢்஢ோ மந்நாங்஢்ர்த்யோங்நர்த்ம் கர்ஸஶேத்யாஶார்யதத்ம்஢ித்யுக்தம் - ஢க்த்யா஢ீ ஶக்த்ய஢ாவ இத்யாடிநோக்ததத்த஢ிகார ரூபாகிஶ்ந்யவதா஢ித்யலசமனசா஢ித்யர்த்: - டேவ:, பர்மேஸ்தித்வா஢ிர்ரூப ஸ்ரவங்ங்ந ஢்ரபஶ்ந க்த்யலீல: । நிஶிலானு, அவிங்னா஢ீநு க்ஷிபது ॥௧௫௭ ॥

மூலம்। கல்யாணமாவஹது கார்த்யுங் சுவதர்மம் ப்ரஹ்மாயபயந் ப்ரணிஹிதேபு நராடிகேபு। ஆத்யம் கமப்யாதி஑தோ ரதமபுத்சுக்ரம் - (சா.டீ.) அநந்தரம் மந்த்ரப்ரடஹுமாநவவன் தன்னையே படரிகாசுரம் ஸ்ரீமந்நாராயணரூபேண அநுசந்தித்தரு஑்ருகிறார் - கல்யாணமாவஹது ஑ன்று - அபுத்சுக்ரமாத்யம் கமபி ரதமதி஑த:., அதிர்஑: - ப்ரணிஹிதேபு, சாவதானேபு - நராடிகேபு, “தவாது லோகநாதௌ தௌ க்ருசௌ தமநி சந்ததௌ। நரநாராயணௌ பூர்வ தபஸ்தேபதுரூதமம்॥ தர்மயானசமாரூதௌ பர்வதே ஑ந்தமாதநே” நரன், நாராயணானுஜனானவன் - ஆதிசப்தத்தால் நாரடாடிகன் - இவா்முதலான அந்தேவாசிகன் விபயத்தில. கார்த்யுங் சுவதர்மம், நிவ்ருத்திதர்மங்ஙகளையென்ற படி - ப்ரஹ்மாயபயந், ஸ்புதமாக ஁பதேசிக்ருமவனாய். - ...

(சா.ஸவா.) இனி மந்த்ரபர்வத்கதயா ஑ுரவான க்ருபிவிபயமாக ஑ரு ம஑்ரலன்செய்தரு஑்ருகிறார். கல்யாணமிதி। அபுத்சுக்ரமாதும்। “அபுத்சுக்ரம் ஹி தத்யான் பூதயுக்தம் மனோஜவம்” இதி ஸ்ரீநாராயணியோக்த ப்ரகாரேண - கமப்யாதும் ரதமதி஑த:., அதிர்஑:। இங்கு மந்த்ர ரதமாயும், அபுத்சுக்ரங்ஙகள் சுக்ரமாயும், ஸரண்யன் ப்ரதிபாதுத்யார்த்யதயாதி஑தனென்றும், வ்ய஑்ஜிதமாகிறது - ப்ரணிஹிதேபு, சாவதானேபு - மந்த்ர஑்ர஑ோபயுக்தசிப்யலக்ஷணபூர்ணேபு - நராடிகேபு, நரசப்தேந நாராயணானுஜ: நரசஞ்ஞோ஑பிதியதே - ஆதிசப்தேந நாரடாதுத:। தேபு கார்த்யு஑ம், - ...

(சா.ப்ர.) ஁வம் ம஑்ரலாடீநி, ம஑்ரலமத்யாநி, ம஑்ரலாந்தானியுக்தரீத்யா ப்ரபந்நார்தி ஹந்துர்஑்ர஑வதோ நாம ச஑்ரீர்தநரூபம் ம஑்ரலமார்த்யம் க்ருதவா “மந்த்ரே ததேவதாயாம் சு ததயா மந்த்ரப்ரடே ஑ுரௌ। த்ரிபு பக்திஸ்சடா கார்யா சா ஹி ப்ரதமசாதுதநம்॥” இதுயுக்தே: ப்ரதமம் மந்த்ரம் த்ருஷ்டா சர்வேபாமுபதே஑்ருநாராயணம்மந்த்ரதேவதாத்ததர்ய விசதாவபாசமாசாஸ்தே - கல்யாணமித்யாடீநா - கார்த்யுங் சுவதர்மம், க்ருதயு஑ே ப்ராதுர்யேணானு஑ீயமானம் நிவ்ருத்தி தர்மமித்யர்ய: - “பர்வத்திலக்ஷணம்-...

(சா.வி.) ஁வமதி஑ாரார்த்யமநுசந்தயா “மந்த்ரே ததேவதாயாம் சு ததயா மந்த்ரப்ரடே ஑ுரௌ। த்ரிபு பக்திஸ்சடா கார்யா சா ஹி ப்ரதமசாதுதநம்” இதுயுக்தே:மந்த்ரதேவதாபூதானம்மந்த்ரோபதே஑்ருசுசு படரிகாசுரமவாசி ஸ்ரீமந்நாராயணம்ம஑்ரலம் ப்ரா்ரத்யதே கல்யாணமிதி - ப்ரணிஹிதேபு, ஸ்ரோது சாவதானேபு - நராடிகேபு, ஸவானுஜத்வேநாவதீர்ணே நரா஑்யே புரூபே நாரடாதிபு சு கார்த்யுங், க்ருதயு஑ானு஑ிதம் - ...

(சா.சன்.) அயுதம்மந்த்ர ப்ரதிபாதுத்வேந ஸஹுதம்மந்த்ர க்ருபித்வமுப஑தம் ஸவாபீ஑ாசாசன ரூபம஑்ரலமு஑ேநானுசந்ததே। கல்யாணமிதி - வ்யாபகத்ரயே஑்யாதும் மந்த்ரஸுமூதிபு மந்த்ரவித்டி: ப்ரத்யக்ருரம் - “நாயகத்வம் சு சர்வேபாம்” இத்யாடீநோக்த வித்யா அர்யதஸ்சப்ததசுசு அநுசந்தநத: அபுத்சுக்ரவத்டிபர்விதமானாக்ருர஑கசமுடாயாத்மகம் ஸவாந்தஸ்த்ர சர்வதத்வகதயா அபூர்வ ரதமுபாசகானு஑்ரஹய ப்ரதிபாதுத்வேந சமதிர்஑ு இத்யபிப்ரேத்யாபுத்சுக்ரம் கமபி ரதமதிர்஑ு இத்யுக்தம்-ஸதாம் பந்து:., ப்ரபந்நானாம் மாதா பிதேத்யாதுக்தவித்யா சர்வவிதபந்து: - தஸ்யேவ விசேஷணம் ப்ரணிஹிதேபுவித்யாடீநா। ப்ரணிஹிதேபு, பவா஑்யா஑ப்யந்தரகரணோபரதிவிசேஷவத்ஸு நரப்ர஑ூதிசிப்யேபு। ஆதிசப்தாந்நாரடாதிச஑்ர஑: - கார்த்யுங், க்ருதயு஑ானு஑ு஑ம் - ஸுவதர்மம், நிவ்ருத்திதர்மோத்தமதயா ஸவாபிமததம் -

மூலம்। बन्धुस्सतां बदरिकाश्रम तापसो नः ॥६०॥

यदन्तःस्थमशेषेण वाङ्मयं वेद वैदिकम् ।

(सा.दी.) सतां, स्वस्मिन्त्यस्तभरंक्कु - बन्धुः, सर्वविधबन्धुवाण - बदरिकाश्रम तापसः, मूलमन्त्रोपदेष्टावाण श्रीमन्नारायणन् - नः, नमक्कु. कल्याणं, निवृत्तिधर्मनिष्ठा मेன்றपय - आवहतु, உண்டாக்கக் கடவனென்கை - அஷ்டகம் மென்றத்தால் “அஷ்டகம் ஹி தத்யான் ப்ரூதயுக்தம் மனோஜவம்” என்கிற நாராயணியவசனம் ஸ்மாரிதம் ॥६०॥

अनन्तरं त्रिषु मन्त्रं क्तेतत्तொमुक्रीरां - यदन्तस्थम् एण्णु - वेदवैदिकं वाङ्मयम्, वेदरूप मायम्, - ...

(सा.स्वा.) कृतयुगसंबन्धिनं - स्वधर्म, “निवृत्तिलक्षणं धर्मं ऋषिनारायणोऽब्रवीत्” इति प्रसिद्धं निवृत्तिधर्मम् - प्रख्यापयन्, उपदेशतः स्पष्टयन् सन् - अवाप्त समस्तकामस्य कुत एवंविधोपदेशप्रवृत्तिरित्यत उक्तं सतां बन्धुरिति - सतां पित्रादिवद्विप्रवर्तक इत्यर्थः - तथा च साधुसंरक्षणमेव प्रयोजनमिति भावः - बदरिकाश्रमतापसः नः कल्याणं, निश्श्रेयसपर्यन्तं भद्रम् - आवहतु, दिशत्वित्यर्थः ॥६०॥

இனிமன்ருவிஷயமாக - ஒருமஜ்ஜல் செய்தருளுகிறார் - யதந்தஸ்தமிதி । வேதவैதிகம் ।

(सा.प्र.) धर्मं प्रजापतिरथाब्रवीत् । निवृत्तिलक्षणं धर्मं ऋषिनारायणोऽब्रवीत्” इत्युक्तेः प्रणिहितेषु, अवहितेष्वित्यर्थः - आद्यमित्यादि - “बदर्याश्रममासाद्य शकटे कनका मये । अष्टचक्रं हि तद्यानं भूतयुक्तं मनोजवम् ॥ तत्राद्यौ लोकनाथौ तौ कृशौ धमनि सन्ततौ । नरनारायणौ पूर्वं तपस्तेपतुरुत्तमम् ॥ धर्मयान समारूढौ पर्वते गन्धमादने” इत्यादि प्रमाणादष्टचक्रत्वादिक मिति भावः ॥६१॥

अथ मन्त्रं नमस्यति - यदन्तस्थमित्यादिना - “वाची मा विश्वाभुव नान्यर्पिता । ऋचो यजूंषि -

(सा.वि.) स्वधर्म, “निवृत्तिलक्षणं धर्ममृषिनारायणोऽब्रवीत्” इत्युक्तेः - प्रख्यापयन्, प्रख्यापनावस्थलक्षणे शतृप्रत्ययः - अष्टचक्रमाद्यं कमपि रथमप्यधिगतस्सतां बन्धुर्बदरिकाश्रमतापसश्श्रीमन्नारायणः - नः, अस्माकं - कल्याणं, अर्थवैशद्यरूपं शुभम् - आवहतु, करोत्वित्यन्वयः - “बदर्याश्रममासाद्य शकटे कनकामये । अष्टचक्रं हि तद्यानं भूतयुक्तं मनोजवम् ॥ नरनारायणौ पूर्वं तपस्तेपतुरुत्तमम्” इत्यादि नारायणीय वचनजातमिहानुसन्धेयम् ॥६०॥

अथ मन्त्रं नमस्यति - यदन्तस्थमिति - वेदाश्च वैदिकानि उपबृहणानि च वेदवैदिकम् - वाङ्मयम्,

(सा.सं.) प्रपत्ति प्रमुख पारमैकान्त्यधर्मम् । प्रख्यापयन् स्थितः - “ख्यापकथन” इति धातोरेव प्रकर्षकथनार्थत्वेऽपि पुनः प्र इत्युपसर्गशब्दतोऽर्थतश्च प्रतिपत्तिक्लेश विरहाभिप्रायः - बदरिकाश्रम माश्रित्य मन्त्र प्रभावद्रष्टृत्वेन अयमेव तस्य मन्त्रस्य ऋषिरिति बदरिकाश्रमतापस इत्युक्तम् - एवंभूतो अकिञ्चनानां नः - कल्याणं, विवेकादिरूपपरमपुरुषार्थ पर्यन्तम् । आवहतु, प्रददातु ॥६०॥

अथ मन्त्रविषयकया भक्त्या मन्त्रं स्तुवन्नमस्यति - यदन्तस्थमिति - वेदः, ऋगादि - ...

மூலம்। தஸ்மீ வ்யாபகமுக்யாய மந்திராய மஹதே நம: ॥௬௧॥

(சா.தி.) உபவ்யூஹரூப மாயுமுள்ள ஸ்வராஸியானதெல்லாம். யதந்தஸ்த்யம், அதாவது? அவற்றின் அர்த்தமெல்லாமிதிலே சுருங்கக்காண்கையால் சொன்னபடி. தஸ்மீ வ்யாபகேஷ்வபி மந்திரேஷு முக்யாய - அத எவ மஹதே, மஹாப்ரபாவத்தையுடைய - மந்திராய, மந்திரவ்யூஹே நம: ॥௬௧॥

இனி இந்த மூலமந்திரத்தினுடைய விசேஷரஹஸ்யார்த்தவ்யூஹம் சத்சம்பிரதாயஸித்த சதாசார்ய ப்ரசாதத்தை யொழியக்கூடாமையும் தமக்கு சித்தித்தமையையும் அருளிச்செய்கிறார் - ...

(சா.ஸ்வ.) வேத:, ஸ்ருதி: - வுதிகம், தம்மூலஸ்மூத்யாதிகம் - ஸ்ருதிஸ்மூத்யாதிரூபஸ்வ ப்ரமாணஜாதம் - யதந்தஸ்த்யம், ஸ்வப்ரதிபாடியாதானா தத்வஹித புருஷாதானா சர்வேஷா ததந்தர்த்ததத்வாததந்தஸ்த்யத்வோக்தி: । வ்யாபகமுக்யாய, வ்யாபகமந்திரேஷு ஸ்ரேஸ்தாய - மஹதே, ப்ரஹ்மணே - அத எவ பூஜ்யாய தஸ்மீ மந்திராய “மந்தாரம் த்ராயதே யஸ்மான்மந்திர இத்யபித்யயதே” இதி வ்யுத்பத்தியா ஜமூணா ரக்ஷணஸமர்த்தாய நம இத்யர்த்த: ॥௬௧॥

இப்படி சர்வமும் மூலமந்திரந்தர்த்தமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது மாஸ்சக்ஷுஸ்க்களான சேதநருக்கு அத்யல்பாக்ஷர மான இம்மூலமந்திரத்திலே சர்வார்த்தமும் துர்வகாஹமானபடியாலே தத்வவ்யூஹானமவஸ்யமன்றே? ஸக்யமானாலும் அதிகாரிகள் துர்லபராகையாலேயது நிஷ்ப்ரயோஜனமாகவும் ப்ரசஜ்ஜியாதோ என்ன? “யஸ்ய தேவே பரா பக்திர்யதா தேவ ததா குரௌ। தஸ்யேதே கத்யிதா ஹ்ரதா: ப்ரகாஸந்தே மஹாத்மந:” என்கிற படியே ஸ்வாசார்யரான அப்புள்ளாரருடைய கதாக்ஷவிசேஷத்தாலே தமக்கு சித்தித்த அர்த்தத்தை அந்யாபதேஸமாக ப்ரகாஸியா நின்றுகொண்டு அதிகாரி

(சா.ப்ர.) சாமானி ததீவாத்ரவ்ணானி ச । சர்வமஸ்தாக்ஷரந்தஸ்த்யம் யத்யந்யதபி வாஜ்ஜயம் ॥” இத்யாதி ப்ரமாணாதிதி பாவ: । முக்யாயேதி - வ்யாப்யவ்யாபகவ்யாபிணா க்ஷதோக்த்யா முக்யத்வமிதி பாவ: ॥௬௨॥

(சா.வி.) ஸ்வஜாலம் - அஸேஷேண, காத்ஸ்ந்யேன - யதந்தஸ்த்யம், யதந்தர்த்தம் - “சர்வமஸ்தாக்ஷரந்தஸ்த்யம் யத்யந்யதபி வாஜ்ஜயம்” இத்யுக்தேஸ்கலவேத ததுபவ்யூஹார்த்தஸ்ய சஜ்ஜஹேண ப்ரதிபாடக மிதி பாவ: - அத எவ வ்யாபகமுக்யாய “மஹதே மந்திராய நம:” இதி சம்பந்த: ॥௬௧॥

நந்வேம் மூலமந்திரஸ்ய சர்வார்த்தஸஜ்ஜஹகத்வே ததர்த்தஸ்ய துர்வகாஹத்வாததர்த்தானுபவோ - ...

(சா.ஸ.) சதுஸ்த்யம் - வுதிகம் ஸ்மூதிதிஹாஸ புராணாதிகம் - அஸேஷேண, நிரவஸேஷம் - யதந்தஸ்த்யம், யதந்தர்த்தம் - “அகாரோ வு சர்வாவாக்” இதி ஸ்ருத்யா “ப்ரணவாடியா முநே வேதா: ப்ரணவே பர்யவஸ்திதா:”, இத்யாதி ஸ்மூத்யா ச மந்வுக்ஷரேகதேஸாகாரலீனத்வாபிப்ராயமித்யம்பிதானம் । வ்யாப்யவ்யாபகஸர்வதத்வ க்ஷதோக்திமத்வாத்வாபக முக்யத்வம் - அத எவ மஹதே, மஹாப்ரபாவாய - மந்திராய, “மந்தாரம் த்ராயதே” இதி வ்யுத்பத்தி பௌக்ல்யவலே மந்திரவ்யூஹே । நம:, ப்ரஹ்மிபவாம: ॥௬௧॥

அத வ்யாக்ஷேய மந்திரஸ்ய துர்வகாஹார்த்ததா ப்ரயுக்தவ்யாக்ஷானாதிகாராபாவஸஜ்ஜாம் வோதநியதௌர்த்த்யேன - ...

மூல்। இஹ மூலமन्त्र சவ்ருதமர்த்தமசுஷேணகசுசிதனுபவதி ।

ஸ்படிகதலநிஹித நிதிமிவ டேசிக டதேன சக்சுஷா ஜந்நு: ॥

(சா.தி.) இஹேத்யாதி - கசுசித், ஆயிரத்திலொருவனென்கை - ஜந்நு: , இத்தால் இவன் பூட்டியைக் கொண்டு காரியமிதில்லை என்று தோற்றுகிறது - டேசிகடதேன சக்சுஷா, சடாசாரியோபடேசஸித் த்நானத்தாலே. இஹ, ஜகதி ஸ்படிகதல நிஹித நிதிமிவ, ஸ்படிகதலமதிஸ்வசுசு மாகையால் தடந்விஹிதமான நிதிஸ்படமாகக் காணப்படும் கணக்கிலே - மூலமந்ருசவ்ருதமர்த்த சவ்ருதமென்கையால் நிஹூத்வம் சூசிதம் । ரஹச்யமர்த்தமபி என்றபடி. அசுஷேணானுபவதி, சர்வத்தையும் சாசாதுகரிக்கும் - அடியேனே இதுக்கு துடாந்மென்று கருத்து. ॥௧௩॥

(சா.ஸ்வா.) தூர்ஹ்யசுசுதூயையும் பரிஹரிக்கிறார் - இஹி-கசுசிஜந்நு: - டேசிக டதேன சக்சுஷா, டேசிகாதிநி டிவ்யஜானேன - ஸ்படிக தலநிஹித நிதிமிவ ஸ்திதம் மூலமந்ருசவ்ருதமர்த்த, தத்வஹித புருசார்த்தரூபம் - அயுடியதா பராஹதமன்றிக்கே ஸ்படிகவத்ஸ்வாந்ஸுதரஹச்யார்த்த ப்ராசாஸனயுடிய மூலமந்ருந்ரீத தத்வஹித புருசார்த்தத்தை என்றபடி - அசுஷேணானுபவதி, கருத்சுநமனுபவதி என்கை - தாரும் தம்முடைய திருவடிகளில் பக்திமானு களுமிதுக்கு டடாஹரண மென்று கருத்து ॥௧௨॥

இப்படிசர்வமும் அடாசுரான்ரீதமாகில் த்ரிவரீரீபயுக்தார்த்தங்களையும் மந்ருஸுத படங்களில் வ்யுத்பாடனம்பண்ணி வாக்யார்த்தவரணம் ப்ராசுஜ்ஜியாதோ? என்ன அந்த அர்த்தங்கள் அர்த்தானுசாஸன பாகத்தில் ஸிசிதாங்களாகாமையால் பூர்வ ஸிசிதார்த்தங்களுக்கே படவாக்யயுஜனாபாகத்தில் வரணம் சஜ்ஜதமென்னில் அங்கேதான் மந்ருந்ரீதத்ரிவரீரீபயுக்தார்த்தங்களை ஸிசிதியாததுகூடுமோ? ...

(சா.ப்ரா.) நந்ருவடாசுரஸ்ய சர்வவேடசஜ்ஜஹத்வேடி கம்பீரதயா துரவபுதார்த்தத்வமேவ ஸ்யாதித்யத்ர “அசாரியவாநு புருசு வேட” இத்யுக்தேரூர ப்ராசாடாகருத்சுநார்த்த ப்ரதீதிர்ஹ்வேடேவ்யாஹ - இஹ மூலேத்யாதிநா ॥௧௩॥

(சா.வி.) துரீத இத்யுதாசாரிய ப்ராசாடாகருத்சுசித்ராடியசாலினஸ்ஸம்பவதீத்யாஹ - இஹ மூலமந்ருநி - இஹ, பாபபூயிதே கலாவபி - கசுசிஜந்நு: , சேதன: । - “பராணி து சேதனா ஜந்மி ஜந்நுர்ஜந்யசாரீரண:” இதி நி஘ந்ரு: - கசுசிதிதி “ச மஹாத்மா சுதுர்லப:” இதி தூர்ஹ்யம் சூத்யதே - பாக்யவாநு மூலமந்ருநே சவ்ருதம், குபிதம் - ரஹச்யபூதம் குபுபாசுணேன ரகிதமிதி ச கம்யதே - மந்ருகுபுபாசுண இதி தாது: - அர்த்தம், அபிதேயம் தனம் ச - டேசிகடதேன சக்சுஷா, சுத்சம்ப்ராடயாபிஜாசாரியோபடேசேன நிதிடேசாபிஜுபடேசேன ச - ஸ்படிக தல நிஹிதநிதிமிவ - அவிசுஷேண, சாமஸுத்யேநானுபவதி ஸ்படிக தலேதி துடாந்நேன அதிஸ்படார்த்தத்வம் கம்யதே - அத எவ தடர்த்த விவரணமாவச்யகமிதி பாவ: ॥௧௨॥

(சா.சம்.) ஸ்வவ்யாஹ்யான நைஃபுல்யசஜ்ஜாம் ச வ்யுடஸ்யதி - கலினிமிததக துஷ தூசிதஜகடநுப்ரிவிசுட புருசவரீரீ இத்யர்த்த: - கசுசிசுசுரீரீ, சடாசாரிய ப்ராசாட லப்த ஜான விசுஷேண மூலமந்ரு நிஹூத் தத்வஹித புருசார்த்த ரூபமர்த்தஜாதம் ஸ்படிக ஸிலாஹஸுதாபித தன சசுத்யமிவயாவடேசிதம் விசுடமவகசுசுதி - அத்ர ஸ்படிகதல நிஹிதநிதிமிவேத்யுக்தி: - அவகதே: காலவிலம்பவவிசுடதாம் ச வாரயந்ருவகதி விசுடார்த்தானாமநந்யா க்ரான்தத்வதீமுகுதேன ஸ்வானுராங்கவிசுஷ விசுடானு சூதயதி ।

(சா.சं.) சத்தவஸ்தாங்கு இதுயாதினா சொல்லுகிறோம் இத்யந்தென வுத்தென வர்திஷ்யமாணஸ்யாவசரலக்ஷணாஸங்குதிருத்தா - அவற்றில் இதுயாதினா ஸோக்யங்கா இத்யந்தென ரஹஸ்யத்ரயஸ்யாப்யவஸ்யாபேக்ஷிதத்வம் ஸ்வவ்யாఖ்யான க்ரமானுగుணவ்யாఖ்யேய க்ரமநியாமகம் சோபபாதிதம் । அத்ராதிஷத்டென ஸ்வஸாபாதி ஸங்குஹ: - ...

மூல்। उपायाधिकार पूर्तिययुண்ணடாக்கும் - இப்படி அதிகாரியானவனுடைய फलापेक्षापूर्वकोपाय विशेषानுதானप्रकारத்தை द्वयं विशदமாக प्रकाशिப்பிக்கும் - இவ்உபாயविशेषத்தை விதிக்கிறது चरमश्लोकம் - இவை மூன்றிலும் தனித்தனியேயல்லா அर्थங்களையும் शाब्दமாகவும், आर्थமாகவும் காணலாமாகிலும் ஓரொன்றிலே ஓரொன்று நோக்காயிருக்கும் - ...

(சா.தி.) रहस्यत्रयकृत्यங்களை இப்படி विभजित्तुச் சொல்லுகைக்கு निदानமருளிச்செய்கிறார் - இவை மூன்றிலுமென்று துடங்கி - எல்லா அर्थமாவது? स्वरूपादिकளும் फलापेक्षापूर्वकोपायविशेषानुதான प्रकारமும் उपायविधानமும் நோக்காவது? प्राधान्येन प्रतिपादनम् - இந்த रहस्यत्रयानुसन्धानक्रमத்தில் अन्योन्य - ...

(சா.சுவா.) त्रितयमும் रहस्यत्रयத்துக்கு प्रत्येकं वर्णयितुं शक्यमன்றோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இவை மூன்றிலும் இति। ஓரொன்றிலே இति - चरम श्लोकविधायक प्रत्ययस्य स्पष्टत्वात्, द्वये प्रपद्य इति कर्तुर्हृत्तमपुरुषेणानुதான प्रतिपादनात्, मूलमन्त्रे तदुभयाभावाच्च उक्तभेदमुपपन्नमென்று கருத்து - இந்த பक्षத்தில் चरमश्लोकத்துக்கு द्वयात्पूर्वं निरूपणं प्रसङ्गियाதோ?...

(சா.வி.) उपायाधिकार पूर्तिययुண்ணடாக்கும், अतिसुकरोपाय स्वरूपादि ज्ञानेन पुरुषार्थ रुचिजनित विलम्बासहत्व ज्ञान संपादनेन च उपायान्तर नैराश्यातिशयरूप प्रपत्यधिकारं कुर्यादित्यर्थः - ननु मन्त्र त्रयस्यापि तत्त्वहितपुरुषार्थ प्रकाशकत्वान्मूलमन्त्रस्याधिकार संपादकत्वं द्वयस्य करणमन्त्रत्वमित्येवं व्यवस्था कथमित्याशङ्क्य सर्वार्थप्रतिपादनस्य सर्वसाधारण्येऽप्येकैकस्मिन् अर्थे एकैकस्य तात्पर्यमित्याह - இவை மூன்றிலும் இति - ஓரொன்றிலே, अधिकार संपादनादौ एकैकस्मिन्, एकैकस्य मूलमन्त्रादेः - நோக்கு, तात्पर्यम्। “बहिर्देव सदनन्दामि” इतिवदनुष्ठेयार्थ प्रकाशकत्वेन करणमन्त्रत्वाद्वयस्य तत्साध्यानुष्ठानस्य स्वरूपादि ज्ञानरूपाधिकार सापेक्षत्वात्तत्प्रतिपादक मूलमन्त्रस्य प्रथमं व्याख्येयत्वं लब्धाधिकारस्यानुष्ठान प्रवृत्तेः तत्प्रकाशकस्य द्वयस्य पश्चात् व्याख्येयत्वं तदपेक्षितस्पष्टविधि प्रतिपादकत्वाच्चरमश्लोकस्यान्ते व्याख्येयत्वमिति क्रमगमनिका - उत्तर मन्त्राणां पूर्वविशदीकरण - ...

(சா.ச.) अधिकाररूपाकिञ्चन्यस्य पूर्तिर्नाम? स्वरूपादि याथात्म्यज्ञान जनितपौष्कल्यरूप मुपायप्रवृत्त्युन्मुखत्वम् - नन्वेकैकेनैवोपायानुष्ठानोपयोगि यावदर्थवधारणपूर्वकमुपायानुष्ठानसम्भवे किं तदितराभ्यामित्यत्राह - இவையெல்லாம் இति - ஓரொன்றிலே இति - स्वपरस्वरूपादिप्रकाश एव दृष्टिर्न राजस्य; विशेषतश्शरण्योपायाधिकारिणो निर्देश पूर्वकमनुष्ठेयार्थ प्रकाशन एव दृष्टिर्मन्त्ररत्नस्य - उपायविधान एव दृष्टिश्चरमश्लोकस्येत्यर्थः - एवं च “अनेनैव तु मन्त्रेण - ओमित्यनेन द्वयरूपेण” इत्यादि बलाद्द्वयेनैवानुष्ठान सामञ्जस्याद्विधिप्रत्ययवत् एव विधायकत्वात्स्वरूपादि प्रकाशने मन्त्रराजस्यैव समर्थत्वाच्च रहस्यत्रयमप्यावश्यकमिति नोक्तशङ्कावकाश इति भावः - अस्तुरहस्यत्रयमप्यादरणीयम् - तथापीत्थं क्रमविशेषे किं नियामकमित्यत्र व्याख्येयव्याख्यान भावेन परस्परसापेक्षत्वमेव निया - ...

மூல்! திரு மந்திரத்தில் ப்ரதமபதத்தில் ப்ரதமாक्षரத்திலே சங்க்ஷிதமான ஶரண்யபர(த)த்வத்தையும், இதில் மஹ்யமதூதீயபதங்களிலே ப்ரதிபத்நமான ஁பாயோபேயங்களையும் ஁டையே விஷதமாக்குகிறது தூயம் - இதில் “ப்ரபத்” என்கிற பதத்தில் ஁த்தமனாலே விவக்ஷிதமான ஁திகாரிவிஷேத்வத்தையும் ஁ர்த் சித்஁மான ஁பாயநேரபேக்ஷத்வத்தையும், ஁பேயத்தில் நமஷ்ஷப்தசங்க்ஷிதமான விரோதிநிவ்ர்த்ய்ஷத்வத்தையும் வெளியிடுகிறது ஁ரமஷ்லோகம் - இவை மூன்றும் நமக்கு ஜ்ஞானாநுஷ்டான ப்லநிதானங்களாய்க் கொண்டு தாரகபோஷக ப்ரோக்யங்கள் - ...

(சா.தீ.) விவரணீயவிவரணபாவமும் நியாமகமென்றருளிச்செய்கிறார் - திரு மந்திரத்தில் ப்ரதமேத்யாதிவாக்யதூயத்தால் - ப்ரதமாक्षரத்திலே, ஁காரத்திலென்றபடி - ஶரண்ய பரதத்வத்தையும், ஶரண்யமான பரதத்வத்தையுமென்கை - பரத்வத்தையுமென்று பா஠மானபோது ஶரண்யனுடைய ஜகத்காரணத்வாதூத்கர்ஷத்வத்தையுமென்றபடி - ஁திகாரிவிஷேதமாவது? ஁நந்யஶரணான ஁கித்வந். ஁பாயநேரபேக்ஷமாவது? இவ் ஁பாயத்தினுடைய ஁நூகூல்யசத்஁ல்பாதி வ்யதிரித்நநேரபேக்ஷமென்கை - இந்த ரஶ்யத்ரயம் ஁பகாரிவிஷேத்தால் முமுக்ஷுக்களான சர்வர்க்கும் ஁பஜீவ்யமென்கிறார் - இவைமூன்றுமென்று - முமுக்ஷுக்களுக்கு என்று ஶேஷம் - திரு மந்திரம் ஶ்வஶ்ரூபாதிஜ்ஞானநிதான மாய் போஷக மாயிருக்கும் - விதித்தாலொழிய ஁பாயம் ஁நுஷேயமாகாதிறே - தூயம் பரமபுரூஷார்த்துக்கு ஁பாயானுஷ்டானரூபதயா நிதானமாய் ப்ரோக்யமாயிருக்கும். ஁தாவது? தூதீயோத்஁ாரணாதிரூபேண ப்ரோக்யமாமென்கை. ப்ரோக்யதயா சதானுசந்தேயமாயிருக்குமென்று கருத்து...

(சா.ஸ்வ.) விதிபராமர்ஷானந்தர மன்றோ ஁நுஷ்டானம்? என்னவருளிச்செய்கிறார். திரு மந்திரத்தால் இத்யாதிநா - ஶரண்யபரதத்வேதி - ஶரண்யரூப பரதத்வத்தையென்றபடி - பரத்வேதி பா஠ே ஶரண்யனுடைய ஶேஷித்வரக்ஷகத்வாதூத்கர்ஷத்வத்தே என்றபடி. இப்படி ஁திகாரஸ்பாதிதத்வாதி ப்ரேதேந த்ரிதயமும் ஁வக்ஷ்யகமென்று சொன்னதுகூடுமோ? ஁ப்போது தாரக போஷக ப்ரோக்யதா ப்ரேத்தாலே பூர்வர்கள் த்ரிதயமும் ஁வக்ஷ்யகம் என்று சொல்லுகையாலே ஶ்஁ப்ராடயம் விரோதியாதோ? என்ன ஁ந்த ஁த்திக்கும் இதுவே தாத்பர்ய மென்றருளிச்செய்கிறார். இவை மூன்றும் இதி - முமுக்ஷுக்களுக்கு இதி ஶேஷம் - நமக்கு என்கிற பா஠த்தில் ஁கித்வந்ரான நமக்கென்றபடி. ஶ்ரூப ஜ்ஞானநிதானமாகையாலே திரு மந்திரம் தாரகம் - விதானேநானுஷ்டானநிதானமாகையாலே போஷகம் ஁ரமஷ்லோகம் - ப்ரதமோத்஁ாரணமநுஷ்டானரூபதயா ப்லநிதானமாகையாலும் தூதீயாதூதாரணம் ப்லரூபமாகையாலும் ப்ரோக்யம் தூயமென்று சித்஁ிக்கையாலே

(சா.ப்ர.) ஁ர்யேதாரகத்வ, போஷகத்வ, ப்ரோக்யத்வானூத்தானி தத்கதமித்யத்ரா஁ - இவை மூன்றும் இத்யாதிநா -

(சா.வி.) ரூபத்வாதிபி க்ரமநியம இத்யபிப்ரேத்யா஁। திரு மந்திரத்தில் இத்யாதிநா - ஁தே மூலமந்திரம் ஁ரமஷ்லோகதூயமந்திரா: க்ரமஷ:, ஶ்ரூபஜ்ஞானோபாயானுஷ்டானோபயுத்ந விதிமூலகஜ்ஞான விஷேதோப஁யகேத்஁்யானுபவ ரூப ப்ரோக்யேததயா தாரகபோஷகப்ரோக்யபூதா இத்யா஁ - இவை மூன்றும் இதி - ...

(சா.ஸ.) மகமித்யா஁। திரு மந்திரத்தில் இத்யாதிநா। தாதூ ப்ரத்யயாப்யா ப்ரதமாக்ஷரே ரக்ஷகத்வ ஶேஷித்வோத்ந: பரத்வத்தையும் இத்யுத்நம்। ரஶ்யத்ரயஸ்யாஸ்யாதர்த்வதயா ப்ரத்யயாநியாமகான்தரமா஁ - இவை மூன்றும் இதி - நமக்கு, ஁கித்வந் முமுக்ஷூநாம் தாரகத்வாதிவ்யவஸ்திதத்வாஷத்஁்வா வ்யவஸ்தாபகமுதேந - ...

(सा.सं.) परिहरति - व्यक्तं हीत्यादिना - ध्रुवं, नूनमित्यादिवदिहव्यक्तमित्युत्प्रेक्षाव्यञ्जकः - शेषत्वज्ञानविरहे “असन्नेव” इत्युक्तविधया असतस्तद् ज्ञानोत्पादनेनायम्भूलमन्त्रः शरीरस्यान्नवदात्मनस्सत्ता लाभकरस्सन् धारकः - शरीरस्योपचय हेतु दधिघृतादिवदात्मनो ज्ञानोपचयविशेष हेतुत्वाच्चरम श्लोकः पोषकः - “द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” इत्युक्त्या पुरुषार्थयोग्योऽहमिति हर्षविशेषकरत्वात्ताम्बूलादिवद्वयस्य भोग्यत्वमिति भावः । - ...

மூலம்! இவற்றில் திருமந்திரத்தினுடைய ஋ஷிச்சந்தோ தேவதாபீஜசக்திவர்த்தினியோகஸ்தானந்யாஸாதிக்கள் அவ்வோ கல்பஸம்பர்தாயங்களுக்கீடாக கண்டுக்கொள்வது, இத்திருமந்திரம் ஆதர்வணகதாபுநிபத் துக்களிலும், - ...

(சா.தி.) அந்நத்தால் தூதமாயும், ததிக்ஷிராதிதயால் புஷ்தமான சரீரத்துக்கு சகவந்தநாதிக்கள் தோக்யமாமாப்போலென்று கருத்து. இவற்றில், ரகஸ்யத்யத்தில் வைத்துக்கொண்டென்றபடி - ஋ஷி:, மந்திரஸ்தாவானவர், சரீரதரீகாஸ்ரமவாஸீ சரீரநாராயணன் - சந்த:, தாயத்ரீ | தேவதா, தரமாத்மா ச ஁வ நாராயண: - தீஜம், அம் ஁ன்று, சக்தி:, ஆய ஁ன்னுமது. வர்த்த:, சுகலம் | வினியோகம், தோக்சத்திலும் தோகத்திலும் - ஸ்தானம், க்ஷேத்ரம் | அதாவது? தீகூண்டம் - ந்யாஸம், அங்ந்யாஸாதி - ஆதிசத்யத்தால் துத்ராதி தூதீதம் - இப்படி சம்பர்தாயாந்தரமும் கண்டுக்கொள்வது - கல்பங்களாவன? நாராயணாத்மக ஹேரண்யகர்த்தாதிக்கள் - இனி மற்ற மந்திரங்களிற் காட்டில் இம் மந்திரத்துக்கு ஁ற்றமெதென்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்திரு மந்திரம்த்யாதிதயால் - கதாதித்யாதி - ...

(சா.ஸ்தா.) தூயஸ்ய தோக்யத்வமூபபந்நமென்றும் கருத்து - இப்படி சிஷ்யஹதயகுஹந்தகாரத்தைக் கழித்து இத்யாதிநா திருமந்திரத்துக்கு உத்கர்த்த சோன்னதுகூடுதோ? “அவிதித்யா ஋ஷி் சந்தோ தீவதம் தோகமேவ ச | தோ தாபயேங்நதேத்யாபி தாபீயாந் தாயதே து ச: ||” ஁ன்கிறபடியே ஋ஷ்யாபுதரிஜானத்தாலே மந்திரம் திரபரிததல மன்றோ? இனி கல்பங்களிலே ஋ஷ்யாதிக்களை தறிந்தவனுக்கு இம்மந்திரம் கார்யகரமென்னில் கல்பங்களிலே ஋ஷ்யாதிக்கள் தலவகையாதிருக்கையாலே நிர்ணயம் துல்தமன்றோ? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார் - இவற்றில் இதி - இவற்றில், ரகஸ்யத்யஸாத்யமென்றபடி - வர்த்த:, சுகலாதி: - ஸ்தானம், க்ஷேத்ரம் தீகூண்டம்த்யாதி சித்யம் - ஆதிசத்யதென துத்ராதி திரவக்சிதம் - சாஸ்திரங்களிலே தீவதித்யோக்தி திரகல்ப சூகிகையாகையாலே தயா சம்பர்தாயம் திரவஸ்திதநிர்ணயம் சூசகமென்று கருத்து. ஆனாலும் தூதிஸ்த்யாதி சம்மததாயத்யாதிக்களைவிட்டு திரு மந்திரவ்யாங்யானம் தண்ணக்கூடுதோ? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார் - இத்திரு மந்திரம்தி | தாயத்யாதிக்கள் கர்த்தகாண்டத்தில் மந்திரார்த்தவாதி -

(சா.திர.) ஁வ் மூலமந்திரஸ்ய திராதான்யாததீஷ்யாபுதரேத்ரானுதயோகாத் - “அஸ்தாக்ஷரஸ்ய மந்திரஸ்ய ஋ஷிநாராயணஸ்தவயம் | சந்தஸ்து தேவீ தாயத்ரீ தரமாத்மா ச தேவதா || தத்ரோதிராயணஸ்யாதிதிரிந்துதாநிஷ்ணுரந்தத: | தீஜமஸ்தாக்ஷரஸ்ய ஸ்யாத்தேநாஸ்தாக்ஷரதா தவேத் || ஷஸ்தபசுததாதுர்நாத்கேதலவ்யங்ஜநீகூதாத் | உத்தரோ மந்திரஸேஸ்து சக்திர்த்யதிரிதீயதே” || இத்யாதிஸு தேஷாம் திரஸ்தவ்யத்வம் ததந்தக்யமாணஸர்வார்த்தகர்த்தித்யாஸம்தவ நிவாரணாய மந்திராந்தரேத்ய ஆதிக்யம் தஹுதோதயததி - இவற்றில் இத்யாதிநா - அதிஸ்தானம் தேவதா க்ஷேத்ராதிந்யாஸாதித்யாதி சத்யதார்த்த: - ஆதர்வணகதாதிதி - “஁ நமோ நாராயணாயேதி மந்திரோதாசக: | தீகூண்டதூதவநலோகம் கமிஷ்யதி - தோ ஹ தீ நாராயணஸ்யாஸ்தாக்ஷரம் ததமத்யேதி - அநுதலவஸ்தஸர்வமாயுரேதி - திரந்ததே திராஜாத்யம் தாய - ...

(சா.தி.) வர்த்த:, சுகல:, வினியோக:, தோக்சார்த்த வினியோக: - ஸ்தானம், தீகூண்டம் - கல்பஸம்பர்தாயேதி - கல்பா:, ஹேரண்யகர்த்தாதி: | திருமந்திரம் திரதாவம் திரதிதாதிதயந் ஁தாதுஸ்திரதாவதவத்வாதேவ திரவார்த்தாதி அதி திரயஜஹுர்த்யாஹ - இத்திரு மந்திரம் ஆதர்வணகதாதிதி | “நமோ நாராயணாயேதி - ...

மூல்। மற்றும் மனவாதி (சர்வ) ஶாஸ்த்ரங்களிலும், நாராயணாत्मக ஹேரண்யகர்மநாரதீய போதாயநீயாதி
 बहुविधकल्पங்களிலும் ப்ரசிद्धவैभवமாயிருக்கும் - மன்த்ரான்த்ரங்களிற்காட்டில் ப்ரகவம்ந்ரங்கள்
 அதிகமானால் போலவும் அநந்தங்களான ப்ரகவம்ந்ரங்கள் தன்னில் வ்யாபகத்ரயமதிக
 மானாற்போலவும் “மன்த்ராணா் ப்ரமோ மன்த்ரோ குஹ்யானா் குஹ்யமுத்தமம்।

पवित्रं च पवित्राणां मूलमन्त्रस्सनातनः ॥”

என்கையாலே வ்யாபக மன்த்ரங்களெல்லாவற்றிலும் அதிகமாய் சர்வ வேதங்களுக்கும் சாரமாய்
 सर्वानिष्टनिवर्तनक्षमமாய், சர்வபுருஷார்த்தங்களுக்கும் சாடகமாய், சர்வோபாயங்களுக்கும் உபகாரகமாய்,
 சர்வவர்த்தங்களுக்கும் தம்தாம் அதிகாரானுணமாக வைதிகரூபத்தாலும் ...

(சா.தீ.) ஶப்தத்தால் சுபாலோபநிஷட்ரஹம் - மனவாதிஶாஸ்த்ரங்களாவன? மனவாதிஸ்மृतிகள் - ஶ்மृतிகள்
 இம்மன்த்ரத்தையே சர்வமன்த்ராதிகத்வாஶ்ராகாரவிசேஷங்களாலே சர்வாச்சார்யர்களும்
 आदरित்துப்போருவர்களென்கிறார் - மன்த்ரான்த்ரங்களில் இत्याடியால். மன்த்ராணா் ப்ரமோ மன்த்ர: என்கிற
 श्लोकத்தில் மன்த்ராணா் குஹ்யானா் பவித்ராணா் என்று வ்யாபகமன்த்ரங்களை விவதிக்கிறதாகவுமாம்.
 சர்வமன்த்ரபரமாகவுமாம் - சர்வவேதங்களுக்கும். சாரமாகையாவது? சர்வவேதசாரார்த்தங்களை
 प्रतिपादிக்கை. சர்வோபாயங்களுக்கும் உபகாரகமாகையாவது? கர்மயோகாஶ்யுபாயங்களுக்கும் ஜபாதி
 मुखத்தால் உபகரிக்கை. வைதிகரூபமாவது? - ...

(சா.ஸ்வ.) ப்ரசிद्धங்களாயிருந்தாலும் தத்வதீபர்ய ப்ரவृत्तोபநிஷதாதிக்களிலே ப்ரசிद्धவैभवம் இம்மன்த்ர
 மென்றுகருத்து - बहुविधेति - गायत्र्यादिकं वैश्वामित्राद्यल्पतरकल्प प्रसिद्ध मेன்றபடி - ஆனாலும்
 एवंभूतव्यापकत्रयप्रविष्टषडक्षरीमुखमन्त्र मिருக்கவவற்றைவிட்டு மூலமன்த்ரத்துக்கே வ்யாఖ्यानக்ஊடுமோ?
 पूर्वाचार्यர் இத்தை விரும்புகையாலே இதுக்கே வ்யாख्यानமுபபந்மென்னில் அவர்கள்தான்
 व्यापकान्तरத்தைவிட்டு இத்தை விரும்புகைக்ஊடுமோ? என்ன வ்யாபகான்தராபேக்ஷயா உத்கர்ஷ
 मरुளிச்செய்கிறார். மன்த்ரான்த்ரங்களிற்காட்டில் इति मन्त्राणामिति। குஹ்யானா் பவித்ராணா் மன்த்ராணா்
 व्यापकमन्त्राणां मध्ये सनातनो मूलमन्त्रः परमो मन्त्रः - उत्तमं गुह्यं पवित्रं च என்கை - சர்வவேதேதி - आद्यं
 तुय्यक्षरम् - अकारं चाप्युकारं चेत्यादिकளிற்படியே ப்ரணவ் த்ரயீசாரமானால் தத்விசிஷ்டாஷ்டாக்ஷரத்துக்கு
 कैमुत्यसिद्धं सारत्व मेன்று கருத்து - सर्वेति। ஜபத்வாரா என்று கருத்து சர்வோபாயேதி - स्वरूप ज्ञान जननेन
 सर्व मोक्षोपायोपकार मेன்று கருத்து - ...

(சா.ப்ர.) स्पोषं गोपत्यम् । ततोऽमृतत्वमश्नुते ततोमृतत्वमश्नुते” इत्यादिष्वित्यर्थः । “एकाक्षरां द्विपदां
 षड्पदां च - वाचं देवा उपजीवन्ति विश्वे - वाचं गन्धर्वाः पशवो मनुष्याः - वाचीमा विश्वा भुवनान्यर्पिता”
 इत्यादिरादिशब्दार्थः - மற்றும், किञ्चेत्यर्थः - तत्तच्छास्त्रगत मूलमन्त्र प्रभाव प्रतिपादक वचनान्युपाद
 दानोऽत एव पूर्वाचार्यैरत्यादरेणोपात्तत्वमप्यस्माकं तदुपादित्साजननायाह । मन्त्रान्तराङ्गका इत्यादिना...

(சா.வி.) மன்த்ரோபாசக: - वैकुण्ठभुवनलोकं गमिष्यति” इत्यादिष्वित्यर्थः - ...

(சா.ச.) குஹ்யத்வம், அனதிகாரிஷ்வதிஶோப்யத்வம்: - ...

மூலம்! தான்கிரூபத்தாலும் உபஜீவ்யமாய், வ்யாப்யவ்யாபக சர்வதத்வ கண்தொக்திமத்தூய் சர்வமந்திரைபேக்யகரமாய், சர்வபகவந்மூர்திகளு(க்)கு(ய)ம் சாதாரண மாயிருக்கையாலே சர்வாசார்யர்களும் இத்தையே விரும்பிப்போருவார்கள் - ஆழ்வார்களும் “நின் திருவெட்டெழுத்தும் கற்று” என்றும் “எட்டெழுத்துமோதுவார்கள் வல்லர் வானமாளவே” என்றும் “எட்டெழுத்தும் வாரமாகவோதுவார்கள் வல்லர் வானமாளவே” என்றும், - ...

(சா.தி.) ப்ரணவசஹிதமாகை - தான்கிரூபமாவது? ப்ரணவவிதூரமாகை. வ்யாப்ய வ்யாபகேத்யாதி - வ்யாப்யதத்வங்களாவன? சேதநாசேதநங்கள் - வ்யாபகதத்வம், பரமாத்மா | சர்வ தத்வகண்தொக்திமத்தூயென்றது நாரசப்தத்தால் சேதநாசேதநங்களுடையவும், அயநசப்தத்தால் வ்யாபகனான பரமாத்மாவினுடையவும் கண்தொக்தியையுடைத்தாகை. மற்றைய வ்யாபகமந்திரங்களில் விஷ்ணுவாசுதேவ என்று வ்யாபக தத்வகண்தொக்தியையொழிய வ்யாப்யதத்வங்களான சேதநாசேதநங்களுடைய கண்தொக்தியில்லையிதே. சர்வமந்திரைபேக்யகரமாகையாவது? தன்னை அதிகரித்தவனுக்குத் தானொழியவேறொரு மந்திராபேக்யை வேண்டாதபடியிருக்கை - சர்வபகவந்மூர்திகளுக்கும் சாதாரணமாகையாவது? ராமகृஷ்ணாதிமந்திரங்கள் தத்தந்மூர்த்யசாதாரணமாகிறாப்போலன்றியே ராமகृஷ்ணாதி சர்வபகவந்மூர்திகளுக்கும் பொதுவாயிருக்கை - அதாவது? ராமகृஷ்ணாப்சரணங்களுக்கும் தானே மந்திரமாயிருக்கை. இனிபகவத்சகாசாத் மயர்வறமதிநலமருளப் பெற்றவாழ்வார்களுமித்தையே ஆதரித்துப் போந்தார்களென்கிறார் - ஆழ்வார்களும் இத்யாடியால் - வாரமாக ஒதுவார்கள், வாரம், தந்நிஷ்டை - தந்நிஷ்டராக விரும்பியென்றபடி. - ...

(சா.சுவ.) சர்வமந்திரை - ஜபாதி துவரேண ஏததசாப்யபலசாபக மந்திராந்தரமில்லையென்று கருத்து - ப்ரத்யம் சம்ப்ரதாய ப்ரவர்தக ரானவாழ்வார்களிந்த மந்திரத்தைத்தொடாதேயிருக்க ஆசார்யர் விரும்புகை அசஜ்ஜதமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆழ்வார்களும் இதி - உன் திரு வெட்டெழுத்தும் இதி - ச்ப்ரத்யோத்ய: - எட்டு இதி - எட்டு எழுத்தும், திரு அபாசுரத்தை என்றபடி - ஒதுவார்கள், ஆசார்ய சகாசாஹிதவா அநுசந்நிச்சிறவர்கள் - வானமாளவே, பரமபதத்தை ஆளுகைக்குவல்லர், சமர்த்ரென்றபடி. எட்டெழுத்தும், பூர்வத் - வாரமாக ஒதுவார், வாரம், நிஷ்டை - தந்நிஷ்டராகவிரும்பி - யதூ, வாரமாக, அபசஹ்ஸாதிசயுத்தமாக வோதுவாரென்றபடி. சேப ச்ப்ரத்யம் - ...

(சா.ப்ர.) விரும்பிப்போருவார்கள் - அத்யாதரம் குர்வந்தி - திருவெட்டெழுத்தும் கற்று, ச்ரீமதபாசுரமப்யச்ய - எட்டெழுத்துமோது வார்கள் வல்லர் வானமாளவே, ச்ரீமதபாசுரமப்யச்யந்த: பரமபத நிர்வாஹகா பவந்தி - எட்டெழுத்தும் வாரமாக ஒதுவார்கள் வல்லர் வானமாளவே, ச்ரீமதபாசுரம் சுவாசதயாப்யவச்ய தந்நிஷ்டா பூத்வா தமேவ யே அநுசந்நிததே தே பரமபதநிர்வாஹகா பவந்தி - ...

(சா.வி.) வ்யாப்யவ்யாபகேதி - வ்யாப்யா:, சேதநதர்வா: | வ்யாபக:, பரமாத்மா - விரும்பிப்போருவார்கள், ஆதரம்குர்வந் - திரு வெட்டெழுத்தும் கற்று, ச்ரீமதபாசுரமப்யச்ய | எட்டெழுத்து மோதுவார்கள் வல்லர் வானமாளவே - எட்டெழுத்தும், அபாசுரமாந்ரம் | ஒதுவார்கள், அப்யச்யந்த: - வல்லர்வானமாளவே, பரமபத நிர்வாஹகா பவந்தி - எட்டெழுத்தும் வாரமாகவோதுவார்கள் வல்லர் வான மாளவே, வாரமாக வோதுவார்கள், - ...

(சா.சம்.) விரும்பி, ப்ரீதிபூர்வக மவலமப்ய - வாரமாகவோதுவார், அபசஹ்ஸாதி சங்யாயா நியமேந ஜபார:

மூல்। “நாடு நகரமும் நன்கறிய நமோ நாராயணாய” என்றும் “நல்வகை யால் நமோ நாராயணா” என்றும் இத்திரு மन्த்ரத்தையே விரும்பிப் போனார்கள். ஋பிகளும் ...

“बहवोऽ(हि)पि महात्मानो मुनयस्सनकादयः । अष्टाक्षरं समाश्रित्य ते जग्मुर्वैष्णवं पदम् ॥
यथा सर्वेषु देवेषु नास्ति नारायणात्परः । तथा सर्वेषु मन्त्रेषु नास्ति चाष्टाक्षरात्परः ॥
भूत्वोर्ध्वबाहुराद्य सत्यपूर्वं ब्रवीमि वः । हे पुत्र । शिष्याः । शृणुत न मन्त्रोऽष्टाक्षरात्परः ॥
तदर्चनपरो नित्यं तद्भक्तस्तं नमस्कुरु । तद्भक्ता न विनश्यन्ति ह्याष्टाक्षरपरायणाः ॥
आसीनावा शयाना वा तिष्ठन्तो यत्र कुत्र वा । नमो नारायणायेति मन्त्रैकशरणा वयम् ॥”

என்றார்கள் - இத்திரு மन्த்ரத்தை சர்வேசுவரன் श्रीनारदभगवानैயிட்டு श्रीपुण्डरीकனுக்கு उपदेशிப்பிக்க -

(சா.தீ.) என்னைத் தன் வாரமாக்கி வைத்தானென்றதிதே - நாடுநகரமென்ற விடத்தில் நாடென்று பாமரரையும், நகரமென்று பரிசுக்கரையும் விவரிக்கிறது. நல்வகையால், அந்நியபயோஜனதயா । இனி அதிந்நியதூஷிக்களுமாய் சதாசார ப்ரவர்தகருமான ஋பிகளுடைய சாதர பரிசுஹமுமிதுக்குண்டென்கிறார் - ஋பிகளும் இத்யாதியால். இனி “बहवो हि महात्मानो मुनयस्सनकादयः । अष्टाक्षरं समाश्रित्य ते जग्मुर्वैष्णवं पदम्” என்ற அர்த்தத்தை புண்டரீகாதி வுத்தாந்த ப்ரதர்சனத்தாலே உதாஹரிக்கிறார். இத்திரு மन्த்ரத்தை என்று துடங்கி - சர்வேசுவரன் श्रीनारदभगवानैயிட்டு श्रीपुण्डरीकाர்க்கு उपदेशிப்பித்த மாத்ரமன்றியே - ...

(சா.சுவா.) நாடு, பாமரர். நகரமும், பரிசுக்கரும். நன்கு, நன்றாக - அறிய, நமோ நாராயணாய என்று நாமம்பலபரவி இத்யவ்ய: । நல்வகையால், அந்நிய பயோஜனதயா - சேஷ், ஸ்பஹ் - ஆழ்வார்களுக்கும் பூர்வர்களான ஋பிகள் விரும்பாதேயிருக்க ஆழ்வார்கள் விரும்பக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஋பிகளும் இதி । ததோ஽பி ப்ரதம் சம்ப்ரதாய ப்ரவர்தகனான சர்வேசுவரன் இம் மन्த்ரத்தை ஆதரியாதேயிருக்க ஋பிகள்விரும்பக்கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். இத்திரு மन्த்ரத்தை இதி - ...

(சா.ப்ர.) நாடு நகரமும் நன்கறிய நமோ நாராயணா வென்றும், நாசா தேசியாசுசாய் வுஷ்வ இதி யதா சய்யக் ஜானியு: ததா நாராயணேத்யுக்வேதி ச - ததர்சனபர:, தேநாசுதாசுரேண ப்ரஹ்வதர்சனபர: - “अष्टाक्षरपरायणा:” இதி - ஹி யஸ்தாசுதாசு மசுதாசுரம் பரமபதப்ராபகமதஸ்தே ந விநசுயந்தி இத்யர்த: - மூல்மந்ரஸ்ய மோசுப்ரதவ்முதாஹுத்ய தர்சயதி । இத்திரு மந்ரத்தை இத்யாதிநா - ...

(சா.வி.) தந்நிசுதா யதா ச்யாதத்யாப்யஸ்யந்த: । நாடு நகரமும் நன்கறிய, நாடு, தேசஸ்தா: - நகரமும், நகரஸ்தாசு - நன்கறிய, அய் வுஷ்வ இதி யதா சய்யஜானியுஸ்ததா நமோ நாராயணாயேத்யுக்வா - நல்வகையால் நமோ நாராயணாவென்றும், அந்நிய பயோஜனதயா அசுதாசுரமுகுவேதி ச விரும்பிப்போந்தார்கள், ஆதூதவந்த: । ததர்சனபர:, தேநாசுதாசுரேண ப்ரஹ்வதர்சனபர: - நாரத ப்ரஹ்வானுயிட்டு, நாரதேந - ...

(சா.சங்.) யந்ரமுதூத்ய விலிஸ்திதாசுதாசுரார்சநாபிப்ராஸேண ததர்சனபர இத்யுக்தி: - யதூ தேநார்சநபராஸா:, பரமோபாயா: - மந்ரேகசுரணா:, மந்ரேகோபாயா: - ...

नमो नारायणायेति मन्त्रमष्टाक्षरं जपन् ॥”

(सा.सं.) हित माक, उपायतया - नारायण परायणः, नारायण एव परमोपायः परमप्राप्यश्चेत्यध्यवसायवान्
सन् - श्रीवार्थ, प्रणवचतुर्थी - विरहितस्य सर्वोद्गीवनत्वम् - ...

மூலம். “நாவாயிலுண்டே நமோ நாரணாவென்று ஓவாதுரைக்குமுரையுண்டே” என்றும் சொல்லுகிற பாசுரங்களாலும் ப்ரசிடும். இது ப்ராஹ்ணாடிகளுக்கு அ஢ீதமான க்ரமத்திலே ப்ரணவத்தோடேகூட அஸ்டாஸர மாயிருக்கும்.

“வீடிக் தான்த்ரிக் சைவ ததா வீடிகதான்த்ரிகம் | த்ரிவிக் கர்ம சப்ரோக்த் பத்த்ராத்ராமூதார்ணவை ||

வீடிக் ப்ராஹ்ணானாது ராஜா் வீடிக தான்த்ரிகம் | தான்த்ரிக் வைஸ்யஸூத்ராணா் சர்வेषா் தான்த்ரிக் து வா ||”

(சா.தீ.) நாரணா என்னும் சொல் மாலையகற்றேன் - இம் மன்த்ர ப்ராஹ்ணாதி விஸயத்தில் இருக்கும் ப்ரகாரத்தை அருளிச்செய்கிறார் - இது ப்ராஹ்ணாடிகளுக்கென்று துடங்கி - அ஢ீதக்ரமத்திலே “஠் நமோ நாராயணாயேதி மன்த்ரோபாஸக:” என்று அ஢்யயன பண்ணும் கட்டளையிலென்கை - இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரமாண காத்டாநின்று சொண்டு தான்த்ரிகபக்ஷத்தில் அஸ்டாஸரத்வ ப்ரகாரத்தைக்காட்டுகிறார் - வீடிக் தான்த்ரிக் சைவையாடியால் - இதுக்கு அர்த்த பத்த்ராத்ரமாகிற அமூதஸிந்துவிலே சர்வகர்மமும் வீடிகம் - வீடிகதான்த்ரிக் கைவலதான்த்ரிக - ...

(சா.ஸ்வா.) என்றபடி - நா, ஜிஹா - வாயில் ஜிஹையுண்டே - அநாயாஸனோத்தார்யமாண நமோ நாராயண என்கிற மன்த்ரமாகிற - ஓவாதுரைக்கும், நிரந்தரமுத்தார்யமான உரை, சூக்தியுண்டே என்றபடி - இப்படி ஆழ்வார்கள் அநுஸந்தித்த க்ரமத்திலே ப்ரணவசுதுர்த்திகளொழிந்தாலிந்த மன்த்ரத்துக்கு அஸ்டாஸரத்வமே உச்சித்ரமாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இது இதி | அ஢ீதேதி - “஠் நமோ நாராயணாயேதி மன்த்ரோபாஸக:” என்று அ஢ீதமான க்ரமத்திலே என்றபடி - இப்படி ப்ராஹ்ணாடிகளுக்கு அ஢ீதமான க்ரமத்திலே அஸ்டாஸரமாயிருந்தாலும் அதிலே வர்ணாந்தரத்துக்கு அதிகாரக் கூடாதே? ப்ரணவமொழிந்தபோது அதிகாரக் கூடுமென்னிலப்போது வெறும் மன்த்ரமாகையாலே அஸ்டாஸர மன்த்ரத்வக் கூடுமோ? அஸ்டாஸரமன்த்ராடிகளுக்குத்தானே ப்ரணவசாஹித்யத்தில் வீடிகமன்த்ரத்வமும், அது ஒழிந்தபோது தான்த்ரிகத்வமுமென்று அகாரத்வமாகையாலே விரோதமில்லையென்னிலதுக்கு ப்ரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - வீடிக் தான்த்ரிக் சையாதினா | வீடிகாதி கர்மபேத மன்த்ரபேதா஢ீனமாகையாலிந்த வசனத்துக்கு - ...

(சா.ப்ர.) நாவாயிலுண்டே நமோ நாரணா வென்றோவாதுரைக்குமுரையுண்டே, வாஸிந்த்ரியஸ்ய வித்யமானத்வே஠ப்யநவரத் சுஹேனோத்தாரயிது ஸக்யஸ்ய நமோ நாராயணேத்யஸ்ய ஸத்வஸ்ய வித்யமானத்வே஠பீதி - பாசுரங்களாலும், சூரிவாக்யைச்ச-நனு ப்ரணவராஹித்யைநைவான்யதான்த்ரிகத்வாத்ரஸ்யைவ ச சர்வா஢ிகாரத்வாத்ரத்யமஸ்டாஸரஸ்ய சர்வா஢ிகாரத்வமਿத்யத்ர ப்ரணவசாஹித்யை ராஹித்யே஠ப்யஸ்டாஸரத்வம் வசனத் எவ ஢ர்ஸயிதி - இது ப்ராஹ்ணாதித்யாதினா | “அத்யா வாஹயேத்வேம்” இத்யாஸ்யோக்த் புருஷஸூக்தாதிருப் வீடிக மன்த்ரைய க்ரியமாண விஷ்வாரா஢நாடிக் கர்ம வீடிகம் - கைவல பாத்த்ராத்ரிகைர்மன்த்ரைய: க்ரியமாண கர்ம தான்த்ரிகம் | வீடிகமன்த்ரைய ஸ்தான்த்ரிகமன்த்ரையச்ச க்ரியமாண கர்ம வீடிகதான்த்ரிகம் - அத எவ மன்த்ரைய - ...

(சா.வி.) நாராயணாயேத்யுக்தவா ச - நாவாயிலுண்டே நமோ நாராயண வென்றோவாதுரைக்குமுரையுண்டு, வாஸிந்த்ரியஸ்ய வித்யமானத்வே஠பி சுஹேனோத்தாரயிது ஸக்யஸ்ய நமோ நாராயணேத்யஸ்ய வித்யமானத்வே஠பி - ...

(சா.ஸ.) “஠் நமோ நாராயணாயேதி மன்த்ரோபாஸக:” இதி ஸ்ருதிமபிப்ரேத்ய அ஢ீத மான க்ரமத்திலே இத்யுக்தம் | த்ரிவிக் கர்மேத்யத்ர கர்மஸத்வ: க்ருதஸா஢்யகூத்ஸநப்ர இதி ஜப்யத்வோபத்ஸ்யத்வாதினா க்ருதஸா஢்யமன்த்ரமபி கூஹாதிதி ஢ாவ: - சர்வेषா், ப்ராஹ்ணவ்யதிரித்யானா் சர்வेषா் - ...

மூலம்। அஷ்டாக்ஷரஸ்ச யோ மந்த்ரோ த்வாதுஷாக்ஷர எவ ச। ஷடக்ஷரஸ்ச யோ மந்த்ரோ விஷ்ணோரமிததேஜஸ: ॥
 எதே மந்த்ரா: ப்ரதானாஸ்து வௌதிகா: ப்ரணவௌயுதா:। ப்ரணவௌ விஹீநாஸ்து தான்த்ரிகா எவ கீர்திதா: ॥
 ந ஸ்வர: ப்ரணவோ஽ங்ஜானி நாப்யந்யவிதயஸ்ததா। ஸ்ரீணாந்து ஸூத்ரஜாதீநாம் மந்த்ரமாத்ரோக்திரிஷ்யதே ॥

என்கிறபடியே ப்ரணவ மொழிந்தபோது...

“தத்ரோத்தராயணஸ்யாதிர்விந்துமாவ்விஷ்ணுரந்தத:। பீஜமஷ்டாக்ஷரஸ்ய ஸ்யாத்நேநாஷ்டாக்ஷரதா பவெத் ॥”

(ஸா.தீ.) மென்று த்ரிவிதமாகப் பிளிக்கப்பட்டது என்று - அஷ்டாக்ஷரஸ்ச யோ மந்த்ர: என்று வ்யாபகபகவந்மந்த்ரங்களுக்கு ப்ரணவஸாஹித்யத்திலே வௌதிகத்வகாட்டப்பட்டது - ப்ரணவத்தையொழிய தான்த்ரிகபக்ஷத்தில் திரு அஷ்டாக்ஷரத்துக்கு அஷ்டாக்ஷரத்வானுஸந்தான ப்ரக்ரியையேக் காட்டுகிறது தத்ரோத்தராயணஸ்யாதி: என்கிற ஸ்லோகம் - இதற்கு அர்த்தம். தத்ர, நாராயணபதத்தில் - உத்தரமான அயநஸத்வத்தின் அடியான அகாரம் விஷ்ணு:, விஷ்ணுவாசகமாம்। அந்ததோ பிந்துமான், பிந்து என்று அநுஸ்வாரமாய். அந்தே அநுஸ்வார ஸஹிதமாய், அம் என்றிருந்தாலிது திரு அஷ்டாக்ஷரத்துக்கு பீஜாக்ஷரம்। அம் பீஜமென்றிறே பீஜானுஸந்தானம்। - ...

(ஸா.ஸ்வ.) வௌதிகாதி மந்த்ர ப்ரேதவித்யிலேயும், தாத்பர்யமென்று கருத்து - இப்படி வர்ணாந்தரத்துக்கு அதிகாரமுண்டானாலும் ப்ரணவமில்லாமையாலே ஸப்தாக்ஷரமாகையாலே இந்த மந்த்ரத்தை அஷ்டாக்ஷரமென்று ஸொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். தத்ரேதி - தத்ர, மூலமந்த்ரத்தில் - உத்தரமான அயந ஸத்வத்தினுடைய அடியான அக்ஷரம் அகாரம் விஷ்ணு:, விஷ்ணுவாசகமென்றபடி - ததா ச இப்படி அந்வயக்ரமம்। அந்ததோ பிந்துமான்। அந்தத்திலே அநுஸ்வாரத்தையுடையதாய் விஷ்ணுவாசகமுமான மந்த்ரத்தில் உத்தரமான அயந ஸத்வத்தினுடைய அக்ஷரமஷ்டாக்ஷரத்துக்கு பீஜமாம் - அந்த பீஜாக்ஷரத்தாலே அஷ்டாக்ஷரத்வமுண்டாம். யதா, மந்த்ரத்தில் உத்தரமான அயந ஸத்வஸம்நித்யான விஷ்ணுவானது விஷ்ணுவாசகமான அகாரம் - பிந்து மான் ஆய்க்கொண்டு பீஜம் அதிஸ்யாத், அடியாக ப்ரயோகிக்கப்படக்கடவது - ...

(ஸா.ப்ர.) வௌதிகத்வதான்த்ரிகத்வ பக்ஷத்யஸ்யௌவோக்தி: - தத்ரோத்தராயணஸ்யேதி - அந்தத:, உபரீத்யர்த்த: - ததோ பவதீதி வாக்யர்த்த: - பந்தா நகார இத்யாதிநா பூர்வாயநஸ்யாப்யவகதத்வாதுத்தராயணத்வமிதி பாவ: - ...

(ஸா.வி.) ப்ரணவராஹித்யே கதம் மந்த்ரஸ்யாஷ்டாக்ஷரத்வமித்யத்ராஹ। ப்ரணவமொழிந்தபோது இதீ - தத்ரேதி। தத்ர। நாராயணபதே। உத்தராயணஸ்ய, உத்தரபூதாயந பதஸ்ய - அதி:, அகார:। யதா, த்யயமந்த்ரே நாராயணேத்யத்ர நாராயண பதமத்யே உத்தரபூதாயநபதஸ்ய ஸ்வரூபானுகரணபரத்வான்த்ரணத்வவிரோத: - ஸோபநார்த்தமுத்தராயணஸ்யேத்யுத்யுக்தம் - பிந்துமானந்தத: - அமித்யஷ்டாக்ஷரஸ்ய பீஜம் விஷ்ணுவாசகம் பவதி। - ...

(ஸா.ஸ.) ப்ராஹ்மணே஽பி தான்த்ரிகேஜௌ வௌதிக ஸாஹ்யஸித்ஹிமபித்ரேத்ய வா ஸர்வேஷா மித்யுக்தி: ப்ரதானா:, அவ்யாபகேப்ய: ப்ரதானா: - “ப்ரணவௌ விஹீநாஸ்து” இத்யுக்த்யா சதூர்த்தபாவே஽பி தான்த்ரிகத்வே நியாமக இதீ நிர்வந்த்நிராஸஸூசித: - ந ஸ்வர இத்யத்ர உதாத்நாதி ஸ்வரோ நிஷித்வதே - அகாரோ஽ப்யத்ர நிஷித்வதே இதீ பக்ஷே - “எட்டெழுத்தும் அநுஸந்தேயமாக ஓதப்பட்டது இதீ வாக்யவிரோத: - ப்ரணவ ப்ரதித்வந்த்ரமாக ஸாஸ்வகூத்த அக்ஷரத்திலே இதீ வாக்யவிரோதஸ்ச - அங்ஜானி, ஹ்ருதயாஹ்ருதமந்த்ராணி - விதய:, பூநஸ்சரண ப்ரகாரா: - தத்ரேதி - நாரஸத்வே ஸம்வந்த ஸாமான்யர்த்தே சித்சிதோரயநத்வௌநாபி நரஸ்ய - ...

नमो नारायणायेति मन्त्रस्सर्वार्थसाधकः ॥”

(सा.सं.) संबन्धितयावभासत इति तदन्तर्गतपूर्वायन पदस्याव्यक्तत्वादुत्तरायणस्येत्युक्ति - संप्रदाय वसेयशिशोष्ठोऽर्थः - नारशब्द प्रतिपन्न संबन्ध सामान्यैक देश एव गोबलीवर्दन्यायेन नारायण शब्द तत्पुरुष बहुव्रीहिभ्याम् उपात्त इति मन्तव्यम् । इत्यादि कणाडौ सिद्धमिति - तत्रेत्यादिनोक्ताक्षर रहितेनापि सर्वार्थ सिद्ध्यक्त्या तद्युक्तेनसिद्धिः कैमृत्यनीतात्यसिद्धेत्यर्थः - -...

(सा.सं.) प्रथमाक्षरमिति - यथा साङ्गानन्तशाखार्थसङ्गाहकः प्रणवस्तथा प्रणवार्थ सङ्गाहकोऽप्ययमित्यर्थः । प्रथमाक्षरस्य प्रणवार्थसङ्गाहकता प्रकारमुपपादयति मध्यमाक्षरकृत् इति - नम इत्यनेन नमनं प्रतीयते । रक्षकार्थक सविन्दुक प्रथमाक्षरेण तत्कर्माभिधीयते । नन्तव्यश्च रक्षकश्शेष्येवेति नमनकर्तृशेषत्वमर्थसामर्थ्यादिव तस्यानन्यार्हत्वम् - नमन कर्तृत्वादेव ज्ञान स्वरूपत्व ज्ञातृत्वादिकमपि सिद्ध्यत्येवेत्यभिप्रेत्य मध्यमाक्षरकृत् पञ्चमं अर्थ सिद्धमात्रं इत्यनुगृहीतम् - शब्दतोऽपि तान्त्रिके ज्ञातृत्वादि सिद्धिमुपपादयति । - ...

மூல். இதில் துதீயாக்ஷரத்தில் ஸொல்லுகிற ஜாதுவாதிகளும் நமஸுஸில் துவீதீயாக்ஷரத்தில் ஸுக்ருதியாலே ஁னுஸுந்தேயம். ஸுணவம் ஸுதந்நுமான஑ோது ஁கமாத்ரம், துவீமாத்ர, த்ரிமாத்ர, ஸாத்த்ரிமாத்ரம், ஁ன்றாற்றோலே ஑ல ஑ுக்ாரங்களாய் ஁ர்த்தங்களும்஑்஑டி கார்ய - ...

(ஸா.தீ.) ஁ன்னவருளிஸ்செய்கிறார் - இதில் ஁த்யாதி - ஁னி மந்நாஜ் ஑ுணவம் ஁கண்டமாய், ஑ுரமாதுவாக்ருமாயிருக்குமென்று வக்ஷுமானார்த்து஁஁ யுக்ருதமாக ஸுதந்நுமான஑ோது ஁கண்டமாய் - ஑ுரமாது வாக்ருமாயிருக்கும் ஑டியை ஁ருளிஸ்செய்கிறார் - ஑ுணவ் ஸுதந்நுமத்யாதிவாக்யதூயத்தால் - ஸுதந்நுமான஑ோது, வேறொரு மந்நத்துக்கு ஁வயவமாகாதே தானே தனித்து மந்நுமான஑ோது ஁ன்கை. ஁கமாத்ர துவீமாத்ரமத்யாதி - ஁தாவது? ஁நிஸுத்துக்களில் ஸுதந்நுமாய் ஁க மாத்ரமான ஑ுணவ் கார்யு஑ு ஑ுலுக் ஸுரீரக் ஑ுரமாது வாக்ருயென்றும், துவீ மாத்ரமான஑ோது கார்யு஑ு஁ந்ரிக்லுக் ஸுரீரக் ஑ுரமாதுவாக்ருயென்றும், த்ரிமாத்ரமான஑ோது கார்யு஑ு ஸுலுக் ஸுரீரக் ஑ுரமாது வாக்ருயென்றும், ...

(ஸா.ஸுா.) ஁ன்னவருளிஸ்செய்கிறார் - துதீயேதி - ஁஑்஑டி ஑ுணவத்தில் மதூயமாக்ஷரத்தில் ஑ுருளென்றும், துதீயாக்ஷரத்தில் ஑ுருளென்றும் ஸொன்னது கூருமோ? ஁஑்஑ோது ஑ுணவத்தை ஑ுரதேவதா ஑ுரமாதூயா஁கார்த்திலே ஁கண்டமாகஸ்ச ஸொன்னது வுரூத்யாதோ? ஁து ஁கண்ட ஑ுணவா஁஑ுராயுமென்று ஸொல்லி஑்஑டி ஁கண்ட ஑ுணவமுண்டோ? ஁நிஸுத்துக்களிலே ஑ுஸிதூமென்னில் ஁நிஸுத்துக்களிலே ஑ுலுக்ாதி கார்யுவாக்ருமாகத் தோற்றுகையாலே காரணாவஸுதா஑ுர஑ு஑ுவாக்ருத்வ் ஸொல்லுகிறது வுரூத்யாதோ? ஁க஑ுதத்துக்கு நானார்த்துத்வமு஑் ஑ுஸிதூயாதோ? ஁ன்ன வருளிஸ்செய்கிறார் - ஑ுணவமதி - கார்யேதி ஁கமாத்ரம், - ...

(ஸா.஑ு.) “஁ஸுய ஑ுாடாஸ்சுத்வாரு வேடாஸுது஑ுடாதிதமக்ஷர ஑ுர ஑ு஑ு” ஁தூர஑ுய ஑ுதமா ருக்ரு஑ுதா ம஑ுதூ஑ு ஁வதூயா துவீதீயா விதூமதி க்ருஷ்ணாவிஷ்ணு ஁வதூயா துதீயா ஸுக்லா ஑ுரூதூ ஁வதூயா யாவஸானே஁ஸுய ஁துரூய்஑ுதமாத்ரா ஸா விதூமதி ஸுர்வவர்ணா ஑ுருஷு஁வதூயேத்யாதிநா ஸுதாந்நுயே஑ுக்ருஸ்சுதுமு஑ு ரூதூஸுரீர விஷ்ணுஸு஁வதூயு஑ுர வாஸுதேவ ஑ுு஑ுர்த்து஁஁யுநுஸுந்தேய ஁தூ஑ு - ஑ுணவ் ஸுதந்நுமத்யாதிநா - ஁வ் ஑ுணவஸுய ஸுதாந்நுயே ஸுர்வஸுரீர ஑ுரமாதுவாக்ருத்வ் ஑ுரதர்ஸுந - ...

(ஸா.வி.) நிஸுதே ஁ ஸிதூஷ்ரீமந்நாராயணாயேவ ஸுஷு஑ுத ஁தூயவதாரணமர்த்தாஸிதூதூதிதி ஑ாவ: | மகாரார்த்து஑ுத ஜாதுவாதய: கத் ஸிதூயேயுரித்யுத ஁஑ு - இதில் துதீயாக்ஷரத்தில் ஁தி - நமஸுஸுதூஸுத மகாரானுஸுந்தேய மதி ஑ாவ: - ஁வ் ஑ுணவ஁துர்த்து ர஁தமந்நே஁஁யுக்ருதரீதூயுர்த்து஁஁னுஸுந்தேய: - ஑ுணவூ துவீவத: - ஸுதந்நுமந்ரு மந்நாந்ர ஸுஷு஑ுதஸ்சேதி | த்ர ஸுதந்நு ஑ுணவ: ஁கமாத்ரு, துவீமாத்ர, த்ரிமாத்ரஸுஸாத்த்ரிமாத்ர ஁தூயாகார஑ுதேந ஑ு஑ுவத: - த்ரார்த்தாஸ்சு கார்ய ஑ுத ஑ுலுக் ஸுரீரக் - ...

(ஸா.ஸு.) இதில் ஁தி - ஑ுக்ருதியாலே, மகாரேண - ஁த்ய் தானுரிகே ஑ுணவார்த்த ஸிதூம஑ு஑ு஁ ஁ர்த்தஸுஸுததஸ்சு ஑ுணவஸு஑ாவமா஑ு - ஑ுணவமதி-ஸுதந்நு ஑ுான஑ோது ஁தி - ஁காக்ஷரத்வேநேவ மந்நதா தஸாயாமத்யுர்த்த: - “஁க மாத்ரு ஑ுவேதூஸு: துவீமாத்ரு தீர்த ஁தூயே | த்ரிமாத்ருஸுது ஑ுலுது ஜேய: வுதூதூந் துவ்஑ுமாத்ருகம் ||” ஁தி வ஁ந மி஑ு விவக்ஷிதம் - த்ரிமாத்ர ஁வாத்ர ஑ுணவஸுஸுதூதூதூஸுதஸாத்த்ரி மாத்ர: - த்ர ஁கமாத்ர: கார்யு஑ு ஑ுலுக் ஸுரீரக் ஑ுரமாதுவாக்ரு | துவீமாத்ர: கார்யு஑ு஁ந்ரிக்ஸு - ...

மூலம்। காரணாவஸ்துபரமாத்ம வாசகத்தாதி ப்ரக்ரித்யைலே பலவகைப்பட்டிருக்கும் - வ்யாபகமந்திரங்களிலும்
ப்ரணவத்தை பரமாத்மப்ரதானமாகவும் சில ஸாஸ்த்ரங்கள் சொல்லும் - ...

(சா.தி.) சாதித்ரிமாத்ர மானபோது காரணாவஸ்து பரமாத்மவாசியென்றும் இப்படி அநுசந்திப்பார்க்கு
க்ரமேன பூலோக, புவலோக, சுவலோக, பரம பத ப்ராஸிகன் ஫லமென்று சொல்லுகிறதினே - அப்படியே
வ்யாபக மந்திரங்களின் அவயவமான ப்ரணவத்தையும் அஃண்ட்வேன பரமாத்மவாசகமென்று ஸாஸ்த்ரம்சொல்லு
மென்கை - இனி இதின் - ...

(சா.ஸ்வ.) த்விமாத்ரம், த்ரிமாத்ரம், சாதித்ரிமாத்ரமென்கிற ப்ரணவத்தான ப்ரணவம் க்ரமேன கார்யபூத்
பூலோகான்தரிக்ஷலோகஸ்வலோகசரீரகபரமாத்மவாசியென்றும், காரணாவஸ்துவாசியென்றும்
சொல்லப்படுமென்று கருத்து - பலப்காரமதி - அஃக்யாதத்வ லத் த்விதி பதாக்கரபேத மிருக்கையாலே
நானார்க்கல்பன மில்லையென்று கருத்து - ஸ்வதந்த்ர மானபோது இதி - அஸ்வதந்த்ரமானபோது
சஃகண்டமாகையால் மத்யமாஃக்ஷராதி விபாகமும் உபபத்நமென்று கருத்து - யத்வா இப்படி ப்ரணவத்திலே
மத்யமாஃக்ஷராதி விபாகமும் ப்ரணவதர்க்கத்வமும் கூடுமோ? உபநிஸதாதிக்களிலே ப்ரணவத்தை அஃகண்டமாயும்,
பூலோகாத்யர்க்கமாயும் சொல்லுகிறது விருத்தியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ப்ரணவமதி
ஸ்வதந்த்ரமானபோது அஃகண்டத்தாதி உபபத்நங்கள். இங்கு அஸ்வதந்த்ரதயா சஃகண்டத்வமும் அர்க்கபேதமும்
உபபத்நமென்று கருத்து. ஆனாலும் மூல மந்திரான்தர்க்கித் ப்ரணவத்தை அஃகண்டமாகச் சொல்லி பரமாத்ம பரத்வம்
பூர்வசொன்னது விருத்தியாதோ? ஸ்வதந்த்ரமான போதன்றோ அஃகண்டத்வமும், பரமாத்ம பரத்வமும்
கூடுவது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - வ்யாபகேதி - பரமாத்ம ப்ரதானேதिसஃகண்ட - ...

(சா.ப்ர.) வ்யாஜேன ஸர்வ஫லஸாதகத்வரூபம் ப்ரபாவம் ப்ரதர்ஸ்ய பாரதந்யேஃபி “தஸ்யவாசக: ப்ரணவ:” இத்யாதுக்த
மஃகண்டதயா ப்ரணவத்வாதகத்வம் ப்ரதர்ஸயந் “அமிதி ப்ரஹ் - அமிதிதீம் ஸர்வம் - எத்வத்யேவாஃக்ஷரம் ப்ரஹ் எத்வத்யேவாஃக்ஷர
பரம்। எத்வத்யேவாஃக்ஷரம் ஜாத்வா யோ யதிச்சிதி தஸ்யதத்” இத்யுக்தம் மாஹாத்மயமப்யாஹ - வ்யாபக மந்திரங்களிலும்
இத்யாதிநா - வசுரண்ய “இத்யார்க்ய” ப்ரஹ்ணேத்வா - ...

(சா.வி.) பரமாத்மவாச்யேகமாத்ர: - கார்யபூதான்தரிக்ஷசரீரகபரமாத்மவாசியித் த்விமாத்ர: - கார்யபூத் ஸ்வலோக
சரீரக பரமாத்மவாசியித் த்ரிமாத்ர: - காரணாவஸ்து பரமாத்மவாசியித் சாதித்ரிமாத்ர:। இத்யேவம் ப்காரேன ப்ரஹ்விதா: -
தத்யா வ்யாபகமந்திர ஸேஷபூதஸ்யாஃகண்டஸ்ய ப்ரணவஸ்ய பரமாத்மபரத்வம் கதிச்சிச்சாஸ்த்ராண்யாசகத இத்யாஹ - ப்ரணவம்
ஸ்வதந்த்ரமானபோது இத்யாதிநா - வாசகத்தாதிசத்வே “அமித்யேததக்ஷரம்” இத்யுபக்ரம்ய “பாஹிச்சத்வாரோ வேதா”
இத்யாதுக்தம் ப்ரஹ்மசரீரக பரமாத்மவாசகத்வம் ச விவ்ஸிதம்। பலவகைப்பட்டிருக்கும், ப்ரஹ் ப்காரா:
ப்ராப்யஸ்தித: - சிலஸாஸ்த்ரங்கள், “அமித்யேகாஃக்ஷரம் ப்ரஹ் - அமிதி ப்ரஹ் - அஃ தத்ஸதிதி நிர்தேஸோ
ப்ரஹ்ணஸ்திவிதஸ்ஸுத:। அமித்யேகாஃக்ஷரம் ப்ரஹ் வ்யாஹந் - ...

(சா.ஸ.) சரீரகவாசியித் த்ரிமாத்ரஸ்வலோக சரீரகவாசியித் சாதித்ரிமாத்ர: காரணாவஸ்துபரமாத்மவாசியித் தீன
தீன தத்ததூபாஸகானாம் க்ரமேன பூர்வஸ்வலோக பரமபதப்ராப்ய: ஫லமதி இருக்கும் இத்யந்தார்க்க: இத்யம் ஸ்வாதந்த்ர
எவ பரமாத்ம ப்ரதானகதேதி ந நியம: - மந்திராவயவதா தத்யாயாமி பரமாத்மப்ரதானகதாஸம்பவதீத்யாஹ -
வ்யாபகேதி - சில இத்யுக்த்யா ப்ரத்யகாத்ம ப்ரதானத்வஸ்ய ப்ரஹ்ஸாஸ்த்ரஸித்த்வம் ஸூசிதம் - ...

மூல்। இதின் ப்ரபாவ்,

आद्यं तु त्र्यक्षरं ब्रह्म त्रयी यत्र प्रतिष्ठिता ।

स गुह्योऽन्यस्त्रिवृद्धो यस्तं वेद स वेदवित् ॥”

इत्यादि कलिले प्रसिद्धम् - ...

(सा.दी.) प्रभावमनितरसाधारण माकस्सொல்லப்பட்டிருக்கு மென்கிறார் - இதின் ப்ரபாவமென்றுதுடங்கி. त्रिवृदूपोवेदः त्रिधा वर्तत इति त्रिवृत् - प्रणवम्, प्रणव रूपमान वेदम्. अन्यः, மற்ற வேதங்களிற்காட்டில் விலक्षणமென்கை. गुह्यः, रहस्यமுமாயிருக்கும். यः कश्चिद्द्विजः । तत्प्रणवमर्थतद्गोढम् वैभवत्तद्गोढम् கூடவருகிறானவனே வேதவित்து. अन्यன் வேதவित்தன்று என்றிதுக்கு அர்த்தம். இனி மந்த்ராங்மான ப்ரணவத்துக்கு ஸ்வதந்ந்ரப்ரணவத்தை த்ருத்யந்ந்மாக்கிக்கொண்டு சமர்ப்பணபரமாக அர்த்தாந்ந்ர - ...

(सा.स्वा.) पक्षத்திலே ஜீவப்ரதானமென்று கருத்து. இப்படி ப்ரணவமக்ஷண்டமாய்க்கொண்டும், சக்ஷண்டமாய்க்கொண்டும், மந்த்ர஘டகமாக வேணுமோ? ப்ரணவதாசக்ஷண்டாந்ந்ரமும் ஘டகமாகலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இதின் இதி । त्र्यक्षरम्, अक्षरत्रयात्मकं ब्रह्मप्रणवस्तु । आद्यं, सर्वेषामाद्यम् - यत्र त्रयी प्रतिष्ठिता, “अकारात्मा हि ऋग्वेद उकारात्मा यजुश्श्रुतिः । सामवेदो मकारात्मा अनुस्वारोऽह्यथर्वणः” इत्युक्तेः - सत्रिवृत्, वर्णत्रयात्मको वेदः प्रणवाख्यः - अन्यः, वेदान्तराद्विलक्षणः । गुह्यश्च, स्त्रीशूद्रादीनामनुपदेश्यतया शब्दतो अर्थतश्च गुह्यः - तं यो वेद स वेदवित्, वेदत्रयवित् தென்கை - இப்படி மஹா ப்ரபாவமானபடியாலே இதுவே மந்த்ர஘டகமென்று கருத்து - ஆனாலும் மூலமந்த்ரான்ந்ரீத ப்ரணவமக்ஷண்டமாய் பரமாத்மப்ரதானமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது ப்ரணவ் ப்ரதமான்தபத மானபடியாலே சதுர்த்த்யந்ந்ர பதாந்ந்ரானந்வயம் ப்ரஸங்கியாதோ? லுசசதுர்த்தீ விபக்யந்ந்ரமென்னில் மூலமந்த்ரம் ஸ்வரூபரமானபடியாலே அஹ் ஸ்ஷ்வாத்யாஹாரம் ப்ரஸங்கியாதோ? லுசசதுர்த்தீ விபக்யந்ந்ரமென்கைக்கு ப்ரமாணம் தானுண்டோ? - ...

(सा.प्र.) महस - ओमित्यात्मानं युज्जीत” इत्यादि प्रमाणावगत स्वातन्त्र्येण समर्पणपरत्वं - ...

(सा.वि.) मामनुस्मरन्” इत्यादि शास्त्राणि । न चेमानि शास्त्राणि स्वतन्त्रप्रणवमात्रपराणीति वाच्यम् । एवं सङ्कोचेमानाभावादिति भावः - तत्प्रकारमाह - இதின் இதி । आद्यन्त्विति । त्र्यक्षरम् । अकारोकारमकारात्मकं ब्रह्म प्रणवरूपो वेदः - आद्यं, सकलवेदानामादिभूतम् - आदित उच्चार्यमाणं “यद्वेदादौस्वरः प्रोक्तः” इत्युक्तेः - कथमस्यादावुच्य मानत्वमित्यत आह - त्रयी यत्र प्रतिष्ठिता - यदधीनत्रयी अधीयते । तथा च श्रुतिः । “ओमिति ब्राह्मणः प्रवक्ष्यन्नाहेति” यद्वा, आद्यं, कारणभूतम् - तदेवाह - त्रयी यत्रेति । “ओङ्कार प्रभवा वेदाः” इत्युक्तेः । त्रिवृत्, त्रिधा वर्तत इति त्रिवृत् - सः, स प्रणवरूपो वेदः - गुह्यः, रहस्यभूतः - अन्यः, इतर - वेदाद्विलक्षणः - यस्तं तादृशं प्रणवं वेद स वेदवित् - यः प्रणवमात्रवेदी स एव वेदविदिति प्रशंसा - ..

(सा.सं.) गुह्यः, ब्राह्मणाय चानधिकारिणे अर्थतोऽनुपदेश्यः - वेदत्रयात्मकाक्षर त्रयसाङ्गतात्मकत्वात्रिवृद्धेदः - अत्र मानम् - “अकारात्मा हि ऋग्वेदः उकारात्मा यजुश्श्रुतिः । सामवेदो मकारात्मा अनुस्वारोऽह्यथर्वणः” इति - यस्तमर्थतो वेद स वेदविदित्यर्थः - अस्त्वेवं तावता भवदभि - ...

மூலம்। இது “ஹிவிர்ஹித்வாத்மரூபம் வசுரணயேதி மந்திர: |
 ஜுஹ்யாத்ரணவேனாபாவச்யுதாஸ்யே சநாதனே ||”

என்கிறபடியே ந்யாஸவித்யையில் ஸ்வதந்திரமாய் ஆத்மஸமர்ப்பணபரமாயிருக்கும் - அக்கட்டளையிலே இங்கும் சமர்ப்பணபரமாகவும் யோஜிப்பார்கள் - இவ்விடத்தில் ஸ்வரூபஜ்ஞானபா஧ான்யத்தாலே ஷேஷத்வானுஸந்தானமாத்திரம் உபஜீவ்யமென்றும் யோஜிப்பார்கள் - ...

(சா.தி.) யருளிச்செய்கிறார் - இது ஹிவிர்ஹித்வாத்யாதியால் - இது, இப்பணவம் - வசுரணயேதி மந்திரத்தால் ஆத்ம(ஸ்வ)ரூபம் நிஷ்஠ஜீவாத்மஸ்வரூபமான ஹிவிர்ஹித்வா சநாதனமான அசுயுதனாகிற அஸ்தியிலே பணவரூபமந்திரத்தால். ஜுஹ்யாத், சமர்ப்பிக்கக்கடவென்று. இது ந்யாஸவித்யோபவ்யுத்தம் - பணவத்துக்கு சஃபண்டமானபோது ஸ்வரூபபரமாக அர்த்தாந்தர மருளிச்செய்கிறார் - இவ்விடத்தில் ஸ்வரூபாத்யாதியால் - ஸ்வரூபஜ்ஞானபா஧ான்யத்தாலே, ஸ்வரூபஜ்ஞானோத்பாदनமே ப்ர஧ானகृत்ய மாகையாலென்றபடி - இவ்விடத்தில் மந்திரத்திலென்கை ஷேஷத்வானுஸந்தானமாத்திரமபுஜீவ்யம் - ந சமர்ப்பண

(சா.ஸா.) என்னவருளிச்செய்கிறார் - இது இதி | இது, இப்பணவம் - ஹிவிரிதி - வசுரணயேதி மந்திரே ஆத்மரூபம் ஹிவிர்ஹித்வா சநாதனே அசுயுதாஸ்யே அஸ்திரி பணவேன ஜுஹ்யாத் - பணவம் சமர்ப்பணகரணமந்திரமாகையாலே அங்கு சதுர்த்தந்த்வமாஸ்யகமாகையால் தந்யாயத்தாலிங்கும் லுஸ்சதுர்த்தந்த்வமென்று கருத்து - நமஸு ஸ்தூலயோஜனயா உபாயபர மாகையால் அ஧்யாஹாராதிடோஷ மில்லையென்றபடி - இப்படி மூலமந்திரம் சமர்ப்பணபரமானால் பூர்வ ஸ்வரூப ஜ்ஞான பர மாகையாலே ரஹஸ்யாந்தரவீர்ய்யமில்லையென்று சொன்னது விரோ஧ியாதோ? என்ன பணவத்துக்கு சஃபண்டத்வபகாஸ்யரணே ஸ்வரூபபரத்வம் மருளிச்செய்கிறார். இவ்விடத்தில் இதி - இவ்விடத்தில், மூலமந்திரத்தில் - பணவத்திலென்றதுமாம். மாத்திரஷப்தேன சமர்ப்பணபரத்வம் வ்யவச்யேதிக்கப்படுகிறது. மூலமந்திரம் ஷேஷத்வானுஸந்தானபர - ...

(சா.ப்ர.) பாரதந்யேஓபி சமானமத்யாஹ - இது ஹிவிர்ஹித்வாத்யாதினா - ஸ்வரூப ஜ்ஞானாந்தரஹிவிர்த்வாஸமர்ப்பணஸ்ய பூர்வஹிவி ஷேஷித்வ ஜ்ஞானபரத்வம் தத்பலஃஹ | இவ்விடத்தில் இத்யாதினா | பணவ - ...

(சா.வி.) ததச்சைதாஓபிபாவவத்வாத் “உததேவாக்ஷரம் ஜ்ஞாத்வா யோ யதிச்யதிதஸ்யதத்” இதி சர்வபலசா஧னத்வமிதி ஹாவ: - ஸ்வதந்திரபணவஸ்ய சமர்ப்பணபரத்வம் வதந் தஓபிபாவந் மந்திராந்தரஸேஷஹூத பணவஸ்யாபி சமர்ப்பணபரத்வமாஹ - இது ஹிவிர்ஹித்வேதி - சஃபண்டத்வ பகாஸ்யரணே ஸ்வரூப ஜ்ஞானமாத்திர பரத்வனார்த்தாந்தரமத்யாஹ - இவ்விடத்தில் ஸ்வரூப ஜ்ஞானேதி - ஸ்வரூப ஜ்ஞான பா஧ான்யத்தாலே, ஸ்வரூப ஜ்ஞானஸ்யைவ ப்ர஧ான கृत்யத்வனேத்யர்த்த: - இவ்விடத்தில், அஸ்திமந்திரே - ஷேஷத்வானுஸந்தானமாத்திரமேவ - ...

(சா.ச.) மதார்த்தபரத்வம் கதமித்யதாஹ | இது இத்யாதினா | விநியோஜகே ப்ரமாணேனேதி துதீயயா பணவஸ்யைவ காரணத்வ ப்ரதீதேர்ந மந்திராவயத்வதீஸ்ததாக்கார்யேத்யஹிப்ரேத்ய ஸ்வதந்திரமாய் இத்யுத்தம் | இங்கும், மூல மந்திராந்தரத்வ தஸாயாமபி | பணவேன ஹி ப்ரத்யமதஸஸ்பாஓயம் தர்ஸயதி | இவ்விடத்தில் இதி | ஸ்வரூப ஜ்ஞான பா஧ான்யத்தாலே, ஸ்வரூப ஜ்ஞானோத்பாदनஸ்ய ப்ர஧ான கृत்யத்வாதத்யர்த்த: - மாத்திரஷப்த: சமர்ப்பணவ்யவச்யேதபர: - உபஜீவ்யம், ப்ரத்யமதஸஸ்பாஓயம் - ஷேஷத்வானுஸந்தான - ...

மூல்। அப்போது இஸ்ஸேஷ்வானுஸந்நான அஹிகாரத்திலே சேரும் - “க்ஷேத்ரஜஸ்யேஸ்வர ஜ்ஞானாஹிஷுஹி: பரமா மதா” என்றது ஸேபி(த)த்வ ஜ்ஞானமாத்ரபர மாநபோது ஸபாயானஹ்தா நிவ்ருத்திபரம் - ...

(ஸா.ஹி.) ஢ென்றபடி. அஹிகாரத்திலே சேரும். அஹிகாரகோடியிலே நிற்கு ஢ென்றபடி. ஸேபத்வ ஜ்ஞானாஹிஷமஸர்ப்பணத்தில அஹிகாரமுண்டா஢ென்னுமிடத்தில் பரமாண காட்டுகிறார் - க்ஷேத்ரஜஸ்யேதி । இவ்வதந த்தின் அர்த்தத்தை ஹேதாஓஜிக்கிறார் ஸேபித்வ ஜ்ஞானேத்யாஹியால் - இவ் வதநத்தில் இஸ்வர ஜ்ஞானாத் என்றதுக்கு இஸ்வர ஜ்ஞானாத் ஸேபித்வஜ்ஞானாத் என்று - இஸ்வரனுஹைய ஜ்ஞானாத், ஸபாயரூப ஜ்ஞானாத் என்றாதல் ஹேதா ஓஜநை - அதில் ஸேபித்வஜ்ஞானமாத்ரபரமாநபோது என்கை - ஸபாயானஹ்தா நிவ்ருத்திபரம் - க்ஷேத்ரஜஸ்ய விஷுஹி: என்றது ஸபாய ஓஓஓயதாரூபாஹிகாரபர஢ென்றபடி - ஸபாயரூபேத்யாஹி - ஸபாயரூபமாந இஸ்வரவிஷய ஜ்ஞானாத்ர மாவது ஸேபத்வஜ்ஞானமாத்ராஹந்யமாந தத்வவிஷயந்யாஸோபாஸநரூப ஜ்ஞானம் । இத்தை விவக்ஷிக்கும் பக்ஷத்தில் விஷுஹி என்றது ஢ோக்ஷரூபவிஷுஹியைச் சொல்லு஢ென்கை - இஸ்வரனுஹைய - ...

(ஸா.ஸ்வா.) மாகிலது ஸபாயகோடி நிஷ்டமாநால் பூர்வஓஜநா ஢ே஢் ப்ரஸஹ்ஜிக்கும் - ஸபாயகோடி நிவிஷ்டேயென்றாகில் வைய்ய் ப்ரஸஹ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அப்போது இதி - அஹிகார சபாஹநஹாரா ஸபாயோபயுத்தமாக்கையாலே வைய்ய்மில்லையென்று கருத்து - அஹிகாரேதி - அஹிகாரகோடியிலே சேரும், நிற்கு஢ென்றபடி - இப்படி ஸேபத்வ ஜ்ஞானமாஹிகாரகோடி நிவிஷ்ட ஢ென்று சொல்லக்கூடுமோ? ஸேபத்வ ஜ்ஞான ஸேபித்வ விஷய மாகையாலே இஸ்வரஜ்ஞானரூபமாகையால் “க்ஷேத்ர ஜஸ்யேஸ்வரஜ்ஞானாஹிஷுஹி: பரமா மதா” என்று இஸ்வர ஜ்ஞானாத்மகஸேபத்வ ஜ்ஞானத்தாலே பரமஷுஹிரூப஢ோக்ஷ சொல்லுகிறது வி்ரோஹியாதோ? என்ன இஸ்வர ஜ்ஞானப஢் ஸ்ரவணஜந்யஸேபித்வ ஜ்ஞான பரமோ? சமஸ்ப்பணரூபோ பாய ஜ்ஞானபரமோ? என்று விக்கலித்து இரண்டு பக்ஷத்திலும் விஷுஹி ஸஹ்ஹார்த்த ஢ித்ரமாகையாலே வி்ரோஹிமில்லையென்கிறார் - க்ஷேத்ரஜஸ்யேதி । ஆனாலும் ப்ரணவத்தை ஸக்ஷண்ட மாக்கி ஸேபத்வ ஜ்ஞானபர ஢ென்று சொன்னது - ...

(ஸா.ப்ர.) ஸ்யாஹிகாரபரத்வே ஸபாயபரத்வே ச சம்தி ப்ரஹ்ஷயந் சமதி வதநஸ்யோ஢யபரத்வமாபி விஷஹயதி - க்ஷேத்ரஜஸ்யேத்யாஹிநா - ஸபாயானஹ்தேத்யாஹிகாரபரத்வம் ஹ்ஷித்ம் - ...

(ஸா.வி.) தந்மந்த்ர ப்ரஓஜநம் ந ஢ரஸமஸ்ப்பணம்த்யர்த்த: - ஸேபத்வானுஸந்நானஸ்ய கி் பல்ம்த்யத அஹ - அப்போது இதி - அஹிகார விஷேபத்திலே சேர்க்கும், அஹிகாரவிஷேப சபாஹயேத் । ஸேபத்வ ஜ்ஞானே சதி ஢ரஸமஸ்ப்பணாஹி- காரஸ்சிஹ்ஹயதிதி ஢ாவ: - தத்ர ப்ரமாணமாஹ - க்ஷேத்ரஜஸ்யேதி - இஸ்வர ஜ்ஞானாத் - இஸ்வரஸேபித்வ ஜ்ஞானாத் - விஷுஹி ரூபாயானஹ்தா நிவ்ருத்திரூபாஓஓஓயதேதி வ்யாசுஷ்டே - என்று, இதி - ப்ராஸஹ்ஜிக - ...

(ஸா.ச.) ஸ்யோபஓஓஓஓமாஹ - அப்போது இதி - ததா ஓஜநாஹ்ஷாயாம்த்யர்த்த: - ஸேபவ்ருத்த்யேபக்ஷயா ஸபாயமநுதிஷ்ட: அகிஷ்ந்யாஹிஹிகாரவர்க்ஷே ஸேபத்வ ஜ்ஞானமாப்யாஹிகார விஷேபத்வேநானுப்ரவிஷ்டமதி ஢ாவ: அஹிகாராந்஢ூத்ஸ்ய விஷுஹி ஸஹ்ஹவாச்ய ஢ோக்ஷஹேதுத்வ ஸ்ரவணானுபபத்தௌ தா் பரிஹரதி - க்ஷேத்ரஜஸ்யேதி - ஸேபத்வ ஜ்ஞான஢ேவ இஸ்வர ஸ்வரூபாஹி யாதாத்மய ஜ்ஞான காஷ்டேதி தஸ்யேவேஸ்வர ஜ்ஞானத்வம் । ஸபாயானஹ்தா நிவ்ருத்திரூபா விஷுஹிரஹிகாரஸ்யேவ பல்மதி ந தஹ்ருதுத்வ ஸ்ரவணானுபபத்தேரிதி ஢ாவ: - இஸ்வர ஜ்ஞானப஢ேந ஢ரந்யஸநரூபே ஜ்ஞானே விவக்ஷிதே விஷுஹி ப஢் ஢ோக்ஷபரம்த்யாஹ - ...

(सा.सं.) उपायरूपेति - अस्य स्वरूपानुसन्धानपरत्वं प्रकारं प्रमाणेनाह - प्रणवार्थेति - ईदृश इति श्लोके पादत्रयेण प्रथमं तृतीयं मध्यमाक्षरलक्ष विभक्तीनां क्रमेणार्थ उक्तः - योगः, ज्ञानयोगः - अकारार्थ इति ।

மூல்। மகாரா஥ீ ஜீவ ஸ்த஢ுபகரணம் வுணவமிதம்।
 உகாரோ஢ந்யாஹீ நியமயதி ஸ஢்ந்நமனயோ:
 த்ரயீஸாரஸ்யாத்மா ஸ்ரணவ இமமர்த்஢் ஸமதிஸத் ॥

என்று விவரித்தார்கள் -

“கண்ணபுரமொன்றுடையானுக்கடியேனொருவர்க்குரியேனோ” என்கிறதும் இப்
 ஸ்ரணவர்த்திவரணம் - ...

(ஸா.தி.) ஸ்ரணவகூத், கர்த்தவர்த்தினுடைய ஸ்ரதிஸ்திதிஸஹர்கர்தா வாகையால் ஸகலஜகத்காரண஢ூதனான.
 விஷ்ணு:, அகாரத்துக்கு வாக்யன். ஜீவ:, ஸ்ரத்யகாத்மா மகாரத்துக்கு வாக்யன். ததிதம் வுணவமபகரணம்।
 இந்த ஜீவன் விஷ்ணுஸேஷமான ஸதார்த்தம் - இது அகிதத்துக்கும் ஸபலக்ஷணம் - ஸபகரணாஸேக்ஷயா ததிதமென்று
 நஸு்ஸகத்வென நிதேஸம். அநயோஸஸ஢்ந்நம், ஸக்தமான ஸேஷஸேஷி஢ாவரூ஢ ஸ஢்ந்நத்தை - ஸகார:,
 அவதாரணார்த்தமான ஸகாரம். அநந்யாஹீ நியமயதி, அநந்யாஹீத்வென ததிதரா஑ோசரமாக வ்யவஸ்தாஸிக்கிறது -
 ஸ்ரத்யகாத்மாவினுடைய நிரூபாதிசேஷத்வத்தை ஢கவதிதரஜீவா஑ோசரமாக ஸ்தாஸிக்கிறதென்றும் அர்த்தம்.
 இத்஢் த்ரயீஸார:, த்ரக்ஷரரூ஢ோ஢யம் - ஸ்ரணவ:। இமம், இவ் அர்த்தத்தை, ஸமதிஸத், ஸதேஸித்ததென்கை.
 திருமங்கையாழ்வாரும் ஸ்ரணவர்த்தத்தை விவரித்தருளினதை அருளிச் ஸெய்கிறார் - கண்ணபுரம்
 இத்யாதிடால். கண்ணபுரமொன்றுடையானுக்கென்று அகாரார்த்திவரணம்। அடியேன் என்று
 ஸுஸததூர்த்திமகார விவரணம்। ஒருவர்க்குரியேனோ என்று ஸகாரார்த்தி வரணம்। - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ஆத்மதயா வ்யாஸ: ஸரமாத்மெத்யர்த்த: - இது: ஸரமாத்மாயமிதி ஸாண்டில்ய வசன ஸ்ரத்யமஸாடென அகாரார்த்த
 ஸக்த இதி ஢ாவ:। ஜீவ:, ததுத்பா஑த்வரக்ஷ்யத்வாதிமானு மகாரார்த்த: - ஸ்ரத்யகாத்மா ததேது: இதி த்விதீயஸாடென
 மகாரார்த்த ஸக்த இதி ஢ாவ:। ததிதம், ஜீவதத்வம் வுணவமபகரணம், விஷ்ணுவர்த்தமபகரணம் - விஷ்ணு ஸேஷ஢ூதமித்யர்த்த:।
 அநென ஸுஸததூர்த்தி஢் ஸக்த: - மத்யம ஸகார: - அவதாரணார்த்த - அநயோஸஸ஢்ந்நம், ஸேஷஸேஷி஢ாவமனந்யாஹீ நியமயதி
 - தஸ்யேவஸேஷ஢ூதமிதமிதி ஢ோதயதி - ததஸ஢்ந்நானுஸந்நானமித்யநென ஸகாரார்த்த ஸக்த இதி ஢ாவ:। த்ரயீஸார:,
 வேதத்ரயஸார:। த்யாத்மா, அகாரோகாரமகாராத்மா ஸ்ரணவ: - இமமர்த்஢், ஸூர்வோக்தமர்த்஢்। ஸமதிஸத், ஸஸாதிஸதித்யர்த்த:
 - இப்படி ஸ்ரணவத்தை விவரித்தார்களென்று ஸொன்னது கூடுமோ? ஸரஸக்ஷ நிரஸனஸூர்வகம்
 ஸஸ்ரதாயஸ்ரவர்த்தகரான ஸெரியாழ்வார் ஸ்ரணவத்தை, “மூலமாகிய ஒற்றையெழுத்தை” என்கிற
 ஸாட்டிலே அக்ஷணதயா ஸரமாத்மஸரமாக வ்யாக்யானம் ஸண்ணுகையாலே ஸஸ்ரதாயவிருதமாகவிப்படி
 விவரிக்கக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். கண்ணபுரம் இதி - மூல மாகிய வென்கிற
 ஸாட்டுப்போலே திருமங்கையாழ்வாருடைய இந்தப் ஸாட்டும் ஸ்ரணவவிவரணமாகையால்
 ஸஸ்ரதாயவிருத - ...

(ஸா.ஸ்ர.) கண்ணபுரம் இத்யாதி। க்ருஷ்ணக்ஷேத்ரதயா ஸுராண ஸ்ரஸித்யஸ்ய (திருக்கண்ணபுர) திருக்ஷ்ண ஸுரா஢்யஸ்ய
 நகரஸ்ய நிர்வாஹகஸ்ய ஸ்ரீஸதேதாஸ஢ூதோ஢் ததூயதிரித்யஸ்ய ந தாஸ இத்யர்த்த:। - ...

(ஸா.வி.) அகாரார்த்தி விஷ்ணுரிதி। ஸரகாலயோகி஢ிரவ்யெவமெவ ஸ்ரணவார்த்தி வ்யாக்யாத இதி ததர்ஸயதி - கண்ண

(ஸா.ஸ.) ததிதம், ஜீவஸத்யவாக்யம் ததுஸபலக்ஷிதாசிக்ஷ - வுணவமபகரணம், விஷ்ணுஸேஷ஢ூதம் வஸ்து இத்யர்த்த:।
 கண்ணபுரம் இதி - ஸரகாலஸூக்தி - கண்ணபுரமொன்றுடையானுக்கு இத்யகாரார்த்திவரணம் -
 அடியேன் இதி ஸுஸததூர்த்தி மகாரார்த்தயோ:, ஒருவர்க்குரியேனோ இத்யகாரார்த்தி வரணம் - த்ரயீஸார - ...

மூல். | ப்ரணவத்திற் அக்ஷரத்ரயத்தையும் வேதத்ரயசாரமாக ஸ்ருதிஸ்மृतிகள ப்ரபச்சித்தன - ...

(சா.தி.) இனிப்ரணவத்திற் அக்ஷரத்ரயத்தினுடைய த்ரயீசாராத்மகத்வத்தை வெளியிடுகிறார் - ப்ரணவத்திற் அக்ஷரேத்யாடியால் வேதசாரமாக, மூண்டு அக்ஷரமும் மூண்டு வேதசாரமாகவென்கை - ஸ்ருதி, ஞாந்தொய் - “ஃரீதி ஃரவேதாஜாயத | ஃவ இத யஜுவேதாத் - ஸுவரிதி சாமவேதாத் - தானி ஸுக்ராண்யஃயதபந் | தேஃயோஃமீதஸ்தேஃயஸ்த்ரயோ வர்ணா அஜாயந்த - அகாரோகார மகார இத - தானேகதா ஸமஃரத்ததேததோமிதி” என்றதிறே - ஸ்மृतியும் “அகாரஸ்த்யாப்யுகாரஸ்த்ர மகாரஸ்த்ர ப்ராபதி: | வேதத்ரயாந்நிரஃவஃஃரூஃவஸ்வரிதிதி த்” இத | நிரஃவஃத், சாரமூஃதவாந் என்றபடி - “ஃஃஃ உத்யமநே” என்றிறே தாது - இவ்அகாராதிவர்ணங்க்ள விண்வாத்த்ரங்க்ளகைச் ஸொல்லும் ப்ரகாரங்க்ளகை ப்ரஸநபூர்வகமாக உபபாதிக்கிறார் - ...

(சா.ஸா.) மில்லையெண்டு கருத்து. ஆனாலும் “த்ரயீசாரஸ்த்யாத்மா” என்று ஸகண்ட ப்ரணவத்தை த்ரயீசாரமெண்டு ஸொன்னது கூடுமோ? அகண்டப்ரணவ மன்றோ பரமாத்மவாதிதயா த்ரயீசாரம்? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ப்ரணவத்திற் இத - ஸ்ருதிதி - ஞாந்தொய்ஸ்ருதௌ “ஃரீதி ஃரவேதாஜாயத ஃவ இத யஜுவேதாத் - ஸுவரிதி சாமவேதாத் - தானி ஸுக்ராண்யஃயதபந்தேஃயோஃமீதஸ்தேஃயஸ்த்ரயோ வர்ணா அஜாயந்த - அகாரோகார மகார இத - தானேகதாஸமஃ(வ) ரத்ததேததோமிதி” ஸ்ரவணாத் “அகாரம் த்யாப்யுகாரம் த் மகாரம் த் ப்ராபதி: | வேதத்ரயாந்நிரஃவஃஃரூஃவஸ்வரிதிதி த்” இத ஸ்மृतேஸ்த் என்று கருத்து - ...

(சா.ப்ர.) எவ் ப்ரணவஸ்ய தாத்பர்யமுக்தவா தஸ்ய பதத்ரயாத்மகத்வம் ஸப்ரமாணம் ப்ரதஸ்யாதிக்காரபரத்வே ப்ராத்யான்யேநாதிக்காரி ஃவோகபதஸ்ய மகாரஸ்ய ப்ரதம் ப்ரயொகஸ்யாதித்யத்ர ஜீவஸ்வரூப நிரூபக ஸேஸ்த்வஸ்ய ஸேஸி நிரூபணியத்வாத்தேஸிஃஃநூத நாராயணவாத்தகஸ்யாக்காரஸ்ய ப்ரதம் ப்ரயொக இத்யஃஃப்ரயந்நகாரஸ்யாத்ரமாஃ - ப்ரணவத்திற் அக்ஷரத்ரயத்தையும் இத்யாதிநா - ஸ்ருதிஸ்மூதிதி - “ஃரீதி ஃரவேதாஜாயத - ஃவ இத யஜுவேதாத் - ஸுவரிதி சாமவேதாத் | தானி ஸுக்ராண்யஃயதபந் - தேஃயோஃமீதஸ்தேஃயஸ்த்ரயோ வர்ணா அஜாயந்த - அகாரோகாரமகார இத | அகாரம் த்யாப்யுகாரம் த் மகாரம் த் ப்ராபதி: | வேதத்ரயாந்நிரஃவஃஃரூஃவஸ்வரிதிதி த்” இத்யாதி ஸ்ருதி ஸ்மூதய இத்யத்ர: - ஸ்மூதாவபி - ...

(சா.வி.) பூரமிதி - வ்யாஃயாத் - கதம்த்ரத்ரயீசாரத்வம்? யதஸ்த்ரயீசாரஸ்த்யாத்மேத்யுத்தமித்யத்ராஃ | ப்ரணவத்திற் இத - “ஃரீதி ஃரவேதாஜாயத | ஃவ இத யஜுவேதாத் - ஸுவரிதி சாமவேதாத் | தானி ஸுக்ராண்யஃயதபந் - தேஃயஸ்த்ரஸ்தேஃயஸ்த்ரயோ வர்ணா அஜாயந்த - அகார உகார மகார இத - தானேகதா ஸமஃரத்ததேததோமிதி - ஸ்மூதிஸ்த் - “அகாரஸ்த்யாப்யுகாரஸ்த்ர மகாரஸ்த்ர ப்ராபதி: | வேதத்ரயாந்நிரஃவஃஃரூஃவஸ்வரிதிதி த்” - நிரஃவஃத், சாரமூஃதவாநித்யத்ர: - இமே அகாராதிவர்ணா: - கதம் ஸர்வரக்ஷகத்வாதி - ...

(சா.ஸ.) இத்யம் ஃவீவ்ரணோதி - ப்ரணவத்திற் இத - ஞாந்தொய் “தேஃயோஃமீதஸ்தேஃயஸ்த்ரயோ வர்ணா அஜாயந்த - அகாரோகாரமகார இத - தானேகதா ஸமஃ(ர) வத்ததேததோம்” இத ஸ்ருதிரிஃஃஃப்ரேதா - ஸ்மூதிஸ்த் “அகாரம் த்யாப்யுகாரம் த் மகாரம் த் ப்ராபதி: | வேதத்ரயாந்நிரஃவஃஃரூஃவஸ்வரித்யபி” நிரஃவஃத், சாரமூஃதவாந் | ஃஃஃ உத்யமநே இத தாது: - ...

மூல்| வாச்யனென்று சித்தமான அர்த்தத்தை வேதார்த்தசங்குத்திலேயருளிச் செய்தார் - இத்தாலே காரணவாக்யசித்தமான சகலஜகந்நிமித்தோபாநகாரணத்வமும், அத்தாலே ஆக்சிசமான சர்வஜத்வ சர்வசக்தித்வாதிசுணவர்ட்டுமிங்கே சித்தமாவது. இவ் அசுரம் ஸகவத்வாசகமென்னுமிடம் “அநிசேதே - ...

(சா.தி.) இனி அகாரவாச்யத்வத்தால் இசுரனுக்குப் பரித்த அர்த்தத்தை அருளிச்செய்கிறார் - இத்தாலேயென்று துடங்கி - இத்தாலே, இவ் அகாரவாச்யத்வத்தாலென்றபடி - இங்கே, இவ் இசுரனிடத்திலே. இவ் அகாரத்திலே இசுரனுக்கு சித்தமென்றுமாம். நந்வகாரேண பரமாத்மாபிதியதே என்று வசனத்திலிருக்க நாராயணன் வாச்யனென்று சித்தமானபடியென்னென்ன நிசுணுத்வாதிசுணு அகாரவாச்யனென்று சொல்லுகையால் வசனத்தில் பரமாத்மசுதத்துக்கும் விசுணுவினே பர்யவசானமென்கிறார் - இவ் அசுரமியாடியால். இங்குற்ற நிசுணு சுதத்தால் அபியுத்த வசன முபலக்சித்தம் - இவற்றால் ப்ரயோகமும் சித்தம் | அநிசேதே பூமானிசுணு” அ என்னுமிது நிசேதே வர்த்திக்கும்

(சா.சுவா.) விசுணுரேவாபிதியதே - “பரமாத்மா ச சர்வோமாதார: பரமேசுவர: | விசுணு நாமா ச வேதேசு வேதாந்தேசு ச ரீயதே” என்று சொல்லிற்றிறே - வேதார்த்தே - “யத்வேதாதி சுவர: ப்ரோத்த:” இதி ஸ்ருத்யர்த்த விசாரஸ்தலேயென்றபடி - இதினாலே ஜகத்காரணத்வவிசரிசு விசுணுத்வமகாரார்த்தமாயிற்று - இனி “ஜகதுதயரக்சா ப்ரலயகூத்” இதி ஜகத்காரணத்வமகாரார்த்தமென்று சொன்னது கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இத்தாலே இதி. இத்தாலே சமஸ்தவாச்ய மூலத்வம் பூரஸூத்ய வாச்யதோபயுத்தோ- சித்த்யந்யாயத்தாலே என்றபடி - சார்வஜாசுதாபாவே ஜகதுதயரக்சாப்ரலயகூத் த்வம் கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அத்தாலே இதி - ஆனாலும் “அகாரார்த்தோ விசுணு:” என்று சொன்னது கூடுமோ? “அகாரேணாசிலாதார: பரமாத்மாபிதியதே” என்று பரமாத்மாவன்றோ வாச்யனாகத்தோற்றுகிறான். விசுணுத்வாகாரேண வாச்யதே தோற்ற வில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ் அசுரமதி - அநிசேதே, அநுபபந்நமியாதோ - ...

(சா.ப்ர.) எவ் ச “காரணம் து த்யேய” இதி காரணஸ்யேவ் சர்வவிசுதாவேசுதவாத் “யதோ வா இமானி ஜாயந்தே - ப்ரஹ்மவன் ப்ரஹ்ம ச வூசு அசீத் - யதோ சாவா பூதிவீநிசுதசு: | யோ யோநியோநிமதிசுத்யேக:” இत्याதிபிநிமித்தத்வே நோபாநகாரணத்வேன சோத்த் சர்வஜத்வசர்வசக்தித்வாதிசுணகம் ப்ரஹ்வேவநாபி ந்யாசவிசுதாயாமநுசந்நேயமதி விவக்சித்தமியாஹ | இத்தாலே இत्याதிநா | எவமோசியாந்நாராயணபோதகத்வ முக்தவா ரூத்யாபி போதகத்வமாஹ | இப்பசு மியாதிநா - ...

(சா.வி.) ப்ரதீயத இத்யர்த்த: - ஆசியாத்வாகாரணபூதசுதவ்ஸ்ய காரணபூதப்ரஹ்மவாசியத்வமியுத்தவா காரணத்வம் ததாசுரிச சர்வஜத்வாதயசுசாகாரேண லவ்ஹா இत्याஹ - இத்தாலே இதி | எவமோசியாதகாரஸ்ய நாராயணவாசகத்வ முக்தவா ரூத்யாபி ததாஹ - இவ் அசுரமதி - அநிசேத இத்யேததஸம்பவ இत्याதி நிசேதே - ...

(சா.சன்.) ப்ரகூதியானேதுக்தி: - தஸ்ய, வேதஸ்ய | ஆதாவந்தே ச ப்ரதிசுதி ப்ரணவ ரூப சர்வஸ்ய ப்ரகூதாவகாரே லீநஸ்ய ய: பரோ வாச்ய இதி வேதார்த்த சங்குஹ சூக்திரிஹாபிப்ரேதா - இத்தாலே, அகாரவாச்யத்வன் - இங்கே, அகாரவாச்யே அசிலாதாரத்வசர்வரக்சகத்வயோ: காரணத்வசமநியதத்வாத்நுபஸ்தாபகாகார: காரணத்வாதிசு மப்யுபஸ்தாபயதீत्याசய: - அநிசேதே இதி | அகாரஸ்யானுபபந்நமியாதோ நிசேதார்த்தகத்வம் - ...

மூல்। புமான் விष्ணौ” என்றும் “அகாரோ விष्ணுवाचकः” என்றும் “அ இதி ஸ்ரீமதநாராயணஸ்ய
 ப்ரதமாபிதானமபிதததா கிம் நாம மங்ளந் ந க்ருதம்” என்றும் நி஑ண்டுகளிலும் ப்ரஸித்தம்। இது
 வ்யாகரணவ்யுத்பத்தியாலே சர்வஸ்வரணைச்சொல்லும்போது ரக்ஷண ப்ரீணநாதி விஸயமான தாதுவிலே
 க்ருதவாசியான கிப் ப்ரத்யயத்தாலே நிஷ்பந்நமான பதமாய் சர்வரக்ஷகத்வாதி விசிஸ்டனாகக் காட்டும். - ...

(சா.தி.) அஸம்ஹவ இத்யாதிக்களில் சம்ஹவநிஸேதேந அப்ரயுக்த மாகையால் - விஷ்ணௌ து அ இதி அயம் புமான்,
 புலிங்ஙம்। என்று இருக்கும் - அ: இதி ஸ்ரீமதநாராயணஸ்ய: என்று அபியுக்தவசனம் “அவதோ மாமஹம் வந்”
 இத்யாதிக்கள் ப்ரயோகம் - வ்யாகரண ப்ரகிரியையாலும் இவ் அக்ஷரம் விஷ்ணுवाचकமென்கிறார் - இது
 வ்யாகரணேத்யாதித்யால் - வ்யாகரணவ்யுத்பத்தியில் அவ ரக்ஷணே அவதீத்யர்த: என்கிற ப்ரகிரியையாலும் மென்கை
 - சர்வஸ்வரணை, சர்வரக்ஷகனான விஷ்ணுவையென்றபடி - சர்வரக்ஷணே விஷ்ணுவே அதிக்ருதத்வெந
 ப்ரஸித்தமாகையாலித்தை உபபாதிக்கிறார் - மேல் ரக்ஷண ப்ரீணநேத்யாதித்யால் - அவரக்ஷண ப்ரீணநாதிஸு
 என்கிற தாதுவிலே க்ருதவாசியான கிப் ப்ரத்யயை। “லோபோவ்யோ வலி” இதி வகாரலோபேச சதி
 நிஷ்பந்நபதமாகையாலென்றபடி - சர்வஸ்வரணையென்று - ...

(சா.ஸ்வ.) அகாரோ நிஸேதர்த: - விஷ்ணௌ து புமான், புலிங்ஙம் - அ: என்கை - ப்ரயோகேதி - அபியுக்த
 ப்ரயோகங்களிலும் இத்யர்த:। காரணத்வவிசிஸ்ட நாராயணத்வம் ரூபிப்ரவ்ருத்தி நிமித்தமென்று கருத்து -
 “அகாரேணாஸ்திராதித்யா: ப்ரமாத்மா” இத்யத்ராபி ப்ரமாத்மஸத்வெந நாராயண எவ விவக்ஷித: என்று கருத்து -
 இப்படி ஜகத்காரணத்வ விசிஸ்ட நாராயணன் அகாரத்தாலே சித்தனானாலும் ரக்ஷாப்ரலயக்ருதி ரக்ஷகத்வம்
 அகாரத்திலே சித்திக்கிறதென்று சொன்னது கூடுமோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். இது இதி।
 அவ ரக்ஷண இதி தாது: க்ருதர்தி க்ருதி விச் ப்ரத்யயை வா க்ருதே லோபோ வ்யோவ்லிதி தாதுவகாரலோபே வெரப்ரத்யயேதி ப்ரத்யய
 வகாரலோபே அ இதி ரூபமென்று கருத்து - “அவதி ரக்ஷணே கான்தௌ - ...

(சா.ப்ர.) அதி யோகதோஸி ப்ரஹ்மவாசகத்வமாஹ - இது வ்யாகரணேத்யாதிநா। “அவ ரக்ஷே கதௌ கான்தௌ ப்ரீதௌ
 துஸ்தௌ துதௌ த்ருதௌ। ப்ராஸ்தௌ ஸ்லேஸேத்யநே சை வ” இத்யுக்த தாது அஸ்திராதித்யா டி ப்ரத்யயேதித்ய ஸ்யேத்யாதி நாதிலோபே ச
 அ இதி பதம் சக்ஷிப்யமானஸ்ஸத்யோ நிவர்தமானஸ்யர்தமாசுத இதி ந்யாயா - ...

(சா.வி.) வர்ததே - ப்ரயோகங்களிலும் இதி - அ இதி ஸ்ரீமதநாராயணஸ்ய ப்ரதமாபிதானமபித
 தததேத்யாதிபியுக்த ப்ரயுக்த வாக்யேஸ்தித்யர்த: - யோகேநாபி ப்ரஹ்மவாசகத்வமாஹ - இங்கு வ்யாகரணவ்யுத்பத்தியாலே
 இதி - உ ப்ரத்யயை டித்வ சாமத்யாதித்யலோபேந தாதுநிவ்ருதௌ தாதுஸ்தானாபந்ந டிப்ரத்யயாகார எவ ப்ரக்ருதிதயா வதிஸ்ததே
 - ததா சாவதீதி அ: , ரக்ஷக இத்யர்த: - க்ருதிப்ரத்யயை க்ருதி ப்ரஸர்வாபஹாரி லோபே சதி லோபோவ்யோவ்லிதி வலோபே அ
 இதி ஸ்வதிதி கேசித்தியாசுத்ய: - தத்ர ஜ்வரத்வரஸ்வவ்யவிமதாமுபதாயாஸ்சேதி உபதாயாவகாரஸ்ய ச ஸ்தானே ப்ராப்த்யா
 ஀ரதி ப்ரஸங்ஙாசுநித்யம் - விச் ப்ரத்யயை து நானுபபத்தி: - ...

(சா.ஸ.) விஷ்ணுவர்தகதாயாமகார: புலிங்ஙம் இத்யர்த:। ப்ரஸித்தமித்யநேந அகாரஸ்ய ஸ்ரீமதநாராயணஸ்ய ரூபத்வமுக்தம் -
 அதாவயவஸக்திமபி டர்ஸயதி - இது இத்யாதிநா - அத்ரேயம் ப்ரகிரியா, அவேத்யஸ்மாத்தாது ரந்யேஹ்யோஸி ட்ருத்யத இதி
 விச் ப்ரத்யயைக்ருதே லோபோ வ்யோவ்லி தாதுவா வகாரலோபே க்ருதேவரப்ரத்யயேதி - ...

மூலம்। இத்தாது அனேகார்த்தமேயாகிலும் ரக்ஷணார்த்தத்தில் ப்ரசித்திப்ரகர்த்தாலும், இவ் அர்த்தமிங்கே அபேக்ஷிதமாகையாலும், இங்கே நானார்த்தங்கள் அநுசந்தேயங்களாக ஒரு நிரூபியில்லாமையாலும், ப்ரதமபதிதமான ரக்ஷணம் ஸாப்தமாயம் மற்ற அபேக்ஷிதார்த்தங்கள் இத்தாலே ஆக்ஷிபங்களாக அநுசந்திக்கை உசிதமென்று இவ்வளவே ஆசாரியர்கள் வ்யாக்யானம் பண்ணினார்கள் - ...

(ஸா.தி.) பூர்வாக்யாதுநவர்த்தே - இத்தாது அனேகார்த்தமாயிருக்க ஆசாரியர்கள் ரக்ஷணார்த்தம் மாத்ரத்தையே ஸ்வீகரித்து வ்யாக்யானம் பண்ணினதற்கு நிதானம் மருளிச்செய்கிறார் - இத்தாது இத்யாடியால் - நானார்த்தங்கள் அநுசந்தேயங்களாக நிரூபியில்லாமையாவது? நாராயணபதத்தில்போலே நிரூபியில் ரக்ஷணார்த்தம் மொழிய நானார்த்தங்களைச் சொல்லாமை - ஆக்ஷிபேதி - அபேக்ஷிதான்தராணாமாக்ஷேபாதிபி லாபே ஸப்தவூத்திகல்பனா நூகித்யாதிதி லாவ: - உசிதமென்று, உசிதமிதி ஹேதோ: என்றபடி - இவ்வளவே, ரக்ஷணார்த்தம் மாத்ரத்தையே என்கை - ...

(ஸா.ஸா.) ப்ரீதௌ துஸௌதௌ ஸ்ருதௌ - ப்ராஸௌ ஸ்லேஷேத்யஸ்வேஷே” இத்யாதி ப்ரகாரேண “அவ்ஹாது ரக்ஷணப்ரீணநாநேகார்த்தமாகையாலே ரக்ஷகத்வவிஸிஸ்டார்த்தகமகாரமென்று பூர்வாசாரியவ்யாக்யானம் நியாமகமெங்ஙனே? ஸ்வரூபம் தெளிந்த முமுक्षுவுக்கு ரக்ஷகத்வமபேக்ஷிதமாகையாலே ததா வ்யாக்யாதுமென்னில் ப்ரீத்யாந்யார்த்தமும் அபேக்ஷிதமாகையால் ரக்ஷணாந்யார்த்தகத்வம் நிஸ்சயிக்கக்கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தாது இதி। இவ்வளவே, ரக்ஷணமாத்ரத்தை என்கை - ஆனாலும் ரக்ஷகத்வம் மாத்ரமே கூத்ரப்த்யார்த்தம் - ...

(ஸா.ப்ர.) ரக்ஷகத்வம் பூதகம் லவதீத்யர்த்த: - நந்வஸ்ய ஹாதூரனேகார்த்தத்வாத்ரத்யமஸ்ய ப்ராஹ்மணேன ரக்ஷகத்வம் பூதகத்வம் மித்யத்ராஹ - இத்தாது இத்யாதி - அவதீதி ரக்ஷணார்த்தம் எவ் ப்ரயோகம் ப்ராசூர்யாந்மந்நானுஸந்தாதூரநிஸ்திநிவூத்திஸ்தபாஸி ஸாகாஹ்நதயானிஸ்த நிவர்த்தக ரக்ஷக ப்ரகாஸனஸ்யாத்ராபேக்ஷிதத்வாத் “எஸ்வர்யஸ்ய ஸமக்ரஸ்ய வீர்யஸ்ய யஸஸிஸ்த்ரய:। ஜ்ஞானம் வீராஃயயோஸ்சைவ ஷணாம் லக இதீரணே” த்யாதிவதகாரஸ்ய ஸமூதிதவாககத்வம் ப்ரமாணாலாவாந் ரக்ஷகத்வம் ப்ராஹ்மண்யமித்யர்த்த: - ஆக்ஷிபேதி - அபேக்ஷிதார்த்தான்தராணாம் ஆக்ஷேபாதிபி லாபே ஸப்தவூத்திகல்பனாநூகித்யாதிதி லாவ: - நநு லகவத்கூர்வரக்ஷாவிஸய ப்ரகாரவிஸேஷாபரிஜ்ஞானம் ஸ்வஸ்ய தத்ரக்ஷயத்வம் ஜ்ஞானம் ந ஸ்யாதித்யத்ர விஸயவிஸேஷ ப்ரகார விஸேஷயூரநுக்தே: “அநூபாதிக்கநிர்देशेह्यसङ्कोचो मनीषिभिः। सिद्धे शब्दार्थ सम्बन्धे” இதி ந்யாயேன

(ஸா.வி.) நநு ரக்ஷணாநேகார்த்தத்வாத்ரகூதே ரக்ஷணார்த்தஸ்வீகாரே கிம் நியாமகமித்யதம் ஆஹ - இத்தாது இதி - ஒரு நிரூபிதி - “நரோ நராணாம் ஸஹ்ஜாதஸ்தஸ்யாஹமய ஸஹ்ஜதி:। நராஜாதானி தத்வானி நாராணீதி ததோ விது:। தா யதஸ்யாயனம் பூர்வம் தேன நாராயணஸ்ஸமூத:” இதி நாராயணஸப்தே அனேகார்த்தகாரஹகநிரூபிதிவதிஹானே-கார்த்தகாரஹக நிரூபிதிநாஸ்தீத்யர்த்த: - இவ்வளவே, ரக்ஷணார்த்தமாத்ரமேவ। - ...

(ஸா.ஸ.) ப்ரத்யயவகாரே ச லுஸே அகாரம் மாத்ரமவஸிஸ்யத இதி - ரக்ஷணம் ப்ரீணநாதித்யாதி ஸப்தேன - “அவதீ ரக்ஷணே கான்தௌ ப்ரீதௌ துஸௌ ஸ்ருதௌ - ப்ராஸௌ ஸ்லேஷேத்யஸ்வேஷே இத்யாதி ஸஹ்ஜகாரிகோக்தார்த்தேஸூகிதார்த்தாஸ்சஹ்ஜத்யனேநவவதி ஹாதூரனேகார்த்தத்வம் ரக்ஷணரூபார்த்தம் மாத்ரபரதயா ப்ராசாம் லவதாம் ச வ்யாக்யானே கிம் நிதானமித்யத்ராஹ। இத்தாது இதி - யதா ஸஹ்ஜேகாலாவாத் - ...

மூலம்! இந்த ரக்ஷகத்வம் அவच्छेद(க) மில்லாமையாலே சர்வவிஷயம் - ரக்ஷா(ரக்ஷண) பிரகாரங்கள் விஷயங்கள் தோறும் ப்ரமாணங்கள் காட்டினபடியிலே விசித்ரங்களாயிருக்கும் - இது ஹேதுநிர்देशம் பண்ணாமையாலே நிரூபாதிக்கமாய்த்தோன்றினாலும், சாபராஹான சંசாரிகளுக்கு மோக்ஷாதி ப்ரதானத்தில் ஸ்வதந்த்ரணான இஷ்வரன் தான் சङ்கல்பித்து வைத்ததொரு வ்யாஜத்தை அபேக்ஷித்திருக்கும்

(சா.தி.) ரக்ஷகத்வமாತ್ರமே ப்ரகৃதிப்ரத்யயார்த்தமாயிருக்க சர்வரக்ஷகத்வாதிவிசிஷ்ட னாகக்காட்டு மென்றதெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இந்த ரக்ஷகத்வமென்று - அவच्छेदகமில்லாமையால், ரக்ஷயவிஷேஷானுக்ते: என்றபடி - விஷயங்கள் தோறும், சંசாரி முமுக்ஷுமுக்தரிடங்கள் தோறுமென்கை - விசித்ரமாயிருக்கும், சંசாரிகளுக்கு அந்நபானஸ்வர்காதி ப்ரதானம், முமுக்ஷுக்களுக்கு மோக்ஷாதி ப்ரதானமியாதிருபேண என்ற படி - இந்த ரக்ஷணம் நிரூபாதிக்கமாய்த்தோன்றினாலும் மென்கை - மோக்ஷாதித்யாதி ஸ்வுத்தால் பரிபூர்ண ப்ரஹ்மானுபவாதி கृஹீதம் - இத்தால் சંசாரிகள் திறத்தில் இவனுடைய ரக்ஷணம் சோபாதிக்க - ...

(சா.ஸ்வா.) மாயிருக்க சர்வரக்ஷகத்வவிசிஷ்ட னாகக் கொடுக்க மென்றதெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த இதி - அவच्छेदகமில்லாமையாலே, ரக்ஷய விஷேஷானுக்கியாலே என்றபடி. இப்படி சர்வவிஷயம் ரக்ஷகத்வமென்கிறது கூடுமோ? த்ரैவர்கிக் விஷயத்தில் ஸ்வர்காதி ப்ரதானம் முமுக்ஷுபேக்ஷயா அநிஷ்ட மாகையாலே ரக்ஷணமன்றே? அமுமுக்ஷுக்கும் ப்ரஹ்மநிவாஸாதி கரணமநிஷ்டமாகையாலே ரக்ஷணமன்றே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ரக்ஷணப்ரகாரங்கள் இதி - விஷயங்கள் தோறும், சம்சாரி முமுக்ஷவாதிக்கள் தோறுமென்றபடி - இப்படி அவच्छेदக மில்லாமையாலே ரக்ஷகத்வம் சர்வவிஷயமென்று சொன்னால் ஹேதுநிர்देशமில்லாமையாலே வ்யாஜ நிரபேக்ஷரக்ஷகத்வம் சித்திக்கையால் பூர்வசொன்ன சாஹ்யோபாய சாபேக்ஷரக்ஷகத்வம் தவிர ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இது இதி - இப்படித்தான் சङ்கல்பிக்கக்கூடுமோ? என்கிற ஸங்காவாரணார்த்தம் ஸ்வதந்த்ரணான இதி | ஸ்வதந்த்ரதயா நியோகானஹேனென்றபடி - இப்படியாகில் - ...

(சா.ப்ர.) கத்யதே” இதுக்தரித்யா உபாஹ்யநுக்தேச்ச ரக்ஷணம் சர்வவிஷயம் சர்வப்ரகாரம் நிரூபாதிக்கம் சேத்யபிப்ரயந்நாஹ - இந்த ரக்ஷகத்வமியாதி. நநு ப்ரஹ்மே யத்கிச்சிதுபாயானுஸ்தான எவ ரக்ஷணாந்நித்யமுக்தானாம் ரக்ஷணாநபேக்ஷத்வாச்சேஷ்வரஸ்ய நிரூபாதிக்கம் சர்வரக்ஷகத்வம் ந ஸ்யாதித்யத்ர “கோ ஹே வான்யாத்க: ப்ராந்யாத் - யதேஷ அகாஸ அநந்நோ ந ஸ்யாத் - எஷ ஹேவானந்நயாதி” இத்யாதிபிர்வ்யதிருக்ப்ரதர்ஸநபூர்வக் சர்வரக்ஷகத்வோக்ते: ரக்ஷணஹேதுபூததயாஸாஸங்கோ- சகாபாவாதுபாயானுஸ்தானஸ்யாபி ப்ரஹ்மவதீநத்வாச்ச நிரூபாதிக்கம் சர்வரக்ஷகத்வம் ஸ்யாதேவத்யாஹ - இது ஹேத்யித்யாதிநா |

(சா.வி.) அவच्छேதகம், சங்கோசகம் - விஷயங்கள் தோறும், ப்ரதிவிஷய - சம்சாரி நித்யமுக்தாதி விஷயபேதேந விசித்ரம் - அந்நஸ்வர்காதி ப்ரதான கௌரவ்ய ப்ரதானரூபம் - நநு கத்யம் நிரூபாதிக்கம் சர்வரக்ஷகத்வம், உபாயானுஸ்தான சாபேக்ஷத்வாதித்யாஸங்கோ உபாயானுஸ்தானஸ்யாபி தத்சங்கல்பாயத்வாத்ஸர்வரக்ஷகத்வம் சித்தயதீத்யாஹ - இது ஹேது நிர்देशமிதி - தான் சङ்கல்பித்ததொரு வ்யாஜத்தை, ஸ்வேந சங்கல்ப்ய நஹிதமேகவ்யாஜம் | - ...

(சா.சம்.) ப்ரகாரதோ விஷயதத்ச அஸங்குசிததாரக்ஷகதாயாஸ்தத்யா உபாஹ்யநுக்தேமோக்ஷ ப்ரதானே நிரூபாதிக்கதாபி ஸ்யாதித்யந்நாஹ - இது இதி - யஸ்மிந் பூரூபே லக்ஷ்வாகாஸ்தஸ்மிந்நேவ வ்யாஜ ப்ரத இதி ந தந்நுஸ்தேநா - ...

மூலம்। நியார் பக்கலிலும், முகர் பக்கலிலும், நிரூபாதிசஹஜ காருண்யமாத்தாலே ஸ்திதஸ்தாபனரூபேண ரக்ஷைமுமுக்க நடக்கும். இப்படி ஸ்வாभावிகமான ரக்ஷகத்வம் பிராதிக்கூல்யம் நடக்கும் காலத்தில் அநாத்ரபாத்தாலே பிறந்த நிரஹரூபாதித்யாலே ப்ரதிபத்தமாம். ப்ரதிபந்தமானவிலு உபாதித்யைக் கழிக்கைக்காகவே ப்ரபத்தி முதலான வ்யாஜங்கள் ஸாஸ்த்ரஸித்தங்கள் - ...

(சா.தீ.) மென்றதாயிற்று - இனி நியமுக்தர் பக்கலிது நிரூபாதிச மென்கிறார் - நியார் பக்கலிலும் இத்யாதித்யால் - மாத்ரஸத்த் வ்யாஜத்தையும் வ்யாவர்த்திக்கிறது - ஸ்திதஸ்தாபனரூபேண பண்ணும் ரக்ஷையென்றபடி. ராஜா ரக்ஷமாணே ராஜ்யே அபிஷித்தேன ராஜகும்பாரேண தத்ரக்ஷணவத் என்றபடி. முமுக்க, சர்வதாசர்வரிஸுமென்னவுமாம் - இஸ்வரனுடைய ஸ்வாभावிகரக்ஷகத்வம் சம்சாரிகள் பக்கல் ப்ரதிபத்தமென்கிறார் - இப்படி - ஸ்வாभावிகேத்யாதித்யால் - பிராதிக்கூல்யம் நடக்கும் காலத்தில், பத்தாவஸ்தையிலென்றபடி - இவ் உபாதித்யை, ப்ரஹ்மநிரஹத்தையென்கை - ஸாஸ்த்ரஸித்தங்களாயிருக்கிறவென்றபடி - ப்ரக்த்யாதிசங்கள் வ்யாஜமாத்ரங்கள். ரக்ஷணம் - ...

(சா.ஸா.) வ்யாஜநிரபேக்ஷரக்ஷகத்வம் இஸ்வரனுக்கு ஒரு விஸயத்திலும் காணாமையாலே நிரூபாதிச ரக்ஷகத்வம் துத்தமாகப் ப்ரஸத்தியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - நியார் பக்கல் இதி - இந்த ஸ்வாभावிகரக்ஷகத்வம் சம்சாரிகள் திறத்திலில்லையாகில் வ்யைபத்த்யதோஷமும், சர்வவிஸயத்வாபாவமும் ப்ரஸத்தியாதோ? உண்டாகில் காணவேண்டாவோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இப்படி இதி। இப்படி அநாத்ரபாத்தாலே ப்ரதிபத்தமாகில் அநிமோக்ஷம் ப்ரஸத்தியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ப்ரதிபந்தேகிதி - இப்படி வ்யாஜாபேக்ஷையுண்டாகில் ஸ்வாமித்வாதேவ இஸ்வரன் ரக்ஷகனென்றும், ஸ்வாதந்த்ர காருண்யாப்யா இஸ்வரனே உபாய - ...

(சா.ப்ர.) ஸ்திதஸ்தாபனேதி - ராஜா ரக்ஷமாணே ராஜ்யே அபிஷித்தேன ராஜகும்பாரேண தத்ராஜ்யரக்ஷணவதித்யு:। முமுக்க, காத்ஸ்த்ரீயே - நநு “ஜிவே து:காகுலே விஷ்ணோ: க்ரூபா காயுபஜாயதே। ப்ரஹ்மானுத்தரதே. லோகாந் காருண்யாத்தாஸ்த்ரபாணிநா।। க்ரூபாயா ப்ரயபாலயத்” இத்யாதிநா - கெவல் ஸ்வாமிக்ரூபாயா ரக்ஷா - ...

(சா.வி.) வ்யாஜஸாபேக்ஷத்வே஽பி வ்யாஜஸ்ய ஸ்வாதிநத்வாந் நிரூபாதிசத்வஹாநி: - நியமுக்தவிஸயே கதம் ரக்ஷகத்வமித்யத ஆஹ - நியார் பக்கலிலும் இதி - ஸ்திதஸ்தாபனரூபேணேதி - ராஜா ரக்ஷமாணே ராஜ்யே அபிஷித்தேன ராஜகும்பாரேண தத்ராஜ்யரக்ஷணவதித்யாஹ: - முமுக்க, காத்ஸ்த்ரீயே - உபாதித்யைக் கழிக்கைக்காக, உபாதிநிர்ஸநார்தம் - நநு “ஜிவே து:காகுலே விஷ்ணோ: க்ரூபா காயுபஜாயதே। க்ரூபாயா ப்ரயபாலயத்” இதி க்ரூபாயா எவ ரக்ஷாஹேதுத்வோக்தே: ந்யாஸாதிநா ரக்ஷாஹேதுத்வோக்தி ரநுபபந்நா। கித்த, நிரூபாதிச ரக்ஷகத்வே நிஹேதுககரூணாவத்வம் சேத்யதீதி பத்தாத்ரக்தி ப்ரபத்தாதிநா தயோத்தத்த்நாதி உபயோகாந்ரேஃபல்யமேவ ச்யாத் - தத்கார்யஸ்ய கஸ்யாப்ய- பாவாதித்யாஸத்த்ய இஸ்வரஸ்ய நிரூபாதிச க்ரூபாவத்வே஽பி - ...

(சா.சம்.) ப்யதி ப்ரஸத்த: - ஸ்வாதிநவ்யாஜஸாபேக்ஷத்வாந் ஸ்வாதந்த்ரபத்தே஽பித்யாஸய: - நிரூபாதிசஹஜகாருண்யமாத்தாலே இத்யத்ர நிரூபாதிசத்வம் ஸ்வாभावிகத்வம் - மாத்ரகாவ்யாஜவ்யாவ்ர்த்தி: ஸ்திதஸ்தாபனேதி। அந்யதா கரணஸக்தாவபி ததா - அகரண ரூபரக்ஷேத்யு: - ரக்ஷகத்வஸ்ய ஸ்வாभावிகத்வே கிம் ப்ரபத்தாதி வ்யாஜேநேத்யாஹ - இப்படி இத்யாதிநா - நநு ரக்ஷகத்வம் ஸ்வாமித்வம் ச ஸ்வாபாவ இதி சித்தம்। அதஸ்வயமேவ

மூலம்। த்ராணே ஸ்வாமித்வமௌசித்யம் ந்யாஸா஑்யாஸஹகாரிண: ।

ப்ரதான ஹேதுஸ்ஸுவாதந்ய விசிஸ்டா கரூணா விஃ: ॥

(ஸா.தீ.) ஸ்வாஃபவிககாரூண்யஹேதுகமென்னும் அர்த்தத்தை காரிகையால் ஸ஑்஑ஹித்துக் காட்டுகிறார். த்ராணே ஸ்வாமித்வமிதி - ஀ஸ்வரனுக்கு ஸம்ஸாரிகளிடத்தில் ஃகோஷ ப்ரதானரூபத்ராணத்தில் ஸ்வாமித்வ மௌசித்யரூபமாத்ரம் । த்ராணத்தில் ஸாக்ஷாத்஑ேது அன்று. ந்யாஸா஑்யா: , ந்யாஸோபாஸனாதிக்கள். ஸஹகாரிண: । வ்யாஜமாத்ரஃபூதங்கள் - ஸ்வாதந்யவிசிஸ்டா விஃ: கரூணை, ஸர்வஸ்வரனுடைய ஸ்வாதந்யவிசிஸ்டகரூணையே தத்ர ப்ரதானஹேது: - கரூணாயாஸ்வாதந்ய ஀ஸ்த்வாஃபாவே நிஷ்஑லத்தை வருமென்று கருத்து - இவ்விடத்தில் - ...

(ஸா.ஸ்வ.) மென்றும் ஑ொல்லுகிறது வி்ரோ஑ியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - த்ராண ஀தி - த்ராணே, ஃமு஑ு விஷயே ஸர்வப்ரதிஃந்஑கநிவர்தன ரூபரக்ஷணே - ஸ்வாமித்வமௌசித்யம், ஸ்வரூப யோண்யதாரூபமாத்ரம் - ந ஸாக்ஷாத்஑லோபதான ஹேது: - ந்யாஸா஑்யாஸஹகாரிகாரணம் । நது ப்ரதானகாரணம் । ததா கிம் ப்ரதான காரணம்த்யத்ரா஑ - ப்ரதானேதி - விஃ: , ஀ஸ்வரஸ்ய - ஸ்வாதந்ய விசிஸ்டா கரூணா ப்ரதானஹேது: - ஸ்வாதந்யாஃபாவே ஸஹகாரி ஸஹஸேணாபி ஑ோ஑ி ந ரக்ஷேத் - காரூண்யாஃபாவே ஸ்வாதந்யேண ஸஹகாரிஸத்வே஑பி ந ரக்ஷிஷ்யாமிதி விபரிதஸ஑்஑ல்பே து க்ருதே ஸஹகார்யாதிக்கம் ந கார்யகர மென்று கருத்து - இப்படி அகாரத்திலே ரக்ஷகத்வவிசிஸ்டேஸ்வரன் ஃபோதிதனென்று ஑ொன்னது கூடுமோ? ஀ஸ்வரன் ஸ்திரீகரணஃபா஑த்திலே ஑க்ஷ்மீவிசிஸ்டணாக ரக்ஷகனென்று ஸ்தாபிக்கையாலே பத்னீவैசிஸ்ட்யம்஑ொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்

(ஸா.ப்ர.) ஹேதுத்வோக்தேரத்ர ஃந்ரந்யாஸஸ்ய ரக்ஷாஹேதுத்வோக்திரநுபபந்ரேத்யத்ரா஑ - த்ராணே ஸ்வாமித்வம்த்யாதி । ஀ுசித்யம், யோண்யதா - ஸ்வாமித்வாத்ரக்ஷகோ ஃபவேதேவத்யர்த்த: । அத ஸார்வஜ்ஞ ஸர்வஸக்தித்வாதி வைசிஸ்ட்யேநைவ - ...

(ஸா.வி.) தஸ்யா: க்ருபாயா: கர்மாதின ஃப஑வதா ஜ்ஞாதிலஜ்ஞநஜனித ஃப஑வந்நி஑்ர஑்ர ப்ரதிஃந்஑த்ர தயா ப்ரதிஃந்஑கநிவர்தனே ந்யாஸாதினாஃபுயோ஑ாதேஷா் ரக்ஷணஸஹகாரி காரணத்வம் கரூணாயா: ப்ரதானகாரணத்வம் ஑ேதி ஑ர்ஸ்யந் ஸ்வாமித்வாஸ்வத்ரவ்யம் ஸ்வயமேவ நிர்வ்யாஜம் ரக்ஷதிதி ஑஑்஑ாமப்யபநுதந்நா஑ - த்ராணே ஸ்வாமித்வமிதி - விஃ: , ஸ்வாமின: - ஸ்வாமித்வம் । த்ராணே, ரக்ஷணே । ஀ுசித்யம், ரக்ஷணே ஸ்வரூப யோண்யதாபாதிக்கம்த்யர்த்த: - ஸ்வாதந்யவிசிஸ்டா கரூணா ப்ரதானஹேது: - பரதந்நஸ்ய கரூணா வி஑்஑மானாபி ந த்ராணாய கல்பதே - அதஸ்ஸ்வாதந்யவிசிஸ்டேதி । நாபி கைவலம் ஸ்வாதந்யம் ஹேது: - நிஷ்஑கரூணே ரக்ஷணா஑ர்ஸனாதிக்க: கரூணேதி - ப்ரதிஃந்஑த்ராயா: கரூணாயா: ஑லாவினாஃபாவிதத்ராத்வாத்ர ப்ரதான காரணத்வமிதி ஃபாவ: - ந்யாஸா஑்யாஸஹகாரிண:, ப்ரதிஃந்஑க நி஑்ர஑ாபநோதிக்கத்வாரா ததுபயோ஑ ஀தி ஃபாவ: - ஀஑ பத்னீவா஑க பதிஃபாவே஑பி ப்ரமாணஃபலேன ஸந்நியோ஑ ஀ிஸ்தந்யா஑ாதிக்கதிவ பத்னீவैசிஸ்ட்யம் - ...

(ஸா.ஸம்.) ஸ்வத்ரவ்யம் ரக்ஷதிதி கிம் வ்யாஜேன - வ்யாஜாவஸ்யகத்வே த்ராணே ஸ்வாமித்வம் ஑ோபாதிக்கம் ஑்யாத் । ஸ்வாதந்யகாரூண்ய யோரப்யோஜகதா ஑ ஑்யாதித்யத்ரா஑ - த்ராண ஀தி - ரக்ஷணே ஸ்வாமித்வம் ப்ராப்தத்வம் அதிக்ருதத்வமிதி யாவத் - ஀ுசித்யம், ஸ்வரூபயோண்யதாமாத்ரம் - ஸஹகாரிண:, ப்ரதிஃந்஑க நி஑்ர஑ாபநோதிக்கத்வாரா ரக்ஷணோபயோ஑ின: - ஸ்ரீமத எவ ரக்ஷகத்வம் தத்ராகாரஸி஑்஑ம் ரக்ஷகத்வம் ந விஸேஷ்யமாத்ரவ்ருத்தி । கிந்து விஸேஷ்யவிஸேஷணயோர்வ்யாஸக்தம் - அதஸ்தது ஃபயவா஑கோ஑யமகார ஀த்யாஸயேனா஑ । - ...

மூல் | சர்வரக்ஷணதீக்ஷிதனாநவன்

“லக்ஷ்மியா ஸஹ ஹ்ஸிகேஷோ தேவ்யா காருண்யரூபயா |

ரக்ஷகஸ்ஸர்வஸித்ஹாந்தே வேதாந்தேஸு ச கீயதே ||”

இத்யாதிகளிற்படியே ஸபத்னீகனாக ஸித்ஹாநயிருக்கையாலே இங்கே ஸ்ரமணஸித்ஹோபயோகவிஸேஷமான பத்னீஸம்ਬந்஢மார்தம் - ...

(ஸா.தீ.) பத்னீஸம்ਬந்஢மார்தமாக அவஸ்யாநுஸந்஢ேயமென்கிறார். சர்வரக்ஷணேத்யாதித்யால் ஸபத்னீகனாக ஸித்ஹாநயிருக்கையாலே, சர்வரக்ஷக னாம்போது ஸ்ரமணங்கலால் ஸபத்னீகனாகலே ஸித்ஹிக்கையாலென்றபடி - ஸ்ரமணமுதாஹரிக்கிறார். லக்ஷ்மியா ஸஹேதி - சர்வரக்ஷணதீக்ஷிதனாந ஹ்ஸிகேஷன் காருண்யரூபயா லக்ஷ்மியா தேவ்யா ஸஹேவ ரக்ஷகனாம். ஂந்யதா ரக்ஷகத்வமவனுக்குக் கூடாதென்று கருத்து. இதி ஸர்வஸித்ஹாந்தே, ஸர்வரான ஸ்ரீபராஸராதிமுநிகளுடைய ஸித்ஹாந்தத்திலும் - ஸ்ரீவிஷ்ணு புராணாதிகளிலுமென்றபடி - ஸ்ரமணஸித்ஹோபயோகவிஸேஷமான, ஸ்ரமணஸித்ஹ: ஂபயோகவிஸேஷோ யஸ்ய பத்னீஸம்ਬந்஢ஸ்ய ஸ: - பத்னீஸம்ਬந்஢த்தினுடைய ஂபயோக விஸேஷம் புருஷகாரதோபாயாந்தர்஢ாதிடிகள் - ஂர்தம், இஸ் சர்வரக்ஷகத்வரூபார்தாத் ஸித்ஹம்த்யர்த: - இவையதான் ஸ்ரீஸத்வ நிஸ்திகளாலும் “பிதேவ த்வத்ஸேயாந் | வேரிமாறாத பூமேலிருப்பாள் வினைதீர்க்குமே” என்று இத்யாதிஸ்ரமணங்கலால் ஸித்ஹமாயிதேயிருப்பன - இப்பத்னீஸம்ਬந்஢த்தினுடைய ...

(ஸா.ஸ்வா.) சர்வரக்ஷணேதி - விஸேஷணஸ்யோபயோகா஢ாவே பத்னீக்கு விஸேஷணதயாந்வயமஸஜ்ஜதமன்றோ? என்கிற ஸங்காவாரணார்தம் ஸ்ரமாணேதி - ஸபத்னீகேதி - ஸபத்னீகனாக ரக்ஷகனென்று ஸித்ஹாநயிருக்கையாலேயென்றபடி - இப்படி பத்னீஸம்ਬந்஢மார்தம்மென்கிறது கூடுமோ? ஂப்போது காரணவாக்யங்களிலோரிடத்திலாகிலும் பத்னீவैஸிஸ்த்யம் ஸொல்லவேண்டாவோ? ஸந்நியோகஸிஸ்த்யாந்யாத்தாலே ஸித்ஹமாகையால் பூத்யவகாக ஸொல்லவில்லையென்னில் ஂந்த ந்யாத்தக்குத்தான் நிதாநமுண்டோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ...

(ஸா.ஸ்ர.) லக்ஷ்மீவैஸிஸ்த்யேநேவ ஢கவதோ ரக்ஷகத்வஸ்ரதீதே: ஸ்ரீபதிர்வைதாநுஸந்஢ேய இத்யாஹ - சர்வரக்ஷணேத்யாதிநா - ரக்ஷாஸங்கல்ப ஂபயோகவிஸேஷ இதி ஢ாவ: - ஂர்தம்மதி - சர்வரக்ஷகத்வ ரூபார்தாதிஸித்ஹம்த்யர்த: - நநு “யதோ வா இமானி ஢ூதானி காயந்தே - தத்ரஹ - நாராயணாத்ரஹா காயதே” இத்யாதிஸு கேவல்ம் ஢கவத எவோக்தே: தத்ஸங்கஹாஸ்தாக்ஷர ஸங்கஹ ஸ்ரணவஸங்கஹே ஂகாரேஂபி ந லக்ஷ்மீஸம்ਬந்஢ோம் ஢ோத்யத இத்யத்ர ஸ்ரூதாவபி ஸகலகாரணத்வஸர்வரக்ஷகத்வ ஸ்ரத்ய஢ிஜ்ஞாபநபூர்வகம் லக்ஷ்மீபதீத்யமுக்தவா தஸ்யேவ ஸஹஸ்ரஸீர்ஸ்த்வாதிகம் ஸ்ரத்ய஢ிஜ்ஞாப்ய ஂபாஸ்யவாசி ஸர்வஸத்வவாச்யத்வோக்தேரூபவ்ஹ்ணேஸு “ஸேஸா வதி கஜத்வயம் - த்வயேதானீம் ஸமேதீதம் - லக்ஷ்மியா ஸஹ ஹ்ஸிகேஷ:” இத்யாதீ லக்ஷ்மீவிஸிஸ்த்யேவ ரக்ஷகத்வ ஸ்ரதிபாதநாசுத்ரநாஸ்ரீஸோமீயாதிஸு ஂந்யதரம் விஹயேதரஸ்ய தேவதாத்வா஢ாவத் “ஸந்நியோகஸிஸ்தானாம் ஸஹ வா ஸ்ரவூத்தி: ஸஹ வா நிவூத்தி:” இதி ந்யாயாலுக்ஷ்மீமந்தரேண சர்வரக்ஷகத்வாஸித்ஹி ஸூசயந் ஢கவத்஢ோதகேஸ்ஸர்வஸத்வலக்ஷ்மீ வைஸிஸ்த்யேநேவ ஢ோதநமதி ஸாஸ்ரதாதிடிக - ...

(ஸா.வி.) ஸித்ஹதீத்யாஹ - சர்வரக்ஷணேதி - ஸ்ரமணஸித்ஹோபயோகேதி - ஢ஹுவீஹி: | - ...

(ஸா.ஸம்.) ஂர்தம்மதி - ஂகாரஸ்யாவதாரணார்தகத்வஸ்தேஂபி ஸத்வஸாமர்த்யாதிஸாமர்த்யாசு பதிபத்ந்யோ ரகாரவாச்யத்வே ஸித்ஹே ஂர்தஸாமர்த்யதிவ தயோநித்யவிஸேஷ்ய விஸேஷண஢ாவோஂபி - ...

மூல்। இப்படி சந்நியோகசிஷ்யந்யாயத்தாலே எம்பெருமானைச் சொன்னவிடமெங்கும் பிராட்டியையும் சொல்லிற்றாமென்னுமிடத்தை “ததந்த்ரீர்வாத்த்வா ந பூத்யகபித்யத் துதிரபி” என்று சமர்த்தத்தார்த்கள் -

(சா.தீ.) ஂர்த்தத்வெநாநுஸந்நானத்தில் ஁பபத்தியைக் காட்டுகிறார் - இப்படி சந்நியோகெத்யாடியால் - சந்நியோகசிஷ்யந்யாயமாவது? சந்நியோகசிஷ்யநானா் ஁ஹ வா ப்ரவூத்திஸ஁ஹ வா நிவூத்தி: என்கிற ந்யாயம். அதாவது? ஁யா் ப்ர஁த்பாதி ஁த்ரே த்யு த்யுலூ துத்சு என்று த்யு ப்ரத்யயமும் துடாகமமும் விதித்தது - ஁ங்கு ஁யமாதிஸ஁தங்களுக்கு யதா த்யு ப்ரத்யய: ததா துடாகம: - ஁யாந்தநமிதி ஁த்யூததி - யதா த்யு ப்ரத்யயா஁வ: ததா துட஁வாஸ்சு என்று ப்ரத்யயமும் ஁ாகமமும் ஁஁வ்ருமாதல் ஁ஹ வா நிவூத்தங்களுமாதலென்கிற ந்யாயத்தாலென்றபடி - ததந்த்ரீர்வாத்த்வாமித்யாதி - இதுக்கு ஁ர்த்தம் - ஁ஃ த்ரி: ததந்த்ரீர்வாத் ப்ர஁நே ப்ரிமலத்துக்குப் ஁ஃலவும், ஁ூர்யனில் ப்ர஁க்துப்஁ஃலவும் ஁கவதி ஁ரூ ஁னக்கும் ஁ந்த்ரீர்வமுண்டாகையால் - அதாவது? ப்ரத்யாதி ஁ர்வாஸ்யைகளிலும் ஁நூபஸ்வரூபையாய் “஁஁யாதிஷ்ணாந் சைகம் ஁ஷித்வம்” இத்யாதி ப்ரக்ரியையாலே ஁ஷித்வத்தில் ஁ந்த்ரீர்வாகையாலென்கை - த்வா, துதி: “பதி விஸ்வஸ்யாத்஁ஷ்வரம்” இத்யாதி: - ந பூத்யகபித்யத், த்ரியா ஁ஹ பதி விஸ்வஸ்ய என்று பூத்யக்த்வெந ந ப்ரதிபாடியதி - கி்து ஁கவத்யுத்தே ததந்த்ரீர்வாத் த்ரிர்ய்யாதிதூதா ஁வதி என்று துதிக்கு ஁வம் சமர்த்தத்தார்த்கள், ஁தூரென்று வாக்யஸேஷம் - ஁வரூபநிரூபகையாலுமிவன் ஁஁஁ந்஁மவஸ்யாநுஸந்நேயமென்று யுக்த்யந்தர்த் - ...

(சா.ஸ்வ.) இப்படி இதி - ததபூத்யகிஸதூதயா ஁ர்வத்ரிக த்ரிப்ரதீத்யந்தர்ததயா ததந்த்ரீர்வ சந்நியோகசிஷ்யந்யாயத்துக்கு நிதானமென்று கருத்து - இப்படி சந்நியோகசிஷ்யந்யாயாததந்த்ரீர்வையென்னில் ஁ர்வப்ரவிசூகளிலும் ஁க்ஷ்மீவீஸிஷ்யமநுஸந்நேயமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதூ? இஷாபத்தியென்னில் அதுக்கு நிதானமுண்டோ? ததத்ப்ரகரணங்களிலே ஁தூத பத்னீவீஸிஷ்யம் வேதமாகில் அதிப்ரஸஜ்ஜமும் வாராதூ?

(சா.ப்ர.) மித்யா஁ - இப்படி சந்நியோகெத்யாதிநா - ஁வ் சானந்தாதிவச்சி஁ யோ஁பி ஁வரூபநிரூபகத்வாநாந்நாடிய: ப்ரதானஸ்யேத்யுத்தந்யாயாச்ச ஁க்ஷ்மீஸ஁஁ந்ந ஁யாபி ஁ர்வவித்யாநுயாயித்வாந்யாஸ - ...

(சா.வி.) சந்நியோகேதி - சந்நியோகவிஸிஷ்யநானா் ஁ஹ வா ப்ரவூத்திஸ஁ஹ வா நிவூத்திரிதி ந்யாய: - யதா ஁ூர்ய ஁தி த இத்யுத்தே ப்ர஁யா ஁ப்யுதிதத்வம் ஁ூர்யோஸ்தமித இத்யுத்தே ப்ர஁யா ஁ப்யஸ்தமிதத்வம் ததூத் - எம்பெருமானைச் சொன்ன விடமெங்கும், ஁வாமிந: ப்ரதிபாதகேஷு ஁ர்வஸ்தலேஷு - ப்ரிராட்டியையும், த்ரியமபி - சொல்லிற்றாம், ஁கவதூதாச்சகஸ்ஸ஁தஸ்ஸர்வோ஁பி ப்ரதிபாடியேத். என்னுமிடத்தை, இமர்த்தம் - ததந்த்ரீர்வாத் - ககதீஸ்வரகோத்யந்த்ரீர்வாத். துதிர்பி. “பதி விஸ்வஸ்யாத்஁ஷ்வரம்” இத்யாதி துதிர்பி - பூத்யகநா஁பித்யத், ந ஁஁த்யதீத்யர்த்த: - சமர்த்தத்தார்த்கள் இதி - ப்ராஸர்஁தூர்யா இதி ஁ஷ: - த்ரிநிவாஸ இதி ஁வரூபநிரூபகத்வாபி

(சா.ஸ.) ஁த்யூததீத்யர்த்த: - ஁வாஸ்யமேவ த்ரி஁஁ய்யகூதாச்சாஸ்ய ப்ரதர்ஸிநேந ப்ரகத்யதி - இப்படி இதி. ஁காரஸ்ய பத்னீவிஸிஷ்ய வாசகத்வவித்யேத்யர்த்த: “சந்நியோகசிஷ்யநானா் ஁ஹ வா ப்ரவூத்திஸ஁ஹ வா நிவூத்தி:” இதி ந்யாயெந நாராயணாதி ஁த்யானாமபி பத்னீவிஸிஷ்யவாசகதா் சமர்த்ததவந்த இத்யர்த்த: - ஁ந்த்ரீர்வோ஁த்ர - ...

(सा.सं.) तत्तत्पदशक्ति प्रयोजक तत्तत्प्रवृत्तिनिमित्ताश्रयत्वेन - ஆகையால், अर्थसामर्थ्यात्सन्नियोग शिष्टन्यायविषयत्वात् - यथा विद्यान्तरसन्निधावश्रुता अपि धर्म्यपृथग्भागववन्त आनन्दादयो धर्मास्सर्वविद्यासूपसंहार्याः - तथा श्रियः - पतित्वरूपविशेषणमपि श्रीविशिष्टतयैकविशेष्यस्य विद्यावेद्यत्वाय सर्वास्वपि स्वनुसन्धेयमित्यर्थः । இது தான் இति - ...

(सा.सं.) यद्यप्यानन्दादिकमपि देवतान्तरव्यावर्तकम् - तथापि तेषां नैवं झटिति व्यावर्तकतेत्यभिप्रेतम् - न केवलमुक्तविधमेव श्रियः आनन्दादिभ्य आधिक्यम् । किंतु बहुमुखमित्याह । இவனுடைய इति । एतेन स्वतस्सिद्धातिशयस्य भगवतः किमनेन निरूपकेनेति शङ्का च निरस्ता - ...

மூலம்! இப்படி நாராயணசப்தத்திலும் பத்திசம்பந்தமனுசந்தையம்! இப் பத்திசம்பந்தத்திலே கண்துத்தம்! த்ரயவிரணமான கதத்திலே த்ரதத்திலே “தகவந்நாராயண” ஂன்று துடங்கிச் சொல்லச் செய்தே நாரவர்த்தில் நடுவே இவளைச் சொல்லிற்றும் பத்தித்வ நிபந்தனமான பதிபாராத்ர்த்தாலும் “நரசம்பந்தினு நாரா:” ஂன்கிற வுத்தியாலுமாகக்கடவது - ...

(சா.தி.) இப்பத்தி சம்பந்தமுதையபரமான நாராயணபதத்திலும் அனுசந்தையதென்கிறார் - இப்படியென்று - இப்பத்திசம்பந்தமத்தியாதி - கதத்தில் அப்ரதானமான நாரவர்த்துதோடேயெடுக்கை யாலிவருக்கு த்ராதான்துடாதே? ஂன்னவருளிச் செய்துகிறார் - த்ரயவிரணமத்தியாதி - சொல்லச்செய்தே, இவளைச் சொல்லச்செய்தே ஂன்கை - சொல்லிற்றும், சொன்னதுவுதென்றபடி, நிபந்தனமான, த்தக்காரணக மானவென்கை - பாராத்ர்த்தாலும், சாசாதுபாயத்வ - ...

(சா.ஸ்வ.) இப்படி பத்திசம்பந்தமக்காரத்திலே விவசித்தமாகில் அக்கார விவரணமான த்ராயபர நாராயணசப்தத்திலே ஸுஃடமாக தோற்ற வேண்டாவோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி இதி - இப்படி, த்ரூக்த த்ரகாரண ஂன்றபடி - இப்படி வாய்யையான அக்காரத்திலும் வாய்யானமான நாராயண சப்தத்திலும் கண்துத்த மல்லாத பத்திசம்பந்த நாயமாத்தத்தாலே அனுசந்தையதென்று சொல்லுகை கிலிதமன்றோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்பத்தி சம்பந்தமதி - த்ரயம் மூலமந்திரவிவரண மாகையாலே விவரணதூத்தத்தில் கண்துத்தமானால் வாய்யையமூலமந்திரத்திலும் கண்துத்த த்ராயதென்று கருத்து - இப்படி த்ரபாயத்ரயானவையெ திராட்டி த்ரதானவிசேஷண மாகில் த்ரயவாய்யானமான கதத்திலே அப்ரதான விசேஷமான நாரவர்த்திலே த்ரீவல்லுத ஂன்று த்ரதிக்கக்கூடுதோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - த்ரயேதி - சொல்லிற்றும், சொன்னதுவுதென்கை - நிபந்தனமான, பத்தித்வமூலகமான - தென த்ரகித்தமான ஂன்றபடி - த்ரபாயத்வாத்ரதாசாதாரணாகார சாதாரண நாரத்வாதி த்ரதம் விரூதமன்றென்று கருத்து - பத்தித்வநிபந்தன - ...

(சா.த்ர.) த்ரெதனஸ்ய த்ரத்திதேசத்வசிதூத்யத்ரதம் அக்காரே லக்ஷி சாஹித்யென தூதகத்வமுத்தாலக்ஷ்யா அதி த்ராயத்வசிதூத்யே நாராயணசப்தேஃ த்ரத்சம்பந்துஃ அனுசந்தைய இத்யாஃ - இப்படி இத்யாதினா! வாய்யானே த்ரீ சம்பந்த கண்துத்தே: வாய்யையேஃ த்ரத்சம்பந்துஃ அனுசந்தைய இத்யதித்ராயேனாஃ! இப்பத்தி சம்பந்தமத்தியாதி - நனு த்ரயம் த்ராயக விசேஷணதயா த்ராய விசேஷணதயா தூதயத்ரீவூக்தஸ்ய த்ரீசம்பந்தஸ்ய த்ரதிரணதயா த்ராயகூதூ த்ரகதே த்ரிகதூ: த்ரகாரூக்திவததாசுராவிகசிதூஃ த்ரீசம்பந்து த்ரயூக்த இதி சநாசுராக்ஷரேஃ அனுசந்தைய இத்யத்ர கதே அதிகூக்தேநிதித்த த்ரதம் தாஃ - த்ரயவிரணமத்தியாதினா! ...

(சா.வி.) ஂவ் பத்திவீசிசுத்ய த்ரதபரநாராயணபதேஃ த்ரயனுசந்தையமத்தியாஃ - இப்படி இதி - நனு கதே “தகவந்நாராயண” இத்யாதினா த்ரயஸ்த த்ரீமசூதூத்யத்வெனூக்தாயா: த்ரய: நாராயண சப்தாத்ரநிரூபணென துன: கீர்தனம் கித்யத்ரமத்த்யத அஃ! த்ரயவிரணமான இதி - சொல்லிற்றும், அதிதானமதி - அத - ...

(சா.ச.) இப்படி இதி! த்ரவூதிநிதித்தாசுரயத்வெ சதி சந்நியூகசுதிசுநிரூபகத்வரூபாத்ரதசாமத்யென அக்காரே பத்தி சம்பந்தஸ்ய அனுசந்தையத்வ வித்யேத்யத்ர:! நனு கதே நாரவர்த்தத்யே நிதிதிசுத்ய கதமுத்த வீதவவதீத்யத்ராஃ - த்ரயவிரணமான இதி - சஹ்யசாதாரணுஃ திசயஸ்தாசாதாரண த்ரதம் விரூதீதி த்ரவ: - ...

மூலம்! இங்கு ப்ரதமாக்ஷர் ஸ்ரதூர்யக் வஸநாந்மாய் விஐக்திலோபம் பிறந்நுகிடக்கிறதூ - அதெங்ஙனே யென்னில்? .பரமாத்மாவுக்கு ஸ்வாத்மாவை ஸமர்ப்பிக்க விதிக்கிறவிடத்திலே ப்ரணவத்தை மந்ரமாக விதிக்கையாலுமிதுக்கு ஂநுஸ்தேயார்த்தப்ரகாஸநம் ப்ராஸமாதெயாலும் இதில் ஸமர்ப்பணியனான ஂத்மா தூதூயாக்ஷரத்திலே ப்ரகாஸிக்கையாலும், இதுக்கு ஂதேஸ்யமான பரஐஹம் ப்ரதமாக்ஷரத்தில் ப்ரகூதியாலே தோற்றுகையாலும், ஂதேஸ்யகாரகத்தையும், ஸமர்ப்பணியவஸ்துவையும் ஸமானாஂகரித்து ப்ரயோகிக்கை ஂசிதமல்லாமையாலும் ஂதேஸ்யகாரகத்துக்கு ஂநுரூபமான ஸ்ரதூர்யவிஐக்தியை இவ்விடத்திலே கொள்ள ப்ராஸ - ...

(ஸா.தீ.) ப்ராப்யத்வ ஜநிதஸ்வாதந்ய ஐமநிவூத்யர்த்தம் பாரார்த்தஸ்ய ஸ வத்ஸவ்யத்வாதெந்நபடி - ஂநந்ரமில் ஂக்ஷரத்தின் விஐக்த்யர்த்தம் ஸொல்லக்கோலி விஐக்தியைக்காட்டுகிறார் - இங்கு ப்ரதமேத்யாடியால் - விஐக்திலோபம்பிறந்நுகிடக்கையையும், ஂதுதான் ஸ்ரதூர்யானமையையும் ப்ரஸநபூர்வக முபபாடிக்கிறார் - ஂது எங்ஙனே இத்யாடியால். ஸமர்ப்பிக்கிறவிடத்திலே “வஸுரணயோ விஐரஸி” இத்யாதி ந்யாஸவிதூயிலெந்நபடி - விதிக்கையாலும், “ஂமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித” என்று விதித்ததிறே - ப்ராஸமாதெயாலும், யோக்யமாதெயாலுமென்கை - இதில் ப்ரணவத்தில் - இதுக்கு, ஸமர்ப்பணியமான ஂத்மஹிஸஸ்ஸுக்கென்கை - ஂதேஸ்யகாரகத்தையும், ஸம்ப்ரதானத்தையுமெந்நபடி - ஸமானாஂகரித்து, ஸமானவிஐக்திக - ...

(ஸா.ஸ்வா.) பதிபாரார்த்தம் மந்நரிக்஑ே, ஸ்வரூப ப்ரயுக்த பாரார்த்தமில்லையெந்நபடி - இப்படி ஂகாரார்த்தஸொன்னது கூடுமோ? நிர்விஐக்திகாகாரமஸாஂவந்ரோ? இனி விஐக்திலோபித்துயிருக்கிற தென்னில் லுஸப்ரதமா விஐக்திகமாகில் மந்ரம் ஸேஸ்தவ ஸ்வரூப பரமென்கிறது விரோஂயாதோ? என்னவருளிஸ்செய்கிறார் - இங்கு இதி - இப்படி லுஸஸ்ரதூர்ய விஐக்திக மென்கைக்கு ப்ரமாணமுண்டோ? லுஸப்ரதமாதி விஐக்திக ஑் தானாகலாகாதோ? என்று ஸங்க்஑ித்து ஂத்ரமருளிஸ்செய்கிறார் - அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாதினா - ஸமானாஂகரித்து, - ...

(ஸா.ப்ர.) ஸாக்ஷாஂபாயத்வ ப்ராப்யத்வோக்தி ஜநித ஸ்வாதந்ய ஐமநிவூத்யர்த்தம் பாரார்த்தஸ்ய ஸ வத்ஸவ்யத்வாதிதி ஐாவ: - ஂவம் பதத்ரயாத்மகே ப்ரணவே ப்ரதமபதஸ்ய ப்ரகூத்யர்த்தமுக்தவா தே விஐக்த்யந்நா: பதமித்யுக்தரீத்யா ஸுஸிஜந்யத்ரான்த்வேநைவ பதத்வமிதி விஐக்த்யந்நத்வேஂபேக்திதே ப்ரதமாதி஑்ரமே காரணாஐாவாத் ப்ரதமாவிஐக்த்யந்நத்வம் வா கிம் ந ஸ்யாதித்யத்ர ஸோபபத்திகம் ஸ்ரதூர்யந்நத்வம் தஸ்யார்த்தம் ஸ ப்ரதர்ஸ்யந் ப்ரதமான்த்வே தூஸணமப்யாஹ - இங்கு ப்ரதமாக்ஷரேத்யாதினா - விஐக்தி லோபமித்யாதி - விஐக்தி லோபோஂஐுதித்யர்த்த: - விதிக்கையாலும்.இதி - “ஂமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித” இத்யாதிஸு விஹிதத்வா - ...

(ஸா.வி.) ஸ்ரதூர்யர்த்தம் வி஑ாரயிதும் ஸ்ரதூர்யுப்தித் தல்லோபம் ஸ ப்ரதிஜ்ஞாயஸயுக்திகமுபபாடயதி - இங்கு ப்ரதமாக்ஷரமிதி - கிடக்கிறது, திஸ்திதி - லுஸஸ்ரதூர்யிக் திஸ்திதீத்யர்த்த: - மந்ரமாக விதிக்கையாலும், “ஂமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித” இதி விதானாத் - ஐவது கிம் தத இத்யத ஂஹ - ஂநுஸ்தேயேதி - ப்ரணவஸ்ய கரண மந்ரத்வென விஹிதத்வான்த்ரஸ்யானுஸ்தேயார்த்த ப்ரகாஸகத்வாத்ஸமர்ப்பணிய வஸ்துந: - ஂதேஸ்யவஸ்துநஸ்க ஸமஐவ்யாஹரேண ஸ்ரதூர்யஸ்வீகாரஸ்யோசிதத்வாத்ஸமர்ப்பணஸ்தலே ஸமானவிஐக்தி ப்ரயோகஸ்யானுசிதத்வென - ...

(ஸா.ஸ.) ஂவம் ப்ரதமாக்ஷர ப்ரகூத்யர்த்தோஂநுஸிஸ்த: - ஂதய விஐக்த்யர்த்தோஂநுஸிஸ்யதே । இங்கு இத்யாதினா - யோக்யதயேய மத்ர லுஸா விஐக்திரிதி நிர்஑ாரயதீதி - பரமாத்மாவுக்கு இத்யாதினா - “ஂத்மானம் யுஜ்ஜித” இத்யத்ர - ...

மூல். | ப்ரதமதூதீயாக்ஷரங்களை சமனாதிகரணங்களாகக் காண்டு ஜீவபரமாத்மாக்களுடைய ஸ்வரூபைக் கிங்கே சொல்லப்படுகிறதென்னும் குடூஷிபக்ஷத்துக்கு பஹுபரணவிராடம் சமபிவ்யாஹத நமஸ்சப்த நாராயணசப்த சதுர்த்திகளுடைய ஸ்வரஸார்த்தவிராடம் வரும்.

(சா.தீ.) மாக்கியென்கை - நனு “ஆத்மான் யுஜ்ஜீத” என்னுமது ஁க்ய பாவனையை விதிக்கிறது - ஆகையாலிம் மன்தூத்திலும் ப்ரதமதூதீயாக்ஷரங்கள் சமனாதிகூதமாய் ஸ்வரூபைக் கிங்கே காட்டுகிறதென்னும் குடூஷியாஜனையை நிரசிக்கிறார் - ப்ரதமதூதீயேத்யாடியால் - பஹுபரணவிராடம், “தயாரந்ய: பிப்பலன் ஸ்வாதூதி - பூத்யாத்தமான் ப்ரேரிதாரன் ச மத்வா | உத்ம: பூரூபஸ்த்வந்ய” இத்யாதி பஹுபரணங்கள் - நாராயணசப்தசு சதுர்த்தி ச என்று தூந்ரம் - நமஸ்சப்தத்தினுடைய ஸ்வரஸார்த்தமாவது? ப்ரஹீபாவம் - ஸ்வரூபைக் கிங்கே பக்ஷத்தில் ப்ரஹீபாவ்கூடாதிதே - நாராயணசப்தஸ்வரஸார்த்தமாவது? நாரங்களுக்கு அயனமென்கையும், நாரங்களை அயனமாகவுடையவனென்கையும், ஁க்யபக்ஷத்திலிரண்டும் கூடாதிதே. சதுர்த்திஸ்வரஸார்த்தமாவது? ஸேபத்வ கைக்ஷரங்கள் - இதுவும் ஁க்யபக்ஷத்தில் கடித்யாது - ...

(சா.ஸ்வ.) சமன விபக்திகமாக - “஁மித்யாத்மான் யுஜ்ஜீத” என்று ஁க்ய பாவனையை விதிக்கிறது - ஆகையாலதுக்கு கரணமன்தமான ப்ரணவத்திலும் அகாரமகாரங்கள் சமனவிபக்திகதயா ஁க்யபாடிகங்களென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்று குடூஷிசுக்ஷையில் உத்ர மருளிச்செய்கிறார் - ப்ரதமதூதீயேதி | பஹுபரணேதி | ப்ரத்யக்ஷ விராடம் - அயன் ப்ரஹ்மபிந்ந: து:கித்வாதித்யநுமான்விராடம் - “தூசுபரணாசயுஜாபூத்யாத்தமான்” இத்யாதி ஸ்ருதி விராடம்மென்றபடி - சமபிவ்யாஹதேதி | நமஸ்சப்தசு நாராயணசப்தசு சதுர்த்தி சேதி தூந்ர: - ஁க்யபக்ஷே அபேதே நமஸ்கார்த்தத்வ நமஸ்கர்த்தத்வயா்விராட: - நாராயண சப்தபாடிக் சர்வவ்யாபகத்வ சர்வாதாரத்வாதி விராட: - நாராயண சப்த - ...

(சா.ப்ர.) தித்யர்த்த: | பஹுபரணேத்யாதி - ப்ரதேஸ்துதிபக்திஸ்துதி ஸுகுது:காதி வ்யவஸ்தாதி விவகித: - ஁க்யே ஜீவானா ஸ்வதந்ர ப்ரஹ்ரூபத்வாத் “அஹமபி ந மமபகவத ஁வாஹமஸிம் - யாசுசு காசுசுசு க்ருதயா மம பவந்நி மம மமதா நாஸ்தி தாஸு - பகவத ஁வ தா” இதி நிர்வசுநாத் - ஸ்வாதந்யநிபேதே ஸ்வரஸ நமஸ்சப்த விராட: - “஁பாபா நாரா இதி ப்ராக்தா ஁பாபா நை நரஸூநவ: - தா யதஸ்யாயன் பூர்வ தீன நாராயணஸஸூர்த: | நார ஸ்திவதி சர்வபுஸா ஸமூஹ: பரிகீர்தித: | கதிராலம்தவன் தஸ்ய தீன நாராயணஸஸூர்த:” இதி ப்ரஸிதூர்த்த நாராயணசப்த விராட: - தாதர்த்தஸ்வரஸ

(சா.வி.) ப்ரதமாவிபக்தி ஸ்வீகாரஸ்ய அயுக்தத்வாசுதுர்த்த்யைவ ஸ்வீகர்த்துமுகிதேதி பாவ: - பரரீத்யா ஹ்யபேதான்யே பஹு பரணவிராட: - ஜீவபரயா்வேதான்தேபு ப்ரதேஸாதநாத் - நமஸ்சப்த நாராயணசப்தான்ய ஸ்வாரஸ்ய விராட:சுசுத்யாஹ - ப்ரதமதூதீயேதி - நனு “ப்ராபாணான்தமோக்ஷார மபித்யாயீத” இத்யனேநைகார்த்தாத் - ...

(சா.ஸ.) ஁க்யபாவனைய விதீயதே - அதாடூதிர ப்ரதமதூதீயாக்ஷரயா்வஸமானைய விபக்திரிதி ஸாங்கரமதன் “பூத்யாத்தமான்” இத்யாதிபிர்விராடாத நாதரணியம்த்யாஹ ப்ரதமேதி - நமஸ்சப்தாதயஸ்தயா்வபேத பாடிகன் ஁வ ஸ்வரஸா: - மஹன் நம இத்யதிர ச துஷ்த்வீன நமஸ்கார்த்தத்வ துர்ஜனத்வ ப்ரதிஸந்நாதூத்வீன நமஸ்கர்த்தத்வமிதி விசிஷ்டயா: ப்ரதமாடாயைய நிர்வாஹ: - இஹ ச ததா நிர்வாஹி ஸ்வரஸார்த்த - ...

(सा.सं.) विरोधश्चेति भावः - प्रणवस्य जीवभेदपरत्वं श्रुत्यर्थापत्तिं सिद्धमपीत्याह - ॐ इति - “प्रणवो धनुश्शरो ह्यात्मा ब्रह्म तल्लक्ष्यमुच्यते । अप्रमत्तेन वेद्व्यं शरवत्तन्मयो भवेत्” इति श्रुतिरिह - ...

மூல்! இங்கு ஐரஸமர்ப்பணம் பௌருளாம்போது ஸ்வதந்ர ப்ரணவத்திற்கண்ட ஑ுதூர்த்தியில்படியே இச்சுதூர்த்திக்கும் அர்த்தமாகக்கடவது - இங்கு ப்ரணவம் பரஸேஸதேகரஸஸ்வரூப ப்ரதிபாदन பரமான (போது)பௌருளில் இச்சுதூர்த்தி தாடர்த்த்யத்தை விவக்ஷிக்கையாலே ஆத்மபரமாத்மாக்களுடைய ஸேஸஸேஸிபாவம் ப்ரகாஸ்யமாகையால் நிரூபாதிக்க ஸர்வஸேஸியான இஸ்வரனைப்பற்றத்தான் நிரூபாதிக்கஸேஸமானபடி அநுஸந்தேயம் - ...

(ஸா.தி.) பரத்வயௌநேயில் அகாரத்தின் ஑ுதூர்த்தி சம்ப்ரதானையாகக்கடவதென்கிறார் - இங்கு ஐரஸமர்ப்பணமியாதி - இங்கு திரு மந்த்ரப்ரணவத்திலென்கை - ஸ்வதந்ர ப்ரணவத்தில் இயாதி - “஑ுமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித” என்கிற விடத்தில் ப்ரணவ஑ுதூர்த்திக்குப் போலே சம்ப்ரதானமர்த்தமாகக் கடவதென்கை - ஸ்வரூபபரயௌநேயில் சம்ப்ரதானமநபேக்ஷித மாகையால் தாடர்த்த்யமர்த்தமென்கிறார் - இங்கு ப்ரணவமியாதியால் - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ஸரத்வ, லக்ஷயவேதத்வாதி நிரூபணம் வ்யர்த்தமென்று கருத்து - ஆனாலும் ஸ்வதந்ர ப்ரணவாந்தர்த்தாகாரத்துக்கு ஆத்ம ஸமர்ப்பணத்தில் ப்ரணவ விநியௌக ப்ரமாணத்தாலே லுபு ஑ுதூர்த்த்யந்த்வம் ஸஜ்ஜதமானாலும் ஸேஸத்வஸ்வரூப பரமான மந்த்ரத்தில் சம்ப்ரதானார்த்த ஑ுதூர்த்த்யந்த்வம் கல்பிக்கக்கூடுமோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இங்கு ஐரஸமர்ப்பணமிதி - இப்படி ஐரஸமர்ப்பணபரத்வயௌநேயில் சம்ப்ரதான ஑ுதூர்த்தி கூடினாலும் ஸ்வரூபபரத்வயௌநேயில் சம்ப்ரதான஑ுதூர்த்தி அஸஜ்ஜதேயன்றோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இங்கு இதி - இப்படி ஸேஸத்வம் ஸ்வரூபமென்று ஑ொல்லக்கூடுமோ? அப்போது பித்ரா஑ந்ய ஸேஸத்வமும் ஸ்வரூபமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - நிரூபாதிக்கை - அந்யஸேஸத்வம் ஑ுபாதிக்கமாகையால் ஸ்வரூப - ...

(ஸா.ப்ர.) நந்வேவம் ஑ுதூர்த்த்ய ஑ுடேஸ்யகாரகததயா சம்ப்ரதானார்த்தத்வே ப்ரணவ஑்஑ேஸத்வ ஜ்ஞாபந பரதயா “அகாரார்த்தயேவ ஑்வமஹம்” இயாதிபிவ்யா஑்யாதே ப்ரணவே அநந்யய எவ ஑்யாதித்யத்ர ஸமர்ப்பணபரத்வேநாபி யௌஜனாத்நேவ சம்ப்ரதானார்த்தத்வம் - ஑ேஸத்வபரத்வயௌநையாநு தாடர்த்த்யார்த்தத்வமியாஹ - இங்கு ப்ரதேயாதிநா । நநு ஑ேஸத்வஸ்ய சம்பந்஑ரூபதயா சம்பந்஑ிநமநுக்த்வா தடுக்தி - ...

(ஸா.வி.) ஑்வதந்ர ப்ரணவஸ்ய ஸமர்ப்பணமந்த்ரத்வம் “ப்ரஹ்மணே த்வாமஹ ஑ ஑ும்” இதி நிர்டேஸா஑்஑ுதூர்த்தி ஑்வீகாரே஑பிஹாபி ஑ுதூர்த்தேவத்யத்ர கிம் நியாமகமியாஸஜ்ஜாயா ந்யாய ஑ாமான்யாதித்யபிப்ரேத்யாஹ - இங்கு ஐரஸமர்ப்பணமிதி - கண்ட ஑ுதூர்த்தியில்படியே த்ரு஑்஑ுதூர்த்திப்ரகாரேண - இச்சுதூர்த்திக்கும் அர்த்தம், எத஑்஑ுதூர்த்த்யா அப்யர்த்த: - சம்ப்ரதானத்வ மாகக்கடவது, ப்ரவேத் - தஸ்மா஑்஑ுதூர்த்தேவஹ ஑்வீகாரேதி பாவ: - நநு ஑ேஸத்வஸ்வரூப ஜ்ஞாநபரத்வே ஑ேஸஸேஸிபாவ சம்பந்஑ே ஑ஸ்தி ஑்யாந் ஑ுதூர்த்த்யத ஆஹ - இங்கு ப்ரணவமிதி - ஑ுதூர்த்தி - ஑ுதூர்த்த்யம் - தாடர்த்த்யத்தை விவக்ஷிக்கையாலே தாடர்த்த்யாபிஸந்஑ாபித்வேந “தாடர்த்தே ஑ுதூர்த்தி வக்தவ்யேதி வி஑ானாத்” இதி பாவ: - தாடர்த்த்ய - த஑்஑ேஸத்வம், ஑ேஸ: பரார்த்தத்வா - ...

(ஸா.ஸ.) விவக்ஷிதா - ப்ரணவஸ்ய ஸ்வரூபபரத்வே ஑ுதூர்த்த்யஸ்தாடர்த்த்யபரதௌக்தா । தஸ்ய ப்ரந்யாஸபரத்வே து ஑்வதந்ர ப்ரணவ இவாத்ர ஑ ஑ுதூர்த்தி சம்ப்ரதானார்த்தேயாஹ - இங்கு இதி । ஑ுதூர்த்த்யஸ்தாடர்த்த்யார்த்தகத்வே ப்ரணவார்த்த: கதம்நுஸந்தேய இயத்ராஹ - இங்கு ப்ரணவமிதி - “பதிம் விஸ்வஸ்ய - நான்யௌ ஹேதுர்வி஑தே இஸானாய - ஑ாஸபூதா: ஑்வதஸ்ஸர்வே” இயாதிக்க நிரூபாதிக்கத்வே மானமிஹ விவக்ஷிதம் - ஑ேஸத்வாஸ்ரயம் நிரூப்யேவ - ...

மூல்! “த்வ் மெ” என்று சுவாமியான சர்வீஸ்வரன் துடர்ந்து பிடித்தாலும் “அஹ்மே” என்றுதிமிறப் பண்ணும் அஹங்காரவிசேஷத்தாலே அசத்கல்பனான இஜ்ஜிவாத்மாவை ஷெப்தவானுசந்நான் உஜ்ஜிவிப்பிக்கிறதாய்கையாலே இதின் ப்ராஹ்மந்யத் தோற்றுகைக்காக ஧்மிர்க்கு முன்னே ஷெபியோடே சந்நந்தத்தைச் சொல்லிற்று - ...

(சா.தி.) ஧ர்மியான ஜீவனுடைய நிர்देशாत्पूर्व ஧ர்மபூத ஶேஷத்வநிர்देशத்துக்கு நிதானமருளிச் செய்கிறார் - த்வம் என்று இத்யாடியால் - த்வம்ஓஹ் மே கௗதஸ்தத் என்கிற ஶ்லோகமभिप्रेतम् । த்வம் மேயென்று ஈஸ்வரன் த்வம் மே ஶேஷபூதஓஸி என்று ஜீவநைத்துடர, அஹ்மே, அஹ் மமேவ ஶேஷபூத: ந த்வதீய: என்று திமிறிக் கொண்டுபோகப் பண்ணும்தான வென்கை - ஶேஷத்வானுஸந்தானம், இந்த பரஶேஷத்வ ஜ்ஞான மென்றபடி - இஃஶேஷத்வானு - ...

(சா.ஸ்வா.) மன்றென்று கருத்து - இந்தயோஜனையில் இவ் ஆத்மவஸ்துபரமாத்மசேஷமென்று பொருளாகையால் விசேஷயூதாத்மவாசியான மகாரம் பூர்வ நிர்दिष्टமாக வேண்டாவோ? சேஷத்வ சம்பந்தமாத்மாவுக்கு உஜ்ஜீவகமாகையாலே प्रधानதயா த்மிர்க்கு முன்னே நிர்दिष्टமென்னில் ஆத்மவஸ்துவுக்கு நாசி் ப்ரஸக்தமானாலன்றோ உஜ்ஜீவகதயா ப்ராபான்யாத்ப்ராப்யமுண்டாவது? என்னவருளிச்செய்கிறார் - த்வம் மெ இதி - “த்வம் மெ஽ஹ்ம் மெ குதஸ்தததபி குத இத் வேதமூலப்ரமாணாத், எததானாதிஸித்வாதனுபவ விபவாத்த்ரி் சாக்ரோச எவ । க்ராக்ரோச: கஸ்ய கீதாதிபுமம விதித: கோத்ர சாக்ரீ சுபூதிஸ்யாத், ஹந்த த்வத்பக்பாதி ச இதி நூகலஹே மூய மத்யஸ்தவத்வம்” இதி ஸ்லோக இஹானுஸந்தேய: - இய்ஸேஷத்வத்துக்கு உஜ்ஜீவகதயா ப்ராபான்யக்ருதமோ? ஸரீராதிரித்க நியாத்ம ஜ்ஞான ஸமதமாதிதமன்றோ உஜ்ஜீவகம்? என்ன - ...

(सा.प्र.) रनुचितेत्याशङ्क्य स्वरूपनिरूपकतया शेषत्वस्य प्रधानत्वात्प्रथमं तदुक्ति रित्याह - त्वं मे इत्यादिना - “त्वं मेऽहं मे कुतस्तत्तदपिकुत इदं वेदमूल प्रमाणात् एतच्चानादि सिद्धादनुभवविभवात्तर्हि साक्रोश एव । काक्रोशः कस्य गीतादिषु मम विदितः कोऽत्र साक्षी सुधीस्स्यात्, हन्त त्वत्पक्षपाती स इति नृकलहे मृग्य मध्यस्थवत्त्वम्” इत्युत्तरीत्येत्यर्थः । துடர்ந்து பிடித்தால், स्वयं स्वीकुर्वाणे सति - தீமிரப்பண்ணும், नाहं त्वदीय इति विश्लेष हेतुभूतेन । ननु जीवोक्ति पूर्वकं तच्छेषत्व ज्ञापनेऽप्यहङ्कारः निवर्त्य, इति कथं शेषत्वस्य प्राधान्यमित्यत्र सुप्तजने गेहे दह्यमाने वह्नि पेरिक्षेपज्ञापने भीति प्राचुर्यान्मार्गान् - ...

(சா.வி.) தித லக்ஷணாத்ஸதீஸத்வமனுஸந்தேயமிதி ஢ாவ: | நனு ஸேஸேஸி ஢ாவஸ்ய சங்஢ந்஢ித்வ நிரூப்யத்வேன சங்஢ந்஢ித்வநிரூபணான்தரம் வக்தவ்யத்வேன தர்மிண: பாரேவ ஸேஸிணா ஸஹ சங்஢ந்஢ா஢ிதான் கதமித்யத ஆஹ - த்வம் என்னு இதி - த்வம் மே, த்வம் மம ஸேஸ஢ூத: - துடார்ந்து பிடித்தாலும் ஸா஢்வஸேன ஢கவதி ஸ்விகுவ்யதி | அஹ் மே, அஹ் மச்சேஸ஢ூத: ஸ்வர்த்த எவ - அதஸ்ஸவதந்ந எவேதி | திமிரப்பண்ணும், விஸலேஸ ஹேது ஢ூதேன | அஹங்காரத்தாலே, அஹங்காரேன - அஸத்கல்பணான இஜ்ஜிவாத்மாலை, ஸ்வரூப ஜ்ஞான ரஹிததயா ஸ்வதந்நாத்மா ஢்ரான்த்யா ப்ருத்யநு஢வாச்ச நஸு ப்ராபரிமம் ஜிவாத்மானம் - ஸேஸத்வானுஸந்நானம், உஜ்ஜிவிப்பிக்கிறதாகையாலே, உஜ்ஜிவயித்யத்வேன | உசிதோபாயானுஸ்தானத்வாரா ப்ருதிகோஸா஢ு஢ுத்ய ஜிவகத்வேனேத்யர்த்த: - ப்ரா஢ாந்யம் தோற்றுக்கைக்காக, ப்ரா஢ாந்ய ப்ரதீத்யர்த்த - தர்மிக்கு முன்னே, தர்மிண: ப்ரா஑் - ஸொல்லிற்று, - ...

(सा.सं.) शेषत्वनिरूपणेन फलितमाह - त्वं मे इति - संबन्ध प्राधान्यमेव दर्शयति - ...

மூலம்। நிश्चितே பரशேஷத்வே ஸேஷ் சம்பரிபூர்யதே।

அநிश्चितே புநஸ்தஸ்மிந்நயத்ஸர்வமஸத்ஸமம்॥

(சா.தி.) சந்தானத்தின் ப்ராடான்யத்தைக் காரிகையால் சஜ்ஹிக்கிறார் - நிश्चितே இதி - தனக்கு பரशேஷத்வம் நிश्चितமானால் - ஸேஷமந்யத், ஆத்மகுணஜாதம்। சம்பூர்யதே, புருஷார்த்தத்தோடே சேருகையால் பரிபூர்ணமாம் - தஸ்மிந், ஸேஷத்வே। அநிश्चितே, பரशேஷத்வ ஜ்ஞானாபாவெய்ன்றபடி - அந்யத்ஸர்வ வித்யமானமபி - அஸத்ஸமம், பரமபுருஷார்த்தத்துக்கு உறுப்பாகாமையாலென்று கருத்து. இவ்ஈஸ்வர்ன் ஸேஷியாம்போது சபத்னிகனாயே ஸேஷியாமென்று ப்ரமாண கார்டுகையால் இவனுடைய ஸேஷத்வம் திவ்யத்பதி விஷயமென்கிறார் - ...

(சா.ஸ்வ.) அருளிச் செய்கிறார் - நிश्चित இதி, பரशேஷத்வே, பரம் பரமாத்மானம் ப்ரதிஸேஷத்வே - நிश्चितே சதி - ஸேஷ், ஸாந்தி ப்ரமுக்ஷ் குண ஜாதம் - சம்பரிபூர்யதே புருஷார்த்தானுகுணம் க்ரியதே - தஸ்மிந், ஸேஷத்வே அநிश्चितே சதி - வித்யமான மப்யந்யத், நியத்வாதி ஜ்ஞானம் சர்வம், கைக்ஷ்ரூப புருஷார்த்தானுகுணம் சம்பத்யதே - கிந்த்வஸத்ஸமமிய்யத்ய: - இப்படி சதுர்த்தி பரशேஷத்வ சம்பந்தபரையாகில் பூர்வ் சந்நியோக ஸிஷ்யாயத்தாலே லக்ஷ்மீவैஸிஷ்யமகாரத்திலே ஆர்த்தமாக சித்தமென்று சொன்னது கூடுமோ? “லக்ஷ்மீ ஸஹ ஹ்ஸிகேஷ:” இய்யாதி ப்ரமாணத்தாலே ரக்ஷணே ஸஹந்வயித ப்ரஸமர்ப்பணபரயோஜனையில் விஸேஷணதயான்வயம் கூடினாலும் ஸேஷத்வபரயோஜனையில் ஸஹந்வய நியாமக முண்டோ? - ...

(சா.ப்ர.) விஸ்மூத்யா ஜனோ நश्यேதிதி நிர்஑க்ஷ நிர்஑க்ஷேத்யேவ யதா வக்தவ்யம் ததா ஜாதத்வேன, கர்த்துவேன, ப்ரோக்துவேன ச ப்ரதமத எவ ஜிவே ஜாபிதே ऐश्वर्य கைவல்ய ப்ரஸக்தா ஜிவாஸ்ஸேஷத்வாஸஹிஷ்ணவோ விநश्यேயுரிதி தந்நிவ்ருத்யர்த்த ஸேஷத்வமேவ ப்ரதமம் ஜாபிதமிய்யபிப்ரயந்நாஹ - நிश्चित இய்யாதிநா - ஸேஷ், ஸ்வரூபானுரூப புருஷார்த்த தடுபாயாதி: - எவம் ப்ர஑வதஸ்ஸர்வ ஸேஷித்வமுக்தவா “ஈஸ்வர்ரி சர்வபூதானாம் - அஸ்யேஸானா ஜ஑தோ விஷ்ணுபத்னீ - ஈஸானா தேவீ புவநஸ்யாதிபத்னீ” இய்யாதிஸு ஸ்ருதம் லக்ஷ்மீ அபி சர்வஸேஷித்வமத்ரானுஸந்தேயமिति தர்ஸயந் தஸ்யா அபி பூதக்ஷேஷித்வே ஈஸ்வர் த்வித்வஸஜ்ஞா சாம்ப்ரடாயிகோபயாதிஸ்டானைக்ஸேஷித்வஸ்ய ஸோதாஹரணம் ப்ரதர்ஸனேன விநிவர்த்ய “அகாரேணோக்யதே விஷ்ணுஸ்ஸர்வலோகேஸ்வரோஹரி:”। உடூதா விஷ்ணுநா லக்ஷ்மீரகாரேணோக்யதே ததா। மகாரஸ்து தயோர்தாஸ இதி ப்ரணவ்லக்ஷணம் இதி ஸ்ருதௌ த்விவசனேனோதிஸ்ய எகமேவ ஸேஷித்வமिति கண்தோக்தம் சேத்யாஹ - ...

(சா.வி.) அபிஹிதம் - ததேவ ப்ராடான்யம் காரிகயா சஜ்ஹாதி - நிश्चित இதி - ஸேஷ், ஸ்வரூபானுரூப புருஷார்த்த விலக்ஷணாதி஑ார ததநுரூப ப்ரபதனோபாயாதி ஜ்ஞானம்। சம்பரிபூர்யதே, சபலிக்ரியதே - அநிश्चितே஽ந்யத்ஸர்வ, ஸ்வரூபோபாய புருஷார்த்தாதி ஜ்ஞானம்। அஸத்ஸமம், அஸத்ப்ராயம் - ஸ்வரூபோசித புருஷார்த்தோபாய ப்ரவர்தக்தவாபாவேன வ்யர்த்தஸ்யாத் - அத: ப்ராடான்யமिति பாவ: - உத்தரத்ரோகாரஸ்ய லக்ஷ்மீ வாசகத்வம் வக்ஷ்யமாணம் ப்ரகூதே லக்ஷ்மீயாபி ஸேஷித்வாடாத்ம ஹவிரூதேஸ்யத்வாசு யுக்தமिति தர்ஸயிதும்வதாரணார்த்தத்வபக்ஷே லக்ஷ்மீ வ்யாவர்த்தத்வம் நாஸ்தீதி தர்ஸயிதும் ச லக்ஷ்மீ அபி - ...

(சா.ஸ.) நிश्चित இதி। ஸேஷ், ஆத்மகுணபுருஷார்த்த ரக்யுபாய நிஷ்பத்யாதி஑ம்। அந்யத்ஸர்வ, வேதாதித்யயந ததர்த்த விசார குர்வபி஑மநாதி஑ம்। ...

மூல்। இப்படி இஷ்வரன் சர்வशेषியாம் போது

“அஸ்யா மம சशेषं ஹி விभूतिरुभयात्मिका ।

इति श्रुति शिरस्सिद्धं मच्छास्त्रेष्वपि मानद ॥” என்றும்,

“उभयाधिष्ठानं चैकं शेषित्वम्” என்றும் சொல்லுகிறபடியே சபத்னிகனாயிருக்கும் - அக்ரிஸோமீயாதி களிற்போலே ஆத்மஹவிருதேஸ்ய தேவதாத்வி இருவார்க்கும் கூடவென்று தோற்றுகைக்காக शेषि களிருவராயிருக்க शेषित्वமேக மென்கிறது - மத்யமாक्षரத்தை லக்ஷ்மீவாசகமாகச் சொல்லுகிற கத ஸ்ருதிவாக்யத்தை பராமர்சித்தால் இருவரையும் பற்ற இவ்ஆத்மா शेष மென்னுமிடம் ஸாஹ்ம் - ...

(சா.தி.) இப்படி இஷ்வரன் இத்யாடியால் - உபயாத்மிகா, சேதனாசேதன ரூபா - லீலானித்ய விஹூத்யாத்மிகா வா । நியத்னீ சததேஸ்வரீத்யாதி மச்சாஸ்த்ரशब्दத்தாலே விவகிதம் - உபயாதிஸ்தானமதி - ஁கமேவ சர்வஜகச்சேषிதவ்முபயாதிஸ்தானம், உபயமதிஸ்தானமாஸ்யோ யஸ்ய தத் - த்வீதவாதிவதுபயாஸ்திதமென்றபடி. ஁கं शेषित्वमुभयाश्रयमென்றத்தால் ஫லித்த த்ரயோஜனத்தையருளிச்செய்கிறார் - அக்ரிஸோமீயேத்யாடியால் - “அக்ரிஸோமீயமேகாதசகபாலம் நிர்வபேத் - ஁த்ராஸ்த்ரமேகாதசகபாலம்” இத்யாதிக்களில் விஹிதங்களான அக்ரிஸோமீயாதி ஹவிஸ்யுக்களிலென்கை - இப்படி பத்னீ சஂவ்ந்மிங்கு ஆர்யமாக அன்றியே ஸாஹ்ம்மாக த்ரதிபாதிக்கும் த்ரமாண்காட்டாநின்று கொண்டு க்ரமத்ராஸ்த்ரமாண மத்யமாक्षரத்துக்கு ஆர்ய மருளிச்செய்கிறார். மத்யமாक्षரதை இத்யாதி - “அகாரேணோச்யதே விஷ்ணு:” இத்யாதி கத ஸ்ருதிவாக்யம் । शेषत्व மாவதேது? - ...

(சா.ஸ்வா.) என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி இதி - உபயாத்மிகா, லீலா விஹூதிரூபுபயாத்மிகா என்கை - “उभयाधिष्ठानं चैकंशेषित्वं” என்று சொல்லவேணுமோ? இருவரும் शेषिकளென்று சொல்லுகை போராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அக்ரிஸோமீயாதிக்களில் இதி - “दीयमानार्थशेषित्वं संप्रदानत्वमिष्यते” என்று சொல்லுகையாலே த்ரஸ்த்ர நாரேபேக்ஷேண ஹவிருதேஸ்யதே யில்லாமையாலே த்ரஸ்த்ர சாபேக்ஷைஹவிருதேஸ்யத்வமே உபயாதிஸ்தானைக शेषित्वமென்று கருத்து - இப்படி शेषत्वं லக்ஷ்மீநாராயணோ ப்யத்ரதிசஂவ்ந்மிக மாகில் லக்ஷ்மீரூபத்ரதிசஂவ்ந்மீ அகாரத்திலே ஆர்யிகமாகையாலே உபயநிரூப்ய शेषत्वं சர்வதா ஆர்யிகமாக த்ரஸ்த்ரயாதோ? அப்போது த்ராதான்யத் தோற்றுகைக்காக முன்னே சொல்லிற்றென்கிறது சேருமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - மத்யமாक्षரத்தை இதி - கதேதி - “अकारेणोच्यते विष्णुस्सर्वलोकेश्वरो हरिः । उद्धृता विष्णुना लक्ष्मी रुकारेणोच्यते तथा । मकारस्तु तयोर्दास इति प्रणवलक्षणम्” இதி கதவாக்யம் - மத்னாத்ரகர்த - ...

(சா.த்ர.) இப்படி இஷ்வரன் இத்யாதிநா - “नियन्त्री च तथेश्वरी” இத்யாதி: மச்சாஸ்த்ர शब्द விவகித: - ...

(சா.வி.) शेषत्वमिह सिद्धमिति स्मारयति - இப்படி இஷ்வரன் இதி । லக்ஷ்மீ शेषत्वस्य इह शाब्दत्वाय उकारस्य लक्ष्मी वाचकत्वमुचितमित्यभिप्रेत्याह - மத்யமாक्षரத்தை இதி - “अकारेणोच्यते विष्णुस्सर्वलोकेश्वरो हरिः । उद्धृता विष्णुना लक्ष्मीरुकारेणोच्यते तथा । मकारस्तु तयोर्दास इति प्रणवलक्षणम्” - ...

(சா.சங்.) पण्डित सकल मान्यत्वं मानदत्वम् - த்ராशेषிணாவிதி சித்வே஽பி शेषित्वस्य व्यासज्य वृत्तितोक्ते: किं फल मित्यत्राह - அக்ரிஸோமீயேதி । उकारस्यावधारणार्थत्वे पत्नीं प्रति शेषत्वमार्थम् - கதஸ்ருதி த்ராமர்சேத் ஸாஹ்ம்மேவெத்யாஹ । மத்யமேதி - “अकारेणोच्यते विष्णुस्सर्वलोकेश्वरो हरिः । उद्धृता विष्णुना लक्ष्मी रुकारेणोच्यते तथा । मकारस्तु तयोर्दास इति प्रणवलक्षणम्” - ...

மூல்। ஷேத்வ மாவது தனக்கொரு உபகாரத்தை துதானமாகப் பற்றலன்றிக்கே தரோபகாரஹ்மாகை - இத்தைப் தரகாதிஸாடானே஑்஑யோதாடேயத்வமேவ யஸ்ய ஸ்வரூப் ச ஷே: - “தரஸ்ஷே” ஂன்று ஸ்ரீதாஸ்யகாரஃ அருளிச் ஑ெய்தார் - ...

(ஸா.டீ.) ஂன்ன அதுக்கு லக்ஷண மருளிச்செய்கிறார். ஷேத்வமாவதென்று துடங்கி உபகாரத் தத்தைபற்றவன்றிக்கே யென்றால் ஷேததூத்னுக்கும் அவாந்தர தரயோஜனம் ஑ித்திக்கையால் லக்ஷணமவ்யாஸ மாகாமைக்காக துதானமாகப்பற்ற வன்றிக்கே ஂன்கிறது - அவாந்தர தரயோஜனம் ஑ித்தித்தாலுமதுவும் ஷேதி தரயோஜனோதயுத்தமாகையால் துதானமாகாது - இந்த லக்ஷணம் ஸ்ரீதாஸ்யகாராதிமதமென்கிறார் - இத்தை தரகதேயாதி - ஸ்ரீதாஸ்யகாரருக்கும் ஑்வதரயோஜன தராதான்யாநிவூத்திமாத்திலே தாத்ரயம்மென்று கருத்து - ஷேதிதமான அதிஸாயத்தையுண்டாக்குகையில் இ஑்஑ையாலே ஑்விகாரத்வமேயாதொன்றுக்கு ஑்வரூபம் அது ஷேதமென்று இல் லக்ஷணவாக்யத்துக்குப்போரும் - இதின் ததயோஜனா வ்யாவர்த்யாதிக்கள் ஸ்ரீ தாஸ்யாதிக்களில் கண்டு - ...

(ஸா.ஸ்வா.) தரணவத்திலேயும் இதி ஷே: - ஆனாலும் தீவனுக்கு ஷேத்வ஑்஑ுடமோ? ஷேத்வமாவது? ஑்வதரயோஜனாதிஸந்தி விநாதரதிஸாடாயகத்வமன்றோ? தீவன் ஑ேதனதயா ஑்வதரயோஜனாதிஸந்திமானு அன்றோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - ஷேத்வ மாவது இதி। துதானமாக இதி - ஷேதிதகாதிஸாயமே தரமதரயோஜன மாகையாலே ஑்வதரயோஜனமதுதான மென்றதடி ஸ்ரீதாஸ்யகாரஃ தரகாராந்தரேண ஷேத்வநிர்வ஑்னம் தண்ணாநிற்றக ததிர஑்஑ுமாகவித்தத்தடி ஷேத்வநிர்வ஑்ன஑்஑ுடமோ? ஂன்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இத்தை இதி - ஸ்ரீதாஸ்யகாரருக்கும் தராதான்யேந தரகாதிஸாடானே஑்஑யோதாடேயத்வமேவ ஷேத்வமென்று தாத்ரய மாகையாலேயிரண்டும் அதிந்ந மாகையாலேயும் விரோத மில்லையென்று கருத்து - இத்தத்தடி உபகாரம் லக்ஷ்மீவாககமாகில் நிர்விததிக்க மாகவிருக்க஑்஑ுடமோ? - ...

(ஸா.தர.) ஂவ் தூத் ஷேத்வம் கிரூதமித்யாகா஑்஑ாயா தர தரயோஜனேக தரம தரயோஜனகத்வமிதி நிஷ்஑ூஸ்ய தர்ஸயந் ஑ாந்தராயிகத்வமத்யாஹ। ஷேத்வமாவது இத்யாதிநா - லக்ஷணததததானா வ்யாவர்த்யகீர்தனம் துரூஸ்யகாஸ்தாதிக்காரவ்யா஑்யானே த்ரஸ்தவ்யம் - நனு தரணவவிவரணே “அகாரேணோ஑்யதே விஸ்ணு:” இதி ஑்ருதிவாக்யே அகாரோ காரயோஸ்தஸ்தந்த்வாவகமா஑்஑ேத்வ வாகக கதுர்த்யந்த்வாதிவாத்த - ...

(ஸா.வி.) இதி கதஸ்ருதிவாக்யம் - ஷேத்வலக்ஷணமாஹ - ஷேத்வமாவது இதி - துதானமாகப்பற்றவன்றிக்கே, ஑்வோபகாரம் துதானத்வெநாநாஸ்திர்த்ய। ஑்வோபகாரமநாஸ்திர்தேயுத்தோ ஷேததூத்ஸ்யாஸ்யவாந்தர தரயோஜன஑ித்தியா லக்ஷணமவ்யாஸ ஑்யாத் - அத: துதானமாக இதி - அவாந்தர தரயோஜனஸ்ய ஷேதி தரயோஜனோதயோகித்வாத்ரதானம் ந தவதீத்யா஑ு: - மித்ராடீநா தரோபகாரஹ்த்வே஑ி துதானதூத்ஸ்யோபகாரமதேஸ்ய தரோபகாரஹ்த்வாந்நாதிவ்யாஸி: - தாஸ்யகாராநாமதீதமேவ லக்ஷணமதிமதமித்யாஹ। இத்தை தரகதேதி - ஷேதிதகாதிஸாடானே஑்஑யோதாடேயத்வமேவ யஸ்ய ஑்வரூப் ச ஷே இத்யஸ்யாதி தரயோஜன தராதான்யாதிவா தாத்ரயம் - இஹ கதஸ்ருத்யநுஸாரேண - ...

(ஸா.ஸம்.) இதி கதவாக்யம்। யஸ்ய ஑்வரூதமித்யம்ஸிவவிவரணதரோபகாரஹ்மாகை இத்யநேந உபகார விஹதஸாயாமவ்யாஸி: தரிஹ்தா - கத ஑்ருத்யநுஸாரேண தரணவ யோஜனாயா விததிக்கஸ்தரவண - ...

மூலம்! இவ்விடத்தில் ஸ்ருதியில் தோற்றின ஷ்ரீதீவ்வசனம் லுப்தம் - இங்கு சம்பந்தசாமான்யத்திலே ப்ரவृத்தையான ஷ்ரீயானது ப்ரமாண சித்ரமாய் அபேகிதமான விசேஷத்திலே விச்ரமிக்கக்கடவது - தாத்ரீயமாகிற உபயுக்தமான சம்பந்த விசேஷம் வ்யக்தமாகைக்காக சதுர்த்தீதீவ்வசனமேறி லோபித்துக் கிடக்கிறதாகவுமாம் -

(சா.தீ.) கொள்வது. இவ்விடத்தில் இत्याதி - ஸ்ரீசம்பந்தம் ஸாப்தமான பக்ஷத்தில் ஷ்ரீதீவ்வசனம்! “மகாரஸ்து தயோ:” என்றது லுப்தமாயிருக்கிறது - அசு உசு அவோ தயோ: அவோ: என்றிறே வி஘்ரஹ்! அவோ: என்றமையால் என்றபடி - இவ்விடத்தில் லுப்தஷ்ரீ தாத்ரீயவாசியென்கிறார் - இங்கு சம்பந்தேत्याதியால் - சம்பந்த சாமான்யேஷ்ரீயாய் ப்ரமாணபலத்தாலே தாத்ரீயரூபசம்பந்தவிசேஷத்திலே பர்யவசித்தக்கடவதென்கை. “தயோர்தாச:” என்கிற ஸ்ருத்யநு஗ுணமாக ஷ்ரீதீவ்வசனம் லுப்தமென்றருளிச்செய்தார். இனி அர்த்தநு஗ுணத்தாலே சதுர்த்தீதீவ்வசனம் லுப்தமென்னவுமாமென்கிறார் - தாத்ரீயமாகிற இत्याதியால் - சதுர்த்தீயான - ...

(சா.ஸா.) அகாராதுபரி லுப்த சதுர்த்தீ லக்ஷ்மி நிரூபித ஷேஷத்வபாதிக்கையன்றோ? இனி உகாராதுபரி சதுர்த்தீ விபக்தி லுப்தையென்னிலப்போது ப்ரதக்ஷ்யேஷேஷத்வபாதிக்கையாகையாலே “உபயாதித்யானம் சைகம் ஷேஷித்வம்” என்கிறது விரோதித்யாதோ? “மகாரஸ்து தயோர்தாச:” என்று ஸ்ருதியில் ஷ்ரீவிபக்தி ஸ்ருதியாயிருக்க தத்ரீய விபக்த்யாச்ரயணமசுத்தமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ்விடத்தில் இதி - அப்போது ஷ்ரீதீவ்வசனத்தாலே சம்பந்தசாமான்யம் தோற்றுகையாலே ஷேஷத்வஸ்வரூப ஸாதினமெங்ஙனே? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - இங்கு இதி - இப்படியாகில் ப்ரமாணாந்தர பராமர்சத்தாலே விசேஷத்திலே விச்ரமிப்பிக்கவேண்டுகையால் மந்த்ரத்துக்கு நேரபேக்ஷ்யேண ஸ்வரூபஸாதிக்கத்வவிர் ப்ரஸாதித்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - தாத்ரீயமாகிற இதி - விபக்திலோபே கல்ப்யே அபேகித விசேஷ சமர்பக - ...

(சா.ப்ர.) ப்ர஗வக்ஷேஷத்வமபி ந சித்ரத்யதீத்யத்ர சம்பந்த சாமான்யே ப்ரவृத்தா ஷ்ரீதீவ்வசனம் “ஷேஷோ ஹி ப்ரமாத்மன: - அஸ்யா மம ச ஷேஷம் ஹி” இत्याதி ப்ரமாணசித்ரே சமர்பணபரயோஜனாயாமப்யுதேச்யத்வ ஜ்ஞாபநார்த்தமபேகிதே ஷேஷத்வரூப சம்பந்த விசேஷே பர்யவஸ்யதீத்யாஹ - இவ்விடத்தில் இत्याதினா! एवं ஷ்ரீதீவ்வசனம் லுப்தமாயிருக்க தத்யா: ப்ரமாணந்யா யாப்யா சதுர்த்தீயந்த பர்யவஸானோக்தேரபி ஸ்வரூப பர ஷேஷத்வ ப்ரதிபாதினாநு஗ுணவிபக்தியோ஗ிதி ரேவாசீதேதி ஷேஷத்வ வாசக சதுர்த்தீ தீவ்வசனாந்தத்வம் வேதி வத்ன ஷேஷத்வஸ்ய தாசபதேன வ்யாக்யாதத்வவத்னதூர்த்தா அபி ஷ்ரீதீவ்வசனம் வ்யாக்யானமிதி ந வ்யாக்யானவ்யாக்யேயயோர்விரோத இत्याஹ - தாத்ரீயமாகிற இत्याதினா - எவமுகாரஸ்ய லக்ஷ்மிவாசகத்வ ஜீவானாமநந்யாஹ்ஷேஷத்வம் - ...

(சா.வி.) அ உ இत्याசுமாத்ரதத்வந்நாது ஷ்ரீ தீவ்வசனமூத்யாசுலோபம் க்ருத்வா லுப்த ஷ்ரீதீவ்வசனம் சம்பந்த சாமான்யவாசியென்கிறார் ப்ரகூதே ஷேஷேஷிபாவ சம்பந்தரூபவிசேஷே பர்யவஸானம் ஸ்வீக்ரீயதா, தாத்ரீயாபிவ்யக்தி ப்ரதி சதுர்த்தீ தீவ்வசனம் மெவோத்யாசுலோபஸ்வீக்ரீயதா, ஸ்ருதாவேவீதத்விரணரூபாயா ஸ்ருதஷ்ரீதீவ்வசனம் விசேஷபர்யவஸானாசீத்யாதித்யாஹ - இவ்விடத்தில் ஸ்ருதியில் இதி! ஏறி, அரோப்ய - கிடக்கிறதாகவுமாம், திஷ்ரீதீவ்வசனம் ஹி ஸ்யாத் - ...

(சா.ச.) பீஜமாஹ - இவ்விடத்திலே இதி! விசேஷத்திலே, “அஸ்யா மம” சீதி ப்ரமாண ப்ரசித்ரே ஷேஷத்வம்! சம்பந்தாந்தரணாமபி ப்ரமாணப்ரசித்ரத்வாதிபேகிதமான இதுக்தி: | சம்பந்த சாமான்யார்த்தக் ஷ்ரீலுப்தா பக்ஷே சம்பந்த விசேஷஸாதிபேக்ஷ்யத்வாத்ரத்யாபிதானிகத்வாய சதுர்த்தீவீஹ லுப்தேத்யாஹ! தாத்ரீயமிதி! தாத்ரீய வ்யக்த - ...

(சா.சं) மாகைக்காக இத்யर्थ: । अस्यां योजनायाम् उपजीव्य श्रुतिविरोधं परिहरति। चतुर्थेव श्रुता चेन्न विवरणश्रुत्यपेक्षा। இது லுசா ததபெக்சைவேதி ந விरोध इति भाव:। तर्ह्यवधारणलाभः कथमित्यत्राह இப்படி இति । प्रयोजनाधिक्यलाभादिहान्ययोगव्यवच्छेदस्यैव शाब्दत्वमाह -

மூ - இம் மध्यமாक्षர் ஶ்ரீதப்ரயோகத்தாலே அவதாரணபரமானபோது இத் த்஢்பதிகளையொழிந்ததார்க்கு நிரூபாதிசுஷெமென்று ஶட்க்ஷியாமைக்காக அந்யயோகவ்யவச்சேதமிங்கே ஶா஢்டம் । இத்தாலே அந்யரைப் பற்ற ஶேஸத்வ் ஶ்ரூபப்ராஸ மன்றென்னுமிடத்தைச் சொல்லுகையாலே யதாவஸ்திதாத்த்ம் ஜானமுடையவனுக்கு ததீயபர்யந்த்மாக தேவதாந்த்ரஸ்பர்ஸ் நிவ்ருத்தமாபிற்து -

(ஸா.தீ) என்ற்து ஁பாதிநிர்தேஸாபாவாத்தித்யர்யம். ப்ரமாணப்ரயோஜனங்களைக் காட்டிக்கொண்டு ஁காரத்தூக்கு அர்யாந்த்ரமருளிச் செய்கிறார் - இம் மத்யமாक्षர் மென்று துடங்கி - ஶ்ரீதப்ரயோகமாவது? “தத்சூர்யஸ்ததுசந்த்ரமா” இத்தாதி-நிரூபாதிசுஷெமென்று ஶட்க்ஷியாமைக்காக, ஶோபாதிசுஷெத்வமுண்டிதே இவ்னுக்கு அந்யரைப்பற்ற அந்யயோகவ்யவச்சேதமாவது? அந்யப்ரதியோகிசுஷெத்வவ்யாவ்ருத்தி: । இவ் அந்யயோகவ்யவச்சேதத்தின் ஢லத்தை அருளிச் செய்கிறார் - இத்தாலே அந்யரை இத்தாதி - இத்தாலே, அவதாரணார்தோகாரத்தாலென்கை -

(ஸா.ஸ்வா) லத்வ்மாகையாலும் ப்ரணவத்தூக்கு ஁த்தப்காரமாக ஁கவாக்யத்வ் கூடுமென்று கருத்தூ - இப்படியிருவரையும் பற்ற இவ் ஆத்மா ஶேஸமென்னும் போது அவதாரணம் ஆர்யமென்றும் அவதாரணம் கதாசிச்சா஢்ட மென்றும் தோன்றும்படி சொன்ன்து கூடுமோ? ஁காரஸ்ய லக்ஷ்மீவாசகதாயா கதஸ்துதிவதவதாரணார்தகதாயா ப்ரமாணமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஶ்ரீதப்ரயோகத்தாலே இதி - “தத்சூர்யஸ்தது சந்த்ரமா” இத்தாதி ப்ரயோகத்தாலேயென்றபடி - ப்ரயோகமுண்டானாலும் ப்ரயோஜனவதர்யத்தை விட்டு நிஸ்ப்ரயோஜனாவதாரணார்தகத்வ் சொல்லக்கூடுமோ? என்று ஶட்க்ஷியாமைக்காக இத் த்஢்பதிகளை இத்தாதி-஁தீர்ணஸஃகாவாரணார்த்மார்திகாவதாரணகல்பநாபேக்ஷயா ஶஃகானுத்தாப்ரயோஜநாய ஶ஢்டாவதாரணம் வருமென்று கருத்தூ - நிரூபாதிசுஷெத்வம் - ஶோபாதிசுஷெத்வமுண்டென்று கருத்தூ - இப்படி அந்யரைப்பற்ற நிரூபாதிசுஷெத்வவ்யவச்சேதம் பண்ணினால் தேவதாந்த்ரத்தையும் ததீயரையும் குறித்தூ ஁பாதிசுஷெத்வமனுமதமாகையால் பர்மேகாந்திக்கும் தேவதாந்த்ராதிசுஷெத்வம் வர் ப்ரஸஃக்யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தாலே இதி - யதாவஸ்திதேதி - அஜானிக்கு தேவதாந்த்ராதிசுஷெத்வம் ப்ரஸக்தமானாலும் பர்மேகாந்தி அந்யஸுஷெத்வ் ஶ்ரூபப்ராஸ மன்றென்று தெளிந்தவனாகையாலே அவனுக்கு நிவ்ருத்தமென்று கருத்தூ. இப்படியாகில் ஢ாஃகவதஸுஷெத்வமும் அந்யயோகவ்யவச்சேதத்தாலே தவிர ப்ரஸஃக்யாதோ?

(ஸா.ப்ர)அகாரஸ்யேவ லக்ஷ்மீவிஸிஸ்டவாசகத்வபக்ஷே தஸ்ய ஶா஢்டத்வ் வதந் “ததேவாஸ்தி:” இத்தார஢்ய “தது சந்த்ரமா:” - ததேவ்ரந்த்நதஸுத்தயமாஃ - ததுஃவா ஁தே ஢்ரஃஃவாதிந்” இத்தாதிஸு ஶித்துமுகாரஸ்யாவதாரணார்தத்வ் ப்ரதர்ஸ்யாநந்யாஃஸுஷெத்வஜான஢லமேகாந்த்யமித்தாஃ - இம் மத்யமாक्षர்மித்தாதிநா -

(ஸா.வி) அநயோர்ஃயோரித்தர்ய: - “ததேவாஸ்திஸ்ததூயுஸ்ததத்சூர்யஸ்ததுசந்த்ரமா” இதி ஶ்ருதாவேவகாரஸ்தானே ஁காரப்ரயோகாதவதாரணார்தோஸ்யுகார:- அதோஸந்யயோகவ்யவச்சேதஸ்ய ஶா஢்டத்வாய ஶோஸ்யத்ர விவக்ஷிதுமுகித இத்திப்ரேத்தாஃ - இம் மத்யமாक्षர்மிதி - இத் த்஢்பதிகளையொழிந்ததார்க்கு, ஁தஃ஢்பதி வ்யதிரித்தானாம் - அத்ராவதாரண஢லாதந்யஸுஷெத்வநிவ்ருத்தோ ததீயவ்ரணபர்யந்த் ஶித்தயதீத்தாஃ - இத்தாலே இதி -

(ஸா.ஸ) இம் மத்யமேதி. “ததுசந்த்ரமா” இதி ஶ்ருதோ ஁காரஸ்யாவதாரணார்தகத்வாச்சுஶ்ரீதப்ரயோகத்தாலே -

(सा.सं) इत्युक्तिः - अयोगव्यवच्छेदमुपसिद्धमिति - अर्थसिद्धमित्यर्थः - अर्थसिद्धस्याप्ययोगव्यवच्छेदस्य किं प्रयोजनमित्यत्राह - ॐ शेषत्वेति । न चेन्नियमेन शेषत्वाभावाच्छरीरत्वं -

மூ - “பஞ்ஞாநானாं து பஞ்ஞானாं வர்ஜாநாं பரமேஸ்வர: | சஸ்தித: காதிமான்தானா் தத்வாத்மத்வெந் சர்வதா” என்றும் “பூதானி ச கவர்ட்டென சவர்ட்டெனெந்ந்ரிதாணி ச | தவர்ட்டென தவர்ட்டென ஜ்நானகந்தாதித்யஸ்ததா || மன: பகாரெநைவொக்த் பகாரெந த்வஹ்ருதி: | பகாரெந பகாரெந மஹாந்ரகூதிருத்யதெ || அத்மா து சமகா(ரெந)ரொடய் பஞ்ஞவிஸ: ப்ரகீர்தித: | ” என்றும் தத்வசா஑ரஸஹிதாதித்களிலே பஞ்ஞவிஸதிதத்வங்களுக்கும் ககாரம் முதலான இருபத்தெந்தது அகரங்களும் வாசகங்களாக வகுத்துச் சொல்லுகையாலே சித்டம் -

(சா.தி) பஞ்ஞாநானாமிதி, பஞ்ஞவர்ட்டெனா் பஞ்ஞானா் வர்ஜாநா் காதிமான்தானா் வர்ஜானாம் என்கை, “தத்வாத்மத்வெந்” வர்ஜானா் வாச்யதயா ச்வஸ஑்ந்நிநி யானி தத்வானி பூதிவ்யாதிநி ப்ரத்ய஑ாத்மப்யந்தானி தेषாமந்தராத்மத்வெந் சர்வதா பரமாத்மா ச்தித: என்றபடி. பூதானி சேத்யாவி - கவர்ட்டென, க, ஁, ஑, க, ஁, ஁, ஁, வர்ட்டென: பூதிவ்யாதிபூதங்கள் த்துங்கள் சவர்ட்டென, ச, ஁, ஜ, ங, ஞ - வர்ட்டென: இந்ந்ரிதாணி, வா஑்பாணி பாதிபாயூபஸ்தா஑்யானி கர்ட்டென்த்ரிதாணி க்ரமத்திலே சொல்லப்பட்டன. தவர்ட்டென யதாஸ஑்ய் ஜ்நானெந்ந்ரிதாணி த்ரொத்ரத்வசுஜ்ரிஹாப்ரானங்கள் சொல்லப்பட்டன. தவர்ட்டென்தால் கந்தாதித்கள். கந்தரஸரூபஸ்பர்சுசுத்டங்கள் சொல்லப்பட்டன. பகாரத்தால் மனஸ் த்துமாயிற்று - பகாரத்தால் அஹ்஑ாரம் த்துமாயிற்று. பகாரத்தாலும் பகாரத்தாலும் யதாஸ஑்ய் மஹத்தும் சூக்ஷ்மப்ரகூதியும் சொல்லப்பட்டன. பஞ்ஞவிஸதிதத்வமான அத்மாப்ரத்ய஑ாத்மா பஞ்ஞவிஸெந மகாரெந சொல்லப்பட்டானென்கை - ஜீவனுக்கு மகாரவாச்யத்வத்தால் பரித்த அர்த்தத்தை அருளிச்செய்கிறார். -

(சா.ஸவா) பஞ்ஞாநானா், பஞ்ஞவர்ட்டெனா் - பஞ்ஞானா் வர்ஜாநா் க, ச, த, த, பவர்ட்டெனா் ககாராதி மகாரான்தானா் வாச்யானி யானி தத்வானி - ததந்தராத்மத்வெந் சதா பரமேஸ்வரஸஸ்தித: - பஞ்ஞவிஸ அத்மா து சமகார: - வாசகிபூத மகாரஸஹித: என்கை - இந்ந்ரிதாணி, கர்ட்டென்த்ரிதாணி - ஜ்நானசுத்டெந் ஜ்நானெந்ந்ரிதாணி - கந்தாதி சுத்டெந் தந்மாத்ராந்யபிதிந்யந்தெ - இப்படி ஜீவாபிதானமுகெந் மகாரமசேதநொபலக்ஷகமென்று சொல்லக்கூடுமோ? ஜீவன் மகாரத்தாலே இதரவ்யாவூதா஑ாரனாகத் தோற்றினாலன்றோ துபலக்ஷகமென்று சொல்லலாவது? த்ரெஸ்தாதிபிரிஸ்வரவ்யாவூதனாகத் தோற்றினாலும் அசுதித்யாவூதனாக -

(சா.ப்ர) பஞ்ஞவர்ட்டெனா் யேஸா் தெ பஞ்ஞாநா: - பூதானி ச கவர்ட்டெனெத்யாதிநா பஞ்ஞாநானா் -

(சா.வி) பஞ்ஞ அர்ட்டெனா் வர்ஜா யேஸா் தेषா் பஞ்ஞாநானா் - பஞ்ஞானா் வர்ஜாநா் தத்வாத்மத்வெந், காதிமான்தவர்ட்டெனா் வாச்யானி யானி தத்வானி ததநந்தராத்மத்வெந் பரமேஸ்வரஸஸ்தித இத்யுக்தவா கெந் வர்ட்டென கிம் தத்வமுக்யதெ இத்யா஑ா஑்ஷாயா் க்ரமெநொக்தவா “அத்மா து சமகாரெந் பஞ்ஞவிஸ: ப்ரகீர்தித:” இத்யுக்தம் - அதொ ஜீவவாசகத்வம் சித்டமிதி பாவ: - எவமசுதித்யாதிஸ்வராசுத்ட விலக்ஷ்யம் சித்டயதித்யாஹ -

(சா.ஸ) பஞ்ஞெதி - அர்ட்டெனா஑்ஷரமுக்யதெ | தததத்வாத்மகத்வெநாபர்ட்டெனாநவூத்யா வாச்யஸஸ்தித இத்யர்த: - இந்ந்ரிதாணி சேதி | கர்ட்டென்த்ரிதாணி சேத்யர்த: - ஜ்நான சுத்டெந் ஜ்நானெந்ந்ரித்ய஑்ரஹம் | கந்தாதிசுத்டெந் தந்மாத்ரபஞ்ஞகமுக்யதெ | சித்டமித்யஸ்ய ஜீவவாசக மென்னுமிதம் இத்யநெநாந்வய: | மகார -

மூ - இத்தால் ஜடத்வாசெதனத்வாதி டோஷாஸ்ரயங்களான இருபத்துநான்கு தத்வங்களைக் காட்டிலும் சர்வகாரணமாகவும், சர்வரக்ஷகனாகவும், சர்வசேஷியாகவும், ப்ரதமாக்ஷரத்தில் தோற்றின ஷட்விசக்ஷனிற் காட்டிலும் ஜீவாத்மாவுக்கு வேறுபாடு சித்தித்தது -

(சா.தி) இத்தால் ஜடத்வெத்யாதி - ஜடத்வ் ஜ்ஞானஸ்வரூபராஹித்யம் । அசித்தம், ஜ்ஞானாஸ்ரயத்வராஹித்யம் - ஆதி ஸத்வத்தால் சததவிகாரித்வாதி ஸஜ்ஜஹீதம் । இருபத்து நான்கு தத்வங்கள், இருபத்துநான்கு தத்வரூபையான ப்ரகൃதியைக் காட்டிலுமென்றபடி - அகாரத்தால் சர்வகாரணமாகவும், தாத்வர்த்த்தால் சர்வரக்ஷகமாகவும், விஹக்யர்த்தத்தால் சர்வசேஷியாகவுமென்கை - ஷட்விசக்ஷன், பரமாத்மா । “த்ப்ஷட்விசம்மிதி ப்ராஹு: ஸதவிசமதாபரே” என்கையால் - ஜ்ஞானத்வஜ்ஞாத்வங்கள் மகாரார்த்தமாகையால் தத்ப்ரதிகோடியான அசித்தவ்யாவൃதி: - அகாராத்விபக்ஷயா ஸேஷத்வரக்ஷயத்வங்கள் தோற்றுகையால் இஸ்வராபேக்ஷயா வ்யாவൃதி: - பஞ்ചविशवर्णवाच्यனாகையால் பஞ்ചविशवर्णवाच्यமாகாத அசித்தம் நின்றும் ஷட்விசக்ஷனான இஸ்வரனைக் காட்டிலும் வ்யாவृत्तिसिद्धித்த தென்கை. தத்வாத்மத்வென ஸம்ஸிதத: என்கையால் மகார ஜீவான்தராத்மாவான ப்ரஹ்மத்ப்யந்த்ரமாகையால் மகாரவாச்யன்அகாரவாச்யனுக்கு -

(சா.ஸ்வ) தோற்றலில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தால் இதி - இத்தால், ப்ரஹ்மாதியான இருபத்துநான்கு தத்வங்களும், ககாராதியான இருபத்துநான்கு வர்ணங்களுக்கு வாச்யங்கள் - பஞ்ചविशனான ஆத்மா பஞ்ചविशाक्षरமான மகாரத்துக்கு வாச்யன் இதி வகுத்துச் சொல்லுகையாலே என்றபடி - இப்படி வகுத்துச் சொல்லுகையாலே அசித்திஸ்வரவ்யாவൃதத்ரஹ்வான் மகாரவாச்யனென்று சித்திக்கையால் ஸேஷத்வெ சதி செதனத்வ், நிர்விசயஜ்ஞானத்வெ சதி ஸேஷத்வ் வா, மகாரப்ரவൃत्तिनिमित्तமென்று சித்திக்கையாலே ஸபலக்ஷக மென்கை கூடுமென்று கருத்து - ஸ்வேதி - பூர்வோக்தாகாரார்த்துநுவாதம் - சதுர்த்தியாலே இஸ்வரனுக்கு ஸேஷத்வ் ஜீவனுக்கு ஸேஷத்வமும் தோற்றித்தென்றபடி. ஷட்விசக்ஷன் இதி - “அந்யத்வ ராஜன் ஸ ப்ரஸ்தான்ய: பஞ்ചविशक: । த் ஷட்விசக்ஷமீத்யாஹு:” இத்யாதி ப்ரமாணமபிப்ரேதமென்று கருத்து - ஆனாலும் இங்கு ஜீவவாசியான மகாரம் வெதான்தவ்யுத்பதியாலே ததந்தர்யாமிபரமாகையால் ஜீவான்தர்யாமீ அகாரார்த்த ஸேஷதூதென்று வாக்யார்த்தமாகையாலிது தாதிதமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) இதி ஸ்லோகோ வ்யாக்யாத: - வேறுபாடு, வ்யாவൃதி: -

(சா.வி) இத்தால் இதி - இத்தால் ஜடத்வாசெதனத்வாச்யாசிட்வ்யரூபசதுர்விசதி தத்வெப்ரஸ்ஸர்வரக்ஷகா- காரவாச்ய ஷட்விசதத்வாத்பரமாத்மன: பூதகத்வென ஜ்ஞானஸ்வரூப ஜ்ஞானாஸ்ரயத்வவாசி மகாரென ஆத்மா து ஸமாகாரென பஞ்ചविश: ப்ரகீர்தித இத்யுக்த்யா । வேறுபாடு, பார்த்தக்யம் - சித்தித்தது, சித்தயதி । நனு சர்வதத்வான்தராத்மத்வென பரமேஸ்வரஸிதத இத்யுக்த்யா தஸ்ய ஸரீரத்வாசுரீரவாசிஸத்வானா் ஸரீரரிப்யந்த்வான்மகாரஸ்யாபி பரமாத்மப்யந்த்வெ பரமாத்மன: பரமாத்மஸேஷதா ஸ்யாதித்யாஸஜ்ஞாஹ -

(சா.ஸம்) வாச்யதா கதனென ஜீவெ ஸலிதமாஹ । இத்தால் இதி । ப்ரணவனமஸோர்வித்யமானமகாரயோநர்ஸத்வஸ்ய ச பஞ்ചार्णानात्वित्युक्तविधया विशेष्य पर्यन्तत्वे मन्त्रे अन्वयदौर्घट्यात्तेषां विशेषण -

மூ - இத்திரு மந்திரத்தில் (இதில்) மகரங்களும் நாரசப்தமும் நிஷ்கர்ஷவிக்ஷையாலே விசேஷமாதிரங்கள்-

(சா.தி) சேஷபூதனென்று சொல்லக்கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இத்திருமந்திரத்தில்
இத்யாதி - மகரங்களும், ப்ரணவமஸுஸூகங்களில் இதி சேஷ: - நிஷ்கர்ஷவிக்ஷையாலே? - அதாவது?
சப்தங்கள்முந்திர டிவிதங்கள் - நிஷ்கர்ஷங்களுள்ளும் அநிஷ்கர்ஷங்களுள்ளும் - இதில்
நிஷ்கர்ஷங்களாவன? விசேஷமாதிரவாசிகளான ஸோதாதிசப்தங்கள் - அநிஷ்கர்ஷங்களாவன?
விசேஷபர்யந்தாபிதாயிகளான ஸவாதிசப்தங்கள் - அதிலும் நியதநிஷ்கர்ஷங்களுள்ளும்,
வீவக்ஷிகநிஷ்கர்ஷங்களுள்ளும் டிவிதங்கள் - அதில் நியதநிஷ்கர்ஷங்களாவன? நியமேன
நிஷ்கர்ஷங்களாயிருக்குவை - யதா ஸோதாதிசப்தங்கள் - வீவக்ஷிக நிஷ்கர்ஷங்களாவன? விவக்ஷித்தபோது
நிஷ்கர்ஷங்களாமவை யதா ஸுக்லாதிசப்தங்கள் - இம் ஸுக்லாதி சப்தங்கள் விவக்ஷித்தபோது
ஸுமாதிராபிதாயிகளாய் அந்யதா ஸுணிபர்யந்தமாயிரேயிருப்பது - யதா பட்டஸ்ய ஸுக்ல: ஸுக்ல: பர: இதி -
நிஷ்கர்ஷமாவது? விசேஷமாதிரத்திலே வர்திக்கை - அநிஷ்கர்ஷ ஸவாதி சப்தங்கள் ஸோதாதிஜாதியை
முன்னிட்டுக் ஸோண்டு ஸோவ்யக்தியிலே வர்திக்குமாப் ஸோலவும் ஸுக்லசப்தம் ஸுக்லஸுணத்தைக்
முன்னிட்டுக் ஸோண்டு பட்டாதிவ்யக்திகளைச் ஸோல்லுமாப்போலவும், டேவமஸுஸ்யாதி சப்தங்கள்
டேவதாதி ஜாதியையும் தத்திபிண்டங்களையும் முன்னிட்டுக்கோண்டு தத்திபிண்டவிசியாத்தாக்களைச்
ஸோல்லுமாப்போலவும், ஸோகிகவீடிக ஸர்வசப்தங்களும் தத்தஜாதிகளையும், தத்திபிண்டங்களையும்,
தத்ததாத்தாக்களையும், முன்னிட்டுக்கோண்டு ஸர்வாந்தரியாமியான பரமாத்மாவைச் ஸோல்லுமென்று
சாரீரிக சாஸ்திரசிட்஢மாதையாலிங்குற்ற மகரங்களும், நாரசப்தமும், பரமாத்மபர்யந்தமாக
வேண்டியிருக்க இந்த நிஷ்கர்ஷவிக்ஷையாலே பரமாத்மபர்யந்தமாகாதே பரமாத்மவிசேஷபூதஜீவமாதிர
வாசகங்களாயிருக்கிறனவென்கை - இம் மகரம் ஜீவ -

(சா.ஸவா) இதில் இதி - சப்தா டிவிதா: - அநிஷ்கர்ஷகா நிஷ்கர்ஷகாசுசேதி - அநிஷ்கர்ஷகா ஸோசப்தாடய:
- நிஷ்கர்ஷகா அபி டிவிதா: - நியதநிஷ்கர்ஷகா வீவக்ஷிகநிஷ்கர்ஷகாசுசேதி - ஆத்யா: ஸோத்வஜாதிசப்தாடய:
- டிவிதயா: விவக்ஷாயா விசேஷமாதிரபரா:தடபாவே விசேஷபர்யந்தாபிதாயிநசு. யதா ஸுக்லாதி சப்தா: -
தேஹி ஸுதஸ்ய ஸுக்ல இதி விசேஷமாதிரபரதயா ப்ரயுஜ்யந்தே - விவக்ஷாபாவே பட்ட ஸுக்ல இதி விசேஷ பர்யந்தபோதகா:
- தடத் இங்கும் மகரநாரசப்தங்கள் நிஷ்கர்ஷவிக்ஷயா விசேஷமாதிரபரங்களுள்ளது கருத்து. இப்படி
வேறுபாடு சிடித்தாலும் சேஷத்வே சதி சேதநத்வம் ஜ்ஞானத்வம் வா ப்ரவூதி நிமித்தமென்று நிர்வந்தமுண்டோ?
ப்ரகூதிபிந்நத்வே சதி அஸுத்வமும் ப்ரவூதிநிமித்தமாகையாலே ஜ்ஞானத்வசேதநத்வாடிகம் மகரார்தம் மென்று
நிர்வந்தமில்லாமையாலே ப்ரகூதிபிந்நாஸுத்வம் ஜடத்வேஓபி -

(சா.வி) இத்திருமந்திரத்தில் இதி - மகரங்களும் இதி - ப்ரணவமஸுஸப்தஸ்தமகராவிதி பாவ: -
நாரசப்தம் நிஷ்கர்ஷவிக்ஷையாலே, ஸர்வசப்தானா ப்ரஸவத்பர்யந்தத்வேஓபி நாராயணசப்தே ஸர்வதத்வாந்தவ்யாஸிடிர்ஷநார்தம்
நாரசப்தேன சாரீரிகேவலநாரவர்க்ப்ரதிபாடநமேவ யதா ஸவீகிரயதே ததேஹாபி கேவலஜீவபரத்வமேவ ந
விசியஸுபரத்வமிதி பாவ: - ஜ்ஞானஸ்வரூபத்வம், ஜ்ஞானஸுணகத்வம், வாசகத்வம் மகரஸ்ய கதமித்யத்ர -

(சா.ஸம்) மாதிரநிஷ்கர்ஷகதேத்யாஹ - இத்திருமந்திரத்தில் இதி -

(सा.सं) मन ज्ञान इति धातुसिद्धमर्थमाह - ज्ञानस्वरूपणाक इति - பொதுவிலை, सामान्येन - अनुकूलत्व विशेषितं ज्ञानमेव ह्यानन्द इति आनन्दरूपमाणा इत्युक्तम् - रूपமாம் इति समुच्चयः प्रत्यक्त्वार्थकः - मन अवबोधन इति धातुनासिद्धयत् ज्ञानगुणकत्वं चैतन्यस्य आगन्तुकत्वेन वा मुक्तिदशाननुवृत्त्या वेति परमतं निरसितुमाह। ज्ञानगुणकणा इति - प्रमाणपदेन “सर्वं हः पश्यः पश्यति -

மூ - இப்படி பரிசுத்தமான ஸ்வாभावிகஸ்வரூபத்தைப் பார்த்தால் அचेதனங்களிலுள்ள ஜடத்வாதிகளும் கழிந்து சંஸாரதஷையிலுள்ள க்லேஷாதிகளும் கழிந்து நிற்கையாலே ஸ்வரூபதர்மங்களிரண்டிலுமுள்ள நிர்மலத்வம் அநுசंहிதமாயிற்று -

(சா.தி) விபுவான என்றபடி - இந்த நிர்மலாத்மஸ்வரூபதர்சனத்திலிங்கே ஜீவனுடைய ஸ்வரூபதஸ்வभावதச் நிர்மலத்வமநுசंहித மாமென்கிறார். இப்படி பரிசுத்தேத்யாதியால். ஜடத்வாதிகள் கழிந்திருக்கையால் ஸ்வரூபத்தில் நிர்மலத்வமநுசंहிதமாம். க்லேஷாத்வஸ்யைகள் ஔபாधिकமென்கையால் ஸ்வரூபதோ தர்மதச் நிர்மலத்வமநுசंहிதமாமென்கை. பரிசேஷத்வவிசிஷ்டமான இப் பரிசுத்தாத்மஸ்வரூபமே முமுक्षுவுக்கு த்யேயமென்று சப்ரமாணமாகக் காட்டுகிறார். -

(சா.ஸ்வ) கர்மேபாधिकையாகையாலே உபாதி கழிந்தால் சர்வவிஷயப்ரசரணமும், சङ்கோச்சாஹித்யமும் ஸ்வாभावிகமாகையாலே ததுணகதயா ஸ்வாभावிகபுரூபார்த்தான்வயயோக்யதையாலே தோஷப்ரசக்தியில்லையென்று கருத்து - இப்படி வ்யுத்பத்தி த்வேதத்தாலே ஜ்ஞானந்நஸ்வரூபத்வமும் முக்திதசாभावிசङ்கோச்சரஹித ஜ்ஞானகுணகத்வமும், மகாரார்த்தமென்று சொல்லவேண்டுமென்று நிர்வந்தமுண்டோ? அணுத்வமாத்த்ரம் மகாரார்த்தமென்று சொல்லவமையாதோ? ஜடத்வாதிதோஷாஹித்யேந நிர்தோஷத்வானுசந்தானார்த்தம் இப்படி சொல்லிற்றென்னில் ஸ்வரூபத்தில் ச்ஸாரஸ்வரூப யோக்யதாரூபதோஷமும், தர்மதூதஜ்ஞானத்தில் சங்கோச்சவிகாசாதி யோகிதயா விகாரித்வதோஷமுமிருக்கையால் நிர்தோஷத்வானுசந்தானம் சக்யமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி இதி - ஸ்வரூபதர்மங்களிலுள்ள இதி. ஸ்வரூபத்தில் ச்ஸாரஸ்வரூப யோக்யதாரூபதோஷமும், தர்மத்தில் விகாரித்வதோஷமும் ஸ்வாभावிகமாகையாலே தத்ராஹித்யமில்லாமையாலே ஸ்வரூபத்திலுள்ள ஜடத்வாதிராஹித்யரூபநிர்மலத்வமும் தர்மதூதஜ்ஞானத்திலுள்ள ஸ்வாभावிக சङ்கோச்சாஹித்யரூபநிர்தோஷத்வமும் அநுசந்திக்கக்குறையில்லையென்று கருத்து - ஆயினும் மந்நத்திலே அநுஸ்தானகாலீந சாஸாரிகாக்கரத்தவிட்டு பரிசுத்தாக்காரானுசந்தானம் வேண்டுமென்று -

(சா.ப்ர) एवं பரிசேஷதேகரஸத்வஜ்ஞானத்வந்நத்வந்யுக்தவா “அபஹதபாப்யா” இத்யாஹ்ய ப்ராபதிவாக்யோக்தாமலத்வம் சானுசந்தேயமிதி தர்சயந்நேவதூத பரிசுத்தாத்மஸ்வரூபஸ்யைவ “யதாஶ்ரதூரஸ்திந் லோகே புரூபோ தவதி - ததேத: ப்ரேத்ய தவதி” - இத்யுக்த தத்ஶ்ரதூந்யாயாத்ராப்யகாரேரப்யநுசந்தேயத்வம் சமர்த்திதமிதி தாதூசானுசந்தானமேவ சாதநானுஸ்தானோபயோகித்யாஹ - இப்படி பரிசுத்தேத்யாதிநா -

(சா.ச) “ந விஜ்ஞாதூவிஜ்ஞாதேவிபரிஸோபோ வித்யதே” இத்யாதி ஶ்ருதயோ கூஹந்தே - ஜடத்வாதித்யாதிசத்வதேந அபக்யாதி ஷட்भावவிகாரசङ்ஶஹ: - க்லேஷாதித்யேநநகர்மவிபாகாசயாஸ்சங்க்ரஹீதா: - அவித்யா அஸ்தேஹ ராகத்வோபாதிநிவேசா: க்லேஷசத்வதேநோத்யந்தே - கர்ம, புண்யபாபரூபம். ஜாத்யாயுதூர்தோ விபாக அசய:, வாஸநா - “நிர்வாணமய எவாயமாத்த்மாஜ்ஞானமயோமல:” இத்யாதிபிப்ராபேண நிர்மலத்வமித்யுக்தம் - முமுक्षுதசாயாமபி பரிசுத்தஸ்வரூபஸ்யை வானுசந்தேயத்வமிதி நிர்வந்தே சதி ஹி அத்ர தத்ப்ரதிபாதிநக்லேஷ: சோதவ்ய இத்யத அஹ -

(सा.सं) ॐ अस्म्य मुक्तिदशायां मुमुक्षुदशातो यो व्यतिरेकः सोऽनुसन्धेयः। तद्रूपापत्तेस्तत्क्रतुन्यायेन तद्वावनाभावित्वात् - यथाब्रह्मणोपलब्धिर्थावस्थितस्वरूपविषयिणी फलाय तथेतिहि निर्बन्धः कृत इति भावः - यद्यपि तेन सूत्रेण तथा सिद्धम् - तथापि तथा निर्बन्धस्य -

மூ - இவனுக்கு முமுक्षுதஸ்யில் ஫லதஸானுஸந்஫ான ஫லாபேக்ஷைக்கு உறுப்பாம் - பुरुஷார்த்஫ெதங்களுக் கீடாக அநுஸந்஫ையாகாரங்கள் வேறுபட்டிருக்குமென்னுமிடம் ஸ்ரீகீதையில் அஃமாடியாத்திலும் ஫ாஷ்யாடிகளிலும் ஸுவ்யக்தம் -

(ஸா.டீ) ஫்ரஹ்ஸுவரூபவிஷயம் ததா ஫்ரத்யகாத்஫ு஫லத்யிரபீதி என்று. இவனுக்கு இத்யாடி - முமுக்ஷுவாஸ்யையில் ஫லாவஸ்தானுஸந்஫ானமென்றபடி. முமுக்ஷுவுக்கு யதாவஸ்திதஸ்வஸ்வரூபமநுஸந்஫ையமென்றத்தை ஫பாடிக்கிறார் - பुरुஷார்த்஫ெதங்களுக்கு இத்யாடியால் - அநுஸந்஫ையாகாரங்கள், அநுஸந்஫ிக்கப்படும் தர்஫ங்களுக்கை - பुरुஷார்த்஫ெதங்களுக்கீடாக - பुरुஷார்த்஫ெதங்களாவன? ஃஸ்வர்யகைவல்ய- ஫கவதநு஫வங்கள் - அவற்றுக்குத் தகுதியாக வேறுபட்டிருக்கையாவது? ஃஸ்வர்ய ஫லமாம்஫ோது தனக்கு ஫ுக்ருத்வாஸ்யை அநுஸந்஫ையம் - கைவல்யார்த்திக்கு ஫்ரகூதிவியுக்ருதஸ்வரூபமநுஸந்஫ையம் - ஫கவத்யரணார்த்திக்கு ஫ரஸேஷதையசஸ்வரூபமநுஸந்஫ைய மென்று இப்படி வேறுபட்டிருக்கை. ஸ்ரீகீதா஫ாஷ்யத்தில் அஃமாடியாத்தில் இத்யாடி - “த்ரயாணா஫ு஫ாஸந஫்ரகார஫ெதம் வத்ரு஫ு஫்ர஫தே” என்று துடங்கி ஃஸ்வர்யகைவல்ய஫கவத஫்ரே஫ுக்ருதங்களுக்கு அநுஸந்஫ையாகார஫ெதம் கீதா஫ாஷ்யத்திலே ஫்ரதி஫ாடிக்கப்பட்டது - அதில் - “அ஫்யாஸயுக்யுக்ருதே | கவி ஫ுராணம் - ஫்ரயாணகாலே” என்கிற ஸ்லாகங்களாலே ஃஸ்வர்யார்த்திக்குத் தன்னிடத்தில் ஫ுக்ருத்வாஸ்யை ஫்ரா஫்யதயானுஸந்஫ையம் - ஃஸ்வரணிடத்தில் “கவி ஫ுராணம் ” இத்யாடியாகாரமநுஸந்஫ைய மென்று ஸால்லிற்று. “யதக்ஷரம் வேதவித: - க்ஷரஸ்ஸர்வாணி ஫ூதானி - ஸ்யம்ய - ஃ஫ித்யேகாக்ஷரம் ” என்கிற ஸ்லாகங்களாலே -

(ஸா.ஸ்வ) இவனுக்கு இதி - இவனுக்கு ஫்ர஫ந்ருக்ருதென்றபடி. ஃனாலும் ஫யானுஸ்தானதஸையில் ஫ரிஸுத்யாகாரானுஸந்஫ானநிர்வந்஫ுண்஫ோ? ஸ்வகாத்யர்த்஫் ஜ்யோதிஸு஫ாஃது஫யானுஸ்தானகாலத்திலே ஫ரிஸுத்யாகாரானுஸந்஫ானாபேக்ஷையில்லையே? ஫்ரத்யுத ஃயேஸ்வர்பி ஸரீரவிஸிஸ்டாகாரானுஸந்஫ானமன்றோ த்ரஃஸ்தம் என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - பुरुஷார்த்தேதி - ஃஸ்வர்யகைவல்ய ஫கவதநு஫வரூபபுருஷார்த்஫ெதங்களுக்கு என்றபடி. ஫ாஷ்யாடிகளிலும் இதி - ஸ்ரீகீதா஫ாஷ்யத்தில் ஫நிஸததுக்ருதகளிலுமென்றபடி. -

(ஸா.஫்ர) ஫்ரா஫்யாகாரவிஸேஷானுஸந்஫ானஸ்ய ஸாதநவிஸேஷானுஸ்தானஃதேதுத்வம் ஸர்வபுருஷார்த்திநா஫ாவஸ்யகத்வா - த்யார்த்திஸித்யாஃஃ - பुरुஷார்த்தேத்யாடிநா | ஫ாஷ்யாடிகளிலே இதி - “ கிம் தத்ரஹ் கிம்஫்யாத்஫ம் ” இத்யாடி ஫்ரஸுத்தராணாம் “அக்ஷரம் தத்஫ரம் ஫்ரஹ்” இத்யாடி ஸ்லாகானா் வ்யாக்யானே -

(ஸா.வி) ந்யாஸவித்யானிஸ்ய ஃதாத்ரஸுவரூபானுஸந்஫ானம் கி஫ர்த்஫ித்யத ஃஃஃ இவனுக்கு முமுக்ஷுதஸ்யில் இதி | ஫்ரா஫்யாகாரானுஸந்஫ானஸ்ய ஸர்வபுருஷார்த்தஸாதாரண்யம் ஫ாஷ்யகாரையி கீதாஃஃமாடியாஃ ஫்ர஫ஞ்ஜிதம்த்யாஃஃ - பुरुஷார்த்஫ெதங்களுக்கு இதி - பुरुஷார்த்஫ெதங்களுக்கு, ஃஸ்வர்யகைவல்ய஫கவத்கைஃஃரூபபுருஷார்த்஫ெதானாம்த்யர்த்஫்: - “ஃஸ்வர்யாக்ஷர யாதாத்ய஫கவத்ய்ரணார்த்திநாம் | வேதா஫ாடித்யெதானாமஃஃஃ ஫ெத ஃஃஃ” இதி ஸஞ்ஜஃஃஸ்லாகானுஸாரேண - “அ஫்யாஸயுக்யுக்ருதே | கவி ஫ுராணம் | ஫்ரயாணகால” இதி ஸ்லாகை: | ஃஸ்வர்யார்த்தினுஸந்஫ைய஫்ரா஫்யஸ்வரூபம் -

(ஸா.ஸம்) கிம் ஫்ரயுக்யுதம்த்யாஃஃ - இவனுக்கு இதி - த்ரஃஃ ஫ல஫ெதவித ஸர்வத்ர ஸ்வானுஸந்஫ான஫ெதஸ்யாடித்யாஃஃ - பुरुஷார்த்தேதி - ஃஸ்வர்யார்த்தினுஸந்஫ைய஫ுக்ருத்வாடிநா, கைவல்ய ஫்ரகூதிவியுக்ருதயா -

மூ - ஜீவபேதம் ப்ராமாகிகமாதையால் இத் தூதூயாக்ஷர் “நாத்மா ஸ்ருதே:” இதுயாதிக்களிற்போலே ஜாத்யேகத்வ -

(ஸா.தூ) கைவல்யார்திக்கு ப்ரகூதிவியுக்த்ஸ்வரூபமனுஸந்தேய மென்று ஸொல்லிற்று - “அநந்யதேதஸ்ஸததம்” இதுயாதி ஸ்லோகதூயத்தால் ஜானிக்கு ப்ரகவக்ஷேஸதேகர்ஸத்வவிஸிஸ்த்ஸ்வரூபமனுஸந்தேயமென்று ஸொல்லிற்றென்கை. “அதூயஜ்ஞஹ்மேவாத்” என்று இம்மூவருக்கும் மஹாயஜாதிக்களில் இந்நாதிஸரீரகேஸ்த்ரன் ஁பாஸ்யனென்று ஸொல்லிற்றென்கை - அாதிஸத்வத் தந்மூலமான அதூயாத்மாஸாஸ்த்ரத்தைக் காட்டுகிறது - ஁கவதனத்தால் வந்த ஁வ்யஸஜ்ஞையப் பரிஹரிக்கிறார் - ஜீவபேதமீதுயாதிதூயால் - ப்ராமாகிகமாதையால் “நீதுயு நீதுயானாமேகூ பஹ்நாம்” என்று ப்ராணஸித்வமாதையாலென்கை - நாத்மாஸ்ருதேரிதுயாதிக்களிற்போலே, ஸூத்ரத்தில் அாத்மா வென்று ஜாத்யேகவதனாந்தத்வென நீரிதிஸ்தமானாற்றோலென்கை. இம் மகாரம் ஸாமான்யென ஸர்வாத்மவாதகமாதையால் -

(ஸா.ஸ்வா) ஁ஸ்த்ரீயாதிக்களுக்கு ப்ரகூத்வாவஸ்தூயும், கைவல்யார்திக்கு ப்ரகூதிவியுக்த்ஸ்வரூபமும், ப்ரகவதனுபவார்திக்கு ப்ரகவக்ஷேஸதேகர்ஸாதிபூர்வோக்தபரிஸுத்வரூபமும் அனுஸந்தேயமென்று வ்யஸ்தாபித மென்று கருத்து - ஁னாலும் மகாரமேகவதனாந்தமாதையாலே ஁கஜீவவாதம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ஜீவபேதமீதி - “நீதுயு நீதுயானா் தேதநஸ்தேதானாமேகூ பஹ்நா் யூ விததாதி காமாந் ” இதுயாதி ப்ராணஸித்வமாதையாலே என்றபாதி - நாத்மேதி - ஸூத்ரத்தில் ஁கவதனாந்தாத்மா ஸத்வத் ஜாத்யேகத்வபரமானாப் போலே இங்கும் ஁கவதனமூபபந்நமென்று கருத்து - ஁னாலும் ஜீவஜாதம் ப்ரகவக்ஷேஸதேகமென்று மந்நத்திலே அனுஸந்தானம் ஸித்தித்தாலும் அஹம் ப்ரகவக்ஷேஸதேகமூ: -

(ஸா.ப்ர) “஁ஸ்த்ரீயாக்ஷரயாதாத்மய ப்ரகவக்ஷ்ரணார்தினா் வேதூபாதிேயபாவானாமஸ்தமே ப்ரேத ஁த்யதே” இதுயுக்தப்ரகாரேண பஹுதூபாதிதமீதுயர்த:। வ்யதிரேகஸ்ததூவபாவீதவாத்ந தூபலவ்நிவதிதி ஸூத்ரவ்யா஁யானே தூபாதிராதி ஸத்வாத்ர்த: - மூமூஸுபரினுஸந்தேயதயூக்தபரிஸேஸதேகர்ஸத்வஜ்ஞானத்வானந்தத்வாமலத்வாதிக்கம் ஸர்வாத்மாஸாதாரணமீதுயபிப்ராேயாஹ - ஜீவபேதமீதுயாதி - நனு ப்ரதமேகவதனாந்தத்வ ஁வ ஜாதேக்யபரத்வம் வக்தவ்யம் - ததிேவ கூத இதி தேந்ந - ப்ரதமாதிக்கரமே காரணாபாவாத்ரதமான்தத்வஸூேவ யூக்யத்வாத் - ஹலந்யாப்ய இதுயாதிநா ப்ரதமேகவதன ஁வ விபக்திலூபஸ்ய விஹிதத்வாத்ந ப்ரதமேகவதனாந்தத்வமேவ யுக்தமீதி தஸ்ய ஜாத்யபிப்ராேயத்வமீதி பாவ: - ஁வ்மூத் ஸேஸத்வம் “தாஸத்வம் ஁லு ஸேஸத்வஜ்ஞானாஹ்த்வம் நீகத்யதே” இதுயுக்தரீதுயா -

(ஸா.வி) “யதக்ஷர் வேதவித:। ஸர்வதூராணி”இதி ஸ்லோகை: கைவல்யார்தினூ ஁னுஸந்தேயப்ராப்யஸ்வரூபம் “அநந்யதேதாஸ்ஸததம் ” இதி ஸ்லோகதூயென ஜானினூ ஁னுஸந்தேயப்ரகவக்ஷேஸதேகர்ஸத்வாதி விஸிஸ்த ப்ராப்யஸ்வரூபம் ப்ரதிபாதிதமீதி பாவ:। “நாத்மா ஸ்ருதே:” இதுயாதிவதிஹ மகாரஸ்ய ஜாத்யேகவதனாந்தத்வாத் ஸேஸத்வஜ்ஞானத்வா - நந்தத்வாணுத்வாதிக்கம் ஸர்வாத்மாஸாதாரணமீதுயாஹ - ஜீவபேதமீதி। “நீதுயு நீதுயானா்” இதுயாதி ப்ராணஸித்வாதிதி பாவ: - மகாரஸ்யாத்மாமாத்ர ஸாதாரணே ஸ்வானுஸ்தானம் -

(ஸா.ஸம்) ப்ரகவக்ஷ்ரணார்தின: பரிஸேஸதேகர்ஸத்வரூபத்வெனானுஸந்தானம் ஸ்ரீகீதாபாப்யே ஸுவ்யக்தமீதுயர்த: - அத்ர பரூக்தரீதுயா மகாரஸ்ய ஜீவீக்யபரத்வஸஜ்ஞா் வ்யுதஸ்யதி - ஜீவபேதமீதி - ஸாமான்யமூக்செனானென -

மூ - பரம் - இப்படி ஜீவதத்வத்தையெல்லாமிங்கு - “தாஸஹூதாஸ்வத: சர்வே ஹ்யாத்மாந: பரமாத்மாந:” என்கிறபடியே சாமான்யேந ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யமாகச் சொன்னாலும் அதிலே தானும் அந்ந்ரஹூதநாகையாலே “அதோஹமபி தே தாஸ:” என்னும் அநுஸந்நானமும் சித்திக்கிறது - இங்கு ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானமும், ஸ்வதாதந்யாஹிமானநிவ்ர்த்யாதிகளும், உபாயவிஸேஷபரிஹாரமும், ஫லஹூத ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானப்ரார்த்தநையும் தனக்குப் பிறக்கிறதாதையாலே தன்னை ப்ரதானமாகக் காட்டவேண்டுதையால் த்ரூதீயாஶ்ரத்துக்கு விஸேஷபதமாக அஹ்ஸத்வத்தை அடியாஹரித்து அந்வயமாகிறதென்று சில அாாாரியர்கள் சொல்லுவார்கள் -

(சா.தீ) ஸ்வானுஸந்நானம் ஫லிக்கும்படியெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்படி ஜீவதத்வத்தையாடல். “அதோஹமபி தே தாஸ:” என்னும் அநுஸந்நானமாவது? தன்னையும் ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்வெந அநுஸந்நித்க்கை - இங்கே சிலர் ஸ்வானுஸந்நானமாக ஸ்காரத்துக்கு விஸேஷத்வெந அஹ் ஸத்வத்தை அடியாஹரிப்பார்களென்கிறார். இங்கு ஸ்ரீஸத்வத்தையாடல். ஸ்காரத்தில் ஸ்வானுஸந்நானமவஸ்யாபேகித மென்னும் அர்த்தத்தில் ஹேதுக்களை உபந்யசித்க்கிறார் - ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானமியாதியால் - நமஸுஸிதில் சொன்ன ஸ்வதாதந்யாஹிமானநிவ்ர்த்யாதிக மென்கை - அாதிஸத்வத் ததீயஸ்ரீஸத்வஸரணவரணாடியைக் காட்டுகிறது. நாராயணபதத்தில் ஫லஹூதகைஶ்யம் ப்ரார்த்தநையுமென்கை, அடியாஹாரபதத்தில் அஹ் ஸத்வத்தாலே ஸ்வகுணாதிகளும் உபலகிதங்களாமென்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) என்று அவஸ்யகமான அநுஸந்நானம் சித்திக்கவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இப்படி இதி - அர்த்திகமாக சித்திக்கிறதென்று கருத்து - இப்படி ஜீவஜாதம் ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யஹூத மென்று அத்யந்நாவஸ்யகமாகாத அர்த்த ஸாத்வதாமாய் அஹ் ஸ்ரீஸத்வஹூத: என்கிற அத்யந்நாவஸ்யகானுஸந்நானமார்த்த மென்று சொல்லுதகை அநுசிதமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இங்கு இதி - காட்ட வேண்டுதையாலே இத்யந்நாவஸ்யகத்வோபபாதகம். ஸ்வதாதந்யைத்தையாடிக் மத்யமபதார்த்த மென்றபடி - ஫லேதி - சதுர்த்த்யந்நபதார்த்தமென்றபடி -

(சா.ப்ர) தாஸத்வபேர்த்தவஸ்யதீத்யஹிப்ரயந்நாஹ - இப்படி ஜீவத்தையாடி - எங்ங ச ஸ்வஸ்ய ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்வானுஸந்நானமார்த்தமिति ஹாவ: - உத்தானா ஜீவசாமான்யாகாரணா தததநுஸந்நாத்ராத்மாநிஸ்ததயாவகந்நவ்யத்வம் ஸோபபதித்கம் ப்ரதர்ஸயந் தஸ்ய ஸத்வத்வானுகுணவாக்யயோஜனாமப்யாஹ - இங்கு ஸ்ரீஸத்வத்தையாடினா - இதரஸ்ரீஸத்வாஹிமானநிவ்ர்த்யாதிாதிஸத்வதார்த்த: -

(சா.வி) கதம் சித்தயதீத்யத அஹ இப்படி ஜீவதத்வத்தையெல்லாம் இதி । அத்ர ஜீவசாமான்யஸ்ய ஸ்ரீஸத்வாதிகை ஹோதிதே ஸ்வஸ்யாபி ததந்நதர்ଗதத்வாதார்த்தமஹமिति பதம். ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞான ஸ்வதாதந்யாஹிமான நிவ்ர்த்யுபாயவிஸேஷ பரிஹாடேஸ்வஸ்யாஸாஹாரண்யேநோத்பத்யமானத்வார்த்த ஸ்வரூபஸ்ய ப்ராதான்யேந ப்ரதர்ஸநீயதயாஹமिति பதமத்யாஹ்யத கைசித்யோஜயந்நதீத்யாஹ । இங்கு ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானமिति । ஸ்வதாதந்யாஹிமானநிவ்ர்தித்களும் இதி. நமஸுஸத்வதார்த்தசித்தம் । ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானப்ரார்த்தநையும் இதி - உத்தரசதுர்த்தீ சித்தமिति ஹாவ: -

(சா.ஸம்) ஸ்வானுஸந்நானலாஹ: கதமியத்யந்நாஹ - இப்படி இதி । சித்திக்கிறது, அர்த்தாதிஸித்தயதீத்யர்த்த: - ததா ஸ்வப்ராதான்யாசித்தயாததிஸித்தயே கைசிதாாாாய:அஹம் அயேத்யந்வயமாஹரித்யாஹ - இங்கு இதி. ஸ்ரீஸத்வஜ்ஞானமும் இத்யாடினா மந்நஸ்தபதத்ரயார்த்தஸங்க்ரஹ: -

(सा.सं) तदध्याहृताहं पदार्थस्यैव शेषत्वं सिद्धयेन्नाहमर्थानुबन्धिनामपीत्यत्राह - அப்போதும் இதி -
न्यायकृत्ताऽऽह इत्यनेन “यस्यैते तस्य तद्धनम्” इति निष्कर्षसूचितः - उपलक्षिताங்கம் -
अध्याहृतपदेनेत्यर्थः - अध्याहारेण योजनापेक्षया क्लिष्टगत्यास्यानध्याहारेणैव योजना उचितेति मन्वानानां
पक्षमनुभाषते - லௌகீய இதி -

மூ - நிற்கிறதாய் தृதீயாக்ஷரம் தானே அஹமர்த்தத்தைக் காட்டுகிறதென்று யோஜிப்பார்கள் -
 பரமாத்மாவுக்கு ஆத்மஹிவ்ஸ்ஸை சமர்ப்பிக்க விதிக்கிற ந்யாசவித்யைலே ப்ரணவத்தை மந்த்ரமாக
 வோதுகையாலுமிது அநுஷ்டேயார்த்தப்ரகாசகமாகைக்காக வி(ந்த)திலே பராவராத்மவிஷயமான
 வாசகாங்க்ஷம் அபேகிதமானால் ப்ரமணானுசாரத்தாலே ப்ரதமாக்ஷரமுதேச்யகாரக த்தைத்
 சொல்லுகையாலும், மத்யமாக்ஷரமந்யார்த்த மாகையாலும்,

(சா.தி) லுப்தமாகி நின்றதாய் இம் மகாரமே அஹமர்த்தத்தைக் காட்டுமென்கை. இப் பக்ஷத்துக்கு
 ப்ரமணானுசாரவாதிமுண்டாகையால் மிகவும் ஔசித்யமுண்டென்கிறார் - பரமாத்மாவுக்கென்று
 துடங்கி. சமர்ப்பிக்கவேண்டுமென்று விதிக்கிறவென்கை - மந்த்ரமாக ஓதுகையாலும்,
 “ஔமித்யாத்மானம் யுஜீத” என்று சொல்லுகையாலுமென்றபடி. இது, இந்த ப்ரணவமென்கை.
 அநுஷ்டேயார்த்தமாவது? ஆத்மஹிவ்ஸ்ஸமர்ப்பணம் - பரமாத்மா உதேச்யமூலம்: - அவராத்மா சமர்ப்பணியமான சுவரூபம்
 - அபேகிதமானால், அபேகித மாகையாலென்றபடி. ப்ரமணானுசாரத்தாலே, “அகாரோ விஷ்ணுவாசக:”
 இத்யாதினுசாரத்தாலே அந்யார்த்தமாகையாலுமாவது? -

(சா.சுவா) இப்படி ஞாநசப்ரகிரியையாலே லோபம் கல்பிக்கக் கூடுமோ? அநந்யதா சித்தப்ரமணத்தாலே
 மகாரம் அஹம் பரீயாய் மென்று சித்தித்தாலன்றோ இப்படி கல்பிக்கலாவது? என்னவருளிச்
 செய்கிறார். பரமாத்மாவுக்கு இதி ஔசித்யந்யாயசஹவூதையான “ஔமித்யாத்மானம் யுஜீத” இதி
 ப்ரணவவிநியோக ச்ருதியே மகாரஸ்ய -

(சா.ப்ர) ஞாநசி பஹுலமியுத்தரீத்யேத்யர்த்த: - “ஔமித்யாத்மானம் யுஜீத” இதி சமர்ப்பணே மந்த்ரத்வெனாவகதே ப்ரணவ
 “ப்ரஹ்மதலக்ஷ்யமூக்யதே - அகாரேணோக்யதே விஷ்ணு:” இத்யாதி ப்ரமணாத்ப்ரதமத்விரதீயோபக்ஷரயோர்ந்யார்த்தத்வென
 பாரிசேஷ்யாலுபாவிஷ்டாஸ்மஞ்சுரதேசத்வெனேவ ததத்சமர்ப்பணகர்வூதபோதக்த்வமியாஹ - பரமாத்மாவுக்கு இத்யாதிநா -

(சா.வி) த்ரதீயாக்ஷரம் தானே, த்ரதீயாக்ஷரமேவ - அஹமியாசக்ஷாணஇதிப்ராதிபதிகார்த்தே
 இத்யஸ்மாண்சிணாவிஷ்டவத்ப்ராதிபதிகஸ்யேதி திலோபே அர்ப்பணிதி சித்திதே ஞாநச ப்ரகிரியயா அசித்யஸ்ய லோபே
 க்ரிப்ரத்யேணேவ நிதிதி ணிலோபேவ் இதி ஜாதே ப்ராதிபதிகசஞ்ஜாயா சோரூபதீயா ஹலத்யாதி லோபே ச ம் இதி ஸ்யம்
 சூசாதம் அஹமியாசக்ஷாணமியாஹ் சந்த்ரயோக்த்வஸ்ய சுவதர்மதயா சுவாத்மலாப: - அஸ்மிந்பக்ஷே சுவஸ்மீ
 சுவயம்ப்ரகாசகரூபப்ரத்யக்ஷாணக்த்வாத்ஸ்யானுகூலதயா ப்ரதீயமாணத்வாந் அர்த்தாந்ஜ்ஞானாநந்தாதிருப்தவசித்தி: -
 ந்யாசவித்யாயா ப்ரணவஸ்ய கரணமந்த்ரத்வென “ஔமித்யாத்மானம் யுஜீத” இதி விநியுத்த்வாதுபாநா சமர்ப்பணிய
 சுவாசிசந்த்ரஸ்ய த்ரபேகிதத்வாத்ஸ்யாயமர்த்தோத்யந்தானுகூல இத்யாஹ - பரமாத்மாவுக்கு இதி ।

(சா.சம்) அஹமர்த்தத்தைக் காட்டுகிறது - சேதனத்வ சாமான்யாகரணே விநா சுவாத்மானம் விசிஷ்ய தர்சயதீத்யர்த்த: ।
 ப்ரதமயோஜனாயா சாமான்யாந்நதர்த்ததயா சுவாத்மப்ரதீதேவிஸம்பிதத்வாத்ஸ்வதீயாயாமத்யாஹரதோபாந்நதமயவிரஹிதோயம்
 பக்ஷ எவ யோக்யதா பாரிசேஷ்யாப்யாமூகிததம இத்யாஹ - பரமாத்மேதி - “ஔமித்யாத்மானம் யுஜீத” இதி விதானாத்
 ஓதுகையாலும் இத்யுத்தி: - மத்யமாக்ஷரஸ்யாவதாரணார்த்தக்தா வா லக்ஷ்யர்த்தக்தா வா வேத்யாபிப்ரேத்யான்யார்த்த
 மாகையாலும் இத்யுத்தி: -

(सा.सं) उक्तविधया मकारस्य स्वात्मार्थकत्वादेव भट्टारका अहं पदेन मकारं व्याचिख्यासुरित्याह ।
 ஆகையாலே இதி - इत्थं निरूपितार्थक प्रणवान्तर्गतमकारार्थं नमश्शब्दान्तर्गतमकारे अतिदिशति -
 இப்படியே இதி -

மூ - மூன்றத்தொரு ப்ரகாரத்தாலே ப்ரத்யகாட்மாவைச் சொல்லுகிறது - இது ஷ்ரீவிஷ்ணுந்
மாகையாலும், நகரம் நிஷேதத்தைச் சொல்லுகையாலும் “நமம்” என்பதாயிற்று - நிஷேதத்தில்
ஆதராதிஷயம் தோற்றுகைக்காக நம் முன்னே கிடக்கிறது - இது “ஐஷா சீதா” என்னுமாப்
போலேயிருக்கிறது -

(சா.தி) மூன்றத்தொரு பிரகாரத்தாலே, சர்வாத்மாக்களையும் சொல்லிக் கொண்டதிலே அந்நிபந்தனான தன்னையும் காட்டுமென்னும் பிரகாரமென்ன, அஹ் சப்தாடியாஹரத்தாலே சுவாநுசந்தானசித்தி யென்னும் பிரகாரமென்ன, மகாரத்துக்கு அஹமர்த்யமே பொருளென்று சொன்ன பிரகாரமென்ன, இவை மூன்றத்தொரு பிரகாரத்தாலே என்றபடி - பதத்யாத்மகமான இந் நமஸ்சப்த த்தால் சித்தமான அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார். இது ஷப்தியென்று. ப்ரஸங்கபூர்வகமாக நிபேதிக்கை உசிதமாயிருக்க நமஸுடைய பூர: ப்ரயோகத்துக்கு ஹேதுவருளிச்செய்கிறார் - நிபேதத்தில் இத்யாடியால் - இதில் த்ருஷ்டாந்தமருளிச் செய்கிறார். த்ருஷ்டா சிதேதி - தர்சனத்தில் ஆதராதிசயம் தோற்றவிதே இங்கு த்ருஷ்டசப்தம் முன்னே ப்ரயோகிக்கப்பட்டது. இம் மகாரத்தில் ஷப்தி சந்தஸ்சாமாந்யமுகேந யோக்யமான -

(சா.ஸ்வ) ஆனாலும் ம: என்கிறது **ப்ரதமான்த்**மாகில் **அஹ்மென்று** பொருளாகையால் **நகர்** **சத்வத்**ந்மாத்ராத்ரீகமாகையால் **பூர்வத்** **அநந்வய்** **ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?** **நகர்** **நிபேதாத்ரீக**மென்னில் **நானன்று** **இதி** **வாதிதாத்ரீ** **கதா** **ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **இது** **இதி** **இப்படி** **ந** **மம**வென்று **அந்வயமானால்** **மத்ஸம்வந்நி** **என்று** **அர்த்**மாகையால் **நஜ:** **பூர்வம்** **கூடுமோ?** **என்னவருளிச்செய்கிறார்** - **நிபேதத்தில்** **இதி** - **பூர்வ** **நிர்देश** **மாத்ரத்யோதக**மென்று **கண்டதுண்டோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **தூஷிதி** - **சீதா** **தூஷா** **என்று** **சொல்லவேண்டியிருக்க** **தூஷா** **என்று** **ப்ரதம்** **சொன்னது** **அதாரத்யமிதே** -

(सा.प्र) नन्वन्यनिरूपणीयानां ज्ञानाभावादीनां घटो ज्ञातः पटो नास्तीत्यादिवत् निरूपकवाचिशब्द प्रयोगपूर्वकं वक्तव्यत्वेऽपि निषेधस्य पूर्वप्रयोगे को हेतुरित्याह - निषेधकुंठि७ इत्यादिना -

(सा.वि) मृण्मृत्तुत्तात् प्रकाशंतात्, त्रयाणामेकेन प्रकारेण । जीवमात्रवाची मकारः - तन्मध्ये स्वस्याप्यन्तर्गतत्वात् “दासभूतास्वतस्सर्वे” इत्युक्तरीत्या प्रातिस्विकाकारानुसन्धानं सिद्धयतीत्येकः प्रकारः - स्वप्राधान्यार्थमहं शब्दाध्याहारेण स्वानुसन्धानं सिद्धिरित्येकः प्रकारः - मकारस्या - स्मच्छब्दान्निष्पादनेन मकार एव अहमर्थवाचीति साक्षादेव स्वानुसन्धानमनध्याहारेणैव सिद्धयतीत्येकः प्रकारः - त्रिषु प्रकारेषु केनापि प्रकारेणेति भावः - नम इति पदद्वयमित्यभिप्रेत्य व्याचष्टे । ॐ षष्ठीति - ननु निषेधस्य प्रयोगाद्युल्लेख पूर्वकत्वात्तदिदहाय नञः कथं प्रथमप्रयोग इत्याशङ्कायां विरोधिनिवृत्तौ आदरातिशय इत्याह - निषेधकृत् इति - दृष्टा सीतेति - हनुमतो भगवन्तं सीता वृत्तान्ताज्ञानेन दुष्यन्तं प्रति दर्शनरूपलाभस्य बोधकमिदं वाक्यम् - तत्रातिशयेन दृष्टेति प्रथमोपादानं तद्वदिति भावः - षष्ठ्यास्संबन्ध सामान्यवाचित्वेऽपि प्रकृते -

(சா.சं) மூன்றத்தொரு प्रकारத்தாலே, उक्तयोजनात्रयान्यतमरीत्या - नम इति न प्रणामवाच्यव्ययपदम् - किन्तु पदद्वयात्मकमेकं वाक्यमिति पदभेद तदर्थवाक्यार्थान् दर्शयति - இது इति - अत्र नञः प्राथम्ये नियामकमाह - निषेधத்தில் इति -

மூ - இம் மகாரத்தில் ஷடியானது சம்பந்தசாமான்யமுகத்தாலே ஁கித சம்பந்தவிக்ஷேபத்தை விவகிக்கிறது - இவ் அபிபாயத்தாலேயிறே மட்டும் “அத மஹ் ந” ஂன்றது -

(சா.தி) தாதர்ய்சம்பந்தத்திலே பர்யவசிக்கிறதென்கிறார் - இம் மகாரத்திலென்று. ஁கிதசம்பந்தவிக்ஷேபத்தை விவகிக்கிறதென்றது ப்ரணவத்தில் ஁சுவரனோடு தோற்றின சம்பந்தமிறே தன்னோடு நிபேதிக் வேண்டுவது - ஁கையாலிந்த சம்பந்தவிக்ஷேபே விவகிதமென்கை - இவ் ஷடிக்கு தாதர்ய்சம்பந்தத்திலே பர்யவசானத்தை மட்டும் அருளிச்செய்தாரென்கிறார். இவ் அபிபாயத்தாலே யென்று - மஹ்மென்று ஷடிக்கு அர்யமருளிச் செய்கையாலே ஷடிக்கு பர்யவசானம் தாதர்ய்த்திலே யென்று தோற்றுமிறே - இனி இன் நமஸ்ஸு ப்ரணவசாரமூதமத்யமா஁ர -

(சா.ஸ்வ) தன்னோடு தனக்கு ப்ரேதசம்பந்தமிருக்கையாலே மம ந ஂன்று சம்பந்தசாமான்யநிபேதம் பாதிதமன்றோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். இம் மகாரத்தில் இதி - ஁கிதேதி. ஂனக்கு ஷேமன்றென்று ஷேப்தவசம்பந்தநிபேதம் விவகிதமென்று கருத்து - இப்படியாகில் மட்டும் “அத மஹ் ந” ஂன்று மகாரத்தை ததூர்யந்தகமாக வ்யா஁யானம் பண்ணக்கூடுமோ? நமஸ்ஸிலே மகாரம் ஷப்தயந்தமன்றோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார். இவ் அபிபாயத்தாலே இதி - சம்பந்தசாமான்யமுகென், ஁கிதசம்பந்தவிக்ஷேபவிக்ஷாபிபாயத்தாலே யென்கை. ஁னாலும், ப்ரணவத்திலே ஁சுவரஸேபமென்றால் ஁ந்யனுக்கு ஷேபமன்றென்று சாமான்யென் சொல்லவேண்டியிருக்க ஂனக்குரியேனல்லென்று விசேபித்து நிபேதிக்வேணுமோ? ந மம ஂன்கிற அர்யமத்யந்தசாரமாகையாலே விசேபித்துச் சொல்லிற்றென்னில் ப்ரணவார்யமான ஷேப்தவமன்றோ சாரார்யம்? ஁ந்யஸேப்தவநிவூதியே ப்ரணவதாத்பர்யவிசயார்யமாகையாலதுவே சாரமென்னில் ப்ரணவத்தில் வாககஸத்யமில்லாதே யிருக்கவதிலே தாத்பர்யம் கூடுமோ? வாககஸத்யமுண்டானாலும் ததர்ய்த்திலே தாத்பர்யகத்பக -

(சா.ப்ர) நந்வேமபி சம்பந்தசாமான்ய ஷப்த்யா ஸ்வஸாமிபாவரூப சம்பந்தவிக்ஷேப ப்ரதீதி: கத்யமத்யத்ர காமானயேத்யாதி சாமான்யவாகினோ஁பி விசேப கதா஁ேண ப்ரயோகதர்சனா஁ஷேப்தவா஁யவிசேபஸ்ய விஹிததயா த சாமான்யென் சம்பந்தஸ்ய நிபேதாயோகாத் விசேபபர்த்வே ஁வஸ்யகே பூர்வப்ரதிபந்நஸேப்தவநிபேதஸ்யேவோகிததவாத் ச ஁வார்யஸ்சாப்ரதாயிக இத்யா஁ - இம் மகாரத்தில் இத்யாதினா - ஸ்வஸேப்தவ நிவூதரேகாந்யரூப தேவதாந்தரஸேப்தவ நிவூதிதோ஁ப்யாதர்யத்யத்வம் கத்யமத்யத்ர ஁ந்யஸேப்தவாநுமதேஸ்ததூத்கர்ஷஜ்ஞாநாதிநதவா஁஁கவதி ஸர்வோத்கூ஁ப்தவஜ்ஞாபநேத஁ஷேப்தவாபாதகதயாநுகூலதவாத் -

(சா.வி) ஷேபஸேபிபாவசம்பந்தஸ்ய நிபேத்யதவாநிபேத்ய பர்யவசானமத்யா஁ - இம் மகாரத்திலே இதி - ஷடியானது, ஷடீத்யேதத் - ஁ததபிபாயேனேவ மட்டாரேபி ம இத்யஸ்ய வ்யா஁யானத்யென் மஹ்மதி பதம் ப்ரயுக்தமத்யா஁ - இவ் அபிபாயத்தாலே மட்டும் மட்டாரேபி - மஹ் ஂன்றது, மஹ்மத்யுதி: | ஸர்வவாக்யாநாமவதாரண-தாத்பர்யஸ்ய ஁கிததயா ப்ரணவஸ்தோகாஸ்யாவதாரணார்யகஸ்ய சம்பவேநாவதாரணார்யஸ்வீகாராத்நேநாந்ய யோகவ்யவ஁ஷேதே ஸதி ஸி஁தே ஸ்வஸ்யாப்யந்யத்யென் -

(சா.ஸம்) ஁கிதசம்பந்தவிக்ஷேபேவாபியுக்தவாக்ய ப்ரதர்சனென் ஸ்ப஁யதி - இவ் இதி. சம்பந்தவிக்ஷேப ப்ரதர்சனாபிபாயேநேத்யர்ய: - மஹ் நேத்யஸ்ய அ஁ மதர்யோ - நேத்யர்யாதி஁ ஸ்வகதஸேப்தவப்ரதிசம்பந்தி -

“सर्वं जिह्मं मृत्युपदमार्जवं ब्रह्मणः पदम् । -

(सा.सं) मृत्युरिहसंसारमूलभूतप्रमादः - उभयत्र प्राप्य प्रापकयोरभेदोपचारः - सर्वं जिह्यामिति - सामान्यवचनमप्येतद्विशेषवचनैकार्थ्यमित्याह - सर्वमिति - जिह्यता, वक्रत्वम् - तच्च मनो वाक्कायानां यथावस्थितवस्त्वन्नगुणत्वम् - आर्जवम्, ऋजुत्वम् - तच्चतेषां -

மூ - एतावान् ज्ञानविषयः किं प्रलापः करिष्यति ॥”

என்கிற ஸ்லோகத்துக்கும் இந் நமஸ்ஸின் பொருளிலே **பாடான்யேன தாத்யம்** - இங்கு நமம என்கிறது எதை என்னில்? **ப்ரணவத்தில்** **தூதூயாக்ரத்தை** **அநுஷஜ்ஜித்து** **நானெனக்குரியேனல்லேன்** என்றதாயிற்று - **அத்யாஹரத்திற்காட்டில்** **அநுஷஜ்ஜமுசிதமென்னுமிடம்** -

(சா.தூ) ऋजुत्वम् - இதில் **சர்வார்ப்ப்ரதானமான** **அஹ்ஜாரமமகாரநிவூதி** **பாடான்யேன** **விவக்ஷிதம்** - **ப்ரஹ்ண**: **படம்**, **பரமபடம்** - **தத்பாசிகாரணமென்றபடி**. **ஜ்நானவிஷய:**, **ஜ்நாதவ்யோத்ய:** - **கிமந்யந்நிஷ்பலம்** **வச** **உச்யதே** **என்கை**. **இங்கு நமமேத்யாதி** - **உரியேன்**, **அந்நரஜ்ஜன்** - **சேஷபூதனென்றபடி** - **இங்கு** - **படாந்நர** **மத்யாஹரித்துக்** **கொண்டாலோவென்று** **சஜ்ஜையிலருளிச்** **செய்கிறார்**. - **அத்யாஹரத்திற்காட்டிலென்று** - **அநுஷஜ்ஜமாவது?** **பூர்வாபரங்களிலுண்டான** **படங்களைக்** **காட்டிக்** **கொள்ளுகை** - **அத்யாஹரமாவது?** **அபூர்வமாக** -

(சா.ஸ்வ) सर्वम् ब्रह्मणः पदं, तत्प्राप्तिसाधनमென்றபடி - **அர்ஜவத்துக்கு** **சாரத்வம்** **சொன்னால்** **அஹ்ஜாரமமகார நிவூதி** **அர்ஜவபராகாஸ்யாகையாலே** **பாடான்யேன** **அதிலே** **தாத்யம்** **மென்று** **கருத்து** - **ஜ்நானவிஷய:**, **ஜ்நாதவ்யமேதாவதேத்யத்ய:** - **ப்ரலாப:**, **அந்யதூச:** - **கிங்கரிஷ்யதி**, **ந** **கிமபி** **நிஷ்பலமியத்யத்ய:** - **ஆனாலும்** **நிஷேத்யவாகபடமில்லாமல்** **மமன்**” **என்று** **நிஷேதம்** **கூடுமோ?** **என்று** **சஜ்ஜித்து** **உதரமருளிச்** **செய்கிறார்** - **இங்கு** **இத்யாதினா** - **அநுஷஜ்ஜித்து**, **இப்படி** **அநுஷஜ்ஜித்தாலும்** **அஹ்மத்ச்நதூ** **என்று** **பர்யஸிக்கையாலே** **சாமான்யநிஷேதம்** **கூடுமோ?** **என்னவருளிச்செய்கிறார்** - **நான்** **இதி**. **ப்ரணவத்தில்** **சொன்ன** **சேஷத்வசம்பந்நநிஷேதம்** **ஷஸ்த்யத்யமென்றபடி** - **இப்படி** **அநுஷஜ்ஜிக்க** **வேணுமோ?** **ம:** **என்று** **பசும்யந்நமாய்** **கிசுதி** **என்று** **படமத்யாஹரித்து** **என்கைக்காட்டிலொரு** **வஸ்துவமில்லை** **யென்று** **நமஸ்ஸுக்கு** **அதூதார்த்யகத்வம்** **சொல்லலாமே?** **என்னவருளிச்செய்கிறார்** - **அத்யாஹரத்தில்** **இதி** - **அத்யந்நானுபஸ்தித**

(சா.ப்ர) प्रतिसंबन्ध्याकाङ्क्षां निवर्तयन्नन्यशेषत्वव्यावर्तकोकारे पौनरुक्त्यशङ्कां च परिहृत्य विशिष्यस्वशेषत्वनिषेधप्रयोजनं चाह - **இங்கு** **ந** **மம** **இத்யாதினா** -

(சா.வி) कौटिल्यम् । अहङ्कारादि । आर्जवं, सरलत्वम् - **அஹ்ஜாராதிநிவூதி:** - **ஜ்நானவிஷய:**, **ஜ்நாதவ்யத்ய:**. **ப்ரலாப:**, **எதத்யதிகூதி:** - **நிஷ்பல** **இத்யத்ய:** - “**ஸ்லோகதீன** **ப்ரவக்ஷ்யாமி** **யதூதம்** **ப்ரந்நகூதிபி:**. **பரோபகார:** **புணயாபாபாய** **பரபீடனம்** ॥” **இதிவந்நிஷ்கூஷ்யோக்தார்த்ய** **இதி** **பாவ:** ॥ **நம** **இத்யத்ர** **ப்ரதீயோகிசமர்ப்க** **படாபாவாத்கதம்நவய** **இதி** **பூசுதி**. **இங்கு** **இதி** - **நமம** **என்கிறதெத்தை** **என்னில்**, **நமம** **இத்யேதத்ப்ரதீயோகி** **சமர்ப்கபடங்கிமியத்யத்ய:** - **உதரமாத்**. **ப்ரணவத்தில்** **இதி**. **அநுஷஜ்ஜித்து**, **அகூஷ்ய** **உரியேன்**, **அந்நரஜ்ஜசேஷபூத** **இதி** **யாவத்** - **நநு** **ஜீவவாகபடமத்யாஹியதாமியத்யத்ராஹ** - **அத்யாஹரத்தில்** **இதி** - **அநுஷஜ்ஜோ** **நாம?** **ஸ்வ** **சந்நிஹிதஸ்ய** **க்சிததநவயேன** **நிராகாஜ்ஜஸ்யபதஸ்யேதராகாஜ்ஜா** -

(சா.ச) यथावस्थितवस्त्वनुगुणत्वम् - **சஸாரமூலமமகாராதிநிவூதி** **ரேவ** **ஹ்யர்ஜவே** **ப்ரதானேதி** **பாடான்யேனேத்யூக்தம்** - **அகாஜ்ஜிதம்** **நிஷேத்யமநுஷஜ்ஜய** **அநுஷக்தபதேன** **சஹ** **பலிதம்** **வாக்யார்த்யமாஹ** - **இங்கு** **இத்யாதினா** **உரியேன்**, **சேஷபூத:** - **நம** **படாந்நரமேவ** **அத்யாஹியதாம்** **கிம்** **ப்ரணவதூதூயாக்ரானுஷஜ்ஜேனேத்யத்ராஹ** - **அத்யாஹரத்தில்** **இதி** - **அநுஷஜ்ஜோ** **வாக்யசமாசி:** **சர்வேசு** **தூத்யயோகிதவா** -

மூ - அநுஷ்டாபாதிக்காரணசித்தம்- இங்கு “நமமாஹம்” என்று விசேஷிக்கையாலே கீழ் அந்நிஷேபத்வத்தைக் கழிக்கிற ம஢்யமாஶரம் ஑ோபலீவர்தந்யாயத்தாலே ச்வவ்யதிரித்தவிசயம் -

(சா.தீ) ஒரு பதவாக்யங்களைக் கூட்டிக்கொள்ளுகை. அநுஷ்டாபாதிக்காரணமென்று பூர்வமீமாஸீயிலொரு அதிக்காரணம். அதில் சித்தமென்கை. நமஸ்ஸில் ச்வசேபத்வநிசேபம் சித்திக்கையால் கீழில் உகாரத்தில் ச்வவ்யதிரித்தான்யசேபத்வநிசேபம் பண்ணிற்றாயிற்றென்கிறார் - இங்கு நமமாஹம் இத்யாதி - விசேஷிக்கையால், அந்நிஷேபத்வநிசேபத்தை விசேஷிக்கையாலென்கை - கழிக்கிற, சாமான்யென கழிக்கிற வென்றபடி - ஑ோபலீவர்தந்யாயமாவது? பலீவர்த மென்று எருது. ஑ாஶ்நானய பலீவர்தஶ்நானய என்கிற விடத்தில் பலீவர்தமென்று விசேஷிக்கையால் ஑ோசப்தத்தை பலீவர்தவ்யதிரித்த஑ோவ்யத்திகளிலே ஒதுக்குகை - ச்வவ்யதிரித்தவிசய மென்றது?

(சா.ஸ்வ) பதகல்பநாரூபா஢்யாஹாராபேக்யா பூர்வவாக்யோபஸ்திதஸ்யாபேகிதஸ்ய பதஸ்ய கல்பநம் ஑்யாய இத்யநுஷ்டாபாதிக்காரண- சித்தாந்நத்யாய மென்றபடி - எனக்குரியேனல்லேன், எனக்கு சேப஢ூதனல்லேனென்றபடி. இப்படியாகில் ப்ரணவத்தில் அகாரவாக்யன் பொருட்டே மகாரவாக்யனான நானென்று அவ஢ாரணத்தாலே ஢கவதந்யசேபத்வம் தனக்கு நிசிட்஢மாகையால் தன்னையும் குறித்து சேபத்வம் நிசிட்஢மாகையால் பூநரத்தி வாராதோ? என்னவருளிச் சேய்கிறார் - இங்கே இதி - ம஢்யமேதி - ப்ரணவத்தில் அவ஢ாரணம் ச்வவ்யதிரித்த஢கவதந்யசேபத்வநிசேபபரமென்றபடி ஑ோபலீவர்தேதி - சாமான்ய வாகிபதஸ்ய ப்ரயுத்த -

(சா.ப்ர) அநுஷ்டாபாதிக்காரணசித்தமिति - “சித்தபதிஸ்த்வாபூநாது - வாக்பதிஸ்த்வாபூநாது । தேவஸ்த்வா சவிதா பூநாத்வச்சித்ரேண பவித்ரேண” இத்யத்ர “தேவஸ்த்வா” இதி மந்த்ர எவ கரணாங்க்ஸோதகசாந்நி஢்யாதிதரயோ: கரணாங்க்ஸோதகத்வாகா஢்க்ஷாயாம் யஸ்ய கஸ்யாப்ய஢்யாஹாராதிபி சந்நி஢ிதஸ்ய ப்ரதீதஸ்யாநுஷ்டாப எவோசித இத்யுத்தரீத்யா மகார ஸ்யாநுஷ்டே நித்யஸ்ய ச்வரூபேண நிசேபாநுபபத்யா சங்க்நதசாமான்ய ஷக்ஷ்யா: சேபசேபி஢ாவரூபசங்க்நதபரத்வம் ல஢்யத இதி ஢ாவ: - நானெனக்குறியேனல்லேன், நாஹம் மம் -

(சா.வி) வசே வா கர்ஷணம் - அ஢்யாஹாரோ நாம? யத்ர க்ஷதன ஸ்திதஸ்ய அநி ப஢்஢ஸ்ய லூகிகஸ்ய பதஸ்யாநயநம் - அநுஷ்டாபாதிக்காரணசித்தமिति - அநுஷ்டாபோ வாக்யபரிசமாபிரித்யத்ர “யாதே அக்ரே ஶயாதநூர்வர்பிஷ்டா । யாதே அக்ரே஑ாஶயாயாதே அக்ரேஹாஶயா” இதி வாக்யமுதா஢்யத்ய “தநூர்வர்பிஷ்டா” இதி வாக்யஸ்ய “யாதே அக்ரே யா ஶயா” இத்யந்வயேன கृतார்தத்வாத் “஑ாஶயா ஢ராஶயா” இத்யநயோராகா஢்க்ஷாவசேன யத்ர க்ஷததஸ்திதலூகிகபதா஢்யாஹார இதி பூர்வபக்ஷம் கृत்வா சந்நி஢ிதஸ்ய ஸ்வாகா஢்க்ஷாபூரணயோ஑்யஸ்ய வுதிகஸ்ய ஶீக்ரோபஸ்திதத்வாத்நுஷ்டாபசங்க்நதே அநுபாஸ்திதலூகிகபதா஢்யாஹாரோ ந யுத்த இதி சித்தாந்நிதம் - ததிக்காரணசித்தமித்யர்த: - நநூகாரே஢்ந்நிஷேபத்வநிசேபேநைவ ச்வவிசேபத்வநிவூத்திசித்தவ்யா நம: பதே஢்ந்நிஷேபத்வநிசேபே பூநர஑க்த்யம் ஸ்யாதித்யத ஆ஢ - இங்கே நமமா஢்மिति - கீழ், ப்ராக் - கழிக்கிற, நிவர்தயத் - ச்வவ்யதிரித்தவிசயமिति, ஑ாமானய பலீவர்த் சேத்யத்ர பலீவர்தஸ்யாபி ஑ோத்வ஑ாத்யா க்ரான்தத்வாத்ஸ஢்஢ேநைவ லா஢ே பலீவர்தஸ஢்஢ சம஢ிவ்யா஢ாரா஑த்யா ஑ோசப்தஸ்ய ததிதர -

(சா.சம்) தித்யநுஷ்டாபாதிக்காரணசித்தமித்யர்த: । ப்ரணவம஢்யமாஶரேணைவ அத்நிசேபத்யஸ்ய ச நிசேபலா஢ே கிமநேநைத்யத்ர ப்ரதம் ஑ோபலீவர்தந்யாயேன ஸார்தக்யமா஢ - இங்கு இதி - நிஷ்ப்ரயோகந ச஢்஢்஑ோசாநுபபதி -

(सा.सं) शाब्दत्वसिद्धिः प्रयोजनमिति - अनुषङ्गेऽप्यन्यान्प्रति स्वस्वाम्यनिषेधो न शब्दतो लभ्यते - किञ्चित्पदाध्याहारे तु स्वं प्रति च स्वस्वाम्यनिषेधो लभ्यत इत्यस्वरसादाह - இப்படி इति पक्षकृत्तिलं, किञ्चित्पदाध्याहार पक्षकृत्तिलं इत्याशयः - स्वगुणविग्रहादिवत् स्वयमपि स्वातिशयाधायकतया शङ्कित इति பொதுவிலே इत्युक्तम् - अस्मिन्पक्षे फलितं दर्शयति - இத்தால் इति - मय्यहमेवातिशयाधायक इति धीरहङ्कारः - ममान्यदतिशयाधायकमिति धीर्ममकारः - अत्र निवर्त्योऽहङ्कारस्तत्त्वविशेषरूपश्चेत् -

மூ - விசேஷங்களைக் கழிக்கையாலே விபரிதாஹ்ங்கார மமகாரங்களாகிற ஸ்ஸாரமூலங்கள் ஂடிக்கப்பட்டன. இங்கு கழிக்கிற அஹ்ங்காரம் ஡்மரூபமான ஡ுத்ரிவிசேஷம். மற்றும் தத்வங்களில் ஂண்ணின் அஹ்ங்காரம் விவக்மாத்ரத்தால் கழிவதொன்றன்று - ஸூக்ஷ்மசரீர் விடுமளவும் இவனைத் தொற்றிக்கிடக்கும், -

(ஸா.தி) விபரிதாஹ்ங்காரமமகாரங்களாகிறவென்றத்தால் அவிரஹ்ங்காரமமகாரங்கள் பரிங்ராஹ்யங்களென்று கருத்து. அவிரஹ்ங்காரமமகாரங்களாவன? ஸ்யானே பாதியான அஹ்ங்காராதிகள். அவைதானெவையென்னில்? ஡ேஹா஡ேர்விலக்ஷணோ஡ஹ் ங்நானஸ்வரூபோ஡ஹ், பரமாத்மனஸ்ஸேஷ஡ூதோ஡ஹ்” ஂன்னுடைய ஸேஷிபரமாத்மா இத்யாதிகள். விபரிதாஹ்ங்காரமின்னதென்று விசேஷித்துக் காட்டுகிறார் - இங்கு கழிக்கிற இத்யாதி - ஡்நாந்திரூபமான மமாஹ் ஡ுத்ரிதத்வங்களிலெண்ணப்பட்ட அஹ்ங்காரமென்கிறார் - மற்றும் தத்வங்களிலென்று. மற்றும்ஂள, ஂதத்வயதிர்கேண தத்வங்களிலெண்ணப்பட்ட, விவக்மாத்ரத்தால். விவக்ரூபங்நானமாத்ரத்தாலென்கை. இது ஡்நாந்திரூபமாகாமையாலென்று கருத்து. அது பின்னையென்செய்யும்? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார். ஸூக்ஷ்மசரீர்மத்யாதி - விரஜைக்குக்கரையிலே ஸூக்ஷ்மசரீர் விட்டுப்போமளவுமென்கை. தொற்றி, ஂட்டிக் கொண்டென்கை.

(ஸா.ஸ்வ) அ஡ிமானவிசேஷங்களையென்றபடி - இதினாலே ஡்நாந்திர஡ித்ரிநரூபாதிக்க ஸ்஡ந்தத்தைக் கழித்துத் துவக்கறுக்கிறதென்று பூர்வாக்யத்துக்கு அர்த்தமென்றபடி - அஹ்ங்காரேதி - ஸ்ஸாரமூலக்ஂடெகதயா ஂபயுக்ததமத்வாத் இதுவும் ஸார்த்தமென்று கருத்து - விபரிதாஹ்ங்காரம் கழிக்கப்பட்டனவென்று ஂக்தி கூடுமோ? அஹ்ங்காரமாவது ப்ராகூததத்வமன்றோ அதாமோக்ஷஸ்தாபியன்றோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார். இங்கு இதி. ஡்மரூபேதி - அஹ்ஹ் நிரூபாதிக்கஸ்வாமி இ஡் ஸர்வ் மே நிரூபாதிக்கஸேஷ஡ூத மென்கிற ஡்நாந்தியென்றபடி - விவக் மாத்ரத்தாலே கழிவதன்றென்றால் மோக்ஷதஸூயிலும் ஂநுவர்திக்குமோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸூக்ஷ்மேதி - இவ் அஹ்ங்காரதத்வம் ஡்நாந்திரூபாஹ்ங்காரமமகார நிதானமாகையாலது நஸியாதே -

(ஸா.ப்ர) நந்வநாதிக்கமர்ப்ரவாஹாங்ஜிவா விநா ஡ூதாஹ்ங்காரஸத்வவாங்ய ப்ரகூத்ய்ஸஸ்ய நமமாஹ்மதி ங்நானமாத்ரானிவர்த்யத்வாத்நத்யம் நிவர்த்யத்வமூங்யத இத்யாஹ் - இங்கு கழிக்கிற இத்யாதி -

(ஸா.வி) கழிக்கையாலே நிவர்த்யதயா - விபரிதேதி - விரஹ்ங்த்யர்த்த: - அவிரஹ்ங்காரமமகாரௌ ஡ேஹா஡ேர்விலக்ஷணோ஡ஹ், ங்நானஸ்வரூபோ஡ஹ், பரமாத்மனஸ்ஸேஷ ஡ூதோ஡ஹ் மம ஸேஷி பரமாத்மேத்யேவ்ரூபௌ - ஂதாவத்஡்நாந்திரூபத்வாத்ந நிவர்த்யாவிதி ஡ாவ: - அயமஹ்ங்கார:। “அஹ்ங்கார ஡ல் ஡ர்ப்ம” இத்யத்ரூக்த ஡்மரூப஡ுத்ரிவிசேஷ:। நது “஡ூமிராபோ஡நலோ வாயு: ங் மனோ ஡ுத்ரிதேவ ங் அஹ்ங்கார இத்யம் மே ஡ிந்நா ப்ரகூதிரஸ்தா” இத்யுக்ததத்வான்த: பரிங்ணிதாஹ்ங்கார: - ஸத்வதஸ்ஸாங்நானாத்ந நிவர்தி - கிந்து ஸூக்ஷ்மசரீர் யாவத்நுவர்தி இத்யாஹ்। இங்கு கழிக்கிற இதி. மற்றும் தத்வங்களில், தத்வயதிர்கேண தத்வेषு - ஂண்ணின், ங்ணித: - விவக்மாத்ரத்தால், அஹ்ஹ் ந மமேத்யேதா஡ூஸாங்நானமாத்ராத் - கழிவதன்று, ந நிவர்தி - தொற்றிக்கிடக்கும் ஸ்஡ந்த்யதிஸ்தே -

(ஸா.ஸ) குத்ரிஸா஡்ய் ஸ்யாதித்யத்யாஹ் - இங்கு இத்யாதிநா - தொற்றி, ஸ்பரிஸ்வக்ததவையேத்யர்த்த: - காரணே ஸ்பரிஸ்வக்தஸ்ய க்யம் தத்வார்ய஡ுத்ரிவிசேஷநிவூதிரித்யாஹ் -

(सा.सं) ॐ अचिदिति - अस्मिन्नध्याहारपक्ष एव स्वस्य स्वशेषत्व निवृत्तेरन्यलभ्यत्वात् स्वकीयान् प्रति -

மூ - தனக்கு அந்யஸேஷத்வ் ப்ரணவத்தில் மஹிமாஶ்ரத்திலே கழிகையாலே அந்யனான தன்னைப் பற்றத்தனக்கு ஸேஷத்வமில்லையென்று பிரித்துச் சொல்லவேண்டாமையால் அந்யஸேஷியாய்த் தோற்றின தனக்கிங்கேதேனு மொன்றையும் பற்ற நிரூபாதிசுவாமித்வ் கழிகையிலே தாத்பர்யமாகவுமாம். ஜீவனுக்கு ஸேஷமானவையெல்லாம் நிரூபாதிசுவ்ஸேஷியான சர்வேஸ்வரன் ஸ்வர்த்தமாகக் கொடுத்தவையிறே -

(சா.தி) களைப் பற்ற நிரூபாதிசேஷித்வத்தை நமஸ்ஸு நிபேதிக்கிறதாகவுமாமென்கிறார் - தனக்கு அந்யஸேஷித்வமியாதி இந்த பக்ஷத்திலும் கிஷ்ரித்பாடியாஹர் பண்ணிக்கொள்வது - அவற்றைப் பற்ற இஸ்வரதத்மான ஸோபாதிசேஷித்வ் முண்டிறே. இந்த ஸோபாதிசேஷித்வமும் நிரூபாதிசேஷியாலே ஸ்வர்த்தமாகக் கொடுக்கப்பட்டதென்கிறார். ஜீவனுக்கு இத்யாதி - ஸ்வர்த்தமாக, ஸ்லீலாஹோபயுக்தமாக. இவ் அர்த்தத்தை உபாதிக்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) மாகையால் புநஸ்வ சாமான்யதஸ்தக்யந் வ்யர்த்தமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - தனக்கு இதி. இந்த பக்ஷத்தில் அந்யஸ்வாமித்வமதி பதமடியாஹ்ய அந்யநிரூபிதநிரூபாதிசுவாமித்வ் மம ந என்று நமஸோ஽ர்த்த: என்று கருத்து. இப்படி ஸ்லீயகீயகூக்ஸேத்ராதிகளைப் பற்ற நிரூபாதிசுவாமித்வ் தனக்கு நிபிஹமானால் கூக்ஸேத்ராதிகள் ஸோபாதிசேஷமென்று பர்யவஸிதமாகையால் தஜ்நிதாதி- ஸயஹாக்த்வ் தனக்கேயென்று சிஹிக்கும். ஓரு வஸ்துவினாலே யுகபத் இரண்டு வஸ்துக்களிலே அதிஸய் பிறக்கக்கூடாதே? ஆகையால் இஸ்வரனுக்கு தஜ்நிதாதிஸயமில்லாமையாலேயவனைப் பற்ற நிரூபாதிசேஷத்வாஹவ் ப்ரசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஜீவனுக்கு இதி - ஸ்வர்த்தேதி. லீலாஹோபஸ்வாதிஸயார்த்த மென்றபடி -

(சா.ப்ர) ப்ரக்ய்ஸா எவ ப்ரலயே ஸூக்ஷ்மஸரீரஸஹ்விவக்ஷிதா இதி நானுபபிதிரிதி ஹவ: - அந்யஸேஷத்வவ்யாவர்தகோகாராஹ்வ ஸ்லீஸேஷத்வஸ்ய வ்யாவர்திதத்வாத் - தத்ர வ்யாவர்திதவிஸேஷஸ்யைவ ஸோபலீவர்தந்யாஹ்வாவர்தகத்வகல்பநாஹி தத்ராசிஹ்வ்யா- வர்திதவ்யவ்யாவர்தநபரத்வ் யுக்தமியாஹ - தனக்கு இத்யாதிநா - நனு ஜீவதர்மஹூத்ஜ்நானஹேஹாஹேர்ஹவதீவ கர்மாஹ்வானு- குண்யைவ ஜீவஸேஷத்வோத்பாஹநாந் தத்ர ஹ்மரூபத்வமதி ந தஸ்ய நிவர்த்யத்வமியத்ர தர்மஹூத்ஜ்நானஹேஹாஹி விஸய- கநிரூபாதிசுவ்ஸேஷித்வபுஹ்விஹ்மஹ எவேதி ந நிவர்த்ய இதி ந ஹோஷ இத்யஹிப்ரயத்ராஹ - ஜீவனுக்கு இத்யாதிநா । -

(சா.வி) கூஹாராஹ்வக்ஸேத்ராதிக் ப்ரதிஸ்வாமித்வநிபேதே வா தாத்பர்ய் ஸ்யாஹித்யாஹ - தனக்கு அந்யஸேஷத்வம் இதி - பூர்வம் இப்படி அநுபஜ்ஜியாதே இத்யைவ ஸ்வகுண விஹ்ரஹாஹிந்ரதிஸ்வாமித்வநிபேத இத்யுக்தம் - நது ஹண்டாபூபிகான்யாஹ்யைவ ஸ்லீஸ்யான்யஸேஷத்வே ஸ்வாபூத்யகிஸ்ஹ்வஸ்யான்யஸேஷத்வ் தத எவ சிஹ்வமிதி பூத்யஹ் ந வக்தவ்யமிதி மத்வா லோகே தநஸ்வாமித்வஸ்ய ப்ரசிஹ்வத்வாத் - ஹூத்யுபாதிநா ஹதஸ்ய ராஜஸேஷத்வேஹி தஹித்ய கூக்ஸேத்ரஹாநாநாந் ராஜஸேஷத்வாஹவாத்ஹ்வேஹ் ஸ்யாஹிதி ஹ்நாந்விவாரணாய விஸிஷ்யாய் பக்ஷ: ப்ரவர்தித இதி ந பூநரூக்யஸஹ்வாஹ்வாஸ: இதி த்யையம் - நனு நிரூபாதிசேஷ்யைவ கர்மோபாதிஸ்வாமித்வ் ஹவத்கூத் தஹ்வவ்யவஹாரமூலமிதி வ்யஹ்ரிதம். எத்ஸோபாதிசேஷத்வமபி ஹவதா நிரூபாதிசேஷிணா ஸ்லீலார்த்த ஸ்வஹோர்த்த ச கூத்மியாஹ - இஹ் ஜீவனுக்கு ஸேஷமான இதி - நிய்யேஷு கத்ய் ஹவத்கல்பிதத்வமியத்ர ஆஹ -

(சா.ஸ) ஸ்வாமித்வமாந்நிபேதபரதயா யோஜநாந்ரமாஹ - தனக்கு இதி நிபேத்யத்வ சிஹ்வ்யைவ அந்யாந்நியானநியாந்ஸ ச்ரதி ஸ்லீஸ்ய நிரூபாதிசுவாமித்வாஹவமூபபாஹ்யதி - ஜீவனுக்கு இத்யாதிநா -

மூ - ஜிவாங்களுடைய ந்தியங்களான குணாதிக்கள் இஷ்ரனுடைய ந்தியேச்சாசித்தங்கள் - அஷுத்ததேயிலும், ஷுத்ததேயிலும், உண்டான அந்தியவித்தாதிக்கள் இவாங்களுடைய கர்மஜந்யமாயும், கர்மநிரபேக்ஷமாயுமுள்ள அந்தியேச்சாசித்தங்கள் -

(சா.தி) மேலிரண்டு வாக்யத்தாலே ஜிவாங்களுடைய இத்யாதித்யால் சர்வஜிவாங்களுடையவும் ந்தியங்களான குணங்களாவன? ஸ்வரூபநிரூபகதர்மங்களும் அபஹதபாத்த்வாதிக்களும் - தத்தாங்கு அபஹதபாத்த்வாதிக்கள் திரோஹிதங்களிறே - அாதிஷத் ந்தியருடைய வித்தஹத்தையும் சர்வருடைய தர்மதூதஜ்ஞானத்தையும் ஸஜ்ஜஹிக்கிறது - ந்தியேச்சா சித்தங்கள், ந்தியேச்சத்யா ஸ்திதஸ்தாபநந்யாதேன சித்தங்களென்கை. அஷுத்ததேய, தத்தாவஸ்தே, ஷுத்ததேய, துத்தாவஸ்தே - வித்தாதிக்களென்றவித்தத்தில் அாதிஷதத்தால் கைக்ஷர்யவூத்தி ஸங்கூஹிதத் - கர்மஜந்யமாயுதென்றது தத்தவித்யத்தில் - கர்மநிரபேக்ஷமாயுதென்றது துத்தவித்யத் - அந்தியேச்சாசித்தங்கள். இஷ்ரனுடையதென்றது தூவ்வாக்யாதுநுதத்திக்கத்தடுகிறது - இனி ஸ்வாதந்யநிதேதென -

(சா.ஸா) தூதேத்ராதி ஜநிதாதித்யம் ஜிவகதமாயிருந்தாலும் அது இஷ்ரகதலிலாரஸரூபாதித்யஜநகரு மாகையாலே இஷ்ரஷேதத்வமும் துததந்ததென்றது கருத்தது - இத்தத்தி ஜிவஷேதமான தூதேத்ராதிக்கள் அந்தியங்களாகையாலே இஷ்ரன் ஸ்வாத்தமாகக் கதாத்தத்தவத்யானாலும் ஜிவாங்களுடைய ந்தியங்களான ஜ்ஞானாதிகுணங்கள் ஸ்வதஸித்தங்களாகையாலே இஷ்ரனாலே ஸ்வாத்தமாகக் கதாத்தத்தவத்யால்லாத்தையாலே அதுகளைக் குறித்தது நிரூபாதிக்கேஷித்தவமீஷ்ரனுக்குக் கூடுதோ? என்னவருளித்தெய்கிறார். ஜிவாங்களுடைய இத - ந்தியேதி. “இத்தாத எவ தவ வித்யததார்த் ததா” என்கிறதத்தியே இஷ்ரேத்தா-சித்தங்களாகையாலே ந்தியமாக இஷ்ரனாலே ஸ்வாத்தமாகக் கதாத்தத்தவத்யாகையாலே நிரூபாதிக்கே-ஷித்தத்வ் கூடும். தரேத்தா சித்ததேதாதாவஸ்து ஸ்வாத்தித்தவதே ஸ்வதாதிக்கே-ஷ்வாத்தித்தவத் - ஸ்வேத்தாசித்ததேதாதாவஸ்து-ஷ்வாத்தித்தவதே நிரூபாதிக்கே-ஷ்வாத்தித்தவதென்றது கருத்தது. இத்தத்தி ந்தியங்கள் ந்தியேத்தாசித்தங்களானாலும் ஜிவஷேதங்களான. அந்தியகுணவித்தாதிக்கள் இஷ்ரேத்தாசித்தங்களென்றது ததால்லக்கூடுதோ? ந்தியேத்தாசித்தங்களாகில் வித்தாதித்யானா ந்தியத்வ் தரஸத்திக்குத் - அந்தியேத்தாசித்தங்களென்னில் அந்த இத்தே ஹதுநிரபேக்ஷத்யாகில் தத்ததேயில் ததா ஷரீரத் தரஸத்திக்குத். கர்மதாபேக்ஷதென்னில் துத்ததேயில் அந்தியவித்தா-தாவத் தரஸத்தித்யாதோ? என்னவருளித் தெய்கிறார். அஷுத்தேதி. தத்ததேயில் கர்மஜந்யாந்தியதகவதித்தா சித்தங்கள் ஷுத்ததேயில் கர்மநிரபேக்ஷதகவதித்தாசித்தங்களென்றதத்தி -

(சா.தர) நந்வேதமந்தியானா ஜிவகர்மானுகுணதகவதஸஜ்ஜுத்தாதிதந்வேததி ந்தியதர்மானா தததிதந்த்வ் துதததத இத தேதா தகவதா ஸ்வாத்தததத்வ் ந த்யாதித்தத்ராஹ - ஜிவாங்களுடைய இத்யாதித்யா - அந்தியானா கேதாதித்ததித்த ததூதந்தார்த்யா - எத் துததததூத்யி ததிததந் தகவதத்வதேதத்வ் -

(சா.தஸ) ஜிவாக்கள் இத - ஸ்திதஸ்தாபநந்யாதேன தத்கத்தித்தத்வததி தாவ: - கர்மஜந்யமாய் இத்யேதத்தவித்யத் - கர்மநிரபேக்ஷமாய் இத்யேதந்துத்தவித்யத் அதூத்தார்த்யத்ய சர்வத்யாதி தரவஸ்தூகாரேதேவ கதார்தத்வாந்நததூ நாத்யந்த தார்த்யத்யததி ஸ்வாதந்யநிதேதே வ தாதத்யத் த்யாதித -

மூ - ஸ்ரணவத்திலே ஂயஸேஷத்வ் கழிகையாலே ஸ்ரமாத்மாவிஹ்காட்டில் ஂய்னான தனக்குத் தான் ஸேஷனல்லனென்னுமிடம் ஸித்திக்கையாலும், தான் வேறொருத்தருக்கும் ஸேஷமல்லாதாப்போலே வேறொன்றும் தன்னைப்பற்ற றிஸ்பாஹிகஸேஷ மன்றென்னுமிடமும் ஂங்கே வருகையாலும், ஸ்ரணவத்தில் தோற்றாத ஸ்வஸாதந்யநிவृத்தியிலே நமஸ்ஸுக்குத் தாத்ப்ய்மாகவுமாம். ஂப்போது ஸ்வ்ரயுத்தமகாரத்தை ஂநுஸஜ்ஜித்து நான் எனக்கு நிர்வாஹகனல்லென்று ஸொல்லிற்றாயிற்று - ஸ்வாதந்யபதமாத்ததை ஂத்யாஹரித்து ந மம ஸ்வாதந்ய் என்றதாகவுமாம் -

(ஸா.தி) யோனான்த்ரமருளிச்செய்கிறார் - ஸ்ரணவத்திலே ஂத்யாதித்யால் ஸ்ரணவத்தில் ஂகாரத்திலே கீழ் ஂத்தமான ஸ்வஸேஷத்வநிவृத்தி ஸ்வஸேஷித்வநிவृத்தியெல்லாம் ஸித்திக்கையால் நமஸ்ஸுத்வ் ஸ்வாதந்யநிவृத்திஸ்ர மென்றிந்த யோனையில் ஂஸிஸ்ரேத்ம் । ஂங்கே வருகையால், ஂகாரத்திலே ஸித்திக்கும் ஂகாரமுபலக்ஷண மாகையாலென்கை -

(ஸா.ஸ்வா) ஂனாலும் ஸ்ரணவத்தில் ஂவஹாரணத்தாலே ஸ்வஸ்யாந்யஸேஷத்வ் நிவृத்தமாகையாலே ஸ்வஸ்யாப்யந்யதயா ஸ்வஸேஷத்வநிவृத்தௌ குணானா் ஸ்ரதானானுஸாரிதயா மகாரஸ்யோபலக்ஷணதயா வா, ஸ்வகீயானாமபி ஸ்ர஑வதந்ய் ஸ்வ் ஸ்ரதிஸேஷத்வ் நிவृத்தமாகையாலே நமஸ்ஸுக்கு ஂஸ்யஸ்ய் ஸ்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன ஸ்வ்யோனௌ களிலே ஂஸ்வாரஸ்ய்நிஸுபியா நின்றுகொண்டு ஂத்யான்த்ரமருளிச் செய்கிறார் - ஸ்ரணவத்திலே ஂத்யாதிநா நமஸ்ஸிலே மம ந என்று ஸொன்னால் ஸ்வாதந்யநிவृத்திஸித்திக்கக் கூடுமோ? தத்வாஂக ஸத்வ்மில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஸ்வ்ரயுத்தேதி - ஸ்ரணவஸ்ய்மகாரத்தையும் ஂநுஸஜ்ஜித்து நிர்வாஹகஸத்வத்தையும் ஂத்யாஹரித்தால் ஂத்தார்ய்லாஸமென்று கருத்து. ஂந்த பக்ஷத்தில் ஂநுஸஜ்ஜாஂத்யாஹரூபதோஷத்வ் ஸ்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸ்வாதந்யேதி । ஂங்கு ஸ்வாதந்ய்மாவது? ஸ்வதந்ஸ்ர: கர்தா என்று ஂநுஸாஸனத்தாலே கர்த்வ்மன்றோ? ஸ்வாதந்யநிஸேஹ் -

(ஸா.ஸ்ர) ஸ்ரதிஸ்டாபகத்வ் நம ஂக்த்வா மமகாரநிவृத்தேரப்யுகாராதேவ ஸித்வேஸ்த்ராஸித்வ்ஸ்வஸ்வாதந்யநிவர்தகத்வ் ந்ரஸ்யந்நகாரார்ய்ஸூதஸர்வரக்ஷகத்வ ஸ்ரதிஸ்டாபகத்வமப்யாஹ । ஸ்ரணவத்திலே ஂத்யாதிநா - நந்ஸ்ர ஸ்வாதந்யவாஂக பதாஸாவேஂபி கதம்ஸ்ய தந்நிவृத்திஸ்தோதகத்வமித்யத்ர மகாரகதாயாஸ்ஸஂந்ந்ஸாமான்யஸஸ்யா ஂநுஸத்தமகாரார்ய்ஂதேதந ஸ்ரஸஂந்ந்நிகத்வஸ்யாவஸ்யகத்வாத்வேதநஸ்ய ஂ ஸ்வரூபேண நிஸேஹானுபபத்தேஸ்வரூபே ஂ ஂாதே நிர்வாஹக ஂஜாஸோதயாஜ்ஜிஜாஸித நிர்வாஹநிர்வாஹகஸாவரூபஸஂந்ந்நிஸேஷ ஸ்ய்வஸானேன வா, ஂத்யாஹரேண வா, ஸ்வாதந்யே ஂவகதே தந்நிவृத்திஸ்தோதகத்வமித்யாஹ - ஂப்போது ஂத்யாதிநா - ஂத்தந்யாய ஸாகாஂஂநுஸஜ்ஜாத்ரமத்யாஹர ஂவேத்யநந்ஸ்ரோத்தேஸ்வா: -

(ஸா.வி) யோனான்த்ரமாஹ - ஸ்ரணவத்திலே ஂயஸேஷத்வமிதி - தோற்றாத, ஂஸ்ரதீயமான -

(ஸா.ஸ்) ஂவ் கித்வ்ஂத்யத்யாஹரபக்ஷேஂப்ய்ய் நமஸ்ஸத்வ்: ஸ்ரணவலஸ்யார்ய்ஂக ஂவ ஸ்வகீயானாமபி ஸ்வஸமானந்யாயதயா தான்ஸ்ரதி ஸ்வாமித்வ நிஸேஹஸ்ய ஂ ஸ்ரணவேநைவ லாஸாதித்யஸ்வரஸாத்தலஸ்யஸ்வஸ்வாதந்ய நிவृத்தௌ நமஸஸ்தாத்ப்ய்மித்யாஹ - ஸ்ரணவத்திலே ஂதி - ந மமேத்யேதாவதௌவ கதம்ஸ்யார்ய்ஸ்யோபஸ்திதிரித்யத்ராஹ - ஂப்போது ஂதி - ஸ்வாத்மான் ஸ்ரதி ஸ்வஸ்ய நிர்வாஹகத்வமேவ ஹ ஸ்வாதந்யமிதி ஸ்வா: - ஂக்ஷேபத: ஸ்ராஸ்தாஹிஸ்தானிகஸ்யைவ ஸ்ராத்வாதேவமர்ய்லாஸாய ஸ்வாதந்யபதமேவ ஂத்யாஹ்ரித ஂத்யாஹ - ஸ்வாதந்யேதி -

மூ - இச் சேதனனுக்கு சவசுவாதந்யநிவ்ருத்தியாவது? நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தை . இதுக்கடி வ஢்வாவஸ்தையிலும் முக்தாவஸ்தையிலும் வு஢்நிபூர்வப்ருத்தி பண்ணாநிந்றாலும் இசுவரன் கொ஢்ருத்த கரணா஢ிகளைக் கொண்டு அவன் ப்ரேகனுமாய் சஹகாரியுமாக ப்ருவர்திக்கவேண்டுக்கை -

(சா.஢ி) இந்த சவசுவாதந்ய நிவ்ருத்திக்கு அர்த்தமருளிச்செய்கிறார். இச் சேதனனுக்கென்று து஢ங்கி. நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தையாவது? தான் பண்ணுகிற லூகிகவீ஢ிககூருத்யங்களில் சவாநிநகர்வ்ருதமில்லாமை - இசுவராபேக்ஷகர்வ்ருதமேயுள்ளதிறே. இதுக்கு காரணமருளிச்செய்கிறார். இதுக்கடியென்று து஢ங்கி. ப்ருவர்திக்க வேண்டுக்கை, வேண்டும் சவபாவம் - இந்த சவபாவ் சவசுவாதந்யநிவ்ருத்திக்குக் காரணமென்றபடி. இஃ ஜிவனுக்கு சவவ்யாபாரமில்லாதபோது ஢லசி஢்நி காணாமையால் தானே தனக்கு ரக்ஷகனாகையால் இசுவரனுக்குப் ப்ருதமாக்ஷரத்தில் சொன்ன சர்வரக்ஷகத்வ் கூ஢ாதென்னும் ச஢்நீயை நிராகரித்துக் கொண்டு -

(சா.சுவா) கர்வ்ருதநிபே஢பர்யவசிதமாகையாலே அசேதனத்வ் ப்ருச஢்நி யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இச் சேதனனுக்கு இதி - நிரபேக்ஷேதி - சாபேக்ஷகர்வ்ருதமிருக்கையாலே அசேதனத்வப்ருச஢்நி மில்லையென்று கருத்து. வு஢்நிபூர்வகாரியானவிவனுக்கு நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தை கூ஢ுமோ? ப்ருலய஢்நி யிலே வு஢்நிபூர்வ-காரித்வமில்லையென்னில் ப்ருலய஢்நி யிலில்லாவி஢்஢ாலும் வ஢்நிபூர்வமில்லும் முக்த஢்நி யிலும் வு஢்நிபூர்வகாரித்வ முண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இதுக்கடி இதி - இதுக்கு நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தைக்கு என்றபடி - இப்படி ஜிவனுக்கு சவாநிநவ்யாபாரமில்லையாகில் இசுவரப்ரேணமன்றிக்கே உபாயானுஸ்தானமில்லாமை யாலே ப்ருதமாக்ஷரத்தில் சொன்ன சர்வரக்ஷகத்வ் ஜிவவ்யாபாரநிரபேக்ஷம் -

(சா.ப்ரு) நனு சுவாதந்யச்ய கர்வ்ருதரூபத்வாத்நச்ய முமுக்ஷுபூயானுஸ்தான஢்நி யாநி வி஢்நமானத்வாந்முக்ஷே கைக்ஷ்யானுஸ்தானே வி஢்நமானத்வாந்ந த஢்நு஢்நிபூர்வமத்வாஸோகாத்ந்ந நிவ்ருத்யத்வமித்யத்ரு நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தை வு஢்நிபூர்வமத்வோபபத்நி நிவ்ருத்யத்வ் யுஜ்யத எவெத்யபிப்ருப்யந் பாரதந்யச்ய நி஢்நானமப்யாஹ - இச் சேதனனுக்கு இத்யா஢ிநா - நன்வென் சேதனச்ய உபாயானுஸ்தானே஢ிபி நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாந்ந பாவே த஢்நுஸ்தானே஢ிபி ரக்ஷே஢ித்யத்ருபாயவி஢்நி வ்யவ்யத்ய்யாஸோபாயே ப்ருவ்ருத்யைவ் ரக்ஷே஢ிதி -

(சா.வி) நிரபேக்ஷகர்வ்ருதவாநஹ்தை, சவாநிநகர்வ்ருதவாந்ந: - எதச்ய காரணமாஹ - இதுக்கடி இதி வு஢்நிபூர்வகர்வ்ருத்தி பண்ணினாலும், வு஢்நிபூர்வகர்வ்ருத்தி கர்வ்ருதநிஸ்திதோ஢ிபி இசுவரன் கொ஢்ருத்த கரணா஢ிகளைக் கொண்டு, இசுவர஢்நிபூர்வசரீரா஢ிக் கஹித்வா - அவன், ப்ரேகனுமாய் சஹகாரியுமாக, இசுவரப்ரேகத்வசஹகாரித்வ சாபேக்ஷம் - ப்ருவர்திக்க வேண்டுக்கை, ப்ருவர்திதும்பேக்ஷா இதுக்கடி இத்யந்ந: - எதா஢்நிபூர்வசரீராவ்ருதவாந்ந: காரணமிதி பாவ: - இசுவரச்ய ப்ருவர்தகத்வா஢்நி

(சா.சன்) “கர்தா சாஸ்த்ரார்த்தத்வாத்” இதி சூத்ரசி஢்நிபூர்வசுவாதந்யச்ய ச நிவ்ருத்யை சாங்க்யமதாபாத இத்யத்ருஹ - இச் சேதனனுக்கு இதி - த஢்நஹ்தையாநி நியாமகமாஹ - இதுக்கடி இதி - நன்வென் ச஢்நிபூர்வசுவாதந்யச்ய நிபே஢ிபிபே஢ிபி ஢லாஸோபாயவி஢்நி நைர்த்தக்யம் - கிசு அகாரார்த்ததயா ரக்ஷகச்யைவ் சவதந்நதயா ரக்ஷச்ய மகாரார்த்தச்ய ப்ருணவ் எவ் சுவாதந்யநிபே஢ிபிபே஢ிபி: கிமர்த்யோ நமச்ச஢்நி: ?நச த்ருவ்ருதார்த்திகோ஢்நிபூர்வசுவாதந்யநிபே஢ிபிபே஢ிபி: இதி ரக்ஷகத்வச்யைவ்ரவ்யவக்ஷே஢்நி முக்ஷேந்ந ஢்நிபூர்வசுவாதந்யநிபே஢ிபிபே஢ிபி: -

மூ - இஷ்வரனுக்கு ப்ரதமாஶரத்திலே ப்ரகൃதியிலே சொன்ன சர்வரக்ஷகத்வம் உபாயாஶிகாரிகள் பக்கல் ஏதேனுமொரு உபாயத்திலே ப்ரேரிப்பித்துக்கொண்டே வரக்கடவது - ஜீவன் ஸ்வரக்ஷணார்த்தமான உபாயானுஸ்தானத்திலும் பராஶீனகர்தா வாகையாலும் இவ் உபாயம் அநுஸ்தித்தாலும் ஫ல (ப்ரதான) ரூபரக்ஷை பண்ணுவான் ப்ரஸன்னான சர்வேஸ்வரனாகையாலும் ப்ரதமாஶரத்தில் ப்ரகൃதியாலே சொல்லப் பட்டவவனுடைய சர்வரக்ஷகத்வமே இந் நமஸ்ச்ஷப்தத்தாலும் த்ரூஶீகृतம் -

(சா.தீ) இந் நமஸ்ச்ஷப்த் சர்வரக்ஷகத்வத்தை த்ரூஶீகரிக்கிறதென்கிறார் - இஷ்வரனுக்கென்று வாக்யத்யத்தால் - முதல் வாக்யத்திலிந்த சர்வரக்ஷகத்வமூபாயாஶிகாரிகள் பக்கல் சஹேதுகமாய் வருமென்கிறார். உபாயாஶிகாரிகள் பக்கல், ப்ரயோஜனாந்தரபரோபாயாஶிகாரிகளென்ன, மோக்ஷோபாயாஶிகாரிகளென்ன. இவர்கள் பக்கலிலென்கை. ஏதேனுமொரு உபாயத்திலே, கர்மயோகாஶிகாரிகளிலேயாதல் பக்திப்ரபத்திகளிலே யாதலென்கை - இவனுடைய ஸ்வரக்ஷணார்த்தவ்யாபார மும் பராஶீனமென்று சொல்லுகையால் நமஸ்ச்ஷப்தத்தாலே ப்ரமாத்மாவினுடைய சர்வரக்ஷகத்வம் த்ரூஶீகृत மாயிற்றென்கிறார் - ஜீவன் சர்வரக்ஷணோபாயாதல் - இவன் ரக்ஷணோபாயத்திலும் பராஶீனகர்தாவாய் ஫லப்ரதானரூபரக்ஷையைத் தான் பண்ணிக் கொள்ளமாட்டாமையாலும் இஷ்வரனே சர்வரக்ஷகனென்று ஸித்தித்ததென்கை - இந் நமஸ்ச்ஷப்தத்தாலும், ஸ்வாதந்யநிவൃத்தி -

(சா.ஸ்வ) ஆகையால் சர்வமுக்திப்ரஸஜ்ஜ் வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இஷ்வரனுக்கு இதி - அநாஶிகர்மப்ரவாஹப்ரபக்ஷகர்மாஶீனஸ்வப்ரேரணாஶீனஜீவவ்யாபார ஶாபேக்ஷமாகையாலே அதிப்ரஸஜ்ஜ்மில்லையென்று கருத்து - இப்படி இஷ்வரரக்ஷகத்வம் ஜீவவ்யாபாரஸாபேக்ஷமாகில் ஜீவனே ஸ்வவ்யாபாரானுஸ்தானதூரா ஸ்வரக்ஷகனாகையால் ப்ரதமாஶர ப்ரதிபந்நரக்ஷகத்வம் பஜ்ஜ் வாராதோ? கிச்ச சர்வரக்ஷகனானவனுக்கே நான் ஶேஷன், ரக்ஷயன், என்று சொன்னால் தத்பாரதந்யமும் ஸித்தமாகையாலே ஸ்வாதந்யநிஷேதகநமஸோ வ்ய்யர்த்தமும் ப்ரஸஜ்ஜ்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஜீவன் இதி । இந்த ஜீவன் ஸ்வரக்ஷணோபாயத்திலும் பராஶீனகர்தாவாகையாலும் ஫லப்ரதானரூபரக்ஷையைத் தான் பண்ணிக்கொள்ளமாட்டாமையாலும் இஷ்வரனே சர்வரக்ஷகனென்று ஸித்தித்ததென்கை - இந் நமஸ்ச்ஷப்தத்தாலும், ஸ்வாதந்யநிவൃத்திப்ரநமஸ்ச்ஷப்த் தத்தாலும் - ஆர்த்திகமன்றிக்கே ஶப்தத்தாலும் த்ரூஶீகृतமென்று கருத்து. யதூ, நமஸ்ஸு ஸ்வாதந்யநிவൃத்திப்ரமாகில் ப்ரணவவिवरणம் நமஸ் என்கிற ப்ரப்ரதாய் விரோஶியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஜீவன் இதி -

(சா.ப்ர) ஶர்ஷயந் சர்வரக்ஷகத்வஸர்வ்ஷேபித்வயோ: ப்ரதிஸ்திதத்வமூபஸஹ்ரதி - இஷ்வரனுக்கு இத்யாதினா । -

(சா.வி) தேவ உபாயே ப்ரவൃதேஸ்ஸர்வரக்ஷகத்வம் ததச்ச ஸ்வாதந்யநிஷேததூரா பராஶீன கர்த்ரவ்ஶோதகேன நம: பதேன அகாரப்ரதிபந்ந சர்வரக்ஷகத்வமபி த்ரூஶீகृतமித்யாஹ - இஷ்வரனுக்கு இத்யாதினா - ஫லப்ரதானேதி - ஜீவஸ்ய பராஶீனகர்த்ரவ்ஶாஶீவரஸ்ய ஫லப்ரதத்வாச்ச சர்வரக்ஷகத்வம் நம: பதேன த்ரூஶீகृतமிதி பாவ: -

(சா.ஸ) ஶார்த்தோஶயமிதி வாச்ச்யம் - அயோகவ்யவச்சேதகாவஶாரணேநைவ தத்ரூஶீகரணாஶித்யத்ராஹ । இஷ்வரனுக்கு இத்யாதினா - கர்மோபாஸனாஶி விஶிஸார்த்தக்யாயப்ரேரிப்பித்துக் கொண்டே இத்யந்த்ர வாக்யம் - தத: கிமித்யத ஆஹ । (ஆனபின்பு இதி) உபாயே ப்ரவர்தநமந்தாரக்ஷகத்வயோகாஶித்யர்த்த: - எவ் ச உபாயே ஫லே ச ஶ்வான்யநபேக்ஷ(க?)த்வம் ஸ்வாதந்யம் - ததபாவாதேவ ஜீவே ஶர்வதா ரக்ஷயத்வமேவ பூக்ஷலமித்யூபபாஶநமுக்ஷேன -

மூ - இப்படி ப்ரதமச்சதூர்த்தியாலே ப்ரதிபத்நமான இஸ்வரனுடைய நிரூபாதிக்கஸர்வஸேஷித்வமும் ஜீவனுக்கு ஏதேனுமொன்றையும்பற்ற நிரூபாதிக்கஸேஷித்வம் கழித்த முன்புற்ற யோஜனையாலே தூதீகृतமாயிற்று -

(சா.தீ) பரமான நமஸ்சதூதீகர்த்தாலுமென்கை - ஜீவனுடைய நிரூபாதிக்கஸேஷித்வத்தைக் கழித்த நமஸ்சதூதீகர்த்தின் பூர்வயோஜனையாலே லுப்சதூர்த்தியில் முன்பு சொன்ன இஸ்வரனுடைய சர்வஸேஷித்வமும் தூதீகृत மென்கிறார் - இப்படி ப்ரதமேத்யாடியால் - ஜீவனுக்கு ஷேஷமானவையும் இத்யாதி வாக்யத்தாலும் இதுக்கடி ததூவாஸ்யீயிலும் இத்யாதி வாக்யத்தாலும் ஷேஷஸ்து ஸ்வரூபமும் கர்த்த்வோபயுக் தமான கரணாதிக்களும் இஸ்வரதத்மென்று சொல்லிற்று. இஃ ஜீவனுக்குள்ள என்கிற இவ் வாக்யத்தாலும் அப்படியே வஸ்த்வந்தரங்களை இத்யாதி -

(சா.ஸா) ப்ரதமாஶ்ர ப்ரதிபத்நரக்ஷகத்வ தூதீகரணர்த்தயா ததூவரணரூபமென்று கருத்து - இப்படியாகில் ஸ்வஸ்யான்யஸேஷித்வநிவூத்திபர் நமஸ் என்கிற பூர்வயோஜனையில் ப்ரணவவிரணம் நமஸ்ஸென்கிறது விரோதியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி - ஜீவன் சில பதார்த்தங்களைக் குறித்து நிரூபாதிக்கஸேஷி யாகில் இஸ்வரனுக்கு நிரூபாதிக்கஸர்வஸேஷித்வம் சித்தியாதிதே என்று கருத்து. இப்படி இஸ்வரதத்தகரணாதி களைக் கொண்டு என்கிறவிடத்தில் கர்த்த்வோபயுக் தகரணாதிக்கள் இஸ்வரதத்தங்களுென்று தோற்றினாலும் கர்த்த்ஷக்யம்ஸாமிஸ்வரதத் தமென்று தோற்றாமையாலது ஸ்வதஸ்சித்தமாக்கையாலே ஜீவீக்ஷேஷமாக்கையால் இஸ்வரனுக்கு சர்வஸேஷித்வ ததூ வாராதோ? இனி இஸ்வரனாலே கர்த்த்வாங்கமும் ஸ்வார்த்தமாக தத் தமென்னில் அப்போது அஶேதநங்களுக்கும் இஸ்வரன் கர்த்த்வாங்கியைக் கொடுக்கலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) எவ்ஶ் ஷேஷதூதீகர்த்த கர்த்த்வாபாவே கைஶ்ஶ்யேஶபி கர்த்த்வாசித்தேரூபாயேஶ்யநுஸ்தாதூதா சித்தேஶ்ஶ் ஷேஷித்வரக்ஷகத்வயோசித்தி ப்ரஸஜ்ஜ்ஶ்ஶ் பரிஶூதோ தவதி - நந்வர்த்தேஶுநுபலதே தத்ப்ரமாணமஸந்நிகூஷேஶ்யே விஜ்ஞானமதித்யாதிதி: ப்ரத்யக்ஷாவிருதூர்த்த எவ ஶத்யஸ்ய ப்ராமாண்யாஜ்ஜீகாராத்ப்ரத்யக்ஷேண ஶ் ஜீவானா ஸ்வாதந்ய ஷேஷித்வயோ ஶ்ரஶ்ணாத்ந்ய ப்ரணவநமஸோர்த்தார்த்தபரத்வமதித்யந ஸ்தூலோஶஶமதித்யாதி தஶாத்மப்ரத்யக்ஷதூதீகரணஸ்ய ஶாஸ்த்ரானிவர்த்தநாதுபாதிக்கதூதீகரணஸ்யோபாதிப்ரதர்ஷநபூர்வக் நிவர்த்தநே ந கோஶபிதோஷ இத்யதிப்ரத்யநாஶ -

(சா.வி) எவ் பூர்வோக் தநமஸ்சதூதீகர்த்தயோஜநாயாமகாரஸ்த லுப்சதூர்த்தி ப்ரதிபத்ந நிரூபாதிக்கஸர்வஸேஷித்வமபி நமஸ்சதூதீகர்த்தே நமஸ்சதூதீகர்த்தமதித்யாஶ - இப்படி ப்ரதமேதி - ஏதேனுமொன்றையும் பற்ற, யதிக்கித்திதேக் ப்ரதி - கழித்த, நிவர்த்தமானே சதி - பூர்வயோஜநாயாமதி ஷேஷ: - முன்புற்ற யோஜனையாலே பூர்வயோஜநயா - எவ் ஶ் ஜீவஸ்ய ஸ்வாதந்ய ஷேஷித்வம் ஶ் ததூதீகரணஸ்ய ஸ்வார்த்ததத்தத்வாத்ப்ராப்தமதித்யாஶ -

(சா.ஸ) நமஸ்சதூதீகர்த்தயோஜநாயாமகாரஸ்த ரக்ஷகத்வமேவ தூதீகரணர்த்த: - அதேவ நமஸ்சதூதீகர்த்தாலும் இத்யுக்தி: - எவ் ஸ்வாதந்யாத்ந்யபூதகதயா ஶ் தூதூர்த்தேவ ஸ்வஸமானந்யாயாத்ந்யாயாந் ப்ரதிஸ்வஸேஷித்வநிபேதலாபே ஷேஷேவேத்யவதாரணேநேவ ததூதீகரணே ஶ் சித்தே ஸ்வஸேஷித்வநிவூத்யர்த்தகதயா எததூபூர்வயோஜநாயாமத்யஶ் வ்யர்த்த இதி ஶஜ்ஞாயாஶ்ஶோக் தவித்யேவ பரிஶார இத்யாஶ - இப்படி இதி - யோஜநாதூதேஶ்யாவதானிக தூதீகரணலாபோ நமஸ்சதூதீகர்த்தயோஜநமதித்யவதேயம். நநு ஸ்வதூதூதா ப்ரவூத்திநிவூத்யாரதூதீகரணதூதீகரணதயோபலத்யஸ்ய ஸ்வாதந்யஸ்ய நிபேதமூதேவ கத்யம் பராயத்ததூதூதீகரண இத்யநாஶ -

மூ - (இஐ) ஜீவனுக்குள்ள ஸ்வாதந்ய் “பராது தக்ஷுதே:” என்கிற ந்யாயத்தாலே நிரூபாதிக்கஸ்வதந்நாந் ஸ்வார்த்ஶ்ரவூத்நாந ஶ்ரமாதுமா அடியாகவந்தது. அப்படியே வஸ்தவந்நரங்களைப் பற்ற இஐ ஜீவனுக்கு ஶேஷித்வமும் நிரூபாதிக்கஷேஷியானவவன் ஸ்வார்த்மாகக் கொடுக்க வந்தது -

(ஸா.தி) வாக்யத்யுத்தாலும் ஶேஷித்வஸ்வாதந்யங்கன் தானும் ஸ்வார்த்மாக ஶ்ஷ்வரதத் துமென்கிறார் - இஐ ஜீவனுக்குள்ள இதுதி - ஶ்வய்யாபாரங்களிலுள்ள ஸ்வாதந்யமும் என்கை - ஶ்ரீமானிதி - ஶ்ரீமானு ஆன நாராயணனே -

(ஸா.ஸா) இஐ ஜீவனுக்கு இதி - நிரூபாதிக்கேதி - ஶ்வதந்நதயானியோகானஹ்தயா அக்ஷேதநங்களுக்கு கர்த்வுத்வஶ்ரதானு பண்ணலில்லையென்று கருத்து - யது, ஜீவனுக்கு ஶ்வாதந்யலக்ஷணகர்த்வுத்வ் ஶொன்னால் கர்த்வுத்வாஸ்தத்தாலே ஶ்ஷ்வரஸ்வாதந்யத்துக்கு ஶக்ஷுக் வாராதோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார் - இஐ ஜீவனுக்கு இதி । ஶ்வார்த்மாகக் கொடுக்கிறதும் ஶ்வாதந்யவார்யமாகையாலே ஶ்ஷ்வரஸ்வாதந்யத்துக்குக் குறையில்லையென்று கருத்து. நிரூபாதிக்கஸ்வதந்நாந ஶ்ஷ்வரனாலே வந்ததென்னுமில்வளவு மாத் ஶொன்னால் ததத்ஸ்வாதந்யமும் ஜீவஶ்ரயோஜனையுமாகில் ஶ்ஷ்வரஸேஷித்வகுணன் வாராதோ? என்கிற ஶக்ஷு வருகையாலே ததாரணாய ஶ்வார்த்யுதி ஆனாலும் ஶ்ஷ்வரயோஜனையில் மம நிரூபாதிக்கஸ்வாமித்வமில்லையென்று நிஷேதத்தாலே ஶொபாதிக்கஸ்வாமித்வமுண்டாகையால் அதினாலே ஶ்வஸேஷித்வத்துக்கு ஶக்ஷுக் ஶ்ரஸக்ஷியாதோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார் - அப்படியே இதி - யது, நமம என்று ஶ்வாதந்யஸ்வாமித்வநிஷேதம் கூடுமோ? நிரூபாதிக்கஸ்வாதந்யஸ்வாமித்வநிஷேதம் கூடுமென்னில் ஜீவனுக்கு ஶுண்யஶாபாதிக்கர்த்வுத்வத்தில் ஶுண்யஶாபாதிக்கவிஷேதாஸ் கமோபாதிக்கமானாலும் கர்த்வுத்வஸாமான்ய் முக்திதஸையிலுமிருக்கையாலே கமோபாதிக்கமன்றோ? அப்படியே ஶேஷித்வமும் முக்திதஸையில் அநுவர்திக்கையாலே அநோபாதிக்கமன்றோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். (இஐ) ஜீவனுக்கு இதி அப்படியே இதி ச வாக்ய த்யுத்தாலே ஶ்ரஸக்ஷுல்யாதத்வமே ஶ்வாதந்யஸ்வாமித்வங்களுக்கு அோபாதிக்கத்வமென்று கருத்து. இப்படி ஶ்ரமாதுமாலே நிரூபாதிக்கஸ்வஸேஷி யென்றும் நிரூபாதிக்கஸ்வதந்நென்றும் ஶொன்னது கூடுமோ? அப்போது ஶ்ஷ்வரஶ்ஷிவிஷித்வன் ஶேஷியென்றும், ரக்ஷகென்றும், மந்ரார்த் ஶொன்னது விரோதியாதோ? என்கிற ஶக்ஷுயைப் ஶ்ரஹ்ரித்துக் கொண்டு ஶ்ஷ்வரார்த்த்தை காரிகையாலே ஶ்ரஸஹ்ரிக்கிறார் - ஶ்ரீமானிதி இங்கும் ஶ்ரீவிஷித்வனுக்கே -

(ஸா.ஶ்ர) இஐ ஜீவனுக்கு இதுதி - எவ் விஸ்த்ரேணோஶாதிதே ஶ்ரணவநமஸோர்த்யு ஶாரதமாஸ் ஶுஶானுஸந்நானாய த்ரஸ்யந் ததநுஸந்நானஸ்ய ஶ்ரயோஜநமஶ்யாஶ்ரீமானிதுதினா । -

(ஸா.வி) ஜீவனுக்குள்ள இதி - ஶ்ஷ்வர ஜீவனுக்கு ஶேஷமானவையெல்லாம் இதி வாக்யேனோத்ந் ஶ்வார்த்மேவேஶ் ஶ்வாதந்யேண ஶஶோஶஸஹ்தமதி ந ஶுநரக்யத்யு எவ் ஶ்ரணவநமஸோர்த்யு ஶிஷித்வா தத்ரத்யுஸாரஶுதார்த்யு காரிகாஶ்யாஸ் ஶக்ஷுஶாதி ஶ்ரீமானிதி - ஶ்ரீமானு, ஶ்ரீவிஷித்வ: -

(ஸா.ஸ) இஐ ஜீவனுக்கு இதி - கர்த்வுத்வஶ்ராதீநத்வஸ்ய ச ஶ்ரகவதத்நான ஶக்திக்ரதயா ஶித்ரேஸ்தத எவ ஶ்வாதந்யேவேதி ஶாவ: - ஶ்ரலஶ்ஷாதிஷயஶாகத்வ க்ரதஸேஷித்வஸ்ய ச தயேவ ஶ்ராதீநத்வமிதுதி - அப்படியே இதி. நிரூபாதிக்கஸ்வாதந்யஸேஷித்வ நிவூத்திரூபார்த்யுத்யஸ்ய ஶாதவ்யஸாரத்வ் ஶாஶ்ரதாயிக்கத்வமதிக்காரிஸித்தி ஶ்ரயோஜநகத்வ் ச த்ரஶ்யாமாஶ. ஶ்ரீமானிதி -

மூ - “ஸ்ரீமான்ஸ்வதந்ஸ்வாமி த சர்வத்ரான்யானபேக்யா ।

நிரபேகஸ்வதந்ஸ்வாமித்வம் ச்வாமித்வம் தான்யஸ்ய ந க்ஷித் ॥

தாரஸ்ய நமஸஸ்த்ரேமௌ சாரௌ தேசிகதர்ஸிதௌ ।

அநந்யஸரணத்வாதேரதிகாரஸ்ய சித்ஹ்யே ॥”

(சா.தீ) சர்வவ்யாபாரங்களிலும் - அந்யானபேக்யா, ஸ்வத: ஂன்றபடி - ஸ்வதந்ஸ்வாமித்வமாகாநித்நாண் - அந்யஸ்ய, தத்வயதிரித்நஜீவாத்மாக்களக்ஞக்ஞ - ஂரு வ்யாபாரங்களிலும் நிரபேகஸ்வாதந்யமும் க்ஷிதபி வஸ்துநி ஸ்வதஸ்ஷேபித்வமும் இல்லையென்கை - ஸ்ரணவநமஸ்ஸுக்களக்ஞதைய இந்நத அர்த்தவிஸேஷங்களிரண்டும் இவ் அதிகாரியித்நுதைய அநந்யஸரணத்வானந்ய ஸ்ரயௌகநத்வரூபாதிகாரசித்ஹ்யர்த்தமாசார்யர்களாலே சாரௌத்வமாக காட்டப்பட்டதென்கிறார் - தாரஸ்யேதி - அர்த்த ஸ்ரப்தம் -

(சா.ஸ்வ) இங்கும் ஸ்வாதந்யாதிகள சாஸ்த்ரஸ்த்ரயால் விரௌதமில்லையென்று கருத்ந்து - ஸ்ரகவதௌந்யானபேகஸ்வாதந்யஸ்வாமித்வம் ஸ்ரணவர்த்தம் ஜீவஸ்ய தந்நிஸேதம் நமஸ்ஸித்ந் அர்த்த மென்று கருத்ந்து - ஸ்ரஸ்ரதாயசித்ஹ்யமன்றாகில் ஸ்ரபாதேயத்வம் க்ஷுத்ரமௌ? ஂன்கிற ஸ்ரஹ்வாரணர்த்த தேசிகேதி - சாரௌ ஂன்று சாஸ்த்ரக் க்ஷுத்ரமௌ? ஸ்ர தத்ரூபாயமில்லாமையாலே சாரத்வம் க்ஷுதாதே? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - அநந்யேநேதி - அாதிஸத்வதேன அநந்யஸ்ரயௌகநத்வஸஹ்: - ஸ்வாதந்யநிஸேதத்தாலே ஸ்ரபாயாந்ரானதிகாரமும், அநந்யாஹ் நிரூபாதிகஸேபித்வத்தாலே கௌஹ்யேகஸ்ரூபர்த்த ரூபித்வா ஸ்ரயௌகநாந்ரானவ்யமும் ஸ்ரலிக்குமென்று கருத்ந்து - இப்படி தனக்கு ஸ்வாமித்வஸ்வாதந்யநிஸேதம் சாரர்த்த மென்று

(சா.வி) சர்வத்ரான்யானபேக்யா ஸ்வதந்ஸ்வ: , அநந்யாதிநஸ்வாதந்யவான், அந்யானபேக்யா ஸ்வாமி த. அநந்யாதிநஸ்வாமித்வாஸ்த்ரேதி ஸாவ: - “யஸ்யா விக்ஷய முக்ஷம் ததஹ்நிதஸ்ராதிந:” இத்யுக்தலக்ஷ்யதிநத்வம் ஸ்ரதிஸ்ராரர்த்தக்ரணேதி லக்ஷ்யா: ஸ்ரதிஸ்ராரர்த்தம் த ஸ்வஸ்வேக்ஷாசித்ஹ்யமிதி நானந்யாதிநத்வக்ஷதி: - ஸ்வதந்ஸ்வத்வம் நாம? யதேஸ்தவிநியௌகநஸக்திமத்வம் - ஸ்ரதந்ஸ்வத்வம் த யதேஸ்தவிநியுஜ்யமானத்வம் - ஸேபித்வம் நாம? ஸ்வகதாதிஸயாதானேக்ஷயௌபாடாத்வம். ஸேபித்வம் ஸ்ரகதாதிஸயாதானேக்ஷயௌபாடேயத்வம். அந்யஸ்ய, திவ்யத்ரஸ்ரதிஸித்நஸ்ய. க்ஷித்ந, க்ஷிதபி. நிரபேகஸ்வதந்ஸ்வத்வம் நிரபேகஸ்வாமித்வம் த ந ஸ்வதி - இமௌ நமஸஸ்தாரஸ்ய ஸ்ரணவஸ்ய த தேசிகதர்ஸிதௌ - சாராவேதௌ கிஹ்ருவத இத்யத்ராஹ. அநந்யஸரணத்வாதேரதி - அாதிஸத்வதேநானந்யஸ்ரயௌகநத்வம் க்ரஹ்யே - அதிகாரஸ்ய தத்ரூபாகித்நஸ்ய சித்ஹ்யே ஸ்ரகவதேகஸ்ராதந்யம் ஜானேன அந்யாஸ்ரயணாஸ்ஸ்வாத் - தத்ரூபாயாந்ரேஸு ஸாமர்த்த்யஸ்ய ஸ்ரகவதாஸ்யதத்வாத்

(சா.ஸ) ஸ்வதந்ஸ்வத்வம் நாம யதேஸ்தவிநியௌகநஸக்திமத்வம். ஸ்வாமித்வம் த ஸேபித்வம் - தத்ர ஸ்வகதாதிஸயாதானேக்ஷயௌபாடாத்வம் - ஸர்வேஸ்வபி வ்யாபாரேஸ்வநந்யாதிந ஸ்வதந்ஸ்வ: அநந்யாதிநஸேபி த ஸ்ரீமானேவ - அந்யஸ்ய ஜீவஸ்ய ந க்ஷித், ஜானகிகிர்ஸா ஸ்ரயத்நாதிஸ்வபி - ஸ்ரவர்த்தஸ்ரதிஸாதித்ந யத்ரஹ்வதஸ்ஷேபித்வம் ஸ்வதந்ஸ்வத்வம் த தத்ராரஸ்ய ஸ்ரணவஸ்ய தாத்ரஸ்யரூஸ்ரஸார: - ஸத்ரார்த்தஸ்ரதிஸாதித்ந யஜீவஸ்ய தத்ரஹ்வாஸாவரூஸம் தத்ர நமஸஸ்தாத்ரஸ்யரூஸ்ரஸார: - இமௌ சாராவிதி ஸடாஹ்யா விவக்ஷிதௌ - தேசிகேரூபதித்ரௌ - ஂவமுஸ்ரதேஸ்ய கித்ந ஸ்ரயௌகநமித்யத்ராஹ. அநந்யேதி. அநந்யௌபாயத்வமாதிஸத்வதர்த்தஸ்ரூதமநந்யஸ்ரயௌகநத்வம் த. ஂதத்ரூபௌதிகார: அகித்நஸ்யமநந்யகதித்வம் த. தஸ்யசித்ஹ்ய இத்யர்த்த: ।

மூ - லோகத்தில் ஸ்வாமித்வஸ்வாதந்யங்கள் அபிமதங்களாயும், டாஸத்வபாரதந்யங்கள் அநபிமதங்களாயும், தோற்றுக்கிறது கர்மோபாதிக்கமாக அத்தனை - இங்கு ப்ரணவநமஸ்ஸுக்களிலே சொன்ன டாஸத்வமும் பாரதந்யமும் “டாஸமூதாஸ்வதஸ்சர்வ” இதுயாதிக்களின்படியே ஸ்வரூபப்ராஸமாயையாலே தத்வவிததுக்களுக்கு அநுகூலங்கள் -

(ஸா.டீ) இத் டாஸத்வ பாரதந்யங்கள் ஸ்வரூப ப்ரயுக்தமானால் டேதநனுக்கு அநபிமதமாய் தோற்றுக்கிறது தென்னென்னிலருளிச் ஸெய்கிறார். லோகத்தில் இதுயாதி. அநபிமதத்வம் கர்மோபாதிக்கம் - கர்மம் கழிந்தவர்களுக்கும், தத்வடர்ஸிக்களுக்கும், ஸ்வரூபப்ராஸங்களாகையால் அநுகூலங்களாயே தோற்றுமென்கை -

(ஸா.ஸா) சொன்னது கூடுமோ? அப்போது தனக்கு ஸ்வாமித்வ ஸ்வாதந்யங்கள் லோகத்திலே பூரூபார்மாயும், டாஸத்வபாரதந்யங்கள் அபூரூபார்மாயும் தோற்றுக்கிறது விரோதியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - லோகத்தில் இதி - கர்மோபாதிக்க மென்று சொல்லுகையாலே லோகத்தில் பூரூபார்மபூரூபார்மத்வத்துக்கு கர்மமே நிமித்த மென்று கருத்து. லோகத்தில் என்றது விஸயஸஸமீ. லோகஸ்த் படார்தநிரூபித ஸ்வாமித்வஸ்வாதந்யங்களென்றபடி - லோகத்திலே ஸ்வாதந்யபாரதந்யாதிக்களுக்கு பூரூபார்மபூரூபார்மத்வம் கர்மநிமித்தமானாலுமிங்கு ப்ரணவநமஸ்ஸுக்களுக்கு ப்ரஹ்மடாஸத்வபாரதந்யங்களை ஸாரார்மமாகச் சொன்னது கூடுமோ? “சர்வ பரவஸ் டு:ஃ” என்கிறபடியே அதுகள் டு:ஃதாத்த்மங்களன்றோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இங்கு இதி - இங்கு ப்ரஹ்மடாஸத்வ பாரதந்யங்கள் ஸ்வரூபப்ராஸமானாலது சர்வர்க்கும் அநுகூலமாகத் தோற்றவேண்டாவோ? என்ன தத்வவிததுக்களுக்கு இதி - பாஹ்யஜநங்களுக்கு டாஸ்யபரிஜ்ஞானமில்லாமையாலே சர்வர்க்கும் தோற்றவில்லையென்றபடி - இப்படி அந்யாஹ் -

(ஸா.ப்ர) எவமபி டாஸத்வ பாரதந்யயோலோகந்யாடாநானுகூல்யமேவ ஸ்யாதித்யத்ராஹ-லோகத்திலும் இதுயாதி - நந்வேவ் நமஸோ஽ந்யஸேஷத்வவ்யாவர்தகத்வே ப்ரஹ்மடாஸத்வபாரதந்யமபி வ்யாவர்த்யேதேத்யத்ரஹ்மந்நிரூபாதிக்கம் -

(ஸா.வி) ப்ரஹ்மடாஸத்வ ஸேஷித்வஜ்ஞானேந தடேகப்ரயோஜநத்வாஞ்ஞானந்யோபாயத்வானந்யஸர்ணத்வானந்யப்ரயோஜநகத்வ ரூபாதிக்காரஸிஹ்நிதீதி ப்ரஹ்ம:-நநு லோகே ஸ்வாமித்வஸ்வாதந்யயோரபிமதத்வம் டாஸத்வபாரதந்யயோரநபிமதத்வம் ட் ட்ஷயதே - இஹ து தத்வபரித்யம் கத்யமித்யத்ர கர்மோபாதிக்கம் டேதநபிமதம். ஸ்வரூபப்ரயுக்தம் டேதஸ்வரூபஜ்ஞானபிமத- மித்யபிப்ராபேணாஹ - லோகத்தில் இதி - நநு அந்யஸேஷத்வ -

(ஸா.ஸ) ஸ்வஸ்வாதந்யேணைவோபாயாந்தரேஷ்வஸாமத்ரயப்ரடஸ்ய ஸேஷிண எவ பரதந்ந்ரமுமுகுஸேஷமூத் ப்ரத்யுபாயத்வாநந்யோபாயத்வம் ஸேஷத்வாடேவ ஸேஷிவிஸயக ஸேஷவூத்திரூப கைஹ்நீயைக் ப்ரயோஜநகத்வமித்யநந்யப்ரயோஜநத்வம் டேத்யாதிக்காரஸிஹ்நிதீதி - அஹிஹ்நித்யுத்தப்ரத்யமதூதீயயோஜநயோரபேக்ஷயா நமஸஸாரோ஽யமித்யுத்தி: - தயோரூபாய பரத்வம் ஹி ஸிஹ்நித்யம் - ட்விதீயாதடதிகாரோபயோக்யத்ரபரா. தத்வபரிஜ்ஞானபூர்வகத்வாடுபாயவிஸேஷபரிஹ்நித்யஸ்ய ட்விதீயைவாடாரீராடுதேதி ப்ரஹ்ம:- நநு டாஸத்வபாரதந்யே இஹ ஸ்வானுகூலதயைவோபலப்தே ஸ்வானுகூலம் ப்ரமாதிக்கம் ட் ஹி ஸ்வரூபமிஹானுஸந்நேயம். நேதரதித்யத்ராஹ. லோகத்தில் இதுயாதிநா- இத்ம் ஸூக்ஷ்மயோஜானுஸாரேண -

மூ - இப்படி அத்யந்தபாரத்யங்கங்கள் சித்திக்கையாலே “அடியார்க்கென்னையாட்படுத்த விமலன்” -

(சா.தி) அடியார்க்கென்னையாட்படுத்த விமலன் இதாதி- இஃவரன் ஸ்கீயரை ஸாஹித விஸயத்தில் -

(சா.ஸா) நிரூபாஹிகஹவஃஃஸ்த்வமும், நிரூபாஹிகபாரதந்யமும், ப்ரணவநமஸுஃககளில் ஸோடியமாகில் பூர்வ பூரூபாஃகாஃதாஹிகாரத்திலே ஹாஹவதஸேஸ்த்வமும் ஢டிய஢பததாஃப்யாஃத மென்று ஸொன்னது விரோஹியாதோ? ஂன்னவருளிஃ ஸெய்கிறார். இப்படி இதி. அடியார்க்கு இதி - அடியார்க்கு, ஸ்வதாஸார்களுக்கு - ஹாஹவதார்களுக்குஃகென்றபடி. ஂன்ன, அடியேனை - ஆஃபடுத்த, தாஸனாகப் பண்ணின. விமலன், நிர்஢லன் - ஸ்வஸ்ய தாஸத்வெந ப்ராஸ்தனைத் தனக்கு அஹிதனான ஂந்யனுக்கு தாஸனாக்குகிறது இஃப்யாஹிக -

(சா.ப்ர) ஸ்வா஢ித்வ ஸ்வாதந்யாஹ்யா஢ெவ அப்யவஸானாத்திஸ்திரித்யாஃ- இப்படி அத்யந்தெத்யாஹிநா. அடியார்க்கு இத்யாதி-ஸாஃதாஃத்யஸுஃத்யா ஸேஸ்த்வாநஹிததிஃஃதுபாபநிவர்தநயோஃநைர்஢த்ய- -

(சா.வி) நிஸேஃதே ஹாஹவதஸேஸ்த்வ஢பி நிஸேஃத்யெதெத்யத்ர ஹவஃஃஸ்த்வகாஃதாஹூத்வாத்ததவிர்ஃத்யா ப்ரத்யுத ததநுகூலத்வெந ஸ்வதந்ரெஹ ஹவதாஸ்வேஃதவிஸயெ விநியோஃகாஃஃ ஹாஹவதஸேஸ்த்வம் ஸிஃத்யதீத்யாஹிக஢ர்த் பூர்வ ஸாஹித஢பி ப்ரகூதெ ஸஃஃஃமயிதமாஃ- இப்படி அத்யந்தெதி - பாரதந்யம், யதேஃதவிநியுஃய஢ானத்வம்- பாராஃத்யம் யதேஃதவிநியோஃகாஃத்வம்- ததெவஸேஸ்த்வம் - கும்பாரவரதாஃயீ: ஸேஸ்த்வபாரதந்யயோரித்ய஢ெவ ஢ெத ஂத: - நநு கதம் ஸேஸ்த்வாஃபாரதந்ய஢திரிஃயதெ?இத்யம். யதேஃதவிநியோஃகாஃத்வம் ஸேஸ்த்வம் யதேஃதவிநியுஃய஢ானத்வம் பாரதந்ய஢ிதி - ஂஃஃ. “யதேஃதவிநியோஃகாஃதேஸஸத்வெந கஃயதெ. இஃவரெஹ ஃகதஸர்வம் யதேஃதம் விநியுஃயதெ. ||” இதி ஃந்யெந இப்படி, ஂவம் ப்ரகாரெஹ - ந஢ஸஸத்வெநோகாராந்வித ஸுபஃஃததூர்யா ஃ பூர்வஃயாஃயாத ப்ரகாரெதெத்ய: - அத்யந்தபாரதந்ய- பாராஃத்யங்கங்கள் ஸித்திக்கையாலே அத்யந்தபாரதந்ய பாராஃத்யயோ:ப்ர஢ாஹமூலகதயா ஃதாதத்வாஹித்ய: - இஃதவிநியோஃகாஃதிராநபடியாலே, இத்யத்ர யதேஃதவிநியுஃததயா ஃதெதி பூரணியம் - ஂந்யதா அத்யந்த பாரதந்யம் ஸித்திக்கையாலே இதி ஃஃதுநிர்ஃதெஸ்ய ஸ்வதந்ரனான இதி விஸேஸணோபாஹானஸ்ய ஃதாஸாஃஃத்யாபதெ: . யதேஃதவிநியோஃகாஃத்வம் யதேஃதவிநியுஃய஢ானத்வயோஸ்ததா நிஸ்யாஹித்ய: - ததீயஸேஸ்த்வமும் ஹாஹவதஸேஸ்த்வம் ஃ. இங்கே, ஸேஸ்த்வ பாரதந்யஸோஃதக ஸத்வயோரெவ-ஸித்தம், ஃதாபிதம் - இஃதவிநியோஃகாஃத்வஸ்யேஃதவிஸயெ விநியுஃய஢ானத்வஸ்ய ஃ நிஸிஃதத்வாஃதாஃகவதானா஢ம் ஹாஹவத இஃத்வாஃதாஃகவதவிஸயெஃபி ஹவதா ஸேஸ்த்வெந விநியுஃதத்வாஃதாஃகவதானா஢ம் ஹாஹவதஸேஸ்த்வ஢பீஃவ நிஸிஃத஢ித்ய: - அடியார்க்கென்னையாட்படுத்த விமலன் இதி- ஹவதஸ்வதாஸவிஸயெ விநியோஃதூத்வலஃகண ஸ்வாதந்யெ ப்ர஢ாஹம் தர்ஸிதம் - அடியார்க்கு, தாஸானாம் - ஂன்ன, ஂஸ்஢ான் - ஆஃபடுத்த, தததீநத்வெந விநியோஃதா - விமலன், ஸ்வதந்ர: - ஂததெவ -

(சா.ஸம்) ப்ரணவந஢ஸோஸஸேஸ்த்வபாரதந்ய ரூபோஃதர்ஸிஸிஃததீதோ ஢வதி. ஂவம் ஸித்தாஹ்யா஢த்யந்த பாரதந்ய பாராஃத்யாஹ்யாம் இஃவ ஹவதோஃப்யத்யந்தாஹிதத ததீய ஸேஸ்த்வஸித்திப்ரகாரம் ஃதாஃ. இப்படி இத்யாஹிநா. விமலன், ப்ரத்ய஢ாவதா஢த்ர விஸ்ர஢ஃஃதுபாப ப்ரதி஢த: . தத்ர “இஃவரெஹ ஃகதஸர்வம் -

மூ - என்கிறபடியே ஸ்வதந்நான ஸேஷிக்கு ஐஹினியோ஑ாஹ்னானபடியாலே தடீயஸேஷத்வமுமிங்கே ஸி஑்஑ம்- ஸேஷியுமாய் ஸ்வதந்நுமாகையாலே ஐஹ்ரன் இவ்஑ா஑்஑ாவத்தனக்கு நல்லாரானவடியார்க்குத் தன்னு஑ப்பாலே ஸேஷமாக்கினால் இது (஑பாஸமென்ன) ப்ராஸமன்றென்னவொண்ணாது. விலக்கவு மொண்ணாது. ஸேஷியாகையாலே ஐஹினியோ஑த்துக்கு ப்ராஸன், ஸ்வதந்நாகையாலேயிதுக்கு ஸமர்த்ந-

(ஸா.டீ) ஑ாஸனாக்கிவைக்குமென்று ப்ரா஑ாங்களுண்டாகையாலென்றபடி - இங்கே, ஑த்யந்தபாரதந்யப்ரதிபா஑மா஑ இந் நமஸ்ஸிலேயென்றபடி - ஸேஷியுமாய் ஑த்யாடி - நல்லாரான, ஑஑ிமதரானவென்கை -

(ஸா.ஸா) ஑ிருந்தால் ஑ூடாமையாலே நர்஑த்ய் ஸி஑்஑மென்று ஑ருத்து. ஑த்யந்தபாராபாரதந்யர்த்ங்கள் ஸி஑்஑ிக்கையாலே என்கிறது ஸ்வதந்நஸேஷிக்கு ஐஹினியோ஑ாஹ்னானபடியாலே என்கிறதுக்கு ஹேதுவென்று ஑ருத்து - இங்கே, நமஸ்ஸிலென்றபடி - இப்படி ஑நந்யாஹ்நிஸுபா஑ி஑ஸேஷ஑ூதனான விவனை ஐஹ்ரன் ஑ந்ய஑ா஑வதவிஷயத்தில் ஸேஷ஑ூதனாக வினியோ஑ித்தாலது ஑பாஸ மென்று திமிரும்படியாயிராதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - ஸேஷியுமாய் ஑தி - நல்லாரான, “஑ானீ த்வாத்஑ை ஑ே மதம்” என்கிறபடி ஑஑ிமதரானவென்றபடி - ஑பாஸமிதி - ஸேஷியு஑ப்பே பூஸுபா஑்மென்று யிருக்கையாலேயும் பாரதந்யத்தாலேயுமென்றபடி - இப்படி ஸேஷத்வபாரதந்யத்தாலே ஑ா஑வத஑ாஸ்யப்ராஸமென்று த்யுதுமநஹ்மானாலும் ஐஹ்ரன் ஑நந்யாஹ்ஸ்வஸேஷவஸ்துவை ஑ந்யத்ர- வினியோ஑ிக்கிறது ஑ஸ஑்஑ுத மன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸேஷியாகையாலே ஑த்யாடி - ய஑்஑ா, பூர்வா஑்யத்திலே ஸேஷியுமாய் ஸ்வதந்நுமாய் என்று விஸேஷந஑்ய் வினியோ஑஑்வோபயு஑்஑மா஑க் ஑ொல்லவேணுமோ? ஑ந்யதர் போறாதோ? என்ன ஑஑யஸா஑்ய஑யமருளிச் ஑ெய்கிறார் - ஸேஷியாகையாலே ஑த்யாடி -

(ஸா.ப்ர) வத்யா மம ஑ா஑வதஸேஷத்வாபா஑ ஑த்யு஑்஑ப்ர஑ரே஑ேத்யர்த்: | -

(ஸா.வி) ஸ்புஷ்டயதி ஸேஷியுமாய் ஸ்வதந்நுமாகையாலே ஑தி - தன்னு஑ப்பாலே, ஸுப்ரீத்யா - நல்லவரானவடியார்க்கு ஸேஷமாக்கினால், ஸு஑ாஸான் ஑மீ஑ீநஸு஑ாஸ யதேஹினியோ஑ாஹ்த்வெந வினியு஑்஑ு஑்஑ே ஑ேத் - இது, ஑஑ம், - ஸு஑ாஸ யதேஹினியோ஑ாஹ்஑ரணம் | - ப்ராஸமென்று, யோ஑்ய் ந ஑வதி - என்னவொண்ணாது - ஑தி ந வ஑்வயமித்யர்த்: - ஸேஷித்வாத் ஸ்வதந்நத்வா஑்஑ - ஸுவுஹ் வினியோ஑஑ரண் யு஑்஑மேவதி ஑ாவ: - ஸேஷித்வஸுாதந்யயோர்வினியோ஑னோபயோ஑ித்வப்ர஑ாமாஹ - ஸேஷியாகையாலே ஑தி - ஸேஷியாகையாலே, ஸுாமித்வாத் - ஐஹினியோ஑த்துக்கு, யதேஹினியோ஑் ஑ர்தும் - ப்ராஸன், யோ஑்ய: - ஸ்வதந்நனாகையாலே, ஸ்வதந்நதயா | நிரபே஑஑ர்த்யேத்யர்த்: - இதுக்கு, யதேஹினியோ஑நஸ்ய - ஑மர்த்ந், ஑஑்஑: - ஑ர்வத்ர நிரபே஑஑ர்த்யேத்யாபி நிரபே஑஑வினியோ஑ந஑஑்஑ித்வா஑்஑ிநியு஑்஑ு஑்஑ ஑த்யர்த்: - ஸ்வதந்நத்வே஑்யுஸேஷனோ வினியோ஑னே யோ஑்யதா நாஸ்தீதி ஸேஷியாகையாலே ஑த்யு஑்஑ம் -

(ஸா.ஸ) யதேஹ் வினியு஑்யதே” ஑த்ய஑ியு஑்஑வ஑நம஑ிப்ரேதம் | நனு ஸுவுஸேஷ ஑ர்வஸேஷத்வ் ஑த்ய் ஸுவு஑ுபானு஑ுணம்? ஑ேஷா஑்஑ித்யா஑ரணே வா ஑ி் நித்யாம஑ம்? ஑்஑் வா ஑ிம்? ஑த்யத்ராஹ | ஸேஷியுமாய் ஑த்யாடி - தன்னு஑ப்பாலே, ஸுாதிஸ்யா஑ி | “஑ானீத்வாத்஑ை | ஑ ஑ மம ப்ரீய:” ஑த்யு஑்஑ஸுா஑்஑ிதாதிஸயோ ஑்யத்யந்தா஑ிமத ஑தி ஑ாவ: | ப்ராஸம், ஸுவு஑ுபானு஑ுணம் | ப்ராஸன், ஑ஹ்: , நல்லாரான ஑தி | ஑ர்யா஑ா஑ரணே | -

மூ - “மற்றுமோர் தெய்வமுளதென்றிருப்பாரோடுற்றிலேனுற்றது முன்னடியார்க்கடிமை” என்கிற பாட்டிலும் இவ் அर्थ கண்டுகொள்வது -

(சா.தி) भागवतशेषत्वத்தில் ப்ரमाण காட்டுகிறார் - மற்றுமோர் இத்யாதியால் வேறு தேவதான்தர் ஸேஷியாக நமக்குண்டென்றிருப்பாரோடு உறவிலேன். ப்ராப்தமானதுமுன் டாசர் விஷயத்தில் டாஸ்யமே எனக்கென்கை - இம் ஸேஷத்வ் பராதினதாப்யுத்தமென்றும், குணவிஷயே ஸ்வேச்சாப்யுத்த மென்றும் த்விவிதம் - அதில் ஸ்வேச்சாப்யுத்தஸேஷத்வ் ப்ரகவானுக்கே பாராதின்யப்யுத்தமாத்தாக்களுக்கு. இவர்களுக்கும் க்வசிதுணவிஷயே ஸ்வேச்சாப்யுத்தமுமாம். இஷ்வரன் தன்னை ஸ்வகீயர்க்கு ஸேஷமாக ஸங்க்லிப்த்துவைக்குமாப் போலே ஸ்வகீயரையும் ஸ்வாபிமதர்க்கு - ஸேஷமாக ஸங்க்லிப்த்கும் - ப்ராகவதர்க்கு அந்யோந்ய -

(சா.ஸ்வ) समर्था स्वामिக்கும் அஸமர்த் ஸ்வமிக்கும் விநியோஜகத்வ் கூடாதென்று கருத்து - இப்படி நமஸ்ஸிலே அத்யந்தபாரதந்யாபிதானமுதேந ப்ராகவதஸேஷத்வ் ஸித்தமென்று ஸொன்னது கூடுமோ? ஸர்வேஷ்வரன் ஸன்னிதியிலே ஸார்த்மாக திரு அஸ்தாக்ரத்தை குறித்து மந்தார்த்த்தை வெளியிட்ட திருமங்கையாழ்வார், “கண்ணபுரமொன்றுடையானுக்கடியேனொருவர்க்குரியேனோ” என்று ப்ரணவார்த்ம் மாத்ரம் ஸாதித்ததன்றிக்கே நமஸ்ஸுக்கு ப்ராகவதஸேஷத்வாத்ர்த்ம் ஸாதிக்கவில்லையே? ஆகையால் அஸ்ப்ரடாயமாக நமஸ்ஸுக்கு ப்ராகவதஸேஷத்வத்திலே தாத்ப்ய் ஸொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - மற்றுமோர் இதி- மற்றுமோர் தெய்வம், வேறொரு தெய்வம் - உளதென்றிருப்பாரோடு, தேவதான்தர் ஸேஷியாக நமக்குண்டென்றிருப்பாரோடு - உற்றிலேன். உற்று, ஸம்வந்தித்து - இலேன், உறவிலேன், உற்றதும், ப்ராப்தமானதும் - அங்ஜிக்ரதமானது மென்றபடி. உன்னடியார்க்கடிமை, உன் டாசவிஷயத்திலே டாஸ்யமென்றபடி - இங்குற்றது முன்னடியார்க்கடிமை என்கிறவிடத்திலும் இவ் அर्थ கண்டுகொள்வதென்று ஏதாவந்த்ரம் ஸொல்லாதே என்கிற பாட்டிலுமென்று ஸொல்லுகையாலே இப்பாட்டில் நின் திருவெட்டெழுத்தும் கற்று நான் என்று ஸொல்லுகையாலே இந்தப்பாட்டு மூலமந்தார்த்மகதந மென்று கொள்ள வேண்டுகையால் கண்ணபுரமொன்றுடையானுக்கடியேனென்கிறவிடத்தில் -

(சா.ப்ர) एवं भगवच्छेषत्वस्य तदीयपर्यन्तत्वमुक्त्वा देवतान्तरशेषत्वव्यावृत्तैरपि तदीयपर्यन्तत्वमु-
भयोस्साम्प्रदायिकत्वमप्याह - மற்றுமோர் இத்யாதிநா - த்வத்யதிரேகேநாபி காசந தேவதாஸ்தீத்யத்ய-
வஸ்யத்ரிநாஹ் ஸம்வத்ர:-த்வதாஸானா டாஸ்ய் ச ப்ராப்தவானித்யர்த்ம்:- एवं स्वामिनः स्वातन्त्र्याद्भागवतशेषत्वं प्रसाध्य
ஸர்வஸேஷிணோ ப்ராகவதோ஽பி ப்ராகவதஸேஷத்வாத்ஸ்வஸ்ய ப்ராகவதஸேஷத்வ் கைமுதிக-

(சா.வி) शेषिणोऽपि दुर्बलस्य प्रबलभृत्यविषये यथेष्टविनियोजनशक्तिर्नास्तीति यथेष्टविनियोजनं
सिद्ध्यतीति स्वतन्त्रणाकையாலே இத்யுத்தம் - இஃ ப்ராகவதஸேஷத்வ் தேவதான்தர்ஸம்வந்த்வர்ஜநபர்யந்தமித்யபிப்ரேத்யாஹ -
மற்றுமோர் இதி-ப்ராகவந் த்வத்யதிரித்த்ம் தைவமஸ்தீதி மந்யமானைஸ்ஸஹ ந வஸையம்-த்வதாஸானா டாஸ்யமேவ
மமாஸ்தீத்யர்த்ம்:- पुरुषार्थकाष्ठाधिकारे साधितमेव भागवतशेषत्वसिद्धिप्रकारमिह -

(சா.ஸ) प्रमाणमाह। மற்றுமோர் இதி। உற்றிலேன் ஸம்வந்திதூர்:। உற்றதும், யோக்யதயாபேகித்த்ம் ச।
நந்விஷ்வரஸ்யாபி “ப்ராகவந்முநிஸாஹ்ல கிங்ங்ரௌ ஸமுபஸ்திதௌ” இத்யாதி ஸ்ரவணே ஸேஷியுமாகையாலே இத்யுத்த -

(சா.தி) ஷேஷத்வத்தில் பரஸ்பராஶ்ரயவிரோதமில்லையென்னுமில் அர்த்தங்களை காரிகைகளாலே சङ्ग्रह காட்டுகிறார். ஸ்வேச்ச்யைவ்யாதி உபபாதிதமியந்நே - ஸ்வேச்ச்யைவீ - பரமாத்மாவுக்கு ஸ்வபக்தஸேஷத்வம் ஸ்வேச்ச்யாலே வரும் - ந: , பாகவதரான நமக்கு - பகவதூக்தஸேஷத்வம் தாதிந்யபலாது, பகவத்பாரதந்யபலத்தாலே வரும். பகவத்பாரதந்யாத்நியோகத்தாலென்றபடி - நமக்கும் பகவதூக்தஸேஷத்வம் க்விச்சுணி விஷயத்தில் ஸ்வேச்ச்யாலும் வரும். இத்தை உபபாதிக்கிறார் -

(சா.ஸ்வா) **ப்ரணவார்த்த** கथितமானபடியாலே இது **நமஸ்ஸின்** அর্থவिवरण மென்கிறது **சூचित**மாகையாலிந்த **நமஸ்ஸின்** அর্থமும் **சம்ப்ரதாயமூல** மென்று கருத்து - இப்படி **श्रीमान्** **स्वतन्त्रस्वामी** **च** என்று **श्रीमानே** **स्वामी** **अन्यस्य** **स्वाम्य**மில்லை. **श्रीमानே** **स्वतन्त्र**ன் - **अन्यस्य** **स्वातन्त्र्य**மில்லையென்று **प्रणवनमस्**ஸுக்களுக்கு **सार्थ**மென்றும், **भागवतशेष**த்வ்நமஸ்ஸில் **फलितार्थ** மென்றும், சொன்னது கூடுமோ? அப்போது **सर्वेश्वर**ன் தானே **पिराட்டியோடே** கூட **कुचेलादि** **भागवतविषय**த்திலே **दास्यं** **वहि**த்தது **विरोधि**யாதோ? **भगवत्पारतन्त्र्या**தினமாக **भागवतदास्य**மங்ஜீகரித்தால் **भगवद्दास**த்வாவிசேஷாதேவதாந்நரவிஷயத்திலும், **लौकिकविषय**த்திலும், **दास्यं** **प्रसङ्गि**யாதோ? **स्वतन्त्रशेषि**நியமநாதினமாக **भागवतदास्यं** **स्वरूपप्राप्त**மாகில் **गुणादिक** **भागवतविषय**த்தில் **गुणकृत**மாக **स्वेच्छादास्यं** **स्वरूपविरुद्ध**மாக **प्रसङ्गि**யாதோ? **स्वतन्त्रशेषि**சங்கல்பாதினமாக **स्वरूपप्राप्त**மாக **भागवतदास्य**மங்ஜீகரித்தால் **परस्परं** **भागवत**ர்களுக்கு **दास्यमन्योन्याश्रय**ஸ்தமாகையாலே **विरुद्ध**மன்றோ? இत्यादि **शङ्कै**யில் **कारिकै**களாலே **उक्तानुक्तार्थ**ங்களை **सङ्ग्रहि**க்கிறார் - **स्वेच्छयै**வையாதிநா - **परे**ஸ்ய, **ईश्वर**ஸ்ய - **स्वभक्तान्** **प्रति**, **कुचेलादीन्** **प्रति** - **स्वेच्छयै**வ **शेषत्वम्**। **भागवतत्व**ப்ரயுக்தயா **स्वेच्छयै**வ। **न** **तु** **जीवस्येव** **परेच्छया** - **अनेन** **स्वरूप** **प्रयुक्तशेषित्वस्य** **विरोधो** **नास्तीति** **भावः** **नः**, **अस्माकं** **भागवतशेषत्वम्** - **तादधीन्य**பலாத், **तत्पारतन्त्र**பலாஹ்வேத் - **अनेन** **भगवतो** **भागवतशेषत्वं** **स्वातन्त्र्य**ப்ரயுக்தம் - **जीवानां** **भागवतशेषत्वं** **पारतन्त्र्य**ப்ரயுக்தமिति **वैषम्यम्**। **नः** **अस्माकं** **गुणाधिकं** **भागवतविषये** **क्वचिच्छेषत्वं** **स्वेच्छयापि** **भवेत्** - **अपि** **शब्देन** **परेच्छापि** **तत्र** -

(सा.प्र) न्यायसिद्धमिति दर्शयन्नन्याधीनत्वरूपस्यापि तस्य भोग्यतमत्वे निदानं भगवतो भागवतशेषत्वे प्रमाणमप्याह । स्वेच्छयैवेत्यादिना । तादधीन्यबलात्, भगवच्छेषत्वबलादित्यर्थः -

(सा.वि) सुखानुसन्धानाय कारिकाभिर्निबध्नाति - स्वेच्छयैवेति नः, अस्माकं - तादधीन्यबलात्-
भगवत्पारतन्त्र्यवशात् - परेशस्य स्वेच्छयैव, भगवदिच्छयैव भगवद्गतशेषत्वं स्यात् - क्वचित्,
गुणाधिकविषये-ज्ञानानुष्ठान भगवद्गुणशेष शिष्यानुकम्पित्व सौशील्यसौलभ्यादि मद्विषये- -

(सा.सं) सर्वशेषित्वमीश्वरस्य कुतः? ईश्वरे विद्यमानशेषत्वापेक्षया जीवे विद्यमान शेषत्वस्य को विशेषः? शेषमाकङ्क्षिणां इत्युक्त्या निर्बन्धप्रयुक्ततैव स्यान्न स्वरुचिप्रयुक्ततैव त्राह - स्वेच्छयैवेति - “तमीश्वराणाम्” इत्युक्तविधया परेषामपीश्वरस्य भगवतो भक्तान् प्रति शेषत्वं स्वेच्छयैव, स्वसङ्कल्पेनैव - नः, अस्माकं तु - तादधीन्यबलात्, भगवत्परतन्त्रत्वबलात् -

मू - गुणाधिके हि विषये गुणसारस्य वेदिनः ।

रामे रामानुजस्येव दास्यं गुणकृतं भवेत् ॥

दास्यमैश्वर्ययोगेन ज्ञातीनां च करोम्यहम् । -

(सा.दी) गुणाधिक इति - गुणाद्व्ये भागवतविषये - सारस्य वेदिनः, सारस्यत्तयन्तिन्तवन्नुक्कु, तद्गुणवशीकृतन्नुक्कुक्कन्तपदि. रामे पेरुमान्निडत्तिल्, रामानुजस्येव इन्नायपेरुमान्नुक्कुप् पोले, दास्यं, दासवृत्ति । गुणकृतं भवेत्, तद्गुणज्ञानप्रयुक्तमायं वरुमेन्कै. दास्यमिति भारते भगवद्वचनम् - इत्तुक्कु अर्थम् ऐश्वर्ययोगेन, ईश्वरस्वाभाव्यात् स्वेच्छयैवेत्यर्थः । ज्ञातीनां, बन्धुक्कुक्कुक्कन्तपदि -

(सा.स्वा) प्रयोजिकेति भावः - गुणाधिकविषये स्वेच्छाकृतं शेषत्वं चेद्गुणकृतं दास्यमिति प्रवादस्य का गतिरित्यतस्तदुपपादयति । गुणाधिक इति रामे, गुणैः रमयतीति रामः - गुणाधिकस्तस्मिन् - रामानुजस्येव, “अस्याहमवरो भ्राता गुणैर्दास्यमुपागतः” इतिवत् - गुणसारस्य वेदिनः भागवतस्य गुणाधिक भागवतविषये दास्यं गुणकृतं भवेद्वि - दास्येच्छाया अपि गुण एव प्रयोजकः - अतः गुणकृतेच्छाप्रयुक्तत्वात् गुणकृतमित्युच्यते । भगवतस्वेच्छया स्वभक्तशेषत्वं चेदभक्तशेषत्वमपि कुतो न स्यात् - भगवदधीनतया भागवतशेषत्वं जीवस्य चेद्भौतिकपामरादि शेषत्वमपि स्यादित्यतस्सप्रमाणं तदुपपादयति - दास्यमिति - इदं श्रीकृष्णवचनम् - ऐश्वर्ययोगेन, -

(सा.वि) गुणसारस्य वेदिनः, गुणग्राहिणः स्वेच्छयापि भगवद्वक्तशेषत्वं स्यात् - तत्रोदाहरणम् - रामे रामानुजस्येति - गुणकृतं दास्यम्, दासकर्म - कैङ्कर्यं च भवेदित्यर्थः - तद्विषयप्रीतिप्रेरितः तत्कैङ्कर्यं च कुर्यादिति भावः - ननु गुणसारस्य परिज्ञानकृतमपि दास्यं भगवत्पारतन्त्र्यकृतं भवत्येव - सर्वस्यापि भगवत्प्रेरणं विना अनुपपत्तेः - यच्च भगवत्पारतन्त्र्यमात्रप्रयुक्तं सर्वसाधारणं तदपि भगवद्वक्तत्वरूपगुणानुसन्धानप्रयुक्तस्वेच्छाजन्यम् । अतः कोऽनयोर्विशेष इति चेदुच्यते - यद्यपि भगवद्वक्तत्वरूपगुणमात्रानुसन्धानहेतुकमेव भगवत्पारतन्त्र्यकृतशेषत्वमपि - तथापि भगवद्वक्तित्वव्यतिरिक्त ज्ञानानुष्ठानानुसन्धानकृतत्वाभावात् केवल पारतन्त्र्यकृतस्य तस्य वैलक्षण्यं कृतमिति विशेषो द्रष्टव्य इति भगवान्किमर्थं विनियुङ्क्त इत्यत्र स्वभक्तानां स्वस्यात्यन्ताभिमतत्वादित्यभिप्रेत्याह - दास्यमैश्वर्ययोगेनेति । अहमैश्वर्ययोगेन, स्वातन्त्र्ययोगेन । ज्ञातीनां च, ज्ञातीनामपि - किमुतभक्तानामित्यर्थः । “इमौ स्म मुनिशार्दूल किङ्करौ समुपस्थितौ । प्रियो हि ज्ञानिनोत्यर्थमहं स च मम प्रियः” -

(सा.सं) क्वचिद्विषये स्वेच्छयापि भवेत् - कथमेतदित्यत्राह - गुणाधिकेहीति - विषये, भगवद्वक्तेषु - गुणानां सारस्यं, सरसतां - रसावहत्वमिति यावत् - तद्वेदिनः पुरुषस्य । दास्यं, दासवृत्तिरूपकर्म - गुणकृतं, सौलभ्यसौशील्यादि गुणपरिज्ञानायत्त स्वेच्छयैव हि जन्यमित्यर्थः - तत्र दृष्टान्तः - रामे रामानुजस्येवेति - “अस्याहमवरो भ्राता गुणैर्दास्यमुपागतः” इति हि तद्वचनम् - भगवान् स्वभक्तविषये स्वात्मानं शेषत्वेन विनियुङ्क्ते इत्युक्तम् - तत्कुत्र दृष्टमित्यत्र कृष्णवाक्यमेव दर्शयन्नुपपादयति - दास्यमिति श्लोक द्वयेन - ऐश्वर्ययोगेन, -

மூ - அர்ட்ஹோக்தா ச ஸோகானா வா஑ுரூக்தானி சக்சமே ||

இதி ஸ்வோக்தினயாடேவ ஸ்வஹக்தவிஷயே விஹு: |

ஆத்மாத்மீயஸ்ய ஸர்வஸ்ய ஸ஑்஑ல்பயதி ஸோஷதாம் || -

(ஸா.டீ) டாஸ்ய் கரோமி, டாஸவூத்தி பண்ணா நின்றேன். ஑ாதிகளுடைய ஹோகங்களில் அர்ட்ஹோக்தா - ஹோகேஷு ஸகவந்நனஹோனாடிகளில் அவாிஷ்டஹோக்தாவாகா நின்றேன். அப்படி தேஷா வா஑ுரூக்தானி, வா஑பாரூப்யங்களையும் - ஑மே, ஑மியாநின்றேனென்கை - ஸ்வே஑்஑யேவ என்று ஸர்வத்ரானுவர்திக்கிறது - இதிதி, இதி ஸ்வோக்தினயாடேவ, இப்படி தானருளிச்செய்த ந்யாயத்தாலே - விஹு:, ஸ்வதந்ரஸ்வாமியான இஸ்வர்ன் ஸ்வஹக்தவிஷயத்தில் - ஆத்மன:, ஆத்மீயஸ்ய தனக்கும் தன்னுடையமைகளுக்கும் எல்லாத்துக்கும் ஸோஷதா, டாஸவூத்தியான கை஑்஑்யத்தை - ஸ஑்஑ல்பயதி, நானிவர்களுக்கு டாஸனாகக் கடவேன் - என்னுடையவையும் என்னுடையவர்களுக்கு ஸோஷமாகக்கடவன் என்னுடையவர்களும் என்ன அஹிமதார்க்கு டாஸராகக்கடவர்களென்று மனஸா நியமிக்குமென்றபடி -

(ஸா.ஸ்வா) ஸ்வாதந்யயோகேன - ஑ாதிநா டாஸ்ய் கரோமி ச - சகாரேன தத்பரதந்ரஸ்வாஸ்மீத்யர்த: - ஹோகானாமர்ட்ஹோக்தா ஑ாதிநாமர்ட் டத்வா தடவாிஷ்டார்ட்ஹோக்தாஸ்மி - வா஑ுரூக்தானி, வா஑ா ஑ுரூக்தானி-உபாலஹ்ஹி஑்காராடீனி ச஑்஑மே ஑ாதித்வ ரூபஸ஑்ந்ந்஑ ஸாமாந்யமாத்ரேணாபி டாஸ்யபாரதந்யம் அவாிஷ்டஹோக்தமுபாலஹ்ஹிஸ஑்஑ன - ச கரோமி - கிமுத “஑ானீத்வாத்மேவ மே மதம் - ப்ரியோ ஹ ஑ானினோ஑த்யர்தம்஑்ஸ ச மம ப்ரிய:” இத்யா஑ூக்தரீத்யா அத்யர்தப்ரியதமானாமிதி ஹாவ: - இதி ஸ்வோக்தினயாடேவ | விஹு:, ஸ்வதந்ர: - ஸ்வாதந்யாடேவ ஸ்வஹக்தவிஷயே ஆத்மாத்மீயஸ்ய ஸோஷதா ஸ஑்஑ல்பயதி | நத்வஹக்தவிஷயே வா, ஸ்வஸ்ய பாமரவிஷயே வா, ஑ேவதான்தரவிஷயே வா ஸ்வகீயஸ்யாபி ஸோஷதா ஸ஑்஑ல்பயதீதி ஹாவ: ஹா஑வதானாமந்யோந்ய -

(ஸா.வி) இத்யா஑ூக்தே: - டாஸ்ய் கரோமி, ஑ாதிநாமபி தத்குலே ஑னநமாத்ரேண டாஸகூத்ய் கரோமீதி ஹாவ: | ஹோகானாமர்ட்ஹோக்தா ச, அர்ட்ஹோக்தே஑்யோ டத்வா தடவாிஷ்டி஑்஑ஹமநுஹவாமி | வா஑ுரூக்தானி, தேஷாமுபாலஹ்ஹி஑்காராடீனிச | ஑மே, ஑ஹே | இதி ஸ்வோக்தினயாத், எவ் ஸ்வயமேவோக்தத்வாத் - ஆத்மாத்மீயஸ்ய ஸர்வஸ்ய ஸோஷதா ஸ஑்஑ல்பயதி, ஆத்மாநாமிவாத்மீய் ஹக்தமபி ஹக்தஸோஷத்வேன ஸ்வே஑்஑யேவ ஸ஑்஑ல்பயதீத்யர்த: | நநு ஹா஑வத்஑ூக்தஸோஷத்வே உஹயோரபி ஹா஑வத்஑ூக்தத்வாத் பரஸ்பரஸோஷஹாவஸ்யாடீத்யத்ர ஹா஑வத்ஸ்வாதந்ய- -

(ஸா.ஸ) ஸ்வாதந்யேண | ஑ாதிநா ச டாஸ்ய் கரோமி - சகாராட஑் ஹக்தபரா஑ீன இதி வ஑நஸி஑்஑்஑ம் | ஸமு஑ீயதே - ஹோகானாமர்ட்ஹோக்தா, ஑ாதிநாமர்ட் டத்வா தடவாிஷ்டார்ட்ஹோக்தாஸ்மி - வா஑ா ஑ுரூக்தானி, உபாலஹ்ஹி஑்காராடீ ரூபாணி ச ஑மே - ஸ்வ ஹேதுஸ்வாதந்யம் - எவ் ஑ாதித்வரூபஸ஑்ந்ந்஑ ஸாமாந்யமாத்ரேண டாஸவத்பாரதந்ய் ஑ா஑்யார்ட்஑்ரடானமு-பாலஹ்ஹிஸ஑்஑ன ச கரோமி ஑ேத்கிமுத “஑ானீத்வாத்மேவ” இத்யுதாத்யர்தப்ரியதமானாமிதி ஹாவ: - ப்ரஹு:, ஸ்வதந்ர: - ஆத்மா ச ஆத்மீய் ஑ேதி ஸமா஑ார ஁கவத்஑ாவ: | ஆத்மாத்மீயஸ்ய ஸர்வஸ்யேத்யஸ்மிந்நர்தே “பரி஑ன பரி஑ர்஑ா-ஹூஷணாந்யா஑ுதானி ப்ரவர஑ுண஑ாஷ஑ ஑ானாஸக்யாடயோவ | பரமபடமயாண்டாந்யாத்மடே஑ ஸ்தவாத்மா வரட ஸகலமேதத் ஸ஑்஑்ரதார்த் ஑கத்யா “இத்யஹி஑ூதே஑்஑மபி ஹாவ்யம் | அஸ்த்வேததத்யாப்யந்யோ஑ந்ய் ஸோஷஸோஷிஹாவீ விர஑்஑ீ -

(सा.सं) कथमुपपद्येत इत्यत्राह अन्योऽन्येति - अपि शब्देन शेषिभावो गृह्यते - परस्य, स्वामिनः - स्वातन्त्र्यसंभवश्शेषभावश्शेषिभावश्चाकारभेदाद्युक्तः - यथा क्रियां प्रत्येकस्यैव शेषत्वं शेषित्वं च दृष्टम् - तथेहापि इति पुरुषार्थकाष्ठाधिकारे उपपादितम् - इत्थं सूक्ष्मयोजनानुसारेण -

மூ - இப்படி ஸ்வதந்ந்நான ஸேஷியிட்ட வழக்காய் அகிஷ்ணனாயிருக்கிற இவனுக்கு அவனாலே பुरुஷார்த்த பௌற வேண்டுதையாலே அவனுடைய வஸீகரணார்த்தமாக த்வயத்திலும் ஑ரமஸ்தலகத்திலும் விஸதமாகச் ஑ால்லுகிற ஸரணவரணமிங்கே ஑ூசிதம் -

(ஸா.தீ) இவனுக்கு ஸரணவரணமும் ஑ூசிதமென்று ஑ோபபத்திகமாகவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இப்படி ஑்வதந்நேத்யாடியால், ஸரணவரணமாவது? “த்வமேவோபாய ஢ூதோ மௌ ஢வ” என்று ஸரணத்வௌ வரணம் - ஑ூசிதத்வத்தை -

(ஸா.ஸ்வா) ஜீவஸேஷத்வஸ்ய ஑ ஑்வா஢ாவிகஸ்ய அநாதி஢கவதி஑்஑ாப்ரயுக்தத்வௌ ஑்வே஑்஑்யா அப்ரயுக்தத்வாலுக்ஷணஸ஑்஑ிதி: - யத்வா, ஑ேதநான்தரகுணாப்ரயுக்த஢கவதி஑்஑ாமாத்ரப்ரயுக்தஸேஷத்வம் ஑்வதஸ்ஸேஷத்வம் - லக்ஷமீஸேஷத்வஸ்ய ஢கவதி஑்஑ாமாத்ர-ப்ரயுக்தத்வா஢ாவானாதிவ்யாஸிதி: - ஢கவதோ ஢ாகவதஸேஷத்வஸ்ய யதி கஸி஑ித் ஢ாகவதஸ்யாத்ததா மமாத்மாத்மீயம் ஑ர்வம் தஸ்ய ஑ேஷ஢ூத஢வத்விதி ஑஑்஑ாயாஸ்஑ேதநான்தர஢ாகவதத்வாதி குணப்ரயுக்ததயா ததப்ரயுக்தஸேஷத்வா஢ாவானாதி-வ்யாஸிரிதி ஑ர்வம் ஑ுஸ்திதம் - இப்படி அநந்யஸரணத்வாதேரதிகாரஸ்ய ஑ித்வயே என்று ஑ொன்னது ஑ூடுமோ? அநுஸேயமான ஸரணவரணம் ஑ொல்லாதே அதிகாரஸித்விகதயம் வ்யர்த்தமன்றோ? “஑஑ு஑ோபாயம் த்வயநநமஸோ:” என்று அர்த்தபஞ்஑ாதி஑ாரோக்தியும் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இப்படி ஑்வதந்ந்நான ஑ிதி - பரதந்ந்நான இவனுக்கு ஑ீஸ்஑ரணௌ பुरुஷார்த்ததாதாவன்றோ? ஸரணவரணம் ஑ூசிதமென்கிறது ஑ூடுமோ? ஸரணவரணமகிஷ்ணகர்த்தவ்யமென்று ப்ரமாணமுண்டாகிலன்றோ விப்படி ஑ொல்லலாவது? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - அவனுடைய ஑்த்யாதி - அகிஷ்ணனாயிருக்கிற விவனுக்கவனாலே பुरुஷார்த்த பௌற வேண்டுதையாலே ஑ிதி, ஑பாயான்தரஸ்தானாபந்நானவவனாலே யென்றபடி - ஑தூர்த்தந்தபதத்திலே பुरुஷார்த்தபித்வீயம் நமஸுஸிலே அகிஷ்ணந்யமும் ஑ொன்னால் ஢கவதபுபாயான்தரஸ்தானநிவேஸ஑ேது஢ூத -

(ஸா.ப்ர) நிவ்ருத்திபரத்வௌ ஑பாயஸ்த்வார்த்த ஑்த்யா஑ - இப்படி ஑்த்யாதிநா - “நீ஑ி ஢ாவௌ ஑ந்஑ுத்வம்” ஑்த்யுக்தப்ரகரௌ பரதந்ந்நஸ்ய ஑்வரக்ஷணார்த்த ஑்வதந்நௌ ஸரணவரணபூர்வகம் ஢ரஸ்ய ஑ம்ஸ்ப்ரணீயத்வாத்பாரதந்ந்யத்வாரௌவோபாயஸ்யார்த்தத்வமிதி ஢ாவ: | ஑்தானப்ரமாணாத் நமஸஸ்ஸரணவரணவா஑ித்வதர்ஸநாத் -

(ஸா.வி) ஑ிதி ஢ாவ: - ஑வம் நமஸஸ்வாதந்ந்யநிவ்ருத்திபரத்வௌ ஑பாயஸ்த்வார்த்த ஑்த்யா஑ - இப்படி ஑்த்யாதிநா - ஑ேஷியிட்ட வழக்காய், ஑ேஷிதத்ப்ரகாரஸ்ய - அகிஷ்ணனாயிருக்கிற இவனுக்கு, அகிஷ்ணநஸ்ய ஑தோஸ்ய - அவனாலே, ஢கவதௌ - பुरुஷார்த்த பௌறவேண்டுதையாலே, பुरुஷார்த்தஸ்ய ப்ராப்துமபேக்ஸிதத்வாத்தத்வஸீகரணஸ்யாவஸ்யகத்வாதிதி ஢ாவ: - த்வயத்திலும் ஑ிதி | ஑தத்வா஑்யானமந்நௌ ஑்ப஑்முக்தத்வாதி஑ார்த்ததயா ஸரணவரணமநுஸந்஑ேயமிதி ஢ாவ: - நந்வேவமாத்மஸம்ஸ்ப்ரணமநுஸந்஑ேயம் ந ஑்யாத் | -

(ஸா.ஸம்) மோக்ஸோபாயாதிகாரிணோஸவஸ்யவே஑ததயாபேக்ஸிதநிரபேக்ஸஸ்வாதந்ந்ய ஑்வாமித்வ நிஸேதபரத்வம் நமஸஸ்ஸவ்஑ஸ்யோபவ்ரணிதம் - அத் ஑்தூலயோஜநானுஸாரௌ ஑ா஑்யோபாயபரத்வம் வத்துமார஢தௌ - இப்படி ஑்த்யாதிநா | ஑்வரூப தத்வம் தத்வம் ததநுபூத்திநா ஑்வதந்ந்நஸ்யேஷ்யதீதத்வத்வததநாய இட்டவழக்காய் ஑்த்யுக்தி: - ஑ூசிதமிதி - ஑ேஷத்வபாரதந்ந்யபர நமஸஸ்ஸவ்஑னார்த்தாதுக்தமித்யர்த்த: | அர்த்தஸித்வம் பதபாடயதி -

மூ - ஆத்மசமர்ப்பணமும் ஶரணவரணமும் அந்யோந்யம் பிரியாமையாலே ஓரொன்றைச் சொல்லும் ஶப்தங்களி(லே)லும் இரண்டும் விவக்ஷிதம் -

யஸ்ச தேவோ மயா தூஷ்ட: புரா பத்யாயதேக்ஷண: । -

(சா.பி) உபபாதிக்கிறார் - ஆத்மசமர்ப்பணமும் இत्यादि - ஆத்மசமர்ப்பணமாவது? ஶேஷத்வாதி ஶ்வரூபானுஸந்தானமென்றபடி. ஆத்மசமர்ப்பணமும் ஶரணவரணமும் அந்யோந்யம் பிரியாமையால் - அதாவது? ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணங்கள் அநுஸ்தானவேலையில் அவிநாஶூதமாயிருக்கை - இனி ஶரணவரணம் சூசிதமாக வேண்டா - ஶாப்தமாகவே இந் நமஸுஸூத்தானே ஶபரிக்ராத்மரக்ஷாஶ்ரமர்ப்பணபரமாமென்று ஶப்ரமாமாகக் காட்டுகிறார் - யஸ்சதேவ இत्यादि தத்பரமாகவுமாம் இत्यन्तेन - வனவாஸத்தில் து:ஶ்ப்பப்டுகிற பார்த்திகளைக் கண்டு மார୍କण्डेयர் த்ரமபுத்ரரைக்குறித்துச் சொன்ன வதனம் - யஸ்சதேவ இதி -

(சா.ஸ்வா) ஶரணவரணமர்த்தசித்தமென்றபடி - ஶரணவரணம் சூசிதமானாலும் ஆத்மஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பண விசிஷ்ட ஶரணவரணமே உபாயமாகையால் ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணம் சொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமும் இதி - ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணமும் அர்த்தசித்தமென்று கருத்து - யதூ, வஶீகரணார்த்தமாக த்ரயத்திலும் த்ரமஶ்ரலோகத்திலும் விஶதமாகச் சொல்லுகிற ஶரணவரணமென்கிறது கூடுமோ? ஶரணவரணமாவது உபாயத்வ பார்த்தனமன்றோ? அது உபாயமன்றோ? ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணபரமஶ்ரமர்ப்பணாத்மகமான ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமன்றோ ஶாத்தியோபாயம்? அது சித்திக்கவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமும் இதி - ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமும், ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணபரமஶ்ரமர்ப்பணமென்றபடி - இங்கு ஶ்வரூபஶ்ரமர்ப்பணபரமாகில் அந்யோந்யம் பிரியாமையாலே என்கிறது சேராமையாலே இப்படியே அர்த்த கொள்ளவேணுமென்று கருத்து. அப்ரதானமான ஶ்வாதந்யநிவ்ரத்தி முதலான அர்த்த ஶாப்தமென்றும் ப்ரதானதமமான ஶ்ரமர்ப்பணம் சூசிதமென்றும் சொல்லுகை அஸஜ்ஜதமன்றோ? என்ன நமஸுஸூலே உபாயம் ஶப்தமென்னும் ஒரு யோஜனே அருளிச் செய்கிறார் - யஸ்சதேவ இதி - வனவாஸது:ஶிதாந் பாண்டவாந் தூஷ்டா த்ரமபுத்ரம் ப்ரதி மார୍କण्डेय வதனம் -

(சா.ப்ர) ஶரணபரஶ்ரமர்ப்பணயோஶ்வாந்யோந்யாவிநாஶூதத்வாதத்ரத்யோ நமஸ்ஶப்தஶ்ரணவரணவாத்தி சந் ஶ்ரந்யாஸம் லக்ஷயதீத்யுபாயபரத்வம் வேத்யாஹ - ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமும் இत्यादिநா - ஶரணவரணம், உபாயத்வ பார்த்தனா -

(சா.வி) த்ரயே ஶரணவரணஸ்யேவ ஶ்ருதத்வாதீத்யத ஆஹ - ஆத்மஶ்ரமர்ப்பணமும் இதி - பிரியாமையாலே, அவிநாஶாவேன - நநு நமஸ்ஶப்தஸ்ய ஶரணபரதௌ ப்ரயோகதர்ஶநாத்கிமீத்யார்த்தத்வமஜ்ஜீகார்யம் - பாரதந்யஸ்யேவாந்யதா சித்திஸம்ஶவாதீத்யாஶட்ய தத்யேவாஸ்தித்வத்யாஹ - யஸ்சதேவ இதி । வநே வித்யமானாந் -

(சா.ஸம்) ஆத்மேதி - ஶ்வரூப ஶ்ரஶ்ரலானாம் ஶ்ரமர்ப்பணமாத்மஶ்ரமர்ப்பணம் । ஶோதூத்வவரணபரோபாயத்வபார்த்தனம் ஶரணவரணம் - ததா த்ர த்ரயோரப்யகித்தநமும்புப்ரபத்தாவவிநாஶாவாதேகோக்தாவீதரஸ்யார்த்த சித்திதேதி ஶாவ: - எவமர்த்தசித்தித்வமபுபபாதிதம் - அத ஶாப்தத்வமேவோபபாதிதம் - யஸ்ச தேவ இत्यादिநா । வனவாஸே து:ஶிதம் பார்த்த மார்க்கண्डेयो தூஷ்டா ப்ரத்யுத்தம் வதனமீதம் -

(सा.सं) पुरा, एकार्णवसमये - देवः, जगत्कारणः - वटदले पद्मायतेक्षणस्सन्, शयितो यो मया दृष्टः - स एवैष जनार्दनः कृष्णाभिधानेन त्वत्संबन्धितया विद्यमानः पुरुषश्रेष्ठस्ते संबन्धी । पार्थेन सह धर्मपुत्रो भीमश्चेति त्रयः तेनैव पार्था इति बहुवचनम् - यमौ नकुलसहदेवौ - देवानां शरणं प्रति, देवेषु शरणवरणं कर्तुम् - ॐ कृ॥, नम इत्येतत् - कृष्णोणा० -

(சா.தீ) என்று இதுக்கு மூலश्रुति - நமஸ்காராत्मகமिति - நமஸ்காராत्मकं निवेदनं, நமஸ்சब्दोच्चारण-
ரூபமாत्मசमर्पणமென்கை - நமஸ்ஸுக்கு ஸ்வப்ரதி ஷேஷத்வ நிவृत्ति स्वस्य शेषित्वनिवृत्ति स्व स्वा -

(सा.प्र) श्रुतिस्समित्साधनकेत्यनेन स्मारिता - प्रणवनमसोस्स्वरादिगणपठिततया अव्ययत्वेनाखण्डतया अनुज्ञानमस्कारबोधकत्वेन शाब्दिकसमयसिद्धत्वात् उक्तार्थपरत्वं कथमिति शङ्कामनूद्य परिहरति - प्रणवमित्यादिना - “अकारेणोच्यते विष्णुस्सर्वलोकेश्वरो हरिः । उद्धृता विष्णुना लक्ष्मीरुकारेणोच्यते तथा ॥ मकारस्तु तयोर्दास इति प्रणवलक्षणम् - अहमपि न मम - भगवत एवाहमस्मि - याश्च काश्चन कृतयो मम भगवति मम ममता नास्ति तासु -

(सा.सं) विभजि^{कृत्}, पदद्वयतया विभज्येत्यर्थः - “ओमित्येकाक्षरं - नम इति द्वे अक्षरे” इति स्थिते कथमेवमित्यत्राह - निरुक्तीति - “सच्चिदानन्दं ब्रह्मपुरुषं प्रणवस्वरूपम् - अकार उकार मकार इति - तानेकधा समभवत्तदेतदोम्” इति । इति निरुक्तिः, निरुक्ति बल^{कृत्} इत्यनेन अभिप्रेता । अथ नमः पद निरुक्त्यर्थमाह । -

மூ - நானுமெனக்குரியேனல்லேன் - என்னுடையதான வ்யாபாராடிகளும் எனக்கு ஷேமன்று - இவையெல்லாம் சர்வேஸ்வரனுக்கே ஷேமென்றிவை முதலான அர்த்தங்களெல்லாம் நமஸ்சப்தத்திலே விவகித மென்னுமிடம் நிரூபித்தில் நமஸ்காரபரகரணத்திலே ஓதப்பட்டது -

(சா.தி) தந்யாதிநிவூத்திரூபேணச் சொன்ன அர்த்தங்களெல்லாம் நிரூபித்தில் நமஸ்காரபரகரணத்திலே சித்தங்களென்கிறார் - நானுமெனக்கு இயாடியால் - நானுமெனக்குரியேனல்லேனென்றும், அஹ் ந மம என்றும் - என்னுடையதான இயாதி - “ந மம கிச்சித்” என்றும். இவையெல்லாம் இயாதி - பகவத எவாஹம்ஸித்யாடியால் ஓதப்பட்டதென்கை - இந் நமஸ்ஸுக்கு அஹிர்வூத்யன் வ்யாஹ்யான் பண்ணின பரகிரியை தர்சிப்பிக்கிறார் -

(சா.ஸா) அர்த்தங்களும் சொன்னது கூடுமோ? ஒரு வாக்யத்துக்கொரு அர்த்தமே விவகிக்கை உசிதமாகையாலே அர்த்தாந்தரவிவகிக்கு பரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். நானும் இயாதினா | நிரூபித்தில் இதி | யா:காச்சந கृतயோ மம பவந்தி மமதாஸ்தி தாஸு ந மம - பகவத எவ தா: - அமமோஹ் பகவதி - அஹமபி ந மம - பகவத எவாஹம்ஸி இத்யேவ் மமதா யோஜயத்யதோ நம இதி நிரூபித்திலே என்றபடி. நிரூபிதலத்தாலே நானார்த்தவமுபந்நமென்று கருத்து - யதா, நமஸ் ஒரு அவ்யயமாயிருக்க பதவ்யமாக்கி வாக்யார்த்தவரணநமபரமாணிகமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். பரணவமியாதி - தூத்யாந்தார்த்தம் - யதா பரணவஸ்ய அகபதவ்ஓபி அகவரணாத்மகபதவிபாஜெ வாக்யார்த்தவரணம் பூவோக்தநிரூபிதமூலம் - எவ் நமஸோபிதி - நமஸ்ஸுக்கு நிரூபித மெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார். நானும் இயாதினா - இங்கு பரணவமியாதி நிரூபிதலத்தாலே பெற்றதென்கிற பரயந்த் ஸ்ரீபாஸ்ய் திரஹ்மலாசார்யர் வ்யாஹ்யான் பண்ணாமையாலேயும், பரணவத்துக்கு அகரணயாத்மகவத்திலும், ஷேதவரூபவாக்யார்த்தவரணத்திற்கும், பஹுசாஹகபரமாணமுபந்யஸ்தமாகையாலே ஷட்வை உதியாமையாலேயும், நமஸ்ஸுக்கு அர்த்தபேதத்தில் நானும் இயாதி வாக்யம் பரயாஸமாகையாலேயும் பரகிஸ்தமென்று தோற்றுகிறது - சத்விர்தாரூபவீகார்யம் | ஆனாலும் ஸ்வதந்நநமஸ்ஸுக்கு சாமான்யதோ நிரூபிதியிலே அநேகார்த்த சொன்னாலும் மூலமந்திரஸ்தநமஸ்ஸுக்கு அநேகார்த்தகதையில் பரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.பர) பகவத எவ தா இயாதி நிரூபிதலாத்ஸித்தமியத்யர்த்த: - நானுமெனக்குரியேன் இயாதிதர்த்தோ அஹமபி ந மமெத்யாதினா தர்சித: - நமஸ்சப்தஸ்யானேகார்த்தவ் பரமாணத எவாவகமயதி -

(சா.வி) பலாத்ஸித்தவதீதி பாவ: - நமஸ்சப்ததோக்தார்த்தா நிரூபிதெ ஸ்ரந்தே ஸ்பஸ்தமேவ ஸ்ரயந்த இயாஹ - நானுமெனக்குரியேன் இதி - ஓதப்பட்டது, அம்நாயதே - அஹமபி ந மம - பகவத எவாஹம்ஸி - யாச்ச காச்சந கृतயோ மம பகவதி மம மமதா நாஸ்தி - பகவத எவெத்யாதிதிரத்யர்த்த: | எதந்நமஸோஹிர்வூத்ய -

(சா.ஸ) நானும் இயாதினா - யா: காச்சந கृतயோ மம பவந்தி - மமதா நாஸ்தி தாஸு மம பகவத எவ தா: - அதோஹ் பகவத எவாஹம்ஸித்யேவ் மமதா யோஜயதி ந மமேதி நிரூபிதபிராயானிரூபிதலோதப்பட்டது இயூக்தி: - ந கெவல் நமஸ்சஸ்திரைதநிர்வகநமேவானேகார்த்தபரவ் மானம் | சாஹிதா நிர்வகநமபித்யபிராயேணாஹிர்வூத்யோக்த யோஜநாத்ரயம் தர்சயதி -

மூ - இந் நமஸ்சப்தத்துக்கு சூலசூக்ஷ்மபரங்களுென்று மூன்று அர்த்தங்களுை வகுத்து
அஹிர்வூத்யன் வ்யாக்யான பண்ணினான்

“புேகாவத: ப்ருத்திரியா ப்ருஹீபாவாத்மிகா சுவத: |

உத்க்ருஷ்டம் பரமுதிச்ய தந்ரும: பரிபீயதே ||

லோகே ஂதனவர்கஸ்து த்விதீவ பரிபீயதே |

ப்யாயாஸ்சைவ ததாப்யாயானு நைவாப்யாஸி வித்யதே பர: || -

(சா.தி) இந் நமஸ்சப்தத்துக்கு இத்யாதிபால் - சூலார்த்த சூக்ஷ்மார்த்த பரமான அர்த்தமென்று விபபிஜித்தென்ற படி. இனி சஹிதாவஂனங்களுையெடுக்கிறார் - ப்ருகாவத இத்யாதி - இந்த சூலார்த்தத்தைக் காட்டுகிறார் - ப்ருகாவத இதி - சூலயோபநையிலே சபரிகராத்த்ருநிஷேபம் சொல்லப்படுகிறது. முந்த அங்ரியான ஆத்த்ருநிஷேபம் நமஸுக்கு அர்த்தமென்கிறார் - ப்ருகாவத இதி - ப்ருகாவத: ப்ருத்திமத: ஂதனனுடைய என்றபடி. சுவஸ்தாதுத்க்ருஷ்டமந்யமுதிச்ய சுவத:ப்ருஹீபாவாத்மிகா, ப்ருயோபநார்த்தமன்றியே ப்ருஹீபாவரூபாயா ப்ருத்தி: - ப்ருஹீபாவ:, நியீபாவ: - தந்ரும: பரிபீயதே, நமஸ்சப்தார்த்தமென்று சொல்லப்படுகிறது - இனி ப்ருஹீபாவ சித்த்யர்த்த ஂதனவர்கத்வைவித்யத்தைக் காட்டுகிறார் - லோக என்று - ப்யாயானு என்றும் அப்யாயானு என்றும் த்விவிதம் ஂதனவர்கம் -

(சா.சுவா) இந்நமஸ்சப்தத்துக்கு இதி - வகுத்து இதி - சூலார்த்தமென்றும், சூக்ஷ்மார்த்தமென்றும், பார்த்த மென்றும், விபபிஜித்து என்றபடி - சூலார்த்தப்ருதிபாதுகவஂனங்களுை ப்ருத்யமெடுக்கிறார். ப்ருகாவத இத்யாதி - ப்ருகாவத:, ப்ருத்திமத:ஸ்ஂதனச்ய | சுவஸ்தாப்தரமு, அந்யமுத்க்ருஷ்டமுதிச்ய | சுவத: ப்ருஹீபாவாத்மிகா, ப்ருயோபநாபிசந்நித்யானி நியீபாவாத்மிகா - ப்ருத்தி:, காயப்ருத்திரியா தந்ரும இதி பீயதே | இதுமேவ நமஸ்சப்தார்த்த இத்யர்த்த: | ப்ருஹீபாவசித்த்யர்த்த ஂதனத்வைவித்யமாஹ - லோக இதி - லோக்யதே அநேநேதி லோக: - ப்ருமானவர்க: - சாஸ்த்ரும் - சாஸ்த்ரு ஂதனவர்கு ப்யாயானு, அப்யாயாஸ்சைதி த்விவித: பரிபீயதே - ஆப்யாஸி த்வாப்யாஸி பரோ஽ந்யு நைவித்யதே - ப்யாயஸு லக்ஷணமாஹ -

(சா.ப்ரு) இந் நமஸ்சப்தத்துக்கு இத்யாதி - வகுத்து, ப்ருதேன ப்ருதர்ச்ய - நந்ருநந்ருவ்யதாத்ருதக இத்யந்ருதே ப்ருஹீபாவாத்ருதகோ஽ர்த்தஸுபபத்திகம் ப்ருதர்சித: - பர:, அந்ய: -

(சா.வி) சஹிதாவ்யாக்யா ப்ருகாரேணாகார்த்தாஸ்சந்நித்யாஹ - இந் நமஸ்சப்தத்துக்கு இதி - வகுத்து, சூலார்த்தஸூக்ஷ்மார்த்த: பார்த்த இதி விபப்ய - சஹிதாவஂனானி தர்ச்யதி - ப்ருகாவத இத்யாதி - ப்ருத்யம் சூலார்த்தமாஹ | ப்ருகாவத இதி - அநந்யசாரணத்வாதி ப்ருத்திமத: ப்ருஹீபாவாத்ருதிகாயா ப்ருத்தி:, ஆத்த்ருநிஷேபவர்க நைஂய்வுத்திஸ்தந்ருநமஸ்சப்தார்த்த: - இஹ பாவவ்யுத்பத்திரபிமதா - நமதேபவி ஔணாதிசு அஸுந்ப்ருத்யய: - லோகே ஂதனவர்கஸ்திவத்யாதிசு எததுபபாதுசு -

(சா.ஸம்) இந்நமஸ்சப்தத்துக்கு இத்யாதி - தத்ரு சூலா ஶேபபூதச்ய சுவத: ப்ருாஸஸேப்ருத்திபூர்வகஸாங்ருபந்யாஸபரா - சூக்ஷ்மா நிரபேக்ஷஸ்தாதந்யாதிநிவூத்திபரா - பரா சித்தோபாயபரா | தத்ருத்யாயாஸ்ருசமஸ்ப்ருணச்ய சாப்தத்ருவ் ஶேப்ருத்திரார்த்தத்ருவ் ஂானுஸந்நத்யம் | சூலமாஹ - ப்ருகாவத இத்யாதி - ப்ருகாவத:, ஶேபத்வாதிங்ானவத: | சுவத: உத்க்ருஷ்டத்ருவ் பரச்ய விஸேபணம் - ப்ருஹீபாவ: கரணத்ருயகூதோ஽ப்யூஂயதே - ச ஂ நியீபாவ: - இத்யமுத்தம் நமஸ்சப்தார்த்த விவரீது ஂதனவர்கத்வைவித்யமாஹ - லோகே இதி - பர:, அந்ய: -

(सा.सं) अतोऽन्यः, ज्यायसोऽन्यः प्रत्यवर इति अज्यायानिति च व्यवह्रियत इत्यर्थः । अनयोः, यायोऽज्यायसोः । एक एव परः पुरुषो ज्यायान् । तदन्ये सर्वे अज्यायांसः । समन्वयः, संबन्धः । नन्तुनन्तव्यभावेनैव संबन्ध इत्यर्थः ।

(सा.सं) न प्रयोजनपूर्वकः, नोपाधिपूर्वकः। उपाधिरहितेन, प्रयोजनान्तराभिसन्धिरहितेन। नमति, वाचा कायेन वा प्रह्नी भवति। भावेनेत्यस्य विवरणं भगवान् मे इति।-

मू - नामयत्यपि वा देवं प्रह्वीभावयति ध्रुवम् ॥
 प्रह्वीभवति नीचे हि परो नैच्यं विलोकयन् ।
 अतो वा नम उद्दिष्टं यत्तन्नामयति स्वयम् ॥

(सा.दी) नमसः कारणं हि स इति - सः शेषशेषिभावः - नमसः, नमनस्य - कारणम् । इष्णी नमस्स्त्र्यङ्कु व्युत्पत्यन्तरं काण्डोक्तिग्राहणं - नामयतीति । अपि वा, अथवेत्यर्थः - देवं नामयति, प्रह्वीभावयति । इदं नमः, शरणागतिः । अतो तन्नम इत्युद्दिष्टम् - इष्णी नमस्स्त्र्यङ्कुल्लय पूर्णत्वत्तुल्यत्वं काण्डोक्तिग्राहणं -

(सा.स्व) एतदनुसन्धानं नमः प्रोक्तः । कुत इत्यत्राह ? नमस इति - नमसः, नमनक्रियायाः - सः, शेषत्वानुसन्धानात्मक भावः - हियस्मात्कारणात् - अनेन पूर्वयोजनायां भावव्युत्पत्त्या नमनं नमः - अस्यां तु योजनायां नम्यते येनेति करणव्युत्पत्त्या नमनकारिणीभूतशेषशेषिभावानुसन्धानमेव नमश्शब्दार्थ इत्युक्तं भवति - इतः परं शरणागतिरूप साध्योपायार्थकत्वमाह - नामयतीति - अपि वा अथवा - यत्स्वयं नामयति - अतो वा नामनकर्तृत्वादेव नम इति - उद्दिष्टं तच्छरणवरणम् - ध्रुवम्, निश्चितम् । देवं, सर्वोत्कृष्टं नामयति - तद्विवृणोति - प्रह्वीभावयतीति - तदुपपादयति - प्रह्वीभवतीति - परः, उत्कृष्टः - नीचे नैच्यं विलोकयन् प्रह्वीभवति हि - अस्यां योजनायां शरणागतिरेव नमश्शब्दार्थ इत्यर्थः -

(सा.प्र) शेषवृत्त्याख्यनमनात्मकप्रणामवाचित्वमुक्त्वा प्रयोजककर्तरि विहित निजार्था सुन्नतया वा शेषवृत्त्याख्यनमनपरत्वमित्याह । नामयत्यपीत्यादिना । शेषवृत्तिरूपं नमनं शेषिणं प्रह्वीभावयति, अनुग्रहैकप्रवणधियं भगवन्तं करोति । प्रह्वीभवतीत्यादि - हि यस्मात्पर उत्कृष्टो नीचे नैच्यं प्रणामं विलोकयन् स्वयमपि प्रह्वीभवतीत्यर्थः । करणत्रयजन्यप्रह्वीभावस्य प्रत्येकं नमश्शब्दार्थैकदेशत्वं दर्शयन् “अहं मद्रक्षणभरो -

(सा.वि) नमसः कारणं हि सः, प्रह्वीभावात्मकशरणागतेः कारणं शेषशेषिभावसंबन्धज्ञानमित्यर्थः - तद्वा नमनमित्यत्रापि नम इत्यनेनेति नम इति नमश्शब्दार्थपरतया करणव्युत्पत्तिर्द्रष्टव्या - अथ हेतुमणिजन्तात्कर्तरि आसुन्नन्तव्युत्पत्त्या शेषवृत्तिरूप शरणागतिपर इत्याह - नामयत्यपि वेति - शेषवृत्तिरूप नमनं कर्तुं - शेषिणं प्रह्वीभावयति, अनुग्रहैक प्रवणधियं भगवन्तं करोति यत् - तस्मात् कारणात् । परः, उत्कृष्टः - नीचे नैच्यम्, प्रणामं विलोकयन् स्वयमपि प्रह्वीभवति - वशीकृतो भवति - तत्तस्मात्कारणान्नामयति - अतो वा नम इत्युद्दिष्टमित्यन्वयः - करणत्रयजन्यप्रह्वीभावस्य प्रत्येकं नमश्शब्दार्थैकदेशत्वं दर्शयन् “अहं मद्रक्षणभरो मद्रक्षणफलं तथा । न मम -

(सा.सं) नमसः, प्रह्वीभावस्य । भावो मानसः प्रह्वीभावः । त्रिविधस्यापि परवशीकरणत्वमाह । नामयत्यपीति । ध्रुवमिति । “ध्रुवमचलममृत”मिति श्रुति प्रतिपन्नमित्यर्थः । इममेवार्थमुपपादयति । प्रह्वीभवतीति - रक्षणोपयुक्तदया परवशो भवतीत्यर्थः । उपाधिरहितेनेत्यनेन येन नमति तन्नम इति व्युत्पत्तिरुक्ता । नामयत्यपीत्यनेनोक्तं व्युत्पत्तिमुपसंहरति । अत इति ।

மூ - வாசா நம ஐதி ப்ரோச்ய மனஸா வபுஷா ச யத் ।
 தந்நம:பூர்ணமுஹிஷ்டமதோ஽ந்ய் ந்யூனமுச்யதே ॥
 இய் கரணபூர்திஸ்யா஢்ஜபூர்திமிமாं ஸ்ரீஸு ।
 ஸாஸ்வதீ மம சஸி஢்஢ிரியம் ப்ரஹ்மீ பவாமி யத் ॥
 புருஷம் பரமுஹிஸ்ய ந மெ சி஢்஢ிரிதோ஽ந்யதா ।
 இத்யங்ஜமு஢ிதம் ஸ்ரேஷ்டம் ப்லேபஸா த஢்஢ிரோ஢ிநீ ॥

(ஸா.஢ீ) வாசேதி । வாசா, வாக்காலும், மனஸ்ஸாலும், வபுஸ்ஸாலும் யாதொரு நமனம் கரணத்ரயத்தாலும் பண்ணப்படுகிறது அந்த நமஸ்காரம் பூர்ணம் । அதோ அந்யத், ஁க஢்஢ிகரணகம் ந்யூன நமஸ்காரமென்றபடி - இப்படி பூர்ணமான ஸரணா஑திரயம் சல்லை அதுக்கு அங்ஜை: பூர்தியும் சல்லை ஁பகரணமிக்஢ிரான். இயமிதி - கரணபூர்தி:, ஸா஢நஸ்ய ஸரணா஑திரயஸ்ய பூர்தி: ஁ன்று அநுவா஢ம் । அங்ஜபூர்திமிதி, அங்ஜங்களு஢ைய பூர்திசல்லைப்படுகிறதென்கை - அதுக்கு மோகார்த்யமான ஁த்மநிஷேபத்தில் நியதமான ப்லத்யா஑ரூபாங்ஜத்தைக் காட்டுகிறான் - ஸாஸ்வதீதி । அத் “஁நுகூல்யஸ்ய ஸங்ங்லப:” இதி ஸ்லோகோக்தகரண வபுரீத்யேன கார்ப்ணயாங்ஜத்தை -

(ஸா.ஸ்வ) ஸரணா஑திரயபநமஸ:பூர்ணத்வமாஹ - வாசேதி - வாசா நம இதி ப்ரோச்ய, ஁க்த்வா । மனஸா வபுஷா யசுரணவரணம் க்ரியதே வாசா கரணமந்நமுசுசார்த்ய மனஸா ஸரணா஑திரயநுஸ்தாய தத்பரீவா஢தயா காயேன ச த஢்஢்யங்ஜக வ்யாபார: க்ரியதே- தந்நம:, தசுரணவரணம் பூர்ணமுஹிஷ்டம்- அதோ஽ந்யத், ஁கேன கரணேன ஢்வாப்யா கரணாப்யா க்ரியதே யதத்பூர்ண ந்யூனமுச்யதே- ஁பாயதயா வி஢ிதஸரணா஑திரயம் கரணபூர்திஸ்யாத் । பூவோக்தகரணபூர்திரித்யர்த: । இத: பரமிமாம் வக்யமானாமங்ஜபூர்திம் ஸ்ரீஸு । ஸாவ஢ானதா ஸி஢்஢்யர்தமி஢் கதநம் । ப்ரதம் ஸாத்விகத்யா஑மாஹ । ஸாஸ்வதீதி । பரம், ஁த்கூ஢்ம் । பரம் ப஑வந்நமுஹிஸ்ய ப்ரஹ்மீபவாமிதித்யத் । இயம் ஸரணா஑தி: । மம ஸாஸ்வதீ சஸி஢்஢ி: இயமேவ பரமப்ரயோகநரூபா । மெ, மமாஇத:, அஸமாசுரணவரணா஢ந்யதாஸி஢்஢ி:, ப்ரயோகநம் நாஸ்தி । அநேன கர்த்ருத்வ த்யா஑ப்லத்யா஑ரூப ஸாத்விகத்யா஑ரூபமங்ஜமுக்தமிதி ஸ்ரேஷ்டமங்ஜமுக்தமித்யர்த: । ஁தஸ்யாங்ஜஸ்ய ப்லேபஸா விரோ஢ிநீ ।

(ஸா.ப்ர) ம஢்஢்ஷணப்லம் ததா । ந மம ஸ்ரீபதேரேவ” இத்யநுஸந்஢ானாத்மகமானஸப்ரஹ்மீபாவஸ்ய காயிக வாசிக ப்ரஹ்மீபாவயோ஑ே பூர்ணோபாயத்வமாஹ । வாசா நம இத்யா஢ிநா ।

(ஸா.வி) ஸ்ரீபதேரேவ” இத்யநுஸந்஢ானாத்மக மானஸ ப்ரஹ்மீபாவஸ்ய காயிக வாசிக ப்ரஹ்மீபாவயோ஑ே பூர்ணோபாயத்வமாஹ - வாசானம இத்யா஢ிநா - ஁வ் கரணபூர்திமுக்த்வாங்ஜபூர்திமாஹ- இயம் கரணபூர்திஸ்யா஢ிதி - புருஷம் பரமுஹிஸ்ய, பரமபுருஷமுபாயத்வானுஸந்஢ாயஸ்திதிர்யா இயமேவ மம ஸி஢்஢ி:- இதோ஽ந்யதா ப்லம் நாஸ்தீத்யர்த:- இ஢் ப்லத்யா஑ரூபம் ப்ரதம்மங்ஜம்- ஁தஸ்ய விரோ஢ிநீ ப்லேபஸா-

(ஸா.ஸ) கரணபூர்தி:, அங்ஜிபூதி: । ஸமர்ப்ணே கரணத்ரய ஸாரூப்யம் பூர்திரிதி பாவ: । ஸாஸ்வதீதி । மமாசு பூவோக்தத்ரிவி஢்஢ப்ரஹ்மீபாவைகப்ரயோகநகஸ்ய ஸி஢்஢ி: ப்லம்- தஸ்ய மோகே஁பி யாவ஢ாத்மபாவிதயா ஸ்திரப்லத்வாசுசாஸ்வதீத்வம் । இயமித்யுக்தாயா: வஸிக்ரியாயா: ப்ரஹ்மீபவநரூபாயா: ஸர்வதோமுகமப்யஹிதத்வம் ஸமித்யுபஸர்஑ார்த: । பர:புருஷ ஁வ ப்ர஢ானப்லீ । மம து ப்லம் ப்ரஹ்மீபவநமேவதி ந மெ ஸி஢்஢ிரிதோ அந்யதேயுக்தி: - ஁வ் ப்லத்யா஑ரூபாங்ஜஸ்ய -

(सा.सं) सर्वनिवृत्तिधर्मावश्यापेक्षिततया श्रेष्ठत्वम् । फलेप्सा, प्रधानफलित्वं स्वस्येत्यभिसन्धिः - अनादीति - वासना, विषयवासना - स्वीयं सर्वं स्वाधीनं यस्य स ईश्वरः - अनधीन देहेन्द्रियादिकत्वस्वभावकत्वात् - मलं, कामाभिष्वङ्गमनोऽवसादोद्धर्षादयः - दृक्क्रियाशब्दाभ्यां भक्तियोगकर्मयोगावुच्येते । विहतिः, तदुचित ज्ञानशक्तिविधुरता - तदुद्धोः, दृक्क्रियाविहितख्यापनम् । स्वस्मिन्विद्यमानस्य आकिञ्चन्यस्य विरोधी स्वस्वातन्त्र्यावबोधः । परत्वे सति देवोऽपि कृपापरतन्त्रत्वाद्व्याजमात्रेणानुग्रहैकधीः नित्यमित्येतद्विश्वासात्मकमङ्गं तृतीयम् । -

मू - उपेक्षको यथा कर्म फलदायीति या मतिः । विश्वासात्मकमेतत् तृतीयं हन्ति वै सदा ॥
 एवम्भूतोऽप्यशक्तस्सन् न त्राणं भवितुं क्षमः । इति बुद्ध्यास्य देवस्य गोप्तृशक्तिनिरूपणम् ॥
 चतुर्थमङ्गमुद्दिष्टममुष्यव्याहतिः पुनः । उदासीनो गुणाभावादित्युत्प्रेक्षानिमित्तजा ॥

(सा.दी) उपेक्षक इति - “न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः” इत्युक्तीत्या देवस्योपेक्षकत्वं स्वभावः । किन्तु कर्मानुगुणफलप्रदः । दुष्कर्माणि बहूनि गुरुणि च । प्रपत्तिस्तु लघ्वी सकलपापनिवृत्तिपूर्वेष्वप्राप्तेर्नानुरूपसाधनम् । दुष्कर्मफलं तु तदनुरूपमतो मादृशस्य न देवो रक्षको भवतीति बुद्धिः - अथ गोप्तृत्ववरणं नाम चतुर्थमङ्गं काण्डेकीर्त्तयामास । एवंभूतोऽपीति । अनुग्रहैकधीरपि कश्चिदशक्तस्सन् शक्त्यभावात्कृष्णपक्षे त्राणं भवितुं नार्हतीति सामान्यबुद्ध्यास्मिन्नपि देवे तादृशबुद्धिपरिहाराय शक्तिनिरूपणम् । गोप्तृशक्तिनिरूपणं नाम ? गोप्तृत्वशक्तिस्तवास्तित्वं मे गोपायिता भवेति विज्ञापनमेकमेव - अमुष्याङ्गस्य व्याहतिः । विरोधस्तु, गुणाभावादिति शक्तिरूप गुणाभावात् कृष्णपक्षे उदासीनो भवतीति बुद्धिः, रक्षको न भवतीति बुद्धिः कृष्णपक्षे -

(सा.स्वा) मयानुष्ठित व्याजमात्रेण मय्यनुग्रहं करिष्यति - रक्षिष्यतीति बुद्धिरित्येतत् तृतीयमङ्गम् - अन्यविरोधिनमाह - उपेक्षक इति । “उपेक्षको यथाकर्मफलदायीति या मतिः । न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः” इत्युपेक्षकस्वभावस्वल्पकर्मणः महत्तरं फलं न ददात्येवेति मतिस्तृतीयं विश्वासात्मकमङ्गं - सदा हन्ति । चतुर्थमङ्गं गोप्तृत्ववरणमाह - एवमिति - एवंभूतोऽपि अनुग्रहैकधीरपि - अशक्तस्सन्, असमर्थस्सन् - त्राणं भवितुं, त्राता भवितुम् । न क्षम इति बुद्ध्या निवर्त्यया हेतुभूतया एतद्बुद्धिनिवृत्त्यर्थमस्य देवस्य गोप्तृशक्तिनिरूपणं त्वयि गोप्तृत्वमस्ति । मम गोप्ता भवेति निरूपणं बुद्ध्या चतुर्थमङ्गमुद्दिष्टम् - अमुष्य, गोप्तृत्ववरणस्य - व्याहतिः, विशेषेणाहतिर्यस्यास्साविरोधिनी गुणाभावादुदासीनः, शक्त्यभावादुदासीन इति -

(सा.प्र) परत्वनिरवधिकारुण्यवत्त्वानुग्रहैकप्रवणत्वज्ञानं विश्वासहेतुरिति भावः । गोप्तृशक्तिनिरूपणमिति । निरूपणपूर्वकं गोप्तृत्ववरणमङ्गमित्यर्थः -

(सा.वि) उपेक्षक इति - उपेक्षकः, उदासीन स्वभावः । कर्मणि कृते कर्मानुरूप फलप्रदायी - अतो मम सकलपापनिवर्तनोपायासमर्थस्य रक्षको न भवतीत्यविश्वासः - विश्वासात्मकं तृतीयमङ्गं त्विहास्तीत्यर्थः । गोप्तृत्ववरणं नाम चतुर्थमङ्गमाह - एवंभूतोऽपीति एवंभूतोऽपि, अनुग्रहैकशीलोऽपि - अशक्तस्सन् त्राणं भवितुं न क्षमः - रक्षको न भवतीति बुद्ध्या एतादृशसामान्यबुद्धिप्रसक्त्या तादृशबुद्धिप्रसङ्गपरिहारायेत्यर्थः । गोप्तृशक्तिनिरूपणम्, त्वं त्रातुं समर्थः - अतो रक्षको भवेति प्रार्थनम् - एतद्विरोधिनमाह । उदासीन इति - गुणाभावात्, शक्तिरूपगुणाभावात् उदासीनः

(सा.सं) “न मे द्वेष्योऽस्ति न प्रियः” इत्युक्तेरुपेक्षकः - कर्मानुगुणमेव फलं प्रददाति । नत्वल्पतमेनानेन बहुफलमिति या मतिस्सा विश्वासविरोधिनीत्यर्थः - एवंभूतोऽपि, सानुकम्पोऽप्यनुग्रहैकधीरपि शक्तिविरहात् त्रातेति भ्रमः । इति बुद्ध्या, इत्थंभूत भ्रमनिवर्तिकया बुद्ध्या - गोपायिता भवेति निरूपणमित्यर्थः - गुणाभावात्, शक्त्यादिविरहात् -

மூ - ஸ்வஸ்ய ஸ்வாமினி(ஸ்வாம்ய) வுத்திரியா ப்ராதிக்கூல்யஸ்ய வர்ஜனம் ।

ததஜ்ஞம் பஞ்சமம் ப்ராத்தமாஜ்ஞா வ்யா஘ாதவர்ஜனம் ॥

அஷாஸ்வீயோபஸேவா து தத்வ்யா஘ாத உதீர்யதே ।

சராசராணி பூதானி ஸர்வாணி ப்ரஹ்மபு: ॥

அதஸ்ததானுகூல்யம் மெ கார்யமீத்யேவ நிஷ்சய: ।

ஷஸ்தமஜ்ஞம் ஸமுஹிஷ்டம் தத்வ்யா஘ாதோ நிராகுதி: । ।

(சா.தி) நிமித்தஜா, ஸக்யஹாவரூபநிமித்தஜா-அநதிகாரிகுத்ததூத்யார்த்தப்ரபதநே ஃலாஹாவரூபநிமித்தஜா வா । ரக்ஷகத்வாஹாவோத்ரேக்ஷேத்யர்த்த:- இனி ப்ராதிக்கூல்யவர்ஜனத்தைக் காட்டுகிறான். ஸ்வஸ்யேதி । வுத்தி:, அஜ்ஞாவ்யாஹாதவர்ஜனரூபாதேவ ப்ராதிக்கூல்யவர்ஜனம் நாம பஞ்சமமஜ்ஞம் । அத்ரதஸ்ததஸ்கல்பவாஜ்ஞமென்று அபிப்ரேதம் । தஸ்ய வ்யாஹாதஸ்து அவிஹிதஸேவா- இனி அநுகூல்யஸஃகல்பத்தைக் காட்டுகிறான் -சராசராணிதி । ததானுகூல்யம் । ஸர்வபூதானுகூல்யேநவர்தநமென்றபடி. தஸ்ய விரோதஸ்தத்வ்யாஹாத: । நிராகுதி:, பூதத்ரோஃ: । பரிகரானுஸந்தானகரமம் இதுவேயென்று ஸூசிதம் எங்ஙனேயென்னில்? இவ் அட்தம் நிஷேபமேயெனக்கு மோக்ஷம். இத்தைக் காட்டில் வேறு மோக்ஷமில்லை. ஆகையாலே அகிஷ்ணனாய் அநந்யகதியான நான். ஸ்ரீமந்நாராயண இவ் வ்யாஜமாந்ரே ஸர்வதா என்னை ரக்ஷிக்கும். ஸ்ரீமந்நாராயண ஸ்ரீயே எனக்கு ஸோபாயிதாவாக வேணும். உனக்கு இனிமேல் ப்ராதிக்கூல்யபண்ணாதொழிவேன் - அநுகூல்னாயே வர்திக்கக்கடவேன். என்று அநுஸந்தித்து தன்னை ஸ்ரீமந்நாராயண சரணரவிந்நங்களில் ஸபரமாக நிஷேபித்து நிர்ஹரணாய், நிர்ஹயணாய், நிஸ்ச்ஷயணாய் ஹ்ருதமநா வாயிருக்கக் கடவேனென்று - ஸ்தூலார்த்தத்தை நிஃகமிக்கிறார் - பூர்ணமிதி । அஜ்ஞ:, ஃலத்யாககார்ப்ண்யாதிபி:-

(சா.ஸா) நிமித்தஜா உத்ரேக்ஷாவிரோதநித்யர்த்த: । பஞ்சமமஜ்ஞமாஹ - ஸ்வஸ்யேதி । ஸ்வஸ்ய ஸ்வாமினி, ப்ராதிக்கூல்யஸ்ய வர்ஜன யாவுத்தி: அஜ்ஞா வ்யாஹாதவர்ஜனம் - ததஜ்ஞம் பஞ்சமம் ப்ராத்தம் - அஷாஸ்வீயஸேவாதத்வ்யாஹாத உதீர்யதே । ஷஸ்தமஜ்ஞமாஹ । சராசராணிதி - சராசராணி ஸர்வாணி பூதானி ப்ரஹ்மபு:- அத:, ஸ்வாமிஸரீரத்வாத் । மெததானுகூல்யம் கார்யமேவதி நிஷ்சய: - ஸஃகல்ப:, ஷஸ்தமஜ்ஞம் ஸமுஹிஷ்டம் - நிராகுதி:, நிராகரணம் । பூதநிராகரண - தத்வ்யாஹாத:, தத்ரோதநித்யர்த்த: எங்ங் ஷஹிஹ்ரஜ்ஞ:, தத்ரோதி நிவ்ருத்திரூபேஸ்ததஜ்ஞ நிஷ்பாதவீரூபஜ்ஞேஸ்த ஸஹிதம் நமநம் ஸரணாகதிரூபம் । -

(சா.ப்ர) நிமித்தஜா, அநதிகாரிகுத்த தூத்யார்த்தப்ரபதநே ஃலானுதயாதி ஃர்ஷநரூபநிமித்தஜேத்யர்த்த: ஸ்வஸ்யேத்யாதி - விஹிதானுஸ்தானவர்ஜனம் நிஷித்தானுஸ்தானவர்ஜனம் ச ப்ராதிக்கூல்யவர்ஜனமீத்யர்த்த: । நிராகுதி:,

(சா.வி) ரக்ஷகோ ந பவதீதி - நிமித்தஜா, ஸக்யஹாவரூபநிமித்தஜா - உத்ரேக்ஷா, ரக்ஷகத்வாஹாவோத்ரேக்ஷா । விரோதநித்யர்த்த: । ப்ராதிக்கூல்யவர்ஜனம் நாம பஞ்சமமஜ்ஞமாஹ - ஸ்வஸ்யேதி - ஸ்பஸ்தம் - எதத்ரோதநிதமாஹ - அஷாஸ்வீயேதி - அநுகூல்யஸஃகல்பம் நாம ஷஸ்தமஜ்ஞமாஹ - சராசராணிதி - நிராகுதி:, பூதத்ரோஃ: । -

(சா.ஸ) ரக்ஷகோ நேத்யுத்ரேக்ஷயா ஜாதா திஸ்துதூர்த்தாஜ்ஞவ்யாஹதிரீத்யர்த்த: - ஸ்வஸ்வாம்யாதிரீக்த ப்ராதிக்கூல்ய-விஹிதத்தநிவ்ருத்திரேவ ப்ராதிக்கூல்யவர்ஜனம் । ததேவ விஸிநஸ்தி - அஜ்ஞேதி । அஜ்ஞா, ஸ்ருதிஸ்துத்யாத்மிகா । தத்வ்யாஹாத:, ததுபயவோதநிகுத்தாகரணம், ததுபயநிஷித்தாகுத்தாகரணம் ச தத்ரர்ஜநமீத்யர்த்த: - அஷாஸ்வீயோபஸேவா, அகூத்தாகரணாதி - ஸதானுகூல்யம், ஸர்வபூதானுகூல்யம் - நிராகுதி:, ஸர்வபூதாவஜ்ஞாதி । -

मू - पूर्णमङ्गैरुपाङ्गैश्च नमनं ते प्रकीर्तितम् ।
 स्थूलोऽयं नमसस्त्वर्थस्सूक्ष्ममन्यन्निशामय ॥
 चेतनस्य यदा मम्यं स्वस्मिन्स्वीये च वस्तुनि ।
 मम इत्यक्षरद्वन्द्वं तदा मम्यस्य वाचकम् ॥
 अनादिवासनारूढमिथ्याज्ञाननिबन्धना ।
 आत्मात्मीयपदार्थस्था या स्वातन्त्र्यस्वतामतिः ॥
 मेनेत्येवं समीचीन बुद्ध्या सात्र निवार्यते । ।

(सा.दी) उपाङ्गैः, तद्विरोधिवर्जनरूपैः - नमनं, प्रह्वीभावः - आत्मनिक्षेपमेव गेहपद - इति नमस्स्वीयं स्थूलार्थम्. इति सूक्ष्मार्थं तत्तत्संज्ञां लोप्य उपक्रमिकं किराणं. सूक्ष्ममन्यदिति - चेतनस्य यदेत्यादि श्लोकान्तराणां लोप्य सूक्ष्मार्थं तत्तत्तु नमः एतन्नु पदद्वयमायीरुक्तेकया लोप्य नमश्शब्दं तत्तु द्विधा विभजित्तु अतिल मः एतन्नु अतिल अर्थं तत्तु कालं किराणं. चेतनस्येति । स्वस्मिन् स्वीये वस्तुनि च यन्मम्यं, ममत्वम् । अहं ममास्मि इमे मदीया इत्यहङ्कारो ममकारश्च - तस्य मम्यस्य, अहङ्कारममकारयोः एतन्नु - मम इत्यक्षरद्वन्द्वं, द्वयम्-मम एतन्नु मत्तुक्कुम् विपरीताहङ्कार ममकाराङ्गं वाच्यमेव गेहपद - यदेति मूढत्वावस्थोच्यते - अनादीति - मिथ्याज्ञानम्, अयथार्थज्ञानम् । स्वातन्त्र्यमतिः, अहङ्कारः - स्वत्वधीर्ममकारः - तदात्मिकमतिः मे नेत्यनुकरणम् । मम नेत्यर्थः -

(सा.स्वा) ते तुभ्यम् - कीर्तितमित्यर्थः - नमसोऽयं स्थूलोऽर्थ उक्त इति निगमनम् । सूक्ष्मार्थं वक्तुमुपक्रमते- सूक्ष्ममिति-अन्यत्, सूक्ष्ममर्थजातं निशामय, अवहितशृणु । चेतनस्येत्यादिना । चेतनस्य यदा मौढ्यदशायां स्वस्मिन् स्वीये च गृहक्षेत्रादि वस्तुनि-मम्यम्, अहं ममास्मि-इमे च मदीया इति ममत्वाभिमानविशेषः- तदा ममेत्यक्षरद्वन्द्वं मम्यस्य वाचकं, विपरीताहङ्कार ममकारस्य वाचकम्- एतदेव विवृण्वन्नर्थमाह- अनादीति । अनादिवासनारूढं यन्मिथ्याज्ञानं तन्निबन्धना - आत्मात्मीय पदार्थस्था, आत्मात्मीयविषयिणी - या स्वातन्त्र्यस्वतामतिः, अहं स्वतन्त्रः अहं मम - इमे च मदीया इति स्वातन्त्र्यमतिस्स्वशेषत्वमतिश्च मे न । मे स्वातन्त्र्यं न - अहं न मे इमे न शेषभूतानेति समीचीनबुद्ध्या सा, पूर्वोक्ता अयथार्थमतिः निवार्यते । मे नेति समीचीन बुद्धिं स्पष्टयति-

(सा.प्र) अवमतिकरणम् - विघातवर्जनान्युपाङ्गानीति भावः - चेतनस्येत्यादि- स्वस्मिन् मम्यम्, अहङ्कारः-

(सा.वि) उपाङ्गैः, अङ्ग विरोधिवर्जनैरित्यर्थः - एवं नमः पदस्याखण्डरूपस्य प्रणामपरत्वेन प्रसिद्धत्वात्तथाविध स्थूलार्थमुक्त्वा सखण्डत्वाश्रयणेन सूक्ष्मार्थमाह - सूक्ष्ममन्यदिति । मम्यं, ममत्वम् । अहं ममादि शब्दा विभक्तिप्रतिरूपकाण्यव्ययानितस्मात्त्वतलादि प्रत्ययोत्पत्तिः - अहं ममास्मीति बुद्धिरहङ्कारः - इमेपदार्था ममेति बुद्धिर्ममकारः - अतो ममेत्यक्षरद्वन्द्वं मम्यस्य ममकारस्य वाचकम् - स्वातन्त्र्यस्वतामतिः, अहङ्कारममकारबुद्धिः - मम नेति पदद्वयात्मक नम इति वाक्यद्वयेनेत्यर्थः

(सा.सं) उपाङ्गैः, अङ्गविरोधिवर्जनरूपैः - मम्यं, ममकारः - अहं ममेति धीःस्वस्मिन् मम्यम् - एते मदीया इति धीः स्वीये मम्यम् - मम्यद्वयविवरणं स्वातन्त्र्य स्वतामतिरिति । स्वातन्त्र्यमहङ्कारः-

(सा.सं) स्वता ममकारः- नाहं ममेत्यस्य विवरणं स्वतन्त्रोऽहं नास्मीति- नाहं ममेत्यस्य स्वतन्त्रोऽहं नास्मीत्यर्थ उच्यते इत्यन्वयः- स्वीये मम्यनिवृत्तिं स्पष्टयति- नम हति। स्वीया मनीषिकाः, स्वातन्त्र्य स्वताभ्रमः- अथ भ्रान्तिज्ञान मम्य ज्ञानयोर्निबन्धनम्- तेन तन्निरसनं च स्पष्टयति- अनादिवासनेति- रूषितम्, उत्पन्नम्- यद्वा, दृढं रूषितम्, दृढानुलिप्तम्। सार्वार्थ्यम्-

(सा.सं) सर्वशरीरत्वम् - समर्थयेति पाठे तु प्रतिबोधजनन समर्थयेत्यर्थः - अपोहनस्य करणकत्र-
पादानान्युक्तानि वाचा नन्त्रा स्वस्मादित्यनेन । उद्दिष्टः, निरूपितः । पन्था, मोक्ष मार्गः । तत्र, एवं पदार्थे
सति - अर्थः, वाक्यार्थः - वाक्यार्थमेवाह - अनादिरिति । अनादित्वादिसिद्धोपायत्वोपयोग्याकारवर्गः
सिद्धोपाय एव प्रधानः पन्था इति नमननामवानित्युक्तम् ।

(सा.सं) ननु सर्वं वाक्यामिति न्यायेन नन्तव्यः परमशेषीत्युक्तार्थक नमश्शब्देन परमशेषिण एव नमस्कार प्रतिसंबन्धित्वसिद्धौ मन्त्रे नारायणेति विशेषनाम्ना किं प्रयोजनमित्यत्राह - இவ்விடத்தில்தான் இவ்வாறென்றது इति - नोचेत्परम शेषित्वाश्रयः अयमन्यो वेति संशय एवस्यादिति भावः । -

(सा.सं) अथ पञ्चम षष्ठाङ्ग विरोधिनोर्निष्कर्षणमहिर्बुध्यस्य प्रपत्तिसकृत्ताभञ्जकमिव भातीत्यत्राह -
अशास्त्रीयेत्यादिना । प्रपत्तिकालीनबुद्धिपूर्विका अशास्त्रीयोपसेवादेरेवोक्ताङ्ग द्वयविरोधित्वे तदुत्तरकालीन
निराकृत्यादौ परिहार्यता न स्यादित्यत्राह - प्रपत्युत्तरेति । तथा च तदपरिहारेण फलरूपामध्यमवृत्तिर्न
सिद्ध्येत् । निग्रहविषयश्च स्यादिति भावः -

மூ - இங்கு स्थूलமான அর্থமாவது? व्याकरणத்தைத் துவக்கி வருகிற स्फुट व्युत्पत्தியாலே தோற்றுமது. सूक्ष्மமாவது? वर्णसाम्यादிகளைக்கொண்டு இழிகிற निरुक्तबलத்தாலே தோற்றுமது - परமாவது? रहस्य शास्त्रங்களிற்சொல்லுகிற अक्षरनिघण्टुप्रक्रियையாலே தோற்றுமது. இதில் முற்பட शेषभूतனுக்கு स्वतः प्राप्तवृत्தியும், साङ्गन्यासरूपமான साध्योपायशरीरமும் வகுத்தது -

(சா.தி) विरुद्धमाமென்றபடி - இனி श्लोकங்களில் स्थूलादिபதங்களுக்கு அর্থமருளிச் செய்கிறார். இங்கு स्थूलமென்றுதுடங்கி மூன்று वाक्यத்தால் - துவக்கி, अवलम्बित்தென்கை - निरुक्तशास्त्रबलத்தாலென்கை. இனி योजनामात्रத்திலும் प्रतिपन्नार्थமின்னதென்று क्रमेण மூன்று वाक्यத்தால் காட்டியிருக்கிறார் - இதில் முற்பட इत्यादि யால் - முற்பட, स्थूलयोजनையிலென்றபடி - स्वतः प्राप्तवृत्தியும், भगवत्कैङ्कर्यமுமென்றபடி - नीचोच्चयोस्वभावोऽयं नन्तु नन्तव्यतात्मकः என்று சொல்லப்பட்டதென்கை - साध्योपायस्यशरीरम्, -

(சா.சுவா) अर्थ சொல்லுகிற वचनங்களிலே स्थूलமென்றும், सूक्ष्मமென்றும், परமென்னும் அर्थ त्रिप्रकारமாகச் சொன்னது கூடுமோ? किङ्करवृत्तिशेषत्वानुसन्धानशरणागतिरूपार्थங்களுக்கு परिमाणरूपस्थौल्यं கூடுமோ? स्वशेषत्व निवृत्तिस्वस्वातन्त्र्य निवृत्तिरूपार्थங்களுக்கு परिमाण विशेषात्मकसूक्ष्मत्वमनुपपन्नமன்றோ? प्रधानोपायत्वरूपार्थத்துக்கு परत्वமாவது अन्यत्वமாகில் அது सर्वसाधारणமன்றோ? उत्कृष्टत्वமும் त्रितयसाधारणமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இங்கு इति - स्थूलत्वं, स्फुटप्रकाशत्वम् - सूक्ष्मत्वमस्फुट प्रकाशत्वम् - परत्वमुत्कृष्टशास्त्रैकव्युत्पत्ति गम्यत्वமென்று கருத்து - இந்த அर्थங்களுக்கு व्याकरणव्युत्पत्त्यादிகளாலே स्फुटप्रतिपत्त्यादிகளெங்ஙனே? என்ன स्थूलयोजनादिभेदसिद्ध्यर्थங்களை विवेचित்து साधிக்கிறார் - இதில் इत्यादिना - இதில், योजनात्रयத்திலென்றபடி - स्वत इति - नम्यत इति भावव्युत्पत्त्या नमनरूप शेषवृत्तियும் - नामयति येन -

(சா.பு) नियामकं वैपरीत्यशङ्कानिवृत्त्यर्थमाह இங்கு स्थूलमित्यादिना - प्रसिद्धव्युत्पत्ति मूलकत्वेनानायासेन ज्ञातुं शक्यत्वात्स्थूलत्वम्। सादृश्यपुरस्कारेण प्रवृत्तस्य सादृश्यनिरूपक ज्ञान साकाङ्क्षत्वेन पूर्वोक्तादधिकयत्न - वत्वात्सूक्ष्मत्वम् - रहस्यशास्त्रगताक्षरनिघण्टु पर्यालोचनसाध्यत्वेनावगतौ विलम्बाधिकात्ततोऽपि सूक्ष्मत्वेन सर्वोत्कृष्टत्वं चेत्यर्थः - एवमहिर्बुध्यवचनोक्तानेकार्थान्विविच्य दर्शयति இதில் इत्यादिना -

(சா.வி) स्थूलसूक्ष्म परशब्दानां क्रमेणार्थमाह - இங்கு स्थूलமான इति - व्याकरणத்தைத் துவக்கி, व्याकरणम् अवलम्ब्य - वर्णसाम्यादிகளைக் கொண்டு இழிகிற, वर्णसादृश्यं स्वीकृत्य प्रसक्तनिरुक्तबलेन नम इत्यत्र स्थले श्रुतत्वात् “अहमपि न मम भगवत एवाहमस्मि याश्च काश्च न कृतयः मम भगवति ममता नास्ति तान्” इत्यादि निरुक्तौ नम इति पदद्वयं स्वीकृत्य अहं मम नेति व्याख्यानात्तद्वर्णयोरेवेत्यस्य सादृश्येन प्रत्यभिज्ञानात् सर्वार्थ इति पर्यालोचनलभ्यत्वेन सूक्ष्मार्थत्वमिति भावः - परमாவது इति - अक्षरनिघण्टु पर्यालोचनालभ्यत्वेन ततोऽपि सूक्ष्मत्वादुत्कृष्टत्वमिति भावः - अथ योजनात्रये विनिर्गलितमर्थमाह முற்பட शेषभूतனுக்கு इत्यारभ्य सिद्धोपायமிருக்கும்படி -

(சா.சங்) योजनासु स्थूलत्वादि संज्ञानियामकं योजनात्रयप्रयोजनभेदं चाह இங்கு इत्यादिना -

(சா.ச) சொல்லிற்று இत्यन्तेन । परयोजनविषयके पिङ्ग इति वाक्ये साध्योपायविशेषத்தாலே
வசிகார்யமுமாய் இத்யுक्तिமுமுகுं प्रति पन्थात्वरूप सिद्धोपायत्वाकार निष्पत्तये नमननामवानिति पदस्वारस्यात्
“त्वमेवோपायभूतो मे भव” इति भरसमर्पणरूपेण येनोपायेन भगवतः प्रधानोपायभावो व्यज्यते । स एव
प्रधानोपाय इति पर्यवसितत्वाभिप्रायेण वा परयोजनेत्याह । उपायान्तरங்களில் इति ॥

மூ - இவையெல்லாம் மேற்சொல்லப்படுகிற வாக்யார்த்தங்களிலே யதாசம்பவமனுசந்தித்துக் கொள்வது -

(சா.தி) இவையெல்லாமென்று துடங்கி - இந்த நிரூபித்த பதார்த்தங்களெல்லாமென்றபடி - யதாசம்பவம் எங்கே எங்கே எந்த அर्थ சம்பவிக்ஞம் அங்கே அங்கே என்றபடி - இப்படி स्थूलाद्यर्थங்களாலே ஸிஷிதார்த்தத்தையுடைய நம: பதத்தோடேகூடின -

(சா.ஸா) லக்ஷிக்கிறதென்று கருத்து - இந்த பக்ஷத்தில் நமஸ்ஸு ஸரணாகதியிலே ரூ஢மாய் நமனநாமகோபாயத்தை ரூ஢்யா சொல்லி தத்ரதமாக ஸகவத்ராஸிஸ்ப்ரதி ப்ரதானோபாயத்வரூபயோகார்த்தத்தை ஸோஷிக்கிறதென்று கருத்து - இப்படி நமஸ்ஸு ஸேஷவூத்திபரமாகில் நாராயணஸஹ்ருத்யுர்த்தியாலே புனரூத்மாகாதோ? ஸேஷேஸி ஸாவரமாகில் ப்ரணவத்தோடே புனரூத்மாகாதோ? ஸாஹ்யோபாயபரமாகில் அந்வயம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஸி஢்஢ோபாயபரமாகில் ஹதுர்த்த்யந்நான்வயம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இவையெல்லாம் இதி- அநேகப்ரகாரேண வாக்யார்த்த வர்ணங்களிலே யதாசம்பவமந்வயம் காணலாமென்று கருத்து -

(சா.ப்ர) இத்யத்ர பதத்ரயஸ்யாப்யேகவாக்யதயா ப்ரணவவாஹ்யநாராயணாய ஸமர்ப்யாமீத்யுபாயபரயோஜனாயா ஸா஢்஢ோபாயரூபस्थूलார்த்தஸ்யோபயோக: - ஸர்வரக்ஷகத்வேன ஸர்வஸேஷித்வேன ஹ ப்ரணவாதவகதாய நாராயணாய நம இதி புருஷார்த்தபரயோஜனாயா ஸேஷவூத்திரூப स्थूलார்த்தஸ்யோபயோக:, நமோ யோகாஹ்ருத்யுர்த்தி தாத்யே வா, எவ் மகாரார்த்தோ஢் நாராயணாய நம ஸூதாய அகாரவாஹ்யா நிரூபாதிக்கானந்யாஹ்ஸேஷஸூத: ந மமேத்யேவ் ஸகவத்ஹ்ருத்யுர்த்தித்வ ஸ்வாதந்யாதிநிவூத்திரூபார்த்தத்வய ப்ரதிபா஢நா஢்வாக்யத்வத்வேன ஸ்வரூபே பரயோஜனாயா ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யோபயோக: எவமிந்஢்ராயே஢் ந மமேதிவந்ஸமகாரார்த்தோ஢் ஸர்வரக்ஷகாய நாராயணாய ஸரத்வேன ஸமபிர்த: - ந மமேத்யேவ் ஸரஸ்ய ஸகவத்ந்வய ஸ்வான்வயராஹித்யரூபார்த்தத்வய ப்ரதிபா஢கத்வேனோபாய பரயோஜனாயாமபி ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யோபயோக: - எவமேவ மகாரார்த்தோ ஹி மகாரார்த்தாய நாராயணாய ஸ்யாந்ர மமஸ்யாமித்யநிஷ்ருதிநிவூத்திஹ்ருத்யுர்த்தி ப்ராஸி ப்ராத்திரநாரூபார்த்தத்வய ப்ரதிபா஢கத்வேன புருஷார்த்தபரயோஜனாயாமபி ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யேவோபயோக:, எவ் வாக்யத்ரயே ப்ரணவநமஸோஸ்ரகவத்ஹ்ருத்யுர்த்தித்வாஹ்ருத்யுர்த்தி நிவூத்திரூபார்த்தத்வய ப்ரதி பா஢கதயேவ ஸ்வரூபபரத்வேன தூத்யபதஸ்ய ஹ புருஷார்த்தபரத்வேனயோஜனாயாமபி ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யேவோபயோக: । எவ் ப்ரணவஸ்ய ஸ்வரூபபரத்வேனேதரயோநிஷ்ருதிநிவூத்திஹ்ருத்யுர்த்தி ப்ராஸிரூப புருஷார்த்தபரத்வேனயோஜனாயாமபி ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யேவோபயோக: , எவ் ப்ரணவஸ்ய ஸ்வரூபபரத்வேனேதரயோஸி஢்஢்ருத்யுர்த்திஸாஹ்யரூபோபாய பரத்வேன யோஜனாயாமபி स्थूलார்த்தஸ்யேவோபயோக:, எவ் ப்ரணவஸ்ய ஸமர்ப்பணபரத்வேனேதரயோ: ஢ல்பரத்வேன யோஜனாயாமபி ஸூக்ஷ்மார்த்தஸ்யேவோபயோக: - வாக்யத்ரயஸ்யாப்யானுபூர்வேண ஸ்வரூபோபாய புருஷார்த்த பரத்வேன யோஜனாயா ஸி஢்஢ோபாயரூபபர யோஜனார்த்தஸ்யோபயோக இத்யேவ் நமஸ்ஸஹ்ருத்யுர்த்திநா யோஜனாஸே஢்னோபயோகோ ஢்ருஹ்ய இத்யாஹ - இவையெல்லாம் இத்யாதிநா - ஸுத்நமஸ்ஸஹ்ருத்யுர்த்தி மந்த்ரான்தரஸ்தநமஸ்ஸஹ்ருத்யுர்த்தி஢்ருத்யுர்த்திதிஷ்ந் தத்ர தத்஢ல்மப்யாஹ -

(சா.வி) ப்ரயோஜனமாஹ । இவையெல்லாம் இதி - சொல்லப்படுகிற வாக்யார்த்தங்களில், வக்ஷ்யமாண வாக்யார்த்தேஷு - யதாசம்பவம், யஸ்மிந்வாக்யே யோ஢்ருத்யுர்த்த: ஸம்ஸவதி தத்ர ஸோ஢்ருத்யுர்த்த இத்யேவ் பதார்த்தஸ்தானிய தயானுஸந்த்யா இத்யுர்த்த: । -

(சா.ஸ) தஹி தத்ருத்யுஜனானுபூணா ஸுத்ருத்யுர்த்தி வாக்யா இத்யத்ராஹ இவையெல்லாம் இதி ।

(सा.सं) उक्तार्थक नमश्शब्दघटितत्वायत्तमेतन्मन्त्र राजप्रयोजनमेतद्विन्न व्यापकाव्यापक मन्त्रान्तरेष्वतिदिशति एवमिति - नन्वकारार्थाय मकारवाच्यः शेष इति तारस्य मकारवाच्यस्य मकारवाच्यो नमसश्चार्थे स्वात्मनो विशिष्यानुपस्थितेस्वात्म समर्पणे कथं करणतेत्यत्राह - जीवेति - स्वात्मनोऽपि सामान्यान्तर्गतविशेषतया जीवसामान्यमुखत इत्युक्तिः - यतः इमौ मकारावस्मच्छब्दान्तर्गतौ अतोऽहमित्येव स्वात्मानं प्रदर्शयत इति शृङ्गग्राहिकयापि वेत्युक्तिः ।

மூ - இஹ யா ஸ்வானுசந்தான ப்ரக்ரியைகஸ்ய டர்ஸிதா ।
 அந்யேஸாமபி தத்சாம்யான்யோ஽ந்ய ஸரணா இமே ॥
 அத: ஸ்வபரரக்ஷாயாं பராபிநேஸு ஜந்துஸு ।
 நிரபேக்ஷஸரண்யத்வம் நியதம் கமலாபதௌ । ।

(சா.டீ) இஹேதி । இஹ, மந்த்ரே - ஓம் அதிகாரிக்கு யாதொரு பரமாத்மஸேஷத்வானுசந்தானப்ரகாரம் காட்டப்பட்டது அது அந்யார்க்கும் சமாமமாகையால் ஸர்வருக்கும் ப்ரபவக்ஷேஸத்வ பாரதந்யங்கள் சமாமங்களாகையால் ஜிவார்களுக்கு அந்யோ஽ந்யோபாயத்வம் நிரஸ்தமென்று அர்த்தம் - இந்த அர்த்தத்தாலே ஸ்தாபிக்கப்பட்ட பரமாத்மாவினுடைய நிரபேக்ஷஸர்வஸரண்யத்வத்தைக்காட்டுகிறார் - அத இதி । அத: - பூர்வஸ்தோகோக்தஹேதுவால். ஜந்துஸு, ஜிவாத்மாக்கள் - ஸ்வபரரக்ஷாயா, தன் ரக்ஷணத்திலும் பிறருடைய ரக்ஷணத்திலும் பராபிநராயிருந்துள்ளவில - இவர்களுக்கு பராபிநகர்வத்வம் ஸித்திக்கையால் நிரபேக்ஷஸரண்யத்வம் ஸர்வ விஸயத்திலும் இதரநிரபேக்ஷமோகோபாயத்வம் ஸ்ரீய: பதிக்ஹே நியமென உள்ளதென்றபடி -

(சா.ஸா) தாரநமோஹிதகாம்யமந்த்ரங்களிலும் மகாரமேததர்யப்ரதமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இஹேதி । இஹ, மூலமந்த்ரத்திலே. காம்யமந்த்ரங்களில் பரிஸுஹ்ரஸ்வாகாரானுசந்தானமநபேக்ஷிதமாகையால் தத்பரமன்ஹென்று கருத்து. இப்படியாகில் அஹ் ஸேஷபூத: அஹ் பரதந்த்ர: என்று ஸித்திக்கையால் ஸ்வான்யஜிவாத்மாக்களுக்கு ஸ்வாதந்யமுண்டாகையால் ரக்ஷகத்வம் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - அந்யேஸாமபிதி । அந்யஜிவார்களுக்குமிந்த அநுசந்தான்துல்யமாகையாலே பாரதந்யாவிஸேஷாத் இவர்கள் அந்யோந்யஸரணாளன்று. உபாஸநாதி கர்வதயா ஜ்ஞானப்ரதத்வென வா ஜிவார்க்கும் உபாயத்வமில்லையோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். அத இதி । அத: , அந்யோ஽ந்ய ரக்ஷகத்வாபாவாத் । ஸ்வபரரக்ஷாயா கர்வதயா ஜ்ஞானப்ரததயா வா உபாயத்வெ ஸத்யபி பராபிநப்ரவ்ரத்திகானா் ஸத்வாரகம் ஸாபேக்ஷமுபாயத்வம் - நிரபேக்ஷோபாயத்வம் । கமலாபதௌ நியதமென்று கருத்து

இனி நாராயணபதம் மந்த்ரத்திலே அவஸ்யமிருக்க வேணுமோ? நமஸ்ஸத்த்தில் ஸித்தமான ஸாஹ்யோபாயத்துக்கு ப்ரஸாநிதனான ப்ரதிஸம்பந்தி அபேக்ஷிதனாகையாலும் -

(சா.ப்ர) एवं तर्ह्यनन्यशरणत्वमप्यधिकारिविशेषस्यैव भवेन्नान्येषामित्यत्राह । इह येत्यादिना । फलितमाह ।
 அத இத்யாதிநா । -

(சா.வி) एवं सर्वेषां भगवच्छेषत्वानुसन्धानसिद्धिः । न परस्परं रक्षयरक्षकत्वापेक्षेत्याह । इह यास्वानुसन्धानेति - एवं च निरपेक्षसर्वशरण्यत्वं भगवतस्सिद्धमित्याह । अतस्स्वपररक्षायामिति - स्वस्य परेषां दारपुत्रादीनां च । -

(சா.ஸ) एवं स्वात्मन एव मकारार्थत्वे स्वात्मानं प्रत्येवाकारार्थशरण्य इतीतरेयथा दर्शनमन्योऽन्यशरणा एव स्युरित्यत्राह - इहेति द्वाभ्याम् । इह, मन्त्रे । सामान्य मुखत इत्युक्तरीत्या - एकस्य, स्वात्मसमर्पणमनुतिष्ठतः - यास्वानुसन्धानप्रक्रिया दर्शिता अन्येषामपि जीवानां शेषत्वादि सामान्यं “न चैकंप्रति शिष्यते” इति न्यायेन भगवदेकशरणा एव सर्वे । अतो नमःशब्देनान्योऽन्य निरपेक्षरक्षकत्वादि निषेधात् । जन्तुषु, जीवेषु । निरपेक्षाणां स्वीयरक्षायाम् च पराधीनेषु सत्सु स्वमात्रानुसन्धानेऽपि प्रणवप्रतिपादितं सर्वान्प्रतिनिरपेक्षरक्षकत्वं भगवतो नियतम्, अनतिप्रसक्तमित्यर्थः ॥ -

மூ - சுருங்கச் சொன்ன அர்த்த தன்னையே அஜ்ஞானசங்கையிபர்த்தங்கள் கழியும்படி முக்தாந்தரத்தாலே தெளிவிக்கை விவரணம் - இஸ்ஸஜ்ஹவிவரணமாவ் ப்ரதமாக்ஷர் முதலாக யதாஸம்பவ் கண்டுகொள்வது

(சா.தி) அர்த்தமென்று சொல்லாமையால் இப்பதம் அகாரத்துக்கு விவரணமானபடி யெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். சுருங்கச் சொன்ன இத்யாதி - முக்தாந்தரத்தால், ப்ரத்யந்தரேண என்னை - இஸ்ஸஜ்ஹேத்யாதி - அகாரத்துக்கு நாராயணபதம். மகாரத்துக்கு நாரபதமத்யாதிருபேண கண்டுகொள்வது - இப்பதம் விஷ்ணுபாசனாதிக்களில்

(சா.ஸா) அவயவவ்யுத்பத்யா ப்ரணவவிவரணமாகலாமென்று கருத்து. ப்ரணவவிவரணம் நாராயண ஸ்வ மென்கிறது கூடுமோ? ப்ரணவத்துக்கிது அர்த்தமென்று சொல்லாமையாலே நாராயணபதத்துக்குத்தான் ப்ரணவம் விவரணமாகலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். சுருங்க இதி - ரக்ஷகதயா ப்ரதிபத்னணை தேவதாந்தரமோ என்று ஸிஷ்டியாமைக்காக இன்ன தேவதாவிசேஷமென்றும், சர்வா஧ாரத்வ சர்வசுரித்வா஧ாகாரவிசிஷ்டணாகவும் விசுதிக்கிக்கையாலே விவரணமென்று கருத்து - இப்படி அகாரவிவரணமானாலும் மகாரகாரவிவரணமல்லாமையாலே க்ருத்ஸநப்ரணவவிவரணமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இஸ்ஸஜ்ஹேதி. அகாரத்துக்கு நாராயணபதம். மகாரத்துக்கு நாரபதம் சதுர்த்திவிபக்திக்கு (அகாரத்துக்கு) தத்விதப்ரத்யயமத்யாதி ப்ரகாரேண கண்டுகொள்வதென்று கருத்து. யதா, இப்படி ப்ரணவவிவரணதயா நாராயணபதமநந்தரப்ரயோஜ்யமாகில் ப்ரணவாநந்தரம் நமஸ்ஸுக்கு முன்னே தானே ப்ரயுக்தமாக வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இஸ்ஸஜ்ஹேதி - ப்ரதமேதி. ப்ரணவம் முதலாகவென்கை - ப்ரணவத்தில் ஸேஷதயா ப்ரதிபத்னஜிவணயும். ஸேஷதயா ப்ரதிபத்னரக்ஷகணயும்,

(சா.ப்ர) யோகரூ஢த்வமதி பாவ: எவந்த்ஹி புநரக்திஸ்யாதித்யத்ராஹ் சுருங்க இத்யாதிநா "அக்தார்த்தவிசுதிக்காரயுக்தார்த்தாந்தரவ்ரணம். மதம் விவரணத்வத்ர" இத்யுக்தரித்யா ஸஜ்ஹவிவரணமாவாந பௌநக்யமதி பாவ: - நாராயணஸ்வத்யாகாரவிவரணத்வந்நமஸ அகாரவிவரணத்வம் நாரபதஸ்ய மகார விவரணத்வம் த்வயஸ்யாஷ்டாக்ஷர விவரணத்வமத்யாதி த்ரஹ்வமத்யாஹ் - ஸஜ்ஹேத்யாதிநா -

(சா.வி) ரூ஢ிசக்யா ஸ்ரீய: பதித்வாதிப்ரகாரம் ச பௌதம் ஜநயதிதி அகாராதிவிவரணத்வமதி பாவ: | கிமர்த்தம் விவரணமத்யத அக்தம் - அஜ்ஞானசங்கையிபர்த்தங்கள் கழியும்படி இதி. *அகாரஸ்ய சர்வரக்ஷகத்வ சர்வஸேஷித்வாதி பௌதகத்வாப்ரதிதௌ அந்யதாபி ப்ரதிதௌ அந்யதேவ ப்ரதிதௌ ச வ்யாக்யானமபேக்ஷிதமதி பாவ: | நநு சாமாந்யதௌ ஜாதே விசேஷதசுஜாதே சங்கையிபர்த்தயௌ கதம்? அத்ர சாமாந்யதௌ ஜ்ஞானமத்யத்ராஹ் | சுருங்க இதி - அகாராதிபிஸ்சஜ்ஹேணோக்தார்த்தமேவ. நாராயணஸ்வத்யாகாரார்த்தவிவரணத்வம் நாரபதஸ்ய மகாரவிவரணப்ரத்வமதௌ ந பௌநக்யமபிதி த்ரஹ்வம். ததேவாஹ் இஸ்ஸஜ்ஹேதி | முதலாக,

(சா.ஸம்) கதம் பூர்வபதவிவரணத்வமத்யத்ராஹ் சுருங்க இதி - ப்ரணவப்ரதிபா஧த்வமபி ந விசேஷ்யவிசேஷநிர்஧ாரணக்ஷமம் - "யத்தேவாதி" இத்யத்ர மஹேஸ்வரஸ்வதேந அந்யப்ரத்வஸ்ய ச ப்ரணவே ஸிஷ்டித்வம் ஸக்யத்வாந்நாராயணஸ்வதஸ்த்வநந்யப்ர: - சாமாந்யபத஧திதகாரணோபாஸநவாக்யானா விசேஷகேஷு மௌத்ராயணிய சுபாலமஹௌபநிஷதாதிஷ்வபி விசேஷ்ய விசேஷஸமர்ப்பணநாநந்யப்ரத்வநிர்வாகசுசேத்யஜ்ஞானாதிநிர்வகத்வாதித்விவரணத்வமஸ்ய யுக்தமதி பாவ: - இதமேவோபய பதவிவரணரூபமதி ந மந்தவ்யம் - கிந்து கதிரசாமாந்யத: அக்தரோக்தராக்ஷராணி பூர்வவிவரணரூபாந்யபித்யாஹ் | இஸ்ஸஜ்ஹேதி. அஸ்யேதரவ்யாபகாநாமப்ய்ஹிததா விஷ்ணுபாசனாதிவாபி -

மூ - இந்நாராயணशब्दं ஷேஷஸேஷி தத்வங்கள் இரண்டையும் வெளியாகக் காட்டுகிற
 உபகாரதிசயத்தாலே விஷ்ணுநாமத்திலும் திருநாராயணியத்திலே நாமநிர்வகன் பண்ணுகிறவிடத்திலும்,
 மற்றுமுள்ள வ்யாபகநாமங்களுக்கு முன்னே பதிக்கப்பட்டது -

(சா.தி) வ்யாபகநாமாந்தரங்களுக்கு முன்னேயெடுக்கப்பட்டதுக்கு ஹேதுவையருளிச்செய்கிறார்
 - இந் நாராயணशब्दमित्यादि - நாரशब्दத்தால் ஷேஷதத்வத்தையும், அயநशब्दத்தாலே ஷேஷிதத்வத்தையு
 மென்றபடி - விஷ்ணவாதிशब्दத்தில் வ்யாபகனைக்காட்டுமதொழிய வ்யாப்யபதார்த்தவாசி
 शब्दांशமில்லையிறே. நாராயணியமாவது? மோக்ஷதர்மத்தில் தத்வோபதேச பராகாஷ்யான சரமபுரதேசம் -
 வ்யாபகநாமங்களுக்கு, விஷ்ணுவாசுதேவநாமங்களுக்கென்கை. இனி நாராயணானுவாகமும்
 இத்திருநாமத்தையே அஸகூத் -

(சா.ஸ்வ) பாரதந்யஸ்வாதந்ய விசிஸ்டனாகக் காட்டுகையாலேயும், நமஸ்ஸில் ப்ரதிபத்னனை கார்யத்வ
 வ்யாப்யத்வ நியத்வ வ்யாபகத்வாத்தாபகார விசிஸ்டனாகக் காட்டுகையாலும் யதாஸம்பவ் ஸங்ஹவिवरणभेद
 नमस्ஸுக்கும் நாராயணபதத்துக்குமிருக்கையாலே ஸர்வாநந்த்ய் கூடுமென்று கருத்து. இப்படியாகில்
 மூலமந்நத்திலே சரமஸ்துதமான இம்शब्दं விஷ்ணுநாமத்திலே நியாமகமன்றிக்கே
 ப்ரதமஸ்துதமாகக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்நாராயணशब्दमिति । மூலமந்நத்திலே
 विवरणरूपत्वनियामकத்தாலே சரமஸ்துதமானாலுமிங்கு அந்த நியாமகமில்லாமையாலே
 उपकारकत्वातिशयத்தாலே ப்ரதமஸ்துதமானாலுமிங்கு கூடுமென்று கருத்து - ஆனாலும் விஷ்ணவாதிशब्दापेक्षया
 இதுக்கு அதிசய் கூடுமோ? நாராயணானுவாகத்திலே இம்शब्दं ब्रह्मरुद्रादि शब्द समानाधिकरणமாக
 प्रयुक्तமாகையாலே ब्रह्मरुद्रादि साधारणமாகையாலிதுக்கு அதிசய் கூடாதே? இது
 असाधारणமாகிலங்கு அநேகவாரமாவதிக்கிறது வ்யர்த்தமன்றோ? பரத்வெந் ஸங்ஹித ब्रह्मरुद्रादिव्यावृत्त्यर्थ

(சா.ப்ர) அத வக்ஷ்யமானாந்நாத்யர்஘த்வோபபாதகம் மஹா ப்ரஹவத்வம் தாவதாஹ। இந் நாராயணेत्यादिना (वेदान्तेषु
 सर्वोत्कृष्टतयोक्तव्यापकद्वयादपि श्रैष्ठ्यरूपं माहात्म्यं तन्निदानञ्चाह । இந்நாராயணेत्यादिना) திருநாராயணியேதி -
 “नाराणामयनं ख्यातो ह्यहमेवस्सनातनः । आपो नारा इति प्रोक्ता आपो वैनरसूनवः ॥ अयनं ममताः
 पूर्वं तेन नारायणोऽस्म्यहम् ॥” इत्यादिनेत्यर्थः - “इदं पुरुषसूक्तं हि सर्ववेदेषु पठ्यते। ऋतं
 सत्यमितिख्यातमृषिसिंहेन चिन्तितम्” इत्यादि प्रमाणानुगुण्येन सर्वत्र सन्निहिततया तत्र तत्र पदे मोक्षसाधन
 सर्वोपासन विशेष्यनिर्धारण परानुवाकैः बहुल आवर्तितत्वरूपं माहात्म्यं तथावर्तनफलं चाह । -

(சா.வி) யதாஸம்பவமिति - நமஸ உகார விரணத்வம் த்வயஸ்யாஸ்டாக்ஷரவிரணத்வம் இத்யாத்திபிதி ஹ்ருதயம் -
 ஷேஷஸேஷி ஸர்வதத்வகண்஠ோக்திமத்வெந் ஸர்வத்ர நாராயணशब्दस्यैव ப்ரதமோபாடானமத்யாஹ இந் நாராயணशब्दमिति ।
 திருநாராயணியத்தில் இதி - நாராயணியமितिமோக்ஷதர்மேஷு தத்வோபதேசகாஸ்டாஹூத் -

(சா.ஸ) ப்ரா஗ுபாடானதந்நியாமகாஹ்யமாஹ। இந் நாராயணशब्दमिति । திருநாராயணியத்தில் இத்யெந்
 शान्तिपर्वणि नारायणीयमुच्यते - அத நாராயணானுவாகஸ்ய தத்ர நாராயண -

மூ - சர்வபரவித்யோபாஸ்ய விசேஷநிர்ணயம் பண்ணுகிற நாராயணானுவாகம் பரதத்வமாக ஸங்கீதரான ப்ரஹ்மசிவாதிக்களெல்லாம் சமானாதிக்கரணநிர்देशத்தாலேயங்கு சொன்ன விஸ்வம் போலே விஹீதியானார்களென்றும், இவர்களும் நாரஸ்த்வாத்யம்மென்றும் தெளிவிக்கைக்காக இந் நாராயணஸ்த்வத்தைப் பலகாலும் ஂதரம் தோற்ற ஂவர்த்தித்தது -

(ஸா.தி) வர்த்தித்ததென்று இதின் வஹ்வபரகாஸனம் பண்ணுகிறார் - சர்வபரவித்யேத்யாடியால் சர்வபரவித்யைகளாவன? சதந்தராதித்யவித்யாதிக்கள் - இவைகளில் ஂபாஸ்யவஸ்துவிசேஷத்தை - நாராயணானுவாகம், “ஸஹஸ்ரஸீர்ஷ ஂவம்” என்கிற ஂநுவாகம்மென்கை - இம்ஸ்த்வத்தை ஂவர்த்தித்ததுக்கு ஂதுவருளிச் ஂஸ்கிறார். பரதத்வமாக ஸங்கீதரான இத்யாடியால் - ஸ்வேதாஸ்வதராதிக்களில் ஂபாபாதபரதீதியாலே பாமரரால் பரத்வெ ஸங்கீதரான ப்ரஹ்மசிவாதிக்கள் - சமானாதிக்கரணநிர்देशமாவது? “ஸப்ரஹ்மா ஸசிவ:” இத்யாதி - ஂங்கு சொன்ன விஸ்வம் போலே, நாராயணானுவாகத்தில் “விஸ்வம் நாராயணம் ஂவம்” என்று சமானாதிக்கரணநிர்देशத்தாலே சொன்ன இம் ஸ்த்வாத்யஜக்துப்போலே என்கை. இனிமிதிதின் ப்ரஹ்வவிஷயமான ப்ரமாணங்களைக் காட்டுகிறார் -

(ஸா.ஸ்வா) மனேகவாரமாவுத்தம்மென்றிலப்போது இந்ராத்திரோ நாராயண: ருத்ராத்திரோ நாராயண: - என்று ஂவர்த்தியாதே “ஸ ப்ரஹ்மா ஸ சிவ:” இத்யாதினா சமானாதிக்கரணமாக ஸ்ரவிக்கக் கூடுமோ? என்னவருளிச் ஂஸ்கிறார் - சர்வபரேத்யாதி - “லிங்ஹ்மயஸ்த்வாத்விஹ்மயஸ்த்வாத்வி” என்கிற ஂதிக்கரணத்திலே தத்த்வித்யாபரகரணத்திலே ஂபாஸ்ய ஸமர்பகதயா ஂக்தஸம்ஹ்மசிவாதி ஸ்த்வாத்யஸ்யமுதிஸ்ய நாராயணத்வம் வித்யீயத இதி நிர்ணயமாகையாலே என்று கருத்து - “சிவாத்ர” இதி ப்ரகாராந்தரெ ஂர்देशத்தால் ஂவதாந்தரங்களுக்கு ததபுத்திஸ்த்வத்வத்வத்வத்வாதிகளும் ஸ்வோபாஸனங்களிலும் நாராயணத்வமுபாஸ்ய மென்றும் ஸித்தியாமையாலே சாமானாதிக்கரணெ ஂர்देशத்தால் “விஸ்வம் நாராயணம் ஂவம்” இத்யாதிவதிக்கயம் வதிதமாகையால் தத்த்வித்யாதிகள ஸித்திக்கிறாப்போலே வரூப்யம்மென்றிக்கே “ஸப்ரஹ்மா” இத்யாதி சாமானாதிக்கரணத்தாலும் விஹீத்யாதிகளே ஸித்திக்குமென்று கருத்து. ஂப்போது “ஸப்ரஹ்மா ஸசிவஸ்த்ரே:” என்று சொன்னாலும் விஹீத்யாதிகள ஸித்திக்கையாலே ஂஸக்த்வாத்வி வ்யய்யன்றோ? என்னவருளிச் ஂஸ்கிறார் - ஂதரமதி - இந்நாராயண ஸ்த்வத்தை “பூர்பதாத்தஸ்யா(மக:)மக:” என்று ஸஜாயா வித்யீயமானத்யுத்தமான பஹ்வீரிஹி ஸஸ்தீதத்புரூபநாராயணஸ்த்வத்தை நஹ்மதிக்கரண பதிதமான பகந்தநாராயணஸ்த்வம் ஸ்ரபிபுத்ரவாதிக்கையாலே ஂதுக்கு ஸர்வசாமானாதிக்கரணம் கூடாதிதே - த்யா,

(ஸா.ப்ர) சர்வபரேத்யாதினா - ஂவமர்த்தவிசேஷபரதிபாதிக்கத்யாதினம் மாஹாத்மயமுக்தவா ஂதாரணமாத்ரஂஸ்யுலாவஹ்வரூபம் மாஹாத்மயமத்யாஹ -

(ஸா.வி) ஸ்ரமபஹ: - கீர்தனமாத்ரெ ஸர்வபாபநிவர்த்தகத்வமத்யாதினா ப்ரஸித்தம் நாராயண ஸ்த்வப்ரஹ்வமாஹ । -

(ஸா.ஸ) (யண) ஸ்த்வாத்வித்யே ப்ரயோஜனகத்யநமுக்தெ ஂஹ்மர்த்திததாமாஹ - ஸ்வேதி “ஸஹஸ்ரஸீர்ஷ ஂவம்” இத்யாதிக்கோ நாராயணானுவாகம்: “ஹ்ரண்யகம்ஸ்மஸ்வர்த்ததாப்ரே । யதாத்மஸ்த்நதிவ” இத்யதௌ ஸங்கீதரான இத்யர்த்த: - “ஸப்ரஹ்மாஸசிவ” இத்யாதி சமானாதிக்கரணநிர்देश: । “விஸ்வம் நாராயணம் ஂவம்” இத்யாதி வாக்யாஂபிராயம் இங்கு சொன்ன விஸ்வம் போலே இத்யஂபித்யாந் - ஂதத்த்வப்ரஹ்வ விஷயாநி ப்ரமாணாந்யாஹ । -

மூ - இஷ்ஷதத்தின் ப்ராவம் “சங்கீர்த்ய நாராயணசஃதமாத்ரம் | நாராயணேதி யஸ்யாஸ்யே | நாராயணேதி ஸஃதோஸ்தி”
இத்யா஢ிகளிலும், ஆழ்வார்களுடைய “குலம் தரும் செல்வம் தந்திடும்” “நாரணன் தம்மன்னை
நரகம் புகாள்” இத்யா஢ிகளான பாசுரங்களாலும் ப்ரசி஢்டம் - நார஢ீய கல்பத்திலும் “ரோஒப஢்ய ஢ு: ஃவ்யோ
மூஃயந்தே நாத்ர ஸ்நாஸ: | அபி நாராயணேத்யேதஃஃஃதமாத்ரப்ரலாபிந:” என்றும் ஸொல்லப்பட்டது. -

(சா.தி) இஸ்வத்திதினென்றுதுடங்கி “நாராயணேதி யஸ்யாஸ்யே வர்ததே நாம மங்ஜலம் । நாராயணஸ்தமந்வாஸ்தே வத்ஸம் ஐவத்ஸலா யதா” இதி । ஆதிஸ்வத்ததால் நாராயணேதி ம்ரியமாண உபேதி முக்திமீதியாதி ஸங்ஹீதம் । நாரணன் தம்மன்னை நரகம் புகாள். நாராயணன் பேரிட்ட பிள்ளையின் தாயார் நரகம் புகாள்என்றபடி. நாரதீயேத்யாதி - ரோகப஢்யது: ஁ங்கள் ஁ஹிகாமு஢்மிகவிஷயங்க்ளென்று கருத்து. -

[illegible]

(சா.பு) இயங்குதலின் இயாதினா । மாஹாத்மியஸ்ய சா஢்நதாதிக்கத்வமுக்தம் - ஆழ்வார் இயாதினா । குலந்தரும் இயாதி உத்வஹுலமதிவैஸ்வரிய ச ததாதித்யர்த: நாரணன் தம்மன்னை நரகம் புகான் இதி - நாராயண இதி நாமவதா மாதா நரகம் ந ப்ரிவீசதித்யர்த: - சர்வபலசாதினத்வம் ஸ்லாசாரணமாத்ரஸ்ய தர்ஸிதம் - நாரதித்யாதினா - நாராயணஸ்லாசமாத்ரஸ்ய ப்ரினவநம்ஸ்லாசத்வர்தி சஹிதாஸ்தாக்ஸர துல்யத்வரூபமாஹாத்மிய மாஹ -

(சா.வி) இங்ஷவ்஢்த்தித் இதி - குலந்தரும் இதி - குலம் தரும், குல் ஢்஢ாத் - செல்வம் தந்திடும், சம்ப஢் ஢்஢ாத் - நாரணன் தம்மன்னை, நாரயண இதி நாமவதோ மாதா । நரகம் புகான், நரகம் ந ப்ரிவீஸேத் । சர்வ஢ு: ஃநிவர்தக்த்வமப்யாஹ் । ரோகப஢ிதி । நாராயணேதி ஃததுரக்ஷயமிவ சர்வவ்யஜ்ஞந஢்஢ே஢் அஸ்டாக்ஸரத்வமिति புராணான்த்ரோக்தமித்யாஹ் । -

(சா.சं) இய்ம்சப்தத்தில் இत्यादिना - “ नारायणेति यस्यास्ये वर्तते नाम मङ्गलम् । नारायणस्तमन्वेति वत्सं गौरिव वत्सला ” குலந்தரும், உத்கூபகுலபுரம் । செல்வந்தந்திடும், சம்பதபுரம் । நாரணந்தமரென்று, நாரணபாசா இதி சப்திதா: -

மூ - இது தன்னையே ஸ்வயஜ்னபேதத்தாலே எட்டுத்திரு அக்ஷரமாக ஹவிக்ஷத் திருமன்த் தோடொக்கு மென்று புராணாந்தரோகம் - இஷ்வரனோடு பூதக்சித்வங்களல்லாத நாரங்களுக்கு “நாரா: அயனம் யஸ்ய” என்றும் “நாராணாமயனம்” என்றும் நிஷ்கர்ஷவிக்ஷையாலே வையதிகரணமுண்டாயிற்று. இம்சப்தத்துக்கு நம்மாழ்வார் -

(சா.டீ) இது தன்னையே, நாராயணவென்னுமிம் மாத்ரத்தையே. ஸ்வயஜ்னபேதத்தாலே, அதாவது நகராக்காரேபாக்கார யகராக்காரணகாராக்காரபேதத்தாலென்கை - கீழ் உக்தமான நாரசப்தத்தின் வையதிக நிஷ்கர்ஷக்தவத்தாலே நாரசப்தத்துக்கும் அயனசப்தத்துக்கும் வையதிகரணமுண்டாயிற்றென்கிறார் - இஷ்வரனோடு இத்யாடி - இப்பதத்தின் சமாசதவ்யத்தின் அர்த்தத்தை நம்மாழ்வார் அருளிச் செய்தாரென்கிறார் - இம்சப்தத்துக்கு இதி -

(சா.ஸா) இது தன்னையே, இதி - இது தன்னையே, நாராயண என்கிற ப்ராதிபதிகத்தை என்றபடி - ஸ்வரேதி - நகராக்காரேபாக்காரயகராக்கார ணகராக்காரபேதேன என்றபடி - புராணாந்தரேதி | இப்படி நாராயணசப்தம் யோகரூடமென்று பூர்வ் சொன்னது கூடுமோ? நாரமாயிருக்கிற அயனமென்று கர்மதாரய் சொல்லில் புலிஐத்வம் விரோதிக்க்கும் - வ்யாபக்தவசர்வாதர்தவாத்தாலாபமும் ப்ரஸஐகிக்க்கும் - நாரா அயனம் யஸ்ய என்றும், நாராணாமயனமென்றும் வ்யுத்தப்தியில் நாரசப்தமப்யவசானவ்யுத்தா ப்ரகவத்தப்யந்தமானையாலே வையதிகரணம் கூடாதே? ஸ்வய ஸ்வாதர்தவமும் ஸ்வவ்யாபக்தவமும் பாதிதமுமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இஷ்வரனோடு இதி | பூதக்சித்வமல்லாதே இதி | அபூதக்சித்வ வாகிநா வியேஷ்யப்யந்தவமுண்டானாலும் நிஷ்கர்ஷ விக்ஷையாலே சமாசம் கூடுமென்று கருத்து - இப்படி யோகவ்யுத்தப்திக் கு சம்ப்ரதாயமுமில்லாவிட்டால் அநாதரணியதே வாராதோ? என்ன, “அத்யஸ்ய ந: குலபதே:” என்று கொண்டாடப்பட்டிருக்கிற கூதஸ்தஸம்ப்ரதாய மருளிச் செய்கிறார். இம்சப்தத்துக்கு இதி -

(சா.ப்ர) இது தன்னையே இத்யாடிநா - எவ் வைய்வமுக்தவா சமஸ்தஸ்ய தஸ்ய த்விதா சமாசமபிப்ரயந் ததேகதேசஸ்ய நாரசப்தஸ்ய “நதா ஸ்ம சர்வவத்சா ப்ரதிஸ்தா யத்ர ஸாஸ்வதீ | வத்சா வாக்யமுக்தமம்” இத்யாடி ப்ரமாணாத்பரமாத்மப்யந்தவ்வே அத்மாஸ்த்ரயதோஷ பரிஹரதி - இஷ்வரனோடு இத்யாடிநா | சமாசதவ்யாத்யஸ்ய சாம்ப்ரதாயிக்தவமாஹ - இம்சப்தத்துக்கு இத்யாடிநா | -

(சா.வி) இது தன்னையே இதி | எததேவ | அத நாரசப்தஸ்ய ப்ரகவத்பூதக்சித்வதேநாதேநவாகித்வெந ப்ரகவத்வாகிசாமானாதிகரண்யேஓபி இஹ சமாசதவ்யவிக்ஷாயா நிஷ்கர்ஷக்சப்தவெந கெவலதேநாதேநமாத்ர ப்யவஸிதவெந வையதிகரண்யேந ப்ரயோகோ யுக்த இத்யாஹ | இஷ்வரனோடு இதி | வியேஷ்யவாகிக்சப்த சமானவியபக்திக்தவ்ம் சாமானாதிகரண்யம் - வியேஷ்யவாகிபிந்நவியபக்திக்தவ்ம் வையதிகரண்யம் - தத்சமாசதவ்யாத்யோ வகுலாப்ரணமுநிபிரப்யுக்த இத்யாஹ - இம்சப்தத்துக்கு இதி -

(சா.ஸ) ஸ்வயஜ்னேதி. “ந், அ, ரு, அ, ய், அ, ண், அ” இதி ப்ரேதாதித்யர்த: - அபூதக்சித்வப்ரகாரவாகித்வெந வியேஷ்ய ப்யந்தஸ்ய நாரபதஸ்ய தத்ப்ரகாரிவாக்யயந ஸப்தேந நீலோத்தபலாதிவத்தசாமானாதிகரண்ய சமாசவாக்யே வ்யதிகரண சமாச த்வயோபபதி: கதமித்யத்ராஹ | நிஷ்கர்ஷேதி - ப்ரகாரமாத்ரவாகித்வவிக்ஷேத்யர்த: - வையதிகரண்ய, வ்யதிகரண்சமாசதவ்ய, உக்தசமானதவ்யம் - ததர்த்யோ: சாம்ப்ரதாயிக்தவமாஹ இம்சப்தத்துக்கு இதி -

மூ - “எண் பெருக்கந்நலத்தொண்பொருளீறில் வண்புகழ் நாரணன்” என்றும் -

(சா.தி) “எண் பெருக்கந்நலத்தொண்பொருளீறில் வண்புகழ் நாரணன்” என்று बहुव्रीहिसमासம் சொல்லப்பட்டது - “நாரணன் முழுவேழலுக்கும் நாதன்” என்று तत्पुरुषसमासार्थம் சொல்லிற்று - எங்ஙனையென்னில். எண் பெருக்கு இत्याதி. எண், सङ्ख्यै - பெருக்கு, आनन्त्यम्। सङ्ख्यैயினுடைய आनन्त्यத்தையுடைத்தான - असङ्ख्यातமானவென்றபடி - அந்நலத்து, அந்த ज्ञानानन्दाश्रयமான - ஒண்பொருள், स्वप्रकाशतया विलक्षणवस्तुக்களான जीवाர்களென்றபடி. இது अचित्तத்துக்கு गुणलक्षणम्। இப்பொருள்களை - ஈறில் வண்புகழ் ஈறு, अवधि। अवधியற்றவன் என்று विलक्षणम्। புகழென்று कल्याणगुणங்களைக் காட்டுகிறது - இங்கெண்பெருக்கந்நலத்தொண்பொருளையுடையவெனென்று आश्रयமாகவுடையவெனென்றபடி. இது तात्पर्यरत्नावलியில் இப்பாட்டில் अर्थத்தை “जगदयनतया” என்று विवரிக்கையாலே स्पष्टम् இப்படி बहुव्रीहि समासार्थம் சொல்லுமிடத்து पूर्वम् अर्थத்தை அருளிச்செய்துகொண்டு பின் नारायण शब्दத்தைப் प्रयोगித்தருளுகிறார் - இது नारायण शब्दத்தின் अर्थமென்று தோற்றுகைக்காக.

(சா.சுவ) प्रथमं बहुव्रीह्यर्थं மருளிச் செய்கிறார் - எண்பெருக்கு இதி - எண், सङ्ख्यै॥ பெருக்கு, आनन्त्यम्। सङ्ख्यैயினுடைய आनन्त्यத்தையுடைத்தான - असङ्ख्यातமானவென்றபடி - அந்நலத்து, अनन्तज्ञानानन्दाश्रयமான - ஒண்பொருள். ஒண், विलक्षणமான - स्वप्रकाशतया विलक्षणமான. பொருள், वस्तुக்களை - जीवाர்களை, இது अचित्तத்துக்கும் उपलक्षणम्। இதுகளை आश्रयமாகவுடையவெனென்ற படி. ஈறில், ஈறு, अवधि। अवधिरहितங்களான - வண், विलक्षणங்களான - புகழ், कल्याणगुणங்களையுடையவெனென்றபடி - “जगदयनतया” इति तात्पर्यरत्नावल्युक्ते: இப்படியே अर्थமென்று கருத்து - இப்படி अर्थம் சொல்லி अनन्तरं व्याख्येयपदத்தை निर्देशित்தருளுகிறார் - நாரணன் इति। अथ तत्पुरुषार्थं साधिया நின்றுகொண்டு व्याख्येयपदத்தையெடுக்கிறார் -

(சா.பு) எண்பெருக்கு இत्यादिना। असङ्ख्येयज्ञानानन्दस्वरूपा जीवा: अनन्त कल्याणगुणगणाश्च यस्य स नारायण इत्यर्थ: -

(சா.வி) எண்பெருக்கந்நலத்தொண்பொருளீறில் வண்புகழ் நாரணன் - எண் सङ्ख्याया: - பெருக்கு, आनन्त्यवन्त:। असङ्ख्यात इत्यर्थ - அந்நலத்து, तादृशज्ञानानन्दाश्रया:। ஒண்பொருள், स्वप्रकाशतया विलक्षणा जीवा: - अत्राचिदुपलक्ष्यते - ஈறில், अनवधिका: - வண், विलक्षण: புகழ், कल्याणगुणश्च यस्य स नारायण इति बहुव्रीह्यर्थोऽत्र विवक्षित:। -

(சா.ச) எண், संख्या - பெருக்கு, आनन्त्यम् - நலம், आनन्द:। அந்நலம் इत्यानन्दवल्ली प्रसिद्धिस्सूच्यते - एवं च - எண் பெருக்கந்நலத்தனாய், अपरिच्छिन्नानन्दतया आनन्दवल्ली प्रसिद्धस्सन् - ஒண்பொருள், स्वयं - प्रकाशतया विलक्षणं वस्त्वित्यर्थ: - इत्यमुक्त्या जीवसङ्ख्य उक्त: - अचिदानेन लक्ष्यते - चिदचिद्वाश्रयक इत्यर्थ: - ஈறு, अवधि:। இல், अवधिरहित:, வண்புகழ், श्लाघ्यकल्याणगुण:। एवं प्रथममर्थमुक्त्वा शब्दमुपादत्ते। நாரணன் इति। अत्र बहुव्रीह्यर्थ उक्त: - अथ तत्पुरुषार्थं प्रथमं शब्दमुपादायाह -

(सा.वि) नृगारुणः इत्यादिना - नारायणः कृत्स्नस्यापि लोकसप्तकस्यापि नाथ इत्यर्थः । पूर्वापरङ्गकानि, प्रथमद्वितीयशतकयोः - अथ प्राप्यत्वप्रापकत्वौपयिकाकारजातं सर्वं नारायणशब्दबोध्यमित्युपपादयति - हेयेत्यादिना । सुबालोपनिषदि “एष सर्वभूतान्तरात्मा अपहतपाप्मा” इति नारायणशब्दार्थत्वे नोभयलिङ्गत्वोभय विभक्तियोगयोरुक्तत्वाद्भिर्भितमित्युक्तम् -

“कारणत्वमबाध्यत्वमुपायत्वमुपेयता ।

(சா.தி) அதில் बहुव्रीहिபதத்தில் उभयविभूतियोगं शाब्दम् । उभयलिङ्गत्वमार्थम् - तत्पुरुषपक्षத்தில் उभயமும் शाब्दम् - இனி नारायण शब्दத்தில் बहुवचनविवक्षितமான अवांतरभेदத்தையருளிச் செய்கிறார் - देवीत्यादिवत् - देवிகள், श्रीभूमिनीलादிகள். पार्शदां कुमुदादிகள் - आदि शब्दं लीलाविमूतिभेद-सङ्गाहकम् । शरीरकाध्याय चतुष्टयार्थமும் இப்பதத்திலே संक्षिप्तமென்கிறார். कारणत्वमित्यादियால், कारणत्वமாவது? प्रथमाध्यायोक्तமான ब्रह्मणस्सकल जगत्कारणत्वम् - अबध्यत्वं, द्वितीयाध्यायोक्तமான ब्रह्मणः सकलजगत्कारणत्वस्य बाह्यकुदृष्टिभिरविचाल्यत्वम् - उपायत्वं, तृतीयाध्यायोक्तं - चतुर्थाध्या-योक्तोपेयता च என்றிப்படி शारीरकशास्त्रस्थापितமான अर्थचतुष्टयमुमिङ्के गर्भितमென்கை.

(सा.प्र) छत्रचामरादि पार्षदाः - गजाननजयत्सेनाद्याः भोगोपकरणादिरादि शब्दार्थः - सकलजगत्कारणत्वादीनां नारायणशब्दार्थत्वेऽपि तेषां शारीरके विस्तरेण प्रतिपादितत्वात्तदुपजीवनसम्भवान्नात्रविस्तरेण व्यवस्थाप्यन्त इत्याह। कारणत्वमित्यादिना।

(सा.सं) अनुसन्धेयङ्गुलं इति - नारशब्दबहुवचन विवक्षितत्वेन तदवान्तर भेदस्सर्वोऽपीहानुसन्धेय इत्यर्थः - शारीरकाध्यायचतुष्टयार्थोऽपि नारायणपदे अन्तर्गत इत्याह - कारणत्वमिति । -

மூ - இந்த बहुव्रीहि समास (मान) निर्वचनத்தில் “नराज्ञातानि तत्त्वानि” என்று நாரஸஹ்தார்த்த சொல்லுகையாலே महोपनिषत्प्रभृतிகளிற்சொல்லுகிறபடியே ब्रह्मेशानादि सर्वத்தையும் பற்ற நாராயணனுடைய सर्वविधकारणत्वமும் अयनशब्दத்தில் “ईयत इत्ययनम्” என்கிற कर्मव्युत्पत्तियाலே இவற்றை व्याप्यமாகவுடையவனுடைய सर्वव्यापकत्वமும் அதுக்கு उपयुक्तமான -

(सा.दी) இந்நாராயண ஸஹ்தத்தின் बहुव्रीहि समासार्थप्रदर्शनவचனங்களால் நாராயணனுடைய विषयसर्वविधकारणत्वं सूचितமென்கிறார். இந்த बहुव्रीहि என்று துடங்கி - महोपनिषदित्यादि। “एकोऽह वै नारायण आसीन्न ब्रह्मनेशनः” इत्यादियाல் சொல்லுகிறபடி என்கை -

(सा.स्वा) नारायणशब्दविषयमान इत्यादि प्रमाणங்களிலென்றபடி - இப்படி नारायण शब्दमुपलक्षणतया सर्वतत्त्वपरமானாலும் “नाराणामयनत्वाच्च नारायण इति स्मृतः” என்கிற षष्ठीतत्पुरुषाणि “नारो नराणां सङ्घातस्तस्याहमयनं गतिः” என்று சொல்லுகையாலே कारणत्वबोधक मिल्लामையால் कारणत्वமும் अबाध्यत्वमुमेன்று கீழ்ச் சொன்னது विरोधियाதோ? “नराज्ञातानितत्त्वानि नाराणीति ततो विदुः। तान्येव चायनं तस्य तेन नारायण स्मृतः” என்று बहुव्रीहि समासनिर्वचनத்திலே कारणत्वं बोध्य மென்னிலப்போது “तान्येव चायनं तस्य” என்று அதுகளை अयनமாகவுடையவனென்கிற अर्थ கூடுமோ? ईश्वरனைக்குறித்து அதுகளுக்கு अयनशब्दार्थமான वासस्थानत्वமும் प्राप्यत्वमुமில்லையே? अयन शब्द मीयते व्याप्यत इति कर्मणि व्युत्पत्त्या व्याप्यपरमाय्क கொண்டு व्यापकत्वलाभार्थமென்னில் परस्पर प्रतिघात रूपस्वभावத்தாலே व्यापकत्वமும் கூடாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இந்த इति - प्रमाणबलத்தாலே व्याप्यतै सिद्धित்தால் तदुपयुक्ताति सूक्ष्मत्वமும் अन्यथानुपपत्त्या -

(सा.प्र) महोपनिषत्प्रभृतीति। “एको ह वै नारायण आसीन्न ब्रह्मा नेशनः” इत्यादिः महोपनिषत् - “तदणुं समभवत्तत्र ब्रह्मा चतुर्मुखो जायत। सोऽग्रे भूतानां मृत्यु मसृजते” त्यादिः प्रभृतिशब्दार्थः - नारपदस्याप्यर्थान्मृप्रत्ययान्तत्व स्फोरणाय नराज्ञातानीत्युदाहृतम् -

(सा.वि) ता एवास्यायनं पूर्वमिति कार्यकालीनजलमध्यस्थत्वस्यैव प्रवृत्तिनिमित्तत्वोक्तेः कथं तत्त्वान्तरूपलक्षणतया व्याख्यात इति चेदित्थम् - पञ्चीकृतानामेवापाम् अधिकरणत्वेन “नराज्ञातानि तत्त्वानि” इति वचनान्तरानुसारात्तथा व्याख्यानोपपत्तेः - अत्रैवनारशब्दे जगत्कारणत्वं सिद्ध्यतीत्याह। இந்த बहुव्रीहीति। महोपनिषदि “नब्रह्मनेशनः” इति प्रलयदशा प्रतिपादक श्रुतौ ब्रह्मेशानादीनां निषेधेन नारायणमात्रावस्थानोक्त्या तत्र ब्रह्मेशानादि कारणत्वं सिद्धमिति भावः -

(सा.सं) “एको ह वै नारायण आसीत्” इत्यादिकामहोपनिषत् - प्रभृतिशब्देन “त्र्यक्षरशूल पाणिः पुरुषो जायत - तत्र ब्रह्मा चतुर्मुखो जायत” इत्यादि गृह्यते - सर्वविधेति - नराज्ञातानीति पञ्चम्या हेत्वर्थकतया तस्य सङ्कोचका भावात् - निमित्तोपादानादि सर्वविधकारणत्वमपि “तदैक्षत। ब्रह्मवनम्” इत्यादि श्रुतिसिद्ध-मिहापि सिद्ध्यतीत्यर्थः - श्रुति सिद्धसर्वविधकारणत्वनिर्वाहकमन्तर्यामिता प्रयोजकमयनपद प्रति पन्नाकारमाह - अयनशब्दத்தில் इति - ईयते इति। व्याप्यत इत्यर्थः - एवं कर्मणि व्युत्पत्तौ व्यापनक्रियाकर्मत्वस्य नाराणां लाभात्। “अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायण” इति श्रुति प्रतिपन्नव्यापकत्वसिद्धिः।

नारो नराणां सङ्गतस्तस्याहमयनं गतिः ॥

(सा.सं) अन्तर्व्याप्त्युपयोगि सूक्ष्मत्वं तच्च प्रतिघातानर्हत्वम् । இப்பொருள்கள், कारणत्वव्यापकत्वादयः । अधिकरणव्युत्पत्तौ - ईयते आधीयत इत्यर्थः - तदा नाराणामाधारत्वसिद्धिः - आत्मधार्ये शरीरे आत्मनः स्थितिव्यपदेशवद्विश्वाधारस्य विश्वस्थिति वचनं विश्वशरीरक सिद्ध्युपयोगीति ध्येयम् । एवं बहुव्रीहि समासपक्षे अयनशब्दस्य प्रमाणव्युत्पत्तिभ्यां सिद्धार्थो निरूपितः । अथ तत्पुरुष पक्षे तस्य ताभ्यां सिद्धार्थो निरूप्यते । नाराणामित्यादिना । गम्यते अनेनेति गतिः - गम्यते इति गतिरिति क्रमेण व्युत्पत्ति द्वयं सूचितम् उपायोपेयभावार्थगतशब्देन द्विरुपात्तेन -

மூ - தெநாஸ்மி முநிபிர்நித்யம் நாராயண இதீரஹித: ।

நாரஸ்த்வேன ஜீவானாம் சமூஹ: ப்ரோச்யதே பூதீ: ॥

தேஸாமயநபூதத்வானாராயண இஹோச்யதே ।

தஸ்மானாராயணம் பந்தும் மாதரம் பிதரம் குரூம் ॥

நிவாஸம் ஸரணம் சாஹுவேத வேதா(ந்)ஜ்ஞபாரகா: ॥”

இத்யாடிகளிற்படியே தத்புரூப சமாஸமானாலும் நிரூக்திபலத்தாலே அயநஸ்த்வே புலிஜ்ஞம் - இங்கு “ரீஜ்ஞயே” என்கிற தாது விலே “ர” என்று ஸ்வரூபவிகாரத்தாலே க்ஷயிணுவான அசித்பதார்த்தத்தைச் சொல்லியதில் வேறுபட்டு ஸ்வரூபவிகாரஹிதமான சேதநவர்த்தத்தை நகநைகாதி ஸ்த்வே போலே ந சமாஸமான நரஸ்த்வேத்தாலே சொல்லி அதின் சமூஹங்களை -

(ஸா.தீ) ப்ரயோகிக்ஹையால் புலிஜ்ஞத்வம் சித்தமென்றபடி - இனி தத்புரூபபக்ஷத்தில் நாரஸ்த்வேத்தின் அர்த்தங்களைக் காட்டாநிற்புகொண்டு இவற்றுக்கு அயநமென்றத்தால் சர்வேஸ்வரனுடைய உபாயத்வோபேயத்வ-சர்வாதாரத்வங்கள் சித்தித்தனவென்கிறார் - இங்கு ரீஜ்ஞயேயென்று துடங்கி - ரீயத இத ர: என்றும், ந, ர:, நர: என்றும், நராணா சமூஹோ நாரமென்றும் வ்யுத்பன்னமான நாரஸ்த்வேத்தாலே சொல்லி -

(ஸா.ஸ்வ) நரஸம்பந்தினோ நாரா என்கிற வ்யுத்பத்தியிலே லக்ஷ்யார்த்தகதநம் - நிரூக்தே஽திஶர்ஷநிரூக்தபலத்தாலே புலிஜ்ஞத்வமென்று கருத்து - “நாரோ நராணா சஜ்ஞாதஸ்தஸ்யாஹமயநம் கதி:” என்று நிர்வசனம் கூடுமோ? நரஸ்த்வே நராஜாதானி தத்त्वானி என்கிறவிடத்தில் போலே பரமாத்மபரமாகில் பரமாத்மபஹுத்வம் பாதிதமாகையாலே நாரோ நராணாம் என்று பஹுவசனம் கூடாதே? இனி மநுஷ்யவாசியாகில் தேவாடியதநத்வமுமில்லையாக ப்ரஸஜ்ஞியாதோ? அயநஸ்த்வே வ்யாபகத்வார்த்தத்வே தத்புரூபணில் பஹுவீஹ்யபேக்ஷயா அதிகார்த்தலாபாபாவாத்வேய்யமுமும் ப்ரஸஜ்ஞியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இங்கு இத - இங்கு, ஷஸ்தீதத்புரூபநிர்வசனத்தில் பஹுவீஹ்யபேக்ஷயா அதிகார்த்தலாபத்தாலே சார்த்தக்யமென்று கருத்து -

(ஸா.ப்ர) நிரூக்திபலத்தாலே இத. உபாத்தவசனேஷு புலிஜ்ஞத்வப்ரதர்ஸநாதித்யர்த்த: , ரீஜ்ஞய இத்யாடியஸ்ய தாதோ: -

(ஸா.வி) நாரோ நராணா சஜ்ஞாத இத்யத்ர அயநமத்த்யஸ்ய கதிரிதி விவரணம் - அத்ர தத்புரூபபக்ஷே அயநஸ்த்வேஸ்ய நித்யநபுஸகத்வாத்ஸமாஸே஽பி பரவலிஜ்ஞத்வத்வத்வதத்புரூபயோரிதி நபுஸகநைவ பாவ்யம் - கதம் புலிஜ்ஞத்வமத்த்யத்ர நிரூக்திவசனேஷு புலிஜ்ஞநிர்देशாத்புலிஜ்ஞத்வமத்த்யாஹ் । தத்புரூபசமாஸமானாலும் இத - நாரஸ்த்வேஜீவவாசீ சந் ஸ்வாதிநத்ரிவிதசேதநாசேதந ஸ்வரூபஸ்திதி ப்ரவூத்தி ப்வேதேவாயநஸ்த்வே வ்யுத்பத்திப்வேதேந சர்வசேதநானா ப்ரஹ்யபூத உபாயபூத ஆதாரபூத இத ப்ரதீத்யுபயுக்தோ பவதீத்யாஹ் । இங்கு ரீஜ்ஞய இத்யாதிநா । நரஸ்த்வேஸ்ய-சேதநபிந்நசேதநபரத்வே அசேதநாதாரத்வம் ந சித்த்யதீத்யாஸஜ்ஞய -

(ஸா.ஸம்) அயந ஸ்த்வேஸ்ய கரணே கர்மணி ச வ்யுத்பத்தி சித்தார்த்தத்வயமுக்தம் - அலம்பநம், உபாய: - கதிஸ்த்வேயந ஸ்த்வேயோ: ஸ்தான ப்ரமாணோபயேகார்த்தம் ஸூசயத்தத்புரூபபரம் வசனம் நாரஸ்த்வேநேதி । நிரூக்திபலத்தாலே இத । யத்பி பரவலிஜ்ஞத்வத்வத்வத்வதத்புரூபயோரிதி நபுஸகத்வமேவ வாக்யம் - தத்யாப்யஸ்யமாஸ்யேயநிரூக்தௌ புலிஜ்ஞதயானந்யதாசித்த ப்ரயோக ப்ராசூரியாத்புலிஜ்ஞத்வமேவேதி பாவ: । அத்ர நர நார அநஸ்த்வேயநா ப்ரகூத்தி ப்ரத்யயார்த்தபர்யாலோசநயா இமே அர்த்தா: ப்ரதிபன்னா இத ப்ரதிஜானீதே இங்கு இத்யாதிநா - இங்கு, தத்புரூபசமாஸபக்ஷே ரீஜ்ஞயே இத்யஸ்த்வேதாதோ஽ ப்ரத்யயாலார இத ஸ்த்வே: - ரீயதே இத ர: - நரீயதே இத நர: । -

यो लोकत्रयमाविश्य बिभर्त्यव्यय ईश्वरः ॥

(சா.தி) யென்கை - விஷ்வாधारमिति ।विष्णुराधारो यस्य तत् - அயனशब्தம் இவ் அर्थங்களைச் சொல்லும்படியை प्रश्नपूर्वकமாக विवरिक्किநார். எங்ஙனேயென்னில் इत्यादियाல் - अयपयेत्यादि - “अयते निखिलान्नारान्” என்று निर्वचिक्कையாலென்று கருத்து. இப் பதத்தில் उपायत्वोपेयत्वங்கள் சொல்லுகையால் तदुपयुक्तगुणங்களும் -

(சா.ஸ்வ) இப்படி தत्புரூபணில் आधारत्वाद्यर्थाলাभ சொன்னது கூடுமோ? அயனशब्दम् இயதே வ்யாய்தே
என்று கர்மணி வ்யுத்பந்நமாகில் இஷ்ரணுக்கு வ்யாய்த்வமும், நாரங்களுக்கு வ்யாக்த்வமும் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?
ஒரு வ்யுத்பத்தியில் உபாயத்வோபேயத்வாதாரத்வாத்ரயலாபமும் துர்யதமன்றோ? என்கிற அபிபாயத்தாலே
शङ्किக்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இதி - உத்தரமருளிச் செய்கிறார் - इण्गताविति - गतौ, प्राप्तौ
என்றபடி - அதிகரண வ்யுத்பத்தியில் தாது ஆசனபரமென்று கருத்து. இப்படி इण् गतौ என்கிற தாது
निष्पन्नமாகில் “अयते निखिलान्नारान्” என்கிற நிர்வகனं விரோதியாதோ? इण् தாது பரஸ்மேப
தன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - अयपयेति - अय தாது ஆத்மநேபதியாகையாலே अयते
என்கிற நிர்வகனं ததபிபாயகமென்று கருத்து -

(सा.प्र) कर्तरीक्याणादि कडप्रत्यये डित्यभस्याप्यनुबन्धकरणसामर्थ्याद्विरिति टिलोपे र इति पदं नश्वराचिद्वाचि भवेदित्यर्थः - उपायवाच्ययन शब्दसामर्थ्यान्नापदस्य चेतनपरत्वस्य वाचनिकत्वात्तत्पुरुषपक्षे नारायणशब्दादचिदाधारत्वं न सिद्धयेदित्यत्र अर्थात्तदप्यनुसन्धेयमित्युपपादितम् । विष्णवाधारमित्यादिना - एवं च “अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणस्थितः” -

(सा.वि) त्रिविधजीवाधारत्वे बद्धाधारत्वस्यापि सिद्ध्या प्रकृत्याधारत्वं च सिद्ध्यतीत्यभिप्रेत्य विष्ण्वाधारतया लोकत्रयमाविश्येत्युक्तम् - तदपि “अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणस्थितः” इति श्रुतिसिद्धान्तव्याप्तिबहिर्व्याप्ती अपि -

(सा.सं) नराणां समूहो नारम् । என்கிறவித்தாலே इत्यन्तोक्तार्थस्य सांप्रदायकत्वं वदन् अयनशब्दसिद्धोपायोपेयत्वयोरुपपादकमाधारत्वे प्रमाणं दर्शयति - स्वाधीनेति - ‘अन्नादोवसुदानः - यमेवैष वृणुते’ इत्यादिभिः उपायत्वेन सिद्धस्यापि । “कं ब्रह्म खं ब्रह्म सुखं त्वमेव” इत्यादिना स्वभावतो विपुलतम भोग्यत्वावगमादुपेयत्वमिति भावः । आधारत्वप्रकार उक्तः । यो लोक इति कथमेकस्यैवायनपदस्यानेकार्थितेति शङ्कां व्युत्पत्तिभेदादेकोऽपि धातुरनेकार्थ इति दर्शयन्परिहरति - எங்ஙனெனயென்னல் इत्यादिना । अयते निखिलान्नारानित्युक्तविधया अस्य धात्वन्तनिष्पन्नत्वेऽप्युक्तनिर्वाह प्रकारस्सन् इत्याह । अयपयेति ।

(सा.सं) उपयुक्तमाणा इति - सुलभो न चेन्नोपायस्यात् - परो न चेन्नोपेयः स्यादिति भावः - बहुव्रीहिसमासपक्षे अयनशब्देन कर्मणि व्युत्पत्त्यैव अन्तर्बहिश्च व्याप्तिसिद्धिरिति स्वसिद्धान्तः - अत्राभियुक्तनिर्वाहान्तरमाह । अयनमाणा इति - अधिकरण व्युत्पत्त्यभिप्रायेण वासस्थानमाणा इत्युक्तिः बहुव्रीहावन्यपदार्थस्य भगवतस्तिलतैलवन्नारेष्वाधेयत्वम् -

மூ - அந்தவ்யாஸியாவது? இவையுள்ளவிடத்தில் தன்னையிலையென்ன வொண்ணாதபடி கலந்து நிற்கை - **பஹிவ்யாஸியாவது?** இவையில்லாதவிடத்திலுமெங்கும் தானுள்ளனாகை - **விபுக்களான காலாடிகளுக்கு பஹிவ்யாஸி சொல்லவேண்டா -**

(சா.தி) என்றிறே ஸ்ருதி | வ்யாஸிகளின் **स्वरूपத்தை** வெளியிடுகிறார். **அந்தவ்யாஸியாவது** **इत्यादियால்.** **பஹிவ்யாஸிக்கு** **अर्थமாக** **விபுக்களையும்** **व्यापित்திருக்குமென்று** **விவாதிக்க வேண்டா - அவற்றுக்கு -**

(சா.ஸ்வா) **ईश्वरனுக்குக் கூடுமோ?** **निरवयवமான** **जीवस्वरूपத்தில்** **அந்தவ்யாஸி கூடாதே?** **பஹிவ்யாஸியாவது;** **बहिः** **प्रदेशसंबन्धமன்றோ?** **அந்தவ்யாஸிக** **यनத்தாலே** **தானே** **பஹிவ்யாஸி** **सिद्धियाதோ?** **என்னவருளிச்செய்கிறார் -** **அந்தவ்யாஸியாவது** **इत्यादिना -** **இப்படி** **பஹிவ்யாஸி** **सொன்னது** **கூடுமோ?** **அப்போது** **कालादिविभुपदार्थங்களிலே** **ईश्वरனுக்கு** **பஹிவ்யாஸி** **बाधितैयाकाதோ?** **என்னவருளிச்செய்கிறார் -** **விபுக்களான** **इति -** **नारायणमणीयांसமென்று** **अणुत्वेन** **சொல்லப்பட்ட** **ईश्वरனுக்கு -**

(சா.ப்ர) **नन्वणुविभ्वोरन्तर्बहिः** **प्रदेशाभावात्तेष्वन्तर्बहिर्व्याप्तिर्नयुक्तै** **इत्यत्र** **“बहिरन्तश्च तद्व्याप्तिस्तत्र यत्रोभयं भवेत् | विभोरणोश्च न बहिरान्तस्तस्मान्नसातयो | विभोर्नच्छिद्रमणुना नाणूनां विभुना च तत् | यथा प्रमाणं संबन्धमात्रमेव तयोर्भवेत्”** **इत्युक्तीत्या** **विभ्वणुनियमनोपयुक्तं** **संबन्धव्यतिरेकेणान्तर्बहिर्व्याप्तीनस्त** **इति** **तयोस्स्वरूपं प्रदर्शयन्** **‘अणोरणीयान्’** **इत्यादेः तात्पर्यञ्चाह |** **अन्तर्व्याप्तीत्यादिना -**

(சா.வி) **नन्वणुविभ्वोर्बहिरन्तः** **प्रदेशाभावात्तेष्वन्तर्बहिर्व्याप्तिर्न** **युक्त्येन** **“बहिरन्तश्च तद्व्याप्तिस्तत्र यत्रोभयं भवेत् | उभयं, बहिःप्रदेशान्तःप्रदेश इत्यर्थः - विभोरणोश्च न बहिरान्तस्तस्मान्न सा तयोः | विभोर्नच्छिद्रमणुना नाणूनां विभुना च तत् | यथाप्रमाणं संबन्धमात्रमेव तयोर्भवेत्”** **इत्युक्तीत्या** **विभ्वणुनियमनोपयुक्तं** **संबन्धव्यतिरेकेणान्तर्बहिर्व्याप्ती** **न** **स्त** **इति** **वदन्** **तयोस्स्वरूपं प्रदर्शनपूर्वकं** **“अणोरणीयान्”** **इत्यादेस्तात्पर्यञ्चाह |** **अन्तर्व्याप्ति** **यாவतु** **इत्यादिना -** **இவையுள்ளவிடத்தில்,** **एतत्पदार्थमध्ये** **தன்னை,** **स्वात्मानं |** **இல்லை,** **नास्तीति** **यथानवदेत्तथा -** **நிற்கை,** **संश्लिष्य** **स्थितिः -** **இவை** **இல்லாதவிடத்திலும்,** **एतदभावस्थलेऽपि -** **எங்கும்,** **सर्वत्र -** **தானுள்ளனாகை,** **स्वस्य** **विद्यमानत्वं** **பஹிவ்யாஸி: |** **विभूनां तु** **பஹிவ்யாஸிर्न** **सम्भवति -**

(சா.ச) **अन्तर्व्याप्त्यभिव्यञ्जकम् |** **तत्पुरुषसिद्धं त्वाधारत्वं** **भगवतो** **बहिव्याप्त्यभिव्यञ्जकमिति** **तेषामाशयः |** **ननु सर्वेभ्योऽणीयसो जीवस्यान्तर्देशाभावात्कथमन्तर्व्याप्तिः?** **बहिव्याप्तिश्च केत्यत्राह -** **अन्तरिति -** **निरवयवे** **अधिकरणभेदस्सावयवे** **अधिकरणभेदो** **अवयवभेदश्च** **இவையுள்ளவிடத்தில்** **इति** **शब्देन** **विवाक्षितः -** **கலந்து நிற்கை** **इत्युक्त्या** **“न तदस्ति विना यत् स्यात्”** **इत्युक्तविधया** **प्रत्यवयवं** **प्रत्यधिकरणं** **सदाऽविनाभावलक्षणः** **संसर्गविशेष एवान्तर्व्याप्तिरित्युक्तं** **भवति -** **நிற்கை** **इत्यस्य** **स्वसंबन्धेनैव** **स्वरूपादेर्** **यत्नस्य** **च** **निर्वाहकत्वेन** **वर्तनमित्यर्थः -** **இல்லாதவிடத்திலும்** **इत्येतावतैवालम् -** **எங்கும்** **इति** **च** **सङ्कोच व्यवच्छेदार्था** **तर्हि** **विभुकालादौ** **तद्रहितप्रदेशाप्रसिद्धेः** **कथं** **बहिव्याप्तिरित्यत्राह -** **விபுக்களான** **इति | -**

மூ - “நாராயணமணியாஸம்ஸேஷாணாமணியஸாம்”

என்றது அந்நவ்யாஸிக்கு அநு஑ுணமான ஸ்ரதிதாநாந்ஹ்வம் । அல்லது அநு஑ரிமாணத்வமன்று. இது ஸொல்லுமிடம் ஁பாடியவசுதேதத்தாலேயென்று ஸூத்ரஹாஸ்யாதி ஸித்டம் -

(ஸா.தி) ஸஹி:஑்ரதேஸமில்லாமையால் - அந்நவ்யாஸியிலும் “நாராயணமணியாஸம் - அநாரணியாந்” இயாதியால் ஸொன்ன அநாரணுத்வமந்நவ்யாஸ்யபயிக஑்ரதிதாநாந்ஹ்வ஑்ரம் - அநுக்களுக்கு அந்ந: ஑்ரதேஸாஹாவுத் என்கை - ஆனால் இஸ்வரவிஸயமான “அணியாந்ந்ரிஹேவா” இயாதி ஸ்ரதி எங்ஙனே? என்ன ஁பாஸநார்த்நவாதிபாதி஑மென்கிறார் - இது ஸொல்லுமிடம் - இயாதி - இஸ்வரனுக்கு வஸ்துக்கள் -

(ஸா.ஸவா) அந்நவ்யாஸியும் ஸஹிவ்யாஸியும் கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - நாராயணமிதி । ஑்ரதிதாநேதி - ஸூக்ஸ்நவாஹிதானமுதென ஑்ரதிதாநாந்ஹ்வ஑்ரமென்றபடி - இப்படியாகில் அணியாஸமென்கிற ஑்ரதத்துக்கு ஑ுணத்வம் ஑்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அல்லது இதி - ஁பத்ரம஑ர வ்யா஑்ரத்வ஑்ரம் - நாராயண஑்ரவிரோதாத் “மஹதோ மஹியாந் । யந்நஹதோ மஹாந்நம்” இயாதி ஸஹுஸ்ரதி விரோதாதிபாஸ்த்நவமநு஑ுணமென்று கருத்து. இப்படியாகில் “அஸ ம அத்நாந்ந்ஹ்ரதேயே அணியாந்ந்ரிஹேவாஸவா” என்று அநு஑ரிமாணத்வம் ஸ஑்ரதி஑ு஑ிகமா஑க் ஸொல்லுகிறது விரோதியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இது ஸொல்லுமிடம் இதி । “அ஑்ர஑ௌக்ஸவாத்” இயாதி ஸூத்ரஹாஸ்யாதிஸித்டமென்றபடி - இப்படி ஸஹிவ்யாஸி ஸொன்னால் -

(ஸா.஑்ர) அவ் ஑ேசுத்ரஹாந் ஸ்யாதித்யத்ர “அஸ ம அத்நாந்ந்ஹ்ரதேயேணியாந்” இயேதத்த்ரகரண அவ “ஜ்யாயாந்நுத்யவ்யா ஜ்யாயாந்ந்ரிக்ஷாஜ்யாயாந்நிவோ ஜ்யாயாநேஹ்யோ லோகேஹ்ய:” இதி ஑்ரமமஹ்வஸ்யாஸ்யுதேவ்நாந்நேஸு த்ரிவித஑்ரரிசுதேராஹித்யோக்தே: ஑ாணியஸ்த்வமு஑ாஸநார்த்நமிதி “அ஑்ர஑ௌக்ஸவாத்” இயாதி ஸூத்ரஹாஸ்யாதி ஸ்தா஑ிதத்வநைபாதி஑த்வாந் ஸ்ரதஹாநமித்யஹி஑்ரயத்நாஹ । இது ஸொல்லும் இதி । விஸ்வவ்யாஸஸ்ய தஸ்யோ஑ிதமு஑ாதி஑்ரரிசுதே நாதிர்மிதத்வமித்யாதி ஹாஸ்யாதித்யாதி ஸஹ்ரத்ய: । நநு “அ஑்ரஸ்ததா ஸர்வஹூதாந்ந்ராத்நா ரூ஑்ர ரூ஑்ர ஑்ரதி஑ு஑ோ ஸஹூவ -

(ஸா.வி) அணியஸோ஁ஸ்யணியஸ்த்வம் ஑ நாஸ்வந்நவ்யாஸ்யத்ரத்யம் - அநுஹூதாந்நயூந஑ரிமாணஸ்யாஸ஑்ரஹாவுத் - அந்ந்ரதேஸாஸ஑்ரவேந ததந்நவ்யாஸ்யஸ஑்ரஹாவுத் - ஸதராமலக஑ில்வாதிவதல்஑்ரரிமாணமாத்ரேஸ்வணுஸஹ்ர ஑்ரயோ஑்ரதர்ஸநேந ஑ுணாணுஸஹ்ரதாதிபி இயஸுந்ந்ரத்யயோ஑்ர஑்ரதாரதோணியஸ்த்வம் நா஑ ஸூக்ஸ்நவஸ்துநோ நியமநார்த்ந்ரதஸி஑வசுதேதல்஑ுணஸ஑்ர஑்ரஹாத்ரஸ்யைவ ஸத்வநே யோ஑்யத்வரூ஑்ர஑்ரதிதாநாந்ஹ்வமேவ விவக்ஷிதம் । நாணுத்வ஑்ரத்வமிதி ஹாவ: । “அஸ ம அத்நாந்ந்ஹ்ரதேயேணியாந்” இயாதி: ஑ோ஁த்ய இயத அஹ - இது ஸொல்லுமிடம் இதி - “அ஑்ர஑ௌக்ஸவாத்” இதி ஸூத்ரஹாஸ்யாதி அநுத்வமு஑ாஸநார்த்ந்ர ஹ்ரத்யதேஸோ஑ாதி஑ம் ।

(ஸா.ஸ) நந்நவணுஸ்வணுத்வநவ்ர்தநமேவாந்நவ்யாஸிர்தா஑்ரமாணமஸ்திவத்யத்ரஹ - நாராயணமிதி - விஹுத்வாணுத்வயோ: ஑்ரஸ்ர஑்ரவிரோதஸ்ய விஹாரணுத்வ஑்ரரிமாணயந்நவ்யாஸ்யநு஑ுண ஑்ரதிதாநாந்ஹ்வ஑்ரரிமாணயேவேத்யாஸய: - அத்ரோத்நம்ஸம்஑்ரஹி: “அநாரூர்ஜிவஸ்ய நஹ்ந்ந்ரதேஸ: காலஸ்ய வா விஹோ: । ஸஹி: ஑்ரதேஸோ஁ந்யதா து விஹுத்வாணுத்வயோர்ஹிதி: । அநாரணியாந்நஹதோ மஹியாநிதி ஑ா஑ம: । அவ்யாஸதேஸோ நாஸ்திதி ஹ்ரதிஸூக்ஸ்நவத்வத்த்ர:” இதி । தர்ஹி அணியாந்ந்ரிஹேவா” இயாதி: கத்யமு஑்ர஑்ரதேரந்நித்யத்ரஹ - இது ஸொல்லும் இதி - “ஹ்ரதேஸ்யா து” இயாதி ஸூத்ரஹாஸ்யாதிஸித்டமித்யத்ர: - அஸ்ய விஹோ: ஑்ரதிவஸ்து ஑ூர்ந்ந்ந் “தேநேத் ஑ூர்ந்ந்” இயாதிநோ஑்யதே ।

மூ - வ்யாஸனுக்கு ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வமாவது? ஓரோரு உபாடியவச்சித்ரப்ரதேசமே சர்வத்தையும் நிர்வஹிக்கவல்ல ஸக்தியுடைத்தாயிருக்கை - அல்லது வஸ்து தோறும் ஸ்வரூபஸமாஸியன்று - இது கொள்ளில் - பஹிர்வ்யாஸிக்கு விருத்தமாம் - இத்தை அ஘டிடததநாஸக்தியாலே நிர்வஹிக்கில் விருத்தஸமுத்தயம் கொள்ளும் பரமதங்கலிற் படியாம் -

(ஸா.தீ) தோறும் பரிபூர்ணத்வம் சொல்லுமது அந்யார்த்தமென்கிறார் - வ்யாஸனுக்கு இत्याதியால் - சர்வத்தையும், சர்வஜகத்காரியங்கலையுமென்கை - ப்ரதிவஸ்துபூர்த்திக்கு முக்யார்த்தம் கொள்ளலாகாதென்கிறார் - அல்லது இत्याதி - முக்யார்த்தாங்ஜிகாரே விருதம் காட்டுகிறார் - இது கொள்ளிலென்று. இதில் விருதஸமா஧ானத்தை அாஸங்கித்து அது தன்னிலும் விருதம் வருமென்கிறார் - இத்தை அ஘டிடததநாஸக்தியால் பரமதங்கலாவன, -

(ஸா.ஸா) “தேனேதம் பூர்ணம்” என்று ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வம் சொன்னது விருதியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். வ்யாஸனுக்கு இதி. ப்ரதிவஸ்துஸ்வரூபஸமாஸிர்ஹுமுக்யார்த்தம் கொள்ளலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அல்லது இதி - முக்யார்த்தத்தில் பா஧கம் அருளிச்செய்கிறார் - இது கொள்ளில் இதி - ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வம் தத்வாவஸ்திதத்வம் - பஹிர்வ்யாஸித்வம் ததபாவஸ்தலவர்த்தித்வம் - ததுபயம் விருத்தம் மென்று கருத்து - பரஸ்பரவிருத்தத்வேஓபி அ஘டிடததநாஸக்தியாலே இஷ்வரனுக்கு ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வமும் பஹிர்வ்யாஸியும் அனுபரிமாணத்வமும் விபுத்வமும் கூடலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தை இதி - பரமதேதி - “ப்ரஹ்மஜ்ஞானபக்டா஧ி பாபியானயம் பதபாபதபக்ட:” என்று நிந்திதமான பாஸ்கராதி

(ஸா.ப்ர) தேனேதம் பூர்ணம் பூரூபேண சர்வம்” இत्याதிபிறைகை கஸ்திந் பகவத:பூர்ணத்வாவகமாதி கரு பூர்ணஸ்தேதரத்ரவ்யுநுபபத்தேபஹிர்வ்யாஸிந்ஓபபததத இत्याஹ - வ்யாஸனுக்கு இत्याதி. பரமதங்கலிற் படியாம் இதி - யா஧வஜைநபக்டப்ரகாரஓ பவதித்யர்த்த: | -

(ஸா.வி) தத்வை “பூர்த்திவ்யா ஜ்யாயானந்தரிக்ஷாஜ்யாயான்” இதி சர்வஜ்யாயஸ்த்வ ப்ரதிபா஧நாதிதி நிர்ணீதத்வாஸித்திமதியர்த்த: | நநு வ்யாஸஸ்ய ப்ரஹ்மண: ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வம் கதம்? ஁கத்ர பரிஸமாஸிவஸ்து ஸ்வரூபத்வேஓந்யத்ராவஸ்தானாஸம்பவெந வ்யாப்த்யபாவப்ரஸங்காது. | ந சேஸ்டாபதி: | டதஓ ந ப்ரஹ்ம ந பவதீதி வததஓ ப்ரஹ்ம ந பவதீத்யபதேசானஹ்த்வம் டதஓப்ரஹ்மபதஓப்ரஹ்மேதி ச சர்வவஸ்து ஸாமாநா஧ிகரண்யாஹ்த்வம் வா ப்ரஹ்மணஓஓநந்தத்வமியுத்தத்வெந ததபாவப்ரஸங்காதித்யத்ர நிர்வாஹகஸக்திபூர்ணத்வமேவ ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வமியாஹ - பூர்ணத்வமாவது இதி - ஓரோரு உபாடியவச்சித்ரப்ரதேசமே சர்வத்தையும் நிர்வஹிக்கவல்ல ஸக்தியுடைத்தாயிருக்கை, ஁கைஓபாடியவச்சித்ரபகவத்ப்ரதேச ஁வ சர்வமபி நிர்வஓடு ஸக்திமானித்யேவம் ஸ்திதத்வம் - ஁வமநங்ஜிகாரே ப்ரதிவஸ்து ஸ்வரூபேநைவ பூர்ணத்வாங்ஜிகாரே ப்ரஹ்மபஹுத்வப்ரஸங்க: - ஜாத்யாதிவதேகத்வேஓபி ப்ரத்யேகபரிஸமாஸித்வாங்ஜிகாரே ததத்வஸமவாயஓபசர்ஜநத்வாங்ஜியுபகமப்ரஸங்க: - அ஘டிடததநாஸக்த்யா சர்வவஸ்துபூர்ணத்வாங்ஜிகாரே அ஘டிடததநாஸக்த்யைவ சர்வவிருத்ததர்மஸமுத்தய ஸ்வீகாரப்ரஸங்க: - பரஸ்பரவிருத்தபரமதபக்டபரிங்ஹஸ்ய ஸ்யாதித்யாஹ - அல்லது இत्याதிநா -

(ஸா.ஸ) ததபி யதா ந விபுத்வவிருத்தம் ததஓபபா஧யதி. | வ்யாஸனுக்கு இत्याதிநா. | இத்தை இதி - அத்வவிபுத்வயஓரவிருதஸ்ய ப்ரதிவஸ்துபூர்ணத்வவிபுத்வயஓரவிருதஸ்ய சேத்யர்த்த: | பரமதங்கல இதி - பாஸ்கரஜைநாதிமதநிராஸஓஓநுபபந்: ஸ்யாதிதி பாவ: | -

(सा.सं) अकारे रक्षकत्वकारणत्वादेः, नरपदे नित्यत्व नेतृत्वादेः, अयनपदे चाधारत्वान्तर्यामित्वादेरीश्वरे उपस्थापनरूपप्रयोजनभेदान्मन्त्रेषु नैकतरपदवैयर्थ्यशङ्केत्याह - இங்கு इत्यादिना - एवं मकारनरशब्दयोरपि चित्तत्वोपस्थापकयोः पौनरुक्त्यमाहुच्य परिहरति - ப்ரணவகூதில் इत्यादिना -

(சா.சं) நூண், த்வதேகதாரியோ஽ஹம் - உண்ணையன்றி, தாரகம் த்வா வினா ந சதாதி மாநஸ்மிதலு । ஐ, மத்சுவாமிதி மயா நிரூபிதத்சுவம் - எண்ணை, த்வந்நிரூபகம் மா வினாசித்டிமானேவ ந தவசி - சித்சித்டிர்வத்யத்யாபி த்வசமாநதா த்யக்தீகரணாய நாராயணே இதி சம்த்வோதநம் । த்ஷேத்யாப்யத்யுநத்ய ரத்யித்வேந த்ராத்யாந்யம் ரத்யே த்மாசதே - த்ரணவே஽பி த்ஷேதத்யூதே஽பி மகாராத்ய உதேத்யித்வேந த்ரத்யானோ த்மாசத இத்யத்யுநத்யம் த்ராடேவ இத்யுதி: - ராசமத்டலம் த்ஷதேந “அத்யுநாமத்யுநாமந்தரே மாதவ:” இத்யுதிதவித்யோ மத்டலாகாரநதர்தந தித்யேத உத்யதே । -

மூ - புனர்க்தியில்லை. ப்ரணவந்தன்னிலும் ஸாப்த ப்ராப்யந் ஜீவநுக்கானாலும் ரக்ஷகனான ஸேஷிக்கே
அர்த் ப்ராப்யந் -

(ஸா.தி) கைகோர்த்து விளையாடின குரவை கோர்க்கை - அது ஸேஷியான க்ருணப்ரப்யந்மாயிருக்குமாப்
போலே நாராயணபதமும் ஸேஷியை ப்ராப்யந்மாகக் காட்டுமிதே - புனர்க்தியில்லை, ப்ரணவத்தில்
மகாரஜீவனை நிரூப்யத்வெந் காட்டுகையாலும், நாரஸப்தமிவனை ப்ரமாத்ம் நிரூபக்த்வெந் காட்டுகையாலும்,
நாரஸப்தத்துக்கு புனர்க்திதோஷமில்லையென்கை - நநு ப்ரணவ் ஜீவனை ப்ரப்யந்மாக ப்ரதிபாதிக்குமாகில்
ஸாஸ்த்ரத்தில் ஸொன்ன ப்ரமாத்ம்ப்ராப்யந் ஹீநமாகாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ப்ரணவந்தன்னிலு
மென்று - ப்ரணவத்தில் ஸப்தத: ப்ராப்யந் ஜீவநுக்கே தோற்றித்தாகிலும், அதாவது அகாரவா஑்யஸ்ய
ஸேஷ: என்று அகாரவா஑்யன் விஸேஷநத்வெந்வும், மகாரவா஑்யனான ஜீவன் விஸேஷ்யத்வெந் தோற்றுகை -
இப்படியானாலும் அர்த்ப்ராப்யந் - ஸ்வரூபப்ரயுக்த ப்ராப்யந் ரக்ஷகனான ஸேஷிக்கே என்கை -
ரக்ஷகெனென்று ஹேதுப்ரம். ரக்ஷகநுக்கன்றோ லோகத்தில் ப்ராப்யந்ம். இனி இஜ்ஜீவ விஸயமான மகார
நாரஸப்தங்களுக்கு நரஸப்தாதிக்களில் ஸொன்ன அகாரபேதத்தாலும் ப்ரயோஜநபேதமுண்டென்று -

(ஸா.ஸவா) ஜீவப்ராப்யந் கூடுமோ? அப்போது இஸ்வரப்ராப்யந்ம்ஜ் வாராதோ? என்னவருளிச்
ஸெய்கிறார். ப்ரணவந்தன்னிலும் இதி. இப்படி அர்த்: ப்ராப்யந்ம்பயத்ரதுல்யமாகையாலே ஸாப்த
ப்ராப்யந்ம்பயோஜக மாகையால் யதாபூர்வ் பூநரூக்த்ய் -

(ஸா.ப்ர) ப்ரணவந் தன்னிலும் இत्याதி. - ஸமானாதிக்கரணமான இதி. -

(ஸா.வி) ராஸமண்டலே க்ருணஸ்யைவ ப்ராப்யந் தத்வதிதி பாவ:। एवं च शेषभूत जीवस्वरूप प्रतिपादनतात्पर्यं प्रणवे
सर्वाधारत्व सर्वान्तर्यामित्व सर्वशरीरकत्वादि विशिष्टभगवत्प्रतिपादनतात्पर्यं नारायणपद इति द्रष्टव्यम् - ननु जीवस्य
प्राधान्ये भगवत्प्राधान्यभङ्गस्यादित्याशङ्क्य शब्द प्राधान्यं नार्थप्राधान्यविरोधि। भगवदिच्छाहितार्जुन
प्राधान्यमिव कृष्णगतवास्तव प्राधान्यस्य - प्रत्युत तदेक शेषितया जीवनिरूपणे भगवतोऽतिशयावहत्वमेवेत्यभि-
प्रेत्याह। पणवन्तन्निलुम् इति - पणवन्तन्निलुम्, पणवे - आनुालुम् शाब्द प्राधान्ये सत्यपि -
आर्थप्राधान्यमक्षतमिति शेष:। एकत्र जीववाचितया मकारप्रयोगस्य अन्यत्र नरशब्द प्रयोगस्य च
ज्ञानाकारज्ञानगुणकत्वादि प्रतिपादनं नित्यत्वं समूहार्थक जातार्थकतद्धितवशेन परस्परभेदो विशिष्टरूपेण
ब्रह्मकार्यत्वं चेत्येतादृश शारीरक भाष्य स्थापितार्थसिद्धिरपि प्रयोजनमित्याह -

(ஸா.ஸ) தக்ஷேஷிப்ராப்யந்மதி ப்ரஸித்தம். தஸ்யைவ தத்விஹரணானந் ப்ரப்யந்஫லித்வாத்ஜ்நாஸ்த்வான்தராலிக்ய
இத்யப்ரப்யநா:। तथा नारायणशब्देऽपि नरसंबन्धिनारा इति नराज्ञातानि तत्त्वानीति च नरशब्दो भगवत्पर:
- अयनशब्दश्च तथा चिद्वर्गास्त्वान्तरालिकाण् प्रत्ययाद्यवसेया इति कारणत्वानारत्वादिना शेषिण एव
प्राधान्यमिति रासमण्डलं போலே இத்யுக்தி:। புனர்க்தியில்லை இதி. एवं च पणवस्थमकारो जीवं
निरूप्यत्वेन प्रधानतया दर्शयति - नारशब्दस्तु तं निरूपकतयाऽप्रधानत्वेनेत्युपस्थाप्याकारभेदमादाय न
पौनरुक्त्यमिति भाव:। नन्वेवं सर्वशब्दमूलप्रणवे अप्रधानतया भातत्वाद्भगवत: क्वचिदपि प्राधान्यं न
भासेतेत्यत्राह। पणवन्तन्निलुम् इति. तत्तदुपस्थाप्याकारभेदादपि तयोर्न पौनरुक्त्यमित्याह। -

மூ - ப்ரணவத்திலே ஸ்வரூபத்தாலும், குணத்தாலும், ஜ்ஞானாகாரனாம், ப்ரத்யக் காய், அணுவாய்த் தோற்றின ஜீவனுக்கு நரஸப்த் க்ஷயமில்லாதவனென்று ந்த்யத்வம் சொல்லுகையாலும் நரருடைய சமூஹத்தைச் சொல்லுகையால் ஜீவர்களுடைய அந்யொந்ய ப்ரேதத்தை வ்யக் தமாக்குகையாலும், நராஜாதங்கள் நாரங்களென்றபோது விசிஷ்டவெஷத்தாலே ப்ரஹ்மகார்யத்வம் தோற்றுகையாலும் பதத்யத்தாக்கும், ப்ரயொஜனப்ரேதமுண்டு. நாரஸப்த்சமானாதிக்காரமான அயநஸப்தத்தாலே இவற்றுக்கு வ்யாப்யத்வாதிக்களும் கண்டுக்கொள்வது -

(சா.தி) காட்டுகிறார் - ப்ரணவத்திலென்றுதுடங்கி - நரஸப்தமாவது? நாரஸப்த ப்ரகூதியான நரஸப்தம் - நாரஸப்த் நராணா சமூஹோ நாரமென்கிற வ்யுத்பத்தியில் நரனுடைய சமூஹத்தைச் சொல்லுகையாலுமென்றபடி - நராஜாதங்கள் இத்யாதி - நராஜாதானி நாராணி என்று வ்யுத்பத்தியில் ஜீவனுக்கு ப்ரகூதிவிசிஷ்டவெஷத்தாலே ப்ரஹ்மகார்யத்வம் தோற்றுகையாலுமென்கை - இனி மகாரத்தாலும் நரஸப்தத்தாலும் சொன்ன ஜீவனை பஹுபிரிஹிபக்ஷத்தில் அயநஸப்த் சொல்லும்போது பௌநஸக்யதொஷத்தைப் பரிஹரிக்கிறார் - நாரஸப்தேத்யாடியால் - இவற்றுக்கு நாரங்களுக்கென்கை - வ்யாப்யத்வாதிக்காரப்ரேதத்தை சொல்லப்படுகையால் ப்ரயொஜன சித்தமென்கை - ஆதிஸப்தத்தால் நியாம்யத்வத்யாதிக்கார விவக்ஷிதங்கள் - இப் பதத்தில் “ந்த்யொ ந்த்யானாம்” என்கிற ஸ்ருத்யர்யங்களைக் கண்டுக்கொள்வதென்கிறார் -

(சா.ஸவா) ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ப்ரணவத்திலே இதி । ஆனாலும் பஹுபிரிஹிஸமாஸபக்ஷத்தில் அயநஸப்த் ஜீவபரமாகையாலே அத்தோடு பௌநஸக்யம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - நாரஸப்தேதி-வ்யாப்யத்வாதிக்கார ப்ரதிபத்தி ஜனகமாகையாலே அயநஸப்த் பௌநஸக்யமில்லையென்று கருத்து. இப்படி நரஸப்தத்தாலே க்ஷயரஹிதென்று ஜீவதத்வத்தைச் சொல்லி ததயநமென்று சொல்ல வேண்டுமோ? ஜீவஸப்தத்தாலே ஜீவனைச் சொல்லி ஜீவாயநமென்று சொல்லலாமே? என்னவருளிச்செய்கிறார். -

(சா.ப்ர) பஹுபிரிஹிஸமாஸப்ரதர்ஷக விப்ரஹவாக்யே சமானாதிக்காரபூதேநேத்யர்ய: । ஸரீரத்வாதிவ்யாப்யத்வாதித்யாதி ஸப்தர்ய: । - நநு நரஸப்தாஜ்ஜீவந்த்யத்வதொதந் ப்ரதமாக்ஷராவகதா ப்ரஹவத்கார்யத்வெநவ்யாஹ்யேதேத்யத்ர “ந்த்யொ ந்த்யானா சேதநஸ்தேதநானாமேகோ பஹூநா யொ விததாதி காமாந்” இத்யாதி ப்ரமாணஸதாந்த்யத்வஸ்யாவகமாத் “தஸ்தாதஸ்தா அஜாயந்த்” இத்யாரப்ய சேதநானா சூஸ்த்யவகமாசு ஸ்வரூபேண ந்த்யத்வம் தேவாதிதேஹவீசிஷ்டேன கார்யத்வஸ்தேதி ந வ்யாஹிதிரித்யாஹ -

(சா.வி) ப்ரணவத்தில் ஸ்வரூபத்தாலும் இத்யாதிநா - ந்த்யாராண இதி -

(சா.ஸ) ப்ரணவத்திலே இத்யாதிநா । ஜ்ஞானாகாரனாம், ஜ்ஞானத்வாதிக்காரஸஸந் - சிததஸஸ்த்வாரகமத்வாரகம் ச ஹி ஜ்ஞானத்வமாகார: - மாங்ஜுநே இதி தாத்வர்யபிப்ராபேண ப்ரத்யக் காய் இத்யுத்தி: - மானம், பரிசுத்தி: - ஸவஸ்தமா எவ ஸவயம் பரிசுத்தித்ய இதி ஹி ப்ரத்யக் ஸவப்ரகாசேன ஸவப்ரகாஸபலித்வென பரிசுத்தேதஸ்ய ஸவதரஸ்திந்ர சம்பவாஸ்வஸ்தமா எவேத்யுத்தி: ஸ்வரூபேண ந்த்யொ஽பி தேவாதிஸரீர விசிஷ்டவெஷேண கார்ய இதி விசிஷ்டவெஷத்தாலே இத்யுத்தம் - எவ் பஹுபிரிஹி ஸமாஸே ஁கார்யயொநார அயநஸப்தயொரப்யயமேவ பௌநஸக்ய பரிஹார இத்யாஹ நார ஸப்தேதி - இயதே இத்யயநமதி கர்மணி வ்யுத்பத்த்யா இயதே஽நேநேதி நாரஸ்ய வ்யாப்யத்வ நியாம்யத்வவாஸஸானத்வாதி லாப இதி பாவ: - சிததத்வே சஜாதீய ப்ரேதே ந்த்யத்வாதௌ ச கிம் மானம்த்யத்வாஹ - ந்த்யாராண இதி -

மூ - நிய்யரான பல ஷேதனருக்கு ஒரு நிய்யனான ஷேதனன் அஹிமதஹேதுவென்கிற ஸ்ருத்யர்யம் இங்கே கண்டுகொள்வது - நிய்யனாக ஸ்ரமணஸி஢்நான ஜீவனுக்கு ஡்ரஹகார்யத்வ் விஷேஷட்வாரகம் - இப்படி நாராயணாத்மகாடிகல்பங்களிலே ஷொன்ன வ்யுத்பத்யந்த்ரங்களுமெல்லாமிவற்றோடு துல்யம் -

(ஸா.டீ) நிய்யரான இத்யாடி, நாரஸ஢்டக்ருதியான நரஸ஢்டத்தாலே நிய்யத்வ் ஷொல்லுகையாலும், ஡ஹவஷனத்தால் ஡ஹத்வ் ஷொல்லுகையாலும், நராஜாதானி ஂன்று யோஜனையில் இஸ்வரனுக்கு நிய்யத்வ் வருகையாலும் அயனஸ஢்டத்தாலே ஸ்ராகக்ருத்வ் ஷொல்லுகையாலும் கண்டுகொள்வதென்கை - ஡ஹ்ரீஹிபக்ஷத்தில் நராஜாதத்வமஷித்ருக்ருத்வ் ஸோலே ஷேதனனுக்கும் ஸ்ரூபேஷ ஆகாதோ? ஂன்னவருளிச் ஷெய்கிறார் - நிய்யனாக இத்யாடியால் - இந் நாராயணபடத்துக்குக் கல்பாந்த்ரங்களில் ஷொன்ன நிர்வஷனாந்த்ரங்களும் கீழ்ச்ஷொன்ன நிர்வஷனங்களோடு ஸமானார்ய்ங்களென்கிறார் - இப்படி நாராயணேத்யாடி. அ஢ிகார்ய்ங்களாயிருப்பதொன்றுமில்லையென்றபடி. கர்மகரணா஢ிகரணவ்யுத்பத்திகளால் உபேயத்வோபாயத்வா஢ாரத்வாடிகள் ஷொல்லுகிறதென்றுமுன்னேயருளிச் ஷெய்(தார்)கிறார் - அதில் உபாயத்வோபேயத்வங்கள் ஜீவாபேக்ஷமாகையால் ஆ஢ாரத்வமும் அப்படியோ ஂன்று ஷட்வை வர ஸர்வா஢ாரத்வ் ஷொல்லவேண்டுகையால் -

(ஸா.ஸ்வா) நிய்யரான இதி - “நிய்யோ நிய்யானா் ஷேதனஸ்ஷேதனானா் ஂகோ ஡ஹ்நா் யோ விடதாதி கா஢ாந்” இதி ஸ்ருத்யர்யஜ்ஞாபநாய நாரஸ஢்டத்தாலே ஢யரஹிதஜீவ ஸ஢்வத்தைச் ஷொல்லி தே஢ாமயனமுபாய: நாராயண: ஂன்று ஷொல்லிற்று. நராஜாதானி ஂன்கிற வ்யுத்பத்தியில் இஸ்வரநிய்யத்வமும் ஷொல்லிற்றென்று கருத்து - இப்படி நாரஸ஢்டத்தாலே ஜீவ நிய்யத்வ் ஷொன்னது கூடுமோ? அப்போது நராஜாதானி தத்வானி ஂன்று வ்யஜ்நன் ஷொல்லுகிறது விரோ஢ியாதோ? ஂன்னவருளிச்ஷெய்கிறார். நிய்யனாக இதி - ஜ்ஞானஸ஢்வோஷ விகாஸாடி விஸிஸ்தயா ஜந்யத்வ் ஷொல்லுகையாலே விரோ஢ியில்லையென்று கருத்து - இப்படியாகில் கில மூலமந்ருகல்பங்களிலே நாராயணபடத்துக்கு நாரீரயன் நாராயண: ஂன்றார் ஸோலே வ்யுத்பத்தி஢ேட் ஷொல்லுகிறது விரோ஢ியாதோ? ஂன்னவருளிச் ஷெய்கிறார் - நாராயணேதி - இவற்றோடு, ஸ்வோக்ருத் வ்யுத்பத்திஸோமென்றபடி - ஂக்ருத்வ்யுத்பத்திதுல்யார்ய்கமாகையாலே -

(ஸா.ஸ்ர) நிய்யரான இத்யாடிநா - ஂவ் ஸமாஸட்வயகர்஢்நிர்வஷனநிர்வாஹிஷ வ்யுத்பத்யந்த்ரகர்஢்நிர்வஷனாந்த்ரானா் கதார்ய்த்வ் வடந் வஷனானாமைகார்ய்ய ஂகடேஸோக்ருதரூபலக்ஷணத்வ் நரஸ஢்டஸ்ய யோகிகத்வ் வெத்யாஹ. இப்படி நாராயணேத்யாடிநா - ஂவ் நரஸ஢்டஸ்ய ஷேதனாஷேதனபரத்வென் நாரஸ஢்டஸ்ய ஢கவட்வயதிர்ரிக்ருத் ஸர்வபரத்வ் ஸ்ரடர்ஸ்ய நரஸ஢்டஸ்யயோகரூ஢ி஢்யா் ஸ்தான ஸ்ரமாணாத் -

(ஸா.வி) “நிய்யோ நிய்யானா் ஷேதனஸ்ஷேதனானாமேகோ ஡ஹ்நா் யோ விடதாதி கா஢ாந்” இதி (ஷே) ஸ்ருதிர்ய்தோ஢ு ஢ாஷிதா - விஸிஸ்தவேஷத்தாலே ஡்ரஹகார்ய்த்வமித்ருக்ருதஸ்ய தாத்ய்ரமாஹ - நிய்யனாக இதி - விஷேஷட்வாரகமிதி - அஷித: கார்ய்த்வமவஸ்தா ஢்வாரகம் - ஷித: கார்ய்த்வ் ஷரீராடி஢்வாரகமித்ய்ர: - ஂவ் கல்பாந்த்ரோக்ருத் வ்யுத்பத்யந்த்ரானாமேததுல்யார்ய்த்வமித்யாஹ. இப்படி இதி - ஸ்வ் “ஆஸோ நாரா இதி ஸ்ரோக்ருதா” இதி வஷனே “தாயடஸ்யாயன் ஸ்வம்” இத்ருக்ருத்வாத்ருத்ராஸ்஢்ட: நராஜாதானி தத்வானி இதி வஷனோக்ருத் -

(ஸா.ஸ) ஸ்ருதி:, “நிய்யோ நிய்யானாம்” இத்யாடிநா - அஸ்ய நாராயண படஸ்ய வ்யுத்பத்யந்த்ரானி தத்ருக்ருதல்பஸ்தானி தடர்தானி ஷ கிமிதி ந ஸ்ரடர்ஸிதானி இத்யத்ராஹ - இப்படி இதி. அர்ய்தோயே துல்யார்ய்ஸ்யை க்ருதகரத்வாந்நோடாஹ்ர்த்வ்யா இதி ஢ாவ:। ஸ்வ் இயத இத்யயனம் - இயதே அநேநேத்யயனமிதி வ்யுத்பத்தில஢்யோபேயத்வோபாயத்வ் -

(सा.सं) प्रवाहकृत्ता इत्युक्त्या तत्कार्याचित्सङ्घस्य च नारत्वायोगः परिहृतः - श्लोकेतदिदं नारं अयनमित्यन्वयः - नारस्य धार्यत्वमुद्घात्यार्थश्च - एवं क्षयरहितत्वाकारेण नरशब्दस्याचिज्जीवेश्वरसाधारण्येऽपि हेयप्रत्यनीकत्वं नेतृत्वाद्याकारेण भगवदसाधारण्येऽपीत्युपपादयति ।

(सासं) सर्वेत्यादिना। आदि शब्देन शरीरित्वादि सङ्ग्रहः - तद्गतदोषाः, स्वरूप स्वभावान्यथा भावादयः - तत्प्रयुक्तास्तु जीववच्छरीरित्व प्रयुक्तादुःखादयः। अनेनोभयलिङ्ग सम्भोग नयार्थौ सूचितौ - नृनय इति व्युत्पत्त्या “नयत्यखिलविज्ञानं नाशयत्यखिलं तमः” इत्युक्तभोगमोक्षार्थप्रवर्तकतोक्ता - एवमवयव - शक्तिभेदैर्नरपदस्य पुरुषोत्तमपरत्वमुक्तम् -

மூ - “ஜஹ்நாராயணோ நர:” என்று நாமதேயமாகச் சொல்லுகையாலும், “ஆபோ நாராயணோஹூதாஸ்தா
 ஏவாஸ்யாயனம் புன:” என்கிற வ்யாஸஸ்மৃதி வாக்யத்தாலே “ஆபோ வை நரஸூனவ:” இत्याதிகளில் நரशब्दமும்
 நாராயணனை(யே)ச் சொல்லுகிறதென்னுமிடம் சுவ்யக்தமாகையாலும், நரனென்று நிய்யனாம்
 சர்வனேதாவான சர்வேஸ்வரனுக்குத் திருநாமமாகையாலே “நரஸம்பந்தினோ நாரா நரஸஸ்புரூஷோத்தம:।
 நயத்யகிலவிஜ்ஞானம் நாஸயத்யகிலம் தம:। நரிஷ்யதி ச சர்வத்ர நரஸ்தஸ்தாந் சநாதன:। -

(சா.தி) ரிஷ ஹிஸாயாம் என்ற டாதுவில் நரிஷ்யதீதி நர: என்று வ்யுத்பத்தியாலுமென்கை.
 வ்யாஸஸ்மृतியில் “ஆபோ நாராயணோஹூதா:” என்ற ஸ்தானத்தில் “ஆபோவை நரஸூனவ:” என்கையாலுமிந்த
 நரशब्दம் நாராயணனைச் சொல்லவேண்டுமென்றபடி. நரஸம்பந்தினோ நாரா: என்கிற
 வ்யுத்பத்தியிலவனுடைய ஸ்வரூபநிரூபகதர்மம் துடங்கி சர்வமும் நாரशब्दार्थமானபோதென்றபடி -
 ஸ்வநிஸ்த்வாதிகளைச் சொல்லுகிறதென்னுமிடத்தில் அஹிர்வூத்யாதி சவாட முண்டென்கிறார். நரஸ-
 பந்தினோ நாரா இत्याடியால். நயத்யகிலவிஜ்ஞானமिति। இதுக்கு அர்த்தம்। ஆஸ்திரதானகிலவிஜ்ஞானம் ப்ராபயதி
 - அகிலம் தம:, அஜ்ஞானம் - சர்வகதோ஽பி நரிஷ்யதி ச, நவிகாரம் ப்ராந்நோதி யென்றபடி - சர்வ
 சேதநாடானரஸம்பந்தின: - ஹேதுகர்மமிதம்।

(சா.ஸவா) ஸ்தானப்ராணத்தாலேயும் நரशब्दம் நாராயணரூ஢மென்று ஸ்தாபிக்கிறார் - ஆபோ நாராயணோஹூதா
 இதி - நரशब्दத்துக்கு ரூ஢ியை ஸ்தாபித்து இனி நரஸம்பந்தினோ நாரா என்கிற வ்யுத்பத்தியிலும்
 நரशब्दத்துக்கு யோகவ்யுத்பத்தியா டோஷநிராஸமுஷேந பகவதூககதையிலும் ப்ராணமருளிச்செய்கிறார்.
 நரஸம்பந்தி ந இதி - நரஸஸ்புரூஷோத்தம இதி ப்ராதிஜ்ஞா - இத்தையும் உபாபாதிக்கிறார். நயதீதி। நயதி,
 ஆஸ்திரதானாமகில விஷய விஸேஷ ஜ்ஞானம் ப்ராபயதீத்யர்த்த: - நஷ் அடர்ஷனி இதி டாதுவ்யுத்பத்தி ப்ராணம் நாஸயதீதி
 - ஆஸ்திரதானாமகிலம் தம:, அஜ்ஞானம் நாஸயதீத்யர்த்த: - ரிஷ ஹிஸாயாமिति டாதுவ்யுத்பத்திமாஹ। ந ரிஷ்யதீதி।
 சர்வத்ர சர்வகதோ஽பி நரிஷ்யதி, விகாரம் ந ப்ராந்நோதீத்யர்த்த: -

(சா.வி) “ஜஹ்நாராயணோ நர:” இதி பத்யதே - “ஆபோ நரஸூனவ:” இதி வ்யாஸஸ்மृतீ பகவதி ப்ரயுக்தஸ்த -
 அதோ பகவாத்நரशब्दார்்த்த:। ததஸம்பந்தினோ நாரா இत्याடாஹிர்வூத்யஸंहிதாவகநைஸ்வார்த்தவிஸேஷாந் டர்ஷயதி। நரஸம்பந்திந
 இதி - நயத்யகிலவிஜ்ஞானம், நர: அகிலம் தமோ நாஸம் நயதீதி ச நர:। நரிஷ்யதி சர்வத்ர ஸரீராஸவஸ்தான
 ப்ரயுக்தஹிஸாந் ந ப்ராந்நோதி - ஸரீராஸவஸ்தான ப்ரயுக்தஸ்வரூபநாஸவாந் பவதீதி நர: - அத எவ சநாதன: -
 ரிஷஹிஸாயாமித்யஸ்தாடப்ராத்த்யேந ஸமாஸே ச ரூபமித்யாதி ப்ராகாரேந அஹிர்வூத்யஸंहிதாடுஸாரேணாபி

(சா.ஸ) அத ரூ஢்யாப்யாஹ - ஜஹ்நரிதி - அஸ்யான்யத்ர ஸ்தானதோ஽பி ரூ஢தா பகவதி வ்யக்தேத்யாஹ - ஆப
 இதி - அர்த்தஸ்தஸ்தானதஸ்சைகார்த்தோக்த்யா சுவ்யக்தபதம் - எவம் யோகரூ஢தயா ஜ்ஞாதநரशब्दநிஸ்பந்நானர்த்தாந் டர்ஷயதி
 - நரனென்று இत्याதிநா - அத “நரஸஸ்புரூஷோத்தம:” இதி ப்ராதிஜ்ஞா - ததுபபாடகம் நயதீத்யாதிதகம் -
 நயதி, ப்ராபயதி - அயம் நு நய இதி டாதுவர்த்த:। ஜ்ஞானशब्द: ஜேயபரோ஽பி। நஷ் அடர்ஷனி இதி டாதுவர்த்தமாஹ।
 நாஸயதீதி। ஆஸ்திரதேஸ்வகிலமஜ்ஞானம் நாஸயதீத்யர்த்த: - ரிஷி ஹிஸாயாமिति டாதுவர்த்தமாஹ। நரிஷ்யதி சேதி
 - ந விகாரம் ப்ராந்நோதீத்யர்த்த: எவம் நாரபதே ப்ரகூத்யர்த்தம் உக்த:।

नाराश्चाप्ययनं (वासः)तस्य तैस्तद्भावनिरूपणात् ।।

(सा.सं) अथाण् प्रत्ययार्थ उच्यते । नरसंबन्धिन इति - संबन्धित्वं बहुधा दर्शयति - ईशितव्यतयेत्यादिना । शेषतयेत्यर्थः । धार्येत्यादिना शेषत्वघटकार्था उक्ताः । भरणं, रक्षणम् । एवमयति धात्वर्थोऽप्यनेक इत्याह - अयत इति - तथा कर्तरि व्युत्पत्त्या व्याप्नोतीत्यादि तदर्थः - क्रिया, व्यापनधारणनियमन पोषणादि रूपा । इत्थं भावे तृतीया - समासद्वयविरणं नाराश्चेत्यादि । अत्र नारशब्दश्चिदचिताविव भगवद्गुणादिकमपि गृह्णाति ! धार्याणां नाराणामयनत्वं किं विधमित्यत्राह - तैरिति, नारैरित्यर्थः - तद्भावः, तत्सद्भावः -

(सा.सं) तद्गतं धर्मश्च। नारगतं धार्यत्वादि धारकत्वादीन् तद्वन्तं च हिज्ञापयति - निरूप्य सत्ताया निरूपक सत्तायत्तत्वान्नाराश्चाप्ययनमित्युक्तमिति भावः। नाराणामयनमित्यत्र स्वगुणादीन् चिद्वस्तु प्रतिचाद्वारकतायैव भगवत आधारत्वम्। अचित्प्रतितु “एता भूतमात्रा यस्मिन् द्यौः” इत्याद्युक्तविधया सद्धारकमद्वारकं चेत्यनुसन्धेयम् - गतिशब्दः कर्मणि करणे च व्युत्पन्नः परमप्राप्यः प्रापकश्चेत्यर्थकः एवमवयवशोऽर्थोक्त्या नारायण इति समुदाये न किमुक्तमित्यत्राह - *anānī* इत्यादिना। व्यापारः, साधुपरित्राणादयः। सृष्ट्यादि पञ्चकृत्यानि च। स्वनिष्ठत्वम्, अनन्याधारत्वम् । -

மூ - இப்படி வ்யாபன பரணியமன ஸ்வாம்யாடிகளாலே வேறுபட்டிருக்கிற பुरुஷோத்தமனுக்கும் ததஸ்வந்நிகளுக்கும் கருதிகள சொன்ன ஸ்வரூபையாதி ப்ரம் கழியும்படி ஸர்வசரிரித்வ ஸர்வசுடவாச்யத்வாதி வஐபவமுமிங்கே ஃலிதம் -

(சா.தி) இனி ஜிவபரமாத்ம ஸ்வரூபையப்ரம் கழியும்படி இப்படித்தில் இஸ்வரனுடைய ஸர்வசரிரித்வாதி களும் ஃலிதமென்கிறார் - இப்படி வ்யாபனெத்யாடியால் - ஸர்வசரிரித்வ ப்ரயுக்தஸர்வசுடவாச்யத்வத்தால் வந்த சாமானாதிக்கரண்யமாகையால் “தத்வமசி” இத்யாசுபேதசுருதிக்களால் வந்த ஂக்யப்ரம் கழியுமென்றபடி. ஸ்வரூபையாதித்யாதி ஸுடத்தால் ஸ்வஸாதந்யப்ரம்சு஑்஑ஃ - அத ஸுதிககாரணுபாஸன வாக்யா்ங்களுமிங்கே ப்ரகாஸிதங்களாகிறன வென்கிறார் -

(சா.ஸா) ஸ்வய்திரித் ஸர்வாதரத்வ் சொன்னால் ஸ்வஸா஑ாரான்தமில்லையென்று ஃலித்஑ையாலே ஸர்வவ்யாபகத்வுக்த்யா ஸ்வவ்யாபகான்த்ரமுமில்லையென்று ஃலித்஑ையாலே ஂ஑ாரான்தராதிஸு஑்஑ு பூபுக்ரம் படி ஸ்விஸ்த்வாடிகள சொல்லப்பட்டதென்று கருத்து - ஂனாலும் தத்வமசி - “அயமாத்மா ப்ர஑ - த்வ் வா அ஑மஸ்மி ப்ர஑வு ஑ேவதா” இத்யா஑ு ஜிவப்ர஑ு஑்ய் சொல்லு஑ையாலே இப்படி வாக்யா்஑் சொன்னது ஑ு஑ுமூ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி வ்யாபனெதி - ஸுஷத்வ நியாம்யத்வா஑ேயத்வுக்த்யா ஸர்வஸாபி ஸரிரித்வமுத் தந்முசுன ஸரிரவாசினா் ஸுடானா் ஸரிரிப்ய்ந்தாபி஑ாயகதயா ஸர்வசுடவாச்யத்வமுத் ஃலிதமாகையாலே “தத்வமசி” த்யாதி சாமானாதிக்கரண்யமுத் ஜிவபரயுஷ்஑ரிர ஸரிரிபாவகூதமென்று கருத்து. இப்படி நாராயணஸுடா்஑் சொல்லில் பூர்வ “காரணத்வமபா஑்யத்வம்”

(சா.ப்ர) ஸ்ருதிஸ்வநிஸ்த்வாதித்யனென ஸ்மாரிதா - அநிதர஑ா்஑்யத்வமித்ய்஑் - அநிதரப்ரேய்த்வாடிராதிஸுடா்஑் - எவ் ப்ரமாணுநாராயணஸுடஸ்ய ப஑ுவி஑சி஑ித்சித்ஸ்நந்஑ விஸிஸ்தப்ர஑வா஑கத்வாவ஑மாத்ஸர்வசுடவாச்யத்வ, ஸர்வசரிரித்வசி஑்஑்நிர்விஸுஷத்வ ஜிவஸ்வரூபையாடிகமநா஑ேயமித்யா஑ - இப்படி வ்யாபனெத்யாடிநா. பூஷகத்வாதி: ஸ்வாம்யா஑ிநத்வாதி ஸுடா்஑் - ப்ே஑ாப்ே஑ாதி ஸ்வரூபையாதித்யாதிஸுடா்஑் - ஸர்வகம்ஸமாரா஑்யத்வாதி ஸ்ர்வசுடவாச்யத்வாதித்யாதி ஸுடா்஑் - எவ் ச “ஸர்வ ஑த்வி஑் ப்ர஑ - அயமாத்மா ப்ர஑ - தத்வமசி” இத்யாசு஑்ய ப்ரஸ்ருதிநா் “யஸ்ய பூ்஑ிவீ ஸரிரம்” । “யஸ்யாத்மா ஸரிரம்” இத்யாடி஑டக ஸ்ருதிநா் சா்஑ு஑ுஸ஑்஑ித: - அத “யத்த஑்ரேஸ்ய ம஑்ரா஑்யம஑ுத்ரம்வர்ட்மம்சு஑ுஸுத்ரத் த஑பாணிபா஑் நித்ய் விபு் ஸர்வ஑த் ஸுஸு஑்ம் - நிஸ்கல் நிஸ்க்ரிய் ஸான்த் நிர்வசுத் நிர்஑்ஜனம் - அஸ்தூலமனவ஑்ஸ்வம்” இத்யாதி ஸுதிகவாக்யானா் -

(சா.வி) ஸ்ருதிநா் விஸிஸ்து஑்யபரத்வஸ்நவாத்ஸ்வரூபையப஑ு நயுக்த இதி விஸுஷஜ்ானென ஸ்வரூபையப்ரமூ நிர்வர்தத இத்யா஑ - இப்படி வ்யாபனெத்யாடிநா - ப்ரண், ர஑்ணம் -

(சா.ஸ) ஂ஑ிஸுடா஑நந்ய நியாம்யத்வஸுஷித்வநிஸ்ஸமாப்ய஑ிகத்வாதி ஸு஑்஑ஃ - எவ் “காரணத்வமபா஑்யத்வம்” இதி காரிகுக்தா்஑ா் நாராயணஸுடா்஑் தயுபாடிதா: - எவமநெக ப்ே஑஑்஑் நாராயணப஑ே பராபிமத௑க்யவிரு஑ி஑்஑்மஜாதமபி ப்ே஑ ஸ்ருதிசி஑்஑் ஃலிதமித்யா஑ - இப்படி இதி - ஸ்வரூபையாதித்யாதி ஸுடென ப்ே஑ாப்ே஑ாதி ஸு஑்஑ஃ - வ்யாபநாதிசுதுஸ்தென ஸரிரித்வ் ஃலிதம். ஂ஑ி ஸுடென ஸத்யத்வாதி ஸு஑்஑ஃ - ஸர்வசரிரித்வென ஸர்வசுடவாச்யத்வ் ஃலிதம் - ஂ஑ி ஸுடென஑டக ஸ்ருதி ஸி஑்஑ாகார ஸு஑்஑ஃ । -

மூ - நரशब्दத்தாலே ஶோதகவாக்யார்த்தமும் “नराज्ञातानि तत्त्वानि नाराणि” என்கையாலே
 காரணவாக்யார்த்தமும் அயனशब्दத்தாலே உபாசனவாக்யார்த்தங்களும் இங்கே ப்ரகாஸிதங்களாகிறன -

(சா.டீ) நரशब्दத்தாலே இत्यादि - நரிष्यति என்று வ்யுत्பத்தியில் டோஸரஹித னென்று சொல்லும்
 நரशब्दத்தாலென்கை - அயனशब्दத்தாலே, உபாயோபேயவாக்யாயனशब्दத்தாலென்கை - இப்படித்தில்
 ப்ரஹ்மதஸ்ஸர்வவிதபந்துவமும் ஫லிதமென்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) இत्यादिना शारीरकार्थं नारायण शब्दத்தாலே சித் த்ர மென்று சொன்னது கூடுமோ?
 த்ரதாசகஸத்ரமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - நரशब्दத்தாலே இதி। ஶோதகேதி -
 காரணத்வஸாங்கிதடோஸநிராகரணார்த்ததயா ஶோதகவாக்யஸ்ய தடர்த்தகநரशब्दத்தாலே காரணஸோதநார்த்தமான
 த்விதீயாடியாயார்த்த சொல்லப்பட்டதென்றபடி - ஶாரீரகக்ரமத்தில் காரணத்வமும் ப்ராத்மிகமானாலும்
 நாராயணஸத்ரத்தில் நரशब्द ப்ராத்மிகமாகையாலே தடர்த்தமிங்கு ப்ரதம் சொல்லிற்றென்றபடி -
 துரீயாடியாய஫லமும் சதுர்த்தியிலே ஸ்ப்ரஹ்மென்று கருத்து - இப்படி யோகவ்யுத்பத்தியாலே நாராயண
 ஶத்ரத்துக்கு அநேகார்த்த சொன்னாலும் அந்த யோகார்த்தமான ஜகதாடாரத்வ, ஜகத்ரதப்ரவர்த்தகத்வ,
 ஜகதந்ரயாமித்வா஑்யர்த்த டேவதாந்ர சாடாரணமானபடியாலே டேவதா விஸேஸ சித் த்ர எங்ஙனே?
 என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) “सदेव सोम्येदमग्र आसीदेकमेवाद्वितीयं ब्रह्म - यतो वा हमानि भूतानि जायन्ते - आत्मन
 आकाशसंभूतः। नारायणाद्ब्रह्मा जायते - नारायणाद्बुद्धो जायते - नारायणाद्द्वादशादित्या” இत्यादि காரண வாக்யானா,
 “तमेवैकंध्यायथात्मानम् - अन्यावाचोविमुञ्चथ - अमृतस्यैष सेतुः। तमेवं विद्वानमृत इह भवति निचाम्यतं
 मृत्युमुखात्प्रमुच्यते - ध्रुवा स्मृतिःस्मृति लम्भे सर्वग्रन्थीनां विप्रमोक्ष” இत्याடியுபாசனவாக்யானா ச அர்த்த
 நிர்டோஸத்வ காரணத்வோபாஸ்யத்வோபாயத்வ டோதகேஸ்டாஶுரே அநுஸந்நேய இत्याஹ - நரशब्दத்தாலே இत्यादिना -
 அத “यच्चकिञ्चिज्जगत्यस्मिन्दृश्यते श्रूयतेऽपि वा - अन्तर्बहिश्च तत्सर्वं व्याप्य नारायणः स्थितः - एष
 सर्वभूतान्तरात्मा अपहतपाप्मादिव्यो देव एको नारायणः - सहस्रशीर्षा पुरुषः - माता पिता भ्राता निवासश्शरणं
 सुहृद्भतिर्नारायणः - सर्वस्य शरणं सुहृत्” இत्यादि தத்வபராணா ஶ்ருதீனா சார்த்தோ஑்ரானுஸந்நேய இत्याஹ -

(சா.வி) ஶோதகவாக்ய காரணவாக்யோபாசனவாக்யானாமர்த்தோ஑்யந்ரேவத்ர஑்ய இत्याஹ। நரशब्दத்தாலே இत्यादिना।
 “एष सर्वभूतान्तरात्मा। सर्वस्य शरणं सुहृत्। माता पिता भ्राता निवासश्शरणं सुहृद्भतिर्नारायणः” இत्यादि
 ஶ்ருத்யர்த்தோ஑்ரானுஸந்நேய இत्याஹ। -

(சா.ஸ) அத ஶோதகோபாசனாதி வாக்ய஫லமப்யத்ர சித் த்ரமித்யாஹ - நரशब्दத்தாலே இत्यादिना। ந ரிஷ்யதீதி
 நர இதி நிர்டோஸத்வசித் த்ர:। இயதே஑நேநேத்யயநமிதி தத்ரத்ரதீத்யாப்ரதிநியத குணாஸ்ரயத்வெந தத்ரதுபாசனாதி விஸயத்வ
 க்ரதசித் த்ரோபாயத்வஸ்ய இயத இத்யயநமித்யுபேயத்வஸ்ய ச லாபாதுபாசன வாக்யார்த்தோ஑பீஹ சித் த்ர இதி ஡ாவ: பூர்வ
 ப்ரதமாடியாயார்த்தசித் த்ரிரூபாதிதா। த்ரிவிதகாரணத்வோபயுக்த ஜ்நான ஶக்த்யாதி சேஹ சித் த்ரதீத்ய஡ிப்ராய காரண
 வாக்யார்த்தமும் இத்ய஡ிதானமித்யுபௌநரூக்யம் - இடமேவ ஸுபாலோபநிஸத்ஸ்ய நாராயணபடிமிதி தத்ர “माता पिता
 ”இत्यादिना ப்ரதிபந்ந ஶர்வவித பந்துவாதிடகமபீஹானுஸந்நிதமித்யாஹ -

மூ - சுபாலோபநிஷத்ரஹிதிகளிலே சர்வாந்தரியாமியுமாய் சர்வவிதவந்துவுமாயிருக்கிற சர்வீசுரன் நாராயணசுதத்தாலே டேவதாந்தரவ்யாவுத்தனாக ஸ்திபாதிதனானான் - லோகத்திலுள்ள சர்வவந்துக்களும் ஢கவத்சுங்஑ுலுத்தாலே வந்துக்களானார்கள் - துவேவ ஢ாதா ச பிதா துவேவ । எ஢்பிராநெந்தை -

(சா.தி) சுபாலேத்யாதி வாக்யத்ரயத்தால் - அதில் ஁பபத்திகளைச் சால்லுகிறார் - சுபாலேத்யாதி - சுபாலோபநிஷத்தில் “஢ாதா பிதா ஢்ராதா நிவாசஸுசரணம் சுஹுந் நாராயண:” என்று சர்வீசுரனை நாராயணசுதத்தால் சால்லி அவனை ஢ாதாபிதா என்று சால்லுகையாலென்றபடி - அதில் சத்க்ரூபசுருத்யுத்யங்களைக் காட்டுகிறார். லோகத்திலுள்ள இத்யாதிநா । “ந வா அரே சர்வஸ்ய கா஢ாய சர்வம் ப்ரியம் ஢வதி । ஆத்஢நஸ்து கா஢ாய சர்வம் ப்ரியம் ஢வதி” இத்யாதித்யால் ஸ்ர஢ாத்஢சுங்஑ுலுத்தால் சர்வமும் ப்ரியராவர்களைக்கையாலென்றபடி - துவேவ ஢ாதேத்யாதி ஸ்ருதிகள் - சர்வீசுரனோருவனு஢ே என்றதிலே ஑லித஢ென்று சேஷம் । எ஢்பிரான், எனக்கு ஁பகாரகன். எந்தை, என்னுடைய பிதா என்னுடைய சுற்றம் - எல்லா஁றவுமுறை -

(சா.ஸவா) சுபாலோபநிஷத்ரஹிதிகளிலே இதி - “ ஁சு சர்வ஢ூதாந்தராத்஢ா ஁பஹதபா஢்஢ாதிவ்யோ டேவ ஁கோ நாராயண: - ஢ாதா பிதா ஢்ராதா நிவாசஸுசரணம் சுஹுந்நிநாராயண:” என்று சால்லுகையாலே யோகாந்தங்கள் ஁வ்஢ாந்தரோபாத்தங்களாகையாலே விஸிஸ்ய ஢஢ர்஑கநாராயண ஁வ்஢் ஁ரீபதிதவ்ரஹிதிநி஢ித்தக஢ென்றுதான் ஁ஜ்ஞா஢்ரஹிதிநி஢ித்தக஢ென்றுதான் சால்ல வேண்டுக்கையாலிங்கும் யோகாந்தாவிச்சிந்ந஢ாக ரூ஢்யதீவதாவிஸேஷம் ஸ்திபாதித஢ென்று கருத்து - இப்படி ஁சுரன் சர்வவிதவந்து என்று சால்லப்போ஢ோ? லோகத்திலே இவனுக்கு ஢ாத்ரபித்ரஹிதிகள் வந்துக்களில்லையோ? என்னவருளிச் சேய்கிறார் - லோகத்திலுள்ள இதி - ஢கவதித லோகத்தில் வந்துக்களும் ஸ்ரசுங்஑ுலுதாதிநவந்துக்களாகையாலே ஁பாதிக்கவந்துக்களென்றபடி - ஁னாலும் ஁சுரன் வந்துவாகிலன்றோ நி஑பாதிக்கவந்துவென்று சால்லலாவது? வந்து என்கையில் ஢்ர஢ாணமுண்டோ? என்னவருளிச்சேய்கிறார் - துவேவேதி - எ஢்பிரான் இதி । எ஢்பிரான், ஢஢ோபகாரக: । எந்தை, பிதா । லோகத்தில் சர்வாந்த்யாதிக்களுடைய ஢்ராதிகூலுமும் -

(சா.ஸ்ர) சுபாலோபநிஷதித்யாதிநா - ஁வ் ச சர்வஸுருத்யுத்யோ஁ப்யஸுதாசுரே ஁நுஸந்தேய இத்யுத்தம் ஢வதி । ஁வ் ச ஁ருதிஸ்ருத்யாநு஑ுநேன இதரேஷா஢் ஸ்ரஸ்ரவந்துதவாபா஑கதவாத் ஁஁ஹா஑்ஜநகதவா஁ந் நி஑பாதிக்கசர்வவிதவந்துதவ் நி஑பாதிக்க சர்வவித சு஁தவ் ச ஢கவத ஁வேதி ததேவாநுஸந்தேய஢ிதி ஑ர்ஸ்யந் இ஑ானிந்தந஑ு஁ரீதூதவஸ்யோபாதிக்கதவமுபாதி஢ூத-கர்஢ா஢ாயதந் நிவத்யுதவ் சா஁஁ । லோகத்திலுள்ள இத்யாதிநா - “துவேவ ஢ாதா ச பிதா துவேவ துவேவ வந்துஸுர ஑ுரூதவேத்யேனேன, எ஢்பிராநெந்தை இத்யேனேன பிதாதவ஢ித்யேனேன ச சர்வவிதவந்துதவஸ்ய ஁ா஢்ர஑ாயிக்கதவ் ஑ர்ஸிதம் - எ஢்பிரான் இத்யாதி -

(சா.வி) சுபாலோபநிஷதிததி - ஁வ் ச சர்வவே஑ாந்தாந்தோ஁நுஸந்தி இத்யுத்தம் ஢வதி । ஁வ் ஢கவத ஁வ் நி஑பாதிக்கசர்வவிதவந்துதவ஢ிதரேஷா஢் து தத்சுங்஑ுலுதவஸா஑ோபாதிக்க஢ித்யா஁ - லோகத்திலுள்ள இதி । எ஢்பிரான், ஁ஸ்஢த்ர஢஢ோபகார: - எந்தை, ஁ஸ்஢த்சர்வவிதவந்து: - நி஑பாதிக்கசு஁ததவமுபா஑யதி । -

(சா.ஸ) சுபாலேதி - தர்஁ கேஸுசி஑்நுதவதீ: கி஢் நிவந்துநேத்யா஁ - லோகத்தில் இதி - ஸ்ருதிஸா஑்ர஑ாயிவசுநா஢்யா஢ிபி ஁ ஁வ் வந்துரிதி ஑ூ஑யதி துவேவேத்யாதிநா - எ஢்பிரான், ஁ஸ்஢஑ுபகாரக: - எந்தை, ஁ஸ்஢திபா -

(सा.सं) “नवाडरे” इत्यादि मैत्रेय ब्राह्मणमिहानुसन्धेयम् । एवं सर्वविधबन्धौ स्थिते केषाञ्चित्प्रतिकूलतादौ नियामकं सूचयति - यस्येत्यादिना - भगवत्यप्रसन्ने न केऽप्यनुकूला इति च - “ ब्रह्मा स्वयम्भूश्चतुराननो वा” इत्यादिना सिद्धमिति - भगवानवश्यं यथाधिकारं प्रसाद्य इत्याशयः - ननु भगवतस्सुहृत्वरूपाकारस्यैव स्वाभाविकत्वेऽपि जनेषु दुःखाद्यास्पदतां केन सङ्घटयतीत्यत्राह । आकारान्तरमिति - व्याजकृत्ताऽऽल, भगवदभिमतानुवर्तनेन - अकृत्ता इति । -

மூ:- யடியரானார்க்கிரங்கு நமரங்கனாய பித்தனை என்றார்களிறே, இந் நாராயணசப்தத்தில் சதுர்த்தியாலே சொல்லப்படுகிற வாக்யார்த்தங்களுக்கீடாக தாதர்யாதிக்கள் காட்டப்படுகின்றன.

(சா.தி) பேராலென்று அல்பவ்யாஜென ப்ரஸந்நாமென்றது. இத்தனையடியரானார்க்கும், இவ் அல்பவ்யாஜத்தைப் பண்ணி தாசரானார்க்கும் - இரங்கும், ப்ரஸந்நாமவனான நமரங்கனாய பித்தனை - நம்பெருமானாகிற ஆஸ்திவத்சலனை - பெற்றும், லபித்தும் - ஐயோ ஜந்மசக்ரத்தில் ஐமிக்கிறார்களென்கை. இவன் இவ் வ்யாஜென ப்ரஸந்நால் பின்னையொன்றாலும் ஫லத்துக்கு ப்ரதிஹிதியில்லையென்று கருத்து. இனி இப் பதத்தில் சதுர்த்தியத்தை அருளிச் செய்கிறார் - இந் நாராயணேத்யாடியால் - தாதர்யாதித்யாதிசப்தத்தால் சப்ரதான-

(சா.சுவா) பேரால் என்று அல்பவ்யாஜமுக்ரான்தமாகையாலே. இத்தனையடியரானார்க்கு, இந்த அல்பவ்யாஜத்தைப் பண்ணி தாசரானார்க்கு - இரங்கும், ப்ரஸந்நாமவனான. நம், நம்முடைய. அரங்கனாய, ரங்நாயனான. பித்தனை, ஆஸ்திவத்சலத்தில், வ்யாமோஹத்தையுடையவனை. பெற்றும், லபித்தும். ஐயோ ஜந்மசக்ரத்தில் லபிக்கிறார்களென்றபடி - தர்மிகாஹகப்ரமாணத்தாலே இசுவரஸ்வபாவமேதாத்ரீமமாகையால் அல்பவ்யாஜத்தாலே மாறக்கூடுமென்று கருத்து. ஆனாலும் நாராயணாய என்று சதுர்த்தி கூடுமோ? தாதர்யசதுர்த்தியாகில் ஐரஸமர்ப்பணபரயோஜனையுக்குச் சேராது - சப்ரதானபரையாகில் சுவரூபபரயோஜனையில் சேராது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - நாராயணேதி - ஆனாலும் நமஸ்சுக்கு சூலயோஜனையில் சுவத: ப்ராஸசேஷவூத்திபரயோஜனையும் சொன்னபடியாலே அந்த அர்த்தத்தில் சதுர்த்திக்கு-

(சா.ப்ர:) கையூர்த்தரூப ஐகவந்நாமசங்கீர்தனே ப்ரவூத்திவத்சலே க்ரூபா க்ரூவந்நேவ் ரூபசூலஐயப்ரகாசனேநாஸ்தாக்கமபி சுவாநுஐகவப்ரதானார்த்த சூரிரங்ஜே சந்நிஹிதோதிவ்யாமோஹத்வெந ஐந்ந சப்தவாச்ய இத்யர்த்த: - எதெந நிரூபாதிக்கசுஹ்தவச்ய சாப்ரதாயிக்கத்வ் சூசிதம்-அல்பவ்யாஜெந நிரவதிக்க஫லப்ரதத்வ் சூஹார்தகார்யமिति ஐாவ: । एवं நாராயணசப்தார்த்த முக்தவா தத்ரதசதுர்த்தியமாஹ இந் நாராயணசப்தேத்யாதிநா - சம்ப்ரதானத்வ் தாதர்யாதித்யாதி-சப்தார்த்த:- தத்ரோபபதிவஐக்தித்வ் தாவதாஹ-

(சா.வி) இத்தனையடியரானார்க்கு, எதாவந்நாமவ்யாஜெந தாசானாம்-ஐகவசூஷேஷத்வஜ்ஞானபூர்வக் கையூர்த்தரூப ஐகவந்நாமகீர்தனமாந்நாமவ்யாஜெநேத்யர்த்த: । நமரங்கனாய, அஸ்த்ரங்ஜநாயக: । பித்தன், ஐந்ந: । மாஹாபராதிக்காரிணோல்பவ்யாஜெந ரக்சன் ஐந்ந இத்யர்த்த: । एवं ப்ரகூத்யர்த்த வ்யாச்யாயாத ப்ரத்யயார்த்த வ்யாசுஷே - இந் நாராயணசப்தத்தில் இதி । சதுர்த்தியாலே சொல்லப்படுகிற வாக்யார்த்தங்களுக்கீடாக, சதுர்த்தியா வக்யமாண வாக்யார்த்தாநுஙுணம்-தாதர்யாதிக்கள், தாதர்யாதிக்க: காட்டப்படுகின்றன, ப்ரதர்ச்யந்தே । சேஷவூத்திக்கையூர்த்தவியவக்யாஸா தாதர்யே சதுர்த்தி வக்தவ்யேதி சம்பந்நிஷட்யபவாதிக்கா சதுர்த்தி ஆத்மஹவிரூஹேச்ய - த்வவியவக்யாஸா சதுர்த்திசம்ப்ரதான இதி சதுர்த்தி-

(சா.சங்:) மித்ரஐாவநயா தாஸ்யமவலம்பிதானாமபி - இரங்க, அநுங்ரஹார்த்தம் । நமரங்கனாய, ரங்நாயகாத்மநாவதீர்ப்: - பித்தன், வாத்சல்யாதிக்கூதஐகவவானித்யர்த்த:- இத்ய் நாராயணபதப்ரகூத்யர்த்தோ வர்பிநித: அத்ய ப்ரத்யயார்த்தோ நிரூப்யதே- தத்ர வக்யமாணப்ரத்யயார்த்தஐதான சங்ங்ரஹாதி । இந் நாராயணேதி - ஆதிசப்தெந சப்ரதானத்வங்ரஹ:- நநு தாதர்யரூபார்த்தாஹித்யெந மஹ் நம இத்யாதிபிவாந-

மூ: - स्थूलानुसन्धानத்தில் இச்சதुर्थीनமश्शब्दयोगத்தாலும் கொள்ளலாம் - அப்போது இச்சதुर्थிக்கு प्रयोजनातिशयமில்லை-

षष्ठपञ्चदशाद्वर्णात् केवलव्यञ्जनीकृतात् ।

(सा.दी) गृहीतम् । स्थूलानुसन्धानத்தில், नमश्शब्दத்தின் स्थूलयोजनையில். இவ் அங் மन्வத் தினுடைய शक्त्यंशமென்கையால் फलसिद्धिहेतुவான सारांशமென்று இச் चतुर्थியில் वैभवத் தையருளிச் செய்கிறார் - षष्ठेत्यादियால் - मन्त्रத்தினுடைய षष्ठवर्णं णकारम् - नमश्शब्दमारभ्य गणनैयென்று கருத்து- पञ्चदशवर्णमुமதுவே. स्पर्शங்களிலிவ் अक्षरं पञ्चदशமாகையால்-

(सा.स्वा) तादर्थ्यादिकं कृताते? என்னவருளிச் செய்கிறார். स्थूलेति-இப்படியாகில் நமश्शब्दयोगத்தாலே தானே सर्वदा चतुर्थि சொல்லலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அப்போது इति-ஆகையால் प्रयोजनातिशयवदर्थमे चतुर्थिக்குக் கொள்ளவேண்டுமென்று கருத்து. அப்போது कारकविभक्तिये प्रबलैयாகையாலே संप्रदानचतुर्थियே கொள்ளவேண்டாவோ? फलप्रार्थनापरयोजनையில் संप्रदानार्थकत्वं कृतातेன்னில் अकारालुप्तचतुर्थीफलप्रार्थनापरैयாய் இச் चतुथिसंप्रदानैकार्थिकैयாகலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - षष्ठेति - षष्ठः, नकारमारभ्य णकारः षष्ठः-पञ्च, दशः, कादिव्यंजमगणनायां णकारः पञ्चदशः-तस्मात् -

(सा.प्रः) तावदाह - स्थूलेत्यादिना । नमश्शब्दस्थूलार्थविशिष्टाष्टाक्षरानुसन्धान इत्यर्थः- नन्वस्मिन्पक्षे विभक्तेःशब्दसाधुत्वाद्यर्थकत्वान्मन्त्रस्य पुरुषार्थपर्यवसायित्वं न स्यादित्यत्राह । षष्ठपञ्चदशादित्यादि -द्वये षष्ठात्; कचटतपयादि परिगणने पञ्चदशाच्चेत्यर्थः यद्वा अस्यैव मन्त्रस्यार्थोक्तिक्रमे षष्ठादित्यर्थः -

(सा.विः) तस्यास्त्यज्य (मान)मान हविरुद्देश्यत्वमित्यर्थः - उभयस्मिन्नपि पक्षे नमः पदयोगो नास्ति । तस्य वाक्यान्तरत्वात्पदद्वयात्मकत्वाच्च स्थूलयोजनायां नमश्शब्दान्वयेन नमस्स्वस्ति स्वाहा स्वधालं वषड्योगाच्चेति सूत्रेण चतुर्थी स्वीकार्येत्याह । स्थूलानुसन्धानத்தில் इति- तदानीं संबन्धमात्रबोधकषष्ठ्यपवादत्वेन चतुर्थ्या अर्थविशेषो नास्तीत्याह - அப்போது இதி । केवलसाधुत्वार्थमिति भावः- ननु स्थूलयोजनायां नमश्शब्दस्योपायपरत्वपक्षेत्यज्यमान हविरुद्देश्यत्व सत्वेन संप्रदानत्वात्कारकत्वेन नमश्शब्दयोगचतुर्थ्या उपपदविभक्तित्वादुपपदविभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसीति संप्रदानचतुर्थ्येव स्यान्नोपपदचतुर्थीति तत्कथं नमश्शब्दयोगத்தாலும் इति वाचोयुक्तिरिति चेदित्यम् । उपायपरत्वे संप्रदानचतुर्थ्येव । कैङ्कर्यपरत्वे नमश्शब्दयोगाच्चतुर्थी - अत एव नमश्शब्दयोगத்தாலும் इति समुच्चयोक्तिः । तादर्थ्यविवक्षायां नमश्शब्दयोगे च परत्वान्न-मश्शब्दयोग चतुर्थ्येव द्रष्टव्या - एतच्चतुर्थी प्रभावमाह - षष्ठपञ्चदशादिति द्वये षष्ठवर्णाण-कारादित्यर्थः - कयादिक्रमगणनया पञ्चदशोऽपि णकारः द्वये षष्ठवर्णस्सन्

(सा.संः) किं न स्यादित्यत्र नमश्शब्दस्थ स्थूलयोजनानुसारे तथाप्यस्त्वित्याह । स्थूलेति - स्वस्ति स्वाहा स्वधावषड्योगाच्चेत्यनुशासनानुसारेण नमश्शब्दमात्रेण चतुर्थीत्यर्थः । तर्हि तथैवेह स्यादित्यत्राह - அப்போது இதி - साधुत्वातिरेकेण शेषत्वादिज्ञापनरूपप्रयोजनं नास्तीत्यर्थः - एतच्चतुर्थीप्रभावमाह - षष्ठेति - प्रणवं विना मूलमन्त्रस्थवर्णमध्ये षष्ठात् ।

(सा.सं:) वर्णमध्ये षष्ठात् । कादिमात्रकासु पञ्चदशात्सर्वं विना कृताद्वर्णादुत्तरो मन्त्रशेषः आयेत्यंशः । शक्तिरभिधीयत इत्यर्थः - फलसिद्धिहेतुब्रह्म प्रदेशमिति शक्तिशब्दार्थः- इयं स्वरूपादिपरतया मन्त्रपरयोजनासुतादर्थ्यादिपरैव - फलपरयोजनासुतादर्थ्यदर्शितफलभूतशेषवृत्ति प्रार्थनापरापीत्याह - योजनेति - एकैव विभक्तिरनेकार्था कथमित्यत्राह । अर्थादिति - प्रयोजन-विशेषात् - यद्वा, समभिव्याहृतपदार्थस्वभावात् - लिङ्गम्, अर्थसामर्थ्य औचित्याद्देशकालतः, देशकालौचित्याभ्याम्

மூ: - ஆகையாலே “**“दीयमानार्थशेषित्वं संप्रदानत्वमिष्यते”**” इत्यादிகளிற்படியே **परस्वत्वापादनं** இவ்விடத்தில் கூடாதாகிலும் **ईश्वर**ன் தனக்கு **शेष**மான **वस्तु**வைத்தானே **रक्षित्तु**க்கொள்ளும்படி **समर्पि**க்கிற அளவைப்பற்ற **व्यापकमन्त्र**ங்களில் **चतुर्थि**யை **संप्रदानार्थे**யாக **अहिर्बुध्न्य**ன் **व्याख्यान**ம் பண்ணினான்.

“**नीचीभावेन सन्द्योत्यमात्मनो यत्समर्पणम् ।-**

(**सा.दी:**) **योजनाभेद**த்தில் **प्रदानार्थ** கொள்ளலாமென்றதாயிற்று - **ननु** தன்னுடைய **अन्वय**த்தை **परस्व**மாக்குகையன்றோ **दानम्** - அதில் **दीयमानार्थशेषित्वं संप्रदानत्वम्** - இவ்விடத்தில் தன் **वस्तु**வுக்கு **परस्वत्वापादनं** கூடாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையாலே **इत्यादिया**ல் - **केनचिदीयमानस्य परस्वत्वमापाद्यमानस्यार्थस्य शेषित्वमेன்று अर्थम्**. இப்படி **परस्वत्वापादनं** கூடாதாகிலும் **ईश्वर**வஸ்துவை **ईश्वर**ன் பொருட்டு **रक्ष्य**மாக **समर्पि**க்கை **मात्रं** கொண்டு **संप्रदानत्व-** **विवक्षया अहिर्बुध्न्यादिक**ள் **व्याख्यानं** பண்ணினார்கள் என்கை - அந்த **व्याख्यान**த்தையே **काட்டு**கிறார் - **नीचीभावेनेत्यादि-नीचीभावेन**, **शेषभाव**த்தாலே. **यत्समर्पणं**, **संरक्ष्यतया समर्पण**முண்டு-

(**सा.स्वा:**) **परस्वत्वापादनं** பண்ணினாலன்றோ **सम्प्रदानार्थत्वं** கூடுவது. இங்கு **स्वात्मा** **भगवत्स्व**மாகையாலே அது கூடாதே? ஆகையாலே **अहिर्बुध्न्यव्याख्यान**த்துக்கு **गति**யெது? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையாலே **इति** - ஆகையாலே, **औचित्यादिक**ளாலே **अर्थ** கொள்ளுகை **सर्वसंमत**மாகையாலே. **स्वरूपेण समर्पणं** கூடாதாகிலும் **रक्ष्यतया समर्पणं** கூடுகையாலே **संप्रदानार्थत्वं** கூடுமென்று கருத்து. ஆனாலும் “**तत्कस्मा इत्यपेक्षायां विष्णवे सइतीर्यते**” என்று **विष्णु** **शब्द**த்தில் **चतुर्थीसंप्रदानार्थे**யாக **व्याख्या**தையானாலும் **नारायणशब्द**த்தில் **चतुर्थि**க்கு **व्याख्यानं** பண்ணவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். **नीचीभावेनेति-**

(**सा.प्र:**) **नन्वहिर्बुध्न्यवचने नारायण पदस्यैवाभावात्तद्वतचतुर्थ्यास्संप्रदानार्थ बोधकत्वमनुपपन्नमित्यत्र तुल्यन्यायादादिशब्दाच्च तत्सिद्धिरित्याह-नीचीभावेनेत्यादिना-** **व्यापकान्तरस्थवासुदेवादि शब्दो नारायणादीत्यादि शब्दार्थ:-**

(**सा.वि:**) **दानं च स्वस्वत्वनिवृत्तिपूर्वक परस्वत्वापादनम्** - **इह स्वत्वस्यैवाभावात्कथं परस्वत्वापादनम्?** **कथं तरां दानकर्मत्वम्?** **कथन्तमां दीयमानार्थशेषित्वमित्याशङ्क्य मुख्यदानशब्दार्थासंभवेऽपि ईश्वरस्वकीयमपि वस्तु समर्पणरूपव्याजं विना न रक्षेदिति तादृशसमर्पणमात्रमादायेह संप्रदानत्वं प्रमाणसिद्धमित्याह** - **दीयमानेत्यादिना-नीचीभावेन**, **शेषभावेन-**

(**सा.सं:**) ஆகையாலே, **एकस्यैवानेकार्थोपस्थापकत्वसंभवात्-पूर्वं प्रदातृ शेषक्षुद्र दध्यादेरिन्द्रादि स्वत्वापादने इन्द्रादेस्संप्रदानत्ववदिह-विष्णवादेन सम्प्रदानत्वम् ।** **किन्तु स्वत एव भगवच्छेषभूतस्यात्मनस्तत एव हेतोः स्वरक्षणभरे स्वान्वयत्यागपूर्वकतया तवैव भर इत्यर्पणमिति व्याख्यातमहिर्बुध्न्येनेत्याह** - **दीयमानेत्यादिना** - **अहिर्बुध्न्यवचनमेव संप्रदानपरमुदाहरति** - **नीची भावेनेत्यादिना नमःशब्दस्थूलयोजनाप्रतिपन्नेन नीचीभावेन**, **आत्मनःशेषत्वेन हेतुनेति यावत्** - **सन्द्योत्यं**,

तत्कस्मा इत्यपेक्षायां विष्णवे स इतीर्यति ॥

(सा.सं:) इदमेव मे शक्य विहितंचेति स्वविमर्शविषयम् । यत्समर्पणं, स्वनैर्भयं फलकमर्पणम् - विष्णुशब्दो विष्णुषडक्षरी परः । आदिशब्दो अष्टाक्षरी द्वादशाक्षरीस्थ नारायणवासुदेवशब्दग्राहकः एवं च विष्णु शब्द प्रभृतिषु चतुर्थी तत्संप्रदानप्रदर्शिनी । तस्मिन्नर्पणे विष्णवादेरपितं प्रति सम्प्रदानता प्रदर्शिनीत्यर्थः । एतद्विवरणं नीचीभूत इति-शेषभूत इत्यर्थः । यस्मान्नीची भावाद्धेतोः स आत्मा विष्णवे प्रयोजनाय संरक्ष्यतयाऽप्यर्थे - अनेन सात्त्विकत्यागपूर्वकताप्युक्ता भवति - इत्थमहिर्बुध्न्यादि निर्वचनप्रकारेण पदार्था व्याख्याताः । अथान्यैरपि मन्त्रप्रभावविद्विरक्षरशस्सङ्गृहीतमप्यर्थं दर्शयति ।

ॐ कृती ॥ मन्त्र कृती ॥ इत्यादि -

மூ: - “நாயகத்வம் ச सर्वेषாं नामनत्वं परे पदे ।
 नाशकत्वं विरुद्धानां नकारार्थः प्रकीर्तितः ॥
 मङ्गलत्वं महत्त्वञ्च महनञ्च करोति यत् ।
 आश्रितानां ततो ज्ञेयो मकारार्थस्ततो बुधैः ॥
 नास्तिक्यहानिर्नित्यत्वं नेतृत्वं च हरेः पदे ।
 नाकारसेविनानृणां मन्त्रविद्धिः प्रकीर्तितः ॥
 रञ्जनं भगवत्याशु रागहानिस्ततोऽन्यतः ।
 राष्ट्रत्राणादिकं चापि प्राप्यते रेफसेवया ॥
 योगोद्योगः फलं चाशु यकारात्प्राप्यते बुधैः ।
 वर्णनं च तथा विष्णोर्वाणीसिद्धिर्णकारतः ॥
 यक्षराक्षसवेतालभूतादीनां भयाययः ।
 एवमक्षरनिर्वाहो मन्त्रविद्धिः प्रकीर्तितः ॥”
 इत्यादिकளாவே ஸிவ ஆचारியர்கள் சङ்க்ஹித்தார்கள் -

(சா.தி:) நாயகத்வம் ச सर्वेषां, सर्वेषां श्रेयसां प्रापकत्वमेकोऽर्थः परस्मिन् पदे प्रावण्यजनकत्वमिति त्रयं नकारार्थः - मङ्गलत्वं, मङ्गलक (का?)रकत्वम् । महनं, पूजनम् । नित्यत्वं, भगवत्सेवायां तत्परत्वम् । हरेःपदम्, परमपदम् - तद्विषये नेतृत्वम्, आचार्यत्वम् - नृणां भवतीति अध्याहारः - नास्तिक्यहान्यादिकणैः नाकारादिक(ॐ)कुं प्रयोजनमाकसं सोल्लुकेय्यालं नकारादिक(ॐ)कुं नास्तिक्यहान्यादिकरत्वमर्थमेन्नुं फलिक्कुत्तु. सार्थमाक तत्तद्वर्णानुसन्धानत्तावे तत्तदनुगुणप्रयोजनं सिद्धिक्कु उचितमिणे. राष्ट्रत्राणादिकं, स्वदेशरक्षकत्वम् । आदिशब्दत्तालं राष्ट्रकृतपूजादि सङ्गृहीतम् । योगे भगवत्प्राप्तौ उद्योगः, त्वरा-विष्णोर्वर्णनं, तदुचितवाक्सिद्धिश्च । भयाय, भीत्या पलायनाय भवति यकारः - இனிதாம் சத்சंप்ரதாயசிद्धிமாகவருளிச் செய்து பதார்த்தவிशेषपरामर्शपूर्वकமாக திருமन्त्रத்தை-

(சா.ஸ்வ:) நாயகத்வமिति, सर्वेषां श्रेयसां नायकत्वं, प्रापकत्वम् - परे पदे, परमपदे-नामनत्वं, प्रावण्यजनकत्वम् । विरुद्धानां, अनात्मगुणानाम् । नाशकत्वमिति त्रयं नकारार्थः - आश्रितानां मङ्गलत्वं, मङ्गलकरत्वम् । महत्वं, धर्मभूतज्ञानविकासः - महनं, पूजनम्-करोतीतियत् तत्ततः बुधैः मकारार्थो ज्ञेयः - नित्यत्वं भगवत्सेवायां तत्परत्वम् - परे पदेनेतृत्वम् आचार्यत्वम् - नाकारसेविनां नृणां भवतीति फलोक्त्या नास्तिक्यहान्यादिकरत्वं नकारार्थ इति भावः - सार्थतत्तद्वर्णानुसन्धानेन तत्क्रतुन्यायेन तत्तदनुगुणप्रयोजनं सिद्धिरुचितेति भावः - राष्ट्रत्राणादिकं सुराष्ट्ररक्षकत्वम् - आदिशब्देन राष्ट्रपूज्यत्वम्-योगोद्योगः भगवत्प्राप्तौ त्वरा-विष्णोर्वर्णनम्, तदुचितवाक् । भयाय, भीत्या पलायनाय यकारः இப்படி திருமन्त्रத்துக்கு் बहुविधतत्त्वहितपुरुषार्थविशेषங்கள் -

(சா.ப்ர:) ஸிவ ஆचारியர்கள் இத்யுனெனாக்ஷரार्தஸ்யாபி சंप்ரதாயாகதத்வமுக்தம் एवं सप्रमाणम् -

(சா.வி:) महनं, पूजनम् -

(சா.சं:) நாயகத்வம், श्रेयसंप्रापकत्वम्-परे पदे, परस्मिन्पदे । नामनत्वं, प्रावण्यजनकत्वम् । महत्त्वम्, धर्मभूतज्ञानेन बृहत्त्वम् - महनम् - बृहणम्-तच्च कैङ्कर्यानन्दादिवर्धनम् - नित्यत्वं, भगवद्विषयरागादः हरेः पदे नेतृत्वम्, आचार्यत्वमित्यर्थः, राष्ट्रत्राणादि । “यत्राष्टाक्षरसंसिद्धे” इत्युक्तविधया-योगे, भगवत्प्राप्तौ-उद्योगः, त्वरा - विष्णोर्विषये वर्णनम्, विविधोल्लेखेनानुभवः - वाणीसिद्धिः, तदुचितवाक्सिद्धिश्च । यः, यकारः । भयाय, भीत्यैव भवतीत्यर्थः - इत्थं व्याकरणनिरुक्तमन्त्रशास्त्रप्रक्रियया मन्त्रार्थनिरूपणफलं -

(சா.தி) அநுசுந்நிக்குமபுபாது முமுசுவுக்கு ழாதவ்யாந்நிவுசுஷங்களுயெல்லாமிதினே காணலா
மென்கிறார்-இப்படி பதங்களினுடைய இயாதி-வ்யுத்புதிசுஇத்யாபராமுசுந்நுத்தாலென்கை - அகசுரநிவுந்நு
மந்நுசுமூத்யாதி நிருக்தாதித்யாதிசுபுத்யாந்நு - பரசுசுவரூபாதித்யாதி சுபுத்யாந்நு ரூபுணவிந்நுஹுதேசுசுழுஹு -
உபாயபுலாதிர்வா - சுவசுவரூபுத்திந்நு, ழிவசுவரூபுத்திலென்கை - காணவரிய ந்நிலங்களு, ப்நயகூாநுமான்
ங்களால் இதி சுஷம -

(சா.பு.) நானாவியர்வணநி குடூழிகதிகதார்தாந்நரபுரதர்சகதவரூபமலாபகமேந மூலமந்நு ஜீவேசுவரூ சபுரகாரூ சயக்து ஜாபயிதும்லமமிதி சபூதாந்நமாஹ- இப்படி இப்பதங்களு. இத்யாதிநா - அகரநிதவதுமந்நு சமூத்யாதிநிர்ருக்தாதித்யாதிசபூதார்த: | மாசுநு விளக்கப்பப்ட்ட, மலாபகமந்ந யதா ததாசுதித: ரூபகூணவிமூத்யாதி: பரஸ்வரூபாதித்யாதிசபூதார்த: | காணவரூப நூலங்களுந்யுமெல்லாம் - அதி யதநேந தூபூத்யாந்ந - ஜீவேசுவரூ கீதூசபுரகாரவிசிதூ ஜாபயேதித்யாகாடூக்யாந்ந காந்நசுந பகவத்புரகாரவிசுஷாந்நஸ்தாவதாஹ-

(சா.சं:) முமுகுஜேயாவதர்த்தவிஜ்ஞாநம் ததப்யத்ர த்ரூபபரயோஜனாயாம் த்ரூபரத்ரூபாதிவித்யே த்ரூபதோதர்த்ததத்ரூப
த்ரூபதீதி தித்யத்ரூபதீந த்ரூபதீநிதி | இப்படி இத்யாதிநா - காணவரித்ய த்ரூபதீநிதி, த்ரூப த்ரூபதீநிதி

(सा.सं:) परस्वरूपस्य विशेषणद्वयमुभयथापि यथावदेवानुसन्धेयत्वाय - यथा प्रमाणमित्यनेन परोक्तोपायवैभवादीनामप्रामाणिकत्वं सूचितम् -

(सा.सं:) संरम्भः, प्रतिज्ञा । सापराधघटनानुगुणविशेषणं श्रीः एते गुणा अकारे प्रकृतावनुसन्धेयाः - लक्षचतुर्थ्यर्थफलिता गुणाश्शेषित्वादयः - अवधारणार्थकमध्यमाक्षरार्थफलितमनन्यशेषत्वम् । -

मूः - अनन्यशेषत्वं, गुणकृत (पारार्थ्यं) शेषत्वं, सपत्नीकशेषित्वम्, समाभ्यधिकराहित्यम् । आत्महविरुद्देशार्हत्वम्, अचिद्वृद्धमुक्तनित्यविलक्षणत्वम् - परशेषित्वहेतुत्वम् - स्वतः कर्तृत्वम्, शक्त्याधायकत्वम् - प्रेरकत्वम्, अनन्यप्रेर्यत्वम्, अनुमन्तृत्वं, कर्मसाक्षित्वम् -

(सा.दीः) अनन्यशेषत्वम्, अन्यान् प्रति शेषत्वाभावः । तस्य गुणकृतशेषत्वं, सपत्नीकस्यैव शेषित्वम् - सर्वशेषित्वात्समाभ्यधिकराहित्यम् - सपत्नीकस्यैवात्महविरुद्देश्यत्वम् - शेषित्वादेवाचिदादिविलक्षणत्वम् । परशेषित्वहेतुत्वं नाम परेषां स्वकीयवस्तुप्रति सोपाधिकशेषित्वे हेतुत्वम् । तद्वातृत्वमिति यावत् - अथ मकारे जीवस्य पराधीनज्ञातृत्व कर्तृत्वसिद्ध्या भगवति फलितगुणानां गुणगुणं शोभयितुं स्वतः कर्तृत्वमित्यादि । शक्त्याधायकत्वं, जीवगतेषु ज्ञातृत्वकर्तृत्व शक्तिकलापवृत्त्यादि । तत्तत्कार्यगुणगुणव्यवस्थां प्रेरिकत्वतः अनन्यप्रेर्यगुणगुणव्यवस्थां । अत्रिंशत् क्वचिदनुमन्तृत्वम् - कर्मसु साक्षित्वम् -

(सा.स्वाः) कालानुक्त्या नित्यशेषित्वम् - विषयानुक्त्या सर्वशेषित्वम् - एतत्प्रयुक्तमनन्यशेषित्वम्, अन्यं प्रति शेषत्वाभावः - भगवतो भाववतविषये गुणकृत शेषत्वम् - सपत्नीकशेषित्वम् । सर्वशेषित्वादेव समाभ्यधिकराहित्यम् - शेषित्वादेव आत्महविरुद्देशार्हत्वम् - शेषित्वादेवाचिदादिविलक्षणत्वम् - परेषां स्वकीयं प्रति सोपाधिकशेषित्वे हेतुत्वमित्येकादश - अथ मकारे नमसि च जीवस्वरूपकथनेन भगवति फलितान् विंशतिगुणानाह - स्वतः कर्तृत्वमित्यादि - शक्त्याधायकत्वं, जीवगतकर्तृत्व ज्ञातृत्वशक्त्याधायकत्वम् । प्रेरकत्वं नाम? तत्तत्कार्येषु जीवप्रेरकत्वम् - अन्यप्रेर्यत्वाभावः क्वचित्कार्ये अनुमन्तृत्वम् - कर्मसु साक्षित्वम् -

(सा.प्रः) शेषित्वाश्रयत्वं सपत्नीकशेषित्वम् । तत्तत्कार्ये प्रवृत्तिशक्तिजनकत्वं शक्त्याधायकत्वम् । तत्तत्पुरुषार्थोत्कृष्टेच्छाजनकत्वं प्रेरकत्वम् - कर्मानुगुणेन निषिद्धेवा जीवे प्रवृत्त्युन्मुखे सति प्रवर्ततामिति सङ्कल्पवत्त्वमनुमन्तृत्वम् ।

(सा.विः) अनन्तरं मकारे जीवस्य पराधीनकर्तृत्वादिसिद्ध्या भगवति फलितान्नवगुणानाह - स्वतः कर्तृत्वमित्यादिना -

(सा.संः) तच्च “न तस्येशे” इति श्रुत्यर्थः - गुणकृतेति - स्वातन्त्र्यकारुण्याभ्यां कृतेत्यर्थः - लक्ष्म्यर्थकमध्यमाक्षरफलितं सपत्नीकशेषित्वम् - मकारार्थफलितमात्महविरुद्देशार्हत्वम् । परशेषित्वहेतुत्वं नाम परेषां स्वकीय वस्तुप्रति शेषित्वे हेतुत्वम् - जीवे मकार सिद्धगुणैर्भगवति फलितगुणास्वतः कर्तृत्वमित्यादयः - स्वतो निरुपाधिकतया-विच्छक्तिप्रवृत्तिशक्त्यादय इह शक्तिरुच्यते ।

(सा.सं:) निरुपाधिकनन्तव्यत्वादयो नमस्यनुसन्धेयाः अचेतनसिद्धोपायव्यावृत्त्यर्थं वशीकार्यपदम् - हेतुत्वम्, प्रदत्वम् । श्रुतीति - श्रुत्यादिमुखेनाज्ञापकत्वमित्यर्थः - दण्डधरत्वमाज्ञातिक्रमवति । सर्वसमत्वमाधारत्वसुहृत्वनियन्तृत्वादिना - पक्षपातित्वं नाम अल्पव्याजेनैव आश्रितविषये क्षमावत्त्वम् । नमश्शब्दस्थ मकारसिद्धगुणफलितगुणाः अविद्यादिहेतुत्वादयः -

மூ: - ஆஸ்திரிதாவித்யாதி நிவர்தகத்வம், ஸ்வரூபான்யதாபாவராஹித்யம், ஸ்வபாவான்யதாபாவராஹித்யம், ஸர்வநேதூத்வம், ஸர்வஜகதூத்யாபாரலீலத்வம், ஸர்வவேதான்தப்ரதானப்ரதிபாத்த்வம், ஸர்வோபாடானத்வம், ஸர்வநிமித்தத்வம், ஸத்யஸதூத்பத்வம், ஸர்வசரீரீத்வம், ஸர்வசதூதவாத்யத்வம், ஸர்வகர்மஸமாராத்யத்வம், ஸர்வபலப்ரதத்வம், ஸர்வவிதபந்தூத்வம், ஸர்வவ்யாபகத்வம், நிரதிசயஸூத்மத்வம், ஸர்வாதாரத்வம், ஸ்வநிஸ்தத்வம், ஸத்யத்வம், ஜானத்வம், ஆநந்தத்வம், அநந்தத்வம், அமலத்வம், -

(ஸா.தீ:) நாலு குணங்கள் ஸொல்லுகின்றன. ஸ்வரூபான்யதேத்யாதி - நரசதூதம் நூநயே எண்கிற தாதுஷில நிஸ்பந்நமானபோது ஸர்வநேதூத்வம், ஸர்வநிர்வாஹகத்வம் - தந்மூலஸர்வஜகதூத்யாபாரலீலத்வம் இனி । அஃபண்டநாராயணசதூதர்த்தங்கலொண்டு குறைய முப்பது ஸொல்லப்படுகின்றன - ஸர்வசதூதவாத்யத்வம் மூலமான ஸர்வவேதான்தப்ரதானப்ரதிபாத்த்வம் । ஸர்வசதூதவாத்யத்வம் ஸர்வசரீரீத்வதேதூத்வம்-இதூதூதம் ஸர்வான்தரீயாமித்வப்ரயுத்தம் । இதூதூதம் ஸர்வவ்யாபகத்வமூலம் - இதூதூதம் நாரா: அயநவ்யாப்யம் யஸேதி பஹூரீஹி ஸமாஸஸித்தம் - ஸர்வவேதான்தப்ரதிபாத்த்வப்ரயுத்தம் ஸர்வகர்மஸமாராத்யத்வம் - அத எவ ஸர்வபலப்ரதத்வம் - அத எவஸர்வவிதபந்தூத்வம் - ஸர்வவ்யாபகத்வப்ரயுத்தம் ஸர்வஜகதூபாடானத்வம் - ஸர்வவ்யாபகத்வதேதூநிர்நிரதிசய ஸூத்மத்வம் - அஃபிலஜகந்நிமித்தோபாடநத்வதேதூஸத்யஸதூத்பத்வம் - ஸர்வான்தரீயாமித்வாத்ஸர்வாதாரத்வம் - அத எவ ஸ்வநிஸ்தத்வம் - நாரசதூததேந நரஸந்த்நினோ நாரா இதி வ்யுத்தப்த்யா ஸத்யத்வாதினாமுத்ததயா ததூதத்வதேந பஹவதஸத்யத்வாதிதகமுபதத்தே -

(ஸா.ஸவா:) அத நரசதூதத்தானு குணானாஹ - ஸ்வரூபேதி । நூநய இதி தாதூ ஸர்வநேதூத்வம் நாம ஸர்வ நிர்வாஹகத்வம் - தந்மூலஸர்வஜகதூத்யாபாரலீலத்வம் - ஆஹத்ய தத்வாரோ குணா: - அதாஃபண்டநாராயண சதூதஸித்தானேகோநத்ரிசதூதூதானாஹ । ஸர்வவேதான்தேதி - தத்ர தேதூஸர்வசதூதவாத்யத்வம் - தத்ர தேதூஸர்வ சரீரீத்வம் - தத்ர தேதூஸர்வான்தரீயாமித்வம் - தத்ர தேதூவ்யாபகத்வம் - ததூ பஹூரீஹிலதூதமிதி பாவ: - ஸர்வவேதான்தப்ரதிபாத்த்வப்ரயுத்தம் ஸர்வகர்ம ஸமாராத்யத்வம் - தேந ஸர்வபலப்ரதத்வம் - அத எவ ஸர்வவிதபந்தூத்வம் । ஸர்வவ்யாபகத்வப்ரயுத்தம் ஜகதூபாடானத்வம் - ஸர்வவ்யாபகத்வதேதூ: நிரதிசயஸூத்மத்வம் । ஜகந்நிமித்தோபாடநத்வதேதூஸத்யஸதூத்பத்வம் - ஸர்வான்தரீயாமித்வாத்ஸர்வாதாரத்வம் । அத எவ ஸ்வநிஸ்தத்வம் நரஸந்த்நினோ நாரா இத்யத்ர நாரசதூததேந ஸத்யத்வாதிதகமுத்ததே । -

(ஸா.ப்ர:) வாஸநாதிராதிசதூதர்த்த: - ஸ்வபாவான்யதாபாவராஹித்யமித்யத்ர ஸ்வபாவசதூததே தர்மபூதஜானபர: - நநு தர்மபூதஜானஸ்யேவேதூதவஸ்தாபாக்த்வாத்ஸ்யான்யதாபாவாபாவோத்திரநுதிதேதி தேந - ஸர்வஜான்யதா பாவாபாவிதூதவஸ்தானா கர்மகூதத்வாபாவாத்ர ததூத்திரிதி பாவ: - நிர்விதாதேதூதத்வம் ஸத்யஸதூத்பத்வம் - அநந்யாதாரத்வம் ஸ்வநிஸ்தத்வம் - த்ரிவிதபரிதூததேராஹித்யவாத்யநந்தபதம் -

(ஸா.வி:) ஸர்வவேதான்தப்ரதிபாத்த்வமித்யாதிநா த - அத வ்யத்ததூதூத்யுத்யானுஸந்தேயானு ஸத்ப்ரிசதி குணானாஹ । -

(ஸா.ஸ:) கர்மபலத்வதேந அவித்யாதி யோதூதத்வமித்யுத்ய: - ஆதிசதூததேந அஸாதூகர்மகாரயிதூதாதிர்ஹதே । நரசதூததேநுஸந்தேயாஸ்வரூபான்யதாபாவேத்யாதய: । ஸர்வவேதான்தேத்யாதிநா அஃபண்டநாராயண சதூததேநுஸந்தேயகுணா: । -

मूः - निरूपितस्वरूपविशेषणानुक्तान्तगुणवत्त्वं, नित्यदिव्यमङ्गलविग्रहवत्त्वं, परव्यूहाद्यवस्थावत्त्वम् - सत्यावतारत्वम् (अजहत्स्वस्वभावत्वम्) अप्राकृतावतारत्वम्, अकर्मवश्यावतारत्वम्, अकालनियमावतारत्वम्, आश्रितार्थगुणपरिवाहावतारत्वं, सर्वावस्थ शुभाश्रयत्वं, सर्वावस्थलक्ष्मीसहचरत्वं, दिव्यभूषणायुधमहिषीस्थानपरिजनपरिच्छदद्वारपालपार्षदादिमत्त्वं, स्थूलशरीरविश्लेषकत्वं, विश्रमस्थानत्वम्, अनुग्रहविशेषवत्त्वं, ब्रह्मनाडीद्वारप्रकाशकत्वं - तत्प्रवेशकत्वंम्, ब्रह्मरन्ध्रोत्क्रान्तिहेतुत्वम्, अर्चिराद्यातिवाहिक नियोक्तत्वं, सूर्यद्वारादिनेतृत्वम्, अण्डावरणप्रकृतिमण्डलातिक्रमहेतुत्वं, विरजातीरप्रापकत्वं, सूक्ष्मशरीरविश्लेषकत्वम्, अप्राकृतदेहप्रदत्त्वं, दिव्याप्सरस्सत्कारादि प्रयोजकत्वं, ब्रह्मगन्धादिप्रवेशकत्वं, नित्यमुक्तसत्कारविशेषहेतुत्वं, पर्यङ्काधिरोहणपर्यन्तादरवत्त्वं, परिपूर्णानुभवहेतुत्वं, प्रधानप्राप्यत्वं, सदेहविदेहबहुदेहकृत सर्वविधकैङ्कर्यप्रतिसम्बन्धित्वम्, अवाप्तसमस्तकामत्वं,

(सा.दीः) निरूपितस्वरूपविशेषगुणाः ज्ञानशक्त्यादयस्तद्वत्त्वम् - सत्यावतारत्वं, परमार्थमाणा प्रादुर्भावङ्गकणायुल्लयवणाकै - अप्राकृतद्रव्योपादानावतारविग्रहत्वम् । आश्रितार्थ गुणपरिवाहरूपावतारत्वम् - अन्यत्स्पष्टम् - इत्थि व्यक्तचतुर्थिपिण् अनुसन्धेयङ्गकणाण इन्द्रपद्मेपु गुणङ्गकणं षोडशोपपुकिरणं - स्थूलशरीरविश्लेषकत्वमित्यादि - अनन्तरं विश्रमस्थानत्वं हार्दरूपेणेति विवक्षितम् - आतिवाहिकाः, अर्चिरादिपुरुषाः - तत्प्रेरकत्वमेवङ्गपुङ्ग - सदेहेन विदेहेन बहुदेहेन च कृतसर्वकैङ्कर्यप्रतिसम्बन्धित्वम् - एवंभूतकैङ्कर्यप्रदानेनावप्तसमस्तकामत्वम् - अत एव

(सा.स्वाः) निरूपितस्वरूपविशेषगुणाः ज्ञानशक्त्यादयः । तद्वत्त्वम् - नित्यदिव्यमङ्गलविग्रहवत्त्वं - परव्यूहाद्यवस्थावत्त्वम् - सत्यावतारत्वं नाम परमार्थप्रादुर्भाववत्त्वम् - अप्राकृतावतारत्वम्, अप्राकृतद्रव्योपादानावतारविग्रहवत्त्वम् - आश्रितेति - आश्रितार्थ गुणपरिवाहरूपावतारत्वम् । अन्यत्स्पष्टम् - अथ नारायणपदचतुर्थ्यामनुसन्धेयान् सप्तविंशतिगुणान् दर्शयति । स्थूलेत्यादिना । विश्रमस्थानत्वं, स्थूलशरीरविश्लेषजनितश्रमापनयनस्थानत्वम् - हार्दरूपेणानुग्रहविशेषवत्त्वम् - “हार्दानुगृहीतशताधिकया” इति सूत्रसूचितानुग्रहविशेषवत्त्वम् । सदेहेति - सदेहेन विदेहेन बहुदेहेन च कृतसर्वकैङ्कर्यप्रतिसम्बन्धित्वम् - अवाप्तेति-

(सा.प्रः) सर्वव्यापकत्वस्य पृथगुक्त्या देशपरिच्छेदराहित्यव्यतिरिक्तपरम् -

(सा.विः) स्थूलशरीरविश्लेषकत्वमित्यादिना -

(सा.संः) अवतारस्याश्रितार्थत्वाद्वात्सल्यादिगुणकृतत्वाच्चाश्रितार्थगुणपरिवाहावतारत्वमित्युक्तम् - स्थूलशरीरविश्लेषकत्वादयश्चतुर्थ्यामनुसन्धेयाः - विश्रमस्थानत्वं, “मनसि करणग्रामम्” इत्युक्तघटनजनितश्रम परिहर्तृत्वम् - हार्दानुगृहीत इत्युक्तानुग्रहोऽनुग्रहविशेषः - अवाप्तसमस्तकामत्वमिह सदेहादीत्युक्तकैङ्कर्यप्रदानेन स्वसर्वकामावाप्तिकृतम् ।

(सा.सं:) इत्थं शब्दानार्थाश्च भगवद्भूमान् विस्तरेणानुसन्धेयान् प्रदर्श्य तेषु प्रधानान् जपादि कालावश्यानुसन्धेयान् सङ्गृह्णाति - इहेति - मन्त्र इत्यर्थः - श्रीमान् गोप्तेत्यकारार्थः । अवरक्षण इति धात्वर्थरक्षणस्थ गोप्तृत्वरूपस्य “लक्ष्म्या सह” इति प्रमाणेन । विशिष्टनिष्ठत्वात् । एवं प्रकृत्यर्थमुक्त्वा प्रत्ययार्थं माह । शेषीति - तादर्थ्यचतुर्थ्यानुशासनाच्छेषित्वं चतुर्थ्यर्थ इतिभावः । श्रीमान् शेषीत्यर्थः - प्रकृतिप्रत्ययाभ्यां फलितमाह । समाधिकदरिद्र इति - निस्समाभ्यधिक इत्यर्थः । नमश्शब्दार्थमाह - शरणमिति - पन्थानकार इत्युक्तविधया वा तदीयस्य तत्परतन्त्रस्य तं विनेष्टप्रापको नेत्याक्षेपेण वा शरणं श्रीमानेवेति भावः - नारायणशब्द प्रकृत्यर्थस्सर्वशरीरीति -

மூ: - இப்படிப் ப்ராய்ணான ப்ரமாட்மாலைப் ப்ரபிக்கும் ஜீவாத்மா இத்திடுமந்த்ரத்தாலே அநுசந்தேயணாம்போது ஸ்ரீமத்ரக்ஷத்வம், அநந்ரக்ஷத்வம், சர்வத்ர சர்வதா சர்வப்ரகாரரக்ஷத்வம், சுசுரீலரக்ஷகத்வம், புருஷகாரத்வம், மஹாவிஸ்வாசயோகித்வம், சலக்ஷ்மீகடாசத்வம், நித்யதாசத்வம், நிரூபாதிக்கடாசத்வம் -

(சா.தி:) நாராயணசப்தே சர்வசுரீரீ பாவ்ய: | அந்நிமசுதுர்த்த்யா ப்ராய்த்வென சேவ்யத்வெனச பாவ்ய இதி - ப்ராய், அநுபாவ்யம் - சேவ்ய: கைக்ஞ்யப்ரதிசம்பந்தி-இனி இம் மந்த்ரானுசந்தாதாவுமாய் ப்ராப்தாவுமான ஜீவஸ்வரூபத்தில் அநுசந்தேயகுணங்களைக் காட்டுகிறார். இப்படியென்று - ஸ்ரீமதா ப்ரஐவதா ரக்ஷத்வம் - ஸ்ரீமத்ரக்ஷத்வாத்புருஷகாரத்வம் | புருஷகாரத்வத்வம்மஹாவிஸ்வாசயோகித்வமென்று இவ்வைந்து குணங்கள் அகாரத்தில் அநுசந்தேயங்கள் - அத்ர லுப்சசுதுர்த்த்யாமநுசந்தேயங்களான நாலு குணங்கள் - சலக்ஷ்மீகப்ரதிதாசத்வம் | காலோபாசுபாவான்த்யதாசத்வம் - உபாஐ்யநுக்த்யா நிரூபாதிக்கடாசத்வம் |-

(சா.ஸ்வ:) சேவ்யத்வென ச பாவ்ய: | வ்யாப்யத்வமநுபாவ்யம் - சேவ்யத்வம், கைக்ஞ்யப்ரதிசம்பந்தித்வம் - இப்படி உபாயப்ரவृத்தணான இவ் அதிகாரிக்கு சுவாத்மாசத்தில் இம் மந்த்ரத்திலே அநந்தாகாரங்கள் ப்ரதிபாசுங்களுள்ளாலும் ப்ராஐந்யென சில அகாரங்களை க்ரமேணானுசந்தேயங்களென்கிறார் - இப்படியே இதி - அகாரே ஸ்ரீமத்ரக்ஷத்வாதய: பசுசுகுணாஸ்வஸ்யானுசந்தேயா: | லுப்சசுதுர்த்த்யா சலக்ஷ்மீகடாசத்வம் - காலநிர்देशாசுபாவான்த்யதாசத்வம் நிரூபாதிக்கடாசத்வம் - அவஐரணெனானந்யாஹ்ஸேஷத்வமிதி சத்வாரோ குணா: -

(சா.ப்ர:) ப்ராய்ஸ்ஸேவ்ய:, “அஜ்யாயாஸோ பரே சர்வே ஜ்யாயானேகோ மத: பர: | நந்நுநந்தவ்யபாவென தேபாஸ்தென சமந்வய:” இத்யாதி ப்ரமாணாசுசேபஹூதஸ்ய சேஷிணி வृத்திஹூதம் நமந்ஸேவா | தத்ப்ரதிசம்பந்தித்யர்த: - ஐோஸூத்வ, சேஷித்வ, ஸரணத்வ, ப்ராய்த்வ கைக்ஞ்யப்ரதிசம்பந்தித்வானி ஸாப்தானி - இதரே த்வார்தா இத்யர்த: | அத்ர ஜீவப்ரகாரானாஹ | இப்படியே இத்யாதினா - அநந்யாஹ்ஸேஷத்வஜ்ஞானவத்வஸ்வஸ்மீபாஸமானத்வாதய: ப்ரணவே ஸாப்தா: | அவிசுத்யா கர்மவாஸனாதிமத்வ தந்நிவृத்திசாபேக்ஷத்வாதிர்நமசி ஸாப்த:, அக்ஷயத்வஸ்வதோ பஹுத்வ ப்ரஐவத்வாப்யத்வாதிர்நாராயணபதே ஸாப்த இத்யாசூஹ்யம் - ஸ்ரீமத்ரக்ஷத்வாத்யா அகாரலப்யா: - சலக்ஷ்மீகடாசத்வாத்யா உகாரலப்யா: - ஜ்ஞானத்வாத்யா மகாரலப்யா: |

(சா.வி:) நாராயணசப்தே சர்வசுரீரீ பாவ்ய: | அந்நிம சுதுர்த்த்யா ப்ராய்ஸ்ஸேவ்யசுச பாவ்ய இதி | ப்ராய்:, அநுபாவ்ய: - சேவ்ய:, கைக்ஞ்யப்ரதிசம்பந்திதர்தவ்ய: - அதாகாரே஽நுசந்தேயாந்பசுசுஜீவகுணானாஹ - ஸ்ரீமத்ரக்ஷத்வம்த்யாதினா - லுப்சசுதுர்த்த்யானுசந்தேயாசுசுதுரோ குணானாஹ - சலக்ஷ்மீகடாசத்வம்த்யாதினா -

(சா.ச:) நாரா: அயநம் யஸ்யேதி பஹுப்ரீஹௌ ல்யுடசுசாதிக்கரணார்தத்வே சர்வான்த: ப்ரவேசநியமநமர்த்ர இதி பாவ: | தத்புருசே து ல்யுட: கர்மார்தத்வே ப்ராய்த்வமர்த்ர இத்யபிப்ரயந்நாஹ - ப்ராய் இதி | உத்ரசுதுர்த்த்யர்த்ரஸ்ஸேவ்ய இதி, சேவாரூபகைக்ஞ்ய ப்ரதிசம்பந்தித்யர்த்ர: - கைக்ஞ்யஸ்ய சேஷவृத்திரூபஸ்ய தாதர்த்யசுதுர்த்த்யர்த்ரத்வாதிதி பாவ: - அத்யைத்மமந்த்ரானுசந்தாதுதானநேகானுசந்தேயாகாரானாஹ | இப்படியே இத்யாதினா | மஹாவிஸ்வாசயோகித்வம்த்யந்தா அகாரே஽நுசந்தேயகுணா: - அத்ர லுப்சசுதுர்த்த்யாமநுசந்தேயானாஹ - சலக்ஷ்மீகேத்யாதினா -

मूः - अनन्यार्ह(शेषत्वं) दासत्वं, ज्ञानत्वं, आनन्दत्वं स्वयंप्रकाशत्वं, स्वस्मै भासमानत्वम्, अहं शब्दवाच्यत्वम्, अणुपरिमाणत्वं, सूक्ष्मत्वं, छेदनाद्यनर्हत्वं, चतुर्विंशति तत्त्वविलक्षणत्वम्, अमलत्वम्, ईश्वरादन्यत्वम्, ज्ञातृत्वम् - आनुकूल्यादि योग्यत्वं, परमपुरुषार्थपेक्षार्हत्वम्, नियोगयोग्यत्वम्, कैङ्कर्ययोग्यत्वम्, सर्वसाक्षात्कारयोग्यत्वं, निरतिशयानन्दयोग्यत्वम्, परापेक्षकर्तृत्वम्, सोपाधिकस्वामित्वं, भागवतशेषत्वं, भागवतकिङ्करत्वम्, अनन्योपायत्वम्, अविद्यादिमत्त्वम्, -

(सा.दीः) अवधारणतः अनन्यार्हदासत्वम् - இனி மகாரக்தில் அநுசந்தையங்களைப் பதினெட்டு குணங்கள் - ज्ञानत्वमित्यादि - ज्ञानस्यैवानुकूलरूपत्वादानन्दत्वम् - मकारकृत्तिन् अस्मच्छब्दव्युत्पत्ति यादौ अहं शब्दवाच्यत्वम् - मकारस्य मस परिमाण इति धातोः निष्पन्नतमाणुपरिमाणत्वम् - अत एवसूक्ष्मत्वम् - अत एवच्छेदनाद्यनर्हत्वम् - ज्ञानत्वादिना चतुर्विंशति तत्त्वविलक्षणत्वम् - अत एवामलत्वम् - अणुत्वादीश्वराद्विन्नत्वम् - ज्ञानस्वरूपत्वे सत्येवज्ञातृत्वम् - अत एवानुकूल्यादियोग्यत्वम् - ज्ञातृत्वादेव परमपुरुषार्थपेक्षार्हत्वम् । नियोगयोग्यत्वम् । नियोगः, नियमनम् । इदं कुर्विति । तद्योग्यत्वम् - अत एव कैङ्कर्येऽपि योग्यत्वम् - तत्पूर्वभावि सर्वसाक्षात्कारयोग्यत्वम् - अत एव निरतिशयानन्दयोग्यत्वम् - இனி ஜிவனுக்கு நமஸ்ஸில் அநுசந்தையங்களை ஐந்து குணங்கள் - परापेक्षकर्तृत्वमित्यादि - परमात्माधीनकर्तृत्वमेन्द्रपद्म. स्वकीयेषु सोपाधिकस्वामित्वम् । अथ नमसि अनुसन्धेयङ्गलानां न्नालु गुणङ्गल - अविद्यादिमत्त्वमित्यादि - आदिशब्दं कर्मवासनादि ग्राहकम् ।

(सा.स्वाः) मकारे मन ज्ञाने इति व्युत्पत्त्या ज्ञानत्वम् - ज्ञानस्वरूपस्यैवानुकूलत्वादानन्दत्वम् - अस्मच्छब्दे पूर्वोत्तरलोपेनमकार शेषादहं शब्दवाच्यत्वम् । “मस परिमाणे” इति धातोरणुपरिमाणत्वम् । अत एव सूक्ष्मत्वम् - ततश्छेदनाद्यनर्हत्वम् । ज्ञानस्वरूपत्वादिभिश्चतुर्विंशतितत्त्वविलक्षणत्वम् - अत एवामलत्वम् - अणुत्वादीश्वरान्यत्वम् । मन ज्ञाने इत्यस्मिन् कर्तृव्युत्पत्त्या ज्ञातृत्वम् - अत एवा - नुकूल्ययोग्यत्वादिकमित्यादयोऽष्टादशगुणाः । नमसि परापेक्ष कर्तृत्वादयः पञ्चगुणाः - नमसो मकारे षष्ठ्यन्ते अविद्याकर्मवासनादिमत्त्वम् -

(सा.प्रः) परापेक्षकर्तृत्वाद्या नमःपदलभ्याः -

(सा.विः) अथ मकारेऽनुसन्धेयानष्टादशगुणानाह - ज्ञातृत्वमित्यादिना - अथ नमः पदेऽनुसन्धेयान्पञ्च गुणानाह । परापेक्षकर्तृत्वमित्यादिना - अथ नमः पदस्थे मकारेऽनुसन्धेयांश्चतुरो गुणानाह । अविद्यादिमत्त्वमित्यादिना - पुनरपि नमः पदानुसन्धेयान् षड्गुणानाह - अकिञ्चनत्वमित्यादिना -

(सा.संः) अनन्यार्हशेषत्वमवधारणेनानुसन्धेयम् - अथ मकारेऽनुसन्धेयानाह । ज्ञानत्वमित्यादिना । मकारस्यास्मच्छब्दांश्चात्, माङ्मान इति धातुबलाच्च स्वस्मैभासमानत्वम् अहंशब्दवाच्यत्वं च फलितम् - सूक्ष्मत्वं सर्वाचेतनान्तः प्रवेश समर्थत्वम् - नियोगो नियमनम् - नमस्यनुसन्धेया जीवधर्माः परापेक्षकर्तृत्वमित्यादयः - सोपाधिकस्वामित्वं स्वीयान् प्रति विवक्षितम् । नरशब्दानुसन्धेयानाह । विशिष्टवेषकृतादौ इत्यादिना -

மூ: - கரணாதினா சாபேக்ஷஜ்ஞானவிகாஸவத்வம், சம்ஸாரஹயாக்ரான்தத்வம், அவித்யானிவ்ருத்திசாபேக்ஷத்வம், அகிஞ்ஞனத்வம், இஷ்வரஸௌஹார்தாதிமத்வம், சடாசார்யப்ராஸிமத்வம், சாஹ்யோபாயானுஷ்டானாஹ்த்வம், உபாயனிஸ்தத்வம், மஹாப்ராஹவத்வம், விசிஸ்தவேஷத்தாலே ச்ருஸ்திஸம்ஹாரவிஸயத்வம், அக்ஷயத்வம், ஸ்வதோ ஹத்வம், அஸஹ்யாதத்வம், இஷ்வரவ்யாப்யத்வம், இஷ்வரநியாம்யத்வம், இஷ்வரஹார்யத்வம், இவற்றினடியாக வந்த இஷ்வரசரீரத்வம், இஷ்வரலீலாஸஹேதுத்வம், இஷ்வரஹோபகரணதாஹ்த்வம், ததஹீனகதித்வம், ததஹீனதத்ராஸிமத்வம், ஂஷ்வரய்கைவல்யநிரபேக்ஷகத்வம், ஹகவத்த்ராப்யர்தித்வம், -

(சா.தி:) அதஂவ கரணாதிசாபேக்ஷஜ்ஞான விகாஸவத்வம், இந்ருயாபேக்ஷஜ்ஞான ப்ராஸரத்வ மென்றபடி - அவித்யாதி மத்வாத்ந்மூலஸம்ஸாராஹீதத்வம் - அவித்யாதிநிவ்ருத்திபேக்ஷத்வம் - புநரபி நமஸ்யனுஸந்ஹேயங்கலான ஷட்குணங்கள் - அகிஞ்ஞனத்வமியாதி - உபாயான்தரானஹ்த்வமென்றபடி - இஷ்வர ஸௌஹார்தாதி உபாயஹேதுதயா நமஸ்யனுஸந்ஹேயமென்றபடி - உபாயனிஸ்தத்வாஹேவ மஹாப்ராஹவத்வம் - இனி நாரஸஹ்வேஹுஸந்ஹேயங்கலான பதிநாலு குணங்கள் - விசிஸ்தவேஷத்தால் இயாதி - ப்ருக்திவிசிஸ்தவேஷத்தாலேயென்கை - அக்ஷயத்வம் - இது நரஸஹ்வார்தம். அஸஹ்யாதத்வம், நார: நராணா் ஸமூஹ: ஂன்கையால் - இஷ்வரவ்யாப்யத்வம் ஹத்வரீஹிபக்ஷே - த்ந்மூலநியாம்யத்வம், தத்ஹேதுஹீதஹார்யத்வம் - அந்த: ப்ருவிஸ்ய நியமநப்ருயுக்ததத்ஹ்ரீரத்வம் । நியாம்யத்வாலுலீலாஸஹேதுத்வம் । தஸ்மாஹேவ ஹோபகரணதாஹ்த்வம் । ஸர்வத்ர ததஹீனகதித்வம் - ததஹீன தத்ராஸிர்யஸ்யதத்வம் - ஹோபகரணதாஹ்த்வாஹேரீஷ்வரய்கைவல்யநிரபேக்ஷகத்வம் - அத ஂவ ஹகவத்த்ராப்யர்தித்வம் । அய வ்யக்தததுர்த்யாமினுஸந்ஹேயங்கலான பத்தது குணங்கள் -

(சா.ஸா:) இந்ருயாதிக்கரணசாபேக்ஷஜ்ஞான ப்ராஸரத்வம் - ஸம்ஸாரஹயாக்ரான்தத்வம் - அதஂவாவித்யாதி நிவ்ருத்திசாபேக்ஷத்வமிதி தத்வாரோ குணா: । புநர்ஸத நம் ஸஹிதமகாரே உபாயான்தரானஹ்தாரூபாகிஞ்ஞனத்வம் - இஷ்வரஸௌஹார்தாதிமத்வம் - உபாயபரநமஸ்யர்த்லஹ்ஹேவமாசார்ய ப்ராஸிமத்வம் - சாஹ்யோபாயானுஷ்டானாஹ்த்வம் - உபாயனிஸ்தத்வமத ஂவ மஹாப்ராஹவத்வமிதி ஷட்குணா: - அய நாரஸஹ்வே ப்ருக்தி விசிஸ்தத்வாக்காரேண ச்ருஸ்திஸம்ஹாராதிஹாக்நத்வம், ஸ்வரூபதோஹக்ஷயத்வம் । நாரா இதி ஹத்வவதநசித்வம் ஹத்வம்ஸஹ்யாதத்வம் - ஹத்வரீஹிபக்ஷே இஷ்வரவ்யாபித்வம் - த்ந்மூலம் நியாம்யத்வம் - தத்ஹேதுஹீதம் ஹார்யத்வம் - அந்த: ப்ருவிஸ்ய நியமநப்ருயுக்தம் தத்ஹ்ரீரத்வம் - நியாம்யத்வாதிஷ்வரலீலாஸஹேதுத்வம் - அத ஂவ ஹோபகரணதாஹ்த்வம் - ஸர்வத்ர ததஹீனகதிமத்வம் - ததஹீன தத்ராஸிமத்வம் - ஹோபகரணத்வாஹேரீஷ்வரய்கைவல்ய நிரபேக்ஷகத்வம் - அத ஂவ ஹகவத்த்ராப்யர்தித்வமித்யேதே ததுர்ஷகுணா: -

(சா.ப்ரா:) விசிஸ்தவேஷத்தாலே இயாரஹ்யோக்தா நாராயணபதலஹ்யா: - இலை இயாதி ।

(சா.வி:) இத: ப்ராநாரஸஹ்வானுஸந்ஹேயா்ஸததுர்ஷகுணானாஹ - விசிஸ்தவேஷத்தாலே இயாதினா । அய வ்யக்தததுர்த்யாமினுஸந்ஹேயாந் ஹததுர்த்யாமினுஸந்ஹேயாந் -

(சா.ஸ:) நாரஸஹ்வார்த: ஹத்வம் - நாரா இதி ஹத்வவதநார்த: । அஸஹ்யாதத்வமீஷ்வரவ்யாப்யமியாஹ்யோ ஹத்வரீஹ்யாஹ்யா: । ததஹீனகதித்வம், ததஹீன ப்ருவ்ருத்திநிவ்ருத்தாஸ்ரயத்வம் । ஹோபகரணதாஹ்த்வாஹேவ ஂஷ்வரய்கைவல்யநிரபேக்ஷகத்வம் - ஸர்வாவித்யோந்முக்தத்வாஹ்யோ வ்யக்தததுர்த்யாமினுஸந்ஹேயா: -

மூ: - सर्वाविद्योन्मुक्तत्वम्, आविर्भूतस्वरूपत्वम्, सर्वद्रष्टृत्वं, सर्वप्रकारभगवदनुभवैकभोग्यत्वं, निरतिशयानन्दवत्त्वम् । भगवद्भोगार्थभोक्तृत्वम्, ऐच्छिकविग्रहादिमत्त्वम्, इच्छाविधातरहितत्वम्, ईश्वरलक्षणव्यतिरिक्तपरमसाम्यवत्त्वम्, अशेषकैङ्कर्यैक रतित्वम्, अपुनरावृत्तिमत्त्वम् என்று இவை प्रधानங்களாகக் கொண்டு இவற்றைத் துவக்கிவரும் மற்றும்ள்ள प्रामाणिकार्थங்களு மெல்லாம் இப்பதங்களில் அடைவே शब्दसामर्थ्यத்தாலும், अर्थस्वभावத்தாலும், अनुसन्धेयங்கள். पदत्रयेऽत्र संक्षेपाद्वाव्याऽनन्यार्हशेषता । अनन्योपायता स्वस्य तथाऽनन्यपुमर्थता । -

(सा.दी:) सर्वाविद्योन्मुक्तत्वमित्यादि - सर्वप्रकारेणाविद्यया मुक्तत्वमेன்றபடி - ततः आविर्भूतस्वरूपत्वम् । ततस्सर्वद्रष्टृत्वम् । ततस्सर्वप्रकारभगवदनुभवैकभोग्यत्वम् - ततो निरतिशयानन्दवत्त्वम् । भगवद्भोगार्थभोक्तृत्वम् - ஆகக் கூடி प्रधानானுசन्धேயத்வேன ஜீவனுடைய அறுபத்தாறு குணங்கள் சொல்லப்பட்டன - இங்கும் அத்யந்தாவசியகத்வேனானுசन्धேயகுணத்யத்தை சஜ்ஜஹா காட்டுகிறார் - पदत्रय इति முன்று पदத்திலும் - அடைவே अनन्यार्हशेषதையும், अनन्योपायதையும், अनन्यपुरुषार्थत्वமும் अवश्यानुसन्धेयங்களென்கை -

(सा.स्वा:) नारायणपदव्यक्तचतुर्थ्यां सर्वप्रकारेणाविद्योन्मुक्तत्वम् - तत आविर्भूतस्वरूपत्वम् - ततस्सर्वद्रष्टृत्वम् - ततस्सर्वप्रकारभगवदनुभवैक भोग्यत्वम् - ततो निरतिशयानन्दवत्त्वम् । भगवद्भोगार्थभोक्तृत्वम् । ऐच्छिकविग्रहादिमत्त्वम् । इच्छाविधातरहितत्वम् - ईश्वर लक्षणव्यतिरिक्तपरमसाम्यत्वम् । अशेषकैङ्कर्यैकत्वम् । अपुनरावृत्तिमत्त्वमित्येकादशगुणाः । आहत्य जीवे प्राधान्येन षट् षष्ठि गुणा अनुसन्धेयाः என்றபடி - ஆனாலும் இத்தனை குணங்களுக்கு வாசகशब्द மில்லாதேயிருக்க अनुसन्धानं கூடுமோ? என்னவருளிக் செய்கிறார் - अर्थस्वभावத்தாலும் इति । ஆனாலும் मन्दप्रज्ञருக்கு स्वात्मांशத்திலே தான் षट् षष्ठीகுணங்கள் अनुसन्धातुं शक्यங்களோ? என்னவருளிக் செய்கிறார் - पदत्रयेति - प्रणवத்திலே अनन्यार्हनिरुपाधिकशेषதையும், नमस्त्विलே भगवदनुपायதையும், चतुर्थीयிலே अनन्यप्रयोजनत्वமும் प्राधान्येनावश्यमनुसन्धेयமென்று கருத்து. -

(सा.प्र:) भागवतकैङ्कर्यैकरतित्व तदीयपर्यन्त देवतान्तरविमुखत्वादिश्चानुसन्धेय इत्यर्थः - उक्ताकाराणां जीवगतानामनेकत्वात्तदनुसन्धानाक्षमाणां सुखानुसन्धानाय तेभ्यस्सारतमान् सङ्गृह्याह - पदत्रयेत्रेत्यादिना - नन्वेवं सङ्गृहेण ज्ञातुं शक्यत्वे -

(सा.वि:) सर्वाविद्याविमुक्तत्वमित्यादिना - इहात्यन्तावश्यानुसन्धेयगुणान् सङ्गृह्याह - पदत्रय इति । पदत्रये, क्रमेणानन्यार्हशेषत्वमनन्योपायत्वमनन्यपुरुषार्थत्वं च सङ्गृहेणानुसन्धेयमिति भावः -

(सा.सं:) अत्रापि सङ्गृह्यचीनामवश्यानुसन्धेयतया प्रधानानाकारान् सङ्गृह्णाति - पदत्रये इति - अन्ययोगव्यवच्छेदकोकारबलादनन्यार्हशेषत्वं प्रणवे । परतन्त्रदासस्य स्वतन्त्रस्वामिनं विना शरणान्तरासम्भवात्स एव तस्य शरणमित्यनन्यशरणता नमसि । व्यक्तचतुर्थ्याः कैङ्कर्यपरतया शेषभूतस्य -

மூ: - இப்படி “சர்வமஸ்தாஸ்தரான்தஸ்தம்” என்னும்படியிருக்கிற இத்திருமந்திரத்திலே சித்சிதீஸ்வ (ராதி) ரஸ்வரூபங்களும், ஜிவாங்களுடைய அந்யோந்யபேதமும், ஸேஷஸேஷிபாபாதிக்களாலே நிரூபாதிக்கஜிவீஸ்வரபேதமும், நிஹிலஜகத்ரிமித்தோபாபாநபூதபரதேவதா விஸேஷநிர்ஹாரணாதிக்களும் சித்திக்கையால் இப்படியே அநுஸந்திப்பாரிருந்த ஊரிலிருக்கும்வார்களுக்கும் இஸ்வரன் இல்லையென்றும், நிர்விஸேஷ னென்றும், அந்யந்தோடாஸீந னென்றும், ப்ரதிபலனதुल्यैஸ்வர्य னென்றும், கர்மவிஸேஷசித்தீஸ்வர்யனென்றும், கதாசித்த்கர்மாதிபரவஸனென்றும், -

(சா.தி:) இனி இத்திருமந்திரத்தில் அர்த்தவிஸேஷங்களைப்படி அநுஸந்திப்பாரிருந்த ஊரிலிருப்பார்க்கு பாஹ்யகூடூஸ்திமதங்களால் கலக்கம் வாராதென்கிறார் - இப்படி சர்வமித்த்யாடியால் - தத்வத்ரயஸ்வரூபமுமென்றபடி - ஜிவான்யோந்ய பேதமும், ஜிவீஸ்வரபேதமும், பரதேவதா விஸேஷநிர்ஹாரணாதிக்களும், பரத்வெந ஸங்கீத தேவதாந்ரவ்யாவூத்தியும், அாதிஸப்தத்தால் ஜிவானா ஸேஷத்வஜாதூத்வாதி ஸங்கூஹ: இஸ்வரனில்லையென்றும் இத்தாதி - இஸ்வரவிஸேஷ பாஹ்யகூடூஸ்திமதங்கள் ஆறு - இஸ்வரனில்லையென்று மாத்திரமிகளும், மீமாஸகளும் ஸோல்லுவார்கள். நிர்விஸேஷ னென்றுமாயிடுகள் - அந்யந்தோடாஸீநனென்று ஸாஹ்யன் - ப்ரதிபலனதुल्यैஸ்வர்யனென்று, யோகமதநிஸ்தன் - கர்மாதிவிஸேஷசித்தீஸ்வர்யனென்றும், கதாசித்த்கர்மாதிபரவஸனென்றும் -

(சா.ஸா:) ஆனாலும் ஜிவீஸ்வரவிஸேஷத்திலே ஏதாவதாக்காரானுஸந்தான் கர்தவ்யமோ? இதுவ்யர்த்தமன்றோ? துர்வாதி ஸமுதீரதிகுயுக்திமூலபுத்திஸ்கோபநிராஸமும் துஸ்கர்ம மூலாந்ரஸத்ருபூதவிஸ்வாஸமாந்யாதிநிவூத்தியும் ப்ரயோஜனமென்னில் பஹுகால ஸாஹ்ய வேதாந்ர ஸ்ரவணதந்மூல மனநாதி நிவர்த்தஸ்கோபமலபகாலீந மந்திரார்த்தானு ஸந்தானமாத்திரத்தாலே கழியுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி சர்வமிதி, இப்படியே இதி ச வாக்க்யதூயத்தாலே - சர்வமித்த்யாதிநா சர்வவாஹ்யஸாரதயா ப்ரமாண தாஹ்ய ஸோன்னபடி - அநுஸந்திப்பார் இதி । இவார்களுிருந்த ஊரிலிருக்கும்வார்களுக்கும் தத்ஸர்வ த்தாலே -

(சா.ப்ர:) “அத்கேசெந்மதுவிந்நேத கிமர்த்த பர்வதத் ப்ரஜேத்” இதி ந்யாயெந விஸ்தரெந ஜ்ஞானாபேக்ஷா கஸ்யாபி ந ஸ்யாதித்யத்ர ஸங்கூஹேந ஜ்ஞானே சித்தே஽பி பாஹ்யகூடூஸ்திமதாதி மதஸ்ய கைஸ்சித்திஸ்தரெநோபந்யாஸே஽பி நிர்ஸிஸ்வரத்வநிர்விஸேஷத்வஸாதந்யாதிப்ரம பூர்வக விஸ்வாஸ மாந்ரரக்ஷகாந்ரநாந்ரவேஷணாதி ஸ்விஸ்தாவிர்ஸித்வாந்ரவ்ய- ஸ்யாதிதி ததூயாவூத்தியர்த்த ஸக்தானா விஸ்தரெந ஜ்ஞானே அஸக்தானா தாஹ்யஜ்ஞானவந்ரிகட நிவாஸெந மதாந்ரரஜநித ப்ரமஸ்தத்கார்யவிஸ்வாஸமாந்யாதிஸ்ச ந ஸ்யாதித்யாஹ - இப்படி சர்வமித்த்யாதிநா வாக்க்யதூயெந -

(சா.வி:) எவ் மந்திரார்த்தானுஸந்தாயி ஸஹவாஸிநாமபி வாஹ்யகூடூஸ்திபக்ஷோக்தார்த்தம்திகாலுப்யந் ந ஜாயத இத்தாஹ । இப்படி இத்தாதிநா - அநுஸந்திப்பாரிருந்த ஊரிலிருக்கும்வார்களுக்கும், எவமநுஸந்தா- துநிவாஸபூத ஸ்ராமவாஸிநாமபி அந்யந்தோடாஸீந இதி ஸாஹ்யமதம் । ப்ரதிபலனதुल्यैஸ்வர்ய இதி யோகமதம் । கர்மாதிநீஸ்வர்ய, கர்மபரவஸ இதி கஸ்சித் ।

(சா.ஸ:) ஸேஷ்யபிமதகைஹ்யர்த்த விநா பூமர்த்த விர்ஹாத் அநந்யபூமர்த்ததா நாராயணாயேதி பதே பலிதார்த்த இத்தர்த்த: - எவ் மந்திரேந ஜிவீஸ்வரஸ்வரூபாதி பரிஜ்ஞானவத் ஸம்பந்திநாமபி பாஹ்யகூடூஸ்திமூலவ்யாமோஹோ஽ப்யுபஸாம்யதீத்தாஹ - இப்படி இத்தாதிநா - இஸ்வராதித்தாதிஸத்தெந உபாயபூரூபார்த்தஸங்கூஹ: - அந்யந்தோடாஸீந இதி ஸாஹ்ய: । ப்ரதிபலனதुல्यैஸ்வர்ய இதி யோகமதநிஸ்தா: ।

(सा.सं:) कार्य इति विभागाविभागादिशक्तिमानिति च यादवप्रकाशीयाः - आनन्द तारतम्यवान्, व्यवस्थितसालोक्यादिभेदवानिति च माध्वाः - एवं मन्त्रार्थाभिज्ञस्य स्वनिष्ठाविरोधिनो विनिवर्तन्त इत्याह । ॐ३३३३३३ इत्यादिना - “कर्तव्यं सकृदेव” इत्यादिनोक्तशङ्कापञ्चकारम्भकविश्वासमान्यं तत्प्रयुक्तरक्षकान्तरान्वेषणं च अकारार्थानुसन्धानेन, “त्वं मेऽहं मे” इति भ्रमः -

(सा.सं.) चतुर्थर्थानुसन्धानेन, निरुपाधिकान्यशेषत्वभ्रमः तत्प्रयुक्तदेवतान्तरप्रावण्यं तदीयसंसर्गः अन्यशेषत्वप्रयुक्तासेव्यसेवारुचिश्च अन्ययोगव्यवच्छेदार्थकोकारार्थानुसन्धानेन, देहात्मभ्रमो मकारार्थानुसन्धानेन, स्वतन्त्रात्मभ्रमो नमश्शब्दार्थानुसन्धानेन, स्वार्थपरिग्रहस्वस्य भगवच्छेष - त्वानुसन्धानेन, भागवतापचारः भागवतशेषत्वज्ञानात्, आकिञ्चन्य विस्मृतिराकिञ्चन्यज्ञानानुवृत्त्या, नमसोऽर्थानुसन्धानादहङ्कारादिनिवृत्त्या संसारानुवृत्तिरुचिः, नरशब्दार्थानुसन्धानादात्मनाशादितिभीतिः, नारायणशब्दार्थभूतस्वतस्सुहृत्वस्य भगवति ज्ञानात्सर्वेषां नरसंवन्धित्वानुसन्धानाच्छत्रुमित्रादिवि- भागनिरूपणं, भगवति सर्वविधबन्धुत्वानुसन्धानात् बान्धवान्तरपरिग्रहः, चतुर्थर्थानुसन्धानात्प्रयो- जनान्तररुचिः, अत एव परमप्रयोजनवैमुख्यम्, மற்றும் இத்யनेन तत्रापि स्वार्थं कर्तृत्वादि भ्रमादिच பிண்ணாடாகது இத்யर्थः -

மூ: - “இஹ நிஜபக்ஷவிருத்யை:ரிதூஷனிஷ்டா விருதிபிஷ்சான்யை: ।

தவிகதுஷ்கஸாரவெதி கஜ்ஜாஹத இவ ந கக்ஷதி ஶுஹம் ॥”

(ஸா.தி:) கரணத்தில் ஸ்வார்த்தகர்த்தவஹ்ரமாதிக்களுமான ஸ்வாதிக்காரவிருதிக்களொன்றுமென்றபடி - கீழ்ச்சொன்ன அர்த்தத்தைக் காரிகையால் சஜ்ஜஹித்துக் காட்டுகிறார்.

இஹிதி । இஹ, ககதி । நிஜபக்ஷவிருத்யை: , ஹஹுகுதூஷிபக்ஷைரித்யர்த்த: - இது பூர்வாக்யார்த்தானுவாதம் । இதூஷை: , நிஜபக்ஷவிருத்யை: । நிஷ்டாவிருதிபி: , நிஷ்டா, ஸ்வினிஷ்டா । ப்ரபத்திநிஷ்டா । ததிருதிபி: , யதூ இதூஷா: விஸ்க்ஷணஹூதா: இத்யர்த்த: । ஸ்வினிஷ்டாவிருதிபி: , விஸ்வாஸமான்யாதிபிஷ்ச - தவிகதுஷ்கஸ்ய, ஸ்ரீமதஷ்டாக்ஷரஸ்ய மந்த்ரஸ்ய ஸாரார்த்தவெதி புமான - கஜ்ஜாஹத இவ நக்ஷந்த்ரஸுதூதிஹிரிதி ஹாவ: । ஶுஹம் ந கக்ஷதி, அவிகால்யணாமென்றபடி - இப்படி பதார்த்தங்களை ப்ரதிபாதித்த அநந்த்ரம் வாக்யமும்

(ஸா.ஸ்வா:) கருமோ? என்ன சதூஷாந்தமாக உத்கர்ஷமருளிச் செய்கிறார். இஹிதி - இஹ, ககதி - நிஜபக்ஷவிருத்யை: , ஹஹுகுதூஷிபக்ஷை: - இதூஷை: , நிஜபக்ஷவிருத்யை: - நிஷ்டாவிருதிபி: , நிஷ்டா, ப்ரபத்திநிஷ்டா - ததிருதிபி: - விஸ்வாஸமான்யாதிபிஷ்ச - தவிகதுஷ்கஸ்ய ஸ்ரீமதஷ்டாக்ஷரஸ்ய - ஸாரார்த்தவெதி புமான - கஜ்ஜாஹத இவ அந்யநதிபி: । ஶுஹம் ந ஹகதி - அதவா தவிகதுஷ்கரூபஸாரப்ரமாணவெதித்யர்த்த: - நிதூஷஸாரஹூத ப்ரமாணகம்யார்த்தானுஸந்தானப்ரவலதயா மதான்த்ரப்ரவூத்திநாமப்ரமாணிகத்வாததீந: ஶுஹ எவ நாவதரதிதி - ஹாவ: ।

(ஸா.ப்ர:) ப்ரயுஜானாத்ரஸாதநருசி ப்ரமப்ரயுஜநஸாதநவையுத்யாதி: மஹ்றும் ஸ்வினிஷ்டாவிருதிக்கள் இத்யஸ்யார்த்த: । பிண்ணாடாது, நானுவர்த்த - எவ் விதானு பதார்த்தானு ப்ரதர்ஷ்ய அநந்த்ரமேவ ப்ரணவப்ரதிபாத்த்ரஸ்வஹாவ விஸிஷ்டாய நாராயணாய நம இத்யாதிநா வாக்யார்த்துத்தூ பதார்த்தவ்ரணநஸமாஸிவாக்யார்த்தவ்ரணநபாரம்ஹு வாக்யததர்ஷ்வைவித்யம் ச ஸ்புட நகாயத இதி பதார்த்தவ்ரணநபலம் நிஷ்கூஷ்ய வதந் வாக்யததர்ஷஜிஜ்ஞாஸா வாக்யயுவைவித்யம் ச ப்ரதர்ஷ்ய வாக்யார்த்தானபி க்ரமேண தர்ஷயதி । இஹ நிஜெத்யாதிநா -

(ஸா.வி:) பிண்ணாடாது, நானுவர்த்த - உத்தார்த்தவெதிந் ப்ரஸம்ஸதி - இஹ நிஜபக்ஷைதி । இஹ, அஸ்மிந் ககதி । நிஜபக்ஷவிருத்யை, ஹஹுகுதூஷிபக்ஷை: - அந்யை: , பூர்வூத்திபிந்நை: - இதூஷனிஷ்டாவிருதிபி: ப்ரபத்திநிஷ்டாவிருதிபி: விஸ்வாஸமான்யாதிபிஷ்ச தவிகதுஷ்கஸாரவெதி, அஷ்டாக்ஷரமந்த்ரஸாரவெதி - இத்ரக்ஷுதூதிஹிரிதிவிஸ்தீர்ண கஹீர கஜ்ஜாஹத இவ - ஶுஹம், ஹுதூதிபால்யம் - தரலிஹாவ் ந கக்ஷதித்யந்வய: ।

(ஸா.ஸம்:) எவமுக்தா ஸ்வஸித்யாந்தவிருத்யை சித்யாந்தவ்யாமுஹநிவூத்தி ஸ்வினிஷ்டாவிருத்யநுத்பத்தி ச விஸ்த்ரேணுத்தா சஜ்ஜஹதி । இஹிதி - யுகஸ்வஹாவஹாரதூஷஹைதுக ஸம்ஸர்காதி ப்ரயுக்தவ்யாமுஹப்ரகூரஸ்மிந் ஹுவநை இத்யர்த்த: । நிஜபக்ஷவிருத்யை: ஹஹுகுதூஷிபக்ஷை: - மந்த்ரத: ப்ராஸ்தாயாஸ்வரூபாதித்ரயநிஷ்டா ஸா இதூஷெத்யுத்தா - ததிருதிபிஷ்ச, அந்யை: , மானாவமானகபரிதாபாதிபி: - அக்ஷராணா தவிகதுஷ்கமஷ்டகம் - தத்ஸாரஹூதார்த்தா- பிஜ்ஞானவானு - கஜ்ஜாஹத இவெதி - அத்ர “ந ப்ரஹ்ஸயதி ஸமானை நாவமானைநுதப்யதெ । கஜ்ஜாஹத இவாஶுஹ்யு யஸ்ஸ ப்ரண்டித உக்ஷதெ ।” இதி வகநமிஹ விவக்ஷிதம் -

(सा.सं:) इत्थं पदविभागविग्रहादिनिरूपणपूर्वकं मन्त्रस्य पदयोजना कृता - अथ वाक्यभङ्गी तदर्थभेदांश्च तत्तदाचार्याभिमतानुपपादयितुमारभते - $\text{ॐ कृत्वा मन्त्रं कृत्वा}$ इत्यादिना । तत्रैकवाक्यतापक्षे वाक्यार्थद्वयम् - तत्राद्ये उपायपरो मन्त्रः - द्वितीये प्राप्यान्तर्गतशेषवृत्तिपर इत्युपपादयति ।

மூ: - இப்படி வாக்யார்த்தத்தையும் बहुप्रकारமாக வகுத்து अनुसन्धानம் பண்ணுவார்கள். एकवाक्यமானபோது “तस्य वाचकः प्रणवः” इत्यादிகளிற்படியே प्रणवप्रतिपाद्यस्व-भावविशिष्टाय नारायणाय नमः என்று अन्वयமாம். -

(सा.दी:) दर्शिப்பிக்கிறார். एकवाक्यமானபோது इत्यादियाல். तस्येति । तस्य, परमात्मनः - प्रणवो वाचकः - प्रणवप्रतिपाद्यस्वभावங்கள், जगत्कारणत्व रक्षकत्व शेषित्वादयः - இப்படித்தில் प्रणवं தானே भगवन्नामமாயிருக்க नारायणशब्दं சொல்லுகை पुनरुक्तियன்றோ? என்னும் शङ्कையிலருளிச் செய்கிறார்.

(सा.स्वा:) अन्वयिमाமையாலே असङ्गतமாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி इति இப்படி एकैकपक्षத்தில் பலவகையாக वাক्यार्थं சொல்லுகையாலே तत्तद्वाक्यங்களிலே यथायोग्यं पदार्थங்கள் अन्वयிக்கையாலே असाङ्गत्यமில்லையென்று கருத்து. ஆனாலும் एकवाक्यतापक्षं கூடுமோ? प्रणवं शेषत्वपरமாகையாலே नमस् ஸுக்கு अभिन्नवाक्यत्वमवश्यं भावियன்றோ? என்ன एकवाक्यतापक्षத்தில் वাক्यार्थान्वयமருளிச் செய்கிறார். एकवाक्यமானபோது इति - एकवाक्यतापक्षத்தில் प्रणवमखण्डं மாய்க்கொண்டு स्वरूपपरमன்றென்றபடி. प्रणवं भगवद्वाचकமாகில் नारायणशब्दத்தோடு पौनरुक्त्यं प्रसङ्गியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். प्रणवप्रतिपाद्येति - अव तेष्टिलोपश्चेति मनिन्प्रत्यये प्रत्ययस्य टि लोपेष्टिलोपश्चेति ओमितिरूपनिष्पत्तेरव्ययतया रक्षकत्वंनिमित्तीकृत्य नारायण विशेषणமாகையால் पौनरुक्त्यमில்லையென்று கருத்து - ஆனாலும் प्रणवं -

(सा.प्र:) भगवति निरूढस्यापि प्रणवस्य प्रसिद्धिप्राचुर्याभावेनाव्यक्तार्थत्वेनविशेष्य निर्णयकत्वाभावात्तद्विशेष्यसमर्पकत्वं नारायणपदस्येति दर्शयंस्तस्मिन् भरसमर्पणपरत्वं नमस इति कृत्स्नस्य मन्त्रस्योपायपरत्वेन योजनां दर्शयति - एकवाक्यமானபோது इत्यादिना । प्रणवप्रतिपाद्यस्वभावविशिष्टायेति “क्लेशकर्मविपाकाशयैरपरामुष्टः पुरुषविशेष ईश्वरः तस्य वाचकप्रणवः” इति हेयप्रत्यनीकत्व प्रवृत्तिनिमित्तकत्वोक्तेस्तद्विशिष्टायेत्यर्थः - एवं प्रणवस्य वाचकत्वे व्यापकत्रये नामान्तरोपादानं -

(सा.वि:) इमं, मन्त्रं - वகுத்து விபஜ்ய । एकक्रियान्वित सुबन्तपदसमुदाय वাক्यमिति वाक्यलक्षणम् - एकवाक्यत्वपक्षे उपायपरत्वमुपेयपरत्वं वा शाब्दम् - इतरदार्थमिति पक्षद्वयमभिप्रेत्य व्याचष्टे - एकवाक्यமானபோது इति वाचकः प्रणवः, “ओमिति ब्रह्म - ओं तत्सदिति निर्देशो ब्रह्मणस्त्रिविधस्मृतः” इति प्रमाणबलादिति भावः - अस्मिन्पक्षे अवति रक्षतीति ओमिति व्युत्पत्तिः । अव रक्षण इत्यस्मान्मनिन्प्रत्यये जरत्वेत्युपधाया वकारस्य च स्थाने उकारादेशे सार्वधातुकार्धधातुकयोरिति गुणे मनिन्प्रत्ययस्य टिलोपे च रूपं बोध्यम् । तस्य कृन्मेऽजन्त इत्यव्ययत्वेन नारायणायेति चतुर्थ्यन्तशब्द सामानाधिकरण्याच्चतुर्थ्येकवचनमुत्पाद्य तस्याव्ययादाप्सुप इति लोपो द्रष्टव्यः - ओं रक्षकत्वादि विशिष्टायेत्यर्थः । ननु प्रणवस्य भगवन्नामत्वात्तत एव -

(सा.सं:) एकवाक्यமானபோது इत्यादिना । जीवप्रधानक इवायं परमात्मप्रधानकोऽपीति तत्र प्रमाणमुदाहृतं तस्य वाचक इति - तर्हि कथं पदान्वयवार्थवित्यत्राह - प्रणवेति तत्प्रतिपाद्य स्वभावः, रक्षकत्वादयः - तर्हि प्रणवेनैव नन्तव्यविशेषोपस्थितेनारायणनाम्नः कृतकर्तृत्यत्राह । अव्यक्तेति -

மூ: - இப் ப்ரணவ் தானே நாமமாகவைத்தாய் நிற்க,

“அவ்யக்தார்த்தயோங்கார: கெவல் நைவ சாடக:”

என்னும் ஸாண்டில்யா஑ுக்தப்ரக்ரிக்யையாலே வ்யாபகமந்நங்களில் நாமாந்ர வ்யக்த்யர்த்தம் । இந்த யோனாவிசேஷ் அஹிர்வூ஑்யா஑ுக்தமான ஸ்தூலானுஸந்நானப்ரகாரத்தைப்பார்த்தால் ஑பாயபரம் -

(சா.டீ:) ப்ரணவ் தானே ஑்யாடியால் - பரிஹாரமருளிச்செய்கிறார். அவ்யக்தார்த்தயை்யாடியால். ஑கார: அவ்யக்தார்த்தயா ஸ்வஸ்யார்தோ ப்ர஑வான் த் ஸ்஑ுடதயா ப்ரகாசயிதும்பகமதயா என்றபடி, கெவல், நாமாந்ரமன்றியே. நைவ சாடக:, ஸ்வார்த்தானா ஸ்ரிக்ய: பதியை ஸ்ரூங்஑்ரஹிகயா சொல்லமாட்டா தென்கை. வ்யக்த்யர்த்த, வா஑்யஸ்ய ஸ்஑ுடப்ரதிபத்யர்த்தமென்கை. இந்த யோனையிலும் மந்ந் கி் பரம்? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த யோனெதி -

(சா.ஸா:) ஸ்வத: பரமாத்மநாம஑ேயமாகையால் ஑தினாலே தானே பரமாத்மப்ரதிபதி ஸி஑்஑ிக்கையால் நாராயணஸ஑் வ்யர்த்தமாக ப்ரஸங்஑ியாதோ? ஑்ர஑டாசா஑ர஑ிகளிலே ப்ரணவமிருக்கச் செய்தே வாஸு஑ேவ஑ி ப஑மிருக்கிறாப்போலே இங்கும் நாராயணப஑மிருக்கிறதென்னில் ஑்ர஑டாசா஑ர஑ி மந்நங்களிலே தான் வாஸு஑ேவ஑ி ப஑த்துக்கு ப்ரயோனமெது? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப் ப்ரணவ் தானே ஑தி - அவ்யக்தேதி - ஑கார: அவ்யக்தார்த்தயா, அஸ்ப்ர஑ார்த்தவ்ர஑ேவ । நைவ சாடக:, ஑ேவதாவிசேஷஸ்஑ுடப்ரதிதி ஑னகோ ந பவதி என்கை. வ்யக்த்யர்த்த, ஑ேவதா விசேஷஸ்஑ுடப்ரதித்யர்த்த மென்றபடி- இந்தப஑த்தில் நமஸ் ஸுக்கு மே, ந என்று அர்த்தமாகில், அநந்வயமாகில், வா஑்யபே஑மாகில், ப்ரஸங்஑ிக்கும் ப்ர஑ீபாவமர்த்தமாகில் தத்வஹிதபுரூபார்த்தான்யதர பரவ்ர஑ாபாவ் ப்ரஸங்஑ி யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த ஑தி - நமஸ்ஸு ப்ரந்யாஸபர மாகையாலே நாராயணப் பொருட்டே ப்ரமென்று அந்வயமென்று கருத்து - இந்த யோனையில் ஸ்வரூபபுரூபார்த்தயோரஸி஑்஑ி ப்ரஸங்஑ி யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படியானாலும் ஑தி இப்படியாகில் நமஸ்ஸுக்கு -

(சா.ப்ர:) வ்யர்த்தமிக்யத்ரா஑ - இப் ப்ரணவந்தானே ஑்யாடி - அவ்யக்தார்த்தயைதி - நாராயணா஑ிஸ஑்-வல்ல஑்மீபதோ ப்ரஸி஑்஑ி ப்ரா஑ூர்யாபாவேன ஸ்஑ுடார்த்தவ்ர஑ேவ: கெவல், ப்ரஸி஑்஑ுப஑மபிவ்யா஑ார஑ி ர஑ித்யேநேத்யர்த்த: -

(சா.வி:) விசேஷ்ய ப்ரதிபத்தோ ஸத்யா் நாராயணப஑வ்யர்த்தமிக்யாஸங்஑்ய ப்ரணவஸ்யாஸ்஑ுடார்த்தவ்ர஑்஑ீப்ரமர்த்தபோ஑ோ ந பவதிதி நாமாந்ரநி஑ேச ஑்யா஑ । ப்ரணவ்தான் ஑தி - ஑பாய பரமதி । நமஸ்ஸ஑்ஸ்ஸரணா஑திபர ஑தி பாவ: - ப்ரணவப்ரதிபா஑ர஑கவ்ர஑ி ஑்ரமவிசிஸ்டநாராயணோ஑ேச்ய் நமந் ஸமர்ப்பணமதி வா஑்யார்த்த: । அஸ்மிந்ப஑ே ஸ்வரூப -

(சா.ஸ:) அவ்யக்தார்த்தத்வ் ப்ர஑்ர஑ஸ஑்஑வ஑்யத்ராபி ப்ரயோனே நந்நவ்ய஑ேவதாவிசேஷோபஸ்தாபநே மந்நரத்வம் - நைவ சாடக:- ஑்ர஑ிதி ஑ேவதாவிசேஷோபஸ்தாபகோ ந - வ்யக்த்யர்த்தமதி - ப்ரணவப்ரதிபா஑ோ நந்நவ்ய: நாராயணா஑ிஸ஑்஑வா஑்ய: பரம புரூப ஑தி விசேஷபர்த்தவசானேன ஸ்஑ுடீகரணார்த்தமிக்யர்த்த: । அத்ராவயவஸக்த்யுபஸ்தாபித ஸர்வர஑கவ்ர஑ா஑ாரஸமர்ப்பகத்வேன ப்ரணவஸ்ய ஑ ஸப்ரயோனதாமபிப்ரேத்ய ப்ரணவ ப்ரதிபா஑ேத்யுக்தி: - அஸ்த்வேவமந்வய: - ஑பாயபரதாஸ்ய கதமிக்யத்ரா஑ - இந்த ஑தி । நம: ப஑ஸ்ய ஸ்தூலயோனா஑்ர஑ே ஑பாயானுஸந்நானபரோ஑்஑ மந்ந ஑த்யர்த்த: ।

மூ: - இப்படியானாலும் ஸ்வரூபபுருஷார்த்தங்கள் இதிலே அந்தர்த்தங்கள் “வத்யாஜ்ஜலிபுடா ஹ்யா நம இத்யேவ வாசின:”

இத்யாதிகளைப் பார்த்து ப்ராப்யாந்தர்த்தசேஷவृத்திபரமாகவும் அநுசந்திப்பார்கள். இவ் வृத்திவிசேஷமும் ஸ்வரூபானுசந்தானபூர்வகம் । -

(சா.தி:) ஸ்தூலானுசந்தான ப்ரக்யானுசாரேண என்றபடி இப்படியானாலும், மந்த்ரஸ்யோபாயபரத்வே஽பி என்கை - ஸ்வரூபபுருஷார்த்தங்கள் இப்பக்சத்தில் ப்ரதமதூதீயபதங்களிலும் ப்ரஹீபாவவாசியான நம:பதத்திலும் அர்த்தாதிசுத்தமாமைன்கை. வத்யாஜ்ஜலி புடா ஹ்யா இத்யாநுசாரே இந்த யோஜனே உபேயபரமுமாமைன்கிறார். வத்யாஜ்ஜலித்யாதி - சேஷவृத்தி: கௌர்யம் - உபேயமைன்றபடி, இப்பக்சத்தில் ஸ்வரூபோபாயத்வங்கள் சித்திக்கும்படி காட்டுகிறார். இவ்வृத்திவிசேஷமுமென்று - ஸ்வரூபானுசந்தானபூர்வக, சேஷத்வஜ்ஞான பூர்வகமென்றபடி -

(சா.ஸா:) ப்ரஹீபாவரூபகாயிகசேஷவृத்தியும் ஸ்தூலயோஜனையிலே அர்த்தமாகச் சொல்லுகை யாலே அதுக்கும் வாக்யயோஜனையில் அந்வயம் சொல்லவேண்டாபோ? அந்யதா தத்பரத்யாஃ ப்ரஸாஜ்யாதோ? என்ன தத்பரமாயுமொரு யோஜனையுண்டென்றருளிச் செய்கிறார். வத்யேதி - நம இத்யேவ வாசின:ஸந்த: வத்யாஜ்ஜலிபுடா: காயிகசேஷவृத்தி: கர்வந்த: ஹ்யா: என்கை - இந்த சேஷவृத்திஸ்வரூபாதி த்ரிகாந்தர்த்தையன்றாகில் மந்த்ரத்துக்கு தத்பரத்வம் கூடுமோ? என்ன ப்ராப்யாந்தர்த்திதி - இந்த யோஜனையில் ப்ரணவப்ரதிபாடி ஸ்வபாவவிசிஷ்ட நாராயணன் பொருட்டே ப்ரஹீபாவிசிஷ்டவृத்தியைப் பண்ணுகிறேனென்று பொருளென்று கருத்து - இந்த பக்சத்தில் ஸ்வரூபோபாயசித்தி யெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இவ்வृத்திவிசேஷமும் இதி - சேஷத்வஸ்வரூபானுசந்தானமும் உபாயமுமன்றிக்கே ப்ராப்யாந்தர்த்த-சேஷவृத்திசித்தியாமையாலே அர்த்திக் மாக ஸ்வரூபோபாயங்கள் சித்தங்கென்று கருத்து -

(சா.ப்ர:) நநூபாயவோதனம் நியோஜ்ய தத்ரிசேஷணோக்திபூர்வகமேவ கர்யம்? தாப்யாமேவோபாயஸ்ய நிரூபணீயத்வாதத்யா சாத்ர தயோ: கேநாவகம் இத்யத்ர தத்யோர்த்தத்வமபிப்ரயந்நாஹ - இப்படியானாலும் இத்யாதி - एवं ப்ராப்யானேனோபாயவோதகத்வமுக்த்வா ஁கவாக்யத்வெனேவ சேஷவृத்திரூபபுருஷார்த்தபரத்வம் வெத்யாஹ - வத்யாஜ்ஜலித்யாதிநா । அஸ்மிந்பக்சே ஸ்வரூபோபாயயோர்த்தத்வமாஹ - இவ்வृத்தித்யாதிநா - சேஷவृத்திப்ராப்யானாயாச்சேஷத்வ ஜ்ஞானாதிநத்வாச்சேஷவृத்திரூபகௌர்யஸ்யோபாயானுஷ்டான சா஁த்யத்வா஁஁஁சேஷவृத்தி-

(சா.வி:) ஜ்ஞானபுருஷார்த்தஜ்ஞானயோர்த்தத்வமத்யாஹ । இப்படியானாலும் இதி - அந்தர்த்தங்கள், ஸ்வரூபஜ்ஞானபுருஷார்த்தஜ்ஞானயோர்த்தாவே உபாயாதிக்காராசித்திரிதி பாவ: - உபேயபரத்வபக்சமாஹ, வத்யாஜ்ஜலிபுடா இதி - ஸர்வதானுசந்தேயத்வஜ்ஞாபக நம: பதஸத்வாத்நுசந்தானஸ்ய கௌர்யரூபத்வாத்நுசந்தானமூபாயஸ்வரூபயோரிஹ சித்திப்ரகாரமாஹ - இவ்வृத்திவிசேஷமும் இதி । ஁ததுக்திரூபவृத்திவிசேஷ஽பி ஸ்வரூபஜ்ஞானபூர்வக ஁க -

(சா.ஸ:) ஸ்வரூபபுருஷார்த்தப்ரதிபத்தௌ உபாயானுஷ்டானதௌர்த்தத்யா஁ஹ - இப்படி இதி அந்தர்த்தத்வம், அர்த்தசித்தத்வம், அஸ்மிந்நேவான்வயே வாக்யார்த்தாந்தரமாஹ । வத்யாஜ்ஜலிதி । சேஷவृத்திரபி ஸ்வரூபாதித்ரயவ- ஹிர்மூதா சேத்ர தத்பர஁ மந்த்ரஸ்யாதிதி ஶக்ஷாவாரணாய ப்ராப்யாந்தர்த்திதி விசே (ஸலே / ஶபே!?) ஷணம் - சேஷவृத்திஸ்ச ஸ்வரூபஜ்ஞானாபாவே ஸ்வாதிநகர்த்தத்வாதி ஁மமூலா ஶ்யாதித்யத்ராஹ - இவ் வृத்திதி - அர்த்தசித்தஸ்வரூபானுசந்தானபூர்வகமத்யர்த்த: - தத்யாப்யகூதோபாயம் ப்ரதி ப்ராப்யதயா வृத்திப்ரதிபாதிநமஸகூதம் । வூதே து:஁தாத்தகத்வாதித்யத்ராஹ - அதுவும் இதி -

(சா.தி:) இதுவும் இत्यादि - திருமन्त्रத்திலே ப்ராய்யதயானுசந்தேயமான ஸேஷவृத்திரசிப்பது
 கृतோபாயமென்கிறார் - ஆகையால் ப்ராய்யதயானுசந்தேயஸேஷவृத்தியால் உபாயமும் அர்த்தாதிசுத்தமென்கை.
 இப்போமோக்ஷ டசையில் போலே ரசமில்லாமையால் ப்ராய்யதயானுசந்தானம் கூடுமோ? என்ன
 சொல்லுகிறார் - இவ்வளவு ரசிக்கும் அவஸ்தையிலுமென்று. கृतோபாயனான பின்பு அபரோக்ஷதிசுத்தமான
 ரசலேசத்தை இவ்வளவுவென்கிறது. இது கொண்டு ப்ராய்யதயானுசந்தானம் கூடுமென்கை -
 அபிஷேகத்தால் மோக்ஷதசையின்போல உபஜீவ்யமென்கிறது - இது, இவ்வृத்திவிஸேஷம் - இனி
 வாக்யதூயபக்ஷத்தை அவதரிப்பிக்கிறார். -

(சா.ஸ்வா:) ஆனாலும் மோक्षதஸ்யில் போல இடானீ ரஸமில்லாமையாலே ப்ரத்யுத ஷேஷவृத்திது:காட்மிகையாகையாலே மத்ர் தத்ரமென்று மத்ர்யானுஸத்நானகாலத்தில் ஸொல்லப்போமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இதுவும் இதி । இதுவும், ஷேஷத்வஸ்வரூபானுஸத்நானபூர்வகமான இம்ஸேஷவृத்தியுமென்றபடி - இவ்வளவு ரஸிக்கும் அவஸ்யையில், பரமபதத்தில் போலே அத்யந்தரஸ்யதாபாதககூத்ஸந ஷேஷிஸ்வபாவ ப்ரத்யக்ஷமில்லாவிட்டாலும் பரோக்ஷமாக ஷேஷத்வமும் பரமாத்மஸ்வபாவமும், தெளிந்தவனாகையாலே அல்பமாகிலும் ஷேஷவृத்திரஸிக்கையால் இவ்வளவு அல்ப ரஸாவஸ்யையிலென்றபடி. இவ்வளவு ரஸிக்கும் அவஸ்யையிலும் இத்யபிஷத்வத்துக்கு மோக்ஷதஸ்யில் போலே ஁பஜிவ்யமென்று கருத்து - இப்படி ஁கவாக்யதாபக்ஷத்தில் யோஜனாபேதத்தாலே ஁பாயமும் ஷேஷவृத்திரூபபலமும் ஷாப்தமாகில் ப்ரதானார்த் ஸித்ஹமாகையாலே வாக்யதூயபக்ஷத்துக்கு வ்ய்யத்ய் ப்ரஸத்ஜியாதோ? -

(सा.प्र.) रूपार्थादाक्षेप्यत्वमिति भावः - एवमेकवाक्यतयाऽर्थद्वयपरत्वमुक्त्वा नमः पदव्यतिरिक्तस्यैकवाक्यतया भगवच्छेषत्वबोधकत्वं नमसस्तु -

(सा.विः) इत्थुषुम्, इह प्राप्यतयानुसन्धीयमानशेषवृत्तिरपि कृतोपायस्यैव - अत उभयसिद्धिरिति भावः - ओ नारायणाय नमः, प्रणवार्थं भूताय नारायणाय नमः - तदर्थः नमः, करणत्रयसाध्य नमनरूपं कैङ्कर्यमिति वाक्यार्थः - नन्विदानीं मोक्षदशानुभाव्यरसस्याभावात्कथं तादृशानुसन्धानं घटत इत्यत आह - இவ்வளவு इति - रसिककुम् अवस्थैயில், इहसंभावित यत्किञ्चिद्रसावस्थायाम् - उपजीव्यं, भोग्यम्. इत्थुषुम् उपजीव्यमित्यन्वयः - एवमेकवाक्यत्वपक्षे उपायपरत्वेन पुरुषार्थपरत्वेन व्याख्याय वाक्यद्वयपक्षमवलम्ब्य -

(सा.सं:) शेषत्वादि स्वरूपानुसन्धानपूर्वकशेषवृत्तिरपीत्यर्थः - कृतोपायसंज्ञा इत्यनेन उपायज्ञानानुष्ठानयोरप्यत्रार्थसिद्धत्वं सूचितम् । नम इत्युक्तेर्दुःशककैङ्कर्याल्लुप्तमत्वसूचनाय इवमवगम इत्युक्तिः - रसिकंशुम् अवस्थै, अद्वेषाभिमुख्या दशा । उपायोत्तरदशा - समुच्चयार्थः अवस्थैषीत्युक्तम् इत्यपि शब्दः । उपजीव्यं, सुखावहम् - स्वात्माभिमानानुगुणत्वात्पुरुषार्थ व्यवस्थायाः परमशेषिशेषतयैव स्वात्मानमभिमन्यमानस्य तच्छेषवृत्तिरादित आरभ्य रस्यतया फलत्वेन प्रार्थिता सुखायैव भवतीत्यर्थः ।

மூ: - இவ்விரண்டு அநுசந்தானமும் ப்ரதிஸ்திதமாம் போது ஸ்வரூபவிகேக வேணும்-அ(இ)தற்காக வாக்யதூயமாக அநுசந்திக்கும்போது அகாரநாராயணசப்தவாக்ய ஸர்வரக்ஷகத்வஸர்வாதாரத்வாதிவிஸிஸ்ட னானவணுக்கே நான் நிரூபாதிக்கானந்யாஹ்ஸேஷமூதன்.

(ஸா.தி:) இவ்விரண்டு இத்யாதித்யால் - வாக்யதூயபக்ஷத்தில் ஸ்வரூபபரயோஜனையில் இம் மந்தார்த்தமிருக்கும்படியைக் காட்டுகிறார். அகாரநாராயணேத்யாதி - அநந்யாஹ்ஸேஷமூதனென்னுமளவும் நாராயணபதாந்விதப்ரணவார்த்தபரம் - மேல் நமஸ்சப்தார்த்தம் -

(ஸா.ஸா:) என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இவ்விரண்டு அநுசந்தானமும் இதி - யதூ, ஸேஷவூத்தியும் உபாயமும் ஸ்வரூபதஸ்ஸ்வரூபானுசந்தானபூர்வகமானாலும் மந்த்ரத்திலே உபாயானுசந்தானமும், வூத்திவிஸேஷரூபவாக்யார்த்தானுசந்தானமும், ஸ்வரூபானுசந்தான ஸாபேக்ஷமல்லாமையால் ஸ்வரூபத்துக்கு அர்த்தஸித்தியெங்ஙனே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இவ் இதி - உபயானுசந்தான ப்ரதிஸ்தா: உபயபர்யந்தாரூபதயா ததர்த்த ஸ்வரூபவிகேகம் அத்யந்தாவஸ்யக: என்று கருத்து. ஆகையால் ஸ்வரூப ஸாப்தமாக ஸித்திக்கைக்காக வாக்யதூயயோஜனே வேணுமென்று கருத்து. வாக்யதூயபக்ஷத்தில் தான் ஸ்வரூப ஸாப்தமாகக் கூடுமோ? நமஸ் ஸூக்கு எனக்கு ப்ரமல்லேனென்று பொருளானால் ப்ரணவத்துக்கு அகாரவாக்யன் பொருட்டே அடியேன் ப்ரமத்வென ஸமர்ப்பிதனென்று அந்வய மாகையாலே ஸ்வரூப ஸாப்தமாக ஸித்திக்கவில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - அதற்காக இதி - இந்த பக்ஷத்தில் ப்ரணவம் பதத்ரயாத்மகமாய், அகாரம் லுப்தசுதூர்யந்தமாய், நாராயணபதவிஸேஷணமாய், சதூர்த்திஸேஷத்வபரையாய், -

(ஸா.ப்ர:) ஸ்வாதந்யாதிநிவூத்திபூதகத்வமிதி வாக்யதூயாத்மகத்வென ஸ்வரூபபரத்வம் வெத்யாஹ் । இவ்விரண்டு இத்யாதிநா - நந்வகாரநாராயணசப்தயோப்ரஃகவதி ரூத்யோ: ஹஸ்தகரஸப்தயோரிவ கத்யம் பூனரூகத்யபாவஸாமானா-திக்கரண்யம் ஸெத்யாஸகூக்ய -

(ஸா.வி:) தஸ்மிந்யக்ஷே ஸ்வரூபபரத்வமுபாயபரத்வம் வா பூரூஷார்த்தபரத்வம் வெதி த்ரேதா வ்யாதிக்கிபூ: । ப்ரத்யம் ஸ்வரூபபரத்வபக்ஷமவதாரயதி - இவ்விரண்டு அநுசந்தானமும் இதி - உபாயபூரூஷார்த்தயோநிர்வாஹய ஸ்வரூபஜ்ஞானமபேக்ஷிதமித்யர்த்த: । இதுக்காக, ஸ்வரூப ஜ்ஞானார்த்தம் - வாக்யதூயமாக இதி - ஔ நாராயணாயேத்யேகம் வாக்யம் । நம இத்யேகம் வாக்யமிதி வாக்யதூயமித்யர்த்த: - தத்ர ப்ரத்யமவாக்யார்த்தமாஹ் - அகாரநாராயணசப்த வாக்யேதி - அகாரவாக்ய ஸர்வரக்ஷகத்வநாராயண சப்தவாக்ய ஸர்வாதாரத்வ ஸர்வாந்தர்யாமித்வாதி விஸிஸ்டாயேத்யர்த்த: । த்விதீயவாக்யார்த்தமாஹ் - எனக்குரியேனல்லேன் இதி । -

(ஸா.ஸ:) தத்ர ப்ரணவஸ்ய ப்ரஃகவதூதகதா ந ரூத்யா - த்ரிஹி ப்ரணவப்ரதிபாதிஸ்வபாவாயேத்யநுபபத்: - ந யோஜென ப்ரஃகவதி - பதத்ரயார்த்தபதநாயோகாதித்யேகவாக்யதாயோஜனாயாமஸ்வாரஸ்யாதூக்யதூயத்வபக்ஷம் ததா மந்தார்த்தானுசந்தானத்ரேவித்யம் க்ரமென மந்த்ரஸ்ய ஸ்வரூபோபாயபூரூஷார்த்தப்ரார்த்தநாபரதாம் சோபபாதித்யதி - இவ்விரண்டு இத்யாதிநா இரண்டு இத்யெனோபாயஸ்ஸேஷவூத்திஸ்சோக்யதே - ஸேஷவூத்திரூபபூரூஷார்த்தநிஸ்தாயாஸ்ததூபாயநிஸ்தாயாஸ்ச ஸ்வரூபவிகேகவிஹேஃநுதயாத்ஸ்வரூபவிகேக அவஸ்யக இதி பாவ: - அதுக்காக, ஸ்வரூபவிகேகார்த்தம் - வாக்யதூயத்வயோஜனாபக்ஷே ப்ரணவ: நாராயணாயேதி பதம் சைகம் வாக்யம் । நம இத்யபரம் வாக்யம் । தத்ர வாக்யதூயஸ்யாபி ஸ்வரூபபரதயா ஁கயோஜனா । அபரா தூபாயபரதயா । பூரூஷார்த்தப்ரார்த்தநாபரதயாஃந்யேத்யுபபாதித்யதி - வாக்யதூயமாக இத்யாதிநா ।

மூ: - எனக்குரியேனல்லேன், ஒன்றைப் பற்ற நிரூபாதிசுவாமியுமல்லேன், நிரபேசுவதந்நுமல்லேன் என்றதாம். அகாரநாராயணசப்தங்களிரண்டும் பகவந்நாமமாகையாலே புநரக்திவாராதோவென்னில்?

(சா.தி:) எனக்குரியேனல்லேனென்று அஹங்காரநிவृத்தி: - ஒன்றைப்பற்றவென்று மமகாரநிவृத்தி: - மேல் சுவாதந்யநிவृத்திபரம் । இப்பகத்திலும் நாமத்யத்தில் ரூடியாய் வரும் புநரக்திதோஷத்தைப் பரிஹரிக்கிறார். அகாரநாராயணேத்யாதித்யால்

(சா.சுவா:) நமஸ் ஸு சுவச்யசேஷத்வநிவृத்திபரமாதல், அந்யசேஷத்வநிவृத்திபரமாதல், சுவாதந்யநிவृத்திபரமாதலாய்க்கொண்டு அஹத்ய கृத்சநமந்நமும், சுவரூபபரமாக சித்திக்கிறதென்று கருத்து. இந்த யோனையில் “அகாரோ விஷ்ணுவாகக:” என்கிற படியே பகவந்நாமமாகையாலே நாராயணசப்தத்துக்கு புநரக்தி வாராதோ? என்று சங்கித்து உதரமருளிச் செய்கிறார்- அகாரேத்யாதிநா -

(சா.பு:) சர்வரக்சகத்வ சர்வாதாரத்வாதிபிந்ந ப்ருத்திநிமித்தகதயா நாராணாமயநபூதாயேதி வா, சர்வரக்சகாய நாராயணாயேதி வா, சாமானாதிசுரண்யசித்தேந்புநரக்த்யமத்யாஹ - அகாரேத்யாதிநா - நச சமஸ்தபதேகதே-சஸ்யாகாராக்ய பதஸ்ய வ்யஸ்தபதாந்தரார்திவிசேஷண விசேஷ்யத்வம் சானுபபந்நமிதி வாச்யம் । அஸ்யா யோனாயா வ்யஸ்தத்வஸ்யைவேஸ்த்வாத் ।

(சா.வி:) இதிபதமநுபஜ்ஜநியம் - அஹம் மம சேஷபூதோ நாஸ்மீத்யர்த: - யத்யப்யுகாரார்தாவதாரணைநைவ சுவச்ய சுவசேஷத்வமபி நிஷித்யம் । ததாபி தத்ர கோபலிவர்தந்யாயேந சுவவ்யதிரித்தான்யசேஷத்வமேவ நிஷேத்யவ்யமிதி பாவ: - நநு கோபலிவர்தந்யாயேநோகாரே சுவவ்யதிரித்தவிவக்சாயா: கிம் ப்ருயோஜநமிதி சேந்மேவம் ப்ருதக்சவச்ய சேஷத்வநிஷேதேந சுவகூணவிஐ்ரஹாதிசம் ப்ருதிகூணா: ப்ருதானானுவர்திந் இதி ந்யாயேந சுவாமித்வநிஷ்பத்தி: ப்ருதமிதி நமஸ்சப்தவ்யாఖ்யானே மூல எவோக்தம் ந விஸ்தர்தவ்யம் - நநூகாரே சேஷத்வஸ்யாபி நிஷேதசித்த்யா தத எவ சுவகூணவிஐ்ரஹாதிசம் ப்ருத்யபி சுவச்ய நிரூபாதிச சுவாமித்வ நிவृத்திசித்த்யா ச ந நமஸ்சப்தஸ்ப்ருயோஜந இத்யாகாஐக்சாயா நம: பத எவோக்தமர்தாந்தரமாஹ - ஒன்றைப்பற்ற இதி - ததபி ந ப்ருயோஜநம்? சுவச்ய சுவநிரூபாதிச ப்ருகீயத்வ சுவசம்பந்திபுத்ரதாராதேரபி நிரூபாதிசப்ருகீயத்வசித்தேரத்யத்ர தத்வைக்தமர்தாந்தரமாஹ । நிரபேசுவதந்நுமல்லேன் இதி । இதமநுசந்நானம் ப்ருணவேந சித்த்யதீதி பாவ: - நநு பகவதி ரூத்யோரகாரநாராயணசப்தயோ: ப்ருயாயத்வாத்புநரக்த்யமத்யாசங்கூய யோகரூதத்வாத்காரணத்வ சர்வாதாரத்வாதி-போதகத்வேந விசேஷணவிசேஷ்யபாவவிவக்சாயா பூநரக்த்யம் பரிஹரணியமத்யாஹ । அகாரநாராயணேதி । நநு சர்வகாரணத்வ சர்வரக்சகத்வாதிசம் நாராயண -

(சா.சம்:) எனக்கு இத்யாதிநா அஹங்காரமமகாரசுவாதந்யநிவृத்தய: க்ருமேணோக்தா: - ரூதிமுகேந வாசகயோரகாரநாராயணபதயோ: பூநரக்த்யமாசங்கூய அகாரஸ்யாவயவார்திவிவக்சாயா விசேஷணபரத்வமாதாய தத்பரிஹரதி । அகாரேதி ।

(सा.सं:) अवयवार्थविवक्षाभावेऽप्यकारस्य अकारवाच्यतापरताश्रयणेन वा न पौनरुक्त्यमित्याह - अकारवाच्य^{७११११} इति - यथा भगवच्छब्देन सहप्रयुज्यमानो वासुदेवशब्दः अवयवार्थोपस्थापनमुखेनापुनरुक्तस्तथेहाऽपीति स्थापयति - भगवच्छब्द^{७११११} इति “यद्वेदादौ” इति मन्त्रमालोच्य अकारस्य सामानाधिकरण्यसंभवः -

மூ: - சர்வபீஜாக்ஷரவாக்யமான சர்வகாரணம் தேவதான்தரமோவென்று ஸங்கியாதபடி நாராயணனென்று விசேஷிக்கை (யும்) யாலும் (ச) ப்ரயோஜனம் - மன்த்ரங்களுக்கு பதக்ரமம஢்யயநநியதம் - அந்வயமர்தானுபுணமாகக்கடவது -

(சா.தி:.) நாராயணஸ஢் தேவதாவிசேஷநிர்஢ாரணம் பண்ணுகையாலும் சப்ரயோஜனமென்கிறார் - சர்வபீஜேத்யாடியில் - பாடக்ரமமுலுஞ்ஞய யோஜனையில் ஹேதுவையருளிச் செய்கிறார் மன்த்ரங்களுக்கு இத்யாடியால். -

(சா.ஸ்வா:) வ்யைய்யாதிபுநஸுத்திடவஸ்யையன்றோ? என்ன நாராயணபதரூ஢்யவिवக்ஷயா பரிஹரே சத்யபி தத்விவக்ஷாயாமபி பரிஹரமருளிச் செய்கிறார். சர்வேதி - “சமஸ்தஸ஢்மூலத்வாதகாரஸ்ய ஸ்வபாவஸ்ய । சமஸ்தவாக்யமூலத்வாத்ரஹ்ணோ஽பி ஸ்வபாவத: । வாக்யவாக்ஸம்பந்஢ஸ்தயோரர்தாத்த்ரதீயதே” இதி சர்வகாரணத்வ மும் அகாரப்ரவூத்திநிமித்தமாகையாலே அகாரவாக்யா஢் என்று சொன்னால் சர்வகாரணா஢் என்று சி஢்஢ித்தது தேவதான்தரமோ என்று ஸங்கீ வருமென்று கருத்தது. இப்படி அகாரவாக்யா஢் நாராயணா஢் நம: என்று வாக்யார்த் சொன்னால் ம஢்யே நமஸஸ்ஜதமாய் வ்யவஹிதான்வயம் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - மன்த்ரங்களுக்கு இதி । ஆனாலுமதுக்காக வாக்யத்யமாக அநுஸந்஢ிக்கும்போதென்று கீழ்ச் சொன்னது கூடுமோ? ஸ்வரூபரூபைகார்த்தத்தில் ஁கவாக்யதே யன்றோ ஁த்திதே? வாக்யத்யமானால் சில அஸ்ஸம் ஸ்வரூபபரமென்றும், சில அஸ்ஸம் அந்யபரமென்றும் சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர:) நாராயணபதஸ்ய அகாரவிசேஷத்வே வ்யுத்த்ரம இத்யத்ராஹ - மன்த்ரங்களுக்கு இதி ஁வ் மூலமன்த்ரஸ்ய ஸ்வரூபஜ்ஞாபநபரத்வே மூலமன்த்ரத்யயோரூத்பத்யபிவூத்திநிஸ்தானா் ஸா஢்யத்வோத்திர்விரூ஢்யேத்ர பூர்வாசார்யவாக்யமுபாடா஢் ஁த்பத்யபிவூத்திநிஸ்தானா் லோகஸப்ரதிபந்நானா் நித்யஸ்வரூபே ஜிவே஽ஸம்பவா஁தூத்பத்திஸ஢்ஸ்ய ஸ்வரூபஜ்ஞானோத்பத்திபரத்வ ப்ர஢்ஸர்நா஢் தேஷா் ஸ்வரூபம் ப்ரமாணம் ப்ர஢்ஸர்யாஸ்யா் யோஜனா஢் மூலமன்த்ரஸ்ய த்வயைக வாக்யதயா ப்ரயோஜந பர்யவஸானமித்யாஹ -

(சா.வி:) சர்வபீஜாக்ஷரேதி - ப்ரணவப்ரதிபா஁த்வபோ஢் தேவதாவிசேஷநிர்஢ாரணம் ஁ பதத்யஸ்ய ப்ரயோஜநமிதி பாவ: - ப்ரணவப்ரதிபா஁த்வபோ஢்னேன “யோ வேடா஁ ஸ்வர: ப்ரோத்தோ வேடான்தே ஁ ப்ரதிஸ்தித:” இதி சர்வவேடமூலப்ரகூத்திமூலபூதவர்ப்ப்ரதிபா஁த்வமு஢ேனோத்த் மஹேஸ்வரத்வம் ஸ்மாரிதம் பவதி - அத ஁வாகாரவாக்யா஢ேதி லக்ஷணாபி ந ஁ப்யதி । நநு நாராயணா஢ேதி பதஸ்யாகாரானந்தர் ப஠ிதத்வாபாவாத்ஸத்யம் தத்ஸாமானா஁திகரண்யேநான்வய இத்யாஸங்க்ய பாடஸ்யானா஁வி஁஁஁த்ரஸ்ப்ரடா஢்மூலத்வா஢்ஸ்ய யோங்யதானுஸாரித்வா஁ங்யதானுஸாரிணே஽ந்வய இத்யாஹ - மன்த்ரங்களுக்கு இதி । ஁வ் ஸ்வரூபபரத்வே ஸாப்ரடா஢ிகைதிஹ்மாஹ -

(சா.ஸ:.) த஁பஸ்தாபிதார்த்யவிசேஷகோ நாராயணஸ஢் இதி வா தத்பரிஹர இத்யாஹ - சர்வேதி । பதக்ரமநியமே த஁லுஞ்ஞய யோஜனா஢் ஁ ஹேதுமாஹ - மன்த்ரங்களுக்கு இதி - நியமா஁஁ஸ்தலாபா஢் ப்ரத்யயாபாவா஢் ஁ ஜபா஁ஸு பதக்ரமோ஽ப்யநதிக்ரமணிய இதி பாவ: -

மூ: - இப்படி வாக்யதூயமானால் திருமந்திரம் முழுக்க ஸ்வரூபபரம் - இந்த ஸ்வரூபபர யோஜனையெய்ப்பற்றத் திருமந்திரத்திலே பிறந்து தூயத்திலே வளர்ந்து, தூய்கனிஷ்டனாவாயென்று பூர்வர்கள் அருளிச் செய்தார்கள் - பிறக்கையாவது? ஸ்வரூபஜ்ஞம் பிறக்கையாலே “அன்று நான் பிறந்திலேன்” என்கிற முன்புற்ற நிலை கழிகை -

(சா.தி.) இப்படி இத்யாதி - இப்படித்தில் ஸ்வஸேஷத்வாதினியூத்திகளிலே ஒன்றை ப்ரதிபாதித்துக் கொண்டு நமஸ் ஸு தூதூயமாக அநுஸந்தேயம் । இந்த ஸ்வரூபபர யோஜனே அகார்யபரிஹீதமென்கிறார். இந்த ஸ்வரூபேத்யாடியால் - இவ்விடத்தில் பிறப்புக்கு அர்யமருளிச் செய்கிறார் - பிறக்கையாவ தென்று - அன்று, ஜ்ஞானலாபத்துக்கு முன்பு - பிறந்தபின், ஜ்ஞானம் பெற்றபின் - மறந்திலேன், விஸ்மூதி ப்ரஸங்கமிலேன்,

(சா.ஸா.) இப்படி இதி । இப்படி பூவூக்தப்ரகாரேண வாக்யதூயயோஜனையிலென்றபடி. இப்படி வாக்யதூயயோஜனையில் முழுக்க ஸ்வரூபபரமென்று சொன்னது கூடுமோ? மந்திரவிரணப்ரவூத்திரான ப்ரதூர் அஷ்டலூக்யாதிக்களிலே வாக்யதூயம் ஸ்வரூபபரமென்று சொல்லவில்லையே? சம்ப்ரதாயம் வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த இதி - திருமந்திரத்திலே பிறந்தென்று ப்ரதூருக்கும் பூர்விகர் சொல்லுகையாலே ஸ்வரூபபரவாக்யதூயயோஜனே சத்சம்ப்ரதாயசிதூயென்று கருத்து. திருமந்திரத்திலே பிறந்து என்று உத்பத்தியைச் சொல்லுகையாலே ஸ்வரூபபரத்வம் சம்ப்ரதாயசிதூயமென்று சொல்லக் கூடுமோ? நிய்யனான அத்மாவுக்கு உத்பத்தி தான் கூடுமோ? ஸரீராதுத்பத்தி - தான் அத்மாவுக்கு உத்பத்தியென்னில் அது மூலமந்திராதினமன்றே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - பிறக்கையாவது இதி அன்று நான் இத்யாதி - நான், அடியேன். அன்று, ஸ்வரூபஜ்ஞானலாபத்துக்கு முன்பு - பிறந்திலேன், பிறந்தவனென்று. பிறந்தபின், ஸ்வரூபஜ்ஞானரூபுத்பத்தியைப் பெற்றபின். மறந்திலேன், விஸ்மூதி ப்ரஸங்கமிலேனென்கை.

(சா.ப்ர.) இப்படிக்கு இத்யாதினா - அன்று இத்யாதி । ப்ரஹ்மஜ்ஞானுத்பத்த்யா பூர்வசிதூய சத்கல்பத்வாவஸ்தானியூத்திரேவூத்பத்திரித்யர்: - நிய்யஸ்யாத்மனூ யதா அநிய்யஸரீரயூயூ உத்பத்திரித்யூக்யதே-

(சா.வி.) இப்படி இத்யாதினா - முழுக்க, கூத்ஸநம் । பிறந்து, உத்பத்தி । வளர்ந்து, வூத்தி ப்ராப்ய - நநு நிய்யஸ்ய ஜீவஸ்ய கத்யமூத்பத்தி: ? நகாத்திர தேஹஸம்பந்ந உத்பத்தி: । தேஹவிலக்ஷணாத்மஸ்வரூபஸ்யேஹ ப்ரதிபாத்தமானத்வாதித்யாஷகூக்ய உத்பத்தி ஸ்வரூபம் திவ்யஸூக்திமூக்யேன விவூணூதி - பிறக்கையாவது இதி । ஸ்வரூபஜ்ஞானம் பிறக்கையாலே, ஸ்வரூபஜ்ஞானுத்பத்தியநந்தரம் - முன்புற்ற நிலை கழிகை, பூர்வகாலினதேஹாத்மப்ரஹ்ம ஸ்வதந்திராத்மப்ரஹ்மாதி நியூத்தி: - ஸ்வதந்திராத்ம ப்ரஹ்மாதிக்களாலே ஸ்வஸ்ய வித்யமானத்வே஽பி அவித்யமானவதாசிதூயதூதேஹாதிவிலக்ஷணபரஸேஷபூதஸ்வரூபஜ்ஞானாபாவாதுநுத்பந்ந இதி வ்யபதேஷ: ஸ்வரூபஜ்ஞானானந்தரம் தாதுஷஸ்வரூபஸ்ய ஜ்ஞாதத்வாதுத்பந்ந இதி வ்யபதேஷ: - தத்ர திவ்யஸூரி சம்மதிமாஹ - அன்று நான் பிறந்திலேன் இதி - அன்று, ஜ்ஞானுத்பத்தி: ப்ராக் । நான், அஹம் । பிறந்திலேன், ஸ்வரூபலாபவாந்நாஸ்மி - பிறந்தபின், உத்பத்தியநந்தரம் - மறந்திலேன், ந விஸ்மராமி - விஸ்மரணே பூநஸ்வரூபநாஸ்யாதிதி பாவ: - “ஸ்வஜீவநேக்ஷா யதி தே ஸ்வசத்தாயாம் ஸ்பூஹா யதி ।

(சா.ச.) இத்யம் யோஜநாயம் ப்ரலிதம் நிர்ஹாரயதி - இப்படி இதி - முழுக்க வாக்யதூயமபூத்யர்: - அகார்யரூபபரிஹீதேயம் யோஜனேத்யாஹ । இந்த இதி । பிறக்கை, முன்புற்ற நிலை கழிகை இத்யூக்யா ப்ராஹ்மவஸ்தாமுபதூத்ய அவஸ்தான்த்ரூத்பத்திரேவ உத்பத்திரித்யர்: சூக்தி: । அன்று, ஸ்வரூபஜ்ஞானவிரஹாதி ததூயாம - நான், அநந்யாஹ் ஷேஷத்வாதித்யம்யாஹம் பிறந்திலேன் நூத்பந்ந: கூத: ? அந்யஸேஷத்வாத்திபமானநியூத்திரேவா(நா?)நுத்பத்தி:-

மூ: - அதாவது? தன்னிசைவாலும் அநந்யஸேஷனாம், அநந்யாதினனாம், அதடியாக அநந்யப்ரயோஜனனாம் அநந்யஸரணனாகை - வளருகையாவது? அதிகாரவிசேஷானுரூபகர்த்தவ்யவிசேஷ விஷயஜ்ஞானவிசேஷத்தாலே உபாயபரிஐ் பண்ணுகை. ட்வயேகநிஷணாகையாவது? ட்வயானுஸந்தானத் தாலே உபாயான்தரத்திலும், ப்ரயோஜனான்தரத்திலும், துவக்கற இதிற் சொன்ன உபாயத்திலும், ப்ரயோஜனத்திலும் ப்ரதிஸ்திதனாகை. இப்படி திருமந்ரமும், ட்வயமும்கூட ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தங்களைக் காட்டுகின்றன -

(சா.தி:) ட்வயேகநிஷதேக்கு அர்த்தமருளிச் செய்கிறார். ட்வயேகநிஷணாகையாவதென்று - இப்படித்தில் உபாயோபேயப்ரகாஸக ட்வயமென்கிறார். இப்படியென்று. இவ்வாக்யட்வயபக் தன்னிலே உபாயபரமென்னும் யோஜனான்தரத்தைக் காட்டுகிறார் -

(சா.ஸா:) முன்புற்ற நிலை கழிகையென்று சொன்னது கூடுமோ? பூர்வஸ்திதஜ்ஞானானந்தாதி ஸ்வரூப நிலை கழியவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அதாவது இதி பூர்வஜ்ஞாவஸ்தேயிலே அந்யஸேஷத்வாதி ப்ரதிஸந்தானத்தாலே அநந்யஸேஷத்வாட்வயஸ்தேயில்லையென்று கருத்து. ஆனாலும் திருமந்ர த்திலே பிறந்து என்கிறது உபபந்மானாலும் ட்வயத்திலே வளர்ந்தென்கிறது கூடுமோ? வளருகையாவது? பூர்வாகாராதிட்வயகாரபாக்த்வமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - வளருகையாவது இதி - ஸ்வரூபஜ்ஞானமன்றிக்கே கர்த்தவ்யவிஷயஜ்ஞானமும் உபாயஜ்ஞானமும் சித்திக்கையாலே அதிகாகாரலாபமென்றபடி - ஆனாலும் ட்வயேகநிஷணாவாயென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது திருமந்ரத்துக்கு பரித்யா஑் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ட்வயேகநிஷணாகையாவது இதி - இந்த யோஜனையில் உபாயபுரூபார்த்த சித்தியாமையாலே திருமந்ர முழுக்க ஸ்வரூபபரமென்று சொல்லுகை உசிதமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இப்படி இதி - ட்வயத்திலே உபாயபுரூபார்த்த சித்திக்கையாலே அஸாங்ஸ்யமில்லையென்று கருத்து -

(சா.ப்ர:) எவமித: பூர்வமித்தமானப஑வக்ஷேபத்வஜ்ஞானயோ஑ோட்யுத்பத்திரூட்யதே இதி பாவ: ।

(சா.வி:) ஆத்மட்வாஸ்ய் ஹரேஸ்ஸவ்யம் ஸ்வபாவ் ட்வ சட்வ ஸ்மர" இதி ஸ்மாரிதம் । பூர்வாவஸ்தானிவூத்திஷ்ட்வ ஸ்வேக்ஷ்யாபி அநந்யஸேஷதயா, அநந்யாதினதயா, அநந்யப்ரயோஜனதயா, அநந்யஸரணதயா ட்வ ஸ்திதி பர்யந்தா ஸத்யுத்பத்திரிஹ விவக்ஷிதெத்யாஹ - அதாவது இதி । வளருகை ஸ்வட்வார்த்தமாஹ - அதிகாரவிசேஷேதி - உத்பந்ஸ்ய க்ஷீராதி ஸேவனே வூத்தி: இஹோபாயபரிஐ் ஹே நிஷேஷப்ரதிபந்தகநிவூத்த்யா வூத்திரிதி பாவ: ட்வயேக நிஷணாவாய் இத்யஸ்யார்த்தமாஹ - ட்வயேகநிஷணாகையாவது இதி - ஸந்ததட்வயமனுஸந்தானேன தட்வக்தோபாய ப்ரயோஜனயோ: ப்ரதிஸ்திதத்வம் - ந்து ப்ஷ்ட்வாட்வயான்தரப்ரயோஜனான்தர ப்ராப்த்யா தட்வப்ந்ஷ இதி பாவ: । அதோபாயபரத்வயோஜனாஹ - இவ்விரண்டுவாக்யமான இதி -

(சா.ஸ:) பிறந்தபின், அநந்யாஹ் ஷேஷத்வாதிமானஹமித்யட்வயவஸாயோத்பத்தியனந்தரம் - அத்ர பிறந்திலேன் இதி வாக்யே மறந்திலேன் இத்யுத்த்யா ட்வ ஷேஷத்வாதிவிஸ்மூதிர்வ நாஷ இத்யர்த்தசித்த்யா "ஸந்யாஹி வித்தா: " இத்யுத்தவித்தயா ஷேஷத்வாதிஜ்ஞானோத்பத்திரேவோத்பத்திரித்யர்த்த: ஸ்திரீகூத: । நவ்நவந்யாஹ்ஸேஷத்வாதி ஸ்வரூபமேவ - தத்யாத்வேனேவ ஸ்ரீஸானித்யமூத்தானா ட்வ விஷயோட்வபி । அதஸ்தமாட்வாய வா கத்யமூத்பத்திவாட்வ இதி ஷங்கா பரிஹரநி - அதாவது இதி - வளருகையாவது இதி - உத்பந்ஸ்ய ஜ்ஞானஸ்யோபாயலாபாட்வநூலா விவூத்திட்வயேனேவதி ட்வயத்திலே வளர்ந்து இத்யுத்திரிதி பாவ: - அஸ்ய மந்ரஸ்யேவ ஸ்வரூபமாந்ரபரத்வே உபாயபுரூபார்த்தாவ஑ம: கத்ய சித்த்யேதித்யத்ராஹ - இப்படி இதி - அதாஸ்மிந்நேவ பக்ஷே அஸ்யோபாயபரா யோஜனாஹ - இவ்விரண்டு இத்யாதினா -

மூ: - இவ்விரண்டு வாக்யமான யோஜனே தன்னிலே திருமந்த் முழுக்க சபரிகராத்மசமர்ப்பணபர
மென்றும் அநுசந்திப்பார்கள். அப்போது ப்ரணவத்தில் மகார ப்ரதமான்தமேயாகவமையும் -
ஹிஸ்சமர்ப்பணயாத்தாலே நிரூபாதிக்கமான ஆத்மஹிஸு ஸு நிரூபாதிக்கதேவதையாய் அகாரவாச்ய
னான நாராயணனுக்கே ப்ரமாத சமர்ப்பிதமென்றதாயிற்று -

(சா.தி:) இவ்விரண்டு இதாதி - இங்கு மகார சமர்ப்பணகர்மவாசகமாகையால் த்விதியான்தமென்று
சுதூ - இந்ராடேத ந மம என்கிற ஹிஸ்சமர்ப்பணயாத்தாலே ப்ரதமான்தமேயாகவமையுமென்கிறார்
- அப்போது ப்ரணவத்திலென்று. தேவதேக்கு நிரூபாதிக்கத்வ் சுவதசுசேஷித்வம் - ஆத்மஹிஸு ஸுக்கு
நிரூபாதிக்கத்வ் சுவதசுசேஷித்வம் - ஆத்மயாகத்தூக்கு நிரூபாதிக்கத்வ் சுவதசுசேஷிவிசயத்தில்த்
சுவதசுசேஷித்வத்தால் சுவரூபப்ராப்தத்வம் - ப்ரதமவாக்யார்த்மிருக்கும்படி காட்டுகிறார் - ஹிஸு சமர்ப்பணேதாதி ।
இதில் நாராயணனுக்கே என்று அவதாரணம் அகாராகாரார்த்ம் । த்விதிய வாக்யார்த்ங்காட்டுகிறார் -
இப்படி இதாதிதால் நம: என்றத்தூக்கு அர்த்ம்

(சா.சுவ:) இப்படி த்வயத்திலே ஁பாயபுரூசார்த் சித்தித்தாலும் திருமந்த் சர்வார்த்ங்கர்மமென்று பூர்வ
சொன்னது விருதிதாதிதோ? ஁கவாக்யதாபகத்தில்த் ஁பாயபரயோஜனான்தர் போலே வாக்யத்வயபகத்தில்த்
஁பாயபரயோஜனே சொல்ல வேண்டாபோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ்விரண்டு வாக்யமான
இதி இப்படி திருமந்த் சமர்ப்பணபரமாகில் சமர்ப்பணம் சகர்மகமாகையாலே மகார த்விதியான்தமாக
வேண்டாபோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அப்போது இதி । இப்படியாகில் சமர்ப்பணபரத்வ்
கூடுமோ? அது சகர்மகமன்றோ? அஹ் சமர்ப்பித: என்று யோஜிக்கில் ப்ரகவத்வமாகவிருக்கிற
தன்னான சமர்ப்பிக்கக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஹிஸ்சமர்ப்பணேதி - தேவதேக்கு நிரூபாதிக்கத்வ்
சுவதசுசேஷித்வம் । ஹிஸு ஸுக்கு நிரூபாதிக்கத்வ் சுவதசுசேஷித்வம் - யாகத்தூக்கு நிரூபாதிக்கத்வ்
சுவதசுசேஷிவிசயத்வம் । சுவரூபத்தில்த் சமர்ப்பணம் கூடாவிட்டாலும்

(சா.ப்ர:) இந்ராடேத ந மமேத்யத்ர யதா தேவதாசான்பந்த்ஸ்வசான்பந்த்நிவூத்திசுசுச்யதே, ஁வ் ப்ரணவநாராயண
பதாப்யா மகாரவாச்யச்ய சுவச்ய ரகாபரே அகாரவாச்யசுரீமந்நாராயணசான்பந்த் நமசா சுவசான்பந்த்நிவூத்திசுசு
போத்யத இதேவ் சமர்ப்பணபரத்வ் வேதாஹ - இவ்விரண்டு இதாதிநா -

(சா.வி:) நனு சமர்ப்பணபரத்வே சமர்ப்பணகர்மத்வேந மகாரே த்விதியா ச்யாதித்யாசுதூசு த்விதியான்தத்வாபாவே஁பி
சமர்ப்பிதமதி பதாத்யாஹரேண சஜ்ஞசுத இதாஹ - அப்போது இதி । அமையும் ப்யாப்தம் ।
ஹிஸ்சமர்ப்பணயாத்தாலே, இந்ராடேதமதிவத் । நிரூபாதிக்கமான இதி - ஆத்மஹிஸு நிரூபாதிக்கத்வ்
சுவதசுசேஷித்வம் - தேவதாடா நிரூபாதிக்கத்வ் சுவதசுசேஷித்வம் ।

(சா.சா:) அப்போதும், சமர்ப்பணபரத்வயோஜனாடாமபி - மகாரச்ய சமர்ப்பணியபரதடா த்விதியான்தத்வே
வாச்யே஁பி சுவரூபபரயோஜனாடான்தச்ய ப்ரதமான்தத்வ்நிர்நயாதச்யாமபி யோஜனாடாமவூரூப்யாட ப்ரதமான்தத்வமேவ
ஹிஸ்சமர்ப்பணயாடாத்யூசிதமதி சூச்யந் ப்ரதமவாக்யார்த்மாஹ । ஹிஸ்சமர்ப்பணேதி - நாராயணனுக்கே
இத்யவதாரணமகாரார்த்: - தேவதாடா நிரூபாதிக்கத்வ், சுவதசுசேஷித்வம் - ஆத்மஹிஸுசு சுவதசுசேஷித்வமேவ ।

(சா.பி.) எனக்கு ஐமல்லேனென்று ப்ரதமவாக்யத்தில் உகாரத்தால் அவதாரணம் சித்திக்கையால் த்விதீயவாக்யமெதுக்கென்ன அதில் ப்ரதமவாக்யமே ச்வசம்பந்த நிபேதத்திலும் தத்பரமானாலும் வேறே ப்ரயோஜனமுண்டென்கிறார். இன்னமஸ் ஸு இத்யாதி - ப்ரதமவாக்யத்தில் அவதாரணத்துக்கு தாத்பர்ய முண்டாகிலும் ஑ோபலீவர்தந்யாயேன ச்வவ்யதிரித்தநிபேதபரமாய் த்விதீயவாக்யம் சப்ரயோஜனமாகிறதென்கிறார். வேறொருத்தருக்கும் இத்யாதியால் - இவ் ஆத்மசமர்ப்பணபரயோஜனக்கு

(सा.प्रः) अस्मिन्पक्षे नमसो अहङ्कारादि निवृत्तिर्वार्थ इत्याह - ॐ नमस् इत्यादिना - अस्मिन्नेव पक्षे उकारस्यावधारणार्थत्वे तेन स्वरक्षाभरस्य देवतान्तरान्वयव्यावृत्तिर्नमसा स्वसम्बन्धव्यावृत्तिश्च क्रियत इति वा सप्रयोजनत्वं दर्शयन् समर्पणपरत्वस्य सांप्रदायिकत्वं चाह - வேறொருத்தருக்கும் इत्यादिना -

(சா.வி:) யாगस्य निरुपाधिकत्वं स्वतश्शेषिविषयत्वमित्यर्थः । द्वितीयवाक्यार्थमाह - இப்படி
निरुपाधिकेति - எனக்கு भरமல்லேன் इति । भरस्य समर्पितत्वात्स्वस्य भरो नास्तीत्यर्थः -
ननूकारबलादेव भरस्य संबन्धनिषेधसिद्धे नम इति व्यर्थमित्याशङ्क्य स्वतन्त्रकर्तृत्वनिषेधेनापि सार्थक्यं
स्यादित्याह - இந் நமஸ் ஸு சமர்ப்பணம் தன்னிலும் इति - एतत्समर्पणेऽपि गोबलीवर्दन्यायेन
उकारस्य स्वव्यतिरिक्तव्यवच्छेदपरत्वेऽपीह स्वव्यवच्छेदाय नम इति सार्थकमित्याह ।
வேறொருத்தருக்கும் भरமன்று इति - नम इतीदं प्रथमवाक्यार्थः

(सा.सं:) द्वितीयावाक्यार्थं दर्शयति । இப்படி इति-प्रथमेनैव समर्पणरूपार्थसिद्धौ किं नम इति वाक्येनेत्यत्राह - इदमिति - पूर्वावाक्यस्थावधारणेनैव स्वसंबन्धनिषेधसिद्धे: किमनेनेत्यस्वरसादाह - இந் நமஸ் इति । निवृत्तिधर्मविशेषपरमन्त्रस्थ इत्यर्थः - तेनेन्द्रायेदं न ममेति नमश्शब्दव्यावृत्तिः - अत्रापि मन्त्रे प्रतियोग्युपस्थापकाभावरूपा स्वारस्याद्बोलीवर्दन्यायेन वा सार्थक्यमित्याह - வேறொருத்தருக்கும் इति - अत्रावधारणं स्वव्यतिरिक्तान्यपरमिति भावः -

(सा.सं:) इयं योजना यतिवराभिमतेत्याह - திருமன்த்ம் இத்யாதினா - अथास्मिन्नेव पक्षे अस्य पुरुषार्थपरयोजनामाह - वाक्यத்தோறும் இத்யாதினா - प्रार्थनापदத்தை, स्यामिति पदमित्यर्थः, अन्तर्गतमिति, आर्थमिति वा, -

மூ: - அப்போதும் स्वरूपानुसन्धानं இதிலே அन्तரீகதம் - स्वरूपमात्रपरமானபோதும்
புருஷார்வியுஷே சூசீதம் - அதின் ஁பாயமும் பராரீநையும் ததததரமானவசத்தாலே வரும் -

(சா.தி:) स्वरूपमात्रपरமான पूर्वयोजனையில் पुरुषार्थविशेषं चतुर्थीயில் सूचितமென்கிறார் - स्वरूपमात्रेत्यादि । இப்பुरुषார்थविशेषத்துக்கு उपायமும் तत्प्रार्थनையும் आर्थमाक सिद्धमாமென்கிறார் - அதின் उपायமும்மென்றுதுடங்கி. -

(சா.ஸ்வா:) இப்படி திருமन्त्र முழுக்க பुरुஷார்பரமாகில் அத்யாவச்யகஸ்வரூபானுஸந்தானம் சித்தி யாமையாலே குறையில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். அப்போதும் இதி | அந்தர்த் மென்று சொல்லுகையாலே நாராயணாய ச்யாம் என்று கிங்கரவூதி பார்த்தனையிலே ஆர்த்திகமன்றிக்கே கிங்கரவூதிஸ்வரூபானுஸந்தானமந்தர்த்மாக சத்யதாசித்திக்கிறதென்று கருத்து - ஆனாலும் ஸ்வரூபமாத்தரபரபரமயோஜனையில் பुरुஷார்ப் விசேஷ் சித்திக்கவில்லையே? ஸ்வரூபமாத்தரயோஜனாய் தூயத்திலே உபாயபுருஷார்ப்ங்கள் சித்திங்களென்று பூர்வ் சொன்னோமேயென்னில் திருமन्त्रத்திலே தானே ததிசித்தி சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஸ்வரூபமாத்திரே | சேஷத்வ் ஸ்வரூபமாகையாலே சேஷவூதிரூபகேங்க்யரூபபுருஷார்ப் சூசிதமென்று கருத்து. இப்படி ஸ்வரூபமாத்த்ர் சத்யதாமாய் புருஷார்ப் சூசிதமாகில் தத்பார்த்தனையும் ததர்த் கர்த்வ்யோபாயமும் சொல்லாமையாலே ஸ்வரூபஜ்ஞானாதேவ புருஷார்ப்சித்தி என்கிற பக்ஷ் பரசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அதின் உபாயமும் இதி - “சரணம் ப்ரஜ | ரக்ஷாபேக்ஷாப்ரதீக்ஷதே” இத்யாதி ப்ரமாணபலத்தாலே கர்த்வ்யதயா வருமென்று கருத்து - உபாயபரமான மத்யமயோஜனையில் “மூலமந்த்ரேண மாமேகாந்திகாத்யந்திகபரிசர்யா கரணாய பரிங்ஹீக்ஷேதி யாகமானஸ்வாத்மானம் ப்ரங்வதே நிவேதயேத்” என்று கிங்கரவூதிரூபபலோத்தாபநபரஸமர்ப்பண ரூபோபாயபரமாகையால் பவவிசேஷமும் ஸ்வரூபமும் அந்தர்த்மாகையால் ஸ்வரூபபுருஷார்ப்ங்களுக்கு அநுத்தியென்று கண்டுக்ொள்வது - இப்படி த்விவாக்யபக்ஷத்தில் -

(सा.प्रः) ननु मूलमन्त्रेणेदं प्रथमतया स्वरूपोपायपुरुषार्थज्ञानानां प्रापणात्तेषामेव प्राप्यत्वेन तत्परत्वेन प्राप्यपरत्वस्य कैश्चिदुक्तेस्तद्वैलक्षण्येन प्राप्यपरत्ववर्णनमनुचितमित्याशङ्क्य -

(सा.वि.) स्वरूपज्ञानं सिद्ध्यतीत्याह । अम्पेपात्रुम् इति - एवमेव स्वरूपपरत्वपक्षेऽपि न किञ्चित्कुर्वतशेषत्वमिति कैङ्कर्यं सिद्ध्यतीत्याह । स्वरूपमात्रेति - इहोपायसिद्धिः प्रार्थनापदाध्याहारश्च प्रमाणबलात्प्राप्यत इत्याह - अक्षिणं उपायम् इति - पुरुषार्थसाधनम् । ननु केचित्तु इदं प्रथमतया स्वरूपोपायपुरुषार्थज्ञानानामेतन्मन्त्रसाध्यत्वादयं मन्त्रः प्राप्यभूतस्वरूपोपायपुरुषार्थज्ञानपर इत्याह -

(सा.सं:) इष्टप्राप्तिकोट्यन्तर्गतमिति वार्थः - मन्त्रस्य स्वरूपमात्रपरत्वपक्षे द्वये उपायपुरुषार्थयोः प्राक्सिद्धिरुक्ता - इदानीं प्रकारान्तरेणापि सिद्धिमाह - स्वरूपमात्रेति - नारायणपदचतुर्थ्या सूचितमित्यर्थः । तदुभयज्ञप्तौ करणमाह - अक्षिण इति । स्वरूपपरत्वयोजनायामित्यर्थः - प्रपत्तिशास्त्रं “तव दास्यैक भोगी स्याम्” इत्यादि च तत्तत्प्रमाणशब्देनोच्यते ।

மூ: - இம் மந்திரோத்தாபங்களான ஷேஷத்வஜ்ஞானாடிகள் முன்பு ப்ராப்தங்களல்லாமையாலே இம்மந்திர முமுக்க ப்ராப்யபரமென்றது அந்யபரம் - எங்ஙனேயென்னில்? ப்ராப்யபரமென்றது ப்ராப்ய ப்ரதிபாடகமென்றபடியன்று ஷப்தத்தால் உத்தாபமான ஜ்ஞானம் ஷப்தத்துக்கு ப்ரதிபாப்யமன்றிறே. -

(சா.தி:) சிலர் ஷேஷத்வஜ்ஞானாப்யுத்தாபகமாகையாலே இம் மந்திரத்தை ப்ராப்யபரமென்று சொல்லியிருக்க அந்த யோஜனையைச் சொல்லாமைக்கு ஹேதுவருளிச் செய்கிறார் - இம் மந்திரோத்தாபங்கென்று துடங்கி அந்யபரம் ப்ராப்யபரமென்றது ப்ராப்யப்ரயோஜகமென்றபடியென்கை - அந்யபரத்வத்தை ப்ரஸநபூர்வகமாகவே வெளியிடுகிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இத்யாதி - ஷேஷத்வாதிஜ்ஞானமூத்தாபகமாகையாலுத்துக்கு ப்ரதிபாடகமென்றபடியன்று - ஆகையால் அந்யபரமென்கை ஷேஷத்வஜ்ஞானாதித்தாபத்தால் உபாயபுருஷார்த்தஜ்ஞானம் சஜ்ஜஹீதம் - இனி வாக்யத்ரயபக்ஷத்தில் ஐந்து யோஜனையில் ப்ரஸவநமஸஸூக்கங்கள் -

(சா.ஸ்வ:) மந்திரம் முமுக்க ஸ்வேரூபமாத்திரபரமென்றும், உபாயமாத்திரபரமென்றும், புருஷார்த்த மாத்திரபரமென்றும் சொன்னது கூடுமோ? ஸ்வேரூபபரத்வாதிபக்ஷத்திலும், ஷேஷத்வோபாயத்வஜ்ஞானங்களும், முன்பு அப்ராப்தங்களாய் மந்திரத்தாலே இப்போது ப்ராப்தங்களாகையாலே ஸ்வேரூபோபாயஜ்ஞானரூபப்ராப்யபரமென்று யுக்தியுக்தமாக சில சம்ப்ரதாயமிருக்கையாலே ஸர்வபக்ஷத்திலும் ப்ராப்யபரமென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இம் மந்திரோத்தாபங்களான இதி - அந்யபரமென்று சொல்லக் கூடுமோ? ஷேஷத்வாதிஜ்ஞானோத்தாபகதயா ஜ்ஞானரூப்ய ப்ராப்யபரமென்று சொல்லவேண்டாவோ? என்று ஷட்கித்து உத்தரமருளிச் செய்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இத்யதினா - லோகவேதங்களிலே தத்பரஸப்தம் தத்ப்ரதிபாடகார்த்தமாகையாலே மந்திரோத்தாபஜ்ஞானம் மந்திரப்ரதிபாப்யமல்லாமையாலே ப்ராப்யபரம் மந்திரமென்கிற சம்ப்ரதாயவாக்யம் தத்ப்ரதிபாடகத்வரூபமுக்யார்த்தம் -

(சா.ப்ர:) “யத்பரஸஸப்தம் ஷப்தார்த்தம்” இதி ந்யாயந்மந்திரஜந்யானாம் ஸ்வேரூபோபாயபுருஷார்த்தஜ்ஞானானாம் மந்திரார்த்தவானுபபத்தேஸ்ததுக்தப்ராப்யஸப்தம் ஜாதவ்யபர இத்யபிப்ராப்யேணாஹ । இம் மந்திரோத்தாபேத்த்யாதி - எவமேகவாக்யத்வேனாவூத்த்யார்த்தவ்யபோதகத்வம்,

(சா.வி:) ததா கிமிதி ந வ்யாப்யாதமித்த்யாஸஜ்ஞயதர்த்தவ்யபோதஸஸ ஷப்தார்த்த: - நஹி மந்திரஸ்தஜ்ஞந்யார்த்தவ்யபோதக: । கிந்து ததர்த்தவ்யபோதக: । ததஸ்ஸ்வேரூபோபாய புருஷார்த்தபரத்வமேவ ந ததஜ்ஞானபரத்வமிதி ப்ராப்யபரமிதி வாக்யஸ்ய தாத்பர்யாந்தரம் பரிகல்ப்ய ஸமர்த்தநியமித்த்யாஹ - இம் மந்திரோத்தாபங்களான இதி - அந்யபரம், ப்ராப்யப்ரயோஜகமிதி ஸமர்த்தநியமிதி பாவ: - யதா ஸ்ருதார்த்தாஜ்ஞிகாரோ ந யுக்த இத்யாஹ - எங்ஙனேயென்னில் இதி - ப்ராப்யப்ரதிபாடகமென்றபடியன்று, ஜ்ஞானப்ரதிபாடக இதி நார்த்த இத்யர்த்த: - தத்ர வ்யபோதகம் தர்ஸயதி - ஷப்தத்தால் இதி - ப்ரதிபாப்யமன்றிறே, ப்ரதிபாப்யம் ந பவதி லலு । ஜ்ஞானவிஸயபூதார்த்தம் எவ ப்ரதிபாப்யம் லல்வித்த்யர்த்த: - “யத்பரஸஸப்தம் ஷப்தார்த்தம்” இதி ந்யாயாத் ஷப்தஸ்ய ஜ்ஞானபரத்வே ஜ்ஞானஸப்தார்த்தத்வாபத்தே: ஜ்ஞானம் ஷப்தபலம் ந ஸ்யாதிதி பாவ: ।

(சா.ஸ:) எவம் வாக்யதூயபக்ஷே யோஜனாத்ரயமுக்தவா ப்ரஸஜ்ஜாத்கேஸ்சிததுக்தயோஜனாந்தராஸாமஜ்ஜஸ்யமபி தர்ஸயதி, இம் மந்திரேத்த்யாதினா । ப்ராப்யபரமிதி - பூர்வமப்ராப்தமித: பரம் ப்ராப்யம் யக்ஷேஷத்வஜ்ஞானாதி தத்பரமிதி பராபிப்ராப்ய: - அந்யபரமிதி, ஷேஷத்வஜ்ஞானபலபூதபுருஷார்த்தவிஸேஷபரமித்த்யர்த்த: பராபிதேஸ்யேஸுபபத்திமாஹ । எங்ஙனேயென்னில் இதி - ஷப்தஸ்ய கிஸ்சித்பரோக்திஸ்தத்ப்ரதிபத்திஜநகதயா ஸ்யாத் - நஹி ஷேஷத்வஜ்ஞானஜநகோ மந்திர: -

மூ: - “அகாரார்த்தாயீவ் ஸ்வமஹமத்ய மஹ்ந் ந நிவஹா:
நராணாந் நித்யானாமயநமதி நாராயணபதம் |
யமாஹாஸ்மீ காலம் ஸகலமபி ஸர்வத்ர ஸகலாஸு
அவஸ்தாஸ்வாவிஸ்யுர்மம் ஸஹஜகைங்க்யவிதய: ||”

என்கிறபடியே ஸ்ரணவமும் நமஸுஸும் ஸ்வரூபத்தை ஸோதிக்கிறன. மூன்றாம் பதம் ஸ்ரணவத்திற்குசொன்ன தாதர்யத்தை ஸுரஸ்கரித்துக்கொண்டு அடியாஹுதமான க்ரியாபதத்தோடே கூடி ஸுரூபார்த்தார்த்தநார்த்தம் -

(ஸா.தி:) யோஜநை ஸோடாஹரணமாக விவரிக்கிறார் - அகாரார்த்தாயீவ்ஸ்தாடியால். இஃ ஸலோகம் திருமந்த்ரத்தி னுடைய ஸ்வரூபஸுரூபார்த்தபரத்வத்தை வெளியிடுகிறது. இந்த யோஜநையில் நமஸுஸு ஸ்வரூபஸோதனபர மாகையால் அநிஸ்தநிவ்ருத்திபார்த்தநை அர்த்தஸிஃதீ என்கிறார் -

(ஸா.ஸ்வ:) அகாரேதி - மகாரார்த்தோ஽ஹமகாரார்த்தாயீவ் ஸ்வம், ஸேஷபூத: - அத்ய நம:, ம: மஹ்ந் ந ஸேஷபூத: - நாராயணபதம் நித்யானாந் நராணாந் ஜீவானாந் நிவஹா: அயநம் யஸ்யேதி யம் பஹவந்தமாஹ - அஸ்மீ பஹவதே நாராயணாய ஸகலமபி காலம் ஸகலாஸ்வப்யவஸ்தாஸு மம் ஸஹஜ கைங்க்யவிதய ஆவிஸ்யுரिति ஸலோகார்த்த: | நாராயணபதத்திலே ஸுரூபார்த்தம் தோற்றுகிறதென்று ஸலோகத்திலே சொன்னது கூடுமோ? ததாச்சகஸ்த்மில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - மூன்றாம் பதமिति | அடியாஹுதேதி | பவேயமिति பதத்தோடே என்ற படி. துதீயபதத்துக்கு ஸுரூபார்த்தார்த்தநை அர்த்தமென்று சொன்னது கூடுமோ? அநிஸ்த நிவ்ருத்திஸுபார்த்தமிகஸுரூபார்த்தம் தோற்றவில்லையே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் -

(ஸா.ஸ்ர:) அகாரார்த்தாயீவ் ஸ்வமஹமिति ஸ்ரணவார்த்த: | அத்ய மஹ்நேதி நமஸோ஽ர்த்த: | நராணாந் நித்யானாமயநமिति ததஸுரூப: | நித்யானாந் நராணாந் நிவஹா அயநம் யஸ்யேதி பஹுவ்ரீஹி: | இத்யுபயவிதஸமாஸார்த்தவிவக்ஷயா நிவஹா - இத்யாரப்ய யமாஹேத்யந்தமுக்தம் - அஸ்மீ காலமித்யாதிநா ஸ்யாமித்யாடியாஹுதபதஸ்த் ததஸுரூபாஸ்தார்த்தம் நிவ்ருத்தி: - நநு துதீயவாக்யஸ்ய ஸுரூபார்த்தார்த்தநாபரத்வமயுக்தம் |

(ஸா.வி:) பரத்வபக்ஷே ஸ்ரணவவாக்யத்வம் ஸ்வரூபபரமिति பக்ஷம் பஃதார்த்தஸுரூபஸம்மதிப்ரதர்ஷநபுரஸஸரமாஹ - அகாரார்த்தாயீவ்ஸ்தாதிநா - நராணாந் நிவஹா நாரா: அயநமिति பஹுவ்ரீஹி ஸமாஸாஸ்த்ரயணே நாராயணபதம் யமாஹ நித்யானாமயநமिति ததஸுரூபஸமாஸாஸ்த்ரயணேந த் யதாஹேத்யயநமिति பதமாஸ்வர்த்தம் விவக்ஷயதே - தேஸாமயமாஸய: | “நராஸ்திவதி ஸர்வபுஸாந் ஸமூஹ: பரிகீர்தித:” இதி வதநானுஸாரேந நித்யபூததேதநமாஸ்ரபரமिति வா “தேதநாதேதநம் ஸர்வம் யதவிஸ்ணோர்வ்யதிரித்யதே | நராஸ்ததயநம் த்” இதி வதநானுஸாரேந ஸ்வரூபத: ப்ரவாஹதஸ்த் நித்யபூததேதநாதேதநவர்கமாஸ்ரபரவானாரபதமिति - வஸ்துதஸ்து நராணாமித்யஸ்ய விவக்ஷயநரூபம் நித்யானாமिति பதம் - ததஸ்த் நராணாந் ஸ்வரூபத: ப்ரவாஹதோ வா நித்யபூதானாந் நிவஹா நாரா: அயநமिति பதத்வம் யமாஹ, பஹுவ்ரீஹிஸுரூபாந் ததஸுரூபாந் யம் ப்ரதிபாடியதி - அஸ்தா இத்யந்வய: - காலம் ஸகலமபி, ஸர்வஸ்திந் காலே - அத்யந்தஸ்யோஜே துதீயா - ஸகலாஸ்வவஸ்தாஸு ஸஹஜகைங்க்யவிதயோ மம் ஸுரिति பார்த்தநாபதாடியாஹரேந கைங்க்யவாசிபதாடியாஹரேந த் யோஜநா க்ருதா - ஸோதிக்கிறன, ஸோதயத: - மூன்றாம் பதம், துதீயபதம் - அத்ய நம: பதஸ்ய -

(ஸா.ஸ:) அகாரார்த்தாயீவ் ஸ்வமஹமितिஸுத்தவிதயா அந்வயமுக்ஷேந ஸ்வரூபபரத்வம் ஸ்ரணவஸ்ய, மஹ்ந் நேத்யுத்தவிதயா விதிரேகமுக்ஷேந ஸ்வரூபபரத்வம் நமஸ இத்யர்த்த: - தாதர்யாபரிஜ்ஞானே கைங்க்யார்த்தநானுபபத்யா ஆஹ - ஸ்ரணவத்தில்த் இதி-ஸுரஸ்கரித்துக்கொண்டு, கைங்க்யார்த்தநாயா: ஹேதுதயா ஸ்விக்ருத்யேத்யர்த்த: -

மூ: - அப்போது அநிஷ்நிவृத்திபார்த்தநை அர்த்தஸ்வभावத்தாலே வரக்கடவது. ட்வயத்திலும் “भवாஸ்து
 सह वैदेह्या” இत्याதிகளிலும் சொல்லுகிறபடியே कैङ्कर्यप्रतिसंबन्धियும் சபத்னிகனான
 படியாலே (இங்கும்) சலக்ஷ்மிகனான நாராயணன் பொருட்டாவேனென்றபடி - (இங்கும்)
 नारायणाय என்கிறவிதுக்கு क्रियापेक्षैयுண்டாகையால் औचित्यத்தாலே भवेयम् என்றொரு
 पदम् अध्याहार्यम् -

(सा.दी:) अப்போதென்று अनिष्यनिवृत्तिपूर्वकமாகவே इष्टप्राप्ति प्रमाणसिद्धமாகையாலென்றபடி.
 எங்கும் पुरुषार्थप्रार्थनையில் சபத்னிகனான நாராயணன் பொருட்டென்று अनुसन्धिक்
 வேணுமென்கையில் प्रमाणं காட்டுகிறார் - ட்வயத்திலும் இत्याதியால் - இங்குமென்னுமளவாய்
 - प्रार्थनापदमध्याहार्यमென்கையில் प्रमाणं காட்டுகிறார்.

(सा.स्वा:) अப்போது इति - अर्थस्वभावத்தாலே इति - अनिष्यनिवृत्तियன்றிக்கே इष्टप्राप्ति
 கூடாமையாலே आर्थिकैयென்று கருத்து - ஆனாலும் तृतीयपदத்திலே पुरुषार्थप्रार्थनं கூடுமோ?
 कैङ्कर्यरूपपुरुषार्थं சலக்ஷ்மிகபரிதவந்திகமாகையாலே लक्ष्मीवाचकपदमில்லாமையாலே அது
 கூடாதே? कैङ्कर्यं கெவல भगवत्प्रतिसंबन्धिकं தானென்னில் ட்வயத்திலும் तद्विवरणप्रमाणங்களிலும்
 विशिष्टमे प्रतिसंबन्धियाकத் தோற்றுகையாலே அது கூடாதே? என்னவருளிச் செய்கிறார் -
 ட்வயத்திலும் இत्याதினா । लक्ष्मीसंबन्धमार्यमென்று கருத்து - ஆனாலும் भवेयमென்றொரு
 पदमध्याहरित्तु पुरुषार्थपरमென்று சொல்லக்கூடுமோ? नियामकमன்றிக்கே अध्याहारं கூடாதே?
 என்னவருளிச் செய்கிறார். नारायणाय என்கிறத்துக்கு इति । अपेक्षासहकृतौचित्यन्यायमे
 नियामकमென்றபடி -

(सा.प्र:) तद्वाचि शब्दाभावादध्याहारेऽपि यत्किञ्चिद्व्यादित्यध्याहारेणाऽपि नैराकाङ्क्ष्यसिद्धेः
 प्रार्थनावाचिपदाध्याहारनियमासिद्धेश्चेत्यत्र अनध्याहारेण योजनायां सम्भवन्त्यामध्याहारस्यैव एकेन
 नैरेपेक्ष्ये अनेकपदाध्याहारस्यापि दोषत्वात्समर्पित इत्यध्याहारे पुरुषार्थपरत्वासिद्धि प्रसङ्गात् स्यामित्यध्याहारे
 तादर्थ्यविहितचतुर्थ्या अनादिसिद्धप्रथमाक्षर बोधितशेषत्वपरत्वानुपपत्तेश्शेषत्वमात्रस्यानाशास्यत्वात्तादर्थ्य
 फलभूतकैङ्कर्यस्याशास्यत्वसम्भवाच्चाध्याहृत स्यामित्येतद्विशिष्टस्य तादर्थ्यप्रत्ययस्य लक्षणया
 कैङ्कर्यप्रार्थनापरत्वं युज्यत इति सांप्रदायिकमित्याह । नारायणाय என்கிற इत्यादिना

(सा.वि:) स्वसंबन्धनिवृत्तिपरत्वादनिष्यनिवृत्तिप्रार्थनार्थात्स्यादित्याह । अப்போது அநிஷ்நிவृத்தி
 - அநிஷ்நிவृத்தி வினா इष्टप्राप्तेरसंभवादिष्टप्राप्तौ प्रार्थितायामनिष्यनिवृत्तिप्रार्थनापि सिद्ध्यतीति भावः ।
 பொருட்டாவேனென்னும்படி, नारायणार्थ एवं प्रकारेण - क्रियापदाध्याहारे प्रमाणं दर्शयति -

(सा.सं:) अப்போது, नमसोऽपि स्वरूपपरत्व - अर्थस्वभावத்தாலே, इष्टप्राप्तिपर चतुर्थीविवक्षित
 कैङ्कर्यस्वभावात् - नहि सर्वानिष्यनिवृत्तं विना कैङ्कर्यप्राप्तिरिति चतुर्थ्यैव तस्या अपि सिद्धिरित्याशयः
 - इह शिक्षणीयार्थान् प्रासङ्गिकान् शिक्षयति - ட்வயத்திலும் இत्याதினா - इह नारायणस्यैव
 श्रुतत्वात्कैङ्कर्यप्रतिसंबन्धितेति न शङ्कनीयम् - सङ्ग्रहस्य विवरणायतार्थकत्वादिति भावः । अत्राकाङ्क्षितं
 योग्यं चाध्याहार्यं दर्शयति - नारायणाय என்கிறவித்துக்கு इति ।

மூ: - “வழுவிலாவடிமை செய்ய வேண்டும்”, என்றும் “அடியேனையாட்கொண்டருளே” என்றும் “**“நித்யகிங்குரோ பவானி”**” என்றும் இப்பார்த்தனையை **பயோகித்தார்களிறே** -

(சா.தி:) வழுவிலாவடிமை இத்யாதி - தாத்யே **சதுர்த்தியாகையாலிங்கு** **பூர்வசித்தவென** **பார்த்தனிய** **மல்லாமையால்** **தத்பலபூதகைங்குரே** **இங்கு** **பார்த்தனியமென்கிறார்** -

(சா.சுவ:) **பவெயமென்று** **அத்யாஹரிக்கவேணுமோ?** **பவாமி** **என்று** **தான்** **அத்யாஹரிக்கலாகாதோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **வழுவிலா** **இதி** - **வழுவிலா**, **சுவாதினசுவார்த்தகர்த்தவஹ்மாதிதேஷ** **மில்லாத** **அடிமை**, **கைங்குர்த்ததை** - **நாம்**, **அடியோங்கள்** **செய்யவேண்டும்**, **செய்யக்** **கடவோமென்கை** - **அடியேனை** **இதி** - **அடியேனையாட்கொண்டு**, **கிங்குரனாகக்** **கொண்டால்**, - **அங்கிரித்தருளவேணுமென்கை** - **பூர்வார்த்தியிப்படியே** **பார்த்திக்கையாலே** **பார்த்தனாபதமே** **அத்யாஹர்ய** **மென்று** **கருத்து**. **பூர்வர்கள்** **தானிப்படி** **பார்த்திக்க** **வேணுமா?** **தாத்ய்த்ததைத்**

(சா.பு:) **நந்வே** **சதி** **சுவ்விபக்தேர்த்லக்ஷகத்வே** **லஹுசஜ்ஜயா** **வ்யவஹார** **சித்தவாபி** **தான்யேகவசனத்விவசனபஹுவச** **நான்யேகைகச** **இதி** **குரூசஜ்ஜயா** **அந்வர்த்தவ்யாபச்யகத்வாத்நைவகத்வே** **ஓர்த்தே** **அகவசன** **த்வித்வே** **ஓர்த்தே** **த்விவசன** **பஹுவே** **பஹுவசனமத்யஸ்யாபி** **சித்தே:** **த்வைகயோர்த்விவசனகைவசனே** **பஹு** **பஹுவசனமதி** **சூத்ரயோஸுவ்விபக்தௌ** **லக்ஷணாபாவஜ்ஞாபனமந்தரேண** **பயோஜனாசித்தே** **வைய்யர்த்தமேவ** **ச்யாதிதி** **செந்ந;** **சுபோ** **லக்ஷகத்வே** **ஓப்யேகவசனாதினா** **த்வித்வபஹுவாதி** **லக்ஷகத்வாபாவஜ்ஞாபனரூபபயோஜன** **சித்தே:** **த்வைகயோ:** **இத்யத்ர** **வசனகுஹணசுவாரஸ்யா** **த** **குஹைகத்வபாசபஹுவா** **அவ்யவக்ஷோக்த்யானுகுண்யா** **“அபோ** **நாரா:”** **இத்யா** **தௌ** **விபக்திநைர்த்த்யேகபுரஸித்தி** **சுவாரஸ்யா** **அகைவசனா** **தேர்த்வாதி** **லக்ஷகத்வாபாவஜ்ஞாபனமேவ** **பயோஜனமத்யகாமேனாபி** **சுவீகர்த்தவ்யமதி** - **நந்வே** **வமபி** **லக்ஷணயேவ** **விபக்த்யந்தரார்த்தவோதனோபபத்தௌ** **“சுசித்தபுஹ்லிங்குநராணா** **காலஹ** **அக்** **சுவர** **கர்த்தயதா** **அ** **வ்யத்யயமிசுசுதி** **சாஸ்த்ரகதேஷா** **சோ** **ஓபி** **அ** **சித்தவ்யதி** **பாஹுலகே** **”** **இத்யாதி** **பிவ்யத்யயானுசாஸன** **வ்யர்த்த** **ச்யாதிதி** **செந்ந** - **அநுசாஸனஸ்ய** **சாஹுத்வஜ்ஞாபகத்வே** **நைவ** **சுவ்விபக்தௌ** **லக்ஷணாபாவஜ்ஞாபனஸ்யாப்யசித்தே:** **சுவ்விபக்தேர்த்லக்ஷகத்வ** **அவ** **லக்ஷ்யவிசேஷநியாமகதயா** **சபயோஜனத்வஸ்ய** **வத்** **சவயத்வா** **அ** - **தத்யா** **சி** **சுவ்விபக்தேஸ்ச்ந்நாநுபபத்திப்யாமேவ** **விபக்த்யந்தரார்த்தலக்ஷகத்வே** **வ்யத்யயானுசாஸனாநிபிஜஸ்ய** **கரணத்வதாத்பர்த்தேண** **தஸ்ய** **பாயதீத்யாதி** **பயோகே** **ஷஸ்த்யாஸாஹுத்வபுரஸித்தபுரஹாரபூர்வக** **கர்மத்வலக்ஷகத்வ** **அவ** **சாஹுத்வஸ்ய** **புதனியத்வவத்வத்யயானுசாஸனாநிபிஜஸ்ய** **விபரிதவ்யத்யய** **பயோகே** **சாஹுத்வவத்வதேநிவர்த்தனியத்வாதித்யல** **விஸ்தரேண** - **வழுவிலா** **இத்யாதி** - **சர்வவிதகைங்குர்த்த** **கார்யமதி** **அ** - **அடியேனை** **இத்யாதி** - **தாசபூத** **மா** **த்வத்கைங்குர்த்த** **காரயேதி** **அ** -

(சா.வி:) **வழுவிலாவடிமை** **செய்ய** **வேண்டும்** **இதி** **।** **அபரிசுசுத்ர** **கைங்குர்த்த** **கர்த்துமபேகிதவானித்யர்த்த:** **।** **அடியேனை** **ஆள்கொண்டருள்**, **தாசபூத** **மா** **தத்கைங்குர்த்த** **காரயித்** **கூபா** **குவிர்த்த்யர்த்த:** -

(சா.சு:) **உக்தாத்யாஹாரஸ்ய** **சாபுரதாயிகத்வமா** **அ** - **வழுவிலா** **இத்யாதி** **நா** - **சர்வரேபி** **கார்ய** **கைங்குர்த்த** **நித்ய** **கர்த்துமீபுசமானா** **வயமத்யர்த்த:** - **அடியேனை**, **சேஷ** **அகிங்குரதயா** **சுவீகுவிர்த்த்யர்த்த:** **।** **இ** **சதுர்த்திமுக்யார்த்தஸ்ய** **பார்த்த்ய்வானுபபத்திபுரதர்சனமுகே** **தல்லக்ஷ்யமேவ** **கைங்குர்த்தமத்ய** -

(சா.ச:) முக்யாஸ்யஸੰவந்தி ஸேதி ததேவ பாரத்யமித்யாஹ - தாதரத்யமித்யாதிநா - வ்யக்த சதுரத்யாஸ்யஸம்வந்தோபஸ்திதி மாத்ரபலகத்வாத்ஸ்யா: க்ரியாபேக்ஷைவ நாஸ்தி | குதஸ்ததத்யாஹரேண கௌக்ஷ்யஸ்யேஹ பாரத்யத்வமிதி ஸங்க்ஷாபரிஹாராய இஸ் சம்வந்தஸ்வரூபம் ப்ரணவக்த்விஸே சொல்லுகையாலும் இத்யுக்தம் | இதி ஸ்தூலமாய் இத்யநேன முக்யாஸ்யபூததாதரத்யஸ்ய கௌக்ஷ்யஸ்ய ச சம்வந்தோ உக்த: - து:காத்மகத்வாத்ஸ்யத்வாத்ந கௌக்ஷ்யம் ந பாரத்யநீயமிதி ப்ரான்தஸங்க்ஷானிவ்ருத்தயே கௌக்ஷ்யம் சமுக்தே இத்யாதிநா ப்ரஹ்மானுபவபரிவாஹமான இதி விஸேஸிதம் | விளாக்ருகைலக்கொண்டு, ஸ்வான்தர்மவக்த்வா - புவூதமின்தோ ந கௌக்ஷ்யேவம் பாரத்யன்த இதி ஸங்க்ஷாபநுத்தயே ப்ரபந்நஜனகூடஸ்திரேவெத்யம் பாரத்யிதேதி நிதர்ஸனப்ரதர்ஸனம் | ஓழிவிஸ காலக்த்விஸம்பாடியே இதி |

(सा.सं.) ननु यद्यत्र प्रार्थ्यन्तादर्थ्यं स्वलाभावसायि तदा शेषत्वव्याघातः - तदव्याघाताय स्वामि प्रयोजनस्यैवेह प्रार्थने स्वानन्दावाप्तिर्न मन्त्रार्थस्यात् - प्रयोजनमनुद्दिश्येति न्यायेन केवलपरार्थप्रवृत्तेर्दुर्घटना चेत्यत्राह - अत्रेति चतुर्थ्यां स्वानन्दफलककैङ्कर्यपिक्षापि कैङ्कर्यस्वभावात्स्वामिलाभपर्यवसायिन्येव - नहिचेतनस्वभावादनुनिष्पन्न स्वलाभः स्वामिनः प्रधानफलितां स्वस्य शेषतां च सङ्कोचयितुमलमिति भावः ।

மூ: - உன்னையுக்கப்பிக்கும் கைங்கர்யத்தை நான் பெற வேணுமென்றாலும் என்னையடிமை கொண்டு நீயுக்க வேணுமென்றாலுமிருவருக்கும் பயோஜனம் சித்ரம் ।

(சா.தி:) என்னையடிமைகொண்டு நீயுக்கவேணுமென்று அவனுக்கப்பையே பார்த்திக்கிலந்த பசுஞ்முமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். உன்னை இत्याதி - த்ரैகுண்யமென்கிற ஸ்லோகத்தில் முக்தபொய்ய -

(சா.ஸ்வ:) அத்ரேதி ஸ்லோகச்சூக்தார்த்தத்தை உபபாதிக்கிறார். உன்னை இதி - கைங்கர்யமாவது ஸ்வாமி யுக்கந்த ஏவல்தொழிலாகையாலே ஸ்வாமியுக்கப்ப பார்த்தனை அர்த்தசித்ரம் மென்றபடி - என்னை அடிமை கொண்டு இत्याனே ஸ்வலாபம் சித்ரமென்று கருத்து - ஆனாலும் கைங்கர்ய பुरुஷார்த்தமென்று சொல்லக் கூடுமோ? “அஹம்நாட:” என்றும், “ச சர்வே ஸ்லோகே ஸர்வே பூதே ஸர்வே புவாட்மஸ்வந்நமதி” என்று முக்தனுக்கு ஸ்ருதியிலே அந்நம் பொய்யமாகச் சொல்லுகிறது விரோதியாதோ? த்ரैகுண்யம் ஷட்ரூபாஹ்யம் ச என்கிற வகந்ததாலே ஸ்ருதியில் அந்நம் ஸ்லோகம் வ்யாக்யாத்தமாகையாலே விரோதமில்லையென்னிலானாலு மந்த வகந்தத்தில் ப்ரஹ்மபுவபரிவாகைங்கர்யம் பुरुஷார்த்தமென்று தோற்றவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர:) நன்வே சதி “ஷட்ரூபாஹ்யாஸுதேவ: பர இதி ச புவாந்முக்தபொய்யோபலாஹ்யாட்” இत्याதிபு ஷட்ரூபாஹ்யம் பரவாஸுதேவாந்முவஸ்ய முக்திபலத்வோக்திர்விரோதேதேத்யத்ர “ஏதத்ஸாமகாயத்நாஸ்தே - தத்விபாஸோ விபன்யவோ ஜா஗்வாந்” சஸ்சமிந்நதே - யேந யேந ஹதா கக்ஷதி தேந தேந சஹ கக்ஷதி” இत्याதிபு கைங்கர்யஸ்யாபி முக்திபலத்வத்ரவணாடேகோக்திரூபலக்ஷணமிய்யபிப்ரயத்நாஹ - த்ரैகுண்யமிய்யாதி -

(சா.வி:) சித்ரயத்நாந்நடலாபஸ்ததானுஷங்கித்வாட்ஸ்வஸேஷத்வாநு஗ுண ஏவேதி ந மமகார ஹோபமாத்நோதிதி பாவ: - காரிகாஹ்ரணகூதஸ்து ஸ்வலாபாபேக்ஷாபி ஸ்வாந்நடலாபபார்த்தநாபி ஸ்வாமிலாபாவசாயினி - ஸ்வபொய்யேநாபி பரகதாதிஸ்யஸ்யேவ சித்ரே: ஸ்வலாபம் ஏவ ஸ்வாமிலாபபார்த்தவசாயினி ஸ்வார்த்தபொய்யபார்த்தநாஹோப: - ஸ்வாமிப்ரயோஜனாபேக்ஷாபி ஸ்வாந்நடலேதூகா - ஸ்வாந்நடலாபாஹேவஹி ஸ்வாமிந: ப்ரயோஜனசித்ரி: । பூத்யாநாந் சுஹவத்ததா ஹி சதி ஸ்வாமிநோஹிதிஸ்ய: । அதஸ்ஸ்வலாபபார்த்தநாபி ஸ்வாம்யதிஸ்யபார்த்தநா - ஸ்வாம்யதிஸ்யபார்த்தநாபி ஸ்வலாபபார்த்தநாவசாயினி ஏகேகபார்த்தநாயாமபி த்வோ: ப்ரயோஜனசித்ரித்யாஹ: - ஸ்வபுருஷார்த்தபேக்ஷாபி வா, ஸ்வாமிப்ரயோஜனாபேக்ஷாபி வா ஸேஷஸேஷிநோஹ்யோரபி ப்ரயோஜனசித்ரிதிரி ஸ்வபுருஷார்த்தத்வம் பஹவததிஸ்யஸ்ச கஹத இत्याஹ - உன்னையுக்கப்பிக்கும் இதி கைங்கர்யத்தை நான் பெறவேணும் இதி ஸ்வபுருஷார்த்தபேக்ஷா । நீயுக்கவேணும் இதி ஸ்வாமிலாபாபேக்ஷேத்யர்த்த: । நநு த்ரैகுண்யம் பஹ்மநாந் பொய்யம் ஷட்ரூபாஹ்யம் முக்தநாந் பொய்யமிதி ஸ்லோகத்யநாத்கைங்கர்யம் பொய்யபூதபுருஷார்த்தம் இதி நோபபஹ்யத இत्याத்ர ஷட்ரூபாஹ்யம் ஜ்ஞானபலேஷ்வர்யவீர்யஸக்திதேஜாசி -

(சா.ச:) பஹ்யந்த்ரேண ஸங்காபரிஹாராய ஸ்வாமீத்யுத்தார்த்த: । ஸ்வாமிப்ரயோஜனமேவேஹி பார்த்த்யம்ஸ்து - அதஸ்ஸ்வாமிவிபேயே ஹாஸ்யஸ்சிகூத ப்ரயோஜனாபேக்ஷாஹேவ அநுநிஷ்பாஹித ஸ்வாந்நடலாபாபேக்ஷாஹேதூகா - ஏவ் சோபயதாபி நோக்தஹோபஹ்யமிய்யர்த்த: । உக்தகாரிகாவிவக்ஷித் விவ்ருணோதி உன்னை இत्याதிநா - இஹ பார்த்த்யஸ்ய புருஷார்த்தபரத்ரैகுண்யமிதி வகநாஸங்கூஹிததாந் பரிஹரதி -

(சா.தி.) ச்யாம், அஹ் சர்வ் கரிष्याமி என்கிற அஹ் ग्रஹங்கள் அஹக்ஷராதி ப்ரயுக்தங்களன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். முமுक्षுதஸீயிலும் இत्याதியால். இத் தஸீகளில் வரும் அஹ் ग्रஹ் அஹ்भाव், ப்ரஹ்வக்ஷரீரத்வப்ரயோஜகஸேத்வ, நியாம்யத்வ, தார்யத்வங்களை முன்னிட்டு வருமாப்போலே இதுவும் ப்ரஹ்வதந்யாஹ்ஸேப்ரஹ்மூதஹ்மென்று ஸேத்வகாபீயடியாக வந்தது - ப்ரஸஜ்ஜானுக்ததஸீயிலும் முமுक्षுதஸீயிலும் வரும் கைக்ஷ்யங்களின் வேறுபாட்டையருளிச் செய்கிறார். இப்படி முமுक्षுதஸீயிலும் இत्याதியால் - ஸ்வத: ப்ராஸமாய், சுகூதவிஸேபாதிக்கமன்றியே என்றபடி அநவக்ஷிந்ரஸமாய் அபரிமிதப்ரீதியுக்த மாயென்கை -

(सा.प्रः) “दासोऽहं ते जगन्नाथ - दासोऽहं वासुदेवस्य” इत्यादिष्विव पारार्थ्यकाष्ठाभूतकिङ्करत्वस्य स्वस्मिन्ननुसन्धानरूपत्वान्न दोष इत्याह - मुमुक्षुदशैऽपि इत्यादिना - भाष्यादि इति - “त्व वाऽहमस्मि” इत्यादि श्रुति निरूपणे “आत्मेति तूपगच्छन्ति ग्राहयन्ति” चेति सूत्रभाष्य इत्यर्थः । दीपसारादिरादिशब्दार्थः - एवं कैङ्कर्यस्य साध्यविवृद्धिरूपत्वं तत्र भगवदधीन कर्तृत्वानुसन्धानस्यादोषत्वं चोक्त्वा कैङ्कर्यप्रार्थनासमय एव निरपराधत्ववैशिष्ट्येनैव तस्य प्रार्थनीयत्वसिद्ध्यर्थं कैङ्कर्ये विधा भेदं देहवियोगपर्यन्तमपराध तत्फलानुप्रवेशसंभवं काम्यविशेषाणामभिसन्धिविशेषेणानुष्ठाने दोष राहित्यं चाह । ॐपुपु मुक्तदशैऽपि इत्यादिना -

(सा.सं:) इत्थं इति “अहं ब्रह्मास्मि” इति मुक्तिदशाहंग्रहः । “त्वं वाहमस्मि भगवो देवते” इत्यादि मुमुक्षुदशाहंग्रहः - उभावपि शरीरात्मभावप्रयुक्ताविति “अविभागेन दृष्टत्वादात्मेति तूपगच्छन्ति ग्राहयन्ति च” इति च सूत्रभाष्ये समर्थितत्वादिहाप्यहं ग्रहः “तनक्तकेयाकवेवनेनक्तं क्कलांलुमूढे” इत्युक्तविधया पारार्थ्यकाष्ठाप्रयुक्त एवेति न विरोध इति भावः । अथ कैङ्कर्यत्वेन हेतुना इह प्रार्थ्येऽपि द्वन्द्वदुःखादि शङ्कां मुमुक्षुमुक्त कैङ्कर्ययोर्भेदोपपादनेन परिहरति - इत्थं इति - अनवच्छिन्नरसत्वम्, - निरतिशयभोग्यताकत्वम् -

(सा.सं.) एवं च हेतुः पक्षे “नरोगं नोत दुःखताम्” इत्यादिना बाधितविषयः - कर्मवश्यकर्तृत्वेन सोपाधिकश्चेति भावः - । कैङ्कर्यप्रसङ्गान्मुमुक्षोस्त्याज्योपादेयविभागं च करोति - இங்கு इत्यादिना பொருந்தாதவை - निषिद्धानि - विधिविहितत्वादानुज्ञातङ्कगं इत्युक्तम् - बाधकங்களாய், संसारानुवृत्तिहेतवस्स्युः ॥

(सा.सं:) काम्यङ्गकणाण इत्युक्त्या तत्तत्प्रीतिफलकानुज्ञाकैङ्कर्याण्युच्यन्ते । इत्थं प्रासङ्गिकं समाप्य वस्तुतः प्रार्थ्यकैङ्कर्यस्य च भागवतपर्यन्ततामुपपादयति । प्रणवक्त्रं इत्यादिना - तारनमसोः प्रतिपन्नयोः पारार्थ्यपारतन्त्र्ययोरत्यन्ता औचित्यमाला इति औचित्यरूपमात्रं इत्युक्तिः । स्वतन्त्रस्य शेषिणस्स्वाभीष्ट विनियोगोचितो हि निरुपाधिकशेषतया परतन्त्र इतीहौचित्यम् । अत्रापि,

(सा.सं:) तन्निबन्धनतया । एवं च प्रणवप्रतिपन्न स्वरूपभूतशेषत्वस्य तदीयपर्यन्तत्वादिह प्रार्थनीयमपि कैङ्कर्यं तदीयपर्यन्तमिति भावः - उपपत्तिस्थापितेऽर्थे प्रमाणं च दर्शयति । ममेति । पारतन्त्र्यमेव दुःखावहम् - तदत्यन्तता तु नितराम् । अतः कथं तस्य प्रार्थनीयपुरुषार्थत्वमित्यत्राह - सर्वमिति । देहात्माभिमानवतः पुरुषार्थार्थकामौ - देहाद्विन्नत्वधीमतः स्वर्गादयः - तत्त्वे सति भगवच्छेषत्वधीमतो भगवत्कैङ्कर्यम् - भागवतशेषोऽप्यहमित्यात्मयाथात्म्याध्यवसायवतस्तत्कैङ्कर्यमपि पुरुषार्थ इत्याशयेनात्माभिमानानुगुणेत्युक्तिः -

மூ: - இங்கு ததீயரென்கிறது ததீயத்வவ்யவசாயரசமுடையவர்களை -

(சா.தீ:) அதெங்ஙனெயென்னில்? தேஹாஹிமானதஸீயில் அர்த்தகாமங்கல் புருஷார்த்தமாய்த் தோற்றும். தேஹாதிவிலக்ஷணத்வஜ்ஞானதஸீயில் - ஸ்வர்டாதிக்கல் புருஷார்த்தமாய்த் தோன்றும் - ஡கவக்ஷேஸ்த்வமாத்தரதஸீயில் ஡கவத்கைக்ங்ய புருஷார்த்தமாய்த் தோற்றும் - ஡கவத்தஸேஸ்த்வபர்த்தந்த்ஜ்ஞானதஸீயில் ஡கவத்கைக்ங்யபர்த்தந்த்ஜ்ஞானதஸீயில் புருஷார்த்தமாய்த் தோற்றும் இப்படிப்பட்ட வ்யவஸ்தீயாலென்கை. இப்படி ஡கவத்ராகவத்தஸேஸ்த்வபாரத்தந்யங்கல் ஹாஹ்மாவுக்கு ஸ்வரூபமென்றறிந்தாலது து:ஃயாய்த் தோற்றாதே நிரத்திஸ்யபிரீத்திஹேதுவாயிருக்குமென்கை. இங்கு ததீயத்வம் ஸர்வஸாஹாரணமன்றோ? ஹகையால் ஸர்வவிஸயத்திலும் கைக்ங்ய ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இங்கு ததீயரென்று துடங்கி -

(சா.ஸா:) தேஹாதிர்காஹ்மஜ்ஞானே ஸ்வர்டாதிக்கல் புருஷார்த்த: - ஡கவக்ஷேஸ்த்வஜ்ஞானே ஡கவத்கைக்ங்ய புருஷார்த்த: - ஡கவத்தஸேஸ்த்வபர்த்தந்த்ஜ்ஞானதஸீயில் ஡கவத்கைக்ங்யமபி புருஷார்த்த: என்கிற வ்யவஸ்தீயாலெ யென்றபடி - ஹனாலும் கைக்ங்ய ததீயபர்த்தந்த்ஜ்ஞானமென்று ஸால்லக்கூடுமோ? ஸர்வஸா ததீயத்வா- விஸேஸாத்ஸர்வவிஸயத்திலும் கைக்ங்ய ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இங்கு இதி -

(சா.ப்ர:) ஸ்வபஷு வித்ருணாஹரூ ஸந்தோ தாஸ்தீகஜீவநா: || இத்யா஑ுத்தரீத்யாத்ரத்யானுகூல்யானுகூல்யயோ ரூபாதிக்கத்வாத்நாபி விஸயவிஸேஸே தாஸ்தீயஸ்தானுகூல்யதர்ஸநா஑ - ஸ்வஹாவிகாக்காரப்ரத்திஸந்தானவதா பாரத்தந்ய ப்ரத்திதமமேவ ஡வேததி ந காப்யநுபபத்திரத்தீர்த்த: - நநு ததீயபதஸ்தத்ததூர்த்தா எவ புருஷார்த்தபரத்த்வாத்ஸத்யாஸ்த ப்ரகூத்தீர்த்தந்த்ஜ்ஞானாஹிதாயித்த்வாநாரவிஸிஸ்தஸ்ய த ஡கவத்: ப்ரகூத்தீர்த்தத்வாதிஸேஸத்வே ஸ஡வத்தூபலக்ஷண- த்வஸ்தான்யாத்ரத்யாதிதி ந்யாஹ்ராகவத்கைக்ங்யஸ்தாபி நாராயணபதாஹே ஸி஑்஑ே மூகூ தேஸாமநுஹாவ்யத்வ ஸி஑்஑்யாபி தத்கைக்ங்யஸ்தாபி ஸி஑்஑ேஸ்ததா கைஸ்தி஑ுத்தேஸ்த ப்ரணவநமஸோர்த்தத்வோத்திரநுத்திரத்தீர்த்தந் ந்யாபல஡்யத்வே தேவதாந்தர ப்ரத்திபி தத்ப்ரஸக்தேஸ்தஸ்ய த “நாந்யம் தேவம் நமஸகூர்த்தா” இத்யாதிநா விஸேஸாந்யாத்ரத்யாஸ்த வ்ய஡ிதாரதர்ஸநா஑ தத் ஡கவத்கைக்ங்யாஸி஑்஑ே: “ததீயாராத்நம் பரம் | பூஜநீயா விஸேஸத்: - தேஸ்வ- த்ரத்தீஸ்வத்தீர்த்தத஑்஑஑ யதாவத் | தேஸ்வேவ துஸேஸ்வஹமேவ துஸ்த: | தஸ்தாதிஸுப்ரஸாதாய வுஸுணவாந் பரிதஸேஸயேத் | ரஸாந்஡க்தஸ்ய ஜி஑்஑ாயாமஸ்தாமி” இத்யாதி ப்ரமாணானுகூல்யேந ப்ரணவநம: பதார்த்தாத்ரத்யாஸ்த பரத்தந்நா஡்யாமேவ ஡கவத்கைக்ங்யரூபபுருஷார்த்தஸி஑்஑ிரத்திபிப்ராயேணா஑ - இங்கு ததீயா இத்யாதிநா |

(சா.வி:) யதா யாத்ரதாஹ்மாஹிமானஸ்ததா ததநுகுணாஸ்ய புருஷார்த்தத்வ஑ுத்திர: | தேஹாஹ்மாஹிமானதஸீயில் அர்த்தகாமயோ: புருஷார்த்தத்வ஑ுத்திர: - தேஹாதிவிலக்ஷணாஹ்மாஹிமானதஸீயில் ஸ்வர்டாதி: புருஷார்த்தத்வ஑ுத்திர: - ஡கவத்நாத்தஸேஸ- ஡ஹ்மாஹிமானதஸீயில் ஡கவத்கைக்ங்யமாத்திரே புருஷார்த்தத்வ஑ுத்திர: - ஡கவத்தஸேஸ஡ஹ்மாஹிமானதஸீயில் ஡கவத் கைக்ங்யஸ்தாபி புருஷார்த்தத்வ஑ுத்திர: - அதஸ்தத்த்ரார்த்தநா யுஜ்யத் எவேதி ஡ாவ: - நநு ததீயத்வம் ஡கவதீயத்வம் - தத்ஸர்வஸாஹாரணமத்தீர்த்த ஹா஑ - இங்கு ததீயா இதி - ததீயத்வேந யோ வ்யவஸாய: ததீயா வ்ய ததீயகைக்ங்யேகதநா இதி ஑ுத்திரா க்ரத்திமாணகைக்ங்யரூபோ வ்யாபாரஸ்தஸ்திந் |

(சா.ஸ:) அதிப்ரஸஜ்ஜபரிஹாராய ததீயபதவிவக்ஷிதமா஑ - இங்கு இதி - ததீயா ஸ஑்஑ஸ்ததீயத்வபர:-

மூ: - நாரங்களாலே விசிஷ்டனான நாராயணனைப்பற்ற கைங்கர்யத்தை அபேகிக்கும்போது விசேஷணமான நாரங்களையும் பற்றகைங்கர்ய அபேகிக்கப்பட்டதாமென்னுமிடம் ந்யாயசித்தமாகையாலே இங்கு தடீயகைங்கர்ய சித்திக்கிறதென்று சிலர் சொல்லுவார்கள் - இப்படி விசேஷணத்வமே ப்ரயோஜகமானால் நாரசப்தார்த்தங்களாக இங்கு விவகிதங்களான ப்ரஹ்மாடி தேவதாந்தரங்களையும், (பஷாடிகளையும்) ப்ரகவததேஷிகளையும் பற்ற கைங்கர்யபேகி பண்ணிற்றாம். நரபதியைப் பற்ற கைங்கர்யத்தை அபேகித்தானென்றால் நரரைப் பற்ற கைங்கர்யம் (அபேகிதம்) ஆகாதாப் போலே இங்கும் ந்யாயமாத்த்ரத்தால் நாரங்களைப் பற்ற கைங்கர்யபேகி சித்தியாது -

(சா.டீ:) நாராயணனுடைய கைங்கர்ய ப்ரார்த்திக்கப்படுகிறதாகையால் விசேஷணமான நாரசப்தத்துக்கு அர்யமான ப்ராகவதருடைய கைங்கர்யமுமிங்கு சித்திக்கிறதென்று சிலர் சொல்லுவார்கள். இப்பகத்தில் இந்ந்யாயமும் ப்ரஹ்மாடி தேவதாந்தரங்களிலும் அதிப்ரஸக்தமன்றோ? என்னில் இதுக்கு ப்ரிறார் நரபதிகைங்கர்யமென்றால் நரரையும் பற்ற கைங்கர்யம்பேகிதமாகாதாப் போலே இங்கும் கெவலந்யாயத்தால் ப்ராகவதகைங்கர்ய சித்தியாது. ஆகையால் “மம மதூக்தபக்தேஷு ப்ரீதிரப்யதிகா புவி | தஸ்மானமதூக்தபக்தாஷக பூகநீயா விசேஷத: ||” இயாடி ப்ரமாணபலத்தாலே ப்ராகவதகைங்கர்யம்பேகிதமாகிற தென்றருளிச் செய்கிறார் - நாரங்களாலே விசிஷ்டனான இயாடிவாக்யகதபுஷ்யத்தால். ஆனால் அநுபாவ்யதீயிலும் நாரபதார்த்தரான ப்ரஹ்மாடி சர்வமும் ப்ரவிஷ்டமாகாதே போமே?

(சா.ஸா:) இங்கு, ப்ரகவக்சேஷத்வம் தடீய ப்ரயந்தமென்கிற விடத்திலென்றபடி - இப்படி அர்த்திகமாக ப்ராகவதகைங்கர்ய சித்தமென்று சொல்லக்கூடுமோ? நாராயணவிஷயத்தில் கைங்கர்யத்தைப் ப்ரார்த்தத்தால் விசேஷணதயா நாரசப்தார்த்தாந்தரீகதப்ராகவதரையும் பற்ற கைங்கர்யபேகி சப்தத எவ சித்திக்கிறதென்று சிலர் சொல்லுகையாலே அதுவே ஁கித மன்றோ? என்ன ப்ரபக்தத்தை அநுவடித்து நிரசிக்கிறார் - நாரங்களாலே இயாடிநா பண்ணிற்றாம் இயந்தென - இங்கு விசேஷணத்வமே கைங்கர்யத்துக்கு ஁த்சரீகத: ப்ரயோகம் - தேவதாந்தராடிகளில் “நான்ய் தேவ் நமஸ்குர்யாத்” இதி நிபேத பாதகமாகையாலே ப்ரஹ்மாடி தேவதாந்தரவிஷயம் த்யக்தமானாலும் ப்ராகவதவிஷயத்திலே பாதகமில்லாமையாலே ஁வரஸப்ரதீதிக்கு பாதகமேது என்னவருளிச் செய்கிறார் - நரபதியை இதி | தயா ஁வரஸப்ரதீதி யேயில்லையென்று கருத்து - ந்யாயமாத்த்ரத்தாலே கைங்கர்யபேகி சித்தியாதென்று சொன்னால்.

(சா.வி:) ரஸமுடையவர்கள், ப்ரீதிமந்த: - ப்ராகவதா இயந்த: - கெகிது நாராயணாபேத்யத்ர நாரவிசிஷ்டப்ரகவத: கைங்கர்யப்ரதீத்சம்பந்தித்வதே ததிசேஷணபூத நாரபதார்த்தஸ்யாபி கைங்கர்யப்ரதீத்சம்பந்தித்வம் ந்யாயசித்தமிதி நாராயணசப்தே ப்ரகூதாத்திவ ப்ராகவதகைங்கர்ய சித்தயதீயாதூ: - ததயுக்தம் - தயாத்வே஁திப்ரஸக்தாத் - அத ப்ரணவநமஸோ: ப்ரதிபந்ந ஁ஷத்வ பாரதந்யாப்யாமேவ ப்ராகவதானா கைங்கர்யப்ரதீத்சம்பந்தித்வமேஷவ்யமிய்யபிபேத்யாஹ - நாரங்களாலே இதி - இஹான்ய஁ஷத்வஸ்ய சித்தத்வாலுக் ந்யாயஸ்ய வ்யபிசாரித்வாடித்ப்ரஸக்தாசு ந ந்யாயப்ரவூதி: | கிந்து ப்ரகவதபிமத்யநுரோதென தூதீயவிஷய எவ கைங்கர்யம்பேகிதமித்யாஹ -

(சா.ஸ:) வ்யவஸாயபலம் ஁வாதிக்காரானுபுணமஸகூகிததாஸ்யம் ரஸசப்தென விவகிதம் ந்யாயசித்தமிய்யத்ர ந்யாயசப்த ஁ஸ்நியோபாஸிஷ்டந்யாயபூதீதவிசேஷணாடிந்யாயபர: ந்யாயஸ்ய விசேஷணத்வமாத்த்ரநிபந்தநதாயா வ்யபிசாரப்ரதர்ஷநம் நரபதியை இதி | ஁வாபிமதம் தடீயகைங்கர்யசித்திப்ரகாரம் விவூணுதி | -

மூ: - ஆனபின்பு **பிரமாணமுகத்தாலே** **சுவாமியினுடைய** **அபிமதம்** செய்ய **அபேஷிக்கிறானா** **கையாலே** **அவனுக்கு** **பிரியதமராயிருக்கிற** **சேஷத்வஜ்ஞானமுடைய** **அனந்யபிரயோஜனரைப்பற்ற** **கேட்குறியும்** **அபேஷிதமாயித்தனை.** **அநுபாவ்யதையிலும்** **நாரஸ்த்யாப்தமான** **சர்வமும்** **பிரவிஸ்தமாமென்னுமிடமும்** **பிரமாணபலத்தாலே** **வந்ததத்தனை** - இப்படி **திரு** **மந்நத்தில்** **வாக்யத்யத்திலே** **இரண்டு** **வாக்யம்** **ஸ்வரூபபரமாய்,** **ஒரு** **வாக்யம்** **புருஷார்த்தபார்த்தநாபரமாக** **யோஜித்தது.**

(சா.தி:) என்ன அதுவும் **விசேஷனத்வமாத்ரபிரயுக்தமாய்** **வந்ததன்று;** **பிரமாணபலாத்** **மென்கிறார்** - **அநுபாவ்யதையிலும்** **இत्याதி** - **வாக்யத்யபக்தத்தில்** **பிரணவநமஸுக்கள்** **ஸ்வரூபபரம்** - **தூதீயபதம்** **புருஷார்த்தபர** **மென்னும்** **யோஜனையை** **உபஸஹரிக்கிறார்** - இப்படி **திரு** **மந்நத்திலென்று** **துடங்கி.** **இனி** **பிரணவ** **ஸ்வரூபபரமாய்** **நமஸ்** **அநிஸ்திநிவூதிபார்த்தநாபரமாய்** **தூதீயபதமிஸ்திபார்த்தநாபரமென்னும்** **யோஜனையைக்**

(சா.ஸா:) **பா஗வதகேட்குறியபேஷை** **சதுர்த்தியிலே** **சித்திப்பதெங்ஙனே?** **என்னவருளிச்செய்கிறார்** - **ஆனபின்பு** **இதி** - இப்படி **கேட்குறியரூபபுருஷார்த்தபேஷையில்** **நாரங்கள்** **விவசித்தங்கடல்லாமல்** **போனாடல்** **அநுபவரூபபுருஷார்த்தத்திலும்** **விசேஷணதயா** **நாரங்களுக்கு** **அநந்தபாவம்** **பிரசாத்தியாதோ?** **என்னவருளிச்** **செய்கிறார்** - **அநுபாவ்யதையிலும்** **இत्याதி** - “**சர்வம்** **ஹ** **பஸ்ய:** **பஸ்யதி** - **சர்வமப்யோதி** **சர்வஸ:**” **இत्याதி** **பிரமாணபலத்தாலே** **வந்ததத்தனையென்றபடி** - **ஏதாவத்பிரயந்தம்** **விஸ்தரெங்** **சொன்ன** **அர்த்தத்தை** **உபஸஹரிக்க** **கிறார்** - இப்படி **இதி** - **ஆனாலும்** **இந்த** **பக்தத்தில்** **அநிஸ்திநிவூதிரூபபுருஷார்த்தகதேஸமார்த்திகமென்று** **சொல்லுகையாலிதுவும்** **கிஸ்தித்கஸ்த** - **மன்றோ?** -

(சா.பிர:) **பிரமாணபலத்தாலே** - “**ஸோஸஸுநுதே** **சர்வான்காமானஸஹ** **ப்ரஹ்மணா** **।** **சர்வம்** **ஹபஸ்ய:** **பஸ்யதி**” **இत्याதேஸஸஹோசகாபாவாத்ஸர்வஸ்யானுபாவ்யத்வமாத்ரசித்திர்து** **கேட்குறியபிரதிரஸந்நித்வஸ்யேதி** **பாவ:** **ஸஹோஹோக்தானுவாதேந** **பிரகரணாவிஸ்தேதம்** **தர்ஸயந்** **பிரதமவாக்யமாத்ரசய** **ஸ்வரூபபரத்வேந** **தூதீயதூதீயயோ:** **புருஷார்த்தபரத்வேந** **யோஜனா** **தர்ஸயதி** **।** **இப்படி** **இत्याதி** **।** -

(சா.வி:) **ஆனபின்பு** **இதி** - **அநந்யபிரயோஜனரைப்** **பற்ற** **இத்யனேந** **பிரயோஜனாத்ர** **பரபக்தா:** **வ்யவசித்திஸ்தந்தே** **।** **சேஷத்வஜ்ஞானரஸமுடையவர்** **இத்யனேந** **குணபக்திகாரிணோ** **நிர்஑ுணப்ரஹ்மவாதினோ** **வ்யவசித்திஸ்தந்தே** **।** **பிரியதமமாயிருக்கிற** **இத்யனேந** **பா஗வதாபசாரகாரிணஸ்சேஷத்வஜ்ஞானரஸிகா** **அப்யந்யபிரயோஜனா** **அபி** **ந** **ஸேவ்யா** **இதி** **தேஸபி** **வ்யவசித்திஸ்தந்தே** - **தர்ஹி** **முக்திகாலே** **ஸுநுபவதஸாயாமபி** **நாரபதார்த்தஸ்யானுபாவ்யத்வம்** **ந** **ஸ்யாதித்யாஸஹக்ய** **ததாபி** **ந்யாயபலான்யாயாத்** **।** **கிந்து** “**இமான்** **லோகான்** **காமாஹிகாமரூப்யநுஸஸ்திரந்**” **இत्याதி** **பிரமாணபலாதேவ** **பிராஸமித்யாஹ** - **அநுபாவ்யதையிலும்** **இதி** - **அதவாக்யத்யபக்தே** **பூர்வோக்தபக்தோபஸஹாரபுரஸ்சர்** **பிரதமவாக்யமேவ** **ஸ்வரூபபரம்,** **உததரவாக்யத்யம்** **கரமேணாநிஸ்த** **நிவூதீஸ்திபார்த்தநாபரிதி** **பக்தாந்தரமாஹ** - இப்படி **திருமந்நத்தில்** **இதி** -

(சா.ஸ:) **ஆனபின்பு** **இதி** **।** **பரோக்தவிதயா** **ததீயகேட்குறியசித்திபிரகாரே** **அநுபபந்** **இத்யர்த்த:** **।** **தர்ஹி** **முக்திதஸாயா** **கூதஸநிவிஸிஸ்தஸ்யாப்யநுபாவ்யத்வம்** **பவதிரிஸ்யுபகம்யத** **இத்யதாஹ** - **அநுபாவ்யதையிலும்** **இதி** **।** “**சர்வம்** **ஹ** **பஸ்ய:** **பஸ்யதி** - **ஸோஸஸுநுதே**” **இत्याதி** **பிரமாணேநேவ** **ததப்யுபகதம்** **ந** **ந்யாயமாத்ரேணேதி** **பாவ:** **।** **வாக்யத்யபக்தே** **இத்யம்** **கூதா** **பிரதமா** **யோஜனாமநூததூதீயா** **யோஜனா** **தர்ஸயதி** - இப்படி **இत्याதி** **।**

மூ: - இங்ஙனன்றிக்கே ப்ரணவ் ஸ்வரூபரமாய், நமஸ்ஸிலே அநிஷ்டநிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தனையாய், அநிஷ்ட நிவ்ருத்தால் வரும் பुरुஷார்த்தத்தை நாராயணாய் ஸ்யாம் என்று கணிசிக்கிறதாகவுமாய் - இந் நமஸ் ஸுக்கும் இப்படி ட்வயத்தில் நமஸ் ஸுக்குப்போலே விருத்திநிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தனையிலே தாத்ପர்யமான யோனாவிஷேபமும்

“ப்ரணவோதததத்ஷேபாவோ஽ஹ் நிஜகர்மபி: |

அஹ்ங்காரமமத்வாப்யாமபிபூதோ஽ப்யத: பரம் ||

தத்ஷேபத்வானுஸந்தான பூர்வதத்ஷேபவ்ருத்திக: |

பூயாஸமத்யம் பாவம் வ்யநக்தி நம இத்யத: ||”

என்று ப்ரஹ்ம நித்யத்திலே ப்ரதர்ஸிதம் -

(சா.தி:) காட்டுகிறார் - இங்ஙனன்றிக்கேயென்று துடங்கி - இந்த யோனையை ப்ரஹ்ம நித்யத்திலேயருளிச்செய்தாரென்கிறார். இந் நமஸ் ஸுக்கும் இத்யாதியால் - ப்ரணவோததெதி - அத:பரம், அஹ்ங்காரமமகார நிவ்ருத்தியந்நரமென்கை - அம் பாவம், அபிப்ராயமென்றபடி. இந் நமஸ் ஸில் -

(சா.ஸா:) என்னவருளிச்செய்கிறார் - இங்ஙனன்றிக்கே இதி - இப்படி நமஸ்ஸும் பुरुஷார்த்தபரமாகில் ட்வயத்தில் போலே நமஸ்ஸு அந்நர ஸ்ரவிக் வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அநிஷ்ட நிவ்ருத்தால் இதி - அநிஷ்டநிவ்ருத்தி ஁பஜிவ்யையாகையாலே பூர்வ ததர்ஸகநமஸ் ஸு இருக்கிறதென்று கருத்து - இப்படியாகில் வாக்யத்ரயயோனையில் மந்த்ரவரண ப்ரவ்ருத்தாரான ப்ரஹ்ம ட்வயாந்ரீகதநமஸ் ஸுக்கு அநிஷ்டநிவ்ருத்திபரயோனே ஸொன்னதன்றிக்கே அஷ்லோகியிலே மூலமந்த்ரநமஸ் ஸுக்கு அநிஷ்டநிவ்ருத்திபரயோனே ஸொல்லாமையாலே ஸம்ப்ரதாயவிருத்தி ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந் நமஸ் ஸுக்கும் இதி | ப்ரணவோதததத்ஷேபாவோ஽ஹ்மென்று ப்ரணவார்த்தமும் நிஜகர்மபி: அஹ்ங்காரமமத்வாப்யாமபிபூதோ஽ப்யத: பரமததி அஹ்ங்காரமமகாரநிவ்ருத்தியந்நரமென்று தோற்றுகையாலே நமஸ்ஸின் அர்த்தமும் தத்ஷேபத்வெத்யதி பூயாஸமென்கிற பாகத்தாலே கைங்க்ரியபரயோனையும் ஸொல்லப் பட்டதென்று கருத்து -நம இத்யத:, நம இதீதம் பதம் - அம் பாவம், ஁தத்தாத்ପர்ய வ்யநக்தி என்கை - ஁னாலும் க்ரியாபதமில்லாமையாலே நம: பதமநிஷ்டநிவ்ருத்திபரமாக மாட்டுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர:) ஁வ் நமஸோ஽நிஷ்டநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநார்த்தவ்ரணே “அகாரார்த்தாய” இத்யதி விருத்தஸ்யாதத்யத்ராஹ் | இந்நமஸ் ஸுக்கும் இத்யதி - மூலமந்த்ராங்ரணவெநானந்யாஹ்ஷேபத்வரூபஸ்வரூபஜ்ஞானமுக்தவா நாராயண- ஸ்லதார்த்தபூதபகவத்கைங்க்ரிய விருத்திபூதாஹ்ங்கார மமகார ரூபஸ்வவிருத்திநிவ்ருத்தேர்நம: பதார்த்தத்வெந ப்ரஹ்மகரேவோ- த்தேர்ந விருத்த இத்யர்த்த: | ஸ்ஷேபத்வஜ்ஞானாத்பூர்வ கைங்க்ரியவிருத்திஹ்ங்காரா஁பிபூதத்வோத்தேர்நந்நர கைங்க்ரியப்ரார்த்தனோத்தேர்ஸ்வா- ஹ்ங்காரதி ஹேதுபூதா வித்யாகர்ம வாஸநாதி ஸர்வாநிஷ்டநிவ்ருத்தி நம: பதமவகமயதீதி பாவ: | ஸர்வாநிஷ்டநிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தநாயா: அபி ஸாம்ப்ரதாயிகத்வப்ரதர்ஸநபூர்வகம் தாமெவாஹ் |

(சா.ஸ:) நமஸோ஽நிஷ்டநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநாபரத்வம் ப்ரஹ்மகாபிமதமத்யாஹ் | இந்நமஸ்ஸுக்கும் இதி - ப்ராஹ்ங்காரா஁பிபூதோ஽ப்யஹ் ப்ரணவோதத தத்ஷேபத்வாத்யவஸாய: | அத: பர ப்ரணவோதததத்ஷேபப்ரதிபத்யா அஹ்ங்காரநிவ்ருத்தியந்நர ஸ்ஷேபவ்ருத்தே: ரஸ்யத்வாத்ஷேபவ்ருத்திகோ ப்ரவேயமத்யபிப்ராயம் நம இத்யத: பதம் வ்யநக்தீத்யர்த்த: | கதம் நமஸோ஽நிஷ்டநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநாபரத்வம்? கான்யநிஷ்டானீத்யத்ராஹ் -

மூ: - ஆகையாலே “அஹ் ந மம ச்யாம்” என்றாதல், ந மம கிञ்ചித் ச்யாத் என்றாதல் வாക്யமாய் இத்தாலே “அஸ்யஜீவாத்மனோ஽நா஑வித்யாஸञ்ചிதபுண்யபாபரூபகர்மப்ரவாஹேதுகப்ரஹ்மாதிசுரநரதீர்யக்ஸ்தாவராத்மகஞ்சதுர்விததேஹ ப்ரவేశகृत தததாத்மாபிமானஜனிடாவர்ஜனீய ப்ரவஹ்யவித்வ்ஸநாய” என்றும் “பொய் நின்ற ஞானமும் பொல்லாவொழுக்குமழுக்குடம்பும்” என்றும் சொல்லுகிற அவித்யா கர்மதடுபய வாஸநா஑ுசிப்ரகृतிஸ஑்ந்நாதிரூபமான ஸர்வானி஑்டமும் அத்யந்நிவ்ருத் தமாக வேணுமென்று அபேகித்ததாயிற்று. -

(சா.தீ:) ப்ரார்த்தனீயாஸ்தத்தைக் காட்டுகிறார் - ஆகையால் இத்யாதி । நநு அநி஑்டநிவ்ருத்தியை ப்ரார்த்தித்தால் ஑஑ப்ராபிதானே வாராதோ?

(சா.ஸா:) ஆகையாலே இதி । ச்யாம் என்றாதல் ச்யாத் என்றாதல் க்ரியாபதமத்யாஹர்யமென்று கருத்து - இப்படி அஹ் நமம ச்யாம் என்றாதல் ந மம கிञ்ചித்ஸ்யாத் என்றாதல் அர்த்தமானால் ஸ்வஸாதந்யாதிபிமான நிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தித்யானாலும் ப்ரகூதி ஑்ந்நாதிரூபானி஑்டநிவ்ருத்தி தோற்றாமையாலே ஸர்வானி஑்டநிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தன ஑ித்திக்குமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இத்தாலே இதி - இத்தாலே, அஹ்஑்காரமமகார நிவ்ருத்தியாலே என்றபடி - பொய் இதி - பொய், மித்யாவிஷயமாய் - நின்ற, தூத்ப்ரதிஸ்திதமான, ஜானமும் - தேஹாத்மப்ரமமும் ஸ்வதந்நாத்மப்ரமமுமென்றபடி - பொல்லாவொழுக்கும், தத்ப்ரயுக்தவிபரிதானுஸ்தானமும், அழுக்குடம்பும், தந்மூலமான ரஜஸ்தம: ப்ரஞுரதேஹமுமென்றபடி - அஹ்஑்கார மமகார ஑ர்வானி஑்டத்துக்கும் மூலமானபடியாலே -

(சா.ப்ர:) ஆகையால் இத்யாதிநா - பொய்நின்ற இத்யாதி - தேஹே ப்ரதிஸ்திதா அத்மபுத்தி துஷ்கர்மவாஸநா குத்திஸததேஹஸ஑்ந்நாச்சேத்யர்த்த: । ஑பா் பீஜா஑்ஞரந்யாதித்கார்யகாரணபாவேந ப்ரவாஹரூபத்வமிதி பாவ: - ஑வ் நமஸானி஑்டநிவ்ருத்தி: ப்ரார்த்தாலிப்யதே ஑ேதத்லாபே ஑

(சா.வி:) அநி஑்டநிவ்ருத்திபரத்வம் வஞநஸக்த்யா தர்ஸயந் ஑லிதார்த்தமாஹ - ஆகையாலே இதி । அஹ் ந மம ச்யாமிதி । ஑்வதந்நாஸ்வாமித்வபுத்திரூபா஑்஑்காரா஑்யாவித்யானிவ்ருத்திப்ரார்த்தநா । அநயாரவித்யாஸ்ஸ- ஑ாரதரமூலத்வேநைதந்நிவ்ருத்திப்ரார்த்தநாயா ஑ர்வானி஑்டநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநா ஑ித்தயதீதி பாவ: । பொய்நின்ற ஞானமும் பொல்லாவொழுக்குமழுக்குடம்பும். பொய்நின்ற மித்யாபூத் - ஞானமும், அந்யதாஜ்ஞானமித்யர்த்த: । - பொல்லா, துஸ்தா । ஓழுக்கும், கர்மவாஸநா । அழுக்கு வூக்ஷபதிததலாதுவத்காலாந்தரே துர்஑கவிகாராவஸ்தாவத் । ஑டம்பு, ஑ரீரமித்யர்த்த: - நந்வி஑்டப்ராபிஸ்ஸ்வரூபாவி஑்வ: - ந ஑ ப்ரதி஑்ந்நகநி- வ்ருத்த்யேவேத்யநி஑்டநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநாவஸாதேவாவர்ஜனீயதயே஑ப்ராபிஸரபி ஑ித்தயதி - ஑்வாபாவிகாகாரஸ்ய ப்ரதி஑்ந்நகநிவ்ருத்தௌ ஑்வத ஑வ ஑ு஑ரணாதி஑்டப்ராபிஸரார்த்தநா -

(சா.ஸ:) ஆகையால் இதி - அநுப஑்ஞபக்ஷாபிப்ராப்யேநாஹ் ந மம ச்யாமிதி - அத்யாஹரபக்ஷாபிப்ராப்யேந ந மம கிञ்ചித்ஸ்யாதிதி । ஑யா, ஑யாதிதி ஑ாத்த்யாஹர: - ஑வ் ஑ விரோதிநிவ்ருத்திப்ரார்த்தநாபரம் நம இதி வாക്யமித்யர்த்த: - நிவர்தனீயவிரோதிவரீரே யதிவரபரா஑்ஞுஸூக்திர்தர்ஸயதி - அஸ்யேத்யாதிநா - பொய், ஑்வபரயாதாத்மயஜ்ஞானமநா஑ஸ்தமிதம் - யதூ மித்யாவிஷயம் - நின்ற ஜானமும், துர்விஷயஸ஑்ஞுதிதஜ்ஞான ஑்ஸிதரபிஸ்திதம் । பொல்லாவொழுக்கும், தத்ப்ரயுக்தவிபரிதானுஸ்தானம் । அழுக்குடம்பும், ததயதரஜஸ்தம: ப்ரஞுரதேஹ: । ஑க்தயோஜநாஸ்திரீரகரணாய யத்யப்யநி஑்டநிவ்ருத்தே: ஑ாத்யத்வேந ப்ரார்த்தநமூத்திதம் । -

மூ: - இப்படி அநிஷ்டநிவृத்தியைப் பார்த்தால் இஷ்டபாசியை அபேகிக்க வேண்டுமோ? “சம்பந்தாவிர்வாஸ்ச்வெனசப்தா” என்றும். “யதா ந க்ரியதே ஜ்யோத்ஸா மலப்ரகாலனாந்மணே: | டோஷப்ரஹாநாந் ஜ்ஞானமாத்மன: க்ரியதே ததா ||

யதோதபானகரணாக்ரியதே ந ஜலாஸ்பரம் |

சதேவ நியதே வ்யக்திமசதஸ்சம்பவ: க்ருத: ||

ததா ஹேயகுணத்வஸாதவதோதயோ குணா: |

ப்ரகாஸ்யந்தே ந ஜந்யந்தே நித்யா ஏவாத்மனோ ஹி தே ||”

என்றும் சொல்லுகிறபடியே இஷ்டபாசி தானே வாராதோவென்னில் - ஸ்வதஸ்வாஹ் யதா பாகம் புத்ர: பிதரபேகதே |

(சா.தி:) என்று சப்ரமாணமான ஸங்கீதையக் காட்டுகிறார் - இப்படி அநிஷ்டேத்யாடியால் - ஸப்தா, ஸ்வேநரூபேணாபிநிஷ்பத்யத இதி ஸ்ருதே: ஸூத்ரார்த்தமென்கை. யதான க்ரியத இதி - யதா மணே: மலப்ரகாலனமாத்ரமேவ க்ரியதே | ஜ்யோத்ஸா, கான்தி: | ந க்ரியதே | ததாத்மனோ டோஷப்ரஹாணமாத்ரம் க்ரியதே | ந ஜ்ஞானம் - யதோதபானேத்யாதி - உதபானம் க்ரூப: - க்ரூபமாத்ரம் ஸ்வந்யதே, ஜலஸ்பாஸ்பரம் ச க்ரூபே அபூர்வதயா ந க்ரியதே - ததா சதேவ ஜ்ஞானாதி - வ்யக்திநீயதே, அபிவ்யஜ்ஜதே - அஸத:, அவித்யமானஸ்ய | சம்பவ: க்ருத: ? இப்பங்கீகக்கு உத்ரமருளிச்செய்கிறார் - ஸ்வதஸ்வாஹ்மித்யாதிநாபராத: -

(சா.ஸவா:) தந்நிவृத்திப்ரார்த்தனையாலே ஸர்வாநிஷ்டநிவृத்திப்ரார்த்தனையும் ஸித்தேயென்று க்ருத்தது - ஆனாலும் அநிஷ்டநிவृத்திப்ரார்த்தனையேயமையாதோ? சதுர்த்தியிலே இஷ்டப்ரார்த்தனே வ்யர்த்தையன்றோ? என்று ஸங்கீதது உத்ரமருளிச்செய்கிறார். இப்படி இத்யாதிநா கைங்கர்யபரமாத்மன: இத்யந்தேந - ஸ்வத: இதி | -

(சா.ப்ர:) ஸவாபாவிகஸ்வரூபாவிர்வாஸ்யாபி ஸ்வத ஏவ ஸித்தேஸ்தூதீயபதேந தத்ப்ரார்த்தனமுக்தித மித்யாஸங்கீத ஸவாபாவிகஸ்யாபி அபராதேந நிவர்த்திதஸ்ய டாயஸ்ய புத்ரேணப்ரார்த்தனாபூர்வகலாபதர்ஸனாத்ப்ரார்த்தனீயஸ்ய லோகே அந்யாதிநத்வதர்ஸனேந ஸவாபாவிகஸ்யாபி ஜ்ஞானஸ்ய விகாஸோ ப்ரகவததிந இதி ஜ்ஞாபநரூபப்ரயோஜநஸித்தேஸ்ச தஸ்யாபி பூத்யக்ப்ரார்த்தனீயத்வோக்திர்ருசிதேத்யாஹ - இப்படி அநிஷ்டேத்யாதிநா -

(சா.வி:) பூதஜந கார்யேத்யாபிஷ்ய பரிஹரதி | இப்படி அநிஷ்டநிவृத்தியைப் பார்த்தால் இதி | ஸம்பந்தாவிர்வாஸ்ச்வென ஸப்தாதித ஸூத்ரம் | “ஏவமேவैஷ ஸப்ரஸாடோஸமாச்சூரீராஸ்சமுத்யாய பரஜ்யோதிரூபஸம்பத்ய ஸ்வேநரூபேணாபிநிஷ்பத்யதே” இதி விஷய - வாக்யம் | ஸப்ரஸாத:, ஜீவ: - ஸம்பத்ய, ஸ்வேநரூபேணாபிநிஷ்பத்யத இத்யாவிர்வா வோத்யதே | நத்வபூர்வாகாரபாசி: | க்ருத: ? ஸ்வேநஸப்தா | ஸ்வேநரூபேணேதி விஸேஷணோபாடானாத் - அகாந்நுகவிஸேஷபரிஹ்ரே ஹி ஸ்வேந ரூபேணேதி விஸேஷணமநர்த்தகம் ஸ்யாத் - அவிஸேஷணேஃபி தஸ்ய ஸ்வகீய ரூபத்வஸித்தேரதி ஸித்தாந்நிதம் - ததநுகுணான்யேவ வதநானி துஸ்யந்த இத்யாஹ - யதா நக்ரியதே இதி - ஸ்வதஸ்வாஹ்மிதிபதா ஸாபராத: புத்ரஸ்வதஸ்வாஹ்ம் - ஸ்வத ஏவ, புத்ரத்வேநேவ ப்ராப்தம் பாகம் -

(சா.ஸ:) ஸாஹ்யத்வேந ப்ரார்த்தனமுக்திதம் - ததாபி தந்நிவृத்தௌ ஸ்வத ஏவ ஸித்தத்யத இஷ்டஸ்ய ப்ராப்தேந ப்ரார்த்தனமுக்திதமிதி ஸங்கீதமநூத்ய ஸமாததே - இப்படி இத்யாதிநா | அர்ச்சிராதிநா பரஜ்யோதிரூபஸம்பத்ய யம் தஸாவிஸேஷமாபத்யதே முக்த: - ஸ ஸ்வரூபாவிர்வா வ - நாபூர்வாகாரோத்பத்திரூப: க்ருத: ? ஸ்வேநரூபேணாபிநிஷ்பத்யத இதி ஸப்தாத் | அகாந்நுகாகாரபரிஹ்ரேஃபி ஸ்வேநேதி விஸேஷணமநர்த்தகமிதி ஸூத்ரார்த்த: - உதபானம், க்ரூப: - ஜலஸ்பாஸ்பரம் ச தத்வரணாத்யதா ந க்ரியதே ததேத்யர்த்த: | ஸ்வத: ப்ராப்தஸ்யாப்யபே- க்ஷணீயத்வமுதாஹரணேந தர்ஸயதி | ஸ்வத இதி - ஸ்வதஸ்வாஹ்ம் பாகம், ஸ்வத ஏவ புத்ரத்வேநேவ ப்ராப்தம் -

தன் அபரா஢த்தாலே ஸ்வத: ப்ராஸமான தேவை இழந்து கிடக்கிறவிவன் 'என்கூறு நான் பெறவேணும் அதுக்காக என் அபரா஢த்தைப் பொறுத்தருளவேணு'மென்று அபேக்ஷிக் கையில் விரோ஢யில்லை. இத்தால் ப்ரதிபந்தகனிவூத்தியில்

(சா.தி.) புத்ரஸ்வத்ஸ்வாஹமபி பாகமபராத்ப்ரதிபத்னம் பிதுஸ்காஸாதபேக்ஷதே - ததா பரமாத்மநஸ்கா-
ஸாதகைக்ஷ்யம்பேக்ஷணியம் - இஃ ஸ்லோகத்தின் அர்த்தத்தை வெளியிடுகிறார். தன் அபராஹ்மத்தாலே
என்று துடங்கி. தேவை, கைக்ஷ்யம் - இத்தால் ப்ரதிபத்னம் அர்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார் - இத்தால்
இத்யாடியால். யதா மலப்ரஹ்ணத்தில் -

(சா.ஸ்வா:) பித்ரநந்தரம் சுவத எவ பித்ரூவ்யம் தனக்கு சுவத எவ ப்ராப்யமானாலும் “புத்ரேச்ஞயாப்யஸூஹ:” என்கிற கணக்கிலே பிதாவை புத்ரன் அபேக்ஷிக்கிறாப்போலே ஫லோபஹிதகூபோத்ஸம்மனார்த்மாக விவணுக்கும் கைக்ஷயபிஷ்டை கூடுமென்று கருத்து - இப்படி புத்ரதூஷாந்தத்தாலே கைக்ஷயபிஷ்டையில் அநிஷ்டிநிவூத்திப்ராத்திரை வ்யர்த்தையாக ப்ரசஜ்ஜியாதோ? புத்ரன் பித்ரவிஷயத்தில் வி்ரோதிநிவூத்தியைப் ப்ராத்திரைக் கில்லையே? என்ன காரிகையில் சாபராஹஸ்தயாடாச: என்கிறவிடத்தில் சூசிதார்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார். தன் அபராஹத்தாலே இதி - புத்ரவிஷயத்தில் இஷ்டானவாப்யபராஹப்ரயுக்தை யல்லாமையா லேயங்கு அபராஹிநிவூத்திப்ராத்திரையில்லாவிட்டாலும் இங்கு இஷ்டானவாப்யபராஹப்ரயுக்தையாகையாலே அபராஹிநிவூத்தியைப் வேணுமென்று கருத்து. ஆனாலும் ப்ரதிபந்தகிபூதாபராஹிநிவூத்தியைப் ப்ராத்திரைத்தால் அபராஹிநிவூத்தியில் சுவத எவேஷ்டகைக்ஷ்யம் சிஹிதிகையால் தத்ப்ராத்திரைநைய்விடத்தில் வ்யர்த்தையன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இதில் இதி । ஜ்ஞானவிகாசாதிருபேஷ்ப்ராசிப்யம் சஹஜகாரூப்யரூபஹவதித்ஸ்யை யில்லாவிட்டால். சுவத எவ சிஹிதியாமையாலே இஷ்ப்ராசிப்யம் சுவதசிஹித்யைன்றிக்கே ஹவதஸஹ்ஜபாதிநையென்று தோற்றுகைக்காக ப்ராத்திரைக்கப்படுகிறதென்றபடி. ஆனால் யதா நகிரயதே ஜ்யோத்ஸநா என்கிறவிடத்தில் சுவத எவ ப்ரஹவிகாச முண்டாகையாலே தூஷாந்தவீஷம்ய்வாராதோ என்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரதிபந்தகிநிவூத்தியில் இதி ।

(சா.வி:) பிதுஸ்காஷாடபேக்ஷதே - तथा सापराधो दासः - स्वतः प्राप्तं, दासत्वेनैव प्राप्तम् । कैङ्कर्यमपि परमात्मनस्काஷादपेक्षते - अतस्स्वतः प्राप्तस्यापि प्रतिबन्धकापनोदनेन प्रार्थनं लोकसिद्धिमिति भावः - पृथक्प्रार्थनाप्रकारमेव दर्शयितुं श्लोकं व्याचष्टे । தன் அபராதத்தாலே இதி । स्वतः प्राप्तத்தை இழந்து, स्वतः प्राप्तं त्यக்த्वा - கிடக்கிற, விद्यமானஸ்ய । என், மம । கூறு - भागम् - நான், அஹ்ம் । பெறவேணும், प्राप्नुयाम् । इयमिष्टप्राप्तिप्रार्थना - அதுக்காக, ததர்யம் - என் அபராதத்தை, ममापराधम् - பொறுத்து, सोद्वा - அருளவேணும், दयाकार्येति - अनिष्टनिवृत्तिप्रार्थना - அதோ ந விरोध इति भावः - एवं च स्वरूपाविर्भावोऽपि भगवत्सङ्कल्पायत्त एवेत्याह । இத்தால் இதி ।

(सा.सं:) स्वयोग्यं दायं यथापितुस्सकाशादपराधक्षामणपूर्वकमपेक्षते सापराधः पुत्रस्तथास्वतः प्राप्तं दासत्वेन स्वयोग्यं कैङ्कर्यं चेत्यर्थः । कारिकाफलितार्थः कृष्ण अपराधकृता इत्यादि - दार्ष्टान्तिके दृष्टान्तेऽप्यपेक्षणीयत्वप्रयोजकमनिष्टनिवृत्त्यतिरिक्तं भगवदायतं साध्याकारमुपपादयति - इति ।

மூ: - மாணிக்கத்திலொளியும் “இच्छात एव तव विश्वपदार्थसत्ता” என்கிறபடியே நியதையான இஷ்வேரேச்சையால் பரம்புமாப்போலே இங்கும் ஸ்வாபாவிகமான ஜானவிகாஸாதிகள் ஸஹஜகாரணரூபையான இஷ்வேரேச்சையாலே வருகின்றன வென்னுமிடம் தோற்றுகிறது - ஆனாலும் டாவாந்தரா-டாவபக்ஷத்தில் ஸர்வானிஷ்டநிவृத்திதானே இஷ்ப்ராஸியாயிருக்கத் தனித்துச் ஸொன்னால் புநரக்தி வாராதோ? “அவித்யானிவृத்திரேவ ஹி ஡ோக்ஷ:” என்று ஸ்ரீ஡ாஷ்யகாரர் அருளிச் ஸெய்திலரோ? என்னில்

(ஸா.டீ:) ஡ணிக்கு கான்திவிஜ்ஜ்஡பணம் ஡கவத்ஸங்கல்பாயத்த்஡ - அப்படிக்கு ஸ்வாபாவிகமான ஜானவிகாஸ஡ும் இஷ்வரஸங்கல்பாதின஡ென்றதாயிற்று - விஷ்வபடார்யஸத்ता, ஸர்வமான நித்யானித்ய படார்யங்களுடையவும் ஸதையென்றபடி - நித்யங்களுடைய ஸதையும் ஸ்திதஸ்தாபநந்யாயேந ஡கவடிச்சயா பரிபாலிக்கப்படு஡ென்கை. விரோதி நிவृத்தியும் ஜானவிகாஸ஡ும் இரண்டும் இஷ்வேரேச்சாதின஡ாகையா லிரண்டும் ஡ார்திக்கவேணு஡ென்று பரிஹாரா஡ிப்ராய஡் । ஡ீளவுயிவ் விஷயத்தில் ஸங்கீயைக் காட்டுகிறார் - ஆனாலும் இத்யாடியால் - ஡ாவாந்தர஡ேவா஡ாவ: ஡லத்தினுடைய அ஡ாவ஡ாவது? ஡ூதலாகேவ । வேறொன்று ஡ன்று என்றதிறே - ஡ாவாந்தரா஡ாவவிவக்ஷையாலேயன்றோ ஡ாஷ்யகார஡ும் அவித்யானிவृத்திரேவஹி ஡ோக்ஷ: என்றருளிச்செய்தது -

(ஸா.ஸ்வா:) நியதேதி । தத்தத்படார்யஸத்ता ப்ராஜகேச்சையாலே என்றபடி - இனி ப்ரகாராந்தரத்தாலே அநிஷ்டநிவृத்திப்ராத்த்நையோடு இஷ்ப்ராத்த்நைக்கு பூநரக்த்யம் ஸங்கித்துப் பரிஹரிக்கிறார் - ஆனாலும் இத்யாடிநா - தனித்துச் ஸொன்னால் இதி - தனித்து, இஷ்ப்ராத்த்நையைச் ஸொன்னாலென்றபடி - அருளிச் ஸெய்திலரோ-அருளிச்செய்யயலில்லையோ என்றபடி -

(ஸா.ப்ரா:) எவ஡ப்யநிஷ்டநிவृத்திஷ்ப்ராப்த்யோரேக்யகூதா஡ேகதரபடவைய்யத்ய்ஷங்க்஡஡ர்தாத்த்பரிஹர்ந் ஸோபபத்திக் புநரக்தி஡ாஸங்க்ய பரிஹரதி । ஆனாலும் இத்யாடிநா । ந தாவத்புநரக்தேரஸாதுத்வாடிவத்புநரக்தித்வேநைவ தூஷணத்வ஡் । ஑தான஡ிஜ்விஷயே எக் ப்ரத்யயம் ஑ட இத்யுக்த்வா அந்யஸ்஡ா அப்யயம் ஑ட இத்யுக்தாவபி தூஷணத்வப்ரஸங்க்஡ாத்திக்நு ஸகூடுக்த்யேவ ப்ராஜனே ஸித்தே த்விதீயோக்தே: ப்ராஜநபர்யவஸாநா஡ாவேந தூஷணத்வ஡் ।

(ஸா.வி:) ஡ாணிக்யத்திலொளியும், ஡ாணிக்யே ப்ரகாஸ: - வரு஡ாப்போலே யயா ஡ாணிக்யஸ்ய ஸோனோல்லேகனேனோபஸ்தித ஡ாலின்யநிவृத்தாவந்தஸ்திதப்ரகாஸாவி஡்வோ ஡கவடிச்சாகூத எவ தத்ர தத்யாவி஡்வத்விதி ஡கவத்ஸங்கல்பாடேவ ப்ரவृத்தே: தத்வதிதி ஡ாவ: । நநு ஡ாவாந்தரா஡ாவவாடேங்நிஷ்டநிவृத்திரேவேஷ்ப்ராஸி: - அத எவாவித்யானிவृத்திரேவ ஡ோக்ஷ இதி ஡ாஷ்யகாரேரூக்த஡் - அந்யதானிவृத்தேர஡ாவஸ்ய கத்யம் பர஡புரூஸார்தத்வ஡்? ப்ரதி஡ந்தக஡ாத்த்ராபக஡ரூபத்வாத் । தத்யா ஑் அவித்யானிவृத்திநா஡ ஸ்வா஡ாவிகாகாராவி஡்வா: । ஡ூதலே ஑டோ நாஸ்தீத்யத்ராபி கெவல஡ூதல஡ேவ ஑டா஡ாவஸ்வரூப஡ிதி வடந்தி । எவ் ஑ானிஷ்டநிவृத்திப்ராத்த்நைவேஷ்ப்ராஸிப்ராத்த்நேதி । புநஸ்தத்ப்ராத்த்நாயா பூநரக்த்யம் ஸ்யாடித்யாஸங்க்யைக்ஸ்வரூபஸ்யைவ஡ாவத்வா஡ாவத்வாவஸ்தா஡ேடே ஸத்யபி ப்ராஜனவஸேனோ஡யப்ராத்த்ந஡ுபபந்஡ித்யாஹ । ஆனாலும் இத்யாடிநா ।

(ஸா.ஸ:) எவ஡பி ஡ாவாந்தரா஡ாவபக்ஷே ஸா஑்யாகார஡ேடோ நேதி பூத்யகபேக்ஷாயா பூநரக்த்ய஡ாஸங்க்ய பரிஹரதி । ஆனாலும் இத்யாடிநா - அபேக்ஷணீயத்வேபீத்ய்ர்த: । நிவृத்திரேவ ஹிதி நி஑ாரண஡நிஷ்டநிவृத்திரேவேஷ்ப்ராஸிரிதீ஡஡ர்த்஡வக஡யதீத்ய஡ிப்ராய: - ஸ஡ா஑ானம் ஸங்க்஡ஹிதி -

மூ: - “஁கமேவ ஸ்வரூபேண பரேண ஑ நிரூபிதம் ।
஁ஃபராஸிரநிஃபுஸ்ய நிவ்ருத்திஃ஑ேதி கீர்த்யதே ॥”

஁ன்று தன்னையே ஸ்வரூபத்தாலும் ப்ரதியோகியாலும் நிரூபித்து ப்ரயோஜனவி-
ஸோ஁ஸிஸந்தியாலே ப்ரிதியஃ ஑ொல்லக்கடவதாயிருக்கும், ஑ஸாரதஸீயில் ஁ரு ப்ரதிகூலநிவ்ருத்தி
ப்ரதிகூலாந்ரமாயும் ஁நுகூலப்ரதிகூலோ஁யநிவ்ருத்தியாயுமிருக்கும் -

(ஸா.தீ:) ஁ங்கு ஁க்ஷமென்று ப்ரஹ்஁நு஁வஃ ஑ொல்லுகிறது - ஁துக்கு ஁த்ரமருளிஃ ஑ெய்கிறார்
- ஁கமேவெத்யாதிதயால் - ஁ரு வஸ்துவே ஸ்வரூபேண நிரூபித஁ஃபராஸியென்னப்ப்டும். பரேண,
ப்ரதியோகிநானிரூபிதம் ஁நிஃபுநிவ்ருத்தியென்னப்ப்டுமென்கை - ஁ம் ஃலோகார்த்தத்தை ஑்வயமேவ
காட்டுகிறார். ஁ன்று தன்னையே யென்று - ப்ரயோஜனவிஸோ஁ஸிஸந்தியாலென்றத்தை விவரிக்கிறார்
- ஑ஸாரதஸீயில் ஁த்யாதிதயால் ஑ஸாராவஸ்தீயிலொரு ஁நிஃபுநிவ்ருத்தி ஁நிஃபுந்ரரூபேண வா
஁ஃபுநிஃபு஁யவஸ்துநிவ்ருத்திரூபேண வா ஁வதி -

(ஸா.ஸ்வ:) ஁கமேவெதி - நிரூப்யாகார஁தேத்புநரூத்தியில்லையென்று கருத்து. ஁னாலும் ஁கார஁தேந
புநரூத்தியில்லாவிட்டாலும் நிஃப்ரயோஜனமாக ஁கஸீவாகார஁தேந கதன் வ்யர்த்தமன்றோ? என்னவருளிஃ
஑ெய்கிறார். ஁ன்று தன்னையே ஁தி - ஁ப்படி ஁ன்று தன்னையே ஸ்வரூபத்தாலும் ப்ரதியோகி
விஸேஷத்தாலும் ப்ரயோஜனவிஸேஷத்துக்காக ப்ரிதியஃ஑ொல்லக்கடவதென்று ஑ொன்னது கூடு஁ோ?
஑ஸாரதஸீயிலே ஁நிஃபுநிவ்ருத்தியும் ஁ஃபராஸியும் ஁த்யந்நி஁நீயாகையாலே ஁ரண்டையு஁ொன்றென்று
஑ொல்லக் கூடு஁ோ? என்னவருளிஃ ஑ெய்கிறார் - ஑ஸாரதஸீயிலே ஁தி - ஑ஸாரதஸீயில் ப்ரதிகூல
நிவ்ருத்தியும் ஁நுகூலப்ராஸியும் பரஸ்பர஁நீயானாலும் ஁க்ஷமாகையாலே தத஁பிராயம் -

(ஸா.ப்ர:) ததஃ஑ ப்ரவாஸ்தாயா ஁நிஃபுதமத்வஜாபகத்வெந நமஸஸ்ப்ரயோஜனத்வாத்தாதுஸாவஸ்தானிவ்ருத்திரூப-
த்ராவஸ்தாயாமீ஁ிகாநிஃபுநிவ்ருத்திநயாநிஃபுந்ரரூபத்வஃ஑்வாவ்ருத்தயே ஑ர்வானிஃபுநிவ்ருத்திரூபத்வே஁பி
஁ுதமாதுத்ரீத்யா ஁நுகூலப்ரதிகூலோ஁யநிவ்ருத்திரூபத்வஃ஑்வாவ்ருத்தயே ஑ேஃதமத்வஜாபநெந நாராயணபதஸ்த஑துர்த்யா
஁பி ஑ப்ரயோஜனத்வாந் -

(ஸா.வி:) ஁கமேவெதி - ஸ்வரூபேண நிரூபித஁ஃபராஸிரித்யு஑்யதே । பரேண நிரூபித஁வி஁யாரூபப்ரதியோகிநாபரேண
நிரூபித஁நிஃபுநிவ்ருத்திஃ஑ேதி கீர்த்யதே - ஁வத்வெவ் । ப்ருதே கிமாயாதமத்யத்ர ஁க்ஷதஸாயா ஑ர்வானுகூலதமத்வஃ,
தத: ப்ரா஑தஸாயாமநிஃபுரூபத்வமத்யவஸ்தா஁தேஜாபநரூபப்ரயோஜனவஸேந ஁஁யப்ராத்த்நமாஸ்யக஁மிதி ஃலோகார்த்த
ஸ்வயமேவோபபாடயதி - ஁ன்று தன்னையே ஁தி - ஁ன்று, ஁க வஸ்து - தன்னையே, ஑்வாத்஁ான்
- ஑்வரூபத்தாலும், ஑்வரூபேண - ப்ரதியோகியாலும், ப்ரதியோகிநா ஑ நிரூபித்து, நிரூப்ய ।
ப்ரயோஜனவிஸோ஁ஸிஸந்தியாலே, ப்ரயோஜனவிஸேஷ தாத்பர்யேண ப்ரிதியஃ ஑ொல்லக்கடவதாயிருக்கும், -
பூத஁஁பிதீயமானஃ திஃபேத் - ப்ரயோஜனவிஸேஷமேவ விவ்ருணாதி - ஑ஸாரதஸீயில் ஁தி ஁஁கிநிபதிஃஃத்ரு -

(ஸா.ஸ:) ஁கமேவெதி - ஑்வரூபேண, ப்ரதியோகிஜ்ஞானாதி஑மநபே஑்ய । பரேண, ப்ரதியோகிநா - ஁கமேவ
ஸ்வரூபேண நிரூபித஁ஃபராஸிரிதி - பரேண நிரூபித஁நிஃபுநிவ்ருத்திரிதி ஑ கீர்த்யத ஁த்யர்த்த: - ப்ரயோஜனவிஸேஷ
ஸத்யபுநரூத்த்யம் । ஑ ஁வ க ஁த்யத்ர஁ । ஑ஸாரேதி । ஁வமேகார்த்தத்வ஁஁யுப஁஁ய புநரூத்த்யம் -

மூ: - இங்கு சர்வபிரதிகூலநிவ்ருதி யாகையாலே மேல் முழுக்க அநுகூலமேயாயிருக்கும் - ஆகையால் பூர்வவஸ்துயினுடைய அநிஸ்தமத்வத்தையும், கெவலானுகூலரூபையான உத்தராவஸ்துயினுடைய இஸ்தமத்வத்தையும், தோற்றுவிக்கக்காக்க அடராதிஸ்யத்தாலே பிரிய அபேஷிக்கிறது - பகவந்நி஗்ரஹாதி நிவ்ருதியும் ஜீவனுடைய ஜ்ஞானவிகாஸாதினும், வேறாகையாலே பிரிய அபேஷிக்கிறதுதாக்கவுமாம் -

(சா.தி:) அதாவது? ஒரு அநிஸ்தநிவ்ருதியில் அநிஸ்தாந்தரமாதல் இஸ்தானிஸ்தாப்யநிவ்ருதியாதல் வரும். இஸ்தாப்யே வாராது - அதென்னென்னில்? சர்வானிஸ்தநிவ்ருதியில்லாமையால்-மோஷத்தில் சர்வானிஸ்தநிவ்ருதியால் மேல்முழுக்க சர்வமும் அநுகூலமே வரும் - இப்படி பூர்வவஸ்துயில் அநிஸ்தானிஸ்தமத்வத்தையும், மோஷவஸ்துயில் கெவலானுகூலரூபதயா அநிஸ்தமத்வத்தையும், துதிக்கக்காக்க - அடராதிஸ்யத்தால் பூயகபேஷிக்கப்படுகிறது - இஸ்தாப்யநிஸ்தநிவ்ருதிக்களுடைய பூயகபேஷத்தில் இன்னமொரு ஹேதுவருளிச் செய்கிறார். பகவந்நி஗்ரஹாதி-பகவந்நி஗்ரஹநிவ்ருதி பாவாந்தராவபக்ஷத்தில் -

(சா.ஸா:) பூர்வமேகமாகச் சொன்னதென்று கருத்து. இப்படி சஸாரதஸையில் அநிஸ்தநிவ்ருதிஸ்தங்கள் பிந்நங்களானால் மோஷதஸையிலுமப்படியே ப்ராதிகூல்யநிவ்ருதியானுகூல்யங்கள் பிந்நங்களாக வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இங்கு இதி - சர்வதி | சஸாரதஸையில் யத்கிஸ்திப்ரதி-கூலநிவ்ருதியாகையால் தந்நிவ்ருதியானுகூல்யங்கள் பிந்நங்களானாலும் மோஷதஸையில் சர்வபிரதிகூலநிவ்ருதியாகையாலே அநுகூலநிவ்ருதியும் ப்ரதிகூலமாகையாலே தந்நிவ்ருதியும் அவஸ்யகமாகையாலே இரண்டும் ஁கமென்று கருத்து - ஆனாலும் ப்ரயுஜனவிஸேஷத்துக்காக இங்கு பிரியச் சொல்லப்படுகிறதென்று சொல்லக்கூடுமோ? ப்ரயுஜனவிஸேஷமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஆகையாலே இதி - இப்படி பாவாந்தரமபாவ மென்கிற பக்ஷத்தில் இஸ்தாப்யநிஸ்தநிவ்ருதிக்களுக்கு ஁க்யமப்யுபகம்ய பரிஹரித்தது. இப்படியாகில் பூர்வவஸ்துக்கு அநிஸ்தமத்வம் தந்நிவ்ருதிப்ரார்தனத்தாலே தோற்றினால் உத்தராவஸ்துக்கு தந்நிவ்ருதிரூபதயா இஸ்தமத்வமும் சி஢்டிக்கையாலே பூயகப்ரார்தனம் வ்யர்தமன்றோ? என்ன இனி அபேஷணியேஸ்தாப்யநிஸ்த நிவ்ருதிக்களுக்கு ப்ரேதமிருக்கையாலே பூயகபேஷை சார்தை என்றருளிச்செய்கிறார். பகவதிதி -

(சா.ப்ர:) பூநரூக்யம் நான்யதரபதவ்யர்த்ய் கெதி பாவ: | ஁வ் சாஸாதிநிஸ்தநிவ்ருதியாத்மகத்வாஜ்ஜிகாரேண பூநரூக்யம் பரிஹுத்ய பாவாந்தரத்வபக்ஷ ஁வானிஸ்தநிவ்ருதிவ்யதிரித்கத்வாதிஸ்தாப்யேந பூநரூக்யஸஜ்ஜாவகாஸ இதி ந பூயகப்ரார்தனவ்யர்த்ய்மதியாஹ - பகவந்நி஗்ரஹாதித்யாதிநா - நி஗்ரஹ:, அப்ரீதி: | -

(சா.வி:) ஁கெத்தந்மரணம் ஁வஸ்ய ப்ரதிகூலநிவ்ருதிரூபம் பகிநிவீதவ்யாபாயகத்வெந ப்ரதிகூலாந்தரரூபம் | ஜ்வராதிதோஷவத: ஁துபீடாரஹிதஸ்ய பூஜனநிவ்ருதிரநுகூலப்ரதிகூலோப்யநிவ்ருதிரூபேத்யேவ் ப்ரகாரேண சஸாரதஸாகாலினானிஸ்தநிவ்ருதிநாவிததயா திஸ்ததி - ஁க்ததஸாயா து சர்வபிரதிகூலநிவ்ருதிஸ்சர்வானுகூலரூபேத்யந்தப்ரயதமத்வம் பூர்வவஸ்தாப்யா அநிஸ்தமத்வம் க ஜ்ஞாபயிது பூயகப்ரார்தன஁கிதம் - அதோ நமஸ:பதகதுர்த்யோ: பூநரூக்யதோஷ இதி பாவ: - அநிஸ்தநிவ்ருதிப்ரார்தனாயா இஸ்தாப்யப்ரார்தனாயாஸக விஸயப்ரேதனாபி ப்ரயுஜனமாஹ பகவந்நி஗்ரஹாதி நிவ்ருதியும் இதி - விஸயப்ரேதமேவ விவ்ருணாதி -

(சா.ஸ:) பரிஹுதம் - அதி விஸயப்ரேதமாடாயேவ தயோ: பூநரூக்யம் பரிஹரதி - பகவந்நி஗்ரஹேதி | ஁ததிவ்ருணாதி, ஜ்ஞானேதி -

(सा.सं:) एकार्थत्वपक्ष एव मुखान्तरेण प्रयोजनभेदमाह - सर्वेति - इन्द्रादीति व्यतिरेकदृष्टान्तः ।

(சா.தி:) இப் புருஷார்த்தையாதித்யாஸ்ய. ஸேஷம், ஆத்மநிஷேபரூபஸாத்யோபாயமென்கை. அப்போது இத்த்யாதி । புருஷார்த்தபார்த்தநைஶோபுத்வரணான்தர்த்தையாகையால் உபாயபுத்யானமென்று கருத்து. அயநஸஹ் ப்ராகபரமாய நாராணா ப்ராகபஸ்ய கிஹ்ரஸ்யா மென்றால் ஶோபுத்வரணம் ஸிஹ்ரம் । இப்படி ஸாத்யோபாயம் ஸிஹ்ரிக்ஶம் படியைஶ் ஶோல்லி ஸிஹ்ரோபாயம் ஸிஹ்ரிக்ஶம் படியைஶ்காஶ்டுகிறார். -

(सा.प्रः) “गोपायिता भवेत्येवं गोमृत्ववरणं स्मृतम्” इत्युक्तगोमृत्ववरणरूपत्वात्तदङ्गीभूतो भरन्यासस्तद्वाचके नोपलक्ष्यत इति नमसस्साध्योपायपरत्वं तृतीयवाक्यस्य सिद्धोपायप्रधानपरत्वं प्रणवस्य स्वरूपपरत्वं चेति स्वरूपोपायरूपार्थद्वयपरत्वेन योजनान्तरमाह । ॐ पुरुषार्थेत्यादिना ।

(सा.वि.) ॐ पुरुषार्थेत्यादिना - नमः पदेन क्रियमाणानिष्टनिवृत्तिप्रार्थनाया निर्बाधावस्थानुरूपरक्षकत्वप्रार्थनात्मक गोप्तृत्ववरण पर्यवसानेऽन्तरङ्गीभूतभरन्यासोऽपि लक्षयितुं शक्यत इति साध्योपायस्वरूपं नम इति वाक्ये मम न, अविद्यासंबन्धरूपो यथा न स्यात्तथावस्थापयेति रक्षकत्वं लक्ष्यते ।

(சா.சं:) இப் புருஷர்த்தே - உபயவிதபுருஷர்த்தே: - ஸேஷமுபலக்ஷிதமிதி । அஜஹ்லக்ஷணயா கૃத்ஸ்னோப்யஜ்ஜிவ்ரீஷஸ்த்வோப்ய இத்யர்த்த: - லாக்ஷணிகத்வபக்ஷே வாக்யார்த்தஸ்வரூபமாஹ - அப்போது இதி - புருஷார்த்தப்ரார்த்தநாயா கோபுத்வவரணரூபதயா ஸேஷோபலக்ஷகத்வ இத்யர்த்த: । அயமேவ ஸ்வரூபமும் உபாயமும் ஸொல்ல புருஷார்த்தம் அர்த்தமாத்ம்வ இதி பக்ஷ: - எவஞ்சாஸ்மிந்பக்ஷே தாரம் ஸ்வரூபபரம் - ததந்யவாக்ய த்வயமுபாயபரம் - அஸ்மிந்பக்ஷே நாராயணாயேவ யதா மத்ரஸ்யாஹதா மம மத்ரஸ்ச ந ஸ்யாததார்ப்யாமீத்யர்த்தஸ்யாத் । ப்ரதானமாய் இத்யுக்த்யா புருஷார்த்தஸ்ய ப்ராதான்யம் -

மூ: - அயனசத்தத்தில் கரணவ்யுத்பதியாலே இசுவரனுடைய ஁பாயத்வமும் சித்திக்கும். “கெசிது கரமசுலுக் ஁த்யே ஁ுக்ருமாதி஁ .

(சா.தி:) அயனசத்ததிலென்று - இனி வாக்யத்ரயபக்ஷத்தில் ஁்ணவ் ஁ர்ந்யாச ஁ரமாய், மேலிரண்டு ஁தமும் அநிஸ்தநிவ்ர்த்திஸ்த்ரார்த்தநா஁ரமான யுுனையை காரிகையால் காட்டுகிறார். கெசிது இதி . கெசிது, அகார்யா: . ஁க்ருமாது, கரமசுலுக்த்திலும் ஁யத்திலும் ஁ர்வாசம் ஁பாய஁ரமாய், ஁த்ராஸ் ஁பேய ஁ரமாகக் சுன்ன ஁கார்த்தாலே. .

(சா.சுவா:) என்னவருளிச் சஸ்கிறார். அயனசத்தத்தில் இதி . யதா, நாராயணாய என்கிற ஁தமே ஁ர்வாக்ருகரேண ஁ுஸ்த்வரண஁ரமாய்க்குண்டு ஁ஷுபலக்ஷகம் . ஁ஷம், இதராங்ஜாதமென்றபடி - அங்ஜாதம் ஁பலக்ஷிதமானாலும் அங்ஜிதோற்றவேண்டாவோ? என்னவருளிச் சஸ்கிறார் - அ஁புபாது இதி - நமஸ்ஸு ஁ரசம஁ர்பண஁ரமென்று கருத்து - நாராயணசத்தமங்ஜ஁ரமானாலும் ஁பாய஁ராதான்யமுசித மென்று கருத்து - ஁னாலும் ஁ுஸ்த்வமுலென அங்ஜாதமுபலக்ஷிதமென்று சுால்லக்கூடுமோ? அது ஁க்தசா஁ாரணமாகையாலே அகிஸ்தாசா஁ாரண மா஁விஸ்தாசுபலக்ஷகத்வ் கூடாதே? என்னவருளிச் சஸ்கிறார் - அயனசத்தத்தில் இதி - கரணேதி - கர்த்வ்யுத்பதியாகில் ரக்ஷகத்வ் சித்திக்கிறது. கரணவ்யுத்பதியில் ஁பாயத்வ் சித்திக்குமென்று கருத்து - ஁னாலும் திரு மன்த்வ்யா஁்யானமான ஁யத்திலும் ஁யவிவரணமான கரமசுலுக்த்திலும் ஁ர்வக்ஷண்டமும் ஁ர்வா஁மும் ஁பாய஁ரமாய், ஁த்ரக்ஷண்டமும் ஁த்ரவா஁மும் ஁ல஁ரமாயிருக்க ததிரூபமாக இப்படி மன்த்வார்த்தகதன் கூடுமோ? என்ன யுுனான்தரமருளிச் சஸ்கிறார். கெசித்வதி . ஁ர்ந்யாசேதி . அகாரார்த்தயைவ மகாரவாக்யு஁஁ ஁ரத்வென சம஁ரித: என்று ஁்ணவதாத்ரயம் .

(சா.஁ர:) ஁்ணவஸ்யுபாயத்வெனேதரயு: ஁ர்வவத்புரூஷார்த்த஁ரத்வென ஁ யுுனான்தரமா஁ . கெசித்வத்யாதிநா யதா ஁த்யே கரமசுலுக் ஁ ஁ர்வ஁ா஁யுரூபாய஁ரத்வமுக்ரும,

(சா.வி:) தை ஁்ரதமான்த஁தஸ்ய ஁ஸ்த்யன்தத்வகல்த்னே ஁ரசம஁ர்பணம் ஁க்ஷயத இதி ஁க்ஷிதலக்ஷணயா ஁ரச்ய ஁ா஁த்வமிதி ஁ாவ: . துதீய஁தே சித்துபாயஸ்வரூ஁ ஁ா஁த்வம் - ஁்ணவெ ஁்வரூ஁ ஁ா஁த்வமிதி அகாரவாக்யாய ஁்ரமிதே அ஁மநந்யா஁்ஷேஸ஁த இதி ஁்ணவார்த்த: - ஁தாத்ருஷு஁யம் நம: த்வம் மே ஁ுபாயிதா ஁வெதி ஁்ரார்த்தநா஁ர்வக் த்வத்ததீயா (மா?) த்வத்ரயுுனாய த்வத்ரேரிதை மயா ஁வாமித்வ, ஁ுஸீலீய், ஁ுஸீல஁ய், வாத்தஸ்ய, காரூண்யாதி ஁ுணசா஁ாராய ஁்ரமிதே து஁ய் சம஁ரித இதி நம: ஁தலக்ஷணால஁யு: துதீயவாக்யார்த்த: - இத்ருசாய சம஁ரித இ்த்யாகா஁க்ஷாயா நாராயணாயேதி வாக்யான்தரத்வென யுுனானீயம் - இயதே஁னென்த்யநம் . நாராணாமயன் நாராயண: . சமஸ்தாத்த்மநா ஁ர஁க஁தாய சம஁ரித இதி சித்துபாய஁ரம் துதீயவாக்யார்த்த: - அனை சித்துபாய ஁க்ருத இதி வாக்யத்ரயஸ்ய ஁ா஁யுபாயசித்துபாய஁ரத்வம் ஁்ணவஸ்ய ஁்வரூப஁ரத்வம்மிதி வாக்யத்ரயபக்ஷே ஁்வரூபுபாய஁ரத்வமிதி ஁ாவ: - அத் ஁்ணவ ஁பாய஁ர: - ஁ஷம் ஁ல஁ரம் - ஁்வரூபமார்த்தமிதி ஁க்ஷான்தரமா஁ - கெசித்வதி . .

(சா.ஸ:) ஁ூசிதம் . யுுனாத்ரயே஁பீசுவரஸ்ய கதமுபாயத்வசித்திரித்யத்ரா஁ - வாக்யத்ரயத்வபக்ஷே யுுனான்தரமா஁ . கெசித்வதி . அயெமை ஁்வரூபமார்த்தமாகத்வ் இதி ஁க்ஷ: - கரமசுலுக்஁த்யே஁பி ஁ர்வ஁ா஁ ஁ர்ந்யாச஁ர: .

மூ: - ஹந்யாஸபரம் தாரம் ஸேபம் ஑லபரம் விது: ||”

இத்திரு மந்நத்தில் ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தங்கள் மூன்றும் அடையே ஸா஑்஑மாம் போது ஑்ணவம் ஸ்வரூபபரம் - நமஸ் ஸு ஁பாயபரம் - ஸேபம் புரூபார்த்த ஑ார்த்தநாபரம் - இம்முன்றின் விரிவெல்லாம் அ஑்யாத்மஸாஸ்த்ரங்களைக்கொண்டு தெளிந்து இங்கே ஁னுஸந்஑ையம் ।

(ஸா.஑ி:) இஹாபி - தாரம், ஑்ணவம் ஹந்யாஸபரம் - ஸேபம், ப஑஑்வயம் - இவ்வாக்யத்ரயப஑்த்தில் ப஑த்ரய முமடையே ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தபரமென்கிற யோனையைய விவரிக்கிறார் - இத்திரு மந்நத்திலென்று துடங்கி - இந்த யோனையுக்கு வே஑்நாந்ஸூத்ரத்தின் தத்வஹிதபுரூபார்த்தநிரூபண஑்ரமத்தோடே ஑ோத்தி யுண்டாகையால்

(ஸா.ஸ்வா:) நமஸ் ஁னிஸ்தநிவ்ருத்தி஑ார்த்தநாபரம், ஑துர்த்த்யந்நப஑மிஸ்த஑ார்த்தநாபரமென்று கருத்து - இப்ப஑ி பூர்வோக்த ஑மஸ்தயோனையுள்ளியும் தத்வஹிதபுரூபார்த்தங்களிலே ஁ந்யதரமார்த்திகமென்று ஑ொல்லுகை விஸ்தமன்றோ? என்ன மூன்றும் ஸா஑்஑மென்று ஑ர்வஸ்த்ரேஸ்தமான யோனாவிஸேபம் ஑்வஸி஑்஑்நாந்மென்றருளிச் ஑ெய்கிறார் - திருமந்நத்தில் இதி । அடையே ஸா஑்஑மென்று ஑ொன்னால் ஁வ்ருத்தியா ஸா஑்஑மோ என்று ஑஑்஑்வரும். அதுக்காக ஑்ணவமியா஑ி । இங்கே தத்வஹிதபுரூபார்த்தங்களுடைய ஁பயுக்்தகூ- த்ஸநிவிஸேபா஑ாரவா஑கஸா஑்஑மில்லாமையாலே மூன்றும் ஸ்வரூபஸா஑்஑மானாலும் ஑்ஸயநிராஸபர்த்த்யந்நம் ஸா஑்஑மல்லாமையாலே ஁நுபயுக்்தமாகாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார் - இம்முன்றின் இதி -

(ஸா.஑்ரா:) ஁த்தர஑ா஑யோரூபையரத்வம் ஑ த஑்஑ி஑்யர்த்த: । அத வாக்யத்ரயஸ்யாபி ஑்வாதந்யேணார்த்தத்ரயபரத்வமா஑ - இத்திரு மந்நத்தில் இத்யா஑ிநா - ஁வம் ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தபரயோனா: “புதா஑ாத்மாநம் ஑்ரேரிதாரம் ஑ மத்வா ஑ுஸ்ததஸ்தேநாமுதத்வமேதி । -

(ஸா.வி:) ஸேபம் ஑லபரமिति । ஑்ரீமந்நாராயணாயே ஑ர்வவி஑்஑கே஑்஑்யாணி ஑்யு: - மம ந ஑்யுரித்யா஑ி விஸேபார்த்த இத்யர்த்த: - அத வாக்யத்ரயம் வே஑்நாந்ஸாஸ்த்ர஑்ரமேண ஸ்வரூபோபாயபுரூபார்த்தபரமिति ப஑்஑மா஑ । இத்திரு மந்நத்தில் இதி । நமஸ் ஸு ஁பாயபரமिति । நமஸ்ஸ஑்஑ஸ்ய ஑்஑ாநார்த்தத்வாத்பூர்வவாக்யஸ்த஑துர்த்த்யந்ந஑்ரதமான்த ப஑஑்வயாநுஸஜ்ஜநேந ஑்ரதமான்தப஑ஸ்ய ஑்஑த்யந்நகல்பநேந ஁ய ஑ர்வர஑்஑கத்வா஑ிவிஸிஸ்தாய ஑்ரிக: பதயே த஑்஑ேஸ஑ூதஸ்ய ம஑ாரார்த்தஸ்ய ஑ ஁த்மந: அ஑ிர்஑ு஑்஑்யஸ஑்஑ிதோக்தவா஑ா நம இதி ஑்ரோ஑்யமானாநுஸாரேண நம இத்யுக்்திபூர்வகம் வபுஸா ஑்ரணாமபூர்வகம் நமஸா ஑மர்ப்பணமியேவம் நம: ப஑ார்த்தாநுஸந்஑ாநம் நம இதி ம஑்யம வாக்யஸ்யார்த்த இதி ஑ாவ: - ஑ூ஑்஑மயோனா: அ஑ம் மம ந, மத்ர஑்஑ண஑்ரோ஑ி மம ந, ஑லமபி மம ந, ஑ர்வமபி ஑்ர஑வத ஁வேதி ஑்வஸ஑்஑ந்நிவ்ருத்திபர்த்த்யந்நம் ஑்ர஑வதி ஑மர்ப்பணம் ஑்஑்யதே - அதஸூ஑்஑மயோனாயாமப்யு பாயபரத்வமியே஑ோ வாக்யார்த்த: - பரயோனா: விஸர்஑வா஑்ய: பரமாத்மா ம: ஑்ர஑ாந஑ூத: ந: ஁பாய஑ூத இதி ஑ி஑்஑ோபாயபரதயா ஁஑ோ வாக்யார்த்த: ஑ி஑்஑ோபாயபரவிஸர்஑ோத்மவஸீ஑ாரார்த்த஑்ரபத்திரிதி ஑்஑்஑ணயா பரயோனாயாமேவ ஑்ர஑்வர்ப்பணிரித்யா இதரஸ்த்மா஑்஑்யா஑ிஸா஑்யோபாயாத்஑்ரபத்திரேவ -

(ஸா.ஸம்:) பூர்வ஑ா஑ோ ஹந்யாஸபர: - ஁த்தர஑ா஑: ஑லபர: தத்஑்ரமேணேத்யர்த்த: । அத வாக்யத்ரயப஑் ஁வார்த்தத்ரயபரயோனா஑ ஑்ரதிபா஑யிதுமார஑தே । இத்திரு மந்நத்தில் இதி । விரிவெல்லாம், ஑்ரமிஸ்வரூபத஑ாஸ்தித஑்ரம஑ாத் க்ருத்ஸநம் - இ஑ து ஑஑்஑்ர஑ேண தேஸாமநுஸந்஑ாநமिति ஑ாவ: - யோனாந்நரே஑்யோ஑்யா: -

மூ: - இந்த யோனகைக்கு வேதாந்தாஸ்த்ரத்தில் தத்வோபாயபுரூபார்த்தங்களை நிரூபித்த க்ரமத்தோடு சேர்த்தியுண்டு. எங்ஙனேயென்னில்? முதல் இரண்டு அடியாத்தாலே பராபரதத்வங்களைத் தெளிவித்து தூதூயத்தாலே அதிகாரபரிகரங்கலோடே கூடின உபாயம் சொல்லிச் சதூர்த்தத்தாலே ஫ல் சொல்லியிறே ஈாரீரகாஸ்த்ரம் தலைக்கட்டிற்று -

(சா.தூ:) இது மிகவும் உபஜீவ்யமென்கிறார் - இந்த யோனகைகென்று துடங்கி - ஫லவாக்யங்களாலத்தை ப்ரஸ்நபூர்வமாக விவரிக்கிறார் - எங்ஙனே யென்னில் இய்யாடியால் - ப்ரதமாடியாத்தில் பரதத்வம் சொல்லி தூதூயாடியாத்தில் அபரதத்வமான ஜீவனைச் சொல்லிற்று. இங்குமந்த க்ரமத்திலே ப்ரதமாஶரம் பரதத்வமும் மகாரத்தில் அபரதத்வமும் சொல்லிற்றென்கை. பரிகரம் அங்ங்ங்ங்ங் - உபாயம், ஸக்திப்ரபுத்திகள். ஈாரீரகாஸ்த்ரம், வ்யாஸஸூத்ரஸந்த்ரம் - ஈாரீரகாஸ்த்ரத்தில் தூதூயாடியாதூதூயபாட மொழிய மற்றுள்ளவையெல்லாம் ஸ்வதந்ந்ரப்ரபுத்திநிஸ்துக்கும் உபஜீவ்யமென்கிறார் -

(சா.ஸா:) கெசிது சரமஸலோகை என்கிற பூர்வயோனகையே தூயசரமஸலோகானுபூயாயும் ஸ்ப்ரதாயசிதூயாயுமிருக்க இந்த யோனகை உபாடேய்யாமோ? என்ன தூயசரமஸலோகாதி க்ருதஸ்நோபநிஸதூயாஸ்த்ரானாத்மகவேதாந்தாஸ்த்ரானுபூயத்தாலே இந்த யோனகையே உபாடேய் என்றருளிச் செய்கிறார். இந்த யோனகைக்கு இதி - ஈாரீரகாஸ்த்ரமடியாத்தூயாத்மகமாகையாலேயும், திரு மந்ந்ரம் பதந்யாத்மகமாகையாலேயும் திரு மந்ந்ரத்துக்கு ஈாரீரகத்தோடு சேர்த்தியெங்ஙனே? என்று ஈாங்ங்கிக்கிறார் - எங்ஙனேயென்னில் இதி - உத்தரமருளிச் செய்கிறார். முதல் இதி । தூதூயாடியாய் ப்ரதமாடியாாய்ஸ்தாபகமாகையாலே இரண்டு அடியாமும் ப்ரணவார்த்தஸ்வரூபரமாகையாலே விரோதமில்லையென்று கருத்து - ஆனாலும் ஈாரீரகாஸ்த்ரம் ஸக்தியோகநிஸதவிஸயமாகையாலே அகிஸ்த்ரனுக்கு அது அநுபஜீவ்யமாகையால் தடானுரூபத்தாலே மூலமந்திரார்த்தம் சொன்னது கூடுமோ?

(சா.ப்ர:) ஸத்யம் ஜ்ஞானமநந்தம் ப்ரஹ்ம - யோ வேத நஹித் குஹாயாம் பரமே வ்யோமந் । ஸோ஽ஸ்துதே ஸர்வாந்காமாந்ஸஹ ப்ரஹ்மணா விபசிதே” த்யாதிவேதாந்தானுபூயம் வதந்நேஷாம் விவிச்ய ஜ்ஞானம் ஸாப்யாடூய ஸ்பாடனீயமித்யுக்தவா ஸாப்யஸ்ய விஸ்தரேண தத்வஹிதபுரூபார்த்தானாமுக்தக்ரமேண ப்ரதிபாடகத்வப்ரகாரமப்யாஹ - இந்த யோனகைக்கு இய்யாதினா । எங்ஙனேயென்னில் முதலிரண்டு இய்யாதி । “ததூரூதே஽த்யந்தகூடாவிசாதிவிசாதிஸுஸ்ப- ஷஜீவாதிவாச: பஸ்சாத்ஸமூத்யாதிக்கை ரகஸ்தி ரஹிதஹித: கார்யதாப்நெந்திராதி: । தோஷாதிஷூய தூதூயே ஸவஹூதிதர- யோஸ்த்ரிக்ரங்ங்ங்ங்ங் காதுபோஸாரோஹப்ரஸாவோத்க்ரமஸரணி஫லான்யந்திமே சிந்திதானி ॥” இயுத்தரீத்யா ப்ரதமே஽டியாதி வ்யுத்புத்திஸமர்த்தநபூர்வகம் ஸகவதோ ப்ரஹ்மாதிஸஹ்வாச்யத்வம், நிஸிலஜகதேககாரணத்வம்

(சா.வி:) ப்ரதானோபாய இதி ஸாஹ்யோபாயபரதமகோ வாக்யார்த்த: - ஂதேன நமஸஸஹ்வஸ்யார்த்தஹேதா: நாராயணாய ஸ்யாமிதி பதாடியாஹரேண கைங்ஞ்யபரததயா சரமவாக்யார்த்தோ த்ரஸ்தவ்ய: । க்ரமத்தோடே சேர்த்தியுண்டு க்ரமேண ஸங்ங்ங்ங்ங் சதிஸ்திதி - அடியாத்மஸாஸ்த்ரஸ்ய தத்வோபாயபுரூபார்த்தப்ரதிபாடகக்ரமமாஹ । எங்ஙனேயென்னில் இதி । தலைக்கட்டிற்று, ஸமாபிதம் । கிமிஹாடியாத்மஸாஸ்த்ரஸங்ங்ங்ங்ங் த்யாஸங்ஞ்ய உபாஸனா -

(சா.ஸ:) அஹ்யஹிதத்வநியாமகமபேகிதார்த்தபூஷகல்யவத்வகூதம் ஈாரீரகஸாரூப்யமஸ்தீத்யுபபாடயதி - இந்த இய்யாதினா - தலைக்கட்டிற்று, நிஙமிதம் । - ப்ரபந்நம் ப்ரத்யபி ஈாரீரகஸ்யோபஜீவ்யத்வப்ரகாரம் -

(सा.सं:) दर्शयति - आम्(क) इत्यादिना ।

மூ: - முன்றாம் அடியாத்தில வுராயபாத்திலும் அபயலி஑பாத்திலும் ஸொன்ன ஸஸாரடோஷமும் ஸரணனுடைய ஹேயபுத்யநிக கல்யாணைகதானதவமும் முமு஑ுவான இவனுக்கு அவஸ்ய ஑ாதவ்யம் - மூன்றாம் பாத்தில ஁பாயமாக஑ ஸொன்ன ஁பாஸனபேதங்களை அவற்றுக்கு அதிகாரிகளானவர்கள் அநுஸிக்கக் கடவர்கள் - அகி஑்னனான அதிகாரி தனக்கு அவற்றின் அருமையைக் கண்டு “நானா ஑ப்தாதிபேதா - விகல்பா஁விஸிஸ்டபலதவாத்” என்கிற அதிகரணங்களிற் ஸொன்ன கட்டளையிலே வித்யானுரவ்யாவுத்தமாய் அவை கொடுக்கும் மோ஑த்தைக் கொடுக்குமிடத்தில் -

(ஸா.தி:) கர்தவ்யமாகிலுமிரண்டு அதிகாரிகளுக்கும் ஑ாதவ்யமென்கிறார் - மூன்றாம் பாத்தில இதுபாதிதயால். பக்திநிஸ்டனுக்கு துதீயபாதி பக்த்யுபாயாபாதிதார்த ஑ாதவ்யம் । அகி஑்னனுக்கு பக்திதுஷ்கரதவென த்யா஑ார்தமாகவும் இந் ந்யாஸமுபாதிதார்தமாகவும் ஑ாதவ்ய மென்றபடி - இப் பாத்தில ஑்வதந்ந ப்ரபுத்திநிஸ்டனுக்கு ஁ப஑ிவனபுரகாரத்தைக் காட்டுகிறார் - அகி஑்னனான இதுபாதி -

(ஸா.ஸா:) அருளி஑ ஑ெய்கிறார் - மூன்றாம் அடியாத்தில இதி । ஆனாலும் மூன்றாம் பாதிம் ஁பாஸனபுரமாகையால் ப்ரபந்னுக்கு அது அநுபயுத்தமன்றா? அ஑க்யதானுஸந்நானமுதென அகி஑்நந்யுர-பாதிக்காரிஸி஑்நயத்யா ஁பயுத்தமென்னிலப்பா அநுஸானாபயுத்தமாகையாலே அநுஸானலக்ஷணாபுராமாண்ய ப்ரஸ஑்஑ியாதா என்னவருளி஑ ஑ெய்கிறார். மூன்றாம் இதி - ஆனாலும் அகி஑்நனுக்கு துதீயதுதீயபாதிமநுபயுத்தமன்றா? அ஑க்யதானுஸந்நானமுதென ஁பகாரிக்கிறதென்னில் ஆனாலும் ந்யாஸவிதீ வேதானுதபுதிபாதிதயல்லாமைபாலே ந்யாஸபுரமந்நத்துக்கு ததிநுரூப்ய் துர்தபமாகாதா? என்னவருளி஑ ஑ெய்கிறார். அகி஑்நனான இதி - நானா஑ப்தாதிபேதாதிக்கல்பா஁விஸிஸ்டபலதவாதிதுபாதி ஑ூத்ரங்களிலே ப்ரபுதிவிதீத்யும் ஑ூதிதீதயாகையாலே ப்ரபுதியும் வேதானுதபுதிபாதி என்று கருத்து -

(ஸா.வி:) அகி஑்நனான இதி - அகி஑்நந்யாதிக்காரவான் - அருமையை, அயா஑்யதாம் - நானா஑ப்தாதி பீதாதித்யஸ்திந் ஑ூத்ரே த஑ரவித்யாபகாஸலவித்யாதிநா கிமீக்யமுத பீத இதி விஸயே வேதஸ்ய ப்ர஑்ண ஁கதவாத்வேதஸ்யேவ வித்யாரூபதவாதிவிதீதீத்யமிதி பூாஸே தத்தபுரகரணாதி஑த ஑஑தேககாரணதவாதி விஸேஷணவிஸிஸ்டப்ர஑்யவிஸயே வேதநாவபாதி ஑ப்தாதிபீதாதுபுரஸ்பரம் பீத இதி ஑ி஑்நானுதகரணாததந்யாதென ந்யாஸவித்யா அபி பீத இதுபிபூாய: । விகல்பா஁விஸிஸ்டபலதவாதிதி । கி வித்யானா் ஑முத்ய: ? ஁த விகல்ப இதுதர பலீக்யாதேகஸ்வர஑ாதிநர்஑பூர்தமாஸா஑்ரி஑ாதிநா் ஑முத்யவதஸமுத்ய இதி பூாஸே ஑்வர஑்ய பரிமிதபலதவாதித்யஸ்தவார்த ஑முத்யே஁பி஑ ப்ர஑்யாபூாஸேஸுரதம்யவி஑஑ைக்யா வித்யா ததபலே ஑ாதிதே வித்யானுதரஸ்ய ப்ரயா஑நானுரபாவானுஸானவிகல்ப ஁வதி ஑ி஑்நானுததிம் । தந்யாதென ந்யாஸவித்யா:

(ஸா.ஸ:) அவஸ்ய ஑ாதவ்யமிதி ஑ாஸாரிகபலவிர஑ நிவீதாதி பூர்த்யதமவஸ்ய விதாரணியமித்யத: - மூன்றாம் இதி - ஑ுணாபஸ஑ாரபாதி: கருதநா஁ப்யேகவித்யா நிஸுத்யானுஸானாபயுத்தா஁பி தத்ததித்யா-ஸுதத்ததித்யாநுஸுத்யதவ஑ானமுதபாதித்யந் ப்ரபந் ப்ரத்யபி ஑பல இதி பாவ: - ஁ந ப்ரத்யபி கதம் தஸ்ய ஑ாபல்யமிதி தாதி ஁ப஑ிவ்யதவபுரகாரமுபபாதித்ய - அகி஑்நனான இதி - ஑தித்யாதித்யாப்யேபு தத்ததுணவிஸிஸ்டபலத்யபுரத்யயாவுத்யபித்யாதிதவென ஑ப்தாதிபீதாஸஸ்பாதி: - ந்யாஸநப஑நயாஸுத ய஑திதத்யாதிவ பீதாஸிஸுத இதி ஑ூதித்யு வித்யானுரவ்யாவுத்தமாய் இதுதி: ।

மூ: - நிரபேக்ஷமுமான ந்யாஸத்தையே பற்றக்கடவன் - நா(லாம்)ன்காம் பாடத்திற்சொன்ன வர்ணாஸ்ரமதர்மங்களை உபாஸனநிஷன் “சஹகாரித்வேன ச” என்கிறபடியே வித்யாபரிகரமாக அநுஷ்டிக்கும் - ஸ்வதந்ந்ரப்ரபுத்திநிஷன் “விஹிதத்வாஞ்சாஸ்ரமகர்மாபி” என்கிறபடியே ஸ்ரீமதாஜாஸித் த்மென்று ஸ்வய் ப்ரயோஜனமாக அநுஷ்டிக்கும் - இப்படியா(னால)கையால் ஸாரீரகத்திற்சொன்ன ஸ்வரூபோபாய புருஷார்தங்கள் எல்லாம் ஸ்ரீமதஷ்டாஶரான்த்ஸ்த்ரங்கள் - இதில் அர்யபஞ்சகாடிகள் கிடக்கிற வகுப்பெல்லாம் கீழே சொன்னோம் -

(ஸா.டீ:) தூதீயாடியாஞ்சதூர்த்தபாடத்தின் அர்யம் உ஡யர்க்கும் அநுஷ்டேயமாகிலும் அநுஷ்டானப்ரயோஜனம் ஸித்நமாயிருக்குமென்கிறார். நாலாம் பாடத்தில் இதுயாடி - ஆகையால் ஸாரீரகஸாஸ்த்ரார்ய்மெல்லாம் ஸ்ரீமதஷ்டாஶரான்த்ஸ்த்ரமென்று மிகவும் உபஜீவ்யமென்று சொன்னதை நிகமிக்கிறார் - இப்படியா(னால) இதுயாடி(னால)கையால் இதுயாடி - ஸகலஸாஸ்த்ரார்ய்மான அர்யபஞ்சகம் இதிலிருக்கும் க்ரமத்தை கீழே அர்யபஞ்சகாடிகாரத்திலே சொன்னோமென்கிறார். இதிலென்று -

(ஸா.ஸா:) இனி அங்ஙபாடமுபாஸனாங்ஙதயா தர்மானுஷ்டானபரமாகையால் ப்ரபந்நனுக்கு அநுபஜீவ்யமன்றோ? விஹிதத்வாஞ்சாஸ்ரமகர்மாபி என்கிறபடியே நாலாம் பாடமாஜாஸித் த்மதர்மானுஷ்டானபரமாகையால் ப்ரபந்நோபஜீவ்யமென்னிலப்போது “சஹகாரித்வேன ச” என்கிற ஸூத்ரமஸங்ஙதமாக ப்ரஸங்ஙயாதோ? என்ன ஂகார஡ேதேன இருவர்க்கும் அநுஷ்டேயதர்மபரமாகையாலிருவருக்கும் உபஜீவ்யமென்று சொல்லுகிறார் - நாலாம் இதி - இப்படியாகில் ஸாரீரகத்திற் சொன்ன ஡க்தியோங் மூலமந்நத்தில் சொல்லாமையாலே மந்நத்துக்கு ஸாரீரகைகரூப்ய் கூடுமோ? என்கிற ஸங்ங்ஙயைப் பரிஹரித்துக் கொண்டு உக்தார்ய்த்தையே உபஸஹரிக்கிறார் - இப்படியானால் இதி - ஸாரீரகத்திற்சொன்ன ஸ்வரூபோபாயபுருஷார்தங்களெல்லாமென்று நிர்தேஸிக்கையாலே ஡க்தியோங்மும் ஸதூரகாடூரகப்ரபுத்திபரநமஸ்ஸிலே அந்நர்த்தமென்று கருத்து. அந்யதாயெல்லாமென்கிற அதிகநிர்தேஸவீர்யர்த்த் ப்ரஸங்ஙிக்கும். ஆனாலும் ஸாரீரகைகரூப்ய் கூடுமோ? “வதந்தி ஸகலா வேடா:” என்கிறபடியே அர்யபஞ்சகமும் ஸாரீரகப்ரதிபாஞ்மமாகையாலே தடீகரூப்ய் ஸித் த்ரயர்ய்மர்யபஞ்சகமும் மந்நத்திலே ப்ரதிபாஞ்மாகஶ் சொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இதில் இதி -

(ஸா.ப்ர:) எவ் ஸாரீரகே ப்ரதமத் திகப்ரதிபாடித் ப்ராப்யஸ்வரூப், வீராக்யபாட ப்ரதிபாடித் ப்ராபூஸ்வரூப், த்ராதிகரத் விரோ஢ிஸ்வரூப், தூதீயஸ்ய தூதீயபாடேன ப்ரதிபாடித்முபாயஸ்வரூப், ஞதூர்த்தே ப்ரதிபாடித் ஑லஸ்வரூப் ஞ மந்நே குத்ர ப்ரதிபாஞ் த இதுத்ர த் த்ரதிபாடகத்வப்ரகாரோ஢்ர்யபஞ்சகாடிகாராடிபு தர்ஸித் இதுஹ । இதில் அர்யேதுயாடிநா ।

(ஸா.வி:) அபி நிரபேக்ஷஸா஢னத்வமித்ய஡ிப்ராய: - ந்யாஸத்தைப் பற்றி, ந்யாஸ் ப்ரதி । கடவன், அநுஷ்டாடா ஡வேத் - அகிஷ்ணனான அதிகாரி கடவன் இதி ஸ்஡ந்஢: । அதோ஢்யா஢ிகாரிண உபாஸனஸ்வரூபமபி த்யாஜ்யத்வேன ஜாதவ்யமிதி ஡ாவ: - அதோ வேதான்த் ஸாஸ்த்ரார்ய்ஸங்ஙஹோ஢்ய் மந்ந இதுபஸஹரித் - இப்படியானால் இதி - கிடக்கிற வகுப்பெல்லாம், ஸ்஡஡த் தி஡ாங்ஸர்வ: । -

(ஸா.ஸ:) வி஑ல்ப஑லித்ஸ்வதந்நோபாயத்வகீர்தனம் நிரபேக்ஷமுமான இதி ததா ஞ ஸ்வாஸக்யத்யாஙேன ஸ்வஸக்யவித்யாபரிங்ஙஹய தூதீயபாடஶ்ஞோபஜீவ்ய இதி ஡ாவ: - ஞதூர்த்தாங்ஙபாடோபயோங்ரகாரமாஹ - நாலாம் இதி - “இதி ஸாரீரகஸ்தாப்யமிஹ ஞாபி வ்யஸ்தித்” இதுக்தமிஹ நிகமயதி - இப்படியாகையால் இதி ।

(सा.सं:) निरूपितान्वाक्यार्थभेदान्परिगणय्य निगमयति । ॐपपप इति - वृत्तिः शेषवृत्तिः । परसंबन्धविधिरन्वयः । स्वसंबन्धनिषेधो व्यतिरेकः । तदुभयमुखेनेत्यर्थः - प्रधानमात्रं शाब्दतया - एवं मन्त्रार्थोक्त्या परकीययोजनानिरासोऽप्यर्थसिद्ध इत्याह ।

மூ: - மற்றுள்ளனவையும் ஆர்த்தமாகக் கடவது - “ததேவ் பதவாக்யார்த்தேஸ்தத்வவிதூர்ஷிதீ: |
ததத்குடூஷ்டி கதீதத் நிரஸ்தத் யோஜனாந்தரம் ||”

இத்திரு மந்நத்தில் பாஹுகுடூஷ்டிமதங்களால் கலக்கவொண்ணாத தெளிவுடையவனை -
“ப்ராஜா ப்ராஸாதமாஹ்ய ஹஸோச்யஸஸோசதோ ஜநாந் |
பூமிஸ்தானிவ ஸைஸ்தா ஹ்யஜாந்ப்ராஜ:ப்ரபஸ்யதி ||” என்கிறது. -

(சா.தீ:) வெளியிடுகிறார் - இத்திரு மந்நத்தில் இत्याதிவாக்யங்களால். ப்ராஜாப்ராஸாதமாஹ்ய என்னும்
ஸலோகமுமிவன் விஸயமென்கிறார். இத்திரு மந்நத்திலென்று. ப்ராஜாபதேந ஸ்ரீமதபூஷ்டிமந்நார்த்தஜ்ஞான்
சொல்லப்படுகிறதென்றபடி - ஜானேந ஹீந: பஸுபிஸ்சமான: என்கிறவிடத்தில் ஜானமும் திரு
மந்நார்த்தஜ்ஞானவிஸேஷபரமென்கிறார் -

(சா.ஸா:) இப்படி அவரவர் சொன்ன யோஜனாந்தரமும் உபாடேயமாகில் மதாந்தரஸ்த்ரம் சொன்ன
யோஜனையும் ப்ராஹ்மாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ததேவமிதி | தத், தஸ்தாத் - எவம்,
உக்தப்ரகாரேந | தத்வவிதூர்ஷிதீ:, ஹேதுபர்த்தவிஸேஷணம் - ஸ்ரீபாஷ்யகாராதிதீர்ஷிதீ: பதவாக்யார்த்தீ: -
ததத்குடூஷ்டிபி:, ஷட்கூராதி குடூஷ்டிபி: கதீதத் - “யாஸ்ச காஸ்ச குடூஷ்டய:” இதி நிந்நிதிகுடூஷ்டி
கதீதத்வாஹ்யோஜனாந்தரம் நிரஸ்தமென்று கருத்து - இப்படி குடூஷ்டிகதீதத் நிரஸ்தமென்று சொன்னது
கூடுமோ? அவர்களையும் ப்ராஜாப்ராஸாதமாஹ்ய என்றும், ஜானேந ஹீந: பஸுபி: சமான: என்றும்,
அந்வயவ்யதிர்காப்யா ப்ராஜாராக ஸ்துதிக்கையாலே மந்நார்த்தஜ்ஞானமாத்த்ரத்தாலே தந்நிராஸம் கூடுமோ?
ப்ராஜாப்ராஸாதமித்யாதிவசனம் மூலமந்நார்த்தஜ்ஞானவத்பர மென்னிலப்போது மூலமந்நார்த்தஜ்ஞானவானும்
குடூஷ்டிமதங்களாலே கலங்கி ஸோகிக்கையாலே ப்ராஜாப்ராஸாதமாஹ்ய அஸோச்ய: என்கிறது பாதிதமாக
ப்ராஸாஜ்யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்திரு மந்ந த்தில் இत्याதிநா | பாஹுகுடூஷ்டிபி:ஸாநாந்
ஸாரதமமூலமந்நார்த்தஜ்ஞானத்தை யேப்ராஸாதமாக நிரூபித்து ததாரூ஢்ணாய்க்கொண்டு அஸோச்யனானவிவன்
விபரிதஜ்ஞானிகளான குடூஷ்டிகளை ஸைஸ்தஸ்தன் பூமிஸ்தஜநங்களை மக்ஷிகாப்ராபாராக எண்ணுமாப்போலே
அதிஹேயமாக வெண்ணாநிற்குமென்றபடி. -

(சா.ப்ரா:) ததேவமித்யாதி - ப்ராணவகதாகாரமகாரயோஸ்சாமாநாதிக்கரண்யேநைக்ய பரத்வேநாவஹாரணார்த்தஸ்யோகாரஸ்ய
பேதவ்யாவர்த்தகத்வேநோத்தரபதயோர்மகாரார்த்தே நாராயணஸேஷத்வநிவர்த்தகத்வேந சான்வய இत्याதி மதாந்தரயோஜனா பஹுப்ராண
விஸோதாதிபிநிர்ஸ்தா வேதிதவ்யேதி பாவ: - ஸ்வோக்தப்ரகாரேநாபூஷ்டிமதார்த்தத்த்வஜஸ்ய ஸவீ: பூஜாகரணார்த்த
தாஹ்யஜ்ஞானஸூந்யதயா ஷாஸ்த்ரேஸு நிந்நிதவிஸயே தஸ்ய க்ரூபா ஸ்யாதிஸாபபூஜாபரத்வாபாவேந அஜகர்த்தக ஸ்வவிஸய
மானாவமானயோஸ்துல்யத்வம் ச ததஜ்ஞானஜாபகம் வதந் (ததந்?) தாப்யா தஸ்யாபூஷ்டிமதே ப்ராதிஸ்திதத்வம் ஜாந்வா
தாஹ்யா அவஸ்யம் பூஜநீயா இத்யபிப்ராபேணாஹ - இத்திரு மந்நத்தில் இत्याதிநா |

(சா.வி:) இத்திரு மந்நத்தில் இதி | கலக்கவொண்ணாத தெளிவையுடையவனை,
காலுப்யரஹிதஜ்ஞானவான் - ப்ராஜேதி - எதந்மந்நஜ்ஞானமேவ ப்ராஜாஸத்யார்த்த: - அஸோச்ய:, ஸிஹ்யார்த்தத்வாத்கத-
மயமந்தரேதி ஜ்ஞானிபிந் ஷோசநீய: - ஜானேந ஹீந இத்யபிபிபிதமேவ ஜ்ஞானம் விவக்ஷிதமித்யாஹ |

(சா.ஸ:) ததேவமிதி - லோகே ஜ்ஞானவத்ப்ராஸா தத்ரஹிதநிந்நாபராணி ச உக்தவித்யா மந்நார்த்தஜ்ஞானவै-
ஸ்யவிஸயாணித்யாஹ | இத்திரு மந்நத்தில் இதி - ப்ராஜாவத்ரிஸோச்ய: - பூமிஸ்தான் ஸைஸ்த இவ அஜ்ஞான்
ஜாந்ஸோசதே |

மூ: - “ज्ञानेन हीनः पशुभिः समानः” என்கிறவிடத்தில் ஜானமென்கிறது இத்தெளிவை - இப்படித் தெளிந்தவன்

“न प्रहृष्यति सम्माने नावमानेऽनुत्पद्यते । गङ्गाहृद इवाक्षोभ्यो यस्स पण्डित उच्यते ॥”

என்கிறபடியே மானாவமானாடிகளிற்கலங்கான். இத்திரு மந்திரத்தில் யதார்த்தஜ்ஞானமும் நிஷையமுடையவனை ஆடரிக்கும் देशத்திலும்

“यत्राष्टाक्षरसंसिद्धो महाभागो महीयते । न तत्र सञ्चरिष्यन्ति व्याधिदुर्भिक्ष तस्कराः ॥”

என்கிறபடியே ஒரு दोषமும் வாராது - இஃ ஸ்லோகத்தால்

“रागादि (रोगान्) दोषान् सततानुषक्तान् शेषकायप्रसृतान् शेषान् ।

औत्सुक्यमोहारतिदान् जघान योऽपूर्ववैद्याय नमोऽस्तु तस्मै ॥

என்று आयுर्वேதவிக்ருக்கள்

(சா.தி:) ஜானேனேதியாயால் - व्याधिदुर्भिक्षतस्करा: என்கிற பதங்களுக்கு அর্থமருளிச் செய்கிறார் - இஃ ஸ்லோகத்தால் இத்யாதியால் -

(சா.ஸ்வ:) இப்படி बाह्यकुदृष्टिक्षोभानर्ह मन्त्रार्थज्ञानத்தை ப்ரஸங்கிக்கக் கூடுமோ? தாதுஜ்ஞானவிசேஷத்துக்கு ஜாதிவிசேஷமில்லாமையாலே அது துர்ஜ்ஞானமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி इति - यादृशमन्त्रार्थज्ञाने सि मानावमानादौ न चित्तविकारः । तादृशज्ञानमे क्षोभानर्हतया-स्तावकवचनविषयमेன்று கருத்து. இந்த வచனங்களிலே ப்ராதிசெவ் சாமான்யமாகையாலே மூலமந்திரார்ஜ்ஞானவத்பரமென்று நியமிக்கக்கூடுமோ? என்ன கைமுத்யந்யாயமருளிச்செய்கிறார். இத்திரு மந்திரத்தில் इति । இப்படி व्याधिदुर्भिक्षतस्करादिदोषं வாராதென்று சொல்லப்போமோ? அது ப்ரத்யக்ஷவாதிதமன்றோ? என்ன व्याध्यादिशब्दार्थ மருளிச் செய்கிறார் - இஃ ஸ்லோகத்தால் इति । रागादीति । “कामक्रोधस्तथालोभः” इत्युक्तान्त्रीन् - रागः, औत्सुक्यदः । क्रोधः, मोहदः । लोभोऽरतिदः என்றபடி -

(சா.ப்ர:) नन्वेवमष्टाक्षरार्थतत्त्वज्ञाराधनस्यैहिकफलसाधनत्वे प्रपन्नानां तद्विरक्तत्वात्प्रपन्नैरष्टाक्षरनिष्ठपूजनं न क्रियेतेत्यत्राह - இஃ ஸ்லோகத்தால் இத்யாதினா - रागादीति द्वेषलोभादय आदिशब्दार्थः - एकस्मिन् जन्मन्यपि विषयभेदेन रागादीनामानन्त्याज्ज्ञानान्त्याच्चाशेषपदस्य द्विरक्तिः । औत्सुक्यम्, उत्कटोत्कण्ठा - आभुक्त्वास्थातुमशक्यावस्थेति यावत् - मोहः, अज्ञानम् अरतिः रतिस्तुष्टिः प्रीतिरितियावत् - तदभावोऽरतिरप्रीतिः - एषां जनकत्वाद्वागादयो व्याधय इति भावः “अविद्यः प्राकृतः प्रोक्तो वैद्यो वैष्णव उच्यते” इत्यादिषु -

(சா.வி:) ज्ञानेनेति । ज्ञानिनो यल्लक्षणमुक्तं तदस्यैवेत्याह - இப்படி தெளிந்தவன் इति एवमष्टाक्षरार्थज्ञानवदादृतदेशेऽपि रागादि दोषा न प्रसरन्तीत्याह । இத்திரு மந்திரத்தில் इति - अष्टाक्षरार्थज्ञानवदादृतदेशेऽपि व्याधिदुर्भिक्षतस्कराणामनभवसिद्धत्वात्केवलं स्तावकमात्रं वचनमिदं मित्यत्र वचनतात्पर्यं माह - இஃ ஸ்லோகத்தால் इति । न विद्यते पूर्वो यस्मात्सोऽपूर्वः ।

(சா.ச:) मन्त्रार्थज्ञानवैशद्ये किं चिह्नमित्यत्राह - न प्रहृष्यतीति - मन्त्रार्थज्ञानवैशद्यवतः प्रभाव माह - இத்திரு மந்திரத்தில் - प्रमाणोपपत्तिभ्यामिदमिह व्याध्यादिकमिति दर्शयति - இஃ ஸ்லோகத்தால் इति - रागादिदोषान्, कामाद्यरिषड्वर्गान् - तत्र कामलोभावौत्सुक्यादौ - मोहमदौ प्रबलमोहदौ । मात्सर्यक्रोधावरतिदौ । इह विष्णुवासुदेव पदयोरपि व्याख्यातप्रायत्वमाह ।

மூ: - **ப**ுதானவ்யாதி**க**ளாக வெடுத்த ராகா**தி**களும், **ச**த்துக்களுக்கு **ச**ுரீஎன்றோதப்பட்ட **ஜ**ானசம்பத்தினுடைய **ச**ங்கோ**ச**மும், **வ**ாஹ்யதஸ்கராக்கு நிலமில்லாத **அ**த்மாபஹாரா**தி**களைப் பண்ணும் **ம**ஹாதஸ்கரான **அ**ஹங்காரா**தி**களும் **ந**டையாடாதென்றதாயிற்று - இத்திருமந்**ந**த்தில் அறுதியிட்டபொருளே **வி**ஷ்ணுவாசுதேவ**ச**த**வி**சி**ஷ்**ங்களான **வ**்யாபகமந்**ந**ா**ந்**ரங்களுக்கும் பொருள் -

“व्याप्तिकान्तिप्रवेशेच्छास्तत्तद्वातुनिबन्धनाः ।

परत्वेऽभ्यधिका विष्णोर्देवस्य परमात्मनः ॥”

என்று அஹிர்வ்யாடிகள் நிர்வசனம் பண்ணினபடியே “விபுல் வ்யாஸௌ, வச கான்தௌ, விச
 ப்ரவெசனே, இஷு இச்சாயாம்” என்கிற ஧ாதுக்களிலே நிஷ்பन्नமான விஷ்ணுசுப்தத்திலுள்ள
 பொருள்களும் வாசுதேவசுப்தத்திலும் -

(சா.தி.) வ்யாதிகளாவன? சંஸாரராगाடிகள் - दुर्भिक्षமாவது? ஜ்ஞானசंपत्सङ्कोचம் “சாஹி ஶ்ரீரமூதா சதாம்” என்கையாலென்கை - तस्करராவார், आत्माபहाराடிகளைப் பண்ணும் அஹங்காரமமகாரங்களென்றபடி - இத்திரு மந்ந்தின் அर्थ வ்யாகமந்நாந்ரங்களுக்கும் பொருள், ஏற்றறில்லையென்றத்தை உபபாடிக்கிறார் - व्याप्तिकान्तीत्याதியால் - परत्वे, परत्वविषये । परत्वद्योतका அதிகா गुणाः विष्णुशब्देनोच्यन्ते என்றபடி - व्याप्तिकान्तीत्यादिश्लोकத்தின் அর্থத்தை பிரகாசிப்பிக்கிறார் - विषुल्व्याप्ति इत्याதியால் -

(சா.ஸ்வா:) ராगादिदोषமும் ஜானசம்ப்ரத்சங்கோசமும் அஹங்காராदிகளும் க்ரமென வ்யாஹாதிஷ்ட்யாதிமென்று கருத்து - ஆனாலும் த்வாடசாஹர, ஷடஹர, வ்யாபகாந்தரங்களிலே அதிகார்யமுண்டாகில் மூலமந்த்ரத்துக்கு அதில்லாமையாலே அபகர்ய வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இத்திருமந்த்ரத்தில் இதி - மூலமந்த்ரார்த்திரக்தார்த்தகத்வம் வ்யாபகாந்தரத்துக்கில்லையென்று கருத்து - ஆனாலும் வ்யாபகாந்தரங்களிலே விஷ்வாதிஷ்டமநேகதாதுநிஷ்பந்நமாகையாலே அதிகார்ய சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - வ்யாசிதி । -

(सा.प्रः) स्वसान्निध्यात्पीडाकरदोषनिवर्तकत्वप्रवृत्तिनिमित्तकवैद्यशब्दवाच्यत्वस्य स्वाश्रिताना-मापादकतया निरुपाधिकवैद्याय भगवत इत्यर्थः ॐ कृत्तुं अहे बुद्धिय मन्त्रं मे गोपाय यमृषयस्त्रयीविदा विदुः । ऋचस्सामानि यजूंषि साहि श्रीरमृता सताम्” इत्यधीतमित्यर्थः । अस्यां श्रुतौ वेदार्थतत्त्वज्ञानस्य तच्छब्देन परामृश्य सम्पत्त्वेन निर्देशादिति भावः । अक्तं नारायणशब्दार्थं सर्वं विष्णुवासुदेवशब्दयोरतिदिशन् अतिदेशज्ञापकं किञ्चित्तुल्यार्थत्वं प्रदर्शयति । ॐ कृत्तुं मन्त्रं कृत्तुं इत्यादिना ।

(सा.विः) अनादिवैद्यः, रागादिरोगनिवर्तक इत्युक्तत्वादिह रागादय एव व्याधयः - “सा हि श्रीरमृता सताम्” इत्युक्तत्वाद् ज्ञानालाभ एव दुर्भिक्षम् - आत्मापहारादिकारित्वादहङ्कारादय एव तत्स्कराः - एतेन सन्तीति भावः - विष्णुषडक्षर वासुदेवद्वादशाक्षरयोर्व्यापकमन्त्रयोरयमेवार्थस्तत्र तत्र प्रतिपादितः - कृत्स्नोह्यर्थो नारायणशब्दार्थैकदेशभूत इति श्रीमदष्टाक्षरमन्त्र एव सर्वोत्तम इत्याह ।

இக்கீரு மन्ருக்கீல் இति - அருகியிட்டபொருளை, நிश्चितार्थ एव । व्याप्तीति - परत्वे, परत्वविषये - अभ्यधिकाः, परत्वद्योतकाधिकगुणाः - विष्णुशाब्देनोच्यन्त इत्यर्थः ।

(सा.सं:) व्याप्तीति । परत्वद्योतका अधिका गुणा विष्णुशब्दोक्तस्येत्यर्थः - सर्वत्रासाविति श्लोकार्थः ।

மூ: - “வசதி வாசயதி” என்றும் “தீவ்யதி” என்றும் தோற்றினை சர்வவ்யாபகத்வம், சர்வாதாரத்வம், தத்ரததோஷரஹிதத்வம், க்ரீடாவிஜிगीषாதிமத்வம் என்கிற அகாரங்களுமெல்லாம் நாராயணशब्दार्थத்திலே ஁கதேசம் -

“ऋचो यजूंषि सामानि तथैवाथर्वणानि च ।
सर्वमष्टाक्षरान्तस्स्थं यद्यान्यदपि वाङ्मयम् ॥”

என்கையாலே இத்திரு அஷ்டாக்ஷர மே முமுக்ஷுக்களுக்கு தத்வஹிதானுபந்திகளான சர்வபிஷிதங்களுக்கும் ப்ரகாசகம் -

“ऋचो यजूंषि सामानि योऽधीतेऽसकृदञ्जसा ।
सकृदष्टाक्षरं जप्त्वा स तस्य फलमश्नुते ॥”

என்கையாலே இதினுடைய சக்ருதஞ்ஞாரணம் சர்வவேதஜபதுல்யம் -

(சா.தீ:) தீவ்யதி என்றும் என்றது வாசுதேவशब्दத்தின் தேவशब्दार्थம் - தத்ரத தோஷரஹிதத்வாத்யும் தீவ்யதி வ்யஸ்திதாத்வர்த: ।

(சா.ஸ்வ:) நாராயணேதி - “நரஸம்பந்தினோ நாரா:” இத்யாதி பஹுவிதவ்யுத்பத்திஸித்த்யைக்தேசமென்றபடி - ஆனாலும் வ்யாபகாந்த்ரமும் தத்வஹிதபுருஷார்த்தப்ரகாசகமாகையாலே முமுக்ஷுவுக்கு உபாதேயமாகையால் அதுவும் வ்யாஹ்வேயமாக வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஋ச இதி । வ்யாபகாந்த்ரம் தத்வஹிதாதிப்ரகாசகமானாலும் ததனுபந்தி சர்வபிஷித ப்ரகாசகமல்லாமையாலே இதுவே வ்யாஹ்வேயதயா உபாதேயமென்று கருத்து - இப்படி அர்த்தகூதோத்கர்ஷமாத்த்ரமன்றிக்கே இம் மந்த்ரத்துக்கு ஸ்வரூபகூதோத்கர்ஷமுமுண்டென்றருளிச் செய்கிறார் - ஋சோ யஜூ்ஷிதி - சர்வவேதேதி - அசக்ருததீதி என்று சொல்லுகையால் அதீதி இதிபதம் ஜபபரமென்றபடி - சக்ருதஷ்டாக்ஷரம் ஜப்த்வேத்யத்ர சக்ருத்பத சமபிவ்யாஹாரத்தால்

(சா.ப்ர:) பதி க்ருதிஸ்த்யாபாவா஘்ரேயாதிதர்மாதிதேசே ஁ஷ்டாகபாலத்வாதிதர்மதௌல்யஸ்யேவார்த்ததௌல்யஸ்யார்த்தாதி தேசப்ரயோஜகத்வமिति भावः । நாராயணபதே பஹுவ்ரீஹிஸமாசேன வ்யாஸி ப்ரவేశयोस्तत्पुरुषसमासार्थभूतप्राप्यत्वेन “परञ्ज्योतिरुपसंपद्य - आदित्यवर्णं तमस्तु पारे” இத்யாதி ப்ரமானானு஘்நயாத்காந்த்ரேபத்யார்த்தாணம் ப்ரத்யயாந்த்ர நாராயணशब्दार्थேன காரணத்வென “सो कामयत - स तपो तप्यत” இத்யுத்தஸத்யஸங்கல்பரூபேஞ்ஞாயாசச சித்தேஸ்தத்புருஷேனே சர்வவ்யாபகத்வசர்வாதாரத்வயார்பி சித்தே: “सर्वसंबन्धिनो नारा नरस्स पुरुषोत्तमः - अनशनन्नन्योऽभिचाकशीति” இத்யாஞ்ஞானு஘்நயேன நரशब्दादेव हेयप्रत्यनीकत्वादेरपि सिद्धेश्चैषां विष्णु वासुदेवशब्दार्थानां नारायणशब्दार्थैकदेशत्वमिति भावः - एवं சர்வமந்த்ரான்த்ரார்த்த஘்ரத்வாத்கூத்ஸநவேதார்த்த ஘்ரத்வாஞ்ஞாயமேவ முமுக்ஷூபாதேயதம இத்யாஹ - ஋சோ யஜூ்ஷித்யாதிநா - அத்யாயாஸசாஹ்யஸ்யாப்யநாயாஸேன சாஹகத்வாத்முமுக்ஷுணாமயுபாதேய இத்யாஹ - ஋ச இத்யாதிநா - அதீதி இதி அசக்ருதிதி பதஞ்ஞேத: - உத்தரத்ர சக்ருதித்யுத்தே: - நந்வநவரதமஷ்டாக்ஷரம் -

(சா.வி:) தீவ்யதி என்றும் இதி । வாசுதேவशब्दगतदेवशब्दार्थ: - ப்ரதமம் இத்திரு மந்த்ரமாத்ரவ்ணகடா-ஞ்ஞுபநிஸ்துத்தகங்களிலும் இத்யாரஹ்ய ப்ரவூத்யபிஷித ப்ரரோசநார்த்தம் ப்ராமாண்யம் ப்ரபாவசச ப்ரதிபாதிதம் - இடானி விஸ்வாஸதூதீக்ரணாய ப்லப்ரஸாஸாஹ - ஋சோயஜூ்ஷி சாமானித்யாதிநா - நந்வேதமந்த்ரஜபத்ய சர்வவேதபாராயண -

(சா.ஸ:) வசதி வாசயதீதி । திவ் க்ரீடா விஜ்ஜிஸா வ்யவஹாரஞ்ஞுதிஸ்துதிமோதகாந்தி஘திஸ்திதி தாத்வர்த்தோ஁பிப்ரேத: - ஁கதேசத்வோபபாதனம் ஋ச இதி । - சகல்ஜப்யநேரபேக்ஷகரதா சாஸ்யாஹ - ஋ச இதி ॥

மூ: - “யஸ்ய யாவாंஸ்ச விஸ்வாஸஸ்தஸ்ய சித்விஷ்ச தாவதி ।

ஏதாவானிதி நைதஸ்ய ப்ரஹவ: பரிமீயதே ॥”

என்கையாலே தம்தாம் விஸ்வாஸதாரதம்யத்துக்கீடாக சித்விதாரதம்யமுண்டானாலும்
மஹாவிஸ்வாஸமுடையார் பக்கல் இத்திரு மன்த்ரம் அனவச்சித்ரப்ரஹவமாயிருக்கும் - இப்
ஸ்லோகத்தில் இன்னாரால் பரிச்சேதிக்க வொண்ணாதென்று விசேஷியாமையாலே

“நரநாரணனாயுலகத்தறநூல்சிங்காமை விரித்தவன் என்கிறபடியே

(சா.ஸ்வா:) ஜப்தேதி பதமுதாரணபரமென்றபடி - இப்படி வேத்ரயஜபதூயதே சொன்னாலும்
பரிச்சித்ரபலமாகையாலே இது உத்கர்ஷஹேதுவாமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - யஸ்யேத்யாதிநா
- அனவச்சித்ரப்ரஹவமென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸ்வதஸ்ஸர்வஜ்ஞான சர்வேஸ்வரனாலே
பரிச்சேதிக்கலாமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்ஸ்லோகத்தில் இதி - நர இதி - நரத்வேஸதி
நாராயணாய் - உலகத்து, ஜகத்திலே - அறநூல், துர்ஜேயார்த்தகவேதம் - வேதஸமானார்த்தகமன்த்ரத்தை
என்றபடி. சிங்காமை, விரித்தவன், கித்விதபி யதா ந சிதிலோ பவதி ததா -

(சா.ப்ர:) ஜபதாமபி பித்ருகத்வதர்ஸநாத்தூபலஸ்யாப்யஸாதகஸ்ய மோக்ஷஸாதகத்வம் தூர்நிரஸ்தமியத்ர
காரியாதிபிவ்வாதிஹாரி வைகுண்டா, விஸ்வாஸதாரதம்யாத்தா, ப்ரபலப்ராரத்வகர்மணா பலப்ரதிபந்தாத்தா,
கர்துரபேக்ஷாபாவாத்தா பலாதர்ஸநமிதி ந ஸர்வபலஸாதநத்வஸ்ய பாத்வ இத்யாஹ - யஸ்ய யாவானித்யாதிநா -
நத்வபேக்ஷாப்ரஹவஸ்ய அபரிச்சித்ரத்வமயுக்தம் । ஸர்வஜ்ஞேநாவஸ்யஜ்ஞாதவ்யத்வாத்யதா ஸர்வஜ்ஞானுபப்தேரீத்யத்ர “யந்நாஸ்யேவ
ததஜ்ஞதாமநுபுணா ஸர்வஜ்ஞதாயா விது:” இதுயுக்தரீத்யா அவித்யமானஸ்யாஹ்ணமேவ ஸார்வஜ்ஞானு -
புணமியபரிச்சித்ரப்ரஹவத்வஸ்ய ந பாத்வ இத்யாஹ - இப்ஸ்லோகத்தில் இத்யாதிநா - நர நாரணனாய்
இத்யாதி - நர நாராயணரூபேணாஸ்மிலோகே ஸநாதநதர்மபரம் ஸாஸ்த்ரம் -

(சா.வி:) தூயத்வம் தேதஸ்ஸேஷமேதந்மன்த்ரேஜைவ ஸர்வாபிஸ்திஸித்விதஸ்யாதித்யாஸஹ்யா தத்வித்யாஸானுரோதேந
ஸர்வபலசித்விதஸ்யைவேதி ப்ரமாணசித்விதமேவேத்யாஸ்யேநாஹ - யஸ்ய யாவா்ஸ்சேதி - விஸ்வாஸதாரதம்யப்ரயுக்தமேவ
பலதாரதம்யம் । ந ப்ரஹவதாரதம்யப்ரயுக்தம் । ப்ரஹவஸ்த்வநவச்சித்ரம் ஏவ - ஸத மஹாவிஸ்வாஸவதோ ஜாயதே
- அனவச்சித்ரபரமபுரூஷார்த்தரூபபலப்ராபிரிதி பாவ: । அனவச்சித்ரப்ரஹவமாயிருக்கும், அனவச்சித்ர-
ப்ரஹவதயா ஜாயமானஸ்திஸ்ததீத்யர்த்த: - ப்ரஹவஸ்ய ஸர்வபலவிஷயத்வேந ஸர்வாதிஹாரிஸாதாரணதயா தூஸ்யமானஸ்ய
விஸ்வாஸரஹிதவிஷயே நிவ்ரத்யயோகாதேவ் வ்யாஹ்யாதம் - கிம் பஹுநா? ப்ரஹவஸ்ய பரிச்சேதாபாவாதேவ
ஏதாவானிதி நைதஸ்ய ப்ரஹவ: பரிமீயதே இத்யத்ர கேனேத்யாகாஹ்யா கீநாபீதி வத்வ்யத்வாதஸஹ்யேநேஸ்வரேணாபி
ந பரிச்சித்ரத இதி வதநதாத்பர்யமாஹ । இப்ஸ்லோகத்தில் இதி - இன்னாரால், ஏதாதூஸை:
பரிச்சேதிக்கவொண்ணாது, பரிச்சேதும்ஸாக்யம் - என்னு, இதி । விசேஷியாமையாலே, இஸ்வரவ்யாவர்தக-
விசேஷணாபாவேந ஸாமான்யத உக்தத்வாதிதி பாவ: । நரநாரணனாய் உலகத்தறநூல் சிங்காமை
விரித்தவன். நரநாரணனாய், நரநாரணாவதாரஸஸ்த் - உலகத்து, லோகே - அறநூல் வேதாதி
ஸாஸ்த்ரம் । சிங்காமை, ந்யூனதாராஹித்யேந - காஸ்த்ரேநேதி யாவத் - விரித்தவன், விஸ்தாரிதவான் ।

(சா.ஸ:) ஜப்யான்தரநேரபேக்ஷய ப்ரயோஜகாமீஸ்வரேணாப்யவச்சேதும்ஸாக்யா ப்ரஹவத்வதாமாஹ - யஸ்யேத்யாதிநா -
நரத்வே ஸதி நாராயணஸஸ்த் அஸ்மிஜ்ஜகதி துர்ஜேயார்த்தகதூஸ்த்வேதார்த்தஸ்வார்த்தகமபேக்ஷாஸ்யம் ஸாஸ்த்ரம் ஸ்வயமேவ
஋ஷி: ப்ரதிபாத்திஸிஷ்யோ பூரூஷ்ச ஸந் ப்ரவர்திதவானிதி நரநாரணனாய் இத்யஸ்யார்த்த: ।

(சா.சं:) “க இத்யா வேத” இत्यுக்தோ஽ப்யநேன மனுநா சுவிடிடதோ ஢வதி ச அஸ்ய ஢்ர஢ாவ் ச஢்ரடாயதஸ்சாஹ - இம் மந்ரததுக்து இதி - அந்நணா, ஢்ராஹணா: - மாட்டு, தனம் - ச ச வேத: - அந்நி, ததந்ந: | வேதாந்ந: - தஸ்மிந் வேதாந்நே - வைத்த மந்நிரக்தை, ரஹஸ்யுபடேஹ்யம் சர்வேஸ்வரம் |

மூ: - “எட்டு மாமூர்த்தி யெண் கண்ணெண்ணடிக் கெட்டிரையெண் பிரகிருதி, எட்டு மாவரைகளீன்ற வெண்குணத்தோனெட்டெணுமெண் குணமதியோர்க்கு, எட்டு மாமலரெண் சித்தி யெண்பத்தியெட்டு யோகாங்கமெண்செல்வம்,”

(சா.தி:) அவனை திருமந்ரத்தால் அனந்ய ஸ்ரயோஜனாநாய் அநுபவிக்குமாகில் என்றும் வாழலாம், ஸ்ரமபதத்தில் ஸர்வவிதகே஑்ய ஸெற்று வாழலாமென்கை. எட்டு மாமூர்த்தி இயாதி - இப்பாட்டை ஸ்வயமேவ வ்யா஑்யான பண்ணக்கோலி முந்த அவதரிப்பிக்கிறார் -

(சா.ஸா:) மந்திரத்தால், மூலமந்ரத்தாலே - மறவாதென்றும், ஸடா - வாழுதியேல், அநுபவியா நின்றாயாகில் - வாழலாமே, அநுஸ்தானஸ்யந்தமந்ரார்த்தானுஸந்நானிரதனானாயாகில் ஸ்ரமபத ஸ்ராய்ய கே஑்ய லவ்வா வாழலாமேயென்றபடி. தயா ச ஸ்வரூபஸ்ரபாவமும் மந்ரார்த்தானுஸந்நானதவாரா மோ஑்யஸ்யந்த மாமென்று கருத்து -

இம் மந்ரத்துக்கு இதரபுருஷார்த்தாஸா஑கத்வமில்லையாகில் ஸ்ரபாவந்யூனதே வாராரதோ? என்ன ஸகலபுருஷார்த்தாஸா஑நத்வமொருபாட்டாலேயருளிச் ஸெய்கிறார், எட்டுமாமூர்த்தி இதி ।

(சா.ஸ்ர:) ஸ்வானுஸந்நானே ஸர்வாபி஑ிதஸ்ரதஸ்ய ஸர்வார்த்த஑்ரஸ்ய மூலமந்ரஸ்ய ஸ்ரீஸூத்ரா஑்யானுஸந்நானார்த்தம் அர்த்த ட்ராமி஑ாத்தயா ஸ஑்ரஹ தா ஸ்வயமேவவ்யா஑ே எட்டுமாமூர்த்தி இயாதினா -

(சா.வி:) மந்திரத்தால், மூலமந்ரேண - மறவாதென்றும், ந விஸ்மரந்த்யேவம் । வாழுதியேல், அநுபூய, ஑ா஑்யவாஸ்சேத் - வாழலாம், ம஑ா஑்யவாந்யாத் ஸ்ரமபதே ஸர்வவிதகே஑்ய ஸ்ரானுயாதித்யர்த்த: ॥ -

உக்தஸ்ரபாவ ட்ராமி஑ாத்தயா ஸ஑்ரஹிதி - எட்டுமாமூர்த்தி இதி - அ஑்ர஑்ரி஑்ர஑ாமூர்தி஑்ரிவிஸி஑்ர ஸுத்ர - எண் கண்ணன், அ஑்ரநயன் ஑துர்து஑ம் । எண்ணிக்கு, அ஑்ரநா டிஸாம் । எட்டிறை, அ஑்ரஸ்வாமின்: - இந்ரா஑்ர஑ாலகானித்யர்த்த: - ஸுத்ரஸ்ய ஸூர்வமுக்தத்வே஑்ரபிந்ராடிஸ஑யோ஑்ர஑்ரமத்வேன் ஸூ஑்ரத்வம஑்ரி஑்ரேத்ய டி஑்ர஑ாலகவர்தாந்ரீர்தத்வேன் புநரக்தி: - எண் பிரகிருதி, அ஑்ர ஸ்ரகூதி: । அவ்யக்தம் ம஑்ரத஑்ர஑்ரானு ஸ஑்ரதந்மாத்ராணி ஑ேத்யர்த்த: - எட்டுமாவரைகள் அ஑்ர஑்ரிம஑ாஸ்ரவ்தானு । “஑ிமவாந்ரிஸதோ விந்ந்யோ மால்யவாநு ஸாரியாத்ரக: । மந்ரோ மலயஸ்சேவ மெரூணா஑்ரோ ஸ்ரகீர்திதா: ॥” இயுக்தத்வா஑்ர஑்ரோ ம஑ாஸ்ரவ்தா இயுக்தம் - ஑ன்று, ஑஑்ரவத: - எண்குணத்தோன், அஸ்ர஑்ர஑ாம்த்வாடி஑ுணா஑்ரகவிஸி஑்ரஸ்ய ஑்ர஑வத: - எட்டு, அ஑்ரா஑்ரம் । எணும், அநுஸந்நதயாம் - எண்குண மதியோர்க்கு, “ஸ்ர஑்ரணம் தாரணம் ஑ேவ ஸ்ரமணம் ஸ்ரதி஑ா஑்ரனம் । ஑஑ா஑்ர஑ா஑்ரார்த்தவிஸ்நானம் தத்வஸ்நானம் ஑ தி஑ுணா:” இயுக்தா஑்ர஑ுணவிஸி஑்ர஑ு஑்ரிமதா மந்ரார்த்தஸ்ர஑்ரணவிஸயதாரணாடிவிஸி஑்ர஑ு஑்ரிமதாமித்யர்த்த: । எட்டுமாமலர் அ஑்ரம஑ாபு஑்ரபாணி । “அ஑்ரிஸா ஸ்ரதம் பு஑்ரம்” இயுக்த பு஑்ரபாணி - எண்கித்தி அ஑்ர஑்ரிஸி஑்ரய: -

(சா.ஸ:) மந்திரத்தால், ஸ்ரீமட஑்ர஑்ரேண - மறவாதென்றும் வாழுதியேல், அஸ்ரமதஸ்ரஸ்ஸந் அநந்ய ஸ்ரயோஜனதயா நித்யமநுபவிது ஑க்தஸ்சேத் । வாழலாம், முக்தஸ்ரஸ்ஸந் ஑ு஑்ரம் ஑்யாது ஑க்யமித்யர்த்த: । -

மூலமந்ரஸ்ய ஸர்வா஑்ரி஑்ர஑்ரதத்வரூபம் ஑ ஸ்ரபாவம் ஑ாத்தயா ஸ஑்ரஹிதி - எட்டு இதி - அஸ்ய மந்ரஸ்ய -

மூ: - எட்டுமாதுணமெட்டெட்டெண்ணுங்கலையெட்டிறதமேல(னவு)துவு மெட்டினவே

சர்வகாரணபூதனுமாய், அகிலஹேயப்ரத்யநிககல்யாணைகதானனுமான சர்வேசுவரனுக்கு ப்ரதிபாடகமான திரு அஷ்டாக்ரத்தை அநுசந்திக்கும் மஹாமதிகளுக்கு ஆத்மகுணாடிகளிலும், அஷ்டேசுவரியாடிகளிலும் யதாமனாரயம் துர்லபமாயிருப்பதொன்றுமில்லையென்கிறது. எட்டுமாமூர்த்தி, அகாஷாதிபூதங்கள் ஐந்தும் சந்த்ராடத்யார்களும் யஜமானனும் தனக்கும் மூர்திகளாக வர்பெற்று அஷ்டமூர்தியென்று பார்பெற்ற ருத்ரன் - எண்கண்ணன், சதுர்முகனாகையாலே எட்டுக்கண்ணுடைய ப்ரஹ்மா - எண்ணிக்கு, எட்டு திக்குகள் -

(சா.தி:) சர்வகாரணபூதனுமாயென்று - பதசு வ்யாக்யானம் பண்ணுகிறார் - எட்டுமாமூர்த்தி இத்யாடியால் -

(சா.சுவ:) இந்தப்பாட்டில் சகலபலசாதினத்வம் சொன்னது கூடுமோ? சில மன்தார்த்தானுசந்தாதாக்களுக்கு பुरुஷார்த்தாபாசி ப்ரத்யக்ஷபாதிதையாகையாலே அது அநுபபந்நமன்றோ? தேவதான்தர்மமன்தாடிகளுக்குத்தான் இம் ப்ரபாவம் வரலாகாதோ? என்ன பாட்டை அவதரிப்பிக்கிறார் - சர்வதி - தேவதான்தர்மமன்தாடிகள் ஜகத்காரணத்வாதி விசிஷ்டவஸ்து ப்ரதிபாடகமல்லாமையாலே அதுகளுக்கு இப் ப்ரபாவமில்லை. இம் மன்த்ரப்பாலே அகிலஹேயப்ரத்யநிகத்வாடிக்ருத்ஸநாகாவிசிஷ்டபுதக மல்லாமையாலே ப்ரபவ்மன்தான்தர்மங்களுக்குமிப் ப்ரபாவமில்லையென்று கருத்து. அநுசந்திக்கும் மஹாமதிகளுக்கு இதி - அல்பஜ்ஞாளுக்கு பुरुஷார்த்தவிகல்யமுண்டானாலும் புநசுசரணாதிசாலிமஹாமதிகளுக்கு பல்விகல்யமில்லையென்று கருத்து - யதாமனாரயதி - மனாரயமுண்டானால் தத்பல்விகல்யமில்லையென்று கருத்து- எட்டினவேயென்று அவதாரணாபிபாயத்தாலே துர்லபமொன்றுமில்லையென்று வ்யதிர்கனிதீசம் பூத்யவ்யாதி பசுசுமூர்தித்வமும், சந்த்ராடத்யாதி மூர்தித்வமும், பர்மாத்மதர்மமாகையாலே ருத்ரனுக்குக் கூடுமோ? என்கிற சஜ்ஜாவாரணார்த்தம் வர்பெற்று இதி - கர்மாதுபாதிபூத்யவ்யாதி மூர்தித்வம் ருத்ரனுக்கு ப்ரபவதாயத்தமாயுண்டானாலும் சுவாபாவிகாஷ்டமூர்தித்வம் பர்மாத்மதர்மதயா ருத்ரனுக்கில்லையென்று கருத்து -

(சா.ப்ர:) அவதாரிகாயா ப்ரபவதீசுஷணாப்யா என்ற எண்குணத்தோன் இத்யந்தஸ்யார்த்து வர்ணித: | -

(சா.வி:) “஁ஸ்தகூ஁த்யயந் து:கவிதாநாஸ்த்யஸு஁த்ப்ராபி: - தானம் ச சித்ருயு஁த்யு” இத்யுத்தா: | எண்பத்தி அஷு பக்தய: - எட்டு யுாஜ்ஜம் அஷயுாஜ்ஜானி - எண் செல்வம், அஷேசுவரியாணி | எட்டுமாதுணம், அஷு மஹாணா: - “தயா சர்வபூதேஷு க்ஷான்திரநசூயாசுைசமநாயாசுமஜ்ஜலமகார்பண்யமஸ்பூ஁” இத்யாத்மகுணா இத்யர்த்த: - உத்தரத்ரமூல் எவ “அஷு குணா: பुरुஷம் தீபயந்தி” திவ்யாக்யாஸ்யமானத்வாத் - எட்டெட்டெண்ணும் கலை, அஷஸங்யாவசுசுந்நாஷஸங்யாபிஸ்சங்யாநாசுசதுஷ்ஷிகலா இத்யர்த்த: - எட்டிறதம் அஷு ரசா: | ஈஜ்ஜாராடய: - மேலதுவும், தேஷாமுபரிததசுசான்திரநசசுச - எட்டினவே, ப்ராப எவ - எதேஷ்வேகமப்யசா஁யம் நாஸ்தித்யர்த்த: - சர்வத்ராஷு சங்யாவதாந்ரஹமலஜ்ஜாரார்த்தம் - காதார்த்தம் சுவயமேவ விவூணுதி - சர்வகாரணபூதனுமாய் இதி -

(சா.ச:) சர்வார்த்தசாதிதத்வே நிபந்நநகதநமுதேந காதாயா ப்ரதிபா஁மிதமத்யா஁ - சர்வதி - சுவயமேவ காதார்த்தமா஁ - அகாஷாதிதி - அ஁ஜ்ஜாராதித்யாதிசத்வேந பசுசுதந்மாந்ரஹம் -

மூ: - எட்டிற்றை, இन्द्रாதிசளான எட்டு டிஶ்பாலகார்கள. எண்பிரகிருதி, அவ்யக்த மஹதஹ்ஶாராதி களான எட்டு தத்வங்கள். எட்டுமாவரைகள் - எட்டு குலபர்வதங்கள், ஈன்ற எண்குணத்தோன், இவையெல்லாவற்றையும் சৃஷ்டித்த குணாஶ்டகவிசிஷ்டனான பரமாத்மா - இவனுக்கு எட்டு குணங்களென்கிறது கர்மவश्यत्व ஜராமரணசோகஸுத்ரிபாசைகள் அன்றிக்கே (யே)யொழிகையும் நியத்வங்களான ப்ரோக்யங்களையுடையனாகையும் நினைத்து முடிக்கவல்லனாகையும். எட்டெண்ணுமெண்குணமதியோர்க்கு, இப்படிப்பட்ட சர்வீஸ்வர்னுக்கு ப்ரதானமந்ரமான திரு அஶ்டாக்ரத்தை சார்யமாகக் கேட்டு அநுசந்நிக்கும் அஶ்டாஶ்ஶுபுத்தியுடைய அநந்யரான ப்ரதிபுத்தருக்கு. புத்திக்கு எட்டு அஶ்ங்களாவன?

“ப்ரஹ்ணம் தாரணம் சைவ ஸ்மரணம் ப்ரதிபாदनம் ।

஁ஶாபோஹோஶ்ரீவிஜ்ஞானம் தத்வஜ்ஞானம் ச த்ரிகுணா: ॥” என்கிறவைகள் -

(சா.தி:) “அபஹதபாஶ்மா விஜரோ விமூத்யு:” என்ற ஶ்ருதியின் அர்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார் - கர்மவश्यत्वத்யாதி - ப்ரஹ்ணம் தாரணம் சைவத்யாதி - ப்ரஹ்ணம், ஶத்யஸ்ய சார்யஸ்ய ப்ரஹ்ணம் - தாரணம், அவிஸ்மரணம் - ஸ்மரணம், தத்வகாலே ஶீஶ்ரஸ்புரணம் । அந்யேஶ்ய: ப்ரதிபாदनம் - ஁ஶ: , அநுக்தாஸ்யாபி ஶஶ்ஶுஹ: । அபோஹ: , -

(சா.ஸ்வா:) எட்டிற்றை, இறை, இஸ்வர்ன் - எண்பிரகிருதி, “பூமிராபோஶ்னலோவாயு: ஶ்ம் மனோ புத்திரேவ ச । அஹ்ஶ்ஶார இதீயம் மே பிந்நா ப்ரகூதிர்ஶ்டதா” இத்யுக்தார்த்தமருளிச் செய்கிறார் - அவ்யக்தேதி - குலபர்வதங்கள் இதி - “ஹிமவாந்ரிஷதோ விந்ந்யோ மால்யவாந் பாரியாந்ரக: । மந்ரோ மலயஸ்சைவ மேரூணாஶ்ரீ ப்ரகீர்திதா:” இத்யுக்தா: - “அபஹதபாஶ்மாவிஜரோ விமூத்யுர்விஸோகோ விஜிஶத்ஸோஶ்பிபாஸ ஸத்யகாமஸத்யஸஶ்ஶுல்ப:” இத்யுக்தாஶ்டகுணாபிபிராயத்தாலேயருளிச் செய்கிறார் - இவனுக்கெட்டு குணங்களாவன இதி । எண் குணத்தோன் எட்டெண்ணும், எண் குணத்தோனுடைய எட்டு அஶ்டாக்ரம் - அத்தை எண்ணும், அநுசந்நிக்கும். எண் குணமதி யோர்க்கு, அஶ்டாஶ்ஶுபுத்தியையுடைய யோர்க்கென்றபடி - ப்ரதிபாदनம், அந்யேஶ்ய: ப்ரதிபதிஜனனம் ஁ஶ: , அநுக்தாஸ்யாபி ப்ரஹ்ணம் । அபோஹ: , உக்தஸ்யாபி யதோசிதம் த்யாக: ।

(சா.ப்ர:) எட்டு குணங்கள் இத்யாதி । “அபஹதபாஶ்மா விஜரோ விமூத்யுர்விஸோகோ விஜிஶத்ஸோஶ்பிபாஸ ஸத்யகாம ஸத்யஸஶ்ஶுல்ப:” இத்யாஶ்ருக்தா இதி பாவ: ப்ரதிபாदनம், ப்ரூஶ் உக்தி: । ஁ஶ: , த்யாஜ்யோபாடேயவிசார: - அபோஹ: , -

(சா.வி:) எண்குணத்தோன் இத்யுக்த “அபஹதபாஶ்மா” இதி ஶ்ருத்யர்த்திபூத குணாவ்யாசுஶ் - எட்டுகுணங்களென்கிறது இதி । இன்றிக்கேயொழிகையும், கர்மவश्यत्वத்யாதி குணானாமஸம்ப்வேன த்யாக: - அயமபஹதபாஶ்மேத்யாரஶ்ய அபிபாஸ இத்யந்நத்யார்த்த: । ஶத்யகாம இத்யஸ்யார்த்தமாஹ । நியத்வங்களான இதி - ஶத்யஸஶ்ஶுல்ப இத்யஸ்யார்த்தமாஹ । நினைத்தது இதி । ஶஶ்ஶுல்பிதஸ்ய ப்ரதிஹிதி ராஹித்யேன ஶ்நாபந ஶாமர்த்த்யமித்யர்த்த: - ப்ரஹ்ணமித்யாதி । ஁ஶ: , அநுக்தார்த்தஸ்யாபி ஶஶ்ஶுஹ: । அபோஹ: , க்ருசிதுக்தஸ்யாபி யதோசிதம் த்யாக: ।

(சா.ஸ:) எட்டு குலபர்வதங்கள், “ஹிமவாந்ரிஷதோ விந்ந்யோ மால்யவாந் பாரியாந்ரக: । மந்ரோ மலயஸ்சைவி மேரூணாஶ்ரீ ப்ரகீர்திதா” இத்யுக்தா: - எண்குணத்தோன் இத்யுக்தம் “அபஹதபாஶ்மேதி” ஶ்ருத்யநுஸாராதிஸத்யிதி - கர்மவश्यत्वத்யாதிநா - ஶுதிதிஸத்யேன விஜிஶத்ஸா ஶத்யார்த்த உக்த: । ஁ஶ்ரீகை தேஜிஶதயாவ்ஸ்தானநியத்வ களான ப்ரோக்யங்களருடையனாகை இதி ஶத்யகாமஸத்யார்த்த: - ப்ரதிபாदनம், அந்யேஶ்ய: ப்ரதிபதி ஜனனம் । ஁ஶ: , அநுக்தாஸ்யாபி ப்ரஹ்ணம் - அபோஹ: , உக்தஸ்யாபி யதோசிதம் த்யாக: ।

(सा.सं.) अर्थविज्ञानम्, अर्थसविकल्पकं तत्त्वज्ञानम् - अर्थयाथात्म्यज्ञानम् - दुःखविधातास्त्रय
प्रणेन आस्थास्वास्थ्यं प्रज्ञा च गृह्यते -

மூ: - எண்ணெசல்வம் “அணிமா மஹிமா ச ததால஑ிமா ரரிமாவுசித்வமேஸ்வர்யம் । ஸ்ரானி: ஸ்ராகாம்யம் ஑ேத்யத்யேஸ்வர்யாணி யோகயுக்தஸ்ய ॥” என்கிற வி஡ூதிகள் - எட்டுமா஑ுணம், முக்தததேயில் ஂவிர்஡ிவிக்஑ும் ஑ுணா஑கம் - “அ஑ு஑ுணா: ஑ுரூஷ் ஑ீ஑யந்தி” இத்யா஑ிகளிற் ஑ொன்னனவயாகவு மாம், எட்டெட்டெணும் கலை - ஑துஷ்ஷிகலைகள் - எட்டிரதமேலதுவும் -

“ஸ்ரஜ்ஜாரவீரகரூணா஑ுதஹாஸ்ய஡யானகா: ।

வீ஡்த்ஸரௌ஑்ரௌ ஑ ரஸா:...” என்கிற ரஸங்கள் - எட்டு஑்஑ும் மேலான ஑ாந்திரஸம். இவையெல்லா஡ெட்டினவே, இவற்றில் இவனு஑்஑ு இ஑்஑ே யுள்ள஑ோது எட்டாதவை யொன்றுயில்லை -

(ஸா.஑ீ:) ஑்ரயோஜனான்த்ர஑ார்த்தனா - வசித்வம், ஑்வா஑ீனத்வம் । ஑்ரானிர்ரி஑ானாம் । ஑்ரகூ஑: கா஡ோ யஸ்ய தஸ்ய ஡ாவ: ஑்ராகாம்யம் ஑ி஑்஑ஸ஑்஑ுல்த்வ஡ென்ற஑டி. ஑ுணா஑கம், அ஑ஹத஑ா஡்த்வா஑ிகள். ய஑்ர ஂ஑ாவாத்஡ுணா: । “஑யா ஑ர்வ஡ூதேஷு ஑்ரான்திரனஸூயா஑ௌ஑ ஡னாயா஑ோ஡ஜ்ஜல஡கா஑்஑்ய஡ஸ்பூஹா” என்று ஑ௌத஡ர் ஑ொன்ன ஑ுணா஑க஡ாகவு஡ாம் - எட்டிரதம், ரஸ:, இரதம் -

(ஸா.ஸ்வா:) ஑ெல்வம், ஂஸ்வர்ய஡ென்ற஑டி - ஑ரீரதோ஑ு஡வன, ஡஑்஑வன, ஑஑ு஡வன, ஑்பூ஑்஑யதயா ஡வனான்ய஑ி஡ா஑ீனி - வசித்வம் ஑்வா஑ீன ஑்வ஑ேஷகத்வம் இ்஑ித்வம், ஂனெகனியா஡கத்வம் - இ஑ானா ஑ா஡: ஑்ராகாம்யம் । ஑ி஑்஑ஸ஑்஑ுல்த்வம் - எட்டுமா஑ுணம், அ஑ஸஇ்஑்யாக஡஡ா஑ுணங்களென்ற஑டி - அ஑ு஑ுணா: ஑ுரூஷ் ஑ீ஑யந்தி” இதி - “஑யா ஑ர்வ஡ூதேஷு ஑்ரான்திரனஸூயா஑ௌ஑஡னாயா஑ோ ஡ஜ்ஜல஡கா஑்஑்ய஡ஸ்பூஹா” இத்யா஑ி ஑ௌத஡ா஑ுத஑ுணா: என்ற஑டி -

(ஸா.஑்ர:) அ஑ி஡ேத்யா஑ி - அ஑ி஡ா஑ி ஑து஑்யம் ஑ரீரதர்஡: , வசித்வம், ஑ர்வ வ஑ே யஸ்ய தத்வம் - நியன்தூத்வ஡ித்ய்ர்த: - ஂஸ்வர்யம், ஡ூத஡ௌதிகஸூ஑ி ஑஑்஑ாஸ஡ர்஑த்வம் - ஑்ரானி:, ஡ூ஡ிஸ்தேநைவாஜ்ஜுல்யா ஑ந்ராதி்஑்஑்ர: - ஑்ராகாம்யம், இ஑்஑ாயா஑வி஑ாத: - எட்டுமா஑ுணங்க்ள இத்யா஑ி - அ஑ஹத஑ா஡்த்வா஑ிர்வா - “ஂ஑ாவாத்஡ுணா: ஑யா஑ர்வ஡ூதேஷு ஑்ரான்திரனஸூயா஑ௌ஑஡னாயா஑ோ ஡ஜ்ஜல஡கா஑்஑்ய஡ஸ்பூஹா” இத்யுக்தா ஑ுணா஑ா - இவற்றில் இத்யா஑ி - ஑க்த஑்ரகாரேணா஑ா஑்ரார்த்தானுஸந்தாதூணா஡ேத஑ாதூத஑்஑஑்஑ு -

(ஸா.வி:) ததஸ்வாவ஑தஸ்வா஑஑லகஸ்தஸஜ்ஜதி: । ததோ ஑்யான஑஑்஑ோக்தானவரத ஡ாவனா । தத ஂ஑்யாத்஡ிகா஑ி஑்விகா஑ி஡ௌதிக஑ு:஑்ரத்ரயநிவூத்திரித்யேவ் ரூ஑ஸி஑்஑்ய஑க஡ிதி ஡ாவ: । அ஑ி஡ேத்யா஑ி - அ஑ி஡ா஑ி஑து஑்யம் ஑ரீரதர்஡: । ஑ூ஑்஑஑ரீரரூ஑ஸ்தூல஑ரீரா஑ித்வாத் । வசித்வம், ஑ர்வ வ஑ே யஸ்ய தத்வம் - நியன்தூத்வ஡ித்ய்ர்த: - ஂஸ்வர்யம் ஑ ஡ூத஡ௌதிகஸூ஑ி஑஑்஑ாஸ஡ர்஑த்வம் - ஑்ரானி:, ஡ூ஡ி஑்஑ேநைவாஜ்ஜுல்யா ஑ந்ராதீனா ஑்஑்ர: - ஑்ராகாம்ய஡ி஑்஑ாயா ஂவி஑ாத: ।

(ஸா.ஸ்:) ஑ரீரதோ஑ு஡வன, ஡஑்஑வன, ஑஑ு஡வனஸ்பூ஑்஑யதயா ஡வனான்ய஑ி஡ா஑ீனி - இ஑ானா ஑ா஡: ஑்ரானி: - ஑்ரகூ஑: கா஡ோ யஸ்ய தஸ்ய ஡ாவ: ஑்ராகாம்யம் - ஑ி஑்஑ஸ஑்஑ுல்த்வ஡ித்யாவத் । இ்஑ித்வம், ஑ர்வநியா஡கத்வம் । வசித்வம், ஑்வா஑ீன஑்வ஑ேஷகத்வம் - “அ஑ு஑ு ஑ுணா: ஑ுரூஷ் ஑ீ஑யந்தி” இத்யனென “஑யா஑ர்வ஡ூதேஷு ஑்ரான்திரனஸூயா஑ௌ஑஡னாயா஑ோ ஡ஜ்ஜல஡கா஑்஑்ய஡ஸ்பூஹா” இத்யுக்தா ஂத்஡ு஑ுணா ஑ூ஑்யந்தே । இ஑்஑ாயா ஑த்யா஡஑்யாத்஡ுணா஑்஑லா஡ே வீஜ஡ா஑ -

என்கிறது - “அவிद्याபூதநோஹ்முதௌநவஜாதஸத்பதௌ: |

(सा.सं:) आत्मेत्यादिना - एवमात्मगुणाद्यसिद्धेरन्यथासिद्धतया सर्वार्थसाधकत्वं प्रमाणमिदं निर्बाधमस्येत्याह - आत्मैक्यत्वे, इति - स्वोपपादितमन्त्रार्थानां गुरुपदिष्टत्वं गुरुपदेशं? चाज्ञानादि राहित्यं सन्मार्गान्तिलङ्घित्वं विषयप्रावण्यादि दूरगत्वं च वदन् मूलमन्त्रव्याख्यानं निगमयति - अविद्येति ।

मूः - असदास्वादसव्रीडैरादिष्टमिति दर्शितम् ॥”

உயர்ந்தனன் காவலனல்லார்க் குரிமை துறந்துயிராய் -

(सा.दी:) असतः, सांसारिकसुखस्य - आस्वादे, अनुभवे - सलज्जैराचार्यैरुपदिष्टमर्थजातम् । इति, एवमस्माभिर्दर्शितमिति ॥-

உயர்ந்தனன் காவலன் இत्यादि - இப்பாட்டால் திரு மन्त्रार्थமெல்லாம் முதல்துடங்கி
वर्णक्रमத்திலே तत्त्वहितपुरुषार्थविषयமான अभिमतयोजनையை உள்கொண்டு காட்டியருளுகிறார்
- உயர்ந்தனன் காவலன், सर्वजगत्कारणत्वेन निस्समाभ्यधिकனாய் सर्वशेषியாய் सर्वरक्षकனான
श्रियः पतिक்கே.

(सा.स्वाः) असदास्वादे, अल्पत्वास्थिरत्वादिदोषयुक्ततया असत्प्राये प्रयोजनान्तरास्वादे - सत्रीडैरस्मदाचार्यैरादिष्टमित्यस्माभिर्दर्शितम् - अनेवंभूतदुर्वादि दर्शितयोजनान्तरं तु अज्ञानिभिरादिष्ट-त्वात्सदाचारोल्लङ्घिभि रादिष्टत्वात् प्रयोजनान्तरासक्त्यादिष्टत्वाच्चानादरणीयमिति तन्नास्माभिर्दर्शितमिति भावः ॥

இப்படி அவிद्याபூதனோம்நுதாராதிஷ்டமென்று சொன்னது கூடுமோ? அவர்கள் சொன்ன அর্থமும் பாதிதமாகிலது கூடாதே? என்ன பூர்வோக்தபகாரத்தாலே சப்மாணமாக உபபாதித்த பதார்த்தவாக்யார்த்தங்களை க்ரமேண சஜ்ஹியா நின்று கொண்டு ஒரு பாட்டாலே கृतார்த்ததையை அநுசந்திக்கிறார் - உயர்ந்தனன் இதி - யதா, இப்படி உபபாதித்த அனேகார்த்தங்களில் வாக்யதிரயபக்ஷத்தில் சுவாஹிமதததத்வஹித பூரூபார்த்தபரயோஜனையை சஜ்ஹிக்கிறார் - உயர்ந்தனன் இதி - உயர்ந்தனன், சர்வஜகத்காரணத்வென நிசுசமாஹ்யாதிதகதயா சர்வோக்ஷிதனான காவலன், ரக்ஷகன் சர்வரக்ஷகனான -

(सा.प्रः) “समाने वृक्षे पुरुषो निमग्नः - समानं वृक्षं परिष्वजाते” इत्यादिषु तरुशब्दापरपर्याय वृक्षशब्दवाच्यशरीरसंबन्धानुवृत्तिप्रयोजका या अनात्मन्यात्मबुद्धिरस्वे स्वत्वबुद्धिश्चेत्यर्थः - एवं रूपाविद्याया अनुकूलतया प्रतीयमानतयैव बाधकत्वात्कंसप्रेषितपूतनात्वेन रूपणम् । एतेन भ्रमाभाव उक्तः - ज्ञानिनोऽपि प्रमादात्करणापाटवाच्च सत्पथातिक्रमस्स्यादिति तदभावकीर्तनेन प्रमादकरणापाटवयोरभाव उक्तः । असदास्वादेत्यादि । निषिद्धानुष्ठानाल्लज्जया निवृत्तैरित्यर्थः - विप्रलिप्सायां लज्जोदयानुपपत्तेः लज्जावत्त्वोक्त्यैव विप्रलिप्साभाव उक्तः ॥

उत्ताधिकारार्थं द्रामिडगाधया सङ्गृह्णाति - உயர்ந்தனன் இत्यादिना - உயர்ந்தனன்
காவலனல்லார்க்குரிமை துறந்துயிராய்,

(सा.वि.) असदास्वाद सत्रीडैः, दुष्टविषयानुभवविमुखैः - आद्यविशेषणेन भ्रमराहित्यम् - द्वितीयेन हितोपदेष्टव्यम् । तृतीयेन विप्रलिप्साराहित्यं च दर्शितम् - एतादृशैराचार्यैरुपदिष्टमित्यस्माभिर्दर्शितम् । न स्वकपोलकल्पितमिति भावः ।

अधिकारार्थं द्रमिडगाधया संगृह्णाति । உயர்ந்த இதி - உயர்ந்த उत्कृष्टात्, நம் காவலன் -

(सा.सं:) सत्रीडैः, पराङ्गुखैः - देशिकैः यदादिष्टं, यदुपदिष्टं तत्, इति, उक्तप्रकारेण - असन्ग्राह्याणामस्माभिः प्रदर्शितमित्यर्थः ॥

उक्तं मूलमन्त्रार्थं गाथया च सङ्गृह्णाति - உயர்ந்த இதி - सर्वकारणत्व सर्वशेषित्वश्रियः
पतित्वैः -

பயந்தவன் நாரணன் பாதங்கள் சேர்(ந்து)ந்த பழுவடியார்,

(சா.தி.) உரிமை, அந்ரங்ரத்ரமுடையனாய் - அல்லார்க்குரிமை துறந்து, தத்யதிரித்ரர்
எல்லார்க்குமே ஸேஷத்ரதைத் தவிர்ந்து - உயிராய், தேஹ்ந்ரிராதி விலக்ஷனத்ரவ்ரஜ்நத்ரவ்ரஜ்நகுந-
த்ராதிவிஸிஷ்ணாய். மயர்ந்தமைதீர்ந்து, அவிதாதிதகள் தீர்ந்து. மற்றோர் வழியன்றி, உபாயாந்ரராஸ்த்ர-
னாய் - அடைக்கலமாய், ஆத்ரரகாஹ்ரஸமர்பணம் பண்ணி - பயந்தவன் நாரணன், ஜகதுத்ரபாடகனான
ஸ்ரீமந்நாராயணனுடைய - பாடங்கள் சேர்ந்து,

(சா.ஸ்வா:) நாராயணாபேக்ஷயா - அல்லார்க்கு, அந்ருக்கு. உரிமை, அந்ரங்ரத்வம் - ஸேஷத்வமென்றபடி துறந்து, ஸேஷத்வத்தைத் தவிர்ந்து - ஸ்ரீய: பதிக்ே ஸேஷனாய் ததந்ய நிரூபிதஸேஷத்வத்தைக் கழித்து - இதினாலே, அகாரார்த்தமும் ஑தூர்த்தமும் ஑காரார்த்தமும் ஑ால்லப்பட்டது - உயிராய், தேதேந்ரீயாதி விலக்ஷணாய் - ங்னாத்வங்னாநுக்ரவாநுபரிமாணத்வாதிருபமகாரார்த்தபரிமாற்த்தாலே தேதேந்ரீயா-திவிலக்ஷணாநாயென்றபடி - மகாரார்த்த ஑ால்லப்பட்டது. மயர்ந்தமை தீர்ந்து, அஹங்காரமமகாரா஑்ஞான தீர்ந்தென்றபடி மற்ரோர் வழியன்றி, அத்யந்நதாரதந்யத்தாலேயும் அத்யந்நதா஑்ரக்தி யாலும் ஑பாயாந்ரர஑்நதில்லாமல் அடைக்கலமாய், ஑ரத்வெந ஑மர்பிதனாய். இதினாலே நமஸ்ஸில் அர்த்தத்ரய ஑ால்லிற்று - பயந்தவன், ங்ரதத்வ ஑ு஑ித்தவனான - நாரணன், “நராங்ராதானி தத்வானி நாராணிதி” என்கிறபடியே ங்ரத்காரண஑ூதநாராயணனுடைய. பாதங்கன், திருவடிகளை. ஑ேர்ந்து, ஑பாயமாகப் பற்றி “தே஑ாமயந஑ூதத்வாந்நாராயண இதி ஑்ரூத:” என்கிற அர்த்தத்தைக் ஑ொன்னபடி.

(சா.பு.) சர்வரக்ஷகதயா சர்வோத்ழுதவ்ன அகாரவாக்ய ஸ்ரீபதிவ்யதிரித்ஸாஸேஸ்தவாதுகாரேண வ்யாவர்திதா: பழுவக்ஷேஸ்தவாழமாலுஸ்தசத்ஸாகா: “அஸ்தி ழழுதிசேத்வேத । ஸந்தமேனம் ததோ விது:”, இதுக்தே: ழ்நான்தவோக்தேர்த்மகாராயோ ழர்ஸித: - ஁வஸ்த்ர ப்ரணவார்த் உக்த: - மயர்ஸந்தமே தீர்ஸந்த்ர, மத்ரோர் வழி யன்றியதேக்ஸமாய் - நிவ்ர்தாழழ்காரமகாரா உபாயான்தரஸூந்யதயா பழுவந்தம் ப்ரபந்நா: । ஁தேந நமஸஸ்த்வார்தோ ழர்ஸித: - பயந்தவன் ழாரணன் பாதங்கன் ழோந்த -

(சா.வி:) அஸ்மத்க்ஷகாட் - அல்லார்க்கு, அந்யேஷாம் - உரிமை, டாஸ்யம் - துறந்து, அபாஸ்ய -
உகாரேண வ்யாவர்த்திதான்ய்ஷேஷத்வபுத்திநாமித்யர்த்த: - உயிராய், லब्धசत्ताகானா - ஸ்வபவச்சேஷத்வானுஸந்தா-
நரூபசத்ताவதாமிதி யாவத் - அயம் ப்ரணவார்த்த: மயார்ந்தமை தீர்ந்து, அஹங்காரமமகாரஹேதுபூதாஜ்ஞானநிவ்ருத்த்யா ।
மற்று, அதிரித்தஸ்ய ஓர், ஈகஸ்ய । வழி, மார்ப்ய - இன்றி, அபாவேன - உபாயான்தராபாவேனத்யர்த்த:
- அடைக்கலமாய், ரக்ஷயஸ்துபூதானாம் । பயந்த, ஜகத்ப்ரபு: - அந்நாரணன், ப்ரசித்தஸ்ய நாராயணஸ்ய
- பாடங்கள், சரணௌ - சேர்ந்த, அஸ்திரதானா ப்ரபன்னானாமித்யர்த்த: - அயம் நமஸ்ச்ஷப்தார்த்த: ।

(சா.சं:) உயர்ந்த, சவாதிசாயின: அஸ்மத்ரக்ஷகாதந்யேஷாம் - உரிமை, நிரூபாதிக்கோஷத்வம் - துறந்து, அபோஹ் । உயிராய், மகார்த்தஸ்சந் - லக்ஷ்ஸ்வயாதாத்த்மயாவபோதஸ்சந்நிதி யாவத் । இத்யம் ப்ரணவார்த்த: உக்த: । மயர்ந்தமை தீர்ந்து, அஹங்காரமமகாராதிக்கமபோஹ் - இத்யம் நமஸ்ச்ஷப்தார்த்த உக்த: - மற்றோர் வழியின்றி அடைக்கலமாய் பயந்தவன் நாரணன், அநந்யகதிஸ்சந் ரக்ஷயதயா ப்ரபஞ்ஞானா ரக்ஷகத்வெந ப்ரசித்ஸ்ய ஸ்ரீமந்நாராயணஸ்ய - பாடங்கள் சேர்ந்த பழவடியார், ச்ரணாவாஸ்திதௌ: நித்யஸூரிபி: ।

மூ: - நயந்த குற்றேவலெல்லாந் நாடு நன்மனுவோதினமே || 34 ||

(சா.தி:) திருவடிகளையே உபாயமாகப் பற்றினவனாய் - பழுவடியார்,

“யத் பூர்வ் சாத்யா: சந்தி” என்ற நியமுகுரோடேகூட. நயந்த குற்றேவலெல்லாம். ப்ரீதியோடே இவன் செய்யும் சர்வவிதகே஑்யங்கெல்லாவற்றையும். நாடுநன் மனு, ப்ரார்த்திக்கும் படியை ப்ரதிபாதிக்கிற நல்ல மூலமந்த்தை. ஓதினமே, ஂசார்யசகாசா஑டியயன் பண்ணினோ மென்கை. || 34 ||

ப்ரணவாதி மூன்று ப஑ங்களாலும் தத்வ஑ிதபுரூபார்த்தங்களைக் காட்டுகிற இத்திரு மந் தன்னை ஂசாரியிப்பார்க்கு சஸாரோபரதியையுண்டாக்கி ரக்ஷிக்குமென்று நி஑மிக்கிறார். -

(சா.ஸ்வ:) பழுவடியார், “யத் பூர்வ் சாத்யா: சந்தி ஑்வா:” என்கிற நியஸூரிகள் நயந்த, ப்ரீதி யோடே செய்யும், குற்றேவலெல்லாம், சர்வவிதகே஑்ய மெல்லாம். நாடு, ப்ரார்த்திக்கும்படியை ப்ரதிபாடியா நிற்கிற - நன்மனு, நல்ல மந்த்தை - ஓதினமே, ச஑ாசார்யசகாசா஑டியயன் பண்ணினோமென்றபடி - || 34 ||

இனி மந்நான்தரவ்யுத்பா஑னவ்யாவூத்யர்யமாக மூலமந்த்துக்கு ச஑்஑கூதமாயும் ஂர்த்தகூதமாயும் சாரத்வமபபாடியா நின்றுகொண்டு ஂ஑ிகாரி விசேஷவிசயத்திலே நிசுசேஷஸஸாரநிவூதியையும் இம் மந்முண்டாக்குமென்று ஑்லோகத்தாலே உபபாதிக்கிறார். -

(சா.ப்ர:) பழுவடியார் நயந்த குற்றேவலெல்லாம், “நராஜாநாநி” இதுா஑ி஑ிஸ்ஸர்வஸு஑ுதயா த஑ா஑ாரதயா ச ப்ரஸி஑்஑ஸ்ய நாராயணஸ்ய சரணௌ ப்ராப்ய நியஸூரிணாமப்யபூர்வ஑த்யா஑ரவிசய஑ூதம் சர்வவிதகே஑்யம் - ஂநேந நாராயண ஑்஑்஑ார்த்தௌ ஑ர்ஸித: | நாடு நன்மனுவோதினமே, மந்நான்தரா஑ிச஑் ப்ரதிபா஑யந்மூலமந்நம் (஑்யே஑்஑஑ி) ஑்யஸி஑்யேத்யர்த்த: || 34 || தாபத்ரயா஑ி஑தௌஸ்தந்நிவூத்யர்யமவஸ்யஜாதவ்யதத்வ஑ிதபுரூபார்த்தாநா- மதிவிச஑் ப்ரகாசகதயா “஑஑வௌ ஑ி ம஑ாத்மானௌ முநயஸஸநகா஑ய: | ஂ஑ா஑்ரம் சமாஸ்திர்ய தௌ ஜ஑்முர்வீணவம் ப஑ம்” இது஑கூரீத்யா மூலமந்ந ஂவ பரமபுரூபார்த்தஸா஑க இதுபா஑ேயதம் இது஑ிப்ரயந்நா஑ | -

(சா.வி:) பழுவடியார் ப்ராசீந஑ாஸௌ: நியமுகுரௌஸ஑ | நயந்த குற்றேவலெல்லாம், ஂத்யா஑ரேண ஑்வீகூரியமாணம் கூத்ஸநகே஑்யம் - ஂயம் சதுர்த்த்யௌ ஑ர்ஸித: நாடும் ப்ர஑ர்ஸயந் - விச஑் ப்ரதிபா஑யந்நிமதி யாவத் | நன் மனு சமீசீநமந்நம் - ஓதினமே, ஂசார்யா஑஑்யே஑்஑஑ி | ஂநந்யா஑்஑஑வசுசே஑த்வஜ்நாநா: சந்ந: நிவூதா஑஑்஑ாரமமகாரா: உபாயான்தரா஑ாவேந ஑஑வசுசரணாரவிந்஑ ஂவ உபாயத்வேநாஸ்திராஸஸந்நௌ நியஸூரி஑ிஸ்ஸ஑ பரமப஑ே சர்வவிதகே஑்யஸா஑்ராஜ்யம் ஑஑ந்ந இதுவம் ப்ரதிபா஑யந்நம் மந்நமாசார்யமுகா஑- ஑்யே஑்஑஑ித்யர்த்த: || 34 ||

ஸ்ரீம஑஑ா஑்ரமந்நஸ்தப஑த்ரயஸ்ய க்ரமேண ஑ாரீரகஸாஸ்த்ரவத் தத்வ஑ிதபுரூபார்த்தபரத்வமிதி ஑ர்ஸயந்ந஑ிகாரார்த்த ஑்லோகேந ஑஑்஑்஑்஑ாதி |

(சா.ஸ:) நயந்த குற்றேவலெல்லாம், கரிஸ்யமாணசர்வவிதகே஑்யாணா் நாடு நன் மனு ப்ரார்த்தநாபர் சமீசீநம் மூலமந்ந ஓதினமே, ஂசார்யசகாசா஑ேவமர்த்தகதயா஑ீதவந்ந இதுர்த்த: || 34 ||

ஂத மந்நஸ்ய ப்ரதிப஑் வர்ணஸ஑்஑்யா் ப஑ஸ஑்஑்யா் ப஑ார்த்தாஸ்ச நி஑கூப்ய ஑தா் ப்ரகூதி தத்கார்யபாரவஸ்யாத்யந்நிவூதி஑ரதாரூபமபி ப்ர஑ாவமா஑ |

मूः - इत्थं सङ्घटितः पदैस्त्रिभिरसावेकद्विपञ्चाक्षरैः

अर्थैस्तत्त्वहितप्रयोजनमयैरध्यात्मसारैस्त्रिभिः ।

आद्यस्यक्षरवेदसूतिरजहत् स्थूलादिवृत्तित्रयः -

(सा.दीः) इत्थमिति - एकद्विपञ्चाक्षरैस्त्रिभिः पदैः, प्रणवनमो नारायणायेति पदैः । तत्त्वहितप्रयोजनमयैरध्यात्मशास्त्रसारैस्त्रिरर्थैश्च । इत्थं, उक्तप्रकारेण । सङ्घटितः, संश्लिष्टः - असावाद्यो मनुः - अष्टाक्षरमन्त्रः । आद्या त्र्यक्षरवेदसूतिर्यस्येति बहुव्रीहिर्वा अजहत्स्थूलादिवृत्तित्रयः,

(सा.स्वाः) इत्थमिति - इत्थम्, उक्तप्रकारेण - एकद्विपञ्चाक्षरैस्त्रिभिः पदैः - “ओमित्येकाक्षरम्” इत्युपपादितैस्त्रिभिः पदैस्सङ्घटितः । “एतद्वै नारायणस्याष्टाक्षरं पदम्” इति सङ्घटितः, अध्यात्मसारैः, इदं पदे पदार्थे चान्वेति । अध्यात्मसारैस्त्रिभिः पदैस्सङ्घटितः, अध्यात्मसारैस्तत्त्वहितप्रयोजनमयैस्त्रिभिरर्थैश्च सङ्घटितः । आद्यः, व्यापकेषु रहस्यत्रये च आद्यः - त्र्यक्षरवेदसूतिः,

(सा.प्रः) इत्थमित्यादि । तत्र पूर्वार्धेन “पदानां सौभ्रात्रादनिमिषनिषेव्यं श्रवणयोः” इत्युत्तरीत्या शब्दसौष्टवं प्रथमं निरुपाधिकशेषत्वरूपस्वरूपस्य, तदभिज्ञापेक्षणीय स्वाम्यतिशयजनकव्यापाररूपकैङ्कर्यसाधनस्य, तत्साध्यतत्प्राप्तेश्च बोधकत्वरूपं पदानामर्थसौष्टवं च दर्शितम् - एकद्विपञ्चाक्षरैरिति । मूलमन्त्रादिवदनेकाक्षरसमुदायरूपत्वाभावसूचनेनानुसन्धाने सौकर्यमुक्तम् । प्रयोजनमयैः, प्रयोजन स्वरूपैः - अध्यात्मसारैः, आत्मानमधिकृत्य ज्ञातव्यज्ञातृत्व, कर्तृत्व, भोक्तृत्व, कैवल्य भक्त्यादिप्रतिपादकेभ्यश्श्रेष्ठतमैः त्रिभिरिति सकृदुक्त्वा पुनरुक्तैः पदत्रित्वेऽर्थत्रित्वस्य नियामकत्वज्ञापनं प्रयोजनम् - ननु प्रणवनमसोर्व्याख्याने प्रत्येकपदभूताक्षरत्रयात्मकवाक्यत्वं प्रणवस्य, नमसः पदद्वयात्मकवाक्यत्वं चोक्तमिति स्वोक्तिव्याघात इत्यत्र योजनाभेदेनोभयाकारस्यापि प्रामाणिकत्वान्नव्याघात इत्यभिप्रयन्नाह - आद्येत्यादि - “आद्यस्तु त्र्यक्षरं ब्रह्म” इत्युत्तरीत्या प्राथमिकेन त्र्यक्षरेण प्रणवाख्यवेदनसूतिः स्वरूपज्ञानाख्य सत्ता यत्र सः -

(सा.विः) इत्थमिति । एकद्विपञ्चाक्षरैः, प्रथमपदमेकाक्षरम् - द्वितीयं द्व्यक्षरम् - तृतीयं पञ्चाक्षरम् । “ओमित्येकाक्षरम्” इत्यादि श्रुतिप्रसिद्धेरिति भावः । त्रिभिः पदैः - अध्यात्मसारैः, वेदान्तशास्त्रसारभूतैः तत्त्वहितप्रयोजनमयैः, तत्त्वहितप्रयोजनरूपैः - अर्थैः, वाक्यार्थैश्च - इत्थं, वर्णितरीत्या सङ्घटितः - आद्यः, आदिभूतः - त्र्यक्षरः, प्रणवात्मकः - वेदसूतिः, वेदकारणं यस्य स तथोक्तः - “यद्वेदादौ स्वरः प्रोक्तः” इति सर्ववेद -

(सा.संः) इत्थमिति - “ओमित्येकाक्षरम्” इत्युक्तविधया एकद्विपञ्चाक्षरैः त्रिभिः पदैः - वाक्यतयोक्तानामप्येतेषां वाक्यैकदेशत्वकृतः पदत्वव्यपदेशः - इत्थं, “तारं पूर्वम्” इत्युक्तविधया सङ्ग्रहविवरणभाववत्पदसङ्घ (ट?) कत्वकृतं पदैस्सङ्घटितत्वम् - कण्ठोक्तिमत्सर्वार्थकत्वादर्थैः सङ्घटितत्वम् - पदेष्वर्थेषु चाध्यात्मसारत्वं बोध्यम् - रहस्यत्रयेऽप्याद्यो मनुरयं त्र्यक्षरप्रणवद्वारावेदसूतिः ।

मूः - त्रैगुण्यप्रशमं प्रयच्छति सतां त्रय्यन्तसारो मनुः ॥ 64 ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य बेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

✽ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ✽

(सा.दीः) स्थूल सूक्ष्मपररूपवृत्तित्रयमजहन्नमश्शब्दविशिष्टः - त्रय्यन्तसारः, अथर्वशिरसि प्रतिपादितया वेदान्तसारभूतः - वेदान्तसारभूतनारायणपदविशिष्टो वा - अयं, श्रीमदष्टाक्षर महामन्त्रः - सतां, समाश्रितानाम् । त्रैगुण्यप्रशमं प्रयच्छति, संसारोपरिरंसादि मोक्षपर्यन्तां सिद्धिं प्रयच्छति ॥ 64 ॥

॥ इति श्रीसारदीपिकायां मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

(सा.स्वाः) त्र्यक्षराः अकारोकारमकाराः वेदसूतयो यस्य सः - स्थूलादिवृत्तित्रयं यस्य सः स्थूलादिवृत्तित्रयः । नमश्शब्द इत्यर्थः - अजहत्स्थूलादिवृत्तित्रयः नमश्शब्दः यस्य सः । नमश्शब्दविशिष्ट इत्यर्थः । त्रय्यन्तसारः, त्रय्यन्तसारभूतनारायणशब्दवान् - मनुः, मन्त्रः । सतां, ब्रह्माविदां मुमुक्षूणाम् - त्रैगुण्यप्रशमं प्रयच्छति, निश्शेषं संसारं निवर्तयतीत्यर्थः ॥ 64 ॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्याम् मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

(सा.प्रः) यद्वा, वेदानां सूतिः - आद्यात्र्यक्षरा वेदसूतिर्यस्य सः । नमः पदेनात्यक्ता साध्योपाय शेषवृत्तिसिद्धोपायाहङ्कारादिनिवृत्तिरूपार्थेषु वृत्तिस्त्रिधा बोधनप्रकारो यत्र स तथोक्तः - एवं भूतत्वाद्देवान्तेभ्योऽपि सारतमो मूलमन्त्रः प्रकृतिसंसर्गं निवर्तयतीत्यर्थः ॥ 65 ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

(सा.विः) प्रकृतिभूतप्रणवो यस्याद्यावयवभूत इति सर्ववेदतुल्यत्वं दर्शितम् । स्थूलयोजना, सूक्ष्मयोजना, परयोजनाख्यवृत्तित्रयं यं मनुमजहत् न जहाति स तथोक्तः । नमश्शब्देन योजनाप्रतिपादक इत्यर्थः - असौ, सर्वतत्त्वानां कण्ठोक्त्या सर्वापेक्षया व्यापकः - अत एव त्रय्यन्तसारो मनुः । सतां, एतदर्थज्ञानेन लब्धसत्ताकानाम् । त्रैगुण्यप्रशमं प्रयच्छति, संसारं प्रशमयतीत्यर्थः ॥ 64 ॥

॥ इति श्रीसारविवरिण्यां मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

(सा.संः) स्थूलसूक्ष्म पररूपवृत्तित्रयमजहन्नवस्थितनमश्शब्दकतया अजहत्स्थूलादिवृत्तित्रयः - त्रय्यन्तसारः, वेदान्तसारभूतनारायणपदविशिष्टः - त्रयीसारार्थप्रतिपादकत्वकृतं पदानां सारत्वम् - मुमुक्षुभिः - रवश्यज्ञेयत्वकृतं तत्त्वाद्यर्थानां सारत्वम् ॥ 64 ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे मूलमन्त्राधिकारस्सप्तविंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ द्वायाधिकारः ॥

मू: - आकर्णितो -

(सा.दी:) இப்படி திரு - மந்திராதிக்கார் வ்யாக்யாதமாயிற்று - இனி இத்திரு மந்திர வியவரணரூபமான த்ருயத்தை வ்யாக்யான பண்ணுவதாக உபகரமித்து அதின் ஆதியில் த்ருயமந்திரத்தினுடைய அசாடாரணபரபாவத்தை முதல் ஸ்லாகத்தாலே

(सा.स्वा:) आत्रेय कृष्णार्थमथागमान्तरामानुजार्यगुरुसर्वभौमम् ।

श्रीरङ्गनाथं च गुहं प्रणम्य द्वायाधिकारस्य करोमि टीकाम् ॥

இப்படி பூர்வாதிக்காரத்திலே த்ருயத்தையும் கூட்டி ரஹஸ்யத்ருயத்துக்கு பதவாக்யயொஜனே களிருக்கும்படி சொல்லுகிறோமென்று ப்ரதிஸ்தை பண்ணினது கூடுமோ? “ந மந்திரோஷ்டாக்காராத்ர: - றுசு யஜூஷி சாமானி யோஷிதே சகூதஜ்ஜசா । சகூதஷ்டாக்கர் ஜப்த்வா ச தஸ்ய ஫லமஸுநுதே” இத்ரூபி களிற்படியே மந்திரோத்ரமமாகையாலும், சகூதநுஸந்தானத்தாலே வேதத்ருயாசகூதநுஸந்தானதுல்ய஫லதத்ருயத்தாலும் க்ரமேண பூண்டிரிகருக்கு ஜபமாத்ருயத்தாலே மூக்திஹேதுவாக ஸ்ருதமாகையாலும், சாரதமத்ருவாஷ்டாக்காரத்துக்கு பதவாக்யயொஜனே கூடினாலும், த்ருயத்துக்கிப்படிப்பட்ட பரபாவமில்லாதிருக்கவவற்றையும் ரஹஸ்யத்ருயத்திலே கூட்டி பதவாக்யயொஜனே பண்ணக்கூடுமோ? த்ருயத்துக்கும் “சகூததுச்சாரஸ்சாரதாரணம் பவதி” இத்ரூபினா சகூததுச்சாரணமாத்ரேண சஸாரோத்ராக்ருத்வம் சொல்லப்படுகையாலே ஸ்ரீமதஷ்டாக்காராத்யதிக்க பரபாவவத்ருவாத்ருயயொஜனே பண்ணக்கூடுமென்னிலானாலுமிதுக்கு பதவாக்யயொஜனே தத்ருவஹித பூரூஷார்த்தவியேகத்துக்காக வன்றோ? அது மூலமந்திரார்த்தவ்யுத்ரூபாத்ருயத்தாலே தானே ஸித்ருமன்றோ? தத்ருவஹிதபூரூஷார்த்தவியேகத்துக்காக கூடாவிட்டாலும் “த்ருயேண ஸாரணம் ப்ரஜேத்” என்று த்ருயம் ப்ரபுத்திக்கு கரணமந்திரமானபடியாலே அநுஸ்தானகாலத்திலே மந்திரேவானுஸ்தேயார்த்தம் ஸ்மர்தவ்யமானபடியாலே அதுக்காக த்ருயத்துக்கு பதவாக்யயொஜனே பண்ணவேணுமென்னில் மூலமந்திராதிக்கர் போலே வேதத்திலே இது ப்ரதிதமல்லாமையாலே மந்திரமே யல்லாமையால் கரண மந்திரத்ருவம் தூரோத்ராரிதமன்றோ? இதுவும் கதஸ்ருதியிலே ப்ரிதியவோதிச் சேர்த்து அநுஸந்திக்க விதிக்கையாலும், ஸ்ரீப்ரஸநஸஹிதாதிக்களிலே வர்ணோத்ராரம் பண்ணி ப்ரதிபாதிக்கையாலும், ஸ்ருதிமூலதானத்ருவிகமந்திரதயா கரணமந்திரத்ருவம் கூடுமென்னிலப்போது பூர்வாதிக்காரவாக்யமென்கிற -

(सा.प्र:) एवं मूलमन्त्रस्य पदवाक्ययोजनामुक्त्वा तद्विवरणस्य द्वयस्य पदवाक्ययोजनां वक्तुमारभते । -

(सा.वि:) मूलमन्त्रं व्याख्यायेदानीं तद्विवरणरूपं द्वयं व्याख्यातुकामः तत्प्रभावमाह ।

(सा.सं:) अथ क्रमप्राप्तद्वयस्य पदवाक्ययोजनां कर्तुं तस्येतरमन्त्रवैलक्षण्यं सङ्गृह्णाति ।

மூ: - விதனுதே க்ருதக்ருத்யகக்ஷ்யா -

(சா.தி:) காட்டியருளுகிறார். ஂகர்ணித இதி - யோ மன்த்: , யாதொரு மன்தம் - ஂகர்ணித: - ஑ுஸகாஷாக்ஷுதமாய். ஑ுஸகாஷாத் கேட்டு ஓருக்கால் ஁க்ரிக்஑ப்பட்டதென்றபடி? க்ருதக்ருத்யகக்ஷ்யாம் । க்ருதக்ருத்யன், க்ருதோபாயானுஸ்தான். ஁வனுடைய துசை - க்ருதக்ருத்யதையையென்றபடி. விதனுதே, -

(சா.ஸ்வ:) சம்ப்ரதாயம் விருதிடயாதோ? கிஷ் இதுவுமொரு கரணமன்தமாகில் இரண்டென்று த்விதவா஑ியான த்ருயசஞ்சையும் விருதிடயாதோ? ஁பி ஑ இதுக்கும் பதவாக்யயோனசை பண்ணவேணுமாகில் மூலமன்தாதுபூர்வ தான் பண்ணலாகாதோ? ஁ந்யக்ஷ । “நிவெதயீத ஸ்வாத்மானம் விஷ்ணாவமலதேஜசி । ததாத்மா தன்மநாஸ்ஷான்தஸ்தத்த்விஷ்ணுரிதி மன்தத்:” இதுயதி விஹிதப்ரபத்திகரணமன்தான்தரங்஑ளைவிட்டு த்ருயத்துக்கே ஁ர்த்யவ்யுதுபாதநநிர்஑ந்஑ முண்டோ? மூலமன்தமும் “மூலமன்த்ரே ஸ்வாத்மானம் ஑஑வதே நிவெதயேத்” ஁ன்று கரணமன்த மாகையாலே த்ருயுதுபாதநத்தாலே தானே ஸர்வமும் சித்திக்஑ையால் த்ருயா்ர்த்யவ்யுதுபாதநம் வ்யர்த்யமன்றோ? இதுயதிஸுத்களை இந்த ஁திகாரா஑்யப்ர஑டிக்஑ையாலே பரிஹரிக்஑க்கோலி ஁஑்ஷலோகத்தாலே ஸ஑்஑ாபரிஹரத்தை ஸ஑்஑ுஹிக்஑ுகிறார் - ஂகர்ணித இதி - யோ மன்த் ஂகர்ணித:, ஑ிஜன்தாத் த்த: - நிஷ்டாயாம் ஸேதிதி ஑ி஑ாலோப: । ஸ்ராவித: - ஑஑வன்தம் ஸ்ராவித: । ஸரண்யன்றிய பூர்ணப்ரபத்தி஑ர்஑தயா இம் மன்தம் ஸகூதுக்ஷாரிதமாகிலென்றபடி. ஁க்ஷாரிதோ விதனுதே ஁ன்று ஑ால்லாதே ஂகர்ணித: ஁ன்று நிர்தேசித்தது ஁஑ார்ய ஸகாஷா஑்யாவதூ஑ீதமாய் ஸமுதாய஑்நானபூர்வகமாக ஸகூதுக்ஷாரிதமாகில் மன்தா்ர்த்யவையுதத்தை ஁பேஷியாமல் தானே ஸ்வப்ர஑ாவத்தாலே பुरुஷனுக்கு க்ருதக்ருத்யகக்ஷ்யையே ஁ர்த்யவி஑்நானம், விஸிஷ்ய஑்நானம் -

(சா.ப்ர:) தத்ர “ஸகூ஑்ஜஸேந மன்த்ரே ஑்ருதக்ருத்யஸு஑்஑ி ஑வேத்” இதுயுத்தரிதுயா ஑ுஸகாஷாக்ஷுதமாத்ரோபலக்ஷித ஸமயே ஸகூதுக்ஷாரணமாத்ரே ஑ ஑ோக்ஷஸா஑கதயா க்ருதக்ருத்யதுல்யதுவாபாதகோத்த்விஸ்திருதோ ஑஑வதஸ்துதிரூபதயாவாஸ கைக்ஷ்யா஑்஑்யபுருஷா்ர்த்யத்வம் ஑ாதிஸந் த்ருயா஑்யமன்த்ரஸுஸ்வானுஸந்஑ாது: “தஸ்மாத் வா ஁தம் ஸேதும் தீத்வாபிநக்தமஹரேவா஑ிநிஷ்ய஑்யதே - ஸகூத்வி஑ாதோ ஑்யேவீஷ ஑்ர஑்஑ லோகே” இதுயுத்தமுத்திரூபாஹரா஑மாஸக்திகரோ ஑வதீதுயா஑ - ஂகர்ணித இதுயாதிநா ।

(சா.வி:) ஂகர்ணித இதி - யோ மன்த்ரோ ஂகர்ணித:, ஑ுஸகாஷாக்ஷுதஸுஸந், ஸ்ரவணம் ஸரணா஑த்யனுஸ்தான காலீநோக்ஷாரணஸ்யோபலக்ஷணம் - ஁நுஸ்தானகாலே ஑ுரு஑ா஑்஑்஑ுதுவா ஸகூத்ப்ரயுத்த இதுயர்த்ய: - க்ருதம் க்ருத்யம் கர்த்வ்யமுபாயானுஸ்தானம் யேந ஸ தயோக்த: - தஸ்ய கக்ஷ்யா, மர்யாதாம் - விதனுதே, கரோதி - “ஸகூ஑்ஜஸேந மன்த்ரே ஑்ருதக்ருத்யஸு஑்஑ி ஑வேத்” இதுயுத்தரிதுயா ஁பாயானுஸ்தானம் ஸம்பாதயதீதி யாவத் - ஁திகாரிண-ஸுஸமுதாய஑்நானபூர்வக ப்ரத்ய஑ோக்ஷாரணமுபாயகோதோ நிவிஸத இதி தாத்பர்யம் ।

(சா.ஸ:) ஂகர்ணித இதி - ஸதா஑ார்யே ஑்ரமாணோபபத்தி஑்யாமஸ்யாயமர்த்ய இதி ஸ்ருத இதுயர்த்ய: - க்ருதக்ருத்யக-க்ஷ்யா, நிஷ்பன்னோபாயதயா ததர்த்யம் கர்த்வ்யான்தரவிதூரதாம் விதனுதே, கரோதி - ஁த்ர ஸகூதனுஸ்தானப்ரயோ ஑காவ்யவஹிததத்பூர்வகாலீநஸகூதா஑்ரணம் விவக்ஷிதம் ।

மூ: - அப்ரே஢ிதோ ஢ிசதி யசுசு க்ரூதார்த்ராவம் ।

ப்ரத்யூஷதா் ஢ஜதி ஸ்ஸூதிகாலராத்ரே: ,

(ஸா.஢ி:) ஓருக்கால் ஁சுரீர்த்தவனுக்கு க்ரூதக்ரூத்யதீயையுண்டாக்குமென்றபடி - அப்ரே஢ித: , ஢ிஸ்திரக்தமாமாகில் ஸக்ரூதுசுசாரணான்தர் “஢்ரயமர்தானுஸந்ரானே஢ ஸஹ ஸ஢ீவ் வக்தா” என்கிறபடியே ஁ஸக்ரூதாவூத்ரமாமாகிலென்கை - ஁வனுக்கு க்ரூதார்த்ராவ், க்ரூதார்த்ரன், க்ரூதப்ரயோஜனரூபகைசூர்யன் - ஁வனாகையைத்தரூம் - ஁த்தால் ப்ரதயோசுசாரண் ஁பாயத்தில் ஁ந்தர்஢்விக்ருகூம் - ஢்ரதீயோசுசாரணா஢ிகள் கைசூர்யகோடியில் ஁ந்வயிக்ருகூமென்றதாயிற்று. ஸ ஁ஷ ப஢ாஸஹாய ஸரணா஢திமந்ர: , ஢்ரயமந்ரமென்கை ஸ்ஸூதி காலராத்ரே: , காலஸ஢்஢த்தால் ஜ்யோத்ஸநீ ராத்ரீ வ்யாவர்த்திக்கப்படுகிறது - த்ஸ்யாஸ்ஸாஸாரதமிஸூக்ரு. -

(ஸா.ஸ்வ:) க்ரூதோபாயதா ஢சூயைப்பண்ணுமென்று ஜாபிக்கைக்காக ஸமு஢ாயஜ்ரூனமன்றிக்கே ஸக்ரூதுசுசாரிதமாகிலும் “ஸக்ரூதுசுசாரஸ்ஸாஸாராரண்஢வதி” என்றபடியே க்ரூமேண க்ரூதக்ரூத்யகசூயை பண்ணுமென்றும் திருவுள்ளம் - ஁த்தாலே மூலமந்ரா஢ிகளுக்கு ஸக்ரூதுசுசாரணமாத்ரத்தாலே தான் ஸமு஢ாயஜ்ரூனபூர்வஸக்ரூதுசுசாரணமாத்ரத்தாலே தான் க்ரூதக்ரூத்யதாபா஢கத்வரூபமோக்ஷஜனகத்வப்ர஢ாவ மில்லையென்று கருத்து - ய஢்ரா சகாரஸ்ய க்ரூதார்த்ராவமித்யத்ரான்வய: । யாதொரு ஢்ரயா஁யகரண- மந்ரமாப்ரே஢ிதமாய் ஢ிஸ்திரக்த மாய்க்கொண்டு க்ரூதார்த்ராவ் ச ஢ிசதி । ஸக்ரூதுசுசாரணமன்றிக்கே அப்ரே஢ிதத்வ் ஸி஢்஢ியாமையாலே ப்ரதயோசுசாரணத்தாலே க்ரூதோபாயதா஢சூயையும், ஢்ரதீயாசுசாரண த்தாலே, “஢்ரயமர்தானுஸந்ரானே஢ ஸஹ ஸ஢ீவ் வக்தா” என்கிறபடியே ஸ்வத: புரூஷார்த்யதா க்ரூதார்த்யதா ஢சூயையும் கொடுக்குமென்றபடி. ஁சுசாரணமாத்ரத்தாலே க்ரூதக்ரூத்யதீயைப் பண்ணக்கூடுமோ? ஜ்ரூனா஢ேவ மோக்ஷ: என்கிறது விரோ஢ியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரத்யூஷதாமிதி । ஸ ஁ஷோ ஢்ரயா஁யமந்ர: ப஢ாஸஹாய ஸரணா஢திமந்ரஸ்ஸந் ஸ்ஸூதி காலராத்ரிக்ரு, ப்ரகாஸலேஷமன்றியிலேயிருக்கிற ஸ்ஸாஸாரமாகிற காலராத்ரிக்ரு - ப்ரத்யூஷதா், ஁ரூணோ஢யகாலமாயிருக்கையை - ப்ரமபுரூஷார்த்ய஢ிவாவுக்கு ஁த்யாஸந்நவலையாயிருக்கையை ய஢ையாநிற்கிறதென்றபடி - ததா ச மந்ரான்தர்஢்கள் போலே புநஸுசரணா஁யபேசூயன்றிக்கே ஸக்ரூதுசுசாரணமாத்ரத்தாலே பூர்ணப்ரபத்தியை ஁விலம்த்வேனுண்டாக்கி புநர்ஜனமன்றிக்கே மோக்ஷோத்பா஢மாகிறதென்கையிலே ஸக்ரூதுசுசாரண ஸ்ரூதிக்ரு தாத்பர்யமென்று கருத்து -

(ஸா.வி:) யோ மந்ர: - அப்ரே஢ித: , புநரூசுசாரிதஸ்ஸந் - “஢்ரிக்ருதஸ்ய பர்ரூபமாப்ரே஢ிதம்” ஁தி வைய்யாகரணபரி஢ாஸா - “அப்ரே஢ிதம் ஢ிஸ்திரக்தம்” ஁தி நி஁ண்டூநுஸரணே஢ ஢்ரதீயோசுசாரணவிஸய ஁த்யர்தே ஢்ராஹ்ய: - க்ரூத: ஁ர்த்ர: ப்ரயோஜனம் கைசூர்ய் யே஢ ஸ ததோக்த: - தஸ்ய ஢ாவ: ப்ரகாரம் ச ஢ிசதி । கைசூர்யானுஸ்தானம் ஸம்பா஢யதீதி யாவத் । ஢்ரதீயோசுசாரணம் க்ரூதோபாயஸ்ய கைசூர்யரூபம் ஢வதி । ஁நாயாஸே஢ புரூஷார்த்யஸா஢னம் புரூஷார்த்யரூபம் ச ஢வதீதி ஢ாவ: - ய஢ீவ ஸ்ஸாஸாரநிவூத்திமிசுசுததி புரூஷஸ்த஢ீவ ஸ்ஸாஸாரநிவூத்தி கரோதீதி ப்ர஢ாவான்தர்மாஹ - ப்ரத்யூஷதாமிதி - ய: , மந்ர: - ஸ்ஸூதிகாலராத்ரே: , ஁ஜ்ரூனப்ரசுசாரதயா தமிஸ்த்ரபசுசாராத்ரீதுல்யாயா: । ஸ்ஸூதே: , ஸ்ஸாஸாரஸ்ய - ப்ரத்யூஷதா், ப்ர஢ாவரூபத்வம் -

(ஸா.ஸ:) அப்ரே஢ித: , ஁ர்தானுஸந்ரானே஢ ஸஹ ஜ்யமான: - க்ரூதார்த்ராவ், நிஸ்பந்நபல஢ாவ் ஢ிசதி, ஢஢ாதி - ஸ்ஸூதிரூபா காலராத்ரீ: , க்ரூஷ்ணபசுசாந்திம஢ிவஸராத்ரீ: - தஸ்யா: ப்ரத்யூஷதா், ஁ஹ்மு஁தாம் - ஁வ்யவ஢ானே஢ தந்நிவர்தகதா் ஢ஜதீத்யுக்த்யா ஢்ரயார்த்யஸரணவரணஸ்ய -

மூ: - பத்மாஸஹாயஸரணா஑தி மன்த்ர ஂஷ: || 65 ||

திரு மன்த்ரத்தில் ம஑்யமபதத்தில் -

(ஸா.தி:) ப்ரத்யூஸதா - ப்ரத்யூஸ:, ப்ராதஸஸந்஑்யை | ராத்ரிக்கு நிராஸகத்வத்தையடையுமென்கை இப்படி
மஹாப்ரஹாவத் இந்த மன்த்ரதமமென்ற படி || 65 ||

இனி திரு மன்த்ரத்துக்கு த்ரய் விவரணமாயிருக்குமென்னுமத்தைக் காட்டியருளுகிறார் -
திரு மன்த்ரத்தில் இத்யாடியால் -

(ஸா.ஸா:) ததா ச மூலமன்த்ராத்யதிகப்ரஹாவத்வாத்ரபத்திகரணமன்த்ரத்வாத்ரவஸ்ய் வ்யுத்பாத்த மென்று
கருத்து - பத்மாஸஹாயபதப்ரயோ஑த்தாலே சூத்திரதர்ஸ்யதவ்யத்பதிகளையும், யாத்நாந்விதஹந்யா-
ஸபர்யாயஸரணா஑தி பதப்ரயோ஑த்தாலே சூத்திர யாத்நோபலத்திரதானுகூல்யாத்நவிஸிஸ்தஸரணா஑த்யுபாயத்தையும்
“மன்த்ரா த்ராயதே” என்று வ்யுத்பந்நமன்த்ரபத சூத்திரதர்ஸாரூப ஑லத்தையும், பத்மாபத சூத்திரபுரூபகாரத்தையும்,
மற்றும் அபேத்திரதகுண வி஑்ரஹாதி யோ஑த்தையும் விஸதமாக ப்ரதிபாதிக்கையாலே அத்யந்தஸஜ்ஜஹமான
மூலமன்த்ராதிக்களைக் காட்டிலிதுக்கே பதவாக்யயோனையே பண்ண வேணுமென்று கருத்து - ஂஷ:
என்கையாலே அவித்திந்நஸப்ரதாயா஑தத்வமும் சூத்திரதம் || 65 ||

இனி நிரவதிகப்ரஹாவத்தான த்ரயத்துக்கு மூலமன்த்ராத்த்ரவ்ர்தானே அர்த்வ்யுத்பாதந்
பண்ணலாகாதோ? த்ரய் மூலமன்த்ரத்துக்கு வ்யா஑்யானரூபமாகையாலே மூலமன்த்ராதிந்நத்ரமே த்ரயத்துக்கு
வ்யா஑்யான பண்ணவேணுமென்னில் த்ரயத்தில் ப்ரவ்ரணத்ம் ஸாஜ்ஜஹஸமர்ப்பணபரமாயும், உத்தரவ்ரணத்ம்
புரூபார்ப்பரமாயுமிருக்கே கேவல் ஸேஸ்த்வஸ்த்ரபரமான மூலமன்த்ரவ்யா஑்யானத்வமெங்ஙனே? என்னவருளித்
ஸெய்கிறார். திரு மன்த்ரத்தில் இதன் நமஸுஸிலே ஸ்தூலயோனையிலே ஸாத்யோபாய் ஸாத்த்மாக
ஸித்திக்கையாலும்,

(ஸா.ப்ர:) ஸஸுதேரத்யந்தபாதகத்வாத்காலராத்ரித்வென ரூபணம் || 66 ||

மூலமன்த்ராதி஑தாதி஑ார்யநுஸ்தேயோபாயபரத்வாத்ர ததானந்தர்ய் ஸு஑மம் |

மூலமன்த்ர஑தநமஸுஸத்ரவ்ரத்ரத்யுத்தர்ய்யோத்யுத்யோ: ப்ரகாஸநாத்ரத்யுஸத்ரவாத்ரவத்வமிதி ப்ரதர்ஸநவ்யாஜென ஸஜ்ஜதிமாஹ -
திரு மன்த்ரத்தில் இத்யாதினா | -

(ஸா.வி:) ஸத்யோ நிவர்தகத்வம் ஹஜதி - “ஂதம் ஸேது த்ரித்வாதிபி நத்தமஹேவாஹிநிஸ்பத்தே - ஸகூத்திரஹாதோ
஑ுஸே ப்ரஹ்மலோகே” இத்யுத்தமுத்திரூபஸ்யாஹ: ஸத்யஸாத்தநத்வென ப்ரத்யூஸ்த்வரூபணம் | ஂஷ:, தாத்ரஸப்ரஹாவயுத்தே
மன்த்ர: | பத்மாஸஹாயஸ்ய ஹ஑வதஸுஸரணா஑தேர்மன்த்ர: | கரணஹூதோ மன்த்ர: | ஂதாத்ரஸத்யுஸமன்த்ராதிந்ய: அதிகோ
நாஸ்திதி ஹத்யம் || 65 ||

ஸ்ரீமதஸுஸத்ரமன்த்ரஸ்த்ர நமஸுஸத்ரவ்ரத்யுத்தர்ய்யோபாயோபேயவிவரணரூபோத்யம் மன்த்ர இத்யுத்திவ்யாஜென ஸஜ்ஜதிமாஹ
- திரு மன்த்ரத்தில் இதி |

(ஸா.ஸ:) ஸ்வதந்நத்வம் சூத்திரதம் - ஂவ் விஸேஸணத்ரயம் யத்த்ரதநிதித்திமன்த்ரஸ்யாஹிதாய ததாவித்யோ மன்த்ர:
அயமிதி நிதித்திரதி - பத்ரேதி - ஂஷ:, த்ரயாத்ரயமன்த்ர ஂவோத்தவிஸேஸணத்ரயவிஸிஸ்த இத்யர்த்: - யத்ர
யஸுஸரணா஑திமன்த்ரோ அஸ்தி ஂஷ: அகர்ணித இத்யாதிநோத்தாகார இத்யர்த்: || 65 ||

ஸஜ்ஜஹிதம் விவரீது மூலமன்த்ரேணாஸ்ய ஸஜ்ஜதி தர்ஸயதி | திரு மன்த்ரத்தில் இதி | புரூபகார
தந்நித்யயோ஑விஸிஸ்தஸித்தோபாயோபேய -

(सा.सं:) सपरिकरवशीकरणविशेषादिवैशद्यमिहैवेति विशदमाक इत्युक्तिः । मन्त्रत्वसाधर्म्यलक्षण सङ्गतमप्यभिप्रयन्नाह - ॐ इति - “श्रीमन्नारायणेत्यादि जपेत्पञ्चदशाक्षरम् ।

(சா.தி:) அதாவது? முந்த, “श्रीमन्नारायणचरणौ शरणं प्रपद्ये” என்று ஒதி மध्ये “इदं पूर्णमदः पूर्णम्” इत्यादिवाक्यங்களையோதி முடிவில் श्रीमते नारायणाय नमः என்று ஒதுகையால் खण्डद्वयமும் பிரிய ஓதப்பட்டதினே - சேர்த்து अनुसन्धिक विधिक்கையாலும், இவ் वाक्यद्वयமும் पुरुषार्थकाङ्क्षिकளால் सहोच्चारयितव्यமென்று तत्रैव विधिक்கையாலுமென்ற படி. वर्णोद्धार மாவது? श्रीप्रथमाक्षरम् - இரண்டாவது मकारம்-மூன்றாவது नकारमित्येवं रूपेणச் சொல்லுகை - आदिशब्दத்தால் तद्वैभवादिकथनम् - श्रुत्यनुमतமாகையால் तान्त्रिकमन्त्रम् ।

(சா.வி:) பிரியவோதிரி, வாக்யத்வய் வாக்யாந்தரவ்யவஹததயா அதீத்ய - சோத்த் து அநுசந்நிஃககை, வாக்யத்வய் சங்ஙுத்ய அநுசந்நாநச்ய । விதிஃககையாலும், விஹததயா ச - ச்ரீமந்நாராயணசரணௌ சரணம் ப்ரபத்ய - இத்யேததநந்நரம் । “இதம் பூர்ணமத: பூர்ணம்” இத்யாதி பதித்வா அந்நே ச்ரீமநே நாராயணாய நம இத்யாந்நாநாந் பூரூபார்தகாங்ஙிஃஸிஸஹோசாரயிதவ்யமிதி விதானாசுதேதி சாரதீபிகாயாமுத்தம் - “அதாத்ஸ்ரீமதத்வயோத்பதி: - வாக்யோ த்விதீய: - ஷட்பதாந்யர்தா தச - பசுத்விசதகசராணி - பசுத்விதசாசரம் ப்ரத்யமம் - தசாசரம் த்விதீயம் - நவாசரம் ப்ரத்யமம் । த்விதீய த்ரதீய சதூர்தாஸ்யசராணி - பசுத்விதசரம் பசுத்யம் த்வயசரணஸுத” இதி விஃபஜ்யோக்தேதி சாரப்ரகாசிகாயாந் வ்யாங்யாதம் । வர்ணோதூராதிகளும் பணாணி இதி । “நவாண் விதூரி ஹத்யம் த்ரதீயாண் சிரோமதம் । சிங்ஙாரணத்ரயசரம் விதூரி கவசம் தத்ரதேவ ஹி ।

(सा.सं:) उपायत्वपरं तस्योपेयत्वपरं दश । अकिञ्चनो मिलित्वैव न्यासेनैव विशुद्धये । लब्धन्यासो चिरादेव विशुद्धिं लभते पराम् ॥” इति कठवल्लीश्रुत्यभिप्रायेण कठवल्लियोगे पिरीयबोधात् किञ्चित् अनुसन्धिकं विधिक्लेशायान्नम् इत्युक्तम् । श्रीप्रश्नसंहितादिकल्पीये इत्यादि शब्देन श्रीपाञ्चरात्र महोपनिषद्येव पाद्मतन्त्रे ज्ञानपादे प्रथमेऽध्याये “अथादौ प्रणवस्यार्थं तथैवाष्टाक्षरस्य च । मन्त्ररत्नस्य गायत्र्यास्सम्यग्व्यक्ष्ये विधानतः ॥” इत्युपक्रम्य प्रणवाष्टाक्षरगायत्रीणामिव द्वयस्य च “लक्ष्मीनारायणमयं प्रणवार्थप्रकाशकम् । सत्यज्ञानानन्दरूपं श्रीकरं तं नमाम्यहम् ॥” इत्यारभ्य “जीवान्तर्यामिणं देवं सर्वान्तर्यामिणं प्रभुम् । अर्चावितारं सद्विष्णुं सकारं तं नमाम्यहम् ॥” इत्यन्तेन कृतवर्णोद्धारक्रमो विवक्षितः - तत्रैव -

மூ: - மத்ரவ்யாகரணாடிகளிற்படியே கண்டுகொள்ளலாம். இம் மத்ரம் “ச ஶ்ராதுச்சரணௌ காடம் - ஶ்வாஸ்து சஹ வுதேஹா” என்கிற ஸ்லாகடூயத்திலு வவக்ஷிதமான ஁பாயுபேயரூபமான -

(சா.டீ:) கார்யகரமென்று கருத்து “நானுகூல்யம் ந நக்ஷத்ரம் நதீர்தாடிநிஷேவணம் । நபுநச்சரணம் வாபி மத்ரௌஹ்யமபேக்ஷதே ॥” என்றிறே பா஁வகனம் - மத்ரவ்யாகரணமாவது? மத்ரஸாஸ்த்ரம் - ஁டிஸ஁ட்ததால் ஶகவக்ஷாஸ்த்ரஸ஁஁஁: - இனி மத்ரத்திலு ஁யவ்யபடேஸத்துக்கு ஹேதுவைக் காட்டுகிறார் - இம் மத்ரம்த்யாடி யால் “ச ஶ்ராதுச்சரணௌ காடம் நிபீ஁ய ர஁ுநந்ந: । சீதாமுவா஁ாதியஸா ரா஁வம் ஁ மஹாப்ரதம் । ஶ்வாஸ்து சஹ வுதேஹா கிரி ஶானுபுர்ஸ்யதே । ஁஁ம் ஶர்வ கரிஷ்யாமி கா஁த்ரதஸ்ஸபதஸ்சதே ॥” என்கிற ஸ்லாகடூயத்திலு ஁ரணௌ நிபீ஁ய என்று ஶபத்னீக ஶகவக்ஷரணாகதியும், ஁த்ரஸ்லாகடூத்தில் -

(சா.ஸ்வ:) மூலமத்ராடிகளிற்புலே என்கையாலே ஁துக்கு ஁வஸ்யாபேக்ஷிதமானாலுமிதுக்கு நாதீவாபேக்ஷிதமென்று கருத்து - மூலமத்ரா஁ிகாரத்திலே மூலமத்ரத்துக்கு ஁ஷ்யாடிகள் நாரடீயாடிகல்பாடிகளிலு கண்டுகொள்வதென்று ஶுன்னாப்புலே ஶுல்லாதே மத்ரவ்யாகரணாடி களிற்படியே கண்டுகொள்ளலாமென்று நிர்஁஁மானபடியாலே ஁துகளிலே கண்தரவேண ஶுல்லாவிட்டாலும ந்யா஁த்தாலே ஁றிந்துகொள்ளலாமென்று கருத்து - ஁னாலும ஶரணாகதிமத்ர ஁ஸ: என்று ஁யமேகமத்ரமென்கிறது கூடுமோ? ஁ப்புது இரண்டென்று ஁்விதஸ஁஁யாவா஁ியான ஁யஸஜுை விரு஁டியாதோ? பூர்வ஁ண்டத்தாலே ஁பாயத்தையும் ஁த்ர஁ண்டத்தாலே ஁பேயத்தையும் ப்ரதிபாடிக்கையாலே முமு஁ுவுக்கு ஁வஸ்யாபேக்ஷிதர்த஁யபரதயா ஁யஸஜுை ஁பபநுையென்னிலு ஁னேகர்த்யபரமாகத் துாற்றுுகிற ஁யத்துக்கு ஁பவூ஁ணாடிநி஁நாமன்றிக்஁ே இந்த ஁ர்த஁யபரத்வமும் தன்மூலஸஜுையும் கூடுமோ? என்னவருளிஸு ஶெய்கிறார் - இம் மத்ரம்த்யாடிநா - தயா ஁ ஶரணாகதி ஶார ஶ்ரீராமாயணுபவூ஁ணவஸாந்மு஁ுரவஸ்யம் காதுவ்யப்ர஁நதமேதர்த஁யபரதயா ஁யஸஜுை -

(சா.ப்ர:) கண்டுகொள்ளலாம் இத்யாடி - “஁ந்தர்யாமி ஁ஷிஸ்தஸ்ய ஁வீகாயத்யு஁ா஁தா । ஁ந்஁ஸ்து ஁வதா விஷ்ணு: பரமாத்மா ஶநாதந: ॥ ஶ்ரீமந்நாராயணஸஸா஁தா ப்ர஁஁஁பராத்பரம் । ஁஁ந்யாஸம் தத: கuryān̄m̄n̄r̄t̄n̄m̄n̄r̄v̄t̄ ॥ ஁ட்படானி ஁ மத்ரஸ்ய ஁஁஁஁ந்யேவ விந்யஸேத்” இத்யாடிஸு ஁஁வ்யம்த்யர்த: - ப்ரதிபா஁தயா ஁யபடப்ரவூத்திநிமித்துபாயுபேயே ப்ரமாணது விஸேஸந்நா஁ிஸ்த்ந்யானந்யகதித்வயுஸ்தேந ஁லிதத்வாத்஁நா஁ிகாரீத்யா஁ । இம் மத்ரம்த்யாடிநா ।

(சா.வி:) மத்ரவ்யாகரணாடிகளிற்படியே இதி - “஁ந்தர்யாமி ஁ஷிஸ்தஸ்ய ஁வீ காயத்யு஁ா஁தா । ஁ந்஁ஸ்து ஁வதா விஷ்ணு: பரமாத்மா ஶநாதந: ॥ ஶ்ரீமந்நாராயணஸஸா஁தாப்ர஁஁஁பராத்பரம் । ஁஁ம் ந்யாஸம் தத: கuryān̄m̄n̄r̄t̄n̄m̄n̄r̄v̄t̄ । ஁ட்படானி ஁ மத்ரஸ்ய ஁஁஁஁ந்யேவ விந்யஸேத்” இத்யுத்தப்ரகாரேணேத்யர்த: । ஁யஸ஁ட்ப்ரவூத்திநிமித்தமா஁ - இம் மத்ரம்தி -

(சா.ஸ:) ஶு஁஁ஸாத்வி஁மத்ரத்வாடி ஁ ப்ரப஁த்திம஁஁நுஸந்தேயம் - மத்ரத்வேந பத்ரநாத்ரதந்ரஸி஁஁த்வாத்ந்ரி- கமத்ரம்த்யுத்தம் மத்ரவ்யாகரணாடீதி । தத்ரூத்த ஁ஷ்யா஁ு஁஁ரகரமேணேத்யர்த: - ஁ஸ்ய ஁யம்த்யா஁யா ப்ரயு஁கமா஁ - இம் மத்ரம்தி - ஶ஁ாதுரிதி ஸ்லாக: பூர்வ஁ண்டஸமானர்தக: - ஶ்வாஸ்து இத்யுத்ர ஁ண்டஸமானர்தக இதி ஶாவ: - “஁஁ம் ஶர்வ கரிஷ்யாடி கா஁த்ரதஸ்ஸபதஸ்சதே” இதி ஁ ஶ்வாஸ்தித்வஸ்யுத்தராத்: -

(சா.சं:) அர்த்தத்யக்தை இதி - स्वाधिकारानुरूपमुपायं स्वस्वरूपानुरूपमुपेयं चेत्यर्थद्वयमित्यर्थः - இப்படியிருக்கையால், உபாயோபேய விசேஷ பृथகீர்த்தனாत् मुखान्तरेण कैश्चित्कृतद्वयत्वनिर्वाहमाह ।

மூ: - இம் மन्த்ரம் வரணசமர்ப்பணங்களை அடைவே ப்ரதிபாதிக்கையாலே ட்வயமென்று சொல்லப்படுகிறதென்றும் சிலர் சொல்லுவார்கள் - இப்படி “श्रीमन्नारायण स्वामिन्” இत्याதி மन्த்ரான்தரத்திலும் ட்வயशब्दप्रयोगத்துக்கு இவையே நிமித்தம் -

(சா.தி:) இம் மन्த்ரமீத்யாதி இம் மन्த்ரம் ட்வயமென்று சொல்லப்படுகிறதென்று சுவயம் - இம் மन्த்ரமென்றும் இதுவென்றும் பாఠभेदம் - வரண சமர்ப்பணங்களையடைவே ப்ரதிபாதிக்கையால் இत्याதி - வரணம், ஸோமூத்வவரணம் பூர்வखण्डத்தில் வரணத்தையும் உத்ரखण्डத்தில் ஸரசமர்ப்பணத்தையுமென்றபடி - இப் பக்ஷமருளாளப் பெருமானெம்பெருமானார் வ்யாఖ்யானத்திலே சொல்லப்பட்டது. மन्த்ரான்தரங்களிலும் ட்வயशब्दप्रयोगத்துக்கு இதுவே நிமித்தம் மென்கிறார். இப்படியென்று “श्रीमन्नारायण स्वामिन् दासोऽहं तव तस्य वै ।

(சா.ஸ்வ:) இம் மन्த்ரமீதி - சில அாசார்ரென்று சொல்லாதே சிலரென்று நிர்देशத்தாலே பூர்வनिर्वाहமே ச்வசம்ப்ரடாயமென்று கருத்து. “श्रीमन्नारायण स्वामिन् दासोऽहं तव तस्य वै । परमीप्सुस्तमेवार्थमनुकूलो विवर्जयन् ॥ प्रातिकूल्यं सुविस्वधस्संप्रार्थ्य शरणं परम् । ब्रजामि युष्मच्छरणं तत्रैवाहं मयार्पित” இत्याதி மन्த்ரங்களிலே ட்வயसंज्ञைக்கு ட்வீத்வसङ्ख्यैநிமித்தமாகவிருக்கவிங்கு வேறு நிமித்தம் சொல்லக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - श्रीमन्नारायणेति - तद्विद्वत्त्वसंख्यामात्रं நிமித்தமாகில் பட்ட்வயாத்மகஸூகங்களிலும் ஸூகட்வய சமுடாயத்திலும் ட்வயसंज्ञை ப்ரஸங்கீகரூம். निरुक्तार्थद्वयपरत्वं मूलमन्त्राद्यतिप्रसक्तम् - ஆகையால் ஔचित்யாட்வயாபக்த்வாட்வோபாயோபேயரூபார்த்ட்வயபரத்வமேவ நிமித்தீகூத்யோட்விராதிशब्दवत्संज्ञाशब्दोऽयं ட்வயशब्द: ।

(சா.ப்ர:) இம் மन्த்ரமீத்யாதினா - இம் மन्த்ரமீத்யஸ்ய சொல்லப்படுகிறது இத்யநேநாவய: - இது இதி ப்ரதிபாட்कर्तृनिर्देश: । उक्तद्वयपदप्रवृत्तिनिमित्तं मन्त्रान्तरेऽप्यतिदिशति - இப்படி இत्याதினா - “भगवत्सर्वविजयिन्” - “श्रीमन्नारायण स्वामिन्” இत्याதி ஸரணாஒतिमन्त्र: आदिशब्दार्थ: ।

(சா.வி:) இம் மन्த்ரம் வரணேதி - வரணம், ஸோமூத்வவரணம் பூர்வखण्डप्रतिपाद्यम् - சமர்ப்பணம், ஸரசமர்ப்பணமுத்ரखण्ड प्रतिपाद्यम् - அதோ ட்வயसंज्ञைதி - அருளாளப் பெருமாள் எம்பெருமானார் இत्याख्याताचार्या வ்யாख्याதவந்த: । तान्त्रिकमन्त्रान्तरेष्वपि द्वयशब्द प्रयोगस्य इदमेव मूलमित्याह - இப்படி श्रीमन्नारायणेति । “श्रीमन्नारायण स्वामिन् दासोऽहं तव तस्य वै । परमीप्सुस्तमेवार्थमनुकूलो विवर्जयन् ।

(சா.ச:) இம் மन्த்ரமீதி - வரணம், உபாயதாயாந்நா - சமர்ப்பணம், ஸரசமர்ப்பணம் । பூர்வस्मिन्पक्षे अकिञ्चने मयि दुष्करोपायान्तरोपसंहारभरसारोऽप्यसमर्थकारुणिकस्त्वमेवमेतत्फलप्रदो भवेति निष्कर्षविवक्षया ஸரசமர்ப்பணவ்யञ்ஜகோபாயதாயாந்நாபரश्शरणशब्द इति பூர்வखण्ड उपायपरतयोक्त: । अस्मिन्पक्षे तु शरणशब्दे निष्कर्षविवक्षा परित्यागेन याच्ना समर्पणे खण्डद्वयेन व्यक्त्यर्थं क्रमेणाभिहिते इति विवेक: - इत्थमत्रोक्तनिर्वाहं द्वयमन्यत्राप्यतिदिशति । இப்படி इति - “श्रीमन्नारायणस्वामिन्नन्य शरणस्तव । चरणौशरणं यातस्तवैवास्म्यहमच्युत ॥” इति पञ्चरात्र तन्त्रसिद्धौ मन्त्र इहज्ञेय: - तन्त्रेऽपि द्वयप्रकरणे गुरुपसत्याद्यश्रवणात्कथमस्य मन्त्रतेत्याशङ्का -

मू: - “मन्त्रराजमिमं विद्यादुरुवन्दनपूर्वकम् ।
गुरुरेव परं ब्रह्म गुरुरेव परागतिः ॥
गुरुरेव परा विद्या गुरुरेव परायणम् । -

(सा.दी:) परमीप्सुस्तमेवार्थमनुकूलो विवर्जयन् ॥ प्रातिकूल्यं सुविस्रब्धस्संप्रार्थ्य शरणं परम् । ब्रजामि युष्मच्चरणं तत्रैवाहं मयार्पितः ॥” என்கிற ஸ்லोकத்திற்கும் ட்ரயமென்று பேர் - இனி ப்ரபத்திமந்ரான்தர்த்திற் ஸொன்ன ஸூரூபஸத்யாடிகளிங்கும் வருமென்கிறார் - மந்ரராஜமத்யாடியால் - இங்கு மந்ரராஜஸத்யத்தால் “தத்விஷ்ணோ: பரமபதம்” என்கிற மந்ரம் ஸொல்லப்படுகிறது - இத்ததை ஸூரூவந்நபூர்வகமேவ வித்யாத், அறியக்கடவன் - “யஸ்மாத்ததுபதேஸ்தாஸௌ தஸ்மாதுரூதரோ ஸூரூ:” ஆகையால் “ஸூரூரேவ பரம் ப்ரஹ்” இத்யாடி அநுஸந்நிதிக் கக்கடவனென்று கருத்து. பராஸதி:, ப்ராபகன் ப்ராபகத்வத்தை விவரிக்கிறார். ஸூரூரேவ பராவித்யேதி । பராப்யன், ஸித்டுபாய: -

(சா.ஸ்வ:) சஜ்ஜாஸத்யத்வாதேவான்யத்ர நாதிப்ரஸஜ்ஜ: என்று கருத்து - இவ் அர்த்த பூர்வாக்யத்திலே ட்ரயமென்று ஸொல்லப்படுகிறதென்று நிர்देशியாதே ட்ரயமென்று பேர் பெற்றது இதி நிர்देशத்தாலே ஸூசிதம் - ஆனாலும் ட்ரயத்துக்கு ரஹஸ்யத்ரயான்த்ரபவின பதவாக்ய யோஜனே கூடுமோ? சிரகாலஸூரூ-பஸர்ப்பாடிகளாலே அபதகூழிணமாக ஸூரூபதேஸஸம்ய மன்றோ? ரஹஸ்யத்வயத்துக்கு ஸப்ரகரணத்திலே ஸூரூபஸர்ப்பாடிப்ரகாரங்கள் ஸொல்லவில்லையே? இதுக்கு ஸ்வப்ரகரணத்திலே ஸொல்லாவிட்டாலும் மந்ரான்தர்த்த ப்ரகரணங்களிலே ஸொல்லிற்றென்றிலொரு மந்ரத்திலே ஸொன்ன ஸூரூபஸத்யாடிக் மந்ரான்தர்த்தத்துக்கு ப்ராஸமன்றே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - மந்ரராஜமதி - ப்ரபத்திமந்ரத்தில் இதி । ட்ரயமும் ப்ரபத்திகரண மந்ரமானபடியாலே “யதூக்ஷ்யா ஸ்ருதோ மந்ரஸக்ஷத்ரே நாஸக்ஷலேனவா । பத்ரேக்ஷிதோ வாவ்ய்ரஸ்யாத்ரப்யுதானர்த்ததோ ப்ரவேத்” என்கையாலே ஸூரூபதேஸாபேக்ஷமாகையாலே ஸாத்யகிதந்ரத்திலே ப்ரபத்திமந்ரத்திலே ஸொன்ன ஸூரூபஸத்யாடிகள் ப்ரபத்திமந்ரத்வ ஸாம்யாத்ரயத்துக்கும் ப்ராஸங்களென்று கருத்து. இம் மந்ரராஜம் “தத்விஷ்ணோ:” இதி மந்ரம் - ஸூரூவந்நபூர்வகமேவ வித்யாத், அறியக் கடவன் யஸ்மாத்கார-பாடஸௌ ஸூரூஸ்ததுபதேஸ்தா, தஸ்ய மந்ரஸ்யுபதேஸ்தா தஸ்மாடஸௌ ஸூரூஸூரூதர:, ஸ்ரேஸ்தர: - ஆகையால் ஸூரூரேவ பரம் ப்ரஹ்மேதி ஜானியாத் - பராஸதி:, பரம், ப்ராபகம் - தத்ர ஹேது: பராவித்யேதி -

(சா.ப்ர:) एवं विधद्वयस्य “न प्रसीदति वैविद्याविना सदुपदेशतः” इति सामान्येनोक्तम्; श्रीमन्नाराय-
ण्येत्यादि मन्त्रविषये विशिष्योक्तं गुरुपदेश्यत्वं कृतकृत्यत्वापादकत्वं चाह - मन्त्रराजमित्यादि । -

(சா.வி:) “ப்ராதிஸூல்யம் ஸுவிஸ்ரஸ்ஸம்ப்ரார்த்த்ய ஸரணங்கத: । ப்ரஜாமி யுஷ்மக்ஷரணம் தத்ரேவாஹம் மயார்பிதம் ॥” இத்யாடி மந்ரேஷ்வித்ய்ர்த்த: - ப்ரபத்திமந்ரான்தர்த்த விஷயோக்தம் ஸூரூபஸத்யாடிக்மிஹ்யாவஸ்யகமத்யாஹ் । மந்ரராஜமிம் வித்யாடத்யாடினா । யஸ்மாத்ததுபதேஸ்தாஸௌ தஸ்மாதுரூதர: - அத: “ஆகார்யதீவோ ப்ரவ” இத்யுத்தரீத்யா ப்ரஹ்மத்வாடிரூபேண த்யாயீதேதி ப்ரமாணத ஆஹ - ஸூரூரேவத்யாடினா । பராஸதி:, ப்ராபக: । ப்ராபகத்வமேவ விவ்ருணோதி - ஸூரூரேவ பராவித்யேதி - ஜ்ஞானஹேது:, -

(சா.ஸ:) द्वयशब्द प्रयोग विषयतयोक्तमन्त्रराजप्रकरण श्रुतगुरुपसत्यादयः पुष्कलप्रपत्तिकरणमन्त्रत्व-
निबन्धना इहापि भवन्तीति परिहरति - मन्त्रराजमित्यादिना । गुरुपसत्यादीत्यादिशब्देन विनियोगादि
ग्रहाः । -

மூ: - ஸுரூரேவ ஸர: கா஢ு ஸுரூரேவ ஸர ஢்நம் ॥
 யஸ்மாத்த஢ுப஢ே஢்டாஸு தஸ்மா஢ு஢்நரூ ஸுரூ: ।
 நா(அ)நுகூல்ய் ந நக்ஷத்ர நதீத்ரா஢ி நிஷேவணம் ॥
 ந ஸுர (நஸுர)ஸ்க்ரணம் நித்யம் ஜபம் வாஸேக்ஷதே ஹ்யம் ।
 நம்ஸ்கூத்ய ஸுரூ ஢ிர்஢்நாஸுஸ்த்ரி஢ிரா஢ித: ॥
 தத்பா஢ு ஸுரூ ஢ூர்நி ஸுேநி஢ாய விநயாந்வித: ।
 ஸூஹீயாந்஢்நராஜாநம் நி஢ிகா஢்஢ீவ நிர்஢்ந: ॥
 ல஢்஢ுேவம் ஢்ந்ரராஜாநம் ஢ாம் ஸக்ஷக்ஷ்ரணம் நர: ।
 அநேநேவ து ஢்ந்ரேண ஸுாது்஢ாநம் ஢யி நிக்ஷிஸேத் ॥
 ஢யி நிக்ஷிஸகர்த்ருவ்ய: க்ருதகூத்யூ ஢்விஷ்யதி ।”

என்று ஸ்ரபத்தி஢்ந்ரான்தர்த்திற் ஸாண்ன ஸுரூபஸது்யா஢ிகளம் இங்கு஢் வர ஸ்ராத்ரும் ।

(ஸா.஢ி:) ஸர: கா஢், ஢ூக்ஷ: - ஸர஢்நம், ஢்நாந஢கூத்யா஢ி - இந்த ஢்ந்ரராஜத்துக்கு அநுகூல்யா஢ுஸேக்ஷி யில்லையென்கிறார் - நானுகூல்ய஢ென்று - அநுகூல்ய஢ாகிறது ஢்ந்ர ஸாருத்தம். ஸூ஢்ந நக்ஷத்ர஢ஸி ஸாஸேக்ஷதே தீத்ரா஢ிஸேவநேன ஢்ந்ரூப஢ேஸயூஸ்யதீயுண்டா஢். அத்தையும் அஸேக்ஷியாது. ஸுரஸ்க்ரணம், ஢்ந்ரஸி஢்஢ூய்ர்த்ரு஢ாந ஜபம் । அத்தையும் அஸேக்ஷியாது. இது ஃஸ்யா஢ுநஸேக்ஷைக்கு஢் ஸுபலக்ஷணம் - இனி ஢்ந்ர஢்ரஹணஸ்ரகார்த்ததைக் காட்டுகிறார். நம்ஸ்கூத்ய ஸுரூஸித்யா஢ி । அ஢ித:, அ஢ி஢ுலே - த்ரி஢ி: ஢ிர்஢்நாஸுஸ்த்ரி஢்நம் நம்ஸ்கூத்ய ஸுே ஢ூர்நி தத்பா஢ு ஸூஹீத்ரா நி஢ாய விநயாந்விதஸுந் நிர்஢்நூ நி஢ிகா஢்஢ீ நி஢ி஢ிவ இம் ஢்ந்ரராஜ்த்ததை ஢்ரஹிக்கக்கடவன் - எவ், ஸக்த ஸ்ரகூரீயாஸே - ஢்ந்ரராஜ்த்ததை ஸ்ரபற்று என்னை ஸ்ரண஢டையக்கடவன் - அய ஸ்ரணா஢தி ஸ்ர஢்யயதி । அநேநேவதி - அநேன ஢்ந்ரேண து - விஸேஷித்து. நது ஸ்ந்ரு஢்ந்ரு஢்நா஢ா஢ிநா அல஢ிதி ஢ாவ: - ஸுாது்஢்ரக்ஷா஢்ரம் ஢யி ஸ஢்ரயேத் । இ஢்஢டி ஢யி நிக்ஷிஸாது -

(ஸா.ஸுா:) வி஢ுப஢ே஢்டுத்ருவா஢்஢ே஢்நிர்஢ேஸ: । ஸ்ராயணம், ஸி஢்஢ூஸாய: - ஸர: கா஢், ஢ூக்ஷ: - ஸர ஢்நம், ஢்நாந஢கூத்யா஢ி । த஢்஢ுேதுத்ருவாத்த஢்நிந்ருதயா ஸுாஸு ஸுரூரஸித்ய்: । அயம் ஢்ந்ரஸுஸுாப஢ேஸா்ரு஢ாநுகூல்யம், ஢்ந்ர ஸ்ர ஸாருத்த்த்தையும் ஸூ஢்நநக்ஷத்ர்த்தையும், யூஸ்யதாஸா஢கதீர்த்ருஸுநாநா஢ிகளையும் அஸேக்ஷியாது - ஸுரஸ்க்ரணம், ஢்ந்ரஸி஢்஢ூய்ர்த்ரு஢ாந ஜப்த்தையும் - அஸேக்ஷியாது நம்ஸ்கூத்யேத்ருவா஢ிர்஢்ந்ர ஢்ரஹணஸ்ரகார: - நி஢ிகா஢்஢ீ நிர்஢்ந: நி஢ி஢ிவ ஸூஹீயா஢ித்ய்: - ல஢்஢ுேவஸித்யா஢ி஢ிர்஢ூஹீத஢்ந்ரேண ஸ்ரணா஢திவி஢ிஸ்ரகார: । ஢்ரஒ-஢்ருவ்யத்ருவாந்஢ா஢ிதி நிர்஢ேஸ: । ஸேஷம் ஸ்ர஢்ரும் । ஆணாலு஢் த்ரு ஢்ந்ரம் ஸுாா஢ிகாரூக்தரீத்ருயா ஸுந்஢ரீகா஢ி களுக்கு ஢ூக்ஷஸா஢்நத்ருவே ஸ்ரஸி஢்஢ூவே஢்஢்ர஢ாயி்ருக்க அத்தூா஢ு ஢்ருய்த்ததை ஸூாக்கக் கூடு஢ூ? ஢்ருய்ரு஢் “ஸகூ஢ு஢்ருாஸுஸுாஸாரவி஢ூகந்஢்ருவதி” என்கிற஢டியே ஸகூ஢ு஢்ருாஸுஸுாஸார஢்ருத்தாஸே தாணே ஸுதாரக ஢ாகையாஸே அஸகூ஢ு஢்ருாஸுஸுாஸார஢ுப஢்ரு஢்ருேண ஸுதாரக -

(ஸா.ஸ்ர:) நம்ஸ்கூத்யேத்ருவா஢்ருவ்யத்ருவநி஢ிதம் கி஢ித்யத்ருயத்ருவேன ஸ்ர஢்ருஸுரூஸா்ருஸா஢கத்ருவேவேத்ய஢ி -

(ஸா.வி:) அதூ ஢திஸித்ய்: - ஸ்ராயணம், ஸி஢்஢ூஸாய: ஸர: கா஢், ஢ூக்ஷ: - ஸர ஢்நம் । ஢்நாந஢கூத்யா஢ி ஸர்வுஸ்ய த஢்ருதீந்ருவாத்தத்ருவேன வ்ய஢ி஢்ரு: - அநுகூல்யம், ஢்ந்ரஸுரூபணம் - ஸுரஸ்க்ரணம், ஢்ந்ரஸி஢்஢ூய்ரூ ஜப: - இங்கு஢், இஹ ஸ்ரணா஢தி ஢்ந்ரவிஷயே஢ி - வர ஸ்ராத்ரும், அஒநு யூஸ்யம் - ஢்ந்ரான்தரவிஷயே ஸக்தா எதே ஢்ரு஢ா இஹாஸுநுஸேயா இத்ய்: - எத஢்ந்ருவ்யேவ ஸ்ரகாரேண ஢்ரஹணஹேது஢ூதாதிஸய: -

(ஸா.ஸ்:) எத஢ிதர஢்ந்ருவ்யாவூத்ருத஢ேதத்ரு஢ாவம் ஢ர்ஸயதி ।

(सा.सं.) आस्तिकं कुरु इत्यादिना । शास्त्रसिद्धमिति - कठश्रुतितदुपबृहणादिसिद्धमित्यर्थः - अस्य मन्त्रस्य - ...

மூல்। இம் மन्त्रப்ரஹவத்தை “யேன கேனாபி ப்ரகாரேண ட்வயவக்தா த்வம்” என்று

மந்நாந்ரங்களிற்காட்டில் வ்யாவ்ர்த்தி தோற்ற அருளிச்செய்தார் -

“அவஸேனாபி யந்நாமி கீர்த்திதே சர்வபாதகை: ।

புமான்விமுக்யதே சத்யஸிஹத்ரஸ்தைர்மூரீரேவ ॥

நாமஸ்தே யாவதீ ஸக்தி: பாபநிர்ஹரணே ஹே ।

ஸ்வபக்சோ஽பி நர: கர்து க்ஷமஸ்தாவத்ர கிலிபிஷம் ॥”

இத்யாதிக்களாலே திரு நாமஸங்கீர்தனமாத்தத்தினுடைய ப்ரஹவமிருக்கும்படி கண்டால்
 ஸ்ரண்யஸ்ரணா஗ிதி தத்஫லவிஸேஷங்களை - ...

(சா.தி.) இம் மந்நப்ரஹவத்தை இத்யாடியால் - ஸ்ரீஹஸ்யகார: இதி ஸேஷ: - அவஸேனாபீத்யாதி - நாமஸ்தே
 இத்யாதி - ஹே ஹே! பாபங்களை சஹரிக்குமவனே. தை நாம: - தேவார: திருநாமத்திற்கு.
 பாபநிர்ஹரணத்திலெவ்வளவு ஸக்தி யுண்டு அவ்வளவு பாபத்தைப் பண்ண ஸ்வபக்சனும்
 சமர்த்தனாகான். ...

(சா.ஸா.) துல்யமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இம்மந்ந ப்ரஹவத்தை இதி - கரணமந்நதயா
 சகூடுதாரிதத்வன உத்தாரகத்வம் சமமானாலும் அவிலம்பன சங்கல்பித காலாந்ர எவோபாய நிஷ்பதி
 முகேனோத்தாரகத்வம் ட்வயஸ்ய சகூடுதாரணமாத்ரேண - மூலமந்நஸ்யது புரஸ்சரணாதி ட்வரேணிதி தத்பேக்ஷயா஽திக ப்ரஹவம்
 ட்வயமென்று கருத்து - சதீவ வக்தா என்கிறது உபாயகோடியல்லாமையாலே விருத்தியில்லை. மந்நாந்ரங்க
 களிற்காட்டில் இதி - யேன கேனாபி ப்ரகாரேண மூலமந்நவக்தா என்று நிர்देशியாமையாலே வ்யாவ்ர்த்தி ஸ்பஷ்டயிதே
 - யேன கேனாபி - விஸதானுஸந்தான பூர்வகமாதல் சமுடாய ஶ்நானபூர்வகமாதலென்றபடி - ஆகையால்
 அகார்யஸங்காஸாத் இம்மந்ந பூர்ணஸ்ரணா஗ிதி ப்ரகாஸகமென்று சமுடாய ஶ்நானத்தோடே ட்வயத்தை ஶ்ரஹித்து
 முமுக்ஷுவாய் அகிஸ்ச்நனாய் ஸோகாவிஸ்தனாய்க் கொண்டு காலவிஸேஷத்தைக்கோலி மோக்ஷார்த்தமாக சகூ
 டுதாரித்தானாகிலுமிதுதானே சங்கல்பித காலத்துக்குள்ளே அவதார ரஹஸ்ய சிந்தனாதிக்கள் போலே
 “மந்நாஶ்யம் முக்திபூஜம் பரிணதிவஸத: கல்பதே சத்஫லாய” என்கிறபடியே ஸ்வஸ்த்ய ட்ஷாயா ப்ரகாஸம் வாஸந்திம
 ப்ரத்யயவடந்த்யகாலே஽பி வா தந்நாஸாஸகிக் பூர்ணப்ரபுத்திமுபஜநய்யோத்தாரகமென்று திருவுள்ளம். ஆனாலும்
 அத்யல்பவ்யாபாரமானவிந்த சகூடுதாரணத்துக்கு எதஜ்நமந்யேவோத்தாரகத்வ முபபுத்திவிருத்தயா விஸ்வஸிக்கப்
 போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அவஸேனாபீதி - நாமஸ்தே யாவதீ ஸக்தி: பாபநிர்ஹரணே ஹே என்று
 பாடம். அவஸேனாபி சிஹத்ரஸ்தைர்மூரீரேவஸ்திதேஸர்வபாத கர்தியர்த்த: । ஸ்ரண்யஸ்ரணா஗ிதி । - ...

(சா.ப்ர.) இம்மந்ந ப்ரஹவத்தை இதி - யேன கேனாபி ப்ரகாரேண ஸாங்க்ஷரந்யாஸஸ்ய சப்ரகாரவிஸேஷ பரிஶ்நானே
 சஹவா விஸிஷ்ய ஶ்நான சபாடநாஸக்தௌ சமுடாயஶ்நானே சஹ வேத்யர்த்த: - சமுடாய ஶ்நான பூர்வக சகூடுதாரணோஸ்ய
 மோக்ஷாஸாதகத்வரூப: ப்ரஹவ: கைமுதிகந்யாயஸிட்ஷஸ்தேத்யாஹ । அவஸேனாபீத்யாதிநா । - ...

(சா.வி.) இம்மந்நப்ரஹவத்தை இதி । யேனகேனாபி ப்ரகாரேண, ஸாங்க்ஷரந்யாஸஸ்ய ப்ரகார விஸேஷ பரிஶ்நான சபாட
 - நாஸக்தௌ சமுடாய ஶ்நானே சஹவேத்யர்த்த: । சமுடாய ஶ்நான பூர்வக சகூடுதாரணஸ்ய மோக்ஷாஸாதகத்வ ப்ரஹவ:
 கைமுதிகந்யாயஸிட்ஷஸ்தேத்யாஹ - அவஸேனாபி யம்தாஸ்தித்யாதிநா திருநாமஸங்கீர்தன மாத்தத்தினுடைய
 ப்ரஹவமிருக்கும்படி கண்டால், நாம ஸங்கீர்தனஸ்ய ப்ரஹவஸ்திதி ப்ரகார: பரிஶ்நித இதி சேத் ।
 நாமகீர்தனமாத்தஸ்யேவ மஹாபாதகநிவர்தன சாமர்த்த்யே சதி ஸ்ரண்ய ஶ்ரணா஗ிதி - ...

(சா.ஸ.) மந்நாந்ரவ்யாவ்ர்த்த ப்ரஹவ: கைமுதிகந்யாயேன ஶ்ருத்யாதி பலேன ச சிட்ஷ இத்யாஹ - அவஸேனாபீதி । - ...

(सा.प्र.) सकृदुच्चारणेत्यनेन श्वेताश्वतरादि पठितशरणागति मन्त्रेभ्यो विशेष उक्तः - मात्रचात
दर्थानुष्ठानपौष्कल्य व्यावृत्तिः । श्रीप्रश्न संहिता मूला श्रुति रिहादिशब्देन सङ्गृहीता च ग्राह्या - इतरमन्त्रा
संभावितोऽस्य प्रभावः किं निबन्धन इत्यत्राह - ॐप्रभाव इति - तथापि युक्तिविरुद्ध प्रभाव - ...

மூல். இங்கே ப்ரமாணசंप்ரடாயங்களாலே கண்ணுகொள்வது. இப்படிப்பட்ட ரஹ்ஸ்யதமார்த்தங்களில் ஹேதுநிரூபணம் பண்ணக் கடவதன்று. ஶாஸ்த்ரத்தைக் கொண்டு விஷ்வஸிக்கு மத்தனை யென்னுமிடம், மஹாபாரதத்திலே - ...

(சா.தீ.) நனு சமூடாய ஜ்ஞான பூர்வக சக்ருதுதாரண மாத்ரத்தாலே யாவஜ்ஜீவானுவர்தனீய ஢க்திபலமான மூக்ஷ சித்திக்குமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படிப்பட்ட இத்யாடியால் - ...

(சா.ஸ்வ.) கோ மன்த்ரஸ்ஸர்வமன்த்ராணாம் பூர்ஷ்ஞரணவர்தித: | சக்ருதுதாரணானூணாம் ததாதி பரமம் பதம் || ஶ்ரீபூகவானுவாச - சாது பூஷ்ணம் மஹாபாக சர்வலூக ஹிதேஷிணா | தஸ்மாத்ஸக்யாமி தே குஹ்யம் யேன மாமாபுந்யுந்ரரா: || சர்வேஷாமேவ மன்த்ராணாம் மன்த்ரரத்னம் ஶுபாஹ்யம் | சக்ருத்ஸ்மரணமாத்ரேண ததாதி பரமம் பதம் || மன்த்ரரத்னம் த்வயம் ந்யாச: ப்ரபத்திஷ்ஞரணாகதி: | லக்ஷ்மீனாராயணம் ஢ேதி ஹிதம் சர்வபலப்ரதம் || நாமாநி மன்த்ரரத்னஸ்ய ப்யோயேண நிபூத மே | தஸ்யூதாரணமாத்ரேண பரிதுஷ்டோஸ்தி நித்யஸ: || சர்வலூகேஷ்வரஸ்சாக்ஷாத்ரஹ்யாதிபூவநேஷ்வர: | மமாபி நாரதஸ்யாபி ப்ரூக்தவாந்மன்த்ரமுத்தமம் || ஶூனகாதிமஹ்ஷீணாம் நேமிஸாஹ்ணயவாஸிநாம் | நாரத: ப்ரததூ மன்த்ரம் ப்ரபத்தி ஶ்ஞரணாகதிம் || ஂதத் குஹ்யதமம் ராஜந் நஜானந்தி மஹ்ஷய: | மயா ஢ ப்ராப்தவாந்மன்த்ரம் ஶக்திபூத்ர: பராஸர: ||” இத்யாதி஢் த்ரஶ்யம் - ததா பூகவந்தம் ஶ்ரீபாஷ்யகாரம் ப்ரதி அர்஢்வதாரே஢பி ஶ்ரீரங்ஜநாதேந “யேநகேநாபி ப்ரகாரேண த்வயவக்தாத்வம்” இத்யந்தாபிமதத்வஸூ஢நபூர்ஸ்சரம் மன்த்ரான்த்ரவ்யாவூத்ததயா ப்ரதி வ஢நூக்திரபி ப்ரமாணம் - சंप்ரடாய:, ஶ்ரீமத்பராங்ஜுஸாமார஢்யா஢் யாவதா஢ார்யாணாம் தந்நிஷ்ததயேவ “திரு மன்த்ரத்திலே பிறந்து த்வயத்திலே வளர்ந்து த்வயேகநிஷ்ணாவாய்” இத்யாதி: பாரஸ்ப்யேணூபதேஸ: - ஆணாலும் பஹுஜந்ம சா஢்யபஹுயத்னசா஢்ய ஢க்தி யூகாதி஢்ரு஢்க்குமில்லாத இப்ப்ரபாவம் இம்மன்த்ரத்துக்கூடுமோ? ப்ரமாணங்கள் தான் இதூ஢்யதிகாஶ்ரமான பூகவந்மன்த்ரங்க்ருக்கும் வூதிகூத்தமான மூல்மன்த்ரத்துக்கு மிப்ப்ரபாவத்தையும் இந்நிபந்நதத்தையும் ஶூல்லாதே தான்த்ரிகமான இம்மன்த்ரத்துக்குச் ஶூல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார் - இப்படிப்பட்ட இதி - ...

(சா.ப்ர.) ஂவமாகாங்ஜிதஸ்யா வ஢நமநூ஢ிதமித்யத்ர “அஹூ த்வயஸ்ய மாஹாத்மய மஹூ வீர்யமஹூபலம்” இத்யாதி- பி: ப்ராமாணிகத்வாவகமாத் தேநேவூபாயானூஸ்தானசித்தூ குஹ்யார்த்த ஜ்ஞான நிபந்நத: ப்ரமாணவிரூத் த்யாஹ - இப்படிப்பட்ட இத்யாதிநா | த்வயஸ்ய ஶ்ஞரணாகதி ப்ரதிபாதகத்வகூதம் மாஹாத்மயம் - ...

(சா.வி.) “சக்ருதுதாரணே” இத்யாதி ப்ரமாணம் - இங்கே, அஸ்திந்நர்ஸிநி | ப்ரமாணசंप்ரடாயங்களாலே, ப்ரமாணபூதசंप்ரடாயை: - கண்ணுகொள்வது, யத்ரா “சக்ருதுதாரணமேவ சன்ஸாரதாரகம்” இதி ஶ்ருதி ப்ரதிபாதித ப்ரபாவஸ்ய நிபந்நதம் ஶ்ரணய ஶ்ஞரணாகதி தத்஢ல பரிபூர்ண ப்ரகாஸகத்வம் - இ஢் கதூ ஜாதவ்யமித்யத்ராஹ - இப்ப்ரபாவேதி - ப்ரமாணசंप்ரடாயங்களாலே, சंप்ரடாய பரஸ்பரா ப்ராப்தேந த்வயமன்த்ர: பரிபூர்ண ப்ரகாஸக இத்யாஸ வாக்யேந | இப்ப்ரபாவ நிபந்நதம், ஂதத்ப்ரபாவகாரணபூதாபேக்ஷிதயாவதர்ய ப்ரதிபாதகத்வம் | இங்கே, ஂதந்மன்த்ரவிஷய ஂவ | கண்ணுகொள்வது, த்ரஶ்யமித்யர்த்த: - நனு சமூடாய ஜ்ஞான பூர்வக சக்ருதுதாரணமாத்ரேண யாவஜ்ஜீவானுவர்தனீய ஢க்தி பலபூதமூக்ஷ: கதம் சித்த்யேதித்யத அஹ | இப்படிப்பட்ட இத்யாதிநா | - ...

(சா.சன்.) கதமுபபந்நஸ்யாதித்யத்ராஹ | இப்படிப்பட்ட இதி | இத்யமஸ்ய ஶத் த்வாரகப்ரபாவமூக்த்வா அர்த்தத்வாரா ஢ - ...

मूलं। “देवगुह्येषु चान्येषु हेतुर्देवि निरर्थकः।
बधिरान्धवदेवात्र वर्तितव्यं हितैषिणा ॥”

இத்யாதி களாலே சொல்லப்பட்டது. இம்மந்தத்தில் விவகிதமான ஆத்மசமர்ப்பணம் -

“सर्वोपाधि विनिर्मुक्तं क्षेत्रज्ञं ब्रह्मणि न्यसेत् ।

एतद्ध्यानं च योगश्च शेषोऽन्यो ग्रन्थविस्तरः ॥”

இத்யாதிகளாலே பிரகரணாந்தரங்களிலும் ஸ்துதிக்கப்பட்டது - “एतद्व्यानं च ध्येयं च” என்று
பாঠாந்தரம் - ...

(சா.தி.) **देवगुह्येष्विति** - देवानामपि रहस्य भूतेषु ईदृशेष्वन्येष्वप्यर्थेषु - हेतु प्रश्नं निष्प्रयोजनम् -
 ஆனாலென்னசெய்யக்கடவதென்னில் சொல்கிறார் - “**बधिरान्धवदेवेति**” आत्महितैषिणा पुंसा -
 - अत्र, देवगुह्यार्थத்தில் - बधिरान्धवदेव वर्तितव्यं, महा विश्वासத்தோடே वर्तிக்கக்கடவனென்கை.
 இவ்விடத்தில் आत्मसमर्पणं, आत्मभर समर्पणத்தைச் சொல்லுகிறது. सर्वोपाधिनिर्मुक्तम्
 अविद्यादिसर्वोपाधि विनिर्मुक्तमान. आत्मनो निष्कृष्टस्वरूपத்தை सभरமாக ब्रह्मणि समर्पयेत् । - एतद्व्यानं
 च योगश्च, ध्यानं, भक्तिः । योगः, तत्परिकरभूतः कर्मयोगादिः - सपरिकरभक्तेः फलद्वारा अत्रैवान्तर्भावात्
 என்று கருத்து - ध्येयं च என்று பாठமானபோது ध्येयं परब्रह्मम् । ननु இஃப்ஸலோகத்தில் स्वरूप समर्पण
 மன்றோ தோற்றுகிறது ? என்னவருளிச்செய்கிறார் . - ...

[illegible]

(सा.प्र.) शरणागतेरतिशयितव्य एव भवेत् । तदेव कुत इत्यत्र “शरणागतिरग्नौषामयि निक्षिप्त कर्तव्यः कृतकृत्यः” इत्याद्युक्तकृतकृत्यत्वापादकतया प्रमाणेषु स्तुतत्वादित्याह - ॐमन्त्रं कृत्वा इत्यादिना । नन्वस्य श्लोकस्य आत्मस्वरूप समर्पणस्तावकस्य कथं भरन्यासस्तावकत्वमित्यत्र “अत्र रक्षा भरन्यासः समस्सर्वफलार्थिनाम् ।

(सा.वि.) देवगुह्येषु देवानामपि रहस्य भूतेषु । अन्येषु, ईदृशेष्वप्यन्येष्वर्थेषु - हेतुः, प्रश्नः - निरर्थकः, निष्प्रयोजनः - प्रमाण प्रतिपत्तेषु विश्वासवता भवितव्यम् - नतु वादाः कर्तव्या इति भावः । ननु शरणागते रतिशयितत्वे हि तत्प्रतिपादकतया द्वयस्यातिशयितत्वं स्यात्त देव कुत इत्यत्र प्रमाणान्तरेषु शरणागतेः प्रशंसितत्वं दर्शयति - ஐம்மன்குத்திலை इति - ...

(सा.सं.) तदाह । ॐमन्त्रं कृत्वा इति । सर्वेति - परिशुद्धात्मस्वरूपं रक्ष्यतया अर्पयेत् । एतन्न्यसनमेव ध्यानम् । समाधिः, चित्तव्यापारनिरोधः । शेषः, न्यसनार्थकद्वयादतिरिक्तः निरर्थक इत्यर्थः ॥

மூல்। இஃஸ்லோகம் ஸ்வரூபசமர்ப்பணபர மானாலும் இங்கு சொல்லுகிற ஹ்ருசமர்ப்பண(த்திலு)ம் ததநு ப்ரவிஷ்டம் - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு. “நிவேதயீத ஸ்வாத்மனம் விஷ்ணாவமலதேஜசி । - ...”

(சா.தீ.) இஃஸ்லோகமீத்யாதி - ஸ்ரணா஗ிதி மன்த்ரத்தில் சொல்லுகிற ஹ்ருசமர்ப்பணம் இஃஸ்லோகத்தில் அநுப்ரவிஷ்டம் - ஹ்ருசமர்ப்பணத்திலும் இஃஸ்லோகத்திக்கு விவத்யைபுண்டென்று கருத்து - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு ஸ்மூத்யாதிகளிற் சொன்ன மன்த்ரான்தரங்களிதுக்கு ஸதூஷமன்தென்கிறார். இஃஸ மர்ப்பணத்துக்கு இத்யாதி - ததாத்மா, ஹேது஗்ரமிதம் - ...

(சா.ஸ்வா.) “ஸ்வோபாதிவிநிர்முத்தம்” என்கிற ஸ்லோகத்திலே ரூபசமர்ப்பணம் ஸ்துதிக்கப்படுகையாலே த்ரயத்திலே ஹ்ருசமர்ப்பணம் விவதிதமாதையாலே த்ரயவிவதிதம் ஸ்துதிக்கப்பட்டதென்கிறது கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இஃஸ் ஸ்லோகமீதி - ஹ்ருசமர்ப்பணம் தஸ்மிந் ஸ்லோகே தத்ப்ரதிபாதி ஸ்வரூப சமர்ப்பணேவா அநுப்ரவிஷ்டம் - ஹ்ருசமர்ப்பணேவ ஸ்வரூபஸ்ய ஸேஷதூதஸ்ய சமர்ப்பணியத்வாத் என்று கருத்து - ஹ்ருசமர்ப்பணத்திலும் ததநுப்ரவிஷ்டமென்கிற பாத்மானபோது தத்ஸ்லோகஸ்துத்ய ஸ்வரூபசமர்ப்பணம் ஹ்ருசமர்ப்பணே஽ன்தர்தம்। முமுக்ஷுஸ்ஸ்வரூப சமர்ப்பணம் விநா ஹ்ருசமர்ப்பணாபாவாத் என்று கருத்து - ஆனாலும் ஸ்வேதாஸ்வதரோபநிஷதாதிகளிலும், வ்யாஸஸ்மூத்யாதிகளிலும் “யோ த்ரஹ்மணம் விததாதிதூர்வம் - தத்விஷ்ணோ: பரம் பதம்। வஸுரண்யோ விதூர்சி” இத்யாதி ப்ரபத்திகரணமன்த்ரங்கள் விதிக்கப்படா நிற்க அதைவிட்டு த்ரயத்துக்கே அர்த்யவ்யுத்பாதந நிர்வந்த்ரமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு இதி - ததாத்மா தஸ்யாத்மாஸ்ரீரதூத:, தத்ஸ்ரீரத்யா தத்ஸேஷத்வாத் - ...

(சா.ப்ர.) ஸ்வரூபபலநிஷேபஸ்த்வதிதோ மோக்ஷகா஽்விணாம்।।” இத்யுத்தாஸ்த்ரயாத்மக ஹ்ருசயாஸைகதேஷதூதாத்மஸ்வரூப சமர்ப்பணஸ்யைவ்வித ப்ரபாவவத்வே ஹ்ருசயாஸ ப்ரபாவ: கைமுதிதகந்யாயஸிதத்வ இத்யபிப்ரயந்நாஹ - இஃஸ்லோகமீத்யாதி - நநு த்ரயஸ்யேவ மன்த்ரான்தரஸ்யாபி ஸ்ரணா஗ிதிகரணமன்த்ரவேந விதானாத்ஸ்யா ப்யநுஷேயார்த்யப்ரகாஸகத்வா விஸேஷே த்ரயஸ்ய கத்யம் ப்ரபாவாதித்யமித்யத்ராஹ - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு இதி - “யோ த்ரஹ்மணம்” இத்யாதி ஸ்வேதாஸ்வதரம் - ஹ்ருசமர்ப்பணாத்மரூபம் வஸுரண்யேதி மன்த்ரத: । - ...

(சா.வி.) நன்த்ர ஸ்வரூப சமர்ப்பணம் ப்ரஸாஸிதம் - ந ஹ்ருசமர்ப்பணமீத்யத்ராஹ - இஃஸ்லோகமீதி - ததநுப்ரவிஷ்டம், ஸ்வரூப சமர்ப்பணான்தர்தம் - தத்ராபி ஹ்ருசமர்ப்பணம் விவதிதம் - “அத்ர ரக்ஷா ஹ்ருசயாஸஸ்ஸமஸ்ஸர்வபலார்த்யினாம்। ஸ்வரூபபல நிஷேபஸ்த்வதிதோ மோக்ஷகா஽்விணாம்।।” இத்யுத்தாஸ்த்ரயாத்மக ஹ்ருசயாஸைகதேஷதூத ஸ்வரூபசமர்ப்பணானுவாதே நைதத்வானம் ச யோ஗ஸ்தேதி மோக்ஷஸாதநதூத த்தித்யோ஗ கர்மயோ஗வேந ப்ரஸாஸிதத்வான்தூத ஸாதந தூதஸ்வரூப சமர்ப்பணாத்மக ஹ்ருசயாஸ எவாத்ர விவதித இதி தாவ:। த்யேயம் ச யோ஗ஸ்தேதி பாடே - த்யேயம், த்ரஹ்ம। யோ஗:, த்தித்யோ஗ இத்யர்த்ய:। நநு ப்ரபத்திகரணமன்த்ரான்தரணாமபி வித்யமானத்வாத்மகத்யமஸ்யைவாதிஸய இத்யத்ர ஸ்ரண்ய ஸ்ரணா஗ிதி தத்பலப்ரகாஸந தூர்யதாவாந்நாதிஸய இத்யாஹ - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு இதி - ...

(சா.ஸ.) ஸ்வரூபந்யஸநபரமிதம் கத்யம் ஹ்ருசமர்ப்பண ஸ்தாவக மீத்யத்ராஹ - இஃஸ்லோகமீதி - நிவ்ருத்திதர்மதூதே ஹ்ருசமர்ப்பணே அநுப்ரவிஷ்டாத்ம சமர்ப்பண ஸ்துதிதிரயம் ஹ்ருசமர்ப்பண ஸ்துதி ரேவதி தாவ: - அநுஷேயார்த்யவிஸத ப்ரகாஸகத்வ க்ருதம் கரணத்வே ப்ராதான்யமஸ்த்யேவேத்யாஹ - இஃஸமர்ப்பணத்துக்கு இதி । - ...

மூல். ததாது தந்நாஸாந்தஸ்தத்விஷ்ணுரிதி மந்நத: ||”

என்று வ்யாஸஸ்மृत்யாடிகளிலும் ஸ்வேதாஸ்வராடிகளிலும் ஸௌந்ந மந்நாந்நரங்களிப்படி ஸரண்யஸரணா஑தி தத்஑லங்களை விஸதமாக ஑ாசிப்பியாது - திருமந்நத்திலும் இ(வை)ம்மூன்றும் ஸ஑்விஸங்கள் - ஆகையாலே ஑ாப்ய஑ாபகவிஸேஷங்களை ஸ஑்஑ூமாகப் ஑ாசிப்பிக்கிற இத்த்ரயமே ஑ர஑்திமந்நாந்நரங்களெல்லா வற்றிலும் ஑ா஑ானம் - ...

(ஸா.தி.) தத்஑்ரீரத்வ தத்஑ேஷத்வாத் என்றபடி - தஸ்திந்நாப்யத்வெந்யஸ்தமநா: | ஸாந்த:, ஑ரயௌநான்தரான஑ேஷ: - நநு ஆனாலிது திருமந்நத்திலில்லையோ? என்னில் அருளிச்செய்கிறார் - திருமந்நத்திலும் இத்யாதி - இவைமூன்றும், ஸரண்ய ஸரணா஑தி தத்஑லங்கள் மூன்றும். ஑ர஑்திமந்நாந்நரே஑்ய: இதின் ஑ரி஑ூர்ணர்த்தத்தை ஑ஸ஑்஑றிக்கிறார் - ஆகையாலென்று. ஑ாப்யவிஸேஷ ஑ர ஑்ர஑்யம் - ஑ாபக விஸேஷம் அவனே - ...

(ஸா.ஸா.) தந்நநா:, தஸ்திந்நாப்யே ஑ாஸக்த: | ஸாந்த:, ஑ரயௌநான்தரஸ஑்஑்ர஑ித: - ஸேஷ ஸ்஑஑்யம் | ஆனாலும் ர஑ஸ்யத்ரயான்தர஑தமான திருமந்நம் ஑ர஑்திகரணமந்நமாக ஑ௌததமான ஑ி஑்஑ஸா஑்யௌ஑ா஑ௌஷங்களை ஑ாசிக்க வத்தாயிருக்க அது தானேயமையாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - திருமந்நத்திலும் இதி - திருமந்நத்தில் ஑ோலே த்ரயத்திலும் ஑஑்விஸங்களன்றோ? என்னத்ரயத்திலே ஑஑்஑ூமாக ஑ாசிக்கிறதென்று ஑஑்஑றிக்கிறார் - ஆகையால் இதி - மந்நாந்நராணாமவிஸத ஑ாஸகத்வாந்மூலமந்நஸ்ய ஑஑்விஸ ஑ாஸகத்வாத் என்கை. ஑ாப்யேதி | ஑்ரீமத்வாதிவிஸேஷ யுத்ததயா ஑ரதி஑ாடகத்வாத் என்கை - ஆனாலும் நித்ய ஑்ரீவैகுண்஑ா஑ாடிகளிலே “மூலமந்நேண ஑்வாத்மானம் ஑்ர஑வதே நிவெ஑ா ஑்ரீமதா மூலமந்நேண மாமैகாந்திகாத்யந்திக ஑ரி஑்ரயாகரணாய ஑ரி஑்ர஑்ரீஷ்வேதி யா஑மான: ஑்ரணம்ய ஑்வாத்மானம் ஑்ர஑வதே நிவெடெய்த்” என்றும் மூலமந்நத்தை ஑்ரீ஑ாஷ்யகாரர் ஑ாத்மஸ஑்஑ர்ப்புத்தில் விநியௌகதநமுஷெந வ்யா஑்யான்பண்ணினாப் ஑ோலேயும், ஑ரமஸ்லௌத்திலே ஑்ரீமத்ரீதா஑ாஷ்யத்திலே வ்யா஑்யான்பண்ணினாப் ஑ோலேயும், த்ரயவிவரண்பண்ணாமையாலும், ஑்ருதிஸ்மृत்யாடிகளிலே மூலமந்நத்துக்கு ஑டத: வ்யா஑்யான்போலே த்ரயத்துக்கு வ்யா஑்யான பண்ணாமையாலும், ஑தஸ஑்஑்ரடாயமன்றிக்கே த்ரயத்துக்கு விவரண பண்ணப்போமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ...

(ஸா.஑்ர.) ஑ு஑்யாத் ஑்ரணவேநா஑ாவ஑்யுதா஑்யே ஑நாதந” இத்யு஑்஑்஑்஑ிதாவஸுரண்யேத்யாதி தैத்திரியௌ஑நிஷடாதி ஑஑்஑ார்த: - நநு மூல மந்நஸ்ய ஑ூர்ணரந்யாஸ ஑்ர஑்஑்வஸ்ய ஑ூர்வா஑ிகாரௌக்தே: கதம் த்ரயஸ்யாஸா஑ாரணமித மா஑ாத்மயமித்யத்ரா஑ - திருமந்நத்திலும் இதி - எவ் த்ரயமா஑ாத்மயமுக்த்வா ததர்த் விஸ்தரேண வ஑்யந் “இஷ்ட் ஑ி விதூஷா லௌகே ஑மாஸவ்யாஸ ஑ாரணம்” இத்யுத்தரீத்யா தத்தத஑ிகாரார்தானா ஑஑்஑்ர஑ விஸ்தர ஑்ரடர்ஸந வததத஑ிகாரார்த் த்ரயஸ்ய ஑தெந - ...

(ஸா.வி.) ஑்ருத்யாதித்யாதி ஑஑்஑ெந “஑்ரவி஑்ர஑்ரீத்வாத்மரூ஑ம் வஸுரண்யேதி மந்நத: | ஑ு஑்யாத்஑்ரணவேநா஑ாவ஑்யுதா஑்யே ஑நாதந” இத்யாதி விவ஑்஑ிதம் - ததாத்மேதி ஑ேது஑்ர஑்ர விஸேஷம் - தத்஑்ரீரத்வாத்஑்஑ேஷத்வாத்ஸ்திந்நிவெடயீதேத்யர்த: - தந்நநா:, தஸ்திந்நாபகத்வெந் ந்யஸ்தமநா: - ஸாந்த:, ஑ரயௌநான்தரான஑ேஷ: ஑்ர஑ாசிப்பியாது, ந ஑்ர஑ாஸயந்தி - நநு மூலமந்நஸ்ய ஸரண்யஸரணா஑தி ஑ல஑ரத்வஸ்ய ஑ூர்வா஑ிகாரௌக்தே: கதமேதஸ்யேவாஸா஑ாரண்யே நாதிஸாய இத்யத்ரா஑ - திருமந்நத்திலும் இதி - ...

(சா.தி.) இம்மन्வர்த்ததை गद्यத்திலே श्रीभाष्यकारர் பரக்கவருளிச்செய்தாரென்கிறார். இதின் அর্থத்தை इत्याடியால், प्रथमचूर्णिकையில் श्रीमच्छब्दाभिप्रेतार्थத்தை வெளியிட்டாரென்கிறார் - भगवन्नारायणेत्यादि - अखिल हेयेत्यादि स्पष्टम् - नारायणशब्दव्याख्यानத்தில் மீண்டும் பிராட்டியையெடுத்தது - ...

(சா.ஸ்வா.) இதின அர்த்தத்தை இत्यादिना - श्रुतिः, “मुमुक्षुर्वैशरणमहं प्रपद्ये” इत्यादिका । स्मृतिः, “वाचः परं प्रार्थयिता प्रपद्येन्नियत शिष्यम्” इत्यादिः - पुराणम् । “शरणं त्वां प्रपन्नाय” इत्यादिकम् - भगवच्छास्त्रं श्रीलक्ष्मीतन्त्रादौ प्रसिद्धम् । आदिशब्देन भरतमुनि प्रणीतलक्षणवाक्यादिकं गृह्यते - गद्यத்திலே விவரித்தருளினாரென்கிறது உபபந்மோ? द्वयத்திலில்லாத श्रीशरणागतिये प्रथमं சொல்லுகிறதுவும், भगवच्छरणागति प्रार्थनமும், लक्ष्मीप्रत्युक्तியும், द्वयத்தில் स्पष्टமாகத் தோற்றாத स्वरूपगुणविभूषणायुधादिकथनமும், मध्ये असङ्गतமாக अत्र द्वयमेன்று கथனமும், जितान्तादि स्तोत्र कथनமும், கடைசியிலேயிருக்கிற नमस्ஸिन् அர்த்தத்தை पूर्वசொல்லுகையும், शरण्यनुदைய प्रत्युक्ति विशेषनिबन्धनமும் व्याख्यान शैली विरुद्धமன்றோ? என்கிற अभिप्रायத்தாலே शङ्किத்து उत्तरமருளிச்செய்கிறார் - எங்ஙனே யென்னில் இत्यादिना - श्री शरणागति कथनமும், तत्फल भगवच्छरणागति प्रार्थनமும், - ...

(सा.प्र.) व्याख्यातत्वख्यापन व्याजेन सङ्गहेणाह - ॐ श्रीं इत्यादिना । “यो ब्रह्माणम्” इत्यादयश्श्रुतयः - “श्रीमत्त्वात्पादकमले प्रपद्ये शरणं विभो । नारायणाय नाथाय हरये श्रीमते नमः ॥ स भ्रातुश्चरणौ गाढम् - भवांस्तु सह वैदेह्या - उपेयस्य तव प्राप्त्यै त्वामुपायतया वृणे । श्रीमन्नारायण स्वामिन्” इत्याद्या श्रुतिस्मृतीतिहासपुराणभगवच्छास्त्रादित्वेन विवक्षिताः - मोक्षार्थं भगवद्भरन्त्यासात्प्राक्पुरुषकारत्वेन वरणीयतया “प्रायश्चित्तं प्रसङ्गे तु सर्वं पापं समुद्रवे । मामेकां देवदेवस्य महिषीं शरणं श्रयेत्” इत्यादिभिरुक्तं श्रीप्रपदनं - ...

(सा.वि.) एवं मन्त्रप्रभावं प्रतिपाद्य विस्तरेण व्याचिख्यासुः - प्रथमं स्वव्याख्येयार्थेषु शरणागतेर्गद्य संमतिमभिप्रयन् गद्यस्य द्वयव्याख्यान रूपत्वं दर्शयति । भगवन्नारायणेत्यादिना - ...

(सा.सं.) इत्थं व्याख्येयतयास्यैवादरणीयत्वं यतिवरैर्व्याख्यातत्वप्रदर्शनमुखेन वक्तुमारभते । इत्थिन्नं अर्थकृत् इति - गद्यस्य द्वयविवरणरूपत्वं प्रदर्शयति - எங்ஙனெனென்னில் इत्यादिना - भगवन्नारायणेत्यादि सम्पत्स्यत इत्यन्तं श्रीमच्छब्दाभि प्रेतप्रदर्शनम् । पुरुषकार प्रपत्ति प्रदर्शनञ्च । पुरुषकारं विना तदाश्रयणायोगात् - अखिलेति - अखिलेत्यादिकमशरण्य शरण्येत्यन्तं नारायण शब्दार्थविवरणमित्यर्थः - तन्मध्य एव पुनरपि “स्वाभिमत नित्य निरवद्यानुरूप स्वरूप रूपगुणविभवैश्वर्य शीलाद्यनवधिकातिशया संख्येय कल्याणगुण श्रीवल्लभा” इत्यस्य किं प्रयोजनमित्यत्राह - ...

மூல்। முற்படவே பிராட்டியைச் சொல்லச் செய்தே பुरुஷகாரத்வ நிர்வாஹ்மாக விஹீதமத்யத்தில்த் நிலை தோற்றுகைக்காக மீண்டும் நாராயணசப்தத்தின் வ்யாக்யானத்திலும் அருளிச்செய்தார் - அனந்தர் “சுரீமந்நாராயண” என்று ஫லோபாயவாக்யங்களில் ப்ரயுக்தமான வ்யாக்யேய சப்தத்தையும் உபாடான்பண்ணியருளினார். - ...

(சா.தி.) பुरुஷகாரத்வ நிர்வாஹ்மான விஹீதமத்யே ச்திதிதோற்றுகைக் காகவென்கிறார் - முற்படவே இத்யாதித்யால் - ஹேதுவெது என்னில் ப்ரபத்தவ்யதத்வான்தர்ததீயான பிராட்டிக்கு பुरुஷகாரத்வமெங்ஙனெயென்ன - விஹீத்யன்தர்ததீயா கையால் பुरुஷகாரத்வக்஁டுமென்துகருத்து. அத் சரணௌ ஶரணம் ப்ரபத்யே என்றத்தைக் காட்டினாரென்கிறார் - ...

(சா.சுவா.) சுரீமச்ச஁வ்஁தாபிப்ரேதார்த் கதனமானபடியாலே விர஁தமன்து - சுவரூபரூப குணவிஹீஷணாயுதாதி கதனமும் நாராயணசப்தார்த் கதனத்வாதிரு஁தமன்து - ஆனாலடியிலே ஹவந்நாராயணெத்யாதிநா சுரீமச்ச஁வ்஁தார்த் வ்யாக்யாத் மாபிடுக்க பூநச஁ மத்யே சுவீலுஹீதி கதனம் வ்யர்த்மன்த்ரோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - முற்படவே இத்யாதிநா - பुरुஷகாரத்வ நிர்வாஹ்மாக விஹீத மத்யத்தில்த் இதி-ப்ரபத்தவ்யதத்வான்தர்ததீயான பிராட்டிக்கு பुरुஷகாரத்வம் கதமிதி ஶ஁க்ஷாயா விஹீதமத்யான்தர்ததத்வஸ்யாபி சத்வாதுபுருஷகாரத்வமுபபந்மென்து திருவுள்ளம் - சுவரூபரூபாதி கதநா஁வ சுரீமந்நாராயணசப்தார்த்ஸ்ய கீர்திதத்வாதுபூநச஁ சுரீமந்நாராயண என்று கதனம் வ்யர்த்மன்த்ரோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அனந்தரிதி - வ்யாக்யேயபதோபாடானம் பண்ணில் பதான்தரங்களையும் உபாடான்பண்ணவேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஫லோபாயேதி - உஹயத்ர வித்யமானத்வென வ்யாக்யேயே ப்ரதானத்வா஁ஸ்யோபாடான மென்து கருத்து ...

(சா.ப்ர.) ஹவந்நாராயணெத்யாதிநோக்தம் - எவ் ஹவநித்யாதிநைவ சுரீமச்ச஁வ்஁தார்த் உக்தச஁வ்஁நாரசப்தார்த்த்வென சுவாஹிமத நித்யநிர்வத்யெத்யாதிநா ச்ரீய: பூந: கீர்தனம் வ்யர்த்ம் ச்யாதித்யநாஹ - முற்படவே இத்யாதி, பூர்வெவெத்யர்த்ம்: | “நிச஁தேவீ மாதரம் ச்ரீயம் வாசய மெ குலெ - விசுவப்ரீயெ விஷ்ணுமனோ஁நுகூலெ” இத்யாதுக்த பुरुஷகாரத்வோபயுக்த, சகல ககந்மாதுத்வ, சர்வ விஷய ப்ரீதிவிசேஷ வத்வாதி ஶாபநார்த்ம் தத்யா நிர்஁ச இதி ஹாவ: - அத் சுரீமந்நாராயணெத்யுஹயத்யா சங்஁஁தெனோபாயத்வோபேயத்வெ ஶா஁தெ இதி த்யோதித இத்யஹிப்ராயேநாஹ | அனந்தரிதித்யாதிநா | அத் சரணசப்தஸ்ய ஶரண சப்தோபஶிலி஁த்க்ரியாபதஸ்ய ச வ்யாக்யாதத்வம் - ...

(சா.வி.) முற்படவே, ப்ரதமமெவ - சொல்லச்செய்தே, உக்தத்வெ஁பி - நிலை, ச்திதெ: - தோற்றுகைக்காக, ஶு஫ரணார்த்ம் - மீண்டும், பூந: - நாராயண சப்தவ்யாக்யானத்திலும் இதி | “சுவாஹிமத நித்ய நிர்வத்யானுரூபசுவரூப ரூப குணவிஹீவீசுவரீய சீலா஁தனவாதிசயாச஁஁க்ஷேய கல்யாணகுண சுவீவலுஹ” இத்யெனெத்யர்த்ம்: | ஁க்ஷம்யா: ப்ரபத்தவ்யதத்வான்தர்ததத்வாத் கதம் பुरुஷகாரத்வமித்யத்ர விஹீத்யன்தர்ததத்வஸ்யாபி சத்வென பुरुஷகாரத்வம் யுக்தமிதி தாத்பர்யம் | ஫லோபாயவாக்யங்களில் இதி - த்வயபூர்வோத்தர஁கண஁தஸ்த் சுரீமந்நாராயணசப்தோபாடானம் - ...

(சா.சங்.) முற்படவே இதி | சுவசகாதித்யத்வம் பुरुஷகாரத்வ நிர்வாஹ்ம் - தத்ய விஹீத மத்யானு ப்ரவி஁த்யெனெதி தத்ஸூசனாத் தத்ப்ரயோகனவாதிதி ஹாவ: | எதந்மத்ய எவ சுரீமந்நாராயணெதி த்வி:பதநஸ்ய ப்ரயோகனமுபாயோபேயவாக்யயோஸி஁தரூப ப்ரதானாஸவ்ய஁கனமித்யாஹ - அனந்தரிதி | - ...

(सा.सं.) अनन्यशरणोऽहमिति च उत्तमपुरुषाभिप्रेताधिकारि विशेषोक्तिरित्याह - प्रपद्य इति । प्रदर्शित
மாயிற்று இति , अर्थतश्शब्दतश्च पदत्रयमपि ज्ञापितमित्यर्थः ॥ ...

மூல். அனந்தர் “த்யம்” ஂன்று வ்யா஡்யேயத்தைப் பூர்ணமாக நிர்देशித்தார் - அடியிலேயாதல், முடியிலேயாதல், த்யமென்று நிர்देशியாதே இவ்வளவிலே சொல்லவேண்டுவானேன்? ஂன்னில் ஡பாய (த்வ) ப்ராப்ய(த்வ)ங்களில் இங்கு ப்ர஡ானபூதன் ஸ்ரீமந்நாராயணனாகையாலே இரண்டிடத்திலும் கிடக்கிற ஸவிशेषணநாராயண ஸ஡் வ்யா஡்யாதமாய் நின்ற வளவிலே இம்மந்ரத்துக்கு ப்ரதிபா஡்யமான ஸா஡்யோபாயத்தோடேகூட ப்ர஡ானோபாயமும், ப்ர஡ானப்ராப்யமும், வ்யா஡்யாதமென்று தேற்றுகைக்காக இங்கே த்ய மென்று அருளிச்செய்தார் - ...

(ஸா.தீ.) ஸூ஡னாய த்யமென்று நிர்देशித்தாரென்கிறார் - அனந்தரமिति - அடியிலே இत्याதியால் பூர்வோத்தர஡ண்டத்தில் ப்ர஡ான ப்ராப்ய ப்ராபக பரநாராயணஸ஡்ருமில் மந்ரத்துக்கு ப்ரகாஸ்யமான ஡பாயமும் வ்யா஡்யாதமாகையாலே மந்ர ப்ரதிபா஡்யமெல்லாம் வ்யா஡்யாத ப்ராப்யமென்று கருத்தென்கை - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ஡னால் அத்ர த்யமென்கிறது வ்யர்யமன்றோ? ஂன்கிற ஸ஡்ஹேயைப்பரிஹரிக்கிறார். அனந்தர மिति - பூர்வ ஸ்ரீமந்நாராயண ஂன்று வ்யா஡்யேயநிர்देश பண்ணியிருக்க பூநரபி வ்யா஡்யேயநிர்देश வ்யர்யமன்றோ? ஂன்று ஸ஡்ஹீயாமைக்காக பூர்ணமாக இதி - வ்யா஡்யேயநிர்देशமானால் ஡ாடியிலே நிர்देशிக்கவேணும், அந்தத்திலேயாகிலும் நிர்देशித்து வ்யா஡்யாதமென்று சொல்லவேணும், ம஡்யேயிலே நிர்देशித்தது அஸ஡்ஹத மன்றோ? ஂன்று ஸ஡்ஹீத்து ஡த்தரமருளிச்செய்கிறார் - அடியிலேயாதல் இत्याதிநா. ப்ர஡ானாஸஸ்ய வ்யா஡்யாதத்வாத்யாவ்யாதப்ராப்யமென்று஡்யோதநார்ய த்ய஡்ரஹணமென்று கருத்து. ஡஡்யே அத்ர த்யம் வ்யா஡்யாதப்ராப்யமिति ஸேஷ: | ...

(ஸா.ப்ரா.) அடியிலே இत्याதிநா - அதோத்தம பூருஸோக்தா஡ிகாரிணோ விशेषணான்தரமநந்தாபரா஡்யுக்தே ஸ்வஸ்மிந் ப஡வதாபிமூ஡்ய நிதானபூத ஸர்வவி஡்வபந்஡ுத்வம் ஡ சப்ரமாணம் ஡்நாப்யத இत्याஹ - ...

(ஸா.வி.) வ்யா஡்யாதமिति வா வக்தவ்யம். தத்ரிஹாய ம஡்யே கதம் த்யமித்யுக்தி: ஸ஡்ஹ்஡த இत्याஸ஡்ஹ்ய ததோக்தேஸ்தா஡்யர்யமாஹ - அடியிலேயாதல் இதி - ஡பாயப்ராப்யங்களில், ஡பாயம஡்யே ப்ராப்யம஡்யே ஡. ப்ர஡ானபூதன் ஸ்ரீமந்நாராயணன், ப்ர஡ானபூத ஸ்ரீவிஸிஸ்டோ நாராயண: - ப்ர஡ானோபாய:, ப்ர஡ானப்ராப்யஸ஡் ஸ்ரீஸஹித நாராயண ஂவ - ஡கையாலே, தஸ்தாத் காரணா஡ேவ. இரண்டிடத்திலும் ஡பாயோபேயபரவாக்யயோ: பூர்வோத்தர ஡ண்டயோ: | கிடக்கிற, ஸ்தித: - ஸவிशेषணநாராயணஸ஡், ஸ்ரீமந்நாராயண இத்யம் ஸ஡்: , வ்யா஡்யாதமாய் நின்றவளவிலே, வ்யா஡்யாத ஸ்தித இதி ரீத்யா. ப்ர஡ானோபாயமும் ப்ர஡ானப்ராப்யமும் வ்யா஡்யாதம், விशேஷத ஡க்தம். ஂன்று, இதி - சொல்லுகைக்காக, வ்ய்ஜநாய - இங்கே, அனந்தரமேவ - த்ய மென்றருளிச்செய்தார், த்யமித்யுக்த வந்த: - மந்ர ப்ரதிபா஡்யஸ்தா஡்யோபாயேந ஸஹ த்ய பதப்ரவூத்திநிமித்த பூத ப்ர஡ானோபாய: | ப்ர஡ான ப்ராப்யஸ஡்஡ேத்தத்யம் ஡ண்டத்யம்ஸ்தித ஸ்ரீமந்நாராயணபதவ்யா஡்யாத மாஸித். | ...

(ஸா.ஸ.) அனந்தரமिति - ஡ண்டத்யஸ்த நாராயணபதவ்யா஡்யானான்தரமித்யர்ய: | ப்ரா஡ேகदेशநிர்देश: - இஹ து த்யமिति ஸமா஡்யயா அ஡ண்டநிர்देश இதி பூர்ணமாக இத்யுக்தி: - ம஡்யே பூர்ணநிர்देशஸ்ய கிம் ப்ரயோஜநமித்யத்ராஹ - ஡பாயத்வேத்யாதிநா - ஂவம் ப்ர஡ானதமேந ஸி஡்஡ோபாயேந ஸி஡்஡ ப்ராப்யேந ஡ ஸஹ மஹாவாக்ய பர்யவஸானபூமிதயா ஸா஡்஡ ப்ரா஡ான்யவான் ஸா஡்யோபாயோ ஡ர்சித: ஸா஡்ய ப்ராப்யமபி “பாரமார்தீக” இत्याதிநா ஸ஡்ஹிதமिति ஡்நாபநாய ம஡்யே த்யமिति நிர்देश: - த்யமர்யேந ஸஹேவமநுஸஹிதமिति த்யமித்யாஸயஸ஡்஡ேதி பாவ: - ...

(सा.सं.) एवं द्वयविवरणानन्तरमपि पितरमित्यादिना “मनो वाक्कायैः” इत्यादिभिश्च किं प्रयोजनमित्यत्राह - अनन्तरमिति - संवादकेति - ...

மூல்। மேல் அர்த்தகரமத்தாலே முற்பட நமஸ்ஸாலே பார்த்திக்கிற அநிஷ் நிவ்ருத்தியை வ்யாఖ்யான்பண்ணிப் பின்பு இங்குள்ள பரஹ்யாதி புருஷார்பூர்வகமாக ஈதூர்யந்தபடங்களில் விஹக்யாபிப்ரேதமான பரஹ்யார்பாஹத்தை வெளியிட்டருளினார் - இப்படி அநுஷிதோபாயனான அஹிகாரி விஷயத்தில் இங்குமங்குமுள்ள சித்தியைப்பற்ற ஈரஹஸ்லோகத்தில் உத்தார்த்தத்தில் படியே ஸ்வாஹாவிஹத்யாட்ரமான ஹவதஹிபாயமிருக்கும்படியை தத்யஜ்ஜக ஹவதஹாக்ய ப்ரக்ரியையாலே அருளிச்செய்துகாட்டினார் -

(சா.தி.) ப்ரமான்தர்சித்தமான ப்ரபந்நவிஷயத்தில் ஏஹிகாஹுஹிகசகலபல ப்ரடானோஹுத் ஹவதஹிபாயத்தை ததஹாக்ய ப்ரக்ரியையாலே காட்டினாரென்கிறார் - இப்படி அநுஷிதெத்யாதித்யால் - ...

(சா.ஸ்வ.) அபேஷிக்கிறது விருத்தமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் மேல் அர்த்தகரமத்தாலே இத்யாதினா - “பரஹக்தியுத் மா் கुरुஷ்” இத்யாதினா - ப்ரார்த்தமான பரஹக்யாதிஹ் பலரூபமாகையாலே விருதமில்லை யென்று கருத்து - எவஹூத் மத்கைஹ்யேத்யாதினா ஹவதஹாக்யதத்யா ஸந்நிவேஷ ப்ரதநஹசஜ்ஜத மன்றோ? என்கிற ஸஹ்யைப்பரிஹரிக்கிறார் - இப்படி இதி- “ஸரீர பாதஸமயேது” இத்யே தாவத்ப்யந்த மிங்குள்ள சித்தி - தத: பரஹ் அங்குள்ள சித்தி - ஈரஹ ஸலோகத்தில் “மா ஸுஈ:” இதி ஹவதஹாக்ய மிருக்கிறாற்போலே - ...

(சா.ப்ர.) இத்யாதினா ஈதூர்யர்த்தோஹுத் இத்யாஹ்। மேல் அர்த்தகரமெத்யாதினா। அத் “எவ் ஹூத் மத்கைஹ்யே” இத்யாதினா அநுஷிதோபாயவிஷய ஹவதஸ்ஹுல்ப ஸ்திதி ப்ரகார உத் இதி வதந் கத்யஸ்ய த்வயவிவரணத்வ் நிஹமயதி - இப்படி அநுஷிதெத்யாதினா। நநு கத்யே த்வயஸ்ய ப்ரதீகதத்யானுபாதானோபி ஹவத்: - ...

(சா.வி.) அஹர்ஸத்வதேந் கைவல்யஹுஈயதே। நநு ஈதூர்யர்த்தகைஹ்யே ப்ரார்த்தனா் விஹாய ப்ஷாத்தந நஹஸ்ஸத்வத்ய் ஹூத் விருதநிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தனா “ஹநோ வாஹாயை:” இதி ஈூர்ணிகத்யா கத் க்ருதெத்யாஸஹுஈயேத்யாப்ரேரநிஷ் நிவ்ருத்திபூர்வகத்வாத்ப்ரதஹமநிஷ்நிவ்ருத்தி: ப்ஷாத்ததூர்த்தித்விதீத்யாபிப்ரேத புருஷார்ப் ப்ராஸிஷ்ஈ ப்ரகாஸிதெத்யாஹ்மேல் அர்த்தகரமத்தாலே இதி - ஈரஹஸ்லோகத்தார்த்தே “இங்குகதி விஷேஷத்துக்கு முன்பு ஸாஸ்த்ரத்தாலே ஹஹஸ்வரூபத்தை அறிகிறபோது, இத்யத்ர ப்ரகாஸ் ஸுகூதாதிநஹாய் காரணாத்முஹாய் வருகிறதாகையாலே பரிஹிதமுஹாய் விஈதேதவத்தாயிருக்கும்” இதி - வஹ்யஹாண ரீத்யாத்ரத்ய பரஹக்தி ப்ர ழான பரஹ ஹக்தி: பரஹபடானுஹாவ்ய பரஹக்தி ப்ரழான பரஹ ஹக்த்யாதிஹா்ஷ் ப்ரார்த்திதான் பலவிஷேஷான் ப்ரதிதத்யாட்ரஹத்ய ஹவதஹிபாயஹூநீத்ய ஹவதீத்ய ப்ரத்யுத்தர் வாஹ்யத்வதேந் “எவ்ஹூத் மத்கைஹ்யே ப்ராப்த்யுபாயதத்யா” இத்யாதிநி வாஹ்யாநி ஹத்தானி அதோ கத்யோத் சர்வ் த்வயார்த்த் இதி நிஹமயதி - இப்படி அநுஷிதோபாயெத்யாதினா - இங்குள்ள சித்தியைப்பற்ற “ஸலோகத்ரத்யோதித ழானிந் மா் கुरुஷ் - ஸ்தானத்ரத்யோதிதபரஹக்தியுத் மா் கुरुஷ்” இதி ப்ரார்த்தித விஷத ழானஹக்தி சித்தி மித்யர்த்த: - அங்குமுள்ள சித்தியைப்பற்ற, - ...

(சா.ஸ.) உபஹூஹாண ஸ்ந்யதெத்யர்த்த: - மேல், சர்வ் ஹஹஸ்வெத்யுக்த்யநந்தர் - அர்த்தகரமத்தாலே, இஹ்ராப்ரேரநிஷ்நிவ்ருத்தி பூர்வகத்வ ரூபார்த்தகரமேண - நிவ்ருத்தியை, ப்ரார்த்தனா பதாஹ்யஹர்வந்நஹஸ்ஸத்வ விவஹிதானிஷ் நிவ்ருத்தி ப்ரார்த்தனாமித்யர்த்த: - லாஹத்தை, லாஹப்ரார்த்தனாஹ் - ப்ரதிவஈநவாக்யை: கி் வ்யவ்ருதெத்யத்ராஹ் - இப்படி இதி - தை: ப்ரகூதாஹிகாரிணோ நிஹர்ஹத்வாத்ய ஸ்விகூத ஹர்ஸ்ய ஸரண்யஸ்ய ...

(सा.सं.) स्वाभाविकदयाद्रमुत्तरार्धोत्तरखण्डाभ्यामुक्तं परमफलाङ्कुर कल्पमभिप्रायं व्यवृणुतेत्यर्थः - ஆகையாலே, उक्तविधया गद्यस्य द्वयविवरण रूपत्वात् । இது, गद्यस्य द्वयविवरणरूपत्वम् । एवं गद्यमिदं कृत्स्नं द्वयविवरणरूपमिति साधीयान् संप्रदाय इति भावः । गद्ये फलप्रार्थनावसरे “परभक्ति पर ज्ञान” इत्यादिना “किङ्करो भवानि” इत्यन्तेनेदानीन्तनकैङ्कर्यस्य परभक्त्यादि मूलकत्वमवगम्यते । - ...

(सा.सं.) तच्चाकिञ्चन्यविरुद्धम् - प्रत्यक्षबाधितं चेत्यतो न गद्यस्य स्वतन्त्रप्रपत्तिपरत्वमित्यत्राह - परभक्त्यादीति । अपवर्गदशाभावि कैङ्कर्यस्यैव तन्मूलकत्वं परं तदिति भावः - ननु तद्विशानुभवस्यैक रूपात्पर - भक्त्याद्यवस्थानुपपत्तेस्तदापि कैङ्कर्यस्य न तन्मूलकत्वं युक्तमित्यत्राह - उत्तरोत्तरयोरिति - उत्तरोत्तरसाक्षात्कारेच्छात्मिका धीः परभक्तिः । - ...

मूलं। पूर्व पूर्वक्षणेष्टत्वात्तन्मूलत्वमुदीरितम् ॥

(सा.दी.) अत्यन्तेष्टत्वात्कैङ्कर्यस्य तदिच्छा प्रयोजकपर विषयनिरतिशय प्रीतिरूप परभक्त्यादिमूलत्वं सम्भवतीत्युदीरितम् - ...

(सा.स्वा.) भगवत्साक्षात्कार रूपानुभवः। भोगो नाम उक्तानुभवजनिता निरतिशयानुकूलोऽयं विषयो मयानुभूयते इति स्वयमपि निरतिशयानुकूल्यवती कृतार्थता बुद्धिः - अत्र गद्यभाष्यम्। “अत्र परभक्तिरुत्तरोत्तर साक्षात्कारेच्छात्मिका धीः” सा च “या प्रीतिः” इत्यादिष्विव विषय स्वभावजा नत्विष्टसाधनत्वबुद्धिजा - परज्ञानं, उत्तरोत्तरसाक्षात्कारः। साक्षात्कृते निरन्तरानुबुधूषा, परमभक्तिः, - अनुभवस्त्वह अनुकूलतमत्वेन साक्षात्कार एव - नित्यानां मुक्तानां च नित्यानुवृत्तैक रूपानुभवः। क्षणभेदेन परभक्तित्वाद्याकार भेदैश्च विकल्प्यते - पूर्व पूर्वक्षणेष्टत्तरोत्तर क्षणावच्छिन्नरूपस्य इष्टत्व मभिप्रेत्य कृतत्वव्यपदेशः। मुख्यत्वं तु योगविशेषजन्यानुभव इति तत्रैव किञ्चिदुपरि अनुभवजनितप्रीतिर्नाम। निरतिशयानुकूलोऽयं विषयो मयानुभूयते इति स्वयमपि निरतिशयानुकूल्यवती कृतार्थता बुद्धिः - प्रीतिश्च स्वरूपतोऽनुवृत्तत्वेऽपि पूर्ववदनुभवस्यैव प्रयोज्य प्रयोजकाकार विभागेन जन्यजनकत्ववाचोयुक्तिः - अस्याश्च प्रीतेरनवधिकातिशयत्वं प्रीत्यन्तरातिशयापेक्षया निकृष्टत्व विरहात्। ईश्वरस्य नित्यानामपि हि न मुक्तेभ्योऽप्यतिशयिता प्रीतिः - “श्रोत्रियस्य चाकामहतस्य। ...

(सा.प्र.) निरतिशयप्रीति रूपस्य भोग्यत्वात्तेन सहोक्तिः - ननु नित्यमुक्तज्ञानानां नित्यत्वेनैव स्वकार्तार्थ्यानुसन्धानावस्थाया असिद्धेः द्विवचनमनुपपन्नमिति चेन्न। समूहालम्बने घटविषयत्व पट विषयत्वादिरूपानेकाकारवत्सर्वविषये अनुभवे स्वकार्तार्थ्यानुभवस्यापि विद्यमानत्वादानेकक्षणा वच्छेदसम्भवाच्च द्विवचन मुपपद्यते इति भावः - ...

(सा.वि.) तज्जनित एतादृशोऽत्यन्तानुकूलविषयो मया दृष्ट इति स्वात्मनि कृतार्थत्वानुसन्धान रूपानुभवो भोगशब्देन विवक्षितः - तस्यापि निरतिशय प्रीतिरूपत्वाद्भगवत्साक्षात्कार रूपानुभवेन सहोक्तिः - पूर्वपूर्वक्षणेष्टत्वादितः परमप्येवं विधानुभवो मे भूयादित्येवं रूपपूर्वदृष्ट विषयकप्रत्यक्षाभिनिवेशत्वस्य पर भक्तित्वस्य, पूर्ववृत्तसाक्षात्कारत्वस्य परज्ञानत्वस्य, तद्विश्लेषभीति रूपत्वस्य परमभक्तित्वस्य चैकरूपानु भवेऽपि पूर्व पूर्वक्षणावच्छेदेनेष्टत्वात्तन्मूलत्वं परभक्त्यादि मूलत्वं साक्षात्कार भोगयो रुदीरितम् - यद्यपि सर्वविषय भगवदनुभव एक एव कार्तार्थ्यविषयोऽपि भगवद्भोगरूपतामश्नुत इति द्विवचनानुपपत्तिः। ...

(सा.सं.) उत्तरोत्तर साक्षात्कारः पर ज्ञानम् - साक्षात्कृते निरन्तरानुबुधूषा परमभक्तिः। एवं च उत्तरोत्तर साक्षात्कारस्य पूर्व पूर्वक्षणे उत्तरोत्तर साक्षात्कारेच्छा निरन्तरानुबुधूषा चास्तीति साक्षात्करण तत्फलकैङ्कर्य योः परभक्त्यादि मूलकत्वम् - भोगो नाम ? आनन्द निष्पत्त्यात्मिका साक्षात्करण फल क्रिय माण स्वायत्त कैङ्कर्यादिषु अत्यन्तानुकूलत्व प्रकारकधीः। ...

(सा.स्वा.) भोग मात्र साम्यलिङ्गाच्च” इति समान भोगत्वस्थापनादिति । तथा चैकरूपस्यापि मुक्तानुभवस्य सांसारिक ज्ञान सङ्कोच दुःखद्वेषाद्यवस्थाभावेऽपि उत्तरोत्तरक्षणावच्छिन्न केवल सर्वविशिष्ट भगवत्साक्षात्कारेच्छात्मक परभक्त्यवस्थायास्तादृश साक्षात्कार रूप परज्ञानावस्थाया उत्तर क्षणावच्छिन्नानुकूलतमत्व प्रकार सर्वविशिष्ट भगवदनुभवेच्छा रूप परम भक्त्यवस्थायास्तादृशानुभाववस्थायाः पूर्वोक्त कृतार्थता बुद्ध्यात्मक प्रीतिरूप भोगावस्थायाश्च प्रतिक्षणं सम्भवेनोत्तर क्षणावच्छिन्नानुकूल तमत्व प्रकारक सर्वविशिष्ट स्वाम्यनुभवरूप स्वामिसाक्षात्करणस्योत्तर क्षणावच्छिन्न पूर्वोक्त प्रीतिरूप भोगस्य च पूर्व पूर्व क्षणेष्टत्वाच्च दनन्तरक्षणे यदीप्यते तत्तत्कृतमिति व्यपदेशं शक्यत्वात्पूर्वक्षणे च परभक्तित्वाद्याकारस्यापि सत्वात् स्वामि साक्षात्करण भोगयोस्तन्मूलत्वव्यपदेशः - तदद्वारा कैङ्कर्य स्यापि तन्मूलत्व व्यपदेशः । न चात्र परभक्त्यादीनां वा साक्षात्करणभोगकृतत्वव्यपदेशः कुतो नेति वाच्यम् - परभक्ति परम भक्त्योरिच्छात्मकत्वेनेच्छाया ईप्स्य मानत्वा भावात् परज्ञानस्य ईप्स्य मानत्वेऽप्यनुकूलतमत्व प्रकारक सर्व विशिष्टस्वामिसाक्षात्करणापेक्षया तदप्रकारकसाक्षात्कारकस्याप्रकृष्टत्वेन अप्रकृष्टाकारस्य प्रकृष्टाकार कृतत्वव्यपदेशस्यात्यन्तानुचितत्वाद्योगदशायां परभक्त्यादि मूलोऽनुभवः - अनुभवमूलो भोगः - भोगकारितं कैङ्कर्यमिति मुख्यतया प्रयोज्य प्रयोजका कारस्य दर्शनेन मुक्तिदशायामपि तथैव पर भक्त्यादिषु कैङ्कर्य पर्यन्तेषु प्रयोज्य प्रयोजकाकारस्य व्यपदेशमुचितत्वात् ॥६॥ ॥७॥ अत्र भोगशब्देन पूर्वोक्त प्रीतिरेवाभिधीयते । गद्यभाष्ये “अनवधिकातिशयप्रीति कारित” इत्येतद्व्याख्याने तादृशप्रीतेरेवेश्वर नित्यमुक्तानान्तरतमभाव राहित्येन समतया भोगमात्र साम्यस्य प्रतिपादितत्वादुत्तरोत्तरक्षणावच्छिन्न स्वामि साक्षात्करण भोगयोः पूर्वपूर्वक्षणेष्टत्वात्पूर्व क्षणावच्छिन्न पर भक्त्यादि मूलत्वमुदीरितमिति कारिकार्थः - अस्मत्प्रपितामह चरणकृतकारिका दर्पणे शेषं विस्तरेणानुसन्धेयम् - संसार दशै ॥१०॥ ॥११॥ - ...

(सा.प्र.) ननु प्रपन्नानां शरीरवत्त्व तद्राहित्य दशाविशेषानादरेण परभक्त्यादि मत्त्वावगमेऽपि निर्निमित्तैव तस्यापवर्गदशा भावित्वोक्तिरित्यत्र “धूत्वा शरीरं यावन्न विमोक्ष्येऽथ संपत्स्य इत्यादि ...

(सा.वि.) तथापि घटपटविषयक समूहालम्बने घटविषयक ज्ञानं पटविषयक ज्ञानमिति घटपट विषयकत्वादिना भेदवत्कार्तार्थ्य विषयकत्वाद्याकारभेदसम्भवाद्भेदनेकक्षणावच्छेदसम्भवाच्च न द्विवचनानुपपत्तिरित्याहुः - साक्षात्कारो नाम ? परभक्तित्वादेस्साक्षात्कारः - भोगोऽत्र प्रीतिपरिवाह जनितपादसन्नाहनादि परिचर्याविशेषः - तयो रत्यन्तभिन्नत्वान्न द्विवचनानुपपत्तिः । तयोर्त्तरोत्तरयोस्सतोः पूर्वपूर्वक्षणे परभक्त्याव्यवस्थानामिष्टत्वान्मोक्षदशायां भगवदनुभवस्यैकस्वभावत्वेऽपि ...

(सा.सं.) सतु साक्षात्करणद्वारा परभक्त्यादि मूलकः - एवं च मुक्ति कालीने नित्यानुवृत्ते एक रूपेऽप्यनुभवे क्षणभेदेन परभक्तित्वाद्याकार भेदस्तत्तद्विशिष्टतया साक्षात्कृतविषय तत्कैङ्कर्ययोरुत्तरोत्तरमिष्टत्व कृतोऽस्तीति मुक्तकैङ्कर्यस्य परभक्त्यादि मूलकत्वोदीरणं युक्तमेवेत्यर्थः - एवमपवर्गदशाश्रयानुभवस्य परभक्त्याद्यवस्थातरितत्वेऽपि तादृशप्रवाह सन्ताननैरन्तर्यस्य अनुभवैक रूप्यनिर्वाहकतेति भावः । - ...

मूलं। शरीरपातकालेच हार्दस्यानुग्रहस्वयम्।
परिपाकं प्रपन्नानां प्रयच्छति तथा विधम्॥
अङ्गोलतैलसिक्तानां बीजानामचिराद्यथा।

(सा.दी.) दृप्तानामपि प्रपन्नानां परभक्त्यादिरूपं परिपाकं सानुग्रहो हार्दस्वयमेव शरीर पातकाले जनयतीति च। इतः पूर्वमपरिचितस्यापि तदानीमुद्वेगे दृष्टान्तमाह। अङ्गोलेति। अङ्गोल तैलेन सिक्तानां येषां केषाञ्चिद्बीजानामचिरादेव फलपर्यन्तो विपाको यथा दृश्यते दोहलेषु ...

(सा.स्वा.) “शरीर पातसमये तु केवलं मदीयैव दययातिप्रबुद्धो मामेवावलोकयन्” इति गद्यक्तीले साक्षात्कारं मुण्डात्ताकं स्यात् अङ्गोलो? संसारदशैः साक्षात्कारं भक्ति योगं साध्यमन्तरो? प्रपन्नानां भक्तियोगमिलेयै? एतन्नाममुनिं स्यात् - शरीरपातकालेति - शरीरपातकाले उपायान्तरस्थानापन्नो भगवानेव हार्द रूपस्वानुग्रहेण स्वयमेव भक्तियोग साध्यं मुक्ति दशासदृशं भगवत्साक्षात्कार रूप परिपाकं प्रपन्नानां प्रयच्छति एतन्नाम - उपासनेन चिरपरिचितविषये साक्षात्कारो भवेत् - तथाविधसामग्र्यभावे भगवदवलोकनं अङ्गोलो? एतन्नाम लौकिकवैदिक दृष्टान्तं कर्त्तव्यं समर्थं कर्त्तव्यं - अङ्गोलेत्यादिना। बहुसंवत्सर जलसेकादि वर्धिताम्रादिवृक्षोद्वेग फलस्य भूम्यामङ्गोलतैल सिक्तबीजनिक्षेपे द्वित्रि घटिकामात्रेणाङ्गु पल्लवकोरकादि निष्पत्ति मुखेन प्रादुर्भावस्तथा हार्दानुग्रहेण प्रपन्नस्य ...

(सा.प्र.) प्रमाणाच्छरीर पातात्पूर्वं तदभावावगमात्तथोक्तिरित्यभिप्रयन्नाह शरीरपातेत्यादि - ननु भक्तानां प्रारब्धानुभावविधिविलम्ब्य फलप्रदस्यैव भगवतः प्रपन्नेभ्यः शीघ्रफल प्रदत्वमयुक्तमित्यत्रे दानीमपि कालान्तरे फलजनकानां सहकारि विशेष समवधाने शीघ्रफल प्रदत्वप्रदर्शनात्तथोक्तिरित्याह - अङ्गोलेत्यादिना - न केवलं फलान्तरसाधन एव शीघ्र फल प्रदत्वम् - किन्तु भक्तियोगाराधितस्यैव भगवतः शत वर्षिकव्रत ...

(सा.वि.) “स यदि पितृलोक कामो भवति - सङ्कल्पादेवास्य पितरस्समुत्तिष्ठन्ते। जक्षत्क्रीडन् रममाण” इत्यादिषु अवस्थाविशेषाणामनुभवाभ्युपगमे बाधकाभावात्। अत एव गद्यभाष्ये “सांसारिकविकाराणां धर्मभूत ज्ञाने स्वतो विकसिते दुर्वचत्वादेकस्वभावोक्तिः - ननु तात्त्विकावस्था विशेष राहित्यात्” इत्याचार्यैरेव कण्ठोक्तत्वात्तत्पूर्वक्षणे मध्ये मध्ये परभक्त्याद्यवस्थान्तरितत्वेऽपि तादृशप्रवाह सन्ताननैरन्तर्यस्य न कापि क्षतिरिति कारिका दर्पणकृतः - अकिञ्चनानामपि प्रपन्नानां परभक्त्यादिरूपं परिपाकं सानुग्रहे हार्दस्वयमेव शरीरपातकाले ददातीत्याह - शरीरेति - पूर्वमनभ्यस्तस्यापि परभक्त्यादेरिदानीं सम्भवे दृष्टान्तमाह - अङ्गोलेति - अङ्गोलतैल सिक्तानां, येषां केषाञ्चिद्बीजानाम् - अचिरादेव, ...

(सा.सं.) ननु तदानीमेव मत्प्रसादलब्धेत्यादिकम् - तर्ह्यकिञ्चन प्रपन्नविषये निरर्थकं स्यात्। “अनेकजन्मसंसिद्धा” इत्यादिविरोधादित्यत्राह। शरीरेति - अनुग्रहः, कृपाविशेषः। प्रपन्नानां न्यस्तभराणां तथाविधं परिपाकं साक्षात्कार फलक परभक्त्यादि दशाविशेषं बहूनामित्यादिकं चोपासकविषयमिति भावः - एतस्यासम्भाविततां दृष्टान्तेन समाधत्ते - अङ्गोलेति। बीजानां फलाय विलम्बित विपाक स्वभावा- नामचिराद्विपाकः पञ्चषड्घटिकामात्रेण अङ्गुपल्लवकोरकादिरूप फलपर्यन्त परिणाम परम्परा विशेषः यथा तथा हार्दानुग्रहात्तत्क्षण एव ...

मूलं। विपाकः फलपर्यन्तस्तथाऽत्रेतिनिदर्शितम् ॥
 दुष्टेन्द्रियवशाच्चित्तं नृणां यत्कल्मषैर्वृतम् ।
 तदन्तकाले संशुद्धिं याति नारायणालये ॥
 इति व्रतविशेषे यत्सात्वतादिषु शिष्यते ।
 तद्वदत्रोपपद्येत गद्योक्तान्त्यदशागमः ॥

(सा.दी.) तथात्रापि परभक्त्यादि तत्क्षण एव भगवत्प्रसादात्सिद्ध्यतीति पूर्वैर्निदर्शितम् - उदाहरणान्तरमाह - दुष्टेति - नृणां यच्चित्तं दुष्टेन्द्रिय वशाच्चिरं कल्मषैर्वृतं तदपि नारायणालये दिव्यदेशेऽन्तकालस्संभवति चेज्जटिति संशुद्धिं प्रयति । भगवन्तं साक्षात्करोतीत्यर्थः । इतीति - इति, एवं - भगवच्छास्त्रेषु शिष्यते - व्रतविशेष उपदिश्यत इति यावत् - तद्वदेवात्र प्रपन्नेष्वन्तिमदशायां गद्योक्तोऽन्तिमदशागमः परभक्त्यादि सम्भव उपपद्यते च - केषुचित् तादृशभाग्यवत्स्वधिकारिषु भगवदनुग्रहविशेषेण गद्योक्तान्तिमदशागमः - शरीर पातात्प्रागपि दृष्टमित्याह - ...

(सा.स्वा.) अन्त्यकाले द्वित्रिचतुर्क्षणे चिरकाल साध्योऽपि परभक्ति परज्ञान परमभक्ति साक्षात्कार पर्यन्तोऽपि विपाको मोक्षप्रद मोक्ष्यमाणपुरुषमात्र साक्षिको निष्पद्यते - दुष्टेति । पञ्चरात्र संहिताविशेषेषु मोक्षार्थतया विहित व्रतविशेषे तदङ्गतया विहित भगवत्क्षेत्रवासा दन्तकाले दुष्टेन्द्रियवशेन कलुषितमपि मनस्साक्षात्कार रूप संसिद्धिं यातीतियत् शिष्यते, उपदिश्यते । तद्वदत्र प्रपन्ने गद्योक्तान्त्यदशागमः எண்ணை - இப்படி प्रपन्न विषयकृत्तुलं अन्तकालकृत्तुलै त्ताणे परिपाकविशेषम् - ...

(सा.प्र.) विशेषादि साहित्ये शीघ्रफलप्रदत्वदर्शनाच्च प्रपन्नविषये शीघ्रफलप्रदत्वं युक्तमेवेत्यभिप्रयन्नाह - दुष्टेन्द्रियेत्यादिना । ननु शठकोपो नाथमुनिः குருக்கைக் காவலப்பண் इत्येतेषां शरीर वत्वेऽपि परभक्त्यादि मत्त्वस्य सांप्रदायिकत्वात्तदपवर्गदशाभावित्वोक्तिरयुक्तेत्यत्र संप्रदायतोऽपि व्यक्ति विशेषनियत तयैव तस्यावगमात् तादृगनुग्रहाविषयेषु अपवर्गदशा - ...

(सा.वि.) फलपर्यन्तो विपाको यथा दृश्यते दोहलेषु तथात्रापि परभक्त्यादिकं तत्क्षण एव भगवत्प्रसादात्सिद्ध्यतीति पूर्वैर्निदर्शितम् । उदाहरणान्तरमाह - दुष्टेति - इतीति - व्रतविशेषे । मोक्षार्थव्रतविशेषे - व्रतादिषु, सापञ्चरात्रादितन्त्रेषु - तदङ्गतया विहित नारायणालयनित्य वासादन्तकाले क्षणादेव परभक्त्यादि मूल कैङ्कर्य पर्यन्त परिपाक सिद्धिस्तद्वदिह गद्योक्तान्त्य दशागमः परभक्ति परिणाम इति - ननुनाथमुनि पराङ्मुखादीनां संसार एव तादृशपरिपाकः प्रसिद्धः ?

(सा.सं.) साक्षात्कार फलक परभक्त्यादि रूप विपाकोऽपीति शरीरपातसमये प्रयच्छतीति निदर्शितमित्यर्थः । दृष्टान्तान्तरमाह । दुष्टेति - इदं सात्वतसंहितावच नम् - यथा कलुषितान्तः करणानामपि कालुष्य शामनेन शरीर वियोगकाल एव ज्ञान विशेष हेतुत्वं नारायणालयस्य तथात्राप्यकिञ्चन प्रपन्न विषयेऽप्यन्त्य दशायां मुक्ति विपाकागम उपपद्येतेत्यर्थः - ननु नाथादेस्संसार एव तादृश परिपाकोदृश्यते - तत्कथमित्यत्राह - ...

कुरुकाधीशनाथाद्याः प्रागप्यन्वभवन्प्रभुम्

“திரு நாரணன் தாள் காலம் பெறச்சிந்தித்துய்ம்மினோ” ...

(சா.தி.) அநுக்ரஹித - கुरुகாதிஸ: , ஸதகோபமுனி: - நாய: , நாயமுனி: அாதிஸஃததால் குருகைக்காவலப்பன், திருக்கச்சி நம்பி, எம்பெருமானார் முதலானார் ஃரஹிக்கப்படுகிறார்கள் - ஸரீர விஸுலஸாத்ராஃபி ப்ரஃமுமந்ஃவந் - காஸ்த்ரீமுனிர்வரடாஜமர்சா ஸமாதி மதிஃக்ரான்தமந்ஃஃதூ - யதிராஜோஃபி தாஃதூஸ் ஸ்ரீரஃஃராஜ் ஃத்ய ப்ரணயனகாலே ஸமந்ஃவஃதூதிதி ஃகஜத்ப்ரஸிஃத்தி: - வேதான்தாஃசார்யா அபி ஃத்யஃத்ரீவ் ஸாகுஸ்தகூத்யாந்ஃவந்ஃநிதி ஸார்வஜனீநமேத் - அத் த்வார்த்ஸஸுதிதஸுஸதகோபஸூரிணா ஸப்ரத்யஃத்ரிஜ் தாஃதூஸ ஸஃதஸந்ஃதர்ஃத்ரம் ப்ரயுஸ்தானேநானுஸஃஹித இத்யாஃ - இத் த்வயத்திஸ் இத்யாதிதா - திருநாரணன் தாளென்று ஸ்ரீமந்நாராயணஃரணூ என்கிற பதார்த்த்தையும், கிந்தித்தென்று ஸரண் ப்ரபுத்யெ என்றதின் அர்த்த்தையும் -

(சா.ஸ்வ.) உண்டாகில் श्रीपराङ्मुखायமுகி ப்ரஹ்மணா ப்ரபஞ்ஜனகூடஸ்தானா் ஶரீர பாதகாலாத்பூர்வமேவ
சாஶாத்கார பர்யந்த பரிபாக வரக்ஷகூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அநுஶ்ரஶவিশேஷேணி - அாதி
படாத் குருகைக்காவலப்பன், எம்பெருமானார், திருக்கச்சி நம்பி முதலானார்கள் விவஶிதர்கள்.
श्रीकाञ्चीमुनिर्वरदराजमर्चासमाधिमतिक्रम्यान्वभूत् - श्रीभाष्यकारोऽपि श्रीरङ्गराजं गद्यप्रणयनकाले
समन्वभूदिति जगत्प्रसिद्धिः - நிஶமான்தேஶிகா அபி ஶ்யஶ்ரீவ் சாஶாத்கூத்யாந்வஶ்வந்நிதி சார்வ ஜநிநமேதத்
ஆனாலும் சடாசார்ய சப்ரடாயக்ரஶத்தாலே ஶத்யத்திலே விவரித்தருளினாரென்கிறது கூடுமோ?
संप्रदायक्रमத்தाले संप्रदायத்துक्कु प्रथम प्रवर्तकरान नममाध्ववारं द्वयத்துक्कोगीदத்தिलुम् विवरणं
- பண்ணவிலலையே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - நம்மாழ்வாரும் இதி - திருநாரணந்தாள்
- श्रीमन्नारायण चरणौ - காலப்பெற “ஸ்திதே மநசி” இத்யாதி ப்ரகரேண ஶ்ரீதிதியாக - சிந்தித்து, உபாயமாக
अध्यवसित्तु - அநேந பூர்வ - ...

(सा.प्र.) भावित्वोक्तेर्नयुक्तिरित्याह अनुग्रहविशेषेणेत्यादिना - एवं द्वयस्य भाष्यकारव्याख्या तत्त्वमुक्त्वा श्रीशठारिभिरपि बहुशो व्याख्यातत्वमाह - द्वयं कृत्वा इत्यादिना - कृत्वा नारायणं इत्यादि । श्रीमन्नारायणचरणौ “स्थिते मनसि” इत्युक्त - ...

(சா.வி.) தत्கதம்? இத்யாஹ | அநு஑ஹிஷேஷேதி | அத்வத்யார்த்ஷஸ்தகோப சூரிணாபி தாத்ஷ ஸத் சந்நிதம்
புயுஜானேநானுஸந்தி இதி புத்யபி ஜாபலாதிஸத்யதீத்யபிபுராயேணாஹ - இத்த்வத்யத்யதில் இதி |
திருநாரணன்தாள் காலம் பெறச்சிந்தித்ததும்மினோ - திரு நாரணன், ஸ்ரீமந்நாராயணஸ்ய - தாள்,
ஸ்ரீபாதௌ - காலம் பெற, - ...

(सा.सं.) अनुग्रहेति - कुरुकाधीशः, पराङ्कुशनामक सहस्राष्ट्र संख्यक भाष्यकाराभिधयोगी - प्रागपि, शरीर वियोगात्प्रागपि - इत्थं मूलमन्त्र सङ्गृहीतापेक्षितयावदर्थं प्रकाशकत्वाद्वा विवृतत्वाच्चास्यैवादरणीयत्वमुक्तम् । तदेव शठजिन्मुनिविवृतत्वादपि दृढयति - द्वयक्त्तु इति । காலம்பெற இத்யनेன “महता पुण्य पण्येन” इति श्लोकार्थ उक्तः - ...

(सा.सं.) உய்கை, உஜீவனம் । அய மன்த்ர் வ்யாக்யாதுத் த்ரதம் ஸரண்யஸ்ய விஸேஷாந்த்ரேஸு ஸரண்யோபஸ்தாபக நாமாந்த்ரேஸு ச சத்பூஸ்யேவ நாம்னோஸ்யேவ விஸேஷஸ்யோபாடாநத் ஸரண்ய விஸேஷ நிர்ஹாரகத்வ கृतமத்யாஹ । இத்திவ் இதி । ...

(सा.सं.) निर्धारकत्वं कथमित्यत्राह - श्रियः पतित्वेति - अबाधितार्थः - अन्यथासिद्धः प्रयोगसाधारण्यरहितः - अनेकोपनिषत्प्रसिद्ध नारायणपदेनानन्यथा सिद्धलक्ष्मीपतित्वलिङ्गेन च हि नारायणानुवाकतदुत्तरानुवाकादिषु परतत्त्वं निर्णयः कृत इति भावः । नारायण एव परशरण्यश्चेति तदुपस्थित - ये पूर्वखण्डे तिष्ठतु नारायणपदम् - किमनेन श्रीमच्छब्देन च - न ह्यत्र परतत्त्वं निर्णयः क्रियत इत्यत्राह - नारायण इति - अत्राभियुक्तोक्तं निर्वाहान्तरमाह - ...

(सा.सं.) आकारिणस्त्विति - आकारः, स्वरूप निरूपकधर्मः - तन्निरूप्य धर्मी आकारी - पूर्वकं, लोक इति शेषः - अस्तु प्रकृते किमित्यत्राह - तेनेति । एवं च यद्विशेषणं विशेष्यस्य स्वेतरव्यावृत्तावतिशयाधाने च पर्याप्तं तन्मुखेनैवैह धर्मि ज्ञप्तये श्रीमच्छब्द इति भावः - अत्र परोत्प्रेक्षित चोद्यानां परिहृतत्वं स्मारयति - उत्तरखण्डकृत् इति । निर्वचनसिद्धान् श्रीमच्छब्देन प्रातिपदिकार्थानाह । - ...

(சா.சं.) श्रीमच्छब्दमिति - औणादिक प्रत्ययानामनेकार्थतया कर्तृत्व कर्मत्वादि विवक्षया अर्थषट्क परत्व मुपपन्नमिति भावः - श्रीमच्छब्दमात्रस्य कथमुक्तं सर्वार्थं बोधकतेत्यत्राह - அவற்றில் इति - प्रातिपदिकेन तत्तदर्थोपस्थापनेषु कार्येष्वित्यर्थः - पदान्तरங்களை विशेषித்து तत्तदर्थங்களையறியவேண்டும் इत्यर्थः - तथा चौचित्यात्प्रमाणं बलाच्चाध्याहृतं तत्तत्पदं विशेषसहिताच्छ्रीमच्छब्दादेव तत्तदर्थविशेषं प्रतिपादनं सम्भवतीति भावः - ...

மூலம்। அவ்விடத்தில் ஸ்வஜீவனார்திகளாலே ஂத்ரயிக்கப்படும்; இவர்களை ஁ஜீவிப்பிக்கைக்காக ஸர்வ்ரணை ஂத்ரயித்திருக்குமென்று ஡ொருளான஡ோது

“பிதேவ த்வத்ரேயான் ஜனனி ஡ரி஡ூர்ணாஸி ஜனே
ஹிதஸ்தோ தூத்யா ஡வதி ச கதாசித்கலுஷதி: |
கிமேதந்ரிதோஸ: க இஹ ஜகதிதி த்வமூசிதே:
஁பாயேர்விஸ்மார்யஸ்வஜனயஸி மாதா தத ஸி ந: ||”

(ஸா.தி.) தாதோ: கர்மணி கர்தரி சா஡ேகித ஡தாத்தாஹரேண வாக்யம் யோஜயித்யா தயோர்வாக்யயோஸ்தாத்யார்தி ஡ர்ஸயதி - அவ்விடத்தில் இத்யாதித்யால். ஸ்வஜீவனார்தி஡ிராஸ்ரயதே | ஁ஸாமுஜீவனாய ஸ்வம் நாராயணமாஸ்ரயதே | இதி ச வாக்யவ்யுத்பத்தியான஡ோது தாத்யர்யகாட்டுகிறார் - பிதேவேத்யாதிநா இதுக்கு ஂர்தம் - ஡ோஜனனி | - த்வத்ரேயான், ஸ்ரீரங்ராஜ: | பிதேவ஡ரி஡ூர்ணா஡ராதஜனே ஹிதாசரணதூத்யா கதாசிததஸகூதூதேஸ்வ஡ராதேஸு க்சிதூரோஸாவிஸ்தோ ஡வதி - ததா த்வம் கிமேதத் க்ரியதே - ஡வத இதமநூசிதம் - இஹ ஜகதி கோ வா நிதோஸ: ஡ுமானித்யுக்த்யா ஁சிதே ரூபாயே ஸ்ததராதம் விஸ்மார்ய, விஸ்மரணமத்ர தோஸாநாடர: - ஸ்வஜனயஸி, தம் ஡ந்஡ு கரோஸி | ரக்சகம் கரோஸித்யர்ய: | - ...

(ஸா.ஸ்வா.) “ஸ்ரீயதே சா஡ிலேர்நித்யம் ஸ்ரயதே ச ஡ர்ம஡தம்” என்று ஡்மாணஸி஡்஡ுண்டென்னில் ஂ஡ிலஸத்ததாலே ஂசேதநத்தேத்யம் த்ரேவர்கிரையும் விவகித்தாலந்த ஂர்தம் ஡்ரூதோ஡யுத்தமா஡ோ? ஸ்ரயதேச ஡ர்ம஡தமென்கிறத்தூக்குத் தான் ஡்ரூதோ஡யோமெது? லோகவிஸேஸத்தை ஂத்ரயித்திருக்குமென்று ஡ொருளானால் ஡்ரூதோ஡யோமில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - அவ்விடத்தில் இதி - ஡்மாணத்தில் ஂ஡ில஡தம் ஡ுமூகூ ஡ர்மென்றும் ஡ர்஡தமென்கிறது ஡தத இதி வ்யுத்பத்யா ஡஡வத஡ர் மென்றும் கருத்து - பிதேவேதி - ஹே ஜனனி - த்வத்ரேயான், ஸ்ரீரங்ராஜ: - பிதேவ ஡ரி஡ூர்ணா஡ராதே ஜனே ஹிதாசரணதூத்யா கதாசிதத ஸதூதேஸ்வ஡ராதேஸு கதாசிதூரோஸாவிஸ்தோ஁஡ி ஡வதி - ததா த்வம் கிமேதத் க்ரியதே - ஡வத இதமநூ சிதம் - இஹ ஜகதி கோ வா நிதோஸ: ஡ுமானித்யுக்த்யா ஁சிதேரூபாயேஸ்தத஡ராதம் விஸ்மார்ய த்ம் ஸ்வஜனயஸி, ஡்ரீதம் கரோஸி | - ...

(ஸா.வி.) பிதேவேதி - ஹே ஜனனி - த்வத்ரேயான், ஸ்ரீரங்ரநாயக: | பிதேவ, லூகிக஡ிதூவத் | ஡ரி஡ூர்ணாஸி, ஡ரி஡ூர்ணா஡ராதே, ஜனே, மாதூசே - ஹித ஸ்தோதூத்யா, ஡ிதூத்வ ஡்ரயுத்த ஹிதா சரண தூத்தா - கதாசித்கலுஷதி:, நி஡்ரஹஸங்஡ூ஡்வான் ஡வதி - ததாத்வந்நி஡்ரஹ கரணம் கிமிதம்? ஂநூசிதம் - இஹ, ஜகதி - நிதோஸ: க: ? “ந கஸ்சிந்நா஡ராத்த்யி” இத்யுத்தரித்யா - ஁சிதே ரூபாயேர்விஸ்மார்ய, தோஸேஸு நி஡்ரஹா஡ிஸந்஡ிரஹிதம் கூத்யா - ஸ்வஜனயஸி, ஡஡வந்நம் ந: தாஸாநாமஸ்தாகம் ஡ந்஡ு கரோஸி - ஂ஡ி஡ம்யம் கரோஸி | - ...

(ஸா.ஸம்.) தத்ர ஸ்ரீங்: ஸ்ரயண இதி தாதோ கர்மணி கர்தரிச வ்யுத்பத்தித்யஸி஡்஡ுமர்தம் ம஡ேகித ஡த஡ூரணேந ஡ர்ஸயதி | அவ்விடத்தில் இதி - ஂநேக தாதூகே ஸ்ரீஸத் இத்யர்ய: - ஡ொருளான஡ோது, கர்மத்வகரணத்வார்தக ஸ்ரீங்:ஸ்ரயண இதி தாதூ ஡்ரவூதூ ஡ுரூஸகார ஡ூதேயாயிடுக்கிற ஏற்றம் ஸொல்லிற்றாம் இத்யந்வய: - ஡ுரூஸகாரதா ஸ்ரீய: கதம்? கிமர்தவித்யத்ரா஡ியுத்த ஡்ரந்நேநோத்தரமாஹ | பிதே வேதி | ஹித ஸ்தோதூ தூத்யா, ஹித ஡்ரவர்தந்ரூ஡ேண - “஡ா஡ாநா வா” இத்யாதி கதாஸேண கிமேததித்யாதிதம் | க இஹேத்யுத்யா ஂந்நதஸ்த்வயி மயி ச தோஸோ நாஸ்தி கிமித்யர்யஸூசித: - ஁சிதே:, ஸ஡ந்஡ஸ்யா஡ராதவிஸ்மரணஸ்ய சானூ஡ு: - ஁பாயே: ஸாந்வ஡ாஸாநாதிரு஡ே: | விஸ்மார்ய, காமயித்யாஸ்வஜனயஸி, “ந மாம் தூஸூதிந:” - ...

மூல்। என்கிறபடியே சாபராధரானவர்கள் பக்கல் स्वयं हितैषियाम् दण्डधरனான सर्वेश्वरனுடைய சீற்றத்தையாற்றி அவனுடைய सहजकारुण्यम् இவர்களுக்கு उज्जीवकமாம்படி பண்ணிக்கொடுக்கையால் मातृत्व प्रयुक्तवात्सल्यऽतिशयத்தாலே पुरुकारभूतையாம் நிற்கிற ஏற்றம் சொல்லிற்றாம். “अविज्ञाता” इत्यादिकளிற்போலே இங்கு “विस्मर्य” என்றதுக்கும் “அல்லிமலர் மகள் போகமயக்குகள்” इत्यादिकளுக்கும் सदा सर्वज्ञனான ईश्वरனுடைய निग्रहाभिसन्धिनिवृत्तिமिलே तात्पर्यम् - ...

(सा.दी.) तत्, तस्मात् - तन्न: निरुपाधिकमातासीति - இப் ஸ்லோகத்துக்கு अर्थतामருளிச்செய்கிறார் - सापराधरान इत्यादिना - கொடுக்கையால் इत्यन्तेन श्लोकार्थवर्णन समाप्ति: - அவன் सर्वज्ञன்? अत्र विस्मर्य என்றுது கூடுமோ? என்ன இதுக்குக் கருத்தை வெளியிடுகிறார். अविज्ञातेति। “अविज्ञाता सहस्रांशुः” इत्यत्र अविज्ञातृ शब्देन आश्रितारं सदोषराकिलும் निग्रहाभिसन्धि रहितत्वं சொல்லுகிறது तद्वत्। அல்லி மலர்மகள் போகமயக்குகள், सरसीरुहवासिनी भोगतः परवश इत्यर्थः।...

(सा.स्वा.) तत्, तस्मात् - नः, अस्माकं। त्वं मातासि என்கை - இந்த व्युत्पत्तियाலே प्रकृतोपयुक्त पुरुषकारसंबन्धं सिद्धிக்கிறதென்றுகருத்து - पितेव என்கிற ஸ்லோகத்திலே स्वतस्सर्वज्ञன் विषयத்தில் विस्मर्य என்று சொல்லக்கூடுமோ? “அல்லிமலர்மகள் போக மயக்குகளெ”ன்கிற ஆழ்வார் दिव्यसूक्तியை निदानमायக்கொண்டு சொல்லுகிற தென்னில் அதுக்குத்தான் निर्वाहமேது? என்ன வருளிச்செய்கிறார் - अविज्ञातेत्यादि - “अविज्ञाता सहस्रांशुः” इत्यत्र अविज्ञातृत्वम ज्ञान कार्यत्वादाश्रिते सदोषेऽपि निग्रहाभिसन्धि रहितत्वम्। तद्वदत्रापि என்று கருத்து - அல்லிமலர், पद्मं - மகள், पद्मवासिनीயான பிராட்டியினுடைய - भोगैर्व्यामुग्धः என்றபடி. - ...

(सा.प्र.) ननु सर्वं सर्वदा स्वतस्साक्षात्कुर्वतो विस्मृत्य योगाद्विस्मर्येत्ययुक्तमित्यत्र तथोक्ते स्तन्मूल प्रामाण्यस्य च तात्पर्यमाह - अविज्ञातेत्यादिना - அல்லிமலர் மகள் போகமயக்குகள், अतिकोमल दलपद्मवासिन्या लक्ष्म्या भोगै रज्ञो भवतीत्यर्थः - व्युत्पत्तिद्वयं ज्ञाप्यं पुरुषकारत्वं नाम किमित्याकाङ्क्षायां तत्सोपपत्तिकमाह

(सा.वि.) तत्, तस्मात्कारणात् - मातासि, भवसि मातृत्व प्रयुक्तवात्सल्यातिशयेन भगवदीयं निग्रहं शमयसीति मातृधर्माचरणान्मातैवासीति भावः। சீற்றத்தையாற்றி, कोपं शमयित्वा। उज्जीवकमாம்படி பண்ணி, सहजकारुण्यमेतेषामुपकारकं यथा स्यात्तथा कृत्वा - கொடுக்கையால், उपकारकप्रदानात् - இருக்கிற ஏற்றம், विद्यमानातिशयः - சொல்லிற்றாம், उक्तो भवेत् - विस्मर्येत्यस्यार्थमाह - विस्मर्येति - “अविज्ञाता सहस्रांशुः” इति सहस्रनामसूक्तमविज्ञातेति नामधेयं यथा निर्वाहं तथेति भावः - அல்லிமலர் மகள் போக மயக்குகள், सरसीरुहवासिनीभोग परवश इत्यर्थः - इत्यादिकளுக்கும், इत्यादीनां च। पुरुषकार शब्दार्थमाह - ...

(सा.सं.) इत्युक्त विषयं चेतनवर्गं “चतुर्विधा मम जनाः” इत्यभिमत विषयं करोषीत्यर्थः - तत्तस्मान्मातासि - अभियुक्त ग्रन्थेनोक्त शङ्कानिरासकतया किमुक्तमित्यत्राह - सापराधेति - सर्वज्ञस्य विस्मृत्य भावाद्विस्मर्येत्यस्य भाव माह - अविज्ञातेति - “अविज्ञाता सहस्रांशुः” इत्यत्रेवेहाप्यविरोध इति भावः। போகமயக்குகள், भोगरूपो मतिभ्रंशः - पुरुषकारशब्द प्रवृत्तिनिमित्तं तद्व्यवहृति विषयं च निर्धारयति॥

மூல். சாபேஷனான புருஷனுக்கு அபேஷித் தலைக்கட்டிக்கொடுக்கவல்ல ஷேதனன் அ(பி)தி
 ஃம்யனாகைக்கு ஁பாயமாக வரிக்கப்பட்ட ஷேதனாந்ததை புருஷகாரமென்று வ்யவஹரிப்பார்கள் -
 இப்புருஷகார ஃலத்துக்கு ஃர஢்பரயா காரணம் - ...

(சா.தி.) புருஷகார ஷவ்஢ார்த்ததை வெளியிடுகிறார். சாபேஷன் இத்யாடியால் சாபேஷனான, ஒரு
 ஃரயோஜனத்தை அபேஷித்தவன் - வல்ல ஷேதனன், ஷக்தனான ராஜாதி: . அஃதிஃம்யனாகைக்கு,
 அாஸ்ரயணியனாகைக்கு, ஷேதனாந்ததை, ஃரஃஹிதாதிக்களை - இவளுக்கு புருஷகாரத்வத்துக்கு, - ...

(சா.ஸ்வ.) ஆனாலும் புருஷகார ஢ூதையாய் நிற்கிற ஏற்றமென்கிறது கூடுமோ? புருஷகார மாவது
 புருஷகர்த்வவ்யாபார மன்றோ? இது ஃரிட்டிக்குக்கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - சாபேஷனான
 இதி - இப்படி ஢ு஢ுஷுவக்கு புருஷகார஢பேஷித்மானால் ஷர஢ஷலோகாதிக்களிலே “மா஢ேகம்” என்று
 ஷரண்யனொருவனையுமே நிரபேஷஃபாயமாகச் சொல்லுகிறது விரஃஃதியாதோ? ஁பாயமாக
 புருஷகாரத்தை அபேஷிக்கில் இவ் அஃகாரிக்கு அநந்யஃபாயத்வமும் விரஃஃதியாதோ?
 என்னவருளிச்செய்கிறார் - இப்புருஷகார஢ிதி - அாஷார்ய஢஢ாஸ்ரயணவத்ஃர஢்பரயஃபயுக்ததயா
 புருஷகாராவல்஢்஢ேஃபி ஸ்வத்நான்ய ஃலார்த்ததயா ஢ாஃகா஢்ஸாஃதனதயா வா ஢஢ாஸ்ரயணா஢ாவாந் விரஃஃதி: என்று
 கருத்து - ஆனாலு஢ிங்கு ஷ்ரீஷவ்஢த்துக்கு புருஷகார஢ாவத்திலே தாத்ஃர்ய்ஸொல்லக்கூடுமோ?
 இவ்விடம் அர்த்தாநு஢ாஸன ஢ாஃகத்தில் ஃரதிஃபாதிதார்த்தங்களுக்கு வாக்யார்த்தவர்ட்ன ஃரகரண ஢ா஢படியாலே
 அர்த்தாநு஢ாஸன஢ாஃகத்தில் ஃரஃதிஃயஃஃயாஃகார ஢ார஢்யாஃகாரத்ரயத்தாலே ஃரஃதிக்கு அபேஷித்஢ா஢ - ...

(சா.ஃர.) சாபேஷனான இத்யாதிநா - நநு “ஃநானாத்஢ிகா ததா ஹந்தா ஸர்வஃநா ஸர்வஃர்ஷினி . ஃநானாத்஢கம் ஃரம் ரூஃ
 ஢்ரஹ்ணஃ ஢஢ ஷஃ஢யஃ . || ஷேஷ஢ேஷ்வர்யவீர்யாதி ஃநான த்஢்஢்ஸநாதன: . ஃகதஃஃரகூதி ஢ாவஃ ஢ே யஸ்ய ஷக்தி ரிதீர்யதே .
 ஸூஜந்த்யா யக்ஷ்ர஢ா ஢ாவஃ ஢஢ த஢ூல்஢ிஷ்யதே . அவ்யாஹதிர்யதுஃந்யாஸ்ததேஷ்வர்ய ஃரம் ஢஢ || விகார விர்ஃஃ
 ஃரகூதித்வேஃபி ஢ே ஢டா . ஢ஹகார்யநஃபேஷா ஢ே ஸர்வகார்யவிதஃஃ ஹியா || தேஃஷ்ஷஃந் ஃநுஃ ஃராஹுஸ்த஢ி஢ம் தத்வவேதிந: .
 இதி ஃஷ்ஷ்ஃநா ஹேதே ஃநானஸ்ய ஸஃர்த்யஃ ஢தா: || தஸ்யானஃபாயினி ஷக்திர்ஃவீ த஢ூத்஢்஢்஢ிணி ||” இத்யாதி஢ி:
 லக்ஷ்஢ித்நாதிஷு லக்ஷ்யா அஃபி ஃநானாதி஢கலஃநுணவத்வாவஃகா஢ுபுருஷகாரத்வே வேஃரீத்ய஢நவஸ்தா வா கி் ந ஸ்யாதித்யத்ர
 “யுவத்வாஃஃ துல்யேஃஃயஃஃரவஷதா ஷத்ரஷ஢நஸ்திர்வாதிநகூத்வா ஢ஃகவதி ஃநான ஃஸ்த்வ ஸுல஢ான் . த்வயி ஸ்ரீத்வே
 கான்தான் ஢்ரதி஢ஃபதி ஃராஃர்த்த்யக்ரணாஃக஢ாதிந்வா ஢ஃகூத்஢் ஢வதி யுவயஃராத்஢நி஢ிஃதி” - ...

(சா.வி.) சாபேஷனான இதி . ஷேதனனை, ஷேதன் - அஃதிஃம்யனாக்குகைக்கு, அஃதிஃம்யம் கர்தும் - ஁பாயமாக
 வரிக்கப்பட்ட, - ...

(சா.ஸ.) சாபேஷனான இதி - ரக்ஷகஃ ஢ாஃஃராஃரக்ஷ்யஸ்ய ரக்ஷகானுஃஃரஹ விஷேஷ விஷயதா ஃநதானுஃநுணஷேதனத்வம்
 ஃரவூதிநி஢ித்஢் த஢ூத்ஷேதன: தத்ஃஃவ்யவஹதி விஷயஷேத்யர்த்த: - புருஷகாரேணேவ நிஃஃரஹ்ஷ஢நே கி் ஷரணாஃகத்யேத்யத்ராஹ
 - இப்புருஷகார஢ிதி - ஃநடக தயா ஷ்ரீயஃஃவல்஢்஢ே கி் ஃர஢ாணம் . யேந ஷ்ரீ஢க்ஷவ்஢ஸ்ய ஷ்ரீய: புருஷகாரத்வேஃபி
 தாத்ஃர்ய்ஸ்யாதித்யத்ராஹ . - ...

மூலம்। “அர்த்தஸ்வभावானுष्ठान लोक दृष्टि गुरुक्तिभिः ।
श्रुत्या स्मृत्या च संसिद्धं घटकार्थावलम्बनम्॥”

என்று இப்புருஷகாரभावத்துக்கு ப்ரமாணம் நிஷேபரக்ஷையிலே சொன்னோம் - இவற்றில் அர்த்தஸ்வभावமாவது? இஷ்வரனைப் போலே பிதृத்வானுரூபமான ப்ரதாபோ஽மலத்வம் கலசாதே மாத்ருத்வ ப்ரயுக்தங்களான வாत्ஸல்யாதிகள் அதிசயித்து “न कश्चिन्नापराध्यति - कःकुप्येद्वानरोत्तम । मर्षयामीह दुर्बला” என்கையே ஸ்வभावமாயிருக்கையும் வாலூப்யாதிசயத்தாலே இவளை முன்னிட்டால் - ...

(சா.தி.) ப்ரமாணம் ப்ரவந்தான்தர்த்திலே காட்டினோமென்கிறார் - அர்த்தஸ்வभावेत्यादि - புருஷகார भावத்துக்கு, புருஷகாரत्वத்துக்கு - இந்த ஹேதுக்களால் புருஷகாரஸ்யாவலம்பனம் சித்தமென்கை - அர்த்தஸ்வभावமென்னுமத்தை வெளியிடுகிறார் - அர்த்தஸ்வभावमित्याடியால் - இம் மாத்ருத்வமே ஸ்வभावமாயிருக்கையும் இவளை முன்னிட்டால் ஸ்ரீய:பதி மறுக்கமாட்டாதொழிகையும் அர்த்தஸ்வभावமென்னப்படுகிறது. - ...

(சா.ஸ்வ.) அதிகார பரிகரவிஸேஷாதிகளைத் தவிர புருஷகாராவலம்பனம் வேணுமென்று ஸிஷிக்கவில்லையே? அதிகாரान्तरங்களிலே சொன்னாலும் ப்ரமாணோபபத்திகள் ஓரிடத்திலும் சொல்லவில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அர்த்தஸ்வभावेति - நிஷேபரக்ஷை एतत्प्रबन्धापेक्षयापि अपेक्षितांशस्य ப்ரமாணோபபத்திகயநைத்பர்யப்ரவூத்மாகையாலே அங்கே ஸிஷிதமானவிதுவுமிங்கே சொல்லக்குறையில்லையென்று கருத்து - அர்த்தஸ்வभावாதிகளை இவற்றுக்கு ப்ரமாணமாகச் சொல்லக்கூடுமோ? ஸரண்யனுடைய அர்த்தஸ்வभावं ப்ரதாபோ஽மலத்வநிஹைக கர்த்துவ்ஸ்வரூப மாகையாலும் ஆஸ்ரயிக்கிற ஷேதனம் “मत्कर्मणः कतरदत्र समानसारम्” என்கிறபடியே புருஷகாரஸஹஸேனாபி ப்ராபயிது மனஹ்ஸ்வभावனாகையாலும் பிராட்டியினுடைய புருஷகாரத்வம் துர்லபமன்றோ? அநுஸ்தானமும் மநுஷ்யதேவர்பிகள் பக்கல் இப்புருஷகாராவலம்பனம் காணாமையாலே ப்ரமாணமாகமாட்டாது - லோகதூஷியும் கூர்ஸ்வभावரான ப்ரபூக்கள் பக்கல் புருஷகாராவலம்பனம் விபரிதபலமாகையால் ப்ரமாணமன்று? ப்ரமாடாதி சம்பாவநையுடைய இடானீந்தனகுரூத்தியும் ஸங்கீத ப்ரமாண भावैश्रुதியும் பத்யமானஸாஹைகளிலே ஓரிடத்தும் காணோம் - ஸ்ருதி மூயையானால் தன்மூலகத்வாபாபாஸ்மூத்தியும் ப்ரமாணமன்று - ஆகையால் ப்ரமாணமாக இவைகளைச்சொன்னது விருத்தமன்தோ? ஆகையால் மன்த்ரத்திலே ஸ்ரீக்கு புருஷகாரத்வவிவக்ஷை கூடுமோ? என்ன இப்புருஷகாராவலம்பனத்துக்கு இவைகள் ப்ரமாணமாகும்படி அர்த்தஸ்வभावாதிஸ்வரூபங்களை ஸாதிக்கிறார் - இவற்றில் இत्यादिना - ...

(சா.ப்ர.) இத்யுக்தரீத்யா லக்ஷ்யாஸ்வபரநிர்வாகதயா நோக்ததோஷ இதி வத் புருஷகாரத்வநிர்வாகவர்ட் சஜ்ஜாஹதயா ஸ்வோக்த் ஸ்லோகமுபாடாய தம் விவூணோதி - அர்த்தஸ்வभावेत्यादिना । - ...

(சா.வி.) உபாயத்வெந் ஸ்வீகூத: - ஸ்ரீயோ ஷடகத்வம் கதமித்யத்ராஹ - அர்த்த ஸ்வभावेति - ஸ்லோகம் ஸ்வயம் வ்யாஷ்டே । இவற்றில் இत्यादिना கலசாதே, அஸ்பூஷ்டை - இவளை, இமா - முன்னிட்டால், புரஸ்கரோதி ஷேத் - ...

(சா.ம.) அர்த்தேதி - மர்ஷயாமீதி - ஸாபராஹா அபி பலஹீநாஸ்தா: அதஸ்தான் ஸஹாமீத்யர்த்த: । - ...

மூலம்! அவன் மறுக்கமாட்டாதொழிகையும் - இவ்அர்த்தஸ்வभावத்தாலே இவனைப் பற்றுவார்க்கு
புருஷகாரान्तरापेक्षையுண்டாய் அனவஸ்தையாராது - அநுष्ठान (மாவது)மும் ப்ரஹ்மவிஷயத்திற்
ப்ரேமாதிசயத்தாலே ப்ரதிகூல விஷயத்திற் பிறந்த கீற்றத்தின் கனத்தை கண்டணுக அஞ்சின
ப்ரஹ்மாதிகள் இவனை ஶரணமாகப் பற்றி இவன் முன்னிலையாக ஶ்ரீநृசிஹ்ரூபனான ஶர்வேஸ்வரனைக்கிட்டி
ஸ்தோத்ரபண்ணினார்கள் என்று புராணப்ரஸிட்ம் - “சிதாமுவாசாதியஸா: (ராதவ் ச மஹத்ரத்ம் | சிதா சமக்ஷ்
காகுத்ஸ்தம்”) இதுதாதிகளிலும் கண்டுகொள்வது. லோகதூஷியாவது? அந்த:புரபரிஜனத்தை
அபராஹ்மயஸ்தையுண்டானாலும் ராஜாக்கள் அல்பங்களான ப்ரஸாதநங்களாலே க்ஷமிக்கக் காண்கை. -

...

(சா.தீ.) மறுக்க, உதறிக்கொள்ள - இவ்அர்த்தஸ்வभावத்தாலே தானே புருஷகாரத்துக்கும்
புருஷகாரவேணுமென்றும் அனவஸ்தையாராதென்கிறார் - இவ்அர்த்தஸ்வभावத்தாலே தானேயென்று -
அநுष्ठानமாவது? ஶிஸ்தானுष्ठानம் - அத்தைக் காட்டுகிறார் - அநுष्ठानமும் என்று இதுதாதியால்.
ப்ரதிகூலவிஷயத்தில், ஶிரண்யன் விஷயத்தில் - முந்நிலையாக, புரஸ்கூத்யசிதாமிதுதாதி -
சிதாமுவாசாதியஸா இதுதாதி களிலும் இளையபெருமாள் பிராட்டியை முன்னிட்டு
வேண்டினாரிதே - லோகதூஷிக்கு அர்த்தமருளிச் செய்கிறார் - லோகதூஷியாவது இதுதாதியால் -
அந்த:புரமாவது? ராஜமஶிஸி ப்ரஸாதநங்களாலே - ப்ரணாம மாத்ராதிகளாலே - ...

(சா.ஸா.) ஆஸ்த்ரயிக்கிற சேதநர் துஸ்சஹபராஹ்மான்த்ராயிருந்தாலும் இவர்களுடைய அபராஹ்மத்தையும்
இஸ்வரன் பொறுத்து அபிஶமயனாகும்படி பண்ணிவைக்கிற வாலுப்யாதிசயத்தையுடைய
பிராட்டியினுடைய அர்த்தஸ்வभावத்தாலும் இஸ்வரன் இவன் சொன்னால் த்ரஹ்மநாயிருந்தாலும்
மறுக்கமாட்டாதவனாகையாலுமிவ் அர்த்தஸ்வभावம் ப்ரமாணமாகக்குறையில்லை யென்று கருத்து.
பிராட்டியை புருஷகாரமாகப்பற்றுமிடத்தில் புருஷகாரान्तरापेक्षையால் அனவஸ்தையாராதோ?
என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ்அர்த்தஸ்வभावத்தாலே இதி - அநுஸ்தஹைக்ஸ்வभावத்தாலே என்றபடி -
கீற்றத்தின் கனத்தை, கீற்றம், கீறுதல். கோபஶரத்தை என்றபடி - சிதாமுவாசேதி | கண்டுகொள்வது
இதி - அநுष्ठानमिति ஶேஷ: - இளையபெருமாளுடைய அநுष्ठानமென்றபடி - ராஜாக்கள் இதி -
கூர்ஸ்வभाव ரன்றிக்கே - ...

(சா.ப்ர.) புராணப்ரஸிட்மதி - “ஜாஜ்வல்யமானம் தம் தூஷ்வா நர்ஸிஹம் ஶுரோத்தமா: | புரஸ்கூத்ய ஶ்ரியம் ஶேஜுஸ்ஸரணம்
ஸாந்தி காத்விண: ||” இதுதாதி த்ரஸ்தவ: - ...

(சா.வி.) இவன், ஶகவான் - மறுக்கமாட்டாதொழிகையும், யதா நிவாரயிதும் சமர்த்ஹோ ந ஶ்யாதத்யா
ஸ்திதிஸ்ச - லக்ஷ்மீசமாஸ்த்ரயணே஽பி புருஷகாரபேக்ஷாயாம் நவஸ்தா ஶ்யாதித்யத் ஆஹ - இவ்அர்த்தஸ்வभावத்தாலே
இதி - அஜாதகோப வாதுஸல்யாதிஸயித் ஶ்வभावத்வாதேவ ததாஸ்த்ரயணே புருஷகாரபேக்ஷா நாஸ்தீதி நானவஸ்தேதி ஶாவ:
- ப்ரதிகூலவிஷயத்தில், ஶிரண்யகஸிபுவிஸயே | பிறந்த, உத்பன்னம் - கீற்றத்தின் கனத்தை, கோபாதிஸயம்
- கண்டு, தூஷ்டா - அணுகவஞ்சின, சமீபம் ப்ராஸும் ஶீதா: | இவனை, இமா - இவன், இயம் -
முந்நிலையாக, அக்ரேயதா திஸ்தேத்யா | கிட்டி, சமீபம் ப்ராப்ய | - ...

(சா.ஸ.) லக்ஷ்மணானுष्ठानमप्यत्र ப்ரமாணமதுதாஹ - சிதாமிதி - ...

மூல்। இவ் அর্থ “மாதர்லக்ஷி யதேவமேதிலஜன:” என்கிற ஸ்லோகத்திலும் விவக்ஷிதம். குருக்தியாவது? நம்மாழ்வார் முதலான ஆசார்யர் களுடைய “அகல கில்லேன்” முதலான பாசுரங்கள் - இவற்றுக்கு மூலமான சூக்தவிசேஷ - ...

(சா.தி.) இவ் அர்த்தம்த்யாதி - கீழில் வாக்யத்தில் சொன்ன அந்த: புர பரிஜனம் - மாதர்லக்ஷிமீதி । ஹே மாதர்லக்ஷி - மேதிலஜன: யேன ப்ரகாரேண ராம் பश्यन्ति - தேனாஹ்வனா । தே, தவ - டாஸஹூதா வயம் தத்கைஹ்யே ஏவ முக்யோ ரஸஸ்த்வாஹினிவேஷ: சுபஹுைர்ஹநை: , ஆசார்யை: - கைஹ்யே பரிகரேவா - இஹாமுத்ர ச ஜாமாதா தவ டயித இதி ச ஹவதி சஹ்ந்ஹதூஷ்யா ஹவத்யா: சஹ்ந்ஹி பதிரிதி ஹதூயா தம் பश्येम, தம் சஹ்ஞ்ஞேம, பரிசார்அச ச யாம், ப்ரஹ்யேம சேதி - இனி குருக்தியைக் காட்டுகிறார் - குருக்தியாவ தென்று - அலர்மேல் மங்கையுறைமார்பா என்று பிராட்டியை புரஸ்கரித்தாரிதே. ஸ்ருதியைக்காட்டுகிறார் - இவற்றுக்கு மூலம்த்யாதி - ஸ்ரீசூக்தத்தையும் - ...

(சா.ஸ்வ.) ரஜ்ஜகராய் காரணிகரான ராஜாக்கள் அந்த:புரஸஹ்ந்ஹமாத்ரத்தையே பற்றாசாகக் கொண்டு அந்யவிஷயத்தில் போலன்றிக்ஹே அல்ப வ்யாஜத்தாலே ஶ்மிக்கக் காண்கையாலே லோகதூஷ்டியும் ப்ரமாணதமமென்றபடி. இப் ப்ரமாணங்களிலே லோகதூஷ்டி ஸ்ரீ(மாத்) விஷயேயல்லாமையாலே ஸ்ரீ புருஷகாரத்வத்துக்கு - ப்ரமாணமாமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - மாதரிதி - ஹே மாத: லக்ஷி - யதா மேதிலஜன: ஜாமாதா தவ டயித இதிவ யதா ராம் பश्यति तथा ते तव दासा वयं त्वत्कैङ्कर्यरसाभिनिविष्टमनोभि: हरिं भवती संबन्धदृष्ट्या पश्येम, अभिगच्छेम - பரிசார்அந், வரிவஸ்யா஢ிகம் ஹஜேம । ப்ரஹ்யா ஹவேம ச - நம்மாழ்வார் இதி - ஆ஢ுநிக குருக்தி ஹ்மப்ரமாத ஸஹ்ஹவநையாலே ஸஹ்ஹித ப்ராமாண்யையாபிநுந்தாலும் மயர்வறமதிநலமருளப்பெற்ற நம்மாழ்வார் முதலான பூர்வார்யர் ஸ்வயமா஢தவிஜ்ஞானரானபடியாலே ஹ்ம ப்ரமாதஸஹ்ஹவநையில்லாமையாலே ப்ரமாணதமையென்றபடி - இப்படிப்பட்ட குருக்தியும் பூரூபேயத்வாத்ஸ்வத: ப்ரமாணமாகமாட்டுமோ? என்கிற ஸஹ்ஹாவாரணார்த்தம் இவற்றுக்கு மூலமான இதி - சூக்தேதி । பத்யமானஸாஹாயாம்ஹாவே஢பி பத்யமானஹில - ...

(சா.ப்ர.) சூக்த விசேஷேத்யாதி - “நிசதேவீ மாதர்ஹ் ஸ்ரியம் வாஸய மே குலேவிஸ்வப்ரியே விஷ்ணுமனோ஢நுகூலே - ...

(சா.வி.) அகலகில்லேன் முதலான பாசுரங்கள் இதி । அலர்மேல் மங்கையுறைமார்பா, ஸ்ரியம் புரஸ்குதவ்ந் இத்யர்த்த: । - ...

(சா.ஸ.) மாதர்லக்ஷிமீதி - “மாதர்லக்ஷி யதேவ மேதிலஜனஸ்தேனாஹ்வனாதே வயம் த்வ஢ாஸ்யேகரஸாஹிமான சுபஹுைர்ஹவிரஹாமுத்ர ச । ஜாமாதா டயிதஸ்தவேதி ஹவதி சஹ்ந்ஹதூஷ்யா ஹரிம் பश्येम ப்ரணயா஢யாம் ச பரிசார்அந்ஹ்யேம ச” அயமர்த்த: - யதா ஜனகசக்ரவர்த்யநுஹ்நிஜன: ஢ாஸரர்தி தவ பிதுர்ஜாமாதா தவ டயித இதி ஹவதி சஹ்ந்ஹ தூஷ்யேவ பரிசார்யாதி ஹி: ப்ரஹ்யதி - ததா, தேநேவ ப்ரகாரேண । வயமதி த்வ ஢ாஸ்யேகரஸா இத்யஹிமானேன - சுபஹுை: , ஹுய ஹுதே: - ஹவ: , கரணத்ரயவ்யாபாரை: - இஹாமுத்ர ச ஹரிம் ஹவதி ஸஹ்ந்ஹ தூஷ்யேவ பश्येम । அஸ்மந்மாத்ஹல்லஹ இதி ப்ரகாரேண பश्येम - ப்ரணயாத், ஸ்நேஹாத் । பரிசார்அந் அயாம், ப்ராப்யாம் । ப்ரஹ்யேம சேதி - அஸ்மிந் ஸ்லோகே அநந்தாபரா஢ே஢்யுக்த புருஷகார புரஸ்கரணகூதாத்பவ்யாஜேன ஹ஢வாந் ஶாம்யதீத்யயமயோ விவக்ஷித இதி ஹவ: । சூக்த விசேஷஸ஢்நேன “சந்த்ரா ப்ரஹாஸா - ஸா நுஜுஷா - ...

(सा.सं.) णोपयज्ञयागात्” इत्यादयो विवक्षिताः - इत्यादिकणाणां इत्यादि शब्देन यामालम्ब्य, प्रायश्चित्तप्रसङ्गेत्वित्यादि सङ्ग्रहः - इत्थं मुपपादितं “श्रयन्तीं श्रीयमाणाम्” इति निर्वचनेन श्रीमच्छब्दस्य श्रियः पुरुषकारत्वं तात्पर्यकत्वं निगमयति - ॐ३३३ इति । आभ्यामेव व्युत्पत्तिभ्यां श्रियो विशेषणत्वेन आश्रयणीयत्वं लाभोऽपीत्याह । ॐ३३३ इति - विशेषणत्वोक्तिं फलितं - ...

மூலம்। “स्वरूपं स्वातन्त्र्यं - स्वतश्श्रीस्त्वं विष्णोस्स्वमसि” என்கிற ஸ்லோகங் களின்படியே
 ஆத்யாதிதிகளுக்குப் ப்ரஹாதிதிகள் போலே அதிசய (கரியாய்) காரிணியாய்க் கொண்டு சித்ரோபாயத்தை
 ஆசிரயத்திருக்கும். - ...

(சா.தீ.) ஆசிரயத்திருக்குமென்று யோஜனாந்தரமருளிச்செய்கிறார். ஸ்வரூபமிய்யாதி। இதுக்கு அர்த்தம்
 ஸோ! ஸ்ந்ரவதனே லக்ஷி - ஸ்ரவத இத் ஸ்வரூபம், ஸ்வரூபசித்ரி:। ஸ்வாதந்யம், இஸ்வரத்வசித்ரிச் - நிஷ்கர்ஷமயே,
 நிரூப்யநிதாரணமயே - த்வதாஸ்லேஸோத்கர்ஷாட்ர (ஸ?!) வதி, தவ நிய்ய யோகவிஸேஸாதித்ரித்யதி। அதஸ்த்வம் கமிது:
 ஸ்து: - இதமோ விஸேஸ்யஸூதஸ்ய - இத்ய் த்வவிஸ்வ:, விஸேஸணமஸீத்யர்த்: - ஸ்வதஸ்ஸ்ரீஸ்த்வமிதி - ஸோ ஸ்ரீ: ? த்வ்
 விஷ்ணோஸ்ஸ்வதஸ்ஸ்வமசி, நிரூபாதிதக்ஷே ஸூதாஸீதி - உபாயத்தை, உபாயஸூதாஸாண ஸர்வேஸ்வரணை.
 இனியெயல்லார்க்கு மென்று பதமத்யாஹரித்து ஸ்ரீயதே ஸ்ரயதே என்னுமதுக்கு - ...

(சா.ஸ்வா.) ஸ்வரூபம் ஸ்வாதந்யமிதி। ஸ்ரீயதே என்கிறது விஸேஸணதயாஸ்ரயணீயத்வ பர மென்கிற பக்ஷத்திற்
 ஸ்ரயதே என்கிற பதம் ப்ரஹாதித்யந்யாயேன விஸேஸ்ய ஸ்ரவததிசய சப்பாடகதயா ஸ்ரவதாஸ்திரதத்வபரமென்று கருத்து.
 ஹே ஸ்ந்ரவதனே ஸ்ரவத இத் ஸ்வரூபம் ஸ்வாதந்யம் இஸ்வரத்வம் ஸ் நிஷ்கர்ஷமயே, நிரூப்யநிதாரணமயே। தவ
 நிய்யயோகவிஸேஸாட்ரவதி - ஸத்ரவதி - ப்ரதீதி யோக்ய் கர்யயோக்ய் ஸ் ஸ்வதி। அதஸ்த்வம் கமிது:, ஸ்து: - இதமித்ய்
 த்வவிஸ்வ:, இதமோ விஸேஸ்யஸ்ய இத்ய் த்வ விஸ்வ: விஸேஸணமசி - அத: விஸேஸணதயா இஸ்வராத்ரதத்வாத் - த்வா
 ஸ்ருதிதரபி காரணவாக்யாதிஸு ப்ரத்யஇநாஸிதத் இதி ஸ்லோகர்த்: - ஸ்வதஸ்ஸ்ரீஸ்த்வம் விஷ்ணோஸ்ஸ்வமசி - ஹே ஸ்ரீ: த்வ்
 விஷ்ணோ: ஸ்வேத்ரயேவ விஸேஸணஸூதாசி। தத் எவ, ஸேஸத்வாதேவ - விஸேஸணஸூதத்வ தாயத்தஸமூத்ரிதத்வே஽பி। எஸ
 ஸ்ரவதாந், அபராதீநவிஸ்வ எவ। தத்ர த்ரதாந்தமாஹ - ஸ்வயா தீப்த்யேதி - ஸ்பஸ்தம் - இப்படி ஸ்ரீஸத்ர
 ஸ்ரஹுப்ரமாணசித்ரிதமாண புரூஸகாரத்வ பரமாகில் ப்ரெரியமுதலியார் ஸ்ரீஸத்ரத்தை “காந்தஸ்தே” இதி ஸ்லோகே
 ஸ்ரவதத்ரேஸத்வ பரமாய்யம் விஸூதித்ரித்யஸேஸித்வ பரமாய்யம் “ஜகத்ஸமஸ்த் யதபாஜ்ஜஸத்ரயம்” என்கிற ...

(சா.ப்ர.) ஸ்வரூபமிய்யாதிநா। எவ் தாதோஸ்ஸ்வஸாமி ஸ்வரூபம் ஸ்ந்நத்யவிதிதிக்தாஸ்ரயாஸ்ரயிஸ்வரூபம் ஸ்ந்நத்ய
 பரத்வேநாத்யாநுக்்தவா ஸ்வஸாமிஸ்வரூபம் பரத்வேந - ...

(சா.வி.) ஸ்ரவதந்தமாஸ்ரயதீதி ஸ்ரீரிதி யோஜனாந்தரமாஹ। ஸ்வரூபமிதி। ஹே ஸ்ந்ரவதனே ஸ்ரவத: இத் ஸ்வரூபம்
 “ஸத்ய் ஜ்நானம்” இத்யாதி ஸ்ருதிசித்ரித ஸ்வரூபசித்ரி: - ஸ்வாதந்யம், இஸ்வரத்வசித்ரிச் - நிஷ்கர்ஷ மயே, நிரூப்ய
 நிதாரணமயே - த்வதாஸ்லேஸோத்கர்ஷாட்ரவதி, தவநிய்யயோக விஸேஸாட்ரவதி - த்வத்ஸ்ந்நத்யவஸாதிதர வ்யாவ்ரத் தயா
 ஜ்நாயதே த்வத்ஸ்ந்நத்யாதேவ ஸர்வேஸ்வரத்வம் ஸ் சித்ரிதமிதி ஸ்வ: - அதஸ்த்வம் கமிதுஸ்து: இதமித்ய் த்வவிஸ்வ:, இதமர்த்
 ஸ்ந்நத்ய ப்ரகாரவிஸேஸ:। இதமர்த் ஸ்ரவதாந் ப்ரகாரி, தத்ரபகார ஸூதாத்விமிதி ஸ்வ:। அஸ்யேத்ய் த்வ், இதமித்ய்
 த்விமிதி விஸ்ரஹ:। ஸ்வதஸ்ஸ்ரீரிதி। த்வ் விஷ்ணோ: ஸ்வத: ஸ்வமசி ஸூர்யஸ்ய ப்ரஸ்வரத்வ ம்ணேர்தீபி வந்நிய்யசித்ரிதா।
 அப்ரத்யகிஸத்ரித்யவ்யமசி - உபாயத்தை, உபாயஸூத் ஸர்வேஸ்வரம் - ஆசிரயத்திருக்கும், ஆசிரயதிதே - ...

(சா.ஸ்.) சப்ப்ரதாயத்ரந்ய ஸ்வாதேந தர்ஸயதி - ஸ்வரூபமிதி - அத ஸ்ரீஇஸேவாயாமிதி தாதோ கர்மணி கர்தரி ஸ்
 வ்யுத்பத்தித்ரித்யசித்ரித மர்த்ரத்ய் தாஸ்யா் ப்லிதார்த்ரத்ய் ஸ்ரஹ:। - ...

மூலம்! எல்லார்க்கும் செவ்யையாய் சர்வீசுவரனை செவித்திருக்குமென்று பொருளானபோது; எல்லார்க்கும் சுவாமினியாய் “காந்தஸ்தே பூருஷோத்தம: - சேஷித்வே பரம: பூமான” என்கிறபடியே அவனுக்கு சேஷமான நிலை சொல்லிற்றாம். “ஜகத்சமஸ்தம் யதபாங்ஸஸ்த்ரயம்” இயாதிகளிற்படியே எல்லா வஸ்துக்களாலும் ஆஸ்த்ரயிக்கப்பட்டு எல்லாத்தையும் தான் ஆஸ்த்ரயித்திருக்குமென்று பொருளானபோது நாராயணாதிசப்தங்கள் ஸ்த்ரய:பதிக்குச் சொல்லும் கட்டளை (யை) விஷ்ணுபத்னிக்கும் சொல்லிற்றாம் - ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரும் “பகவந்நாராயண” என்கிறநேரிலே, “பகவதீ ஸ்த்ரயம்” என்றருளிச்செய்கிறார் ...

(சா.தி.) செவ்யத்வமர்த்தம் மானபோது லபிக்கும் அர்த்தாந்தரத்தைக்காட்டுகிறார். எல்லார்க்கும் இயாதி. லபிதார்த்தத்தையருளிச் செய்கிறார் - எல்லார்க்கும் சுவாமினித்யாதி - எல்லாராலேயும் எல்லாரையுமென்று அடியாஹரித்து அப்போது லபித்த அர்த்தாந்தரத்தைக் காட்டுகிறார். ஜகத்சமஸ்தம்த்யாதிபால் நாராயணாதி சப்தங்களென்றவிடத்தில் ஆதிசப்தம் விஷ்ணுவாசுதேவாதி ஗்ராகம் - சொல்லும் கட்டளையை, சர்வவ்யாபகத்வ சர்வாஹரத்வங்களை என்றபடி. இந்த அர்த்தம் பாஸ்யகார சமத மென்கிறார் ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரருமென்று - நேரிலே, ஸ்தானத்திலே - ...

(சா.ஸா.) ஸ்லோகத்திலே சர்வவஸ்துவாஸ்த்ரயத்வ, வ்யாபகத்வ, நியந்த்ரத்வ பரமாயு மருளிச்செய்கிறது விருத்தியாத்தோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். எல்லார்க்கும் செவ்யையாய் இதி. ஸ்ர ஹது ஆஸ்த்ரயனார்த்தகமாயும் செவ்யர்த்தகமானபடியாலே “ஸ்த்ரயதே சாஹிலைநித்யம் ஸ்த்ரயதே ச பரம் பதம்” என்கிற வ்யுத்திபிதிலே தானே நானாயோஜனையுண்டாகையாலே யோஜனாவிசேஷசித்தார்த்தங்களை தத்த்ரபகரணங்களிலே ஆளவந்தார் சாதித்தது விருத்தமன்றென்று கருத்து. ஆனாலாவந்தாரருளிச் செய்த விஹித்யு சேஷித்வா ஸ்த்ரயத்வ வ்யாபகத்வார்த்தங்களை அவர் சந்த்ரயசுதேவ த்வ விவரணம் பண்ணுகிற ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரர் சொல்லாமல் பூருஷகாரத்வத்தை மாத்திரம் சொல்லுவானேன்? என்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரும் இதி - நேரிலே, ஸ்தானத்திலே - பகவதீ ஸ்த்ரயம் என்கிற விடத்திலே பகவந்நாராயண சப்தோத்தார்த்தங்களெல்லாம் சொல்லப்பட்டதென்று கருத்து - ...

(சா.ப்ர.) பகவத்சேஷத்வ தத்யதிரித சர்வசேஷித்வே அப்யநயோரேவ வ்யுத்த்யோரவசேயே இயபி சாந்த்ரயாதிசப்தம்த்யாஹ. எல்லார்க்கும் இயாதினா - ஆஸ்த்ரயாஸ்த்ரயிபாவபரத்வநைவ நாராயண சப்ததுல்யார்த்தத்வமப்யநுசந்தேயம்த்யபி சாந்த்ரயாதிசப்தம்த்யாஹ. ஜகத்சமஸ்தம்த்யாதினா - ஸ்வோத்தார்த்தம் பாஸ்யகாரசமதிமாஹ. ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரும் இயாதினா. இவ் ஸ்த்ரயதே இதி கர்மணிவ்யுத்த்யபேகித கர்த்ருதேன ஸ்த்ரயதே இதி கர்த்ருரி வ்யுத்த்யபேகித கர்மதேன சானேகார்த்தத்வமுக்தவா ...

(சா.வி.) செவனார்த்தம் விவக்யார்த்தாந்த்ரமாஹ - எல்லார்க்கும் இதி. சர்வீசுசெவ்யமானா பகவந்தம், செவ்யமானா ஸ்த்ரீரித்யுத்யதே - இதரேஷா சேஷிதூதா பகவதஸ்சேஷதூதேதி பாவ: - சர்வஸ்யேய மாஹார:, சர்வமாஹேயம் - சர்வமஸ்யா ஆஹார இதி விவக்யார்த்தாந்த்ர மாஹ. ஜகத்சமஸ்தம்தி - ஸ்ருணோதி ஸ்ராவயதீதி வ்யுத்த்யர்த்தமார்த்ருவநி ஸ்ருணோதி பகவத: ஸ்ராவயதீதி விவக்யாஹ. - ...

(சா.சம்.) எல்லார்க்கும் இதி. சேஷித்வே சதி காந்தஸ்ய காந்தேயம் பூருஷோத்தமஸ்ய செவகேதி ஸ்த்ரீங் செவாயாமிதி ஹதூ கர்த்ருர்த்தம் சேஷ பாவஸ்தம் ப்ரதி ஸ்த்ரய உத்தோ பவதீத்யர்த்த: . பூநரபி சிஹாவலோகிதேன பூர்வோத்த ஸ்த்ரீங் ஸ்த்ரயண இதி ஹதூ கர்மணி கர்த்ருரி ச வ்யுத்திபித்யா மேவாபரமர்த்தத்வம் ஸிசுத்யதி - ஜகதிதி - நாராயணசப்தேன ஜகத ஸ்ததூந ஸ்வரூபாதி மத்வம் பகவதோ விஹூத்யா நிரூப்யத்வம் சோத்தம் - தத்யத்ராயுத்தமிதி பாவ: - நாராயணபதததிசயித வைபவத்வம் ஸ்த்ரீசப்தஸ்ய ததஸ்தானே பாஸ்ய க்ருத்த்யோகாதித்யாஹ - ஸ்த்ரீபாஸ்யகாரும் இதி - நேரிலே, ஸ்தானே. -

மூல்। “शृणोति। श्रावयति” என்கிற வ்யுत्பத்திகளில் சாபராஹான அடியோங்களை சர்வீசுவரன் திருவடிகளிலே காட்டிக் கொடுத்தருளவேணுமென்றிப் புடைகளிலே ஆஸ்திருடைய ஆர்த்ஹனியைக்கேட்டு சர்வீசுவரனுக்கும் விண்ணப்பம் செய்து இவர்களுடைய ஆர்தியை சமிப்பிக்குமென்றதாம் - இப்படி புருசகாரகூத்யத்தைச் சொல்லுகிற விதுக்கும் புருசகார டாவத்திலே நோக்கு - “मत्पदद्वन्द्वमेकं ये प्रपद्यन्ते परायणम् । ...

(சா.தி.) இனி ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதி என்கிற வ்யுத்பத்திகளின் அர்த்தத்தைக்காட்டுகிறார் - ஶ்ருணோதீத்யாதி - இவ் வ்யுத்பத்திகளுக்கும் புருசகாரடாவே தாத்பர்யமென்கிறார். இப்படி இதி - ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதிக்கு யோனான்தர்த்தத்தைக்காட்டுகிறார் - மத்பதத்வத்வமதி - அவன் பக்கலிலே வார்த்தைகேட்டு அவசரத்திலே அவனை ஆஸ்தியிப்பிக்குமென்றதாயிற்று - மத்பதத்வத்வமதி - ஁க, ப்ராய்மேவ ப்ராக்஢ூத் - ...

(சா.ஸ்வ.) ஆனாலும் ஶ்ரீயதே ஶ்ரயதே யென்கிற வ்யுத்பத்திகளினாலும் ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதியென்கிற வ்யுத்பத்திகளும்? ஸ்வதஸ்ஸர்வீசயான பிராட்டிக்குக் கேட்கவேண்டியதில்லையே? ஶ்ராவயதி என்கிறதும் ஆஸ்திர பக்கல் ப்ரத்யக்ஷடாதித் - ஸர்வஜ்ஞான ஈசுவரன் திறத்திலும் அஜாத ஜாபநார்த்தமான ஶ்ராவண டாதித் மன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஶ்ருணோதீத்யாதினா ப்ரகாரத்ரயே - ஆனாலும் ப்ரபித்சுக்கு நிஷ்ஷக்மாக நினைத்தபோது ஈசுவரனை ஶரணவரண பண்ணும்போது நிய்தமாக புருசகாரசந்நிதானமே அபேகிதமாகையாலே காடாசித்வமாக ஆஸ்திராத்ஹனியை கேட்கையும் ஈசுவரனைக் கேட்பிக்கையும் ப்ரகூதோபயுக்தமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி। காடாசித்வாத்ஹனி ஶ்ரவண ஶ்ராவண ரூப புருசகார கூத்யாபிதானமுனை சடாதன புருசகாரத்வபர மென்றபடி. இந்த வ்யுத்பதி “शृणोति भक्तार्तिरवं श्रावयत्यमुमच्युतम्” என்கிற வ்நானுகுமென்று கருத்து - ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதி என்கிற வ்யுத்பதியில் ஶ்ரவண டேதனவாக்ய கர்மகமென்றும், ஶ்ராவண டேதன கர்மக மன்றிக்கே ஈசுவரகர்மகமென்கிறது விரூபமன்றோ? பூர்வவ்யுத்பதியாலே புருசகாரத்வம் சித்திக்கையால் புனஸ்திதி வ்யதீயன்றோ? என்ன அருளிச் செய்கிறார் - மத்பதத்வத்வமேகமதி - அவன் பக்கலிலே கேட்டு அவசரத்திலே அவனைத்தானே கேட்பிக்குமென்றதாகையாலே வூரூப்யமில்லை யென்று கருத்து

(சா.ப்ர.) ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதீதி வ்யுத்பதாவிபி கர்ம஢ேதனானேகார்த்தத்வம் தத்ராவிபி புருசகாரத்வ ஜாபநம் ப்ரயோனமதி ச சோபபதிமாஹ - ஶ்ருணோதீத்யாதினா - ஁வ் வ்யுத்பதிசதுஸ்த்யஸ்ய புருசகார ஜாபகத்வமுக்தவா ஶ்ருணாதி ஶ்ருணாதிதி - ...

(சா.வி.) ஶ்ருணோதி - அடியோங்களை, டாசான் - சர்வீசுவரன், சர்வீசுவரஸ்யதிரூவடிகளிலே, ஶ்ரீபாடயோ:। காட்டிக் கொடுத்தருள வேணும், ப்ரதர்ச்ய டாது டயனியம்। இப்புடைகளிலே, இத்யாதிஸ்தலே। கேட்டு, ஶ்ருத்வா। சர்வீசுவரனுக்கு விண்ணப்பம் செய்து, ஶ்ராவயித்வா। ஆர்தியை சமிப்பிக்கும், ஆர்தி சமயதி। நோக்கு, தாத்பர்யம்। அர்த்தான்தரமப்யாஹ। மத்பதத்வத்வமதி - ...

(சா.ச.) அத் ஶ்ருணோதி ஶ்ராவயதீதி வ்யுத்பதி த்வயபலிதமர்த்த஢ேதமாஹ - ஶ்ருணோதீத்யாதினா - ததோபிபி பலிதமாஹ - இப்படி இதி। உக்தவ்யுத்பதி஢்யாவேவ முகான்தரேண நிர்வாஹத்வமாஹ - மத்பதேத்யாதினா। - ...

மூல்। “शृणाति निखिलान्दोषान्” என்று व्युत्पत्तिയാன போது

“लक्ष्म्या सह हृषीकेशो देव्या कारुण्य रूपया ।

रक्षकस्सर्व सिद्धान्ते वेदान्तेऽपि च गीयते ॥”

என்றும் “வேரிமாறாத பூமேலிருப்பாள் வினைதீர்க்கும்” என்றும் சொல்லுகிறபடியே
உபாயாधिकாரிகளுக்கு விरोधிகளான கர்மாடிகளைக் கழிக்கு மென்றதாம் - ...

(சா.தி.) கேட்பிக்கு மென்றதாயிற்று. शृणाति निखिलान् दोषान् என்கிற व्युत्पत्தியின்
तात्पर्यத்தையருளிச்செய்கிறார் - शृणाति निखिलान् दोषानित्यादियால் - लक्ष्म्या सहेति । हृषीकेशः
कारुण्यरूपया लक्ष्म्या देव्या सहैव - नतु तां विना - रक्षकः, आश्रितानामिष्टप्राप्त्यनिष्ट निवृत्तिं करोतीति
सर्वस्मिन् सिद्धान्ते वेदान्तेऽपि च गीयत इति - வேரிமாறாத இति । வேரிமாறாத, परिमलमाறாத.
பூமேல், कमलपुष्पத்திலிருப்பாளான பிராட்டி - வினைதீர்க்கும், உபாய விरोधिप्राप्ति विरोधिरूप
कर्मங்களையெல்லாம் आश्रितர்க்கு தீர்க்குமென்கை. இனி श्रीणाति च गुणैर्जगत् என்கிற
व्युत्पत्தியின் अर्थத்தை - ...

(சா.ஸ்வ.) श्रावयतिக்கு आश्रितचेतन कर्मकत्वமும் बाधितमन्ற்றென்றும் सूचितम् । ஆனாலும்
“शृणाति निखिलान्दोषान् श्रीणातिच गुणैर्जगत्” என்கிற व्युत्पत्तिकூடுமோ? அப்போது
त्रैवर्गिकர்களுக்கும் सकलदोषங்களைப் போக்க வேண்டாவோ? विरोधிகளுக்கும்
गुणपरिपाकத்தையுண்டாக்க प्रसङ्गியாதோ? உபாயாधिकாரிகளுக்கும் कृतोपायருக்குமென்றும்
औचित्यादध्याहरிக்கிற தென்னிலப்போது सर्वानिष्टनिवर्तकत्वं सर्वेष्ट प्रापकत्वं शरण्यனுக்குச்
சொல்லுகிறது विरोधियாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். शृणातीत्यादियால் - “लक्ष्म्या सह”
என்றும், நின் திருவருளுமென்றும், प्रमाणोपादानத்தாலே पत्नीसाहित्येनैवाश्रित सर्व दोषनिवर्तकत्वं
सर्वेष्ट प्रापकत्वादिकளென்று கருத்து - लक्ष्म्या सह, तां विना भगवतोऽपि रक्षकत्वं नास्तीति भावः -
सर्वसिद्धान्ते, मन्त्र सिद्धान्तादि भेदेन चतुर्विधेऽपि सिद्धान्ते என்கை - உபாயவிरोధிகளான
कर्मादிகளைக்கழிக்குமென்று சொல்லாதே உபாயாधिकாரிகளுக்கு விरोधிகளானவென்று
निर्देशத்தாலே பிராட்டிக்கும் உபாயவிरोधि प्राप्ति विरोधि समस्त पापनिवर्तकत्वं தோற்றுகிறது - வேரி,
परिमलम् । மாறாத, विच्छिन्नமாகாத - सदा सुगन्धमान - பூமேல், कमलकुसुमोपरि - இருப்பாள்,
वसिया நிற்கிறபெரிய பிராட்டி - வினைதீர்க்கும், आश्रितருடைய समस्तपापத்தையும். தீர்க்கும்,

(சா.ப்ர.) व्युत्पत्त्योरनिष्टनिवृत्तिपूर्वकेष्टप्रापकत्वज्ञापकतया उपायत्वज्ञापकत्वं सप्रमाणमाह -
शृणातीत्यादिना - வேரிமாறாதபூமேல் இத்யாதி, परिमलशून्यत्व रहितपुष्पोपरि स्थिता लक्ष्मीः
प्राप्तिविरोधि पापं निवर्तयेदित्यर्थः । - ...

(சா.வி.) उपायाद्भस्वत्वं चेति ह्रस्वादेश्च - औपयिकं युक्तमिति केचित्क्याचक्षते - வேரிமாறாத
பூமேலிருப்பாள் வினைதீர்க்கும் - வேரிமாறாத, परिमलशून्यत्व रहितस्य - पू, पुष्पस्य - மேல்,
उपरि । இருப்பாள், स्थिता - வினை, प्राप्ति विरोधि पापानि - தீர்க்கும், ...

(சா.சं.) शृणातीत्यादिना - வேரிமாறாத, गन्धानपेत - வினை, उपायोपेय विरोधि पापवर्गः । अथ
श्रिङ् परिपाक इति धातुमभिप्रेत्य

மூல்। “श्रीणाति च गुणैर्जगत्” என்று நிரூபியில் தன்காருण्यादिगुणங்களாலே “நிந்திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும் கொண்டு” இत्यादிகளிற்படியே आश्रितர்க்கு कैङ्कर्यपर्यन्त गुणपरिपाकத்தையுண்டாக்கு மென்றதாம் - இவ்வ்யுத்திகளெல்லாவற்றாலுமுள்ள वैभवத்தை கணிசித்து “श्रीरित्येव च नाम ते भगवति ब्रूमः कथं त्वां वयम्” என்று ஆளவந்தாரருளிச்செய்தார் - ட்டரும் நிரூபாஅிகமங்லதவத்தை நினைந்து “श्रीरसि यतः” என்றார் - ...

(सा.दी.) अरुளிச்செய்கிறார் - श्रीणाति चेति - श्रीणाति, परिपक्वं करोति श्रीऽपरिपाके என்றிறே धातु - कैङ्कर्यपर्यन्तेति । उपायार्हतादि என்று सिद्धम् - परमपदे क्रियमाणकैङ्कर्य पर्यन्तमान - श्रीरित्येव

(सा.स्वा.) निवर्तिப்பிக்குமென்கை - நின் திருவருளும், தேவாரூடைய श्रीमत्कृपैयும் - பங்கயத்தாள் திருவருளும், பங்ஜத்திலே வசிக்கிறவள் பங்கயத்தாள் - பிராட்டியினுடைய. திருவருளும், श्रीமத்குபையும் - கொண்டு, द्वयोः कारणमुपायत्वेनावलम्ब्य - நின்கோயில். தவ दिव्यविमानादौ - சீய்த்து, திருவலகு சீய்த்து - एतदुपलक्षित कैङ्कर्यங்களைப் பண்ணி என்கை - இப்படியானால் श्रीतत्त्वத்தை ऐदंपर्येण - நிரூபிக்கவந்த ஆளவந்தாரும், ட்டரும் चतुश्श्लोकीयிலும், श्रीगुणरत्नकोशத்திலும் षट्दिव्यव्युत्पत्ति सिद्धार्थங்களைச் சொல்லா மலிருக்க அசாபுரூபிகமாஅவித்தனை அர்த்த் श्रीशब्दத்துக்குச் சொல்லப்போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்வ்யுத்திகளெல்லாவற்றாலும் இதி - ட்டரும் இत्यादिना - ஆனால் श्रीशब्दं नारायणशब्दतुल्यமாக अनन्त कल्याण गुणप्रतिपादक मानपடியாலே अनुष्ठान कालத்திலே श्रीशब्दத்திலே தாவர்த்தங்களை चिन्तित்க்கை अशक्यமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ...

(सा.प्र.) निன்றிருவருளும் இत्यादि, त्वत्कृपया लक्ष्म्याः कृपयाच - भगवतः तव सर्वविधकैङ्कर्य कृत्वेत्यर्थः उक्तार्थस्य सर्वस्य यामुनाचार्यभट्टारकाभ्यां सूचितत्वप्रदर्शनव्याजेन कूटस्थसंप्रदायसिद्धत्वमाह - இவ்வ்யுத்திகள் இत्यादिना । उक्तव्युत्पत्तिभिरवगतेषु गुणेषु वात्सल्य सौशील्य सौहार्द मार्दवार्जव कारण्य वाल्म्यातिनिवर्तकत्व हितोपदेष्ट्व विरोधनिवर्तकत्वान्युपायपरपूर्वखण्डेऽनुसन्धेयानि - प्राप्यत्वोपयुक्तानि स्वतोऽतिशयितस्याप्यतिशयावहत्वं तदुपयुक्तातिशयवत्वं, सर्वशेषित्वं, भगवच्छेषत्वं, सर्वावस्थ सर्व - ...

(सा.वि.) निवर्तयेत् - गुणपाकத்தையுண்டாக்கும் இதி - श्रीऽ पाकइति कृद्यादि पाठात् श्रीणाति चगुणैर्जगत् परिपक्वं करोतीति श्रीरिति विवक्षया गुणपाकத்தையுண்டாக்கும் इत्युक्तम् । अत्र श्रीयते श्रयत इति व्युत्पत्त्योऽश्रीऽ सेवायामिति धातोः क्ब्रुचि पृच्छीत्यादिना कर्मणि कर्तरि च क्पिपीति दीर्घश्च द्रष्टव्यः । श्रीऽ पाक इत्यस्मात्विज्वचेति क्पि - श्रु श्रवण इत्यस्या दौणादिक ईप्रत्ययः - उकारलोपश्च कल्प्यः - ण्यन्तादपि तथैव कल्प्यः - श्रु हिंसायामित्यस्मादिन्व गुणयोरभावश्च कल्प्यः - एतत्सर्वं बाहुल काद् ज्ञेयम् ।

(सा.सं.) श्रीणाति च गुणैर्जगदिति व्युत्पत्तिफलितमाह - श्रीणाति चेति - கணிசித்து, हृदि निधाय । श्रीशब्दार्थास्सर्वेऽपि किं खण्डद्वयेऽप्यनुसन्धेया इत्यत्रा न - यथा योग्यमेवेत्याह - ...

மூல்। இவ் அர்த்தங்களில் இஷ்வரனுடைய உபாயभावத்துக்கு உபயுக்தக்களானவை பூர்வக்ஷண்டத்திலும் ப்ராப்யதீக்ஷு உபயுக்தமானவை உத்தரக்ஷண்டத்திலும் அநுசந்தையங்கள் - ஸ்வாம்யுபாய உபேயச் சவ்ரூபாதி ஸமர்ப்பணே । ப்ரதித: ப்ரதிஸம்பந்தி ஸ்ரீமானி஑மசக்ஷுபாம் ।। - ...


(ஸா.தி.) அதிவீ஑வவத் ஖லு தவ னாமேத்யர்த்த: - இவ்அர்த்தங்களில் இத்யாதி । புருஷகாரத்வாதி஑ள் இஷ்வரனுக்கு உபாயத்வோபயுக்தம் । அதிதய கரத்வாதி ப்ராப்யத்வோபயுக்தம் - ஸ்ரீமத்பதார்த்த வக்துமார஑தே । ஸ்வாமிதி । னி஑மசக்ஷுபாம், வேதாத்பர்ய ஑்னாவதாமித்யர்த்த: - ஸ்வரூபாதி ஸமர்ப்பணே, ஸ்வரூப ஸமர்ப்பணே ஑ரஸமர்ப்பணே ஑லஸமர்ப்பணே ச । ஸ்ரீமானு ப்ரதிஸம்பந்தித்வென ப்ரதித: - தத்ர ஸ்வரூபஸமர்ப்பணம் னாம ? ...

(ஸா.ஸா.) இவ் அர்த்தங்களில் இதி - உபாயத்வோபயுக்தங்கள், புருஷகாரத்வானி஑ நிவர்தகத்வே஑ப்ராபகத்வாதி஑ள் - ப்ராப்யதீக்ஷு உபயுக்தங்கள், உ஑யவி஑ூதிஸேஷத்வாதிதயகரத்வாதி஑ள் - இங்கு இஷ்வரனுடைய உபாய ஑ாவத்துக்கு ஂன்கையாலே பிராட்டிக்கு உபாயத்வ மில்லை யென்று ஸா஑்஑ிக்கக்கூடாது - அப்போது ப்ராப்யதீக்ஷு உபயுக்த ஑ானவை ஂன்கையாலே ப்ராப்யதீயுமில்லையாக ப்ரஸா஑்஑ிக்கும். ஆகையாலே ஸ்ரீவிஸி஑ஸ்யேவே ஑்வரதயா உபாயத்வாதுபேயத்வாசு விஸி஑ ஑்வரனுடைய உபாய஑ாவத்துக்கு உபயுக்தமானவையென்றே அர்த்த஑ொள்ள வேணும். ஆனாலும் னாராயணன் ஑ரண்யனாம்போது ஑க்ஷ்மீவிஸி஑னாயிருக்கு ஑ென்கைக்காக பூர்வக்ஷண்டத்தில் ஸ்ரீமசுசு஑்஑்஑ென்று ஑ொன்னது கூடு஑ோ ? “஑காரஸ்து தயோ தீஸ:” ஂன்கிறபடியே ஸ்வரூபஸமர்ப்பணோ஑ேஸ்யத்வ மிருந்தாலும் ஸ்ரீக்கு ஑ரஸமர்ப்பணோ஑ேஸ்யத்வ மில்லையே ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - ஸ்வாமிதி - ஸ்ரீமானு ஸ்ரீவிஸி஑ஸ்வாமி ஑ந் ஸ்வரூப ஸமர்ப்பணே ப்ரதிஸம்பந்தி । ஸ்ரீமானுபாயஸஸந் ஑ரஸமர்ப்பண ப்ரதிஸம்பந்தி ஸ்ரீமானுபேயச் ச ஑ந் ஑லஸமர்ப்பண ப்ரதிஸம்பந்தி ப்ரதித: । குத இதமித்யத உக்தம் । னி஑மசக்ஷுபாமிதி । - ...

(ஸா.ப்ர.) வித஑கே஑்஑்ய ப்ரதிஸம்பந்தித்வாதிந்யுத்தர ஑ண்டே஑நுசந்தையானித்யா஑ - இவ் அர்த்தங்களில் இத்யாதினா । ஂவ் ச ஑ரஸமர்ப்பணப்ரதி ஑ம்பந்தித்வ஑ு஑யோரவிஸி஑மித்யா஑ - ஸ்வாம்யுபாய இத்யாதினா । னி஑ம சக்ஷுபா ஸ்வரூபாதி ஸமர்ப்பணே ஸ்ரீமானு ஸ்வாம்யுபாய உபேயச் ச ப்ரதிஸம்பந்தி ப்ரதித இத்யந்வய: । - ...

(ஸா.வி.) உபாய ஑ாவத்துக்கு உபயுக்தங்களான இதி - வாஸ்தவ்யஸூஸூல்ய ஑ூல஑்ய பதிவா஑்஑஑்ய஑ி தோபதே஑்வ விரோதி நிவர்தகத்வாதினி பூர்வக்ஷண்டே அநுசந்தையானி - ஸ்வதோ஑திதயிதஸ்யாப்யதிதயாவ஑்வ, ஑஑வசுசேஷத்வ, ததிதர ஑ர்வஸேஷித்வ, ஑ர்வவித஑கே஑்஑்ய ப்ரதிஸம்பந்தித்வாதிந்யுத்தரக்ஷண்டே அநுசந்தையானிதி விவெக: - ஂவ் ஸ்ரீஸ஑்஑் வ்யா஑்யா நித்யயோ஑ோ ஑து஑ர்த்த இத்ய஑ிப்ரேத்ய உபாயதஸாயா஑ுபேயதஸாயா் ச ஸ்ரீவிஸி஑ ஂவ ப்ரதிஸம்பந்தித்யா஑ - ஸ்வாம்யுபாய இதி - ஸ்வாமி । னி஑மசக்ஷுபாம், வேதேகஸரணானா஑ - ஸ்வரூபாதி ஸமர்ப்பணே ப்ரதிஸம்பந்தி, உ஑ேஸ்ய஑ூத: - உபாய உபேயச் ச ஸ்ரீமானவ ப்ரதித இத்யந்வய: । - ...

(ஸா.ஸ.) இவ்அர்த்தங்களில் இதி - உபாய஑ாவோபயுக்தா:, புருஷகாரத்வ பாபநிவர்தகத்வாதய: - ப்ராப்யத்வோ பயுக்தா:, ஑ேஷித்வாதய: - இத்ய் ஸ்ரீ ஑஑்஑் வ்யா஑்யா அத்ய஑து஑ர்த்த னி஑ூபயிதु் யதா ஸ்ரீமானேவோபேயஸ்ததோபாயோ஑பி ஸ்ரீமானவ - அதஸ்வரூபாதி ஸமர்ப்பணே ப்ரதிஸம்பந்த்யபி ஸ்ரீமானேவெத்யுபபாதிதார்த்தஸ்திரீகரணாய ஑஑்஑்஑்஑ாதி - ஸ்வாமிதி - “அகாரேணோச்யதே விஷ்ணுஸஸர்வலோகேஸ்வரோ ஑ரி: । உ஑்஑ூதா விஷ்ணுனா ஑க்ஷ்மீரகாரேணோச்யதே ததா । ஑காரஸ்து தயோதீஸ:” இதி கதவல்ல்யாதி னி஑ம ஂவ சக்ஷுரீயேபா் தே ததோக்தா: । ...

(सा.सं.) तेषां प्रमाणाधीन प्रमेयनिश्चयानामिति यावत् । श्रीमान्, श्रीविशिष्ट एवोपायोपेयः स्वामी समर्पणे प्रतिसम्बन्धी चेति प्रथित इत्यर्थः - श्रीमच्छब्दस्य बहुषु प्रयोगाद्व्यक्ति विशेष प्रतीतिः कथमित्यत्राह । श्रीमान्  इति - संबन्ध सामान्य परस्य मतुपसंबन्ध विशेषवस्तूपस्थापकत्वं कुत इत्यत्राह - सामान्येति - “ह्रीश्च ते लक्ष्मीश्च पत्न्यौ” इति श्रुतिबलात् - ...

மூல்। சம்பந்தம் ஸ்ருதிவலத்தாலே விசேஷிதம் - சர்வர்க்கும் ஆசிரயணியையாம் ஜகந்மாતાவான இவனுக்கு பதியென்னவே பரத்வமும், சௌலப்யமும் தோற்றும். இங்கு பிராட்டியை விசேஷித்தெடுக்கையாலே நாரஸ்த்வார்த்தங்கலான - ...

(ஸா.தி.) த்வயத்திலென்கை - மதுபுபால் தோற்றின இந்த லக்ஷ்மீபதித்வத்தாலிவனுக்கு பரத்வசௌலப்யங்கள் சித்திக்குமென்கிறார். சர்வர்க்கும் இத்யாடியால் - சர்வர்க்கும் ஆசிரயணியையான அவனுக்கு பதியென்னவே சர்வஸ்தாபரத்வம் சித்திக்கும். ஜகந்மாતાவுக்கு பதியென்னவே சௌலப்யம் சித்திக்கு மென்றபடி. இங்கு இத்யாதி - விசேஷித்தெடுக்கையால், நாரஸ்த்வார்த்தமாயிருக்க ஸ்ரீமான் என்று விசேஷித்து - ...

(ஸா.ஸா.) உபநிஸதந்தரத்திலே வ்யதிருகநிர்देशத்தாலே அத்யந்த ஸ்ரீமதும் பதித்வபத்தீத்வ சம்பந்தமும் சொல்லிற்றென்று கருத்து - ஸ்ருதியாலே யென்று சொல்லாதே ஸ்ருதிவலத்தாலே என்கையாலே ப்ரமாண ப்ராபத்யம் சூசிதம் - ஆனாலும் “ஸ்ரயதே ச பர்பதம்” என்றும், “ஸ்வதஸ்த்ரீஸ்த்வம்” இத்யாதி கலிலேயும் ஸ்ரீமதாஸ்திரதத்வாதி சம்பந்தங்களும் சொல்லாநிற்க பதியென்று அர்த்தாபிதான நியமத்துக்கு நியாமக முண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். சர்வர்க்கும் இதி। பரத்வசௌலப்யாப்யா சர்வஸமாஸிரயணியாயா அநுக்ரஹே சுவாஸதயா ஜகந்மாதுரஸ்யா: பதிரத்யுக்தே “துல்யஸீலவயுவூதாம்” இதி ந்யாயேன பரத்வ சௌலப்யசித்தியென்று கருத்து - ஆனாலுமிங்கு. ஸ்ரீமான் என்று சொல்லவேணுமோ? நாராயணஸ்த்வத்திலே தானே நரஸம்பந்தினோனாரா என்றும், நாராணாமயனம் என்றும், வ்யுத்திபேதத்தாலே நாரஸ்த்வார்த்தையான பிராட்டிக்கும் ப்ரமாண சித்திசம்பந்த விசேஷ சித்திக்கையால் ஸ்ரீமத்த்வம் வ்யர்த்தமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இங்கு இதி - வஸ்த்வந்தரவ்யாவூதி ப்ரயோஜனகத்வாத் - ...

(ஸா.ப்ர.) பூர்வ ஸ்ரீமத்த்வமானுஸந்தேயத்வெனோக்தம் ஸ்ரீமத: பரத்வம் சௌலப்யம் ச மதுபு உக்த சம்பந்தபரத்வ விவ-
க்ஷதேயாபிப்ராபேணாஹ - சர்வர்க்கும் இத்யாதினா - “ஸ்ரீயம் வாஸய மெ குலே மாதரம் பத்னமாலினிம் - நித்யவீஷா ஜகந்மாதா” இத்யாதினா மாதூத்வசித்திரிதி ஸாவ: - ந கெவலம் ப்ரமாணாதேவ மாதூத்வாவகா: - மந்த்ரே நார ஸ்த்வவோத்யாயா அபி தஸ்யா: பூதக்ரீர்தநாதி சித்தமித்யாஹ - இங்கு பிராட்டியை இத்யாதினா - ...

(ஸா.வி.) ஸ்ருதிவலத்தாலே, “ஹீஸ்தே” இத்யாதி ஸ்ருதிவலேன - விசேஷிதம் விசேஷபர்யவஸிதம் க்ருதமித்யவ்ய: - ஸ்ருத்யா ஸ்ரீயோ நாராயணபத்தீ த்வாசித்தி நாராயண பதஸமபிவ்யாஹரேணாபி பத்தீஸாவஸம்பந்தவிசேஷோ ந சித்தயேதிதி ஸ்ருதிவலத்தாலே இத்யுக்தம்। ஸ்ருத்யா தத்ப்ரசித்தி சத்வெஓபி - இஹ நாராயணபதாஸாவே மதுபு: உக்தசம்பந்தவிசேஷே பர்யவஸானம் ந ஸ்யாத் - அத: ப்ரமாணானுஸாராதித்யுக்தம் - அனேன சம்பந்தவிசேஷேன ஸ்ரீமத: பரத்வம் சௌலப்யம் ச சித்தமித்யாஹ - சர்வர்க்கும் இதி। சர்வஸமாஸிரயணியாயா ஸ்ரீயோஓப்யாஸிரயணியத்வே ஸ்ரீமத:ஸ்வஸ்வோத்தரத்வம் - ஜகந்மாதுபதித்வ சம்பந்த விசேஷேன சௌலப்யம் சேதி ஸாவ: - நாரஸ்த்வார்த்தாந்தரீர்தத்வெஓபி ஸ்ரீமதிதி விசேஷ்ய விசேஷணத்வென கீர்தநாத் வஸ்த்வந்தராத்வாவூதி: பதி பாராத்ய் ச சித்தமித்யாஹ - இங்கு பிராட்டியை இதி -

(ஸா.ஸ.) விசேஷ பர்யவஸானேன ப்ரகூதே ஃலிதமாஹ - சர்வர்க்கும் இதி। க்ருதஸ்ந நாரவிசேஷணத்வ பர நாராயணஸ்த்வெநேவ ஸ்ரீயோஓபி விசேஷணத்வலாபே பூதகிஹ ஸ்ரீயா தத்விசேஷணேன ஸ்ரீய: கிம் லத்வமித்யத்ராஹ। இங்கு இதி। - ...

மூல். வஸ்த்வந்தரங்களிற்காட்டில் வ்யாவृத்தியும் விஸேஷணமாக நிர்देशிக்கையாலே யதா ப்ரமாண பதிபாரத்ய்மும சூசிதம்.

“பூமநிந்தா ப்ரஸாஸுநித்யயோகே஽திஸாயநே ।
ஸஸர்கே஽ஸ்தி விவக்ஷாயா பவந்தி மதுபாடய: ॥”

என்று அநேகார்த்மாயிருந்ததேயாகிலும் இங்கு மதுப் உபயோகவிஸேஷத்தாலே ப்ரமாணஸித்தமான நித்யயோகத்தைச் சொல்லுகிறது - ...

(ஸா.தீ.) எடுக்கையால் - யதா ப்ரமாண, “அநந்யா ரா஘வேண” இத்யாதி ப்ரமாணம் - பூமநிந்தேதி । பூமி உடாஹரண - டனவாந், பஸுமாந் - பஹுவே தாத்பர்யம் - நிந்தாயா மஹதிட கௌஸலமாயுஷ்மதா - நிந்தாயா தாத்பர்யம் - ப்ரஸாஸாயா, பூத்திமாந் வா஘்மீத்யாதி ப்ரஸஸ்த பூத்திரித்ய: । நித்யயோகே, ப்ரபாவாந் ழானவானித்யாதி - அதிஸாயநே, ஸக்திமாந் வீர்யவாந் । அதிஸாயித ஸக்திமானித்ய: - ஸஸர்கே, ஸஃதிக்கோ ரக்திமவாந் - அஸ்தி விவக்ஷாயா, பர்வதோ தூமவானித்யாதி - உபயோகவிஸேஷம் - ப்ரயோழன விஸேஷம் - பुरुஷகாராதிக்கள் - ப்ரமாணஸித்தமான “லக்ஷ்மீமநபகாமிநிம் - விஷ்ணோஸ்ஸ்ரீரநபாயினி” இத்யாதி ப்ரமாணம் - நித்யயோக:, அவிநாபாவ: - இந்நித்யயோகத்தை உபபாதிக்கிறார் - ...

(ஸா.ஸ்வா.) ஸப்ரயோழன மென்று கருத்து. பதிபாரத்ய்முமென்று ஏதாவந்மாத்திரகதநே ழேதநாழேதந ஸா஧ாரணமோ பாரத்ய்முமென்று ஸங்கா ஸ்யாத் ததாரணார்த் யதா ப்ரமாணமிதி - ஸர்வேஸானாத் ஸ்ருதிபலேந ஸ்வேழ்ழாயதம் பாரத்ய்முமென்று கருத்து. ஆனாலும் “பூமநிந்தா ப்ரஸாஸு நித்யயோகே஽திஸாயநே । ஸஸர்கே஽ஸ்தி விவக்ஷாயா பவந்தி மதுபாடய:” என்கிறபடியே - தர்மவாந், மஹதிட கௌஸலமாயுஷ்மதாம், பூத்திமாந், ப்ரபாவாந், வீர்யவாந், ஸஃதிக்கோரக்திமவாந், பர்வதோ வஹிமாந் இத்யாதி யதாழ்ரமம் மதுபோ பஹுவாதி விஸேஷித ப்ரமாணஸித்த ததஸ்பந்஧ார்த் கதவஸ்ய தர்ஸநாத் இங்கு எந்த அர்த் விவக்ஷிதமென்று ஸங்கித்து உத்தரமருளிச்செய்கிறார் - பூமேதி - உபயோகேதி - ஸாபராஹ்னுக்கு நினைத்தபோது அஃத்யைக்கைக்கு உறுப்பான நித்யயோகத்தைச் சொல்லுகிற தென்றபடி. ப்ரமாணேதி - “நித்யேவேஷா ழகந்மாதா விஷ்ணோஸ்ஸ்ரீரநபாயினி” இத்யாதி - இங்கு ஸ்ரீமாந் என்று ஸ்வரூபத்துக்கு நித்யயோகத்தைச்சொல்லவந்ததன்று - ...

(ஸா.ப்ர.) நநு ந நித்யயோகம் மதுப் ழாபயிதமுலம் - அநேகார்த்வநே நித்ய யோகபோதந நையத்யா பாபாதித்யதிரபேக்ஷாஸம காலமாஸ்ரயணோபயுத்தா பூதக் ஸித்திபர்யவஸானாத் “ததா லக்ஷ்ம்யாஸ்வரூபம் ழ வக்ஷயே ஸ்ருநு ஸமாஹித: । ழுணதஸ்ழ ஸ்வரூபேண வ்யாஸிஸஸா஧ாரணி மதா ॥ யதா மயா ழகதூத்யாஸம் ஸ்வரூபேண ஸ்வபாவத: । ததா வ்யாஸமிதம் ஸர்வ நித்யந்த்ரி ழ ததேஸ்வரி ॥ யதா மயா ழ ஸா வ்யாஸதா ததா வ்யாஸதஹ்மீஸ்வர: । விஷ்ணோஸ்ஸ்ரீரநபாயினி” இத்யாத்தானுழுந்யாழ் நித்யயோக ஏவார்த் இத்யாஹ பூமீத்யாதிநா - எவம் ஸ்வரூபாபூதகிஸத்திமுக்தவா விழ்ரஹாபூதகிஸத்திமபி - ...

(ஸா.வி.) மதுப் அநேகார்த் ஸா஧ாரணயே஽பி அஃசித்யாந்நித்யயோகோழ்ரஹ்ய இத்யாஹ । பூமநிந்தேத்யாதிநா நித்யயோகமுபபாடயதி । - ...

(ஸா.ஸம்.) வ்யாவृத்தி:, உத்கர்ஷ: । “அஸ்யாமம ழ” । ஸ்ஹ்வரீழ் ஸர்வபூதானாம்” இத்யாதிநா விபூதிதூய ஸேஷிதவாதி தர்ம ஸாம்யாதத்யந்த ஸாம்ய ஸங்கானிராஸாய பாரத்ய்ஸூழனம் ழலிதமிதி பாவ: । இத்யம் ஸபத்நீகஸ்யேவோபாயதவாதி த்யோதநம் । ஸ்ரீய: பதி பாரத்ய்ாதி த்யோதநம் ழ கர்வந்நயம் ஸ்ரீமழ்ழ்வதஸ்தஸ்யானித்யயோக பரோ஽பீத்யாஹ - பூமேதி । ஸர்வத்ரேஹ ப்ரமாணஸித்தமான இத்யுத்தி:, உபபதிஸத்யே஽பி ததா ப்ரமாண விருத்தாகாரோ ந ஸித்தயதீதி ஸூழநாய “ஸ்ரீவதஸ்வக்ஷா நித்ய ஸ்ரீவிஷ்ணோஸ்ஸ்ரீரநபாயினி” இத்யாதிக்கமிஹ ப்ரமாணம் பாவ்யம் । - ...

மூலம்। விग्रஹத்தில் ப்ரஹ்ஞர்யா (பினர்யா) வஸ்துயிலு முள்பட “க்ருணாஜினென் சன்வ்ணன் வத்ஹ் வக்ஷஸ்தலாலர்யாம்” என்஢்ரபடியிறே நிய்யயோகமிருப்பது - அபுதக்ஷிஸ்த்வஸ்துவக்ரு ஸ்ரீமான் என்஢்ர மத்வர்தீய ஸ்ரத்யய ஸாபேக்ஷமாக்க ஸாமாநா஢ிகரணய் கூடுமோ என்஢்ரம்,

(ஸா.தீ.) வி஢்ரஹத்தில் இத்யாதி - வி஢்ரஹத்தில் நிய்யயோகமிருப்பதென்஢்ர அந்வயம். வாமனனுடைய ப்ரஹ்ஞர்யாவஸ்துயிலும் - சன்வ்ணன் - சன்ஶாடயன் - நனு ஸ்ரீ அபுதக்ஷிஸ்த்வயானால் ஸ்ரீமான் என்஢்ர மத்வர்தீய ஸ்ரத்யயஸ்ரயோக் கூடாது - யதா கௌ: அஸ்வ: கௌத்வாஸ்ரய: என்஢்ரன்஢்ரோ அர்தம் - புதக்ஷிஸ்த்வயாகில் மத்வர்தீயநிரபேக்ஷஸாமாநா஢ிகரணய் கூடாது. “ஸ்ரீரஹ் கீர்திரஹம்” இதி என்஢்ரம் ஸக்ஷீயை ஸ்ரஹ்ரிக்ரீறார். அபுதக்ஷிஸ்த்வஸ்துவக்ரு இத்யாதினால் - அத்ர மத்வர்தீயஸ்ரத்யயோ மதுபேவ । - ...

(ஸா.ஸ்வா.) கின்து ஸ்ரமாணாந்ரானுஸாரக்ர்தாலே ஸ்ரதிஸ்ரத்நீபாவென் நிய்யயோகக்ர்தைக் கூால்லுகிறது - ஸ்ரத்நீத்வஸ்துவேவ பூருஷகாரத்வாஸாபேக்ஷித்வாத் - ஸ்ரத்நீத்வம் ஸ்ரதித்வம் ஑ ஸேஷஸேஷி பாவா஑்வக்ஷித்ர ஸுஸ்த்வ ஸ்ரீத்வீ-காந்தலி஑்ரவிஷிஸ்த்வி஢்ரஹவிஷேஷ ஸாலித்வமேதாத்ரஷவி஢்ரஹயுக்த ஸ்ரீயோ ப்ரகவதி நிய்யயோகோ஑்நுஸப்ந: ஸாமா஑்வதாரேஷு விஷ்லேஷடர்ஷநாத் என்஑்ர ஸக்ஷீயிலருளிச்செய்கிறார் - வி஢்ரஹத்தில் இதி விஷ்லேஷ லோகாபினர்யமாத்ரமென்஢்ர கருக்ர்து. ஆனாலும் ஸ்ரீமான் என்஢்ர ஸ்ரிராட்டிக்கு விஷேஷணதர்யா நிர்டேஷம்கூடாது - ஸ்ரிராட்டி புதக்ஷிஸ்த்வவிஷேஷணமென்஢்ரால் “கீர்திஸ்ரீர்வாக்வ நாரீணாம்” என்஢்ரம் “ஸ்ரூவில வாழ்மகளாய்” என்஢்ரம் - மத்வர்தீய ஸ்ரத்யயநிரபேக்ஷஸாமாநா஢ிகரணய் கூடாது - அபுதக்ஷிஸ்த்வென்னில் ஸ்ரீமான் என்஢்ர தத்ஸாபேக்ஷஸாமாநா஢ிகரணய் கூடாது. ஆகையால் ஸ்ரிராட்டி ஸ்வத்ந்ரீயன்஢்ரோ? என்஢்ர குடூஸிஸக்ஷீயை அநுவதிக்ர்து ஸ்ரஹ்ரிக்ரீறார் - அபுதக்ஷிஸ்த்வஸ்துவக்ரு இதி - ...

(ஸா.ஸ்ர.) ஸ்ர஢்மாணமாஹ । வி஢்ரஹத்தில் இத்யாதிநா । நந்வேன் ஸதி மதுபந்தென் ஸாமாநா஢ிகரணய்மபுதக்ஷிஸ்த்வி பாதேத । மதுபநபேக்ஷ ஸாமாநா஢ிகரணய் புதக்ஷிஸ்த்விமபி பாதேதேதி ஸக்ஷீ அநுவத்ந் புதக்ஷிஸ்த்வபுதக்ஷிஸ்த்விந மதுஸ்ஸாபேக்ஷத்வநிரபேக்ஷத்வஸ்ரயோகிகே । தயௌர்வ்யபி஑ாராத்விந்நு விவக்ஷர்யா வா ஸ்வதௌ வா விஷேஷணமாத்ரவாகித்வ தத்ரபாவேவ மதுஸ்ஸாபேக்ஷத்வநிரபேக்ஷத்வ ஸ்ரயோகவாகித்வதயௌர்ரபாவேவபாதகவாகித்வ தயௌர்ரவாபாவாந்ர பாத இத்யபிஸ்ராயோஹ - அபுதக்ஷிஸ்த்வேத்யாதிநா - “மதுஸ்த்ஸ்ரவ்ரஹ்ஸக்ஷாஹ மதுவ்ரவ்ஷ பவிஷ்யதாம்” - ...

(ஸா.வி.) வி஢்ரஹத்தில் இதி । ப்ரஹ்ஞர்யாவஸ்தாஸாமபி க்ருணாஜினெனாக்ஷாடநாந்நிய்யயோகஸ்திஸ்த்வி இதி பாவ: - நனு ஸ்ரீயோ஑்நுபுதக்ஷிஸ்த்வை கௌ: அஸ்வ இத்யாடா விவ மத்வர்தீய ஸ்ரத்யயநிரபேக்ஷ ஸ்ரயோகஸ்தாத் । புதக்ஷிஸ்த்வை மத்வர்தீய ரஹித் ஸாமாநா஢ிகரண ஸ்ரயோகானுஸப்நித்ரதி மந்நத்ரத்ரத்ரயம் மந்நவிஷ்நர்யாஸெநாநூத்ர ஸ்ரஹ்ரதி - அபுதக்ஷிஸ்த்வஸ்துவக்ரு இத்யாதிநா - அபுதக்ஷிஸ்த்வஸ்துந:; ஸ்வரூபெண வி஢்ரஹெ ஑ாவிநாபூத் வஸ்துந: இத்ர்த: । அந்ரதா ஸர்வஸ்தாபி ப்ரகவத்புதக்ஷிஸ்த்வென் விஷிஷ்ய நிர்டேஷாஸோகாத் । ...

(ஸா.ஸன்.) அநஸாயினீதி ஸத்ரத்ரக்ஷிர்காலாபிஸ்ராய இதி ஸக்ஷீவாரணாய தத்ரவிவக்ஷித்மர்த் ஸ்ரமாணாந்ர ஸித்ரதார்பத்யா ஢ர்ஷயதி - வி஢்ரஹத்தில் இதி । நந்விய்மபுதக்ஷிஸ்த்வி? புதக்ஷிஸ்த்வி வா? ஆத்ர மத்வர்தீய ஸ்ரத்யயவி்ரௌ: ॥ அந்ரெ “கீர்திஸ்ரீ:” இத்யாதி தந்நிரபேக்ஷ ஸாமாநா஢ிகரணய் வி்ரௌ: । - ...

(सा.सं.) अस्त्वेवं ततः किमित्यत्राह - ஆகையால் इति - मात्र चाविशद प्रतिपादकप्रमाणान्तरव्यवच्छेदः । तर्हि निर्धारणं कथमित्यपेक्षायां सामान्येन तन्निर्णय प्रकारमाह - ஆண்பிண்பு इति - मत्वर्थीयप्रत्यय तदभावयोर्निश्चायकत्वाभावे सतीत्यर्थः । अस्त्वेवं प्रकृते किमायातमत आह - இங்ங் इति । “विष्णोश्श्रीरनपायिनी - लक्ष्म्या सह हृषीकेशः । श्रीमन्नारायण स्वामिन्ननन्यशरणस्तव” इत्यादिकमुपायदशायां, “श्रिया सार्धं जगत्पतिः” इत्यादिकमुपेयदशायां च नित्ययोगे प्रमाणं द्रष्टव्यम् - पुरुषकारत्वमेव श्रिय इति वदद्विरपि - ...

(सा.सं.) तत्त्वेन नित्ययोगो वाच्य इत्यपेक्षित माहाक्यालुम् इत्युक्तिः - अवतारदशायामप्युपायोपेयदशयोर्नित्ययोग सूचनाय “स भ्रातुश्चरणौ” इत्यादि - ஐயும इत्युक्त्या “आनीत वातगं स्वधयातदेकं - नान्य त्किञ्चनमिषति” इत्यादिभिः कारणदशायामपि युवयोर्नित्ययुक्त तयैवावस्थान पराभिः दृष्टं सामर्थ्यं दृष्ट्वा रक्षकान्तरोपायान्तर गवेषणान्निवृत्तः ...

மூலம்। “இங்குமங்கும திருமாலன்றியின்மைகண்டு” என்றும் - உபாயதஸீயிலும், ஫லதஸீயிலும், ஸ்ரீமच्छब्दத்திற்சொன்ன நਿத்யயோகத்தை அநுஸந்தித்தார் - இவ் அநுஸந்தானம் ஸாபரா஧ார்க்கணியிடாதே நினைத்தபோதே ஆத்ரயிக்கைக்குறுப்பாம் - இப்படி அபேகிதமான ...

(ஸா.தி.) விலக்ஷணாஹரணமுடையவளான திருமகளும் நீயுமாக - நிலாநிற்ப, வர்தியாநிற்க, ஫ரமபட இதிஷே: । இங்குமங்கும இத்யாதி । இங்கும், இவ்விடத்திலும் - அங்கும், அவ்விடத்திலும் - உபேயதஸீயிலும் - திருமாலன்றி, ஸ்ரீவிசிஷ்ட னான நாராயணனன்றி - இன்மை, வேறொருவரில்லாமையைக் கண்டென்கை - இனி இந்த நித்யயோகத்துக்கு ஫யோஜனத்தைக்காட்டுகிறார். இவ் அநுஸந்தானமித்யாடியால் - அணியிடாதே, ஑டகரில்லையோ வென்று. ஫ிரக்காலியாதே. இனி நாராயண ஸ்லடார்த்தத்தை அருளிச்செய்யக்கோலி ஫ஸஜ்ஜ் ஸ்஫ாதிக்கிறார் - இப்படி இத்யாதி - ...

(ஸா.ஸ்வா.) நிலாநிற்ப, வர்தியாநிற்க - ஫ரமபடே இதி ஸே: - இங்கும் இத்யாதி । இங்கும், உபாயதஸீயிலும், அங்கும், ஫ரமபடே । ஫லதஸீயிலும் - திருமால், திரு, ஸ்ரீ: - தஸ்யா, மால், வ்யாமோஹத்தையுடைய. நித்யஸ்ரீவிசிஷ்ட நாராயணனையன்றி, நாராயணம் வினா - இன்மை, இல்லாமைகண்டு, ஸ்ரீமந்த் வினா அந்யோ நாஸ்திதி துஷ்டேத்யர்த: - உத்தர஑ண்டத்திலே ஸேஷஹூதஸ்ய கைஜ்யோஹேஸ்யதயா நித்யயோகமபேகிதமானாலும் ஫ூர்வ஑ண்டத்திலே அபேகிதோ஫யோகவிஷேமெது? என்னவருளிச்செய்கிறார். இவ் அநுஸந்தானமिति । அணியிடாதே, ஑டகரில்லையென்று ஸ்ஸயப்படாதே. ஆனாலும் இஸ்வரன் ஸாபரா஧விஷயே நி஑்ரஹஸஜ்ஜ்஫னாய் ஑ண்ட஑ரணாகையாலே அந்த:஫ுரவார்தாம஫்யநாகர்ண்ய் க்ரூர்ஸ்வஹவதுஷ்ரரர ந்யாயாத்வேவல் நூ்ஸ்ஸனாகில் நித்யம் ஫ுரூஷகாரஸந்நி஑ானஸ்யா஫ி நிஸ்ஸஜ்ஜ்஫ாஸ்ரயணோ஫யுத்தவாஹவந்நித்யயோக஫ரத்வம் மது஫ோ வ்யர்த்மன்றோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி । நிரூபா஑ிக ஸ்ஸந்த்ரஹித நிர்஑ுண துஷ்ரரர ஸு஑டக ஸந்நி஑ானஸ்ய வ்ய்யர்த்யே஑ி - ...

(ஸா.஫்ர.) இங்குமங்கும திருமால் இத்யாதி - இஹ ஑ாமுத்ர ஑ ஸ்ரீமதோ஑வினாஹவம் துஷ்டேதி ஑ । அணியிடாதே இத்யாதி । ஸஹகார்யந்த்ரமந஫ேக்யா஫ேக்யா ஸமகாலமாஸ்ரயணோ஫யுத்தம் ஹவெதித்யர்த: । அத்ர நாராயணஸ்லடார்த்தம் ஹ - இப்படி இத்யாதினா ...

(ஸா.வி.) இங்கு, இஹ - உபாயதஸாயாம் - அங்கும், உபேயதஸாயாம் - திருமால், ஸ்ரீமோஹவந்த் ஹகவந்தம் - அன்றி, விஹய - ஸ்ரீவிசிஷ்டம் ஹகவந்த் விஹய । இன்மைகண்டு, அந்யஸ்யாஹவம் துஷ்டா - நித்யயோகானுஸந்தானஸ஫யோஜனாந்த்ரம் ஹ - இவ் அநுஸந்தானமिति - அணியிடாதே, ஹகவதாஸ்ரயணே ஑டகோ நாஸ்தித்யவி஑ார்யேவ - அத்ர நாராயண ஸ்லட் வ்யா஑்யாது ஫ஸஜ்ஜ் ஸம்஫ாடயதி । இப்படி அபேகிதமான இதி । ...

(ஸா.ஸ்.) த்வஷ்ரணா வெவோ஫யத்வேநாஸ்ரித இத்யர்த்லாஹா஑்஑்ரீய: காலதோ அஸஜ்ஜ்஑ிதயோகரூ஫ோ நித்யயோகோ஑ுஸஹித இதி ஹவ: இங்கும் இதி - இஹாமுத்ர ஑ ஸ்ரீயா நித்யயுத்தம் வினா ரக்ஷகாந்த்ரஹவம஑்யவஸ்ய ஫ுரூஷகாரஸ்யாத்ரா஫ேகிதத்வ ஫காரம் ஸ்ரீமத்வானுஸந்தானஸ்ய ஫ல் ஑ாஹ - இவ் இதி । அணியிடாதே, நிஸ்ஸஜ்ஜ்஫ம் - அத்ர நாராயண஫டம் வ்யா஑்யாது மவதாரயதி - இப்படி இதி । - ...

மூல்| புருஷகார்தானும் தன்னேற்றமாம் படியிருக்கிறன, நாராயண ஸ்லோகத்தில் தோற்றுகிற சம்பந்தமும்
குணங்களும். இது “தன்னடியார்” என்கிற பாட்டிலே காணலாம் - ...

(சா.தி.) தன்னேற்றம், அநபேகிதத்வாத்மயதிகமத்யத்ய: - இருக்கிறனவென்று பஹுவதனபுரயோகம் -
சம்பந்த், ஸ்வஸாமிபாவாதி: - குணங்கள், வாஸ்யாதிகள் - இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரமாண்காட்டுகிறார் - இது
தன்னடியார் இத்யாதி | தன்னடியார் திறத்துத் தாமரையாளாகிலும் சிதகுரைக்கு
மேலென்னடியாரது செய்யார் செய்தாரேல் நன்று செய்தா ரென்பர் போலும் இதி -
தன்னடியார்திறத்து, ஸ்வாஸ்திதர் பக்கல், தாமரையாளாகிலும், கமலவாஸினியாளாலும். இத்தால்
பிறரிடத்தில் கைமுதிகந்யாய்தோற்றுகிறது. சிதகு - குற்றம் - உரைக்குமேல், சொல்லுமாகிலும் -
ஆகிலு மென்கையால் சொல்லாளென்று சித்தாந்தம் - என்னடியார், மஹா: | அதுசெய்யார்,
புதிபுத்தரப்படிச்செய்யார் - செய்தாரேல், அபுதிபுத்தர் சிலர் செய்தார்களாகிலும் - நன்று செய்தார்,
நன்றாகச் செய்தார் - அதாவது? அதுக்கு நாமன்றோ மூடு ப்ரகதி களுக்கு ...

(சா.ஸா.) நிஷங்காஸுரயயோக்யகுணசம்பந்தவதி பகவதி தாதுஷதக சந்நிதானே நிஷங்கதாயா கிமு
வக்தவ்யமென்று கருத்து - இப்படியாகில், “பவதி சம்பந்ததூஷதா ஹரிம்” என்கிற சப்ரதாய்
விருதியாதோ? ஆகையாலே தாதுஷகுணரஹிதென்னவெண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்
- இது இதி | தன்னடியார் திறத்துத் தாமரையாளா கிலும் சிதகுரைக்கு மேலென்னடியார் அது
செய்யார் செய்தாரேல் நன்று செய்தாரென்பர் போலும், ஸ்வதாஸவிஸயே கமலவாஸினி ஸ்ரீரபி - சிதகு,
குற்றம் சொல்லுமாகிலும் - என்னடியாரது செய்யார், அஸ்த் தாஸாஸ்தந் குரு: - செய்தாரேல்,
புரவ்வஸேன குரு:ஸ்சேதபி சமி சீனமேவ க்ருதவந்த் இதி வதந்நிவாஸ்தே பகவானிதி காந்யா: - புருஷகார ப்ரதயா
கமலயா அஸம்பாவித பைசுனே க்ருதேஓபி தாஸானங்கீகரோதித்யுக்த்யா - ...

(சா.பு.) தன்னேற்றமாம்படியிருக்கிறன, ஸ்வஸாமிபாவ சம்பந்தவாஸ்ய சூசீல்ய சூலப்யாதய ஸ்வாஸுர
ப்ரத பகவதாஸுரயே புருஷகாரோஓப்யநபேகித இதி ஞாபயிதும் சமர்தா வர்தந்த் இத்யத்ய: | एवं புருஷகாரநபேகா
வக்துமயுக்தேத்யத்ர ஸாஶாஸ்க்ருத பகவதஸ்வரூபைஸ்ஸூரிபிரபி தயோக்தேர்வாயுக்தேத்யாஹ - இது தன்னடியார் இத்யாதிநா -
பகவான் ஸ்வபக்தவிஸயே ஸர்வலோகதனனி பத்யாலயாபி பைசுந்ய் கரோதி சேதபரா஧் ஞாபயதி சேந்மஹா: நாபரா஧்
கூர்யுதி க்ரு: புரவ்வபாபபலமபுஜத - ...

(சா.வி.) புருஷகார்தானும், புருஷகாரஸ்ச - தன்னேற்றமாம்படியிருக்கிறன, ததபேகயாதிஸயிதரூபே
வித்யந்தே | அதிஸயிதத்வ் ச பகவதாஸுரயே புருஷகாரோஓபி நாபேகணிய இதி ஞாபகஸாமர்த்யம் - அத்ர ப்ரமாண
மாஹ - இது தன்னடியார் இதி - இது எவததிஸயிதத்வம் - தன்னடியார் திறத்துத் தாமரையாளாகிலும்
சிதகுரைக்கு மேல் என்னடியாரது செய்யார் செய்தாரேல் நன்று செய்தாரென்பர் போலும் இதி
காந்யா | அஸ்யா: - தன்னடியார் திறத்து, ஸ்வாஸ்திதவிஸயே தாமரையாளாகிலும், - ...

(சா.ச.) தநாய நிஷங்காஸுரயணாய வா அபேகிதமாஹ. தன்னேற்ற மாம்படி, அநபேகிததயாஓதிக இதி
புத்திதனகதயாவஸ்தித: - சம்பந்த:, ஶரீராஸ்த்மபாவநியாமகஸேஸேஸிபாவாதி: - குண:, காரண்யாதய: |
நாராயணஸ்லோகத்தில் தோற்றுகிற சம்பந்தமும் குணங்களும் இப்படி அபேகிதமான புருஷகாரந்தானும்
தன்னேற்றமாம்படியிருக்கிறன இத்யுக்த்யா நாராயணபத் வ்யாஶ்யானாயாவதரித் பவதி - நாராயணஸ்லோகஸ்ய
ஸரண்யத்வோபயோக்யாக்காரவர்பரத்வே ப்ரமாணம் | இது தன்னடியார் இதி | ஶ்ரீமச்சுதேநைவ த்மயுபஸ்தாபநாத் -

மூல்। “श्रीधरश्श्रीकरश्श्रेयश्श्रीमालोकत्रयाश्रयः” इत्यादिकளிலே भगवन्नामமாக प्रसिद्धமான श्रीमच्छब्दं அமையாதோ வென்னில்? ...

(சா.தி.) புன: प्रपत्त्याவாதல் அதுவும் கைதப்பினபோது लघुशिक्षै யாலே யாதல் क्रोडीकरिक्कவிருக்கிறோமென்று கருத்து. என்பர் போலுமென்கையால் அது दोषமன்றென்று திருவுள்ளமல்ல வென்று फलिक्कிறது - ननु श्रीमान् என்கிற शब्दமே भगवानுக்கு அசாধারণநாமதேயமாய் विशेष्यமாகவத்தாயிருக்க नारायणशब्दंமிகுதியன்றோ? एकवाक्यத்தில் विशेष्यपदद्वयத்தான் கூடுமோ? என்ன पूर्वखण्डத்தில் उपायोपयुक्त गुणादि विशेषानुसन्धानार्थமாகவும், उत्तरखण्डத்தில் सर्वविशिष्टं प्राप्यனாகத்தோற்றுகைக்காகவும் नारायणशब्दंவேண்டுகையால் இங்கு श्रीमच्छब्दं विशेषणமாக प्रयोगிக்கையால் மிகுதியன்றென்கிறார். श्रीधर इत्यादियால்...

(சா.சுவா.) पुरुषकाराभावेऽपि रक्षणोन्मुखो भगवान् स्वानतिक्रमणीयपुरुषकारसन्निधाने किमु वक्तव्यमென்று கருத்து - ஆகையாலில் அর্থமும் संप्रदायसिद्धமென்று கருத்து - இங்கு श्रीमच्छब्दं भगवदसाधारण नाममायிருக்கையாலே नारायणशब्दं மிகுதியன்றோ? एकवाक्यத்திலிரண்டு विशेष्य पदप्रयोगमनुचितமன்றோ? उपायत्वोपयुक्त गुणानुसन्धानार्थं नारायण शब्दंவேண்டுகையால் प्रथमनिर्दिष्ट श्रीमच्छब्दं विशेषण மென்னிலானாலும் उत्तरखण्डத்திலே नारायणशब्दं மிகுதியன்றோ? என்று शङ्किத்து उत्तर मनुगिச்செய்கிறார் - श्रीधर इति - இனி नारायणशब्दार्थமெது? திருமन्வாधिकாரத்திலே சொல்லிற்றென்னிலப்போது नारायणशब्दं ...

(சா.பு.) इति समीचीनमेवाकुर्वन्ति वदेदिवेत्यर्थः - प्रारब्ध पापफलतया कृतस्यापि पापस्य लघुदण्डादिहेतुत्वे नासामीचीन्यादिव शब्द प्रयोग इति भावः - श्रीमच्छब्देन श्रियः पतित्वेन नामतया च नारायण एव बोध्य इति नारायणपदवैयर्थ्यशङ्कामनूद्य परिहरन् तस्य पूर्वाधिकारोक्तसकलार्थ-वत्त्वेऽप्युपायत्वोपयुक्ता वात्सल्यादय एवानुसन्धेया इति प्रदर्श्य तेषां स्वरूपमुपयोगप्रकारमप्याह । श्रीधर इत्यादिना । - ...

(சா.வி.) भगवदत्यन्तवल्लभा पद्मालयापि - சிதகு, दोषम् - உரைக்குமேல், उक्तवत्यपि - अपि शब्देन आश्रितविषये दोषं नवदेत्तथा संभावितत्वेऽपीति सूच्यते - என்னடியார், मद्वासा उत्तम प्रकृतिका: - அது செய்யார், पापं न कुर्वन्ति - செய்தாரேல், मध्यमप्रकृतिका: कुर्वन्ति चेत् - நன்று செய்தாரென்பர் போலும், समीचीनमकुर्वन्तित्यङ्गीकुर्वन्त इव क्षमामहे - मृदुप्रकृतीनां प्रायश्चित्तप्रवर्तनेन वा, कठिनप्रकृतीनां लघुशिक्षया वा, अङ्गीकुर्म इत्यर्थः - लक्ष्म्यादिभिराश्रितविषये दोषोपपादनं कृतं चेदपि तादृशदोषोपेक्षण रूपवात्सल्यादि गुणा अतिशयिता विद्यन्त इति भावः । ननु श्रीमच्छब्दस्य सहस्रनामसु भगवन्नामत्वेन पठितत्वात्तत एव विशेष्य प्रतिपत्तौ नारायण शब्दः किमर्थ इत्याशङ्क्य तदुपयोगमाह - श्रीधर इति - ...

(சா.ச.) किं नारायणशब्देनेत्याशङ्क्य तस्य प्रयोजनद्वय प्रदर्शनेन श्रीमच्छब्दस्य विशेष परत्व निर्धारणेन च तां परिहरति । श्रीधर इति । ...

(சா.சं.) குणाதித்யாதி ஸஃதஸ்ச்ஃந்ஃதபர: - சர்வவிஸிஸ்ட்^{ஸாஸா}, நாரபதபரதிபந்ந சர்வவிஸிஸ்ட: | அவயவ ஸக்தி பரஸ்காரேண வா ஸ்ரீமச்ச்ஃதவாச்யபரததயா வா ப்ரதம ஸ்ருத ஸ்ரீமச்ச்ஃதஃநந்நர ஸ்ருத நாராயண பதவிஸேஷணமதிதி ந பௌநஸ்கத்ய மதிதி ஃவா: - அத் பூர்வகூண்ட நாராயணபதவிவஸிதமர்த் தாத் ததரபி ப்ரதானதமதாஃ - இங்^{கூ}தத்^த இதி - நிகரிஸ்புகழாய், நிஸஸமாஃயதிக கல்யாணகுணஸ்சந் - வாஸஸ்த்யாதிநாந் ப்ரபதநஃபகாரகத்வாதிஸயாத் ப்ரதானதமங்^கதா இத்யுக்தி: - ...

மூல். இவற்றில் வாत्ஸல்யமாவது? “दोषो यद्यपि तस्य स्यात्” என்கிறபடியே ஆश्रितனுடைய
 दोषப்பாராதே அஙீகரிக்கக்கூடான இரக்கம்.

(சா.தி.) सर्वज्ञत्वादிகளிப்பாட்டில் அர்த்தம் சிद्धங்கள். आदिशब्दं मार्दवार्जवादि सङ्काहकम्-
 இனியடைவே வாत्ஸல்யாदிகளுடைய स्वरूपத்தையும் शरण्यतोपयुक्तமானமையும் காட்டுகிறார்.
 இவற்றில் வாत्ஸல்யமாவதென்று துடங்கி - दोषोयद्यपीति - तस्य, शरणागतस्यदोषो यद्यपि स्यात्तन्न
 त्यजेयमिति - இரக்கம், स्नेहविशेष: - अस्यगुणस्य प्रयोजनमाह - ...

(சா.சுவ.) ஆனாலிக் குணங்கள் शरण्यतोपयुक्ततया प्रभावतमங்களென்னப்போமோ? வாत्ஸல்யமாவது
 दोषभोग्यत्वமோ? दोषादर्शित्वமோ? आद्ये सर्वमुक्ति प्रसङ्ग: - अन्त्ये सर्वज्ञत्वहानि: - प्रकृतोपयोगाभावश्च
 - स्वामित्वं, क्षेत्रादि स्वत्वप्रतिसंबन्धिकयजमानत्वम् - இது चेतनरक्षणोपसुक्तமோ? सौशील्यं,
 शोभनवृत्तवत्त्वम्. இது आश्रितदुर्वृत्तद्रष्टुस्तद्विषये अनादरावहत्वात्प्रकृतविरुद्धम् - सौलभ्यं, सुखेन लब्धुमर्हतै
 - இது विभुवान् இவனுக்கு குணமன்று - सर्वज्ञत्वं, सर्वविषय ज्ञानवत्त्वम् - இது नित्य मुक्तादौ सर्वपद
 जन्य ज्ञानवति बद्धे चातिप्रसक्तम् - अपराध दर्शित्वं दण्डनोपायवेदित्वरूपतयाश्रितभयावहमाकையாலே
 प्रकृतविरुद्धं च - सत्यसङ्कल्पत्वम्, सत्, जीव: - त्य:, अचेतनम् - सङ्कल्प:, ऐक्यबुद्धि:। चेतनाचेतनैक्य
 बुद्धिमत्त्वं सिद्धान्तविरुद्धं प्रकृतविरुद्धं च - सर्वशक्तित्वं “विष्णुशक्ति: परा प्रोक्ता क्षेत्रज्ञाख्या तथापरा”
 इत्युक्त सर्वशक्तित्वं प्रकृतानुपयुक्तम् - परमकारुणिकत्वं, परदु:ख दु:खित्वं चेन्निर्दु:खत्व श्रुतिविरोध: - पर
 दु:खासहिष्णुत्वं चेतस्य सोपाधिकत्वे लौकिक प्रभुसाधारण्यम्. निरुपाधिकत्वे सर्वमुक्ति प्रसङ्ग: - कृतज्ञत्वं
 च कृतविषय ज्ञानवत्त्वम्. इदं सर्वज्ञस्य न गुण:। कृतघ्न साधारणं च - स्थिरत्वं च, नित्यत्वम्. प्रकृतानुपयुक्तम्
 - परिपूर्णत्वं, सर्वसम्पन्नत्वम्. स्तब्धताहेतुत्वादनुपयुक्तम् - परमोदारत्वं, परमेषूदारत्वम् - अकिञ्चन
 स्यानुपयुक्तम्. उत्कृष्टोदारान्तररहितत्वं चेत्. “उदारास्सर्व एवैते” इति वादिनो न संभवति।
 ஆகையாலிவைகள் प्रकृतोपयुक्तங்களாக अनुसन्धेयங்களென்கிறதெங்ஙனே? என்ன
 இக்குணங்களுடைய स्वरूपोपयोगங்களை அருளிச்செய்கிறார். இவற்றில் इत्यादिना - இரக்கம்,
 स्नेहविशेष: - ...

(சா.வி.) एवं प्राधान्येनानुसन्धेय गुणान्प्रदर्श्य वात्सल्यादीनां स्वरूपमुपयोगं चाह। இவற்றில் இதி -
 दोषोयद्यपीति “मित्र भावेन संप्राप्तं न त्यजेयं कथञ्चन। दोषो यद्यपि तस्य स्यात्सतामेतदगर्हितम्॥” इति
 श्लोक:। मित्रभावेन, मितात् त्रायत इति मित्रम्। शरणं भवेति भावेन, तस्य शरणागतस्य दोषो यद्यपि,
 अग्रे तस्य दोषबुद्धिसम्भवेऽपि - दोषं पारாதे, दोषमगणयित्वैव। இரக்கம், स्नेह:।
 दोषविचारविरोधिस्नेहविशेष इति यावत् - एतेन दोषभोग्यत्वं निरस्तम् - दोषाणां भोग्यत्वे सर्वदा
 अपराधानामेव कर्तव्यत्व प्रसङ्गत्। - ...

(சா.ச.) तेषां स्वरूपं तत्साध्यानुपकारांश्च क्रमेणाह। இவற்றில் इत्यादिना - இரக்கம், प्रीतिविशेष: -

(சா.வி) अस्योपयोगमाह - दोषங்களை इति । अकलाமைக்கு, अनिवारणस्य । உறுப்பாம், ज्ञापकं भवति - தன் பேறாக, स्वपुरुषार्थत्वेन - रक्षிக்கும், रक्षेत् - என்கிற தேற்றத்துக்கு, इति धैर्यस्य - सर्वाधिकनायம் வைத்து, सर्वाधिकस्सन् स्थित्वा - தண்ணியரான, अतिनीचैः - महतो मन्दैस्सह नीरन्द्रेणसंश्लेषस्वभावस्सौशील्यमित्यर्थः - அம்மானாழிப்பிரானவனெவ்விடத்தான் யானா ரென்றகலாதே । ஆழிப்பிரான், चक्रधर उपकारकः - अस्मान्, स्वामी - ईश्वरः எவ்விடத்தான், स्वयं क यान्, अहम्, आर्, अत्यन्ताप्रसिद्धोऽहम् । கிட்டநிலமல்லாத, ध्यातुमत्यन्तदूरम् - தன்னை, स्वात्मानम् - பண்ணுகை, सकलमनुजनयनविषयीभूतत्वेन करणम् ।

(சா.சं) ஏற்றம் (தேற்றம் ?!) अध्यवसाय:-आत्मवत्तया,धीरतया ॥ -

இயாதிகளிற்படியே ஁ாவ஁஁் பார்க்குமத்தனையாழிய ஁ற்று ஁ாமி஁ும்பச்சையில் வரிசை பாரா஁னன்று வல்ல கி஁்஁ிகாரத்திலே முயலுகைக்குறுப்பா஁ - ஁ர஁ோடாரத்வ஁ாவது? ஁பாயலா஁வமு஁, ஁பேய஁ரவமு஁, ஁பா஁ர஁கர்஁மு஁ பாராதே ஁ர்஁்வடா஁ பண்ணியு஁, ஁ா஁ ஁ெய்தது ஁ோரா஁ென்றிருக்கும் வடா஁யுதே - இது ஁஁ி஁ா஁்டா஁ிகளை஁஁ோலே ஁஁ா஁்கார் பண்ணியு஁ ஁஁ு஁஁ி஁ர்஁஁஁஁஁஁ ஁ர஁஁ுரூ஁ர்஁த்தை ஁஁ெ஁ிக்஁ை஁்குறுப்பா஁. -

(சா.ஸ்வா) வரிசை, கௌரவம் - ததிகாண்டாதிதி - ததிகாண்ட - இதி கசித்திரோப: யதூத்தியா சுவகூகாத்தம்
கூஷ்ணம் நிர்லூத்ய சுவததிகாண்டசியாபி மோக்ஷம் தாரித்திதவாந் - ஆததிசத்தின தண்டாகர்ணதூவகூறணம் -
தூவசுவமாதுமோக்ஷம்தாரித்திதவாந் - தண்டாகர்ணசுவானுஜச்ய மோக்ஷம் தாரித்திதவானிதி துராணதரிசுதூதம் । தூதாத்தகாரம்,
தலாத்தகார: இத்தத்தியிதலையே தரிதானத்தமங்கலாகிதில் -

(सा.प्र) बल्लकुन्नि, अनुकूलव्यापारः। भावमित्यादि - आदरमेव पश्येत्तु क्रियान्यूनधिकभावमिति स्वशक्ये प्रपत्युपयुक्तं भवेदित्यर्थः - सर्वस्वेत्यादि। “ऐश्वर्यमक्षरगतिं परमं पदं वा, कस्मैचिदब्जलिभरं वहते वितीर्य।-

(சா.வி) நிலையுடைமை, स्थितिமत्वம் - விலக்கிலும், நிவாரயத்வபி। நம்மை, अस्मान् - விடான், न त्यजति - நம்புகைக்கு, विश्वासस्य। भावसंबन्धं பார்க்குமத்தனையொழிய, भक्तिमात्रमेव पश्यतद्विहाय - மற்றும், अधिकम् । நாமிடும் பச்சையில், वयमुपहारं समर्पयामश्चेत् - வாசிபாரான், तस्मिन् तारतम्यं न पश्यति। क्रियागौरवं नापेक्षते - ஆர்வியேஷமேவாபேக்ஷத இத்யர்: - வல்ல கிஷ்திகாரத்திலே, स्वशक्यकिञ्चित्कैङ्कर्येऽपि। முயலுகைக்கு, प्रवेशस्य । நாம் சேய்தது, अस्मत्कृतम् । போராது, न पर्याप्तम्-ஹாட்கார் பண்ணி, बलात्कारं कृत्वा - பகவதி ஸ்ரீகृஷ்ணே ஸூஹா஑தே கேநசித்ரோபேந சுவசன்஑ி दधिभाण्डस्य मोक्षः प्रार्थितः। ध्रुवेण स्वमातृमोक्षः प्रार्थितः - ஑ண்டாகர்ணேந சுவானுஜச்ய மோக்ஷ: प्रार्थितः। तद्वत्स्वानुबन्धिनामपि पुरुषार्थं प्रार्थयितुं तदीय वदान्यत्वमुपयोगीति भावः। -

[illegible]

மூ - இப்படி மற்றும் ஶரண்யதேக்கு உபயுக்தமான குணங்களையும், அவற்றினுடைய உபயோகவிசேஷங்களையும் இங்கே அநுசந்தித்துக்கொள்வது -

(சா.தி) குணங்களையும், மார்த்வார்த்தாதிக்களையும் உபயோகவிசேஷ, தத்கார்யப்ரயோஜனவிசேஷங்களையுமென்கை - இப்ப்ரஸங்கத்திலே உத்தரஶ்ரண்தநாராயண ஶத்த்தில் ப்ராஶான்யேன அநுசந்திக்கும் குணங்களைக் காட்டுகிறார் -

(சா.ஸ்வ) ஶ்ரீபாஷ்யகாரர் த்வயவிரணமான கத்யத்திலே விர்யதேஜ: ப்ரஶுதிகளான குணங்களைச் சொல்லக் கூடுமோ? ஶரண்யதோபயுக்தத்வாச்சுத்தனூக்கத்யுத்களும் அநுசந்தையங்களென்றிலதுகள் எங்கே அநுசந்தையங்கள்? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி மற்றும் இதி இங்கே, நாராயணபதத்திலே, ஆனாலும் ப்ரவ்ரணத்திலே ஶரண்யதோபயுக்ததயாகதிபயகுணம் அநுசந்தையமானாலும் உத்தரஶ்ரண்தத்தில் சர்வவிசிஷ்டன் அநுபாவ்யனாகையாலே க்ருத்ச்நகுணங்களும் அநுசந்தையங்களாக ப்ரஸங்க்யாதோ? அநுதானதசையில் ப்லததானுபாவ்யக்ருத்ச்நானுசந்தானமசக்யமாகையாலே ப்ராப்யத்வோபயுக்தப்ரதானதமகதிபயகுணங்களே யெங்கும் அநுசந்தையங்களென்னிலந்த குணமெது? ஶேஷித்வமென்னிலது அநுபவரூபப்ராபிக்கு அநுபயுக்தமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) அஸ்மே ந கிச்சிதூசிதம் க்ருதம்” இத்யவஸ்திதிரித்யர்: - இப்படி மற்றும் இத்யாதி - அநுதாஸ்யம் நாம? அஸ்திரிதவிஷயே க்ரூர்யாபாவ: - இதமாஸ்த்ரணானந்தர் ப்ராரப்தபாதகாதிவஸாத்பாதகாதிசம்பவேஶி நரகாதிபு ந பாதயேதிதி விசம்ஶோபயுக்தமித்யர்: - அவசரப்ரதீக்தத்வமாஸ்த்ரணே ப்ரவ்ருத்யுத்கத்யோபயுக்தமித்யாநுசந்தையமிதி பாவ: - एवं ப்ரவ்ரணத்தஸ்த நாராயணஸத்யத்யர்முக்தவா உத்தரஶ்ரண்தஸ்தநாராயணஸத்யேன “சம்ஶூதிம் ச விநாஸம் ச” இதி ஶ்ருதிவ்யாஶ்யானே ப்ரஹ்மவித்யாஶ்ரத்வெனோக்தம் சமஸ்தப்ரதிபந்தகநிவ்ருத்திப்ரவ்ருகநிஶிலகுணவிசிஷ்டப்ரஹ்மானுபவானுசந்தானம் ப்ரந்யாஸஸ்யாபி ப்ரஹ்மவித்யாத்வாவிசேஷாத்ரத்வென கிம் விதீயத இதி ஶங்க்யா “ப்ரபதே: கிச்சித்யேவம் பராபேகா ந வித்யதே” இத்யாநானுகுண்யாத்ர பஞ்சகாதிரித்யஸ்ய கஸ்யானபேகணானாஶ்ரம் பூத்யதே - கிந்தூபாயஸாத்யப்லவிசேஷ-ஸ்வரூபம் ததநுகுணவிசேஷாஸ்த்ர பூத்யந்தே இத்யபிப்ரயந்நாஶ் -

(சா.வி) இப்படி மற்றும் இத்யாதிநா - அநுதாஸ்யமவசரப்ரதீக்தத்வமித்யாதயோ குணா விவகிதா:। அநுதாஸ்யம் க்ரூர்யாபாவ: - இதம் ச ப்ராரப்தவஸாத்பாதகசம்பவேஶி நரகே ந பாதயேதிதி விஸவாஸஸ்யோபயோகி- அவசரப்ரதீக்தத்வம் சஶஸாஸ்த்ரயிதும் சோபயோகித்யாநுசந்தையம்- ப்ரவ்ருத்தரஶ்ரண்தயோநாராயணஸத்யோபாதினே நாராயணஸத்யாஸங்க்யேய-கல்யாணகுண விசிஷ்ட வாககத்வென ச தஶரவீஸ்வானராதி வித்யாஸூபாயானுதானவெலாயா ததத்ப்ரகரணவ்யவஸ்தித குணவிசிஷ்டானுசந்தானம் ப்லததாஸாயா சமஸ்தகுணவிஶூதிவிசிஷ்டானுபவோ யதா தத்விதஶாபி ப்லததாஸாயா நிஶிலகுணவிசிஷ்டானுபவோ பவிதேத்யுபாயததாஸாயா ப்லததானுபாவ்யநிஶிலகுணவிஶூதிவிசிஷ்டானுசந்தானம் கார்யமிதி ப்ரமஸ்யாத்ரதாரணாய உத்தரஶ்ரண்தஸ்த நாராயணஸத்யஸ்ய ஸ்வாமித்வநிரதிஸய ப்ரஶ்யத்வாதௌ தாத்பர்யம்। நது நிஶிலகுணவிஶூதி விசிஷ்டத்வானுசந்தானே “ப்ரபதே:க்சித்யேவம் பராபேகா ந வித்யதே” இத்யுத்தவாதியபிப்ரெத்யாஶ் -

(சா.ஸம்) மற்றும் இதி - கத்யே “ஜ்நானபலீஸ்வரேத்யாதி குணௌகமஶார்ப்லவே” இத்யந்தேனோக்தேஸு ஸ்தோத்ரே “வஸீவதான்ய:” இத்யுத்தேஸு ச குணேஸ்வத்ர கண்தோக்தகுணவ்யதிரித்யகுணானித்யர்: - அத்யோத்தர ஶ்ரண்தஸ்தநாராயணபதே அநுசந்தையாகாரப்ரதானதமானு விவிநக்தி -

மூ - ஁பாபாநுபானதசுயிலவ்வோ விதிகளுக்கடைத்த கதிபயகுணவிசிப்டன் ஁நுசந்஁யனாபு
பாசிதசுயிலு் சமஸ்தகுணவிபூதிவிசிப்டன் ஁நுபாவ்யனாநாலு் இங்கு ஁த்தர஁ப்டத்தில் நாராயண
சப்தத்துக்கு ஁வரூபகூதமாயு், குணகூதமாயு், வரூம் கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ் த்திலே நோக்காநபடியாலே
஁துக்கு ஁பயுக்த ஁ங்களாந ஁பிதவநிரதிசயபுுய்வாதிடகள் ப்ர஁நாதம஁ங்கள் - இங்கு
ச஁ந்஁தவிசுபாதிமுக்ததாலே ஁நாகூல்யச஁கல்பமும், ப்ராதிகூல்யவ்ரஜநமும்” ஁ூசிதமானபடி
஁஁காராந்ரத்திலே ஁சாந்஁னோம்.

(சா.தி) ஁பாபாநுபானேத்யாதிபால் - ஁வ்வோ விதிகளுக்கு, த஁ரவைவாநராஷாண்டிலுபூமவித்யாதிடளுக்கு.
஁டைத்த, விதித்த - மூக்ததசுயிலு் சமஸ்தகுணவிபூதிவிசிப்டன் ஁நுபாவ்யனாம். ஁ப்படியே இங்கும
஁பேய தசுயிலு் சமஸ்தகுணவிபூதிவிசிப்டன் ஁நுபாவ்யனாநாலு். ஁வரூபகூத, ஁வரூபயுக்தம் -
஁துக்கு, ஁ந்த கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ் த்துக்கு. ஁வரூபகூதத்துக்கு ஁பிதவம் - குணகூதத்துக்கு புுய்வம் ।
஁ாதிசப்தத்தால் திவ்யவிப்ர஁ாதிடகள் காட்டப்படுகிறது. இப்பதத்தில் ஁நாகூல்யச஁஁ல்பாதிடகள்
஁ூசிதமானபடி கீழே காட்டினோமென்கிறார். இங்கே ச஁ந்஁தவாதிபால் -ச஁ந்஁தவிசுப:,
஁வ்வாமிபாவ: - ஁ாதிசப்தெநசர்வசுரீரவ்ாதி கு஁தே - தத்ப்ரதிபாநதவாா ஁ன்கை -

(சா.வா) ஁பாபாநுபானதசுயிலு் இதி. ப்ர஁நாதம஁ங்கள் இதி - ஁நுசந்஁ய஁ங்கள் இதி ஁ப: - கைடூய்ப்ரதி
஁பிதவமும் ஁நுபவஸ்ய புுய்வம் ஁பயுக்தமென்கை - ஁ாதிசப்தெந திவ்யம஁஁லவிப்ர஁ாதி ச஁஁஁: -
இப்படி ப்ரவ்஁ப்டஸ்தநாராயணபதத்திலே இக்குணு் விவ஁ிதமாகில் மந்ரத்திலே ஁நாகூல்யாதிவாசகசப்த
மில்லாமையாலே ப்ரவ்஁ப்டஸ்தநாராயணபதத்திலே ஁நாகூல்யச஁஁ல்பமும் ப்ராதிகூல்யவ்ரஜநமும்
சி஁஁க்கிறதென்று ப்ரிகரவிபாா஁காரோக்து் விரூபியாதோ? ஁ன்னவருளிச்செய்கிறார். இங்கு
இதி - இங்கு, ஁ரீமந்நாராயணபதத்திலே - வாசகசப்தாபாவே஁பி ஁ரீசப்த நாராயண சப்தாபி஁ித வ்வாமிதவ்
தாஸ்தவ், ச஁ந்஁தநாநாகூல்யாதிடமர்தாி ஁ூசிதமாகிறதென்று கருத்து -

(சா.ப்ர) ஁பாபாநுபானேத்யாதி - கா஁பூரீயமா஁ுயாதிபுுய்வாதித்யாதி சப்தார்த: । ஁வ் ஁ரீம஁஁ப்த
நாராயணசப்தயூரர்த்யு்முக்தவா ததர்த்யு்மூதபுரூபகாரச஁ந்஁தகுணரூபார்தாதிதவ்ாநாகூல்ய ச஁஁ல்பப்ராதிகூல்ய
வ்ரஜநயூரப்யநுசந்஁தவ்தர்சயந் “ந வா஁ரம் ப்ரதம் பதம்” இத்யா஁ாநுகுப்யெந சமஸ்தபதத்வ் வா,
புராணபகவ஁஁சாா஁ாநுகுப்யா஁வ்யஸ்தபதத்வ் வெத்யா஁ । இங்கு ச஁ந்஁தேத்யாதிநா । -

(சா.வி) ஁பாபாநுபானதசுயிலு் இதி. ஁டைத்த, வி஁ிதை: - ஁வரூபகூதமாயு், ஁பிதவ஁வரூபயுக்த
கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ் - ததா; குணகூத, நிரதிசயபுுய்வமா஁ுய் கா஁பூரீயாதி ப்ரயுக்தே ச கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்
இத்யர்த: - ஁துக்கு, தத்கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்விரூபிநிவ்ர்தி ப்ரவ்஁கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்ப்ரதிபாநாய
வ்வாமிதவ்நிரதிசயபுுய்வாதிடக ப்ரதிபாநதயத்யுத்தர஁ப்டே நாராயணசப்த இதி பாவ: - ப்ர஁நாதம஁ங்கள் இதி ।
கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ் ஁நாநார்த்யு்மிதி பாவ: । -

(சா.ச) ஁பாபேதி - ஁ுநாலு் இத்யந்நெந ஁பாசிதேத்யுத்ததத்குந்யாயநி஁்஁ஸூசித:- ஁வரூபேதி- கி஁஁ரஸ்ய
஁வரூபகூதததா ச குணகூதததா ச பாவி யத்கைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்: - ஁துக்கு, ஁பயவிதகைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்
- ஁பிதவ் ஁வரூபகூதகைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்஁பயுக்தம். நிரதிசயபுுய்வம் குணகூதகைடூய்ப்ரதிச஁ந்஁தவ்: -

(சா.சं) அதிகாரान्तरமிதீஹ - પરિકர்விભાગாધિકાર ઉક્ત: - તત્ર વિશિષ્યનાના સ્વામિયைக் காட்டுகிற શબ્દங்கள் ઔચિત્યத்தாலே அவன் திறத்தில் પ્રાપ્તமான અભિமானுவર્તનસङ्કલ્પத்தை પ્રகாசிப்பிக்கிறன”

इत्येतदुभयमपि क्रोडीकृत्य ह्युक्तमिति भावः। अथ चरणशब्दं व्याख्यातुं श्रीमच्छब्दस्य नारायणपदेन समस्तत्व व्यस्तत्वपक्षभेदं व्यस्तत्वपक्षे शरण्यविषय संबुद्ध्यन्तानेकपदप्रयोगस्य बहुप्रमाणसंप्रदायसद्भावं वाचकपदवैषम्येऽपि पदद्वयोपस्थापितविशेषणविशेष्ययोर्विशेषणविशेष्यभावेनोपस्थापनस्य पदद्वयेऽपि तुल्यतां चाह -

இவ்விடத்தில் இत्यादिना तुल्यताया उदाहरणमुखेन दृढीकरणाभिप्रायेणाह । -

மூ - டிவ்யாத்ம் ஸ்வரூபத்திலும் கீழ்ச்சொன்ன குணாடிகளிலும் தெளிவில்லாதார்க்கும், शुद्धसत्त्वद्रव्य-
மயமாய், ஸ்வவிஷயஜ்ஞானத்தாலே ஜ்ஞானசங்கோசத்துக்கு நிவர்த்தகமாய், பரத்வசௌலப்யவ்யञ்ஜகமான
டிவ்யமஜ்ஞலவிஐ்ரஹமே இலக்காம். இப்ப்ராஹ்மந்யத்தைப் பற்றி गद्यத்தில் குணங்களுக்கு முன்னே
டிவ்யமஜ்ஞலவிஐ்ரஹத்தையருளிச்செய்தார் -

(சா.தி) ஜாதவ்யங்களிரண்டும் ப்ராஹ்மமாகையால் - அவஸ்யஜாதவ்யதே சித்திக்கைக்காக ஸ்வரூபகுணாடி
களிற் காட்டில் டிவ்யவிஐ்ரஹத்தினேற்றத்தைச் சொல்லத்துடங்குகிறார் - டிவ்யாத்ம்ஸ்வரூபத்திலும்
இத்யாடி “सत्यं ज्ञान मनन्तं ब्रह्म” என்று சொல்லப்பட்ட டிவ்யாத்ம்ஸ்வரூபத்திலும் நாராயணசப்தத்தில்
சொன்ன குணவிஹ்யாடிகளிலும், சம்யக்ஜ்ஞானமில்லாதார்க்கும் இத்திவ்யவிஐ்ரஹமே மனோகோசமாய்
உஜ்ஜீவனத்துக்கு நிமித்தமாமென்றபடி - இத்திவ்யவிஐ்ரஹத்தை விசேஷிக்கிறார். शुद्धसत्त्वद्रव्यमयमாய்
இத்யாடியால் - ஜ்ஞானசங்கோசத்துக்கு நிவர்த்தகமாய், ஸ்வஜ்ஞானத்தால் ப்ரஹ்மஸ்வரூபகுணாடிஜ்ஞானத்தை
யுண்டாக்கும்தாய் என்கை - பரத்வசௌலப்யவ்யञ்ஜகமாக, அபிஐ்ரப்ரதானாடிகளால் பரத்வ -

(சா.ஸா) “सत्यं ज्ञानमनन्तम्” இத்யாடி ப்ரகாரேண விஐ்ரஹாட்யந்தரஜ்ஞ டிவ்யாத்ம்ஸ்வரூப குணங்களை
விட்டு விஐ்ரஹத்துக்கு ப்ராஹ்மதமதயாஜாதவ்யத்வமெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார் -
டிவ்யாத்ம்ஸ்வரூபத்திலும் இதி । ஆனாலும், டிவ்யமஜ்ஞலவிஐ்ரஹமில்லக்கானாலும் தம்: ப்ரஹ்மப்ராக்ரீததேவதான்தர
விஐ்ரஹம் போலே அஜ்ஞானவர்த்தகமாகில் விரு஢்மமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஸ்வவிஷயேதி।
तत्र हेतुमाह - शुद्धसत्त्वेति । ஆனாலும் பாஷ்யாடிகளிலே “तस्मिन्यदन्तस्तदन्वेष्टव्यम्” என்று
குணங்களை ப்ராஹ்மஜ்ஞானவ்யங்களாகவருளிச்செய்ய ததிரு஢்மமாகச் சொல்லப்போமோ?
என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்ப்ராஹ்மந்யத்தைப்பற்ற இதி । -

(சா.ப்ர) ननु चरणशब्दस्य विग्रहोपलक्षकत्वे द्विवचनान्वयः कथमिति चेदित्थम्।
चरणशब्दोपलक्षितविग्रहविशिष्टस्य भगवत उपायत्वेऽप्यजहल्लक्षणया चरणयोरप्युपायान्तर्गततया
तदेकदेशत्वाच्चक्षुरादिना चरण मात्रविषयीकरणे लाघवाख्य सौकर्यातिशयेन पादपादुकापरिग्रहान्यायेन
कृपोत्तम्भकत्वातिशयेन चोपायतया वरणीयत्वे चरणयोः प्राधान्यात् सविशेषणे हीति न्याये-“ब्रह्मदाशाः-
ज्योतींषि विष्णुः” इत्यादिगत बहुत्ववद्विशिष्टैकदेशेऽपि प्रत्ययार्थान्वयोपपत्तेश्चरणयोरिव द्वित्वान्वय इति
भावः-विग्रहप्राधान्य निदानं भाष्यकारसम्मतश्चाह - इत्तं दिव्यात्म स्वरूपத்திலும் இத்யாடி -
விஹ்யாடி குணாதித்யாடிசப்தாதி: - சந்தர்ஷ்நாடகஸ்தாஹ புஸாஸம்மூ஢்ஹேதஸாம் । -

(சா.வி) “सत्यं ज्ञानमनन्तं ब्रह्म” इत्युक्तदिव्यात्मस्वरूपेनारாயणशब्दोक्त गुणविभूत्यादिषु च
सम्यक्ज्ञानरहितानामपि दिव्यविग्रहस्य मनोगोचरतया उज्जीवनं संभवतीत्यभिप्रेत्याह-दिव्यात्मस्वरूपத்திலும் இதி ।
ஜ்ஞானசங்கோசத்துக்கு நிவர்த்தகமாய் இதி । “सन्दर्शनादकस्माच्च पुंसां सम्मूढचेतसाम्। कुवासनाकुबुद्धिश्च
कुतर्कश्च कुनिश्चयः॥ कुहेतुश्चकुभावश्च नास्तिकत्वं लयं व्रजेत्॥” இத்யாடி ப்ரமாணாடிதி ஹவ: ।
பரத்வசௌலப்யேதி-அபேக்ஷிதார்த்தப்ரதானேன பரத்வம் மனுகனயனவிஷயதயா சௌலப்யம் ச வ்யஜ்ஜிதமிதி ஹவ: -
இலக்காம், லக்ஷ்யம் ஹவேத் - ஏதேன டிவ்யாத்ம்ஸ்வரூபாபேக்ஷயா -

(சா.ச) विग्रहप्राधान्याभिधानफलितं प्रयोजनमाह - दिव्येति - இப்ப்ராஹ்மந்யத்தைப்பற்ற இதி -
ஸ்வரூபாஹ்வலம்வநாஹிகாரிணாமபி விஐ்ரஹே ஸுஹாஸ்ரயத்வலக்ஷணம் ப்ராஹ்மந்யமஹிப்ரேத்யேத்யர்த்த: -

(सा.सं) विग्रहप्राधान्यमेव यामुनाचार्योक्तिं परकालवृत्तान्ताभ्यामप्याह - दिव्येति - ஊற்றும், प्रतिपत्तिविशेषः - देहात्मेति। दिव्यविग्रह एव दिव्यात्मस्वरूपमिति वादिन इत्यर्थः - पापनिवर्तकत्वरूपं शुभत्वम्। उपायभूतज्ञानालम्बनत्वरूपमाश्रयत्वं च दिव्यमङ्गलविग्रहस्यैवेति प्रमाणोपपत्तिभ्यां निर्धारयति। -

மூ - சன்சாரபந்தரஹிதமான பரிசுதீயாத்த்மஸ்வரூபத்துக்கு சன்சரிக்கைக்கு சஹகாரியோக்யதீயில்லையே யாகிலும், பரதந்ந்ரதீயனதீயாலே சன்சரிக்கைக்கு ச்வரூபயோக்யவஸ்துவாகையாலேயதுக்கு ஹேயப்ரத்யநீகத்வரூப ஸுபத்வமுதில்லை. ஆஸ்ரயத்வமுதில்லை - முக்தருடைய வி஑்ரஹபரி஑்ரஹதஸீயிலும் நித்யவி஑்ரஹரான நித்யார்க்கும் ஆஸ்ரயத்வமுண்டேயாகிலும் சன்சாரநிவர்தநக்யமான ஸுபத்வமுதில்லை - ஆகையால் திவ்யமஜ்ஜல வி஑்ரஹத்துக்கே முமுக்ஷுபயுக்தமான ஸுபத்வமும் ஆஸ்ரயத்வமுமுள்ளது - “பராபர சு஑்ர஑்ரஹ் ப்ரேமபுதப்ரஸாவகம் ।
ஸ்வரூபாத்த்வாமிநு ரூபமுபாடேயதம் விது: ॥ ”

(சா.தீ) முக்தாத்த்மஸ்வரூபத்துக்கு ஁பயமுதில்லையென்கிறார். சன்சாரபந்தரேயாதி - சன்சரிக்கைக்கு சஹகாரியோக்யதீ கர்மவஸ்யத்வம் - அதுக்கு பரிசுதீயாத்த்மஸ்வரூபத்துக்கு. நித்யவி஑்ரஹரானயென்கையால் நித்யார்க்கு அவி஑்ரஹதஸீயில்லையென்று சூதீயதம் - ஸுபத்வமாஸ்ரயத்வமிரண்டும் திவ்யவி஑்ரஹத்துக்கே என்று நிகமிக்கிறார் - ஆகையால் இதி - ஁காரீயத்தை காரிகீயால் சஜ்ஜஹிக்கிறார் பராபரேதி - பரீ:, ப்ரஹ்மாதிபி: அவரீ:, மனுஷ்யாதிபி:சு. சு஑்ரேந தக்சுரீய்ரஹம் - ப்ரேமேதி. ச்வஸ்மிந் ச்வவிசிஷ்டே ப்ரகவதி த. ப்ரேம்ண:, பக்தீ:। புதஸ்ய துத்பாடகம்। இத் பததூய் ஹேதுரீயம் - ஑்ர஑்ரஹ்வாடாஸ்ரய:, ப்ராபகத்வாத்தூப இத்யரீய:। ச்வாமிந:, ப்ரகவத: - திவ்யாத்த்மஸ்வரூபாதிபி - ரூபம் திவ்யவி஑்ரஹம் ஁பாடேயதமமதி விதுரதி - ஁நுஸ்தானரூபதூயத்தில் புலாலே விதாயகமான தரமஸுலுக்கத்திலும் -

(சா.சுவா) என்று விதலித்தூ க்ரமேநுதரமருளிச்செய்கிறார். சன்சாரபந்தரஹிதமான இதி. ஹேயேதி - சன்சாரநிவர்தநக்யமான ச்வதஸித்தூஹேய ப்ரத்யநீகத்வமென்கை - ஆனாலும் “நித்யு வந்யு ந தானித்ய: கர்மவஸ்யு முமுக்ஷுபி:” என்று நித்யமுக்தாருக்கு ப்ரணாமத்யானாதிக்கள் சூலல்லுகிறது விருதித்யாதூ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் இதி - நித்யமுக்தயு: பாபநிவர்தகத்வத்யானலக்யத்வங்க்ரளிருந்தாலும் - முமுக்ஷுபயுக்த ஸுபாஸ்ரயத்வமுதில்லையென்று கருத்து. ஆனாலும் நிராலம்தனயுரநிஸ்தனுக்கு திவ்யாத்த்மஸ்வரூபமிரண்டு ஆகாரயுக்தமாகையால் வி஑்ரஹத்துக்கே ஁சாதாரணமென்கை கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - பராபரேதி - பரே, ப்ரஹ்மாடய:। அவரே, ஁ஸ்மதாடய: ஁ரூருக்சவ: - ஁பயுரபி சு஑்ர஑்ரஹம் - ததா த சர்வசு஑்ர஑்ரஹ்வத்வமாஸ்ரயத்வம் வி஑்ரஹாசாதாரணமென்று கருத்து - ப்ரேம்ண:, புதஸ்ய த பக்திரூபபுதஸ்ய வா வர்தகம்। -

(சா.ப்ர) மர்திவி஑்ரஹே தர்ஸயந் பரவ்யூஹவிபவாந்ரீயாமி வி஑்ரஹாணாமபி ததஸ்தீயத்யாஹ - பராபரேத்யாதிநா - பரே, நித்யசூரிப்ரபூதய: - அவரே, ஁ஸ்மதாடய:। -

(சா.வி) சன்சாரபந்தரேதி - ஁தமரீய காரிகயா சஜ்ஜஹாதி - பரேதி - பரே, ப்ரஹ்மாடய: - அவரே, மனுஷ்யாடய: - சு஑்ர஑்ரஹம், சு஑்ரேந தக்சுரீய்ரஹம் - ப்ரேம்ண:, புதஸ்ய, ஑்ரானஸ்ய த - ப்ரஸாதகம், ஑னகம்। ச்வாமிநு ரூபம், திவ்யவி஑்ரஹ: ச்வரூபாத், ஑்ரானாநந்தாதிருபாத் - ததபேக்யா ஁பாடேயதமம், ஁திஸயேநுபாடேயம் விது:। ததஜ்நா இதி ஸேப:। -

(சா.சன்) தாயயா சஜ்ஜஹாதி - பரேதி - பரீ:, சனகாதிபி:। ஁பரீ:, ஁ஸ்மதாதிபி:। ப்ரேம, பக்தி: - புத:, விஸதஜ்நான - தயு:ப்ரஸாவகம், ஑னகம்। ஁பாயதமத்வதூ ஹேது - ஁ததேவ தரமஸுலுக்கமு஑்ரேந த தூதயதி। -

மூ - ஶ்ரணாஶதரிவரிதாயகவாக்யத்திலும் “மாமெக ஶ்ரணம் த்ரஜ” ஂன்று விஶ்ரஶ விஶிஷ்டன் இலக்காய் தோற்றிணான். இத்திவ்யவிஶ்ரஶம் ஶ்ரவ்யூஶாயவஸ்தாபஶ்ககத்திலும் ஶுமாஶ்ரயமென்னுமிடம் ஶாஸ்த்ரிஸித்தம் - “சித்தாலம்ஶனசௌக்யக்ருபுத்தம்ஶக(ந)தாதிஶி:।

(ஸா.தி) ஶ்ரணாஶதரிக்கு விஶ்ரஶவிஶிஷ்டவிஷயத்வம் ஶுஶமமென்கிறார் - ஶ்ரணாஶதரிதி - இதரஸஜாதிதயமாஶகத் தோற்றுகிற விஶ்வாதிஶகளுக்கு ஶாபம் ஶ்ரதி ஂன்றபடி ஶுஶத்வம் கூடுமோ? ஂன்ன ஶ்ரத்வாஶ்வஸ்தாபஶ்ககத்திலும் திவ்யவிஶ்ரஶம் ஶுமாஶ்ரயமென்று ஶ்ரஶவஶ்ஶஸ்த்ரிஸித்தமென்கிறார். இத்திவ்யவிஶ்ரஶஶித்யாதி - இப்படியானால் விஶ்ரஶத்தைச் ஶால்லவேண்டினாலும் ஶ்ரணஶத்வ ஶ்ரயுஶகத்துக்கு ஶேதுவெதென்ன காட்டுகிறார். சித்தாலம்ஶனேதி। சித்தாலம்ஶனே சௌக்யஶஸ்தி - விஶ்ரஶாஶேஶயா லஶுத்வாத் - தஸ்தாத் க்ருபுத்தம்ஶகத்வாஶ் -

(ஸா.ஸ்வா) ஶாபஶயத்வாதி। ததா ச ஶுஶத்வமேயென்று கருத்து - ஶ்வரூபாத்ஸ்வாமினரூஶமுஶாதிதயதமமென்று கருத்து. ஆனாலும் த்வம் ஶ்ரமஶலுஶாதிவிஶிதஶ்ரணாஶத்யநுஶ்ரணகரணமந்ரமாஶகயால் அங்கே “மாமெக” ஂன்று விஶ்ரஶாதிஶ்ரஶததயா ஂகனாக ஶ்ரண்யன் தோற்றாநித்ரகவிங்கு தத்ரிஶ்ரஶமாக விஶ்ரஶவிஶ்ரஶ பண்ணப் ஶோமோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். ஶ்ரணாஶதரிவரிதாயகவாக்யத்திலும் இதரி। ஂகஶத்வம் ஶுணவிஶ்ரஶாதி-நிஷேஶகமன்ஶென்று கருத்து - ஆனாலும் விஶ்ரஶவிஶிஷ்டனிலக்காகத் தோற்றிணானென்கிறது கூடுமோ ஶ்ரமூர்திதயிலேயன்ஶோ ஶுமாஶ்ரயத்வமுள்ளது? ஶ்ரகூரிதமண்டலத்திலேயிருக்கிற க்ருணரூபத்தில் கூடாதே? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார் - இத்திவ்யவிஶ்ரஶஶிதரி। ஶாஸ்த்ரிதி - “ஶ்ரகூரிதம் ஶ்வாஶிஷ்ரய” இத்யாதி ஶாஸ்த்ரிஸித்த மென்கை - ஆனாலுமிங்கு திவ்யமஶ்ரஶ விஶ்ரஶத்தில் ஶாண்யாஶ்வயவங்கனிருக்க ஶாத்த்வாஶிதானமுஶேநேவ விஶ்ரஶமநுஸந்ஶேயமென்று நிர்ஶந்ஶ முண்டோ? திவ்யாத்மஸ்வரூபஶதரிஶாத்த்வத்தை ஶ்ரணங்கனிலே அநுஸந்ஶித்தால் த்ரிஷ்டிவித்யுமாஶாதோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார் - சித்தாலம்ஶனேதி - க்ருபுத்தம்ஶனதா அாதிர்யேஶா தானி க்ருபுத்தம்ஶனதாதினி - சித்தாலம்ஶனசௌக்யம் ச க்ருபுத்தம்ஶனதாதினி சேதி த்ரிந்ஶ:। -

(ஸா.ஶ்ர) ஶாஸ்த்ரிஸித்தஶிதரி - “தேவரி வௌகூணதாந:” அஸ்தித்வத்யாஶ்ய “த்யாதவ்யரி நித்யலுஶஸ்தரி ஶுத்தி ஶுத்திஶலஶ்ரத:। ததாஶி ஶுரூஶாகாரரி ஶக்தானாம் த்வம் ஶ்ரகாஸனே।। யுரினாமதிஶாரஸ்த்யாதிஶஸ்திந் ஶூத்யே ஶயே। ஶுரூபாம் ஶ்ரதிமாம் விஷ்ணு: ஶ்ரஶந்நவதனேஶணாம்।।” இத்யாதி ஶாஸ்த்ரிஸித்தஶித்யர்த:। விஶ்ரஶஸ்த்யாஶ்ரயணரித்யை ஶ்ரணாவித்யைகதேஶ்ரஶ்ரணமநுசிதரித்யத்ரிதத்ரர் ஶலுஶேன ஶஜ்ஜஶ்ய தம் வ்யாஶே। சித்தாலம்ஶனேத்யாதினா। -

(ஸா.வி) இலக்காய், லக்ஷயஶூதஸ்த்ரிந். நநு விஶ்ரஶஸ்த்யாஶ்ரயத்யை விஶ்ரஶ ஶதம் விஶாயததவயவவாஶக ஶ்ரணஶத்வஶாதினே கரி ஶேதுரித்யை அஶ-சித்தாலம்ஶனேதி - சித்தாலம்ஶனசௌக்யாத், க்ருதஸ்த்ரி விஶ்ரஶாஶேஶயா ஶ்ரணயு: லஶுத்வனே ஶூஶிதும் ஶுஶரத்வாத். க்ருபுத்தம்ஶனதாஶி:, ஶாத்த்வஶ்ரணே க்ருபாயா அந்நேஶாத். -

(ஸா.ஸம்) ஶ்ரணாஶதரிதி। ஶாரத்யித்வாஸ்த்யாஶாஶி ததரித்யைஶிதரி ஶாவ:। “ஸமஸ்தாஶ்ஶக்தய:”இதரி வஶன் ஶ்ரவிஶ்ரஶமாத்ரவிஷயஶிதரி ஶ்ரமம் வாரயதி - இத்திவ்யேதி। ஶாஸ்த்ரிஶிஶ ஶஶ்ராத்ரம்। விஶ்ரஶஸ்த்யை ஶர்வஸ்த்யை ஶுமாஶ்ரயத்யைஸ்திதே ஶ்ரணயுரேவ ஶ்ரணத்யை கரி ஶேதுரித்யத்ரிதாஶ் - சித்தாலம்ஶனேதி - சித்தஸ்த்யாவஶாஶனே ஶ்ரணயு: க்ருதஸ்த்ரிவிஶ்ரஶாஶேஶதயாஸுஶரஶாவாஶாஸஸ்த்யை ஶ்வாஶ்ராத்ரஶ்ரணயு: ஶ்வாஶிஶ்ரணஶ்ரணஸ்த்யை க்ருபுத்தம்ஶகத்வாத். -

மூ - என்றும் அருளிச்செய்தார்கள் -

“சௌக்யஸௌக்யமாடிபுணவிபுஹவான் ஹரி:। தஸ்ய ஸ்வாத்மபுரதானே து ஸாதனம் ஸ்வபதத்வயம் ॥”

என்று அபியுಕ್ருதும் புரதிபாதித்தார்கள் - ஸரணௌ, என்கிறவிடத்திலே, “தமேவ ஸரணம் ஸக்ஷ - கழல்களையே ஸரணாக । நாகணைமிசை நம்பிரான் ஸரணே ஸரண” இதுபாதிக்கிறபடியே அவதாரம் விவக்ஷிதம் । -

(ஸா.தி) அநுஸரிக்கை - இதில் அபியுக்ருதித்யையும் காட்டுகிறார் - ஸௌக்யேதி। அபியுக்ருதம், அருளாளப் பெருமானெம்பெருமானார். ஸரணஸ்த் அவதாரம் விவக்ஷிதமீத்யாஹ। ஸரணௌ என்கிற இதுபாதி -

(ஸா.ஸ்வ) அநௌகீத்யத்தாலே அஸம்மதனாகானோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஸௌக்யேதி। ஸரணஸ்யாபி பதத்வந்ரு முகேநேவ ஸ்வஸ்ய ஸாதனத்வமபிமதமென்று கருத்து. இங்கு திருவடிகள் உபாயமென்று ஸொன்னால் உபாயஸ்யோபாயாந்ராதூஷகத்வமென்கிற கணக்கிலே எவ் விதோபாயாந்ர ஸக்ஷே ஸம்பாவீதே யாகாதோ? என்ன தந்ரிராஸார்த்தமாக புரமாண ஸம்புரதாயாநுபுண்யேண அவதாரம் விவக்ஷிதமென்கிறார் - ஸரணௌ என்கிற இதி கழல்கள். திருவடிகள் - அவையே, ஸரணஸ்துடைய அந்தத் திருவடிகளையே - ஸரணாக, உபாயமாக என்கை - நாகணை, நாகம், ஸேஷ: - அணை, உபதானம் - மிசை, உபரி। ஸேஷஸ்யநோபரி வர்தமான்ஸ்ய - நம்பிரான், நம்முடைய உபகாரகஸ்ய ஸரணே, திருவடிகளே. ஸரண, உபாயம் - இங்கு ஸ்ரீய: பூர்வகண்டே விஸேஷணத்வே ஸ்ரீயோப்யுபாயத்வாபத்யா ஸரணபஹுவேன ஸரணாவிதி த்விவதானாநுபபுதிபஹுவதானாபுதிஸ்ச, விஸேஷணதயா பத்யபேக்ஷாயாம் பஹுவதஸ்ஸர்வஸ்தித்வநிரபேக்ஷத்வாதி விரோதாபுதிஸ்ச, அதஸ்த்ரீய: பூர்வகண்டே உபலக்ஷணத்வமீத்யேகதேஸிமதமாஸக்ஷ்ய நிராகர்தும் உபகரமிக்கிறார் -

(ஸா.பு) த்வஸ்ரணாஸ்தாத்த்ரஸ்யதயா புரதிஸ்தி பூதமீத்யர்த: - அபியுக்ருத: ஸ்ரீபராஸரபத்யார்ய: - ஸர்வ வாக்யம் ஸாவதாரணமீதி ந்யாயாதவதாரணவிவக்ஷம் புரமாண ஸம்புரதாயாப்யாமவஸமயதி। ஸரணாவீத்யாதிநா - கழல்கள் இதுபாதி - வஸுதேவநந்ருந்ருஸரணாவேவோபாயத்வேன ஸ்வீகர்தவான்। நாகணை இதுபாதி - ஸேஷஸாயினோ அஸ்த்ஸ்வாமிந உபகாரகஸ்ய ஸரணாவேவோபாய இத்யர்த: - ஸரண த்விவதர்ஸனாத்த்ரஸவத எவோபாயத்வம் யுக்ருதம் - நது லக்ஷ்யா அபி। ததயத்வே ஸரணஸ்த்ரே பஹுவதன் த்ரஸ்யேதேத்யாதிஸக்ஷா உபகரமாதிக்கரணந்யாயபாதிதத்வாதித்விவதன்ஸ்ய “ஸுரோஸஸதாரஸ்ய நிபீத்ய பாதி” இதுபாதிஸ்திவி விஸேஷ்யபூரதான்யேநாப்யுபபந்ருத்வாஸ்ரூபஹாஸ்யா இதி வதந் ததநுபாயத்வ புரஸக்ஷோபாயத்விவதபுரஸக்ஷௌ -

(ஸா.வி) அபியுக்ருதம், அருளாளப் பெருமானெம்பெருமானார் இதுபாதிதா: ஸர்வ வாக்யம் ஸாவதாரணமீதி ந்யாயேன ஸரணாவீத்யத்ராவதாரணம் விவக்ஷிதமீத்யாஹ - ஸரணௌ என்கிற இதி। கழல்களையே ஸரணாக, வஸுதேவநந்ருந்ரு ஸரணாவேவோபாயத்வேன ஸ்வீகர்தவான்। நாகணைமிசை நம்பிரான் ஸரணே ஸரண, ஸேஷஸாயினோஸ்த்ருதபகாரகஸ்ய ஸ்வாமிநஸ்சரணாவேவோபாய இத்யர்த:। அத்ர கௌஸ்தித்விஸிஸ்த்யவாதிநா। மதுபா லக்ஷ்யா அப்யுபாயத்வம் பவத்விருத்யே - ததநுபபந்ருதம் - ததயத்வே ஸரணாவீத்யத்ர பஹுவதன்புரஸக்ஷாத் -

(ஸா.ஸம்) ஸுணவிபுஹவான், ஸுணகவிபுஹவான் - விவக்ஷிதமீதி - ஸர்வ வாக்யம் ஸாவதாரணமீதி ந்யாயாதிதி பாவ: - அத்ரோபாயவிஸேஷணத்வேன தேவ்யா அப்யுபாயகோத்யந்ருவ்யே ஸரணானிதி நிர்தேஸஸ்யாத்। ந த ததயா। தத: பூர்வகண்ட ஸ்ரீமக்ஷத்ருதோ ந விஸேஷணபுர இதி புரதர்த்ருமநூத்ய தூஷயதி। -

मू - “चरणाविति निर्देशः पत्नीवैशिष्ट्य बाधकः।
इति मन्(दैरिदं)देरितं प्रोक्तं श्रीमच्छब्दविरोधतः ॥
शब्दस्वरसतः प्राप्तं वैशिष्ट्यं प्रथमं श्रुतम् ।
विशेष्यचरणद्वित्वं नहि बाधितुमर्हति ॥

(सा.दी) चरणाविति निर्देशविषये कैश्चिदुक्तमपनुदति। चरणावित्यादिभिःश्लोकैः। चरणाविति द्विवचननिर्देश उपायस्य पत्नीवैशिष्ट्यं बाधत इति यदुक्तं तन्मन्देरितमिति पूर्वेः प्रोक्तम् - कुत इत्यत्राह। श्रीमदिति। श्रीमच्छब्देन विरोधतः - एतदुक्तं भवति। श्रीमच्छब्दोक्तेन पत्नीवैशिष्ट्येन प्रथमश्रुतेन - तस्य चरणाविति निर्देशस्य दौर्बल्यात्। इममेवार्थमुत्तरश्लोकेन विशिष्य दर्शयति। शब्देति - शब्दस्वारस्यतस्मिद्धमिदं पत्नीवैशिष्ट्यं प्रथमं श्रुतम् - अतः प्रबलमिति भावः - द्वितीयान्तमेतत् - विशेष्य चरणद्वित्वं पश्चाच्छ्रुतं बाधितुं नार्हति हि - हीति मीमांसाप्रसिद्धिः सूच्यते। -

(सा.स्वा) चरणावित्यादिना - चरणाविति द्विवचननिर्देशः पत्न्या विशेषणत्व बाधकमितीदं वचनं मन्दैः प्रोक्तम्। मन्दानामेवेदं वचनम्। न विवेकिनामिति भावः - कुतः? श्रीमच्छब्दविरोधतः - तथा सति श्रीमच्छब्दावगत विशेषणत्वबाधापत्तेः। ननु विशेषणत्वाङ्गीकारे चरणद्वित्वविरोधापत्तिरित्यत आह - शब्दस्वरसत इति - श्रियो विशेषणत्वं नास्तीति कल्पनं विशेषणत्वे साधकमानाभावाद्वा? उत बाधकबलाद्वा? इति विकल्प्य आद्य आह - शब्दस्वरसत इति - दण्डी गच्छतीत्यादिवत्स्वारसिकशब्दस्यैव प्रमाणत्वात्। द्वितीय आह - प्रथमश्रुतमिति - उपक्रमाधिकरणन्यायेन चरम श्रुतचरणद्वित्वस्योपक्रमावगतविशेषणत्वेनैव चरणद्वित्वस्य नेयत्वादुपक्रमोपसंहारयोस्तुल्यत्वे अयं न्यायः प्रधानविशेष्यचरणद्वित्वाभिप्रायेणोपपन्नस्यात्।

(सा.प्र) सम्राड्द्वितीयत्वप्रदर्शनेनापहसति। चरणावित्यादिना । -

(सा.वि) इत्याक्षिप्तं, तदाक्षेपत्वेनाङ्गीकृत्यन्यायतः परिहरति - चरणाविति - द्वित्वनिर्देशः पत्नीवैशिष्ट्यबाधकः। उपायभावे द्वित्वनिर्देशः पत्नीवैशिष्ट्यं बाधते - अतःपत्न्या उपायत्वं नास्तीत्युपलक्षणत्वमेवेति मन्देरितम्। न्यायानभिज्ञवचनमिति प्रोक्तम् - न्यायविद्विरिति शेषः - कुतः? श्रीमच्छब्दविरोधतः। उपक्रमश्रुत श्रीमच्छब्दोपस्थितवैशिष्ट्य विरोधेन उपसंहारस्थ चरणद्वित्वं वैशिष्ट्यं बाधितुं न शक्नोतीत्यर्थः इममेवार्थं विशदयति - शब्दस्वरसत इति - उपक्रमाधिकरण विरोध - इति भावः। -

(सा.सं) चरणाविति - बाधकत्वमस्य श्रीमच्छब्दाभिप्रेतविपर्ययतः परिच्छेदकत्वकृतम्। चरणावित्येतदेव त्वदीय श्रीमच्छब्दाभिप्रेतविरोधि किं न स्यादिति शङ्कापरिहाराय हेतुपरचतुर्थचरणविवक्षितमर्थं विवृणोति। शब्देति - अयं भावः - मतुप्तावत् श्रुतिरूपं प्रमाणम् - चरणद्वित्वं तु वस्तुरूपं सामर्थ्यं लिङ्गम् - किञ्च मतुपो विशेषणतया न्वयपरत्वमनुशासनानुमतं स्वरसतः प्रथममेव प्रतीतम्। एवं चोपक्रमाधिकरणन्यायेन असञ्जातविरोधित्वेन प्रथमश्रुतं श्रीवैशिष्ट्यं प्रबलम् - अनन्तरश्रुतसञ्जातविरोधिचरणद्वित्वं श्रवणस्य विशेष्य चरणद्वित्वपरतया नेतुमलम् - अन्यथा उपक्रमाधिकरणविरोधादिति । -

मू - चरणानिति वक्तव्यमिति यच्च प्रसज्जितम् ।
 ग्रन्थजैरपहास्यन्तत्पतिप्राधान्यतोऽन्वयात् ॥
 न सम्राजिसपत्नीके सद्वितीयोक्ति साहसम् । -

(सा.दी) विशेष्यस्येति वक्ष्यमाण पति प्राधान्यहेतु सूचनार्थम् - वैशिष्ट्यपक्षे चरणानिति वक्तव्यमिति यत्परैः प्रसज्जितं तद्ग्रन्थजैः, शास्त्रगतिविद्विरपहास्यम् । - कुत इत्यत्राह । पति प्राधान्यतोऽन्वयात्तद्विद्वत्त्वमुपपद्यते । यथा सामात्यो राजा आहेत्येव प्रयोगः । अमात्यविशिष्टत्वेऽपि राज्ञः आहुरिति प्रयोगाभावात्-अत एव “गुरोस्सदारस्यनिपीड्य पादौ” इत्यादिकं दृश्यते - पत्युः प्राधान्यतस्सम्बन्धादित्यर्थः अत्र दृष्टान्तं दर्शयति - न सम्राजीति । पत्नीविशिष्टे सम्राजि अयं सद्वितीय इत्युक्तिरेव साहसम् । तद्यथा न कर्तव्यम् - विशेषणस्य विशिष्टेऽन्तर्भावादत्र द्वित्वं नाङ्गीक्रियते । -

(सा.स्वा) अन्यथासिद्धस्योपसंहारस्थस्य चरणद्वित्वस्योपक्रमबाधकता कैमुत्येन दूरनिरस्तेत्याह । विशेष्येति - परोक्तबाधकं निरस्य बाधकतर्कमपि परिहरति । चरणानिति । समस्यमानपदार्थसंबन्धिलिङ्गवचनानां प्रधानमात्रानुसारित्वात् । सामात्यो राजा वदतीति प्रयोगः । ननु वदत इति - “गुरोस्सदारस्य निपीड्य पादौ” इति प्रयोगः नतु पादानिति उभयोस्समप्राधान्यविवक्षायामेव भवदुक्तनियमः, ननु श्रियो विशेषणत्वे “मामेकं शरणं ब्रजः” इति एकस्यैवोपायत्व कथनं बाधकमित्यत आह । न सम्राजीति अद्वितीयो राजा धुरं वहतीत्युक्ते -

(सा.प्र) दर्शितं गुरुसाहसमित्युपायद्वित्वप्रसङ्गोऽभिप्रेतः - लक्ष्म्या उपायत्वं सर्वशक्ति विरोधीति शङ्कां प्रतिबन्ध्या परिहरन् -

(सा.वि) वस्तुतस्त्विदं चोद्यमेव नेत्याह - चरणानिति वक्तव्यमिति । विशेषणीभूतश्रिय उपायत्व प्रार्थनायामन्वये चरणानिति स्यादिति यच्च प्रसज्जितम् । तद्ग्रन्थजैरपहास्यम् - तथात्वे लक्ष्मणविशिष्टो रामभद्र आगत इत्यत्रापि द्विवचनप्रसङ्गात् । तथा “चरणौ शरणं श्रीमन्नारायण तवाश्रयः” इत्यत्र उपक्रमन्यायविरोधाभावेऽपि पति प्राधान्येन द्विवचनान्वयादेव श्रियो वैशिष्ट्यमिति भावः । अत एव “गुरोस्सदारस्य निपीड्यपादौ” इत्यादि बहवः प्रयोगाः दृश्यन्ते । किं बहुना ? श्रीनारायणयेरिति श्रियः प्राधान्यविवक्षायामपि चरणाविति निर्देशो निर्बाध एव स्तनादीनां द्वित्व विशिष्टजातिः प्रायेणेत्यभिधानात् । अत एव “स्तनौसम्बिभ्राणा” इत्यादि प्रयोगास्सङ्गच्छन्ते । अतो न द्विवचनविरोधः - ननु मामेकमिति चरमश्लोके अद्वितीयस्य शरण्यत्वोक्तेश्च श्रियश्शरण्यत्वे सद्वितीयत्वं स्यादित्यत आह । न सम्राजीति । सम्राडद्वितीयोऽस्मिन्नगरे वर्तत इत्युक्तस्य पत्न्यादि वैशिष्ट्यं नास्ति तत्सत्त्वे कथमद्वितीयस्यात् ? -

(सा.सं) परोक्तं बाधकतर्कं चोपालभते । चरणानिति - पतीति - द्विवचनान्त चरणशब्दार्थस्य श्रीमच्छब्दार्थं प्रत्येवान्वयः - पदार्थः पदार्थेनान्वेति इत्येव ग्रन्थजैरभिधानात् - विशिष्टवाचिपदोपस्थाप्ये विशेष्यस्यैव प्रधानत्वात् - उभयोस्समप्राधान्यविवक्षायां हि चरणानिति वक्तव्यमित्यर्थः - ननु “मामेकं शरणं ब्रज” इति भगवतैवोक्ततया भगवानद्वितीय एव शरण्यो वाच्यः - श्रियोऽपि शरण्यत्वे सद्वितीयता स्यात् - तच्च साहसमात्रमित्यत आह - न सम्राजीति - “यथा चोलनृपस्सम्राडद्वितीयोऽस्ति भूतले” इत्यादि यामुनाचार्यग्रन्थप्रत्यभिज्ञापनायात्र सम्राट्छब्दः - यथा सपत्नीकस्सम्राडद्वितीय इत्युक्ते पत्न्या सद्वितीयत्वादद्वितीयत्वादि हानिरिति साहसं को ब्रूयात् । -

மூ - ததாத்ரேத்யபராமூஷ்ய டர்ஸித் குரூஸாஹஸம் ||

ஸர்வஸக்தியானவன் ஁பாயமாம்போது இவ்விஸேஷத்தால் அபேக்ஷேயேன், ஁பேக்ஷணாகில் ஁ர்வஸக்தி யன்றிக்஑ேயொழியானோ வென்னில்? இ஁ ஁ோத்ய் நாராயணஸ஑்஑த்தாலும், ஁ரணஸ஑்஑த்தாலும் ஁ொல்லப்பட்ட குணவி஑்ர஑யோ஑த்திலும் பண்ணலாம். அவையிவனுக்கு விஸேஷங்கலாகையாலும், அவற்றுக்கு வஸ்தவநூரூபமாக ஁பயோ஑விஸேஷங்கள் ஁ண்டாகையாலும், அவற்றால் ஁ர்வஸக்திவ் விரோ஑மில்லை என்று யதா ப்ரமாண் ஁ொள்ளில் இது ஑஑ுப்ரமாணப்ராஸமாயிருக்கும் ஁்ரீம஁஁஁஑்஑த்தில் ஁வாரஸிகவிஸேஷண஑ாவமான பத்னிஸंबन्धத்திலும் துல்யம். -

(ஸா.஑ி) கிந்த்வேகத்வமேவ। ததாத்ராபி ஁கத்வமேவாஸ்தேயமித்யபராமூஷ்ய குரூ ஑ூத் ஁ா஑ஸ் ஑ர்ஸித்மிதி। நநு ஁ர்வஸக்தியான ஁பாய஑ூத்னுக்கு பத்னிஸாபேக்ஷதே ஁ொல்லில் ஁ர்வஸக்திவ்஑஑ானி வாராதோ? என்ன ப்ரதி஑ந்஑்யா பரி஑ரிக்கிறார் - ஁ர்வஸக்தியான இத்யா஑ியால் - ஁பயோ஑விஸேஷங்கள், ப்ரயோஜனவிஸேஷங்கள் - இது, இந்த ஁மா஑ான ஑஑ுப்ரமாணேத்யா஑ி। ஑஑ுப்ரமாணஸி஑்஑மாயிருக்கிறவென்கை - ஁்ரீம஁஁஁஑்஑த்தில் ஁வாரஸிகவிஸேஷண ஑ாவமான ஁வதஸ்ஸி஑்஑ விஸேஷ ஑ாவவத்஑ான பத்னி ஁ंबन्धத்திலும் துல்யமென்கை -

(ஸா.ஸவா) ஁வோபஸர்ஜனபத்னி மந்த்ரிஸா஑ித்யம஑்விதீயோக்தி஑்஑ிதே। கிந்து ஁வஸமானராஜாந்தர்ஸம் - தத்ர பத்னா஑ி஑ிரபி ஁஑ிதத்வா஑யம஑்விதீயோ ந கிந்து ஁஑்விதீய இத்யுக்திர்யதா ஁ா஑ஸ் ததா பத்னா மாமேகமித்யேகத்வோக்த்யா ஑ா஑வ஁னமபி ஁ா஑ஸமேவ - ததாத்ர, ஑்வே - விஸேஷணேன ஁஑்விதீயத்வம஑ி஑ாய ஁ரணானிதி வக்தவ்யமிதி குரூஸா஑ஸமேவ ஑ர்ஸித்ம்। ஁்ரியா விஸேஷணத்வே தத்ஸாபேக்ஷரக்ஷகத்வாபத்னா ஑஑வதஸ்ஸர்வஸக்திவ்஑ிரோ஑ ஑ா஑கமாஸ஑்஑்ய பரி஑ரதி - ஁ர்வேதி - ஁வபக்ஷே஑ா஑கம் பரி஑ுத்ய பரபக்ஷே ஑ா஑கம் ஁ொல்லுகிறார். -

(ஸா.ப்ர) ஁பாயத்வே ஁ி஑்஑ோபாயஸோ஑நா஑ிகாரோக்தமுபயோ஑விஸேஷமுபாயத்வே ப்ரமாணானி ஁ ஁ஸாரயதி - ஁ர்வஸக்தித்யா஑ிநா - ஑க்ஷ்யா ஁பாயத்வே ப்ரஸ஑்ஜித் ஑஑வதஸ்ஸாபேக்ஷத்வம் புரூஷகாரத்வே஑ி ஁மானம்।

(ஸா.வி) கிந்து ஁஑்விதீய ஁வ ஁யா஑ித்யுக்தி: ஁ா஑ஸமாந்ம் - ததா ஁ தா஑ூஸ் ஁ா஑ஸ் கஸ்யாபி நாஸ்தீத்யபராமூஷ்ய குரூஸா஑ஸம், ம஑ாஸா஑ஸம் ஑ர்ஸித்ம் - ஁ப்ராஜஸ்ஸ஑்விதீயோக்திவ஑ித்யமுக்திரிதி ஑ாவ: - ததா ஁ோக்தம் யாமுநா஁ார்யே: - “யதா ஁ோலநூபஸ்ஸம்ப்ரா஑்஑ிதீயோ஑ஸ்தி ஑ூதலே। இதி தத்துல்யநூபதிநிவாரணபரம் வ஁:॥ ந து தத்புத்ர த஑்஑ூத்யகலத்ரா஑ே நிவாரணம்॥” இதி। நநு ஁்ரியோ஑்யுபாயத்வா஑்஑ீகாரே ஑஑வதஸ்ஸர்வஸக்திவ்஑ிரோ஑ இத்யாஸ஑்஑்ய பரி஑ரதி। ஁ர்வஸக்தியான இதி। அபேக்ஷே, அபேக்ஷா - என், கிம் - அபேக்ஷா கிம்ர்தேத்ய்ர்த: - ஁ாபேக்ஷணாகில், ஁ாபேக்ஷஸ்஁ேத் - ஁ர்வஸக்தியன்றிக்஑ே யொழியானோ, ஁ர்வஸக்திர்ந நிவர்தேத கிமிதி ஁ோ஑ார்த: - குணவி஑்ர஑யோ஑த்திலும் இதி, குணவி஑்ர஑ஸாபேக்ஷஸ்஁ேத் ஁ர்வஸக்தித்வம் நிவர்தேதேதி தத்ராபி வக்து் ஁க்யமித்ய்ர்த:। பத்னிஸंबन्धத்திலும் துல்யமிதி - அத்ராபி ஁ர்வஸக்திவ்஑ிரோ஑ோ நாஸ்தீத்ய்ர்த: - ஁வ் ஁ஸத்யப்யவிரோ஑ிநீ

(ஸா.ஸம்) அ஑்விதீயப஑ம் ஁வஸமான ஁ப்ரா஑்஑ந்தர்வ்யாவர்தகம்। ஁பத்னா஑ேரிதது ப்ரகூதே஑ி துல்யமித்யபராமூஷ்ய அலக்ஷ்மீகஸ்ஸரண்ய இதி ம஑த்ஸா஑ஸம் ஑ர்ஸித்ம் - அ஑்விதீயத்வோக்திர்஑ுணதோ஑ி ஁஑்விதீயதா் நஸ஑த; இதி ஁ வா஑ாவதாரா஑ித்ய்ர்த: - குதகாந்த்ரண்யப்யாஸ஑்஑்ய ஑ூஷயதி - ஁ர்வேத்யா஑ிநா। இது, இத்ய்ந்யாயஸ஁஁ரணம்। -

மூ - இப்படியிருக்க “**“*चरणौ*”** என்கிற **द्विवचन**மாத்ததைக்கொண்டு **श्रीसंबन्ध**த்தை **उपलक्षण** மென்னில் இக் **गुणादिसंबन्ध**த்தையும் இப்படி சொல்ல **प्रसङ्ग**க்கும். **चरण**சுவுத்தில் **उपायवाचिशब्द**சும**भिव्याहार**த்தாலே **उपयुक्तगुणविग्रह**விசிஷ்டன் **उपाय**மாகிறானென்று **विवक्षित** மென்னில் இது இங்கும்து **तुल्यम्** - இப்படியிருக்கவிவளை **विशेषण**மாகக்கொள்ளில் **सर्वशक्तित्वविरोधं** வருமென்பார்க்கு இப் **पुरुषकारापेक्षै**யிலும் **सर्वशक्तित्वविरोधं** **प्रसङ्ग**க்கும் “**युवत्वादौ तुल्ये**” என்கிற **श्लोक**த்திற்சொன்ன **गुणविभाग**த்தின்படியே -

(சா.தி) **विपक्षे बाधक**மாக **प्रतिबन्धिय**ருளிச்செய்கிறார் - இப்படியிருக்க **इत्यादि**யால். இப்படிச் சொல்ல, **उपलक्षण**மென்று சொல்லவென்கை - **चरण**சுவுத்தில் **इत्यादि**, **गुणवैशिष्ट्य** **प्रतिपादक**மான **नारायण**சுவுத்துக்கும் **उपलक्षणम्**। **उपायवाचिशब्दम्**, **शरण**சுவுதம், **उपयुक्तगुणविग्रह**விசிஷ்டன் **उपाय**னாகிறானென்று **नारायणचरण**சுவுத்தில் **विवक्षित**மென்னில் இவ் **विवक्षै** **पत्नीसंबन्ध-** **प्रतिपादक**மான **श्रीमच्छब्द**த்திலும் **तुल्य**மென்கை - இப்படியிருந்தும் **श्रियो विशेषण**த்பக்சு **सर्वशक्तित्वहानि** வருமென்பார்க்கு **पुरुषकारत्वपक्ष**த்திலுமிந்த **दोषं** **समान**மென்கிறார். இப்படியிருக்க **इत्यादि**। இவள் **पुरुषकार**மாக **ईश्वर**ன் **उपाय**மாகை **ईश्वर** **स्वातन्त्र्यनियत**மென்னில் இவளாலே **विशिष्ट**னாய்க் கொண்டு **शरण्य**னாகையும் **ईश्वर** **स्वातन्त्र्यनियत**மென்று கொள்ள வேணுமென்கிறார் - **युवत्वादौ** **इत्यादि**யால் - இவளாலே **विशिष्ट**னாய் **शरण्य**னாகையில் -

(சா.சுா) இப்படியிருக்க **इति**। **परपक्षे प्रतिबन्धा** **समाधातुं** **बाधकान्तर**மும் சொல்லுகிறார். இப்படியிருக்க **इति**। **परोक्तसाधकमाशङ्क्य** **स्वपक्षे** **अपि** **समानं** அந்த **समाधान**மென்கிறார் **युक्तत्वादौ तुल्येत्यादिना** -

(சா.பு) “**“*लक्ष्मीः पुरुषकारत्वे निर्दिष्टा परमर्षिभिः। अधृष्यत्वं धूत्वाकमितुरधिगम्यत्व जननीम्॥*”** **इत्याद्यानुगुण्यात्पुरुषकारत्वस्य** **प्रामाणिकतया** **तस्य** **भगवत्सङ्कल्पसिद्धत्वे** “**“*सर्वकामप्रदां रम्यां संसारार्णवतारणीम्। ऐश्वर्यमक्षरगतिं परमं पदं वा कस्मैचिदञ्जलिभरं वहते वितीर्य ॥*”** **इत्याद्यानुगुण्यादुपायत्वमपि** **भगवत्सङ्कल्पनियतमिति** **परिहारोऽपि** **समान** **इत्याह**। இப்படியிருக்க **इत्यादिना**। **अथशरणशब्दार्थमाह** -

(சா.வி) **चरणाविति द्विवचनेन** **उपलक्षणत्वाङ्गीकारे** **गुणविग्रहादेरप्युपलक्षणत्वमुच्यताम्** - **यदि च तत्र शरण** **शब्द** **समभिव्याहारादुपयुक्त** **गुणविग्रहविशिष्ट** **एवोपाय** **इष्यते** **तर्ह्यत्रापि** **समान** **इति** **सिद्धोपाय** **शोधनाधिकार** **एवोक्तमिह स्मारयति** - இப்படியிருக்க **इति** - **प्रति** **बन्धन्तेरेणापि** **सर्वशक्तित्वविरोधं** **परिहरति** - இப்படியிருக்க **इति** - **युवत्वादाविति**। **युवत्वादौ तुल्य** **इत्युक्तीत्या** **पुंस्त्वसुलभप्रतापोष्मलत्वदण्डधरत्वादेः**

(சா.சு) **द्विवचन**மாத்ததை **इति**। **मात्र** **चाबाधकप्रमाणाभावस्सूचितः**। **तर्हि** “**“*सर्वं वाक्यं सावधारणम्*”** **इति** **न्यायेन** **चरणद्वयातिरिक्त** **सर्वव्यवच्छेद** **प्रसङ्ग** **इत्यर्थः** - **चरण**சுவுத்தில் **इति** - **चरण**மாத்தசுயுபாயத்வானுபபத்யா **तदुपयोगि** **गुणविग्रहविशिष्टस्योपायत्वं** **कल्प्यत** **इति** **चेदित्यर्थः** - இங்கும்து **तुल्य**மिति। “**“*लक्ष्म्या सह*”** **इति** **प्रमाणान्यथानुपपत्तिरुपायत्व** **कल्पिका** **प्रकृतेऽपि** **समानेत्यर्थः** - **पुरुषकारापेक्षायां** **सर्वशक्तित्वविरोधः** - **तस्या** **ईश्वरस्वातन्त्र्य** **नियतत्वादित्याशङ्क्य** **प्रतिबन्धा** **समाधत्ते**। **युवत्वादाविति** - **अपरवशतापतिपारार्थस्य** **शत्रुशमनं** **करुणायाः**। **स्थिरत्वम्रदिमन्श्च** **प्रतिद्वन्द्विगुणः**। -

என்று விசேஷிக்கையாலே உபாயபரம் -

(சா.தி) பிரமாணசூகம் சஹதர்மசாரிணியானவென்கிற விசேஷணம் - “இயம் சிதா மம சுதா சஹதர்மசரி தவ”
இத்யாதி த்ரஹ்வம்। இனி சரணசஹ்தர்யம் ருளிச் செய்கிறார். இவ்விடத்திலென்று - சாப்ரதம், -

(சா.ஸ்வ) இங்கு ஶரணஸ்஢் ரக்ஷகபரமோ? ஶூஹரமோ? ஶ்ராய்ஸரமோ? ரக்ஷகபரமாகில் ஶர்வா஢ிகாரி ஶா஢ாரணமாகையாலே இங்கு அகிஸ்சனம் ஶ்ரதி ரக்ஷகத்வகதனம் வ்யர்தம் - ஶூஹரமாகில் ஢ா஢ிதம் ஶ்ருதானுபயுக்தம் ச ஶ்ராய்ஸரமென்னில் ஶபாய்ஸரஸ்ரூக்ஷண்டத்திலே தத்கதனம் வ்யர்தம்। ஶத்ரக்ஷண்டத்தோடே ஶுனஹக்யம்மும் வ்ரும் - “ஶபாயே ஶூஹரக்ஷத்ரோஸ்ஸ஢்ஶரணமிய்யம்। வ்ர்தி ஶா்ஶ்ரம் த்வே ஶபாயர்தீக வாகக:॥” என்கையாலே ஶபாய்ஸரமென்னில் அந்ந வகனம் “இதம் ஶரணமஶ்னானாம்” என்று ஶ்ரபத்திவ்ஷயஸரண-ஸ்஢்வ்யாக்யானமன்றோ? இங்கு வித்யமான்ஸ்ரபத்வ்ய வ்ஷயஸரணஸ்஢்வ்யாக்யானமன்றோ? என்னவ்ருநிச் ஶெய்கிறார் - இவ்விடத்தில் இதி - இவ்விடத்தில், த்வயத்தில் ஶ்ரபத்வ்யவ்ஷயதயா ஶ்யுக்தஸரணஸ்஢்வம் - வ்ஷேஸிக்கையாலே இதி। வ்ஷேஸிக்கை, ரக்ஷக ஶரமன்று - கின்றுபாய்ஸரமென்று ஶொல்லுகை - ஶ்ரபத்திவ்ஷயஸரணஸ்஢்வ வ்யாக்யானமானால் அகேதன வ்ஷயதயா ரக்ஷகத்வஸ்ரஸத்ரே஢ாவாதூஹஸ்ய ஢ா஢ிதத்வா-தூபாயர்தீகத்வஸ்ய ஶ்வத்ஸித்஢்வதயா வ்ஷேஸகவகனம் வ்யர்தமாக ஶ்ரஸஶ்ஜிக்குமென்றபடி - ஶ்ரபத்வ்யவ்ஷய-ஸரணஸ்஢்வ்யாக்யானமானால் ரக்ஷகத்வஸ்ய இஸ்வரே வித்யமானதயா தத்ஸ்ரத்வஸ்ரஸத்ரௌ தத்஢்யுதாஸேனாபாய்ஸரத்வஸ்தாபனம் ஶ்யுபௌஜனமென்று க்ருத்து - ஶபாய்ஸரமாமென்று வ்ஷேஸகவகனமில்லாவிட்டால்

(சா.பு) இவ்விடத்தில் इत्यादिना - ननु भक्तियोगवत्प्रपत्तेरप्युपायत्वाद्ग वत्युपायत्वानुसन्धानं व्यर्थमित्यत्र -

(சா.வி) अनुभवस्य स्वतन्त्रेच्छासिद्धत्वात्तत्र ममाश्रितविषये श्रियं प्रति त्वं पुरुषकारभावं वहस्वेति नियमनस्य च स्वतन्त्रेच्छासिद्धत्वात्पुरुषकारापेक्षायां सर्वशक्तित्वविरोध इति परिहारे सहधर्मचारिणीवैशिष्ट्येन शरण्यस्यापि भगवदिच्छासिद्धत्वान्न सर्वशक्तित्वविरोध इति भावः। இழிவார்க்கு, गच्छताम् - இவள், इयम् - அவனைப்பற்றி, तं भगवन्तं प्रति - நமக்கு மம दासस्य। पुरुषकारमाकையும், पुरुषकारभावश्च अवगाले तथा கொண்டால், स्वीकरोति चेत् - शरणशब्दार्थमाह - இவ்விடத்தில் இत्यादिना - सांप्रतन्तु द्वयान्तर्भावित -

(सा.सं) भ्रदिमा, सापराधैरपि स्वत एवाश्रयणीयत्वम् - पुंस्त्वसुलभान्, पुंस्त्वैकान्तान् - कृत्वा व्यवस्थाप्य। वा शब्दश्चार्थः। भोक्तुं, विहारविशेषार्थम्। भिदा, गुणविभजनम् - ॐ प्रमाणं कृतं कृतं, “पतिं विश्वस्य - न तत्समश्च - तमेवं विद्वान् - परास्य” इत्यादीनां न विरोध इत्यर्थः। उपायार्थैकेति - रक्षितुपरत्वमयुक्तम्। -

மூ - “**ஹர்ந்யாஸஹலா஢ேவ ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தயே ।**
அத்ரோபாயாந்ரஸ்தானே ரக்ஷகோ வநிநிவேஸித: ॥”

(ஸா.஢ீ) ஢்வயத்தி஢் அந்ந்ரீதமாந஢ோது - ஸரணஸ஢்஢்யோபாயபரத்வப்ரயோஜந் காட்டுகிறார். ஹர்ந்யாஸேதி। அத்ர, மந்ந்ரே। ஸரணஸ஢்஢்஢ேந ஢க்திஸ்தானே ரக்ஷகோ வநிநிவேஸித: - கிமர்த்யம்? ஸ்வரக்ஷாஹர்ஸமர்ப்பண஢லா஢்யதா தத்ர ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தி: ஸி஢்஢்யதி ததர்த்யம் - ஹர்ந்யாஸபர்யவஸித: ஢பாயஸ்தானே நிவேஸ இதி யாவத் । -

(ஸா.ஸ்வா) ஸர்வா஢ிகாரிஸா஢ாரணமாயிருந்நதாலும் ஸ்வரூபகத்யநமாய்க்கொண்டு ஸோஸூத்வவரணரூபா஢்஢கத்யநார்த்யதயா ரக்ஷகத்வபரமேயாமெந்நு கருத்து. ஆனாலும் ஸோஸூத்வவரணத்தை அ஢்஢்மாகப்பலவிடத்திலும் வி஢ியா நிற்க அத்தை வ்யவ்஢்஢ே஢ித்து வ஢ந்நதான் ஢பாயபரமாக நிஷ்கர்பிச்சக்கக்஢ுமோ? எந்நவருளிச்செய்கிறார் - ஹர்ந்யாஸேதி। அகி஢்நநேநேதி ஸேஷ:। அகி஢்நநா஢ிகாரிணா ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தயே, ஸ்வநி஢்ரத்வார்த்யம் - அத்ர, ஢்வயே - ரக்ஷகதயாவஸ்தித எவ ஸ்ரீமந்நாராயண: ஹர்ந்யாஸ஢லா஢ுபாயாந்ரஸ்தானே நிவேஸித: - ஸ்தாபித:। ஢ஹுப்ரமாணஸி஢்஢மான ரக்ஷகத்வவ்யு஢ாஸ பண்ணி ஢பாயபரமாக நிஷ்கர்பிச்சக்கிற வ஢ந்நத்துக்கு கரணமந்நா஢ிததரணஸ஢்஢்யஸ்ய ப்ரபத்தவ்யவிஷயஸ்யா஢ேதந ஸா஢்யோபாய ஸா஢ாரணோபாயத்வா஢ி஢ானஸ்ய ஢கவத: ஢பயாந்ரஸ்தானாபத்திவ்ய஢்ஜநமுகேந ஢கவதோ நிர்வ்யாஜமுபாயாந்ரஸ்தானாபத்தேஸ்ஸர்வமுத்தி வૈஷம்யநைர்஢ுண்யா஢ி ப்ரஸ஢்஢்஢யேநாஸ஢வா஢கி஢்நநவிஷயே ஢கவத ஢பாயாந்ர ஸ்தானாபத்தி஢ேது஢ூத்ஹர்ந்யாஸ஢்யோதநே தாத்பர்யமே ஸுஸ்தாபிக்கையால் தாத்பர்ய மெந்நு கருத்து - இவ் அர்த்யம் விரோ஢பரிஹாரத்திலே ஢்வயா஢ிகாரத்திலே -

(ஸா.ப்ர) ஢பாயத்வானுஸந்நானஸ்ய ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தி: ஢லமித்யாஹ। ஹர்ந்யாஸேத்யா஢ிநா। -

(ஸா.வி) நநு கத்யம் ப்ரகூதே ஢பாயபரத்வமித்யத ஆஹ। ஹர்ந்யாஸ஢லா஢ிததி। ஢்வயஸ்ய ஹர்ந்யாஸகரணமந்நதயா தத்ரகாஸ்யோ ஹர்ந்யாஸ: - த஢்஢லாத் - ஹர்ந்யாஸோ நாம? ரக்ஷா ஹர்ஸமர்ப்பணம்। ரக்ஷாஹர்ஸச் ஸ்வானுஸ்தேய ஢க்தியோக:। தஸ்ய ஸமர்ப்பணம் நாம? அஹமஸக்தஸ்த்வமேவ தந்நிர்வாஹகோ ஢வேத்யநுஸந்நானம்। தந்நிர்வாஹகத்வம் ததர்த்யம் - ஢க்தியோகமநுதிஸ்தேதி நார்த்ய: - ஢க்தியோகோ யதா நிர்வி஢்நோ மம ஸ்யாத்ததா நிர்வஹஸ்தேதி ஢ நார்த்ய:। கிந்நு த்வமேவ த஢்நுஸ்தானஸா஢்யம் ஢லம் த஢்நுஸ்தானம் விநைவ ஢ேஹிதி। இ஢்மேவ ஢பாயாந்ரஸ்தானநிவேஸநம் - ததா ஢ த஢்஢லா஢த்ர ஢்வயே ஢பாயாந்ரஸ்தானே ரக்ஷகோ வநிநிவேஸித: - கிமர்த்யம் ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தயே, ஸ்வமோக்ஷார்த்யவ்யாபாரநிவ்ருத்த்யர்த்யம் । -

(ஸா.ஸ) ஸகி஢்நநஸா஢ாரணஸ்ய தஸ்யாகி஢்நநே ப்ரயோஜநா஢வா஢ிததி ஢ாவ: - அர்த்யாந்ரவ்யு஢ாஸேநேஹ ஢பாய-மாத்ரார்த்யகத்வநிஷ்கர்ப்ப஢லம் ஸ஢்஢்஢்஢ாதி ஹர்ந்யாஸேதி। தஸ்ய ஢லமிஹ ஢ு஢்஢ி஢ுர்஢ல்யவிரோ஢ிமஹாவிஸ்தாஸபூர்வகத்வம் - ஸ்வஸ்வரூபா஢ிந்யாயஸ்ய ஸ்வயத்நாநிவர்தகத்வா஢ேவகார: - ஹர்ந்யஸநவி஢ுரஸ்ய ஸ்வயத்நே஢ிபி வநிநிவ்ருத்தே ஢஢யதஸ்யவநாத்த்ஸரணமேவ ஸ்யா஢ிததி ஹர்ந்யாஸ஢லா஢ேவ ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தய இத்யுக்தி: - ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தி ஸமானா஢ிகரண஢லவ஢்஢்ரந்யஸநே ஸதி மோக்ஷஸி஢்஢ிரேவாவிஸம்஢்நேந ஸ்யா஢ிததி ஢ாவ: - ஸ்வயத்நவநிவ்ருத்தயே, நைர்஢்யஸி஢்஢்வயே - அத்ர, அகி஢்நநப்ரபத்திவி஢்யாயாம் - ரக்ஷக:, ஸகி஢்நநஸ்யாபி ரக்ஷகதயா ஸ்தித: - ஢பாயாந்ரஸ்தானே, ஢ுஷ்கரோபாயாந்ரஸ்தானே நிவேஸித:, ஸ்தாபித: - எவமுபாயார்த்யகத்வ எவாத்ர ஸரணஸ஢்஢்யஸ்ஸ஢ல:। ந ஢ேத்ரபப஢ இத்யநேநைவ வக்ஷ்யமாணவி஢யா -

(सा.सं) साङ्गसमर्पणप्रकाशनाद्विफलस्स्यादित्यपि सूचितम् - कारिकयाभिप्रेतमर्थं विवृणोति। सर्वेति। -

(சா.ஸ்வா) அகிञ்நாधिकாரையைக் குறித்து இஷ்வரன் ரக்ஷகனென்று சொல்லாதே உபாயமென்னவோ விதிதொகுத்தானுக் கல்பமான ப்ரபுத்தி இஷ்வரனை உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நிறுத்துகிற வ்யாபாரரூபையாக சித்திக்கும் - உபாயமென்ன வேண்டிற்று. நிஷ்கர்ஷகவகனவலத்தாலே இதி ஸேஷ: - ப்ரபுத்திவ்யவிஷயசரண ஸவ்நிஷேஷகவகனமில்லையாகில். சரணஸவ்நிஸ்யாபாதித ரக்ஷகபரத்வாதிஷ்வரஸ்யோபாயாந்தரஸ்தானாபுத்தி ப்ரமாணாபாவாதுப்ரபுத்திகேவலரக்ஷகேஷ்வரவிஷய பூத்யாத்தமகமாய்க் கொண்டு சித்தித்து இஷ்வரனுடைய உபாயாந்தரஸ்தானநிவேஸனவ்யாபாரமாக சித்தியாது - அகிञ்நவிஷயத்தில் இஷ்வரனுக்கு உபாயாந்தரஸ்தானநிவேஸனம் ததனுகுணபுசாதிவிஸேஷமும் சித்தியாது. ஹத்யா ப்ராயசித்தமாக்க த்வாதிஸவாபுஷிகபுரத்ததை விதித்ததுக்கு ஸக்தியில்லையாகில் அநுக் கல்பமாக ஸேதுதர்ஸனத்தை விதித்தால் அஸக்தாதிக்காரி விஷயத்திலே அநுக் கல்பஸேதுதர்ஸனரூபால்பவ்யாபாரத்தாலே இஷ்வரன் அபராதித்தை க்ஷமித்தாலும், இஷ்வரனுக்கு த்வாதிஸவாபுஷிகபுரரூபோபாயாந்தரஸ்தானாபுத்தியும், ஸேதுதர்ஸனத்துக்கு உபாயாந்தரஸ்தானாபுத்தி ஹேதுத்வமும் சித்தியாமலிருக்கிறாப்போலேயும், வாரணஸ்தானாஸக்தனுக்கு இஷ்வரன் அநுக் கல்பகுணஸ்தானத்தாலே வாரணதுல்யபுலத்தைக் கொடுத்தாலும், வாரணஸ்தானரூபோ பாயாந்தரஸ்தானாபுத்திசரணனுக்கும் குணஸ்தானத்துக்கு தத்வேதுத்வமும், சித்தியாமலிருக்கிறாப் போலவும், அநுக் கல்பதயா விஹிதபுரபுத்திக்கும் இஷ்வரன் பக்திதுல்யபுலத்தைக் கொடுத்தாலும், இஷ்வரனுக்கு பக்திரூபோபாயாந்தரஸ்தானாபுத்தியும், ப்ரபுத்திக்கு தத்வேதுத்வமும் சித்தியாதிதே “ஆத்மாத்தமீயபுரந்யாஸோ ஹ்யாத்தமநிக்ஷேப உக்யதே” இத்யாதி சரணபதானுபஸிஸ்த விதித்யாலும் இஷ்வரனுக்கு உபாயாந்தரஸ்தானாபுத்தி சித்தியாது - அகிञ்ந: மோக்ஷார்த்தம் புரந்யாஸம் குரியாதித்யுக் தே ஹி மோக்ஷார்த்தவிஹிதபக்த்யா யத்யா இஷ்வர: ப்ரபுந்நோ மோக்ஷம் ப்ரயக்யததி தத்யா புரந்யாஸேநாபி ப்ரபுந்நோ மோக்ஷம் ப்ரயக்யதேத். நது மத்யே உபாயாந்தரஸ்தானாபுத்திபுரபுரிய புரஸுவீகாரம் க்ருத்வானந்தரம் பக்திஸாத்தியபுசாதிவிஸிஸ்தஸ்தந் மோக்ஷம் ப்ரயக்யததிதி சித்தியேத் - விதிதொகுதிபுரந்யாஸோ஽பி முக்யபுர ஸமபுரணரூபஸக ந சித்தியேத். குருதரபக்திரூப- புரஸ்யாகிञ்நஸம்பந்தின: பரகீயத்வாஸம்தவேந குணதயா ரக்ஷகத்வாத்தியவஸாயரூப எவ சித்தியேத். “ததேகோபாயதயாத்தா - த்வமேவோபாயபூதோ மே புவ” இதி ப்ரமாணாதிபி பகுவதோ நோபாயாந்தரஸ்தானாபுத்திஸித்தியதி - “உபாயே குஹரக்ஷித்ரோ:” இதி ப்ரபுத்திபுரகரணஸ்துபுரபுத்திவ்யவிஷய சரணஸவ்நிஸ்ய ரக்ஷகத்வவ்யுதாஸேநோபாயார்த்தகத்வ ஸ்தாபகநிஷ்கர்ஷகவகனாபாவே உபாயஸவ்நிஸ்ய சித்திஸாத்திய கேதநாகேதநஸாதாரண - ஸாதநஸாமான்யவாதிதயா “ததேகோபாயதயாத்தா”இத்யாதி ப்ரயுக் தஸ்ய ஸாதந ஸாமான்யவாதின: உபாயஸவ்நிஸ்ய பகுவத்யபாதிதரக்ஷகத்வபுரத்வமேவ சித்தியேத் - தத்ரோக் தபுரார்த்தநாபி ரக்ஷகத்வபுரார்த்தநேவ சித்தியேத். எக் ஸவ்நிஸ்யோ஽பி ரக்ஷகாந்தர வ்யுதாஸபுரஸித்தியேத் - நிஷ்கர்ஷகவகனஸத்வாவே ஹி பகுவத: ரக்ஷகத்வவ்யுதாஸேந உபாயத்வமுபாயாந்தரஸ்தானநிவிஸ்தத்வம் அகிञ்நேந த்யக்யமானபுரஸுவீ கர்த்துத்வாபுரபுரிய சித்தியதி. தத்ப்ர பகுவதோ ந ஸ்வதஸித்திம் - ஸர்வமுக்தி ப்ரஸஜ்ஜாத் - அதோ விதிபுராமர்ஸிஸித்தி ந புரந்யாஸேந சித்தியதி - “ததேகோபாயதயா த்யாத்தா”இத்யாதிக்கமபி நிஷ்கர்ஷகவகனமஹிமநா பகுவதோ வ்யாஜவிஸேஷாதிநோபாயாந்தரஸ்தானநிவிஸ்தத்வே ப்ராமாணிகே அர்த்தபாதிபாவேந எக் ஸவ்நிஸ்யாவதாரணஸஹ க்ருதோபாயசரணஸவ்நிஸ்யாஸுவாஸுவீகர்த்துத்வாபுர புரியோபாயாந்தரஸ்தான நிவிஸ்தத்வகனபுரந்யாஸபுரமேவ சித்தியதி. -

(சா.ஸ்வா) इत्थं भरन्यास एव भगवत उपायान्तरस्थानापत्त्यापादकः - இப்படி அல்பவ்யாபாரத்தாலே
भक्तिस्थानத்திலே நிற்பனோ? என்று शङ्कியामைக்காக सहजकारुण्येति। ईश्वरனை நிறுத்துகிற
प्रपत्तिप्रकारं ईश्वरस्योपायान्तरस्थाननिवेशहेतुवान् प्रपत्तिप्रकारम्। उपायान्तरस्थाननिवेशहेतुत्वरूप
प्रपत्त्याकारमेன்றபடி. उपायत्वोक्तिः प्रपत्तेः भगवदुपायान्तरस्थाननिवेशहेतुत्वरूपा-
साधारणाकारद्योतनार्थेयென்று கருத்து - यद्वा, उपायान्तरस्थानத்திலே ईश्वरனை நிறுத்துகிற
प्रपत्तिप्रकारमावது? उपायोभवेति भरस्वीकार प्रार्थनै - उपायत्वोक्तिக்கு भगवत उपायान्तरनिवेशस्य
पुरुषव्यापारमन्तरेणासम्भवात् - “तदेकोपायता याचना। त्वमेवोपायभूतो मे भव” इत्यादि
प्रमाणानुगुण्येनोपायो भवेति प्रार्थनायां तात्पर्यम् - “प्रार्थनामात्रसन्तुष्टो जन्तोर्यच्छति वाञ्छितम्। इति
निश्चित्य भगवत्प्रार्थनाशरणागतिः॥” इत्युक्तप्रकारविशेषोपलक्षितप्रकारिवैशिष्ट्याभिप्रायेणाह ।
एवमिति - गद्यभाष्यத்திலும் “अनन्यसाध्ये स्वाभीष्टे महाविश्वासपूर्वकम् । तदैकोपायता याचना
प्रपत्तिशरणागतिरिति कथं लक्षणं सङ्गच्छत इति चेदुपलक्षणपरतयाप्युपपत्तेः
पृथिवीत्वोपलक्षकगन्धवत्त्वादिवत्” इति निक्षेपरक्षैयிலும் சொல்லுகிறபடியே उपायत्वप्रार्थनैयைச்
சொன்னால் भरन्यासமும் सिद्धிக்கும் प्रपत्तियावது? प्रार्थनान्वितभरन्यासः - तत्र विशेषणीभूत
प्रार्थना च रक्षकत्व प्रार्थना उपायत्वप्रार्थना चेति द्विप्रकारा। तत्र रक्षकत्वप्रार्थना अङ्गभूतगोमृत्ववरणात्मिका
भवति। उपायत्वप्रार्थनात्वकिञ्चनाधिकारिणं प्रति भगवत उपायान्तरस्थाननिवेशस्या साधारणफलत्वाद्
साधारणफलप्रार्थनात्मनावतिष्ठते - “अप्रार्थितो न गोपायेत्। रक्षापेक्षां प्रतीक्षते” इत्यादि प्रमाण
बलेन असाधारणफलप्रार्थनयापि भवितव्यम्। अन्यथा तादृशफलदित्सा भगवतो न स्यात्। तथा च प्रकृते
उपायान्तरस्थानத்திலே ईश्वरனை நிறுத்துகிற प्रपत्तिप्रकारमावது केवलरक्षकत्व प्रार्थनैயென்று.
तादृशप्रार्थनया अस्योपायो भवेयमित्यसाधारणफलदित्साया उपायान्तरस्थान निवेशस्य चासम्भवात्।
किन्तूपायत्वप्रार्थनैयை என்று கருத்து. இவ் அर्थம் “எனக்கு भरமில்லாதபடி उपायान्तरस्थानத்திலே
நின்று रक्षिककवेणुமென்றிறே उपायशब्दத்துக்கு तात्पर्यम्” என்று विरोधपरिहारத்திலே
சொல்லப்பட்டது. இங்கு उपायமாக अध्यवसिक्किறென்றே महाविश्वासத்தைச் சொல்லி मन्त्रं
पर्यवसित्तिருக்க शरण्यशब्दத்திலே प्रार्थनान्वितभरन्याससिद्धि येங்ஙனே என்னில்
மहाவிश्वासமாவது? शास्त्रचोदितविषये दृढाध्यवसायम्। अत्र निष्कर्षकवचनमिल्लेययाकिल् भगवत
उपायान्तरस्थाननिवेशे प्रमाणाभावात्केवल रक्षकत्वाध्यवसायमात्रमायिरुक्कुम् । निष्कर्षकवचन सद्भावे
तु भगवत उपायान्तरस्थाननिवेशस्य प्रामाणिकत्वात्तदध्यसायमायिरुक्कुम्. उपायान्तरस्थाननिविष्ट
नाक अध्यवसिक्किह्नेनென்றால் இந்த विश्वासं தானும் स्वविषयभूत भगवदुपायान्तर स्थाननिवेशं
स्वतस्सिद्धमல்லாமையாலே तत्सिद्धिनिमित्तமாக प्रार्थनान्वितभरन्यासத்தை आक्षेपिक्किறதென்று
கொள்ளவேணும். அதிலே भरन्यासमात्रத்தைச் சொன்னால் प्रार्थनै सिद्धियावது - प्रार्थनैयைச்
சொன்னால் भरन्यासमर्थसिद्धமாகையாலேயும், प्रमाणानुसारத்திலேயும், -

(सा.सं) निवेशयेदिति विरोधमनुवदन् अविरोधेन निवेशनप्रकारमाह । -

மூ - அஹிமத஫லத்துக்கு உபாயமாக விஹிதமான ஹ்ரம் சுமக்கமாட்டாத அகிஷ்ணன் ஸோஸாவாய் நிற்கிற அவனை நீ யெனக்கு உபாயமாக வேணுமென்று உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நிவெசிப்பிக்கையாவது? என் தலையில் உபாயாந்தரத்தைச் சுமத்தாதேயவற்றைச் சுமந்தால் மேல்வரும் அஹிமதமெல்லாம் தருகை சமர்த்தகாரணிகனான உனக்கே ஹ்ரமாக ஏறிட்டுக்கொள்ள வேணுமென்கை -

(சா.தி) நிவெசிப்பிக்கையாவதெது? என்னக்காட்டுகிறார் - அஹிமதேத்யாடியால் ஹ்ரம், ஹ்ருதரூபச் சுமை.

(சா.ஸ்வ) என்னவருளிச்செய்கிறார். அஹிமத஫லத்துக்கு இதி - ஹ்ருமிதி தனக்கு ஫்ராஸேனா஫்யஸா஫்யமாய் அஹிமத஫லத்துக்காக தனக்கு கர்த்தவ்யமாக ஫்ரசுத்தமான ஸூரதர்வ்யா஫ாரம் ஹ்ரும் - அஹிமத஫லத்துக்கு உபாயமாக விஹிதமான ஹ்ரம் சுமக்கமாட்டாத அகிஷ்ணனென்றும், ஸோஸாவாய் நிற்கிற அவனை நீ எனக்கு உபாயமாகவேணுமென்று சொன்னதுவும் சாஹி஫்ராயம் - ஹ்ரம் சுமக்கமாட்டாதவன் ஸோஸாவை ஸோஸா ஹ்ருவ என்று ஫்ரார்த்தியாதே உபாயமாக வேணுமென்று ஫்ரார்த்தித்தால் இதுக்கடியேன் ஹ்ருத்தைச் சுமக்கமாட்டாதே தேவாரீரிடத்திலே சம஫்ரித்தேன், இந்த ஹ்ருத்தை என் தலையில் சுமத்தாதே தேவாரீரே உமக்கு ஹ்ருமாக ஫ேரிட்டுக்கொள்ள வேணுமென்றிறே தாத்஫ர்யமாகிறது. இங்கு ஫்ரார்த்தனியமு஫ாயத்வம் ந ரக்ஷகத்வம் | தத்வ்யுதாஸக நிஷ்கர்ஷவசனவிருதா - கின்தூ஫ாயாந்தரஸ்தானா஫ந்நத்வம் - தத஫ி தத்கார்யஸர்வநிவோ஫்ருத்வம் ஹ்ருஸ்வீகர்த்துவமிதி யாவத் - இங்கு ஹ்ருதியை அ஫ேக்ஷியாதே என்னை ரக்ஷிக்க வேணுமென்கை என்று சொல்லாதே இவ் அர்த்தத்தைத் தானே என்மேலே சுமத்தாதே அவற்றைச் சுமந்தால் மேல்வரும் அஹிமதமெல்லாம் தருகை சமர்த்தகாரணிகனான உனக்கே ஹ்ருமாகப் ஫ேரிட்டுக்கொள்ளவேணுமென்கை என்று, மயா த்யுத்தம் ஹ்ரும் ஫ுநர்மமஸிரஸி நா஫்யாரோ஫யேதா: - கின்து த்வமேவ சர்வஹ்ருத்வெநஸ்வீகூர்வீதி - எவமாகார ஹ்ருஸ்வீகார஫்ரார்த்தநையாகவருளிச் செய்கையாலே இந்த ஫்ரார்த்தநை ஹ்ருந்யாஸாவிநாஹ்ருதையாகையாலே எதத்஫்ரார்த்தநாந்விதஹ்ருந்யாஸம் சி஫்டிக்கிறது - என் தலையில் சுமத்தாதே என்கிற அங்கு இந்த ஹ்ரு மென்னதென்று என்று ச்வஸம்வந்தத்யா஫ம் விநா -

(சா.஫்ர) ததேவ கிமித்யத்ர தந்நிஷ்கூ஫்ய தர்ஸயதி - அஹிமத஫லேத்யாதிநா - உபாயாந்தரஸ்தானநிவெஷன் ஹ்ருஸ்வீகார஫்ரார்த்தநமேவெத்யர்த்த: | எவ் ரூ஫ ஫்ரார்த்தநா஫ூர்வகஹ்ருந்யாஸ எவ ச்வநிஹ்ருத்வ஫ர்யந்தோ஫஫்ருதி -

(சா.வி) அஹிமத஫லத்துக்கு இதி | சுமக்கமாட்டாத, வோ஫ுமசமர்த்த: - அகிஷ்ணன் அகிஷ்ண: ஸோஸாவாய் நிற்கிறவனை, ஸோஸூத்வெந ச்ருதித் ச்வாமிநம் | நீ எனக்கு உபாயமாகவேணுமென்று, த்வம் மமோ஫ாயோ ஹ்ருதாதித்யேவமாகாரகம் - உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நிவெசிப்பிக்கையாவது, உபாயாந்தரஸ்தானநிவெஷன் நாம - என் தலையில், மம ஸிரஸி - உபாயாந்தரத்தை, உபாயாந்தரம் - சுமத்தாதே, அநாரோ஫்யேவ - அவற்றை, உபாயாந்தரஹி - சுமந்தால், வஹிதி சேத் | மேல்வரும், ஫சுதா஫ா஫மிஷ்யத் | அஹிமதமெல்லாம் தருகை, தாதும் சமர்த்த, சமர்த்தஸ்ய - காரணிகனான, சஹ்ருகாரண்யவத: | உனக்கே, தவீவ ஹ்ருமாக ஫ேரிட்டுக் கொள்ள வேணும், த்வய்யேவ ஹ்ரு: அரோ஫ணிய: - என்கை, இதி - மம ஹ்ரு யதா ந ச்யாததா த்வமேவ ததாரம் வஹ்ருவீதி -

(சா.சம்) அஹிமதேதி - நனு தர்ஹீ உக்தவிதோ஫ாயத்வ ஫்ரார்த்தநயீவோ஫ாயாந்தரஸ்தானே நிவெஷன்சி஫்டூ கிம் ஹ்ருநிஷ்஫ேஸ்யா஫்ருத்வாஹிதானேநெத்யத்ராஹ -

(सा.सं) இவ் அங்கத்தை இதி - நிவெசனரூபாங்க: பரநிஷேபாடேவ சித்தியதிதி நிஷ்குஷ்யைவ
தஸ்யாங்ஜித்வாபிதானமித்யர்த: யுத்தம் சைதத் - இதம் த்ருயம் த்வயைவ ரக்ஷாணியமிதி ப்ரார்தனயைவ -

மூ - இது ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருபர்யந்தம் -

(ஸா.தீ) இந்த ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸம் ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருபர்யந்தமாக வேணுமென்கிறார். இதுவென்று ஸுபாயாந்ஹ்ரேகவாசு: என்றதுவும் நிர்ஹ்ரத்ரு பர்யந்த ஹ்ரந்யாஸத்ருதில் பர்யவஸிக்குமென்கிறார் -

(ஸா.ஸு) ப்ரார்தநை அவஸ்யகையானாலும் ப்ரார்தநாந்வித ஹ்ரந்யாஸத்ருவஸ்யைவஸுபாயாந்த்ர ஸ்தான நிவெஸஹேதுதாவசுதேத கத்ருவா஢்டத்ருவாதிவத்ருதாவசுதேதகதயா வா, அ஢ிகாரகஃடுநிநிவஹ்தயா வா। அகிசுந்யாதிவத்ருந ஸாகுாஸ்தா஢ மென்று கருத்து யத்ரு, இப்படி ஹ்ரந்யாஸம் ஢கவத ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானாபத்ருதித்ருவாக மஃகஸா஢ந மாகில் ப்ரம்ப்ரயா கரணத்ருவாஸிஸா஢ானுகூல்யஸங்குலாதிசுளும் அங்கியாக ப்ரஸங்கி யாதஃ? இ஢ாபத்ருதி யென்னில் “ந்யாஸ: பஸுதாங்கஸ்யுத:” என்கிறது வி்ரஃதியாதஃ? என்னவருளிசு் சுெய்கிறார். இவ் அஸ்துததை இதில். இவ் அஸ்துததை, ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸஹேதுத்ருத்ருததை - நிஷ்கர்ஸித்து, அநாகூல்யாசுதங்குளென்றும் ப்ருதகரிகுத்து - அங்கானாஸுபாயாந்த்ரஸ்தான நிவெஸஹேதுதா நாஸ்தி கிந்து ஢்ரஸமர்பணஸ்யைவி நிஸுசுதெத்ருய்:। தயா சுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸஸ்யைவ ப்ரபத்ருதிபலதயா த்ரு ஢்ரஸமர்பணஸ்யைவ ஸாகுாஸ்தா஢நதயாங்கித்ருவ மென்று கருத்து. இப்படி நிஸுபமே ஸுபாயாந்த்ர ஸ்தானாபத்ருதிஹேதுதயா அங்கியாகில் அந்த நிஸுபம் ப்ரஸ்மீ சமர்பணரூபமாத்ருமாய்க் கஃண்டும் ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானாபத்ருதிநிஸுபாதகமாக ஸம்஢ித்ருக்கையால் பூர்வவாக்யத்ருதிலே என் தலையில் ஸுபாயாந்த்ரத்ருததைசு் சுமத்தாதே என்கிற அஸ் வ்ய்ர்த மாயுபாழியாதஃ? ஁னக்கே ஢்ரமாக பேரிட்டுக் கஃள்ள வேணுமென்கிற அஸ்துமே அமையாதஃ? என்னவருளிசு் சுெய்கிறார் - இது ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருபர்யந்தமிதி - இது, நிஸுபரூபாங்கி। ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ரு பர்யந்த஢்ரஸமர்பணஸ்யைவ “அத்ருமானம் மயி நிஸுபிபேத்ரு - மயி நிஸுபிஸ கர்த்ருவ்ய: க்ருதக்ருத்யஃ ஢்ரவிஸ்யஸி” இத்ருயாதி஢்ரங்கித்ருவா஢கமாத்ருரஸ்ய ஸ்வத்ருவத்ருயாகா஢ாவே ஸ்வஸ்திந் ஢்ரப்ரஸகத்ருயா அகிசுந்யாஸத்ருவாத்ரு. ஢கவதஃ ஢்ரஸவீகாராஸம் ஢வேநஃத்ருதரகாலே ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருவாஸம்஢்ரவாதேவமேவாங்கி கர்த்ருவ்யமென்று கருத்து. ஁னாலும் அங்கியான ஹ்ரந்யாஸம் ஸேதுத்ருர்ஸநாதி்ருபானுகல்பக்ருரியாவத்ருதி஢ிகாரிவிஸுபத்ருததாலே ஢கவத ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸரூபவாந்ருவ்யாபாரமன்றிக்ருகே விதி஢லத்ருததாலே ஸாகுாதேவ மஃகஸா஢நதயா அங்கியாகலாகாதஃ? -

(ஸா.வி) அங்கித்ருயுச்யதே - அநேந ஢்ரஸமர்பணமேவ ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸநமித்ருயுக்ருத்ரு ஢்ரவதி। இத்ருய் சு கேவலாத்ருவஸ்ருவரூபஸமர்பணஸ்ய ஢ுக்ருதஸாதாரணத்ருவாத்ருவநிஸுபஃ நாம “அத்ருவாத்ருவிய஢்ரந்யாஸஃ ஹ்யாத்ருவநிஸுப ஁ச்யதே” இத்ருயுக்ருதரீத்ருயா அத்ருவநிஸுபஸத்ருதித்ரு ஢்ரந்யாஸரூப: இத்ருமேவிதி ஢ாவ; - எவத்ருரஸமர்பணமத்ருபி ஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருபர்யவஸாயி யதாஸ்யாத்ருததா கர்த்ருவ்யமித்ருயாஹ - இது இதில். அதஃ ஁ஸ்திந்ருவந்ரு ஸுபாயாந்த்ரஸ்தானநிவெஸர்த்ருதயா ஸுபாயப்ர எவஃசுதி:, ந ரஸுதீத்ருவ்ரஸுத்ருரணஸத்ருதி:, இது இத்ருயபஸ்ஹ்ரதி। -

(ஸா.ஸ)த்ருத்ருவநிஸுபவி்ரஹே ப்ரஸ்யத்ருத்ருவ்யம் ப்ருதிநி்ரபேசுரஸுத்ருவஸ்தானே நிவெஸநாஸித்ருதி: - ப்ரார்தநம் து ஢்ரஸமர்பணாங்கி்ருகரணர்த்ருமிதி யதாலுக்ருத்ருத்ருத்ருவ்யம்। அங்க்யஸு் ஁ந்யத்ருபி யுய்யம் யுய்யதி - இது இதில் - ஁றிட்டுக் கஃள்ள வேணுமென்கை ஢்ரஸமர்பணஃத்ருதரஸ்வநிர்ஹ்ரத்ருபர்யந்தமித்ருய்:। -

மூ - இந் நிஷ்கர்ஷத்தை நினைத்து “சாंप்ரதம் த்வேஷ உபாயார்க்கவாக்க:” என்கிறது -

(சா.தி) இந் நிஷ்கர்ஷத்தை இதாதி - நநூபாயத்வபார்த்தநையும் ஆத்மநிஷேபமும் பிரியக் சொல்லப்படுகிறது - “சாंप்ரத்ய் ஶரணம் பரம் - ப்ரஜதஸ்யைவரணௌ தந்நைவாத்மான்மர்ப்ய” என்றதேயென்னில் அருளிச்செய்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) என்ன உபசஹரிக்கிறார். இந் நிஷ்கர்ஷத்தை இதி - இந் நிஷ்கர்ஷத்தை, ப்ரஶ்வதௌ ப்ரஸ்வீகாராபரபர்யாயோபாயாந்ர ஸ்தான்நிவெஷஹேதுதயா ஸ்வநிர்ஶர்த்வபர்யந்நப்ரந்யாஸஸ்யைவாங்ஜித்வநிர்நயத்த்தை - ரக்ஷகபரத்வவ்யுதாஸை ஶரணஷத்வஸ்ய உபாயபரத்வஜ்ஞாபகவக்கனென உபாயபரதாந் நீதென ஶரணஷத்வென ரக்ஷகஸ்ய ப்ரஶ்வதௌ அக்கேதநசாதாரணோபாயத்வபௌதென நின்டாரூபாபக்காரப்ரஸங்ஜாத் சாத்யோபாயாந்ராபேதஸ்ய பாதிதத்வாக்காத்யந்நகுணாபஹாக்கிஷ்ந சமர்ப்யமாண ப்ரஸ்வீகர்த்ருத்வாபரபர்யாயோபாயாந்ரஸ்தான் நிவெஷஸ்யைவ பௌதநியத்வாத்ஸய க் ஸ்வதௌ நிஷ்காரணமஸம்ப்ரவா஑்ரஸ்வீகர்த்ருத்வரூபோபாயத்வஸ்ய பக்தசாதாரணஸ்வரூப சமர்ப்யாதி ஹேதுகத்வாவஸ்யம்ப்ரவாக்க ப்ரஶ்வதஸ்க் ப்ரந்யாஸாதினோபாயாந்ர ஸ்தான்நிவெஷஸ்ய ஸ்வநைர்ஶர்யாபாதகஸ்வத்வத்யா஑- மந்ரெணாஸம்ப்ரவாத். அந்யதா ஸ்வஸ்திந் ப்ரப்ரஸக்தேஷ்க் நிஷ்கர்ஷகவக்கநமஹிந்நைவ ப்ரஶ்வதூபாயாந்ரஸ்தான் நிவெஷஹேதுதயா ஸ்வநிர்ஶர்த்வபர்யந்நப்ரஸமர்ப்யஸ்யை வாங்ஜிதா சி஑்஑ி: என்னு ப்ரகரணதாத்யர்ய மென்னு கருத்து - இந்ந் நிஷ்கர்ஷகவக்கநமில்லையாகில் ப்ரஶ்வதௌ ப்ரஸ்வீகர்த்ருத்வரூபோபாயாந்ரஸ்தானாபக்தை: ப்ரமாணாபாவெனா ஸம்ப்ரவாத். மதித்ய ப்ரஸ்துப்யமெவெத்யாகாரகஸ்ய ப்ரஸமர்ப்யஸ்ய ஸ்வப்ரஸ்வீகர்த்ரி ஸ்வப்ரஸ்வீகர்த்ருத்வபு஑்யாத்மகதயா அயதார்த்தஜ்ஞான்த்வான்மௌக்ஷசாதநத்வமெவ ந ஸ்யாத். ஑ௌணதயா ரக்ஷகத்வபு஑்யாத்மகத்வமெவ வா ஸ்யாத் - ஸ்வநைர்ஶர்யார்க் ப்ரவர்த்மானஸ்யாகிஷ்நஸ்ய நைர்ஶர்யமபி ந ஸ்யாத் - ப்ரஶ்வதா ப்ரஸ்வீகாராபாவெ ஸ்வஸ்திந் ப்ரப்ரஸக்தேர- வ்ஜ்நநியத்வாதித்யாதி஑மூ஑்யம் - இப்படி இவ் உபாயத்வபார்த்தநை நிர்ஶர்த்வபர்யந்நப்ரந்யாஸஸமநியததயா ததாக்கேபிகையாகையால் “ஆத்மாத்த்மிய ப்ரம் ஸர்வ நிஷ்யித்ய ஶ்ரீபக்தை: பக்தை. உபாயம் வ்ருநு லக்ஷ்மீஷம் தமுபெயம் விக்கிந்நய” இத்யாதி -

(சா.ப்ர) நந்வேவம் ப்ரஸமர்ப்யமெவோபாயஸ்கேத் “ஆத்மாத்த்மியம் க் யத்கிஷ்஑ி஑ுப்ரம் ஑ுஸ்த்யஜம் மம். ததஸர்வம் தவ விந்யஸ்தம் ஶுபயௌ: பா஑ப஑யௌ:। உபெயஸ்ய தவ ப்ராப்த்யை த்வாமுபாயதயா வ்ருணை. உபாயௌ ப்ரவமெ ஑ேவ ஶரணம் ப்ரவ மெ஑்யுதா। ஆத்மாத்த்மிய ப்ரம் ஸர்வ நிஷ்யித்ய ஶ்ரீபக்தை:பக்தை.

(சா.வி) இந் நிஷ்கர்ஷத்தை நினைத்து இதி - நநூபாயாந்ரஸ்தான் நிவெஷநமாத்த்மநிஷேபோ ப்ரந்யாஸ இத்யை? எவம் கேதந் “உபாயௌ ப்ரவ ஑ேவெஷ ஶரணம் ப்ரவ மெ஑்யுதா. ஆத்மாத்த்மிய ப்ரம் ஸர்வ நிஷ்யித்ய ஶ்ரீபக்தை: பக்தை. உபாயம் வ்ருநு லக்ஷ்மீஷம் தமுபெயம் விக்கிந்நய க்” இத்யாதிபு ப்ரெதென கீர்தென பௌந஑க்த்யம் ஸ்யாத். உபாயௌ ப்ரவெத்யெநைவ உபாயத்வபார்த்தநாந்வித ப்ரஸமர்ப்யஸ்யௌக்தத்வென ஶரணஷத்வவ்ய்யதார்த்தத்யா ஆத்மாத்த்மிய ப்ரம் ஸர்வ நிஷ்யித்யெத்யந்ந நிஷ்யித்யெத்யெநைவ ப்ரார்க்தநாபூர்வகம் நிஷ்யித்யெத்யதார்த்தத் ஶரணா஑தெ஑க்தத்வா஑ுபாயம் வ்ருணித்யாதி வ்யர்க்தித்யாஷ஑்஑்ய உபாயௌ ப்ரவ உபாயம் வ்ருணித்யா஑ெ஑ௌபுத்வவரண பரதயா வா, -

(சா.ஸம்) நி஑மயதி - இந் நிஷ்கர்ஷத்தை இதி - அகிஷ்நஸ்யைவோபாயாந்ரஸ்தான்நிவெஷநரூப ப்ரபக்திப்ரகாரநிஷ்கர்ஷமபிப்ரெத்யெத்யர்க்: - நநு ஶரணஷத்வஸ்யைவ்வைவ் விவக்ஷிதார்த்தகத்வெ “சாंप்ரத்ய் ஶரணம் பரம் -

(சா.தி) உபாயத்வப்ரார்த்தனையையும் இत्याதி. உபாயशब्दத்தில் இत्याதி. உபாயशब्दस्य एतन्निष्कर्षपरत्वத்தைத் தவிருதல், ரகிதாद्यर्थविवक्षै கொள்ளுதலென்றபடி ப்ரகாரान्तरेण परिहरிக்கிறார் - ஁ரசமர்ப்பளாடிகள் இत्याதி. ஁வரூபாதித்ரிதயசமர்ப்பளத்தை நிஷேபशब्दத்தாலே சொல்லியிருக்க ஁ரன்யாசாंशத்தை உபாயशब्दं ஁பிதிக்கிறது. யத்வா உபாயशब्दं ஁வரூபபலன்யாசர்ப்பமான ஁ரன்யாசத்தைச் சொல்லச்செய்தே நிஷேபशब्दं ஁வரூபபலன்யாசத்தை ஁பிதிக்கிறதென்கை. இன்னும் ப்ரகாரान्तरமருளிச்செய்கிறார். இங்கு ஁வரூபமும் இत्याதி. அंशान्तरपरமாதல் ஆத்மநிஷேபशब्दத்தாலே -

(सा.प्र) उपायं वृणु लक्ष्मीशं तमुपेयं विचिन्त्य च॥ इत्यादिषु तयोर्भेदेन कीर्तने पौनरुक्त्यं स्यादित्यत्राह। उपायेत्यादिना - सह प्रयोगे गोप्तृत्व वरणविवक्षया व्याख्यानत्वेन वा, अंशान्तरवाचित्वेन वा, निर्वाहः कार्यः इत्यर्थः। मुख्यार्थत्यागाद्व्याख्यानत्वं वरम्। -

(सा.सं) “ब्रजतस्यैव चरणौ तत्रैवात्मानमर्पय” इत्यादौ निक्षेपप्रार्थनयोः विभज्याभिधानवैयर्थ्यमित्यत्र तस्य त्रिधा निर्वाहमाह - उपायेति - नैर्भर्योदयशिरस्कप्रार्थनायुतभरसमर्पणाङ्गीकरणान्तरभरादि-समर्पणफलमुपायान्तरं स्थानविवक्षत्वरूपं मुपायत्वं हीह शरणशब्दे निष्कृष्य विवक्षितम् - अस्मिन् वाक्ये नैर्भर्योदय शिरस्कत्वं भरादिसमर्पणविशेषणम् - निक्षेपप्रार्थनयोः पृथङ्निर्देशस्थले तु शरणशब्दस्य रक्षकत्वसामान्यपरत्वातिरेकेण प्रार्थनाद्यंशोपस्थापनेऽपि न व्यापार इति ॐ विवक्षैः यत्तद्विः रुतं इत्यस्यार्थः - विवक्षापरित्यागस्य जघन्यत्वात्तदपरित्यागेनैव निर्वाहो द्वितीयः। शरणाशब्दव्यञ्जितयोरपि निक्षेपप्रार्थनयोश्शब्दत एव सुव्यक्तत्वाय तयोर्विभज्या(वि) धानमित्यर्थः - अपरित्यागपक्ष एव निर्वाहान्तरं स्वरूपमिति। -

(सा.सं) आत्मा समर्पित्यंशस्वरूपफलयोस्समर्पणपरः - शरणं सं प्रार्थ्येत्यंशो भरसमर्पणपरः - यथा भरस्वीकर्ता भवति तथा प्रार्थ्येति समित्युपसर्गार्थः - लक्ष्मीकृपामवलम्ब्य किञ्चित्समीपस्थस्सन् यथा भरस्वीकर्ता भवति तथा परं पुरुषं शरणं भवेति प्रार्थ्य तस्यैव चरणावत्यन्तं ब्रज - स्वरूपफले अपि तत्रैवार्पयेति संप्रार्थ्येति श्लोकार्थः - एवं च भरस्वीकर्ता भरापणेनैव भवतीति भरसमर्पणसिद्धिरिति भावः - ॐ इति - निक्षेपप्रार्थनयोः पृथगभिधानस्थलेऽपि शरणशब्दवाच्य निष्कर्ष विवक्षणे पौनरुक्त्यं दुर्वारमिति भावः - एवमत्रनिष्कर्ष विवक्षायां न्यासविद्यायाः भक्तिविद्यातो भेदोऽप्यनुसंहितो भवतीत्याह ॐ इति - निरपेक्षरक्षकत्वपर्यवसितमेतन्नैर्भर्यकरमुपायत्वमित्यर्थः। भक्तिविद्यावेद्यज्ञानादिगुणभिन्ना एवेह ज्ञानादिगुणा अपीत्याह। -

மூ - இதுக்கு அபேசித(उपयुक्त)மாய்க் கொண்டு ஜானசக்யாடிகள் வருகிறன -

(சா.தி) இந்த உபாயத்வத்துக்கு அபேक्षிதமாக ஜ்ஞானசக்தியாதிகள் அநுசந்தேயமென்கிறார்.
இதுக்கென்று

[illegible]

(सा.सं) இதுக்கு இதி. நிரபேக்ஷக் தவஸ்யேத்யர்த: - அத க்ரியாபத ப்ருதி வ்யாக்ஷே. -

மூ - ப்ரபெ என்கிறவிடத்தில் கதிவாசியான தாதுகத்ய்ங்கள் பூத்ய்ங்களாகையாலே இங்கு அபெகிதபூதிவிசெபத்தைச் சொல்லுகிறது. பூதியாவது? இவ்விடத்தில் “ரகிஷ்யதிதி விசுவாச:” என்கிற அடியவசாயம் -

(சா.தி) இனி க்ரியாபதத்திற்கு அர்த்தமருளிச்செய்கிறார் - ப்ரபெ இத்யாடியால் - பூதிவிசெபமென்றத்தை விசெபித்துக்காட்டுகிறார் - பூதியாவதென்று - அங்ளாந்தரங்களிருக்க விசுவாசத்தைச் சொல்லுவானேன்? என்னவருளிச்செய்கிறார் -

(சா.சுவா) இங்கு ப்ரபந்ன் முக்யபக்த்யாரம்ப் பண்ணுமாகில் சுவீகृतபரனான ஶரண்யனுடைய உபாயாந்தரஸ்தானாபத்தியாகிற மஹாபுத்தை திரஸ்கரித்தவனாகையாலே முக்யானுஸ்தானமத்யந்தாபசாரகோடி யிலே நின்று புன: ப்ரபதன ப்ராயசித்தபர்யந்தமாமென்று சூசிதம் - கிசு ப்ரபத்தியாவது ஶரண்யகதோபாயாந்தரஸ்தானாபத்திரூபாயத்வவிசயிணி ந பவெத்ததா ப்ரப்தெஸ்ஸாதந்யமபி ந ச்யாத் - ப்ரப்தெமோக்ஷாஸாதனத்வ ஶ்ரவண் கர்மயோகாதிவூத்தியோகதூரகமேவ பவெத் - “ச்யங்ஜானேன வா மோக்ஷம் கங்ஜாயா மரணேன வா। ப்ரணாமாதுபி சுகூதாதுகத்யா வா லபதே நர:” இத்யாதிவதுபப்தெ: - உபாயாந்தரஸ்தானாபத்தி விசயகத்வே து பக்திதூரா ஶாஸதநத்வே நிஷ்கர்ப்கவசனசிஹோபாயாந்தரஸ்தானாபத்யுசுதேத ப்ரஸங்ஜேன சுவாதந்யம் சிஹ்யதி। யத்ர யத்ர ப்ரப்தெஸ்ஸாதந்யமுக்யதே - தத்ர தத்ர சர்வத்ர பகவத் உபாயாந்தரஸ்தானநிவெசனவ்யாபாரதயோபதேச எவ ஶி சுவாதந்யோபதேச: - “ஶரண் த்வா ப்ரபந்நா யே த்யானயோகவிவர்திதா:। சர்வதர்மான்பரத்யஜ்ய” இத்யாதி அயம் சார்த்ய:, அந்ரேவோபரி “ப்ரபத்தி வேறொன்றுக்கு அங்ளமாக நில்லாதபடி ஶரண்யன் தான் உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நின்று ஫ல் கொடுக்கிற அன்ஷம் ஏற்றமானபடியாலே” என்று ஸ்பஸ்திகூத: - “சுதுஷ்கரேண” இதி காரிகாயாமபி வ்யக்த: நிசுபெரகாயாமபி அங்ளப்ரபத்தாவூபாயபூதாயா பக்தெ: ஶ்தானே நிவெச்ய பகவானுபதிச்யத் இத்யுக்தம்। ததயம் சங்ங்ஹ: - “ரக்சகத்வவ்யுதாசேனோபாயத்வவச: ப்ரபூ। ப்ரப்தெமோக்ஷஹேதுத்வம் சுவாதந்யம் சாதிகாரிண:।। நேர்மயம் பக்தியோகஸ்யாரம்ப் கோபிவிஶஸ்ததா। ப்ராயசித்தகூதிசுசுதததிலம் ஫லமகஸதம்” இங்கு ஶரண்யஸ்தவமுபாயபரமானால் ப்ரபெ என்கிற பதம் பதல் கதூ என்று கத்ய்ம்மானபடியாலே அநந்விதமாக ப்ரஸங்ஜியாதோ? சர்வோ கத்ய்ம்ஜானார்த்யா: என்று பூதி பரமென்னில் பூதி சாமான்யவசனம் ப்ரகூதானுபயுக்தமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ப்ரபெ என்கிற பதத்தில் இதி - அபெகித பூதி விசெப தானெது? என்னவருளிச்செய்கிறார் - பூதியாவது இதி - இப்படியானால் கரணமந்மான த்யத்தில் பூர்வகண்ட் சாங்ளபரஸமர்பண் பரமென்கிறது விரோத்யாதோ? விசுவாசாங்ளத்தை முன்னிட்டுக் கொண்டு அங்ளி சிஹிக்கிறதென்னில் விசுவாசத்தையே முன்னிட்டு சிஹிக்க வேணுமோ? அங்ளாந்தரங்களைத்தான் முன்னிட்டு சிஹிக்கலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். -

(சா.ப்ர) அத்ர ப்ரபத இத்யஸ்யார்த்யமாஹ - ப்ரபத இத்யாதினா - நநூபாயபரேகண்டேசாதிபயோபயோபி ப்ரதிபாச இத்யத்ர க்ரியாபதேநேவ சுவாச்யவிசுவாசமுகேனோச்யத் இத்யாஹ -

(சா.வி) அத்ர ப்ரபத இத்யஸ்யார்த்யமாஹ - ப்ரபெ என்கிற இடத்தில் இதி - தாது பதல் கதாவிதி தாது: - கத்ய்ம்ங்கள் இதி - சர்வே கத்ய்ம் ஜானார்த்யா இதி ந்யாயேனேதி பாவ:। நந்விஸ்மிந்ரணமந்ரே ப்ரதானபூத் சாதிபயா: ப்ரதிபாச:, -

(சா.சன்) ப்ரபத இத்யாதினா। -

மூ - இவ் விஸ்வாஸபரகர்ஷ் ஸ்ரீமச்சுப்தத்திலும் நாராயணசப்தத்திலுமுள்ள பூரூபகாரஸப்தபூணாபிகளை அநுஸந்தித்தவாறே வரும். இத்தாலே தன் அபகாரபாசூரியாபிகள் அடியாகவரும் ஸங்கீகளெல்லாம் கழியும் - இவ் விஸ்வாஸபாப்ய வேணுமென்னுமிடத்தை -

“ராகஸானாமவிஸ்வ஡ாஃஜனேயஸ்ய பந்நே । யதா வி஑லிதாஸத்யஸ்தவமோகாப்யஸூ பந்நா ॥
ததா பூஸாமவிஸ்வ஡ாப்ரபதி: ப்ரக்யுதா பவேத் । தஸ்தாபிஸ்வ஡யுக்தானா் முக்தி் தாஸ்யதி ஸாகிராத் ॥
என்று ஸொல்லிற்று -

(ஸா.பி) இவ் விஸ்வாஸபரகர்ஷமித்யாபி. ஸ்ரீசப்தத்தில் ஸொன்ன பூரூபகாரத்தையும் நாராயணசப்தத்தில் ஸொன்ன ஸப்தபூணாபிகளையுமென்றபடி - இவ்விஸ்வாஸத்தின் ஑லத்தைக் காட்டுகிறார். இத்தாலென்று - இவ் விஸ்வாஸாதிஸய் வேணுமென்கையில் ப்ரமாண் காட்டுகிறார். ராகஸானா் என்று. இதுக்கு அர்த்தம். ஃஃஜனேயஸ்ய பந்நவிஸயே ராகஸானாமவிஸ்வாஸாபமோகாப்யஸூபந்நா யதா ஸத்யோ வி஑லிதேதி யோனா.

(ஸா.ஸா) இவ்விஸ்வாஸபரகர்ஷமிதி - ஆனாலுமிவ்விஸ்வாஸ பரகர்ஷமிங்கு வ்யர்த்தமன்றோ? வி஑ிதானுஸ்தானத்துக்கு விஸ்வாஸமாப்தமன்றோ வேண்டியது. இப் பரகர்ஷத்துக்கு ப்ரயோனாதிஸயமில்லையே? ஸர்வஸ்தாப்ரணான ஃஸ்வரன் அபராபியானவெனக்கு அப்யாபாரத்தாலே ப்ரஸந்நாய் ஑ல் கொடுக்குமோ வென்கிற ஸங்கீநிவூதியே அபயோமென்னில் ஸாஸ்த்ரபாாம்யவேடியானவிவனுக்கு ஸங்கீயே கூடாதே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். இத்தாலே இதி. ஸாஸ்த்ரபாாம்யவேடியானாலும் அபகாரபூபபூகர்த்தமடியாக ஸங்கீ ஸபாவிதையென்று கருத்து. இவ் விஸ்வாஸபரகர்ஷமர்த்தஸ்வபாவத்தாலே மூலபூதநி஑்ர஑த்தையும் விஸ்வஸித்து ஸங்கீநிவூதியையுமுண்டாக்குமென்று கருத்து - ஆனாலும் ஸங்கீநிவூதிக்காக விஸ்வாஸபரகர்ஷ வேணுமோ? பின்பு ஸங்கீ ஸபாவிதையானாலும் ப்ரப்த்யனுஸ்தானகாலத்திலே விஸ்வாஸஸாமான்யத்தாலே ப்ரபதி (நிறை?)வேறினால் ஑லஸித்தியில் விரோதமில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் விஸ்வாஸபாப்யமிதி - ராகஸானாமிதி - ஑நூமதோ பந்நவிஸயே அமோகாப்யஸூபந்நா - ராகஸானாமவிஸ்வ஡ா, அவிஸ்வாஸாத் - ஸத்யோ வி஑லிதா - ததா பூஸாமவிஸ்வ஡ா, ஸங்கீயா ப்ரபதி:ப்ரக்யுதா பவேத். அஃ஑்஑ிநாபவேதித்யர்த்த:। ஸா, ப்ரபதி:। ஆனாலும் அஃ஑்஑ங்களில் ஸாரமானவென்று ம஑ாவிஸ்வாஸத்தை ஸாரமாகச் ஸொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். -

(ஸா.ப்ர) அவிநாஸ்யஸப்தபந்ந, நிரூபாபிகபூணா, ஸ஑கார்யந்நரநிபேக ஸத்யஸங்கூப்தவ், பந்நநிவர்தனஸ்ய ப஑வத்கைஃ஑்யார்த்தவென தத்ப்ரயோனதவ் க போதயதஸ்ஸ்ரீமந்நாராயணசப்தஸ்யார்த்தானுஸந்நானே விஸ்வாஸ அபித்யாபேதி இவ் விஸ்வாஸேத்யாபிநோக்தம் - “ராகஸ்யதிதி விஸ்வாஸாபிஸுபாய கல்பநமியுக்தரீத்யா ம஑ாவிஸ்வாஸஸ்ய ஸவநிபர்஑்வ பர்யந்நாஃ஑்஑ிஸ்வரூப நிவர்தகத்யாபாப்யகதவ்முக்தம் இவ் விஸ்வாஸபாப்யமித்யாபிநா - ப்ரக்யுதிபாவபர்யவஸாயினிதி ப்ரக்யுதிபாவ:। -

(ஸா.வி) அபகாரபாசூரியாபித்யாபி ஸப்தேநோபாயலாபவ஑ல஑ாரிநிகர்ஷாவலம்காரித்யானி ப்ரா஑்யாணி. -

(ஸா.ஸ) தத்ப்ரகர்ஷ:கென பவதீத்யதா஑ - இவ் இதி. விஸ்வாஸபரகர்ஷஸ்ய ப்ரயோனமா஑ - இத்தாலே இதி - விஸ்வ஡ஸ்யாப்யகத்யாப இ஑ தபிர஑ே அஃ஑்஑ிநை஑்஑ல்ய் ப்ரமாணதஸ்தத்யுத்யான்தமா஑ - இவ் இத்யாபிநா - ஸத்யோ வி஑லிதா - அபஸ஑்஑ார விநைவ ஸவதோ விஸ்தா - ப்ரக்யுதா பவேத், ந ஑லாயபவேத். -

மூ - இவ் வ்யவஸாயத்தினுடைய ப்ரபாவ்

“வ்யவஸாயாத்ரே ப்ரஹ்நாஸாடயதி தத்பரம்।

நிஸ்ச்ஸயேஷு சர்வேஷு நித்யம் வஸதி வை ஹரி:॥

சஸ்ச்ஸயாந் ஹேதுபலாந்நாடியாவஸதி மாஹவ:।”

இத்யாதிகளிலும் சுப்ரஸித்தம் - இம் மஹாவிஸ்வாஸம் உண்டானால் பின்பு விமர்சகாலத்தில் ஒருகாலும் ச்ஸயம் பிறவாது - ஆகையால் பின்பு ஒருகாலும் இவ் விஷயத்தில் ச்ஸயம் பிறவாது படியான ப்ரதமக்ஷணத்தில் மஹாவிஸ்வாஸம் ப்ரபுத்திக்கு அங்ம். -

(சா.தி) இதின் ப்ரபாவத்தில் ப்ரமாணம் காட்டுகிறார் - வ்யவஸாயாந் என்று. இதின் அர்த்தம் ஜன: அடியவஸாயம் விநா தத்பரம் ப்ரஹ்நாஸாடயதி - நிஸ்ச்ஸயேஷுவிதி - நித்யமடியவஸாயயுக்தேஷு புருஷேஷு ஹர்வஸதி, சுலபம் பவதித்யர்த்த:। நித்யம் வஸதிதி வா - ஹேதுபலாந், ஹேதுகாந் - ஹேதுபலவிஸேஷணம் இது - ஹேதுபலத்வாஸ்ச்ஸயாந்நாடியாவஸதி - தेषாம் துர்லபம் பவதிதி பாவ:। விஸ்வாஸத்துக்கு ப்ரயோஜனாந்நரத்தையுமருளிச்செய்கிறார் - இம் மஹாவிஸ்வாஸமென்று - ப்ரபுத்திகாலத்திலுண்டானாலென்கை - விமர்சகாலத்தில், பின்பு பராமர்சஸமயத்திலென்கை, ப்ரபுத்திகாலத்தில் -

(சா.ஸ்வ) இவ் வ்யவஸாயேதி - புருஷம் வ்யவஸாயம் விநா தத்பரம் ப்ரஹ்நாஸாடயதி। ஷேஷம் ஸ்பষ্টம்। விஸ்வாஸப்ரகர்ஷத்துக்கு ஷட்கூலநிவ்ருத்தி ப்யோஜனமென்றது கூடுமோ? ப்ரகூடவிஸ்வாஸத்தோட ப்ரபுத்தி: நிறைவேறியிருந்தாலும் உத்தரகாலத்திலே துஷ்கர்மபடியாக ஷட்கூலம் சம்பாவிதையன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இம் மஹாவிஸ்வாஸமுண்டானால் இதி। துஷ்கர்மநாஸகமஹாவிஸ்வாஸம் பிறந்தபடியாலே உத்தரகாலத்திலே சம்பாவிதையன்றென்று கருத்து. ஆனாலும் மஹாவிஸ்வாஸம் அங்மாகவத்தோ? மஹதே துர்நிர்ஹேயன்றோ? உத்த்ரவிஸ்வாஸமென்னில் “யஸ்ய யாவாச்ச விஸ்வாஸ: என்று புருஷபேதே விஸ்வாஸதாரதம்யம் சொல்லுகையாலே உத்த்ரவிஸ்வாஸமே துர்நிர்ஹேயன்றோ? ச்ஸயநிவர்த்தகவிஸ்வாஸம் ப்ரபுத்திங்மென்னில் உத்தரகாலானுவர்த்தமான மஹாவிஸ்வாஸஸ்யாபி தயாத்வேந ப்ரபுத்திங்மவாபுத்தௌ ஷாங்மப்ரபுத்திக்கு சகூத்வகர்த்தவ்யஸித்தாந்நவிலயம் ப்ரஸாங்மயாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஆகையால் இதி। ப்ரதமக்ஷணாவத்திந்ந மஹாவிஸ்வாஸஸ்யுத்தரகாலே அபாவே஽பி ஸ்வஸமானாகாரேத்தரகாலீந ஸ்மூதிரூப மஹாவிஸ்வாஸஜனகதூதரஸ்காராடியாகதயா। -

(சா.ப்ர) ப்ரஹ்நாஸாடிவிஸேஷஹேதுத்வாஹ்யப்ரபாவத்வாஸ்தாரதமத்வமுக்தம் வ்யவஸாயாதித்யாதிநா। தாத்காலிகவிஸ்வாஸம் எவ் அங்மமதி தர்ஸிதம் ப்ரதமக்ஷணத்தில் இத்யந்தேந। ப்ரபுத்திநாநா மஹாவிஸ்வாஸ-ரூபாங்மாவத்த்ரீரபாதபலம் ச்ஸயாந்நுதயச்ச ப்ரபலம் ப்ரவேதித்யுக்தம்। இம் மஹாவிஸ்வாஸம் இத்யாதிநா। -

(சா.வி) இவ் வ்யவஸாயத்தினுடைய, எதந்மஹாவிஸ்வாஸஸ்ய -

(சா.ஸ) நிஸ்ச்ஸயேஷு, விஸ்வாஸவித்யஸ்தஸ்ச்ஸயேஷு। மஹாவிஸ்வாஸஸ்யாந்நபயோஜப்ரகாரம் தர்ஸயதி। இம் மஹாவிஸ்வாஸமதி, பின்பு, ப்ரஸமர்ப்பணா நந்தரம்। விமர்சகால: .ஸரண்யகுணாதி பராமர்சகால: - தர்ஹி யாவத்பலம் நிஸ்ச்ஸயத்வாய விஸ்வாஸானுவ்ருத்தௌ சகூத்வபங்மஷட்கூலம் ச ப்ரஹ்நாந் மஹாவிஸ்வாஸஸ்யாங்மத்வம் நிபமயதி - ஆகையால் இதி। ப்ரதமேதி - அநந்தரமனுவ்ருத்தௌ விஸ்வாஸ: ப்ரபலகோதௌ நிர்ஹ்ரத்வானுஸந்தானரூபம் நிவிஸத இதி பாவ: =மஹாவிஸ்வாஸம் நாங்மயவிநாபூதாங்மம்। மந்தவிஸ்வாஸேஷு ததபாவாதிதி ஷட்கூலம் ப்ரஹ்நாந்। -

மூ - இது மந்தமாயிருந்தாலும் விசேபித்து கதாபிக்கத்துடங்கின இவர்ன் சேபபூரண் பண்ணும்
“மித்ரபாவேன சப்ராப்ச் ந த்யஜேய் கதய்ந”

என்று ஸரண்யன் அருளிச்செய்தானிறே. அஜ்ல்யாபிகளும் அகப்பட, “ந ஜாது ஹியதே”
என்னும்படியிறேயிருப்பது -

(சா.பி) மந்தவிசுவாசரையும் ரபிக்கத்துடங்கின இவர்ன் பூர்ராக்கி ரபிக்கு மென்னுமிடத்தில்
ப்ராபண் காட்டுகிறார். மித்ரபாவேனதி - மித்ரத்வ பாவனயா என்றபடி. இவ் விசயத்தில் அஜ்ல்யாபியின்
ப்ராபத்தைக் கண்டாலிதின் ப்ராபவ் கி்புநர்ந்யாயிசிட்மென்கிறார். அஜ்ல்யாபிகளும் இத்யாபியால் -
நஜாது ஹியதே, ப்லத்ததைக் கொடுத்தும் க்யியாதென்கை - விசுவாசவிசயத்தில் வத்வ்யங்கன் இனி
ப்ராபதே என்கிற பதம் -

(சா.ஸ்வ) ப்ரம்ப்ரா உத்ரகாலினசஜ்ஜாப்திவந்஑கத்வமென்று கருத்து. இப்படியாகில் ஸ்ரீமந்நாராயணபதத்தில்
புரூபகாரசவந்஑ாபி விமர்சமன்றிக்கே உத்ரகாலத்தில் சன்சயமுமில்லாமல் மந்தவிசுவாசத்தோடே
இதராஜ்ஜபூர்ப்ராபதி ஒருத்தனுக்கு நிறைவேறினால் மஹாவிசுவாசரூபாஜ் விக்லமாகையாலே ப்ராபதிக்கு
புநர்நுபாந் ப்ராசஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இது மந்தமாயிருந்தாலும் இதி.
மந்தமாயிருந்தாலும், புரூபகாாபிபராமர்சஜ்நிதமாயிருந்தாலுமென்றபடி. சேபபூர்ம்மிதி - சஜ்ஜாவிரோபி
விசுவாசத்தையுண்டாக்குமென்றபடி. மந்தவிசுவாசன் அபிகாரவிக்லனாகையாலே அவன் விசயத்தில்
சேபபூர்ம் பண்ணக்கூடுமோ? என்கிற சஜ்ஜாவாரணார்ய் விசேபித்துக் கதாபிக்க இதி. இவர்ன் சேபபூரண்
நிர்வ்யாஜமாகப் பண்ணக்கூடுமோ? என்ன இந்த மந்தவிசுவாசத்தாலே இவர்ன் இரங்கி சேபபூர்
பண்ணானென்கிறதோ? இந்த மந்தவிசுவாச் சேபபூரணத்துக்கு யோக்யவ்யாஜ மென்கிறதோ? என்ன
விக்லிப்து க்ரமேணுத்ரமருளிச்செய்கிறார். மித்ரபாவேனத்யாபிநா. உள்ளே காபட்யமிருக்கச்
செய்தேயும் வெளியிலே மித்ரனென்று பாவநை பண்ணானாகில் நாம் கைவிடோமென்றிருக்கிற
ஸரண்யனுக்கு சேபபூர்வகத்வ் கைமுத்யிசிட்ம் - பாஹ்யவ்யாபாரமான அஜ்லி யதா ததா வா க்ருதமானாலும்
“ந ஜாது ஹியதே” என்றிருந்தால் அந்ரமான இம் மந்த விசுவாசத்துக்கு மஹாவிசுவாசபர்யந்ரபரிணாம்
கைமுத்யிசிட்மென்று கருத்து - ஆனாலும் ப்ரதமகணாவத்஑ிந்ர மஹாவிசுவாச் ப்ராபத்யஜ்ஜமானபடியாலே -

(சா.ப்ர) மந்தவிசுவாசஸ்யாபி க்ரமேண ப்லபர்யந்ரத்வமுத்ந் இது மந்தமாய் இத்யாபிநா. எங்ஙனேயென்னில்
இத்யாரஹ்ய உத்நானாமர்நானாமபேகிதாந் விஸ்தர: ப்ரிகர்விபாஜாபிகாரே ட்ரஃவ்ய: - க்ரியாபதேநாஜ்ஜி ப்ராபிபாந்
கதமித்யத்ர ஸரணசப்தோபஸ்தேபேண தபிதி ப்ராபாணமாஹ. -

(சா.வி) அஜ்ல்யாபிகளும் இதி - அஜ்ல்யாபிகளும்கப்பட, அஜ்ல்யாபிந்யபி - “ந ஜாது ஹியதே. த்வடஜ்ஜிமுடிச்ய
கதாபி கெநகித்யதா ததா வா சக்ருத்ருதோஜ்ஜலி; ததேவ முஷ்ணாத்யசுபாந்யசேபத: சுபாநி புஷ்ணாதி ந ஜாது
ஹியதே. ஜாது கதாகிதபி ந ஹியதே ப்லமப்ராடய நநிவர்ததி. உபாயபூரணதாரா ப்லபர்யந்ந் கரோதீத்யர்ந:.
எவ் மஹாவிசுவாச் ப்ராபிபாத்ய ப்ராந்நாந்வித ப்ரந்யாச் ப்ராபிபாபியுத்ந் ப்ராந்நாபர்யவசானமாஹ. -

(சா.சன்) இது இதி. அஸ்மிந்நர்யே மானமாஹ. மித்ரமிதி - அத்ர கைமுத்யாபிப்ராபேணாஹ. அஜ்லிதி. “அஜ்லி:
ப்ராமாமுத்ரா” யதா ததா வாபீத்யாபிகம்” இஹாநுசந்஑ேயம். அஸ்த்வத்ரோத்ந் க்ரமேண மஹாவிசுவாசாபிபாநம். -

शरणागतिरित्युक्ता - भवशरणम्” इत्यादि प्रमाणानुसारத்தாலே प्रार्थनै இங்கே சொல்லிற்றாயிற்று -

(சா.சं) क्रमेण महाविश्वासाभिधानम्। प्रार्थनादिसिद्धिः कथमित्यत्राह। இப்படி இत्यादि - சொல்ல, શબ્દતોઽભિहितે સતિ। சொல்லிற்றாயிற்று इति - यथा रक्षकत्वाध्यवसायः “रक्ष्यापेक्षां प्रतीक्षते” इति मानाद्गोप्तृत्ववरणपर्यन्तः, एवं निरपेक्षकत्वाध्यवसायोऽपि “अनन्यसाध्ये” इत्यादि मानात्प्रार्थनापर्यन्त इति प्रार्थनाप्यर्थाल्लक्षणाया वा सिद्ध्यतीत्यर्थः ॥

(सा.सं) ॐ उपायेति। - निरपेक्षरक्षकत्वप्रार्थनायां रक्षकत्व प्रार्थनारूप गोमृत्ववरणसिद्धेरिति भावः। पृथग्भूतमण्डलं, क्रियापदोपस्थाप्यभिन्नं नेत्यर्थः - येतु सकृत्वभङ्गभयाद्गोमृत्ववरणं पृथङ्नानुतिष्ठन्ति तेषां पृथगनुष्ठेयं न भवतीत्यर्थः - ननु लोके प्रार्थनाफल विषयिणी, उपायविषयिणी वा स्यात्। -

(सा.सं) तयोरिह बाधात् किं विषयिणीह सेत्याशङ्क्य प्रार्थनीयांशं निर्धारयति। -

मू - इष्टप्राप्त्यनिष्ठनिवृत्तिरूपमान फलத்தினுடைய प्रार्थनையை उत्तरखण्डத்திலே பண்ணாநிற்க இங்கு फलप्रार्थनையைப் பண்ணினால் पुनरुक्तियुண்டாம். प्रपत्तिக்கு फलமாக भक्तिरूपोपायத்தை प्रार्थिக்குमाப்போலே स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठனுக்கு இங்கு साध्यमायं प्रार्थनीयमायिरुப்பதொரு उपायमில்லை - ஆனபின்பு இங்கு प्रार्थनै சொல்லுகிறபடியென்னென்னில்? फलप्रधानं பண்ணுகிறவிடம் सर्वाधिकारि विषयத்திலும் பொதுவாயிருக்க अकिञ्चननायं सर्वभरन्यासं பண்ணுகிறவன் பக்கல் प्रपत्ति வேறொரு उपायத்துக்கு அங்மாக நில்லாதபடி शरण्यன் தான் उपायान्तरस्थानத்திலே நின்று फलं கொடுக்கிற अंशம் ஏற்றமானபடியாலே அவ்வேற்றமான भरस्वीकारांशம் இங்கு प्रार्थிக்கப்படுகிறது -

(सा.दी) என்னில் அருளிச் செய்கிறார். फलप्रधानमित्यादियால். फलप्रदत्वरूपोपायत्वं सर्वाधिकारिसाधारणमाकையால் இவ் विषयத்தில் இவன் பண்ணும் प्रपत्तिக்கு அங்மாகாதபடி शरण्यன்தானே भक्तिस्थानத்திலே நின்று फलं தருகிறவேற்றம் தோற்றும்படி भरस्वीकारांशம் प्रार्थிக்கப்படுகிறதென்கை - ननूपायमायं நிற்கவேணுமென்னவே उपायं फलार्थमाकையால் फलप्रार्थनையுமிதிலே வருகையால் उत्तर -

(सा.स्वा) आशयोद्घाटनार्थमाक शङ्किक्किறார் - इष्टेति - आशयमुद्घाटयन्नुत्तरमருளிச்செய்கிறார் - फलप्रधानमिति। प्रपत्तीति। शरण्यन् उपायान्तरस्थानத்திலே நில்லாவிட்டால் स्वस्मिन् भरं प्रसक्तமான படியாலே प्रपत्ति भरशब्दवाच्यமான उपायத்துக்கு அங்மாக प्रसङ्गிக்குமென்று கருத்து - भरस्वीकारेति - भरस्वीकारप्रार्थनै भरन्यासाविनाभूतैयாகையாலே இதினாலே भरन्यासமும் सिद्धிக்கிறதென்று கருத்து - तथा च असाधारणस्य फलस्य प्रार्थनीयविषयस्य लाभान् प्रार्थनै विवक्षितैर्यென்று கருத்து. उत्तरखण्डापेक्षया पूर्वखण्डस्य पौनरुक्त्याभावेऽपि पूर्व -

(सा.प्र) दर्शयन्नुत्तरखण्डस्य फलस्वरूपपरत्वे पौनरुक्त्य शङ्कापि नास्तीत्याह - इष्टप्राप्तीत्यादिना। -

(सा.वि) इष्टप्राप्तीत्यादिना। इहोपायत्वप्रार्थनानामकेवलफल प्रार्थना न भवति - फलप्रदानस्य भगवत्सर्वाधिकारि साधारणतया केवलफलप्रार्थनायास्सर्वाधिकारि साधारणत्वात् परन्त्वकिञ्चनविषये प्रपत्तिर्यथोपायान्तरस्याङ्गं न स्यात्तथेश्वर एवोपायान्तरस्थानापन्नस्तत्फलं ददातीत्यंशस्यास्मिन्नधि कारिण्यतिशयतया तद्वरं त्वं स्वीकुर्विति भरस्वीकारप्रार्थनैव पूर्वखण्डेन क्रियत इति न पौनरुक्त्यमिति परि हरति - फल प्रदानं பண்ணுகிற इति - नन्वेतद्वरं स्वीकुर्विति प्रार्थनयाप्युपायान्तरव्यवधानं विनैव फलं देहीति पर्यवसानादुत्तरखण्डे फलप्रार्थनाधिका स्यादित्याशङ्क्यानिष्ठ निवृत्तिपूर्वकेष्ट -

(सा.सं) इष्टेत्यादिना। ஆனபின்பு இति। प्रथमशिरसि पौनरुक्त्यापत्त्या द्वितीय शिरसि प्रार्थनीयसाध्योपायान्तरा- सिद्ध्या च इह यथा दर्शनं प्रार्थनानुपपत्तौ सत्यामित्यर्थः - फलेति - मुमुक्ष्वमुमुक्षुसाधारण्येन भगवानुपायतः फलदः। सर्वभरन्यासं कुर्वतः अकिञ्चनस्य तूपायान्तरस्थाने स्थित्वा - स्थितिस्तु भरस्वीकरणेनेति - तत्र स्थितये भरस्वीकारांश एव प्रार्थ्यत इत्यर्थः। एवं चेत्यौनरुक्त्यमाशङ्क्य परिहरति। -

மூ - ஆனாலும் இப்படி உபாயமாய் நிற்கவேண்டுமென்று அபேகிக்கவே அஹிமத்஫லவிசேஷத்தை உபாயாந்தரவ்யவதானமறத் தரவேண்டுமென்று ஫ார்த்தித்ததா஫ாதோ? ஆகையால் உத்தர஫ண்டத்தில் ஫ார்த்தனே மிகுதியன்றோவென்னில்? உத்தர஫ர஫ார்த்தாலே ஫ார்த்தனாவிசயத்தில் அங்க்஫ேத் தோற்றுகைக்காகப் பிரிய அபேகிக்கிறதா஫ையாலே மிகுதியில்லை - உத்தர஫ண்டத்தில் அபேகணிய஫லவிசேஷவ்யஜ்ஜக மான வாக்யத்தினுடைய அந்வயமாத்த்ருக்காக ஫ார்த்தனாபதம் அடியா஫ரித்தாலும் ஫லஸ்வரூ஫மாத்த்ருத்திலே தாத்஫ர்யமென்று ஫ரி஫ாரமாகவுமாம். -

(ஸா.தீ) ஫ண்டத்தில் ஫ல஫ார்த்தனே மிகுதியன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஆனாலும் இத்யாதித்யால் - உத்தர஫ர஫ார்த்தாலே இத்யாதி - ஫ார்த்தனா விசயத்தில் அங்க்஫ேத் முண்டா஫ையால் உபாயத்வமும் ஫லமுமிரண்டிடத்திலும் பிரிய அபேகிக்கிறது - உபாயத்வத்தை அபேகிக்கிறதில்விடத்தில். ஫லத்தை அபேகிக்கிறது உத்தர஫ண்டத்தில். ஆகையால் ஫ுநர஫ுத்திதோஷமில்லையென்றபடி. நநு ஫ர்வ஫ண்டத்தில் உபாயத்வ஫ார்த்தனையாய் உத்தர஫ண்டத்தில் ஫ல ஫ார்த்தனே யாம்போது வாக்ய஫ேத் வாராதோ? -

(ஸா.ஸ்வ) ஫ண்டாபேகயோத்தர஫ண்டஸ்ய ஫ிந்நவிசயா஫ாவாதுநர஫ுத்தியன்றோ? என்று ஫ா஫ிக்஫ுகிறார். ஆனாலும் இதி - உத்தரமருளிச்செய்கிறார். உத்தேதி ஫ரத்ததை ஫்வி஫ரிக்க வேண்டுமென்று ஫ர்வ஫ண்டதாத்஫ர்யம். ஫லத்தை தரவேண்டுமென்று உத்தர஫ண்டதாத்஫ர்யமென்று கருத்து. உத்தர஫ண்ட ஫லஸ்வரூ஫மாத்த்ரு஫ரமானால் ஫ர்வ஫ண்ட ஫ரத்ததை ஫்வி஫ரிக்கவேண்டுமென்று ஫ார்த்தனா஫ரமாக வி஫்ரான்தமா஫ையால் உத்தர஫ண்டத்த்ருக்கு அநந்வய் ஫ர஫ா஫ிக்஫ுயாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். அபேகணிய஫லவிசேஷேதி - அப்போது ஫ுநர஫ுத்தி வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஫லஸ்வரூ஫மாத்த்ருதி - ஫த்த: ஫ுநர஫ுத்த்யே஫ி ஫ா஫ா஫ா஫ிவிவேகெந தாத்஫ர்யவிசய஫ேதாந் ஫ுநர஫ுத்த்யமென்று கருத்து - ஫ர஫்வி஫ரம் ஫ண்ணி ர஫ிக்க வேண்டுமென்று ஫ார்த்தனையானாலிப் ஫ார்த்தனையிலே ஫ு஫ுத்வவரணமந்ரத்தமென்னுமிடம் ஫்ர஫மென்று கருத்து - இப்படி ஫ர்வ஫ண்டத்திலே ஫ர஫்வி஫ர஫ார்த்தனையும் உத்தர஫ண்டத்திலே ஫ா஫ாரண஫ல஫ார்த்தனையும்மானால் த்ருவாக்ய஫ரமந்ரத்த்ருக்குத் த்ருவடிகளையும் உபாயமாக -

(ஸா.வி) ஫ா஫ி஫ே ஫ுயாத்ததர்த்த த்ருர் ஫்வி஫ுவிதி ஫ார்த்தனா விசயே அங்க்஫ேதோ஫ுத்திதி ஫்஫ுரணார்த்த ஫ுத஫஫ார்த்தனாயா அபேகித்ததயா஫ிகா நாஸ்தித்யா஫ - ஆனாலும் இத்யாதிநா - அபேகிக்கவே அபேகணமேவ - நநு ஫்வாதந்யேண ஫ுர்வோத்தர஫ண்டயோ: ஫ார்த்தனாதுய ஫்ரதி஫ாத்தெ ஫லார்த்தமு஫ாயோ கை஫்஫ுர்த்தம் மே ஫்யாதிதி வாக்ய஫ேதஸ்யாத், உத்தர஫ண்டே ஫்ரிக்ரயாபதாடியா஫ாரஸ்யாவச்யகத்வாத், அந்யதா ஫்ரீமதே நாராயணாயேதி ஫துர்த்த்யந்தபதயுரநந்வயாதித்யா஫ா஫்஫ுயா஫ - உத்தர஫ண்டத்தில் இதி - ஫ார்த்தனாபதம், ஫்யாதிதி பதம் - ஫்வி஫ர஫மாத்த்ருத்திலே தாத்஫ர்யமென்றும் ஫ரி஫ாரமாகவுமாம், ஫்வி஫ர஫஫்ர஫ா஫ன எவ தாத்஫ர்யம் - நநு ஫ார்த்தனாயாம் - உபாயத்வ஫ார்த்தனையேவ ஫லஸ்ய ஫ார்த்தித்தத்வாத் - நநு ஫ார்த்தனாயா தாத்஫ர்யா஫ாவே஫்யேகவாக்யத்ததயாந்வயோ -

(ஸா.ஸ) ஆனாலும் இதி - உத்தேதி - உத்தவித்யோத்தர஫ண்டஸ்ய ஫ல஫ார்த்தனாதோ வி஫ஜ்ய நிர஫ே஫ு஫ாயத்வமாத்த்ருஸ்யே஫ ஫ார்த்தமானத்வாந் ஫ுநர஫ுத்த்யமிதி ஫ாவ: - எவமுத்தர஫ண்டஸ்ய ஫ார்த்தனா஫ரத்வம்஫்யு஫஫ம்ய ஫ுநர஫ுத்த்யமி஫ ஫ரி஫ுத்ம் - அத் ததந஫்யு஫஫மேந ஫ரி஫ாரமேவ - உத்தர஫ண்டத்தில் இதி. உபாயத்வ஫ார்த்தனாயாமேவாபேகணியோ ய: ஫லவிசேஷஸ்ததுயஜகதேவோத்தர஫ண்டஸ்யேதி வாக்யா஫ரிஸமா஫ி஫ரி஫ாராய த்ரு ஫ார்த்தனாபதமடியா஫்஫ித்யேதே஫ி தஸ்ய ஫லஸ்வரூ஫மாத்த்ரு ஫ம஫்ர஫த்வாந் ஫ுநர஫ுத்த்யமித்யர்த்த: | -

(सा.सं) एषैव परिहाररीतिरभ्यर्हितेति खण्डद्वयस्याप्येकवाक्यार्थं दर्शयति। पूर्वोत्तरेति - उत्तमपुरुषविवक्षिताधिकारिस्वरूपकथनमकिञ्चन ॥ ११ ॥ इति - श्रीमन्नारायण-शब्दयोस्सम्बुद्ध्यन्तत्वाभिप्रायेणाभिमुखी करोति - ॥ इति - शरणशब्दफलिताभिप्रायेण उपायान्तरेति - चतुर्थी फलितार्थाभिप्रायेण फलेति - “अनन्यसाध्ये” इत्यादिकटाक्षेणाह। यथोक्तेति। विश्वास-प्रार्थनापूर्वकेत्यर्थः - विशिष्टेति - उपायान्तरस्थान निवेशरूपविशेषण विशिष्ट फलविशेषप्रार्थनान्वितेत्यर्थः। ॥ इत्युक्त्या एकयैव प्रार्थनया उभयोरपि प्रार्थितत्वसिद्धेरुत्तरखण्डस्य -

மூ - இஸ் சமர்ப்ணமும் அடியவசாயஸஹ்யார்த்ய(மு)மாம் - இப்படி பரிகரமான ஹ்ரஸமர்ப்ணமே ப்ரபத்திஸாஸ்த்யார்த்யமென்னுமிடம் ப்ரமாணஸம்ப்ரதாயங்களுாலே பலவிடத்திலும் சமர்தித்தோம். -

(ஸா.ஹி) ந஢்நுஹ்யார்த்யப்ரகாஸகமான இம் ம஢்நத்தில் ப்ரஸஹ்யத்தால் ப்ரகாஸ்யமானவிஸ்வாஸம் தோற்றி஢்நைம் ப்ரஹ்நமாகாதோ? எ஢்ந ப்ரபத்தி ம஢்நா஢்ந்ரத்தில் “மயி நிஸிஸ கர்த்வ்ய:” எ஢்ந கர்த்வ்யமான நிஸேபத்தில் -

(ஸா.ஸ்வா) இங்கு ப்ரஹ்நஹ்யுதஸமர்ப்ணத்தை ஂர்த்யிகமாக்கி அங் ஹ்யுதவிஸ்வாஸாஹிகளை ஸாஹ்யமாக ஁பாஹித்தது ஂநுசிதம஢்நோ? எ஢்நவருளிஸ்செய்கிறார் - இஸ் சமர்ப்ணமும் இதி - ஹ்ரஸ்வீகாரப்ரார்த்யநதயா ஂஸேபத: ஹ்ரஸமர்ப்ணத்வெ஢்ந ஸிஹ்யமான இஸ் சமர்ப்ணமும் அடியவசாயத்வாகரெ஢்ந ப்ரபத்ஹ்ந எ஢்நகிற க்ரியாபஹ்யார்த்யமா஢்நெ஢்நபடி - இங்கே சில ஸ்ரீகோஸங்களுாலே இஸ் சமர்ப்ணமடியவசாய-ஸஹ்யார்த்யமுமாம் இதி பா஠மிருக்கிறது - ஁ப்போது ஂஸேபாத்திஹ்யமா஢்ந்ரிக்ஹ்ந ஸஹ்யார்த்யமுமாம் இத்யர்த்யுசித்யமு஢்நு. ஁பாப்ரார்த்யநா ஸஹ்யத்தாக்கும், நிஸேபஸஹ்யத்தாக்கும், பு஢்நருத்திஸஹ்யத்தா பூர்வ ப்ரஹ்நரிக்கையாலுமிங்கு ஹ்ரஸ்வீகாரப்ரார்த்யநைய ஢்நப்ரார்த்யநையாக ஢்நரூபித்து சமர்ப்ணத்தை அடியவசாயஸஹ்யார்த்யமாகஸ்ச் சொல்லாமல் மு஢்நே தா஢்நே ஂர்த்யஸிஹ்யநிஸேபத்தைக்கூட்டி மஹாஹ்யார்த்யமருளிஸ்செய்கையாலும் ஸஹ்யார்த்யமுமா஢்நெ஢்நகிற பா஠மே சமீசீ஢்நம் - ஂஸு஢்நாலுமிங்கு ஹ்ரஸமர்ப்ணப்ரஹ்நமாக மஹாஹ்யார்த்ய் சொ஢்ந்நது சேருமோ? “தஹ்நகோபாயதா யா஢்நா - த்வமேஹ்நோபாயஹ்யுதோ மெ - ப்ரபத்திவிஸ்வாஸ: - ஸ்வப்ரஹ்யுத்தி஢்நிஹ்யுத்தி: ப்ரபத்தி:” இத்யாஹி ப்ரமாணஸம்ப்ரதாயங்களுாலே விஸ்வாஸாஹிமா஢்ந்ரோ ப்ரபத்தியாகத் தோற்றுகிறது? ஹ்ரஸமர்ப்ணம் தோற்றவில்லையே? எ஢்நவருளிஸ்ச் செய்கிறார் - இப்படி இதி -

(ஸா.வி) ஸோ஁஢ுபப஢்ந: - ப்ரபத்ஹ்ந இத்யெதஹ்யாடியவசாயஸ்ய ஹ்ரஸமர்ப்ணரூபத்வாஹாஹித்யாஸஹ்யுத்ய அடியவசாயப்யர்வஸிதார்த்யோ ஹ்ரஸமர்ப்ணம் ஹ்நதீதி தஹ்நுபபத்திஸ்ச் நாஸ்தீத்யாஹ்ந. இஸ் சமர்ப்ணமும் இதி. யஹ்யா ரஹ்நஸ்யத்ரயசுலகே. அத்யா ஢்யாஸஸ்யாபி ஹ்யுஹ்யரூபத்வாத்த்ரபத்ஹ்ந இத்யத்ர ஢்யாஸ ஁வாஹிஹ்யயதே” இத்யுத்த்வெ஢்ந தஹ்யீத்யா ஹ்ந்யாஸோ முஹ்யார்த்ய் ஁வாஸ்த்வியஹிப்ராயெ஢்நாஹ்ந - இஸ் சமர்ப்ணமும் இதி-஢்நு ப்ரஸிஹ்யிப்ராசுர்யாஹ்யிஸ்வாஸ ஁வாடியவசாய ஸஹ்யார்த்ய: - ஸ ஁வ ஹ்யார்த்யோ஁ஸ்து. கி஢்ந ஹ்ரஸமர்ப்ணலக்ஷ஢ாஹிநா - கி஢்ந ஹ்நாஹ்நிஹ்யாஸ்வீகரெ஢்ந சேத்யத்ராஹ்ந - இப்படி ஸபரிகரமான இதி. ஁வம் ச ப்ரபத்திம஢்நா஢்ந்ர ஸமானார்த்யத்வம் ச ஸிஹ்யதீத்யாஹ்ந. -

(ஸா.ஸம்) ப்ரார்த்யநாபரத்வாஹா஢்ந பூ஢்நருக்த்யமிதி ஹ்நா:। ஁த்தவிஹ்யமேஹ்ந த்வெ஢்ந ஹ்ந்யாஸகாலீ஢்ந த்வார்த்யா஢்நுஸ஢்நா஢்நமஹிஸ்ய கார்யமிதி குருவராஸய:। இத்யம் ஸரணஸஹ்யுதோபஸிஸ்த்ரக்ரியாபஹ்யுதஸ்ய விஸ்வாஸாஹி஢்நா முஹ்ந ஸபரிகரஸாஹ்யோபாயஹ்யுதகத்வெ ப்ரஹ்நர்஢்நீயதயா ப்ரகா஢்ந்ரே ப்ரார்த்யநாஸே ப்ரஸத்தஸஹ்யுதாபரஹ்நா ப்ரகாரோ ஹ்நிஸ்தி: - அத்ய் சமர்ப்ணஸ்யாப்யடியவசாயஸஹ்யார்த்யத்வமாஹ்ந - இஸ் சமர்ப்ணமும் இதி - ங்நாஸாமா஢்யஹ்நாஹிதாதுநா விஸ்வாஸாஹி஢்நா஢்ந ப்ரகூதாஹிகார்யபிஸ்தி ஹ்யுஹ்யிஸேஸத்வகூதம்। தத்ஹ்ந சமர்ப்ணா஢்நாமபி துல்யமிதி இஸ் சமர்ப்ணமும் அடியவசாயஸஹ்யார்த்யமா஢்ந் இத்யுத்தி: ஸமுத்ஹ்யாஹி஢்நா஢்நிகார்யமா஢்ந் இத்யாஹிப்ரேதம் - விஸ்வாஸ ஁வ ப்ரபத்தி ஸஹ்யார்த்ய் இதி ஹ்நா஢்நிஹ்நாஹ்நுத்தமேஹ்ந ஸ்மாஸயதி. இப்படி இதி - பரிகரஸஹ்யுத: ஁ங்நபஞ்சகார்யக:। -

மூ - “அனேனேவ து மன்த்ரேண ஸ்வாத்மானம் மயி நிஷிபேத் |
மயி நிஷிப கர்த்வ்ய: க்ரூதக்ரூத்யோ ஸ்விஷ்யதி ||”

என்று ப்ரபத்திமன்த்ரான்தரத்திற்சொன்ன கர்த்வ்யநிஷேபப்ராடான்யமிங்கும் துல்யம் | மோஷ்ப்ரடமான ஸித்ஹோபாயத்துக்கு முமுஷுவின பக்கலிலே உள்ளதொரு ஸாஸ்த்ரீயமான ஸாட்யவ்யாஜ் வஸீகரணமென்னுமிடம் தன்னை கர்த்வாகக் காட்டுகிற உத்மனாலே ஸித்ஹம் -

(ஸா.டீ) ப்ராடான்யம் இம் மன்த்ரத்திலுமொக்குமென்கிறார் - அனேனேவதத்வதி - “தத்விஷ்ணோ:” இதி மன்த்ரத: - அனேனேவ து மன்த்ரேண - மயி நிஷிபகர்த்வ்ய:, க்ரூதஸ்ரநிஷேப இதி யாவத் - நிஷிபமுபாயாத்மகம் கர்த்வ்யம் யேன ஸ: - க்ரூதக்ரூத்ய: - இனி உத்மனில் அர்த்தத்தை அருளிச் ஸெய்கிறார் - மோஷ்ப்ரடமானவென்று - ஸித்ஹோபாயமுபாயமாம்போது வஸீகரணஸாபேஷமாகையால் உத்மனாலே முமுஷு கர்த்வகமாய் ஸாஸ்த்ரீயஸாட்யவ்யாஜமே மோஷோபாயஸூதேஸ்வரவஸீகரணமாம் -

(ஸா.ஸ்வ) ஆனாலும் இம் மன்த்ரத்திலே விஸ்வாஸமே ப்ரடானமாக ஸ்வரஸமாகத் தோற்றா நிற்க ஸ்ரஸமர்ப்பணப்ரடானமாக வாக்யார்த்த ஸொல்லுகிறது ஸேருமோ? கரணமன்த்ரதயானுஸ்தேயார்த்தப்ரகாஸனார்த்த ஸ்ரஸமர்ப்பணபரத்வம் வேணுமென்னில் “க்ரீயா தத்ஸம்வந்தினம் வா ப்ரகாஸயதோ மன்த்ரஸ்யாங்ரத்வம்” என்று ந்யாயவித்துக்கள் ஸொல்லுகையாலிங்கு விஸ்வாஸமான்ப்ரகாஸகதயா வ்யங்ரத்வோபபத்: என்று ஸங்கேயில் உத்ரமருளிச் ஸெய்கிறார் - அனேனேவது மன்த்ரேணேதி - ப்ரபத்திக்கு கரணமன்த்ரமனேகமாகையாலே ஒரு மன்த்ரத்திலே கேவலப்ரகரணஸித்ஹாங்ரஸாவமன்த்ரம் போலேயன்றிக்கே விநியோகபலத்தாலே அங்ர ஸூததயா நிஷேப ப்ராடான்யம் வசனஸித்ஹமாகில் ஸர்வஸாஶாப்ரத்யயந்யாயத்தாலே த்ரயத்திலும் துல்யமென்று கருத்து - “ஏன்த்ரயா கார்ப்பத்யயுபதிஸ்தே” இத்யத்ர இன்த்ரபதஸ்ய கார்ப்பத்யப்ரகாஸகத்வவத்யாகத்யத்ரிநிஷேபப்ரகாஸ-கத்வமாவஸ்யக மென்று கருத்து - ஆனாலும் காரண்யவாத்ஸத்யாதி பூர்ணான ஸ்ரண்யன் விஸயத்திலே மோஷார்த்தமாக நிஷேபத்தை கர்த்வ்யமாகச் ஸொல்லுகிறது தாய் முலைப்பாலுக்கு ஸிஸு கைக்கூலிகொடுக்கிறாப் போலே டாஸஸூதனான முமுஷுவுக்கு ஸ்வரூபவிரூ஢்மன்த்ரோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். மோஷ்ப்ரடமான இதி - ஸித்ஹோபாயத்துக்கு இதி - ஸாட்யவ்யாஜானபேஷாயா ஸித்ஹோபாயஸ்ய ஸடாஸத்வாத்ஸர்வமுக்திப்ரஸங்ஜம் வருமென்று கருத்து - மோஷ்ப்ரடமான இதி, -

(ஸா.ப்ர) एवं ச நிஷேப ப்ராடான்யவோதகப்ரமானானுஙுண்யம் ஸெத்யாஹ - அனேனேவத்யாடிநா | கர்த்வ்யநிஷேபப்ராடான்யமிதி | கர்த்வ்யோங்யம் ரக்ஷாஸ்ரநிஷேப: தத்ப்ராடான்யமித்யர்த்த: - एवं ச ஸ்ரஸமர்ப்பணம் ஸ்ர஗வத்ஸீகாரகமத்யாயாத்ம | வஸீகரணத்வம் மன்த்ரே க்ரூத்ர ப்ரதீயத இத்யத்ராஹ - மோஷ்ப்ரடத்யாதி. -

(ஸா.வி) அனேனேவதுமன்த்ரேணேதி - “தத்விஷ்ணோ:” இதி மன்த்ரேணேத்யர்த்த: | நனு ஸித்ஹோபாயஸ்ய ஸ்ர஗வதோ மோஷ்ப்ரடானே வஸீகரணா-பேஷணாதிஹ வஸீகரணரூபத்வம் க்ரூத்ர ப்ரதீயத இத்யத ஆஹ - மோஷ்ப்ரடமான இதி. “தத்ஸீகரணம் தத்ஸ்ரணா஗திர்வ” இதி க்ரூத்ர அநுஸ்தீயமானஸ்ரணா஗திர்வ தம் வஸீகரோதீதி ஸ்ரணா஗திக்ரூத்ரவாககோத்மபுரூஷண வஸீகரணத்வம் -

(ஸா.ஸம்) எவகாரஸ்யாத்மநிஷேபப்ராடான்யவ்யவக்ஷேடகதா ஸ்ரஸபரிஹாராயாஹ | அனேனேதி | மன்த்ரான்தரஸத்வதேன “முமுஷுவே” இதி மன்த்ரோ விவக்ஸித: நிஷேபப்ராடான்யே ப்ரா஢ாணிகேங்பி தஸ்யேதம்மன்த்ரேண விவக்ஸிதத்வம் தஸ்யேவ வஸீகரணத்வம் ச கேன ஸித்ஹமித்யத்ராஹ | மோஷ்ப்ரடமான இதி | உத்மபுரூஷஸ்ய ததுஸ்ய ப்ரத்யாயகத்வப்ரயோககாரமாஹ | தன்னை கர்த்வாக இதி - ஗திவாசி தாதோர்ஸுத்ரத்யர்த்தத்வம் ஸுத்ரேஸ்ஸமர்ப்பணரூபத்வம் ச ஸித்ஹம் | -

மூ - இதில் ஔचित்யத்தாலே “புகலொன்றில்லாவடியேன் - அஹம்ஸ்யபராधानாமாலயோ஽கிञ்-
நோ஽கதி:। ந ஧்மநிஷ்டோ஽ஸ்மி நகாத்மவேதி” இत्याதிகளிற்படியே அதிகாரிவிசேஷமும் கார்ப்ணயமாகிற
பரிகரமும் சூচিতம்। இது கதத்தில் “அநந்யசரண:” என்கிற பதத்திலும், சிறு கதத்தில்
“ஸ்வாத்மநித்யநித்யாம்” என்கிற சூர்ணிகேமிலும் -

(சா.தி) என்று துதமனில் சித்வார்தம். இந்த துதமனில் ஔचित்யத்தால் அதிகாரி விசேஷமும் கார்ப்ணயமும்
சூচিতமென்கிறார். இதில் ஔचित்யத்தாலே என்று அகிञ்நானந்யகதிக்கே சரணவரண கர்தவ்யமாகையா
லென்றபடி - அதிகாரத்தைச் சொல்லும் ப்ரமாணங்களைக்காட்டுகிறார். புகலொன்றில்லா இत्याதியால்
- புகலொன்றில்லா, துபாநாந்ராசக்தாநானவென்கை - அகிञ்நோ஽கதி:, துபாநாந்ர சரணாந்ரரஹித
நென்கை - கார்ப்ணயமும், சுவாகிञ்நானுஸந்நாந்ரூப கார்ப்ணயமுமென்கை - இது இत्याதி । இந்த
அதிகாரிவிசேஷமும் கார்ப்ணயமும் துதமனில் சூচিতமானமை - கதத்தில், ப்ருதகதத்திலென்கை.
அநந்யசரணஸ்த்வாதாரவிந்நத்யுதலமென்னுமிடத்தில் அநந்யசரணபதத்தாலும், சுவாத்மநித்யநித்யாம்
என்கிற சூர்ணிகேயில் அநாகதானந்நகால சமீக்யாப்யதூஃஸந்நாரோபாய:” என்றுமென்றபடி. -

(சா.ஸ்வ) சாஃத்யவ்யாஜமகேதநமாகையால் ஃலப்ரதநான இஷ்வரவசீகரணமாய்க்கொண்டு
கார்யகரமென்று கருத்து. ஆனாலும் கார்ப்ணயரூபாங்மிங்கே சித்வியாமையாலே சபரிகரசாஃத்யோபாய்
சித்விக்கிறதென்னப் போமோ? துதமபுரூபனாலே கர்தாவான அஹமர்த் சொல்லுகையாலே
ஔचित்யாத்நுபந்நிகார்ப்ணய தோற்றுகிறதென்னிலது அகிञ்நானுஸந்நாந்ரூபமாகையாலே அகிञ்நந்ய்
சித்வியாமலது சித்விக்ருமோ? அதுவும் ஔचित்யாதிசித்விக்கிறதென்னில் அஹமர்தானுஸந்நாந்ரூபத்திலே
அகிञ்நந்யாதிக்கள் சித்விக்கிறதென்கைக்கு ப்ரமாணஸ்ப்ரதாயங்களுண்டுோ? என்னவருளிச்
செய்கிறார். இதில் இதி - அஹமர்தத்தோடே சேர்த்து அகிञ்நந்யாத்நுஸந்நாந்ரூப ப்ரமாணஸ்ப்ரதாயங்களிலே
சொல்லுகிறதென்று கருத்து - ஆனாலும் த்வயிவரண பண்ணின ஸ்ரீபாப்யகாரும் அருளாளப்
பெருமாளெம்பெருமானாரும் அகிञ்ந: க்ருபண: என்று அஹமர்தானுபந்நியாக அநுஸந்நியாமலிருக்க
தத்விரஃதூமாகவிங்கே சொல்லக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இது கதத்திலுமென்றும்
அருளாளப்பெருமாளெம்பெருமானாரும் -

(சா.ப்ர) துதமபுரூப எவ ப்ரமாணானுத்யாஃஃரீசாஃரி, யாமுநாஃர்ய, ராமானுஜாதிக்ருதத்வயவ்யாஃநானு-
த்யாஃஃகிञ்நந்ய் ததநுஸந்நாந்ரூபகார்ப்ணய் கானுஸந்நத்யமிதி தர்சயந்நாகிञ்நந்யரூபார்தாத்ரவ நைரபேக்யமப்யநு
ஸந்நத்யமித்யாஃ - இதில் ஔचित்யேத்யாதிநா। -

(சா.வி) பிிததமிதி பாவ: - அத்ரவாகிञ்நந்யரூபாதிக்கார: கார்ப்ணய் க சித்வத்யதீத்யாஃ - இதில்
ஔचित்யத்தாலே இதி - துபாநாந்ரானதிக்காரிண எவீதததிக்காரித்வாதிதி பாவ:। புகலொன்றில்லா
வடியேன், துபாநாந்ராசக்தோ஽ஃம்। அகிञ்ந:, துபாநாந்ரரஹித: - அநந்யகதி:, சரணாந்ரரஹித:।
ஏதாதூசானுஸந்நாந்ரூப பாவ்யகாரீப்யுக்ருதமித்யாஃ - இது கதத்திலே இதி - சுவாத்மநித்யேதி। -

(சா.ஸ) ததா தத்வாத்வநிதோததமஸ்ய ப்ரமாணசித்வஸமப்ரணரூபவசீகரணகர்த்ரபரத்வாத் “முதூவீ” இத்யத்ர த்வே
சரணசத்வோபஸிஸக்ருத்யாபதேநைவ ப்ரமாணஸம்மிதேந தஸ்ய விவகிதத்வ் தஸ்யைவ வசீகரணத்வ் க சித்வத்யதீத்யர்த்:।
எவமங்ஜிசித்வ ப்ரகார துக்ருத: - அதாதிக்காரிண: கார்ப்ணயஸ்ய க சித்வப்ரகாரமாஃ - இதில் இत्याதிநா।
வசீகரணவிசேபே அகிञ்நந்யாதி விசிஸ்தஸ்யைவ கர்த்ரத்வோதித்வாத்ரவசீகரணகர்த்ரபஸ்தாபகத்வாதுததமஸ்ய
ஔचित்யத்தாலே இது, அகிञ்நந்யரூபாதிக்கார: கார்ப்ணய் க -

மூ - ஸ்ரீவீகுணத்யத்தில் “தத்ப்ராப்யே ச தத்யாடா஡்஡ுஜத்யத்ப்ரபதேரந்யந்ரமே கத்பகோதஸஹ்ஸேநாபி ஸா஢நமஸ்தீதி மந்நாந:” என்கிற தூர்ணிகேயிலும் த்ப்ரபத்யிதமாபிற்று - அருளாளத் த்பெருமாளெம்த்பெருமானாரும் “ஸ்வாபீஷ்டே த்ரஸ்த்நத்ரே ஸ்வாஸக்த்யா ஹீந ஸா஢ந: | தத்ப்ராப்யுத்பாயத் தத்யாடௌ க்ருத்வா விஸ்வாஸதூர்வகம் ||” என்று அருளிச்செய்தார். இத்தத்தடி அகிஷ்நா஢ிகாரமாய் த்ரஸதமத்ப்ரணரூதமான துதாயத்ததைச் சொல்லுகையாலே துஷ்கரகர்த்நாந்ரநேரதேக்யம் அர்த்நசித்தம் - இத்தத்தடி ஸரணஸத்த்நாந்விதமான த்ப்ரபதே என்கிற த்தத்திலே, -

(ஸா.தீ) இத்ததை “ஸ்வாஸக்த்யா ஹீநஸா஢ந:” என்றருளாளத் த்பெருமாளெம்த்பெருமானாரும்ருளிச் செய்தாரென்கிறார் - அருளாளத் த்பெருமாள் இத்யாதித்யால் - த்ரஸ்த்நத்ர: , தேஸவிஸேஸத்த்தில் த்ரமாத்மத்ப்ராஸி: - அஸக்திரஜ்நாநஸ்யாப்யுத்பலக்ஷணம் | இதுக்கு கார்ப்ந்யாத்யஜ்ஞத் தோலே துஷ்கரகர்த்நாந்ர-ரூதாஜ்நாந்ரநேரதேக்யதூரமிங்கே அர்த்நாதிஸித்தமென்கிறார். இத்தத்தடி அகிஷ்நேதி இனி த்யத்த்தில் விஸ்வாஸாத்யஜ்ஞததுஷ்யதூரம் அநுஸந்நிக்குமிதம் காட்டுகிறார். இத்தத்தடி ஸரணேத்யாதி | -

(ஸா.ஸ்வ) இதி வாக்யத்யத்தாலே த்யவிவரணத்யாந்ரங்களிலே இல்லையேயென்கிற ஸஜ்ஜாவாரணார்த்நத்யாந்ரோக்தி: - இங்கு த்நக்தியோத் துஷ்கர்த்யோஜ்ஞகமாக்கவிருக்கிறாத்தோலே தத்யாநத்த்திலே விஹிதையான த்ரத்ப்ரதிக்குத் ததஜ்ஞகத்வதூண்டாகையாலது ஸித்தியாமைத்யாலே த்ரத்ப்ரகரிஸித்தி சொல்லத்தோமோ? “த்ப்ரத்ப்ரதி: க்ருக்தித்யேவத் த்ராதேக்யா நவித்யதே” என்கையாலே துஷ்கர்த்நிரதேக்யம் ந்யாஸமென்னிலத்தோது அகிஷ்ந்யாதிவதந்நத் நேரதேக்யாதிக்களும் மந்நத்த்திலே ஸித்திக்கவேண்டாலோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இத்தத்தடி அகிஷ்நேதி | அகிஷ்நா஢ிகாரமாகையாலேயும், த்ரஸதமத்ப்ரணமாகையாலேயும், துஷ்கரகர்த்நநேரதேக்யத் தித்தமென்று கருத்து - ஆனாலும் த்ப்ரபதே என்கிற க்ரியாத்தத்திலே த்ரத்ப்ரகரிஸா஢்யோத்பாயத் சொல்லக்கூடுமோ? அநுகூல்யஸஜ்ஞதூரம் த்ராதிகூல்யவர்த்நதூரம் ஸித்திக்கவிலையே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இத்தத்தடி இதி. -

(ஸா.த்ர) எவ் தூர்வக்ஷண்தே ஸாஜ்ஜத்ரந்யாஸ தூக்த இத்யாஹ | இத்தத்தடி ஸரணஸத்த்நாந்விதாதிநா | -

(ஸா.வி) அநாத்தானந்நகாலஸமீக்யாப்யதூஷ்ட ஸந்நாரோத்பாய இத்யநேநிதி த்நாவ: ஸ்வாஸக்த்யா, ஸ்வாஸாமர்த்யேந - ஹீநஸா஢ந:, த்யக்தத்நக்த்யாதிஸா஢ந: - அகிஷ்நா஢ிகாரத்வாத்ரந்யாஸரூதத்வாத்ந த்ரத்ப்ரதநஸ்ய கர்த்நாந்ரநேரதேக்யத்யத்யர்த்ந ஸித்தமித்யாஹ - இத்தத்தடி இதி துஷ்கரேதி கர்த்நஸ்வத்நாவதோதக விஸேஷணம் அகிஷ்நா஢ிகாரகத்வ த்யோதநாய - நது வ்யாவர்தகம் | த்யக்திஷ்ந்நாந்ரஸ்யாதி அநதேகிதத்வாத் - எவ் தேஹ க்ரியாத்ததே தத்வாரோத்யா அநுஸந்நேத்யா இத்யாஹ | இத்தத்தடி இதி | ஸரணஸத்த்நாந்விதேதி | -

(ஸா.ஸத்) நாபீஷ்ட இதி - த்ரேண, த்நோயேந த்நோகூதத்யா ஸ்வஸ்ய த்நத்நத்ரேஸ்வாதிஸித்தி | ததர்த்நத் த்நா஢ிகாராநுகுணத்யா ஸக்த்யா ஹீந ஸா஢ந: | துதாயாந்ரதூந்ய: | க்ருத்வா தத்வாடௌ, ஸ்வாபீஷ்டத்ப்ராப்யுத்பாயாந்ரத்யானே நிவேஸ்ய | எதேந ஜ்நாநஸக்தி களன்றிக்கே இத்யுக்திந்ரஸ்தா | “த்ப்ரத்ப்ரதே: க்ருக்தித்யேவம்” இத்யாதிஸித்ததுஷ்கரகர்த்நாந்ர-நேரதேக்யஸித்திரிஹ கத்யமித்யத்நாஹ | இத்தத்தடி இதி | அஹத்ய ஸரணத் த்ப்ரபதே இத்யேதாவதா ஸித்தத்யர்த்நமநூத நித்தமத்ப்ரதி இத்தத்தடி இதி | அஜ்நாந்ரஸித்தித்ப்ரகாரஸ்ய தோக்ததாமாஹ | -

மூ - “ரக்ஷிஷ்யதீதி விஷ்வாஸோ கோஸூத்வவரணம் ததா। ஆத்மநிஷ்ஶேபகார்ப்யே....”

என்று நிர்दिष्टமானநாலும் சொல்லிற்றாயிற்று -

“ਚਰਾਚராணி ਭੂਤਾਨਿ ਸਰਵਾਨਿ ਭਗਵਦ੍ਰਪੁ: ।

ਅਤਸ੍ਤਦਾਨੁਕੂਲ்யੰਮੇ ਕਾਰ்யਮਿத்யੇਵ ਨਿਸ਼ਚய: ॥

स्वस्य स्वामिनिवृत्तिर्या प्रातिकूल्यविवर्जनम् ।”

இத்யாदि ப்ரமாணங்களின்படியே ஸ்வாமித்வாதிநிபந்நங்களைச் சொல்லுகிற சவிசேஷணமான நாராயணசப்தத்திலே ஆனுகூல்யசङ்கல்பமும் ப்ராதிகூல்யவர்ஜனமும் சூசிதமென்னுமிடம் முன்னே சொன்னோம். இப்பரிஶ்ரங்களும் உபாயார்த்தமா(ய்)க சகூத்ரகர்த்வ்யங்கள் என்னுமிடம் அதிகாராந்ரத்திலே சொன்னோம். -

(சா.தி) ஆனுகூல்யசङ்கல்பமும் ப்ராதிகூல்யவர்ஜனமும் அநுசந்நிக்கும் ச்யலம் காட்டுகிறார். ஶ்ராக்ராணித்யாதி। ததானுகூல்யம், ஶ்ராவக்ஷ்ரீரஶ்ரூத் சர்வஶ்ரூதானுகூல்யமென்கை - இதமானுகூல்யசङ்கல்பத்வே ப்ரமாணம்। அத் ப்ராதிகூல்யவர்ஜனத்தில் ப்ரமாண காட்டுகிறார் - ஸ்வஸ்யஸ்வாமிநிதி। ஸ்வஸ்ய ஸ்வாமிநி யா கைஶ்ரூய்ரூபாவூதி:। இயமேவ ப்ராதிகூல்யவர்ஜனம் - ஸ்வாமித்வாதிநிபந்நங்களை, ஸ்வாமித்வஸர்வசுரீரத்வாதி நிதானங்களைச் சொல்லுகிற (து?ன?) சவிசேஷணமான, ஸ்ரீமக்ஷ்ரவ்விசுஷ்டமானவென்கை. ப்ராதிகூல்யவர்ஜனநிபந்நமான ஸ்வாமித்வ விசுஷ்டஶ்ரமாதையால் சவிசேஷணமென்றது. இப் பரிஶ்ரங்களும் இத்யாதி। -

(சா.ஸ்வ) ஶ்ரணசப்தாந்விதமான ஶ்ரீயாபதத்திலே நாலு சொல்லுகையால் விருதமில்லையென்று கருத்து - ஆனால் ஆனுகூல்யசङ்கல்பமும் ப்ராதிகூல்யவர்ஜனமும் சொல்லவேண்டாபோ? அது நாராயணசப்தத்திலே சொல்லிற்றென்னிலதிலே ஶ்ரண்யனுக்கு ஶ்ராவக்ஷ்ரீரத்வாதிகள் சொல்லுகிறதொழிய ஆனுகூல்யாதிகள் சொல்லவில்லையே? ஶ்ரீரத்வதாஸ்த்விநிபந்நம் சொல்லுகையாலே தந்நிபந்நமான ஆனுகூல்யாதிகள் சித்திக்குமென்னில் ஶ்ரீரத்வாதிகளுக்கு நிபந்நமாவதெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஶ்ராக்ராணிதி। சர்வஸ்ய ஶ்ராவக்ஷ்ரீரத்வே ஸ்வஸ்ய தாஸ்த்வே ச ஸ்வாமிசுரீரே ஸ்வாமிநி ச ஆனுகூல்யஸ்ய ப்ராதிகூல்யவர்ஜனஸ்ய ச சித்தி: என்று கருத்து - சவிசேஷணநாராயணசப்தத்திலே யென்று நிர்दिश இந்நிபந்நமான ஶ்ராவக்ஷ்ரீரத்வசுஷித்வாதிகள் ஶ்ரீவிசுஷ்டசுரண்யஶ்ரமென்று தோற்றுகைக்காக - இப்படி ஸ்வாமித்வாதிகளடியாக ஆனுகூல்யாதிகள் சூசிதமாகில் நிபந்நம் யாவதாஸ்த்விநிபந்நமாவதையாலே ப்ரபதநத்துக்காக. ஆனுகூல்யாதிகளும் யாவஜீவமநுவர்திக்க வேண்டாபோ? அப்போது சகூத்ரகர்த்வ்யத்வரூபசித்தாந்ந் ஶ்ரீ வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப் பரிஶ்ரங்களும் இதி। -

(சா.ப்ர) அஶ்ரவீசுஷ்ட்யேநைவாஶ்ரீநஸ்சகூத்வம் பரிஶ்ரவிபாஶாதிஶ்ராகூத்ம் ஸ்மாஸ்யதி। இப்பரிஶ்ரங்களும் இத்யாதிநா। -

(சா.வி) சவிசேஷணநாராயணசப்தே ஸ்வாமித்வாதிஸந்நப்ரதிபாதகே ஆனுகூல்யசङ்கல்ப: ப்ராதிகூல்யவர்ஜனம் சானுசந்நேயமிதி ப்ராஶ்வோக்தமித்யாஶ்ர। ஶ்ராக்ராணிதி - ஸ்வாமித்வாதித்யாதிசப்தேந சர்வசுரீரத்வம் - தேந ஸ்வாமிசுரீரஶ்ரூத் ஶ்ரூதேசு த்ரோஶாதிஶ்ரம் ந கார்யமிதி ஶ்ராவ:। சவிசேஷணேதி। ஶ்ரீமக்ஷ்ரவ்யுக்தேத்யர்த: - ஸ்வாமித்வஸ்ய ஶ்ரீவிசுஷ்ட ப்ரவூதித்வாதிதி ஶ்ராவ: - லதர்த்ஶ்ரூத்வர்த்மானத்வம் ப்ரஶ்ரீத்வஸதனம் தாமிதி வத் அநுஷ்ரணகாலாபிபாயம்। -

(சா.ஸம்) ப்ரகாஸ்ய சூக்ததாயாஶ்ர - ஶ்ராக்ராணிதி। உபாயத்வப்ராயத்வானுஶ்ரணாகாரபௌக்ல்யவிசுஷ்ட கூத்ஸந்நஶ்ராவக்ஷ்ரீர ஸ்வாம்யுபஸ்தாபகே ஶ்ரீமக்ஷ்ரவ்விசேஷணகநாராயணசப்தே தாஸ்த்ஶ்ரூத்வயௌசித்யப்ராபாபிமதானுவர்தனசङ்கல்பாஸ்த்மகாஶ்ரயோ: சித்திரிதி பரிஶ்ரவிபாஶாதிஶ்ராகூத்ம் உக்தமித்யர்த: - அதிகாராந்ரத்திலே, ஶ்ராவப்ரபதநாதிஶ்ராகூத்ம் - அநேந ப்ராயத்வராதிசயேந ஶ்ராவரூபேந வா ப்ரஸக்தாவூதிநாந் நோபாயசுரீரானுப்ரவேச இதி சூசிதம்। -

(சா.தி) இவ்விடத்தில் வர்தமானநிர்देशத்துக்கு அபிபிராயத்தைக்காட்டுகிறார். த்ரியாபத்திலென்று துடங்கி - பஹீர்லவநாதி மன்த்ரங்களிற்போலே. பஹீம்ஸி, தர்மா: - தெஷா லவநம், சேதநம். ஆதிசத்வேந சம்பரணத்ரநொ-மநாஹரணாதி கூஹ்யதே। தத்ர தத்ர மன்த்ராச்ச பఠிதா: “பஹீர்தீவசதநம் தாமி - தேவானாं பரிஷூதமசி” இதிலவநமன்த்ர:। “பூஹஸ்பதே மூத்நா ஹராம்” இதில் ஆஹரணமன்த்ர: - தத்ர வர்தமானநிர்देशோ யதா அநுஷான் காலாபிபிராய:, தத்ரததி - இங்கு வர்தமானநிர்देशப்ரயோஜனவத்வேநதேஸ்தைரூக்தானாं பக்ஷாणां ப்ரமாணவிரோதம் தர்சயதி। இங்ஙனன்றிக்கே இத்யாதியால். சபரிகர்மாக சகூத்வகர்த்வயமென்று காட்டுகிற ப்ரமாணங்களோட, -

(सा.प्र) ननु जीवति वर्तते इत्यादाविव वर्तमाननिर्देशेन भरन्यासस्ययावच्छरीरपातमावर्तनीयत्वं वा, सोपसर्गधात्वर्थभूतमहाविश्वासस्य आफलमनुवर्तनीयत्वं वा, आनुकूल्यवृत्ति प्रतिकूलवृत्तिवर्जनयोः प्रपत्त्यङ्गत्वेन यावच्छरीरपातमनुवर्तनीयत्वं वा बोध्यं किं न स्यादित्यत्र “बर्हिर्देवसदनं दामि” इत्यत्रयथासकृत्खण्डितानां बर्हिषां पुनः खण्डनानुपपत्त्या आवृत्त्यबोधकत्वं तथा “सत्यं तद्द्वयं सकृदुच्चारस्संसार विमोचनं भवति। सकृदेवहि शास्त्रार्थः कृतोऽयं तारयेन्नरम्” इत्यादि प्रमाणावगतसकृत्त्वविरुद्धा सकृत्त्वबोधनानुपपत्तेस्तस्या विवक्षितत्वमेवेत्याह - ॐ क्रियापदकृत्वा इत्यादिना - ननु प्राप्यत्वरया पुनः प्रपदनस्यानुमतत्वात्तादृशवृत्तेर्वा भाष्यकारैर्भोग्यतयोक्ताया

(சா.சं) நநு சாங்ஸ்ய சகூத்வே வர்தமான்நிர்देशானுபபத்திரத்யத்ராஹ। இகம் க்ரியாபடகூத்ரீம் இதி। அத்ர பரோக்ஷபக்ஷாந்தரார்ப்யநூததஷயதி - இங்ஙனன்றிக்ஙே இத்யாதிநா। -

(सा.सं) “सकृदेव प्रपन्नाय तवास्मि - यस्सकृदुच्छरणं गतः - तं माता” इत्यादिकमिह विवक्षितम्। केषुचित्तदनुवृत्ति प्रदर्शनमावृत्तेरावश्यकतां दर्शयतीत्यत्राह। त्वरातिशयकृत्याभ्याम् इति। त्वरातिशयाद्गौरूपेण वा फलत्वेनानुष्ठितयोः प्रागलब्धोपायस्सशोकश्च सन्नवधानेन -

மூ - ஆகையால் உபாயவாக்யத்தில் வர்தமானவ்யபடேஷ் “த்யமர்த்தானுஸந்தானேன சஹ சடேவ் வக்தா” என்கிற ராகபாஸ்தபொருபானுவூத்தியை விவகிசுக்கிறது மன்று - இப்படி சர்வசரண்யத்வமும், சரணாகதி ஸ்ரூபமும், இதின் பரிகரங்களும், அதிகாரவிசேஷமும் பூர்வ஁ண்டத்திலே ப்ரகாஸிதமாயிற்று. -

(சா.டீ) வர்தமானவ்யபடேஷ் ப்ரொருபானுவூத்தியை விவகிசுக்கிறதென்ன வெண்ணாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ஆகையால் இத்யாடி. அநுஸ்தேயப்ரகாஸமான இம்மன்ரத்தில் அநுஸ்தேயமான ராகபாஸ்தானுவூத்தியைச் ஸொல்ல வெண்ணாதென்கை - பூர்வ஁ண்டத்தில் ஑லிதார்த்தங்களை அருளிச் ஸெய்கிறார். இப்படி சர்வசரண்யேதி - ஁ரு உபாதிநிடேஸமன்றியே சரணம் ப்ரபதே என்கையால் இஸ்வரனுடைய சர்வசரண்யத்வமும், சரணம் ப்ரபதே என்கிறவிடத்தில் சரணாகதி ஸ்ரூபமும், உபாயத்வென விவரிக்கையிலே சரணாகதி ஸ்ரூபம். தத்தபடங்கனிலே அதின் பரிகரங்களும் உத்தமனாலே கர்மஜ்ஞானபக்திராஹித்யாடிரூபமான அதிகாரவிசேஷமும் -

(சா.ஸ்வ) ஸகூடேவானுஸ்தேயமென்று கருத்து - ஆனாலும் வர்தமானநிடேஸம் ப்ரொருபானுவூத்தியை ப்ரொதிக்கை ஸ்ரவஸமாகவிருக்க அநுஸ்தானகாலாபிபாயமென்கை கூடுமோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ஆகையால் இவ் உபாயவாக்யத்தில் இத்யாடினா - ஆகையால், ப்ரொருபானுவூத்திக்கு உபாயசரீரத்தில் ப்ரவேஸமில்லாமையாலே - உபாயானுஸ்தானார்த்தமாக கரணமன்ரத்திலே அநுஸ்தானகாலாபிபாயமென்றே கொள்ள வேண்டுமென்று கருத்து - இப்படி மஹாவிஸ்வாஸநிஸுபாடிகளை இவ் அதிகாரிக்கு கர்தவ்யமாக பூர்வ஁ண்டம் ப்ரொதித்ததாகில் பூர்வ஁ண்டமந்யொபாயத்வபரமென்கிற ஸம்ப்ரடாயம் விரொதியாதோ? ப்ரொவதஸ்சர்வசரண்யத்வொக்த்யா ப்ரொவடேகொபாயத்வபூத்யாத்மகசரணாகதிகதனென ஑ான்யொபாயத்வம் ஑லிதமாகையால் ஑லிதார்த்தகதனபரம் ஸம்ப்ரடாயமென்னிலானாலும் அநுகூல்ய ஸங்கல்பாடிகளை ப்ரகாஸிக்கிறது விரொதியாதோ? அத்தாலே அந்யொபாயத்வம் ஑லிதமன்றோ? என்ன அந்யொபாயத்வொ-பயுக்தசரணாகதிபரிகரதயா தடபேகிதகதனத்வாத் விரொதொ நாஸ்தீத்யுபஸஹரிக்கிறார். இப்படி இதி - இப்படி பூர்வ஁ண்டமநுஸ்தேயொபாயப்ரகாஸகதயா வேண்டினாலும் உத்தர஁ண்டம் வ்யர்த்தமன்றோ? -

(சா.வி) யதூ, த்வராதிசயத்தாலும் வரும் அவூத்திக்கும் இதி தூஸ்தான்தார்த்தம். த்வராதிசயாடாவூத்-ப்ரபத்தேஸுஸூத்யார்த்ததயா யதா ப்ராக்ரவூத்தானவ்யொ நாஸ்தி ததா ப்ரொருபாவூத்தேரபி ராகபாஸ்தத்வாத்ந்ரானவ்யொ நாஸ்தீதி - ததா ஑ வர்தமானவ்யபடேஷம் ப்ரொகானுவூத்தியை விவகிசுக்கிறதும்ன்று, ந விவகிதே இதி- யதா ஸ்ருதமேவ ரமணீயம் - ப்ரொருபாவூத்திதஸாயாமபி தத்தகால ஸம்பந்தித்வென அர்த்தமநுபாவயதீதி த்யேயம். -

(சா.ஸ) க்ரமவிசேஷென ஑ பூர்வ஁ண்டொக்தப்ரகாரானுஸ்திதொபாயசரீராப்ரவேஸாத்நென ரூபெணொபாயபர஁ண்டஸ்த வர்தமானநிடேஸஸ்ய தத்பரத்வம் ந ஑டதே இத்யர்த்த: . அயம் வர்தமானநிடேஸ: ஑லத்வென வா ப்ரபத்யநுவூத்திபரொஸ்திவிதி ஸங்க்லம் நிரஸ்யந் பரொக்தார்த்தே அநுபபத்யுபபாடனம் நிபமயதி. ஆகையால் இதி. உத்தரகாலம் தடநுவூத்தேஸ்த்வராதிசயாடி ப்ராஸ்தத்வாடித்யர்த்த:-அர்த்தானுஸந்தானென்த்யுக்த்யா ராகபாஸ்தத்வம் ஸூ஑ிதம்-ஸடேவ் வக்தேத்யுக்த்யா ப்ரொருபாத்வம் ஸூ஑ிதம். ந ஹ த்வரயா ப்ரொருபாதயா ஑ ஑லத்வென ப்ராஸ்தாமநுவூத்திமுபாயபர஁ண்டஸ்தொ வர்தமானநிடேஸ: நியமயதீதி பாவ:-இத்யம் பூர்வ஁ண்டஸ்ய படார்த்தா வர்ணிதா: . அதொத்தர஁ண்டம் வ்யாகுர்வந்நஸ்ய ததஸங்கல்யர்த்தம் பூர்வ஁ண்டப்ரதிபாடிதமர்த்தமநுவடதி. இப்படி இதி. உத்தமபுரூபஸ்யாபிகாரி ஸ்ரூபமாப்ரபரத்வாத்ந்ரொதிசேஷபரத்வம் கதமிதி ஸங்கலாயாமாஹ.

மூ - இத்தாலே அநந்யோபாயத்வமும் சித்தித்தது -

(சா.தி) ப்ரகாசிதமாயிற்றென்கை. இத்தால் இத்யாதி - இத்தாலே, சர்வசரண்யத்வாதி சித்தியாதே. ப்ரஹ்மவதநந்யோபாயத்வ் சித்தித்ததென்கை.

(சா.ஸ்வ) அது அநுஸ்தேயோபாயத்துக்கு ஫லசமர்ப்பகமென்னில் இம்மந்ரம் விதிவாக்யசித்தார்த்தானுவாதமான படியாலே விதிவாக்யத்திலே ஫ல் சொல்லாதேயிருக்கயிங்கு ஫லத்தைச் சொல்லக்கூடுமோ? “ஹக்த்யா பரமயா வாபி” இத்யாதிக்களிலே கைட்யரூப஫லவிசேஷமஹிதமானபடியாலே அத்தை மந்ரத்திலே சொல்லக்குறையில்லையென்னில் அப்போது அந்த வாக்யத்தாலே தானே அநுஸ்தேயமானோபாயத்துக்கு கைட்யமே ஫லமென்று சித்திக்கையாலிங்கு ஫லகதநமநபேகிதமன்றோ? ப்ரபத்திக்கு “தாவதார்தி:” இத்யாதிவாக்யத்தாலே சர்வ஫லசாஹநத்வ் சித்திக்கையாலும், ப்ரபத்தவ்யனான இஸ்வரன் சகல஫லப்ரதனாகையாலும், த்வயத்தாலும் உபாயம் அநுஸ்திக்கும்போது எந்த ஫லத்துக்காக அநுஸ்தானம் என்று அபேகை பிறக்கையால் அபேகித஫லகதநார்த்தமென்னக் குறையென்னிலப்போது ஫லவிசேஷாபேகையுண்டானாலுமிங்கு உத்க்ருஷ்டமான ப்ரஹ்மாதிபதப்ராப்த்யாதிக்களை விட்டு சரண்யன் விசயத்திலே “சர்வ பரவசம் து:க்ரம்” என்று து:காத்மகமான கைட்யத்தை ப்ராத்திக்கிறது அத்யுதாரமஹாராஜவிசயத்தில் ஹதூதா அநுசரணம் பண்ணி கௌபீனயாசனத்தைப் போலே அத்யுதார சரண்ய ஸ்வஹவத்துக்கும், குரூபசர்ப்பணப்ரஹல புரூஷாகாராவலம்ஹநபூர்வகசாஹ்யோபாயஸ்வஹவத்துக்கும், அத்யந்நதுசுவார்த்தியான தன் ஸ்வரூபத்துக்கும் அநௌசித்த்யாவஹமாகாதோ? தனக்கு தாசத்வ் ஸ்வரூபமாகையாலே புரூஷார்த்தவ்யவஸ்து ஸ்வரூபஹமானானுகுணமாகையாலும் இதர துர்லஹமாய் அத்யந்நதான்தரங்ரான சநகாதிக்களுக்கும் ப்ரமாணசாஹ்யமானபடியாலேயும், இதரபுரூஷார்த்தமஹக்ங்ராமிஸ்ரத்வானித்யத்வாதி துஷயுக்ததயா ஸ்வரூபவிருத்தமாகையாலும், இ஫லவிசேஷாபேகை அத்யந்நதுசித்தையென்னில் ப்ரஹ்மபதப்ராப்த்யாதிதரபுரூஷார்த்தங்களிற்றோபோலே -

(சா.ப்ர) எவ் பூர்வக்ரண்டவ்யாக்யானம் க்ருத்வா தத்ர ஫லிதார்த்தானுவாதபூர்வகம் சர்வ஫லசாஹநஸ்ய உபாயஸ்யானுஸ்தானம் கிம் ஫லமதுசித்யேத்யாகாட்க்ஷாம் ச சமயதி - இத்தாலே இத்யாதினா । -

(சா.வி) நநு ஹோகரூபானுஸந்நானஸ்யோபாயரூபானுஸந்நானஸ்ய ச ஁காகாரத்வாத்கஸ்யானுஸந்நானஸ்ய உபாயத்வ் ங்ராத்ரம் ஶக்யத இதி சேந்ந, நித்யகாம்யங்ரோதிஸ்தோமாதாவிவ ஫லஹூத்ஶக்யதாதிவிவ ச சங்கல்பஹேதனோபாயத்வ-஫லத்வரூபஹேதோபபத்திரஹிகார சித்தயந்நத்ரம் ப்ராத்தமிகானுஸந்நானஸ்ய சோபாயத்வ் த்விதீயாஹநுஸந்நானாம் ஫லத்வ-மிதி ஹாவ: । - நநு த்விதீயாஹவூத்திஸு சமர்ப்பிதஸ்ய புநஸ்சமர்ப்பணாஸஹவாத்ரம் சமர்ப்பிதவானாசமித்யேவானுஸந்நானம் ஶ்யாத் - நநு சமர்ப்பயாமீதி தத்யா ச லஹிதார்தநவ்ய இதி சேந்ந, அஸம்ஹவாத்ததநவ்யேஹ்யநுஸந்நானோபபத்தி: - அஹ்யவசாயாதி: ஫லஹூத்ஸ்ய ஹவர்த்த்யமானஸ்ய தத்தகாலஸஹ்நித்யவோதனேன அநவ்யஸஹவாத்ரம் ।

(சா.ஸம்) இத்தாலே இதி - ஶரணஸஹ்நதோபஸ்திஸ்தக்ரியாபதோபஸ்தாபிதவஸீகரணசாமர்த்த்யாதிஹிகாரிண்ய-நந்யோபாயத்வரூபாஹிகாரிவிசேஷணாஸ்தோஹி சித்த இத்யர்த்த: । பூர்வோத்ரக்ரண்டயோஸ்சங்கதிசித்தயே க்ரியாபதோக்தவஸீ-கரணஸ்ய சதுர்விதபுரூஷார்த்தசாஹகத்வம் தத்ரஸீகார்த்தஸ்ய மஹோதாரத்வம் ச ப்ரமாணத: ப்ரதர்ஸ்யந் வஸீகரணவஸீகார்த்த-வஸீகர்த்துணாம் ஸ்வரூபானுரூப஫லப்ராத்தநாபர உத்தரக்ரண்ட இத்யாஹ । -

மூ - இப்படித் தோற்றின ஶரணாகதி “தாவதார்திஸ்ததா வாஜ்ஜ” இத்யாதிளிற்படியே ஶகல஫ல-
ஸாதனமாகையாலும் “ததந்ய:கோ மஹோதார:” ஂன்கிறபடியே ஫ரமோதாரனான ஶரண்யன் அர்திதார்த-
஫ரிதானதோகிதனாய் “கொள்ளக்குறையிலன் வேண்டிற்றெல்லாம் தரும்” ஂன்னும்படியே
நிற்கையாலும், இங்கு ஂன்ன ஫லத்துக்காக ஫ர஫தி ஫ண்ணுகிறதென்கிற அ஫ேகீமிலே
மஹோதாரனான ஶரண்யனுக்கும், ஶவோத்கூ஫ிஷயமான இவ் வஶீகரணவிஷேதத்துக்கும், ஶே஫தீக
ரஸனான தன் ஶவரூ஫த்துக்கும், அநுரூ஫மான ஫லவிஷேதத்தை உதரரண்ட் “தனக்கேயாகவெனைக்
கொள்ளுமீதே” ஂன்கிறபடியே ஶமஸ்த விரோதினிவூதி஫ர்யந்தமாக ஫ார்தித்திறது -

(ஸா.தோ) உதரரண்டத்தை வ்யா஫்யான் ஫ண்ணுவாராகக் கோலி ஫ூர்வரண்டார்தத்தோடு அகா஫்சு஫ையக்
காட்டுகிறார் - இப்படித் தோற்றின இத்யாதிதால். ஫ரிதானதோகிதனாய் - ஫ரிதான், ஫ரிதோ தானம்।
அநுபந்தி஫ர்யந்த் கொடுக்கை. கொள்ளக்குறையிலன், அஶ்ரிதார் தன்னிடத்தில் வரங்களைக்
கொள்ள அத்தால் குறையில்லாதவன். ஶவோத்கூ஫ி ஶிஷயமான, ஶவோத்கூ஫ினான ஶவீஶ்வரவிஷயமான
வென்கை ஶே஫தேத்யாதி। ஶே஫தவமேவ ஂக: அஸாதாரண: ரஸ:ஸாரஶூதநிரூ஫கதமோ யஸ்ய ஶவரூ஫ஸ்ய ஂன்றபடி.
஫லவிஷேதத்தை, தேஶவிஷேதத்தில் கீ஫ூர்யத்தை ஂன்கை. தனக்கேயாக வெனைக் கொள்ளுமீதே,
தன்னுக஫ுக்கேயாம்படியென்னை கீ஫ூர்ய் கொள்ளுகையாகிறவித்தை ஂன்கை.

(ஸா.ஸவா) இங்கும் அஹ஫ூரம் அநுவர்திக்குமாகில் இதுவும் விரூ஫மாகாதோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார்
- இப்படித் தோற்றின இதி - கொள்ளக்குறையிலன், அஶ்ரிதார் தன்னிடத்தில் நின்றும் வரங்களைக்
கொள்ளக்கொள்ள அத்தாலே குறையில்லாதவன் - வேண்டிற்றெல்லாம், அ஫ேகிதமெல்லாம்
தரும் - தனக்கேயாக, தன்னுக஫ுக்காக வென்னை கி஫ூரனாகக் கொள்ளுகிறவித்தை - இப்படி
உதரரண்ட் ஫லவிஷேதார்தகதனமென்றால் அநந்ய஫ரயோகநதவரமென்கிற ஶ஫்ரதாய் விரோதிதாதோ? -

(ஸா.஫ர) கொள்ள இத்யாதி। யே யே ஶ்தோதாரஸுதீஸவீர்ணகதநரூ஫ஸுதி ஫ரிர்஫ூ஫ிதர்ணயோ஫்யாதி஫ரணவான்
ஶவீஶ்வரோ யத்யத஫ேகிதத் ததஸர்வ் தத்யாதித்யவகந்து ஶக்யததயா அவஸ்திதேஶதேத்யர்த:। தனக்கேயாக இத்யாதி। - “஫ரவான்ஸமி
- க்ரிதயாமிதி மாந் வத” இதுக்த஫ரகரேண ஶகவான் ஶவ஫ரயோகநார்தமேவ மாந் ஶவீகூர்யாத்வேதிதமேவ மம ஫ரம஫ரயோகநமிதி
ஶாவ:। அ஫ிகார்யு஫ாயதாதூணாமோகித்யாதஸர்வாநி஫ிநிவூதி஫ூர்வகஶகவத்கீ஫ூர்ய் ஫ார்த்யமித்யர்த:।

(ஸா.வி) ஂவ் ஫ூர்வரண்ட் வ்யா஫்யாயோதரரண்ட் வ்யா஫்யாதுமதரரண்டேந ஶ஫ூமயதி। இப்படி தோற்றின
இத்யாதினா। கொள்ளக்குறையிலன், நிதிவந்நித்யமநுஶூயமானதவே஫ி ந்யூநதாரஹித: - வேண்டிற்றெல்லாம்
தரும், அ஫ேகிதத் ஶர்வ் ததாதி। “ரதந஫ர்வதமாரூ஫்ய யதா ரதநோதஸுகோ முநே। ஶத்வானரூ஫மாததே ததயா
கூணாந்மநாரதயான்। ஶகல஫ல஫ரதோ ஹி விணு:” இத்யாதி ஹுதம் - அநுரூ஫மான ஫லவிஷேதத்தை,
அ஫ிகார்யு஫ாயதாதூணாந் ச ஶமுகிதம்। தனக்கேயாகவெனைக் கொள்ளுமீதே, “஫ரவான்ஸமி காகுதஸ்த-
க்ரிதயாமிதி மாந் வத” இதுக்தரீத்யா ஶவ஫ரயோகநார்தமேவ மாந் ஶவீகூர்யாத்வேதிதமேவ ஫ரம஫ரயோகநமித்யர்த:।

(ஸா.ஸந்) இப்படி இதி - கொள்ளக்குறையிலன் இத்யனேந தேவதான்தரவ்யாவூதிதரூத்யதே - தே ச ஶிவாதய:
ஸவ்ஷேஶான்யு஫ஹாராணி ஶவீகூர்வந்தி, ஶவய்ந் ச கிஶ்ரித஫ரதா:, தாவதீவ மஹா஫ுரூஶார்தததவாஶிமானிந:
மோகதானாஸமர்தாஸ்ச - அய்ந் ச ததிரூ஫ஸவஶாவ இதி ஶாவ:। ஫லவிஷேதத்தை அரண்ட்ரஹ்யானுஶவ஫ரிவாஹரூ஫-
கேவல஫ரார்தகீ஫ூர்யா஫்ய் ஫லம்। -

ஸ் - இத்தாலே அநந்யப்ரயோஜனத்வமும் சித்திக்கிறது. இவ்விடத்திலே சவிசேஷணமான நாராயணशब्दं ப்ராப்யதேக்ஷு அநுரூபமான ஸ்வாமித்வாதிகளையும் அநந்தகுணவிஹீதிவிசிஷ்டனான ஸ்வாமியினுடைய ஸர்வப்ரகாரநிரதிசயப்ரோக்யதேயமாகிற ஂகாரங்களை யதா ப்ரமாணம் ப்ராஹ்மணேன காட்டுகிறது.

(ஸா.தி) பூர்வக்ஷண்டத்தில் அநந்யோபாயத்வம் சித்தித்தாப்போலே இவ் உத்தரக்ஷண்டார்த்தத்தால் அநந்ய-ப்ரயோஜனத்வமும்பிவனுக்கு சித்திக்கிறதென்கிறார். இத்தாலேயென்று. ஸ்வார்த்த்வாதினவூத்தியாலென்ற படி - இந் நாராயணशब्दத்தின் நோக்கையருளிச் செய்கிறார். இவ்விடத்திலென்று துடங்கி. ஸ்வாமித்வாதிகளையும் இத்யாதிशब्दத்தால் ஸபத்நீகத்வஸவிஹ்ரத்வாதி ஸூஹ்யதே. யதா ப்ரமாணம், “விராஜமானோஜ்வலபீதவாஸஸம்” இத்யாதிப்ரமாணானுஸுணம் ।

(ஸா.ஸா) என்ன, அது ஫லிதார்த்தாபிபிராயமென்றருளிச்செய்கிறார். இத்தாலே இதே - ஆனாலுமிங்கு தஸ்மै நம: என்று ஸொல்லலாயிருக்க ஸ்ரீமந்நாராயணशब्दம் புநஸ்ய மந்ரத்திலே வேணுமோ? கைக்ஷ்யரூப஫லம் ஈதூர்த்தியாலே தானே சித்திக்குமே? உத்தரக்ஷண்டத்துக்கு ப்ராப்யதேயிலே நோக்கான படியாலே ததுபயுக்-குணகயநார்த்தம் வேணுமென்னிலப்போது ஸர்வவிசிஷ்டன் ப்ராப்யனாகையாலே ததுபயுக்ஷுணங்கள் அநந்தங்களாகையாலிப்போது ததேனுஸந்தானம் துஸ்சகமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இவ்விடத்தில் இதே - இம் மந்ரம் ப்ரமாணப்ரதிபந்நார்த்தகயநமாகையாலே யதாப்ரமாணமென்று ஸொன்னது -

(ஸா.ப்ர) பூர்வக்ஷண்டே மோக்ஷார்த்தப்ரபதநா஫ிகரேகதேஸஹூதமாகிஸ்தந்யம் ஫லிதமித்யுக்ஷம் । உத்தரக்ஷண்டே ததேகதேஸாந்தரமநந்ய-ஸதீதத்வம் ஜேயமீத்யாதிநா - இத்தாலே இதே । एवं க்ருத்ஸனோத்தரக்ஷண்டார்த்தம் ஸாமான்யனோக்த்வா ஈதூர்த்திப்ரகூத்யர்த்தமாஹ । இவ்விடத்திலே இத்யாதி । ஸமா஫ிக்ரஹித்யாதி ஸ்வாமித்வாதித்யாதி ஸ஫்தார்த்த: - யதா ப்ரமாணமீதி - நரஸந்த்விநஸஸர்வே ஈதனாஈதனா஫மா: । இஸிதவ்யதயா நாரா ஫ார்த்தபோஷ்யதயா ததா । நியாம்யத்வென ஸூஜ்யத்வப்ரவெஸஹரணீஸ்ததா । ததா நாராயணம் பந்தும் பிதரம் மாதரம் ஸூரம் ।। நான்தோஸ்தி மம திவ்யானாம் விஹீதீனாம் பரந்தப்” இத்யா஫ானுஸுணேநேத்யர்த்த: । -

(ஸா.வி) உத்தரக்ஷண்டம் ப்ராத்திக்கிறது, உத்தரக்ஷண்டம் ப்ரதிபா஫யதீத்யர்த்த: । உத்தரக்ஷண்டேன ப்ராத்த்யதே இத்யநுக்த்வா உத்தரக்ஷண்டம் ப்ராத்த்யதீத்யுக்ஷி: । “அ஫ிகக்ஷதி ஸாஸ்தார்த்த:” இதீவத்ஸௌகர்யவீவக்ஷயேதி ஜேயம் । அநாயாஸேன ப்ராத்த்யநாபோதநானுகூலம் பவதீத்யர்த்த: - பூர்வக்ஷண்டே ப்ரபத்ய஫ிகரேகதேஸஹூதமநவ்யோபாயத்வலக்ஷணமாகிஸ்தந்யம் ஫லிதமித்யுக்ஷம் - உத்தரக்ஷண்டே ததேகதேஸாந்தரஹூதானந்யப்ரயோஜனத்வம் ஈ சித்தயதீத்யாஹ - இத்தாலே இதே । இத்தாலே, ஸ்வார்த்த்வாதினவூத்த்யா ஸர்வஸ்வாமித்வானந்தகுணவிஹூத்யாதி வீஸிஷ்ட்யரூபம் நாராயணशब्दதாத்பர்த்தமாஹ - இவ்விடத்தில் இதே - நாராயணशब्दேநைவ நாரशब्दார்த்தாந்த்ரஸத ஸ்ரீவீஸிஷ்ட்யலாஹாத் -

(ஸா.ஸ) வீரோதி, ஸ்வா஫ீனஸ்வார்த்தகர்த்துவாதி - एवं ஈ மஹோதாரவீஸயிணி ஸர்வபூரூபார்த்தஸா஫னஸமர்த்தா ஈ ஸரணாஸதீரீஹ கிம் ஫லாயேத்யபேக்ஷாயாம் ஸரண்யஸரணாஸதீ தத்கத்ரநூரூபபரமபூரூபார்த்தம் ப்ர஫ர்ஸயந் தத்ப்ராத்த்யநாபரோத்தரக்ஷண்ட இதீ ஸஜ்ஜதீஸிஸ்த்஫ா பவதி । அ஫ிகாரிண: பூர்வக்ஷண்டே அநந்யோபாயதாஸித்திரக்தா । உத்தரக்ஷண்டே அநந்யோபேயதாஸித்தேத்யாஹ - இத்தாலே இதே ப்ராப்யதேக்ஷு, கைக்ஷ்யர்த்தவஸாய்யநுபவவீஸேஸ்ய - காட்டுகிற இத்யந்தேன பதத்வயஸமு஫ாயாபிப்ரேத ப்ரயோஜனமுக்த்வா அத ஸ்ரீமக்ஷ்஫த்ய ப்ரயோஜனமாஹ । -

(सा.सं) ॐपपप इति । नारायणशब्दार्थमभिप्रेत्य उभयविभूतिविशिष्टमिति नपुंसकलिङ्ग-निर्देशस्तु “ब्रह्मविदाप्नोति” इति श्रुतिं सूचयितुम् । ब्रह्मशब्दमभिप्रेत्य विशिष्टदंपतिः इति - प्राप्यत्वोपयुक्त स्वामित्वनिरतिशयभोग्यत्वादि विशिष्टेत्यर्थः । एवं च प्राप्याकारसामान्यवाचिना नारायणपदेनैव दिव्यदम्पत्योः प्राधान्येन प्राप्यत्वं न सिद्धयतीति तत्सिद्धये श्रीमच्छब्दोऽत्र सफल इति भावः ।

மூ - இவ் அர்த்தம் 'வैकुण्ठे तु परे लोके श्रिया सार्धं जगत्पतिः ।'

“तया सहासीनमनन्तभोगिनि”

“आत्मानुरूपया श्रिया सहासीनम्”

“ஒண்டொடியாள் திருமகளும் நீயுமே நிலா நிற்ப -”

“கோலத் திருமாமகளோடுன்னை -”

इत्यादिकளிலும் विवक्षितम् - (இங்குற்ற) श्रीशब्दத்துக்கு

“शृणाति निखिलान्दोषान् श्रीणाति च गुणैर्जगत् ।

श्रीयते चाखिलैर्नित्यं श्रयते च परं पदम् ॥

श्रयन्तीं श्रीयमाणां च शृणान्तीं शृण्वतीमपि ।”

इत्यादिकளிற்படியே अनेकार्थங்கள் உண்டேயாகிலும் “श्रीஜ் சேவாயாம்” என்கிற(து) धातुவினிலே सेव्यत्वादிகளைச் சொல்லிக்கொண்டு कैङ्कर्य प्रतिसंबन्धित्वपरम् । -

(सा.दी) तयोः प्रधानप्राप्यत्वे प्रमाणங்களை उपन्यसிக்கிறார் - இவ் அর্থமிய்யாதி - भक्तैरित्युक्तेऽपि श्रिया सार्धमिति श्रियो नारेषु प्राधान्यं सूचितम् । இப்படி प्रमाणान्तरங்களிலுங்கண்டு கொள்வது - श्रीशब्दத்துக்கு अनेकव्युत्पत्तिकளுண்டேயாகிலும் श्रीज् सेवायாம் என்கிற धातुவில் सेव्यत्वादிகளிலே நோக்கென்கிறார் - இங்குற்ற इत्याद்யால் । இனி இங்குற்ற नारायण शब्दத்துக்கு प्रयोजनं காட்டுகிறார். -

(सा.स्वा) श्रीக்கு प्रधानप्राप्यत्वமெங்ஙனே ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் அর্থமिति । वैकुण्ठे तु என்கிற श्लोकத்திலும் भक्तैर्भागवतैस्सह என்று सर्वनित्यमुक्तवैशिष्ट्यं தோற்றா நிற்கச்செய்தே श्रिया सार्धமென்று சொன்னது व्यर्थமாக प्रसङ्गிக்கையாலே श्रिया सार्धं जगत्पतिः என்று जगत्पतित्वापरपर्यायजगच्छेषित्वத்திலே अन्विताமாய்க்கொண்டு श्रीविशिष्टतया जगच्छेषियால் अत एव कैङ्कर्यप्रतिसंबन्धितया भागवतादि सहितनार्याிருக்குமென்று अर्थ கொள்ளவேண்டுமென்று கருத்து - प्रमाणமிருந்தாலும் द्वयविवरणप्रवृत्तपूर्वसंप्रदायं வேண்டாவோ ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - तयेत्यादि । ஆனாலும் श्रीशब्दं श्रोतृत्व श्रावयितृत्वाद्यनेकार्थமாக पूर्वं व्याख्यातमानपடியாலே அந்த அর্থங்கள் பூர்வ खण्डத்திலே पुरुषकारत्वोपायत्वोपयुक्तமாய்க்கொண்டு सार्थकமானாலுமிங்கு श्रोतृत्वाद्यर्थங்களுக்கு कथनमनुपयुक्तत्वाच्छ्रीशब्दं व्यर्थமன்றோ ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இங்குற்ற श्रीशब्देति - ஆனாலுமிங்கு श्रीमते என்கிற पदमात्रத்தாலே श्रीविशिष्टனுக்கு कैङ्कर्यप्रतिसंबन्धित्वं सिद्धிக்கையாலே नारायणशब्दं व्यर्थமன்றோ ? என்ன -

(सा.प्र) दम्पत्योः प्रधानप्राप्यत्वे प्रमाणसंप्रदायावाह - இவ் அর্থமிய்யாதினா । नन्वेकार्थव्युत्पादितस्य श्रीशब्दस्य प्राप्यपरत्वनियमः कथमित्याशङ्कामनूद्य औचित्यात्तत्सिद्धिरित्यभिप्रयन् परिहरति । இங்குற்ற इत्यादिना - श्रीमच्छब्देनैव भगवतोऽपि प्राप्यत्वसिद्धेर्नारायण शब्दोव्यर्थ इत्यत्राह । -

(सा.वि) लक्ष्यभूतौ सन्तौ । प्रधानप्राप्यत्वे प्रमाणान्याह - இவ் அর্থமிய்யாதினா । श्रीमच्छब्दस्य दोषनिवर्तकत्वपुरुषकारत्वाद्यनेकार्थत्वसद्भावेऽपि प्रकृते सेव्यत्वादि परत्वमेवेत्याह - श्रीमच्छब्दத்துக்கு इति । आदिशब्देन श्रयते च परं पदमित्याद्यर्थसंग्रहः । अत्रत्य नारायणशब्दस्य प्रयोजनमाह -

(सा.सं) இவ் அর্থ, श्रीविशिष्टमेव प्राप्यमित्यर्थः - षट्सु श्रीशब्दार्थेष्वत्र उपस्थाप्याकारः क इत्यत्राह । இங்குற்ற इत्यादिना । सेव्यत्वादीत्यादि शब्देन श्रविस्तार इति धातुफलितार्थः । “मुक्तानां भोगसिद्ध्यर्थं कैङ्कर्यादि विवर्धनीम्” इत्युक्तस्सङ्ग्रहाते - श्रीयते इत्यनेनैव कैङ्कर्यप्रतिसंबन्धि विशिष्टदेवता विशेषोपस्थिति सिद्धावपि प्राप्यत्वोपयुक्त सर्वाकारपरिपूर्णानुभवसिद्ध्यर्थमिह नारायणपदमित्याह । -

“अहं सर्वं करिष्यामि”

(सा.सं) श्रीमते गणकीण्ड इत्यादिना - இங்கு चतुर्थीत्यादिना अध्याहार्यमित्यन्तेन मूलमन्त्राधिकारोक्तरीत्या चतुर्थी व्याख्याता । -

மூ - ஶரணாகதனாம்போது ஶரண்யனை அபிமதபார்த்தனௌ பண்ணுகிறானாகையாலே இங்கே பவேயம், என்றொரு பதம் அடியாஹ்யம் | இப்படி ப்ரா஧்யந்தாலே முற்பட ஐஸ்ட்ராஸியை அபேகித்து இதுக்காக

(சா.தீ) தத்வௌய்வான் | ஶரணாகதனாம்போது இதுதாதி ஶரணவரணம் பண்ணும்போது அபிமதபார்த்தனௌ அவஸ்யம் வேண்டுகையால் ததர்ய ப்ராத்தனாபதம் வேணுமென்கை. அனந்தரம் நமஸ்சப்தர்யம்ருளிச் சேய்க்கிறார். இப்படி இதுதாடியால் - இதுக்காக, இந்த ஐஸ்ட்ராஸிக்கு ஶேபமாக தத்ப்ரதிபந்தக ப்ரகூதிரிஸந்தாதி நிவூதிப்யம் -

(சா.ஸா) ப்ராத்தனாபாசக ஶப்தமில்லையே? அடியாஹிக்கிறோமென்னிலப்போது “அஹ் சர்வ கரிஸ்யாமி” இதுதாபுபவ்ஹ்ணானுரோதேன நாராயணாய கௌகூர்ய கரோமி என்று அடியாஹித்து வாக்யம் அந்வயிக்கலாமே? என்னவருளிச்சேய்க்கிறார் - ஶரணாகதனாம்போது இது | உபாயானுஸ்தான டசௌயிலே அபிமதரிஸிட்ஹமாகையாலே தத்ப்ராத்தனாபாசகபதமே அடியாஹ்யம்மென்று கருத்து - இப்படி ஐஸ்ட்ராத்தனார்த்மாக சதுர்த்யந்தபதங்கள் வேண்டினாலும் நமஸ் இவ்விடத்திலே வேணுமோ? பூரூபார்த்மநிஸ்ட்நிவூதிப்யம் ஐஸ்ட்ராஸியுமென்றிரண்டு வகையாகையாலே அநிஸ்ட்நிவூதிப்ராத்தனார்த்மாக நமஸ்ஸு வேணுமென்னிலப்போது அநிஸ்ட்நிவூதிபூர்வகமாகையாலே ஐஸ்ட்ராஸி முந்துற நமஸ்ஸாலே அநிஸ்ட்நிவூதியை ப்ராத்திக்கவேண்டாவோ? என்னவருளிச் சேய்க்கிறார். இப்படி ப்ரா஧்யந்தாலே இது | சர்வீதி - அவித்யாகர்மவாசனாருசிப்ரகூதிரிஸந்தாதி சர்வாநிஸ்ட்நிவூதிப்யம்மென்றபடி.

(சா.ப்ர) சுபோ லாக்ஷணிகத்வேஓபி ஁கவசனாதினாஹ் ட்வித்வபஹுவாதிஸகத்வாபாவஜ்ணாபநரூபப்ரயோஜனரிஸிட்ஹ ட்வௌகயோரித்யத்ர வசனஶ்ரஹஸ்வாஸ்யாட்ஹௌகத்வபாஸபஹுவாசுவிவக்ஷோக்த்யாசானுஶுந்யாத் “அபோ டாரா” இதுதாடௌ விபக்திரௌர்த்யக்ய ப்ரரிஸிட்ஹஸ்வாஸ்யாசுவௌகவசனாட்ஹித்வாதி லக்ஷகத்வாபாவஜ்ணாபநரத்வமேவ ப்ரயோஜனரித்யகாமேனாபி ஸ்வீகார்யரிமிதி | நந்வேவரிபி லக்ஷணயௌவி விபக்த்யந்தார்த்யபோதனோபபதௌ “சுரிஸிடுப்ரஹ்லிஜ்நரணாஹ் காலஹ்ய ஸ்வகர்த்யஓவச்ய | ப்ரத்யயரிசுசுதி ஶாஸ்த்ரகூதேஸாஹ் ஸோஓபி ச ரிஸிட்ஹயிதி பாஹுலகேன ||” இதுதாதிபி: வ்யத்யானுஸாஸனம் வ்யர்த்ய ஶ்யாதிதி சேத்ர | அநுஸாஸனஸ்ய ஶாடுத்வஜ்ணாபகத்வௌநேவ ஸுவிபக்தௌ லக்ஷணாபாவஜ்ணாபநஸ்ய ரிஸிட்ஹஸுவிபக்தௌர்த்லக்ஷகத்வ ஁வ லக்ஷ்யவிஸேபநியாமகதயா ப்ரயோஜனவத்வஸ்ய வத்து ஶக்யத்வாச்ய -ததாஹி ஸுவிபக்தௌரிஸந்தானுபபதிப்யாமேவ விபக்த்யந்தார்த்யலக்ஷகத்வ வ்யத்யானுஸாஸனாநரிஜ்ணஸ்ய கரணத்வதாத்த்யேண தஸ்ய பஸ்யதீத்யாதிப்ரயோகே ஶஸ்த்யாஸாடுத்வப்ரரிஸிடுபரிஹாரபூர்வகம் கர்மத்வலக்ஷகத்வ ஁வ ஶாடுத்வஸ்ய ஜ்ணாபநியத்வாதித்யலம் விஸ்தரேண -஁வ் பரிபூர்ணாநுபவபூர்வகௌகூர்யஸ்ய ஸ்வரூபப்ராப்தத்வென ப்ரா஧்யாத்ரத்யம் ப்ராத்தனியத்வம் வதந் சர்வாநிஸ்ட்நிவூதி: கௌகூர்யர்த்யத்வென ப்ராத்த்யத்வமாஹ | இப்படி ப்ரா஧்யந்தாலே இது | அகிசுநஸ்யாநந்யகதிகஸ்ய ப்ரபந்ரஸ்யோபாயாந்ரரிஹிதத்வாத் |

(சா.வி) அபிமதபார்த்தனௌ பண்ணுகிறானாகையாலே, அபிமதபார்த்தனாபாசரித்வென, பவேயம், ஶ்ரீமந்நாராயணரிஸந்த்ரி சர்வதிஸ, சர்வகால சர்வாவிஸ்தோசித, சர்வவிஓகௌகூர்ய்வான் பவேயரிமிதி வாக்யர்த்ய:- இஹ கர்துஸ்சததுர்த்யர்த்யௌகூர்யஸ்ய ச அஸ்த்ரயாஸ்த்ரயிபாவரிஸ்சரிஸர்: - “அஸ்த்ரிஹோத்ரம் ஜுஹோதி யவாஶ்” பசதி” இதுவத் நமஸ்சப்தஸ்ய பஸ்சாத்த்யாஓ இது வதந் ததர்யமாஹ - இப்படி ப்ரா஧்யந்தாலே இது | -

(சா.ரி) நமஸ்சப்தம் வ்யாசுதே | இப்படி இதுதாதினா | சதுர்த்யா கௌகூர்யர்த்யகயா பவேயரித்யடியாஹரிஸஹிதயா ஐஸ்ட்ராஸி: ப்ரா஧்யாத்ரத்யம் ப்ராத்திதா | -

(सा.सं) अनन्तरं नमश्शब्देन पदद्वयात्मकेन मम कैङ्कर्यविरोधि स्वाधीनस्वार्थकर्तृत्व स्वाधीनस्वार्थभोक्तृत्वादि न स्यादिति पदमध्याहृत्यानिष्टनिवृत्तिः प्रार्थ्यत इति चेत्कथं प्रपन्नैर्मुक्तौ भोगा भोक्तव्या इत्यत्राह । अप्राप्तिरिति-पूर्वखण्डे स्वरूपभरफलानां परसंबन्धिता ह्यनुसंहिता-तद्विरोधि स्वसंबन्धित्वानुसन्धानस्य नमश्शब्दापनोद्यतया विवक्षितस्य सङ्ग्रहोऽनेन क्रियते पतिव्यतिरिक्तेन स्वेन परैश्च स्वरक्षाया अप्राप्तिरिति स्वयं यथा परशेषतया स्वरक्षणे स्वयं स्वरूपायोग्यः, परतन्त्रतया स्वरक्षणे स्वयमशक्तश्च तथा स्वसमानशेषत्वपारतन्त्र्ययोगितया परेऽपि स्वरक्षणे स्वरूपायोग्याः स्वयमशक्ताश्चेत्यर्थः । अनेन पादेन स्वरक्षाभरस्यास्य संबन्धनिवृत्तिः कृता । तादर्थ्येति - भगवदेकशेषत्वाध्यवसायेन निरस्तस्त्वान्यनिरूपाधिकशेषभावः । -

மூ - அந்யோபஹோகவிரஹாதநத: ப்ரபந்நோ

ஹுத்க்தே ஸ்வஹோகமஹிலம் பதிஹோகஷேஷம் ||”

இந் நமஸ்ஸுக்ஞம் க்ரியாபதம் அடியாஹரித்ருக் கொள்ளவேண்டும்.

(சா.தி) அந்யோபஹோகேத்யாதி । அந்யோபஹோக: , ஂசுவர்யகைவல்யாதுபவ: - அயம் கைங்கர்யவிரோதி-ஹுத்க்த இத்யாதி - ஸ்வஹோகமஹிலம் ஹவதநுபவ கைங்கர்யாதிகம் ஸர்வம் - பதிஹோகஷேஷ ஹுத்க்தே, பத்யுர்யோ ஹோகஸ்ததபயோகிதயைவானு ஹவதி - ஸ்வப்ரயோகநம் ப்ராஹான்யேந தத்ர ந கணயதித்யர்ய: - கைங்கர்யே ஸ்வார்யபுத்ரிவிரோதிநித்யுத்தம் ஹவதி - இவ்வளவே இங்கு ஂபயுத்க்தம் - அத் நமஸ்யபி இத்ரபார்யநாயாமிவ யோக்யம் க்ரியாபதமடியாஹர்யமென்கிறார் - இந்நமஸ்ஸுக்ஞம் இத்யாதி । -

(சா.ஸா) ஹவத ஂவ ஹோக்யதானிசுத்யேந அந்யோபஹோகவிரஹாதந்யஸங்க்ரூபதோஷரிதஸஸந் ஹவதநுபவேந ஸ்வஸ்ய ஸங்க்ராதமபி ஹோகம் ராஜாந்த:புரஸுக்ஷீரபாநபதித்ரதாலங்க்ரான்யாபேந பதிஹோகஷேஷதயானுபவதித்யர்ய: । தத்யா த் விரோதிநிவ்ரத்தி ப்ராஹ்நமப்யாவஸ்யகமென்று கருத்ருத்ரு - ஂனாலும் நமஸ்ஸு அநிஸ்தநிவ்ரத்தி ப்ரமான்ாலும் க்ரியாபதமில்லாமையாலே அநந்விதமாகாதோ ? ஂன்னவருளிசு் ஸெய்கிறார் - இந் நமஸ்ஸுக்ஞம் இதி । அந்நத க்ரியாபதம் அஸ்தி ஂன்கிற பதமாகில் ஂனக்கதில்லை யென்று அர்யமாதையால் புரூபார்யமில்லையென்கிறத்ரு ப்ரகூதாஸங்க்ரதம், அநிஸ்தமில்லை ஂன்கிறத்ருத்ரும் ஸித்ரு -

(சா.ப்ர) இத்யாகாங்க்ஷாயா ஸ்யாமித்யடியாஹரே ஸ்வாதிசயகரத்வரூபானிஸ்த நிவ்ரத்திமுகேந ஸர்வானிஸ்த நிவ்ரத்தி ப்ரோதகத்வம் பதத்ருயாடியாஹரேந ஸ்வஷேஸித்வ நிவ்ரத்திமுகேந ஸர்வானிஸ்தநிவ்ரத்தி ப்ரோதகத்வம் வேத்யாஹ । இந் நமஸ்ஸுக்ஞ இத்யாதிநா । நந்வேவமநிஸ்தநிவ்ரத்தி: ப்ராஹ்ந்ர லஹ்யதே தேத்ரு, “ ஸ்வரூபேணாஹிநிஸ்பததே-யத்யா ந க்ரியதே க்யோத்ஸநா” இத்யாதுத்ருகரித்யா-

(சா.வி) ஹவதீயத்வங்க்ஷானேந ஸ்வஷேஸத்வங்க்ஷானப்ரஷேஸத்வங்க்ஷானரித இத்யர்ய: அந்யோபஹோகவிரஹாத்ரு, ஂசுவர்யகைவல்யாதுபஹோகவிரஹாத்ரு । அநத: , கைங்கர்யவிரோதிரித: ப்ரபந்ந: - அஹிலம் ஸ்வம் ஹோகம் பதிஹோகஸ்ய ஷேஷஹூத்ரு ஹுத்க்தே - ஸ்வாஹிஹோகஷேஸதயைவ ஸ்வீகரோதி - ததநுநிஸ்பாதிதத்வேநானுபங்க்ரிகம் ஹோகம் ஸ்வயமநுபவதி - ஸ்வப்ரயோகநம் தத்ர ப்ராஹான்யேந ந கணயதி - ஸ்வார்யபுத்ரிவிரோதித்வாதிதி ஹாவ: பாகம் பததிதிவத்ரு ஹுத்க்தே இதி ப்ரயோக:- அத் ரக்ஷணவிரோதி, ஷேஸத்வவிரோதி, கைங்கர்யவிரோதி, த்ரயநிவ்ரத்திப்ரகாரோ தர்சிதி: । நமஸ்ஸத்ய நாராயணஸத்ருதேந அந்வயாஹாத்தகதமந்வய இத்யத்ரு க்ரியாபதாடியாஹரேந யோகநித்ய இத்யாஹ - இந் நமஸ்ஸுக்ஞ இதி - ஂதாஹ்த்ய தர்சயதி ।

(சா.ஸ) அநேந ஸ்வரூபஸ்ய அந்யஷேஸத்வநிவ்ரத்தி: க்ருதா - அந்யேதி - பதிஹோகஷேஸான்யஸ்வார்யஹோகவிரஹாத்ரு-ஹிதாரதோஷஸூந்ய: - அநேந ஫லஸ்ய ஸ்வஸம்பந்நநிவ்ரத்தி: க்ருதா - இத்யமுக்த்யா ப்ரபந்நானாமந்த:புர புரந்ந்ரீந்யாபேந ஫லிதமபஹோகான்வயமாஹ । ஹுத்க்த இதி ஸ்வஹோகஸத்ரு, ஸ்வஹோகப்ர: அஹிலமித்யேந “ ஸ்ரீஹிர்வாயானைர்வா” இத்யாதுத்ரு ஸர்வஸங்க்ரஹ: ப்ராஹநஹூதபதி ஹோகார்யத்வேநைவ ஸ்வஹோக்யங்க்ராதமஹிலம் ஹுத்க்த இத்யர்ய: । யத்ரு ஹோகம் ஹுத்க்தே, ஹோகே ஹோகூத்வேநாந்வேதி - பதிஹோகஷேஷம் யத்யா ஹவதி தத்யா ஸ்வஹோகே ஸ்வயம் ஹோகூத்வேநாந்வேதித்யர்ய: நந்வேநாநிஸ்தநிவ்ரத்திமாத்ரு ப்ரதித்யதே - ந ப்ராஹ்நா - தத்ருதகாஸ்ரவணாதித்யத்ருஹ । இந் நமஸ்ஸுக்ஞ இதி । -

(सा.सं) अध्याहृतपदान्वितनमश्शब्देन सिद्धमर्थं दर्शयति - न ममेति - अस्यां योजनायां उत्तमपुरुषविवक्षिताहमर्थश्चतुर्थ्यन्तपद इवात्राप्यनुसन्धेयः - अथापि सर्वानिष्टनिवृत्तिहेतुभूतसर्वविषय ममकारनिवृत्तिरर्थसिद्धैवेत्यस्वरसाद्योजनान्तरमाह । न मम किञ्चित्स्यादिति । ममकारनिवृत्तिमुखं कृत्वा ऽऽह इति । सर्वानिष्टनिदानभूतममकारनिवृत्त्या सर्वानिष्टनिवृत्तिसिद्धिरिति भावः - नन्वेवं सर्वानिष्टनिवृत्तिवशादेवेष्ट प्राप्तेस्स्वत एव सिद्ध्यतः किं प्रार्थनयेत्यत्राह । -

மூ - ஸ்வாதினஸ்வார்த்தகர்த்துவ ஸ்வாதினஸ்வார்த்தஹுக்துவமாகிற களைகளைக் கழிக்கையிலே இங்கு ஸ்ரானதாத்பர்யமென்று அனுஸந்திப்பார்கள். இத்தால் ஸலாந்தரானுஹவதசையிலுண்டாம் ஸ்வாதின ஸ்வார்த்தகர்த்துவ ஹுக்துவ ஹமங்கள் முக்ததசையில் கௌர்யத்திலில்லாதபடி கண்டு அக்கட்டளையில் ஸார்த்திக்ஹானென்றதாயிற்று -

(ஸா.தி) ஸ்வாதினகர்த்துவம், ஸ்வாதினோஹமஸ்ய கர்த்தாஸ்தி ஸ்வாதினஹுக்தாஸ்தித்யாதிஹ. ஸரமபதத்தில் ஸ்வாதினகர்த்துவாதிஹமமில்லாமையால் தந்நிவூத்திஸார்த்தனமெங்ஙனே? என்ன ஸ்வாதந்யாதி ஹமரஹிதமான யாதொரு கௌர்யமுண்டு அத்தை ஸார்த்திக்கவே ஸேஷவிசேஷத்தில் கௌர்யமாக ஸலிக்கும், ஹம் கலசின கௌர்ய கூடாமையால் இத்யாஹ - இத்தால் இத்யாதித்யால் கண்ட கட்டளையிலே, ஸாஸ்தத்தால் கண்டபடியே - இனி த்யுத்துக்கு அருளாளப் பெருமாளெம் பெருமானாரருளிச் ஸெய்த யோனான்தர்த்தைக் காட்டுகிறார். -

(ஸா.ஸா) நமஸ்ஸுக்கு ஸாமான்யத: அநிஸ்தநிவூத்தியிலேயன்றோ தாத்பர்ய ஸ்ரஸம்? ஸர்வாநிஸ்தநிவூத்தி ஸூர்வக் ஸர்வஸாக்ஷாத்காரம் பெற்ற முக்தனுக்கு ஸலாந்தரானுஹவந்யாத்தாலே இத் தோஷங்கள் அத்யந்தாஸஹாவிதங்ளாகையாலே அஸஸக்ததந்நிவூத்தியிலே தாத்பர்யவஹம் விரு஢்முமன்றோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - இத்தாலே இதி। இங்கு ஸதூர்த்தியிலேயும் நமஸ்ஸிலும் இஸ்தாஸித்யும் அநிஸ்தநிவூத்தியும் ஸார்த்தினியமாகையால் அயதா வஸ்திதஸலஸார்த்தநை பண்ணினால் அயதாவஸ்திதஸலத்த்தை இஸ்ஷரன் கொடுக்க ஸஸஹிக்கையாலே யதாவஸ்திதஸலவிமர்ஷ பண்ணுமிடத்தில் முக்திஸல ஸலாந்தரஸஸக்திஸ்வாதினஸ்வார்த்தகர்த்துவஸ்வாதினஸ்வார்த்தஹுக்துவதோஸஹிதமானபடியாலே ஸர்வ ஹாந்திரஹிதமான ஸரமஸலம் தர வேண்டுமென்று முமுஷுதசையில் யதாவஸ்திததோஸஹிதஸலத்த்தை ஸார்த்திக்கைக்காக இங்கு ஸதூர்த்தியும் நமஸ்ஸுமென்று திருவுள்ளம் - இவ் அர்த்த விருதாஸஹாரத்திலே கண்டு கொங்ஙவது - இப்படி ஸ்ரஸஸ்ரதாயகதத்யார்த்தத்தை ஸாதித்தது இனி அருளாளப்பெருமாளெம் பெருமானார் ஸொன்ன த்யார்த்தத்தை யருளிச் ஸெய்கிறார்.

(ஸா.ஸா) அத ஸாஸ்ரதாயிகம் நமஸ்ஷதஸ்ய நைரபேக்யஸர்த்வம் வதநுத்தரஸண்டஸ்யோஸாயஸர்த்வென யோனாஹ ஸர்ஷயதி।

(ஸா.வி) களைகளை, விருதின:, கழிக்கையிலே, நிவர்தனே। நனு ஸ்வாதினகர்த்துவாதிஸ்தானஸ்ய ஹமரூபத்வாத்ஸ்ய ஸரமபதே அஸஹவாதேவ தந்நிவூத்திரி ஸார்த்தினியேத்யாஸஹூக்ய தந்நிவூத்திஸார்த்தநயா ததேஸியகௌர்ய ஸார்த்தனம் ஸலிதம் ஹவதீத்யாஹ - இத்தாலே ஸலாந்தரேதி। இல்லாதபடி கண்டு, அஹாஸஸாரம் ஸாஸ்ததா ஸாத்வா। அக்கட்டளையிலே, தாதுஸஸாரகரேண, ததேஸ்த்யகௌர்யமித்யர்த்த:। நமஸ்ஷதஸ்ய ஸ்வநைர்ஹ்யஸர்த்வமிதி அருளாளப்பெருமாளெம்பெருமானார் இத்யாஸ்யாதைரூக்தம் யோனான்தரமாஹ। -

(ஸா.ஸம்) ஸலதஸாயாஹ ஸ்வாதினஸ்வார்த்தகர்த்துவா஢்ஸஸி஢்஢்யாதந்நிஸேதாயோகஸ்சேத்யஸர: - தோமனுஸந்நானஸ்யாஸி தாத்பர்யகல்பநயோஸஸிதி ஸஸாதயதி - இத்தால் இதி। இல்லாதபடி கண்டு இதி - முக்திதாரதம்யஸ்ய ஸரம ஸாம்யாஸிதிஸூத்ரயாஹாதிதி ஹாவ:। एवं ஸூர்வஸண்டஸஸஸரிஹோஸாயஸர:। உத்தரஸண்ட: ஸலஸர இதி வ்யாஸ்யா கூதா - அதாஹியுத்தவ்யாஸ்யாஹிஸாரயம் வதந் ஸூர்வஸண்டஸ்யாஹ்ஸப஢்஢கமாத்ர ஸர்த்வமுத்தரஸண்டஸ்ய ஸ்ரூபாதி ஸமஸ்ரணஸர்த்வம் ஸ ஸஹவதீதி கமநிகாஹ ஸ்ரதர்ஷயதி। -

(सा.सं) परमात्मनीति - बुधैः, पूर्वाचार्यैः । नम इत्यस्य नैरपेक्ष्यमर्थ इत्युच्यत इत्यर्थः - अत्र नैरपेक्ष्यपदस्य दुष्करकर्मान्तरनैरपेक्ष्यपरत्ववाराणायाह - **अनुक्त** इति - भरसमर्पणहेतुकमेव निर्भरत्वमिह नैरपेक्ष्यमित्यर्थः - सूचितमिति । कार्योक्त्या कारणमाक्षेपसिद्धमित्यर्थः - पक्षान्तरमाह । स्वनिर्भरत्वेति - उभयोरपि विवक्षितत्वे वाक्यभेदाद्भरसमर्पणगर्भस्वनिर्भरत्वविवक्षोक्तौ भरसमर्पणानुष्ठानलोपप्रसङ्गात् । भरसमर्पण पूर्वकेत्युक्तावपि भरसमर्पणस्य शाब्दत्वाप्रतीतेस्वनिर्भरत्वपर्यन्तमात्रं भरसमर्पणम् **इव** **विदत्तं** विवक्षितमात्रं इत्युक्तम् ॥

மூ - ஹவிஸ்ஸமர்ப்ணத்தில் “இதமித்ராடி ந மம” என்னுமாப் போலே “அஹ் ஸ்ரீமதே நாராயணாய” என்றிங்கு டரகர்ப்மாக சமர்பித்து, நம: என்று தன்னுடன் துவக்கறுக்கிறதென்றால் இஸ்ஸமர்ப்ணயொனெக்கு ஸ்ரஸம் | இந்த யொனெயில் பூர்வகண்ட் அங்஑பத்ரகபரம் | உத்ரகண்டம் அங்஑ப்ரதிபாடகம் | -

(சா.தி) இப் டரஸமர்ப்ண நாராயணாய என்கிற துர்தியிலே கொள்ளவுமாமென்கிறார். ஹவிஸ்ஸமர்ப்ணத்தில் இதாடியால் - இத்ராடி என்று சமர்பித்து ந மம என்று தன் துவக்கறுக்கிறாப் போலே டரகர்ப்மாக சமர்பித்து, என்னை ஆத்மரகாடரஸஹிதனாகவே சமர்பித்தேனென்று சமர்பித்து. ஸ்ரஸம் உதிதமென்கை - இப் பகத்தில் பூநரக்த்யபரிஹார்த் ப்ரதிபாதித்தையருளிச் செய்கிறார். இந்த யொனெயிலென்று - நரபெக்யம் து - மம இத்யுதிதெ என்கிற யொனெயிலென்றபடி. அங்஑ி, ஆத்மநிசெபம் | கீழே டரகர்ப்மாக சமர்பித்தென்கிறார், அப்படியன்றியே ஸ்வாத்மாலை சமர்பிக்கவே ப்ரமானுஸாராட்ரஸமர்ப்ணாதிதகளும் அதில் அபிப்ரேதமாமென்கிறார். -

(சா.ஸ்வ) ஸூதிதமென்கிற பகத்திலே துர்தியில்பரமென்று கருத்து - விவகிதமென்னப்போமோ? வாசகசஃதமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஹவிஸ்ஸமர்ப்ணத்தில் இதி | ஸ்ரஸ்வரூபம் நித்யசேஷமாகையாலே தனக்கு சமர்ப்ணியத்வமும், ஸரண்யனுக்கு உதேச்யரூப சப்ரதானத்வம் கூடாமையாலே டரகர்ப்மத்வெனேவ சமர்ப்ணியத்வமென்று கருத்து. ஆனால் துர்தியும் நமஸ்ஸும் சமர்ப்ணபரமாகில் சமர்ப்ணபரபூர்வகண்டத்தோடே புநரக்தி வாராதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த யொனெயில் இதி | துர்தியில்ஸ்வரூபசமர்ப்ணபரம் - டரபலயோஸ்ஸமர்ப்ணம் தாத்பர்யவிசயதயார்திகம் - நமஸ்ஸு மூன்றுக்கும் ஸ்ரஸம்ஃதநிசெபபரமென்று யொனான்தரமருளிச் செய்கிறார் -

(சா.ப்ர) எவ் தர்ஹி பூர்வகண்டோப்யர்த் இத்யத்ராஹ | இந்த யொனெயில் இத்யாதிநா | அத் நாராயணாயேத்யஸ்ய ப்ரமானுஸுண்யேந ஸ்ரஸ்வரூபசமர்ப்ணமுதேந டரஸமர்ப்ணபரத்வம் நமஸ்ஸஃதஸ்ய ஸ்வாந்வயநிவ்ருதிபரத்வம் வா, டரஸமர்ப்ணே ஸ்வாதிநகர்த்ருத்வாதிநிவ்ருதிபரத்வம் வேத்யுபாயபரத்வெனேவ யொனான்தரமாஹ | -

(சா.வி) ஸ்ரீமதே நாராயணாயேத்யத்ர டரஸசமர்ப்ணப்ரதிபாதிநமேவ ஸ்ரஸம் கைங்ங்யப்ரதிபாதிநமித்யாஹ | ஹவிஸ்ஸமர்ப்ணத்தில் இதி - இத்ராடிதம் ந மமேத்யத்ர யதா தத்ருதித்யர்த்: | அஹ் மத்ருகாணடரஸத்ர ஸ்ரீமதே நாராயணாயேவ மம ந என்று தன்னுடன் துவக்கறுக்கிறது, ஸ்ரெந ஸஹ ஃஃதந்ஃதஸ்திதிதெ - என்னால், இத்யுத்தூ - இஸ்ஸமர்ப்ணயொனெ ஸ்ரஸம் - இயம் சமர்ப்ணயொனா ஃரங்ங்வித்யர்த்: - தர்ஹி பூர்வகண்டேந பூநரக்த்யம் ஸ்யாதித்யத்ராஹ | இந்த யொனெயில் இதி | அங்஑பத்ரகபரதந்நாங்஑ி ப்ரதிபாதிநம் ந விவகிதமிதி டாவ: | பூத்யடரஸமர்ப்ணா டாவேஓபி ஸ்ரஸ்வரூபசமர்ப்ணெனேவ தநார்ப்ணவத்ருகாணியதயா சமர்ப்ணாதிதெ அத்யாத் டரஸமர்ப்ணபலசமர்ப்ணே ஸித்ருதித: - ததேவோத்ரகண்டர்த்ரதிபாதிதகவத்நேஷ்வர்த்ரோ த்ருதித இதி ததேவ ஸ்யாதித்யாஹ | -

(சா.ஸம்) அத்யுத்ரகண்டஸ்ய சமர்ப்ணபரத்வ எவ ஸ்வயம் யொனான்தரமப்யாஹ | ஹவிரிதி | டரகர்ப்மாக இதி | டரோஓபி ஸஃதத எவ சமர்ப்ணியகோடாவந்த்ராவ்ய: | நது ஸ்ரஸ்வரூபமாத்ரமித்யர்த்: | தன்னுடன் துவக்கு, ஸ்ரஸ்ய ஸ்ரஸேஷத்வரூபம் ஸ்ரஸகணே ஸ்ரஸ்ய ஸ்வாமித்வரூபம் த ஃஃதந்ஃதமித்யர்த்: | ஸ்ரஸம், உத்ரகண்டஸ்தபதிதம்ஃதஸ்ஸ்ரஸ இத்யர்த்: | ப்ரயொனான்தரமாஹ -

மூ - “அஹமசுயேவ மயா சமர்பித:” என்கிறபடியே இவ்விடத்தில் நான் ஸ்ரீமான் ஆன நாராயணனுக் கென்று சமர்பிக்க “யத்சர்ஸ்யதயார்ப்யதே | தவீவாஸ்மிஹி ஸ்ர:” இत्याதிகளிற்படியே ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமும், ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமும் அவனதென்றிங்கே அபிப்ரேதமாகவுமாம் - நம:;, என்கிறவித்தாலே ஆத்மாத்த்மியங்களோடும், ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமங்களோடும், தனக்குத் துவக்கற்றமை காட்டுகிறது - பரஸம்பந்தவிதியிலும், ஸ்வஸம்பந்தநிபேதத்திலும், தாத்பர்யமாகையாலே இச் சதர்த்தினமஸ்ஸுக்கள் இரண்டிற்கும் ஫லமுண்டு. இஸ் சமர்பணம் தன்னிலும் பரநிரபேக்ஸகர்த்துவாதிகளே -

(ஸா.தி) அஹமசுயேவத்யாடியால். அஹம், ஆத்மிய சஹிதோஹமென்கை. சர்ஸ்யதயாபரமே, சர்ஸ்யதயா சமர்பணம் நாம ரக்ஷாரூப஫லவிசிஸ்ததயா சமர்பணம் - “அஹமபி தவீவாஸ்மி ஹி ஸ்ர:” என்னுமிடத்தில் ரக்ஷாபரவிசிஸ்தமாக ஆத்மசமர்பணம் தோற்றுகிறது. த்வயோத்தரக்ஷணதார்த்தபரிபாடகமானவில வ்ஸதங்கள் இப் பரஸமர்பண஫லசமர்பணங்களைச் சொல்லுகிறபடியே இங்கும் அர்த்தாத் சித்திக்குமென்றபடி - நநு சதர்த்தியில் ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமங்களுக்கு பரஸம்பந்தவிதியிலே ஸ்வஸம்பந்தநிபேதமும் சித்திக்குமே. நமஸ்ஸில் ஸ்வஸம்பந்தநிபேதத்திலே பரஸம்பந்தவிதியும் சித்திக்குமேயாயிருக்க சதர்த்தியும் நமஸ்ஸு யிரண்டுமானால் புநரக்திதோஷம் வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். பரஸம்பந்தவிதியிலும் இत्याதி | பரஸம்பந்தவிதிமாத்த்ரத்திலும் ஸ்வஸம்பந்தநிபேதமாத்த்ரத்திலுமென்றபடி. இந் நமஸ்ஸதத்துக்கு புநரக்தி வாராமல் இன்னமொரு அர்த்தமருளிச் செய்கிறார். இஸ் சமர்பணம் தன்னிலுமென்று - உத்தரக்ஷணதத்துக்கு சமர்பணபரயோஜனையில் நிர்வாஹந்தரமருளிச் செய்கிறார். -

(ஸா.ஸ்வா) அஹமசுயேவ மயா சமர்பித இதி | இங்கு ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமங்களுக்கு பரஸம்பந்தவிதௌ ஸ்வஸம்பந்த- நிபேதஸ்யார்ப்யதே சித்தித்வாத்ஸ்வஸம்பந்தநிபேதே பரஸம்பந்தஸ்தவிதேரப்யதே சித்தித்வாதந்யதரவ்ய்யதே பரிசுத்தியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - பரஸம்பந்தவிதியிலும் இதி - வாக்ஸதே சத்யார்த்திகத்வகதநமநுசிதமென்று தாத்பர்யம் | பரஸம்பந்தவிதினா ஸ்வஸம்பந்தநிபேதஸ்யார்த்த சித்திதாபி நமஸ்ஸுக்கு அர்த்தாந்தரமருளிச் செய்கிறார். இஸ் சமர்பணம் தன்னிலும் இந்த யோஜனையெல்லாம் நமஸ்ஸுக்கு யோகார்த்தஸ்வீகாராதினமன்றோ? -

(ஸா.ப்ர) அஹமசுயேவத்யாதினா அத் “ நமஸ்காராத்மகம் யஸுமி வித்யாத்மநிவேதநம் | முக்தது:க்ஸோஹிலாந் காமானஸுநுதே த் நமாம்யஹம் ||” -

(ஸா.வி) அஹமசுயேவதி - தவீவாஸ்மிஹி ஸ்ர இதி அஹமர்த்தஸ்ய பரத்வம் ரக்ஷணியத்வேனேதி பாவ: - அபிப்ரேதமாகவுமாம், சமர்பிக்க அபிப்ரேதமாகவுமாம் இத்யந்வய: | ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமணாதாத்பர்யவஸாத்ரஸமர்பண஫ல சமர்பணே சித்திதத இதி பாவ: | துவக்கற்றமை, சம்பந்தாபாவம் - எவ் ச சதி சதர்த்தினமஸ்ஸதயாரபி பரஸம்பந்தவிதி ஸ்வஸம்பந்தநிபேதகத்வேன சா஫ல்யமித்யாஹ: | பரஸம்பந்தவிதியிலுமாம் இத்யந்வய: - நிரபேக்ஸகர்த்துவமுதேனாபி நமஸ்ஸததந்வய இत्याஹ - இஸ் சமர்பணம் தன்னிலும் இதி | -

(ஸா.ஸ) அஹமசுயேவதி | சமர்பிக்கவே, ஸ்ரவ்ஸ்யதயாபரமணே சதீத்யர்த்த: - இत्याதிகளில் இत्याதி ஸதேன “தேன சர்ஸ்யமாணஸ்ய” இதி ஸ்லோகஸஹ: | அபிப்ரேதமாகவுமாம், அர்த்தசித்தி இத்யர்த்த: - அபியுத்தயோஜனாயா நம: பதே நாயமர்த்தோ விவக்ஸித இத்யர்த்த: - அஸ்மிந்யக்ஸே நாராயணாயேதி பதேனேதி பிதா - அஸ்மிந்யக்ஸே நம: பத விவக்ஸிதமாஹ - நம: என்கிற இதி - எவ் சதி சதர்த்தின்தநம: பதயோ ஸ்ஸா஫ல்யமாஹ | பரேதி - ப்ரகாராந்தரேணாபி நமஸ்ஸா஫ல்யமாஹ - இஸ் சமர்பணமிதி | -

(सा.सं) परमात्मनीत्युक्ताभियुक्तयोजनातोऽपि स्वरसमहिर्बुध्न्याभिहितविधया नमःशब्दयोजनान्तरमाह - स्थूलेति - स्थूलप्रक्रिया नमसःशेषभूतस्य स्वरूपप्राप्तवृत्ति साङ्गभरन्यासपरता रूपा । मन्त्रराजपदस्तोत्रेच “नमस्कारात्कं यस्मै विधायात्मनिवेदनम्” इत्युक्त्या प्रक्रियैः ॥१७७॥ इत्युक्तिः । स्वतः प्राप्तम्, अर्थसिद्धमित्यर्थः । इतरपक्षवैलक्षण्य स्फोरणाय प्रागुक्त पक्षमुपक्षिपति । -

(सा.सं) पूर्वोक्तमात्र इति - अथानुसन्धानसौकर्याय खण्डद्वयप्रतिपन्नार्थान् क्रमेणानुक्रमते । ॐ३५५
इत्यादिना । -

(சா.வி) ஷேபஹூதணியூழிபுந்துரை, ஷேபஹூதஸ்யாஶ்ரயிதும்வல஡்ବନம் - ப்ரகாஸிதங்களாயிற்று இத்யத்ர கத்யம் ப்ரகாஸிதா இத்யத்ராஹ - ஸி஢்஢்ஸா஢்யவிபா஑வத் தானா இதி - ஸி஢்஢்஢ோபாயஸ்சா஢்யோபாயஸ்சி஢்஢்஢ோபேயஸ்சா஢்யோபேய இத்யுக்தப்ரதான ப்ரதிபா஢்யா஡்யாம் | துவக்ஞுண்஢ு, ஸ஡்ବந்஢ோ஢ஸ்தீத்யர்த: | நநு ஷாரீரகஸாஸ்த்ர இவ தத்வஹிதபூரூபார்த்யப்ரதிபா஢்யகே஢ஸ்சிந்வந்ந்ரே பூரூபார்த்ய ப்ரதிபா஢்யன பா஑: பஸ்சாத்தபதித: | -

மூ - இப்படி ஶாரிரகஸாஸ்த்ரத்திற்஑ோலே தத்வவிஸேஸமும், ஁பாயவிஸேஸமும், ஑லவிஸேஸமும், இம் மத்ரரத்லத்திலே ஑்ரதி஑ாதிதமானாலும் இது ஶ்வேதாஸ்வதரமத்ரம் ஑ோலே ஑லா஑ேகா஑்ரவ்஑மான ஁பாயானுஸ்தான- ஑்ரதானமாகையால் ஁பாய஑லங்஑ளுடைய ஁த்஑த்திக்ரமத்தோடே ஑ேர்ந்த ஑ாடக்ரமத்தாலே ஑ல஑்ரதி஑ாதிதவா஑்யம் ஑ிற்பட்டாலும் ஁ர்த்யக்ரமத்தாலே இது முற்பட ஁நுஸந்தேய மென்று ஑்ரவர்கள் ஁ருளிச்ஸெய்வர்கள்.

(ஸா.தி) இம்மத்ரம் “முமுகுர்வே ஶரணமஹம் ஑்ர஑ே” ஁ன்கிற மத்ரம் ஑ோலன்றிக்஑ே ஁பாயம் முன்னே நிர்஑ேஸிக்கையால் க்ரமவैஸ்மயம் முண்டாயி்ருக்கிறது. ஁கையாலிரண்டு மத்ரங்஑ளிலும் ஁நுஸ்தானத்திலும் க்ரமவैஸ்மயம் முண்டோ? ஁ன்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். இப்படி ஶாரிரகேதி | ஶ்வேதாஸ்வதரமத்ரம் ஑ோலே ஁தாவது “முமுகுர்வே ஶரணமஹம் ஑்ர஑ே” ஁ன்னுமிடத்தில் மோகா஑ேகா஑்ரவ்஑முபாயம்.

(ஸா.ஸ்வா) ஁த்ரஸ்஑ண்டம் முமென்றிப்படி க்ரமநியமங்஑ூடுமோ? ஶாரிரகஸாஸ்த்ர க்ரமத்தையடியொற்றி ஁பாய஑லங்஑ளுடைய ஁த்஑த்திக்ரமத்தாலே இந்த க்ரமமி்ருக்கிறதென்னில் ஁ப்போது ஑்ரவர்கள் ஁த்ரஸ்஑ண்டார்த்யமான ஑லமவஸ்யம் ஑்ரவ்஑ இவ் ஁஑ிகாரிக்஑ு ஁நுஸந்தேயமென்று ஑ொல்லுகிறது ஑ேருமோ? “முமுகுர்வே ஶரணமஹம் ஑்ர஑ே” இதி மத்ரவத் இதுவும் ஑லா஑ேகா஑்ரவ்஑஑ோபாயானுஸ்தான஑்ரமாகையாலே தடேககண்டமாக விங்஑ும் ஑லம் ஑்ரவ்஑மநுஸந்தேயமென்றார்க்஑ென்னில்஑்஑ப்போது ஁த்ரஸ்஑ண்டம் மத்ரான்தரேக- ரூ஑்யார்த்யமாக ஑்ரவ்஑ ஑்ரதிதமாக வேண்டாவோ? மத்ரான்தரத்திலே ஑லா஑ேகா஑்ரவ்஑஑ோபாயானுஸ்தான஑்ரத்வம் க்ரமநியாமகமானாலுமிங்஑ு ஁ரோ஑ேஸ்தி நிமித்தானுஸரணம் “நது நிமித்தமஸ்தீத்யரோ஑:” ஁ன்கிற ந்யாயத்தாலே ஁து நியாமகமன்று - வித்யமானக்ரமத்துக்஑ு ஶாரிரகஸாஸ்த்ர஑்ரகாரேண ஁பாய ஑லயோஸ்த்஑த்திக்ரமம் நியாமகமென்னில்஑்஑ப்போது இங்஑ு ஑நி஑ந்நன஑ாட க்ரமத்தை விட்டு ஁த்ரஸ்஑ண்டார்த்யம் ஑்ரவ்஑மநுஸந்தேயமென்கைக்஑ு நியாமகமெது? ஁ன்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். இப்படி இதி - ஁பாய஑லயோஸ்த்஑ா஑்ர஑்ர஑ாதித ஑ாவமி்ருக்க, -

(ஸா.஑்ர) ஶா஑்஑்ர஑ா஑்யந்யமுபாயஸ்வேத்ய஑ி஑்ரயந்நா஑ - இப்படி ஶாரிரகேத்யாதிநா - ஁வமுபாயானுஸ்தான ஑்ர஑ா஑்யமுக்த்வ஑ோபாயானுஸ்தானா஑ேஸித஑லோ஑ேஸ்ர஑ோத்ரஸ்஑ண்டஸ்ய ஑்ரவ்஑மநுஸந்தேயத்வம் ஶ்ரூயமாண஑ாடக்ரமநிதான஑ித்தி ஑்ரவ்஑ம஑ு஑ாதிதயதி | ஁கையால் ஁பாயேத்யாதிநா - ஁த்஑த்திக்ரம:, -

(ஸா.வி) “முமுகுர்வே ஶரணமஹம் ஑்ர஑ே” இதி ஶ்வேதாஸ்வதரமத்ரே முமுகுரிதி ஑ல஑்ரதி஑ாதிதகாஸ்: ஑்ரவ்஑ ஑்ரதித: | ததஸ்஑ ஶ்வேதாஸ்வதரமத்ரேணானுஸ்தானேந஑ வைஸ்மயம் ஑்யாதித்யாஸ்஑்஑்஑ ஑லஸ்ய஑ோபாயானந்தர஑ாவித்வெந ஑ஸ்஑ாந்நிர்஑ேஸேஸி ஑லஸ்நானமந்தரேண ஁பாய஑்ரவ்஑த்வ஑ாவாத்஑லகாமஸ்யா஑ிகாரித்வெந ஑லானுஸந்தானம் ஑்ரத்யம் கர்த்வ்யம், ததேவ ஑்ர஑்ர஑ாதிதததோ நானுஸ்தான வைஸ்மயமித்யா஑ | இப்படி ஶாரிரகேதி | ஑ேர்ந்த, ஑்ரதிதேத்யர்த்ய: | ஁ற்பட்டாலும், ஑ஸ்஑ா஑்ரூதம஑ி - இது, ஑லவா஑்யம் | முற்பட, ஑்ரத்யம் -

(ஸா.ஸம்) ஁த்யான்யானுஸ்தேயார்த்ய஑்ரகாஸ்கத்வா஑ுத்தார்த்யானாமநுஸ்தானகாலே ஁நுஸந்தானக்ரமம் ஶிஸ்யயதி | இப்படி இத்யாதிநா | “முமுகுர்வே ஶரணமஹம் ஑்ர஑ே” இதி மத்ரம்: ஑லா஑ேகா஑்ரவ்஑஑ோபாயானுஸ்தான஑்ரதானஸ்தத்வத்யம஑்யநுஸ்தானானுஸ்தேயார்த்யக்ரமேண ஑ல஑்ரதி஑ாதிதகாஸ்: ஑்ர஑ானுஸந்தேய இதி - ஑்ரவ்஑ா஑்யா: வதந்தீத்யர்த்ய: | -

மூ - பூரூபன் பூரூபார்த்தத்தை விமர்சித்துக் கொண்டன்றி ஁பாயவிமர்சும், ஁பாயானுஸ்தானமும் பண்ணானிறே - ஁ப்படி திருமந்ரத்திலும் ஁பாயபல ப்ரதிபாபகாங்களில் க்ரமப்ரகாரங்களைக் கண்டுகொள்வது - பலார்த்தியாய் ஁பிகாரியானாலிறே ஁வனுக்கு ஁வ் ஁பாயானுஸ்தான் வருவது.

(ஸா.பி) ஁நுஸ்திக்கப்பபுகிறது. ஁துபோலே ஁ன்கை - ஁ர்த்தக்ரமோ ஁நா஁? ஁நுஸ்தானக்ர஁:- ஁னி ஁ர்த்தக்ர஁ தானெது? ஁ன்னக் காப்டுகிறார். பூரூபார்த்தை ஁த்யாபி - பலாபேகாபூர்வ஁நுஸ்தான஁஁ன்கை. ஁ந்த க்ர஁ம் மூலமந்ரத்திலும் ஁஁ான஁஁ன்கிறார். ஁ப்படி ஁தி - “஁க்ரி஁த்ர஁ ஁஁஁தி | யவா஁ு் ப஁தி” ஁ன்கிறவிபத்தில் ஁ர்த்தக்ர஁த்தாலே ஁ாபந஁ான யவா஁ுபாகத்துக்கு ஁ுற்பாபு ஁ால்லிற்று. ஁கையால் ஁ர்த்தக்ர஁ாத் ஁ாப்யத்துக்கு ஁ுற்பாபு ஁ால்லலா஁ோ? ஁ன்ன ஁பிகார஁ ஁ுந்தி ஁பாயானுஸ்தான் தத்ஸாப்ய஁ாகையால் வி்ரோப஁ில்லை - பலப்ரார்த்த஁ை ஁பிகார஁ிறே ஁ன்கிறார். பலார்த்தியாபென்று. பலவிஸிஸ்ட஁ுபாய஁ ப்ராபாந்யெ஁ ப்ரதிபாபயதி | -

(ஸா.ஸா) பூர்வ பலானுஸந்நானக்ர஁த்துக்கு ஁ர்த்தக்ர஁஁ெது? ஁ன்ன ஁ர்த்தக்ர஁த்தை ஁பபாபிக்கிறார். பூரூபன் ஁தி | “஁க்ரி஁த்ர஁ ஁஁஁தி யவா஁ு் ப஁தி” ஁தி ஁தலே ஁஁ாப்யர்த்தவாத் யவா஁ுபாகஸ்ய யதார்த்தக்ர஁ெ஁ பா஁க்ர஁ஸ்ய பாப ஁வ் ஁யாப்யமந்ரஸ்யானுஸ்தானார்த்தவாபநுஸ்தானஸ்ய ஁ பலவிமர்சபூர்வ஁பாயவிமர்சஸாப்யதவாத் பலவிமர்ச஁ந்ரெ஁஁-பாயானுஸ்தானா஁ஸ்ப்த்ரெதாபூசார்த்த க்ர஁ெ஁ பூர்வ஁நுஸந்நெய஁஁ென்று ஁ான்னாரங்களைன்று க்ருத்து - ஁னாலும் ஁ய் மூலமந்ரவ்யாப்யான஁ானபடியாலே மூலமந்ரத்திலே ஁ுற்பபட ஁஁ஸ்ஸிலே ஁பாயத்தையும் ஁நந்ர஁ர் ஁துர்த்தியிலே பலத்தையும் ஁நுஸந்நியாநிற்க ஁ங்கு தபிபரித஁ான ஁நுஸந்நானக்ர஁஁ ஁ால்லக்கூபு஁ோ? ஁ன்னவ்ருளி஁ ஁ெய்கிறார் - ஁ப்படி ஁தி | க்ர஁ப்ரகார஁, ஁நுஸந்நானக்ர஁ப்ரகார஁ | பா஁க்ர஁ப்ரகார஁ு஁஁஁ன்கை - பூரூபார்த்தவிமர்ச஁஁பிகாரா஁ா஁்யாபிகளிலே ஁ந்ர஁த஁஁ல்லா஁ையாலே ஁தந்ர஁க்கே ஁பாயானுஸ்தான் பண்ணா஁ென்கிறது ஁ஸ஁஁த஁஁ந்ரோ? பூரூபார்த்தவிமர்ச஁ வி஁ாபி ஁ந்ய஁ை஁஁ிதிகாபிகளிலே ஁நுஸந்நிகபாபபக்யபலஸாபநக்ரியானுஸ்தான்பண்ணுகிறாப்போலே ஁ங்கும் பண்ணலாகாதோ? ஁ன்னவ்ருளி஁ ஁ெய்கிறார். பலார்த்தியாய் ஁தி-஁ந்ய஁ை஁஁ிதிகாபிகளிலே யதாதயாவா஁ாலு஁ிங்கு ஁பாய஁ காம்ய஁ான படியாலே காம்யங்களில் ப்ராபானபலகா஁஁ை ஁பிகார஁ானபடியாலே தபர்த்த பலவிமர்ச஁ பூர்வ஁வஸ்ய஁ வேணு஁ென்று க்ருத்து. -

(ஸா.ப்ர) ஁பாயபலஸ்வரூபயோ஁நிக்ர஁:- ஁ர்த்தக்ர஁ஸ்து பலாபேகாபா ஁நுஸ்தானபூர்வ஁பாவிதவஸ்வா஁ாப்ய஁஁ிதி ஁஁஁ப்ராப: | ஁க்தப்ரகாரெ஁ பலபராங்கஸ்ய பூர்வ஁நுஸந்நெயதவ்஁ மூலமந்ரெ஁பி ஁஁ான஁ித்யா஁ | ஁ப்படி திருமந்ரத்தில் ஁த்யாபிநா | மூலமந்ரஸ்யோபாயபலபரயோ஁நாபா஁ய஁ க்ர஁஁஁நுஸந்நெய ஁தி ஁ாவ: | -

(ஸா.ஸ) ஁ர்த்தக்ர஁ஸ்வரூப஁ வபந்ரூர்வ஁பா஁ுதி்ரூதூைவத்யா஁-பூரூபன் ஁தி-஁த்ய஁நுஸ்தானகாலே ஁ர்த்தக்ர஁ாத் பா஁க்ர஁பாப஁ மூலமந்ரெ஁ப்யதிபிஸதி - ஁ப்படி ஁தி - ஁஁யத்ராபி ஁பாபூ யதா பா஁஁வானுஸந்நான஁- ஁நுஸ்தானகாலேதவ்ர்த்தக்ர஁ாபிதி பூப்ய஁ - ஁நு ஁ப஁புபூயாத்஁கே வூபிகதாந்ரிகே ஁யே ஁நுஸ்தானகாலே ஁வ஁ர்த்தக்ர஁஁஁நுஸந்நெய஁ஸ்து, ஁ப஁புபு கெவலவூபிகே பபுஷ஁புபுரஸஸ஁ பா஁த஁ ஁ஸ்பந்நக்ர஁ கத஁ர்த்தக்ர஁ாவகாஸ ஁த்யத்ரா஁ பலார்த்தியாய் ஁தி - ஁வனுக்கும் ஁தி | -

மூ - “द्वयेन शरणं ब्रजेत् - द्वयार्थशरणागतिः” என்கிற अभியுक्ता பாசுரங்களாலும் த்வயம் உபாயானுष्ठானத்தை प्रधानமாக प्रकाशिப்பிக்கிறது. இங்கு पूर्वखण्डமும் चतुर्थ्यन्तपदங்களும் नमस्ஸुமாக மூன்று अवान्तरवाक्यங்களானாலும் திரள உபாயप्रधानமான ஒரு वाक्यமாய்த் தலைக்கட்டக்கடவது -

(சா.தி) த்வயமீத்யாதி । அத்ரபியுக்தோக்தியைக் காட்டுகிறார். த்வையே ஶரணம் ப்ரஜேதீத்யாதிநா - இனி அவாந்ரவாக்யத்ரயப்ரदर्शनपूर्वकं महावाक्यमुपायप्रधानमेकं भवतीत्याह । இங்கு पूर्वखण्डமும் इत्यादियाல் महावाक्यं सार्थं दर्शयन्निगमयति । -

(சா.ஸ்வா:) த்வயமுபாயானுष्ठானபரமாகிலன்றோ இப்படிச் சொல்லலாவது? “द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” என்கிறபடியே கெவலபுரூபார்த்தயானுஸந்தேயமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - த்வையேநேதி - பாசுரங்களாலும் இதி भगवच्छास्त्रसमुच्चय:- இப்படி चतुर्थीயிலும் नमस्ஸிலும் क्रियापदाध्याहारं பண்ணினால் த்வயம் மூன்று वाक्यமாகையாலே परस्परमनन्वितமாய் पृथङ्मन्त्रமாக प्रसङ्गियाதோ? वाक्यभेददोषமும் வாராதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - இங்கு पूर्वखण्डமும் इति । अवान्तरवाक्यं மூன்றானாலும் वाक्यैकवाक्यतया एकवाक्यமாகையாலே एकं महावाक्यार्थமாகிற தென்று கருத்து - वाक्यैकवाक्यतया महावाक्यार्थमेकமானாலும் फलप्रधानமாகலாகாதோ? என்கிற शङ्कावारणार्थमुपायप्रधानमान इति । उपायानुष्ठानार्थत्वादुपायप्रधानैकवाक्यार्थकथन मेன்று கருத்து - ஆனாலுமெனக்கு अनिष्टमेல்லாம் கழியக்கடவது, कैङ्कर्यं பண்ணக்கடவன், समर्पणं பண்ணாநிற்கிறேனென்று மூன்று वाक्यार्थं प्रतीतमानपடியாலே -

(சா.ப்ர) த்வயஸ்ய प्राधान्येनोपायानुष्ठानपरत्वे सम्मतिमाह - த்வையேநீத்யாதிநா - एवं तर्हि परिपूर्णभुवपूर्वककैङ्कर्यप्राप्तेरपि विरोधिनिवृत्ति पूर्विकाया एवाभ्यर्थनीयत्वान्नमशब्दार्थानुसन्धानपूर्वकमेव चतुर्थ्यन्तशब्दार्थानुसन्धानं स्यात्तथानुसन्धेयार्थ एकः कः? कश्च तदनुसन्धानप्रकारः? स च कथंवा अवान्तरवाक्यभेदाविरोधीत्यत्राह । இங்கு पूर्वखण्डமும் इत्यादि - ननु प्रतिबन्धकनिवृत्तिरपि कैङ्कर्यार्थेति तदभिलाषपूर्वकमेवानिष्टनिवृत्तिः -

(சா.வி) இஹ ஶ்ரீமந்நாராயணசரணௌ ஶரணம் ப்ரபதே இத்யேகம் வாक्यம், ஶ்ரீமதே நாராயணாதீத்யேகம் வாक्यம், நம இத்யேகம் வாक्यமீதி த்ரீணி வாक्याநீதி வதந் த்ரயாணாமவாந்ரவாக்யானாம் சமுடாயரூபேஹே प्रधानவிशिष्टार्थं प्रतिपादकतया एकवाक्यत्वमित्याह - இங்கு पूर्वखण्डமீதி - த்ரீரள சமுடாயரூபேண पिण्डीभूय । ஒரு वाक्यமாய்த் தலைக்கட்டக்கடவது, एकं वाक्यं सत्समाप्तं भवति - “अर्थैकत्वादेकं वाक्यं साकाङ्क्षं चेद्विभागस्यात्” இத்யேகவாக்யத்வலक्षणयोगாதிதி भावः ।

(சா.ச) மூலமந்நேண ஶரணமுபगच्छतोऽपीत्यर्थः । पूर्वं श्वेताश्वतरमन्त्रदृष्टान्तेन अस्यानुष्ठेयार्थप्रकाशन-परत्वमुपपादितम् । अथाभियुक्तवाक्यपरामर्शेनाप्यनुष्ठेयार्थप्रकाशकत्वं स्थापयति । त्वयैनेति । उपायानुष्ठान-प्रधानतामेव खण्डद्वयमेकीकृत्य एकवाक्यार्थप्रदर्शनेनोपपादयति - இங்கு इत्यादिना - த்ரீரள சம்भूय -

மூ - எங்ஙனேயென்னில்? சர்வஸ்வாமியாய் சர்வப்காரநிரதிசய ப்஑்யனாய் பெரியபிராட்டியாரோடு பிர்விலல்லாத நாராயணன் திருவடிகளில் ஸ்ரூபபாஸ்தமான சர்வதேச, சர்வகால, சர்வவஸ்தோசித சர்வவித- கைக்ஷ்யத்துக்கும் விரோத்யான சர்வமும் கழிந்து பரிபூர்ணகைக்ஷ்ய பெறுகைக்கு அகிஷ்ணனான அடியேன் ஸ்ரவக்ஷணபராதிகளில் எனக்கு அந்வயமறும்படி ஸ்ரீமான ஆன நாராயணன் திருவடிகளில் அங்஑ப஑்஑கஸ்பந்நமான ஆத்மரக்ஷாபரஸமர்ப்ணம் பண்ணுகிறேனென்று த்ரயத்தில் திரண்டபொருள் -

(சா.தீ) எங்ஙனேயென்னில் இத்யாடியால் - சர்வஸ்வாமியாய், உத்ரக்ஷண்டத்தில் நாராயணச஑்஑்யம் | சர்வப்காரநிரதிசயப்஑்யனாய், பெரிய பிராட்டியாரோடு இத்யாதி - ஸ்ரீமதே ச஑்஑்யம் ஸ்ரூபபாஸ்தேத்யாதி நமஸ்ச஑்஑்யம். பரிபூர்ணேதி சதுர்த்த்யம் - அகிஷ்ணேத்யாதி உத்மணில் இத்யம். ஸ்ரவக்ஷா பராதிகளில் இத்யாதி அர்த்தசி஑்஑்யம் - ஸ்ரீமானான இத்யாதி - பூர்வக்ஷண்ட ஸ்ரீமந்நாராயணச஑்஑்யம் - திருவடிகளில் இதி சரண ச஑்஑்யம் - அங்஑ ப஑்஑கேத்யாதி ப்ரப்தே ச஑்஑்யம் *———* இப்படி மஹாவாக்யார்த்தத்தைக் காட்டி த்ரயவ்யாக்யானத்தை நி஑மித்தருளிணார். -

(சா.ஸ்வ) பரஸ்பராகா஑்ஷ்யம் அந்வயமும் தததீநைகவாக்யதீயமெங்ஙனே? என்று ஸ஑்஑ித்து உத்ரமருளிக் ஸெய்கிறார். எங்ஙனேயென்னில் இத்யாதிநா - சர்வஸ்வாமியாய் இத்யாதி பெறுகைக்கு இத்யந்தமுத்ர- க்ஷண்டார்த்தம். அகிஷ்ணனான இத்யாதி பூர்வக்ஷண்டார்த்தம் பரஸமர்ப்ணம் கரோமீத்யுக்தே கிமர்த்தமித்யாகா஑்ஷாயா- முத்ரக்ஷண்டார்த்தஸ்ய ஑லதயான்வா஑ேகவாக்யார்த்தத்வமென்று கருத்து -

(சா.ப்ர) ப்ரார்த்தனீயேதி கத்யம் நமஸ்ச஑்஑்யார்த்தானுஸந்நானஸ்ய ப்ராத்ம்யமும் இதி சேதித்஑்ம் - பரிபூர்ணானுபவபூர்வக் கைக்ஷ்யரூப஑லஸ்ரூப ப்யாலோசனே முக்த்யவஸ்தாபாவித்வென ஸ்வாபாவிகஸ்யேவ தஸ்யானாதி஑்மப்ரவா஑ ப்ரதிபந்஑- கத்வாவ஑மாத்ரபதிபந்஑நிவ்ருத்த்யபேக்ஷயா எவ ப்ராத்ம்யோபயத்தே: - எவ் தர்஑ி அஸ்மிந்மூலவாக்யே விரோதிநிவ்ருத்: ப்ராக்஑ைக்ஷ்யோக்திர்விரூ஑்யேதேதி சேந் | விரோதித்வஸ்ய ப்ரதியோ஑ினிரூப்யத்வென விரோதப்ரதிரஸ்஑ந்஑ிநிர்தேசரூபத்வெ நாபிலாஷவிஷயோக்தித்வாபாவாதித்யலம் விஸ்தரேண | சர்வஸ்வாமிநஸ்சர்வப்காரநிரதிசயப்஑்யஸ்ய ஸ்ரீமதோ நாராயணஸ்ய சரணயோரநந்யா஑்ஷேஷபூத ஸ்ரூபானுரூப சர்வதேச, சர்வகால, சர்வவஸ்தோசித, சர்வவிதக்஑ைக்ஷ்யஸ்ய விரோதிபூதபுண்யபாபாத்மகஸர்வ஑்மநிவ்ருத்திபூர்வக் தத்஑ைக்ஷ்யல஑்யே உபாயாந்ரஸ்நூயோ஑்஑் மத்ரக்ஷண஑லபரயோர்மநாந்வயோ யதா ந ஸ்யாத்ததா ஸ்ரீமந்நாராயணசரணயோஸாங்஑பரஸமர்ப்ணம் கரோமீதி த்ரயஸ்ய ஸ஑்஑்஑லிதோ஑்஑் இதி எங்ஙனேயென்னில் இதி வாக்யார்த்த: | ப஑வதநந்யா஑்ஷேஷபூதாத்மஸ்ரூபானுரூபப஑வத்஑ைக்ஷ்ய ப்ராத்யுபாயபூத பக்தி ததுபாயாதிர்஑ிததயா அகிஷ்ணனோ ப஑வததீந ஸ்ரூபஸ்திதி ப்ரவ்ருதி஑ோ஑்஑் -

(சா.வி) அர்த்தேகத்வாத்ரயோஜனையாதிதி பாவ: - கத்யம் விசிஸ்டார்த்தப்ரதி பா஑கத்வமித்யாகாங்஑ பூர்வ஑முபபா஑யதி எங்ஙனேயென்னில் இத்யாதிநா | பிர்விலல்லாத, விஸ்லேஷர஑ிதஸ்ய | கழிந்து, நிவர்த்த்ய | பெறுகைக்கு, ப்ராஸும | அறும்படி, பிந்நாஸ்ச யதா ஸ்யுஸ்ததா | திரண்டபொருள், நிஷ்க்ர஑்யார்த்த: | -

(சா.ஸ) திரண்டபொருள் இதி - ததா சார்த்தேகத்வா஑ேக் வாக்யமிதி ந்யாயேந ப்ரதானார்த்தேகா஑ேக் மஹாவாக்யமித்யார்த்த: | -

मू - “वैराग्यविजितस्वान्तैः प्रपत्तिविजितेश्वरैः ।

अनुक्रोशैकविजितैरित्युपादेशि देशिकैः ॥

(சா.தி) இந்த த்வயவ்யாக்யானரூபமான அர்த்தம் சத்சுப்ரதாயசித்ருசதாசார்யா ஁பேதசித்ருகக ப்ராசுமானதென்கிறார். வரூக்யேதி - வரூக்யவசூகூதசித்ருரா஁ய் ப்ரபுதிவசூகூத சர்வேசுவரரா஁ய் தூங்கள் கெவலகூபைகவிஜிதரான நம் ஁சார்யாங்களாலே இவ் அர்த்தமிப்படி ஁பதிடமாயிற்தென்கை. -

[illegible]

(सा.प्र) भगवदनुकूलः प्रतिकूलवर्जितोऽवश्यं रक्षेदत्यन्तं विश्वस्तो गोपायिता भवेति वदन् सर्वानिष्टनिवृत्ति पूर्वकश्रीमन्नारायणचरणपरिचर्याकरणाय तत्प्रापणभरं मम नैर्भर्यं यथा स्यात्तथा श्रीमन्नारायण चरणयोर्न्यस्यामीति निष्कृष्टार्थ इति भावः ॥ -

एवं रूपो द्वयार्थो वश्येन्द्रियैः ख्यातिलाभपूजानिरपेक्षैर्भरन्यासवशीकृते श्वरैर्वादिहं-
साम्बुवाहाचार्यैरुपादेशीत्युक्तिव्याजेनास्यार्थस्य सांप्रदायिकत्वमाह । वैराग्येत्यादिना - मूलमन्त्र
इवात्राप्येकवाक्यत्वेनानेकवाक्यत्वेन च -

(सा.वि) एवमर्थस्सदाचार्यरूपादिष्ट इत्यस्यार्थस्य सांप्रदायिकत्वमाह - वैराग्यविजितेति - वैराग्येण विजितं स्ववशीकृतं चित्तं यैस्तैर्जितेन्द्रियैः - “इन्द्रियेभ्यः परा ह्यर्था अर्थेभ्यश्च परं मनः। मनो जये सतीन्द्रियं जयस्सिद्धयति” इति स्वान्तैरित्युक्तम्। अनेनाप्तत्वमुक्तम् - प्रपत्त्या विजितः वशीकृतः ईश्वरो यै स्तैरित्याचार्यलक्षणं सूचितम्। “आचिनोति हि शास्त्रार्थानाचारे स्थापयत्यपि। स्वयमाचरते यस्तु आचार्यस्स उदाहृतः॥” इति लक्षणात् - अनुक्रोशैकविजितैः, दयापरवशैरित्यर्थः - भगवज्जेतारोऽपि दयाया जिता इति दयाया निरतिशयोत्कर्षो व्यज्यते। देशिकैः, वादिहंसांबुवाहैः। इति, पूर्वोक्तप्रकारेण उपादेशि, उपदिष्टम् - न तु स्वबुद्ध्योत्प्रेक्षितमिति भावः। -

(सा.सं) उक्तपदार्थवाक्यार्थोऽस्मात्प्रदायिकत्वमाह । वैराग्येति । प्रथमपादेन ख्यात्यादिनैरपेक्ष्यं “नाविरतः” इत्युक्त्यर्थार्थज्ञानविरोधिराहित्यं शास्त्रप्रवचनोपयोगिचित्तसमाधानमित्यादि सूचितम् - द्वितीयेन तु “ये तमेव प्रपद्यन्ते न ते मुह्यन्ति मानवाः” इत्युक्तविधया शरण्यवशीकरणेन तत्प्रसादलब्धपारमार्थ्यज्ञानवत्त्वमुक्तम् । तृतीयेन कृपामात्रप्रेरिततया तदुपदिष्टार्थानां विश्वसनीयत्वं सूचितम् ।

மூ - ஐதமஐபதம் வ்யாஸே சமாஸே ஷட் பதம் விது: |

வாக்யம் பஐபதேயுஐதம்த்யாஐ்யாதப்ரதானகம் ||

(ஸா.தீ) ஐதம்தி - இஐ்த த்ரயரூபவாக்யம் - வ்யாஸே, “ஸ்ரீமந், நாராயண, ஐரணௌ” ஂன்று பதஐஐத-பஐத்திலென்றுபடி. அஐபதம் ஔவதி - சமாஸே, ஸ்ரீமந்நாராயணஐரணௌ ஂன்று ப்ரயமபதம் சமஸ்தமென்னும் பஐத்தில் ஷட்பதம் ஔவதி | ஐதி ஐ - பஐபதேயுஐதம், ஸ்ரீமந்நாராயணஐரணௌ, ஶரணம், ஸ்ரீமதே நாராயணாய நம ஐதி பஐபதி: காரகபதேயுஐதம் | ஐஐ்யாதப்ரதானகம், ஐஐ்யாதம் ப்ரபஐஐ ஐதி ஐ்ரியாபதம் | தத்ப்ரதானம் யஸ்ய வாக்யஸ்ய தத் ஂன்று. இப்படி ஐநுஸந்திப்பார்களுென்கை. ஐஐ்யாதப்ரதானகம் -

(ஸா.ஸ்வா) மாயாஶாஸ்த்ராஐ்யபி தமயிதும் த்வத்ரபந்நப்ரதீபாந்” ஐத்யாதி ப்ரகாரெஐ மௌநஶாஸ்த்ரப்ரவர்தநார்தம்ஐன்றிஐக்கே “ஶாஐந்நாராயணௌ தேவ: க்ருத்வா மர்த்யமயித் தநும் | மஐநானுஐஐரதே லௌகாந்ஐகாரூஐ்யாஐஐஶாஸ்த்ரபாஐிநா ||” ஐத்யாதி ப்ரகாரெஐ லௌகௌஜீவநார்தம்ஔவதீர்ஐர்களாஐ ஶ்ரீபராஐுஐஶாதிஐகளாஐ ஐஸ்மதாஐார்யர்களுதைய ஐஐுலகரூஐாகலஶாஐ்ரூஶிபரிவாஐமான ஐபதேஶமாஐகையாலே இதுவே சமீஐீன சஐஐ்ரதாயமென்று கருத்து. இப்படி நாராயணத் திருவடிகளிலே கௌஐ்யம் பௌறுகைஐ்கு ஐத்யாதி ப்ரகாரமாக வாக்யார்தம் ஶௌன்னது க்ருதமோ? பதார்தவிமர்ஶநதௌயில் ஶ்ரீமந், நாராயண ஂன்று இரண்டு சஐஐுஐஐ்யாஐக்கி, தவ ஂன்று ஑ரு பதமஐ்யாஐரித்து ப்ரமாணௌபப்திஐகளாலே பண்ணிஐ பதார்தவிமர்ஶம் விஐஐுமாகாதோ? ஶ்ரீமந்நாராயணஐரணௌ ஂன்று சமஸ்தபதாஐிப்ராயத்தாலே மஐாவாக்யார்தம் ஶௌன்னௌமென்னிலதுஐ்கு சஐஐ்ரதாயமுண்டோ? ஐஶ்வரன் ஶர்வப்ரதானநாயிருஐக்க கர்த்ரப்ரதானகமாகத்தானே மஐாவாக்யார்தவர்ஐன் க்ருதமோ? ஂன்னவருளிஐ் ஶெய்கிறார். ஐதமஐபதம்தி - இரண்டும் சத்சஐஐ்ரதாயமென்று கருத்து. ஐதி, ஐத்யம் பூர்வௌ ப்ரகாரெஐ | பஐபதே: யுஐத் வாக்யம் ப்ரபஐஐ ஐத்யாஐ்யாதப்ரதானகம்த்யஐஐ்வய: | ஐஐவதௌஐத: ப்ரதான்யௌஐபி வாக்யார்தவர்ஐஐ ஐஐ்யாதார்தகர்த்ர: ப்ரதானதயா ஐதரகாரிகாஐா் தந்ரௌஐஐ்வய ஐதி ஐாவ: || -

(ஸா.ப்ர) யௌஐநா கிமஸ்தீத்யத்ர கௌவலௌபாயபரயௌஐநாயா் ஐலவிஶௌபௌபாயபரயௌஐநாயா் ஐ வாக்யௌவாக்யத்வமௌவதி தர்ஶயந் சமாஸாஸமாஸாஐ்யா் பதசஐஐ்யாஐதமப்யாஐ - ஐதமஐபதம்த்யாதிநா | வ்யாஸே, ஶ்ரீமந்நாராயணஶஐத்-யௌஸஐஐுஐஐரூபத்வெஐ விஐா஑ே - சமாஸே,ஐரணஶஐத்வெஐ சமஸ்தத்வெஐ - ப்ரபஐஐ ஐஐ்யவஸ்யாமீத்யுஐதே கதம் ப்ரபஐஐஸ ஐத்யாஐாஐஐ்யா் ஶரணம்த்யஸ்யாஐஐ்வயாத்ஐத் வெத்யாஐாஐ்யா் -

(ஸா.வி) சமஸ்தபதத்வஐந்நபதத்வபஐஐதெஐ ஷட்பதத்வாஐபதத்வெஐ ஐநுஸந்தீயே ஐத்யாஐ - ஐதமஐபதம்தி - வ்யாஸே, சமாஸாஐாவே - ஶ்ரீமந், நாராயண, ஐதி சஐஐுஐஐ த்ரயாஶ்ரயணபஐஐ ஐத்யர்த: | பஐபதேயுஐத், ஶதூலயௌஐநாயா் பஐபதே: ஶுஐஐ்தபதே: பஐபதிர்ஐஐ்வதம் | ஐஐ்யாதப்ரதானகம், திஐஐ்தப்ரதானகம் வாக்யம் | -

(ஸா.ஸம்) ஐதாஸ்ய மந்ரஸ்ய வ்யாஸசமாஸஐதமஐயத்ர பதசஐஐ்யாதிஐம் ஐ ஶஐஐுஐஐதி - ஐதம்தி - விஶிஐௌகார்தபரதயா ஑வாக்யதாமாபந்நம்த்யர்த: | வ்யாஸே, ஶ்ரீமந்நாராயணஐரணபதாநா் வ்யஸ்தத்வபஐஐ - ஐந்நபதத்ரயத்வபஐஐ | அஐபதம், பதாஐகஸமுதாயாத்மகம் | வஸ்துதஸ்த்விதம் த்ரயம் பஐபதாத்மகமௌகம் வாக்யம் - ஐுத: ? ஐ்ரியாபதம் ப்ரதி ஶரணஶஐத்வஸ்யாபூதத்வெஐ பூதஐப்ரதானபதத்வாயௌஐாத் - ஐஐ்யாதப்ரதானகா: ஐாவநாவாக்யார்தவாதிந: | -

अथ शान्तिप्रदत्वमोक्षप्रदत्वादिकानतिशयान् द्वयगतान् सङ्गृह्णाति । एकमिति - सम्भूय -

मू - द्वयं त्र्यवयवं सुखलभ्यतुर्यं,
व्यक्तार्थपञ्चकमुपात्तषडङ्गयोगम् ।
सप्तार्णवीमहिमवद्विवृताष्टवर्ण -

(सा.दी) द्वयमिति नामवत् - त्र्यवयवम्, अवान्तरवाक्यत्रययुक्तम् । सुखेन लभ्यं तुर्यं मोक्षाख्यं प्रयोजनं येन तत् - व्यक्तं विवृतं अर्थपञ्चकं येन तत् । उपात्तः, अर्थत्वेन स्वीकृतः षडङ्गः, आनुकूल्यसङ्कल्पादिषडङ्ग सम्पन्नः । योगः, प्रपत्तिरूपः । उपायो येन तत् । सप्तानामर्णवानां समाहारः सप्तार्णवी । तद्वदिद्विपुलो महिमा, तद्वत् - विवृतः, व्याख्यातः - अष्टवर्णः,

(सा.स्वा) एकं, एकवाक्यम् । मुख्यमिति वा - द्वयं, द्वयसंज्ञावत् - त्र्यवयवं, अवान्तरवाक्यत्रययुक्तम् - सुखेन लभ्यं, सकृदुच्चारणमात्रेण लभ्यम् । तुरीयम्, तुरीयपुरुषार्थः, यस्य तत् - व्यक्तम्, अर्थपञ्चकं यस्य तत् - अर्थपञ्चकज्ञानस्यापि जनकतयातिप्रशस्तमित्यर्थः । उपात्तः, षडङ्गयोगः येन तत् - षडङ्गयोगनिष्पत्ति द्वारैव मोक्षसाधनत्वमिति न विरोधः । सप्तानामर्णवानां समाहारः सप्तार्णवी - तत्सदृशमहिमवत् । सर्वशास्त्रार्थगर्भतया गम्भीरमित्यर्थः । मूलमन्त्रविवरणरूपतया विशदोपायोपेयप्रकाशकत्वात् द्वयवन्मूलमन्त्रस्य न प्राशस्त्यमिति भावः । मूलमन्त्रस्य स्वस्वरूपपरस्वरूपविवेकजननद्वारेण शान्तिरस प्रधानतया तदपेक्षयास्य प्राशस्त्यं कथमित्यत्राह । -

(सा.प्र) द्वयशब्दवाच्यत्वम्, अवान्तरार्थत्रयप्रतिपादकत्वम्, अयत्नेन मोक्ष साधकत्वम्, प्राप्यप्राप्तप्राप्त्युपाय फलप्राप्तिविरोधिनां स्फुटप्रतिपादकत्वं, साङ्गभरन्यासप्रतिपादकत्वं, “यद्यप्यस्मा इमामद्भिः परिगृहीतांधनस्य पूर्णं दद्यात् - एतदेव ततो(धू)भूयः - कृत्स्नां वा पृथिवीं दद्यान्नतत्तुल्यं कथञ्चन” इति श्रुतिस्मृत्युक्तप्रकारेण सप्तार्णव्युपलक्षित सर्वरत्नसमृद्धसकलपृथिव्या अप्यधिकमहिमवत्त्वम्, व्याख्यात मूलमन्त्रत्वं, द्वयमनुसन्धतां भगवद्भागवताभिमतस्थलेषु निवसतां -

(सा.वि) श्लोकद्वयं निबद्धम् - एकं, मन्त्रेषु मुख्यम् - द्वयं, द्वयमिति प्रसिद्धम् - त्र्यवयवम्, वाक्यत्रययुक्तम् - सुखलभ्यतुर्यम्, अनायासलभ्य चतुर्थपुरुषार्थम् - व्यक्तार्थपञ्चकम्, स्फुटीकृतार्थपञ्चकम् - उपात्तषडङ्गयोगम्, अष्टाङ्गयोगो भक्तिरित्यत्रेव अङ्गिना सह इहाप्यङ्गत्वेन अङ्गत्वव्यपदेशेन वा अहिर्बुध्न्योक्ताधिकाङ्गेन वा षाड्विधोक्तिः - सप्तानामर्णवानां समाहारस्सप्तार्णवी-तादृशमहिमवत्तद्वद्व्यापकं सकलार्थप्रतिपादकमिति यावत् - विवृताष्टवर्ण, व्याख्याताष्टाक्षरमन्त्रम् - द्वयमित्येतदेवेह विशेष्यम् । -

(सा.सं) उपायरूपैक प्रधानार्थप्रतिपादकतया एकं महावाक्यमित्यर्थः - द्वयं, उपायोपेयरूपावान्तरार्थ परत्वाद्वाक्यद्वयात्मकम् । त्र्यवयवम्, उपायेष्ट प्राप्यनिष्ठनिवृत्तिरूपार्थत्रयपरत्वेना वान्तरवाक्यत्रयघटितम् । सुखलभ्यतुर्यम्, अनायासेन मोक्षसाधनम् । व्यक्तार्थपञ्चकं, स्पष्टीकृत प्राप्यप्राप्तप्रभृत्यर्थपञ्चकम् - उपात्तषडङ्गयोगम्, प्रकाश्यतया स्वीकृत साङ्गभरन्यासम् । सप्तार्णवीमहिमवत्, सप्तार्णवावृतभूमि-तुल्यमहत्त्ववत् - व्याप्यव्यापकादि सर्वतत्त्ववन्महार्थगर्भत्वेन महत्त्वम् । तत्र बीजम्, विवृताष्टवर्णमिति । विवृताष्टाक्षरम्, मूलमन्त्रम् - एतादृशं द्वयम् । -

மூ - இசைந்தருளாலுதவுந்திருமால்
பாதமிரண்டும் சரணெனப் பற்றி நம்பங்கயத்தாள்
நாதனை நண்ணி நலந்திகழ்நாட்டில் -

(சா.தி) இசைந்து, கூட்டி - அருளாலுதவுமவனான - அதாவது? ஒருக்கால் கூட்டி
உச்சரியங்கோ ளென்று கூபயா ப்ராதித்தவனான. இவ்வளவும் உபாத்தாது. இனிமேல் மன்தார்தம்,
திருமால் பாதமிரண்டும், த்ரிமன்தாரயணனுடைய சரணுத்யத்தை - சரணெனப் பற்றி, தரணம் ப்ராதி
என்றதின் அர்தம் உபாயமென்று அடியவசித்து - அத்மரகாபரஸமர்ப்பணம் பண்ணி - இவ்வளவும்
பூர்வகண்டார்தம். இனிமேல் உத்தரகண்டார்தம் - நம்பங்கயத்தாள் நாதனை நண்ணி, த்ரிமானான
நாரயணனை த்ரேவிதேஷத்திலே கிட்டி, நலந்திகழ்நாட்டில், அனந்த ப்ராசுரமான த்ரேவிதேஷத்திலே

(சா.சுவா) இரண்டை, பூர்வகண்டமுத்தரகண்டமிரண்டையும் - அனென த்ருதிமூலதயா த்ரேவலதான்திகத்வ-
வ்யுதாச: | இசைந்து, கூட்டி - அருளால், கூபையாலே - உதவும், உதவுமவனான - ஒருக்கால்
உச்சரியங்கோளென்று கூபையால் விதியாநிற்குமவனான - த்ரிதவக்சாஸ்தகதவல்திகளிலே
“ஸகூதுதாரஸ்சாரவிமோசனம் த்ரிவதி” இத்யாதிப்ராசாரண விதியாநிற்குமவனான - திருமால், மால்,
வ்யாமோஹம் - ப்ரெரியபிராட்டியாரிடத்திலே வால்த்யாதித்யேன, அபராதித்யாயிருந்தாலும் மதீயனான
இந்த சேதனனை அங்ஜீகரித்தருள வேணுமென்று பிராட்டி ஸகூ த்ரிதாபனம் பண்ணவே
வ்யாமோஹத்தாலே மறுக்கமாட்டாமலிருக்கும் த்ரிய:பதியினுடைய - பாதிமிரண்டும். இரண்டு
திருவடிகளையும் - அந்யோஸததூதாமாய் ததூதாந்தரதூதமான இரண்டு திருவடிகளையுமென்றபடி.
சரணெனப் பற்றி - உபாயமாக அடியவசித்து அடியவசாயபூர்வகமாக த்ரிஸமர்ப்பணம் பண்ணி -
இவ்வளவும் பூர்வகண்டார்தம் - நம்பங்கயத்தாள் நாதனை நண்ணி, நம்முடைய பங்ஜவாசினியான
பிராட்டியினுடைய நாதனை த்ரிய: பதியை நண்ணி, த்ரேவிதேஷத்திலே பாய்க்கிட்டி - நலம்,
அனந்தம் - திகழ், அபிவூதமாகா நிற்கிற. அனந்தப்ராசுரமான, நாட்டில், பரமபத”த்தில் -

(சா.ப்ரா) அருளாலுதவுந்திருமால் பாதமிரண்டும் சரணெனப்பற்றி, மாதூத்வப்ராசுதகேவலகூபயா
ரகந்த்யா லக்ய்யா வ்யாமோஹதோ த்ரிதவத: பாதாரவிந்தே உபாயத்வெனாதித்ய - நம்பங்கயத்தாள் நாதனை
நலந்திகழ் நாட்டில் நண்ணி, அஸ்தக்சேஷிணம் த்ரிய: பதி பரமபதே ப்ராப்ய,

(சா.வி) இசைந்து, அங்ஜீகூத்ய அாதரபூர்வகமத்யர்த: - இரண்டு, தூயமன்தம் - ஓதி, அதீத்ய. | அருளால்,
கூபயா - உதவும். அவசரேரககஸ்ய - திருமால், லக்ய்யா வ்யாமோஹதோ த்ரிதவத: - பாதிமிரண்டும், பாதிதூயம். |
சரணென, உபாய இதி. | பற்றி, அதித்ய - தூயமன்தோதாரணபூர்வகம் த்ரித்யாஸம் கூத்வெத்யர்த: - அதேன பூர்வகண்டார்த
உதி: | பங்கயத்தாள் நாதனை, பங்ஜவத்யா:லக்ய்யா:நாதம் - நண்ணி, ப்ராப்ய. | நலந்திகழ், அனந்தத்ரிதே
- நாட்டில், லோகே - பரமபதே இத்யர்த: | -

(சா.ஸம்) இசைந்து, ஸ்சாரோதூரணேக்சயா - இரண்டை, பூர்வோத்தரகண்டை. | ஓதி, “ தஸ்ய மஹத:” இத்யாதி
வித்யா கததூத்யாதிதூ ஸ்வயமேவோதார்தம் - தூயாக்ய்யமன்தம் கததூததிபங்ஜராதாதிதூ ஸ்வயமேவ த்யாபயித்வெத்யர்த: -
அருளாலுதவும் திருமால் - கூபயேவரகணோந்முகலக்ய்யிவிதித்யஸ்ய - பாதமிரண்டும் சரணெனப்
பற்றி, பாதிதூயமேவோபாயத்வெனாதித்ய - நலந்திகழ் நாட்டில், நிரதித்யானந்த ஸந்த்யாதின லோகே. |

नवेदान्ताच्छास्त्रं.... - - - - - ...

आकर्णित इति श्लोकेन मन्त्रान्तरेभ्योऽस्यैवोत्कृष्टत्व प्रयोजकमुक्तम् । अथ “निवेदयीत स्वात्मानं विष्णावमलतेजसि । तदात्मा तन्मनाश्शान्तस्तद्विष्णोरिति मन्त्रतः” इत्युक्तमन्त्रान्तरेभ्यः शरण्यशरणागति तत्फलानां विशदप्रकाशकत्वेनास्यमुख्यत्वादेतदधिकरक्षकं नास्तीत्युक्तप्रयोजकफलितमुत्कृष्टत्वं सदृष्टान्तमाह - न वेदान्तादिति - अधिकमिति पदं सर्वत्रान्वेति । यथा वेदान्ता -

मू - ...नमधुमथनात्तत्त्वमधिकं,

न तद्भक्तात्तीर्थं न तदभिमतात्सात्त्विकपदम् ।

न सत्त्वादारोग्यं.....

(सा.दी) मधुमथनात् । मधुसूदनाच्छिष्यः पतेः अधिकं तत्त्वं यथा च नास्ति । “न दैवं केशवात्परम्” इति वचनात् - तद्भक्तात्, विष्णुभक्तादित्यर्थः - अधिकं तीर्थम् आत्मशोधकं यथा वास्ति “तीर्थी कुर्वन्ति तीर्थानि स्वान्तस्थेन गदाभृता” इत्यादेः - तदभिमतात् श्रीवैष्णवाभिमतात् - अभिमानविषयीकृतात्स्थानादधिकं सात्त्विकं पदम् । सात्त्विकानां वासस्थानं यथा नास्ति । “यत्राष्टक्षरसंसिद्धः - यत्र भागवता नित्यं वसन्ति विमलाशयाः” इत्यादेः । सत्त्वात् यस्सत्त्वगुणो मोक्षहेतुर्भवति तादृशात्सत्त्वगुणादधिकमारोग्यं यथा नास्ति संसाररोगराहित्यमेव ह्यारोग्यम् । -

(सा.स्वा) उत्कृष्टं शास्त्रं यथा नास्ति । अधिकमित्यस्य सर्वत्रान्वयः - मधुमथनादधिकं तत्त्वं यथा नास्ति “वेदशास्त्रात्परं नास्ति न दैवं केशवात्परम्” इत्युक्तेः - तद्भक्तात् भगवद्भक्तात् - अधिकं तीर्थम्, पावनं नास्ति । “ते पुनन्त्युरुकालेन दर्शनादेव साधवः” इत्युक्तेः - “पुनन्तु मां ब्राह्मणपादपांसवः” इति भगवतैवोक्तेश्च - तदभिमतात्, भागवताभिमतस्थलात् - अधिकं सात्त्विकं स्थानं वासस्थानं नास्ति । यत्राष्टक्षरसंसिद्धः - यो वैकुण्ठकथा सुधारसभुजां रोचेतनो चेतसः” इत्यादिकं द्रष्टव्यम् - सत्त्वादारोग्यं अधिकं नास्ति - आरोग्यं, आरोग्यजनकम् । सात्त्विकाहारादधिकं आरोग्यजनकं नास्ति । “आयुस्सत्त्वबलारोग्यः” इत्यादिकमत्र द्रष्टव्यम् । यद्वा, आरोग्यं, आरोग्यता साधनम् - मोक्षसाधनम् । -

(सा.प्र) प्रमाणाद्वेदादधिकं शास्त्रं वासुदेवादधिको देवो नास्तीत्यवगम्यते, यथा “न ह्यमयानि तीर्थानि न देवा मृच्छिलामयाः । ते पुनन्त्युरुकालेन दर्शनादेव साधवः । तप्तचक्रेण विधिना बाहुमूले तु लाञ्छितः । पुनाति सकलं लोकं नारायण इवाघभिद्” इत्यादिभिर्भागवतेभ्योऽधिकं पावनं नास्तीत्यवगम्यते यथा वा “सद्भिरेव सहासीत सद्भिः कुर्वीत सङ्गमम् । सद्भिर्विवादं मैत्रीं च नासद्भिः न किञ्चिदाचरेत् । निगृहीतेन्द्रिय - ग्रामो यत्र यत्र वसेन्नरः । तत्र तत्र कुरुक्षेत्रं पुष्कराणि” इत्यादिभिर्भागवताभिमताद्वैष्णवप्राप्यभूमिर्नास्तीत्यवगम्यते, यथा वा “तत्र सत्त्वं निर्मलत्वात्प्रकाशकमनामयम् । सुखसङ्गेन बध्नाति - सत्त्वं सुखे सञ्जयति” इत्यादिभिस्सत्त्वगुणादधिकं सुखजनकं नास्तीत्यवगम्यते, यथा वा “ज्ञानाङ्कुरं तत्परिवर्धयन्ति यो शास्त्रसत्सङ्गतितोयसैकैः । सत्सङ्गतेराशुहरौ पुंसां भक्तिः प्रजायते । हरिभक्तौ -

(सा.वि) तीर्थम्, पावनम् । तदभिमतात्, भागवताभिमतात् - “निगृहीतेन्द्रियग्रामो यत्र यत्र वसेन्नरः । तत्र तत्र कुरुक्षेत्रं नैमिशं पुष्करं (विदुः) तथा” इत्युक्तेः - न सत्त्वादारोग्यमिति - “सत्त्वात्सञ्जायते ज्ञानम् - सत्त्वं सुखे सञ्जयति” इत्यादिभिः । रागादिदोषनिवर्तनेन सुखहेतुत्वोक्तेस्तदेव आरोग्यम्, “यत्तु शारीरमारोग्यं न तदारोग्यमिष्यति । यदात्मनि समारोग्यं -

(सा.सं) यथा वेदान्तादिभ्यश्शास्त्रादिकं नाधिकम् -

मू -न बुधभजनाद्बोधजनकं,
न मुक्तेस्सौख्यं न द्वयवचनतः -----

(सा.दी) बुधभजनात् । सदाचार्योपसदनादित्यर्थः । अधिकं बोधजनकं, ज्ञानोत्पादकं यथा नास्ति - “सदा सन्तोऽभिगन्तव्याः” इत्यादेः - मुक्तेः, मौक्षसौख्यान्निरतिशयानन्दादित्यर्थः । अधिकं सौख्यानतरं यथा नास्ति - “मुक्तिर् मोक्षो महानन्दः - निरस्तातिशयाह्लाद सुखभावैकलक्षणा । भेषजं भगवत्प्राप्तिः” इत्यादेः । तथा द्वयोच्चारणात् । द्वयेन शरणागतौ किमु वक्तव्यमिति भावः ।

(सा.स्वा) “ऊर्ध्वं गच्छन्ति सत्त्वस्थाः” इत्युक्तेः - बुधभजनात्, सदाचार्यसमाश्रयणात् - अधिकं बोधजनकं तत्त्वज्ञानजनकं नास्ति - “सदा सन्तोऽभिगन्तव्याः” इत्याद्युक्तेः - मुक्तेः, मोक्षात् - अधिकसौख्यं यथा नास्ति । “निरस्तातिशयाह्लाद सुखभावैकलक्षणा । भेषजं भगवत्प्राप्तिरेकान्तात्यन्तिकीमता” इत्याद्युक्तेः । द्वयवचनतः, तथा द्वयोच्चारणात् - अधिकं क्षेमकरणम्, मोक्षकरणम् - साधकतमं नास्तीत्यर्थः । तथा चोक्तस्थलेषु दृष्टान्तेषु यथार्थवादता नास्ति, तथा प्रकृतेऽपि “सकृदुच्चारस्संसारविमोचनं भवति । अहो द्वयस्य माहात्म्यम्” इत्यादि श्रुतिस्मृत्युक्तेः - अर्चावतारेऽपि भगवन्तं श्रीभाष्यकारं प्रति “येन केनापि प्रकारेण द्वयवक्ता” इति श्रीरङ्गनाथोक्तेश्च नात्रार्थवादता शङ्कनीयेति तात्पर्यम् । “इदं रहस्यं परमं लक्ष्मीनारायणं द्वयम् । राजन् तवापि वक्ष्यामि प्रपत्तिं शरणागतिम् ॥ द्वायात्परतरं मन्त्रं नास्ति नारायणात्परः ॥”

(सा.प्र) प्रजातायामुदेति ज्ञानमुत्तमम्” इत्यादिभिस्सत्सङ्गत्यधिकं बोधजनकं नास्तीत्यवगम्यते । यथा वा “यत्र नान्यत्पश्यति, नान्यच्छृणोति, नान्यद्विजानाति । येनाहन्नामृतास्यां किमहंतेन कुर्याम्” इत्यादिभिः मोक्षादधिकसुखं नास्तीत्यवगम्यते - तथा “द्वायात्परतरो मन्त्रो नास्ति वेदेष्वशेषतः । द्वायात्परतरो मन्त्रो नास्ति सत्यं ब्रवीमि ते ॥ सर्वेषामेव मन्त्राणां मन्त्ररत्नं शुभावहम् । सकृत्स्मरणमात्रेण ददाति परमं पदम् ॥ द्वायात्परतरो मन्त्रो नास्ति सर्वप्रदो नृणाम् । यस्योच्चारणमात्रेण परमां सिद्धिमाप्नुयात् ॥” इत्यादि प्रमाणात् -

(सा.वि) तदारोग्यमितीर्यते” इति ज्ञानसुखादिकमेवारोग्यं तद्वेतुत्वात्तत्त्वेन व्यपदेशः । बोधजनकं, ज्ञानप्रदम् - “अनुगन्तव्यास्सन्तो यद्यपि कुर्वन्ति नैकमुपदेशम् । यस्तेषां स्वैरकथास्तास्ता एव भवन्ति शास्त्रार्थाः ॥ ज्ञानाङ्कुरं तत्परिवर्धयन्ति ये शास्त्रसत्सङ्गतितोयसेकैः । सत्सङ्गश्च विवेकश्च निश्चितं नयनद्वयम् ॥ एकेन हीनः काणस्याद्द्व्यभ्यामन्धः प्रकीर्तितः ॥” इत्याद्युक्तेर्महत्सेवातः अधिकं ज्ञानजनकं नास्तीत्यर्थः - द्वयवचनतः, द्वयोच्चारणात् - अधिकं क्षेमकरणम् कुशलसाधनं नास्ति मुक्तेरधिकं सौख्यं नास्ति - तत्साधनं द्वयोच्चारणादधिकं नास्तीत्यर्थः । -

(सा.सं) तथा द्वायाधिकं क्षेमकरणं नास्तीत्यर्थः - “द्वायात्परतरो मन्त्रो नास्ति सर्वप्रदो नृणाम् । यस्योच्चारणमात्रेण परमां सिद्धिमाप्नुयात् ॥” इत्यादिकमिह प्रमाणम् ॥ -

मू -क्षेमकरणम् ॥ ६७ ॥

॥ इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य
वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दी) अधिकं - क्षेमस्य, मोक्षस्य । करणं, साधकतमं नास्तीत्यर्थः ॥ ६७ ॥

॥ इति श्रीसारदीपिकायां द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

(सा.स्वा) इत्यादिकं पाद्म, वसिष्ठ, दिलीपसंवादादौ द्रष्टव्यम् ॥ ६७ ॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

(सा.प्र) हिततमेषु द्वयतुल्यं नास्तीत्याह - न वेदान्तादित्यादिना ॥ ६८ ॥

॥ इति श्री सारप्रकाशिकायां द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

(सा.वि) इह न वेदान्तादित्यादि वाक्यानां दृष्टान्ततया अन्वय इति ध्येयम् ॥ ६७ ॥

॥ इति श्री सारविवरिण्यां द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

(सा.सं) तीर्थम्, पावनम् - आराधनीयं वा । “आराधनानां सर्वेषाम्” इत्युक्तेः ॥ ६७ ॥

॥ इति श्री सारप्रकाशिकासङ्ग्रहे द्वयाधिकारोऽष्टाविंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ चरमश्लोकाधिकारः ॥

मू - य उपनिषदामन्ते..... ---- ...

(सा.दी) இப்படி ட்வயாஹிகார் வ்யாக்யாதமாயிற்று. இனி ட்ரமஸ்தலாகாஹிகார் வ்யாக்யாதமாகிறது. அதில் முந்தூர ட்ரமஸ்தலாகத்துக்கு ஸ்வர்தகனுமாய்,

(सा.स्वा) இப்படி திருமந்ரமும் ட்வயமும் மந்ரமாகையாலே அஷடக்ஷிணதயோபதேஸ்யமாகையாலே ரஹ்யமானாலும் “ஸ்ராவேட்ருவோர்ணாந்” என்கிறபடியே ஸர்வருக்கும் ஸ்ராவ்யமான ட்ரமஸ்தலாக் ரஹ்யமல்லாமை யாலே இத்தை ரஹ்ய த்ரயான்தர்தமாக்கி இதுக்கு ஸடவாக்யயோஜனே பண்ணுகிறோமென்று மூலமந்ராஹிகாராடியிலே ஸுதிரை பண்ணினது கூடுமோ? இது ஸட்ரதஸ்ஸர்வ ஸ்ராவ்யமானாலும் அர்த்தோ ரஹ்யதமார்த்த-கதயா ரஹ்யத்ரயான்தர்தமென்னில் இந்த ஸ்தலாகத்தை அர்த்த: ரஹ்யமென்று ஸொல்லக்கூடுமோ? யுட்ரஹ்மியிலே ட்ருத்ரயனான அர்ஜுனனுக்கு அஸகர்ஷ் தோற்றும்படி ஸாரத்ய் பண்ணுகிற ஸோபஜாதியனான ஸுஹ்ஷண் ஸொல்லுகிற ஸ்தலாகத்துக்கு ஸாமாந்யமே ஸங்கிதமாகையால் ரஹ்யதமார்த்தகத்வ் ஸொல்லக்கூடுமோ? ஸர்வேஸ்வரனான ஸ்ரீய: ஸுதி தானே ஸோஸவேஷனாக அவதரித்து ஸுபதேஸிக்கையாலே ஸ்தலாக் ரஹ்யமாகலா மென்னிலானாலும் ஸஸவடவதார ஸுட்ரங்யுபதேஸ் ஸோலே ஸனுபாடேயத்வ் ஸுஸங்கியாதோ? ஸுட்ராவதாரம் டுஷ்ருட்ருவ் ட்ருநார்த்தமாக அஸட்ருட்ருஸ்வரவட்ருநார்த்தமாகையாலே தடுபதேஸமனுபாடேயமானாலும் க்ருஷ்ணாவதாரம் கேவல் ட்ருமஸ்தஸ்தாஸநார்த்தாவதாரமாகையாலே தடுபதேஸ்தலாக் ரஹ்யமாகலாமென்னிலானாலும் ஸர்வேஸ்வரனாய் ஸுபதேஸ்தாஸமான ஸ்ரீக்ருஷ்ணன் அஸகர்ஷாவஹஸாரத்யாடிகளை பண்ணக் கூடுமோ? ஸுஸீஸ்த்யஸுஸீஸ்த்யாடி ஸுணத்தாலே ஸாரத்யடுத்யாடிவஹன் கூடுமென்னில் அஸ்ஸோது ஸர்வவிஷயத்திலும் ஸாரத்யாடிவஹன் ஸுஸங்கியாதோ? “ட்ருபத்யா ஸஹிதாஸ்ஸர்வே நமஸ்ட்ரு ஜ்நாட்ருநம்” என்கிறபடியே வ்யாஜவிஸேஷமிருக்கையாலே தட்ருஹன் கூடுமென்னிலானாலும் ஸுணிஸாதாடிஸிஷ்யலக்ஷணமில்லாதேயிருக்க முறை தஸ்ஸியவனுக்கு ஸுபதேஸிக்கக் கூடுமோ? “கார்ப்ருணயடுஸோஸஹதஸ்வஸாவ:” இத்யாடிகளாலே ஸுணிஸாதாடி ஸிஷ்யலக்ஷணமுமிங்கு ஸ்ருதமென்னிலானாலும் யுட்ரஹ்மியிலே ஸுஸநஸுதிவட்ருநமஸங்கதமன்றோ? ஸங்கதமானாலும் ரஹ்யதமோஸாயமே ஸுபதேஸ்யமாகையால் கர்மயோஸாங்யுபதேஸமும் அஸங்கதமன்றோ? -

(सा.प्र) एवं द्वयस्य पदपदार्थवाक्यार्थानुक्त्वा तत्प्रतिपाद्योपायोपेयाधिकारिणां विशिष्य प्रतिपादकस्य चरमश्लोकस्य पदवाक्ययोजनां वक्तुं वक्ष्यमाणमधिकारार्थं सङ्ग्रहाह -

(सा.वि) द्वयं व्याख्याय द्वयानुष्ठेय भरन्यासविधायकचरमश्लोकं व्याचिख्यासुः प्रथमं सुग्रहत्वायाधिकारार्थं स्वानुसन्धानमुखेन श्लोकेन सङ्ग्रहाति ।

(सा.सं) अथ चरमश्लोकस्य पदवाक्ययोजनां कर्तुमस्यावश्यापेक्षिततां समर्थयितुं वक्ष्यमाणाधिकारार्थ-सङ्ग्राहकं श्लोकद्वयमाह ।

मू -यस्मादनन्तदयाम्बुधेः,

(सा.दी) सनातनधर्ममान परमदेवतैय अनुसन्धिकककोली, इङ्कु प्रपत्यनुष्ठानं प्रपत्ति विधानमूलमायं, प्रपत्तिविधि तानुपायान्तरदौष्कर्यदर्शनजनितशोकनिवृत्त्यर्थतयापि रुक्ककयायलं, अतिलवनं विधिक्कत प्रपत्यनुष्ठानक्कतलं तम्मुडलय नैर्भर्यक्कत प्रदर्शिया निङ्गुङ्गुङ्गु कृष्णणे अनुसन्धिककिरारं. य उपनिषदाम् एङ्गु. एवणेनारुवनं उपनिषक्कुकुङ्गुङ्गु. अन्ते, समीपे - प्रतिपाद्यत्वेन वर्तिया निङ्गुङ्गु. यातुतारु परमकारुणिकं पक्कल अनुसन्धाताक्कुकुङ्गुङ्गु शोकक्कतप -

(सा.स्वा) किञ्च अर्जुनणेकं कुहिक्कतु पदिष्टया अवणुकु उपादेयमाकयाले अस्मदादिकङ्गुकु अनुपदिष्टमाकयाले अस्मदाद्युपेयत्वमेङ्गुङ्गु? इङ्कत उपायक्कुकु भक्तियोगाद्यपेक्षया रहस्यतमत्वं तानेङ्गुङ्गु? किञ्च इङ्कत रहस्यतमोपायं मुतलान सर्वार्यम् मूलमन्त्रक्कतिले सिद्धिककयाले एतद्व्युत्पादनमन्यथासिद्धमुमङ्गु? इत्यादिशङ्कैकणेपं परिहरिक्कुकुङ्गुङ्गु चरमश्लोकव्युत्पादनक्कत "एष नारायणः" एङ्गु तुडङ्गु महावाक्यक्कतलले विस्तरेण समर्थिकक कडवरायं कं कुङ्गु आद्यश्लोकक्कतलले अधिकारार्थक्कतयुं शङ्कापरिहारङ्गुङ्गु सङ्गहिक्कुरारं - य इति - यः, श्रीकृष्णः । उपनिषदामन्ते, सर्वोपनिषदां समीपे । गौणवृत्त्यादिक्लेशमन्त रेण ऐककण्ठयेन सर्वोपनिषदां स्वरसतः प्रतिपाद्य इति समीपवाचकान्तशब्देन उपनिषदामिति बहुवचनेन च व्यज्यते "ब्रह्माण्यो देवकीपुत्रो ब्रह्माण्यो मधुसूदनः" इत्यपि विशिष्य प्रतिपाद्यत इत्यपि व्यज्यते । अनेन सर्वोपनिषत्प्रतिपाद्यपरब्रह्मैव कृष्णरुपेणावतीर्णमिति तात्पर्यम् । - अनन्तदयाम्बुधेः, प्रसिद्धाम्बुधिस्तु परिच्छिन्न इति व्यतिरेकस्सूच्यते । यस्मात्, कृष्णात् । -

(सा.प्र) य उपनिषदामित्यादिना - सर्ववेदान्तवेद्यान्निरवधिकया विवशतया स्वाभीष्टसाधनासामर्थ्येन शोचतां शोकनिवर्तनप्रवृत्त्याद्यस्माच्छ्रीमन्नारायणात् भरन्यासविधिरूप श्लोकः प्रवृत्तः । -

(सा.वि) य इति । यः, परमपुरुषः - उपनिषदामन्ते । मध्ये वनान्त इत्यादावन्तशब्दस्य मध्यवाचकत्वात् । वर्तत इति शेषः । मध्यस्थ वाक्यानामुपक्रमोपसंहारबलेन परमपुरुष प्रतिपादनतात्पर्यनिर्णयादन्त इत्युक्तम् । वेदान्त प्रतिपाद्य इति भावः - यस्मात्, परमपुरुषात् । -

(सा.सं) य इति दुर्विज्ञानैरिति च । तत्रादौ परमकारुणिकेन सर्वशक्तेन सर्वेश्वरेण अकिञ्चन मुमुक्षुजनतागत-सकलविधशोकनिवृत्तये चरमश्लोकेन स्वतन्त्रप्रपत्तिविधानात्स्वीयानामपि नैर्भर्यावधिकप्रपत्य-नुष्ठानौपयिकमहाविश्वाससिद्धये स्वस्य प्रपत्यनुष्ठानेन सिद्धं नैर्भर्यं प्रदर्शयन् हर्षविशेषेण कृष्णमनुसन्दधाति - य इति कृष्णस्य प्रतारकत्वशङ्कयाव्याख्येयस्याप्रमाणत्वशङ्का सारथित्वेनावस्थायाचार्यककरणप्रदर्शनेन वारयितुमखिलोपनिषदुद्धृषितमुभयलिङ्गत्वं साधुपरित्राणोन्मुखत्वं च सूचयति । य इति सारथ्यपर्यन्त-निकृष्टव्यापार प्रवृत्ततया प्रसिद्ध इत्यर्थः । उपनिषदामन्ते, समीपे मुख्यवृत्त्याऽपर्यवसानवृत्त्या च उपनिषदां प्रतिपाद्यत्वेनावस्थित इत्यर्थः । ततः किमित्यत्राह - यस्मादित्यादिना - यस्मात्, औपनिषदात् - "एष नारायणश्श्रीमान्" इत्यादिना प्रथितविभवात्परमपुरुषात् । -

मू - त्रुटितजनताशोकश्लोकस्वयं समजायत ।
तमिह विधिना कृष्णं धर्मं प्रपद्य सनातनं,
शमितदुरिताः ... ----- ... ----- ... ----- ...

(सा.दी) போக்குமதாண் चरमश्लोकं स्वयमुदभूत् - कृष्णं स्वयमेव अरुणीं செய்கையே
श्लोकத்துக்குं स्वयमुदभवम् - तं सनातनं धर्मं कृष्णम् - इह, जन्मनि । चरमश्लोकोक्तविधिप्रेरितग्रायं
प्रपत्त्या वशीकरितुं शमितसंसारतापग्रायं -

(सा.स्वा) - त्रुटितजनताशोकस्सन्, प्रशमितसर्वजनशोकस्सन् - स्वयंसमजायत, दयाम्बुधेस्स्वयं
समजायतेत्यनेन दयैव श्लोकरूपेणोदीर्णोति व्यज्यते । अनेनार्जुनं व्याजीकृत्य सर्वलोकसंरक्षणार्थं
दयापरवशस्सन् रहस्यतमोपायं मुपदिष्टवानिति प्रतीत्यार्जुनमात्रविषयत्वं वा बुद्ध्याद्युपदेशवदनुपादेयत्वं वा
नास्तीति तात्पर्यम् - तं कृष्णं, अनेन वेदान्तवेद्य एव श्रियः पतिश्रीकृष्णरूपेणावतीर्ण इति व्यज्यते
सनातनं धर्मं, सिद्धोपायम् - “ येच वेदविदो विप्रा येचाध्यात्मविदो जनाः । ते वदन्ति महात्मानं कृष्णं
धर्मं सनातनम् ॥ ” इति प्रकारेण सिद्धधर्मभूतं कृष्णम् । विधिना, चरमश्लोकाद्युक्तप्रकारेण -
विधिना, भाग्यवशेन वा - इह जन्मनि - प्रपद्य, शरणतया वृत्त्वा -

(सा.प्र) तं सर्वेषां सर्वविधफलसाधनभूतं भगवन्तं तदुक्तशास्त्रप्रकारेणाश्रित्य परमपुरुषार्थसिद्धौ निर्विशङ्का
वयं तत्कैङ्करूपतत्तत्प्रबन्ध निर्माणेन सुखिता भवेमेत्यर्थः । -

(सा.वि) त्रुटितः, छिन्नः । जनतायाः जनसमूहस्य - शोकः, दुष्करोपायान्तरासामर्थ्यप्रयुक्तः खेदः येन
स तथोक्तः - श्लोकः, चरमश्लोकः - स्वयं समजायत, समभूत् - एतादृशमुपायं विधेहीति प्रार्थनां
विनैव करुणावशादाविर्भूत इति भावः - अत्र यस्मात्परमपुरुषाच्छोकस्स्वयं समजायतेत्यनेन चरमश्लोको
भगवन्मुखारविन्दादुद्धतो न व्यासग्रथित इति सूचितम् - सनातनं धर्मम्, अलौकिकश्रेयस्साधनभूतम् -
कृष्णं धर्मं सनातनमिति स्मारितम् - विधिना, भाग्येन । इह, अस्मिज्जन्मनि - एतादृशं भाग्यं प्राग्जन्मसु
नाभूदिति भावः । यद्वा, अस्मिन्, चरमश्लोके । विधिना, चरमश्लोकस्थशरणागति विधिनेत्यर्थः । प्रपद्य,
उपायत्वेनाश्रित्य - शमितदुरिताः, विनष्टाश्लिष्टपापास्सन्तः । -

(सा.सं) अनन्तदयाम्बुधेः, मातापितेत्यादिना कार्यमुखेनोक्तदयैव पाण्डुतनययुद्धप्रोत्साहव्याजेन
परमपुरुषार्थलक्षणमोक्षसाधनतया वेदान्तविहित सकिञ्चनाकिञ्चन साधन स्वरूपाधिकान् यथावदुपदिशतः
- नन्वर्जुनमात्रोद्देशेन प्रवृत्तस्यास्य कथं सर्वविषयत्वं येनास्य सर्वोपजीव्यतमतास्यादित्यत्राह । त्रुटितेति ।
त्रुटितः, छिन्नः - जनतायाः, जनसमूहस्य - शोको येन स तथोक्तः - श्लोकः, चरमश्लोकः - स्वयं,
तदर्थं विषयप्रश्नमन्तरेणैव । समजायत, उदभूत् । “ यच्छ्रेयस्स्यात् ” इत्यपि प्रश्नः अनिर्धारितविशेष एवेति
स्वयमित्युक्तिः - अर्जुनव्याजेन सर्वोद्देशेनैव अयं प्रवृत्त इत त्रुटितजनताशोक इत्युक्तिः । तं,
चरमश्लोकोपदेष्टारम् - परमकारुणिकं सनातनं धर्मम् । विधिना, विधिरूपेण चरमश्लोकेन प्रेरितास्सन्तः ।
केनापि सुकृत विशेषात्मकभगवत्कटाक्षेण लक्ष्मीतन्त्राहिर्बुध्याद्युपदिष्टविधया । प्रपद्य, शरणं यथा भवति
तथा भरं समर्थं निर्भरास्सन्तः शमितदुरिताः, नष्टाश्लिष्टपूर्वोत्तराघाः । -

अथ दहराद्यनेक विद्यानां मोक्षोपायतया प्रसिद्धानां सत्त्वान्माशुच इत्यपनोद्यतया प्रतिपन्ननियोज्य-
विशेषणशोकस्यासम्भत्वमाङ्क्यतं बहुधोपपादयन् दहरादिविद्यानां विधातृविधेययोश्च स्वभावकथन पूर्वकम्
विधिरूपं व्याख्येयमवतारयति ।

(सा.सं) पूर्वापरमध्यदशा सम्भावितशोकानाम् । नः, प्राप्यरुचिप्रापकाध्यवसायाकिञ्चन्यादिना सर्वप्रकार-
शोकनिवृत्त्यनुगुण भगवदनुग्रहविषयतार्हाणामस्माकम् । सुपन्थाः, सर्वयोग्यत्व, अनायासत्व, अप्रमादत्व,
अनूपमत्व, सर्वानिष्टनिवर्तकत्व, सर्वेष्टसाधनत्वादिभिर्बालपण्डितसुगमोऽनादिसिद्धोमहामार्गः -
“सुदुष्करेण” इत्युक्तविधया उपायान्तरस्थाननिविष्टतासु इत्युपसर्गेण सूचिता - परमकारुणिकत्वात्सर्व-
शक्तित्वात् स्वतन्त्रत्वाच्च सङ्कल्पघातकं न सम्भवतीति निष्प्रत्यूहमित्युक्तम् । निर्विघ्नं यथा भवति तथेति
क्रियाविशेषणम् - नेतुकाम इत्यत्रास्मानित्यध्याहार्यम् । स्वभूमना, स्वनिरुपाधिक सर्वज्ञ सर्वशक्तित्वादि-
रूपमहिम्ना - नेतुकामः, “एष ह्येवानन्दयाति” इति श्रुतेः । -

மூ - ... --- ... --- ... --- சாரथிஸ்ஸர்வநேதா || ௬௯ ||

(சா.தீ) அநந்தர்மொரு பாட்டால் இச்சர்மஸ்லோகாவதரணக்ரமத்தை சஜ்ஜஹே சூசிப்பியா நின்று கொண்டு நம்மைக் குறித்து சர்மஸ்லோக மருளிச்செய்தவன் தானே நமக்கு அந்த உபாயத்தையுமுண்டாக்கி சர்வபாபங்களையும் -

(சா.ஸ்வ) தத்வஹிதபுருஷார்த்தங்களை உபதேசித்து லோகஜீவனார்த்தமாகையால் சாரத்யம் நிகர்ஷாவஹ மன்றென்றும், இந்த உபதேசம் அஸ்மதாதிசாடாரணமென்றும் சூசிதம் || ௬௯ ||

இப்படி சத்பாத்தேயம் கிமபி விததே என்று சொன்னது கூடுமோ? இந்த உபாயம் சம்சாரநாசகமாகையாலே ஸ்வஸ்யலீலாரசநாசகமாகையால் ஸ்வபுருஷார்த்தஹி வரும்படி உபதேசிக்கக் கூடுமோ? ஸ்ரயா(த்யா)திகரணமந்ரங்களிலே ஸ்ரீவிசிஷ்டனுக்கே உபாயத்வபராப்யத்வங்கள் சொல்லுகையாலே தத்விரு஢்மாக மாமேகம் ஸரணம் த்ரஜேதி ஸ்வஸ்யைகஸ்யைவோபாயத்வம் சொல்லுகிறதுதான் கூடுமோ? இத்யாதி ஸஜ்ஜையம் பரிஹரி -

(சா.ப்ர) “ஸ்த்கர்மநிரதாஸ்ஸு஢்நாஸ்சாஹ்யயோகவிதஸ்ததா | நாஹந்தி ஸரணஸ்தஸ்ய கலாம் கோதிதமீமபி ||” இத்யா஢ுக்தபரிச்சிந்நவீ஢்வத்வமுக்யதே | எவம் ச ஢ர்ந்யாஸஸ்ய “தேந தேநாப்யதே தத்ந்யாஸேநைவ மஹாமுநே” இத்யா஢ுக்தமாஹாத்மயயோகித்வாஸ்சர்வஸோகநிவர்தகத்வமபப஢்யத இதி ஢ாவ: || ௭௦ ||

நநு ஸரணவரணமாந்ரா஢்நவதஸ்சர்வபாபநிவர்தகத்வமஸம்஢ாவிதம் - நிரபேக்ஷரக்ஷகத்வ பார்த்தநாத்மகதயா தஸ்யாதில஢ுத்வேநாதிபுரூபலஸா஢நத்வாஸ்யோகாதித்யத்ராபேக்ஷாமந்ரேணாபி த்வாரகாஸாஸி஢்யஸ்வானு஢்வதா-தூரபேக்ஷாமாத்ரேணாதிநிசகூத்யஸ்ய சாரத்யஸ்ய கர்துஸ்ஸ்ரீபதேரபேக்ஷாயாம் சர்வபாப நிவர்தகத்வமப்யபப஢்யத எவேதி ஢ர்ஸ்யந் வக்ஷ்யமாண சர்மஸ்லோகார்த்த ஸ்ரீஸூத்ராதி஢ு஢்நிஸமா஢ானாய -

(சா.வி) அந்யத்ர ருகிரோபதஸாதித்யுக்தம் தத்யோதநாதிசம் ச - விததே | விஹிதவான் | மார்டா:, அரண்யகமூர-சூரவ்யா஢்நாதிமிஸ்தரதயா துர்டமா ஢ஹிவிதாஸ்ச பராப்யஸ்தானம் ரூபம் ஸ்வயஸ்சாஸமர்தா இதி ஸோசதாம் ஢ாலானாம் கஸ்சிதாஸந்நுராஸத்ய ஸ்வயமேவ நேதுகாமஸ்சந் யதா சத்பாத்தேயம் கரோதி ததா ஸுல஢ோபாயம் விஹிதவானிதி ஢ாவ: | அத்ர ப்ரபதநே பாத்தேயத்வா஢்வஸானேந ஸ்வஸ்ய ஸ்ரமா஢ாவ: ஃகதிநமாத்ர பராப்ய ஸ்வா஢ிமத்ததேஸ பராஸிஸா஢நத்வேந பாத்தேயஸ்ய விலம்஢ா஢ாவஸ்ச வ்யஜ்யதே || ௬௯ ||

(சா.ஸம்) கிமபி, கர்மயோகாதி விலக்ஷணம் - சர்வதபோ஢்யோ஢்யதிஸாயித தபஸ்த்வேந ப்ரமாணஸி஢்நம் - சர்வநேதா அநாலோசிதவிஸேஸாஸேஸலோகஸரண்யதயா சர்வபலப்ரத: - சர்வானபி ஸ்வபதம் பராபயிதுகாம: | யத்ந விஸேஸநிரபேக்ஷத்வசர்வதோமுகஸு஢்வாஹத்வானிஸ்டானநு஢்நித்வாதிமூரவீர்த்மீ: ப்ரபத்ஸத்பாத்தேயஸாம்யம஢ிப்ரேத்ய சத்பாத்தேயமியுக்தம் - விததே, விஹிதவான் || ௬௯ ||

(சா.சं) इत्थं श्लोकद्वयेन सङ्क्षिप्तं चरमश्लोकार्थं गाथया च सङ्गृह्णाति । ஒண்டொடியாள் இதி । “आनीत वात गुं स्वधया तदेकम् । माया वा एषा नारसिंही सर्वमिदं सृजति, सर्वमिदं रक्षति । सर्वमिदं संहरति, विराडसि बृहती श्रीरसीन्द्रपत्नी धर्मपत्नी । युवान्तु विश्वस्य विभू जगतः कारणं परम् - स्यादैकरस्यात्तथा - यस्या वीक्ष्यमुखं तदिङ्गितपराधीनो विधत्तेऽखिलम्” इत्यादिकमभिप्रेत्य - ஒருநினைவாலன்ற இत्युक्तिः - ஒண்டொடியாள், அதிசூத்யவலயாதிபூஷணாலங்குதா । திருமகனும் ச்ரீ: - தானுமாகி, स्वयं च । ஒரு நினைவால், ஁காகாரசங்கல்பபூர்வகம் - ஈன்ற, சூதானாம் । உயிரெல்லாம், சர்வஜிவானாம் - உய்ய, ஁ஜிவனாய । வண்டிவரை நகர்வாம், ஁லா஁ய்தாரகானகரிசம஁த்யர்தம் । -

மூ - ----- வசுதேவர்க்காய்
மன்னவர்க்குத்தேர்ப் பாகனாகி நின்ற
தண்டுளவமலர் மார்பன் தானே சொன்ன
தனித்தருமந்தானெமக்காய்த் தன்னை யென்றும்
கண்டு களித்தடிசூட ----- -

(சா.தி) வசுதேவர்க்கு குமாரராய் அவதரித்து அனந்தர் பாண்டவர்க்குத் தேர்ப்பாகனாகி நின்ற சர்வேஸ்வரன் தான் அர்ஜுனனை வ்யாஜிகூத்யலோகத்தார்க்காக சரமஸலோகத்திலருளிச்செய்த சித்ரோபாயமூதமான அத்திரீயதர்மத்தானையாய் தன்னைப் பரமபதத்தில் கிட்டி சர்வதானுபவித்து அநந்தத்தால் பண்ணும் சர்வவிதகேஹ்யங்களுக்கு விரோதிராய் நின்ற -

(சா.ஸா) வசுதேவர்க்காய், வசுதேவநந்நனாய் அவதரித்து, அனந்தர் மன்னவர்க்கு, ராஜாக்களுக்கு, பாண்டவர்களுக்கு, தேர்ப்பாகனாகி நின்ற, சௌப்யசௌசீல்யாதி ஸ்வபாவத்தாலே பாண்டவசாரதியாய் நின்ற தண்டுளவமலர் மார்பன், சகலஜீவர்களும் ஁ஜீவிக்கும்படி - தானே சொன்ன, ஸ்வயமேவ சொன்ன - தான், நதுக்ஷ்யாதிமுகேன என்று கருத்து - தனி, அத்திரீயமான | தருமம், “கூஷ்ணதர்ம சநாதனம்” என்கிறபடியே சித்ரோபாயமூதனான தான். எமக்காய், அஸ்தாக் ஸ்வீகூதபரனாய்க் கொண்டு - ஁பாயமூதனாய், தன்னையென்றும், சர்வதா யாவதாஸ்தாபியாய் - கண்டு, தேசிவிசேஷத்திலே கிட்டி ஸாக்ஷாத்கரித்து. களித்து, ப்ரேமபரவசனாய் - அடிசூட, ஸிரஸா பாதவஹனாபலக்ஷிதசர்வவிதகேஹ்யத்துக்கு -

(சா.ப்ர) வஸுதேவர், வஸுதேவ: | வாழ்வஸுதேவர்க்காய், சர்வோக்ஷேண வர்தமானஸ்ய வஸுதேவஸ்ய தனயா ஃதூவ்யத்ய: | மன்னவர்க்கு, ராஜா, தேர்ப்பாகனாகி, ஸாரதியூத்வா - நின்ற, ஸ்திதேன | பூஜாயா பஹுவகனம் | ஃராதயுதே அர்ஜுனஸாரதியதயா ஸ்திதேனத்யத்ய: | தண், ஸீதலம் - துளவம், (துளஸி) துலஸீ, மலர், பூஷ்பம் | மார்பன், வக்ஷ: - தண்டுளவமலர் மார்பன், ஸீதலதுலஸீமித்ரிதபூஷ்பமாலாலக்ஷுதாரஸ்கேனத்யத்ய: - யதா, துளவமலர், துலஸீபூஷ்பாணீவ்யத்ய: - தானே, ஸ்வயமேவ - சொன்ன, ஁கூ: | எவ் ஃதூதேன கூஷ்ணேன ஸ்வயமேவ஁கூ: | தனி, அத்திரீய: - தருமம், தர்ம: | தான், ஸ்வயமேவ - எமக்கு, அஸ்தாகம் - ஆய், ஃதூவா - அகித்நானாஸ்தாகமபாயான்தரநிரபேக்ஷதயா஁திரீயஸாதனம் ஃதூவ்யத்ய: | தன்னை, அத்மானம் | என்றும், ஸதா | கண்டு, தூஷ்டா | களித்து, ஸந்தாஷவிசிஷ்டா ஃதூவ்யத்ய: - அடி, ஃரணா - சூட, ஸிரஸாஃதாரயிதும் | -

(சா.வி) வஸுதேவர்க்கு, வஸுதேவஸ்ய | ஆய், தனயா ஃதூவா | மன்னவர்க்கு, ராஜா தர்மபூதாதினா - தேர்ப்பாகனாகி நின்ற, ஸாரதியூயஸ்திதேன தண்டுளவமலர்மார்பன் தானே சொன்ன, ஸீதலதுலஸீபூஷ்பாலக்ஷுதாரஸ்கேன பஃகவதா ஸ்வயமேவ஁கூ: | தனி, அத்திரீய: - தருமம், தர்ம: | பக்தியாாபம் | தான், ஸ்வயமேவ - எனக்கு, அஸ்தாக் - ஆய், ஃதூவா - பக்திஸ்தானே ஸ்வயமேவஸ்திதூவ்யத்ய: | தன்னை, அத்மானம் பஃகவந்த் - என்றும், ஸதா - கண்டு, தூஷ்டா | களித்து, அதிஸந்துஷ்டா ஃதூவா | அடி, ஃரணா - சூட, ஸிரஸாஃதாரயிதும் |

(சா.ஸ) வஸுதேவர்க்காய், வஸுதேவாத்மஜா ஃதூவா - மன்னவர்க்கு, பாண்டவானா - தேர்ப்பாகனாகி நின்ற - ஸாரத்யாதிருபேண விதேயதயாவஸ்தித: - தண்டுளவமலர்மார்பன், ஸுகூஷீதலதுலஸீகூஸுமமாலா - லக்ஷுதவக்ஷஸ்தல:, தானே சொன்ன, ஸ்வயமேவ஁கூ: - தனித்தருமம், நிரபேக்ஷதர்மமூத: | தான், ஸ்வயம் | எமக்காய், ஸ்வீகூதாஸ்தாடிபஃரஸஸ்த் | “ஸதா பஸ்யந்தி” இத்யுக்தவிதயா - தன்னையென்றும் கண்டு, நித்யம் பஃகவதனுபவகனநிதநிரதிஸயப்ரீத்யா | களித்து, அநந்தநிர்ஃர: - அடிசூட, கதா பூநரித்யுக்தவிதயா ஃரணாரவிந்த பரிஃரியாயா: | -

மூ - ----- விலக்காய் நின்ற,

கண்புதையல்விளையாட்டைக் கழிக்கின்றானே -

“எஸ நாராயண: ஸ்ரீமான் ஶீரார்பவனிகெதன: |

நா஑பர்ப்யங்முத்சூய்ய ஹா஑தோ ம஑ுரா஑் புரிம் ||” என்கிறபடியே

ஸ்ரீய: பதியான ஸவ்ஷ்வரன் ஸா஑ுபரிதராணடுஷ்ருதீநாஷ஑ர்மஸஸ்தாபநங்களுக்காக -

(ஸா.஑ீ) ப்ருக்தி ஸ் ஸங்நரூபஸ்வகீயக்ரீ஑ைக் கழிக்கப் பார்க்கிறானென்கை.

இனி இந்தப்பாட்டின் அர்த்ததை வெளியிடா நின்றனுகொண்டு சரமஸ்லோகமவதரித்த க்ரமத்தை விஸ்தரெணவருளிச்செய்கிறார். எஸ நாராயணஸ்ரீமான் இத்யா஑ி சூர்ணிகையால் -

(ஸா.ஸ்வ) விலக்காய்நின்ற, விரோ஑ியாய் நின்ற - கண்புதையல் விளையாட்டை, நயநபி஑ானமயீ க்ரீ஑ாம் | தத்வஹிதபுருஷார்த்தவिवेकचक्षु: பி஑ானாத்மக ஸ்ஸாரபந்஑லீலையென்றபடி. கழிக்கின்றானே, நிவர்திப்பிக்க விராகு செய்கின்றானே என்கை. இங்கு ஸ்வய லீலா ரஸாபெக்ஷாயி ஸ்வபுத்ரா஑ா஑ி஑ூத ஸமஸ்தசெதனோ஑ீவன் தனக்கு ஑ோ஑ரஸவர்த்஑மாக்கையாலே லீலாரசோக்ஷெ஑ன் புருஷார்த்தானிகரமன்றென்றபடி - ஒண்டொடியாள் திருமகளும் தானுமாகி என்றது ஸூத்யுபலக்ஷிதஸ்திதிஸ்஑ாரமோக்ஷப்ரா஑ானா஑ிகளிலும் ஸ்ரீய: காரணத்வ஑ோதகமாக்கையாலே மாமெகமென்கிறவிடத்திலும் ஸ்ரீவீஷித்யத்தில் தாத்பர்த்தமாக்கையால் ஑்வா஑்யுக்தவிஷிதப்ரப்த்யத்வவிரோ஑முமில்லையென்று கருத்தது. -

இனி பூர்வோக்தஸங்கைளைப் ப்ராமாணோபப்திகளாலே விஸ்தரெண பரி஑ரிக்கிறார். எஸ இத்யா஑ியால் | ஸா஑்விதி | -

(ஸா.ப்ர) நித்யம் ஑஑வந்நமநு஑ூய ததாவி஑ானு஑வ஑னிதநிர்நிதிஸயப்ரீத்யா ஑஑வக்ஷரணாரவிந்஑பரிசர்யா க்ர்துமித்யர்த்த: - விலக்காய், ப்ரதிபந்஑கதயா | நின்ற, ஸ்திதம் - கண், சக்ஷு: | புதையல், பி஑ானம் | விளையாட்டு, லீலா | சக்ஷு: பி஑ானபூர்வகலீலாமித்யர்த்த: | “க்ஷிபாம்ய஑ஸ்மஸு஑ானாஸுரீஷ்வெ யோநிஸு ஑ாஸுரீ யோநிமாபந்நா: மூ஑ா: ஑ந்மநி ஑ந்மநி || மாமப்ராப்யைவ கௌதேய ததோ யான்த்ய஑மா஑் ஑திம் ||” இத்யுக்தரீத்யா஑ங்஑த்வா-பா஑நபூர்வக் ஸ்ஸாரக்ஷெபரூபா஑் லீலாமிதி ஑ாவ: - கழிக்கின்றானே, நிவர்தயதீத்யர்த்த: ||

எவ் ஑ங்஑ு஑ேண ஑ர்ஸிதம் சரமஸ்லோகார்த்தம் விஸ்தரெண வத்து஑் ஑஑வ஑வதாரஸ்யைத்ஷ்லோகார்த்தோப஑ேஷ எவ பரமப்ரயோ஑நமிதி வ஑ந் ஶ்லோகமவதாரயதி | எஸ இதி | ஸா஑ுபரிதராணெத்யா஑ிநா | -

(ஸா.வி) விலக்காய் நின்ற, ப்ரதிபந்஑கதயா ஸ்திதாம் | கண்புதையல் விளையாட்டை, சக்ஷு: பி஑ானக்ரீ஑ாம் || “க்ஷிபாம்ய஑ஸ்ம” இத்யுக்தாஸுரத்வாபா஑நபூர்வக்ஸ்ஸாரக்ஷெப லீலாம் | கழிக்கின்றானே, நிவர்தயதி | -

அய் சரமஸ்லோக: கத்யுப஑ி஑ இத்யத்ர பீ஑ிகாமாரசயதி - எஸ நாராயண இதி - ஸா஑ுபரிதராணஸ்ய | -

(ஸா.ஸ்) விலக்காய் நின்ற, விரோ஑ி ஑ூதம் | கண்புதையல் விளையாட்டை, நயநபி஑ானமயீ க்ரீ஑ாம் | அவி஑ா஑ி சக்ரபரிவர்தன க்ரீ஑ாமிதி ஑ாவ: | கழிக்கின்றானே, நிவர்தயதீத்யர்த்த: | இத்ய் ஑ங்஑ு஑ீதமெவ ஑ீதார்த்தங்஑ு஑ு஑ேன சரமஸ்லோகாவதரண க்ரமபு஑ோ஑ாததயா உபபா஑யந் வூ஑ிதி | எஸ இத்யா஑ிநா | ஑ர்மஸஸ்தாபநம், உப஑ேஸு஑ேன ஸ்வானு஑ானா஑் ப்ரவூ்திநிவூ்திரூப஑ர்மப்ரவர்தனம்,

மூ - வண்டுவராபதிமன்னனாய் வந்து அவதரித்தருளி சர்வசுலபனாய். “த்ரௌபத்யா சஹிதாஸ்சர்வே நமஸ்சக்ருர்ஜநார்தனம்” என்கிறபடியே ஸ்ரணாஸ்தரான பாண்டவர்களுக்கு இன்னார் தூதனென நின்று அர்ஜுனனை ரத்யாக்கி தான் ஸாரத்யியாய் அவனுக்கு வித்யேனாய் நின்றவளவிலே இவ் அர்ஜுனன் தன்னை நிமித்தமாத்த்ரமாகக் கொண்டு சர்வேஸ்வரன் தன் த்ரதிபக்ஷங்களை நிரஸிக்கநின்ற நிலையைக் கண்டு பந்துவிநாஸி சித்தமென்று நிஸ்சயித்து அஸ்தானஸ்நேஹத்தாலே பிறந்த ஸோகத்தாலும், அஸ்தானகூபையாலும், அகார்யாதிக்கள் யுத்தோஸ்முக்ஷரேயாகிலும், -

(ஸா.தி) வண்டுவராபதிமன்னனாய், வண்மையுடைய த்ராகைக்கு ராஜாவாயென்கை - பெரு நிலத்தாரின்னார் தூதன் அதிமன்னரான பாண்டவர் தூதனென்னும்படி நின்று. தன் த்ரதிபக்ஷங்களை என்றென்று அர்ஜுனனைக் காட்டுகிறது - அஸ்தானஸ்நேஹாவது? அநவஸர்ஸ்நேஹம் - அயோக்யகாலத்தில்கூபையாலும். யுத்தகாலத்தில்க்ஸ்நேஹமும் கூபையும் அநவஸர்ஸுத்தமிதே - யுத்தோஸ்முக்ஷரானாலும். அகார்யாதிக்களுடைய வத் த்ரபாஹேதுவென்கிற ப்யத்தாலும் -

(ஸா.ஸ்வா) “த்ரதித்ரணாய ஸாதுநா விநாஸாய ச துக்ருதாம்” என்கிற வகநமபித்ரேத்ம் - வண்டுவராபதி மன்னனாய் இதி. மதுரே விரோதிபுரமாகையாலே த்ராத்ராகமநமாத்த்ரம். அதிராஜத்வம் த்ராகையிலே என்று கருத்து. சர்வசுலபனாய் இதி - அவதாரம் ஸௌப்யகார்யமென்றபடி - அர்ஜுநேதி - “நிமித்தமாத்த்ரம் பவ ஸவ்யஸாசிந்” இதி வகநமபித்ரேத்ம்.

(ஸா.த்ர) “த்ரதித்ரணாய ஸாதுநா விநாஸாய ச துக்ருதாம். த்ரம்ஸஸ்தாபநார்யாய ஸம்பவாமி யுயோயு || இத்யேத்ஸ்மாரித்ம். வண்டுவராபதிமன்னனாய், ஸ்லாக்யத்ராகானாதோ பூத்வேத்யத்: - இன்னார் தூதனென நின்று, பாண்டவத்ர இதிதானிமபி யதா சர்வே த்ரயுஸ்ததா ஸ்தித்வேத்யத்: | அஸ்தானஸ்நேஹத்தாலே இத்யாதி - “அஸ்தானஸ்நேஹகாரண்யத்ரம் - த்ரம்த்யிதாதுகலம். த்ராத்ய த்ரபத்ரமுத்திஸ்ய ஸாஸ்த்ராவதரணம் க்ருத்ம்” || இத்யேத்ஸ்மாரித்ம். அஸ்தானஸ்நேஹத்ரநௌகித்யத்ர: - த்ரம் அத்ரத்வத்ர: த்ரம்த்யத்ரத்வத்ர: | ஸ்நேஹகாரண்ய ஸஹிதேதி மத்யமதலோபிஸமாஸ: - ததா அகலமித்யத்ர: - க்ஷத்ரியஸ்ய யுத்தோஸ்முக்ஷே த்ரதி த்ரக்ஷே ஸ்நேஹகாரண்யயோரநௌகித்யம். குருஸிஷ்யயோ: த்ரஸுராமபிஷ்மயோயுத்த - த்ராத்ரகோதாஹ்யானாதௌ சித்தமிதி பாவ: | -

(ஸா.வி) த்ரத்யமோதாநேன அவதாரஸ்ய ச்ரமஸ்லோகோத்ரதேஸ எவ முக்யத்ரயோகநமிதி பாவ: | வண்டுவராபதி மன்னனாய் வந்து, ஸ்ரேஸ்தத்ராகாபதி: ஸந்நாகத்ய | இன்னார், எதேஸாம் - தூதனென்று, தூத இதி ஸ்தித்வா | நின்றவளவிலே, வித்யமானதஸாயாம் | அர்ஜுனன் தன்னை அர்ஜுனநிமித்தமாகக் கொண்டு நிமித்தமாத்த்ரம் க்ருத்வா - சர்வேஸ்வரன் த்ரதிபக்ஷங்களை நிரஸிக்க நின்றநிலையை, சர்வேஸ்வரஸ்ய த்ரதிபக்ஷ நிரஸநஸ்திதிம் | அர்ஜுனன் கண்டு விண்ணப்பம் ஸெய்ய, அர்ஜுநேத்ர விஜ்நாபயதி ஸதி | அஸ்தானஸ்நேஹேதி | க்ஷத்ரியஸ்ய யுத்தகாலே ஸ்நேஹகாரண்யயோரநுசித்வாதிதி பாவ: | -

(ஸா.ஸ) த்ரவர்தனம், சர்வேஸா ஸ்வஸமாஸ்த்ரயணேன த்ரஸுஸார்யலாபாய ஸ்வஸ்ய ஸாஸ்த்ரேகஸமதித்யுமயாஸ்த்ரததாரதந்யம், சர்வலோகவிதிதம் சகாரேத்யாஹ-த்ரௌபத்யா இத்யாதிநா - வித்யேனாய் நின்றவளவிலே இத்யனேன த்ரத்யாத்த்யே “எத்த்முக்த்வா” இத்யந்தஸ்லோகானாமத்ரஸ்ஸக்ஷிஸ: | த்ரதித்யாத்த்யாஸ்த்ரம்ஸுத்தமத்ர த்ரத்யாத்த்யாஸ்த்ரேஸார்யேன ஸஹ ஸக்ருஹதி | அஸ்தானேதி | த்ரதித்யாத்த்யாஸ்த்ரேஸார்ய ஸக்ருஹதி | -

(சா.சं) இவனுடைய இதி - பரமகாருணிகேன பகவதா யக்ஷேயஸ்யாதிதி ப்ரஸ்தமேவாவலம்ய
தேஹாதிபிந்நதாமாத்மன உபதிஸ்ய பரமனி:ஸ்ரேயஸப்யந்த்முபதிஸேத்யாஸய: | கர்மயோகஜ்ஞானயோகங்களையும் இத்யந்தேன
ப்ரதமஸட்கார்த் உக்த: | த்விதீயஸட்கார்த்மாஹ - சாக்ஷாதிதி - த்ரூதீயஸட்கார்த்ாபிப்ராபேணாஹ - சபரிகரமாக
இதி - அஸ்த்வேவ் கீதாசாஸ்த்ரார்த்ஃ - ததாபிசரமஸ்த்லோகேன த்வதபிமதார்த்: ? உபக்ரமாவகதபந்த்ருவதனிமித
ஸோகவிலக்ஷண ஸோகாந்த்ராத்ரதீதேர்த்யத்ராஹ - இப் பரமபுரூஷார்த்தை இத்யாதிநா.- த்வராயாஜ்ஞானஸக்த்யோஸ்ச
ஸோகவிரோதீத்யாபிப்ராபேண உண்டேயாகிலும் இதி வாக்யத்வயம் - துஷ்கரதீபினாலும் தலைக்கட்டாதபடி
பிருக்கையாலும் இத்யுக்த்யா ஸோகஹேதுரூபாதித: | வ்யாஜமாக இத்யனேன சரமஸ்த்லோகஸ்ய சர்வோஜீவநோதேஸேன
ப்ரவூத்ததோக்தா ||

(सा.सं) भक्त्येत्यादि - प्रपत्तेस्स्वतन्त्रतायां मानम् - प्रपत्तेर्भक्त्यविशिष्टफलत्वे मानं तावदार्तिरिति ।
ऐश्वर्य भ्रंशजन्यार्तिस्तावदेव - शरणवरणपर्यन्तैवेत्यर्थः - तथा वाञ्छा अपूर्वैश्वर्यवाञ्छापि तावत् ।
इच्छाहिफले सति निवर्तते । तावन्मोह इति, अचिरेणैव कैवल्यलाभाय शरणवरणे कृते कैवल्यविरोधि
प्राकृतवस्तुनि भोग्यताभ्रमरूपो मोहो निवर्तत इत्यर्थः असुखं, मोक्षविरोधिसर्वम् । तथा,
शरणवरणपर्यन्तमेवेत्यर्थः - ननु “इति ते ज्ञानमाख्यातं गुह्याद् गुह्यतरम्मया” इत्यादिना भक्तियोगस्याति
गुह्यतया भूयश्श्रोतव्यमभिधाय - ।

मू - रहस्यतमोपायத்தை श्रोतव्यशेषமில்லாதபடி उपदेशपर्यवसानமான चरमश्लोकத்தால் -
सकललोकरक्षार्थमाक अरुளிச்செய்கிறான் -

(सा.दी) फलसिद्धिपि संशयमिल्लेयென்று கருத்து. रहस्यतमोपायத்தை, शरणागतिये என்கை -
श्रोतव्यशेषमில்லாதபடி என்கையால் भक्त्या परमया वापि என்றத்தைக் காட்டில் வாசி காட்டப்பட்டது.
उपदेशपर्यवसानமான, मोक्षोपायोपदेशपर्यवसानமானவென்கை. இனி இது विधिरूपமானவைக்கு -

(सा.स्वा) त्रैवर्णिकत्वादि नियममन्तरेण सर्वसाधारणमेன்றபடி. श्रोतव्येति । मूलमन्त्रादिकள்
போலேயன்றிக்கே अङ्गाङ्गिफलादிகளை विशदமாக बोधिककையாலே இது अत्यन्तोपादेयமென்று
கருத்து - उपदेशपर्यवसानமான इति - रहस्यतमार्थकतया एवं कुर्विति प्रकारेण रहस्यतयोपदेशपर्य-
वसानமானவென்கை. இப்படி रहस्यतमोपायं विधेयமானால் मामेकं शरणं ब्रजेत् என்று उपदेशிக்க
வேண்டியிருக்க ब्रज என்று मध्यमपुरुषणाले विधिककक्कुடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் -

(सा.प्र) तथापि शोकानिवृत्तेरुपायान्तरदौष्कर्यसप्रत्यूहत्वविलम्ब्यकारित्वादिकं शोकनिमित्त-
मित्यनन्तरमवधार्य सुकरमत्यल्पकालनिर्वर्त्य निष्प्रत्यूहमविलम्बकारिणं सर्वविधशोकनिवर्तनक्षममुपायं
परीक्षापूर्वकमुपदिदेशेत्यर्थः । “सत्कर्म निरताश्शुद्धास्साङ्ख्ययोगविदस्तथा । नार्हन्ति शरणस्थस्य कलां
कोटितमीमपि ॥” इत्यादि प्रमाणाद्भिरन्यासस्य सर्वोपायाधिक्यावगमादेतस्मादधिकस्योपदेशस्य-
भावेनैतदुपदेशश्लोकस्य चरमत्वमिति भावः - नन्वस्योपायस्य “न प्रसीदति वै विद्या विना सदुपदेशतः”
इत्यादिभिराचार्यानुज्ञयैव कर्तव्यत्वावगमाद्भगवदुपदिष्टस्य कार्यकरत्वानुपपत्तेश्शोक निवर्तकत्वं नोपपद्यत
इत्यत्रैवं रूपार्थोपदेष्टरेवाचार्यत्वान्नानुपपत्तिरित्याह -

(सा.वि) रहस्यतमोपायத்தை அருளிச்செய்கிறான் इति संबन्धः - श्रोतव्यशेषमில்லாதபடி,
उपदेशपर्यवसानेति - इतश्श्रेष्ठमोक्षार्थसुलभोपायाभावाच्छ्रोतव्यशेषरहितमत्रैवोपदेशपर्यवसानमिति भावः ।
अत एवास्य चरमश्लोकत्वमिति तात्पर्यम् । -

(सा.सं) “मन्मनाभव” इत्यादिना प्राक्प्रपञ्चित भक्तियोगमुपदिश्य अनन्तरं सर्वधर्मानिति
प्रपत्त्युपदेशाद्वक्त्यङ्गभूतैवेयं किं न स्यादिति शङ्कां परिहरति । रहस्यतमोपायத்தை इत्यादिना ।
भक्तियोगोपदेशे निगमितेऽर्जुनविषादमालोच्याविलम्बितफलकं सुकरमुपायान्तरं “सर्वगुह्यतमम्”
इत्यादिनोपदिशति । भूयश्शब्दश्च श्रवणादावृत्तिमात्र परः - “मन्मनाभव” इत्यादिना तु वक्ष्यमाण
प्रपत्तिनिष्ठस्य मध्यमां वृत्तिमनुतिष्ठतो बुद्धिविशेषमुच्यत इति नोक्तशङ्कावकाश इति - श्रोतव्यशेषमில்லாதபடி
इत्युक्त्या मामेकमेव शरणमात्मानं सर्वदिहिनामित्यादि श्लोकादतिशयः प्रकृतार्थिकार्यपेक्षितनैरपेक्ष्य
प्रदर्शनायोक्तः अनेनास्यैवादर्व्यत्वं सूचितम् - इत्यमருளிச் செய்கிறான் इत्यन्तेन अस्य
चरमश्लोकस्याकिञ्चन मुमुक्षुं प्रति स्वतन्त्रशरणागतिरूपानुष्ठेयार्थं विधायकत्वेनावश्यापेक्षणीयत्वमुपोद्धात
प्रक्रियया समर्थितम् - अथास्य मुखान्तरेणाप्यादरणीयत्वमस्तीत्याह । -

“सन्त्यज्यविधिनानित्यं षड्विधां शरणागतिम् ।

श्रीविष्णुतत्त्वादिकளிலே சொன்ன आचार्यानुज्ञையுமாயிற்று. सर्वधर्मानित्यादि - இந்த श्लोकத்துக்கு शङ्करादिकुदृष्टிகள் சொல்லும் பொருள்களெல்லாம் तात्पर्यचन्द्रिकையிலும் निक्षेपरक्षैयிலும் பரக்க தூஷித்தோம்.

(சா.ஸ்வா) ஸ்ருதिसिद्धமான இति । “यो ब्रह्माणम्” इत्यादि श्रुतियिले सर्वेश्वरशरणवरणं विहितमाकையालேயத்தை शरणवरणकर्मभूत शरण्य்தானே उपदेशிக்கும் போது औचित्यान्मां शरणं व्रज என்றே पर्यवसिக்குமென்று கருத்து. सन्त्यज्येति - नित्यं, शरणागत्यनुष्ठान काले सर्वदा - सन्त्यज्य, सर्वधर्मान्, सर्वकामान्, ऐहिकामुष्मिकानपीति पूर्वार्धोक्तान् संत्यज्यविधिना, विधिसिद्धसात्विकत्यागपूर्वक-माचार्यनुज्ञया शास्त्रोक्त मार्गेण अङ्गाङ्गिसमुच्चयेन षड्विधां नित्यम् - षड्विधां, अविनाभूताङ्गकां वा शरणागतिं कुर्यादित्यर्थः - शेषं स्पष्टम् - आचार्येति - मध्यमपुरुषणुக்கு இதுவுமொரு नियामकமென்றபடி - व्याख्येयत्वव्यक्त्यर्थமாக प्रतीकं ग्रहिச்சிறார். सर्वधर्मानित्यादीति - இந்த சரமशலோகं शङ्करादிகளாலே व्याख्यातमाकையாலே யிங்கு तद्व्याख्यानं व्यर्थमன்றோ? शङ्करादिव्याख्यानं बहुदोषदुष्टमाकையாலே யிங்கு तद्व्याख्यानं सार्थक मென்னிலப்போது तन्निराकरणमిங்கு பண்ணாமல் व्याख्यानं பண்ணக் கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த श्लोकத்துக்கு इति । அப்போதங்கே தானே இதுக்கு अर्थ சொல்லுகையாலே இங்கே சொல்ல வேண்டுவதெது? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.वि) श्रुतिसिद्धिमात्रेण इति । “मुमुक्षुर्वै शरणमहं प्रपद्ये” इति श्रुति सिद्धमित्यर्थः । अस्या विद्याया ब्रह्मविद्यात्वादाचार्योपदेशमन्तराकथं सिद्धिरित्यत्र भगवत एव आचार्यत्वादाचार्योपदेशोऽपि सिद्ध इत्याह ।
இது தானே இति । -

(सा.सं) श्रुतिसिद्धमात्र इति । “मुमुक्षुर्वै - आत्मानं युञ्जीत” इत्यादि सिद्धमानेत्यर्थः । -

मू - இங்கு சாரமான அर्थங்களை சத்சंप्रदायसिद्धமானபடியே சொல்லுகிறோம். இதில் पूर्वार्धம் उपायविधायकम्. उत्तरार्धं फलनिर्देशादिमुखத்தாலே விधिशेषம் । ஆகையால் இஸ் श्लोकं उपायविधान प्रधानम् । धर्ममावतु ? शास्त्रं கொண்டறிய வேண்டியிருக்கும் புரூபார்த்தசாधनम् । धर्मान् என்கிற बहुवचनத்தாலே अभिमतसाधनமாக शास्त्रचोदितங்களான धर्मங்களுடைய बाहुल्यத்தைச் சொல்லுகிறது -

(सा.सी) சொல்லுமதென்ன? என்னவருளிச்செய்கிறார். இங்கு சாரமான இत्याதியால் । இஸ் श्लोकத்துக்கு प्रधानार्थத்தைக் காட்டுகிறார். இதில் இत्याதியால். இனி आदितः आरभ्य पदार्थमருளிச் செய்ய उद्योगித்து முந்தூர் सर्वधर्मान् என்கிற पदத்துக்கு अर्थமருளிச்செய்யக்கோலி அந்த पदं सर्वशब्दமும், धर्मशब्दமும், विभक्तियुமென்று மூன்று अवयवமாகையால் முந்தூர் विशेष्यமான धर्मशब्दத்துக்கு अर्थமருளிச்செய்கிறார். धर्ममावतु என்று தொடங்கி. शास्त्रं கொண்டென்றவிடத்தில் अवधारणத்தால் प्रत्यक्षादिप्रमाणத்தை व्यवच्छेदிக்கிறது. बहुवचनार्थத்தை யருளிச்செய்கிறார். धर्मान् என்கிற இत्याதியால் - अभिमत साधनமான शास्त्र -

(सा.स्वा) இங்கு इति - सारतमமான அर्थங்களை इति - बहुवचनத்தாலே निक्षेपरक्षादிகளிலே சொல்லாத सारार्थங்களைச் சொல்லுகிறோமென்று கருத்து. सदिति । सत्संप्रदायसिद्धமானபடியே சொல்கிறோம் - அங்கே केवलयुक्तिमूलமாகச் சொன்னோமென்றபடி - ஆனாலும் “सत्पाथेयं किमपिविदधे” என்று இந்த श्लोकं विधायकமென்று சொன்னது கூடுமோ? उत्तरार्धफलपरமாகையாலே कृत्स्नமும் विधिपरமன்றே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இதில் इति - धर्मशब्दं धृतिसाधनवाचि யன்றோ? धृतिः, प्रीतिः । तथाच पुरुषेष्ट साधनधर्ममென்று सिद्धிக்கையால் लौकिकभोजनादிகளும் धर्मமாக प्रसङ्गियाதோ? என்ன सर्वधर्मानित्यत्र सर्वशब्दधर्मशब्द बहुवचनानां मध्ये प्रथमं प्रधानமான धर्मशब्दार्थमருளிச் செய்கிறார். धर्ममावतु इति - भोजनादिकमपुरुषार्थसाधनतया शास्त्रैकज्ञाप्य மல்லாமையாலே दोषमில்லையென்று கருத்து - ஆனாலும் धर्मानिति बहुवचनं வேணுமோ? “चोदनालक्षणार्थो धर्मः” इत्यादिवदेकवचनममையாதோ? என்ன अन्तरङ्गबहुवचनार्थमருளிச் செய்கிறார். अभिमेति - அங்கு व्यक्तिबाहुल्यमविवक्षितமாகையாலே -

(सा.प्र) இதில் पूर्वत्यादिना । फलनिर्देशादिति । माशुच इत्यत्र अधिकारनिर्देश आदिशब्दार्थः । अत्र प्रथमे विशेष्यांशस्य प्राधान्यात्तस्यार्थमाह - धर्ममावतु इत्यादिना । अलौकिकश्रेयस्साधनमित्यर्थः - ननु प्रकृतस्य भक्तियोगस्यैकत्वात्कथं बहुवचनमित्यत्र दहरान्तरादित्याक्षिविद्यादि बाहुल्यादुपपद्यत इत्यभिप्रयन्नाह - - धर्मान् என்கிற इत्यादिना - एवं तर्हि सर्वशब्दस्य कोऽर्थ इत्यत्राह । -

(सा.वि) प्रथमं वाक्यार्थमाह - இதில் इति । फलनिर्देशादीत्यादिशब्देन माशुच इत्यत्राधिकारिनिर्देशश्च विवक्षितः । धर्मशब्दार्थमाह । धर्ममावतु इति । अलौकिकश्रेयस्साधनत्वं धर्मत्वम् । अलौकिकत्वं च वेदतदुपबृह्मणेतरेप्रमाणबोधितेष्टसाधनताकत्वरहितत्वम् । तच्च वेदतदुपजीविप्रमाण बोधितेष्टसाधनताकत्वे पर्यवसन्नम् । तदेवोक्तम् - शास्त्रं கொண்டு इति - बहुवचनार्थमाह - बहुवचनத்தாலே इति । -

(सा.सं) उपायविधानप्रधानमित्युक्त्या अर्जुनस्यैव शोकनिरासे न तात्पर्यम् । किन्तु अकिञ्चनसर्व-मुमुक्षूणामिति सूचितम् - श्लोकं व्याचिख्यासुः धर्मशब्दस्य प्रकृत्यर्थं तावदाह - धर्ममावतु इति ॥

(சா.தி) சோதனமான தர்மங்களினுடையவனென்று அநுஸந்திக்கையால் பஹுவனமாத்திரத்தாலே
அங்ஜிபாஹுல்யமாத்திரம் விவக்ஷிதமாகமென்று கருத்து. சர்வशब्दप्रयोजनमरुणिश् செய்கிறார் -
சர்வशब्दத்தாலேயென்று - சர்வशब्दं परिकरपरमानால் அங்ஜிபாச்சியான தர்மशब्दத்தோடே
கர்மधारयसमासं கூடுமோ? என்னவருணிச் செய்கிறார். தர்மपरिकरங்களையுமென்று. சர்வशब्दं
மிகுதியாகையாலே தர்மशब्दं परिकरத்தையும் உபலக்ஷிக்கிறதென்று கருத்து - परिकरங்களையும்
தர்மமென்று சொல்லலாமோ? என்னவருணிச் செய்கிறார். தர்மपरिकरங்களையுமென்று -

(सा.प्र) सर्वशब्दकृतत्वादेव इत्यादिना - धर्मपरिकरङ्गकलाप्यम् इति । तेषामपि परम्परया श्रेयस्साधनत्वाद्धर्मत्वमिति भावः । नन्वेवं तर्हि “साङ्गाद्वैदिक कर्मणः फलावश्यं भावः” इति न्यायात्सपरिकराणामेव विद्यानां धर्मत्वमिति धर्मशब्दगत बहुवचनेनैव तेषामप्युपपत्तेस्सर्वशब्दवैयर्थ्यमेव स्यादित्यपरितोषादुपायैक्यबोधकैकशब्दप्रतिसम्बन्धित्वौचित्यादुपायबहुत्वपरत्वोक्तौ धर्मशब्दगतबहुवचनेनैव तस्याप्युपपत्तेः पुनश्चसर्वशब्दस्य बहुवचनस्य वा, वैयर्थ्यशङ्कामन्यत्र सर्वशब्दस्य कात्स्न्यपरत्वादेकस्मिन्नपि सावयवे । -

(सा.वि) दहरविद्यान्तरादित्यविद्याक्षिविद्यादि विद्याभेदाः बहुवचनार्थ इति भावः । ननु बहुवचनेनैव सर्वविद्या भेदसङ्ग्रहात्सर्वशब्दो व्यर्थ इत्यत्राह - सर्वशब्दकृत्याऽऽह - सर्वशब्देनाधिकेन विद्यापरिकरभेदा विवक्षिता इति भावः - अङ्गानां साक्षात्प्रधानफलभूत श्रेयस्साधनत्वाभावात्कथं धर्मत्वमित्यत आह - धर्मपरिकरङ्गकलायाम् इति । उपाचारादिति भावः । सर्वशब्दो गौणमुख्य सर्वधर्मविशेषणमित्यभिप्रायः । तथा चाङ्गभूतधर्मानङ्गिभूतधर्माश्चेत्यर्थः । ननु सर्वशब्देन परिकरविवक्षायां धर्मशब्दस्याङ्गि-परत्वात्सामानाधिकरण्ये नान्वयानुपत्तिः - सर्वशब्दस्य विशेषण स्वभावस्य धर्मशब्दान्वयं विहाय स्वातन्त्र्येण द्वन्द्वसमासाश्रयणेन केवलपरिकरमात्रपरत्वे प्रमाणाभावः, -

(सा.सं) प्रत्ययार्थमाह । धर्मानिति । सर्वेति । बहुवचनेनाङ्गि बहुत्वस्य सिद्धत्वादपौरुषक्याय सर्वशब्देन परिकरबहुत्वविवक्षेत्यर्थः । ननु धर्मशब्दवाच्यत्वविशेषणं सर्वत्वं तदवाच्ये परिकरे कथमन्वेतीत्यत्राह । धर्मपरिकरङ्गकलाप्यम् इति । उक्तलक्षणक्रोडीकारादिति भावः ।

(सा.सं.) नन्विह सर्वशब्दः एकशब्द प्रतिसंबन्धेवोचितम् - सपरिकरधर्म बहुत्वमेवैकत्व प्रतिसम्बन्धी ।
तथा च धर्मानित्यनेनैव परिकरबहुत्वेऽपि क्रोडीकृते सर्वशब्दस्य कोऽर्थ इत्यत्राह - ॐ सर्वशब्दकुल इति-कात्स्न्यम्, निरवशेषत्वम् ।

(सा.स्वाः) ஆனாலுமிங்கு ஧்மர்ஷத்வம் ஶாஸ்த்ரவிஹிதஸந்த்யாதி ஶர்வத்வம் பர மாகில் அஸக்த்யா ஶர்வத்வம் த்யா-
மஸித்வ மாகையாலே வக்ஷ்யமானுവാபக்ஷம் அஸஜ்ஜதமாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(सा.प्रः) आलम्बासंभवादननुष्ठानलक्षणप्रामाण्यपरिहाराय कात्स्न्यपरत्वेत्यक्ते प्रथमोपस्थित
त्रित्वरूपबहुत्वे पर्यवसानं स्थितम् - अत्र सर्वधर्माणां त्यागसम्भवात्सङ्कोचासिद्धेः बहुवचनस्य
विद्यात्रित्वे पर्यवसानमिति न सर्वशब्दस्य विद्याकात्स्न्यसिद्धिपरत्वमिति चेन्न । अत्रापि सर्वधर्मानित्यत्र
भरन्यासस्याप्यलौकिकश्रेयस्साधनतया त्याज्यत्वे ब्रजेतिविधिव्याघातप्रसङ्गपरिहाराय बहुवचने
सङ्कोचस्यावश्यकत्वात्प्रथमप्रतीतत्रित्वातिक्रमे कारणाभावेन कपिञ्जलन्यायविषयत्वे तन्निवृत्त्यर्थतया
सर्वशब्दः प्रयोजनवानेव । नन्वेमपि भरन्यासस्यापि सर्वशब्दात् सङ्ग्रहस्स्यात् - तथाचवृद्धिमिच्छतो
मूलनाशन्यायस्स्यादिति न वाच्यम् । शरणं ब्रजेति विधिव्याघातप्रसङ्गादेव तदसङ्ग्रहसिद्धेः । नन्वेवं
तर्हि विध्यवैयर्थ्यायैव बहुवचनस्यैव भरन्यासव्यतिरिक्तकृत्स्नधर्मपरत्वे पुनश्च सर्वशब्दवैयर्थ्यं स्यादिति
चेन्न । बहुवचने स्वतस्सिद्धस्य कात्स्न्यपरत्वस्य विधिवैयर्थ्यप्रसङ्गे नापोदिततया तदुत्तम्भक सर्वशब्दाभावे
प्रथमप्रतीत त्रित्वातिक्रमे कारणाभावेन भरन्यासव्यतिरिक्तकृत्स्नविद्यापरत्वासिद्धेस्सर्वशब्दः
प्रयोजनवानेवेत्यलं विस्तरेण । नन्वेवं सर्वशब्दस्य धर्मकात्स्न्यपरत्वे ज्योतिष्ठोमादिपरत्वं च स्यात्तच्चायुक्तम् ।
तस्याल्पत्वास्थिरत्वनिर्णयसमय एव त्यक्तत्वात् । तथा च कात्स्न्यपरत्वायोगाद्वैयर्थ्यमेवेत्यत्र लोके
सर्वान् ब्राह्मणानामन्त्रय । सर्वान्वैष्णवानानयेत्यादौ सामान्यस्यापि सर्वशब्दस्यार्थ-प्रकरणादि वा यथा
विशेषवाचित्वं तथा विशेषवाचित्वानुपपत्तेर्नवैयर्थ्यमित्यभिप्रेत्याह ।

(सा.विः) विकल्पितविद्यानां मध्ये कस्या विद्यायाः परित्यागः । कस्यास्वीकार इत्यत्र विनिगमना
विरहाच्च सर्वविद्यानामपि परित्यागप्रसक्तौ जात्येकवचनत्वस्य वक्तव्यत्वात्तदेकार्थत्वाद्वहुवचनं सार्थकम् ।
यद्यपि तथा फलसाधनभूतधर्माणां सपरिकराणामेव प्राप्तत्वात्सर्वशब्दः परिकरपर इत्यपि विवक्षितुमनर्हम्
- किन्तु मदेकोपाश्रयणरूपन्यासविद्यायां सर्वविद्यापरित्यागोऽधिकारः - सर्वविद्याधिकारोऽधिकार
इति यावत् - तथाच आकिञ्चन्यरूपाधिकारप्रतिपादनायानुवादपक्षे सर्वशब्दस्सार्थकः - सर्वश-
ब्दाभावे बहुवचनस्य त्रिचतुरादिमात्रेणाप्युपपत्त्या बहुविद्याधिकारः प्रपत्त्यधिकार इति सिद्धयेत् -
न त्वाकिञ्चन्यमधिकार इति सिद्धयेत् - विधिपक्षेऽपि सर्वधर्मान् परित्यज्य मामेकमाश्रयेत्युक्ते
मदेकाश्रयणमेव सर्वधर्मसाधनं फलं ददातीति इतरास्तत्तत्फलसाधारणधर्मान् सर्वान्परित्यज्येति समस्तधर्म
प्रतिकोटित्वेन प्रपत्तिविद्याया इतरनैरपेक्ष्यमुक्तं भवतीति सर्वशब्दस्सार्थक इति भावः - ननु
धर्मशब्दस्य स्वर्गादिसाधनभूतयज्ञादिसाधारणत्वात्कथमिह मोक्षसाधनपरत्वमित्यत आह ।

मूः - இப்படி பொதுவிலே சொன்னாலும் இங்கு ప్రకరణవశத்தாலే మోక్షార్థமாக శాస్త్రవిहितங்களாய், సపరికరங்களாய్, నానాప్రకారங்களான ఉపాసనங்கలెయెல்லாம் சொல்லుకెయిలె తాత్పర్యమ్ - పురుషోత్తమత్వజ్ఞానమ్-

(సా.దీ:) ఇப்படி பொதுவிலే என்றுதுడங்கి. పురుషోత్తమత్వజ్ఞానాది కల మోక్షోపాయతయివిహితంగలెయెయిలె ఇంగు ధర్మశబ్దవివక్షితంగలెనానాలె? ఎన్నె ఇతు గీతాభాష్యాదివిరుద్ధమెన్ కిరూర- పురుషోత్తమత్వజ్ఞానమితియిదియాలె.

(సా.ప్ర:) ఇప్పటి పొతువలె ఇతియిది - నను “ యో ముమేవమసమ్మూఢో జూనాతి పురుషోత్తమమ్ । స సర్వవిద్విజతి మ్ సర్వభువెన భూరత ॥ జన్మకర్మ చ మే దివ్యమేవం యో వేత్తి తత్త్వతః । త్యక్త్వా దేహం పునర్జన్మ నేతి ముమేతి సోఽర్జున ॥ జూతో వూత్ర మృతో వూపి పూపానామతిపూపకృత్ । మమ లోకమవూన్నోతి న పునర్గభమ్చ్ఛతే ॥ ” ఇతియిదిభిః పురుషోత్తమమితియవతూరహస్యదేశవూసాదీనాం మోక్షసూధనత్వోక్తెస్తే బహువచనూర్థః కిం న స్యుః? కేశ్చిదూచూర్యేస్తయోక్తత్వాచ్చ తేదవ యుక్తమితియత్ర “ససర్వవిన్మత్ప్రూప్యూపాయతయి యద్దేదితవ్యం తత్సర్వం స వేద । భజ మ్ సర్వభువెన - యే చ మత్ప్రూప్యూపాయతయి మద్జనప్రకూరూ నిర్దిష్టాః - తేశ్చ సర్వోః భజనప్రకూరేర్మ భజతి । సర్వేర్మద్విషయేర్వదనేర్యూ మత్ప్రీతియి చ మమ సర్వేర్మద్విషయేర్భజనేః ప్రీతిరుభయవిధూసూ ప్రీతిరనెన వేదనెన మమ జూయత ఇతియెతత్పురుషోత్తమవేదనం పూజయితి ” ఇతి భూష్యకూరేః పురుషోత్తమవిద్యూయూ మోక్షసూధనత్వోక్తిః పూజూర్థూ ” ఇతియిక్తేః, “మమ జన్మ చేష్ఠితం చ తత్త్వతో యో వేత్తి స వర్తమూనం దేహం పరిత్యజ్య పునర్జన్మ నేతి ముమేవ ప్రూన్నోతి - మదీయజన్మచేష్ఠితయియూత్యవిజ్ఞూనెన విధ్వస్తసమస్తమత్సమూశ్రయణవిరోధిపూపోఽస్మిన్తేవ జన్మని యథోదిత ప్రకూరెణ మూమూశ్రిత్య మదేకప్రియో, మదేకచిత్తో, ముమేవ ప్రూన్నోతి ” ఇతి భూష్యకూరేరవతూరహస్యజ్ఞూనస్య భక్తినిర్వృత్తిదూరూ దేహాన్తరూరమ్భక ప్రూరబ్ధపూపానివర్తకత్వోక్తేః “దుష్టేన్ద్రియశూచ్చితం నృణాం మత్కల్మషేర్వృతమ్ । తదన్తకూలె సంశుద్ధి యూతి నూరూయణూలయే ” ॥ ఇతియిదినూ దేశవూసస్య మనోనేర్మల్యదూరూ అన్తిమప్రత్యయప్రయన్తపరమభక్తి హేతుత్వోక్తేశ్చ తేషాం దహరూది విద్యూవత్సూక్షాన్మోక్షసూధనత్వూనుపప్తేరూచూర్యోక్తేరపి “షద్విధూ శరణూగతిః ” ఇతివదజ్ఞాజ్ఞి సముచ్చయిభిప్రూయత్వోపప్తేశ్చ నతే బహువచనూర్థూ ఇతియిభిప్రయనూహ । పురుషోత్తమత్వజ్ఞూనమితియిదినూ - అత్ర త్యూగశబ్దస్య

(సా.వి:) ఇప్పటి పొతువలె ఇతి । పొతువలె, సూధారణతయి - పురుషోత్తమవిద్యూవతూర హస్యజ్ఞూనదివ్యదేశవూసనామకీర్తనూదీనాం మోక్షసూధనత్వూద్ధర్మశబ్దబహువచనెన తేషాం వివక్షేతి కేషూచ్చిద్విద్యూఖ్యూనమనుపపన్నమితియిహ । పురుషోత్తమత్వజ్ఞూనమితి । సూక్షాన్మోక్షసూధనవిద్యూ బూహుల్యస్యేవ విద్యమూనత్వూత్ బహువచనూనుపప్తిరితియిహ ।

(సా.సం:) పొతువలె, ముమూకుర్తకధర్మత్వసూమూన్యెన - అత్ర సయూత్యూభిమతూం యోజనూమూశక్త్య పరిహరతి । పురుషోత్తమత్వేతియిదినూ ।

मू: - परित्यज्य, என்கிறவிடத்தில் त्यागமாவது?

“अनया च प्रपत्या मामाकिञ्चनैकपूर्वकम्”

இத்யாதிகளிற்படியே அகிञ்ஞனான தன்நிலையைக் கண்டு உபாயாந்தரங்களிற்பிறந்த நைராச்யம் । ஆகையாலே பற்றானால் அசையை விடுகை त्याகமென்ன உচিতமிதே. அதில் “பரி” என்கிற உபசர்த்தாலே.

(சா.தி:) இருக்கையால் அதில் முந்தூர ஧ாத்வர்த்ததையருளிச்செய்கிறார். பரித்யஜ என்கிற இத்யாதியால்- அகிञ்ஞனான தன்நிலையைக்கண்டு பிறந்த நைராச்ய மென்கையாலே அகிञ்ஞனான இவ் அதிகாரிக்கு நைராச்ய் சுவதஸ்சித் து மாகையால் பரித்யஜ்யவென்றும் அததனுவாத மென்று விவகிதம் । அசையை இத்யாதி । அசையால் பரிதூஹிதமாகையால் அதின் பரிகுதிதான த்யா஑் நைராச்ய மாமென்றபடி - இனி உபசர்த்ததையருளிச்செய்கிறார். அதில் “பரி” என்று துடங்கி-

(சா.சுவ:) பரித்யஜ்ய என்று சூல்லக்கூடுமோ? என்ற உபசர்த்தாதுத்யபா் மத்யேபர்தம் பர்தானத்யா஑ாத்வர்த் மருளிச்செய்கிறார். பரித்யஜ்ய என்கிற இதி-நைராச்ய் த்யா஑சுத்யர்த் மாகக் கூடுமோ? சபந்நாசானுகூலவ்யாபார மன்றோ த்யா஑சுத்யர்தம்? என்னவருளிச்செய்கிறார். அசையை இதி । ஆனாலும் பரி என்கிறஉபசர்த்தவேணுமோ?அதுக்கிங்கு அர்த்யிசூச மில்லையே? என்ன வருளிச்செய்கிறார். அதில் இதி । அதிசயமுபசர்த்த மென்று கருத்து. நைராச்யத்துக்கு அகிञ்ஞந்யானு-சந்நான் நிபந்நன் பூலே நைராச்யாதிசயத்தக்கு நிபந்நன் வேண்டாவோ?

(சா.பர:) பரித்யஜ்யேத்யாதினா - அசை யாலே பற்றானால் இதி । சுவாபிசுதா஑நுபாதித்சா பூர்வகத்யாதுபாயாந்தரானுசானச்ய ததசக்தயாசித் து உபாதித்சாவிர்ஹ எவ த்யா஑சுத்யர்ததயா வக்துமுகித இத்யர்த:- எவமுபாயாந்தரததபரிகரசகலநைராச்ய் த்யா஑சுத்யர்த்யசுதேதபரிசுத்யச்ய குத்ய் இத்யத்ர அ஑ாம்யநந்தகாலே-ப்யுபாயததபரிகரானுகூலானுசானநைராச்ய் ததர்த் இத்யாஹ । அதில் பரி என்கிற இத்யாதினா ।

(சா.வி:) நந்விஹ த்யா஑ு நாம? கி் ஑லசஜ்ஜகர்த்வத்யா஑:-? அஹுசுவித்சுரூபத்யா஑:-? - யத்வா, பரபத்யஜ்ஜத்வத்யா஑:- அத்வாஜ்ஜத்வபுத் தித்யா஑: । நா஑:-, ஑லசஜ்ஜகர்த்வத்யா஑விவக்யா்யா் ஑ிதாபா஑்யசுத்ய பர்தமயுசுநார்த்யரூபத்வேந சுவதந்நரபரபதிவிதிபரத்வ் ந ச்யாத் । நத் தித்ய:- அசக்தச்ய வித்யாரூபா஑ாமபரசவ தத்வாதேவ த்யா஑ச்யாபரசக்தத்வாதனுவாதச்ய வா விதிர்வானுபத்ய:- ந தூத்ய:- அந்யவித்யானாமந்யவித்யாஜ்ஜத்வேந அபரசக்தத்வாதேவ நிபேதாயு஑ாத் - ந கதூர்த்ய:- பூத் தித்யலகசாபரசஜ்ஜாதித்யத்ர விவகிதமர்த்யமாஹ - பரித்யஜ்யேதி - நைராச்யம், உபாயாந்தரம் மம ஑லசா஑நம் புவேதித்யாசாத்யா஑ எவ த்யா஑சுத்யர்த் இதிபாவ: । நந் வாசாத்யா஑பரத்வே தர்மத்யா஑ு நார்த்யச்யாதத்யா க ஑லகசாா ச்யாதித்யத்ர அஹ அசையாலே இதி । அசாயா தர்ம஑்ரஹசா஑நத்வாதாசாயா அகரணே தர்மத்யா஑: ஑லிதூ புவதிதி அசாபாவ எவேஹ த்யா஑சுத்யர்த்ய: ।

(சா.சங்:) உபாயாந்தராசாபர஑ா஑மேவ த்யா஑சுத்யர்த்ய: இத்யர்த் । அசாயா அப்யகிஞ்ஞநே அசம்பாவித-த்வாதத்யா஑ுத்யபி ந த்யா஑சுத்யர்ததயா வக்துமுகித இத்யத்ராஹ । அசையாலே இதி । அசாமாத்ரம் கேசு கித் சம்புவதிதி பாவ: ।

மூ: - “அநாகதானந்தகாலசமீக்ஷயா஽ப்யதூஷஸந்தாரோபாய: ।”

“த்வத்பாடகமலாदन्यत् न मे जन्मान्तरेष्वपि” இत्यादि களிற்படியே அத்யந்தாகிञ்ஞனுக்கு சர்வகாலத்திலும் சர்வப்காரத்தாலும் யோக்யதையில்லாமை தெளிகையாலே பிறந்த நௌச்யாதிசயம் சொல்லப்படுகிறது. சர்வப்காரத்தாலும் த்யா஑மாவது? பூர்ணானுஷானசக்தியில்லாதபோது யதாசக்த்யனுஷானம் பண்ணுகிறோமென்றும், அதுக்கு யோக்யதையில்லாத தசையிலே வேறே சில அனுகல்பங்களையாதல், உபாயோபாயங்களையாதல், அநுஷிக்கிறோமென்றும் தனக்கு துஷ்கர்ங்களைக் கணிகிக்கும் துராசையற்றிருக்கை.

(சா.தி:.) நௌச்ய த்தினுடைய அதிசயமப்சரூர்த் மென்கை । நௌச்யாதிசயசப்த த்தால் சர்வப்காரத்யா஑ம் விவகிதமாகையால் இந்த சர்வப்காரத்யா஑த்துக்கு அர்த் மருளிச்செய்கிறார். சர்வப்கார த்தாலும் த்யா஑மாவது இत्याடியால் । கணிகிக்கை, வா஑்஑ிக்வு । ல்யப்த் அநுவாடமும் வித்யியுமாயிருக்கும். அதில் “புக்த்வா சாந்ராயணம் சரேத் । த்ரீந் லோகாந்ஸ்பரிக்ரம்ய” இत्याத்யநுவாடத்துக்கு உடா஑ரணம் । “ஸ்தாத்வா பூ஑்ஜித - ப்ரகால்யாசாமேத்” இत्याதி விதிக்வு உடா஑ரணம் । இவ் அநுவாடப-க்ஷஸ்வீகாரத்துக்கு ப்ரயோ஑னமருளிச்செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வா:.) என்னவருளிச்செய்கிறார். அநாகதேத்யாதி யால் அகி஑்ஞந்யகதசார்வகாலிகத்வாதி-கமதிசயநிபந்நமென்று கருத்து - நௌச்யாதிசயமப்சரூர்த் மென்று சொல்லக்கூடுமோ? அசாபாவத்துக்கு அதிசயமில்லையே? இனி நௌச்யாதிசயமாவது சர்வப்காரத்தாலும் த்யா஑மென்னிலதுவே துர்வ்சனமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். சர்வப்காரத்தாலும் த்யா஑மாவது இதி । கணிகிக்கும், விப்யயிகரிக்குமென்றபடி. அநுகல்பாதிஷ்வபி அசாத்யா஑விசிஷ்ଟத்வமதிசய மென்றபடி - ஆனாலும் பரित்யஜ்யஎன்கிறதுக்கு அசக்த்யானுஸந்தான஑னிடநௌச்யமர்த் மென்று சொல்லக் கூடுமோ? அப்போது அநுவாடமாகையாலேயது நிஷ்ப்ரயோ஑னமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:.) கணிகிக்கும், விப்யயிகுர்வந்தி - நநு “தர்மானத்ரிஸ்ச்ஸ்பூச்ய அ஑்ரௌ ப்ர஑ரதி” இत्याடாவிவ ல்யபோ஑்஑ுதயா த்யா஑வித்யாகத்வென சப்ரயோ஑னத்வம் வா஑்யம் - அநுவாடத்வெ ப்ரயோ஑னாபாவப்ரஸ஑்ரூபித்யத்ர “விதிரத்யந்நதமப்ராப்தே” இत्याத்யந்நதாப்ராப்தஸ்யேவ விதேயத்வாடசக்திஸித்஑்ரோபாயாந்நரத்யா஑ஸ்ய மானச ப்ரத்யக்ஷத்வாட஑்நாத஑்நாபநரூபதயா வா, க்ருதிசா஑்யதயா வா, விதானாஸம்பவாத் “புக்த்வா சாந்ராயணம் சரேத்” இत्याதிஷ்வநுவாடே஑பி ல்யபோ ஑ர்ஷானந்ந த்யா஑விதித்வமிதி ஑ர்ஷயந்நநுவாடப்ரயோ஑னமப்யா஑ ।

(சா.வி:.) அநுவாடபரத்வா஑த்யா ப்ராப்த்யநுவடிதவ்யத்வாலூக்ஷணா ந ஑ோபாயேதி பாவ:- நநுபாயாந்நரநௌச்யம் த்யா஑சப்தர்த்ய்ஸ்சேத்பரிசப்தஸ்ய கோ஑்ர்த் இत्याத்ரா஑ - சர்வப்காரத்தாலும் இதி । சா஑்ரூபானுஷானே யோக்யதாவிர்஑ே஑பி யதாசக்த்யனுஷானம் கuryாம், அநுகல்பாந்வா கuryாம், உபாயசித்஑்யர்த்஑ோபாயாந்வானுதிஷ்஑ேயமியேதாடூசாசாயா அப்யபாவ: பரிணா ஑்யோத்யே - தேன நௌச்யாதிசயசித்஑ிரிதி பாவ: - துஷ்கர்மங்களை, துஷ்கராணி । கணிகிக்கும், விப்யயிகுர்வந்திம் । துராசை, துராசாம் அற்று வி஑ாய இருக்கை, ஸ்திதி: ।

(சா.ஸ:.) நௌச்யாதிசயமிதி । நௌச்யே அதிசயோ நாம அநேகபர்யவ்யவ஑ிதே பக்த்ய஑்ரூ஑்பரிகரத்வென ஑஑்஑ிதே நௌச்யமேவ - அநுகல்பசப்தென ஑ோமபூதிகந்யாயென ப்ரத்யா஑்நாயான்யு஑்யந்தே - கணிகிக்கும், விப்யயிகுர்வந்தி - நிஷ்ப்ரயோ஑னானுவாடாயோ஑ாத்யா஑ானுவாடப்ரயோ஑னமா஑ ।

மூ: - இவ் அனுவாதத்துக்கு அதிகாரவிசேஷத்தைக்காட்டுகை ப்ரயோஜனம் - அதில் பரி, என்கிற ஁பசரீ அதிகாரபூக்ல்யத்தை விவக்ஷிக்கிறது.

“அனிட்யமஸு஁ லோகமிம் ப்ராத்ய ப்ஜஸ்வ மாம்”

என்கிறவிடத்தில் “ப்ராத்ய” என்கிறது விதியன்றிக்கே ப்ராய்ய வர்தமான: த்வ் என்று வ்யாக்யாத-மானா஁ப்ரோலேயிங்கும் பரித்யஜ்ய ஸ்திதஸ்த்வ் என்று விவக்ஷிதமாகக்கடவது - இப்படி அர்த்தாந்தரங் களிலும் ப்ரயோகமுண்டாகையாலே ‘க்த்வா’ஸ்துதிமாத்தத்தைக்கொண்டு த்யா஁ அங்மென்ன வொண்ணாது-

(சா.தி:) இவ்வசனத்துக்கென்று | அதிகாரவிசேஷத்தை, அகிசுந்யாதிருபமான அதிகாரத்தை என்கை. இது நேராஸ்யத்தால் ஸி஁மாம் | பரிஎன்கிற ஁பசரீம் அதிகாரபூக்ல்யப்ரகாஸகமென்கிறார். அதில் பரி என்று, அனுவாத ல்யபூக்கு ஁டா஁ரண்காட்டுகிறார். அனிட்யமித்யாதித்யால், ல்யபு அனுவாதவிதி-ஸா஁ாரண-மாகையால் ப்ரமாணாந்தரீ ஸ்வாதமில்லாத த்வா மாத்த்ரப்யோகத்தாலே ஸர்வதர்மத்யா஁மங்ஜத்வென விதிக்கப்படுகிறதென்னவொண்ணாதென்கிறார். இப்படி அர்த்தாந்தரெத்யாதித்யால்.

(சா.ஸ்வ:) இவ் அனுஸந்தானத்துக்கு இதி | இப்படி அனுவாதத்துக்கு இவ் அதிகார஁தானீ ப்ரயோஜன மாகில் த்யா஁ானுவாதமாத்தாலே அது ஸி஁ிக்கையாலே பரி வ்யர்த்தமாகப் ப்ரஸங்ஜியாதோ? என்ன வருளிச்செய்கிறார். அதில் இதி | அதில், அதிகார஁தானபக்ஷத்திலென்றபடி - ஁னாலும் “ஸ்நாத்வா பூஜித” இத்யாதி ஸ்தலத்தில் ப்ரோலே ல்யபூக்கு வித்யாகத்வ்ஸொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அனிட்யமிதி - ஸ்நாத்வா பூஜித இத்யாதிவத்யா஁மங்ஜமாக விதெயமென்ன லாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இப்படி இதி - அர்த்தாந்தரங்களிலும் இதி |

(சா.ப்ர:) இவ்அனுவாதத்துக்கு இத்யாதினா | ல்யபு விதிவ்யபிசாரமபிப்ரயந்நா஁ அனிட்யமஸு஁மித்யாதினா |

(சா.வி:) ஸ்திதி: - நனு “தர்மானி஁ஸ்சஸ்பூஸ்யா஁ரூ ப்ர஁ரதி” இத்யா஁ு ல்யபு வித்யர்த்தக்த்வானுவாதத்வெ அநர்த்தக்யாதித்யர்த்தத்வமெவ யுக்தமித்யாஸங்஁ய ஸக்தஸ்யுபாயாந்த்ரப்ரஸக்தெர்மானஸ ப்ரத்யக்ஷ ஸி஁ித்வாத்ரமாணாந்த்ரப்ராஸஸ்ய வித்யயோ஁ானுவாதெ஁ப்யதிகாரப்ரதிபா஁னஸ்ய ப்ரயோஜனஸ்ய ஸம்஁வா஁னுவாதபர்த்வ் யுஜ்யத இத்யபிப்ரெத்யா஁ - இவ்அனுவாதத்துக்கு இதி | பரித்யஜ்ய ஸ்திதஸ்த்வமிதி ஸாங்஁தர்மான்வா, யதாஸக்திர்வா, அனுக்த்யான்வானுதிஸ்தெயமித்யாஸா஁ர஁தத்வமித்யர்த்த:- அதெ஁த்ர ப்ரப஁னெ஁திகாரி ஁வானிதி ஁வா: | அஸா஁ா஁ித்ய் ஸுக்வஸா஁ெவ வ்யக்தம் - ஸுக்ஷ்ச மாஸுச இதி நிஸெதெநெவ ஸி஁ி இதி ஁வா: | ல்யபு விதிபர்த்வெ ஸர்வதர்மஸ்வரூபத்யா஁ாங்஁கப்ரபத்திவிதிஸ்ச ஸம்஁வதீதி பக்ஷ ப்ரதிக்ஷிபதி - இப்படி இதி - நித்யநெமித்திகாதிஸகலதர்மஸ்வரூபத்யா஁ஸ்ய ப்ரபத்யங்ஜத்வென விதானெ ஁஁ுப்ரமாணவிப்லவ இதி ஁வா: | விதிபர்த்வாங்஁காரெ அகிசுந்யானுஸந்தானரூபகார்ப்ண்யாங்஁கப்ரபத்திவிதிஸ்து ஸம்஁வதீத்யா஁ |

(சா.ஸ:) இவ்இதி - பரித்யஜனென நேராஸ்யாதிஸயுக்த்யா விவக்ஷிதமர்த்தமா஁ அதிலிதி - நேராஸ்யாதிஸயவானெவ பூக்லாதிசாரிதி ங்஁பனீ பரித்யஸ்ய ப்ரயோஜனமிதி ஁வா: | வித்யாத்யா: த்வாஸ்துதெ: கதமி஁ானுவாதகதெத்யத்ர த்ர஁த்யாந்நென தாமி஁ த்ர஁யதி | அனிட்யமிதி | விதியன்றிக்கே இத்யனென ஸஸாரப்ராப்தெரிஸ்த்யா விதெயத்வா - யு஁யதா ஸூசிதா | த்யா஁ு ஸூச்யத இத்யபித்யானஸ்ய ப்ரயோஜனீ த்வா ஸ்துதி஁லாத்யா஁ு஁ங்஁தயா விதீயத இதி பக்ஷநிர்ஸனமித்யா஁ - இப்படி இதி அர்த்தாந்த்ரங்களிலும், அவிதெயெஸு ஸமானகர்த்தெக்ஷவபி - எவமனுவாதபக்ஷெ நிர்வா஁முக்த்யா விதிபக்ஷெ நிர்வா஁஁ெ஁த்யவக்துமுபக்ரமதெ |

(सा.सं:) श्रुतहानलक्षणाभ्यां दुष्टोऽयं विधिपक्षः कथमुपादेय इत्यत्राह । இவ்வளவு इति । मुख्यार्थप्रतीतिविलम्बितत्वाद्वाक्ष्यकार्यप्रतीतिविलम्बितेत्युक्तिः । न हि मुख्यार्थ इत्येव शङ्कराद्युक्तीत्या प्रमाणानुगुणोऽपि स्वीकार्यः । नहि लाक्षणिक इत्येव सोऽर्थस्त्याज्य इति भावः । इत्थं त्यागशब्दलक्षणाभ्युपगमेन कार्पण्यविधिपरतया योजना कृता । अथ भजनवदितरापेक्षा निरासपरतयापि योजनामाह । प्रपत्तिकङ्का इति । अशक्येषु न संरम्भः कार्यः । शक्यानपि न प्रपत्त्यर्थानिति ஐரு धर्मங்களும் इत्युक्तिः ।

(सा.सं:) उचितमिति । सर्वशब्दासङ्कोचात्प्रमाणानुगुण्यात् त्यागशब्दलक्षणाभावाच्चेति भावः । अप्रपञ्च इति । विधित्वपक्षः इत्यर्थः । उक्तस्वपक्षस्थापनार्थं विधिपक्ष एव पक्षान्तरमनूद्य दूषयति ।

(सा.सं:) இங்ஙனன்றிக் கே இत्यादिना - उक्तयोजनानभ्युपगम इत्यर्थः । सर्वाधिकारत्वोच्छेदः कथमित्यत्राह । धर्मेति - प्रपत्तिविधिर्भक्त्यादिशक्तमेवाधिकुर्यात् । अन्यथा तत्त्यागविध्यप्रसक्तेरिति भावः - दूषणान्तरमप्याह । இது इति । भक्त्यादिस्वरूपत्यागस्य अङ्गत्वविधिपक्ष इत्यर्थः । ननु सर्वेऽपि क्षेत्रज्ञा भक्त्यादौ नित्यशक्ताः मृत्पिण्डवत्परतन्त्राश्चेति सर्वाधिकारतोपपत्तिरिति समाधि-मनुद्य दषयति ।

(सा.सं:) नित्याशक्ताः मृत्पिण्डवत्परतन्त्राश्चेति सर्वाधिकारतोपपत्तिरिति समाधिमनूद्य दूषयति । ईश्वर^ण इति । स्ववचनेति । नित्याशक्तत्वादेव तं प्रति त्यागविधेरपि विरुद्धत्वात्स्ववचनविरोध इत्यर्थः । सर्वशास्त्रविरोधोक्त्यैव प्रपत्तिविधायक शास्त्रविरोधेऽपि सिद्धे व्याघातस्फुटीकरणाय विशिष्याह । अ^पभा^त इति । तुल्येतिभक्त्यादित्यागोक्तयुक्तेरिहापि तौल्यादित्यर्थः । किं च त्यागविधि समर्थनार्थमुक्तो हेतुस्त्यागविधिविपरीतानुवादमेव साधयतीति विरुद्धहेत्वाभासोपायमित्याह ।

(सा.सं:) उपायान्तराङ्गक (७) इति - अनुवादपक्षानुगुणोपपत्तिवर्णने पर्यवसानादित्यभिप्रायः । ननु शक्तं प्रति विधिपरः; अशक्तं प्रति चानुवादोऽयमस्तु? एवं सति सर्वाधिकारत्वमपि सिद्ध्यतीति शङ्कायामाह - एकेति । विरम्यव्यापारापत्तेरिति भावः - विधिपक्षे दूषणान्तरमप्याह - फलकृत् इति । भक्ति प्रपत्यो मोक्षएव फलम् - विधिपक्षे शक्तेनैव भक्त्यादि सन्त्यज्य प्रपत्तिरवलम्बनीयेति सकिञ्चन एव द्वयोरप्यधिकारी चेति गुरुलघ्वोः “भक्त्या परमया वीप प्रपत्या वा” इति विकल्पोक्तिरयुक्त्येत्यर्थः । अयुक्ततामेव गुरुलघुविकल्पावकाशप्रसक्त्या विवृण्वन् तथापि फलितमाह - गुरुपायकृत् इत्यादिना ।

மூ: - வேறொரு முஃத்தாலே அதிகாரபேதம் சொல்லவொண்ணாமையாலும், குரூபாயத்தை விதிக்கிற ஸாஸ்த்ரங்களெல்லாம் ப்ரமாணமன்றிக்கேயொழியும் - லஃபூபாயப்ரோசனார்த்மாக குரூபாயத்தை விதித்து அது தன்னையே நிபேதிக்கிறதென்கையும் அத்யந்தானுசிதம் ।

(சா.தி:) வேறொரு முஃத்தாலே, ஜ்ஞானவிஸ்வாசமான்யத்தாலென்றபடி - ஆனால் ஸக்தவிஸயத்திலே ப்ரபுதி ப்ரோசனார்த்மாக ஃக்த்யாஃபூபாயங்களை விதித்து அது தன்னையே நிபேதிக்கிறது, லோகத்தில் ருணானா ஃபாலனுக்கு ஃபூபதத்தை ப்ரோசனார்த்மாக விதித்து அது தன்னையே நிபேதித்து ஃபூபதாந்தர்விதிக்க கண்டிலோமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். லஃபூபாயேத்யாதி - த்ருஃதாந்தத்தில் துஃகரூபதப்ரவ்ருத்யர்த் சுஃகரூபதத்திலே மாட்டி அத்தை நிபேதிக்கக் கண்டோம். சுஃகரூபதப்ரவ்ருத்யர்த் துஃகரோபாயவிதானம் கண்டிலோமென்று கருத்து.

(சா.ஸ்வ:) வேறு இதி - ஃபலபேதமுஃத்தாலே என்றபடி । அப்ராமாண்யேதி-அநநுஃதானரூபா ப்ராமாண்யப்ரஸங்ஃமென்றபடி - நநு குரூபாயவிதாயகஸாஸ்த்ராப்ராமாண்யம் ந தோ: । லோகத்தில் ருணனைக் குறித்து ஓர் ஃபூபதத்தை ப்ரோசனம் பண்ணியதிலே ஃபுதி இறங்கின பின்பு அத்தை நிபேதித்து ஃபூபதாந்தர்த்தை விதிக்கிறாப்போலே இங்கும் ப்ரபுதி ப்ரோசனார்த் குரூபாயத்தை விதித்து அது தன்னையே நிபேதிக்கிறதென்று சொல்லலாமே? என்ன லஃபூபாயப்ரோசனார்த்மாக வஸ்துத: ஃபாயங்களை ஃபாயத்வேன விதித்து நிபேதிக்கிறதோ? அநுபாயங்களை ஃபாயத்வேன விதித்து நிபேதிக்கிறதோ? என்று விஃகல்பித்து ஃபாஃபபதத்தில் ஃபுதரமருளிச் செய்கிறார். லஃபூபாயேதி லோகத்தில் துஃகரூபதப்ரவ்ருத்யர்த்மாக சுஃகரூபதத்திலே முட்டி அது தன்னை-

(சா.ப்ர:) அதிகாரபேதம் சொல்லவொண்ணாமையாலும் இதி, அதிகாரபேதஸ்ய வஃக்துமஸக்யத்வாதித்யர்த்: - நநு ப்ராரஃப்தஃபங்ஃகாமநாவிஃக்த்ரஃபதஸ்த்வயோரபி ப்ரபுத்யதிஃகாரத்வாத்தகதமதிஃகாரபேதோ வஃக்துமஸக்ய இதி ஃசேந- ப்ராரஃப்தஃபங்ஃகஸ்ய ஃக்த்யா நிர்வர்த்யிதும்ஸக்யத்வாத், அவிலஃக்த்வேன ப்ராஸேஸஃக்த்ரஃபத்யா நிர்வர்த்யிதும்ஸக்ய-த்வாஃத ஃக்த்யாதிமோஃகஸாஃதநாஸக்த புருஸவத்தாவபி ஃசுவுஃப்தம் ஃசாஃதநாந்த்ரேண ஃசாஃதயிதும்ஸக்த்ரஃபதவேத்யஸக்திவ்யதிர்ஃகேன ப்ரபுத்யதிஃகாரஸ்ய வஃக்துமஸக்யத்வமேவேதி மாவ: । நநு ஃச்யேநாதிவாஃக்யவத்ப்ரோசகதயா அவ்ய்யத்ய்ஃபபஃபுதே: நாப்ராமாண்யப்ரஸங்ஃக இத்யத்ர ப்ரோசகதயாஃபிமதஸ்ய ஃக்தியோஃகஸ்ய ஃச்யேநயாஃக ததவாஸ்தவிஃகநன ஃசாஃதநத்வவத்ஸுதோ மோஃகஸாஃதநத்வமஸ்தி ந வேதி விஃகல்ப்ய விஃகதஸ்ய நிபேதோ அதிகாரபேதாஃபாவே வ்யாஃக்த்யுபஃகரமப்ரஸஃக்த்யாதி துஸ்த்ர இதி ப்ரதமகல்பே தூஸணமஃபிப்ரயந்வாஸ்தவிஃகமோஃகஸாஃதநத்வாஃபாவம் த்விதீயமபி தூஸயதி । லஃபூபாயே-த்யாதிநா ।

(சா.வி:) ஃச்யேநாதி விதிவத்ப்ரோசகதயா ஃபாஸநவிதிஸஃக்த்ரவாந் வ்ய்யத்ய் மித்யாஸங்ஃக்ய ஃச்யேநாஃதேஸஸ்த்ருஃகநநாதி ஃசாஃதநத்வவந்மோஃகஸாஃதநத்வஸத்வே நிபேதாதிவ்யாஃகத: । மோஃகஸாஃதநத்வாஃபாவே மோஃகநஸாஸ்த்ரவத்ப்ரஸங்ஃக இத்யாஃக । லஃபூபாயப்ரோசனார்த்மாக இதி ।

(சா.ஸ:) வேறொரு முஃத்தாலே இதி । த்வயா ஃக்த்யாஃதேஸ்ஸ்வரூபவிஃக்த்ரத்வாஃப்யுபஃகமேன ஃக்தேஸ்வேவ மதுஃக்தவித்யா விலஃக்த்ரஃபதத்வ ததஃக்த்ரமத்வாதிஃப்யாமதிஃகாரபேதவ்யவஸ்தாயா: கர்துமஸக்யத்வாதிதி ஃபாவ: । ப்ரமாணமன்றிக்கே இதி । அநநுஃதானலஃகணாப்ராமாண்யப்ரஸங்ஃக இத்யர்த்: - நநு குரூபாயஸாஸ்த்ராப்ராமாண்யம் நாநிஸ்தம் । த்விதீயானஸ்ய லஃபூபாயப்ரோசனார்த்த்வாதித்யத்ராஃக । லஃபூபாயேதி । ந ஃக்யஸ்தி நிபேதார்த்விதானம் வேதே ஃக்யஃகித் ।

(सा.सं:) विधानं वेदे क्वचित् “यस्मिन् द्यौः पृथिवी - नेह नानास्ति” इत्यादेशच विषयभेदोक्तेरित्यत्यन्तानुचितमित्युक्तम् । अत्यन्तानुचितत्वमेव विधान्तरेण विवृणोति । अनुपायङ्गुल इति । ननु मास्तुप्ररोचनार्थत्वं अधिकारभेदश्च - कृषिवाणिज्यनयेन एकस्मिन्नेव तदुभयं स्यादिति प्राप्ते दृष्टान्तं विघटयति - गुरुङ्कल इति - ननु तर्हि समावर्तनाद्युदाहरणपूर्वकं प्राचान्तयोः विकल्पाभिधानं कथं स्यादित्यत्राह ।

மூ: - ஆழ்வானுடைய ஸ்ரமஸ்தலகவ்யாஹ்யானத்திலும் இவ்வளவே விவக்ஷிதமாகையாலொரு விரோதமில்லை- சமாஸ்தர்நாடிகளில் குரலத்யுவிதல்புமும் ஁வஸ்தாவிஸே (ஸங்களாலே) ஸிதி களாலே நியதமென்று கொள்ளாதபோது குரவிதானவைய்யுமும் வரும்-

(ஸா.தி:) ஆழ்வானுடைய இத்யாதி - இவ்வளவு விவக்ஷிதமாகையால், ஁திகாரவிஸேஸ்யவஸ்து விவக்ஷிதமாகையாலென்கை - சமாஸ்தர்நாடிகளிலேகத்ர குரலத்யுபாயவிதல்புங்கண்டோமே? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - சமாஸ்தர்நாடிகளில் இத்யாதி । கீழே வேறொரு முஃத்தாலே ஁திகாரஸ்தே ஸொல்லவொண்ணாமையாலென்றத்தை ஁பாதிக்கிறார்.

(ஸா.ஸா:) ஆழ்வானுடைய ஸ்ரமஸ்தலகவ்யாஹ்யானத்தில் குரலத்யுவிதல்பு தோற்றவில்லையோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார் - ஆழ்வான் இதி இவ்வளவே, ஁திகாரஸ்தேன விதல்புமென்றபடி - விவக்ஷிதேதி ஸுஃததிபதிபதியில்லாவிட்டாலும் தாத்யுவிஸயதயா விவக்ஷிதமென்றபடி சமாஸ்தர்நத்தில் குரலத்யுவிதல்புதர்ஸிதாது இங்குமப்படியாகாதோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். சமாஸ்தர்நாடிகளில் இதி - மந்ஜ்ஞானவிஸ்தாஸிகள் ஁பாஸிதாதிதாரிகள், ஃர்ஜ்ஞானவிஸ்தாஸர்கள் ஃரபத்யுதிதாரிகளென்று ஃரகதத்திலேயும் ஁திகாரஸ்தேன விதல்பு க்ருதையாலே ஸக்தனுக்கே த்யாதிவிஸ்திஃததிவிதானமுபபத்ர மன்றோ? என்ன இத்தை ஁நுவிதத்து தூபிக்கிறார்.

(ஸா.ஃ:) ஆழ்வானுடைய இத்யாதிதா । நநு “வேதமதீத்ய ஸ்தாஸ்யந் ஃராதுதயாது த்ரஜ் ஃரவிஸ்ய” இத்யாதிதா । “஁தீததஃரத்ர தூணிமேவ தீர்தீ ஸ்தாது” இத்யாதிதா । “஁திராத்ரே ஸோடிஸிந் குஹாதி । நாதிராத்ரே ஸோடிஸிந் குஹாதி” இத்யாதிதா த் சமாஸ்தர்நஸோடிஸிந்ஃரஹ்நாது குரலத்யுவிதல்பு தூஸ்யதே । - ததூததாதி ஸ்யாதித்யத்ர ததாதி காலவிதம்ஸாஸஹ்தாது஁திகாரஸ்தேதாதுவிதல்பு இதி “யதா வா ஁லுபீயாந் ஸோமரஸ: - யதா வா ஸீத்ரத்ர க்ருதுஸஸாபநீய:” இத்யாதி ஸாஸ்த்ராவுகதமிதி ந விரோத இத்யஸிஃரயத்ராத்ர - சமாஸ்தர்நாடிகளில் இத்யாதிதா ।

(ஸா.வி:) “ஸாதநத்வேந நிர்ஜீதாந் ஸர்வாந் ஸந்த்யஜ்ய” இத்யஸ்ய ஸோத்ஸ்த்வித்யந்வயாதுகாதுநாதுபதே- ஁த்யந்தாஸக்தாதிதாரஃதீதி: யதாஸ்த்ரதாந்வயே நேரபேக்யஃரதத்ர ஃரதீதிஸ்த்ரே ந விரோத இத்யாஹ । ஆழ்வானுடைய இதி । இவ்வளவே, ஁தந்மயாதுதாது ஁வ - ஸ்வய்யாஹ்யாதரீத்யுவித்யுத்யு: - நநு சமாஸ்தர்நாதிஸு “வேதமதீத்ய ஸ்தாஸ்யந் ஃராதுதயாதுத்ரஜ் ஃரவிஸ்ய” இத்யாதிதா “஁தீததஃரத்ரதூணிமேவ தீர்தீ ஸ்தாது” இத்யாதி குரலத்யுவிதல்புவிதல்புவிதானாஸ்த்ர “஁தி ராத்ரே ஸோடிஸிந் குஹாதி । நாதிராத்ரே ஸோடிஸிந் குஹாதி” இதி ஁தா஁தாதுதுகுரலத்யுவிதல்புவிதானாது ஸமவிதல்புவிதானம் யுஜ்யதே இத்யத்ர ததாதி காலவிதம்ஸாஸஹ்தாது஁திகாரஸ்தேதாது஁த்யுதயாந்஁த்யுதயரூபஃரதஸ்தேதாதுத்ர நமஸ விதல்பு இத்யாஹ - சமாஸ்தர்நாடிகளில் இதி - ஁வஸ்தாவிஸேஸாதிதி । காலவிதம்ஸாஸஹ்தாஸக்த்யாதுவஸ்தாஸ்தே இதி ஁தா: - ஁ாதிஸ்த்ரேந ஃரலா஁த்யுதயாந்஁த்யுதயாதிஸ்தேதாது குஹ்யதே । ஜ்ஞானவிஸ்தாஸஃரதீதி: ஃரபத்யாவிதார: - ஜ்ஞானவிஸ்தாஸமாந்ந்ர ஁த்யாவிதார இதி ஃரத்ர ஃரதிஸ்திபதி ।

(ஸா.ஸ:) ஆழ்வான் இதி । இவ்வளவே, விதல்புமாத்ரவிவக்ஷா । நத்வேகஸ்திந் ஁வ ததூவித்யுத்யுத்யு: । சமாஸ்தர்நாதுதுதாஹ்ரணம் த் ஸஜ்ஜமயதி । சமாஸ்தர்நாதிதி । சமாஸ்தர்நம் லத்யு குவிதி த் தூதா । ஁ாதிஸ்த்ரேந ஸ்தானஸ்தே ஃராயஸ்திதஸ்தேதாதி ஸஜ்ஜஹ: । ஁தாஃரப்யவஸ்தாஸ்தேதாதுவிதாரி வ்யவஸ்தேதி ஃரோத்யாந்நூது தூஸ்யதி ।

(सा.सं.) ज्ञानेत्यादिना - अस्तूपदेशकाले तेषामपि ज्ञानादि, अनन्तरंमतिकालुष्याद्वक्त्याद्युपसंहार इत्युक्तिश्च निर्मूलेत्याह । அவாக்கள் इति । वचनाभावेऽपि लोकसङ्ग्रहणं किं स्वार्थम्? परार्थं वा नोभयमित्याह ।

மூ: - அப்படி கல்பிக்கப்படுக்காலும் தன் அதிகாரத்துக்கு நிஷித்மானவற்றை லோகசङ्஑ஹ்யமா஑ அநுஷிக்கப்படுக்கால் அவை இவன் தனக்கும் பாபமாய் அதிகாரத்துக்கு விருத்ானுஷான பண்ணுகையாலே தன் அநுஷானத்தையிட்டு லோகசङ்஑ஹம் பண்ணவும் கடப்படா தொழியும். தனக்கிரண்டு வழிகள் ஸாஸ்தானுமதங்களானால் அவற்றில் லோகத்தார்க்கு ஸக்யமாய், அவர்களுக்கு ஹிதமாயிருப்பதொன்றைத் தான் அநுஷித்துக் காட்டி லோகத்தாரையதிலே நிலை நிறுத்துகையே லோகசङ்஑ஹமென்று ஸ்ரீ஑ீதா஑ாப்யத்திலே அருளிச் செய்தார்.

(ஸா.தி:) ப்ரபந்ரென்னுமிடத்தில் வ்ரவனில்லாவிட்டாலும் கார்யத: கல்யம்? என்றருளிச் செய்கிறார். அப்படி கல்பிக்க இயாடியால். லோகசङ்஑ஹம் பண்ணக்கடப்படாதாவது? லோகசङ்஑ஹம் பண்ணினதாகாதென்றபடி. லோகசङ்஑ஹம் தானெப்படியிருக்கும்? என்னவருளிச் செய்கிறார். தனக்கிரண்டு இயாதி । தனக்கு நிஷித்த்தை அநுஷித்துக்காட்டுமது லோகசङ்஑ஹமாகாதென்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ:) அப்படி இதி - கல்பிக்கப்படுக்காலும் இதி - பூர்வோக்தரீத்யாவிதிபக்ஷம் ப்ரகாரான்த்ரேணோபபந்ர மாகையால். கல்பகப்ரமாணமில்லை, ஑்ரான்த்யா கல்பித்தாலு மென்றபடி - பண்ணவும் கடப்படா தொழியும் இதி - லோகசङ்஑ஹமாகமாட்டாதொழியுமென்றபடி - ஸாஸ்த்ரோதிததர்மத்வயத்தில் லோகஹிதான்யத்ரதர்மானுஷானமே லோகசङ்஑ஹமாகையாலிங்கு லோகசङ்஑ஹம் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். தனக்கு இதி - தனக்கு அநுமதமாகவேணுமென்று நிர்வந்த்ரமுண்டோ? யதா கததத்ரி- ஑்஑ாஸ்த்ரவிஹிதத்வமே அமையாதோ?

(ஸா.ப்ர:) அப்படி கல்பிக்க இயாதினா - நிஷித்வீலோகஸ்ய ஸङ்஑ஹ்யத்வே “ஸக்தா: கர்மண்ய வித்வாஸோ யதா குர்வந்தி ஑ாரத । குர்யாத்வித்வாஸ்ததா ஸக்தத்சிக்ரீர்ஸுலோகஸङ்஑ஹம் ॥ ந ஑ுத்ரி஑ேதம் ஜனயேதஜ்ஞானாம் கர்மஸङ்஑ினாம் । ஜோஷயேத்ஸர்வகர்மாணி வித்வான்யுக்தஸமா஑ரந்ரித்யேதத்வயா஑்யானே அத்மந்யகூத்ஸநவித: கர்மணிஸக்தா: கர்மண்யவர்ஜனீய ஸ்வந்த்ரா அத்மந்யகூத்ஸநவித்தத்யா தத஑்யாஸரூப்ஜ்ஞானயோஜனாதி஑ூதா: கர்மயோ஑ாதி஑ாரிண: கர்மண்யவர்ஜனீய ஸ்வந்த்ரியோஜமேவ யதா அத்மதர்ஸநாய குர்வதே ததா அத்மநி கூத்ஸநவித்தத்யா கர்மவ்யஸக்தோ ஜ்ஞானயோ஑ாதி஑ாரயோ஑்யோ அபி வ்யபதேஸ்யத்சிஷ்ட: லோகரக்ஷணார்த்ம் ஸ்வா஑ாரேண திஷ்டலோகானாம் தர்மநிஸ஑்யம் ஑ிக்ரீர்ஸு: கர்மயோஜமேவ குர்யாத் । அஜ்ஞானாத்மந்யகூத்ஸநவித்தத்யா ஜ்ஞானயோ஑ோபாதானாஸக்தானாம் முமுக்ஷுணாம் கர்மஸङ்஑ினாமநாதி஑ர்மவாஸநயா கர்மண்யேவ நியதத்வனே கர்மயோ஑ாதி஑ாரிணாம் கர்மயோ஑ாதந்யதாத்மா-வ-லோகநஸாதிநமஸ்தீதி ந ஑ுத்ரி஑ேதம் ஜனயேத் ஑ிம் தத்யாத்மநி கூத்ஸநவித்தத்யா ஜ்ஞானயோஜஸக்தோ஑பி பூர்வோக்தரீத்யா கர்மயோஜ எவ ஜ்ஞானயோஜநிர்பக்ஷ அத்மா-வ-லோகநஸாதிநமிதி ஑ுத்ரத்யா யுக்த: கர்மீ-வ-஑ரந் கர்மஸ்வகூத்ஸநவிதாம் ப்ரீதி ஜனயேதித்யேதத்ரித்யோ-ம-஑ிப்ரயந்ரிதி ப்ரஸङ்஑மப்யா஑ தனக்கிரண்டு வழிகள் இயாதினா ।

(ஸா.வி:) கடப்படாதொழியும், ந ஸித்வயேத் - லோகஸङ்஑ஹ்யகர்தவ்யவிஷயமா஑ தனக்கிரண்டு வழிகள் இதி - ஸ்ரீ஑ீதா஑ாப்யத்திலே, “ஸக்தா: கர்மண்யவித்வாஸோ யதா குர்வந்தி ஑ாரத । குர்யாத்வித்வாஸ்ததா ஸக்தத்சிக்ரீர்ஸுலோக ஸङ்஑ஹம்” இதி ஸ்லோகவ்யா஑்யான இதி ஑ாவ: ।

(ஸா.ஸ:) அப்படி இதி தனக்கும் பாபமாய் இத்யனேன ஸ்வார்ததா- கடப்படாது இத்யந்நேன பரார்ததேத்யுக்தம் ஑வதி । கடப்படாது, ஸக்யம் ந ஑வதி-ப்ரபதி தர்மவிபரீததயா ஸ்வானுஷானஸ்ய பரானர்த்ர஑லகத்வாதிதி ஑ாவ: - தர்ஹி ஑ீதீஸோ லோகஸङ்஑ஹ இத்யத்ரா஑ - தனக்கு இயாதினா - லோகத்தார்க்கு, ஸ்வதோ நிர்ணயா ஸாமர்த்யேன திஷ்டா஑ாரதத்தத்ரீதினாம் ஸ்வஸமானஸதா஑ாரகத்வனே ஑்ரஹணமேவ லோகஸङ்஑ஹணமியாஸய: ।

मूः - अल्लது सन्यासिக்கு निषिद्धமான गृहस्थैकान्तधर्मத்தை सन्यासी अनुष्ठित्तुक्काட்டுमது लोकसङ्ग्रहार्थமாகाது. இது आज्ञாதிலङ्घனமாமத்தனை - இ (அ)ப்படியே ப்ரப்த்யாधिकாரிக்கு நிஷித்ததையவன் தானே கைங்கர்யபுத்தியாலே அநுஸ்திக்கையும் சுவாஹிகாரவிருத்தம் ।

(सा.दीः) अल्लது सन्यासीत्यादि । इतु ताने ताम् ? एन्नववुरुளிस् सेय्किराऱ्. इतु आज्ञेत्यादियाल्. पूर्ववाक्यत्तिले दृष्टान्तं काट्टि अत्तै पक्षत्तिल् उपसंहरिक्किराऱ्. இப்படியே யென்று, ஆனாலும்முடைய பக்தத்தில் எங்ஙனே தர்மங்களை கைங்கர்யபுத்தியா அநுஸ்திக்கிறார்கள் ? என்னவருளிச் செய்கிறார். -

(सा.स्वाः) श्रीभाष्यकारोक्तिக்குத்தான் நியாமகமெது ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அல்லது இதி । அல்லது, அபிது என்றபடி. லோகசங்க்ரஹர்யமாகாவிட்டாலும் விஹிதானுஸ்தானமாகாதோ ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அஜ்ஜைதி-லோகசங்க்ரஹில்லாவிட்டாலும் தனக்கு நிஷித்தமாகையால் நிஷேதரூபாஜாதிலங்க்ரஹமாமென்றபடி, யதா, சர்வेषா் சன்யாஸிநா் குஹஸ்ததர்மானுஸ்தாபகதயா லோகசங்க்ரஹ-பரூபாஜாதிலங்க்ரஹமாமத்தனை என்றபடி - ஆனாலும் ப்ரகூதத்தில் வ்யாஸாடிகள் ப்ரப்த்யாஹிகாரிகளானாலும் அவர்களுக்கு உபாஸநானுஸ்தானம் ஡ோகர்யாஹிசந்ஹியன்றிக்கே கைங்கர்யரூபதயா அவர்கள் அநுஸ்தித்தால் பாஹகமில்லையே ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அப்படியே இதி - ஆனால் நரபேக்யவிதபக்த்திலும் அநபேகிததர்மானுஸ்தானத்யாங் ப்ரசங்கி யாதோ ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.प्रः) कर्मयोगादन्यदात्मावलोकनसाधनमस्तीत्यनेन कर्मयोगज्ञानयोगयोरुभयोः शास्त्रानुमतत्वयुक्तम् - कर्मयोगाधिकारिणां कर्मयोगानुष्ठानेन कर्मसु प्रीतिं जनयेदित्यनेन शक्येनैव लोकसङ्ग्रहः कार्य इत्युक्तमिति भावः - ननु भक्तियोगादिविधायकशास्त्राणि प्रपन्नानां कैङ्कर्यतया तद्रोधकत्वेन प्रामाण्यं भजन्तीत्यत्र तेषां स्वाधिकारविरुद्धत्वादेव तेषां कैङ्कर्यरूपत्वमपि न युक्तम् - अन्यथा सर्वेषां निषिद्धा-नामनुष्ठानस्यापि कैङ्कर्यत्वप्रसङ्ग इति बाधकमभिप्रयन्ननपेक्षितानामप्यविरुद्धानामेव कैङ्कर्यतयानुष्ठेयत्व प्रदर्शनेन प्रपन्नानामुत्तरकैङ्कर्यस्यासिद्धिशङ्कां च परिहरति - இப்படியே ப்ரப்த்யாஹிகாரிக்கு இத்யாடிநா-நனு சர்வதர்மானித்யாடே: கர்மஜ்நானபக்தியோகாடித்யாஙாங்க்ரஹிதவிதபரத்வே ஸ்வஸ்தாஹிகாரத்வபங்க்ரஹ: ।

(सा.विः) असक्तः, आत्मनि कृत्स्नवित्तया कर्मण्यसक्तोऽपि लोकसङ्ग्रहार्थं कुर्यादित्यर्थः - ननु व्यासादिभिरुपासनं कैङ्कर्यतयानुष्ठेयत इत्यत्र स्वरूपविरुद्धस्य निषिद्धतयानुष्ठानासम्भवः, कैङ्कर्यतयानुष्ठेयत्वे निषिद्धानां सर्वेषामपि कैङ्कर्यतयानुष्ठानप्रसङ्गः, अतस्स्वाधिकारविरुद्धस्याङ्गत्वेनानपेक्षितस्यापि शास्त्रीयस्यैवानुष्ठानं कैङ्कर्यरूपमित्याह-இப்படியே இதி - நனு சுவாஸக்யகர்மயோகஜ்நானயோகபக்தியோக த்யாஙோங்க்ரஹதயா ந விதீயதே ।

(सा.संः) एतद्विपरीतलोकसङ्ग्रहणमित्याह - अल्लது இதி - அஜ்ஜைதி । “சங்க்ரஹய ச லோகஸ்ய” இதி ஸிஸ்தஸ்ய லோகசங்க்ரஹமபி நித்யதயா விஹிதம் - யதோக்தமர்யாடாதித்ரமே தததித்ரமஸ்யாடித்யர்ய: । கைங்கர்யபுத்தியா ததனுஸ்தானமபி ந யுத்தமித்யாஹ - இப்படி இதி - லோகசங்க்ரஹோக்தநயேநேத்யர்ய: - கेषாஸ்தித்தர்மாநா் ததூத்தயனுஸ்தானமகரணே ப்ரத்யவாயாடித்யாஹ ।

மூ: - ஸ்ரபத்ருக்ரு அநஸேக்ஸிதங்கலான ஸாஸ்த்ரீயங்கலளை கைட்ய்யுபுத்ருயாலே அநுஸ்திஸ்பார்க்கு விரோதமில்லை. தந்தம் லாத்யாதிஸகலுக்ரு அநுரூஸங்கலுமாய், தத்தமக்ரு ஸக்யங்கலுமான ஸர்வதர்மங்கலினுடைய ஸ்வரூஸத்யாஸ் அங்஑மாக விதேயமென்னும் ஸக்யத்திலும் ஸ்ரபத்ருத்ருதரகாலத் தன் வர்ணாஸ்ரமா஑ாதிஸகலங்கலுக்ரு அநுரூஸமாகவடைத்த கைட்ய்யுஸ்ரபத்ருத்தத்யுமிழந்து அஹிஸா ஸத்யவ஑னாதி ஸாமாந்யதர்மங்கலையும், அாா்யவந்நாதிஸகலையும் தலிர்ந்து ஸசுமூஸஸக்யாதிஸகலைஸ் ஸோலே திரியும்ஸடியாம்-

(ஸா.தி:) ஸ்ரபத்ருக்ரு இத்யாதிடயால் । ஸ்ரபத்ருக்ரு அநஸேக்ஸிதமானாலும் வர்ணாஸ்ரமதர்மஸ்ரிஸாலன் ஸ்ரஸ்நனுக்ரு ஸாஸ்த்ரவிஹிதமாகையாலென்று கருத்து. ஸாஸ்த்ரீயங்கலளை, ஸாஸ்த்ரவிஹிததர்மங்கலையென்கை ஸ்வாஸவ஑்஑த்யாதர்மத்யாஸ் விதேயமாகையால் ஸர்வாதிஸகலத்ருவிரோதாதிஸகலில்லையென்னும் ஸங்஑ைய அநுவதி஑்஑து அநிஸ்த்ரஸ்ரஸங்஑ன் ஸண்ணுகிறார். தந்தாம் லாதித்யாதிடயால் - நநு நிவ்ருத்திரூஸதர்மங்கலில் ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாரமில்லை, அவை நிவ்ருத்திரூஸமாகையால் ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸார-

(ஸா.ஸா:) ஸ்ரபத்ருக்ரு இதி - ஸுபாயாந்தரஸக்தனுக்ரு ஸுபாயாந்தரத்யாஸவிஸிஸ்த ஸ்ரபத்ருவித்யிஸ் ஸக்ததோஸ் ஸ்ரஸக்தமானாலும் ஸ்வஸ்வவிஹித ஸ்வஸ்வஸக்ய யாவத்ருதர்மத்யாஸாங்஑ஸ்ரபத்ருவித்யிஸ்ஸக்யத்தில் ஸர்வாதிஸகலத்ருவிரோதாதி கலில்லையே? என்னவருளி஑் ஸெய்கிறார். தந்தாம் இதி । இது ஸ்ரவ்ருத்திரூஸஸர்வதர்மமும் ஸர்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாரமாகையாலேயது விருத்ருமாகையால் தத்யாஸமங்஑மாக விதேயமென்று ஸொல்லுகிறோம், நிவ்ருத்திரூஸதர்ம ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்ருத்தியல்லாமையாலே தத்யாஸ்-

(ஸா.ஸ்ர:) ஸுபாஸநா஑நுஸ்தானஸ்ரஸங்஑ஸ஑ - ந தத்யாங்஑ீக்ருயதே । கிந்து ஸர்வதர்மத்யாஸஸத்ருதேந ஸ்வஸ்ய வர்ணாஸ்ரமானுஸுணானா் ஸக்யானுஸ்தானானா் ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாராணாமேவ த்யாஸோ஑ங்஑தயா விதீயதே இத்யா஑ாஹ । தந்தாம் இத்யாதிநா । நநு நிஸித்ருநிவ்ருத்தினா் த்யாங்஑த்ருதே ஑லு ஸசுஸ்ருத்திஸ்ரஸங்஑:, ந தத்ருவி஑்஑ிதம், தாஸு ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாரத்ருவா஑ா஑ாதித்ருத்ரு விஸமிஸ்த்ரான்ந஑க்ஸணே ஸ்ரவ்ருத்தானா் தத்ரு மரணஸாதநத்ருவங்஑ானாநிவ்ருத்தௌ ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருத்ருதர்ஸனாநிஸித்ருதௌகாதிஸி஑க்ஸணஸ-

(ஸா.வி:) யேநாஸக்தாதிஸகலத்ருவ஑ங்஑ஸ்ரஸங்஑:, கிந்து ஸ்வவர்ணாஸ்ரமோ஑ிததர்மத்யாஸ எவாங்஑தயா விதீயத இத்யாஸங்஑ா஑ாஹ । தத்தாம் இதி - அடைத்த, ஸூஹீதம் । இழந்து, நிவ்ருத்ரு - நநு ஸர்வதர்மானித்யாதிநா ஸ்ரவ்ருத்திரூஸதர்மாணாமேவ த்யாஸோ அங்஑தயா விதீயதே, தேஸாமேவ ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாரத்ருவாந்நது நிஸித்ருதே஑்யோ நிவ்ருத்திரூஸதர்மாணாமஸி த்யாஸ: ஸ்வரக்ஸணா்ர்த்ருவ்யாஸாரத்ருவா஑ா஑ாததோ ந ஸசுஸ்ருத்திஸ்ரஸங்஑ இத்யாஸங்஑த்ருதேஸாமஸி விஸமிஸ்த்ரான்ந஑க்ஸணநிவ்ருத்தௌகாதிஸி஑க்ஸண-

(ஸா.ஸ:) ஸ்ரபத்ருக்ரு இதி - விரோத:, ஸ்வாதிஸகலவிரோத: - இத்ய் கர்ம யோஸாதிஸ்வரூஸத்யாஸவித்யிஸ்ஸகல தூஸித: । அத்ரு த்யாஸவிதௌ ஸக்ஸாந்தரமஸ்யநூ஑ தூஸயதி - தந்தாம் இதி - அநுரூஸங்கல இத்யனேந । அநநுரூஸ஑க்த்யாதிஸ்வரூஸத்யாஸவித்யிஸ்ஸகலாத்ருதேஸம்யுக்ருதம் । ஸக்யங்கலுமாய் இத்யனேந நிஸ்஑ேஸதர்மத்யா- ஸவித்யிஸ்ஸகலாத்ருதேஸம்யுக்ருதம் । தலிர்ந்து, ததநுஸ்தானே அங்஑வௌகல்யேந ஸ்ரபத்ருத்ருவௌகல்யஸ்ரஸங்஑ாதிதி ஑ாவ: । ஸஸிதி ।

மூ: - நிபேதவாக்யஸி஢்டங்கலான நிவூதிரூபதர்மங்கலில் ஸ்ரக்ஷணார்த்தஸ்வவ்யாபாரமில்லாமையாலே ஸரணாகதியோடு விரோதமில்லாமையால் இங்கு ஸ்ரூதிரூபதர்மங்கலினுடைய த்யாகமே விவக்ஷிதமென்னும் நிர்வா஢மும் மந்஢ம் । நிவூதியும் வ்யாபாரவிசேஷமென்னுமிடமும், அதுவும் ஸ்ரக்ஷணார்த்தமாமென்னுமிடமும், லோகவெதஸி஢்டமிறே - இவ் விதிலதத்தாலே ஸ்ரூதிநிவூதிரூபங்கலான ஸர்வதர்மங்கலையும் தலிர்ந்து திரிகை தானே ஸ்ரபந்நுக்கு ஸாஸ்ரார்த்தமானாலோவென்னில் ?

(ஸா.தீ:) முள்ளபோதன்றோ ஸ்ரபத்தியோடு விரோதமுள்ளது - ஆகையாலங்கு ஸ்ரபதிரூபதர்ம த்யாகமே விவக்ஷிதம்? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். நிபேதவாக்யஸி஢்டங்கள் இத்யாடியால். இத் ந குர்யாத் என்கிற நிபேதவாக்யஸி஢்டங்கலானவென்கை - மந்஢மென்னுமத்தை ஸ்பாதிக்கிறார் - நிவூதியும் இத்யாடியால். அமானிதா஢்ஸிவ்வாதிகலான விவூதியுமென்கை. லோகவெதஸி஢்டமென்றது ராஜாபராதிநிவூதிஸ்ரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரமாகவும் ஹிஸாதிநிவூதி ஸ்வஸ்ய நரகநிவூத்யர்த்தமாகவும் ஸி஢்டமென்றபடி. இவ் விதிலதத்தாலே இத்யாதி । ஸ்ரத்யஜ்ய என்ற விதிலதத்தாலென்கை.-

(ஸா.ஸ்வ:) விதேயமன்று. ஆகையால் அஹிஸாதிஸாமான்யதர்மவிரோதமில்லையே? என்ன ஸந்஢ாதித்யாகாசார்யவந்஢ாதித்யாகஸ்ரஸ஢்ட஢ூஷண மிருக்கச் ஸெய்தே ஢ூஷணாத்ர மருளிச் ஸெய்கிறார் - நிபேதேத்யாதிநா - லோகேதி-விஷதக்ஷணராஜாபசாரநிவூத்யாதித் லோகே “யஜ்னே தானே தபஸா஢ாசகேந । ஸாந்தோ தாந்த” இத்யாதி வேதே । அநஸநாதிதக்ஷ ஸ்ரக்ஷணார்த்தமென்று கருத்து. ஸ்ரகாராத்ரேண ஸமாதாந் ஸ஢்டித்து ஸ்ரஹ்ரிக்கிறார். இவ்விதிலதத்தாலே இதி । ஸூர்வர்கள் ஢்ரமத்தாலே யாதல் வ஢்நார்த்தமாகல் அநுஸித்தாரர்களென்றாலோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார்.-

(ஸா.ஸ்ர:) நிவூதீ ஸ்ரக்ஷணார்த்தத்வஸ்ய “ஏஸ்வர்ய ஸந்ததி ஸ்ரவ் துதி வாயததித்஢்஢ிதி । ஁காதஸ்யுஸவாஸேந ததஸ்வ லததே நர:” இத்யாதி ஸாஸ்ராதவகமாத்ர தா஢ூஸீநாந் நிஸி஢்டநிவூதீநாந் த்யாஜ்யத்வஸ்ரஸ஢்டாத்ரஸூவூதிஸ்ரஸ஢்டோ ஢ூஸ்ரஹ்ரிஹார இத்யாதிஸ்ரயந்நக்ரீஸோமீயாதிஸ்ரஹிஸாவத்யாகவிதிலதலாத்ரஸூவூதேஸ்ஸாஸ்ரீயத்வா஢்டீகாரே ஸ்ரம காரணிகதயா யதாஸ்ரமாண் ஸம்ஸ்ரதாயஸ்ரவர்தநா஢் ஢்ரமவிஸ்ரலம்஢்ரஸ்ரமாதிவிஸ்ரலிஸ்ரஸா஢்஢்ரஹிதாநாந் ஸூர்வஸாந் ஸ்ரபந்நஜநகூதஸ்தாநாந் இதானீந்தநாநாந் மஹத்யம்ஸ்யாசாரவிரோதம்ஸ்யாஹ - நிபேதவாக்யேத்யாதிநா - மாஸ்து யாவ஢்டீவ் ஸர்வதர்மத்யாகஸ்யா஢்டத்வம் । கிந்து தாதாத்வித் ஸர்வதர்மத்யாகஸ்யா஢்டத்வமஸ்தீத்யத்ர ததானீமஸ்஢ாவிதாநாந்

(ஸா.வி:) நிவூத்யாதிநாந் ஸ்ரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரத்வதர்ஸநாத்நிவூதிஸ்ரஸ஢்டே ஸூவ஢்஢ூதிரவ்ரஜநீயேத்யாஹ - நிபேதவாக்யேதி । நநு விதிலதலாத்ரஸூவ஢்஢ூதிஸி஢்டிகுர்ம இத்யத்ராஹ । இவ் விதிலதத்தாலே இதி ।

(ஸா.ஸ:) விஹிதாकरणே நிஸி஢்டகரணஸ்யாஸ்யாவஸ்யகத்வாதிதி ஢ாவ: । நிஸி஢்டகரணாவஸ்ய்஢ாவஸ்ரஹ்ரிஹா ரமாஸ஢்டுதே - நிபேதேதி வ்யாபாரமில்லாமையாலே இதி - ந ஹி ஹிஸாநிவூதிரி ஸ்ரணவ்யாபாரரூபா - ஹிஸாரூபவ்யாபாரவிராமமாத்ரரூபத்வாத் । வ்யாபாரரூபத்வா஢ாவாதேவ ஸ்ரக்ஷணார்த்தவ்யாபாரத்வமஸி நாஸ்தீதி ஢ாவ: - இதுக்கு இதி - த்யாகவிதே:, அதோ ந நிஸி஢்டகரணாவஸ்ய்஢ாவ இதி ஢ாவ: - ஸ்ரஹ்ரிஹ்ரிதி । நிவூதியும் இதி - இக்ஷணஸ்ய லக்ஷயே ஸ்ரூதேரிவ நிவூதேரி ஢ேக்ஷேதோ஢்நத்ம்’ இத்யாதி விதிலதலாந்ந: காயோ஢்யவ்யாபாரத்வாவகமாத் - விஷதக்ஷணாதிநிவூத்யாதேஸ்ஸ்ரக்ஷணார்த்தத்வாவகமாத்ர லோகவெதஸி஢்டமிறே இத்யுக்தம் - ததஸ்ச ஸ்ராகுத்஢ூஷோ ஢ூர்வார இதி ஢ாவ: - ஸூந: ஸ்ரஸக்ஷஸமாதாநமாஸ஢்டுதே - இவ் விதீதி - யதா “ந ஹிஸ்யாத்” இதி நிஸி஢்டாஸி ஹிஸா “அக்ரீஸோமீயம்” இதி விதிலதலாத்ரயுகதா ।

(सा.सं:) तथात्रापि विशेषविधिबलात्सर्वधर्मत्यागस्स्यादिति शङ्कितुराशयः । दृष्टान्तराद्वैषम्यमभिप्रेत्येह परिहरति । प्रपन्नग्राहण इति - अयं भावः । अग्नीषोमीयादयोऽनन्यथासिद्धविधिसिद्धाः - अविगानेन सर्वैश्शिष्टैरप्युपादीयन्ते । न चेयं विधिरनन्यथासिद्धा - सर्वप्रमाणसम्प्रदायविरुद्धार्थस्यैव मयोपपादनात् । प्राचीनैरद्यतनैश्च सर्वैः प्रपन्नैश्शास्त्रीयमर्यादैव ह्यविगानेनाचर्यत इति विधौ सत्याचारस्य होलकाद्याचारवदन्यथाप्युपपत्तिस्स्यादित्यत्राह । यथाप्रमाणमिति । विरोधपरिहारमाशङ्कते - यावज्जीवमिति - तदापि त्यागः किमसम्भावितानाम्? उतसंभावितानामिति विकल्प्य दूषणमाह - अपुं०पा० इत्यादिना - विधिक्कवेवण्णत्ता. अप्रसक्तप्रतिषेधायोगादित्यर्थः । इत्थं पक्षान्तरनिरासेन फलितां स्वपक्षोपादेयतां निगमयति ।

मूः - ஆகையாலே உபாசனத்தில் வரும் கர்மாஐங்ங்களாலே நிரபேக்ஷையாயிருக்கிற ப்ரபத்திக்கு அங்மாகவொரு ஧்ம்ங்களையும் பற்றவேண்டாவென்கையே த்யாகவிதிபக்ஷத்துக்கு உசிதம் । இந்த த்யாகவிதியான பக்ஷத்தன்னிலும் உபாயாந்தரசாமர்ய்யில்லாதார்க்கும், அதுண்டாகிலும் விலம்பக்ஷமரல்லாதார்க்கும் ப்ரபத்தியில் அதிகாரம். இப்படியானாலொரு ப்ரமாணங்களுக்கும் விरोधமில்லை.

(सा.दीः) ஆகையால் உபாசனத்தில் இத்யாதியால் - ப்ரபத்திக்காக ஒன்றையும் பண்ணுமத்தைத் தவிர்ந்தென்று நிரபேக்ஷ விதிபக்ஷத்தில் அர்யம். இந் நிரபேக்ஷவிதிபக்ஷத்திலும் இப்பதத்தில் அதிகாரவிசேஷ தோன்றாவிட்டாலும் அநுவாதபக்ஷத்தில் அதிகாரமென்கிறார். இந்த த்யாகவிதியாதி- இந் நிரபேக்ஷவித்யையில் சாஸ்த்ரவிरोधமில்லையென்கிறார். இப்படியானாலென்று - யத்ரா, அஸ்த்நனும் விலம்பாக்ஷமனும் அதிகாரியென்னுமதெங்ஙனே? இங்கு அதிகார சொல்லவில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படியானாலென்று- அந்யதாபக்திவித்யாக்ஷாஸ்த்ர வ்யர்யமென்றபடி. நநு ப்ரவாச்யர்களுக்கு இஸ்ஸலோகத்தில் சர்வ஧்ம்ஸ்வரூபத்யாகவித்யமாக விவாதமுண்டாயிற்றென்பர்களே?

(सा.स्वाः) ஆகையால் இதி - இப்படி விதிபக்ஷநிர்வாஹ்பண்ணில் அதிகாரசொல்லாமையாலே சர்வாधिकारासिद्धि ப்ரஸங்கியாதோ? விசேஷாக்ஷயாவத்தாலே சர்வாधिकारत्वं सिद्धிக்குமென்னிலப்போது உபாயாந்தரசாமர்ய்யனுக்கும் அதிகார ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இந்த த்யாகிதி- விதிபக்ஷ தன்னிலும் இதி - கார்ப்ணயரூபங்விதிபக்ஷத்தில் போல் இந்த நிரபேக்ஷவிதிபக்ஷத்திலுமென்ற படி - இப்படி விதிபக்ஷத்தில் சர்வ஧்ம்நிரபேக்ஷத்திலே தாத்பர்ய சொன்னது கூடுமோ? சர்வ஧்ம்நு பரித்யஜ்ய என்று ச்வரூபத்யாகவிதியே ச்வத்ஸ்வாஸ்யமிருக்கையாலே இந்த பக்ஷத்தில் ச்வதாஸ்வாஸ்ய ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படியானால் இதி - பஹுப்ரமாண விरोधि किञ्चिच्छब्द ச்வாஸ்யாபேக்ஷயா ததவிरोधिकिञ्चित्पदास्वास्वमुचितமென்று கருத்து - யத்ரா, இப்படி அதிகார சொன்னது கூடுமோ? அதுக்கு பதிக்ஷயத்தில்லையே? அர்யாத்ஃஸ்பிக்ஃகிறோமென்னில் அதிப்ரஸங்ம்வாராதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்- இப்படியானால் இதி । இப்படி அதிகார மில்லையாகில் ரூபாயவித்யாக்ஷபஹுப்ரமாணவ்யர்ய்யப்ரஸங்கத்தாலே

(सा.प्रः) ஆகையால் இத்யாதினா - एवं च नैरपेक्ष्यविधिपक्षे, सर्वधर्मत्यागविधिपक्षे प्रसजिता शक्ताधिकारत्वासिद्धिः भक्त्यननुष्ठानप्रयुक्ततच्छास्त्राप्रामाण्यप्रसङ्गश्च नास्तीत्याह । இந்த த்யாகவிதியான இத்யாதினா - நநு பாப்யகாரசந்நிதாவேவ கைசிட்ஃதாசார்யைஸ்த்யாகோ஽நூதத இத்யுக்तेः कैश्चिच्च विधीयत इत्युक्तेश्चोभयोर्भाष्यकारैरप्रतिषेधादप्रतिषिद्धमनुमतं भवतीति न्यायात्सर्वधर्म स्वरूपत्यागोऽपि-

(सा.विः) இதி - एवं नैरपेक्ष्यविधिपक्षे प्रपत्तेस्वरूपत्यागाङ्गकत्वपक्षोक्तदोषो नास्तीत्याह - இந்த த்யாகிதி - இப்படியானால், எவ்ப்ரகாரச்சேத் - ஒரு ப்ரமாணங்களுக்கும் இதி - விலம்பக்ஷமானுபாசனா நுஸ்தானமஸ்திதி நானுஸ்தானலக்ஷணாப்ரமாண்ய நவா ப்ரபதேரஸ்தாஃதிகாரத்வபதிக்ஷாஸ்த்ரவிरोधப்ரஸங்ஃ । நாபி விகல்பானுஸ்தானாநுபபதிச்சேதி பாவ: । நநு பாப்யகாரசந்நிதாவேவ கைசிட்ஃத்யாகோ஽நூதத இத்யுக்तेः;

(सा.संः) இதி - उपासने प्राप्तयज्ञादेरिह च बह्वविद्यात्वाविशेषात्प्राप्तौ तन्निरपेक्षत्वं त्यागविधिबोध्यमित्यर्थः । परोक्तकर्मत्यागविधिपक्षात्किमस्य वैषम्यमित्यत्राह -இந்த இதி - பரபக்ஷது தயோரூபாயாந்தரணாமப்ரபத்வென த்யாகவித்யயோகாத்ரபத்தாவதிகார சித்திவैषम्यमिति பாவ: ।

மூ: - பூர்வாசார்யர்களும் இவ்விடத்தில் சர்வதர்மஸ்வரூபத்யாகம் ப்ரபத்யஜ்ஞமென்றும், இப்படியன் றென்றும் விவாதம் பண்ணினார்கள் என்று. ப்ரபத்யிக்கு அதிகாரமான ஆகிஷ்ணயமும், ப்ரபத்யிணு டைய நரபேக்ஷமும், இச்சர்மஸ்தலாகத்தில் எந்த பதங்களிலே விவக்ஷிக்கை ஁சரிதமென்று விமர்சித்தார்கள் த்தனை.

“அதிகாரம் பூரஸ்கூத்யோபாயஸ்ய நிரபேக்ஷதாம் ।

(ஸா.தி:) அங்கொரு பக்ஷத்தில் அவர்கள் சர்வதர்மஸ்வரூபத்யாகத்தை அஜ்ஞரித்தார்கள்னே ? என்னவருளிச்செய்கிறார். பூர்வாசார்யர்களுமென்று துடங்கி. இஸ்ஸலாகத்தில் பூர்வர்களுடைய விவாத மந்யவிஷயமென்னுமத்தைக்காட்டுகிறார் - அதிகாரம் பூரஸ்கூத்யெத்யாடியால் - சர்வதர்மானு பரித்யஜ்ய என்னுமிடத்து அநுவாதமாகையால் அதிகாரத்தை முன்னே சொல்லிபின்பு ஁பாயத்தினுடைய நரபேக்ஷத்தை ஁கஸ்தத்தாலே சொல்லுகிறது சர்மஸ்தலாகமென்று சிலர் சொன்னார்கள்.

(ஸா.ஸா:) விரோதம் ப்ரஸஜ்ஞிக்குமென்று கருத்து - இப்படி ஸ்ரூபத்யாகவித்சர்வதாக்கடாதென்று சொன்னது கூடுமோ ? பூர்வாசார்யர்கள் ஸ்ரூபத்யாகமஜ்ஞமோ ? அன்றோ ? என்று விவாதம் பண்ணினார் களென்று ஁஁ப்ரதாயபர்பரே விரோத்யாதோ என்னவருளிச்செய்கிறார். பூர்வாசார்யர்களும் ஁தி - இப்படி விவாதமில்லையாகில் ஸ்ரீ஁பாஷ்யகாரர் ஁ந்நித்யிலே சிலர் த்யாகமஜ்ஞமென்று விண்ணப்பம் செய்ய சிலர் த்யாகமஜ்ஞமென்றென்று விண்ணப்பம் பண்ண அத்தை ஸ்ரீ஁பாஷ்யகாரர் நிவாரணம் பண்ணாமலிருந்ததாக ஁஁ப்ரதாய்கேழ்க்கையாலே த்யாகவித்பக்ஷமும் ஁பாஷ்யகாரா஁மிதமன்றோ ? கிஷ்ண நரபேக்ஷவித்பக்ஷத்தில் சர்மஸ்தலாகத்தில் அதிகாரபாடக ஁த்யமில்லாமையாலே “ஸ்ரோதவ்யஸேஷ மில்லாதபடி,” என்று பூர்வோக்தவிரோதமும் ப்ரஸஜ்ஞியாதோ என்ன காரிகைகளாலே ஁க்தார்த்தத்தை ஁பபாதிக்கிறார். அதிகாரமத்யாதினா சர்மஸ்தலாக: பரித்யஜ்யெத்யநானுவாதபக்ஷே ஆகிஷ்ணயரூபாதி காரம் பூரஸ்கூத்ய ஁பாயஸ்ய ப்ரஜெத்யத்ர விஹிதஸ்ய தர்மான்தரநரபேக்ஷமெகஸ்ததென வக்திதி கெசித்வாக்யவிதோ விது: ।

(ஸா.ப்ர:) ஁பாஷ்யகாரா஁மித ஁வெதி ததூஷணே அபஸித்வான்தஸ்யாதத்யத்ர த்யாகாஜ்ஞத்வானுவாதயோர்விவா- தாவிஷயத்வோக்திபூர்வகமாகிஷ்ணயநரபேக்ஷயோ: ப்ரதமபாடகபதா஁யா் பாட்யதவ் ப்ரதமபாடஸாகநிஷேதா஁யா் பாட்யதவ் சாசார்யாணா் விவாதவிஷயமிதிதர்ஸ்யந் ஁பாஷ்யகாராப்ரதிஷேதஸ்ய பதத்வயே஁ப்யர்த்தவிரோதா஁வாா நிதானமத்யா஁ - பூர்வாசார்யர்களும் ஁த்யாதினா । அதிகாரம் பூரஸ்கூத்யெத்யாதி । ஁பாயான்தரஸூந்யதவரூபமாகிஷ்ணய ப்ரதமபாடனோக்தவெத்யர்த்த: । வக்திதி, ஁தலாக ஁தி ஁ஷ: ।

(ஸா.வி:) கைச்சித்தித்யித இத்யுக்தைச்ச ஁பயேஷா் விவாதே ஁பாஷ்யகாரைரப்ரதிஷேதாத்ரப்ரதிஷிதமநுமதமிதி ந்யாயாத்ஸ்வரூபத்யாகாஜ்ஞவித்பக்ஷா ஁பாஷ்யகாரஸமத ஁வெத்யாஸஜ்ஞய ஸ்ரூபத்யாக: ப்ரபத்யஜ்ஞமிதி வக்தை ச தेषா் விவாதபதம் ந ஁வதி । கிந்த்வாகிஷ்ணய் கஸ்திந்யதே ப்ரதிபா஁ய், நரபேக்ஷ் கஸ்திந்யதே ப்ரதிபா஁யமிதி விவாதவிஷய: - ததஸ்ச த்யப்ததே ஆகிஷ்ணய் ப்ரதிபா஁யமிதி கெசிதா஁: । மா ஁சுச இத்யத்ரெதி கெசித் । தத்ரோ஁யதாபி விரோதா஁வாா஁பாஷ்யகாரா ஁தாஸாஸ்சகிரை ஁த்யா஁ - பூர்வாசார்யர்களும் ஁தி । ப்ரதமபாதினா் நரபேக்ஷமெகபதவிவக்ஷிதம், த்வித்யபாதினாமாகிஷ்ணய் மாஸுச இத்யத்ர விவக்ஷிதமிதி ஁தலாகத்வயைநா஁ । அதிகாரம் பூரஸ்கூத்யெதி । நரபேக்ஷ் பூரஸ்கூத்யெதி ச வக்தி ।

(ஸா.ஸ:) நநு பூர்வேஷ்வ ஸ்ரூபத்யாக: ப்ரபத்யஜ்ஞமிதி கெசித், நெத்யபரே, கதமத்யாய் விவாத ஁பஸாம்யதீ- த்யத்ரா஁ । பூர்வெதி । விவாதோ நைதத்ரவிஷய: । கிந்த்வந்யவிஷய இத்யுக்தமேவ காரிகயா விஸதயந் ஁ஜ்ஞ஁஁தி - அதிகாரமத்யாதினா அநுவாதபக்ஷே த்யஜ்யெத்யநென ஆகிஷ்ணயரூபமாதி காரம் ப்ரதமமூபஸ்தாய ஁கஸ்ததென ஁பாயஸ்ய நரபேக்ஷ் ஁கவாந் வக்திதி வாக்யயோஜானா் குஸலா விது: ।

मूः - एकशब्देन वक्तीति केचिद्वाक्यविदो विदुः ॥

नैरपेक्ष्यं पुरस्कृत्य विहितस्य लघीयसः ।

उपायस्याधिकारं तु शोकद्योत्यं विदुः परे ॥

इत्थमर्थाविशेषेऽपि योजनाभेदमात्रतः ।

प्राचां (विमर्शः) विवादस्संवृत्तो भाष्यकारैरवारितः ॥”

(सा.दीः) वेण्णे किल आचार्यां नैरपेक्ष्य विशिष्टमात्र उपायத்தை विधिத்து அதின் अधिकारத்தை माशुचः என்றும் वाक्योक्तशोकத்தாலே सूचितத்தென்று சொன்னார்களென்கை - इत्थमिति । अर्थத்தில் विशेषமில்லையாகிலும் योजनाभेदमात्रத்தாலே पूर्वाचार्याங்களுக்கு विवादமுண்டாயிற்று. अर्थाविशेषத்தால் श्रीभाष्यकारां विवादத்தை निवारित्तத்தில்லை. இரண்டும் -

(सा.स्वाः) परेतु परित्यज्येत्यत्र नैरपेक्ष्यविधिं पुरस्कृत्य विहितस्योपायस्य लघुभूतस्य माशुच इत्यत्र शोकद्योत्यमधिकारं विदुः- एवं पक्षद्वये वाक्यार्थस्याविशेषेऽपि कुत्र विवक्षितमिति योजनाभेदमात्रेण प्राचां विवादः संवृत्तः । भाष्यकारैरयमेव विवाद अवारितः । नतु स्वरूपत्यागविवाद इत्यर्थः ।

(सा.प्रः) मुख्यवृत्त्या बोधयतीत्यर्थः - यद्वा, भगवानिति शेषः । नैरपेक्ष्यमित्यादि - नैरपेक्ष्यं प्रथमपादेनोक्त्वा शरणं ब्रजेति विहितस्य उपायस्याधिकारभूतमुपायान्तरराहित्यं तत्साध्यशोकनिवृत्ति प्रतिपादकांशे ज्ञेयमित्यर्थः- इत्थमित्यादि - पक्षद्वयेऽप्यकिञ्चनाधिकारिणो निरपेक्षो पायवरणविधिरित्यविरोध इति भाष्यकाराभिप्राय इति भावः- एवं च “स्वस्ववर्णाश्रमाधीनं कर्म न त्याज्यमेव तत् । यावदेहं प्रपन्नैश्च त्यागहेतोरदर्शनात् ॥ विहितेषु व्यवस्थानं प्रपन्नानां प्रपञ्च्यते । श्रुतिस्मृत्यादिविहितमनुष्ठेयं तु नैत्यकम् ॥” इत्यादिभिश्श्रीविष्णुचित्तवरदाचार्यादिभिस्सर्वधर्मस्वरूपत्यागस्य निरस्तत्वात्तत्स्वीकार एवापसिद्धान्तमप्रा

(सा.विः) भगवानिति शेषः । लघीयस इति नैरपेक्ष्यविशिष्टविधाने केवलप्रपत्तिरेव नैरपेक्ष्यविशिष्ट प्रपत्तिविधिरिति अनुष्ठानलाघवम् । नैरपेक्ष्यांशे अज्ञातज्ञापनमेव विधिव्यापार इति च लाघवम् । त्यागाङ्गविधौतु अङ्गांशे निर्वर्तकत्वापत्त्या गौरवमिति भावः । शोकद्योत्यमिति । माशुच इति शोकनिषेधेन शोको व्यञ्जितः । शोकश्चोपायान्तरानधिकारप्रयुक्त इति उपायान्तरानधिकारलक्षणाकिञ्चन्यं प्रपत्तेरधिकार इति शोकद्योत्य इति भावः ।

(सा.संः) विशिष्टविधिपक्षे अधिकारबोधकांशः क इत्यत्राह - नैरपेक्ष्यमिति । त्यज्येत्यनेन नैरपेक्ष्यं प्रथममुपस्थाप्य द्वितीयपादेन विहितस्य स्वरूपतः परिकरतश्च सकृत्त्वेन सुकरत्वेन च लघीयसः उपायस्याधिकारं शोकद्योत्यम् । - शोकस्यैतदाकिञ्चन्यजन्यत्वादिति भावः । प्रकृते किमित्यत्राह । इत्थमिति । अनेन रूपेणाकिञ्चनस्यान्यानपेक्षं प्रपदनमित्यर्थस्याविशेषेऽपि योजनाद्वयस्य च-

மூ: - அஜ்ఢாதபூர்வவூத்தான்தை: யத்த்ராரோபிதம் பரै: ।

தது ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ைர்நிர்மூலமிதி ஢ர்ஸிதம் ॥

(ஸா.஢ீ:) ஸமமாகையால் ஒன்றைத்தள்ளவில்லையென்று கருத்து. அஜ்ఢாதேதி । பூர்வவூத்தான்தமறியா தவர்களால் ஢ரமஸ்லோகத்தில் ஸர்வ஢ர்மஸ்வரூபத்யா஑விஷயவிவா஢முண்டாயிற்றென்று யாதொன்று ஃரோப்ய்ஸொல்லப்பட்டது. அது நிர்மூலம் - ஃர஢ிகாலத்திலில்லையாலிப்பால் பட்டவர்களால் ஃரோபிதமென்று எங்களாழ்வான், திருக்குருகைப்பிரான் பிள்ளான் முதலானார்களால் காட்டப் பட்டதென்கை - நனு ஜ்ఢானவிஸ்வாஸபூர்ணம் ப்ரப்த்ய஢ிகாரிகள், ஜ்ఢானவிஸ்வாஸமந்஢ம் ஢க்த்ய஢ிகாரிகளென்றால் ஃனிஷ்ட்ஸொன்னீம்? ஃனூல் இ஢் ஸரணமஜ்ఢானம் - ஃவி஢்யாதோ ஢ேவ யதிபரிவூதயா வா வி஢ிதயா இத்ய஢ிக்கு நிர்வ஢மெங்ஙனே? இங்கு அஜ்ఢானாமவி஢்யாத: என்று சொல்லுகிறது. அஜ்ఢரையும் விஜ்ఢானதாமித்ய஢ித்யால் ஜ்ఢான஢ிகரையும்மன்றோ? ஃகையாலே ததூயதிரி஢்ரான மந்஢ஜ்ఢானவிஸ்வாஸம் ஢க்த்ய஢ிகாரிகளென்று ஸி஢்஢ியாதோ?

(ஸா.ஸ்வா:) அஜ்ఢாதபூர்வவூத்தான்தை: பரै: ஸ்வரூபத்யா஑விவா஢ ஃவாவாரித இதி தத்ர ஢ாஷ்யகாரவிஷயே ய஢ாரோ பிதம் தது ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ை: , ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தவர஢ா஢ார்யவா஢ி஢்ஸாம்பூவா஢ார்ய ப்ர஢ூதி஢ிர்நிர்மூலமிதி ஸா஢்஢ா஢ுப஢ேஸமுலென “ஸ்வஸ்வவர்ணாஸ்ரமா஢ீனம் கர்ம ந த்யாஜ்யமேவத் । யாவ஢ே஢் ப்ரபந்நேஸ஢் த்யா஑஢ேதார஢ர்ஸிதாத் ॥ ஸ்ருதிஸ்மூத்யா஢ிவி஢ிதமனுஸ்தானம் து நையகம் ।” இத்ய஢ி ஢ிவந்஢னமுலென ஢ ஢ர்ஸிதமித்யர்த: -இப்ப஢ி மந்஢ஜ்ఢானவிஸ்வாஸங்கள் ஢க்த்ய஢ிகாரிகளென்கிற ப஢்஢த்தில் ஢ூஷண்ஸொன்னது கூ஢ுமோ? “இ஢் ஸரணமஜ்ఢானாமி஢மேவ விஜ்ఢானதாம் । இ஢் திதீர்ஸதாம் பாரமி஢ி஢ானந்த்யமி஢்஢்஢தாம் ॥” என்கிற ஢கவ஢்஢ாஸ்த்ர வ஢நத்தில் ஃத்யந்தாஜ்ఢானிகளுக்கும் ஃ஢ிகஜ்ఢானவிஸ்வாஸருக்கும் ப்ரப்த்ய஢ிகார்ஸொல்லுகையாலே ।

(ஸா.ப்ர:) மாணிகத்வம் ஢ாவ஢ே஢ித்ய஢ிப்ரயந்நா஢ - அஜ்ఢாதேத்யா஢ிநா - நந்வேவ் ஢ரந்யாஸஸ்யா஢ி஢்஢ா஢ிகாரத்வே “அஜ்ఢஸர்வஜ்ఢக்தானாம் ப்ரப்தாவ஢ிகாரிதா” இத்ய஢ி஢ிரஜ்ఢான ஸார்வஜ்ఢ஢க்த்யா஢ீநாம஢ிகாரத்வோக்தி: கதமிதி ஷ஢்஢ாமநூ஢் தேஸாம஢ிகாரத்வஸ஢்஢ாவ஢்஢்ரமாணானாமர்த்யாந் வ஢ந்நஜ்ఢானா஢ீநாம், -

(ஸா.வி:) அஜ்ఢாதபூர்வவூத்தான்தைரिति - நையேஸ்யவி஢்ய஢ிப்ராயேண பூர்வா஢ார்யவி஢ாரஸ்வூத்: - த஢ஜ்ఢான஢்஢ிர்வா ஢ீநையஸ்யா஑ா஢்஢ிவி஢ிமாஸ்த்ரீத்ய விவா஢: க்ருத இத்யாரோபிதமிதி ஢ாவ: - ஃந்யதா பரஸ்பரவி஢்஢ூப஢்஢ா஢ி஢ானே ஢ாஷ்யகாரையந்யதரப஢்஢ஸ்ய ஢ிஸே஢ ஃவ க்ருதஸ்யாத் । தஸ்மாத்த்யா஑வி஢ிப஢்஢ஸ்தாத்பர்யவிஷயோ ந ஢வதீதி ஢ாவ: - ஃத்ர த஢ானிந்தநஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ார்யா஢ி ஸ்ரீஸூக்திரேவ ப்ரமாணமித்யா஢ - ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ைரिति । ஸ்வ஑்ரந்யேஸு ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தவர஢ா஢ார்யா஢ி஢ிஸ்ஸ்வரூபத்யா஑ஸ்ய “ஸ்வஸ்வவர்ணாஸ்ரமா஢ீனம் கர்ம ந த்யாஜ்யமேவ தத் । யாவ஢ே஢் ப்ரபந்நேஸ஢் த்யா஑஢ேதார஢ர்ஸிதாத் ॥ வி஢ிதேஸு வ்யவஸ்தானம் ப்ரபந்நானாம் ப்ரபஸ்யதே । ஸ்ருதிஸ்மூத்யா஢ி வி஢ிதமனுஸ்தானம் து நையகம்” இத்ய஢ிநா ஢ூர்நிரஸ்தத்வாந்நிர்மூலமநாகர்மமிதி ஢ர்ஸிதமிதி ஢ாவ: ।

(ஸா.ஸ:) ஸமானத்வே஢ி வாக்யர்த்யயோஜநா஢ே஢மாத்ரே ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ேர்விவா஢: - நார்த்யாந்நர இதி மாத்ர ஷ஢்஢: । யோஜநா஢ூயஸ்யாப்யவி஢்஢ூத்வா஢்஢ாஷ்யகாரைய்ரதிஸி஢்஢: । ஃவ பூர்வவிவா஢ா஢்஢ைஸ஢்஢ஸ்லோகே யத்ஸ்வரூப த்யா஑வி஢ிபரத்வமா்ரோபிதம் தது ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தா஢ைர்நிர்ண்ப்ரமாணகமிதி ஢ர்ஸிதம் । ஸ்ரீவிஷ்ணுசித்தம், எங்களாழ்வான் - ஃர஢ிஸ஢்஢ேந கुरुகேஸ்வர஢஢யோ ஑ூ஢்஢ந்தே । தேஸாமேவ ஑்ரந்யே “ஸ்வஸ்வவர்ணாஸ்ரமா஢ீனம் கர்ம ந த்யாஜ்யமேவ தத் । யாவ஢ே஢் ப்ரபந்நேஸ஢் த்யா஑஢ேதார஢ர்ஸிதாத் ॥ ஸ்ருதிஸ்மூத்யா஢ிவி஢ிதமனுஸ்தானம் து நையகம் ।” இத்யேவ ஢ர்ஸிதா஢ிதி ஢ாவ: ।

மூ: - ப்ரபத்திதன்னிலும் சூக்ஷ்மவிசேஷங்கள் அறியாமையாதலாமத்தனை. இவற்றில் விஜானதாள்ளும், தேவ் பரிவூததயா வா விதிதயாள்ளும் சோன்ன ஜ்ஞானவிசேஷமும் (஁பாஸநாதி களில் தெளிவாதல்) ப்ரபத்திக்கு ஁பயுத்தமான ஸரண்ய குணாதிவிஷயத்தில் தெளிவாதலாமத்தனை - அல்லது இதுக்கு அநபேகிதமான ஸர்வவிஷயஜ்ஞானமன்று.

(ஸா.தி:) ஁பாபான்தர்ஜ்ஞானஸக்திகளுண்டாகிலும் அநி஁நிவ்ருதி஁஁பாஸியில் த்வராதிஸயமுதைய ப்ரபத்தியுத்தஜ்ஞானவான்களும் ப்ரபத்தியாதிக்களென்கை ப்ரபத்திதன்னிலும் சூக்ஷ்மவிசேஷமியாதி - ப்ரபத்தியில் சூக்ஷ்மவிசேஷாஜ்ஞானமாதிக்காக்கச்சோன்னதன்று - சூக்ஷ்மவிசேஷஜ்ஞான ப்ரபத்திபண்ணலாமிறே ப்ரபத்தியுத்தஸாமான்யஜ்ஞானமாத்த்ரமாதிக்காயால் விசேஷஜ்ஞானஸூன் அநாதிக்காரியன்றென்ற மாத்ர விவகிதம் । ஸரண்யகுணஜ்ஞானமுதையவன் ப்ரபத்தியாதிக்காரியன்றாலும்

(ஸா.ஸா:) ப்ரபத்திதன்னில் இதி - சூக்ஷ்மவிசேஷங்களையறியாமையாதல் இத்யனே ஸாமான்யத: ப்ரபத்திஜ்ஞான விசேஷ ஜ்ஞானாபாவவிசி஁மாய்க்கொண்டு ப்ரபத்தியாதிக்காமென்று கருத்து - இங்கு விஜானதாமென்கிறது ஸர்வவிஷயஜ்ஞானவதாம் என்கிற அர்த்தமாக்கில் இந்த ப்ரபத்தியாதிக்கா டுர்லபமாக ப்ரஸஜ்ஜிக்கையாலே ப்ரபத்தியோக்யாதிக்காரவிரோதம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன இதுக்கு அர்த்தமருளிச்செய்கிறார். விஜானதா மென்றும் இதி - இங்கு விஜானதாமென்னும் அது தேவ் பரிவூததயா என்று சோன்ன ஜ்ஞானமும் ஁பாஸநாதிக்களிலே தெளிவாகலாமென்கிற பா஁மே ப்ராசீனஸ்ரீகோஸங்களிலிருக்கையாலும், பூர்வோத்தர்வாக்யார்த்தகதியாலும் ஸமீசீனம் - அல்லது இதி - ஸ்ஸாரத்தில் ஸர்வவிஷயஜ்ஞான டுர்லபமாகையாலே அதிக்காமே துத்தமாக ப்ரஸஜ்ஜிக்குமென்று கருத்து - இங்கு விஜானதாள்ள்கிறவிடத்தில் விஷயவிசேஷ்ஸோல்லாமையாலே ஸர்வவிஷயஜ்ஞானமே அதிக்காமென்று ஸோல்லவேண்டாவோவென்ன அருளிச்செய்கிறார்-

(ஸா.ப்ர:) ப்ரபத்திதன்னிலும் சூக்ஷ்மவிசேஷங்கள் அறியாமையாதலாமத்தனை இதி । ஸபரிகரஹர்ந்யாஸஸ்ய ஸர்வப்காரேண விசிஷ்ய ஜ்ஞானாபாவே வா ஹவேதித்யர்த்த: । நன்னு஁ஸ்யஹர்ந்யாஸவிஷயே விசிஷ்யஜ்ஞானாபாவே கதம் தநு஁ஸ்தானே அதிக்காஸ்யாதிதிசேந் - தஸ்யாபி ஸமுதாயஜ்ஞானபூர்வகத்யவகநரூபப்ரபதநஹேதே அதிக்கா- த்வஸஹ்ஹாதிதி ஹவ: - நநு விஜானதாமியத்யஸ்ய ப்ரபத்தியுத்தஸரண்யகுணவிஷயகவிஸதஜ்ஞான பரத்வ மயுத்தம் - அஜ்ஞானப்ரதிக்கோதித்வனோத்தஸ்ய தஸ்ய ஸங்கோகாஹாதித்யத்ர எதத்தலோகஸமானார்த்தே அஹியுத்தோ- த்தஸலோகே விஜானதாமியதேதத்ஸ்தானே தேவ் பரிவூததயா வா விதிததமேத்யுத்தேஸாமான்யவிசேஷந்யாபேன பரிவூதத்வோபலகிதஸரண்யத்வோபயுத்தஸர்வகுணவிஷயஜ்ஞானம் தேனோக்யத இத்யஹிப்ரயந்நாஹ ।

(ஸா.வி:) ஁பாஸநாதிக்களில் தெளிவில்லாமையாதல், ஁பாஸநாதி஁ ஸ்வரூபஜ்ஞானாஹாவோ வா - சூக்ஷ்மவிசேஷங்களறியாமையாதல், ப்ரபத்தௌ சூக்ஷ்மவிசேஷஜ்ஞானாஹாவோ வா - எதந்மாத்த்ரம் ப்ரதமபாடார்த்த: । விஸதஜ்ஞானாஹாவே஁பி ஸமுதாயஜ்ஞானமாத்த்ரமபி ப்ரபத்தேரதிக்கா இதி ஹவ: - அதிக்காரான்தர்மாஹ -இவற்றில் இதி - இஹ விஜ்ஞானம் । ஁பாஸநாதிக்களில் தெளிவாதல், ஁பாஸநாதி஁ ஜ்ஞானம் வா - ப்ரபத்திக்கு ஁பயுத்தமான ஸரண்யகுணாதி விஷயத்திலே தெளிவாதலாமத்தனை ஸரண்யகுணாதிவிஷயஜ்ஞானம் வா ஹவேதிதேதாவந்மாத்த்ரமேவேத்யர்த்த: - அஸ்ய ஸஹ்ஹத்யஸ்ய வ்யவத்தேதமாஹ -அல்லது இதி - ப்ரபத்தியுத்தஜ்ஞானமாத்த்ர மேவ விவகிதமியத்யத்ர பரிவூதத்வம், -

मू: - परिवृढत्वरूपशरण्यगुणविशेषज्ञानमिदं इदं च सोल्लभ्यते इति । इव उपयुक्तज्ञानं
मुण्डानां उपायान्तरं शक्तियुक्तं लोभोपायं अकिञ्चननामं प्रपत्तिं अधिकारिणाम् ।
शक्तियुक्तं लोभोपायं

“शरैस्तु सङ्कुलां कृत्वा लङ्कां परबलार्दनः ।

मां नयेद्यदि काकुत्स्थस्तत्तस्य सदृशं भवेत् ॥” एतन्निर्दिष्टं,

(सा.दी:) अतः ज्ञानमिदं लोभोपायं भक्त्यधिकारिणोऽपि फलिकेयं मन्दज्ञाने
भक्त्यधिकारिणोऽपि ? एतन्निर्दिष्टं । इव उपयुक्तज्ञानमित्यादिना

(सा.स्वा:) परिवृढत्वेति - परिवृढतया वा विदितया एतन्निर्दिष्टं । एतन्निर्दिष्टं -
अन्यथानुपपत्त्या उपयुक्तज्ञानविशेषमेव अधिकारमेतन्निर्दिष्टं । भक्त्यभियुक्तविशेषज्ञानवतां
प्रपत्त्यधिकारिणोऽपि ? भक्तिविशेषज्ञानं भक्त्यधिकारमात्रेणैव यत् प्रपत्त्यधिकार
मन्त्रे एतन्निर्दिष्टं । इव उपयुक्तेति - भक्त्युपयुक्तज्ञानमेतन्निर्दिष्टं । तात्पर्यमेतन्निर्दिष्टं
अपि आकिञ्चन्यमधिकारमात्रेणैव इव आकिञ्चन्यं भक्त्युपयुक्तज्ञानवान् कुरुते
सुलभमात्रेणैव आकिञ्चन्यमेव असाधारणाधिकारमेतन्निर्दिष्टं । भक्त्युपयुक्तज्ञानमङ्गप्रपत्तिज्ञा-
नगर्भमात्रेणैव यत् साधारणाधिकारमेतन्निर्दिष्टं । उपायान्तरं शक्तियुक्तं लोभोपायं
एतन्निर्दिष्टं । शक्तियुक्तं लोभोपायं भक्तियुक्तं लोभोपायं ? इति निर्दिष्टं
स्वरूपविरोधं प्रसङ्गोपायं ? अत्रेयं उपायान्तरशक्त्युक्तं प्रपत्त्यधिकारिणोऽपि ? एतन्निर्दिष्टं
शङ्कितं उत्तरमन्त्रेणैव । शक्तियुक्तं लोभोपायं इत्यादि -

(सा.प्र:) परिवृढत्वरूपेत्यादिना । नन्वेवं शरण्यत्वोपयुक्तसर्वगुणज्ञाने निरपेक्षरक्षकत्वस्यापि
ज्ञानात्स्वस्योपायानुष्ठानशक्तावपि “असन्देशात् रामस्य - तत्तस्य सदृशं भवेत्” इत्याद्यानुगुणेन
स्वयत्ननिवृत्तिरेवोचितेति शङ्कामनूद्य परिहरति - शक्तियुक्तं लोभोपायं इत्यादिना ।

(सा.वि:) तद्व्याख्यानतयोक्ताभियुक्तोक्तिं दर्शयति - परिवृढत्वरूपेति । अविद्या इति प्रथमपा-
दार्थः - देवे परिवृढतयेति द्वितीयपादार्थः - वेदनविषयभूतेन परिवृढत्वेनेति सर्वेश्वरत्वेनेति तदर्थः
- परिवृढविषयक प्रपत्त्युपयुक्तं ज्ञानेनेति फलितार्थः - उपायान्तरज्ञाने सत्यपि तत्राशक्ताः प्रपत्त्यधिकारिण
इति द्वितीयपादाभिप्रायमाह । इव उपयुक्तेति - अयं चान्याधिकारः । नन्वेवं शरण्यत्वोपयुक्त
सर्वगुणज्ञाने निरपेक्षरक्षकत्वस्यापि ज्ञानात्स्वस्योपायानुष्ठानशक्तावपि असन्देशात् रामस्येत्युक्तरीत्या
स्वयत्ननिवृत्तिरेवोचितेति शङ्कामनूद्य परिहरति - शक्तियुक्तं लोभोपायं इत्यादिना ।

(सा.सं:) अत्यन्त सापराधोऽप्यन्योपाये भवशरणमित्युक्तिमात्रेण सुदृढरक्षणैकान्त सौशील्यवात्सल्यादि
गुणपरिपूर्णत्वम् ? ननु सिद्धं नस्समीहितम् - उपायान्तरशक्त्यापि प्रपत्त्युपयुक्तज्ञानवतस्तत्त्यागेन
प्रपत्तेरेवावलम्बनीयत्वसिद्धेरित्यत्राह । - इव इति - अन्यथा प्रपत्तेः अकिञ्चनाधिकारत्वव्याघात
इति भावः - ननु शक्ताया अपि सीतायाश्शक्तित्यागेन रक्षकैकनिरीक्षणवदुपायान्तरशक्तो तत्त्यागेन
रक्षकैक निरीक्षकोऽस्त्विति शङ्कते - शक्तियुक्तं इति । परिहरति ।

மூ: - ரக்ஷகன் கைபார்த்துத்தான் கைவாங்கியிருக்கையன்றோ **उचित**மென்னில்? இது **प्रपन्न**னுடைய **उत्तरकृत्यविशेष**த்துக்கு **उदाहरण**மாம். அல்லாதபோது **उपायविधायक**சாஸ்த்ரங்கள் **निरर्थक**ங்களாம். **उपायान्तर**த்தில் தனக்கு **ज्ञान**முண்டாய் அதில் **अनुष्ठानशक्ति** யுமுண்டானாலும் **विलम्बक्षम**னன்றிக்கேயிருக்குமாகில்.

(சா.தி:) இது **प्रपन्न**ன் **इत्यादि** - **प्रपत्त्यनुष्ठान**த்தன்னிலும் கைவாங்குகையன்றென்று கருத்து. கைவாங்கியிருக்க வேணுமென்றால் **बाधक**மருளிச்செய்கிறார். அல்லாதபோது **इत्यादि**யால்-**भक्ति** **प्रपत्ति**களிரண்டும் **स्वरक्षणार्थ**மாகையால் **त्याज्य**மாகையாலிவ்விரண்டு **उपायविधि**யும் **व्यर्थ**மாமென்றபடி. **अविद्या**த: என்கிற**श्लोक**த்துக்கு **अर्थ**ம். **अविद्या**த: **गतिमन्यामविदुषाम्** । **उपायान्तर** **ज्ञानाभाव**த்தாலே **उपायान्तर**த்தை அறியாதவர்களுக்கு - அதாவது? **उपायान्तर**த்தமக் கில்லை யென்றறியும்வர்களுக்கென்றபடி - **देवे** **परिवृढतया** **वा** **विदितया** **गतिमन्याम** **विदुषाम्** । **अन्यां** **गतिं** **सिद्धरूपमविदुषाम्** । **देव** **एव** **परमशेषीति** **ज्ञानात्तदन्यदेवतान्तरं** **सिद्धरूपमुपायान्तरं** **नास्तीति** **विदुषामे**ன்றபடி - இந்த **देवे** **परिवृढतै** **स्वाशक्तेरप्युपलक्षणम्** । **स्वाशक्त्या** **साध्यरूप** **गत्यन्तरमविदुषां** **च** **ए**ன்றபடி - **स्वभक्तेर्भूम्ना** **वा** **गतिमन्याम** **विदुषाम्** । **विलंबाक्षमत्वातिशयेन** **स्वाभिलषितकाले** **अविलम्बेनेष्टप्राप्तिसाधनमुपायान्तरं** **नास्तीति** **विदुषां** **च** **ए**ன்றபடி **ए**ன்கை - **இனி** **इदं** **तितीर्षतां** **पारमित्यादिक**ளுக்கு **अर्थ**மருளிச்செய்கிறார்- **उपायान्तर**த்தில் **इत्यादि**யால்.

(சா.ஸ்வ:) **उत्तरेति** । **प्रपत्युत्तरकालमुपायान्तरसामर्थ्य**முண்டாகிலும் **निर्यत्न**மாகயிருக்க வேணுமென்று கருத்து - **उपायेति** - **भक्तिविधायक**சாஸ்த்ரமென்று **विशेषि**யாமல் **उपायेति** **सामान्योक्त्या** **प्रपत्यनुष्ठानव्यापार**மும் **स्वरूपविरुद्ध**மாக **प्रसङ्गि**க்குமென்று கருத்து. இப்படி **उपायान्तरा**க்தன் **प्रपत्यधिकारि**என்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது **उपायान्तरशक्ति**யுள்ள **नाथमुनि** **प्रभृति** களுக்கு **प्रपत्यनधिकारं** **प्रसङ्गि**யாதோ என்னவருளிச்செய்கிறார். **उपायान्तर**த்தில் **इति** ।

(சா.ப்ர:) **निरर्थक**ங்கள் **इति** - **शास्त्रनैरर्थक्योक्तिस्सर्वलौकिकव्यापारविरोधस्याप्युपलक्षणम्** । **पाणिग्रहणदशायामेव** **ज्ञानकीरणभरस्य** **जनकेन** **भगवति** **न्यस्तत्वान्निक्षिप्तस्वभरैर्जानकी** **वत्स्थातव्यमित्यसन्देशादित्यादेर्भाव** **इति** **तात्पर्यम्** - **अथेदं** **तितीर्षतामित्यर्थस्य** **स्वभक्तेर्भूम्नेत्यस्य** **चाकिञ्चन्यपर्यवसानमाह** । **उपायान्तर**த்தில் **इत्यादिना** । **विलंबाक्षमे** **उपायान्तरज्ञान** **तदनुष्ठानशक्ति**

(சா.வி:) **उत्तरकृत्यविशेष**த்துக்கு **इति** - “**इयं** **सीता** **मम** **सुता** **सहधर्मचरी** **तव**” **इति** **जनकेन** **पाणिग्रहणकाल** **एव** **सीतारक्षणभरस्य** **भगवति** **समर्पितत्वात्तत्समर्पणेनोत्तरकृत्यरूपमिहापि** **प्रपत्यनुष्ठानानन्तरं** **तथा** **स्थातव्यमिति** **भावः** । **इदं** **तितीर्षतां** **पारमिति** **तृतीयाधिकारपरमित्यभिप्रेत्याह** - **उपायान्तर**த்தில் **इति** ।

(சா.ச:) இது **इति** । **सीतावाक्यमित्यर्थः** । **उत्तरकृत्यविशेष**ஸ்வ_{बाध}கனிவृत्ति_{शक्तौ} **सत्यामपि** **नैर्भर्यरूपः** । **तितीर्षतामित्यस्य** **भक्त्या** **तत्प्राप्तिर्विलम्बेन** **स्यादिति** **तद्विलम्बमसहमानानामित्येवार्थः** । **आनन्त्यमिच्छतामित्यस्य** **च** **परिपूर्णभगवदनुभवस्यार्धक्षणविलम्बोऽपि** **स्वविनश्यतेति** **तदन्तराल** **एव** **अलब्धधृतिकानामित्यर्थः** । **अतस्तेऽप्यकिञ्चन** **एव** **सन्तः** **प्रपत्यधिकारिण** **इत्याह** । **उपायान्तर**த்தில் **इत्यादिना** ।

(सा.सं.) एवं विज्ञानतामिति सामान्यनिर्देशबलात्सकिञ्चनस्य उपायान्तरत्याग इह प्रपत्त्यङ्गतया विधेय इति भ्रमो निरस्तः - अथ स्वभक्तेर्भूम्या वेति विशेषनिर्देशबलाद्भक्तस्य च तत्तत्त्यागोऽत्र प्रपत्त्यङ्गतया विधीयत इति भ्रममपि निराकरोति । ॐ इति - तृतीर्षा आनन्त्येच्छेति चाधिकारद्वयमभिप्रेत्येत्यर्थः ।

(சா.தி.): भक्तैर्भूमनावेनहरविदத்தில் भक्तியாவது? भगवद्विषयप्रेमम् - भूमாவாவது? இங்கு
அதினுடைய अतिशयम् - இத்தால் विलम्बाक्षमत्वं फலிக்கும் परभक्तिरूपமான இவ் अवस्थाविशेषं
भक्तियोगमில்லாதார்க்குக் கிடைக்குமோ?

(सा.प्रः) भक्तिशब्दस्यानिष्ठनिवृत्तीष्ट प्राप्त्युत्कटेच्छापरत्ववर्णनमनुचितम् । “भक्त्यापरमया वापि” - “भक्त्या लभ्यस्त्वनन्यया” - इत्यादिषु भक्तिशब्दस्य भक्तियोगपरत्वसिद्धेरतस्तस्यैव प्रपत्यधिकार-
त्वमवर्जनीयमित्यत्र परभक्तिनिष्पत्तौ मोक्षस्यैव सिद्धेरुपायान्तरस्यानपेक्षितत्वात्तदनिष्पत्तौ
मोक्षस्यैवासिद्धेरुपायान्तरस्यानपेक्षितत्वात्तदनिष्पत्तौ तत्स्वरूपस्यैवासिद्धेश्चाधिकारत्वानुपपत्तेः “भक्त्या
मामभिजानाति । भक्त्या शास्त्राद्वेद्मि” इत्यादौ भक्तिशब्दस्य प्रेमपारवश्येऽपि प्रयोगदर्शनात्तस्याधिकारत्व
सम्भवाच्चोत्कटेच्छारूपप्रेमपारवश्यमेव अत्र भक्तिशब्दविवक्षितमित्यभिप्रयन्नाह । ॐ भक्तीत्यादिना ।
ननु स्वभक्तेर्भूम्नेत्युक्ता भूयसि भक्तिः परभक्तिरूपभक्तियोग एवेत्यधिकारत्वानुपपत्तिस्तदवस्थैवेत्यत्र
झटिति प्राप्त्यभावे देहवियोगापादक प्रीत्यवस्थाविशेषो भक्तिभूमेत्याह- ॐ भक्तियोगे इत्यादिना
- नन्वेतादृशावस्थाया अपि “परभक्तिः पुरादृष्टप्रत्यक्षाभिनिवेशनम्” इत्युक्तपरभक्तिसाध्यत्वात्तस्या
भरण्या-साधिकारत्वानुपपत्तिस्तदवस्थैवेत्यत्र पापविशेषाज्झटिति कामिनी प्राप्त्यभावे देहवियोगहेतु
प्रीत्यवस्थोत्पत्तिवत्सुकृतविशेषाद् भगवत्प्राप्त्यभावे-

(सा.वि.) ननु स्वभक्तिरित्यस्यानिष्ठनिवृत्तीष्टप्राप्त्युत्कटेच्छापरत्ववर्णनमनुचितं? भक्तियोगे भक्तिशब्दस्य प्रसिद्धत्वेन तत्परत्वौचित्यमाशङ्क्य भक्तेस्सिद्धत्वे उपायान्तरापेक्षैव नास्ति । असिद्धत्वे भक्तेर्भूमेति निर्देश एव न घटते - अतः “भक्त्या मामभिजानाति । शुद्धभावाद्गतो भक्त्या शास्त्राद्वेद्भिर्जनार्दनम्” इत्यादाविव प्रेमपारवश्यपरत्वमेवेत्यभिप्रायेणाह । இங்ங் இति । भूमेत्यनेन झटिति प्राप्त्यभावाद्देहविनियोगापादकप्रीत्यवस्थाविशेष एव विवक्षित इत्याह இப்भக்தியிணுடைய इति - அபிய்யம் படியான, न श्येदित्येवं प्रकारः - नन्वेतादृशावस्थाविशेषो भक्तियोगेन साक्षात्कारवतामेवेत्यत्र यथापापवशेन पुरुषस्य झटिति कामिनीप्राप्त्यभावे पुरुषस्य देहवियोगहेतूप्रीत्यवस्थोत्पत्तिः -

मू: - இது சிலர்க்குக் கட்டளைப்பட்ட **भक्तियोग**மில்லையாகிலும் **सुकृतविशेषमूल**மான **भगवत्प्रसाद**த்தாலே வரும். இவ் **अवस्थै**யுடையவனும் **प्रपत्ति**க்கு **अधिकारि**- இப்படியாகையால் **उपायान्तर**த்தில் **अज्ञ**ராய் இவ்**उपाय**த்தில் **समुदायज्ञानमात्र**முடையராயிருப்பார்க்கும் இதிலும், **उपायान्तर**த்திலும் தெளிவுண்டானாலும், **उपायान्तर**த்தில் **अनुष्ठानशक्ति**யில்லாதார்க்கும், இவையிரண்டுமுண்டானாலும் **विलम्ब**ப்பொறாத **अत्यतिशय**முடையார்க்கும், **प्रपत्ति**யிலே யிழியலாம்.

(सा.दी:) என்னவருளிச் செய்கிறார் - இது சிலர்க்கென்று துடங்கி. கட்டளைப்பட்ட, **साधनरूपेण शास्त्रविहितै**யானவென்கை. ஆழ்வார் **नाथमुनिप्रभृति**களுக்குக் கிடைத்ததினே. இனி இந்த **चरमश्लोक**த்தின் **फलितार्थ**த்தையருளிச் செய்கிறார். இப்படியாகையால் **इत्यादि**யால். இவ்**अधिकारत्रय**மொழிய வேறே **अधिकारान्तर**மில்லையென்று கருத்து.

(सा.स्वा:) அப்படியாகில் **भक्तियोगानधिकारि**களான **पराङ्मुखप्रभृति**களுக்கு **आर्तिप्रयुक्ता**-**धिकार**மில்லையாகப் **प्रसङ्गि**யாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இது **इति** கட்டளைப்பட்ட, **साधनत्वेन विहितै**யானவென்றபடி - **भक्तिकृतै**யான இவ் **अवस्थै**யையுடையவன் **भक्तियोग**த்துக்கே **अधिकारि**யான படியாலே **प्रपत्यधिकारि** என்று சொன்னது கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ் **अवस्थै** **इति**-**प्रपत्तीति** । **अनन्यसाध्यसाधनसमर्थवशीकरणात्मकप्रपत्ति**யில் - **अधिकारि**யென்றபடி **उपायान्तर रहितत्वात्** என்று கருத்து. ஆனாலும் **इदं शरणमज्ञानामित्यत्राज्ञाशब्द**த்துக்கு **प्रपत्ति**யில் **विशेषापरिज्ञानमर्थ**மென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது **प्रपत्ति**யில் **सामान्यज्ञानशून्य**னுக்கும் **विशेषापरिज्ञानत्वादधिकार** **प्रसङ्गि**யாதோ? என்ன **प्रकरण** **बललब्धविशेषोक्ति** **पूर्वक**மாக **पूर्वोक्तार्थ**த்தை **उपसंहरि**க்கிறார். இப்படியாகையாலே **इति** ।

(सा.प्र:) **देहवियोगहेतु प्रेमविशेषोत्पत्ति सम्भवात्तथाविधस्य परभक्तिव्यतिरिक्तस्य “चिन्तयन्ति”** **इत्यादौ दर्शनाच्च नाधिकारत्वानुपपत्तिरित्यभिप्रायेणाह** । இது சிலர்க்கு **इत्यादि**நா । **एवं चाज्ञ-सर्वज्ञभक्तानां प्रपत्यधिकारित्वमकिञ्चनत्वादेवेत्यविद्यातः परिवृढत्वज्ञानाद्भक्तिभूम्ना वा अन्यां गतिम-विदुषामित्युक्त्यैवावगम्यत इत्याह** । இப்படியாகையால் **इत्यादि**நா- **“गतिर्गम्याश्चासौ हरिरिति जितन्ताह्वयमनो रहस्यं व्याजहे स किल भगवान् शौनकमुनिः”** **इत्यविद्यात इत्यस्य शेषः** ।

(सा.वि:) **तद्वत्सुकृतषिशेषाद्भगवत्प्राप्त्यभावे देहवियोगहेतु भूत प्रीत्यवस्थाविशेषस्य भक्तियोगाभावेऽपि “चिन्तयन्ति” इत्यादौ दर्शनात् संभवन्त्येवेत्यभिप्रायेणाह** - இது சிலர்க்கு **इति** - கட்டளைப்பட்ட, **साधनतया शास्त्रविहितेत्यर्थः** । **श्लोकः “चिन्तयन्ती जगत्सूति परब्रह्मस्वरूपिणम् । निरुच्छ्वास तथा मुक्तिं गतान्यागोपकन्यका” फलितार्थमाह** । இப்படியாகையால் **इति** । **उपायान्तर**த்தில் **अज्ञ**ராய் இவ் **उपाय**த்தில் **समुदायज्ञानमात्र**முடையராயிருப்பார்க்கும் **इति** **प्रथमपादार्थ** **एकोऽधिकारो दर्शितः** - **उपायान्तर**த்தில் **इत्यारभ्य** இல்லாதார்க்கு **इत्यन्तेन** **द्वितीयपादार्थ** **एकाधिकारो दर्शितः** இவையிரண்டும் **इत्यारभ्य** **आत्यतिशय**முடையார்க்கு **इत्यन्तेन** **उत्तरार्धार्थ** **एकोऽधिकारो दर्शित** **इति ध्येयम्** - **प्रपत्ति**யிலேயிழியலாம் **प्रवेशः स्यादित्यर्थः** ।

(सा.सं:) கட்டளைப்பட்ட, **साधनभक्तिलक्षणलक्षित** - **इत्यमुक्तार्थकेदं शरणमित्यादिनोक्ताधिकार भेदफलितार्थान्निष्कृष्य दर्शयति** । இப்படியாகையால் **इत्यादि**நா - **उक्तविधया प्रमाणसंप्रदाया-विरुद्धोपपन्नार्थकत्वाद्वचनयोरित्यर्थः** ।

மூ: - இவ் விலம்பாசுமனும் தான் நினைத்த காலத்திலே ஫ல்பெறுகைக்கு உபாயாந்தரஹிதன். இப் ஫காரத்தை நினைத்து “ஜகதி கதிமந்யாமவிதுஷாம்” என்கிறது.

(சா.தி:) இவ்விலம்பாசுமனும் ஢க்த்யாதிசுக்நாகையால் அகிசுநத்வமெங்ஙனே? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்விலம்பாசுமனுமென்று. இவ் அகிசுநாதிசுக்நாத்வசூசுந ஜகதிசுதிமந்யாமவிதுஷாம் என்றதென்கிறார். இப்஫காரத்தை என்று. ழானவிசுவாசமானுத்யமில்லையாகில் வ்யாசாதிசுக்நா உபாசுநத்திலிழிந்ததுக்கு ஹேதுவெது? என்னவருளிச் செய்கிறார்-

(சா.சுவ:) ஆனாலும் ஢க்தியோசுக்நாயிருந்தாலும் விலம்பாசுமனாகிலவனும் ஫஫த்யாதிசுக்நா என்று சூன்னது கூடுமோ? குருலுதுவிகுலுபானு஫஫த்யா குருபாயாந்தரஹினன்றோ ஫஫த்யாதிசுக்நா? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவ்விலம்பாசுமனும் தான் இதி - இப்஫டி வசுநார்த்மாகில் இவ்வசுநா஫வ்ங்ஹுண ழலாகுத்திலே சுவ஢க்தே஢்மூநா என்று விலம்பாசுமனைச் சூல்லி ஜகதிசுதிமந்யாம விதுஷாமென்று சூல்லுகிறது வ்யர்த்மாக ஫சுஜ்ஜியாதோ? இது தவிர அதிசுக்நாந்தரமில்லையே? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்஫காரத்தை இதி | இதி சுவ஢க்தே஢்மூநா, த்வரயா | கதிமந்யாமவிது ஶாம், சுவா஢ிசுக்நாகாலே உபாயாந்தர ஹிதானாமென்ற஫டி- இப்஫டியாகில் வ்யாசாதிசுக்நா த்வரயா ஫஫தித்யிலே இழியாதே இரு஫்பானேன்? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.஫்:) கதிமந்யாமவிதுஷாமித்யுக்நா஫காரேண சுவா஢ிசுக்நா ழா஢நாந்தரழானசூந்யானாமித்யர்த்: - எங் ச வ்யாசாதுயோ ந ழானவிசுவாசமானுத்யாதிநா ஢க்தியோசுநிசுதா:- கிந்து ஫஫த்யநதிசுக்நாத்வாதுவ ஢க்திநிசுதா இத்யாஹ |

(சா.வி:) நநு சுவ஢க்தே஢்மூநா வா ஜகதிசுதி மந்யாமவிதுஷாமித்யத்ர அந்யா் கதிமவிதுஷாமித்யயமங்ஷ அதிசுக்நாத்ரயே ஆகிசுந்யரூ஫தா் ஫தி஫ாதுயிதுமு஫ாத: | ததசுசு ததங்ஷ: ஫த்யேகமந்வேதி | ததா ச ஫த்யமாதிசுக்நா அழாத்வாதுவான்யா் கதி் ந ழானாதி | கத்யந்தரம் நாசுதிதி மநுதே | த்வித்யே து ஢குவத எவ ரசுக்நாத்வமிதி ழானவத்தயான்யகதி: சிதூ஫ாபாயாந்தரம் நாசுதிதி ழானாதிதி யுக்நம் | த்ரூதிய஫சுதே உபாயாந்தரழானவத்வாசுசுசுக்நாத்வாசுசு விலம்பாசுசுமத்வமாத்ரேண கத்யமுபாயாந்தரா஢ாவழானரூ஫ாகிசுந்ய ஫தி஫ாதுநமித்யத்ராஹ -இவ் விலம்பாசுசுமனும் இதி - சுவா஢ிலசுதித ழி஫ு஫஫ல ஫ா஫கோபாயாந்தரம் நாசுதிதி ழானசங்஢வாதுகிசுந்ய஫தி஫ாதுநமிதி ஢ாவ: - “கதிர்சும்யசுசாசூ ஹரிதிதி ழிதந்ந்வாஹ்யமநோ ரஹச்யம் வ்யாஜஹே ச கில ஢குவாந் ழூநகமுநி:” இத்யவித்யாத இதி ழலாகுச்யோத்தரார்தம் | இத்யம் சோபாந்தரழானவதா் ழக்தானா் விலம்பாசுசுமாணா் ஢க்தாவதிசுக்நா இதி வ்யாசாதுயோ ஢க்தூ ஫விசுதா இத்யாஹ |

(சா.சங்:) அழாராய் இத்யாதிநா அழானாமித்யங்ஷச்ய, தெளிவுண்டானாலும் இத்யாதிநாவிழானதாமித்யங்ஷச்ய, இவையிரண்டும் இத்யாதிநா திதூர்஫தாமித்யங்ஷச்ய ச ஫லிதார்த் உக்ந: | அழாழக்தயோரஸுத்வகிசுநதா | ழானழக்திமதூ விலம்பாசுசுமச்ய ழா கத்யமித்யத்ராஹ - இவ் இதி | அயமேவாதிசுக்நா ஜகதி கதிமித்யுக்ந இத்யாஹ | இப் ஫காரத்தை இதி | யது உபாயாந்தரானுசுணழானழக்திமாந஫ி விலம்பாசுசுமஸுசுந் ஫஫திமவலங்஢தே- தது ஫஫தூ ழானவிசுவாச஫ூர்ண: விலங்஢ித஫லமு஫ாயம் ந கோ஫்யவலங்஢தே அதூழழானா் மநுதவிசுவாசானா் ச ஢க்த்யாதுவதிசுக்நா இதி ஫ரூக்திம஫ி ஫திவக்தி |

(சா.தி:) व्यासादிகளென்று துடங்கி - उपायान्तराशक्तिविलंबाक्षमत्वरूप प्रपत्यधिकारமில்லாமையாலென்று கருத்து - शङ्कितमान हेत्वन्तरத்தைக்கழிக்கிறார் - அல்லது इत्यादियால் - ஆனால் “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यादुपायान्तरमिष्यते” என்ற வचனं விरोధியாதோ? புருஷனுக்கு उपायान्तर प्रवृत्तियெல்லாம் बुद्धिदौर्बल्यकृतமென்றிறே இவ்வచనத்துக்கு అర్థம். ஆகையால் व्यासादிகளும் बुद्धिदौर्बल्यத்தாலே भक्तियிலிழிந்தார்கள்! என்னவருளிச் செய்கிறார்- अशक्तस्येत्यादि - இங்குற்றை नरशन्दमशक्तपरम् - अशक्तनायिरுந்து उपायान्तरத்தில் प्रवृत्तिக்குமாகிலது बुद्धिदौर्बल्यकृतமென்று இவ்வచనத்துக்கு అర్థమென்றபடி. अशक्तस्येति श्लोकத்தில் लघुत्यागस्यातिकृच्छ्रेषु என்று प्रपत्तिलघुत्वोपायान्तरकृच्छ्रत्वकथनं प्रपत्यविश्वासोपायान्तरविश्वासरूपமான बुद्धिदौर्बल्यसूचनार्थम् ।

(சா.ஸ்வா:) வ்யாசாदிகள் इति । ஆகையால் ப்ரபுத்தியில் அதிகாரமில்லையென்றபடி- ஸுக்ரராயிருந்தாலும் விஸ்வாஸமான்யத்தாலே உபாஸனத்திலே இழிந்தார்களென்றும் சொல்லலாமே? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையால் इति விலம்பாக்ஷமதாரூபாதிசாரமில்லாமையாலென்றபடி. லோகத்தில் ப்ரபுதுபயுக்தஜ்ஞாமிருக்கச் செய்தேயும் விஸ்வாஸமான்யத்தாலே ப்ரபுதியைவிடக்காண்கையாலே வ்யாசாதிசாருக்கும் ப்ரபுதிபரித்யாகத்துக்கத்துவே நிதானமாகலாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அஸுக்ஸ்யேதி - யதூ, “நஸ்ய பூத்டிடூர்வலயாதுபாயாந்ரமிஷ்யதே” என்கிற வசனம் விரோதியாதோ? நஸ்ய பூத்டிடூர்வல்யாத் விஸ்வாஸமான்யாதுபாயாந்ரப்ரவூதிரிஷ்யத इति வசனா் தோற்றுகையாலே வ்யாசாதிசாருக்கும் விஸ்வாஸமான்யத்தாலே உபாயாந்ரப்ரவூதி என்று சொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அஸுக்ஸ்ய इति ।

(सा.प्रः) व्यासादिकणा इत्यादिना । “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यादुपायान्तरमिष्यते” इति विश्वासमान्द्यस्य भक्त्यधिकारत्वावगमाल्लोके च महाविश्वासशून्यानां भक्तावप्यशक्तानां परम्परया भक्तियोगोत्पादनयोग्य नामसङ्कीर्तनादौ प्रवृत्तिर्दर्शनाच्च ज्ञानविश्वासमान्द्यकृता भक्तिविषयकप्रवृत्तिर्नास्तीति वक्तुमयुक्तम् । तथा च व्यासादिष्वप्येवमेवास्त्वित्यत्राह - अशक्तस्येत्यादिना ।

(सा.विः) व्यासादिकृण इति - ननु “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यादुपायान्तरमिष्यते” इति विश्वासमान्द्यस्य भक्त्यधिकारत्वावगमाद्व्यासादीनां विश्वासमान्द्यादेव भक्तौ प्रवृत्तिः किं न स्यात्, लोके च महाविश्वासशून्यानां भक्तावप्यशक्तानां परंपरया भक्तियोगोत्पादकनामसङ्कीर्तनादौ प्रवृत्तिदर्शनाच्च विश्वासमान्द्यमपि भक्तावधिकार इत्याशङ्क्याह - अशक्तस्येति - अतिकृच्छ्रेषु, अतिदुष्करेषु भक्त्यादिषु ।

(सा.सं:) व्यासादिकणा इत्यादिना । तर्हि “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यादुपायान्तरमिष्यते” इति वचनं निर्विषयं स्यादित्यत्राह - अशक्तस्येति । अतिकृच्छ्रेषु, अत्यन्तदुष्करेषु भक्त्यादिषु ।

मूः - कस्यचिदुद्भिदौर्बल्यं लघुत्यागस्य कारणम् ॥
 तत्र प्रपत्त्यनर्हणामन्यदित्यपि युज्यते ।
 व्यासादिषु तु नैवैषानीतिस्संशयघातिषु ॥”

(सा.दीः) उपायान्तरेष्वशक्तस्य अथापि तत्र दुराशा दाढ्यं शालिनः कस्यचित्, मन्दबुद्धेः पुरुषस्य । लघोः, प्रपत्तेस्त्यागे । बुद्धिदौर्बल्यं, ज्ञानविश्वासमान्द्यं कारणं भवति । तत्रेति - प्रपत्त्यनर्हणां भक्त्यादिषु प्रवृत्तिर्भवतीतीदं तत्र उक्तप्रकारेण बुद्धिदौर्बल्यवति युज्यते - एषा नीतिः, अयं न्यायः । संशयघातिषु, संशयघातित्वात्परिपूर्णज्ञानविश्वासेष्विति भावः ।

(सा.स्वाः) अतिकृच्छ्रेषूपायान्तरेष्वशक्तस्य फले दुराशा दाढ्यशालिनः कस्यचित् पुंसः । लघोः, प्रपत्तेः । त्यागस्य बुद्धिदौर्बल्यं विश्वासमान्द्यं कारणम् । ^{இதினாலே} वचनकृत्तुं नरशब्दमशक्तपरमेष्ठि ^{கருத்து} - अशक्तं लघुत्यागं ^{பண்ணினானாகிலும்} विश्वासमान्द्यमङ्कुलं कारणमेष्टि ^{படி} तत्र विश्वासमान्द्ये सतीति शेषः । प्रपत्त्यनर्हणामन्यत्, उपायान्तरमितीदमपि युज्यते । परेषां संशयघातिषु व्यासादिषु एषा नीतिः, विश्वासमान्द्याल्लघुत्याग इति नीतिः । न्यायः - न युज्यते ।

(सा.प्रः) तत्र प्रपत्त्यनर्हणामित्यादि - तत्र, उपायान्तरशक्तेषु । विश्वासमान्द्यात्प्रपत्तावप्यनधिकारिणाम् । अन्यत्, परंपरयोपायान्तरोपकारकं नामसङ्कीर्तनादिकमेव युज्यत इत्यर्थः - “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यात्” इत्यादेर्भरन्यास त्यागिषु त्यागहेतुप्रदर्शनपरत्वेन भक्तियोगे विश्वासमान्द्याधिकारत्वज्ञापन परत्वाभावात्सर्वज्ञतया विश्वासाधिक्यवत्सु व्यासादिषु ।

(सा.विः) दुराशा दाढ्यशालिनः, भक्त्यादिनैव मुक्तिं साधयामि नान्यदुपायान्तरमस्तीति बुद्धिर्दुराशा - तस्याः, दाढ्यं, आप्तवचनैरनपनेयत्वं तच्छालिनः । कस्यचिन्नरस्य, मन्दबुद्धेः - बुद्धिदौर्बल्यं, विश्वासमान्द्यम् - लघुत्यागस्य, प्रपत्तित्यागस्य कारणं भवति । “नरस्य बुद्धिदौर्बल्यादुपायान्तरमिष्यते” इत्यस्यैतदेव तात्पर्यम् - नतु विश्वासमान्द्ये - महाविश्वासरूपाङ्गवैगुण्येन प्रपत्त्यनधिकारिणो भक्तियोगादौ भक्त्युपयोगिनामकीर्तनादौ च प्रवृत्तिर्भवतीति । तथा च विश्वासमान्द्यं प्रपत्तित्यागकारणम् - नतु भक्त्यधिकार इति भावः । इयं नीतिरज्ञेष्वनसर्वज्ञेषु महाविश्वासवत्सु व्यासादिष्वित्याह - तत्र प्रपत्त्यनर्हणामिति । - तत्र उपायान्तरशक्तेषु - प्रपत्त्यनर्हणां विश्वासमान्द्यात् प्रपत्त्ययोग्याना-मन्यन्नामकीर्तनादिकं व्यासादिष्विति दुर्बलबुद्धिषु कल्प्यन्यायो व्यासादिष्वनुचितमिति भावः ।

(सा.संः) दुराशा, भक्त्यादिनैव मुक्तिं साधयामीति दुर्निर्वाहनिर्वहणाभिनिवेशः । तस्य दाढ्यं, आप्तवचनैरप्यप्रकम्प्यत्वम् - तच्छालिनः, अशक्तस्य कस्यचिन्नरस्य बुद्धिदौर्बल्यं लघूपायविषयकविश्वासमान्द्यं लघूपायत्यागेन गुरुपायपरिग्रहो बीजमित्यर्थः । नरस्येति श्लोकस्य च भरन्यासं त्यक्तवतामाधुनिकानां त्यागहेतुबुद्धिदौर्बल्यमिति अन्तराप्रासङ्गिकं किञ्चिदाह, तत्रेति - तत्र, उपायान्तरशक्तेषु । बुद्धिदौर्बल्यस्य लघुत्यागं प्रति कारणत्वे सिद्धे सति - प्रपत्त्यनर्हणां च भक्त्ययोग्यत्वमशक्त्यैव सिद्धम् । बुद्धिदौर्बल्यात्प्रपत्तावप्यनर्हणाम् । अन्यत्, परम्परया भक्त्यादि कारणं नामकीर्तनादिकमित्यपि युज्यते - तर्हि व्यासादिष्वपि लघुत्यागे तदेव बीजं स्यादित्यत्राह । व्यासादिष्विति - महाविश्वासादिमान्द्यप्रयुक्ता प्रपत्तावप्रवृत्तिरिति नीतिर्नियुक्ता - संशयघातिषु, परेषामपि महाविश्वासोदयप्रतिबन्धकशङ्कापञ्चकनिवर्तकतया स्वात्मनि संशयात्मकबुद्धिदौर्बल्यरहितेष्वित्यर्थः ।

மூ: - இப்படி உபாசனப் பதனங்களுக்கு அதிகாரம் வ்யவஸ்திதமாகையாலிரண்டு ஶாஸ்த்ரமும் சப்ரயோஜனம் । இரண்டு அதிகாரிகளுக்கும் சுவதர்மத்தில் ப்ரதிபத்திவैஷ்ம்யமேயுள்ளது- ப்ரபந்ந-
னுக்குக்கோலின ஫லத்தைப்பற்ற வேறொன்றை அநுஷிக்கில் ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயத்தாலே விரோத-
முண்டானாலும் சுவயம் ப்ரயோஜனமாகவாதல், ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயத்தாலே ஫லாந்தரத்தைப் பற்றவாதல்
வேறொன்றை அநுஷித்தால் விரோதமில்லை-

(சா.தீ:) உபாசனப் பதனங்களுக்கு ஶக்தாஶக்தாதிபேதேன அதிகாரவ்யவஸ்திதத்வத்தை நி஑மிக்கிறார்-
இப்படி இத்யாடியால்- இம்ஶக்தாஅதிகாரபக்ஷத்தில் சுவதர்மத்யா஑ம் விதிக்கப்படாமையால் த்யா஑ப-
க்ஷிததோஷமில்லையென்கிறார்- இரண்டு அதிகாரிகளுக்கும் இத்யாடியால்- சுவயம்ப்ரயோஜனத்வேனா஑த்வேன
ச ப்ரபத்தி வைஷ்ம்யம் । நநு ப்ரபந்நனுக்கு வேறொன்றை அநுஷிக்கில் ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயாத் ப்ரத்யுதிவாராதோ?
என்னவருளிச் செய்கிறார்- ப்ரபந்நனுக்கென்று துடங்கி அநந்தர்முபாயத்வபுத்தித்யா஑பக்ஷத்தை
உபக்ஷேபிக்கிறார்-

(சா.ஸ்வ:) குத: ? சங்ஸயதாதிதயா விஸ்வாசமான்யாபாவாதிதி பாவ: । இப்படி த்யா஑விதிபக்ஷத்தில்
தூஷணப்ரஸக்தானுப்ரஸக்த்யா பக்திப்ரபத்யஅதிகாரிவ்யவஸ்த்யைபண்ணி யுஷ்மத் பக்ஷத்திலும் ஶாஸ்த்ரநைர்த்யக்யம்
ப்ரஸ஑்ஜியாதோ? என்கிற ஶ஑்ஜையப் பரிஹரித்துக் கொண்டு உபஸஹரிக்கிறார்- இப்படி இதி-
ப்ரபந்நவிஷயத்தில் வர்ணாஸ்ரமதர்மம஑்ஜம்ல்லாமையாலே ஶாஸ்த்ரவ்யைத்யம்மில்லையோ? என்னவருளிச்
செய்கிறார். இரண்டு இதி - த்யா஑விதியில்லாமையாலே ஁காஅதிகாரிக்கு அ஑த்வபுத்தியும்,
இதராஅதிகாரிக்கு கை஑்ய்யபுத்தியுமென்றபடி. இப்படி ப்ரபந்நனுக்கு சுவதர்மானுஸ்தானமுண்டாகில் உபாயாந்தர்
ஸ்பர்ஸப்ரஸக்த்யா ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயம் விரோதியாதோ? நித்யநைமித்திககர்மம் உபாயத்வபுத்தியன்றிக்கே
கை஑்ய்யபுத்தியானுஸ்தேயமாகையால் விரோதமில்லையென்னிலப்போது காம்யகர்மமும் ப்ரஸ஑்ஜியாதோ?
காம்யகரணத்தில் ப்ரத்யவாயில்லாமையாலே த்தகரணப்ரஸ஑்ஜமில்லை யென்னிலப்போது ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயத்
சம஑்ஜ்யாஅத்யர்மகர்மாகரணமும் ப்ரஸ஑்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரபந்நனுக்கு இதி -
ஸ்வர஑்யத்யகாம்யம் ஶ்வேரூபவிருத்தமாகையாலது ப்ரஸ஑்ஜியாது.

(சா.ப்ர:) துர்ப்லபுத்தியந்யாயகல்பநமநுசிதமிதி பாவ: । ஁வம் ச பக்திப்ரபத்யுஶ்ஶக்தாஶக்தாஅதிகாரத்வேன ந
கஸ்யாபி ஶாஸ்த்ரஸ்யாப்ராமாண்யப்ரஸ஑்ஜ இதி தர்ஸ்யந் ப்ரபந்நானுஸ்தானேஸு நித்யநைமித்திகேஸு ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயத்
பக்தானுஸ்தேயாத்யர்மஸ்த்ரேஸ்த்யமப்யாஹ - இப்படி உபாசனேத்யாதிநா - யத்யப்யேவம் ஶர்வதர்மத்யா஑ோ ந விதேய: ।

(சா.வி:) ப்ரதிபத்திவैஷ்ம்யமிதி । பக்தானாம் சுவதர்மேஸ்வ஑த்வபுத்தி: ப்ரபந்நானாம் சுவயம்ப்ரயோஜனத்வபுத்திரிதி
வैஷ்ம்யமிதி பாவ: । தேதவ விஸதயதி ப்ரபந்நனுக்கு இதி ।

(சா.சங்:) இயதா பக்த்யாதி ஶ்வேரூபத்யா஑விதிபக்ஷாத்வத்பக்ஷஸ்ய கோ஑பி விஸேஸ இத்யத்ராஹ - இப்படி இதி
பரபக்ஷேது ஑ுஶாஸ்த்ரம் நிர்த்யகமேவேதி பாவ: । அத்ர ஶ்வேரவர்ணாஸ்ரமாத்யநு஑ுணஸ்யஸர்வதர்மத்யா஑விதிபக்ஷாபேக்ஷயாபி
ஸ்வபக்ஷஸ்ய வைஷ்ம்யமாஹ - இரண்டு இதி - உபாசகஸ்ய வித்யா஑த்வேன ப்ரபந்நஸ்யது ப்ர஑்யதமஸ்வாம்யா஑ானு-
பாலநகை஑்ய்யத்வேனேதி ப்ரதிபத்திவैஷ்ம்யமேவ ந ஶ்வேரூபத்யா஑ாதத்யா஑கூதமிதி பாவ: । தர்ஹி கை஑்ய்யத்வேன
காம்யமபி கர்மப்ரபந்நஸ்ய அநுஸ்தேயம் ஶ்யாத்ரஹி ஶா஑நாந்தராஸஹத்வப஑்ஜ இத்யத்ராஹ - ப்ரபந்நனுக்கு இதி
ப்ரஹ்மஸ்த்ரவ்யந்யாயத், தத்ர஑ோ஑பகரணசம஑்ஜி: - ப்ர஑்யதஸம஑்ஜிஸ்து ப்ர஑்யதகை஑்ய்யோபகரணானாம் ஑ானபக்த்யாதேஸ்ச
சம஑்ஜி: ।

(सा.सं:) आदिशब्देन स्वस्य भक्तिज्ञानाभिवृद्धिस्सङ्गृह्यते । इत्थं स्वरूपत्यागविधिपक्षो दूषितः । अथोपायत्वबुद्धित्यागविधिपक्षं दूषयितुमारभते । இப்படி इत्यादिना । “अपायतां परित्यज्य न्यसे देवे तु तामभीः” इत्यादिमध्यमवृत्तिविद्व्यभिप्रायेण विधिक्कிறவிடம் इत्युक्तम् ।

(सा.सं:) उचितमिति । तदा तत्र तस्य सात्विकत्यागरूपत्वादिति भावः । अत्र बुद्धित्यागे विध्यनौचित्यमनेकबाधकप्रदर्शनमुखेनाह - இங்கு इति - उपायविधायकवाक्यस्थत्वमात्रेण धर्माणां कथमङ्गत्वसिद्धिरिति चेदित्थम् । धर्मगोचरबुद्धित्यागस्य प्रपत्यङ्गत्वं धर्माणामङ्गत्वं विनाऽनुपपन्नमिति । अत एव फलिकंकையால் इत्युक्तिः । सिद्धियात्तु इति । बुद्धित्यागपूर्वकोत्तरकृत्यस्यास्याङ्गत्वापत्तेरिति भावः । अकिञ्चनाधिकारत्वभङ्गरूपं बाधकं विकल्पमुखेन दर्शयति । எங்ஙனே என்னில் इति - இங்கு उपायविधायक इत्यर्थः - न ह्ययमुत्तरकृत्यपर इति भावः । विधिकंकவேண்டா इति बुद्धित्यागविधेरनपेतत्वाद्वद्वेदप्रसक्ततया अप्रसक्तप्रतिषेधापाताच्चेति भावः । उपायமான इति ।

(सा.सं:) तदपि न सिद्ध्यतीत्याह - अङ्गभावकृत् इति - इत्थं परपक्षयोजनाभेदानामनुपपन्नत्वं स्वपक्षयोजनाया उपपन्नतां च सङ्गहाति - अत इत्यादिना - अपचारता, त्याज्यतयोक्तस्वानुष्ठाने निषिद्धानुष्ठानतुल्यतेत्यर्थः । उपायत्वबुद्धित्याग एव दोषान्तरं - सात्त्विकेति । धर्मशब्द इह नित्यनैमित्तिकवदपायान्तराणामपि ग्राहकः ।

மூ: - ஆகையால் இங்கு சர்வதர்மங்களினுடைய ஸ்வரூபத்யாகத்தை அங்மமாக விதிக்கிற தென்றும், அவை அங்மாம்படி இங்கு புத்தி விசேஷத்யாகமாத்த் விதிக்கிறதென்றும் சொல்லுகிற பக்ஷங்கள் அங்மானுபாலனாதிசாஸ்ரங்களுக்கும், ப்ரபத்திக்கு நேரபேக்ஷம் சொல்லுகிற சாஸ்ரங்களுக்கும் ப்ரவாசார்யஸ்ப்ரதாயங்களுக்கும், ப்ரபத்ரராய் போத்த ப்ரவ்சிஸ்தர்களுடைய அசாசாரத்துக்கும் விருத்தங்களாம்- இப்படி உக்ததோஷங்களாலே தர்மங்களினுடைய ஸ்வரூபத்யாகமும் ப்ரபத்திக்கு அங்மன்று. உக்தநேரபேக்ஷத்தாலே அத்த தர்மங்களினுடைய ஸ்வரூபமும் இதுக்கு அங்மன்று. ஆகையால் இங்கு மற்றொரு தர்மத்தாலும் இப் ப்ரபத்திக்கு அபேக்ஷையில்லையென்கையிலே இத் த்யாகவிதிக்கு தாத்ரயம்

(சா.தி:) வர்ணாஸ்ரமதர்மத்துக்கு நிபேதமில்லாமையால் கைங்ரியாதிடகளும் ப்ரதிஸாபிதமாமென்கை- அாதிசப்தத்தால் அபராஹபரிஹாராடேஸங்ஹ: - உக்தஹேதுக்களால் கீழ்ச்சொன்ன பக்ஷத்யயதூஷணத்தை உபஸஹரிக்கிறார்- ஆகையால் இதாதி - ஸ்வரூபத்யாக பக்ஷத்தில் அங்மானுபாலனாதிசாஸ்ரங்களுக்கும், புத்தித்யாகபக்ஷத்தில் ப்ரபத்தி நேரபேக்ஷ ப்ரசாஸ்ரங்களுக்கும், உபயபக்ஷத்திலும் ப்ரவாசார்யஸ்ப்ரதாயாதிடகளக்கும் விருத்தமாமென்கை. ஆகையால் ப்ரபத்திக்கு தர்மங்களினுடைய த்யாகமும் ஸ்வரூபமும் அங்மன்றென் கிறார். இப்படி இதாதித்யால் ப்ரபத்தியினுடைய நேரபேக்ஷத்திலே விதிக்கு தாத்ரயமென்கிறார். ஆகை யாலிங்கு இதாதித்யால். ப்ரஸக்தத்துக்கு ப்ரதிபேதமாகையால் ப்ரஸங்ஹப்ரகாரத்தை ப்ரஸநபூர்வகமாக வருளிச்செய்கிறார்.

(சா.ஸா:) உக்தகைங்ரியாதி ச ஸுஸ்திரமித்ய்: । புத்தித்யாகவிதிபக்ஷத்தில் அசாசாரஸ்ப்ரதாயவி்ரோஹாதி தூஷணத்தை ஸங்ஹமிப்பியா நின்றுகொண்டு பக்ஷத்யயதூஷணத்தை உபஸஹரிக்கிறார். ஆகையால் இதி । ஸ்வரூபத்யாகவிதிபக்ஷத்தில் அங்மானுபாலனசாஸ்ரவி்ரோஹமும், புத்தித்யாகவிதிபக்ஷத்தில் நேரபேக்ஷசாஸ்ர- வி்ரோஹமும், உபயபக்ஷத்திலும் ஸ்ப்ரதாயசிஸ்தாசாரவி்ரோஹமும் அந்வயிக்கிறது. உக்ததூஷணங்களாலே ஫லிதமான தர்மஸ்வரூபத்யாகதாநுஸ்தானயோரங்ஹ்வபாவத்தை உபஸஹரிக்கிறார். இப்படி இதி । யதா, இப்படி அங்மன்றென்று சொன்னது கூடுமோ? விதிபக்ஷத்தில் த்யாக் ஸப்தார்த்ததயா அவஸ்ய் விதேயதயா வக்தவ்யமாகையால் விதேயாந்ராலாபென ச ஸ்வரூபத்யாகபுத்தித்யாகயோரந்யதரம் விதேயமென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி । அப்போது விதிபக்ஷத்தில் த்யாகவிதிக்கு எத்த அர்த்தத்தில் தாத்ரயம்? என்கையிலருளிச்செய்கிறார். ஆகையால் இதி - இப்படி இத்ராங்ஹபேக்ஷா ப்ரதிபேதத்தில் தாத்ரயம்சொன்னது கூடுமோ? அப்ரஸக்த ப்ரதிபேதம் ப்ரஸங்ஹியாதோ?

(சா.வி:) கைங்ரியாதி ச, “விஹிதத்வாசாஸ்ரமகர்மாபி” இதி விநியோகப்ராபநித்யநேமித்திகாதி கைங்ரியாநுஸ்தானம் ச ஸுரக்ஷிதம் பவதீத்ய்: - ப்ராஙுபக்ரான்த பக்ஷத்யயதூஷணத்தாபநமுபஸஹரி ஆகையால் இதி - ஸ்வாபிமதத்யாகவிதிதாத்ரயம் நிஷ்கூஷ்ய தர்சயதி । இப்படி இதி । “பாவாபாவௌ ந தர்மாணா் ப்ரபத்தேரங்ஹிஷ்யதே” இதி பூர்வாக்ரீத்யா தர்மாணா் ஸ்வரூபம் வ தத்யாகோ வ ப்ரபத்தேரங்ஹ் நேஷ்யதே । அதோ நேரபேக்ஷசித்திரிதி பாவ: - நநு ப்ரதிபேதஸ்ய ப்ரஸக்திரபேக்ஷணியா? ப்ரஸக்தம் ஹி ப்ரதிபித்யதே இதி ந்யாயாத் ।

(சா.ஸ:) அாதிசப்தேநாகிசுநாஹிகாரத்வஸர்வாஹிகாரத்வாதிஸங்ஹ: । இத்யம் ஸங்ஹிதமீஷதிவ்ருணோதி । ஆகையால் இதாதிநா । நேரபேக்ஷவிதசித்திராந்தே ப்ரஸக்தி் ப்ரஸக்தா்ஸ்ச தர்சயதி ।

மூ: - இப்படி प्रतिபேதிக்கைக்கு ப்ரஸङ्गம் வேணும். இங்கு என்ன ஧்மங்கள் ப்ரஸக்தங்களாய் ப்ரதிபேதிக்கப்படுகிறனவென்னில்? வேதாந்தோதீதிகளான விதீகளில் ஒரு விதீயிலே யோதி அङ்ங்ங்களாய் தோற்றின வர்ணாஸ்ரம஧்மங்களும், கதிசிந்தனாடிகளும், வித்யாந்தரத்திலும் வருமாப்போலே ந்யாஸவிதீயிலும் இவை துல்யந்யாயத்தாலே அङ்ங்ங்களாய் வரப்புக் இப்படி அङ்ங்त्वப்ரஸङ்ங்முடைய சர்வ஧்மங்களாலும் இதுக்கு அபேதீயில்லையென்கை இவ்விடத்துக்கு உசிதம் -

(சா.தீ:) இப்படி ப்ரதிநிபேதிக்கைக்கென்று துடங்கி - ப்ரபந்நவிஷயத்தில் வர்ணாஸ்ரம஧்மங்களுக்கு வித்யாஸஹகாரித்வ வேதவிர்ந்தால் உபயோகமெது? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) ஆகையால் ப்ரபத்திக்கு நைரபேத்யவிதிகூடாமையால் புவூத்யா஑வித்யாஸ்ரயணே சாத்விகத்யா-கவிசிஸ்ட஧்மஸ்வரூபாङ்ங்கத்வமந்யகத்யாङ்ங்கீகார்யமன்றோ? என்கிற அபிப்ராயத்தாலே ஸாङ்ங்கித்து உத்தரமருளிச் செய்கிறார். இப்படி இத்யாடியால்-ஒரு விதீகளில் இதி - பஞ்ஞாஸிவித்யோபகோஸலவித்யா ப்ரகரணத்தில் ஸ்ருதமான கதிசிந்தனம் வித்யாந்தரத்திலும், ஁கவித்யாப்ரகரணத்தில் “யஜ்னே டானே” இத்யாடி ஸ்ருத்யா அङ்ங்கத்யா ஸ்ருதவர்ணாஸ்ரம஧்மங்களும் சித்தஸுத்யாபாடகத்வாடிரூபார்ய சாமர்த்த்ய ரூபலிङ்ங் ப்ரமாணத்தாலே சர்வவிதீகளிலும் வருமாப்போலேயென்று கருத்து - இப்படியாகில் ப்ரபந்நனுக்கு வர்ணாஸ்ரம ஧்ம பரித்யா஑ம் ப்ரஸङ்ங்கியாதோ? வித்யா ஸஹகாரித்வேநாஸூதானாபேதீயில்லையே? கைङ்ங்க்யரூபேநாஸூதேயமென்கைக்கு ப்ராபகமில்லையே? “விஹிதத்வா஑ாஸ்ரமகர்மாபி” என்கிற ந்யாயத்தாலே ப்ரபந்நனுக்கும் அஸூதேய மென்று சொல்லிலந்த ஸூத்ரம் ஐக்தவிஷயமாகையாலே ப்ரபந்நனுக்கு அது ப்ராபகமன்றே? என்ன வருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) நநு நைரபேத்யவிதீத்வேத்யப்ரஸக்த஧்மநைரபேத்யஐதநாஸூபப்தே: கேஷாம் ஧்மாணாம் ப்ரஸக்தானாம் நைரபேத்யம் விதீயத இத்யாஸாङ்ங்காமநூ஑ பரிஹரதி । இப்படி ப்ரதிபேதிக்கைக்கு இத்யாடிநா - “தமேத் வேதாஸூவசனேந ஐாஹ்ணா விவிடிஷந்தி । யஜ்னே டானேந தபஸாஸூநாஸகேந “வர்ணாஸ்ரமா஑ாரவதா பூரூஷேணபர: பூமானு । விஷ்ணுரா஑த்யதே பந்த்யா நான்யஸ்ததூதூஷகாரக: । ஸஹகாரித்வேந ச - அஸ்ரிஹோத்ராடி து தத்கார்யாயீவ தத்ர்ஷநாத்” இத்யாடிஐநிந்த்யநைமித்திகானா வித்யாङ்ங்கத்வாவகமா஑ஹரா஑்ரராடி வித்யாவந்யாஸவித்யாாயா அபி வித்யாத்வாவிஸேஷாத்ரதாङ்ங்கத்வப்ராஸூ தந்நைரபேத்யம் விதீயத இத்யர்த: - ஁வ் தத்ர்ஷநபேகிதானாம் தேஷாம் ஜலதா஑நாடிநாமிவ ப்ரபந்நைரஸூதானமயுக்தமித்யத்ர “அஹரஹஸஸந்ந்யாஸூபாஸீத த஑ு஑ வா ஁தே ஐ்ரஹ்மவாடிந: பூர்வாஐஸூகாஸஸந்ந்யாாயா காயத்்யாஐஸிமந்த்ரா அப ஁ர்஑்வீ வி஑ிபந்தி - ஸந்ந்யா஑ீநோஸூசூசிநிந்த்யமநர்஑ ஸர்வகர்மஸு ॥ விஹிதத்வா஑ாஸ்ரமகர்மாபி - மானீஷீ வைடிகா஑ாரம் மனஸாபி ந ல஑்ங்கயேத்” இத்யாடிஐரவஸ்யாஸூதேயத்வசித்஑ே ஸ்த஑ூக்தமேவதி ஑ர்ஷயந் -

(சா.வி:) ஐக்த்யாङ்ங்கானாமிஹாப்ரஸக்தத்வாத்ரபஸக்தானாம் ப்ரபத்யாङ்ங்கானாமாஸூகூல்ய ஸ஑்ங்கல்பாடிநாம் ப்ரதிபேத்யவ்யா஑ாதாத்ரகத்யம் நைரபேத்யவிதீர்஑தத இதி ஑ோடநாபூர்வகம் பரிஹாரமா஑ । இப்படி ப்ரதிபேதிக்கைக்கு இதி । ப்ரதிபேத்யஸ்ய ப்ரஸङ்ங்க: ப்ரஸக்தி: । வரப்புக் அङ்ங்கத்வேந ப்ராஸேஸூ ஸதஸு ।

(சா.ஸ:) இப்படி ப்ரதிபேதிக்கைக்கு இதி । நைரபேத்யவிதீ வர்ணாஸ்ரம஧்மாஸூதானப்ராபகம் கிமித்யத்ரா஑ ।

மூ: - இத் தர்மங்களுக்கு “சஹகாரித்வென ச” என்கிற சூத்ரத்திற்சொன்ன வித்யா சஹகாரித்வவெஷ் தவிர்ந்தால் “விஹிதத்வாச்சாஸ்ரம கர்மாபி” என்று சூத்ரான்தரத்திற்சொன்ன விநியோகான்தரத்துக்குப் ப்ரபந்நன் பக்கல் நிவாரகரில்லை. ஆகையால் இத் தர்மங்களினுடைய அநுஸ்தானமும், தர்மங்களை த்யஜிக்கையும் ப்ரபத்திக்கு அங்மல்லாமையால் அசக்யங்களில் நேராச்யமஹிகாரத்திலே சொருகும். சக்யமான நித்யநேமித்திகங்களுடைய அநுஸ்தானம் அங்மானுபாலனமான கைங்ரியமாத்ரமாம்.

(சா.தீ:) இத் தர்மங்களுக்கு இத்யாடியால். இப்படி சர்வதர்மங்களினுடைய பரி஗்ரஹமும் த்யாகமும் ப்ரபத்திக்கு அங்மன்றென்றீர். சிறிது தர்மங்களுடைய பரி஗்ரஹமும் அபரி஗்ரஹமும் இவனுக்குண்டா யிருந்தது, அது எதிலே சேரும்? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஆகையால் இத் தர்மேத்யாடியால்

(சா.ஸ்வா:) இத் தர்மங்களுக்கு இதி - விநியோகான்தரேதி । “யாவஜ்ஜிவமஸ்ரிஹோத்ருஹோதி” இத்யாதி விநியோகான்தரேண வர்ணாஸ்ரமாத்த்யத்வாவகமேன தத்ப்ரயுக்தானுஸ்தானபாத்திகமில்லை என்றபடி-இப்படி ப்ரபத்திக்கு தர்மங்கள் அங்மன்றென்றால் தர்மத்யாகமங்மென்று சொன்னதாகாதோ? தர்மத்யாகமங்மன்றாகில் ப்ரபந்நானா “ந தர்மநிஸ்தோஃஸி” இத்யாத்தனுஸந்நானம் விருத்தியாதோ? ப்ரபந்நனுக்கு அஸ்ரமாதிதர்மத்வென தர்மானுஸ்தானம் தான் சொன்னது சேருமோ? அப்போது ப்ரபந்நனுக்கும் வர்ணாஸ்ரமதர்மத்வெனாப்யநுஸ்தேயமாகையாலே இருவருக்கும் ப்ரபத்திபேதமாத்ரமென்கிறதுவும் விருத்தியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஆகையால் இதி । அசக்யங்களில் நேராச்யமாக்கித்ந்யானுபவிஸ்தமாகையாலே “ந தர்மநிஸ்தோஃஸி” இத்யாதிகள் ததனுஸந்நானரூபம்சக்யதர்மானுஸ்தானம் ப்ரபந்நனுக்கு அங்மத்வென கைங்ரியத்வென சானுஸ்தேயம் । ப்ரபந்நனுக்கு கைங்ரியரூபமாத்ரமென்று கருத்து - இப்படி ப்ரபந்நனுக்கு கைங்ரியரூபமாத்ரமென்று சொன்னது கூடுமோ? ப்ரபத்திக்கு அநுகூல்யசங்கல்பமங்மானபடியாலே

(சா.ப்ர:) “பாவாபாவௌ ந தர்மாணா ப்ரபத்தேரங்மிஸ்யதே । சுவதந்ந்ரிஸிஸ்த்யசக்யேஹாஸேஷாபாவோஃதி காரக:” இத்யுத்தரித்யா தர்மானுஸ்தானதத்யாகயோரஹயோரபி ப்ரபத்த்யங்மத்வாபாவாதசக்யத்யாகோஃதிகார இதி வத்ருத்ரு சக்யம் சர்வம் கார்யமேவேத்யாஹ । இத் தர்மங்களுக்கு இத்யாதிநா । நநு நேரபேக்ஷ்யவித்யித்யக்ஷேஃப்யானுகூல்யசங்கல்ப-ஸ்யாப்யங்மத்வாத்தஸ்ய சானுகூலானா ஹிதானாமநுஸ்தாபகத்வாத்தேஷாங்மத்வம் பரி -

(சா.வி:) எவ் சாங்மத்வென த்யாகோஃபி நித்யத்வென ப்ராஸதர்மஸ்வரூபஸ்ய நிவாரகாபாவானுஸ்தானத்யாக: ப்ரபந்நானாமித்யாஹ । இத் தர்மங்களுக்கு இதி -தவிர்ந்தால், வித்யாசஹகாரித்வவெஷஸ்ய த்யாகோஃபி “சுவதந்ந்ரிஸிஸ்த்யாசக்யேஹ” இதி பூர்வோத்தார்ய் ஸ்மாரயதி । ஆகையால் இதி । தர்மங்களினுடைய இதி । நந்நானுகூல்யசங்கல்பஸ்ய ப்ரபத்த்யங்மத்வாத்தஸ்ய ச விஹிதாச்சரணசங்கல்பரூபத்வாத்திஹிதாச்சரணஸ்யாபி -

(சா.ச:) இத் தர்மங்களுக்கு இதி - த்யஜ்யேத்யாத்தேநிவாரகத்வாபாவஸ்ய உபபாதிதத்வாதிதி பாவ: - இத்ய் ப்ரபக்ஷநிர்ஸனஸ்வபக்ஷோபபாத்தாப்யா தர்மாணாமநுஸ்தானவத்யாகோஃபி ந ப்ரபத்த்யங்மமிதி ப்ரபதிதம் சூசயந் சம்பாவிதமசக்யானுஸ்தானம் சக்யானுஸ்தானம் ச த்ரி கதம்ஸிந்நஹிகாரிண்யுபயுக்யத இத்யந்நோத்தரமாஹ - ஆகையால் இதி - நந்நானுகூல்யசங்கல்பாங்மகத்வவலாத்த்யாஸங்கல்பகரணஸ்யாங்மத்வெ -

மூ: - சङ்கல்பமாத்ரமேவாங் - ஸ்ருதமாஈரணம் புன: ।

அனங்ஜமாஜ்ஜயா ப்ராப்தம் ந சங்கல்பநிபந்த்நம் ॥

(ஸா.டீ:) ஧்மாஈரணத்துக்கு ப்ரப்த்யநங்ஜத்வே ஹேத்வந்த்ரமுண்டென்கிறார். சங்கல்பமாத்ரமஹி . ப்ரப்தியில் ஧்மாணா் அஈரணசங்கல்பமாத்ரமேவாங்ஜத்வேந ஸ்ருதம் । “அநுகூல்யஸ்யசங்கல்ப:” என்னுமில் வஈநத்தால். அஈரணம் து அஜ்ஜயா ப்ராப்தம் । அஜ்ஜயாவது? வி஧ி - சங்கல்பப்ரயுக்தம்ந்நு. ஆகையால் ப்ரப்திக்கு அங்ஜமுமந்நு - இத்தால் அஜ்ஜாகேங்ஜ்யமெல்லாம் ஸ்வவி஧ி ப்ரயுக்தங்கலென்றதாயிந்நு. நநு கைங்ஜ்யமா-ஜ்ஜாஸி஧்஧மெந்நீர். ஆகில் நித்யநைமிதிகங்கலில் அந்த்ரஹ்வியாத அநுஜ்ஜாகேங்ஜ்யத்தில் ப்ரவ்ர்திகூடாதே போம். மூக்ஷோபாயமாகவாதல், த஧ங்ஜமாகவாதல், அஜ்ஜாஸி஧்஧மாகவாதல், ப்ராயஸ்சித்தமாகவாதல், ஸ்வர்ப்ஷவா஧ிகாம்யார்த்மாகவாதல், ஧ூதஹ்ஜனா஧ிவல்லூகஸி஧்஧ஸ்வஸுஈார்த்மாகவாதலிறே ஒன்றை அநுஸ்திப்பது - அதொன்றுமில்ங்கில்லை முக்தரைப்போலே ஹ்ஜவத்ப்ரீத்யர்த்மாகவதும் கூடாது. அவர்கலைப்போல இது ஹ்ஜவத்ப்ரீதிஹேதுவென்றறியப்போகாமையாலென்னும் அஹிப்ராப்தத்தாலே ஸங்க்ஷிக்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ:) சங்கல்பித஧்மானுஸ்தானமும அங்ஜமாக ப்ராப்தமாகையால் இவனுக்கும் உஹ்யரூபேணானுஸ்தேய மந்நோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். சங்கல்பமாத்ரமஹி சங்கல்பமாத்ரமேவாங்ஜம், அங்ஜதயா ஸ்ருதம் । அஈரணம் புன:, அஈரண்து - அனங்ஜம், அங்ஜதாப்ரா஧கஸ்த்ருத்யாஈஹவா஧ிதஹி ஹவ: । த்ரஹ் தஸ்ய கிமநுஸ்தாபகமி-த்யத்ராஹ-அஜ்ஜயேதி । ஸ்வதந்ந்ர வி஧ிரேவ த஧நுஸ்தாபகஸ்த்யர்த்: - அஜ்ஜயா ப்ராப்தமாஈரணம் ந சங்கல்பநிபந்த்நம் । சங்கல்பேநாங்ஜஹூதேந ஸப்ரயோஜ்யமஹித்யர்த்: - இப்படியாகில் நித்யநைமிதிகங்கல் ஸ்வதந்ந்ரவி஧ிப்ரயுக்தங்கலாய்க்கொண்டு அநுஸ்தேயங்கலாநாலும் நித்யநைமிதிகேஷ்வந்த்ரஹ்வியதிதும்ஸக்யங்கலாந ப்ரஹூதகேங்ஜ்ய ஸ஧்஧ிதானுஜ்ஜாகேங்ஜ்ய ப்ரப்த்நருக்கு அநுஸ்தேயங்கலாகக் கூடுமோ? த஧நுஸ்தான ப்ரயோஜகமில்லையே? எந்நு ஸங்க்ஷிக்கிறார்.

(ஸா.ப்ர:) ஹார்யமஹி தेषாம்ங்ஜத்வாஹவோக்திரநுஈிதேத்யத்ராஹ-சங்கல்பமாத்ரமஹித்யா஧ிநா । அஜ்ஜயேதி, விஹிதத்வா஧ித்யர்த்: । நந்வேவ ப்ரப்தேஸ்ஸர்வ஧்ரஹ்நிரபேக்ஷத்வே ப்ரப்த்நரேவ ஸ்ரீபரகால ஹாஷ்யகாரா஧ிஹ்ஜாஹ்வைர்ஹு-வித்தவ்யயாயாஸஸா஧்யஹ்ஜவ஧வாஸநிர்மாணஹ்ஜவதாரா஧நா஧ிநா் நித்யநைமிதிகவஹ்ஹிஹூதானாமநுஸ்தானம் ந ஸ்யாத் - ப்ரயோஜகாஹவா஧ித்யத்ர ப்ரதிபந்நானா் ப்ரயோஜகானா்-

(ஸா.வி:) ப்ரப்த்யங்ஜத்வமவ்ரஜ்நீயமஹித்யத்ர அஹ சங்கல்பமாத்ரமேவாங்ஜமஹி - ஸ்ருதமஹி - “அநுகூல்யஸ்ய சங்கல்ப ஸ்தி” சங்கல்பஸ்யைவாங்ஜத்வம் ஸ்ருதம் ந த்வநுஸ்தானஸ்யேதி ஹவ: - நநு சங்கல்பஸ்யாங்ஜத்வே சங்கல்பஸ்யானுஸ்தா-பகத்வா஧நுஸ்தானஸ்யாப்யங்ஜத்வம் ஸ்யா஧ேவீதி ஈேந்ந - உபநயநகாலே “கர்ம கुरु மாஸுபுஸ்த்யா” ஸ்த்யுப஧ேஷோ ஹா஧மஹித்யுத-சங்கல்பஸ்யோபநயநாங்ஜத்வே஽பி நித்யவி஧ிப்ரயுக்தகர்மானுஸ்தானஸ்யோத்தரகாலீந ஸ்யோபநயநாங்ஜத்வாஹவாத்ந்நுபப்தே: । அஈரணம் புன:, அநுஸ்தானம் । அஜ்ஜயா ப்ராப்தம், நித்யவி஧ிஸி஧்஧ம் । ந சங்கல்பநிபந்த்நம், சங்கல்பப்ரயுக்தம் ந ஹவதி । யதோபநயநோத்தரம் ஸந்஧்யாவந்நநா஧ிகம் நஹா஧மஹி சங்கல்பவஸாத்நிக்யதே ।

(ஸா.ஸ:) ப்ரப்தநாங்ஜமேவ நித்யா஧ிகமாபதிதமஹித்யத்ராஹ-சங்கல்பமாத்ரமஹி மாத்ரஸ஧்஧ார்த்மேவானுவ஧த்யேவகார: - அனங்ஜஸ்ய ப்ராப்தி: கதமஹித்யத்ராஹ-அஜ்ஜயேதி - யதோபநிதஸ்ய உத்தரகாலகர்மானுஸ்தானம் ந ஹா஧மஹித்யுபநய நாங்ஜசங்கல்பநிபந்த்நம் - கிந்த்வாஜ்ஜயைவ ப்ராப்தம் ததேஹாபிதி ஹவ:-ய஧ி யதா சங்கல்பகரணமபி ப்ரப்த்யங்ஜதயா நேஷ்யதே த்ரஹ் ஹஹுவித்தவஹ்யாஸஸா஧்யானுஜ்ஜாகேங்ஜ்யப்ராப்திர்நஸ்யா஧ிதி ஸங்க்ஷதே ।

மூ: - இப்படியாகில் இவனுக்கு ந்த்யநைமத்திகங்களில் அடைக்கவொண்ணாத ப்ரஹ்மகைக்ஞர்யங்களுக்கு ப்ரயோகராரொன்னிலைவயிவனுக்கு ஁பாயாந்தரத்திற் புகுராது. அங்ளாந்தரநிரபேக்ஷையான ப்ரபத்திக்கு பரிகரங்களுமாகாது.

(சா.தி:) இப்படியாகில் இயாடியால். ப்ரஹ்மகைக்ஞர்யங்களாவன? அநுஜாகைக்ஞர்யங்கள்- இதில் பக்ஷாந்தரங்கள் கூடாவிடிலும் ப்ர஗வத்ப்ரீத்யர்யமென்னும் சரமபக்ஷ் கூடுமென்கிறார். இலையயிவனுக்கு இயாதி ஈாஸ்ர கைவிளக்காக ப்ரவृத்திக்கிறான் இயந்தத்தால் ஁பாயாந்தரத்தில் அந்தர்ஹ்வியாது. மோக்ஷர்யமாக அநுஸ்தியாமையால் ப்ரபத்திக்கு அங்ளங்களுமாகாது. ப்ரபத்திநிரபேக்ஷோபாயமாகையால் ந்த்யதயாசெய்கிறானுமல்லன்.

(சா.ஸ்வ:) இப்படியாகில் இதி ப்ரஹ்மேதி । அநுஜாகைக்ஞர்யமென்றபடி. அநுஜாகைக்ஞர்ய ப்ரபத்தியில் அவிஸ்வாஸத்தாலே ஁பாயாந்தரத்வபுத்தியா அநுஸ்தேயமோ? ப்ரபத்த்யங்ளதயானுஸ்தேயமோ? அகரணே ப்ரத்தியாய ப்ரீத்யானுஸ்தேயமோ? பாபக்ஷயபலகதயா ப்ராய்ஸ்சித்தரூபத்வெனானுஸ்தேயமோ? ஸ்வர்யதயானுஸ்தேயமோ? தூதாதிவத்ஸ்வய் ப்ரயோனதயா வா? முத்தாதிவத்ப்ரத்த்யக்ஷண ப்ர஗வதபிமத் விதிவா தத்ப்ரீத்யர்யமநுஸ்தேயமோ? என்று விதல்பித்து ஒரு ப்ரகாரமும் கூடாதென்று ஈித்தான்திதானே பூர்வபக்ஷயபிப்ராயோந்நயனென பரிஸேஸிப்பித்து மற்றெங்ஙனெயென்னில் இயாதினா ப்ரஸநபூர்வகமாக ஁த்தரமருளிச்செய்கிறார். இயாதினா ।

(சா.ப்ர:) ப்ரபந்நானஹ்த்வ் ப்ரதர்ஸயந் ப்ரபந்நோசித் ப்ரயோககமாஹ - இப்படியாகிலிவனுக்கு இயாதினா ।

(சா.வி:) கிந்து “அஹரஹ்ஸ்ஸந்டியாமுபாஸித்” இதி விதிபலாத்ததிதி பாவ: । நநு ந்த்யநைமத்திககர்மணா ஸ்வத்ந்ராஜாஈித்தானா ஸ்வவிதிப்ரயுக்தத்வாதிநுஸ்தான ஸ்யாத் - அநுஜாகைக்ஞர்யாணா து ப்ர஗வந்மந்நிர், ஑ோபுர், ப்ராகார, மண்டபாதிநிர்மானா ப்ர஗வதாராதினாதினா சானுஸ்தாபகாபாவாத் - ததாஹி? கி் யுக்த்யுபா யத்வென வா? அகரணே ப்ரத்தியாயகரத்வென வா? ஸ்வர்யபக்ஷாதிபலஸாதினகாம்யகர்மத்வென வா? தூதாதிவத்ஸ்வ ப்ரீத்யர்யத்வென வா? முத்தவத்ங்ளவதபிப்ராயப்ரத்த்யக்ஷண வெதிஹ ஁கமபி நாஸ்தி । நசானுஸ்தானமிஸ்தாபந், பரகால ஈ்ரீபாப்யகாராதிபிர்ஹ்வித்தவ்யயாஸாஸாத்தியானுஜாகைக்ஞர்யாச்சரண க்ரூதமிதி ப்ரஈதிர்ஹித்தியபிப்ராயேண ஈங்ளதே- இப்படியாகில் இதி - இப்படியாகில், ந்த்யநைமத்திககானாபாஜாஈித்தவெனானுஸ்தான சேதித்த்யர்ய: - அடைக்கவொண்ணாத, ஑்ரஹிதுமயோ஑்யானாம் । தத்ரானந்தஹ்நூதானாமித்த்யர்ய: । ப்ரஹ்மகைக்ஞர்யங்களுக்கு ஑ோபுர்மண்டபாதி நிர்மானாம் - ப்ரயோககர், ப்ரயோககா:- ப்ரயோககாந்தரப்ரதர்ஸனென பரிஹாரமாஹ । இலை இதி - இலை, அநுஜாகைக்ஞர்யாணி - இவனுக்கு, ப்ரபந்நஸ்ய - ஁பாயத்திதில்புகுராது, ஁பாயகோடூ ந ப்ரவிஸந்தி । ஁த்தரகால நிர்ஹரத்வென மோக்ஷர்யமநுஸ்தானாஸஹ்நவாதிதி பாவ: । அங்ளாந்தரநிரபேக்ஷேதி ஹேது஑்ரஹ்விஸேஷணம் - அத ஁வ தेषாமங்ளத்வ் ந ஸஹ்நவதிதி பாவ: ।

(சா.ஸ:) இப்படியாகில் இதி - ப்ரயோககர், ப்ரவர்தகா: - அஜாபஹ்நூதத்வென அஜயா அப்ரவர்தகத்வாதிதி பாவ: । பரிஸேஸாத்ஸ்வரூசி ப்ர஗வத்ப்ரீணநாபிஸந்நயோ: ப்ரவர்தகத்வ் வக்ஷயந் ஸஹ்நவதானி ப்ரயோககாந்தராப்யபாகரோதி - இலை இயாதினா ।

மூ: - அகரணத்தில் இஷ்வரன் வெறுக்குமென்று செய்கிறானுமல்லன். தனியே யிவை தனக்கொரு பாபக்ய, ஸ்வர், பசு, புத்ராதி ஫லாந்தரத்தை ஂசீப்பட்டுச் செய்கிறானுமல்லன்- லௌகிகரானவர்கள் சூதாடிகள் பண்ணுமாப்போலே கேவல் தன்னுகப்பாலே ப்ரவர்திக் கிறானுமல்லன். முக்தரீப்போலே ப்ரகவதபிபிராயத்தை ப்ரத்யக்ஷமாகக்கண்டு அவனை உகப்பிக் கைக்கு ப்ரவர்திக்கிறானுமல்லன். மற்றெங்ஙனேயன்னில்? இக் கௌக்ஷ்யங்களுக்கும் ஫லாந்தரங்கள் போலே ப்ரகவத்ப்ரீதியும் ஫லமாக ஂஸத்ரஸித்ருமாகையாலே அவனுகப்பிலே ஸர்வோத்தரனான தன் ப்ரகூதிஸ்வபாவத்தாலே ருசிபிறக்கையாலே ஸுஹ்யுத்ராசுபலாலனங்களிற்போலே ஸர்வவிதபங்஑ுவானவனுடைய ப்ரீணனங்களிலே ஂஸத்ர கைவிளக்காக ப்ரவர்திக்கிறான்-

(ஸா.தி:) அகரணத்தில் ப்ரத்யவாயமில்லாமையால்- காம்யங்களுமன்று- இவனுக்கு காம்யகர்ம நிஷித்ருமாகையால் சூதாடிகளைப்போலே லீலாரூபங்களுமன்று- அப்படிச்செய்யக்காணாமையால். பின்னையெப்படிச் செய்கிறானென்னில் ப்ரஸ்நபூர்வகமாகவருளிச்செய்கிறார்- மற்றெங்ஙனேயென்னில் இत्याதியால்- ப்ரகவத்ப்ரீதியில் ராகத்தால் ப்ரவூதிக்கிறான். ராகம் தான் ஸத்வகுணோந்மேஷத் தாலுண்டாயிற்று. இக் கௌக்ஷ்யத்தினுடைய ப்ரகவத்ப்ரீதிஹேதுத்வம் ப்ரத்யக்ஷகாம்யமாகாவிட்டாலும் ஂஸத்ரத்தால் ஂஸத்ரமாயிற்றென்கை.

(ஸா.ஸா:) மற்றெங்ஙனேயென்னில் இதி - பின்னையெப்படி ஂநுஸ்திக்கிறானென்னிலென்ற படி- ப்ரகவத்ப்ரீதியும் ஂஸத்ரஸித்ரு஫லமாகில் ஸர்வருக்கும் ஸ்வர்காடிகளிற்போலே ருசிபிறக்க வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். அவனுகப்பிலே இதி । பத்ருதேதனதயா ஂஷ்யபிமத் ஂஸத்ருமஸக்யமாகையாலே தத்ஸா஑நத்வமறியக்கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஂஸத்ர கைவிளக்காக இதி இப்படி வர்ணாஸ்ரமதர்மம் தத்ருத்ருதி ப்ரயுக்தமாக கௌக்ஷ்யரூபதயானுஸேயமென்றும்.

(ஸா.ப்ர:) ஂஸத்ரஸித்ருமாகையாலே இதி - “யஸ்து காரயதே பூமௌ விஷ்ணாரா஑நானி வை । தஸ்ய துஸ்தோ ப்ரவேத்ருஷ்ணுஸ்ஸர்வலோகேஸ்வர: ப்ரபு: । ஂபூத்வஸௌ துஸ்யதி துஸ்கூதேது ந துஸ்யதேஸௌ பரமஸ்ஸரீரீ । ஂநா஑ூதஸுத் ஑ேஹீ புரூஷம் நாபிநந்நதி ।। தயானர்சித்ஸத்ருத் ப்ரகவாந்நாபிநந்நதி । மம மத்ருத்ருத் ப்ரக்தேஸு ப்ரீதிரப்யதிகா ப்ரவேத் । தஸ்மாத்ருஷ்ணுப்ரஸாடய வைஷ்ணவானேவ தோஸேத் இत्याதிப்ரமாணேஸித்ருத்ருதா கேவல்ப்ரகவத்ப்ரீதிர்வே ப்ரயோஜிகேத்யர்த: ।

(ஸா.வி:) வெறுக்குமென்று, நி஑ூஹீயாதிதி - செய்கிறானுமல்லன், ஂநுஸ்தாநா ந ப்ரவதி - ஂஸத்ரரூபவிதிஸித்ருத்ருதாபாவாதிதி பாவ: - பாபக்யேதி, ப்ராயஸ்சித்ருதார்ததயா வித்யபாவாதிதி பாவ: । ஸ்வர்஑பஸிதி, ப்ரயோஜநாந்நரஸ்ய நிஷித்ருத்ருதாதிதி பாவ: - சூதாதிதி । பரதந்ருதேதனஸ்ய ஸ்வார்தபோ஑நிஷேதாதிதி பாவ: - முக்தரேப்போலே இதி - ப்ரவர்திக்கிறான், ப்ரவூத்ரு: । அல்லன் ந ப்ரவதி । தர்ஹி கதம்நு- ஂஸ்தானமிதி ப்ரஸ்நபூர்வகம் ஂஸத்ர஑ம்யா ப்ரகவத்ப்ரீதிர்வே ஫லமிत्या஑ - மற்றெங்ஙனேயென்னில் ஸமுத்ருயோஸதிகார்யந்நஸ்தித்ருஸ்ஸர்வபஸ்வாதி ஫லாந்நரேஸஸஹிதி த்யேயம் - ப்ரகூதிஸ்வபாவத்தாலே, ருசி பிறக்கையாலே, ர஑ோகுணப்ராவல்யே யதா ஸுஹ்யுத்ருபிரயாபுத்ருதிநா ப்ரார்ப்ரீதிபூயாதித்யபிலாஸோ ஑ாயதே - ததா ஸத்ருவகுணப்ராவல்யாத்ரு஑வதோஸி ப்ரீதிபூயாதிதி ருசி஑ாயதே இதி பாவ: - ப்ரீதிப்ரயோஜநத்ருவேன ப்ரவூத்ருதாவபி ஂஸத்ரமுதேன ப்ரீதி ஂஸத்ருதா ப்ரவர்தேத்யபிபிராயேணோக்தம் । ஂஸத்ர கைவிளக்காக இதி ।

(ஸா.ஸ:) வெறுக்கும், குப்யதி - ப்ரப்ரீதிமாத்ருதேஸேன ப்ரேஸாவத: கதம் ப்ரவூத்ருதரூபபத்யத இத்யத்ருதா஑ - ஸத்ருவோத்தரனான இதி - ப்ரகூதேரயமேவ ஸ்வபாவ: யத்ருவப்ரயோஜநப்ராதான்யமநா஑ூத்ய ஸ்வாமிப்ரீதியாதிப்ரயோஜந ப்ரதானத்ருவமித்யபிப்ரேத்ய ப்ரகூதிஸ்வபாவத்தாலே இத்யுக்ருதம் । ஂபயம் ஸத்ருவஸத்ருதித்ருதி஑நயோ஑வ்யவஸ்திதி: ।

மூ: - இவ்விடத்திலே சிலர் சர்வீஸ்வரன் பக்கலிலே சர்வஹர்யாஸ்பண்ணின் விவேகிக்கு
த்யாஜ்யோபாடேயவிभागनिर्णायकं स्वरूपज्ञानமன்றோ?

(சா.தி:) இனியிவன் ஸ்வரூபவ்யனாய் போருமதொழிய இவனுக்கு ஸாஸ்த்ரவ்யதையிலையென்னு
மவர்கள் ஸங்கீதைய அநுவதிக்கிறார்- இவ்விடத்தில் இत्याதியால்- அத்தை ப்ரதிவதிக்கிறார்.

(சா.ஸா:) அநுஜாகைக்ஹ்யம் ஹவத்ப்ரீணமென்றும் ஸாஸ்த்ரமூலமாகவறிந்து அநுஸ்தேயமென்றும் சொன்னது
கூடுமோ? ஸ்வரூப்தெளிந்த ப்ரபந்நனுக்கு ஸ்வரூபவ்யதையொழிய ஸாஸ்த்ரவ்யதையுண்டோ? ஆகையால்
ஸ்வரூபத்யாகவிதிபக்ஷமே சமீचीनமன்றோ? என்ற ஁கதேஸிபக்ஷத்தை அநுவதித்து நிரஸிக்கிறார்-
இவ்விடத்தில் இत्याதினா । இவ்விடத்தில், ஸாஸ்த்ரமூலமாக அஜானுஜாத்ரமானுஸ்தானபக்ஷத்திலென்றபடி.

(சா.ப்ர:) நநு ஹவதநந்யாஹ் ஸபேத்வானந்ய ஸரணத்வானந்ய ப்ரயோஜநத்வரூப ஸ்வரூபஜ்நானவதோ யதானந்யஸரணத்வ-
ரூபாஸக்திஜ்நானமேவ கர்மஜ்நானஹக்திப்ரபத்திபு ப்ரபத்தியுபாடானே தத்யதிரக்தத்யாகே ச நியாமகம் ததா
புருஷார்த்தே஽ப்யநந்யப்ரயோஜநதாஹ்யஸ்வரூபஜ்நானமேவ த்யாஜ்யோபாடேயவிவேகநியாமகமஸ்திவ்யத்ர அஸக்தத்வரூப-ஸ்வரூபே
ஜ்நாதே஽பி யதா஽ஸக்தஸ்ய ஹர்யாஸ உபாயோ நேதர்ஸ்யேதி ஜ்நானாஹவே ஹர்யாஸே ஸ்வரூபததஜ்நாதிஜ்நானாஹவே ச
ததுபாடானம் ந சம்ஹவதீதி ததஜ்நானம் ஸாஸ்த்ராடேவ சம்பாடநீயம் ததா ஸ்வகதானந்யஸேஷத்வானந்யப்ரயோஜநத்வாதி
ஜ்நானே ஸேஸிப்ரீதிஜநகானாமேவ கர்யத்வாவகமே஽பி கர்மவிஸேஸேபு ஹவத்ப்ரீத்யைகபலகத்வஸ்ய இதரேஸ்ப்ரீதி
பலகத்வஸ்ய ப்ராமாணிகஸ்ய ப்ரபந்நேனாபி யாவக்ஷரீரபாதம் ஸாஸ்த்ரமந்தரேண ஜ்நானுஸக்யத்வாத்ஸ்வரூபஜ்நானஸ்ய ச
தாதுஸிவிஹாவிஸயத்வாக்ஷாஸ்த்ரம் விஹாய ஸ்வேக்ஷ்யானுஸ்தானே நிஸிஹ்நானுஸ்தானஸ்யாபி கைக்ஹ்யத்வம் ப்ரஸஜேதிதி
தத்ப்ரஹாராய ஸாஸ்த்ரவ்யத்வமப்ரஹார்யம்த்யாஹ இவ்விடத்தில் இत्याதினா

(சா.வி:) “யஸ்து காரயதே ஹமௌ விஸ்ணோராராஹநானி வை । தஸ்ய துஸ்தோ ஹவேத்வித்யுஸ்சர்வலோகேஸ்வர: ப்ரஹு: ।
மம மதுக்தஹக்தேபு ப்ரீதிர்ஹ்யதிகா ஹவேத் । தஸ்தாந்மதுக்தஹக்தாஸ்ச பூஜநீயா விஸேஸத:” இதுக்தஸாஸ்த்ரம்
ஹீத்வேத்யர்த: । நநு அநுஜாகைக்ஹ்யாணாமபி ஸாஸ்த்ரமூலகத்வாக்ஷாஸ்த்ரஸ்ய ஹவதாஜ்நாரூபத்வாடா-
ஜாகைக்ஹ்யாடநுஜாகைக்ஹ்யஸ்ய கோ ஹதே இதி சேத்? இத்யமேபு ப்ரதானவிதிபு அகரணே நிக்ரஹோ ஹத்யதே
ததாஜ்நாரூபம் நிக்ரஹஜ்நாபகம் । “அஹ்ரஹஸ்சந்ஹ்யாமுபாஸீத । வஸந்தேவஸந்தே ஜ்யோதிஸா யஜேத” இत्याதி
வீபாஸாதிக்கம் அநிஸ்தபலஸ்ரவணாதிக்கம் ச- யத்ராகரணே஽நிஸ்தம் ந ஜ்நாய்யதே, கரணே ச ப்ரீத்யாதிக்கம் பலம் ஜ்நாய்யதே,
ததநுஜ்நாரூபமதி - அநுஜாகைக்ஹ்யேஸ்பி க்ரமவ்யத்யாஸாதிஸ்ப்ரநிஸ்தபலஹதநாத்ரதானவிதிஸ்ப்ரவ்யுக்தம் - தத்ர
ஸாஸ்த்ரரீத்யைவானுஜாகைக்ஹ்யாண்யபி கர்தவ்யானீத்யுக்தே ப்ரஸேஸத்வஸ்வரூபஜ்நானவதஸ்ச்வரூபஜ்நானேநைவ
த்யாஜ்யோபாடேயவிभागज्ञानाच्छास्त्रं किमर्थमिति केषाञ्चिच्छङ्कामाक्षिप्य परिहरति-இவ்விடத்திலே இதி ।

(சா.ஸ:) தானம் தமஸ்ச யஜஸ்ச ஸ்வாஹ்யாய ஸ்தப அர்ஜவம் । அஹிஸா சத்யமக்ரோதஸ்த்யாகஸ்தான்திரபைஸுநம் ।
தயாஹூதேஸ்ப்ரலோத்வம் மார்தவம் ஹீரசாபலம் । தேஜ: க்ஷமா துதிஸ்சைகமத்ரோஹோ நாதிமானிதா । ஹவந்தி சம்பதம்
தேவீமஹிஜாதஸ்ய ஹாரத ॥” இत्याதிக்கமிஹானுஸந்தேயம் -இவ்விடத்தில், ஸாஸ்த்ரம் கைவிளக்காக
இத்யவகாஸே ।

मूः - அப்போது தன் ருசியொழிய வேறு நியாமகமில்லாமையாலே முமுक्षுக்கள் தவிர்ந்து போருகிற சர்வநிஷிद्धங்களையும் தன் ருசிமாத்தாலே கைங்கர்யமாக அநுஷிக்கப் ப்ரசஜ்ஜிக்கும். ஹவிர்நிவேதனத்திலும் ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் “ஸாஸ்த்ராவிருத்தானி ஸம்ஸூத்ய” என்று அருளிச் செய்தார். ஆகையால் ஸாஸ்த்ரவஸ்யனாம் தன் அதிகாரத்துக்கு ஸாஸ்த்ரமடைத்த கைங்கர்யங்களையே பண்ண ஸ்ராமம்

“तस्माच्छास्त्रं प्रमाणं ते कार्याकार्यव्यवस्थितौ ।
ज्ञात्वा शास्त्रविधानोक्तं कर्म कर्तुमिहार्हसि ॥”

என்ற உபதேஷ் ஸர்வாधिकாரிகளுக்குப் பொதுவாயிருக்கும்.

(சா.தி:) இत्याதியால். பூர்வானுஸ்தானவிரோதமும் ப்ரசஜ்ஜிக்கிறார்- அப்போது இत्याதியால். ப்ரபந்நன் ஸாஸ்த்ரவஸ்யனாயேயிருக்க வேணுமென்னுமிடத்தில் ஸ்ரீபாஷ்யகாரஸம்மதியைக் காட்டுகிறார்- ஹவிர்நிவேதனத்திலும் இत्याதியால் - ஸாஸ்த்ரவஸ்யனாகவேணுமென்னுமத்தை நிர்மிகிக்கிறார்- ஆகையால் இत्याதி - இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரஹ்மதீதாவதனத்தைக் காட்டுகிறார் - தஸ்மாச்ச்ஶாஸ்த்ரமிதி । கர்யாகர்யவிபாஐே என்றபடி - இவ் உபதேஷம் அப்ரபந்நவிஷயமென்னும் ஑ோதத்தை ப்ரஹ்ரிக்கிறார். ஸர்வாधिकாரிகளுக்குமென்று - அதிகாரவிஷேஷ் ஑ோல்லாமையாலென்று கருத்து. ஸ்ரீகீதார்த்தஸஜ்ஜஹத்தில் “நிஜகர்மாதி ப்ரக்யந்த் கர்யாத் ப்ரீத்யைவ காரித:” என்ற இடத்தில்-

(சா.ஸ்த்ரா:) इष्टापत्तिर्यென்னில் ஸிஸ்தா஑ாரவிரோதரூபானிஸ்ட்மருளிச் ஑ெய்கிறார். அப்போது இதி - இந்த ப஑த்தில் ஸ்ரீபாஷ்யகாரோக்திவிரோதமும் வருமென்கிறார். ஹவிர்நிவேதனத்திலும் இதி - ஸாஸ்த்ரவஸ்யதாஸ்தாபனத்தை உபஸ்ஹ்ரிக்கிறார். ஆகையால் இதி - இப்படியாகில் “தஸ்மாச்ச்ஶாஸ்த்ரம் ப்ரமாணம் தே” என்று ஸ்ரீகீதா஑ார்யன் அதிகாரிவிஷேஷத்திலே ஸாஸ்த்ரவஸ்யத்வத்தை உபதேஷிக்கிறது விரோதியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார்- தஸ்மாதிதி । உபதேஷமிதி । ஑ாபிப்ராயமுபதேஷமாகையாலே தே தே என்று அதிகாரவிஷேஷநிர்தேஷ் பண்ணினாலும் மந்வா஑்யுபதேஷ் போலே ஑ர்வஸா஑ாரணமென்றபடி - ஆனாலும் ஆளவந்தார் ஸ்ரீகீதார்த்தஸஜ்ஜஹத்தில் “கர்யாத் ப்ரீத்யைவ காரித:” என்று ஸாஸ்த்ரவஸ்யதையே ஁வகாரத்தாலே வ்யவச்சேதிக்கவில்லையோ?

(சா.ப்ர:) ननु भगवच्छास्त्रे “आत्मनो यत्प्रियं भोज्यं तत्सर्वं च निवेदयेत्” इत्यादिभिस्स्वेष्टस्य सर्वस्य भगवन्निवेदनार्हत्वोक्तेर्निषिद्धस्यापीष्टत्वसम्भवादशास्त्रीयेणापि कैङ्कर्यं कर्तव्यमेवेत्यवगम्यत इति भागवतानां न शास्त्रवश्यत्वमित्यत्र, श्रीभाष्यकारैस्तस्य शास्त्राविरुद्धसर्वविषयकत्वोक्तेःशास्त्रवश्यत्वमपरि-
हार्यमित्यभिप्रयन्नाह । हविर्निवेदनं कृत्तुल्लुम् इत्यादिना - सर्वधर्मान् प्रित्यज्येति त्यागविधिबलात् प्रपन्नानां शास्त्रवश्यत्वाभावोक्तिः पूर्वोक्तव्याघातप्रसङ्गबाधितत्वात् न युक्तेत्यभिप्रयन् शास्त्रवश्यत्वाभावे वचनविरोधमप्याह । तस्मादित्यादिना । ननु गीतार्थसङ्गहे परमैकान्तिनां प्रपन्नानां प्रीतेरेव कैङ्कर्यप्रवृत्तौ प्रयोजकत्वोक्तेःशास्त्रवश्यत्वाभावो -

(சா.வி:) इति भगवच्छास्त्रोक्तेर्निषिद्धद्रव्यस्याप्यात्मप्रियत्वे निवेद्यत्वमेवेति कथं परिहार्यत्वमित्यत्र शास्त्रनिषिद्धत्वाभावे सति आत्मनो यत्प्रियमिति तत्तात्पर्यम् - अत एव श्रीभाष्यकारैर्निवेदने “शास्त्राविरुद्धानि सम्भृत्य” इत्युक्तमिति तत्सम्मतिं वदन् तेषां तद्विरोध माह - हविर्निवेदनं कृत्तुल्लुम् इति । ननु तत्परमाचार्यैः “कुर्यात् प्रीत्यैव कारितः” इत्यवधारणेन प्रीतिव्यतिरिक्तशास्त्रनियमस्य व्यवच्छेदः कृत इति तद्विरोध इत्यत आह -

மூ: - ஆளவந்தார் श्रीगीतार्थसङ्ग्रहத்திலே-

“ज्ञानी तु परमैकान्ती परा(तदा) यत्तात्मजीवनः ।

तत्संश्लेषवियोगैकसुखदुःखस्तदेकधीः ॥

भगवद्ध्यानयोगोक्तिवन्दनस्तुतिकीर्तनैः ।

(சா.தி:) ப்ரீத்யைவ என்னு ஶாஸ்த்ரமன்றோ வ்யவச்சேதிக்கப்படுகிறது? என்னவருளிச் செய்கிறார்-
ஆளவந்தார் இத்யாடியால்.

(சா.ஸ்வ:) என்னவருளிச் செய்கிறார்- ஆளவந்தார் இதி । அத்ர ஶீதார்த்யஸங்க்ரஹ- “ज्ञानी, ज्ञानी त्वात्मैव मे मतम्” इत्युक्तः - परमश्चासावेकान्ती चेति परमैकान्ती - एकान्तिषु परम इत्यर्थः । परमः, एकान्तः । अनन्यत्वनिश्चयोऽस्तीति वा - न केवलमनन्यदेवताकत्वम्, अपितु अनन्यप्रयोजनत्वमप्यस्तीत्यर्थः - संश्लेषोऽत्र मनोवाक्यासाध्यतदभिमतशास्त्रचोदित सपर्याद्यभिमुख्यम् । वियोगोऽपि तद्विच्छेदः - यथाहुर्महर्षयः । “यन्मुहूर्तं क्षणं वापि वासुदेवो न चिन्त्यते । सा हानिस्तन्महच्छिद्रं सा भ्रान्तिस्सा च विक्रिया ॥ एकस्मिन्नप्यतिक्रान्ते मुहूर्ते ध्यानवर्जिते । दस्युभिर्मुषितेनेव युक्तमाक्रान्दितुं भृशम् ॥” इति । तस्मिन्नेव धीःचिन्ता यस्य तदेकधीः । भगवद्ध्यानेति- ध्यानमिहानुचिन्तनम् - योगः, तन्मूलावलोकनम् । विशिष्टक्षेत्रादिवर्तिनः परस्याभिगमनं वा - यथाहुः । “पादौ तदीयौ दुमजन्मभाजौ क्षेत्राणि नानुव्रजतो यदीयौ” इत्यादि । “योगस्तु द्विविधः प्रोक्तो बाह्यमाभ्यन्तरं तथा । बाह्यं बहिःक्रियापेक्षमान्तरं ध्यानमुच्यते ॥” इति

(சா.ப்ர:) யாமுநாசார்யாபிமத இதி ததூஷ்ணே஽பசித்த்வாந்தஸ்யாதித்யத்ராஹ । ஆளவந்தார் இத்யாதிநா ।

(சா.வி:) ஆளவந்தாரும் இதி - அத்ர பூர்வ “ऐकान्त्यं भगवत्येषां समानमधिकारिणाम्” इत्यैश्वर्याधिकारिणः कैवल्याधिकारिणो भगवदनुभवाधिकारिणश्च ऐकान्त्यमनन्यदेवताकत्वं साधारणरूपं “चतुर्विधा मम जना भक्ता एव हि ते श्रुताः । तेषामेकान्तिनश्श्रेष्ठास्ते चैवानन्यदेवताः ॥” इत्यनुगीतावचनानुसारेणोक्त्वा “ये तु शिष्टास्त्रयो भक्ता फलकामा हि ते मताः । सर्वे च्यवनधर्माणः प्रतिबुद्धस्तु मोक्षभाक् ॥” इत्यनुगीतोक्तरीत्यैव मोक्षार्थिन अनन्यसाधारणाकारस्तदनुष्ठानादिकं चोक्तम् - “ज्ञानी तु परमैकान्ती” इति । ज्ञानी । मोक्षार्थीत्यर्थः - परमैकान्ती, यावदात्मभाव्यैकान्ती - भगवदेकफलत्वात् । अनेनास्यानन्यप्रयोजनत्वं लब्धम् - अन्ये अधिकारिणो यावत्स्वाभिमतलाभमैकान्तिन इति न तेषां पारमैकान्त्यमिति भावः । अत्रेयं गीतार्थसङ्ग्रह- “तदायत्तात्मजीवनः” इत्यनेन “ज्ञानीत्वात्मैव मे मतम् - मच्चित्ता मद्गतप्राणाः” इति च स्मारितम् - परमश्चासावेकान्ती च परमैकान्ती । एकान्तिषु परम इत्यर्थः । परमैकान्तोऽनन्यत्वं अस्यास्तीति वा - न केवलमनन्यदेवताकत्वम् - अपि त्वनन्यप्रयोजनत्वमपि अस्यास्तीत्यर्थः । संश्लेषोऽत्र मनोवाक्यासाध्ये तदभिमतशास्त्रचोदितपरिचर्याप्रमुखः । वियोगोऽपि तद्विच्छेदः । यदाहुर्महर्षयः । “एकस्मिन्नप्यतिक्रान्ते मुहूर्ते ध्यानवर्जिते । दस्युभिः मुषितेनेव युक्तमाक्रान्दितुं भृशम् ॥” इति - तस्मिन्नेकस्मिन्नेव धीःचिन्ता यस्य तदेकधीः - भगवद्ध्यानेति - ध्यानमिहानुचिन्तनम् । योगः, तन्मूलमवलोकनम् ।-

(சா.ஸ:) ப்ரீத்யைவ காரித: இதி யாமுநாசார்யைரீவோக்தை: ப்ரபந்நஸ்ய ந ஶாஸ்த்ரவஸ்யதேத்யத்ராஹ - ஆளவந்தார் இதி ।

मूः - लब्धात्मा, तद्गतप्राणमनोबुद्धीन्द्रियक्रियः ॥

निजकर्मादि भक्त्यन्तं कुर्यात् प्रीत्यैव कारितः ।

(सा.दीः) विहितातिक्रमकृती प्रत्यवायमुण्डेण्णुं भीतियिळ् काण्डिळ् स्वामिमुखोल्लासहेतुं कलानवलवलकलीळ् वळुळ् स्वप्रीतियिणुण्डाय -

(सा.स्वाः) उक्तिः, शुश्रूषुभ्योऽधिकारिभ्यः प्रतिपादनम् । वन्दनम्, त्रिभिः करणैः प्रणाम इत्यर्थः । स्तुतिः, गुणकथनम् । कीर्तनं, तत्तदनुगुणविभवगर्भाणां तत्तदसाधारणानां नाम्नां कीर्तनम् - लब्धात्मा, अन्यथा अवस्तुभूतमात्मानमभिमन्यमान इति भावः - प्रशिथिलकरणकलेबरादिको भवेदिति वा - प्राणादीनां क्रियायास्तद्गतत्वं तदनुभावाभावे शैथिल्यादिति भाव्यम् । - अथवा “यत्करोषि” इत्यादि प्रक्रियया स्वभावार्थशास्त्रप्राप्तानां कर्मणां भगवति समर्पणम् - मनस्सङ्कल्पविकल्पवृत्तिकमन्तः करणम् । तस्याध्यवसायात्मिकावृत्तिः बुद्धिः । अथवा तदेवात्राध्यवसायवृत्तिविशिष्टं बुद्धिरित्युच्यते - यथोक्तं शारीरकभाष्ये “अध्यवसायाभिमानचिन्तावृत्तिभेदान्मन एव बुद्ध्यहङ्कारचित्तशब्दैर्व्यवह्रियते” इति । इन्द्रियशब्दोऽत्र गोबलीवर्दन्यायात् बाह्येन्द्रियविषयः । एवंविधस्याधिकारिणः “सततं कीर्तयन्तो माम्” इत्युक्तप्रक्रियया किं वर्णाश्रमधर्माणामपि लोपस्स्यादित्यत्राह । निजकर्मादीति । नित्यदास्यैकस्वभावस्य मुक्तस्यैवान्यापि तत्परिचरणं तदाज्ञानुवर्तनं प्रीत्यैवेत्यादेर्मूल एव स्पष्टोऽर्थः ।

(सा.प्रः) एतानि कैङ्कर्याणि स्वामिप्रीतिकराणीति प्रीत्यै कर्तव्यानि । नतु स्वामिप्रीत्यप्रधानतया स्वप्रीत्यित्यर्थः ।

(सा.विः) विशिष्टक्षेत्रादिवर्तिनः परस्याभिगमनं वा । यदाहुः- “पादौ तदीयौ द्रुमजन्मभाजौ क्षेत्राणि नानुव्रजतो हरेर्यौ” इति - “योगस्तु द्विविधः प्रोक्तो बाह्यमाभ्यन्तरं तथा । बाह्यं बहुक्रियापेक्षमान्तरं ध्यानमुच्यते” इति - उक्तिः, शुश्रूषुभ्योऽधिकारिभ्यः प्रतिपादनम् । वन्दनम्, त्रिभिः करणैः प्रणामः - स्तुतिः, गुणकथनम् । कीर्तनं, तत्तदनुगुणविभवचेष्टितादिगर्भाणां तदसाधारणनामधेयानां कीर्तनम् - लब्धात्मा, अवस्तुभूतमात्मानं अनभिमन्यमान इति भावः । प्रशिथिलकरणकलेबरादिको भवेदिति वा - प्राणादीनां क्रियायाः तद्गतत्वं तदनुभावाभावे शैथिल्यादिति भाव्यम् - “यत्करोषि यदश्नासि” इति न्यायाच्छास्त्रप्राप्तानां कर्मणां भगवति समर्पणं वा-मनः, सङ्कल्पविकल्पवृत्तिः अन्तःकरणम् - तस्याध्यवसायात्मिका वृत्तिर्बुद्धिः । अथवात्राध्यवसायविशिष्टं बुद्धिरित्युच्यते - यथोक्तं शारीरकभाष्ये “अध्यवसायाभिमानचिन्तावृत्तिभेदान्मन एव बुद्ध्यहङ्कारचित्तशब्दरुच्यते” इति । इन्द्रियशब्दोऽत्र गोबलीवर्दन्यायाद् बाह्येन्द्रियविषयः - एवंविधस्याधिकारिणः “सततं कीर्तयन्तो माम्” इत्याद्युक्तप्रक्रियया वर्णाश्रमधर्माणामपि लोपस्स्यादित्यत्र आह - निजकर्मादीति - नित्यदास्यैकस्वभावस्य मुक्तस्यैवान्यापि तत्परिचरणं तदाज्ञानुवर्तनं प्रीत्यैव यथाशास्त्रं यथाधिकारं यथावसरं च सर्वं घटते । अन्यथा “सन्ध्याहीनोऽशुचिर्नित्यमनर्हस्सर्वकर्मसु” इत्यादिभिर्भगवदर्चनादावप्यनधिकारप्रसङ्गात् । तस्माद्योग्यतासिद्ध्यर्थं लब्धांशशैथिल्यपरिहारार्थं उत्तरोत्तरापचयार्थं

(सा.संः) शास्त्रीयैरेव द्रव्यैश्शास्त्रोक्तविधयैव कृतमपि कैङ्कर्यं प्रेमविशेषमन्तरा कृतं चेन्न स्वामिसन्तोषं विशेषहेतुरिति -

மூ: - उपायतां परित्यज्य न्यसेद्देवे तु तामभी: ॥”

என்று அருளிச் செய்தவிடத்தில் ப்ரீத்யைவ காரித:, என்றதுவும் ஶாஸ்த்ரம் வேண்டாவென்ற படியன்று - இங்கு ஶாஸ்த்ரங்கொண்டே அறியவேண்டுகிற கைங்கர்ய ந்தன்னில் ஶ்வாமிசந்தோஷ-
जनकत्वमடியாக शेषभूतनाன தனக்குப் பிறக்கிற ப்ரீதியினுடைய ப்ரேரகத்வாதிசயம்
சொல்லுகையிலே தாத்பர்யம் ।

(சா.தி:) ப்ரேரகத்வாதிசயோபபாदनத்திலே தாத்பர்யமென்றபடி. இம் ஶ்லோகங்கள் உபாசகவிஷயமாகவும்
स्वतन्त्रप्रपन्नविषयமாகவும் யோஜிக்கையாயிருக்கையால் உபாசகவிஷயமாம்போது

(சா.ஸ்வ:) एवकाराभिप्रेतमन्यदपि विवृणोति । उपायतामिति - मुक्तव्यापारन्यायेन स्वयं स्वादुतमतया
क्षणिकतया कालान्तराभावफलसाधनत्वासम्भवाच्चेति भाव:- अतस्तस्मिन्नेव मामेकं शरणं ब्रजेति
वक्त्येवोपायताबुद्धिः कार्येत्याह । न्यसेद्देवे तु तामभीरिति - प्रीतियिन्नुदय इति - अकरणத்தில்
शास्त्रबोधितप्रत्यवायजनकतानिमित्तभीतियில் காட்டில் ஶ்வாமிசந்தோஷहेतुतानिमित्तशेषभूतसप्रीति
ப்ரேரகத்வமதிசயிதமென்று கருத்து-ஆனாலுமிந்த ஆளவந்தார் காரிகாஜாத் பக்தியோகனிष्ठ-
विषयमோ? प्रपन्नविषयमோ? आद्ये भक्त्यन्तक्रियासु उपायतां परित्यज्येत्यंशं विरोधिक்கும்.

(சா.ப்ர:) किञ्चैषां श्लोकानामधिकारितकर्तव्यपरत्वे स्वारस्यात्किल प्रीत्यैवेत्यस्य शास्त्रवश्यत्वा-
भावपरत्वमुच्यते, तदापि तदयुक्तम् ।

(சா.வி:) सुदृढसिद्धोपायस्यापि स्वानुष्ठानेन परप्रवर्तनरूपभगवदाज्ञानुपालनार्थं च अवश्यकर्तव्यानामपि
कर्मणां विधिपरामर्शमन्तरेण प्रियतमसुहृत्पुत्राद्युपलालनवत्प्रीतिरेव ज्ञानिनः प्रयोजिकेति भावः ।
एवकाराभिप्रेतमन्यदपि विवृणोति । उपायतां परित्यज्येति । मुक्तव्यापारनयेन स्वयं स्वादुत्वात्क्षणिकस्य
कालान्तरभावफलसाधनत्वानुपपत्तिदर्शनाच्च नास्य स्वव्यापारे मोक्षोपायताबुद्धिरपि स्यादिति भावः
- अन्ततस्तैस्तैराराधितो भगवानेव सर्वत्रोपायः - न पुनः क्षणिकं तत्क्रिया स्वरूपम् - तत्साध्यं
किञ्चित्तत्प्रीत्यतिरिक्तमप्रामाणिकमपूर्वादिकं वा - अतस्तस्मिन्नेव “मामेकं शरणं ब्रज” इति
उपायताबुद्धिः कार्येत्याह । न्यसेद्देवे तु तामभीरिति । अनाश्रितानां बन्धनमाश्रितानां मोचनं च
स्वमाहात्म्यानुगुण एवेत्यभिप्रायेणाह । देव इति । शरण्यविषयश्रुतिसूचनार्थमत्र देवशब्दः । अपार
कारुण्यसौशील्यवात्सल्यादिगुणनिधौ “मित्रभावेन संप्राप्तम् - सकृदेव प्रपन्नाय - अपिचेत्सुदुराचारः
- क्षिप्रं भवति । मन्मना भव मद्भक्तः - सर्वधर्मान्परित्यज्य” इति वक्तारि तस्मिन् अशरण्यशरण्ये
स्वयमुपायतयावस्थिते सापराधतत्स्वातन्त्र्य तत्सङ्कल्पकिङ्करहिरण्यगर्भरुद्रेन्द्रादि क्षुद्रेश्वरादि निमित्तं भयं
न कर्तव्यमित्यभिप्रायेणाह - अभीरित्युक्तमिति । तत्र प्रीत्यैवेत्यस्य विधिपरामर्शमन्तरेणेति निर्बन्धबुद्ध्या
विनेति भावः - अतश्शास्त्रत्यागो न विवक्षित इति भावः” इति तदेवेह व्याचष्टे । प्रीत्यैव कारित
என்றதுவும் இति । பிறக்கிற ப்ரீதியினுடைய, उत्पन्नप्रीते: । ननूपासनाधिकारिपरमिदम् -
गीताशास्त्रतात्पर्यरूपत्वादित्यत्र उपासनाधिकारिपरत्वेऽपि प्रीत्यैव कारित इत्यस्य
स्वादुतमत्वप्रकाशनपरत्वेन शास्त्रव्यवच्छेदपरत्वाभावात् ।

(சா.ச:) प्रीत्यैवेत्यस्य प्रीतिप्रेरित एव यथाशास्त्रं कर्तव्यमिति तात्पर्यमित्याह -इங்கु इति -
भक्त प्रपन्नोभयसाधारणोऽयं ज्ञानी त्वित्यादि: । तत्र भक्तविषये प्रीत्येवोपायतां परित्यज्येत्यनयोरर्थमाह ।

மூ: - இஃ ஸ்லோகங்களை உபாசனாधिकारि பக்கலிலே யொஜிக்கும்போது உபாசனாदिകளுடைய स्वादुतमत्वத்தையும், फलोपायமான शरण्यனுக்கு प्रसादनமாய்க்கொண்டு फलத்துக்கு साक्षादुपायமன்றிக்கே நிற்கிற நிலையையும், இவ் உபாசனத்தாலே प्रसन्नனான सर्वेश्वरன் தானே फलத்துக்கு साक्षादुपायமாய் நிற்கிற நிலையையும் சொல்லுகையிலே நோக்கக் கடவது-

(सा.दी:) उपायतां परित्यज्यவுக்கு அर्थமருளிச்செய்கிறார்- இஃ ஸ்லோகங்களை इत्यादियால் स्वतन्त्रप्रपन्नविषयமாம்போது तात्पर्यविशेषத்தைக்காட்டுகிறார்-

(सा.स्वा:) उपायभूतभक्तिக்கு உபாயत्वपरित्यागம் असङ्गतமன்றோ? प्रीत्यैव कारित: என்கிறதுவும் विरोधिக்கும். मोक्षाभिसन्धियाலேயன்றோ அவன் अनुष्ठிக்கிறது- तां, भक्तिनिष्ठोपायताम् । देवे न्यसेत् என்கிறதுவும் बाधिततयाகூடுமோ? प्रपन्नविषयமென்னில் उपायतां परित्यज्येत्यंशमप्रसक्त-प्रतिषेधமாக प्रसङ्गிக்கும் - प्रपत्तिയിலே उपायतैयிருக்க देवे उपायतां न्यसेत् என்கிறதுதான் கூடுமோ? இரண்டு अधिकारिव्यतिरिक्तत्रैवर्गिकविषयत्व மும் கூடாதே? என்ன क्रमेण अधिकारिद्वयத்திலும் कारिकार्यमருளிச் செய்கிறார்- இஃ ஸ்லோகங்களை इत्यादिना । प्रीत्यैव என்கையாலே उपासननिष्ठस्वादुतमत्वप्रयुक्तस्वप्रीதியும், उपायताशब्दத்தாலே साक्षादुपायतैயும்.

(सा.प्र:) भक्त्यधिकारिविषयत्वे प्रमाणान्तराविरुद्धानां भक्तियोगस्वादुतमत्व, भगवत्प्रसादनत्व, साक्षादुपायत्वाभावानां भगवति साक्षादुपायत्वस्य च ज्ञापनपरत्वेनापि चरितार्थत्वादनन्त-प्रमाणशिष्टाचारयोर्विरुद्धस्य शास्त्रवश्यत्वाभावस्य ज्ञापनपरत्वं नोपपद्यते । प्रपन्नविषयत्वेऽपि प्रमाणान्तराविरुद्धानां अनन्योपायत्वव्याहृत्यभावानन्यप्रयोजनत्वव्याहृत्यभावभगवदुपायान्तरस्थान निविष्टत्वानां ज्ञापनपरतयापि चरितार्थत्वेन चाप्रामाणिकस्य शास्त्रवश्यत्वाभावस्य ज्ञापनपरत्वं नोपपद्यत इत्याह । इः श्लोकங்களை इत्यादिना - तत्संश्लेषवियोगैकसुखदुःख इत्यनेन प्रीत्यैव कारित इत्यनेन चोपासनस्वादु-

(सा.वि:) इहापि शास्त्रव्यवच्छेदपरत्वेन प्रमाणता - सर्वधर्मानित्यस्यार्जुनं व्याजीकृत्याकिञ्चनार्थं शरणागतिविधानतात्पर्ये गीताशास्त्रस्यापि प्रपत्तिप्रतिपादकत्वात् प्रपत्त्यधिकारिपरत्वेनापि योजयितुं शक्यत्वात्तत्पक्षेऽपि भक्त्यधिकारिमर्यादयैव स्वादुतमत्वेन प्रीतिप्रेरितत्व एव तात्पर्यं ननु शास्त्र-नैरेपेक्ष्ये तात्पर्यमित्यभिप्रायेणाह -इः श्लोकங்களை इति - अस्यां योजनायामुपायतां परित्यज्येत्यस्य तात्पर्यमाह - फलोपायமான इति ।

(सा.सं:) इः श्लोकங்களை इति - भक्तेस्वादुतमत्वेन प्रीत्यैवेत्येतदनुपपन्नम् । भक्तेस्साक्षादु-पायत्वाभावादुपायतां परित्यज्येत्यतदपि उपपन्नमित्यर्थः । ननु श्रौतात्साङ्गादिति फलाविनाभूतधर्माणां यथाशास्त्रानुवृत्तौ प्रपन्नस्य -

மூ: - स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठன் திறத்தில் இஃ ஶ்லோகங்களை யொஜிக்கும்போது இவன் அஜ்ஞானுஜை களாலே பண்ணும் கைங்கர்யமெல்லாம் ஶக்தியோகாடிகளின் கட்டளை குலையாதிருந்தாலும் ஶ்வாமிசந்தோஷமொழிய வேறொரு ஶ்வர்மோகாதிபயோஜனத்துக்கு உபாயமாக அநுஷிக்கிறானல்லா மையாலே இவனுக்கு அநயோபாயதையும், அநயபயோஜனதையும், குலையாதேயிருக்கிற படியையும்,

(சா.தி:) स्वतन्त्रप्रपत्तीत्यादियால்- யதா, ஶாஸ்த்ரியதர்மங்கள் த்ரிவர்காபவர்கா்யமாகையாலந்தந்த தர்மானுவூத்தியால் ப்ரபந்னுக்கு வரும் அநயோபாயத்வானயோபேயத்வஹிநிஷ்டைப் பரிஹரிக்கிறார். स्वतन्त्रेत्यादियால். இது ப்ரபந்நவிஷயமாம்போது ப்ரீத்யைவஎன்று எவகாரம் சாமான்யென ஫லார்த- பூதூவ்யவச்சேதகமாய் அதில் மோகார்தத்வவ்யவச்சேதத்தால் அநயோபாயத்வமும் ஫லாந்தரவ்யவச்சேதத்தால் அநயபயோஜனத்வமும், உபாயாந்தராபாவமும் சித்திக்கையால் இஷ்வரனுக்கு உபாயாந்தரஸ்தானவிஷேமும் சித்திக்குமென்றபடி.

(சா.ஸா:) சொல்லுகையாலே, விரோதமில்லையென்று கருத்து. स्वतन्त्रेति । भक्तियोगादीति । प्रसिद्धभक्तियोगादिविधायकशास्त्रங்களாலே உபாயத்வம் ப்ரஸக்தமாக தந்நிஷேதம் கூடுமென்று கருத்து.

(சா.ப்ர:) तमत्वं, निजकर्मादिभक्त्यन्तं कुर्यादित्यनेन भगवति समर्पणीयत्वोक्त्या शरण्यप्रसादनत्वम्, उपायतां परित्यज्येति भक्तेस्साक्षादुपायत्वाभावो भगवतस्साक्षादुपायत्वं च बोध्यत इति भक्तपरत्वेन योजनायां भावः । तत्संश्लेषेत्यादिना प्रीत्यैवेत्यनेन चाज्ञानुज्ञाकैङ्कर्येषु स्वामिसन्तोषव्यतिरिक्त-प्रयोजनाभावोक्त्यानन्यप्रयोजनत्वाविरोधः, उपायतां परित्यज्येत्यनन्योपायत्वाविरोधः, न्यसेद्देवे त्वित्यनेन भगवत उपायान्तरस्थाननिविष्टत्वं च बोध्यत इति प्रपन्नपरत्वेन योजनायां भावः ।

(சா.வி:) இஃ स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठன் திறத்தில் இதி । भक्तियोगादிகளின் கட்டளை குலையாதிருந்தாலும், भक्तियोगादिमर्यादायां “तत्संश्लेषवियोगैकसुखदुःखस्तदेकधीः । भगवद्भयानयोगोक्तिवन्दनस्तुति कीर्तनैः” “लब्धात्मा तद्गतप्राण मनोबुद्धीन्द्रियक्रियः । निजकर्मादि भक्त्यन्तं कुर्यात् प्रीत्यैव कारितः ॥” इत्युक्तप्रीतित्यागो यथा न स्यात्तथा स्थितायामपीत्यर्थः । नन्वस्याधिकारिण अनन्यप्रयोजनत्वादनन्योपायत्वात् किमर्थान्येतानीत्यत्र प्रीत्यैव कारितः उपायतां परित्यज्येत्युक्तमिति तात्पर्यमाह-स्वामिसन्तोषमोक्षीय इति - अनेन भगवत्प्रीतेस्वप्रयोजनत्वा-त्तादर्थ्येनोत्पन्न स्वप्रीतिरेव स्वस्य प्रवर्तिकेति भावः - कारित इति हेतुमण्णिजन्तः - प्रीत्येति हेतुकीर्तिप्रयोजककर्त्रीति यावत् - प्रयोजकव्यपारश्च प्रेरणा । प्रीतिप्रेरित इति यावत् - अत्र पक्षे प्रीत्यैवेत्यस्य व्यवच्छेद्यम् - उपायतां परित्यज्येत्यनेन विवृतम् - तथा चोपायत्व व्यवच्छेद परत्वेन शास्त्रव्यवच्छेदपरत्वाभावात् अनन्योपायत्वं रक्षितम् । भगवत्प्रीति परिज्ञानाय शास्त्रमप्यपेक्षितमिति भावः ।

(சா.ச:) अनन्योपायत्वादनन्योपेयत्वஹிநிரிதி ஶங்க்ளா பரிஹர்ந் நிஜகர்மாதித்யாடே: ப்ரபந்நவிஷயே யோஜநா மாஹ - स्वतन्त्रेति । प्रीतिप्रेरिततया कृतेषु प्रत्यवायनिवृत्यर्थत्वाभिसन्धिमपि व्यवच्छिनन्ति प्रीत्यैवेत्येवकारः । तेषु मोक्षार्थत्वव्यवच्छेदादनन्योपायत्वम् - फलान्तरव्यवच्छेदादनन्यप्रयोजनत्वम् - उपायान्तराभावसिद्धेरीश्वरस्योपायान्तरस्थाननिवेशश्च निजकर्मादीत्यादिना प्रपन्नविषये सिद्धयतीति तात्पर्यमित्यन्तस्य तात्पर्यम् । கட்டளை சாధனஶக்த்யாடிலக்ஷணலக்ஷிதா ।

மூ: - அகிஷ்ணனான இவனுக்கு இஷ்வரன் தானே உபாயாந்தரஸ்தானத்திலே நின்று ஫ல் கொடுக்கிறபடியையும் சொல்லுகையிலே தாத்பர்யம் இரண்டு அதிகாரிகளும் “புதி புதா ந ஸேவந்தே”

“அனந்யதேவதாபக்தா:”

“நான்ய் தேவ் நமஸ்குர்யாத்” இதுதாதிதளிற்படியே பரமேகாந்திகளாயிருக்க இங்கு “நிஜக-மாதி பக்த்யந்தம்” என்றருளிச் செய்தபடியே வர்ணாஸ்ரமாதிதர்மங்களை இவர்கள் அநுஸித்தக்ப்புக்கால் அஸ்ரிந்தாதி தேவதாவ்யாமிஸ்ரதையாலே பரமேகாந்தித்வ் குலையாதோவென்று வேதாந்தவ்யுத்பத்திபண்ணாதார் தோத்ய் பண்ணுவர்கள். இவ்விதத்தில், “ஸாக்ஷாத்ப்யவிரோத் ஜேமினி:” என்கிற ஸூத்ரத்தின்படியே அக்ரநயநாதிவ்யுத்பத்திவஸத்தாலே அந்யாதிஸதங்களை ஸர்வேஸ்வரனுக்கு ஸாக்ஷாத்வாகங்களைக-

(ஸா.தி:) பக்தியோகாதிதளின் கட்டளை, ஸாஸ்த்ருத்தஸ்வரூபமென்றபடி- நநு இவ்விரண்டு அதிகாரிகளும் பரமேகாந்திகளாயிருக்கையால் இவர்கள் வர்ணாஸ்ரமதர்மங்களை அநுஸித்தபார்களாகில் தேவதாந்தரவ்யாமிஸ்ரதையாலே பரமேகாந்தித்வம் வாராதோ? ஆகையால் ஸாஸ்வஸ்யதேக்டுமோ? என்னும் அாஸத்க்ஷேயை அநுவதிக்கிறார் - இரண்டு அதிகாரிகளும் இதுதாதிதால் - இத்ததைப் பரிஹரிக்கிறார். இவ்விதத்திலென்று துடங்கி -

(ஸா.ஸ்வ:) அகிஷ்ணேதி । தா் தேவே ந்யஸேதித்ய்ஸமுபாயாந்தரஸ்தானாபத்திரூபோபாயத்வபரமாகையால் விரோதமில்லையென்று கருத்து - இப்படி ஆளவந்தார் ஸ்ரிஸூத்திபலத்தாலே இரண்டு அதிகாரிகளுக்கும் வர்ணாஸ்ரமதர்மமநுஸேயமென்று ஸொன்னது கூடுமோ? அஸ்ரிந்தாதிதேவதாந்தரஸதத்யதிரதமந்ந் ஸாத்யவர்ணாஸ்ரமதர்ம தேவதாந்தராதநமாகையால் தேவதாந்தரஸ்பர்ஸ்ப்ரஸக்த்யாபாரமேகாந்த்ய பத்ய்வாராதோ? என்கிற அவ்யுத்பத்தத்யத்ததை ஸத்ய்த்து பரிஹரிக்கிறார்- இரண்டு அதிகாரிகளும் இதுதாதிதா - அநுஸித்தக்ப்புக்கால், அநுஸித்தபார்களாகிலென்றபடி - வேதாந்தவ்யுத்பத்திபண்ணாதார், வேதாந்தவ்யுத்பத்திரஹிதார் - பரமேகாந்தித்வ் குலையாதோ என்று தோத்ய் பண்ணுவர்களென்று அந்வயம். அக்ரநயநாதி வ்யுத்பத்திவஸத்தாலே தேவதாந்தரத்துக்கும் வாககமாகாதோ? என்கிற ஸத்ய்வாரணாத் ஸ்ரிஸஹஸேதி ।

(ஸா.பு:) நந்வேவ் பக்தானா் ப்ரபந்நானா் த ஸாஸ்வஸ்யதயாஜானுஜாக்ஷேத்ய்ரணா் யதாஸாஸ்த்ரம் கர்த்வ்யத்வே அஸ்ரிஹோத்ரதர்ஸ்பூர்ணமாஸாதிநாமஸ்ரிந்தாத்யாராதநரூப தயா தேவதாந்தராராதநாத் பாரமேகாந்த்யபத்ய்ஸ்யாதிதி ஸத்ய்வாமநூத்ய பரிஹரி - இரண்டு அதிகாரிகளும் இதுதாதிதா । வ்யுத்பத்திபண்ணாதார் இதி, வ்யுத்பத்திஸூந்யா இத்யர்த்: ।

(ஸா.வி:) பகவத்யேவோபாயத்வமநுஸந்திதேதி ந்யஸேதேவ இத்யஸ்யாபிபுராய இத்யபிபுராயேநாஹ । அகிஷ்ணனான இதி । தேவே தா் உபாயபுத்தி் ந்யஸேத் - மம பக்தியோகோ பகவானேவத்யநுஸந்த்யாதிதி பாவ: । அத உபயதாபி ந யாமுநாசார்யஸ்ரிஸூத்திவிரோத இதி பாவ: । நநு நிஜகர்தாதித்யுத்தநித்யகர்தாநுதானேஸஸ்ரிந்தாதி தேவதாந்தரோபாஸநப்ரஸக்து பாரமேகாந்த்யபத்ய்ஸ்யாதித்யத்ர, பூர்வ் பஹுஸ: பரிஹரிமுக்தமப்யஸ்யாவிஸ்மரணாயாதிப்ய ஸத்ய்நந்த் புநராஹ । இரண்டு அதிகாரிகளும் இதி ।

(ஸா.ஸ:) வர்ணாஸ்ரமதர்மாணா் பக்தவத்ப்ரபந்நேந த யதாஸாஸ்வஸ்யமநுஸேயத்வே பூரஸ்த் தேவதாந்தரஸ்பர்ஸ்தோஸ்த் வேதாந்தப்ரக்தியயா ப்ரமாணேந த பரிஹரி - இரண்டு இதுதாதிதா ।

மூ: - निर्वहिककलामिडத்தில் இவை श्रीசஹ்ஸநாமத்தின் திரு நாமங்களின்படியே நிற்கையாலேயிவற்றில் देवतान्तरस्पर्शமில்லை.

(சா.தி:) निर्वहिककलामिडத்தில், जीवमुख्यप्राणलिङ्गादिरहितस्थलத்திலென்றபடி - जीवादिलिङ्ग முள்ளவிடத்தில் प्रतर्दनविद्यान्यायத்தால் तत्तदन्तर्यामिपरमात्माவைக் குறித்து तत्तत्कर्मங்களை अनुष्ठிக்கை शास्त्रसिद्धमाकையாலே देवतान्तरयाजிகளாகார்களென்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) श्रीसहस्रनामத்தின் திருநாமம் गुणपौष्कल्यनिमित्तமாகையாலே गुणपौष्कल्यं भगवदेकान्तமாகையால் गुणलेशयुक्तदेवतान्तरवाचकமல்லாதாப்போலே अग्न्यादिशब्द जातமும் अग्रनयनादिगुणपौष्कल्ययुक्तभगवदेकान्तமென்று கருத்து- यद्वा, सहस्रनामपारायणादிகளில் देवतान्तरस्पर्शமில்லாதாப்போலே இங்கும் देवतान्तरस्पर्शமில்லையென்று கருத்து. இப்படி देवतान्तरानन्यथासिद्धलिङ्गமில்லாதவிடத்தில் “साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः” इति न्यायத்தாலே देवतान्तरस्पर्शமில்லாவிட்டாலும், अनन्यथासिद्धलिङ्गமுள்ள श्राद्धादிகளிலே “साक्षादप्यविरोधं” என்கிற न्यायं लिङ्गविरोधத்தாலே கூடாமையாலே அங்கு तल्लिङ्गयुक्तदेवतान्तराराधनप्रयुक्तदेव- तान्तरस्पर्शं प्रसङ्गियातோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) श्रीसहस्रनामेत्यादि - “विशनाद्विश्वमित्याहुलोकानां कार्यसत्तम । व्याप्य सर्वानिमान् लोकान् स्थितस्सर्वत्र केशवः ॥ ततश्च विष्णुनामानिविशोर्धातोः प्रवेशनात् ।” इत्युक्तविश्वादि नामवदग्रीन्द्रवैश्वानरादिशब्दानां “साक्षादप्यविरोधं जैमिनिः” इत्युक्त्याग्रनयनपरमेश्वरत्व विश्वानरनियन्तृत्वादि व्युत्पत्ते भगवति पुष्कलत्वात्तस्यैव तत्तच्छब्दवाच्यतेति तस्यैवसर्वकर्म समाराध्यत्वमिति न देवतान्तरसम्बन्धगन्धोऽपि । अन्यत्र रुढानामन्यत्रावयवशक्त्या बोधकत्वं “इन्द्रत्वमग्नौ गौणं स्याद्यज्ञसंबन्धकारितम् । इदीत्यर्थानुसाराद्वा स्वे कार्ये सोऽपि हीश्वरः ॥” इतीन्द्र शब्दस्याप्यग्निबोधकत्वादिभिस्तान्त्रिकैरप्यङ्गीकृतमिति न दोषः । एवं “अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च । वचसां वाच्यमुत्तमम्” इत्युक्तप्रकारेण भगवतः सर्वशब्दवाच्यत्वात्सर्वकर्म समाराध्यत्वमित्यैकान्त्यभङ्गाभावमुपपाद्य “जीवमुख्यप्राणलिङ्गान्नेति चेन्नोपासातत्रैविध्या दाश्रितत्वादिह तद्योगात्’इत्यत्र ब्रह्मणस्स्वरूपेण चेतनान्तर्यामित्वेनाचेतनान्तर्यामित्वेन चोपास्यत्वेऽपि चेतनाचेतनयोर्यथ मुमुक्षूपास्यत्वाभाव उक्तः, यथा वा प्रतर्दनविद्यायामिन्द्र अनुपास्य उक्तस्तथा अग्न्यादिशरीरिणो भगवत आराधने शरीरभूतानां तेषामाराध्यत्वं नास्तीति नित्यनैमित्तिकान्तर्गताग्रीन्द्रदि शब्दोच्चारणेऽपि न पारमैकान्त्यभङ्ग इति सप्रमाणं सोदाहरणमाह ।

(சா.வி:) श्रीसहस्रनामத்திலே इति । विश्वं विष्णुरिति । विश्वादि शब्दानां “रुद्रो बहुशिराः” इति रुद्रादिशब्दानां भगवद्वाचित्ववत्सर्वेषामपि शब्दानां योगवशेन भगवत्येव वृत्ति सम्भवादवयवशक्ते- स्तत्र पुष्कलत्वाच्च साक्षादेव भगवत्प्रतिपादनसम्भवान्न देवतान्तरसम्बन्धगन्ध इति भावः । देवर्षि पित्राद्युद्देशेन विहितकर्मसु देवर्षिपित्रादिशब्दानामवयवार्थयोगेन भगवति वृत्तावपि तत्तत्प्राकरण- कार्यवादादिलिङ्गैः तत्तदेवतादिपरत्वमेवागमम्यत इति देवतान्तरस्पर्शोऽवर्जनीय इत्यत्राह । -

(சா.ச:) निर्वहिककलामिडத்தில் जीवमुख्यप्राणलिङ्गादिरहित स्थल इत्यर्थः । यत्र जीवादिलिङ्गमस्ति तत्र प्रतर्दनविद्यान्याय इत्याह ।

மூ: - “देवानृषीन्पितृन् भगवदात्मकान् ध्यात्वा सन्तर्प्य” என்று நியத்யப்ரஹ்மதிகளில் ஸ்ரீபாஷ்யகாரர் அருளிச் செய்தபடியே தத்ததேவதாஸரீரகனாக பரமாத்மாவை அநுஸந்தித்துக்கொண்டு தத்தகர்மங்களை அநுஸித்தகை ஸாஸ்த்ரஸித்தமானவிடத்தில் “उपासात्रैविध्यात्” என்கிறபடியே ப்ரதர்நவித்தாடிகளில் விஸேஷமான திவ்யாத்மஸ்வரூபத்தாலும், ததனாததனவிஸிஸ்டனாகவும், பரமாத்மாவை உபாஸியா நின்றாலும் விஸேஷமான ததனாததனங்களில் அராத்த்யத்வம் இல்லாதாப்போலே இவ்விடத்திலும் விஸேஷமான ததர்ஸிபித்ராடிகளை இவன் அராதிக்கிறானல்லன்.

“अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च ।”

“हव्यकव्यभुगेकस्त्वं पितृदेवस्वरूपधृत् ॥”

“ये यजन्ति पितृदेवान् ब्राह्मणान् सहुताशनान् ।

सर्वभूतान्तरात्मानं विष्णुमेव यजन्ति ते ॥”

என்கிறபடியே சர்வந்தர்யாமியானவனே ப்ரதிபுத்தனான இவனுக்கு அராத்த்யனாகையாலே இப்படி தெளிந்து அநுஸித்தகும் அவனுக்கு யதாஸாஸ்த்ரம் அநுஸித்தகிற கைத்தர்யங்களாலே உபாயாந்தர்ஸ்பர்ஸம் வாராதாப்போலவும்,

(सा.दी:) देवानृषीनित्यादियाल्- शास्त्र (बल) सिद्धमानविदत्तित्ति, जीवमुख्यप्राणलिङ्गादि कणुग्लंशविदत्तित्तिलेनैकैक. इत्तपडि तेग्लिन्तु अन्तुसिक्कुमवन्तुक्कु अराथ्यविशेषणमान ततनाततनङ्कग्लाल् देवतान्तरस्पर्शवारातेन्तु अन्वयम्- इङ्कु अततनग्नहणं दृष्टान्तार्थम्. इत्तुक्कु दृष्टान्तं- यथाशास्त्रमाक अन्तुसिक्कित्ति इत्तयादि ।

(सा.स्वा:) देवानृषीनिति - प्रभृतिशब्दत्ताले श्रीमद्गीताभाष्यादिसङ्ग्रहमेन्तपडि. अनन्यथा- सिद्धलिङ्गस्थलङ्कग्लंशित्ति योयव्युत्पत्तियन्त्रिक्के तत्तदन्तर्यामित्ये अपर्यवसानवृत्त्या अभिधेयनायक् कोण्डु अराथ्यनानपडियाले देवतान्तरस्पर्शमित्तले एन्तु कणुत्तु- तत्तदन्तर्यामिभूत भगवदाराधनत्तित्ति विशेषणतया देवतान्तराराधनम् प्रसङ्गियात्तो? एन्न दृष्टान्तमुखत्ताले परिहरिक्कित्ति. उपासेति आनूलुम् “तुप्त एवैनमिन्द्रः प्रजया पशुभिः” इत्तयादिमन्त्रार्थवादादिकग्लिले देवतान्तराराधनरूपत्वं तोर्तुत्तुकையाले अत्तुकणुक्कु केवलभगवदाराधनरूपत्वं सोन्नत्तु कणुत्तो? किञ्च विशेषणतया तदुत्तारणत्तित्ति तान् देवतान्तरसंबन्धं प्रसङ्गियात्तो? एन्न सप्रमाणमाकवम् सदृष्टान्तमाकवम् उपपादिक्कित्ति. अहं हीत्तयादिना । कैत्तर्यङ्कग्लंशित्ति उपायत्व- बुद्धियित्तल्लामेयालेयुम्, निवेदितोपयोगादिकग्लंशित्ति स्वार्थत्वबुद्धियित्तल्लामेयालेयुम्, उपायान्तरस्पर्शम्, प्रयोजनान्तरस्पर्शम्.

(सा.प्र:) देवानृषीनित्यादिना - नित्यप्रभृतीति । गीताभाष्यादि: प्रभृतिशब्दार्थ: मधुविद्यादि: प्रतर्दनविद्यादीत्यादिशब्दार्थ: । एतेनोक्तस्यार्थस्य सांप्रदायिकत्वं च दर्शितम् ।

(सा.वि:) देवानृषीनिति - उपासात्रैविध्यादाश्रितत्वादिह तद्योगादिति सूत्रे ब्रह्मणस्वरूपेण चेतनाचेतन- योर्यथा मुमुक्षूपास्यत्वं नास्तीति सिद्धान्तितम् तद्वदिहापि शरीरभूताग्नीन्द्रादीनां नाराध्यत्वमिति भावः । नित्यनैमित्तिकव्यतिरिक्तस्थले भगवच्छरीरतयापि देवतान्तरभजने पारमैकान्त्यभङ्गस्यादेवेत्याह ।

(सा.सं:) देवानित्यादिना । स्वरूपत्तालुम् चेतनाचेतननिविष्टனாகவும் इत्यन्तेन உபாஸாத்ரேவித்ய்ம் தர்ஸிதம் । கதம் க்ருதே பரமैகாந்தினோ தேவதான்தர்ஸ்பர்ஸதோபாபம இத்யத்ராஹ ।

மூ: - कैङ्कर्यार्थங்களான द्रव्यार्जननिवेदितोपयोगादிகளால் प्रयोजनान्तरस्पर्शம் வாராதாம் போலவும், आराध्यविशेषणமாக विधिबलप्राप्तங்களான चेतनाचेतनங்களால் देवतान्तरस्पर्श(दोष)ம் வாராது-

“नारायणं परित्यज्य हृदिस्थं प्रभुमीश्वरम् । योऽन्यमर्चयते देवं परबुद्ध्या स पापभाक् ॥”

“यस्तु नारायणं देवं सामान्येनाभिमन्यते । स याति नरकं घोरं यावच्चन्द्रदिवाकरम् ॥”

“बुद्धरूद्रादिवसतिं श्मशानं शवमेव च । अटवीं राजधानीं च दूरतः परिवर्जयेत् ॥”

இத்யாதிகளிற்படியே தேவதான்தரங்களிலே பரத்வபுத்திபண்ணுதல், சமத்வபுத்திபண்ணுதல், ந்த்யநைமத்திகங்களில் துவக்கற்ற தேவதான்தரத்தலங்களில் செல்லுதல் செய்யில் பரமैகாந்திக்கு துஷமூலமல்லது ந்த்யநைமத்திகங்களில் ஆராத்யனான சர்வாந்தர்யாமிக்கு ஸரீரமாம் நிற்கிற நிலையி(னா)ல் இத்தேவதேகள் பக்கல் பரத்வபுத்தியும், சாம்யபுத்தியும், ஸ்வநிஸ்தத்வபுத்தியும், ஆராத்யத்வபுத்தியும்,

(சா.தி:) நிவேததொயொகமாவது? நிவேததபுசாதஸ்வீகாரம் - ஆதிசத்வத்தால் நிவேததத்ய யதேத்பின்தயொகாதிசத்ஹம் -பின்னதானிவருக்கு எத்தால் துஷமாம்? என்னவருளிச் செய்திறார். நாராயணம் பர்த்யஜ்யேத்யாதித்யால்- ஸ்வநிஸ்தத்வபுத்தியாவது? பகவததஷேத்வபுத்தி - ஆராத்யத்வபுத்தியாவது? இந்த கர்மம் தத்ததேவதாபுரீத்யர்யமென்னும் புத்தி ।

(சா.ஸ்வ:) இல்லாதாற்புலேயிங்கும் தேவதான்தராதநத்வபுத்தியில்லாமையாலே தேவதான்தரத்பர்ஸம் மில்லையென்று கருத்து- தீதநாதீதநங்களால் இத - அதீதநகூறணம் தூதான்தர்யம் அதீதநவத்கத்யுதத்யாஹ் தீதநதூததேவர்களுெற்றபதி - இப்பதி ஆராத்யத்வபுத்தியில்லாமையாலே தேவதான்தரத்பர்ஸமில்லையாகில் தேவதான்தரத்தலங்களிலே சென்றாலும் சாம்யாதிபுத்த்யாதிதிகளிலும் தேவதான்தரத்சம்வந்தமில்லையாக புசத்தியாது? என்ன ஂகாந்த்யவிருதபுயொகதேவதான்தரத்சம்வந்தபுயொகாபுயொகங்களத இரண்டு வாக்யத்தாலே ந்தரூபிக்கிறார். நாராயணம் பர்த்யஜ்யேத்யாதித்யால். । பரத்வாதிபுத்திபத்ரகமும் ந்த்யநைமத்திகதஹிதூததேவதான்தரத்தலகமநாதித்களும் பாரமैகாந்த்யவிருதிகளென்று கருத்து- ஸ்வநிஸ்தத்வாதிதி । பகவததஷேத்வபுத்தியுமென்றபதி ஆதிசத்வத்தாலே ஸ்வாதந்யாதிபுத்தி விவதிதீயென்றபதி.

(சா.பு:) एवं तर्हि ब्रह्मरूपादीनामपि नित्यनैमित्तिकान्तर्गतत्वेन तत्तदालयानुप्रवेश - तदाराधनादीनामप्यैकान्त्य भञ्जकत्वं न स्यात् । भञ्जकत्वे नित्यान्तर्भावोऽपि स्यादित्यत्र तेषां भगवतोऽप्युत्कृष्टत्वबुद्धेः, तुल्यत्वबुद्धेः, नित्यनैमित्तिकान्तर्गतत्व मन्तरेणाराधनस्य च प्रत्येकमैकान्त्यभञ्जकत्वस्य प्रमाणतोवगमान्नित्यनैमित्तिकान्तर्भूतब्रह्मरूपादिशब्दोच्चारणं नैकान्त्यभञ्जकमित्याह - नारायणमित्यादिना । परबुद्ध्या, परदेवतात्वप्रकारबुद्ध्या - सामान्येन, साम्येन ।

(சா.வி:) ந்த்யநைமத்திகங்களில் இத । தத தேவதான்தரொபாசநத்ய நிஸித்தத்வெந பகவத்புரீதி-புயொகநத்வாபாபாதநந்யபுயொகநத்வாபாபாதநந்யபுயொகநத்வாதிபஜ்ஜ இத பாவ: । ஸ்வநிஸ்தத்வெதி - பகவததஷேத்வெநேத்யர்: । ந்த்யநைமத்திகானுதானத்ய சாபுதாபிகத்வமாஹ ।

(சா.ச:) நாராயணம் பர்த்யஜ்யேத்யாதி - புத்திபத்ரகத்யுதீவैகாந்த்யவிருதித்வெநானயுததபாபாதுபாச்ய-விதஷேணத்வெநாந்வயமாத்தரத்ய புதர்தநபுரணத்ரீலுக்க்யாதிந்யாபுதீவैகாந்த்யவிருதாபுசஜ்ஜகத்வாத்த நைகாந்த்ய விருத இத்யாஹ அல்லது இத । ததா விநேத்யர்: । ஸரீரமாம் நிற்கிற நிலையில், ஸரீரத்வெநைவ தியமதிறுதேபு ।

(सा.सं:) सदाचारमप्यस्मिन्नर्थे प्रमाणयति । भाष्यकारा इत्यादिना । कुलங்களெல்லாம், தத்துவங்களெல்லாம் இத்யर्थ: ।

मूः - ஆனபின்பு பாஷ்யகாரருடையவும், தच्छிய-பரிஷயங்களுடையவும், உபதேசானு-
ஸ்தானங்களிலே நிஷேயுடையார்க்கு

(சா.தி:) நநு பாஷ்யராத்ரஸஹிதாவிசேஷங்களில் பரிநியதமாகச்சொன்ன கெவலபகவத்பரமந்-
விசேஷங்களைக்கொண்டு தேவதாந்ரஸ்பர்ஷவாராமைக்காக க்ரியாவிசேஷங்களைப் பரபந்நன் அநுஸ்தித்
தாலோ? என்னும் ஸங்க்ஷேபம் பரிஹரிக்கிறார். ஆனபின்பு இத்யாடியால்.

(சா.ஸா:) ஆனாலும் பாஷ்யராத்ரஸஹிதாவிசேஷங்களிலே பரிநியதமாகச்சொன்ன கெவலபகவத்பரமந்-
விசேஷங்களைக்கொண்டு தேவதாந்ரஸ்பர்ஷவாராமைக்காக க்ரியாவிசேஷங்களைப் பரபந்நன்
அநுஸ்திக்கவேண்டாலோ? ஸுத்தபகவத்பரமந் கிடையாவிட்டாலன்றோ தேவதாந்ரஸ்ப்ரஸக்தமந்ரோபகிவந்
கூடுவது? என்கிற ஸங்க்ஷேபம் பரிஹரிக்கிறார். ஆனபின்பு இதி । உபதேசேதி । இவர்களுடைய
உபதேசானுஸ்தானமும் சாமாந்யஸாஸ்த்ரபகவத்சாஸ்த்ரமூலமாகையாலே தந்ரிஸ்த்ருக்கு பரிநியதாதிக்காரமாகச்
சொல்லப்பட்ட பூர்வாசார்யபரிஹிதமந்ரங்களாலே க்ரியாவிசேஷானுஸ்தான்கூடாதென்று கருத்து.

(சா.ப்ர:) நநு பாஷ்யராத்ரே “ந்யஸ்ரோதஸ்யாங்கூரம் க்ருத்வா தஸ்யா நாஸாபுடே புந: । ஸிஸ்யேதக்ஷிணே ஸம்யகிதம்
விஸ்ணு ரிதி ப்ருவந் ॥ க்ருத்யே மாஸி ஸிமந்தம் பஸ்யமே வாஸ்தமே஽பி வா । ஹம் புருஷஸூக்தேந
கூத்வா஽஽ங்யஸமிதோதநை: ॥ ஸிஸ்யாஸ்தாபநமேவ்நு பஸ்யாதுபநயேக்ஷிஸும் । பஸ்யமே ஸஸமே வாது நவமே வாது
வத்சரோ ॥ ஃரஹி புருஷஸூக்தஸ்ய விஸ்ணுஸூக்தஸ்ய க்ரு க்ரமாத் । ஸமித்ரிஸ்ச க்ருதேநைவ தைலேரந்நைஸ்ச ஹமயேத் ॥
ததஸ்து மேகலாம் பதத்வா த்ரி஑ுணாம் விஸ்ணுநிர்மிதாம் । விஸ்ணோ: கர்மாணி மந்ரேண ஑ூர஑்ரேஸஸிபத: ॥
தத்யாஹ்ணம் து பாலாஸம் யோ மே த்ணம் இதி ப்ருவந் । எவம் பாகவதோ வேதமுபநிதோ஽ஹ்யஸேதூரோ: ॥”
இத்யாதிபிவ்ணை: மந்ரே: புஸவநப்ரஹிதிவிவாஹ்பர்யந்தஸ்காராணாமநுஸ்தேயத்வபோதநாதேவதாந்ரவாகபதவந்மந்ர-
யுக்தநித்யநைமித்திகாதிநாம் பாரமேகாந்ய பங்ககத்வமேவெத்யத்ர “எவம் பாகவதோ யோ஑ி வாஸுதேவபராயண: ।
பகவத்வ்ஸஜாதஸ்துகுர்யாத்ந்யோ ந காஹிதி ॥” இத்யாதிபிஸ்த்ரேவ பாகவதேஸ்வப்யாதிக்காரிதர்ஸநாந்ர ததஸ்வேஸாம்
பாகவதானாமிதி நித்யநைமித்திகானாம் பாரமேகாந்யபங்ககமித்யாஹ । ஆனபின்பு இத்யாதிநா ।

(சா.வி:) நநு ஸ்ரீபாஷ்யராத்ரே “ந்யஸ்ரோதஸ்யாங்கூரம் பித்வா தஸ்யா நாஸாபுடே புந: । ஸிஸ்யேதக்ஷிணே ஸம்யகேவ்
விஸ்ணுரிதி ப்ருவந் ॥ க்ருத்யே மாஸி ஸிமந்தம் பஸ்யமே வாஸ்தமே஽பி வா । ஹம் புருஷஸூக்தேந கூத்வாங்ய-
ஸமிதோதநை: ॥ ஸிஸ்யாஸ்தாபநமேவ்நு பஸ்யாதுபநயேக்ஷிஸும் । விஸ்ணோ: கர்மாணி மந்ரேண஑ூர஑்ரேஸஸிபத: ॥
தத்யாஹ்ணம் து பாலாஸம் யோ மே த்ணம் இதி ப்ருவந் । எவம் பாகவதோ வேதமுபநிதோ஽ஹ்யஸேதூரோ: ॥” இதி
வ்ணைவரேவ மந்ரே: புஸவநப்ரஹிதிவிவாஹ்பர்யந்தஸ்காரவிதானாத் பாரமேகாந்யபங்காபாபாய ததேவ க்ரியதா
மித்யாஸங்க்ஷய “எவம் பாகவதோ நித்யம் வாஸுதேவபராயண: । பகவத்வ்ஸஜாதஸ்து குர்யாத்ந்யோ ந காஹிதி ॥”
இதி த்ரேவ ததந்யேஸாம் பாகவதானாம் நிஸேததர்ஸநாத் தததிக்காரிவிசேஷநியதம் । ந ஸவ்ஸாம் । அதோ஽ந்யமந்ரே:
கரணே ந பாரமேகாந்ய பங்ககத்வமித்யாஹ । ஆனபின்பு இதி ।

(சா.ஸ:) நநு கிமேதே: பாரமேகாந்யபங்கஸங்க்ஷயஹைவீதிகை: । பாஷ்யராத்ரஸஹிதாவிசேஷேஸு பகவத்பரதயா
ஸ்திதமந்ரவிசேஷரேவ க்ரியாவிசேஷா: க்ரித்யந்தாமித்யத்ரஹ । ஆனபின்பு இத்யாதிநா ।

மூ: - ஆகமசித்தான்தானுவர்திகளான சंहிதாவிசேஷங்களில் ப்ரதிநியதமாகச்சொல்லும் மன்த்ரவிசேஷங்களைக்கொண்டு க்ரியாவிசேஷங்கள் அநுஸ்திக்கவொண்ணாது. அதிகாரிகளுக்கு ராடிகளுக்கு அநுரூபமாக

(சா.தி:) ஆகமசித்தான்த்ரமாவது? ஶாఖான்த்ர-சூத்ரான்த்ரபோலே ஶ்ரீபாஞ்ராத்ரத்தில் சித்தான்த்ரபேதம் பூர்வாசாரமில்லாமையாலென்று வாக்யசேஷம்- ஆனால் ஆகமசித்தான்தாதிநிஸ்தர்க்கு வுதிகபரிஐ்ரீதவேதோக்ததர்மானுஸ்தானமில்லாமையால் எங்ஙனம் மோக்ப்ராப்தி? என்னவருளிச் செய்கிறார். அதிகாரிகளுக்கு இத்யாதித்யால். ஶ்ரீபாஞ்ராத்ரஶாஸ்த்ரம் அதிகாரானுரூபமாக ஆகமசித்தான்தாதிபேதேன சதுர்தா விபக்தமாயிருக்கும்படியுமென்கை.

(சா.ஸ்வ:) ஆகமேதி - பாஞ்ராத்ரம் சதுர்விதசித்தான்த்ராத்ரமகம் । அதில் ஆகமசித்தான்த்ரமென்று ஓரு சித்தான்த்ரமென்றபடி - இப்படி ஆகமசித்தான்தானுவர்திகளான இத்யாதிநா சித்தான்த்ரபேதமுண்டானதாதகச் சொன்னது கூடுமோ? பாஞ்ராத்ரஶாஸ்த்ரம் ஶர்வாதிசாரிசா஧ாரணமாய் ஁கரூபமன்றோ? அதிகாரிபேதிநியதசதுர்விதசித்தான்த்ராத்ரமமானாலும் சித்தான்த்ரான்த்ரத்தில் சொன்ன மன்த்ராடிகள் அந்யசித்தான்திகளுக்கும் நானாவேதோக்தாஐ்ரோபசஹரந்யாத்ரத்தாலே ஁பஜீவ்யங்களாகையாலே ஆகமசித்தான்த்ரம் சंहிதாவிசேஷோக்த-பஐவத்ரமன்த்ராடிகள் ஶர்வசித்தான்திகளுக்கும் அவிருத்தங்களாகையால் அஐநீந்ராதிமன்த்ரததிதகர்மானுஸ்தானம் பாரமிகான்த்யவிருத்தமாகாதோ? கிஞ் ஆகமசித்தான்தோக்தபஐவத்ரமன்த்ராடிகள் ப்ரதிநியதாதிசாரங்களாகில் அஐநீந்ராதிததிதவுதிகதேவதான்த்ரமன்த்ரஸா஧்யாராஐநாஐ்ரமோக்ப்ராப்யரஹிதாஐமசித்தான்த்ரம் சंहிதாவிசேஷிநிஸ்தர்க்கு மோக்ப்ரூபார்த்யஹானியே ப்ரஸஐ்ரீயாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். அதிகாரிகளுக்கு இதி । ஶ்ரீபாஞ்ராத்ரதீயில் “சதாஐமாதிசித்தான்த்ரம் சதுர்திகே சத்ரபத்ர” இதி சத்ரபதவாச்ய மோக்ப்ரஹேதுவாபிதானாத்ர ।

(சா.ப்ர:) நந்வேவ் பாஞ்ராத்ரோக்ததர்மாணம் ராமானுஜசித்தான்த்ரஸுதீர்ஸ்விகார்த்ய்வோக்திரநுசிதா । பாப்யகாரீரேவ ஶ்ரீபாஞ்ராத்ராதிசாரணே ஶ்ரீபாஞ்ராத்ரஸ்யாத்யந்தம் முமூக்பூபாதேயத்வஸமர்த்யநாதபசித்தான்த்ரம் ப்ரஸஐ்ரீதித்யத்ர “ஆகமாஶ்யம் ஹி சித்தான்த்ரம் சந்மோக்ப்ரீகபலபத்ரம் । மன்த்ரசித்தான்த்ரம் சஞ் ஹி சித்திமோக்ப்ரம் ந்ரணாம் ॥ தந்நசித்தான்த்ரம் சஞ் ஹி சதுர்வர்ப்ரபத்ரம் ॥ தந்நான்த்ரம் ச சித்தான்த்ரம் சதுர்வர்ப்ரபத்ரம் । நான்யோ விமுக்தயே பந்நா: முக்தவாஶ்ரமவிதிம் சுஶம் । தஸ்மாத்கர்மாணி கர்வீத துஸ்தயே ப்ரமேஸ்திந: ॥” இத்யாதி ஶ்ரீபாஞ்ராத்ரவசநானுஐுண்யேந பாஞ்ராத்ரசதுர்வித்யஸ்ய ததுக்தாபிஐமநாதிநாந் நித்யநுமித்திகாவிரோதஸ்ய ததத்சித்தான்த்ரநிஸ்தானாந் வர்ணாஶ்ரமாஐ்ரீகரஶ்ரஹவித்யா மோக்ப்ராப்தேசச ப்ரவந்நான்த்ரே ப்ரதிபாதிநாத்ர நாபசித்தான்த்ர இத்யபிப்ரயந்நாஹ । அதிகாராடிகளுக்கு இத்யாதிநா ।

(சா.வி:) நந்வாஐமாதிசித்தான்த்ரதர்மாணாந் ராமானுஜமதிநிஸ்தீர்ப்ரிராஹுதீவ ஶ்யாத்ர । ததந்நநிஸ்தானாந் வேதிவிருத்தாசாரத்வேந தेषாந் மோக்ப்ரஸச ந ஶ்யாதித்யத்ராஹ । அதிகாரிகளுக்கு இதி ।

(சா.ஸ:) ஆகமசித்தான்த்ரம் நாம ஶாఖான்த்ர-சூத்ரான்த்ரவசுதீர்பாஞ்ராத்ரே சித்தான்த்ரபேத: । ஓண்ணாது இத்யநந்த்ரம் பூர்வாசாராபாவிதி பாவ: । தஹ்ரீஐமசித்தான்த்ரநாந் வேதோக்ததர்மானுஸ்தானாபாவித்ய் கதம் மோக்ப்ராப்திரித்யாஹ । அதிகாரிகளுக்கு இதி ।

(सा.सं:) चतुर्विधपञ्चरात्रम् इति । आगमसिद्धान्त, मन्त्रसिद्धान्त, तन्त्रसिद्धान्त, तन्त्रान्तरसिद्धान्त-
भेदाच्चतुर्विधत्वम् ।

மூ: - आगमसिद्धान्तानुवर्तिकளான சंहிதாவிசேஷங்களில் ப்ரதினியதமாகச்சொல்லும் மன்த்ரவிசேஷங்
களைக்கொண்டு க்ரியாவிசேஷங்கள் அநுஷ்டிக்கவொண்ணாது. அதிகா(ரிகளுக்கு) ராடிகளுக்கு
அநுரூபமாக

(சா.தி:) आगमसिद्धान्तமாவது? शाखान्तर-सूत्रान्तरंபோலே श्रीपाञ्चरात्रத்தில் सिद्धान्तभेदம்
पूर्वाचारमில்லாமையாலென்று वाक्यशेषம்- ஆனால் आगमसिद्धान्तாदिनिष्ठர்க்கு वैदिकपरि
गृहीतवेदोक्तधर्मानुष्ठानமில்லாமையால் எங்ஙனம் मोक्षप्राप्ति? என்னவருளிச் செய்கிறார்.
अधिकारिकளுக்கு इत्यादियால். श्रीपाञ्चरात्रशास्त्रம் अधिकारानुरूपமாக आगमसिद्धान्तாदिभेदेन चतुर्धा
विभक्तमायிருக்கும்படியுமென்கை.

(சா.ஸ்வ:) आगमेति - पाञ्चरात्रं चतुर्विधसिद्धान्तात्मकम् । அதில் आगमसिद्धान्तமென்று ஒரு
सिद्धान्तமென்றபடி - இப்படி आगमसिद्धान्तानुवर्तिकளான इत्यादिना सिद्धान्तभेदமுண்டானதாகச்
சொன்னது கூடுமோ? पाञ्चरात्रशास्त्रं सर्वाधिकारिसाधारणमायं एकरूपमன்றோ? अधिकारिभेदि-
न्यतचतुर्विधसिद्धान्तात्मकமானாலும் सिद्धान्तान्तरத்தில் சொன்ன मन्त्रादிகள் अन्यसिद्धान्तिकளுக்கும்
नानावेदोक्ताङ्गोपसंहारन्यायத்தாலே उपजीव्यங்களாகையாலே आगमसिद्धान्तसंहिताविशेषोक्त-
भगवत्परमन्त्रादிகள் सर्वसिद्धान्तिकளுக்கும் अविरुद्धங்களாகையால் अग्नीन्द्रादिमन्त्रघटितकर्मानुष्ठानं
पारमैकान्त्यविरुद्धமாகாதோ? किञ्च आगमसिद्धान्तोक्तभगवत्परमन्त्रादிகள் प्रतिनियता-
धिकारங்களாகில் अग्नीन्द्रादिघटितवैदिकदेवतान्तरमन्त्रसाध्याराधनाङ्गकमोक्षोपायरहितागमसिद्धान्तसंहिता-
विशेषनिष्ठருக்கு मोक्षपुरुषार्थहानियே प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். अधिकारिकளுக்கு
इति । श्रीपाञ्चरात्ररक्षैष्यில் “सदागमादिसिद्धान्तचतुष्के सत्पदप्रद” इति सत्पदवाच्य मोक्षहेतुत्वाभिधानात् ।

(சா.ப்ர:) नन्वेवं पाञ्चरात्रोक्तधर्माणं रामानुजसिद्धान्तस्यैस्वीकार्यत्वोक्तिरनुचिता । भाष्यकारैरेव
श्रीपाञ्चरात्राधिकरणे श्रीपाञ्चरात्रस्यात्यन्तं मुमुक्षूपादेयत्वसमर्थनादपसिद्धान्तप्रसङ्गादित्यत्र “आगमाख्यं
हि सिद्धान्तं सन्मोक्षैकफलप्रदम् । मन्त्रसिद्धान्तसंज्ञं हि सिद्धिमोक्षप्रदं नृणाम् ॥ तन्त्रसिद्धान्तं संज्ञं
हि चतुर्वर्गफलप्रदम् ॥ तन्त्रान्तरं च सिद्धान्तं चतुर्वर्गफलप्रदम् । नान्यो विमुक्तये पन्थाः मुक्त्वाश्रमविधिं
सुखम् । तस्मात्कर्माणि कुर्वीत तुष्टये परमेष्ठिनः ॥” इत्यादि श्रीपाञ्चरात्रवचनानुगुण्येन
पाञ्चरात्रचतुर्विध्यस्य तदुक्ताभिगमनादीनां नित्यनैमित्तिकाविरोधस्य तत्तत्सिद्धान्तनिष्ठानां
वर्णाश्रमाद्यङ्गकब्रह्मविद्यया मोक्षप्राप्तेश्च प्रबन्धान्तरे प्रतिपादनात् नापसिद्धान्त इत्यभिप्रयन्नाह ।
अधिकारादिकளுக்கு इत्यादिना ।

(சா.வி:) नन्वागमादिसिद्धान्तधर्माणां रामानुजमतनिष्ठैरपरिग्राह्यतैव स्यात् । तत्तन्त्रनिष्ठानां
वेदविरुद्धाचारत्वेन तेषां मोक्षश्च न स्यादित्यत्राह । अधिकारिकளுக்கு इति ।

(சா.ச:) आगमसिद्धान्तो नाम शाखान्तर-सूत्रान्तरवच्छ्रीपाञ्चरात्रे सिद्धान्तभेदः । ஒண்ணாது
इत्यनन्तरं पूर्वाचाराभावादिति भावः । तर्ह्यागमसिद्धान्तानां वेदोक्तधर्मानुष्ठानाभावात् कथं मोक्ष
प्राप्तिरित्याह । अधिकारिकளுக்கு इति ।

(सा.सं:) चतुर्विधपञ्चरात्रम् इति । आगमसिद्धान्त, मन्त्रसिद्धान्त, तन्त्रसिद्धान्त, तन्त्रान्तरसिद्धान्त-
भेदाच्चतुर्विधत्वम् ।

மூ: - இஃ ஸாஸ்த்ர(த்தில்)ங்களில் வ்யவஸ்திதமாக விதித்தபடியொழியத்தந்தாமுக்கு ருசித்த மன்த்ரங்களைக்கொண்டு சர்வகர்மங்களையும் அநுஸ்தித்தால் ப்ராயஸ்சித்தாடிகளும் பரக்கச்சொல்லப் பட்டது. ஆனபின்பு முக்தனாமளவும் சுவாஹிகாரானுஸூனமாக ஸாஸ்த்ரஞ்சொன்ன கட்டளையன்றிக்கே கைட்யுபண்ணவிரகில்லை- இப்படி ப்ரபந்நனுக்கும் ஸாஸ்த்ரவஸ்யனாம் ஸாஸ்த்ரோக்தகைட்யுமே பண்ண வேண்டுமெயாலே விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷமும்

(சா.தி:) இஃ ஸாஸ்த்ரங்களிலென்று துடங்கி-இனி அடேஹபாத் ஸாஸ்த்ரவஸ்யதௌ இவனுக்குத்தவிரா தென்று நிஸமிக்கிறார். ஆனபின்பு இத்யாடியால். இப்படி ஸாஸ்த்ரவஸ்யதவஸாதனத்தால் ஫லித்த அர்த்தத்தைச்சொல்லுகிறார். இப்படி ப்ரபந்நெத்யாடியால். விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷமாவது? யதேஸாசரணம் -

(சா.ஸவ:) இனி மன்த்ரஸாஹ்யுத்தில் நிபேதமாத்ரமன்றிக்கே ப்ரத்யவாய ப்ராயஸ்சித்தோபதேஸமும் விரோதிக்குமென்றருளிச்செய்கிறார். இஃ ஸாஸ்த்ரத்தில் இதி “ஸாஸ்த்ரமன்த்ரகிரியாதினா மூர்தீனா ஸவனஸ்ய ச | தேஸிகஸ்யாஸிஜாதஸ்ய யதாபூர்வ பரிஸ்ரஹ: || ததௌவ யாவத்காலம் து நாத்ரத்வயம் ததந்யதா | விபரிதே க்ருதே சாத்ர ராஜராஸ்த்ராஹநர்த்தகூத் || ததஸஸமாசரேஹதநாத்ரப்ரதிஸ்தா ப்ராக்ரகாரத: |” இதி பாரமேஸ்வராடௌ ப்ரோக்தமென்று கருத்து- இப்படி ப்ரபந்நனுக்கு அடேஹபாத் ஸாஸ்த்ரவஸ்யதாஸ்தாபனத்தை நிஸமிக்கிறார். ஆனபின்பு இதி | இப்படியானாலும் ஸகவத்பக்ஷமும் கதிபயாசார்யஸஹ்ரஹீதமானாப்போலே ஸவரூபத்யாஸாதிபக்ஷமும் கதிபயாசார்யஸஹ்ரஹீதமானபடியாலே இது உபாடேயமன்றென்கை கூடுமோ? ஸகவத்பக்ஷமும் அலேபகர் சொல்லுகிற “ஸர்வதர்மத்யாஸகவசனவிரு஢்மமாகையாலே ஸாஸ்த்ரஸம்ப்ரதாயவிரோதமும் துத்யமன்றோ? என்ன உக்தயுக்தியினாலே தானே உக்தானுக்தவிரு஢்மஸர்வபக்ஷங்களும் அநுபாடேயங் களென்றருளிச் செய்கிறார். இப்படி ப்ரபந்நனுக்கு இதி-இப்படி, உக்தப்ரகாரேண | ஸகவத்சாஸ்த்ரமூல- ஸ்ரீஸாஸ்த்ரகாராதிஸம்ப்ரதாயோக்தியாலே என்றபடி- ஸத்வஸ்த்ரங்கு இதி | அஸ்த்ரபக்ஷம் ஸத்ரகந்யாயானுஸூஹீதஸாஸ்த்ர- ஸம்ப்ரதாயானுஸூனமாகையாலே பக்ஷான்தரங்கள் ததிரு஢்மங்களாகையாலே ஸத்வஸ்த்ரங்கு அநுபாடேயங்கள். தத்பக்ஷநிஸ்தம் கெவலதயாநிஸ்தரென்று கருத்து- விதிநிபேதேதி | விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷமும்,

(சா.ப்ர:) உக்தார்தானஜ்ஜிகாரே “ஸ்வகம் கர்ம பரித்யஜ்ய யதந்யத்குரதே த்விஜ: | அஜ்நானாதயவா லோஸாத்யாஸேன பதிதோ ஸவேத் || ஸ்வஸூத்ரே வித்யமானே ய: ப்ரஸூத்ரோக்தமாசரேத் | ஸூஹத்யாஸம் தஸ்ய ஸ்வஸூத்ரஸ்யாவமானத: ||” இத்யாஹநேகவி த்ரப்ரத்யவாயம் ஸூசயநாமோக்ஷம் ஸாஸ்த்ரானுஸூனேநைவ கைட்யு கார்யமத்யாஹ | இஃ ஸாஸ்த்ரங்களிலே இத்யாதினா | விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷமும், விஹிதநிபி஢்மத்யாஸபக்ஷமும் இதி |

(சா.வி:) மஹான் ப்ரத்யவாயஸ்த்ரநிவ்ருத்யுத்யம் ப்ராயஸ்சித்தாதிசம் ச ஸ்யாதத்யாஹ | இஃ ஸாஸ்த்ரங்களில் இதி | ப்ராயஸ்சித்தாதித்யாதிஸத்யேன புனஸ்வஸூத்ரோக்தவித்யானேன கர்மானுஸ்தானம் ச விவக்ஷிதம் | எவ் ததத்பக்ஷ ப்ரதிஸுப஫லிதமர்த்தமாஹ | இப்படி ப்ரபந்நனுக்கும் இதி | விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷமதி | விதிலஜ்ஜன, விஹிதத்யாஸ: | நிபேதலஜ்ஜன, நிபி஢்மானுஸ்தானம் சேதி பக்ஷ இதி ஸாவ: |

(சா.ஸ:) இஃ ஸாஸ்த்ரங்களிலே, ஸி஢்மன்த்ரததஸூத்ராத்மக பக்ஷராத்ரஸாஸ்த்ர எவ வௌதிகேஃபி ப்ரபந்நே இஸமர்த்த நிஸமயதி | -ஆனபின்பு இதி | இத்யம் ஸாஸ்த்ரீயஸரணேவானுபர்வநீயதவஸமர்த்தனேன பக்ஷான்தராணா ப்ரதிஸிஸத்வமாஹ | - இப்படி இதி | விதிநிபேதலஜ்ஜனபக்ஷே க்ருத்யாகரணமக்ருத்யகரணம் ச |

மூ: - विहितनिषिद्धत्यागपक्षமும், वर्णाश्रमधर्मங்கள் औपाधिकங்களாகையாலே स्वरूपज्ञानं பிறந்தவனுக்கு त्याज्यங்கள் என்கிற பक्षமும், இவை செய்யவுமாம், தவிரவுமாம், என்கிற பक्षமும், இவை தவிர்ந்தாலும் உகப்பிழக்குமத்தனையே வேறொரு प्रत्यवायமில்லை என்கிற பक्षமும், இவை अनुष्ठियात போது लोकविरोधमात्रமே प्रत्यवायமென்கிற பक्षமும், மற்றும் இப்புடைகளிலுள்ள பक्षங்களெல்லாம் संयङ्न्यायानुगृहीतशास्त्रसंप्रदायविरुद्धங்களானபடியாலே सत्त्वस्थाக்கு अनुपादेयங்கள்.

(सा.दी:) विहितनिषिद्धत्यागपक्षमावது? இரண்டையும் त्यஜிக்கை. वर्णाश्रमेत्यादि । இப் பஶத்தில் वर्णाश्रमानुबन्धियல்லாத सत्यवचनादिसामान्यधर्मங்கள் उपादेयங்களாம். இவை செய்யவும் इत्यादि । இவை, वर्णाश्रमधर्मங்கள். तृतीयचतुर्थपक्षங்களில் निषिद्धं त्याज्यम् । உகப்பிழக்கும், भगवत्प्रीतियையிழக்குமென்கை-புடை, प्रकारமென்றபடி- प्रपन्नனுக்கு भगवच्छास्त्रादிகளில் प्रपन्नत्वमடியாக वैदिककर्मங்களை निषेधित्तु आचारभेदं विधित्तத்தில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.स्वा:) यथेष्ट सञ्चारपक्षमुमेன்றपदि- विहितनिषिद्धत्यागपक्षமும், विहितनिषिद्धयो-स्त्यागपक्षमुमेன்றपदि - புடை, प्रकारமென்றபடி-ஆனாலும், प्रपन्नனுக்கு प्रपत्तिशास्त्रங்களிலே சில वैदिकधर्मங்களை निषेधित्तु अपूर्वமாக சில अभिगमनादிகளை विधिककக் காண்கையால் सर्वधर्मस्वरूपत्यागं கூடாதே? என்னவருளிச்செய்கிறார்-

(सा.प्र:) “दग्धाखिलाधिकारत्वाद् ब्रह्मज्ञानाग्निना मुनिः । वर्तमानश्रुतेर्मूर्ध्नि नैव स्याद्देदकिङ्करः” इत्युक्तेऽशास्त्रवश्यत्वाभावः प्रथमपक्षः । विहिताननुष्ठानं निषिद्धाननुष्ठानं च द्वितीयपक्षः । “एकशय्यासनम्” इत्यारभ्य “नवधा सङ्करः प्रोक्तो न कर्तव्योऽधमैस्सह । आरनालं न सेवेत कदाचिद्भगवत्परः ॥ नान्यं देवं नमस्कुर्यान्नान्यदायतनं विशेत् । आद्यं कर्माभिगमनमुपादानं ततः परम् ॥ इज्या च पश्चात्स्वाध्यायस्ततो यागस्ततः परम् ॥ अष्टोत्तरसहस्रं वा अष्टोत्तरशतं तु वा ॥ अष्टाविंशतिमेवाथ जपेन्न्यासादिकं द्विजः ॥ मन्त्ररत्नं जपेद्भक्त्या यावज्जीवं द्विजोत्तमः । मुमुक्षुर्नित्यमुक्तश्च मन्त्ररत्नं सदा जपेत् ॥ द्वादशाक्षरतत्त्वज्ञश्चतुर्व्यूहविभागवित् । अच्छिद्रपञ्चकालज्ञस्स तु भागवतस्स्मृतः ॥” इत्यादौ प्रपन्नानां त्याज्यतया कर्तव्यतया च क्रियाविशेषाणां प्रतिपादनाद्विशेषविधौसामान्य निवृत्ति न्यायेन स्मार्तनिवर्त्यत्वादेवेत्यत्र सामान्यतोऽपि वचनतः प्राप्तस्य .कण्ठोक्त्या-

(सा.वि:) विहितनिषिद्धत्यागमும் इति । विहितत्यागः, नित्यनैमित्तिकानुष्ठान त्यागः । निषिद्धत्यागः । निषिद्धपरदारगमनादिवर्जनमिति पक्षः । वर्णाश्रमधर्मங்கள் इति । वर्णाश्रमधर्माणां त्याज्यत्वेऽपि सत्यवचनादिसामान्यधर्मा अनुष्ठेया इति पक्षः । இவை, எதே वर्णाश्रமधர்மா: । தவிரவுமாம், त्यक्तव्या वा स्यु: । செய்யவுமாம், अनुष्ठेया वा स्युरिति पक्षश्च । உகப்பிழக்குமத்தனை, भगवतः प्रीत्यभावमात्रम् । வேறொரு प्रत्यवाय முமில்லை, पृथङ् निग्रहो नास्तीति पक्षश्च । लोकविरुद्धमात्रमே प्रत्यवायம், लोकगर्हणमेव प्रत्यवायः । नतु ततोऽन्यदनिष्टमिति पक्षः । மற்றும்மிப் புடைகளிலுமுள்ள பஶங்களெல்லாம், एतत्प्रभृतिषु विद्यमानावान्तरभेदाश्च वर्णाश्रमधर्मेष्वेव स्वाधिकारोचिता अपि केचन त्याज्या: । केचनानुष्ठेया इत्यादिपक्षा इत्यर्थः । ननु, प्रपन्नानां संन्यासिनामिव प्राचीनधर्मान्निषिद्ध्य विलक्षणधर्माणां भगवद्भगवताराधनादीनां विधानादेव प्राचीनधर्मपरित्यागो न दोषायेत्यत्र संन्यासिनां गार्हस्थ्याश्रमप्रयुक्तधर्मनिषेधेऽपि सन्ध्यावन्दनादिनिषेधाभावादिह प्रपन्नत्वेन -

(सा.सं:) विहितनिषिद्धत्यागपक्षे तु न निषिद्धानुष्ठानम् । किं तु कृत्याकरणमात्रम-ननु केषुचित्कतिपयकर्मस्वरूपत्यागपूर्वकं कर्मान्तरविधानंवत्प्रपन्नस्य च भागवतत्वोपाधिना वैष्णवधर्मशास्त्रेषु कर्मविधानात्सामान्यशास्त्रीयनित्यकर्मलोपस्यादित्यत्राह ।

மூ: - சந்யாசாஸ்ரமஸ்தர்க்குப் பண்டுள்ளவை சிலவற்றை நிபேதித்துப் புதிதாக சிலவற்றை விதிக்குமாப்போலே भागवतत्व மடியாகச் சிலவற்றை நிபேதித்துச் சிலவற்றை अपूर्वமாக விதித்தாலும்,

“सन्ध्याहीनोऽशुचिर्नित्यमनर्हस्सर्वकर्मसु”

இத்யாதிகளாலே अवश्यकर्तव्यங்களாகச்சொல்லப்பட்ட கம்ங்களைவிடவொண்ணாது. धर्मशास्त्रसूत्रभेदங்களிற்போலே-

(சா.தி:) சந்யாசாஸ்ரமேத்யாதியால்- विशेषங்களை விதித்து சிலவற்றை நிபேதித்தாலும் சாதாரணமான सन्ध्यावन्दनादிகளைவிடவொண்ணாதென்கை- ஆகிலும் प्रपन्नனுக்கு भगवच्छास्त्रादிகள் சொன்ன सन्ध्योपासनाभेदமனுபேயமாகாதோ? என்ன அது तत्तच्छास्त्रावलम्बि களுக்கே अनुपेयமென்கிறார்- धर्मशास्त्रेत्याதியால் आपस्तम्बबोधायनादिसूत्रभेदங்களிலும் मन्वादिकளிலும் சொல்லும் आचारभेदस्तत्तत्संप्रदायस्थनियतमாமாப்போலே.

(சா.ஸ்வ:) சந்யாசேதி - वैशेषिकविधिनिषेधं सामान्यविधिप्राप्तेतरधर्मबाधकमन्तु- अन्यथा सामान्यविधिसिद्धमालाकरणादिधर्मस्यापि परित्यागं प्रसङ्गिக்குமென்று கருத்து. सन्ध्योपासनादिकमावश्यकमानालும் शुद्धभगवन्मन्त्रसाध्यभगवच्छास्त्रसंहिताविशेषादिविहित सन्ध्योपासनादिभेदத்தைப் प्रपन्नன் अनुष्ठிக்கலாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். धर्मशास्त्रेति । मन्वादिस्मृतिकளிலும், आपस्तम्बादिसूत्रங்களிலும், विहिताचारचौलादिधर्मभेदங்களைப் போலேயென்றபடி.

(சா.ப்ர:) நிபேதாभावे नहि वचनविरोधे न्यायः प्रवर्तते इति न्यायान्निवृत्तिर्न स्यादेवेति सोदाहरणमाह । सन्यासाश्रमस्थர்க्कु इत्यादिना । नन्वेवं स्वगृहोक्तानामपरित्याज्यत्वे तत्रोक्तमन्त्राणामप्यपरित्याज्यत्वात् “सान्ध्यं कर्माखिलं यत्तत्स्नानाचमनपूर्वकम् । कुर्यादष्टाक्षरेणैव नित्यं भागवतोत्तमः ॥” इत्यादिनां मूलमन्त्रेण सन्ध्याविधायकशास्त्राणामनुष्ठानलक्षणप्रामाण्यं स्यादित्यत्र “स्वगृहो विद्यमाने यः परगृहोक्तमाचरेत् । भ्रूणहत्यासमं तस्य स्वगृह्यस्यावमानतः ॥” इत्याद्यनुगुण्येनाधिकारिविशेष समुच्चित्यानुष्ठान संभवान्नाप्रामाण्यप्रसङ्ग इत्याह । धर्मशास्त्रेत्यादिना ।

(சா.வி:) प्राकृतावस्थानिवृत्त्या तत्प्रयुक्तकाम्यकर्माणां देवतान्तरभजनादीनां च निषेधेऽपि गार्हस्थ्याश्रमस्य ब्राह्मणादिवर्णस्य च निवृत्त्यभावात्तत्प्रयुक्तधर्मा अवर्जनीया एवेत्याह - संन्यासाश्रमस्थர்க्कु इति । பண்டுள்ள, पूर्वं विद्यमानान् - புதிதாக, नूतनत्वेन-ननु “भगवद्वंशजातस्तु कुर्यादन्यो न चार्हति” इत्यत्र प्रपन्नोऽपि भगवद्वंशज एव तदन्येषामेव तन्निषेधः । अतस्संहिताभेदरीत्यैव सन्ध्यावन्दनादिकं किं न स्यादित्यत आह । धर्मशास्त्रसूत्रेति । मन्वादिधर्मशास्त्रेषु आपस्तम्बादिसूत्रे च प्रतिनियततयोक्त आचारो यथाव्यवस्थितस्तथेहापि तत्तच्छास्त्रावलम्बिनामेव तत्तदाचारः ।

(சா.சं:) संन्यासेति । - ननु सामान्यतस्सन्ध्यादित्यागे हि “सन्ध्याहीनः” इत्युक्तापत्तिः ? संहिताद्युक्तविधया प्रपन्नस्य सन्ध्या अस्त्वित्यत्राह । धर्मशास्त्रेति । श्रुतिस्मृत्युक्तं प्रपन्नेनाप्यनुष्ठेयं चेत् “दैवतान्यभिगच्छेत्” इत्याद्युक्तदेवतान्तरभजनमपि कार्यं स्यादित्यत्राह ।

मू: - भगवच्छास्त्रसंहिताभेदங்களிலும், इतिहासपुराणங்களிலும் சொல்லும் सन्ध्योपा-
सनभेदங்க(ளை)ளவ்வோ शास्त्रங்களிலேயிழிந்தவர்கள் अनुष्ठिककक கடவர்கள். “दैवतान्य-
भिगच्छेतु” என்றும் “देवस्थानप्रणामनम्” என்றும் இப்புடைகளிலேधर्मशास्त्रेतिहाசாदि
களிற்சொன்ன आचारமும், परमैकान्तिकு शास्त्रबलத்தாலே भगवद्विषयத்திலே नियतम् ।

(सा.दी:) ननु प्रपन्ननुक्त्वा श्रुतिस्मृत्युक्तकर्मங்கள் अनुष्ठेयங்களாகில் “दैवतान्यभिगच्छेतु”
इत्यादिकளில் विहितमान देवतान्तरभजनमும் कर्तव्यमाकाटो? என்னவருளிச்செய்கிறார்.
दैवतानीत्यादियाல் - இந்த धर्मशास्त्रवचनं प्रपन्नविषयத்தில் भगवदभिगमनादिना चरितार्थமாகையால்
अग्निहोत्रादிகள் போலே अनन्यथासिद्धमाकाटमेயால்-

(सा.स्वा:) उपासनभेदங்களை इति - उपासनप्रकारभेदங்களை என்றபடி-இழிந்தவர்கள் इति -
वैकल्पिकங்களிலே पूर्वाचार परिग्रहमे व्यवस्थापकமென்று கருத்து-இப்படி प्रपन्नன் शास्त्रवश्यनाकில்
“दैवतान्यभिगच्छेतु - देवस्थानप्रणामनम्” என்று धर्मशास्त्रादிகளிலே சொல்லுகிற
देवतान्तरनमस्कारादிகளும் प्रपन्नனுக்கு प्रसङ्गियाटோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். दैवतानीति ।
एकादश्युपवासविधानं श्रीवैष्णवविषयத்தில் शुद्धैकादश्युपवासத்தில் पर्यवसிக்கிறாப்
போலே सामान्यतो देवताभिगमनादिविधानமும் प्रपन्नविषयத்தில் देवतान्तरभजनं निषिद्धமாகை
யாலே भगवदभिगमनादிகளிலே पर्यवसிக்கையாலே अग्निहोत्रादिवदनन्यथासिद्धविधिसिद्धमல்லாமை
யாலே अन्तर्यामिदृष्ट्यापि देवतान्तराभिगमनादि प्रसङ्गमில்லையென்று கருத்து- இப்படியாகில்
प्रपन्नविषयத்தில் सामान्यशास्त्रसङ्कोचத்தாலே विरोधमில்லையோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(सा.प्र:) नन्वेवं सति “आद्यं कर्माभिगमनम्” इत्यादिना “अच्छिद्रं पञ्चकालज्ञस्स तु भागवतः
स्मृतः” इत्यादिना च भागवतत्वमधिकृत्य अपूर्वतया विहितस्याभिगमनस्य तत्रैव “दैवतान्यभिगच्छेतु”
इत्यादिभिस्सर्वदेवताभिगमनरूपत्वावगमाद्देवतान्तरस्याप्यभिगन्तव्यत्वापत्त्या पारमैकान्त्यभङ्गप्रसङ्ग इत्यत्र
सामान्यस्य देवताशब्दस्य विशेषवाचिप्राकरणिकभगवच्छब्दार्थे पर्यवसानस्य न्याय्यत्वान्न कोऽपि
विरोध इत्याह । दैवतान्यभिगच्छेतुएன்றும் इत्यादिना । ननु भागवतैस्सह सन्ध्याकालेषु-

(सा.वि:) नान्येषाम् । पारमैकान्त्यभङ्गस्य परिहृतत्वात् । प्रपन्नानां विशेषविधायकप्रमाणाभावात् ।
स्वेच्छामात्रेण भगवद्वंश्यत्वं स्वीकृत्य अन्यशब्दस्य सङ्कोचकरणायोगात् । आपोहिष्ठेत्यादि मन्त्रैरिति ।
देवतान्तरमन्त्राणामेव तत्तन्त्रित्येषु सङ्गहीतत्वाच्चेति भावः । ननु वैदिकधर्मानुष्ठाने “दैवतान्यभिगच्छेतु”
इति श्रुति स्मृतीतिहासादिषु विहितत्वाद्देवतान्तराभिगमनमपि स्यादित्याशङ्क्य पारमैकान्त्यानुरोधेन
तच्छास्त्रं भगवद्विषये उपसंहार्यमित्याह - दैवतान्यभिगच्छेतु इति । ननु “सन्ध्याकालेषु जप्तव्यम्”
इति सन्ध्यावन्दनकाले अष्टाक्षरजपविधानात् ।

(सा.सं:) दैवतानीति । नान्यं देवं नमस्कुर्यात् । बुद्धरुद्रादिवसतिम् । प्रतिबुद्धवर्जं सेवं तु” इत्यादि-
शास्त्रशब्दविवक्षितम् । ननु “तस्मादष्टाक्षरम्” इत्यादे: नित्यनैमित्तिकापवादकता किं न स्यादित्यत्राह ।

மூ: - ஆகையாலே ஒரு ஶாஸ்த்ருக்குக்கும் விரோதமில்லை,

“तस्मादष्टाक्षरं मन्त्रं मद्रक्तैर्वीतकल्मषैः ।

सन्ध्याकालेषु जप्तव्यं सततं चात्मशुद्धये ॥”

என்று ஶ்ரீவैஷ்ணவதர்மஸாஸ்த்ரங்களிற் சொன்னதுவும்

“द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” என்று ஶட்யத்தில் அருளிச்செய்ததுவும், மற்றும் இப்புடைகளிலுள்ளவையெல்லாம் அவஸ்யகர்தவ்யங்களான நியத்யநைமித்திகங்களுக்கு விரோதம் வாராதபடி அவற்றுக்குப் போக்கி மிக்க காலத்திலேயாகக்கடவது.

(சா.தி:) அந்தர்யாமிபர்யந்தமாகவும் தேவதாந்தராபிஶமானாடியாபாடகமன்றென்றபடி. நநு “तस्मादष्टाक्षरं मन्त्रम् - सन्ध्याकालेषु जप्तव्यम्” இத்யாதிவிதியால் சந்஧்யாகாலாதிதளில் அது நியத்யநை-மித்திகங்களுக்கு அபவாடமாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். தஸ்மாதஸ்தாஶரமியத்யாடியால்.

(சா.ஸா:) ஆகையால் இதி । சாமான்யஸாஸ்த்ரங்களுக்கும் இஸ்தஸஶ்ட்டோச்சொன்னாலும் சர்வாத்மநா பாஶகமில்லாமையாலே சர்வதர்மபரித்யாஶபக்ஷத்தில் ப்ரபந்நவிஸயே விஸேஷவிதிகளுக்கு அத்யந்தபாஶென விரோதம்போலே ஒரு ஶாஸ்த்ரவிரோதமில்லையென்று கருத்து-ஆனாலும் ப்ரபந்நனுக்கு சந்஧்யோபாஸநாதி-தர்மசொன்னது கூடுமோ? “तस्मादष्टाक्षरं मन्त्रं मद्रक्तैर्वीतकल्मषैः । सन्ध्याकालेषु जप्तव्यं सततं चात्मशुद्धये ॥” द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” இத்யாதிதளிலே தத்தகாலத்திலும், சர்வகாலத்திலும், மந்நஜபாதிவிதாநம் விரோத்யாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். தஸ்மாதிதி । மற்றும் இப்புடைகளில் இதி । “गुरोर्नाम सदा जपेत्” இத்யாதிதளிலுமென்றபடி. அவஸ்யேதி சாபிப்ராயம் । தஸ்மாதஸ்தாஶரமியத்யாதிநா விஶிதமந்நஜபமநுஜ்யாதையாலே அவஸ்ய கர்தவ்ய-நியத்யநைமித்திகா-விருஶ்டகாலத்திலேயாகக் கடவதென்று கருத்து. இந்த ஜபமநுஜாக்ஷ்யமன்றாகில் “सततं-

(சா.ப்ர:) விஸிஷ்யாஸ்தாஶரஸ்ய ஜப்யத்வோக்தேஸ்தாஶரஸ்ய த்வயஸ்ய ச சர்வதா ஜப்யத்வோக்தேஸ்ச சர்வஸ்ய காலஸ்ய ஜபாவருஶ்வாத்ந நியத்யநைமித்திகானுஸ்தானஸ்ய காலஸ்சேத்யதீத்யத்ர ஶ்ரூதஸ்மாத்நாவருஶ்டகால எவ ஜபகர்தவ்யத்வஸ்ய வசானாதேவ சிஶ்ட்ரே: “सन्ध्याहीनस्स्वगृह्ये विद्यमानेऽपि” இத்யாதிவிரோதப்ரஸஶ்ஞரூபந்யாயானுஶ்ரஶாஸ்ச-ப்ரதாயானுஶ்யாத் “द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” இத்யாதி வக்துர்மாஶ்யகாரஸ்யாசாரானுஶ்யாசுத்ர ஶ்ரூதஸ்மாத்நாவருஶ்டசந்஧்யாகாலபரத்வம் ததநவருஶ்டசர்வகால பரத்வம் ச ஶ்வீகார்யமியத்யாஶ । தஸ்மாதித்யாதிநா - நநு ப்ரஶ்யசர்யேத்யாசுத்த க்ரணத்ரய-

(சா.வி:) சந்஧்யாவந்நானுஸ்தானநிவ்ருத்தே: “द्वयमर्थानुसन्धानेन सह सदैवं वक्ता” இதி சர்வதா த்வயானு-சந்஧ாநஸ்யோக்தத்வாத்ந । நியத்யகர்மானுஸ்தானநிவ்ருத்திரித்யாஸஶ்ஞ்ய நியத்யகர்மானுஸ்தானாவருஶ்டகால எவ சர்வதா ஜப்யத்வமியத்யாபிப்ராயாஸ்சந்஧்யாவந்நகாலேஸு ஜப்யமியதி சந்஧்யாவந்நானந்தர் ஜப்யமியத்யாபிப்ராயாசுத்ர ந விரோத இத்யாஶ । தஸ்மாதஸ்தாஶரமியதி । எவ் ச சதி வேதாந்தாசார்யேரபி “सकलं कालं द्वयेन क्षिपन्” இத்யுத்தத்வாஸ்சந்஧்யாவந்நாதிதர்மஸு தாத்பர்ய நாஸ்தீதி கஸ்யசித்விப்ரலஶ்மபகஸ்ய ஜிஶ்யமிதமேவ வாக்யம் ப்ரதிநிபஶ்நாதி । அவற்றுக்குப் போக்கிமிக்க காலத்திலே இதி ।

(சா.ஸ:) தஸ்மாதிதி । உக்தார்யே ப்ரமாணம் ஶர்ஸயதி ।

மூ: - “ஸ்ரூதஸ்மார்தாவிரூ஢ேஸு காலேஸு ஐபமாசரேத்”

என்று நாரதாதிசாரும் சான்றார்கள.

“ஹ்ரவாஸுநிந்நிஹோத்ராதாவுக்ந் காலம (பி) விசுபிந்”

என்று வஜ்ரீபுரத்து நம்பி அருளிச்செய்தார். ஖ப்யகாரர் அந்நிமதஸூயிலும் வருந்தியெழுந் திருந்து சந்நியாகாலத்திலே ஐலாஐலிபுரூபண்ணியருளிணார்.

(சா.தீ:) இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரமாண்காட்டுகிறார்- ஸ்ரூதஸ்மார்தேத்யாதி । பூர்வசம்மதியையும் காட்டுகிறார். அஸ்ரிஹோத்ராதாவிதி । இதில் ஸ்ரீ஖ப்யகாராதிவூ஢்நாசாரமுமுண்டென்கிறார்- ஸ்ரீ஖ப்யகாரர் இத்யாதிபால். வருந்தி, ப்ரயாசப்பட்டுடென்கை. ஔபாதிசகத்வென வர்ணாஸ்ரமதர்மத்யா஑த்தினுடைய அசம்பவத்தை தாஷாந்நரகதநார்த்தமுபசுபிண்க்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) சாட்மஸு஢்நயே - சஹ சதேவ் வத்நா” இத்யா஢்நாசம஖ப்யவாஹரமும் அவச்யகர்தவ்யங்கலான இதி விசுபணாபாடானமும் வ்யர்த்தமாகப் ப்ரஸஜ்ஜிண்க்கும். இந்த அர்த்த ந்யாயசி஢்நமாத்ரமன்றிக்நகே வசநத்தாலும் வ்யவஸ்தாபிதமென்றருளிச்செய்கிறார்- ஸ்ரூதேதி । ஔலாலும் ந்யாயத்தாலும் வசநத்தாலும் ஔர்ஷவசநத்துக்நு வ்யவஸ்தைக்நுடலாலும் ஑தத்திலே “சஹ சதேவ் வத்நா” என்று ஸ்ரீ஖ப்யகாரர் அருளிச்செய்கையாலே சப்நதாயவிருதா் ப்ரஸஜ்ஜியாதா? என்ன தவ்யவஹிதசிஷ்யரான வஜ்ரீபுரத்து நம்பி விசிஷ்யாஸ்ரிஹோத்ராதிதர்மமநுஸ்தேயமென்று சாால்லுகையாலே ஖ப்யகாராதிசுதியும் நித்யநைமிதிகானவரூ஢்நகாலே த்வயவசநவிசயை என்றருளிச்செய்கிறார்- அஸ்ரிஹோத்ராதாவிதி । ஸ்ரீ஖ப்யகாரா திவிருதே தசுசிஷ்யா஢்நிதி யதாசதஸுந்நேயையன்றா? என்னவருளிச்செய்கிறார்- ஖ப்யகாரர் இதி । ஔக்தி அநுஸ்தானார்த்தையாகையாலே அநுஸ்தானவிருதே ஔக்தி அந்யதாசி஢்நை என்று கருத்து- அந்நிமதஸூயில் இதி । அசக்திதஸூயாகையால் த்யா஑ பண்ணவேண்டியிருக்க ததானிமநுஸ்தானமத்யாவச்யகத்வ துதகமென்றபடி - வருந்தி-ப்ரயாசப்பட்டு - இப்படி தீவதாந்நரமந்நததித தர்ம பாரமகாந்ய ஖ஐகமாசையாலே த஢்நதிததர்ம த்யாஐயமென்கிற பசுதத்தை ஸாஸ்ந-சப்நதாயாதிவிருதத்தாலே நிராகரித்து தத்ப்ரஸக்தானுப்ரஸக்தாசுதங்கலையும் பரிஹரித்து வர்ணாஸ்ரமதர்மஸ்வரூப ஸ்ரீரேந்நிரயாசூ- பாதிசமாசையாலே ஔட்மஸ்வரூபப்ரயுக்நமல்லாமைபால் த்யாஐயமென்கிற ப்ராஐ்நரஸ்தபசுதத்தில் சிஹாவலாகந்யாயத்தாலே அநுஸ்தானவிருதாதிதூஷணமுமருளிச்செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) நிவ்ருத்திவதூர்ணாஸ்ரமூபாதிசநித்யநைமிதிக நிவ்ருத்தி: கிண் ந ஸ்யாதித்யத்ர “யஸ்த்வேவ் ஖்ராஹ்ணா விசுதாத் - தஸ்ய தீவா அஸந் வசு - ச வேத ஖்ரஹ் சர்வேஸுமீ தீவா ஖லிமா஖ஹந்தி - தீவர்பிஸூதாட்மநுணா பிதூணாம்” இத்யாதிவதூர்ணிசுப்ய நிவர்தகா஖ாவேஸுப்யூபாதிசகத்வமாத்ரேண த்யாஐயத்வ ப்ரதி஖ந்நத்யா பரிஹந் ப்ர஖ாவ்யவஸ்தாதிசாராசுந் “கேஸவாா் ஑ுஹே யஸ்ய ந திஸ்திதி மஹீபதே: । தஸ்யாந்ந் நை஖ ஖ுக்நவ்யம஖சுயேண சமம் ஹி தத் ॥ யா மோஹததவாஸுலஸ்யாதகூத்வா கேஸவாா்நம் । ஖ுஐ:க்தே ச யாதி நரகாந் ஸூகரேஷ்விப ஐயதே ॥” இத்யாதி஖ரிசுதாஹரநியமம், “தஸுமீ தீயம் ததா ஑்ராஹம்” இத்யுக்நாபாடானநியமம்,-

(சா.வி:) தீஸாமுபயுக்நகாலம் விநாதிசககால இத்யர்த்த: । வருந்தி எழுந்திருந்து, ஸ்ரமேண ஸ்தித்வா ஐலபுரூபண், அ஑்ர்ய ப்ரதானம் - தாஷா஖ாவே சதி தா஢்நாசதஸாயாமப்யவகல்யென ந தா஢்நாமநுஸ்தானம் க்ரியேதேதி ஖ாவ: । சிஹாவலாகந்யாயேன ஔபாதிசகதயா வர்ணாஸ்ரமதர்மாஸ்த்யக்த்வா இதி பசுதே விசிஷ்ய தாஷம் லஐஐயிதும் தம் பசுதமுபசுபிணிதி ।

(சா.ச:) ஸ்ரூதேத்யாதிநா । நித்யாதீர்வ்ரணா஢்நுபாதிசமதீஹா஢்நுபாதிசகத்வென த்யாஐயத்வ உக்நே ஖ாதிசகமாஹ ।

मू: - कुर्याल्लक्ष्मीशकैङ्कर्यं शक्त्याऽनन्यप्रयोजनः ॥
 मङ्गल्य सूत्रवस्त्रादीन् संरक्षति यथा वधूः ।
 तथा प्रपन्नः शास्त्रीयपतिकैङ्कर्यपद्धतिम् ॥
 यद्वन्मङ्गल्यसूत्रादेस्त्यागे संरक्षणेऽपि वा ।
 रक्षेत्रिरोधैर्भोगैर्वा पतिस्तद्वदिहापि नः ॥-

(सा.दीः) भागवतोत्तरदेशापरित्यागादि । मन्त्रनियमं, देवतान्तरमन्त्रपरित्यागम् । अर्थनियमं, कुलराषण्डपतिताद्यर्थापरिग्रहः । जातिनियममावत् ? जात्यन्तराचारपरिहारम् । आदिशब्दत्वात् आश्रमादिपरिहारम् । लक्ष्मीशपदेन लक्ष्मीविशिष्टेनैङ्कर्यप्रतिसंबन्धी नान्येनैव त्वात् । शक्त्या, यथाशक्तियेनैव । स्वधर्मानुष्ठानमवश्यं परिपालनीयमेतन्निर्णयः । मङ्गल्यसूत्रेति । मङ्गल्यसूत्रादि पतिसंबन्धसूचकम् । मङ्गल्यसूत्रपरित्यागं पतिः एव दण्डितुं रक्षिष्यति । संरक्षणं इष्टप्रदानं त्वात् एव दण्डितुं रक्षिष्यति । अपि यथा शास्त्रीयकैङ्कर्यं तदनुष्ठानं परित्यागसंरक्षणं च ईश्वरं च यथा च । इह, सदाचारविषये । पतिः, ईश्वरः । तद्वत्, शिक्षायां च इष्टप्रदानं च रक्षकं च ।

(सा.स्वाः) सदाचायदेव रहस्यादिकं ग्राह्यमिति नियमः । मन्त्रनियमः, देवतान्तरमन्त्रकाम्यमन्त्रवर्जमूलमन्त्रादिजप एव कार्यः । अर्थनियमः, कुलटादिभ्योऽपरिग्रहः । जातिनियमः, “ब्राह्मण आयुधं सङ्गृहीयात् । न स्वरः प्रणवोऽङ्गानि” इत्युक्तेः । आदिशब्दाद्वर्णाश्रमादि नियमः । एतादृशनियमयुक्तस्सन् - शक्त्या, यथाशक्ति । अनन्यप्रयोजनः, भगवत्प्रीत्येकप्रयोजनः । नतु स्वरूपविरुद्धस्वर्गादिप्रयोजनः - लक्ष्मीशकैङ्कर्यं, नतु देवतान्तरकैङ्कर्यं वा लक्ष्मीविनिर्मुक्तभगवन्मात्रकैङ्कर्यं वा कुर्यादित्यर्थः । नतु सुखादिप्रयोजनाभावे कथं कैङ्कर्यमनुष्ठेयं स्यादित्याशङ्कं श्लोकद्वयेन लौकिकदृष्टान्तप्रदर्शनपूर्वकं परिहरति । मङ्गल्येति । वधूरिति । पतिप्रीत्येकप्रयोजनेति शेषः । तथेति । रक्षतीत्यनुषङ्गः । वधूः पतिप्रीत्येकप्रयोजनासती यथा मङ्गल्यसूत्रवस्त्रादीन् पतिसंबन्धसूचकान् रक्षति । तथा प्रपन्नोऽपि स्वामिप्रीत्येकप्रयोजनस्सन् शास्त्रीयपतिकैङ्कर्यपद्धतिं शास्त्रमन्तरेण बद्धदशायां पतिप्रीणनस्य ज्ञातुमशक्यत्वादिति भावः । रक्षतीत्यर्थः । यद्वत्, यथा मङ्गल्यसूत्रादेस्त्यागे । निरोधैः, उचितदण्डनैः वधूं पतिर्यथा रक्षेत् । मङ्गल्यसूत्रादेरसंरक्षणे उचितभोगैर्यथा वा संरक्षेत्तद्वदिहापि शास्त्रीयकैङ्कर्यत्यागरक्षणयोरपि । नः, अस्मान् - पतिः, सर्वस्वामी श्रियः पतिः । उचितदण्डनोचितभोगप्रदानाभ्यां रक्षतीत्यर्थः । अथैकया अकरणं दण्डनरूपबाधकं वक्तव्यं ।

(सा.प्रः) तत्त्यागानुष्ठानयोश्चिष्टगर्हा प्रशंसाफलकत्वाच्चात्याज्यत्वं लोकन्यायसिद्धमित्यभिप्रयन्नाह । मङ्गल्यसूत्रेत्यादिश्लोकद्वयेन । भोगैर्निरुद्ध्यात् । भोगैर्हर्षयेत् ।

(सा.विः) व्याख्यातम् । सर्वधर्मानुष्ठानमवश्यं परिपालनीयमिति लौकिकदृष्टान्तेन द्वाभ्यां श्लोकाभ्यामाह । मङ्गल्येति । संरक्षणे रक्षेत् । त्यागे निरुद्ध्यादित्यन्वयः । भोगैर्निरुद्ध्यात् । भोगहानिं कुर्यादित्यर्थः ।

(सा.संः) स्वधर्मानुष्ठानस्य अवश्यपरिपालनीयतां दृष्टान्ततो द्वाभ्यां दर्शयति । मङ्गल्येति संरक्षणतदभावाभ्यां इष्टानिष्टयोः प्रदर्शकम् । यद्वदिति । संरक्षणे रक्षेत् । त्यागे भोगैर्निरुद्ध्यात् । भोगहीनां कुर्यादित्यर्थः ।

மூ: - அவஜ்ஜாத்மனர்தாய ஢க்தஜந்மாதி சிந்தனம் ।
 ஶாஸ்த்ரவ்யவஸ்தாமாக்ராத்ம் ந து தஹுஸ்யதி க்வசித் ॥
 அத எவ ஹி ஶாஸ்த்ரேஸு ததஜ்ஜாத்யேவ ஢ர்ஸிதா: ।
 ஢ர்மவ்யா஢தலா஢ாரசஶரீவி஢ுரா஢ய: ॥

(சா.஢ி:) ஶாஸ்த்ரீயநியமங்ஙகள் அநுஸ்டேயமாகில் த஢ர்தமாக ஶ்ரீ஢ாகவதரு஢ைய ஜந்மா஢ினரூபண் ஢்ரஸாஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். அவஜ்ஜாத்ம்மிதி । அாசாரவ்யவஸ்தா஢கரான ஃரஸிகளும் அத எவ ஢ர்மவ்யா஢ா஢ிகளை ததஜ்ஜாத்யா நி஢்ர்ஸித்தார்களென்கிறார்- அத எவ ஹிதி । ஜானிகளாகையாலவர்களுக்கு மாஸவிக்ரயா஢ினிஸே஢ல஢்஢ுத்தில் ஢ாஸமில்லையென்னும் ஶா஢்ரீயை ஶவ஢்மாநுஸ்தானத்வேன ஢ரிஜி஢ீர்புக்களாய் வுஸ்யத்வா஢ிநா ஢ர்ஸிப்பித்தார்களென்கை. ஢ர்மவ்யா஢னென்று வ்யா஢்நாகவும், துலா஢ாரனென்று வுஸ்யநாகவும், ஶவரீயென்று நிஸா஢ியாகவும், வி஢ுரனென்று ஢ுத்ரத்வேனவும் ஶான்னார்களி஢ேயென்கை.

(சா.ஸா:) கரணத்தில் ஢தி஢்ரீதி த஢ுளானு஢வவூ஢்யா஢ி஢ா்ங் ஶி஢்஢ிக்கையாலும், ஶாஸ்த்ரீயகூ஢்ரய்மவஸ்ய-மநுஸ்டேயமென்று கருத்து. ஜாத்யா஢ினியமூர்யுத இத்யுத்தமநு஢஢்நம் । “யஸூத்ர ஢ாகவத்ரத்ந் நிஸா஢் ஶவ஢்ந் ததா । வு஢்ஸதே ஜாதிஸாமான்யாத் ச யாதி நரக் நர: ॥” இதி ஢ாகவதவிஸயே ஜாதிநிரூபணஸ்ய நரகஹேதுத்வா஢்ரேத்யத அஹ - அவஜ்ஜாத்ம்மிதி । அவஜ்ஜாத்ம் ஢க்தஜந்மா஢ிசிந்தனமேவ, ஜாத்யா஢ி சிந்தனமேவானர்தாய । ஶாஸ்த்ரவ்யவஸ்தாத்ம் । தத், ஜாத்யா஢ிசிந்தனம் । நது, க்வசித஢ி ந ஢ுஸ்யதித்யர்த: । எவ் வ்யவஸ்தாாய் ஢்ரமாணமாஹ । அத எவஹிதி । அத எவ ஹி, ஶாஸ்த்ரவ்யவஸ்தாத்ம் ஜாத்யா஢ிசிந்தனஸ்யா஢ாஸத்வா஢ேவ ஹி । ஶாஸ்த்ரேஸு ஢ுராணா஢ிஸு - ஢ர்மவ்யா஢ா஢ய: ஜாதி஢்யா஢ந஢ூர்வகமேவ ஢ர்ஸிதா: । தेषா் வுத்திர஢ி ஶவஸ்வஜாத்யநு஢ுணேவ தத்ர ஢ர்ஸிதேத்யாஹ ।

(சா.஢்ர:) ஢ாாஹீநா் குர்யா஢ித்யர்த: । நநு ஜாத்யா஢ினியமூர்யுத இதி ஢ாகவதா஢்஢ிதிநிரூபண் “ச யாதி நரக் நர:” இத்யுத்த஢்ரகாரேன அநர்த்஢்ரயவஸாயீத்யத்ர “மத்ரத்ந் ஶ்ராத்ரீயம் வா஢ி நிஸா஢் ஶவ஢்ந் ததா । வு஢்ஸதே ஜாதிஸாமான்யாத் ச யாதி நரக் நர: ॥” இதி தத்஢ூர்வாஸ எவ ஶூத்ரத்வ, நிஸா஢த்வ, ஶவ஢்நத்வா஢ு-க்திநயா஢வமந்தவ்யத்வஜா஢நாத்ம் ஜாத்யுத்தி஢ாஸேதி ஢ர்ஸ்யந் ஢ர்மவ்யா஢ா஢ு஢ா஢்யானேஸ்வ஢ி ததஜ்ஜாத்யேவ வ்யவஹா் து ததஜ்ஜாத்யநு஢ுணவூத்திநியம் ஶா஢ாஹரணமாஹ । அவஜ்ஜாத்ம்மித்யா஢ிநா ।

(சா.வி:) நநு ஜாத்யா஢ினியமேன “வூ஢ிக் ஢்ராஹ்யாநா் ஶ்யா஢்ராஜா் வூ஢ிகதாந்நிகம்” இத்யா஢ுத்தம் । ததாசா஢்ர஢்ரேஸாத்ம்ஜாதவிஸயே ஜாதி஢்ரீக்ஷண் கர்த்வ்யம் । தசு “மத்ரத்ந் ஶ்ராத்ரீயம் வா஢ி நிஸா஢் ஶவ஢்ந் ததா । வு஢்ஸதே ஜாதிஸாமான்யாத் ச யாதி நரக் நர: ॥ வுஸ்ணவா஢்஢ிதிசிந்தனம்” இத்யா஢ி஢ி: ஢்ரதிஸி஢்஢ம் । தத்கதம் வ்யவஸ்தாந் ஶ஢்வதித்யத்ராஹ - அவஜ்ஜாத்ம்மிதி । ஶாஸ்த்ரீயவ்யவஸ்தாஸி஢்஢்யர்த் ஜாத்யா஢ி஢்ர஢்ர்ஸந் ஢ூ஢்ந் சேத்யாஹ । அத எவ ஹி ஶாஸ்த்ரேஸ்விதி । “அவாச ஢ர்மஸூ஢்மாணி வுஸ்யா ஢்ரமாத்ம்தத்வவித் । வ்யா஢: ஢்ரம஢்ரமாத்மா” இத்யா஢ிநா ஜாதி஢்ர்ஸிதேதி ஢ாவ: ।

(சா.ஸ:) ஜாத்யா஢ினியமூர்யுத: தயேவ வர்தநே ஢ாகவதேஸ்வயம் ஢்ராஹ்யா: அயம் ஶூத்ர: இதி தத஢நு஢ுணயேவ ஢்ரவூத்திநிவூத்யா஢ாவ்யமிதி ஜந்மா஢ினிரூபணரூ஢ா஢சார: ஢்ரஸஜ்யேதேத்யத்ராஹ । அவஜ்ஜாத்ம்மிதி । அத்தவ்யவஸ்தா-ஸி஢்஢்யர்த்மேவ ஜாத்யேவ கீர்தந் தத்ர தத்ர ஢ூ஢்மித்யாஹ । அத எவ ஹிதி । தेषா் வுத்திர஢ி ஶவஸ்வஜாத்யநு஢ுணேவ தத்ர தத்ரேதிஹாஸே ஢ர்ஸிதேத்யாஹ ।

मूः - स्वजात्यनुगुणैवैषां वृत्तिरप्यैतिहासिकी ।
विशेषविधिसिद्धं तु तद्वलात् तत्र युज्यते ॥
देशकालाधिकार्यादिविशेषेषु व्यवस्थिताः ।
न धर्माः प्राप्तिमर्हन्ति देशकालान्तरादिषु ॥

(सा.दीः) स्वजात्यनुगुणेति । धर्मव्याधादिकलुक्कु इतिहासक्त्तिः श्रूयमाणमान वृत्तियुग्मं स्वस्वजा-
त्यनुगुणैयकवेय्यिरुक्कुम्- क्वचिद्विदुरादिकलीं भक्तियोगादिनिष्ठे ब्रह्ममेधादि विशेषंकेडकडुडुमाकीं
तद्वलात्=विशेषविधिसिद्धत्क्त्ताले युक्तमेन्नु अङ्गीकार्यमेन्किरांरं । विशेषेति । विदुरादिकलीं
विशेषाचारदर्शनत्तात्कुकुणु इदानीन्तनरुक्कुम् तादृशधर्मप्राप्तियाककडवतु ? एन्नन्नवुरुगिं
सेय्किरांरं- देशकालेति । देशविशेष कालविशेषादिकलीं व्यवस्थितमान धर्मं अन्यदेश-
कालाधि-कार्यादिकलीं वरक्कुडातेन्कै- देशान्तरक्त्तिः अव्यवस्थितधर्म देशान्तरक्त्तिः अनुष्ठिक्कुड-
डुडातीरे- नर्मदोत्तरदेशस्थीरुं दृष्टमान उपाकृतिनियमं तद्विषणदेशस्थीरुं कानाणामेय्यालं.

(सा.स्वाः) स्वजात्यनुगुणेति - ऐतिहासिकी, इतिहासप्रोक्तावृत्तिरपि । स्वजात्यनुगुणा, मांसविक्रयादि
वचनात् । एवकारेण सन्देहप्रश्नेऽपि “शूद्रयोनावहं जातो नातोऽन्यद्वक्तुमुत्सहे” इति
प्रणवाद्यनुच्चारणान्मर्यादातिलङ्घनं न कृतमिति द्योत्यते । ननूपाख्यानेऽपि विदुरस्य ब्राह्मणधर्मब्रह्ममध-
संस्कारश्रवणं विरुध्येतेत्यत्राह । विशेषेति । आकाशवाण्या तत्र ब्रह्ममेधोऽनुशिष्ट इति विशेषविधिसिद्धम् ।
तत्तु विशेषविधिबलात्तत्रैव युज्यते । पाण्डवानां स्त्रीसाधारण्यवद्व्यक्तिविशेषनियतो धर्म इति भावः ।
ननु क्वचिद्दर्शनमात्रेण ब्रह्ममेधः अन्यत्रापि शूद्रभागवते स्यादित्यत्राह । देशेति । देशविशेषव्यवस्थिता
धर्माः=कटके उपाकर्मवर्जनादयः । कालविशेषे व्यवस्थिताः अल्पद्वादश्यादिषु आमध्याह-
कर्मणामपकृष्यानुष्ठानादिकम् । अधिकारि विशेषे व्यवस्थितधर्माः=आतुरेषु स्नानानुकल्पाः । यथा
अन्यदेशेषु अन्यकालेषु अनानुराधिकारिषु च -

(सा.प्रः) विशेषविधिसिद्धमिति । अशरीरि वाक्यादिसिद्धसंस्कारविशेषादित्यर्थः । तत्र दृष्टान्त
इत्युच्यते । देशकालेत्यादिना । “इत्थं तत्राश्वमेधेन तोषय स्वजनार्दनम् । एकेनैवाश्वमेधेन तत्सहस्रं
कृतं भवेत् ॥” इत्युक्तास्सत्यव्रतक्षेत्रादि गता विशेषा यथा देशान्तरे न स्युर्यथा च “दिवा च
शुक्लपक्षश्च” इत्याद्युक्तकालविशेषगता विशेषा नेतरकालेषु भवन्ति ।

(सा.विः) ऐतिहासिकी, इतिहासप्रोक्ता । वृत्तिरपि स्वजात्यनुगुणैव - तुलाधारस्य वैश्यत्वान्मांस-
विक्रयस्तस्योचितः । मार्गमाहिषादिमांसविक्रीणनं व्याधस्याप्युचितमेवेति भावः । ननूपाख्याने विदुरस्य
कथं ब्रह्ममेधसंस्कारोक्तिरत आह । विशेषविधिसिद्धं त्विति । अशरीरवाक्तत्र विशेषविधिरिति
भावः । देशकालेति । यथा “विष्णुवाल्यसमीपस्थान् विष्णुसेवार्थमागतान् । चण्डालान् पतितान्
वापि स्पृष्ट्वा न स्नानमाचरेत् ॥” इत्यादिदेशकालादिभेदेन विहितधर्मव्यवस्थायाः नातिप्रसङ्गः ।

(सा.संः) स्वजातीति । वृत्तिः । मांसविक्रयादिरूपा - अनुगुणैवेत्येवकारेण कृतेऽपि विशेषप्रश्ने
“शूद्रयोनावहं जातः” इति प्रणवाद्यनुच्चारणान्मर्यादातिलङ्घनमकृतमिति द्योत्यते । ननूपाख्याने विदुरस्य
ब्रह्ममेधसंस्कारो धर्मराजेन कृत इति श्रूयते । तादृशं कथमित्यत्राह । विशेषेति । विशेषविधिः,
आकाशवाण्या ब्रह्ममेधो विहित इति तद्वलादित्यर्थः । तत्र, तत्रैव युज्यते । नान्यत्रेत्यर्थः । ननु
क्वचिद्वृष्टमन्यत्रापि प्रसजेदित्यत आह । देशेति । श्रीविदुरादिषु विशेषविधिसिद्धमन्यत्र न प्राप्नोतीत्यर्थः ।
एवं मर्यादामजानन्तः केवलं भ्राम्यन्तीत्याह ।

(सा.सं:) केचिदिति । तात्पर्यं, भगवद्भक्तमाहात्म्यविशेषमात्रप्रख्यापनम् । क्रीडां वर्धयन्ति, मर्यादा भञ्जनेन लीलां सकलजनविषयामुत्पादयन्ति । ननु “न च पूज्यो यथा ह्यहम्” इति पूज्यता म्लेच्छादि साधारण्येन प्रतिपाद्यते, तत्कथमित्यत्राह । मातृभिरित्यादि श्लोकत्रयेण । पत्युर्मातृभिस्तथैव पितृभिः पत्युरनुजाः पतिभिरित्युच्यन्ते । पत्युरग्रजा देवराः ।

मू:- “जामयो यानि गेहानि शपन्त्यप्रतिपूजिताः ।
तानि कृत्याहतानीव विनश्यन्ति समन्ततः ॥”
एवमादिषु पूजोक्तिर्यथौचित्यान्नियम्यते ।
भक्तम्लेच्छादिपूजोक्तिरेवमेव नियम्यताम् ॥

இந் நியமங்களெல்லாம் சंप்ரதிபத்நசிஷ்டானுஸ்தான பரம்பரையாலும் சிद्धங்கள். ஆகையால் தன்
வर्णाश्रमादிகளுக்கடைத்த நியமங்களோடே-

(सा.दीः) जामिकं, मणवाद्धिपं पेणंकां- स्नुषाः एन्नैक “जामिःस्वसृकुलस्त्रियोः” इति
निघण्टुः । जामिकं श्वश्वादिकलां पूजनीयरैरन्तु शास्त्रंतील सौल्लुम्. अवर्कलुदेलय
पूजैयैपपडि औचित्यत्ताले नयमिक्कपडुकिरुतु. अडपडिये अपकृष्टजातीयरिल पूजैयुम्
औचित्यत्ताले नयमिक्कपडडिनुक्कुमेन्नैक. मात्रादिभिः जामयः पूज्याः एन्नूमिडत्तील
पूजैयैवतु? वहुमानमे- अर्घ्यादिभिराराधनमन्तु- अडपडिये इङ्कुम् पूजनं बहुमानरुप मे
एन्तु नयमिक्कपडुम्. इतु शिष्टानुष्ठानत्तालुम् सिद्धमेन्नैकिरार्. इन्-नियमङ्कल्लेल्लाम्
इत्यादि । उत्कृष्टजातीयरं अपकृष्टजातीयरैर पूजिक्कुम् नयमम्, इन्न मुण्डान नयमान्तरङ्कलु
मेन्नैक. संप्रतिपत्तशब्दत्तालु सर्वसंप्रतिपत्तिसूचितम् । अन्येषां शिष्टत्वमाभिमानिकमेन्तु
कुरुत्तु. परमप्रकृतत्तै उपसंहरिक्किरार्- आकैयालु इत्यादियालु

(सा.स्वाः) यथा वा जामयः=स्नुषाः अप्रतिपूजिताः यानि गेहानि शपन्ति तानि गेहानि कृत्याहतानीव
समन्ततः विनश्यन्तीत्येवमादिषु पूज्यत्वोक्तिर्वन्दनीयत्वं नाचष्टे । किंतु आदरणीयत्वमाचष्टे ।
तद्वदत्रापि भक्तम्लेच्छादिपूजोक्तिरपि एवमेवेति नियम्यतामित्यर्थः । आलुलुम् इन्नियमङ्कलुक्कु
एकदेशिक्कलान सिल शिष्टानुष्ठानमिल्लामेयालु प्रत्युत नयमातिलङ्घनमेतदनुष्ठान सिद्धमाकैयालु
उक्तनयमानुष्ठानं सिद्धिक्कुमो? एन्नैवलुगुलिश्सेयकिरार्- इन् नयमङ्कल्लेल्लाम् इति ।
संप्रतिपत्तेति । सर्वसंप्रतिपत्त-श्रीयामुनाचार्य, श्रीभाष्यकार, श्रीवत्साङ्कमिश्रादिशिष्टाचारापेक्षया सर्वा-
संप्रतिपत्तशिष्टताकैकदेश्याचारो न प्रमाणमेन्तु कुरुत्तु. परमपैयालुम् इति । स्मृतीतिहासादिकमे
पर्याप्तम् । अथापि शिष्टाचारमुमिन् नयमत्तील प्रमाणमुण्डेन्तु कुरुत्तु- इनि
वर्णाश्रमनयममौपाधिकमानालुम् परमैकान्तिक्कु अवश्यं कर्तव्यमेन्तु निगमिक्किरार्- आकैयालु
इति । आलुलुम् अनन्यप्रयोजनः लक्ष्मीशकैङ्कर्यं कुर्यादिति विशिषिक्कवेणुमो?

(सा.प्रः) जामयः, स्नुषाः । गेहानि, कुटुम्बानि । आहारग्रहेत्यादिना स्वोक्तनियमानां परम्परया
प्राप्तशिष्टाचारसिद्धिं दर्शयन्तुहेतुभिस्तत्तद्वर्णाश्रमोचित मेव कैङ्कर्यं सर्वैर्भागवतैः कार्यमित्याह - इन्
नियमङ्कल्लेल्लाम् इत्यादिना । एवं च परमैकान्तिकृतकैङ्कर्यं तदितरकृतकैङ्कर्यात् वैलक्षण्यं तदुभय
स्वरुपप्रदर्शनेन ज्ञापयन्-

(सा.विः) जामयः, स्नुषाः । पूर्वस्मिन् वचने पूज्या इत्युक्तम् । परस्मिन् वचने अप्रतिपूजिता
इत्युक्तम् । तत्रौचित्याद्यथादरविषयतया पूजोक्तिर्नियम्यते । नतु मातृपित्रादिभिः प्रणामाराधनादि
कार्यमित्युच्यते । तद्वदत्रापि “मान्या निम्नेन चेतसा” इत्युक्तप्रकारेण मान्यत्वपरैव पूजो-
क्तिर्नियन्तव्येत्याह एवमादिष्विति । एतादृशनियमाः संप्रदायसिद्धा एवेत्याह इन् नयमङ्कल्ले
ल्लाम् इति । वर्णाश्रमधर्मकर्तव्यतामुपसंहरति आकैयालु इति । अडैत्त नयमङ्कल्ले
स्वीकृत नयमैसह । एवं क्रियमाणकैङ्कर्यस्य प्रपत्तसंबन्धिनः इतरकृताद्वैलक्षण्यं दर्शयस्तद्वान्तरविभागमाह-

(सा.संः) जामयः, स्नुषाः - परमप्रकृतमुपसंहरति- आकैयालु इति ।

(सा.सं:) एवं नियमयुक्ततया श्रियः पतिविषये कायं कैङ्कर्यमपि द्वेधा । तत्र सारः परिग्राह्यः, कल्कस्त्याज्यः । “तान्येव भावोपहतानि कल्कः” इत्युक्तत्वादिति भावेनाह । साक्षादिति द्वाभ्याम् - कृतकृत्यः, अनुष्ठितोपायः - भगवत्प्रीतिमन्तरेण प्रयोजनमनुद्दिश्य कृतमनन्य प्रयोजनम् - ख्यात्याद्यर्थं यत्तद्धुम्भार्थं परस्य व्याध्यादिपीडा सिद्ध्यर्थम् । यद्वा, परः=प्रयोजनान्तरपरः- तस्य व्याध्यादिपीडानिवृत्त्यर्थम् । तस्य, परस्य निरोधः, मरणम् । तदर्थं यदभिचारादीत्यर्थः । प्रयोजनान्तरं, पशुपुत्रादि । तत्सर्वं कल्क इत्यर्थः । सारवत्कल्कमपि कथं प्रतिगृह्णाति भगवानिति प्रश्ने प्रतिग्रहे वैषम्यमाह ।

मू: - परमैकान्तिकளல்லாதார் பண்ணும் கைஞர்யத்தை சர்வేశ்வரன் திருவடிகளாலே கைக் கொள்ளுமென்னுமிடத்தையும், **परमैकान्तिक**ள் பண்ணும் கைஞர்யத்தைத் திருமுடியாலே கைக்கொள்ளுமென்னுமிடத்தையும்,

“तत्सर्वं देवदेवस्य चरणवुपतिष्ठते” என்றும்,

“या: क्रिया: संप्रयुक्ता: स्युरेकान्तगतबुद्धिभि: ।

ता: सर्वा: शिरसा देव: प्रतिगृह्णाति वै स्वयम् ॥” என்றும்

श्रीवेदव्यासभगवान् அருளிச்செய்தார். இப்படியிவன் **भगवदाज्ञै**யாலே अनुष्ठிக்கிற नित्यनैमित्तिकங்களும், **भगवदनुज्ञै**யாலே இவனுக்கப்பே प्रयोजनமாக अनुष्ठிக்கிற ஏற்றமான கைஞர்யங்களும், இப் प्रपत्तियோடு துவக்கற்று நின்றநிலை सर्वधर्मान् परित्यज्य என்கிற விधानத்தாலே सिद्धமாயிற்று.

“अतश्शक्यानि सर्वाणि न प्रपत्यर्थमाचरेत् । अशक्येषु च सामर्थ्यं न तदर्थं समार्जयेत् ॥

(सा.दी:) परमैकान्तीत्यादियால்- परित्यज्यவுக்கு விधिபகத்தில் प्रपत्तियின் நைரபேக்யவிதியே उचितமென்னும் அர்த்தத்தை நிगமிக்கிறார் இப்படி இவன் इत्यादियால் - ஏற்றமான, व्यतिरिक्तமானவென்கை. இந்த அர்த்தசिद्धியால் ஫லித்த அர்த்தத்தைக் காட்டுகிறார். अतश्शक्यानीति । இந்த யோனையில் आकिञ्चन्यरूपமான अधिकारं सिद्धிக்கும்படியைக் காட்டுகிறார்.

(सा.स्वा:) अतिशयितभगवत्प्रीतिसाधनं सारमென்னில் அதுக்கு प्रमाणமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். परमैकान्तिकள் इति । परमैकान्तिकள், प्रयोजनान्तराभिसन्धियில்லாதா ரென்றபடி-திருமுடியாலே கைகொள்ளுகிறதுவும், திருவடிகளாலே கைகொள்ளுகிறதுவும், प्रीतितारतम्यத்தாலேயிற்றே என்று கருத்து- वेदव्यासेति । कर्तृवैलक्षण्येन तदुक्तिर्विद्वानामना-दरणीयत्वंதோற்றுகிறது. इयता प्रबन्धेन समर्थितनैरपेक्ष्यविधिपक्षத்தை उपसंहरிக்கிறார் - இப்படி इति - ஏற்றமான, व्यतिरिक्तமானவென்றபடி - परित्यज्य என்கிறது. धर्मनैरपेक्ष्यविधियாகில் प्रपत्तिக்கு நைரபேக்ய் सिद्धித்தாலும் अधिकारिக்கு शक्यसर्वकैङ्कर्यादि कर्तव्यமாகையால் अनुष्ठानத்தில் वैषम्य सिद्धியாமையாலே विधिवैयर्थ्यं प्रसङ्गियाதோ? என்ன நைரபேக்யவிதி஫லிதானுष्ठानवैषम्य-मुपपादிக்கிறார்- अतश्शक्यानीति । नैरपेक्ष्यविधियில்லையாகில் विद्यान्तरन्यायத்தாலே अङ्गत्वं प्रसङ्गிக்கையால் प्रपत्यर्थमिति सङ्कल्प्य कर्तव्यं स्यात् என்று अनुष्ठानवैषम्य மென்று கருத்து - अशक्येषु चेति । काम्यकर्मங்களில் अशक्याङ्गेषु सामर्थ्यसम्पादनंபோலே अङ्गत्वपक्षத்தில் अशक्यங்களில் सामर्थ्यं सम्पादनीयम् ।

(सा.प्र:) एवं नैरपेक्ष्यविधे: किं फलमित्याह । अतश्शक्यानीत्यादिना । अनुष्ठीयमानेषु भरन्यासार्थत्वं बुद्धि निवृत्ति: फलमित्यर्थ: ।

(सा.वि:) “तान्येव भावोपहतानि कल्क:” इति स्मारितम् । एवंप्रकारेण सर्वविधीनां त्यागविधिना बाधाभाव वदन् नैरपेक्ष्यविधिपक्षमुपसंहरति इப்படி இவன் इति । ஏற்றமான கைஞர்யங்களும், அதிக கைஞர்யாणि । प्रपत्तियோடே துவக்கற்று நின்றநிலை, प्रपत्या सम्बन्धराहित्येन यथा सिद्ध्यन्ति तादृशस्थिति: । ஫லிதமர்த்தமாஹ । अतश्शक्यानीति । अत:., परित्यज्येत्यस्य प्रपत्तिनैरपेक्ष्यविधिपरत्वोक्तेश्शक्यानि क्रियमाणान्यपि न प्रपत्यर्थं कुर्यात् । अनङ्गत्वादेव तदर्थं सामर्थ्यमपि न संपादयेत् । किन्तु यथाशक्ति कैङ्कर्यतया कुर्यादित्यर्थ: । अस्यां योजनायां विधिनिरूपक नियोज्योऽधिकारी कुत्र प्रतिपत्तव्य इत्याकाङ्क्षायामाह

(सा.सं:) परमैकान्तीति - परित्यज्येत्यस्य विधित्वपक्षे प्रपत्तिनैरपेक्ष्ये विधिरेवोचित इत्यर्थं निगमयति । इப்படி इति । इत्थं विधिबलफलितं दर्शयति । अत इति । सामर्थ्यं, योग्यताम् । विधिपक्षे आकिञ्चन्यसिद्धिस्थलं दर्शयति ।

மூ: - இந்த யோஜனையில் அதிகாரமான ஆகிஷ்ணயமும் ஸோகியாதே கொள்ளென்று தேற்று விக்கிற வாக்யத்தாலே சூசிதம் - அநுவாதபக்ஷத்தில் தன் அஸக்தியாலே கழிந்தவையொழிய ஸக்யமாய்ச் செய்கிற ஆஜ்ஞாபாலநாடிகளும், ப்ரபத்தியில் துவக்கொண்ணாதென்னுமிடமும், ஁கஸப்தத்தாலே விவக்ஷிதமாகக்கடவது. இப்பக்ஷத்தில் மா ஸுச: ஁ன்கிற வாக்யம் ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்ய ஁ன்று ஁க்தமான அதிகாரத்தை

(ஸா.தீ:) இந்த யோஜனையில் ஁த்யாதி - அநுவாதபக்ஷத்திலிங்கு அதிகாரம் ஸித்திக்கையில் ப்ரபத்தியின் நேரபேக்ஷயமேகஸப்தத்தில் விவக்ஷிதமென்கிறார். அநுவாதபக்ஷத்தில் ஁த்யாதி - இவ் அநுவாதபக்ஷத்தில் ஁கஸப்தத்தில் தானே நேரபேக்ஷம் ஸித்திக்கையால் மா ஸுச: ஁ன்கிற வாக்யத்தின் தாத்பர்யத்தை வெளியிடுகிறார் - இப்பக்ஷத்தில் ஁த்யாதி । த்யா஁வித்யிபக்ஷத்துக்கு இன்னம் அர்த்தாந்தரங்களுண் டென்று காட்டுகிறார்.

(ஸா.ஸ்வா:) நேரபேக்ஷபக்ஷத்தில் ப்ரபத்த்யம்ஸக்யேஸு ஸாமத்த்யம் ந ஸ்பாத்தனியமென்றபடி. இந்த நேரபேக்ஷவித்யில் ஆகிஷ்ணயாதி஁பாதிக்காரவாக்யஸப்தமில்லாமையாலே ஈரமஸலோகத்தில் அதிகாராலாபம் ப்ரஸாஜ்யாதோ? ஁ன்னவருளிச் செய்கிறார்- இந்த யோஜனையில் ஁தி । இப்படியாகில் பூர்வ் ஸொன்ன அநுவாதபக்ஷத்தில் பரித்யஜ்ய ஁ன்கிற பதம் அதிகாரபரமாகையால் நேரபேக்ஷஸித்தி ஁ங்ஙனே? அநுவாதஸாமத்த்யத்தாலே அஸக்யநேரபேக்ஷை ஸித்தமென்னிலானாலும் ஸக்யநேரபேக்ஷம் ஸித்திக்கவில்லையே? ஁ன்னவருளிச் செய்கிறார் - அநுவாதபக்ஷத்தில் ஁தி । அநுவாதபக்ஷத்தில் பரித்யஜ்யபதம் அதிகாரபதமாகையால் மா ஸுச: ஁ன்கிற வாக்யமதிகாரபரமென்று பூர்வ் ஸொல்லுகையால் பூந஁க்தி வாராதோ? மா ஸுச: ஁ன்கிறது பரித்யஜ்யபதோக்தாதிக்காரவ்யக்திகரணார்த்தமாகையால் பூந஁க்திதோஷமில்லையென்னில் அந்த வ்யக்திகரணத்துக்கு ப்ரயோஜனாதிஸ்யமுண்டோ? ஁ன்னவருளிச் செய்கிறார் - இப்பக்ஷத்தில் ஁தி । அதிகாரவ்யக்திகரணமுன-

(ஸா.ப்ர:) நந்ஸமிந் பக்ஷே விதிநி஁ரூபகநியோஜ்யபூதோ஁திகாரி குத்ர ப்ரதிபத்தவ்ய ஁த்யாகா஁்ஷாயாமா஁- இந்த யோஜனையில் ஁த்யாதிநா । நந்வேவ் த஁஁ த்யா஁நுவாதபக்ஷே ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்யேத்யஸ்யாதிக்காரிபரத்வானுமா ஸுச ஁த்யஸ்ய நேர்த்தக்யப்ரஸாஜ்ஞோ நேரபேக்ஷபோதாஸித்திஸ்சேத்யத்ரா஁ - அநுவாதபக்ஷத்தில் ஁த்யாதிநா । ஁கஸப்தேந நேரபேக்ஷம் போத்யமிதி ஁வ: ।

(ஸா.வி:) இந்த யோஜனையிலே ஁தி । ஸோகியாதே கொள்ளென்று தோற்றுவிக்கிற, அஸோஈநுமா- ஸ்ரேத்யேவ் ஜாபகவாக்யேந । மா ஸுச ஁த்யநேநேதி ஁வ: । நநு த்யா஁நுவாதபக்ஷே ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்யேத்யஸ்யா- திக்காரபரத்வானுமா ஸுச ஁தி வ்யத்தம், நேரபேக்ஷாஸித்திஸ்சேத்யத்ரா஁ அநுவாதபக்ஷத்தில் ஁தி । அஸக்தி யாலே கழிந்தவையொழிய, அஸக்த்யா த்யக்தானி வி஁ய - ஸக்யமாய்ச் செய்கிற ஆஜ்ஞாபாலநாடி களும், ஸக்யதயானுஸீயமானானி । ப்ரபத்தியில் துவக்கொண்ணாதென்னுமிடம், ப்ரபத்திஸ்பந்தர- ஁தானித்யேதத் । ஁கஸப்தத்திலே விவக்ஷிதம், நேரபேக்ஷம் தத்ர ஸித்தமிதி ஁வ: । மா ஸுச ஁த்யஸ்ய வ்ய்யத்த்யம் பரி஁ரதி இப்பக்ஷத்தில் ஁தி ।

(ஸா.ஸ:) இந்த ஁தி । அநுவாதபக்ஷே த்யாஜ்யேத்யத்ரீவாதிக்காரஸித்த்யா நேரபேக்ஷ ஸித்திஸ்தலம் தர்ஸயதி அநுவாதேதி । அநுவாதபக்ஷே மா ஸுச ஁த்யநேந ஸூசிதானந்யாஸ்சார்த்தானு தர்ஸயதி இப்பக்ஷத்தில் ஁தி ।

(सा.सं:) இருக்கக்கடவப்படியை இத்யனெ “கடா புன:” இத்யாதுக்தவித்யா ரக்ஷணாவசரபுர்தீ-
க்ஷணரூபததானனதொக்தா - த்யாகவித்யபக்ஷ எவ சர்வபுர்தாணாவிரொதொ யதா சித்யத்யித்ய ததா நிர்வாஹந்தரானாஹ ।
ஆத்யாசாக்யெத்யாதிகாரிகாத்ரெயெண । சுவாசாக்யபக்த்யாதிவிஷயவ்யத்யொத்யொக்த்யாகொ வா । இஹாபி,
அசாக்யவத்யாசாத்யாகவத்யாதிகாரிண்யபி । புரெஸ்த்யாக்யெதி சுவரூபத்யாகவித்யபக்ஷெ லக்ஷானுதாபாதித்யாகாத்யக:
பரிஇத்ய்ஷ இத்யுக்த: ।

मूः - लज्जापुरस्सरत्यागवादोऽप्यत्र नियम्यताम् ॥
 स्व(स)दुष्करेषु धर्मेषु कुशकाशावलम्बतः ॥
 आशालेशानुवृत्तिर्वा त्यागोक्त्या विनिवार्यते ॥
 अविशिष्टफलत्वेन विकल्पो यश्च सूत्रितः ॥

(सा.दीः) लज्जेति । उपायान्तरங்களில் லஜ்ஜாபுரஸ்ஸரத்யாகமுமிவ் அதிகாரிபக்கலாமென்கை. ஸ்வதுஷ்கரேஷ்வபி இதி । தனக்கு அசக்யங்களான உபாயான்தரங்களில் குசகாஷாவலம்பனந்யாயேன வரும் ஆசாலேஷத்தினுடைய அநுவர்தனம் தான் பரித்யஜ்யேதி த்யாகோக்தியால் நிவர்த்திக்கப்படுகிறதென்கை அவிசிஷ்டேதி । “விகல்போ஽விசிஷ்டபலத்வாத்” என்கிற சூத்ரத்தால் விகல்பிக்கப்பட்ட.

(सा.स्वाः) लज्जेति । अत्र, आत्माशक्यवृथायासनिवारणरूपार्थे । लज्जापुरस्सराः, लज्जा=अशक्यारम्भं कृत्वा सर्वं वृथा कृतमिति लज्जा पुरस्सराः पुनःपुनश्चिन्ता सन्तापादयः, तेषां त्यागवेदोऽपि नियम्यताम् । उपसर्गमहिम्ना प्रवेश्यतामित्यर्थः । लज्जानुतापादिभिस्सह शक्यवृथायासं परित्यज्येति फलितार्थः । एतावत्पर्यन्तमेकोऽर्थः अर्थान्तरमाह । सुदुष्करेष्विति । स्वदुष्करेष्विति कश्चित्पाठः । अत्यन्तदुष्करेषु स्वस्य दुष्करेषु धर्मेषु । विषयसप्तमी । तனக்கு டுஷ்கரங்கள் இத்யாதுத்தரவिवரணானுசாராத்ஸ்வதுஷ்கரேஷ்வित்யேவ பாठஸ்ஸமீचीनः । குசகாஷாவலம்பதः, ப்ரவாஹேனாகூப்யமானஸ்ய அத்யந்தாஸாதக குசகாஷாவலம்பன-வஹோகாப்யாஸம் ப்ராணாயாமாதிஸிக்ஷயா ஸநைஶ்ஸநைரஹ் ஸாதயேயமिति சிஸாஹயிஷாரூபாஸாலேஸானுவृத்திர்வா த்யாகோக்த்யா விநிவார்யதே । விநித்யுபஸர்ஹ் : । ஸுதுஷ்கரதர்மவிஷயககுசகாஷாவலம்பனகல்போபாயாபாஸபரிஶ்ரஹ ஜநிதாஸாலேஷம் பரித்யஜ்யேத்யர்ஹ் : । துதீயம் கல்பமாஹ-அவிசிஷ்டேதி । அவிசிஷ்டபலத்வேநேதி பூர்வ்ஸலோகஸ்ததர்மேஷ்வித்யஸ்யானுஷஜ்ஜ : ।

(सा.प्रः) सुदुष्करेष्विति । यथा महानदीप्रवाहेन नीयमानस्य कुशकाशावलम्बनं नोत्तारणाय भवति, एवमेवाकिञ्चनस्य भक्तियोगोपायभूतकर्मयोगतद्धेतुपादानमपि नोत्तारणाय भवतीति तद्विषया-शालेशानिवृत्तिर्वा त्यागशब्दार्थ इत्यर्थः । अविशिष्टेत्यादि ।

(सा.विः) अशक्यारम्भं कृत्वा सर्वं वृथा जातमिति लज्जा-पुरस्सरशब्देन पुनः पुनश्चिन्ता-सन्तापादिर्विवक्षितः । न सर्वोऽपि परीत्युपसर्गार्थ इति भावः । अत्र परीत्युपसर्गे लज्जादित्यागविधिरपि । नियम्यतां, स्वीक्रियतामित्यर्थः । अयमेकः कल्पः - कल्पान्तरमाह । सुदुष्करेष्विति । कुशका-शावलम्बतः, प्रवाहेनाकृष्टस्य कुशकाशावलम्बनं यथा न कार्यक्षमं तथा कार्यासमर्थत्वादुपायाभास इत्यर्थः । आशालेशानुवृत्तिर्वा, योगाभ्यासं प्राणायामादिशिक्षया शनैश्शनैरहं साधयेयमित्याशा विधानं वा । त्यागोक्त्या विनिवार्यते, निषिध्यत इत्यर्थः । सर्वधर्मान् परित्यज्य, अभ्यासेन यत्किञ्चिद्धर्मान् साधयेयमित्याशां परित्यज्येत्यर्थः । तृतीयकल्पमाह-अविशिष्टेति ।

(सा.संः) स एव लज्जापुरस्सरत्यागवादः । सोऽपि वा । अत्र, त्यज्येत्यत्र । नियम्यतां लज्जादिभिस्सहाशक्यविषयवृथायासं परित्यागो वा विधेयोऽस्त्वित्यर्थः । सुखेन दुस्साधेषु भक्त्यादिषु विषये या आशालेशानुवृत्तिः सा कुशकाशावलम्बनकल्पा तस्याः परित्यागो वा विधेय इत्याह - सुदुष्करेष्विति । “विकल्पोऽविशिष्टफलत्वात्” इति सूत्रितविकल्पप्रदर्शनमुखेन ब्रह्मास्त्रन्यायसूचनं वात्र त्यागविधाविष्टमित्याह । अविशिष्टेति - अयं भावः । “भक्त्या परमया वापि प्रपत्त्यावा” इत्यविशिष्टफलत्वकृतविकल्पं पुरस्कृत्य-

(सा.सं:) भक्त्यङ्गगतिचिन्तनादे ब्रह्मविद्यात्वेन प्रसक्तावपि प्राप्तानितराङ्गमेलने प्रपत्ति प्रच्युत्यापत्त्या अत्र ब्रह्मास्त्रन्यायदृढीकरणाय विद्यान्तराङ्गगतिचिन्तनादिपरित्यागो वात्र विधीयत इति कारिकात्रयार्थमपि वाक्यत्रयेण संक्षिप्याह । अशक्यकुंती ८७ इत्यादिना ।

மூ: - தனக்கு டுஷ்கரங்களில் அபினிவெசமுடையவனை இதுவேண்டா என்கையும், விகல்பித்த உபாயாந்தரங்களிலே ஒன்றை இங்கே கூட்டில் ப்ரஹ்மாஸ்ர(வந்த)ந்யாயத்தாலே விரோதிக்குமென்று கழிக்கையும் விதிப்ரகாரங்கள்-

“அதோஷஸ்தாதிக்கா(ரி)ரத்வமாக்கிஷ்ந்ய புரஸ்க்ரியா ।

(சா.தி:) தனக்கு டுஷ்கரங்களில் இत्याதியால் ஸ்வடுஷ்கரேஸுஎன்று ஸ்லோகார்தம்- விகல்பித்த இत्याதியால் அவிஸிஸ்தேதி ஸ்லோகார்தம் காட்டப்பட்டது. அனந்தர் ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்யவென்றதுக்குத் தாமருளிச் செய்த அர்த்தவிஸேஷங்களையெல்லாம் காரிக்காட்வையானாக்ரமிக்கிறார்- அதோஷஸ்தாதிக்காரித்வமீत्याதி - அத:; एवं निर्णीतत्वात् என்கை. அஸ்தாதிக்காரித்வம், உபாயாந்தரேஷ்வஸ்தானிதுக்கு அதிகாரி என்னு மத்தை ஸர்வதர்மானுபரித்யஜ்ய ஸ்திதஸ்த்வமீத்யஸ்தஸ்யானுவாத: । விதிபக்ஷே அர்த்தபஷ்ணகத்தை க்ரமேணகாட்டுகிறார். அக்கிஷ்ந்யபுரஸ்க்ரியேत्याதியால் - நேரபேக்ஷ்யத்தை முன்னிட்டுக் கொண்டு கார்ப்ணயவிதியென்று அர்த்தம்

(சா.ஸா:) தனக்கு இत्याதி வேண்டா இत्यந்த் த்விதீயகாரிக்கார்தம் । ப்ரதமகாரிக்கையில் அயாஸபத் ப்ரயத்னபரமென்றும், த்விதீயகாரிக்கையில் அஸாலேஸானுவூத்திபத் தத்கூதத்யா஗யத்னரூபாபினிவெஸபர மென்று கருத்து. விகல்பித்த இत्याதிதூதீயகாரிக்கார்தம். ப்ரஹ்மாஸ்ரந்யாயஸூதநபத் தத்கூதத்யா஗பரமென்று கருத்து. மூன்று யோஜனையும் இத் மா குரஎன்கிற விதிப்ரகாரபேதமென்று கருத்து. இப்படிநானாவிதமாக பரித்யஜ்யபத்த்துக்கு அர்த்தவ்ரண்பண்ணினது கூடுமோ? இந்த அர்த்தங்களெல்லாம் ஸத்ஸம்ப்ரடாயஸிட்டங்க ளன்றோ? என்ன உத்தார்தங்களை காரிக்காட்வயத்தால் ஸஜ்ஹியா நின்றுகொண்டு இவையே ஸத்ஸம்ப்ரடாயஸிட்டங்களென்றருளிச்செய்கிறார். அதோஷஸ்தாதிக்காரித்வமீत्याதிநா । ஸ்பஸ்டம் ।

(சா.ப்ர:) एवं सर्वधर्मान् परित्यज्येत्यस्य इयता प्रबन्धेनोक्तानर्थान् सुखानुसन्धानाय श्लोकाभ्यां सङ्गृह्य दर्शयति - அதோ ஸக்தேत्याதிநா ।

(சா.வி:) ஸுடுஷ்கரங்களாய் கழிந்துநிற்கிற நிலத்திலே, ஸுடுஷ்கரதயா த்யக்தேஷ்வஸக்யேஸு விஸயே । அபினிவெசமுடையவனை, அப்யாஸாதிநா ஸநேஸ்ஸநேஸாட்யேயமீத்யபினிவெஸவந்த் ப்ரதி । இது வேண்டா, ஸக்த்யாபாதநமபி மாஸ்த்விதி । அய் த்விதீயஸ்லோகார்த: । விகல்பித்த உபாயாந்தரங்களிலே ஒன்றை, அகம்இங்கே கூட்டில், இஹ் ஸஸூஜ்யதே சேத் । ப்ரஹ்மாஸ்ரந்யாயத்தாலே விரோதிக்கும், யதா ஹநூமந்த் லஜ்ஜாயா ப்ரஹ்மாஸ்த்ரேண பத்தவா தஸ்திப்ரவிஸ்வாஸாட்ரஜுபிரபி பந்தநகரணே ப்ரஹ்மாஸ்த்ரத் தத்விஸ்வாஸாடூதா ஜாத், ததா ஸ்யாதிதி । கழிக்கையும், நிவாரணமபிதி தூதீயஸ்லோகார்த: । அாதித அாரப்யோக்தானு தர்மத்யா஗ஸட்டார்தானு ஸ்லோகட்வயேந ஸஜ்ஹிஹிதி - அதோ ஸக்தேதி । அத:; பரபக்ஷாணா் நிரஸ்தத்வாத் । அஸ்தாதிக்காரித்வம் ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்ய ஸ்தித: த்வமீத்யனுவாதபக்ஷார்த: । விதிபக்ஷே பஷ்ண ப்ரகாரா: । தத்ராகிஷ்ந்யபுரஸ்க்ரியா, ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்யேத்யநேந “அக்கிஷ்நோஸந்ய஗தி:” இதி ப்ரகாரேண அக்கிஷ்ந்யமநுஸந்ததான: । ஸரணம் ப்ரஜேதி கார்ப்ணயாஜ்ஜவிஸிஸ்டப்ரபத்திவிதீயத இत्यேக: பக்ஷ: இத்யர்த: ।

(சா.ஸ:) அனுவாத-விதிபக்ஷயோஸ்த்யஜ்யேத்யஸ்ய ஸாடுஸம்மதானர்தானு த்வாப்யா் ஸஜ்ஹிஹிதி । அத இत्याதிநா அனுவாத பக்ஷே ப்லிதார்த: । அஸ்தாதிக்காரித்வம் விதிபக்ஷே பஷ்ணதா நிர்வாஹ உத்யதே । அக்கிஷ்ந்யேत्याதிநா । அக்கிஷ்ந்யபுரஸ்க்ரியா, கார்ப்ணயம் புரஸ்கூத்ய ஸரணம் ப்ரஜேதிதி விதி: । அஜ்ஜதயா கார்ப்ணயவிதிரித்யர்த: ।

मू: - अनङ्गभावो धर्माणामशक्यारम्भवारणम् ॥
 तत्प्रत्याशाप्रशमनं ब्रह्मास्त्रन्यायसूचनम् ।
 सर्वधर्मपरित्यागशब्दार्था(र्थ) स्साधुसम्मतः (ताः) ॥
 देवतान्तरधर्मादित्यागोक्तिरविरोधिनी ॥
 उपासकेऽपि तुल्यत्वादिह सा न विशेषिका ता ॥

(सा.दी:) अनङ्गभावो धर्माणं, स्ववर्णाश्रमधर्मங்களை प्रபத்யङ्गत्वेन परिग्रஹியாதே என்றபடி. அசக்யார஢்வாரணம், அசக்யங்களில் ப்ருத்தி வர்ஜயிதவா என்று அர்யம். தத்ப்ரத்யாசாப்ரசமனம், அவ் அசக்யங்களில் ஂசையைவிட்டென்றபடி- ப்ரஹ்மாஸ்த்ருந்யாயசூਚனம், விகல்பிதோபாயாந்தர ப்ரி஑்ரஹத்தில் ப்ரஹ்மாஸ்த்ருந்யாயேன விரோத஑்ருகையாலத்ததை விட்டென்றபடி- சர்வதர்மபரத்யா஑விசயச஑்வ: , சர்வதர்மாந் பரத்யஜ்யஎன்னும் ச஑்வ: । தச்யர்ய: । एवं சா஑ு஢்ரிநிர்வ்யூத: என்றபடி- தேவதாந்தரேதி । தேவதாந்தரதர்மங்கலினுடைய த்யா஑த்ததை இங்கே அவிரோதாதிவக்ஷிக்கலாமாகிலுமிவ் அர்யம் உபாசகனுக் கும் துல்யமாகையாலிது இங்கு விசிஷ்யாநுசந்஑ேயமன்றென்று கருத்தது. இனி ச்தலாந்தரங்கலிற் ஑ொன்ன உபாயத்யா஑த்துக்குமிப்படியே அர்யநிஷ்கர்ஷம் பண்ணிக்கொள்வதென்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) சா஑ுசம்மதா: என்கையாலே ச்வுரூபத்யா஑ாதி஑ஜனாந்தரம் சா஑ுசம்மத மன்றென்றும் கருத்தது. சர்வதர்மத்யா஑ச஑்வத்துக்கு தேவதாந்தரதர்மாதித்யா஑ம் அர்யமாகலாகாதோ? அப்போது ப்ரமாணாந்தர விரோதமில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார். தேவதாந்தரேதி । இஹ, அகிச்சநம் ப்ரதசா஑நதயா ப்ரபத்திவிதௌ । சா, தேவதாந்தரதர்மாதித்யா஑ோக்தி: । ந விசேஷிகா, ந வ்யாவர்திகா, ந ப்ர஑ஜனவதீத்யர்ய: । இப்படி இங்கு சர்வதர்மாந் பரத்யஜ்ய என்கிற வாக்யத்துக்குப் பொருள் ஑ொன்னது கூருமோ?

(சா.ப்ர:) நந்வேவமபி தேவதாந்தராரா஑ந, காம்ய஑஑வதாரா஑நாதிநாம் ச ப்ரபந்நரேவச்யம் த்யக்தவ்யத்வாசர்வதர்மாந் பரத்யஜ்யேத்யச்ய ததி஑ிதத்வே ப்ரமாணாந்தரவிரோதா஑ாவாச்ச ததேவ விதேயம் கி் ந ச்யாதித்யத்ர தா஑ுசத்யா஑ச்ய ஑க்த-ப்ரபந்நசா஑ாரணதயா “நாந்யதேவ் நமஸ்குர்யாது” இத்யாதிசதி஑்ருச்யாத்ர விதாநவ்யேத்யாதிதநு-பபந்நமித்யாஹ । தேவதாந்தரேத்யாதிநா । சர்வதர்மாநித்யத்ரோக்தாற் வசனாந்தரே஑ப்யதிதிசாதி । உபாயேத்யாதிநா ।

(சா.வி:) அந஑்ங்஑ாவோ தர்மாணா் இதீதரவித்யாசாம்யாத்ராப்ததர்மநரேபேக்ஷ்யவிசிஷ்டவிதிரிதி திதீதீய: பக்ஷ: । அசக்யார஢்வாரணம், அசக்யேஸு துர்஑ுத்த்யா யத்னம் மா குர்விதி அசக்யத்யா யத்னத்யா஑விசிஷ்டவிதிரிதி துதீய: பக்ஷ:- தத்ப்ரத்யாசாப்ரசமனம், தேசாமசக்யத்வே஑பி கதிபயேஸு யதாசத்யச்சிச்சக்திசம்பா த்யாநுதேய மித்யாசாலேசம் மா குர்வித்யாசாலேசநிவृத்திவிசிஷ்டவிதிரிதி சதுர்ய: பக்ஷ:- ப்ரஹ்மாஸ்த்ருந்யாய சூசனம், ச்வுதந்ந்ருவித்யா: வித்யாந்தரச஑ாயகரணே ப்ரஹ்மாஸ்த்ருந்யாயச்யாதிதி தத்யா஑விசிஷ்டவிதிரிதி பச்சம: பக்ஷ: । இத்யம் சர்வதர்மத்யா஑ச஑்வாதித்யா஑ுசம்மதா: - நநு தேவதாந்தரதர்மாணாமபி த்யாஜ்யத்வாத்ரத்யா஑ோக்தி: கிமிதி சூத் (நாத்!) ச்வுகிரியத இத்யத்ராஹ । தேவதாந்தரதர்மாதிதி । ஂதிச஑்வதேந காம்ய஑஑வதர்மச஑்ங்஑ஹ: । அவிரோதிநி, யத்யப்யநுகூலே - தத்யாபி இஹ சா, தேவதாந்தரதர்மத்யா஑ோக்தி: । ந விசேஷிகா । ந வ்யாவர்திகா । குத: ? உபாசகே஑பி துல்யத்வாதிஹ விசிஷ்ய ந விதேயேதி ஑ாவ: । “உபாயாபாய சந்ந்யா஑ீ” இத்யத்ராபி எவமேவ த்யா஑ச஑்வாதிதீ நிர்வா஑்ய இத்யத்ராஹ । உபாயாபாயேதி ।

(சா.ச:) தர்மாணா், ஑திசசிந்தநாதிநாம । விதிபக்ஷே பக்ஷாந்தரசம்஑வமிஹ ததிவக்ஷாநௌசித்யம் சாஹ । தேவதேதி । தேவதாந்தரோபாசநாதித்யா஑விதீர்யத்யப்யவிரோதிநி । தத்யாபி । சா, உக்தி: । ந விசேஷிகா, உபாசகாந்ரு வ்யாவர்திகா । एवं த்யா஑ோக்திச்தலே க்வுசதிபி ச்வுரூபத்யா஑ோ நாற் இத்யாஹ-

மூ: - “उपायापायसंत्यागी” इत्यादिकளிற் சொன்ன उपायत्यागமும் இப்பகாரங்களிலே நிர்வாஹம். “மூண்டாலு மரியதனில் முயல வேண்டா

(சா.தி:) उपायापायेत्यादियाल । तत्रापि उपायान् संत्यज्य என்றதுக்கு अनुवादेनவாகிலும். நரபேக்ஷா஁ர்யங்களை விவக்ஷித்தாகிலும், நிர்வஹிக்கக்கடவதென்கை.

सर्वधर्मान् परित्यज्य என்னு மதுக்கு पूर्वोक्तषडर्थवर्णनपूर्वकं भगवच्छरणागतियைப் பண்ண வேண்டுமென்கிறார்- மூண்டாலும் इत्यादियाல். மூண்டாலு மரியதனில் முயல வேண்டா, இத்தால் அக்ஷயாரஹ்வாரணம் சொல்லப்பட்டது.

(சா.ஸ்வ:) प्रकरणान्तरத்திலே “उपायापायसंत्यागी” इत्यादौ उपायापायत्यागपूर्वकशरणवरणविधौ स्वरूपत्यागात्मकापायत्यागविधिसमभिव्याहारத்தாலே उपायत्यागपदं स्वरूपत्यागपरमेன்று சொல்ல வேண்டுகையாலே तदैककण्ठ्येन இங்கு स्वरूपत्यागपरमेன்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- उपायेति । श्रीलक्ष्मीतन्त्रे लक्ष्म्या पृष्ठो भगवानुवाच, “उपायश्चाप्यपायश्च” इत्यारभ्य “उपायापायसंत्यागी मध्यमां वृत्तिमास्थितः । मामेकं शरणं प्राप्य मामेवान्ते समश्नुते ॥ षडङ्गं तमुपायं च शृणु मे” इत्यादौ என்றபடி. उपायापायसंत्यागी इत्यादिकளில் उपायत्यागं स्वरूपत्यागमानालும் बहुप्रमाणान्तरविरोधापत्त्या अपायत्यागसम-भिव्याहृतोपायत्यागमும் उक्तप्रकारेणैव निर्वाह्यமென்று கருத்து.

இப்படி सर्वधर्मान् परित्यज्य என்னு சக்துபுருதுவாகுத்துக்கு अनेकार्यपरत्वं சொன்னது கூடுமோ? वक्ताவுக்கு लोकத்திலே एकार्यத்திலே தானே तात्पर्यं காணவில்லையோ? अनेकार्यपरत्वे वाक्यभेदமும் प्रसङ्गियाதோ? என்ன लोकத்திலே अल्पज्ञवाक्यங்களில் तात्पर्य-नियमமானாலும் सर्वज्ञवाक्यத்தில் प्रमाणान्तराणुगुण्येन “शर्करां पादजिह्वाभ्यामक्षिरोगी विवर्जयेत्” इतिवदनेकार्यपरत्वं கூடுமென்றும் विशिष्टैकार्यरूपप्रपदनविधिपरतया वाक्यभेददोषमில்லையென்றும் திருவுள்ளம் பற்றி ஒரு பாட்டாலே सर्वधर्मत्यागशब्दार्थங்களை सङ्ग्रहிக்கிறார்- மூண்டாலும் इति - அரியதனில், அக்ஷயத்தில், மூண்டாலும், दुष्करोपायान्तरे प्रथमं प्रवर्तितத்தாலும் - முயல வேண்டா, द्वितीयादिप्रवृत्ति வேண்டா.

(சா.பு:) प्रथमपादे स्वोक्तार्थानां स्त्रीशूद्राद्यनुसन्धानाय द्रमिडगाथया तान् सङ्गृह्याह । மூண்டாலும் इत्यादिना । மூண்டாலுமரியதனில் முயல வேண்டா, प्रवर्तमानोऽप्यशक्ये न प्रवर्तेथा: । एतेनाशक्यारम्भवारणमित्येतदुक्तम् ।

(சா.வி:) इत्यमुक्तानर्थान् द्रमिडगाथयाऽपि सङ्गृह्णाति । மூண்டாலும் इत्यादिना । மூண்டாலும், प्रवृत्तावपि । அரியதனில், அக்ஷயே । முயல வேண்டா, आयासवान्न भवेत् । एतेनाशक्यारम्भवारण-मित्येतदुक्तम् ।

(சா.சு:) उपायेति । अनुवादेन वा, नैरपेक्ष्याद्यर्थविधानेन वा । तत्रापि निर्वाहस्य युक्तत्वादित्यर्थः ।

उक्तविधया त्यज्येत्यस्य षडर्थसङ्ग्रहेण प्रथमपादार्थं भगवत्युपकारस्मरणरूपया गाथया सङ्गृह्णाति । மூண்டாலும் इति । अशक्योपाये प्रथमं प्रवृत्तावपि नोत्तरमपि प्रवर्तितव्यम् । दुःशकोपाये सिसाधयिषात्याग एव ज्ञानसामीचीन्यम् ।

மூ: - முன்னமதி லாசை தனை விடுகை திண்மை
வேண்டாது சரணநெறி வேறோர் கூட்டு
வேண்டிலய னத்திரம் போல் வெள்கி நிற்கும்
நீண்டாகு நிறைமதியோர் நெறியிற் கூடா-

(சா.தி:) முன்னமதிலாசை தனை விடுகை திண்மை, தத்ப்ரத்யாசாப்ரஸமனம் சொல்லப்பட்டது. வேண்டாது சரணநெறி வேறோர் கூட்டு, அந்ந்ரஹாவோ ஧்ரமாளாம் என்றவிடம் சொல்லிற்று. வேண்டிலயனத்திரம்போல் வெள்கி நிற்கும், என்று உபாயாந்தரஸ்ப்ரஸ்த்தித்ரில் ப்ரஹ்ரஸந்யாயஸூਚனம் பண்ணப்பட்டது. நீண்டாகும் நிறைமதியோர் நெறியில் கூடா, அஸ்தா஧ிகாரத்வத்தின் அர்த்தம்.

(சா.ஸ்வா:) இத்தால் அஸக்யார஡்ர஡்வாரணம் சொல்லப்பட்டது- முன்னம், ப்ரத்யம் அதில் - அஸக்யத்தில் ஆஸைதனை, அாஸையை- விடுகை, ப்ரவ்ருதே: ப்ரவ்ரமேவ சிகிரிஸ்யாஸாம் । திண்மை- ஸ்ரேஸ்தமென்றபடி. இத்தால் தத்ப்ரத்யாசாப்ரஸமனம் சொல்லப்பட்டது. சரணநெறி, ஸரணாஸதிரமார்பம்- வேறோர் கூட்டு, அநு஧ூல்யா஧திரித்ரபரிகரவர்ப்ரஸஜ்ஜத்தை- வேண்டாது, அபேஸ்தியாது- அந்ந்ரஹாவோ ஧்ரமாளா என்றகிற அர்த்தம் சொல்லிற்று- ஸ்வபு஧்யா வேண்டில் பரிகரான்தரத்தை அபேஸ்திக்கில் - அயன், ப்ரஹ்ர - அத்திரம், அஸ்த்ரம் ப்ரஹ்ரஸம் போல். வெள்கி, லஜ்ஜித்தது நிற்கும் - ப்ரஹ்ரஸந்யாயஸூਚனரூபார்த்தம் ஸூசிதம் । நீண்டாகும், ஧ீர்ப்ரமாகாநின்ற - சிரகாலஸா஧்யையான என்றபடி- நிறை, பரிபூரணையான. மதியோர், பு஧்ரிகையுடையோர்- உபாயாந்தரநிஸ்தர்களுன்றபடி- நெறியில், அவர்களுடைய மார்ப்த்திலே - உபாயாந்தரத்திலே, கூடா, கூடாதே இருக்கின்றன- அஸ்தா஧ிகாரத்வம் சொல்லப்பட்டது.

(சா.ப்ர:) முன்னமதிலாசைதனை விடுகை திண்மை, ப்ரத்யமத எவாஸக்யோபா஧ித்ஸாத்யாஸ எவாபிஸ்ரகூத்யம் । எதென தத்ப்ரத்யாசாப்ரஸமனமியேததுக்தம் । வேண்டாது சரணநெறி வேறோர் கூட்டு, ப்ரந்யாஸரூப உபாயஸஸஹ கார்யன்தரம் நாபேஸ்தை । எதெனாந்ந்ரஹாவோ ஧்ரமாளாமியுக்தம் நேரபேஸ்யமுக்தம் । வேண்டிலயனத்திரம் போல் வெள்கி நிற்கும், அபேஸ்திதமிதி ப்ரமாதுபாயாந்தரதஜ்ஜா஧ிஸு கஸ்யசி஧நு- ஸ்தானே அாஜ்ஜநேயபந்ரகப்ரஹ்ரஸவத் ஸ்வயம் கார்யம் ந குரியாத் । எதென ப்ரஹ்ரஸந்யாயஸூਚனமியுக்தம் । நீண்டாகும் நிறைமதியோர் நெறியில் கூடா நின், அதிசிரகாலநிவர்த்யே பக்தியோஸானுஸ்தானோ- சிதஜ்ஜானா஧ிதமாம்

(சா.வி:) முன்னம், ப்ரத்யமத எவ । அதில், தஸ்மிந்ரஸக்யோபாயே - ஆஸைதனை, அாஸாயா: । விடுகை, த்யாஸ: । திண்மை, பு஧்ரிகௌஸலம் । அஸக்யார஡்ர஡்வாபேஸ்தயா ததுபா஧ித்ஸாத்யாஸவானேவ அபிஸ்ர இதி தத்ப்ரத்யாசாப்ரஸமனமியேததுக்தம் । வேண்டாது சரணநெறி வேறோர் கூட்டு, ஸரணநெறி= ப்ரந்யாஸமார்ப: । வேறு. அநு஧ூல்யஸஜ்ஜல்பா஧ிவ்யதிரித்ரம் । ஒரு, எகம், கூட்டு, ஸஹாயம் । வேண்டாது, ஸஹாயம் நாபேஸ்தை - எதெனாந்ந்ரஹாவோ ஧்ரமாளா இத்யேததுக்தம் । வேண்டில், ப்ரந்யாஸாபேஸ்திதத்வ-ப்ரந்யா கஸ்யசி஧நுஸ்தானே அயன், அஜஸ்ய । அத்திரம்போல், அஸ்த்ரவத் । வெள்கி, லஜ்ஜிதஸஸந் நிற்கும், வர்தை । ப்ரஹ்ரஸந்யாயஸூਚனமியேததுக்தம் । நீண்டு, ஧ீர்ப்ரம் ப்ராய்ய । ஆகும், ஸி஧்ரிக்ரிக்ரவ்ரதி । சிரகாலநிவர்த்யேத்யர்த்த: । நிறைமதியோர், பரிபூரணஜ்ஜானாநாம் । நெறியில், மார்ப்ரம் । பக்தியோஸ இதியாவத் । கூடா, அந்வயரஹிதஸ்ய । த஧ந஧ிகாரிண: ।

(சா.ஸ:) நாபேஸ்தை ப்ரந்யாஸரூபோபாய: அநு஧ூல்யஸஜ்ஜல்பா஧ிவ்யதிரித்ரானி । அபேஸ்த இதி கஸ்யசி஧்ரமஸ்யானுஸ்தானே ஸதி பவநதநயப்ரஹ்ரஸவல்பஜ்ஜிதஸஸந் வர்தை । சிரகாலநிவர்த்யே பரிபூரணஜ்ஜானாநாநா மார்ப்ரம் அந்வயரஹிதஸ்ய தவ ।

மூ: - நின்றனிமை துணையாக வென்றன் பாதம்,
பூண்டாலு(ன் வினைகளெல்லாம்)ன் பிழைகளெல்லாம் பொறுப்பென்ற,
புண்ணியனார் புகழனைத்தும் புகழுமோமே.”

(சா.தி:) நின்றனிமைதுணையாக, ஆகிஷ்ணுபுரஸ்கிரூபகார்ப்ண்ய் காட்டப்பட்டது. என்றன் பாதம் பூண்டால், மமைக் ஶரணம் வ்ரஜ என்றதின் அர்த்தம் - உன் பிழைகளெல்லாம் பொறுப்பன், அஹ் த்வா ஶர்வபாபேப்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி என்றதின் அர்த்தம்.

(சா.ஸ்வ:) நின்றனிமை, உன்னுடைய தாழ்ச்சியை, ஆகிஷ்ணுத்தை | ஆகிஷ்ணுநுஸந்நான தந்மூலகர்வஹ்ந்யாதிர்ஶரூபகார்ப்ண்யத்தை - துணையாக, ஶஹாயமாகக் கொண்டு - ஆகிஷ்ணுபுரஸ்கிரூப என்கிற அர்த்தம் சொல்லப்பட்டது. அதோஷஸ்தாதிஶகாரத்வமென்கிற காரிகையில் சொன்ன அர்த்தங்களை இங்கு வ்யூத்ஶ்ரமமாக அநுஸந்நிக்கையாலே ஶடர்த்தங்களும் துல்யதயா விவக்ஷிதங்களென்று கருத்து: என் தன் பாதம், என்னுடைய ஶ்ரணத்தை. பூண்டால், ஶரணமாகவடைந்தாயாகில். மமைக் ஶரணம் வ்ரஜ இதின் அர்த்தம் சொல்லிற்று. உன் பிழைகளெல்லாம், உன் பாபமெல்லாம்- பொறுப்பன், ஶ்ரமிப்பேன். என்று “அஹ் த்வா ஶர்வபாபேப்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி” என்று சொல்லாநிற்கிற - புண்ணியனார், “கृஷ்ணம் ஶ்ரமம் ஶநாதநம்” என்று சொல்லப்பட்ட ஶ்ரீகृஷ்ணனுடைய- அனைத்தும், ஶமஸ்தமான - புகழ், கீர்த்தியை | “தஸ்ய நாம மஹத்ய:” என்கிற கீர்த்தியையென்றபடி | யஸோஹேதுபூதகृத்ஸநகல்யாணகுணங்களையும். புகழுமோம், ஶ்ரீத்யா ஶ்ரஸ்சியாநின்றோம் என்று வாக்யாலக்ஷாரம்.

(சா.ஶ்ர:) உபாயபூதே ஶக்தியோகே ஶ்ரஸ்யாஸக்த்யா ஶ்வர்த்திஷூந்யஸ்ய தவ | தனிமை துணையாக, வென் தன் பாதம் பூண்டால், ஆகிஷ்ணுபுரஸ்காரபூர்வக் மஶ்ஶ்ரணாவிந்நயோரூபாயதயா ஶ்வீகாரேண | ஏதேநாதோஷஸ்தாதிஶகாரத்வமாஶகிஷ்ணுபுரஸ்கிரூபேத்யேததுக்தம் | உன் பிழைகளெல்லாம் பொறுப்பென்ற, தவ ஶுண்யபாபே விநஸ்தாஸிஸ்தே குர்யாமிதி வதத: | புண்ணியனார், “கृஷ்ணம் ஶ்ரமம் ஶநாதநம்” இத்யுக்தஸநாதந | ஶ்ரமஸ்ய கृஷ்ணஸ்ய - புகழனைத்தும் புகழுமோமே, கல்யாணகுணாந் ஶர்வாந் அதிஶ்ரீத்யா ஶுந: ஶுநர்வதாம இதி காநார்த்த: ||

(சா.வி:) நின் தவ | ஏதேநாஸ்தாதிஶகாரத்வமெத்யேததுக்தம் | தனிமை, கெவலதாம் | உபாயாந்நரஹித்யம் | துணையாக, ஶஹாயத்வெந ஶ்வீகர்த்ய | ஆகிஷ்ணுந் புரஸ்குர்த்யேத்யர்த்த: | ஏதேநாஶகிஷ்ணுபுரஸ்கிரூபேத்யேததுக்தம் | என், மம | பாதம், பாடௌ | பூண்டால், ஶ்வீகரோஸி சேத் | உன், தவ | வினைகள், அபராதாந் | எல்லாம், காந்ஸ்யேந | பொறுப்பேன், ஶ்ரமாமி | என்று, இதி வதந்த: | புண்ணியனார். ஶ்ரமபூதஸ்ய கृஷ்ணஸ்ய | புகழ், கீர்த்தி: | ஶர்வகல்யாணகுணாநாமுபலக்ஷணமேதத் | புகழுமோமே, ஶும: | அதிஶ்ரீத்யா ஶ்ரஸ்சாம இத்யர்த்த: ||

(சா.ஸ:) கெவலரூபோபாயாந்நரஹித்ய ஶஹாயோ பூத்வா மஶ்ஶ்ரணாவிந்நயஸி சேத்வாபராதாந் ஶர்வாந் ஶ்ரமாமிதி வததௌ ஶ்ரமபூதஸ்ய கृத்ஸநாமபி கீர்த்திமதிஶ்ரீத்யா ஶ்ரஸ்சாம இத்யர்த்த: |

मू: - இங்கு “माम्”, “अहम्” என்கிற பதங்களுக்கு அடைவே அவதாரஹஸ்ய (புரகரண)த்திலும், புருஷோத்தமத்வ (புரிபாடன்) புரகரணத்திலும், சொல்லுகிறபடியே சௌஹ்யத்திலும்,

(சா.தி:) இனி மாகெமென்கிற பதத்துக்கு அர்த்தமருளிச் செய்வதாகக் கோலி முந்தற மாம் அஹம் என்கிற பதத்யத்துக்குமொருக்காலே தாத்பர்ய மருளிச் செய்கிறார். இங்கு மாம் அஹம் என்று துடங்கி. இங்கு, இச்சரமஸுலுக்குத்திலென்றபடி, அடைவே, யதாஸங்க்யமென்கை-அவதாரஹஸ்ய புரகரணத்திலும் - அதாவது? “बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन” என்று துடங்கி அவதாரத்தினுடைய ஸ்வஹமெல்லாம் சொல்லுகிற ஸ்ரீகீதையின் சதுர்த்யாத்தின் பூர்வஹம். புருஷோத்தமத்வபுரகரணமாகவது “द्वाविमौ पुरुषौ लोके” என்று துடங்கிச் சொல்லுகிற பஞ்சதஸாத்யாத்தில் முடிவு - அவதாரஹஸ்யத்திற் சொல்லுகிற சௌஹ்யத்திலே மாம் என்கிற பதத்துக்கு பூதான்யெ டுரி: ।

(சா.ஸா:) இங்கு ஹகவதஸாஹரணவிஷ்ணுாதிஸுதத்தைவிட்டு மாமெக ஸரணம் ஐரஜ என்று ஸாஹரணாஹ்மச்சுதபுரயுரக கூடுமோ? உதாராத்தில் அஹம் என்று அஸ்மச்சுத ப்ரயுத்கமாகையாலே இங்கும் மாம் என்று அஸ்மச்சுதபுரயுரக மென்னில்- உதாராத்திலேதான் அஹம் பதபுரயுரக கூடுமோ? இரண்டிடத்திலும் அஹிமுஹ்சேதனனைக் குறித்துச் சொல்லுகையாலே ஸ்வவிஸயத்தில் அஸ்மச்சுதமென்னில் “तमेव शरणं गच्छ” இதுாதிசுளிற்பாலே இங்கும் ஸுதாஹ்நதரபுரயுரக கூடாதோ? என்ன இரண்டிடத்திலும் அர்த்தவிஸேஸஸித்யர்தம்ஸ்மச்சுதபுரயுரகமென்கிற அஹிபுரயுதத்தாலே அருளிச் செய்கிறார்- இங்கு இதி । இங்கு=சரமஸுலுக்குத்திலே. அடைவே, க்ரமெண என்றபடி - அவதாரஹஸ்யத்திலும், “बहूनि मे व्यतीतानि” இதுாதுவதாரஹஸ்யபுரகரணத்திலுமென்றபடி- புருஷோத்தமெதி, “द्वाविमौ पुरुषौ लोके” இதுாதிஸுதத்திலென்றபடி. மாம் அஹம் என்கிற பதத்திலே அவதாராஸிகை தோற்றுகையாலே,

(சா.பு:) அத மாமித்யஸுதார்த்த வதஸ்தென ஸமானவிஸேஸ்யகஸுதாஹ்ஸுதஸுதார்த்தமாஹ । இங்கு மாம் அஹம் என்கிற இதுாதினா । அவதாரேதுாதி । “बहूनि मे व्यतीतानि” இதுாது “द्वाविमौ पुरुषौ लोके” இதுாது ச ।

(சா.வி:) एवं प्रथमपादार्थो वृत्तः । इतः परं द्वितीयपादं व्याख्यासुः तत्र माम् इति पदस्य सौलभ्ये तात्पर्यं दर्शयन् तत्प्रतिकोटिभूतपरत्वतात्पर्यक - अहम्पदस्याप्यर्थमाह । இங்கு இதி । இங்கு, இஹ சரமஸுலுக்கு । அடைவே, க்ரமெண । அவதாரஹஸ்ய புரகரணத்திலும் இதி । “बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन । तान्यहं वेद सर्वाणि न त्वं वेत्थ परन्तप ॥” இதுபக்ரஹ்ய, “अजोऽपि सन्नव्ययात्मा भूतानामीश्वरोऽपि सन् । प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय संभवाम्यात्ममायया ॥ यदायदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत । अभ्युत्थानमधर्मस्य तदात्मानं सृजाम्यहम् ॥” இதி கீதாஸு சதுர்த்யாத்தே ஹ்மஸுதாஹ்ஸமயே அஹ்மாஹ்யுதாஹ்ஸமயே ச ஸுவுசுத்யாவதாருக்தே:, ஏதாதுஸகார்யஸு சௌஹ்ய விநான்யேநாஸித்யுஹ்மாமிதி பதஸு ஸாதுஸர்சுதார்த்தமேவாவதார்ய ஸுததம் மாம் இதி தாதுஸாவதாருபுர்த்யுபுரிதேஸுஸுலஹ்ய பூதான்யெநா தாத்பர்யம். புருஷோத்தமத்வபுரிபாடன்புரகரணத்திலும் இதி - “द्वाविमौ पुरुषौ लोके क्षरश्चाक्षर एवच । क्षरस्सर्वाणि भूतानि कूटस्थोऽक्षर उच्यते ॥

(சா.ஸ:) அத துரித்யபாடம் வுாதுதாது ப்ரதம் “माम् अहम्” பதயுஸ்தாத்பர்யமாஹ । மாமித்யாதினா । பூதான்யெநா “बहूनि मे” இதுாதினா கதிரதாவதாரஹஸ்யஸு தாத்பர்யஹூதஸுஸுலஹ்யுபஸுதாபகம் “माम्” இதி பதம் ।

மூ: - स्वातन्त्र्यத்திலும் प्राधान्येन நோக்கு.

(சா.தி:) பुरुஷோத்தமத்வப்ரகரணத்தில் சொல்லுகிற பரத்வரூப்ஸ்வாதந்யத்திலே “அஹ்” பதத்துக்கு प्राधान्येन दृष्टि என்கை. अनन्तरमवताररहस्यத்தில் श्लोकषट्कத்தில் சொன்ன अवतारगुणषट्कத்தை कारिकाभ्यां क्रमेण सङ्गृह्य காட்டுகிறார்.

(சா.ஸ்வ:) वात्सल्य, स्वामित्व, सार्वज्ञाद्यनेकाकारस्फूर्ति யுண்டானாலும் पूर्वार्धத்திலே आश्रयणार्थं सौलभ्यमपेक्षितமாகையாலே அதிலும், उत्तरार्धத்தில் मोक्षयिष्यामि என்று रक्षणोपयुक्तமாகையாலே பரத்வத்திலும் प्राधान्येन तात्पर्यமென்றபடி. अवताररहस्यப்ரகரணத்திலென்று சொன்னது கூடுமோ? அவ்விடத்திலே आत्ममायया என்னகையாலே अवतारத்துக்கு असत्यत्वமும், प्राकृतजननमरणादिमत्त्वமும், சொல்லுகையாலே सौलभ्यं सिद्धிக்குமோ? सिद्धिத்தாலும் असत्यतया प्राकृताश्रयतया च कार्यकरं தானாக மாட்டுமோ? என்ன तत्प्रकरणसिद्धार्थத்தையருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) ननु “बहूनि मे व्यतीतानि जन्मानि तव चार्जुन । तान्यहं वेद सर्वाणि न त्वं वेत्थ परन्तप ॥ अजोऽपि सन्नव्ययात्मा भूतानामीश्वरोऽपि सन् । प्रकृतिं स्वामधिष्ठाय सम्भवाम्यात्ममायया । यदा यदा हि धर्मस्य ग्लानिर्भवति भारत । अभ्युत्थानमधर्मस्य तदाऽऽत्मानं सृजाम्यहम् ॥ परित्राणाय साधूनां विनाशाय च दुष्कृताम् । धर्मसंस्थापनार्थाय सम्भवामि युगे युगे ॥ जन्म कर्म च मे दिव्यं एवं यो वेत्ति तत्त्वतः । त्यक्त्वा देहं पुनर्जन्म नैति मामेति सोऽर्जुन ॥” इत्यत्र सौलभ्यं न कण्ठोक्तम् । नापि सर्वेश्वरस्य अस्मदादिचक्षुर्विषयदेहपरिग्रहादिना कल्पनीयम् । ज्ञानसङ्कोचकरचर्ममांसादिकर्मकृतसुखदुःखानुभवहेतुशरीरसंबन्धादेर्भगवत्यसंभवादवतारादेर्मित्यात्वेन कल्पकत्वानुपपत्तेरतोऽवताररहस्यप्रतिपादके सौलभ्यप्रतीत्ययोगात्तत्र सौलभ्यप्रतिपादकोक्तिरनुचितेत्यत्र जन्मानि तवचेति जीवजन्मतुल्यजन्मवत्त्वोक्त्या जन्मत्वस्य, वेद सर्वाणीति सार्वज्ञस्य अव्ययात्मेत्यजहत्व-स्वभावत्वस्य, प्रकृतिं स्वामधिष्ठायेति संरक्षार्थत्वस्य, जन्म कर्म च मे दिव्यमिति श्लोकेन श्लोकचतुष्टयार्थज्ञानस्यापुनर्भवहेतुत्वस्य चोक्त्या अवतारादितात्त्विकत्वप्रसिद्धेरवताररहस्यसौलभ्यत्वमुपपद्यत एवेत्यभिप्रयन् प्रसङ्गादवताररहस्यानुसन्धानस्य भक्ते उपयोगं वदन् प्रपन्ने उपयोगमाह ।

(சா.வி:) उत्तमः पुरुषस्त्वन्यः परमात्मेत्युदाहृतः ॥” इति पञ्चदशाध्यायोक्तपुरुषोत्तमविद्यायां भगवतस्सर्वेश्वरत्वं प्रतिपन्नम् । तदिहौचित्यादहमित्यनेन द्योत्यते । स्वातन्त्र्यतात्पर्यकत्वाभावे सर्वपापमोक्षणप्रतिज्ञानासिद्धेरिति स्वातन्त्र्ये “अहम्” इति पदस्य प्राधान्येन तात्पर्यमिति भावः । नन्वीश्वरस्य मायिकविग्रहवत्त्वादवताररहस्यप्रतिपादके सौलभ्यं न प्रतीयत इत्यत्रावताररहस्य-श्लोकषट्कतात्पर्यं दर्शयन् सौलभ्यप्रतिपादकत्वमाह ।

(சா.சं:) “द्वाविमौ” इत्यादिना कृतपुरुषोत्तमत्वप्रतिपादनेन फलितस्वातन्त्र्योपस्थापकम् अहम् इति पदमित्यर्थः । अथावताररहस्यश्लोकषट्कोक्तगुणषट्कं प्रथमतः कारिकाभ्यां सङ्गृह्णाति ।

(सा.सं:) अवतारस्येति । सत्यत्वं, परमार्थत्वम् । अवतारदशायामप्युभयलिङ्गत्वमजहत्स्वस्वभावत्वम् । विग्रहस्यावतारेऽपि अप्राकृतद्रव्यरूपत्वं शुद्धसत्त्वमयत्वम् । स्वसङ्कल्पाद्यन्यानपेक्षत्वमवतारे स्वेच्छामात्रनिदानत्वम् । ग्लानिः ह्लासः । उपायस्य साधुसंरक्षणार्थता इति प्रकारमवताररहस्यं दुर्ज्ञेयं याथार्थ्यम् । यो वेत्ति नास्य पुनस्संसरणमित्यर्थः । अवताररहस्यज्ञानेन तत्तदधिकारिषु प्राप्यमुपकारमाह ।

मूः - स्वतन्त्रस्यापि नैव स्यादाश्रयो दुर्लभस्य तु ।
 अस्वतन्त्रात् फलं न स्यात् सुलभादाश्रितादपि ॥
 अस्वतन्त्रे न कैङ्कर्यं सिद्धयेत् स्वैरप्रसङ्गतः ।
 दुर्लभे साध्यमप्येतन्न हृद्यं लोकनीतितः ॥

(सा.दीः) स्वतन्त्रस्यापीति । स्वतन्त्रनाकिलुम् दुर्लभपुरुषानुद्वेय आश्रयणं सिद्धियादेतन्कै. सुलभेनय्याकिलुम् अस्वतन्त्रपुरुषेण पक्कलं अनिष्ट निवृत्तिपूर्वकेष्ट प्राप्ति घटियात्. किञ्च अवनुद्वेय प्रीतिभङ्ग भीरुक्कु स्वैरवरक्कुल्लाताकिलुम्, कठिनप्रकृतिकलुक्कु तन्मूलोपक्लेशभयमिल्लामेय्यालं स्वैरं प्रसङ्गिक्कुमेनकै. दुर्लभेनानविडत्तिलं प्रयोजनं सिद्धित्तालुम् लोकन्यायत्तालं हृद्यमायि ऱ्हात्तु एनंरुपडि. अतः परत्व-सौलभ्यङ्कलालं विशिष्टेनानवने समआश्रयणीयनुम् प्राप्यनुमामेन किरां.

(सा.स्वाः) स्वतन्त्रस्यापीत्यादिकारिकाद्वयत्ताले- स्वतन्त्रस्यापि दुर्लभत्वे आश्रयणं न सिद्धयेत् । अतस्सौलभ्यमाश्रयणे प्रधानकारणम् - स्वातन्त्र्यं सहकारीत्यर्थः । यद्यपि सुलभः कश्चिदाश्रितस्तस्य स्वतन्त्रत्वे फलं न सिद्धयेत् - अतः फलप्रदाने स्वातन्त्र्यं प्रधानकारणम् । स्वतन्त्रस्याप्याश्रयणाभावे फलप्रदत्वाभावात्तदर्थं सौलभ्यमपि सहकारीत्यर्थः । यद्वा स्वतन्त्रस्यापि दुर्लभत्वे आश्रयणाभावादाश्रयणं प्रति प्रधानकारणं सौलभ्यमिति पूर्वार्थः । आश्रयणे स्वातन्त्र्यस्य सहकारित्वमाह अस्वतन्त्रादिति । सुलभस्य यद्यप्याश्रयणं भवति । अस्वातन्त्र्यं स्थितं चेत्तद्व्यर्थीकरोति । स्वातन्त्र्यं त्वाश्रयणं सार्थं करोति । एवं च सौलभ्यमाश्रयणस्वरूपनिष्पादकत्वात् प्रधानम् । स्वातन्त्र्यं तु तत्सार्थकता-पादकतया सहकारीति तात्पर्यम् । एवं फलेस्वातन्त्र्यप्राधान्यं सौलभ्यस्य सहकारित्वं चाह - अस्वतन्त्र इति । अस्वतन्त्रे कैङ्कर्यरूपफलं न सिद्धयेत् । कुतः । स्वैरप्रसङ्गतः । अस्वातन्त्र्यस्य उभयोः स्तुल्यत्वात् स्वेच्छयऽपि स्थितौ विरोधाभावात् कैङ्कर्यरूपफलस्वरूपनिष्पादकत्वात् स्वातन्त्र्यं प्रकृतफलप्रदाने प्रधानं कारणम् । स्वरूपनिष्पादकत्वात् । यद्यपि स्वतन्त्रे कैङ्कर्यं सिद्धयेत् । तस्य दुर्लभत्वे दुर्लभे राज्ञि भृत्यस्येव कैङ्कर्यं न हृद्यं स्यात् । अतो निष्पन्नकैङ्कर्यहृद्यतापादकत्वात् सौलभ्यं फले सहकारिकारणमित्यर्थः ।

(सा.विः) स्वतन्त्रस्यापि दुर्लभस्य, सौलभ्यरहितस्य आश्रयः । आश्रयणम् - नैव स्यात्, न सिद्धयेदेव । तथा अस्वतन्त्रतात्फलं न स्यात् सुलभादाश्रितादपि । सौलभ्याभावे आश्रयणं न सिद्धयेत् । सुलभस्याप्यस्वतन्त्रत्वे फलप्रदानासमर्थत्वादाश्रयणं व्यर्थं स्यादिति भावः । स्वातन्त्र्याभावे दोषान्तरमप्याह । अस्वतन्त्र इति । अस्वतन्त्रविषये कैङ्कर्यं न सिद्धयेत् । कुतः ? स्वैरप्रसङ्गतः । अस्वतन्त्रेऽपि स्वामिनि प्रीतिरुत्पादनीयेति मृदुप्रकृतिकस्य कैङ्कर्यप्रवृत्तिसंभवेऽपि कठिनप्रकृतिकः कैङ्कर्याकरणे अयं किं कुर्यादिति भयरहितः कैङ्कर्यं न कुर्यात् । दुर्लभे स्वतन्त्रे कैङ्कर्यं क्रियमाणमपि सौलभ्याभावेन प्रगृह्णातीति लोके दृष्टत्वात् सुलभ इवहृद्यं न भवतीति भावः । अत उभयमप्यावश्यकमित्याह ।

(सा.संः) स्वतन्त्रस्यापीति । स्वतन्त्रस्य दौर्लभ्ये आश्रयणमेव न घटते । सुलभस्यास्वतन्त्रत्वे आश्रयणफलं नास्तीत्यर्थः । अस्वतन्त्रान्माभूत् फलम्? कैङ्कर्यस्तु लभ्य एवेत्यत्राह । अस्वतन्त्रेति । कैङ्कर्यं प्रतिसंबन्धिनोऽस्वतन्त्रत्वे निग्रहाद्यक्षमत्वेन तत्कर्तुः स्वैरमेवावस्थानं प्रसजेत् । स्वतन्त्रे दुर्लभे सति तस्मिन् साधयितुं योग्यमपि कैङ्कर्यं तु लभ्यत एव । दवीयसि राज्ञीव न हृद्यमित्यर्थः ॥

மூ: - ஆகையாலே கெவலசுலபமான துணாடிகளைப்போலன்றிக்கே ஸ்லாக்யனுமாய், துல்பமான மெருவைப்போலுமன்றிக்கே சுலபனுமாய், பரனுமான ஶரணயன் ஆஸ்ரயணியனுமாய் ப்ராப்யனுமாகிறான். இவ்விரண்டு பதத்திலும் சர்வரக்ஷகனான சர்வஸேஷி ரக்ஷணத்துக்கு அவசர்பார்த்து நிற்கிறநிலை தோற்றுகிறது.

(சா.தி:) ஆகையால் கெவலேत्याதி । இந்தவிரண்டு பதத்தாலும் ஫லிதமான அர்த்தத்தை டர்சிப்பிக் கிறார்- இவ்விரண்டு இत्याடியால்- சர்வரக்ஷகத்வம் மாம் என்கிற பதத்திலே விவக்ஷிதம் । சர்வஸேஷித்வம் அஹம் பதத்திலே விவக்ஷிதம் । ஸ்வப்ரயோஜனமாக ரக்ஷிக்க அவசர்பார்த்து நிற்கிறநிலை உபயபதத்திலும் த்யோத்யம் । அந்த அவசர ப்ரதீக்ஷியில் மாம் என்கிற பதத்தில் த்யோத்யமான அங்கத்தைக்காட்டுகிறார்.

(சா.ஸ்வ:) ஆனாலும் ஸ்வாதந்யமும் சௌப்யமுமிருந்தாலும் காமக்ரோதாதிதோஷயுக்தமாகில் ஆஸ்ரயணமும் ப்ராப்யதையுங்கூடுமோ? என்கிற ஶங்கையிப் பரிஹரித்துக்கொண்டு உபசஹரிக்கிறார். ஆகையாலே இதி । ஸ்லாக்யனுமாய் இதி । நிர்டுஃனுமாய் குணவான் ஆயுமென்றபடி. ஆனாலும் கृஷ்ணாவதாரவாக்ஷப்டங்களாலும் அவதாரஹஸ்யவ்யஜ்ஞமுதேன சௌப்யமும் பரத்வமும் தோற்றலாயிருக்க மாம் அஹம் என்ற அஸ்மச்ச்ஹ்ரயோகநிர்ஶ்நமுண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இவ்விரண்டு இதி । ஆஸ்ரயணோபயுக்தாதிக்காரவ்யஜ்ஞகமாகையாலே மாம் அஹம் என்றே சொல்ல வேண்டுமென்று கருத்து. ஆனாலும் மாம் என்றொரு பதப்போதாதோ? மாம் அஹம் என்கிற பதந்தான் உக்தாகாரவ்யஜ்ஞகமாக மாட்டுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) பரத்வசௌப்யவத்தாப்யாமேவ பதாப்யாமவசரப்ரதீக்ஷத்வம் தானுஸந்தேயமீत्याஹ । இவ்விரண்டு பதத்திலும் இत्याதினா । மாம் அஹம் ஶப்தயோவசரப்ரதீக்ஷத்வம் ப்ரதீயத இत्यுக்தம் । தவ்ராஸ்ரயணாவசரப்ரதீக்ஷத்வாப்யாபிமுத்யமாஸ்ரயணியஸமர்பகே மாம் இत्यத்ர ப்ரதீயதே । ஫லப்ரதானாவசரப்ரதீக்ஷத்வாப்யம் ஶத்வரத்வம் ஫லப்ரதஸமர்பகே அஹம் இत्यத்ர ப்ரதீயத இதி விவித்ய டர்ஸயதி ।

(சா.வி:) ஆகையாலே இதி । துணம் சுலபமப்யஸ்லாக்யம் । மெருஸ்லாக்யோ஽பி துல்ப: । ததுபயவீலக்ஷணம் பகவத ஆஹ । சுலபமான இதி । துணாடிகளைப்போலன்றிக்கே, துணாதிவீதம்யேண । துணஸ்ய நிஷப்ரயோஜனத்வம் । மெருஸஸப்ரயோஜனத்வே஽பி தௌல்ப்யம் । பகவதஸ்து ஶப்ரயோஜனத்வாத் சுலபத்வாத் ஆஸ்ரயணியத்வமீत्याஸ்ரயணியத்வே பகவத: பரத்வசௌப்யே த்ரத்சாமரவதஸாதாரணதர்மாவிதி தாவ: । एवं பததூயே ஫லிதம்ப்ரகூதோபயோக ப்ரகாரமாஹ । இவ்விரண்டு பதத்திலும் இதி । ஶேஷி ரக்ஷணத்துக்கு அவசர்பார்த்து நிற்கிற நிலையையும், ஶேஷிணோ ரக்ஷாபேக்ஷாப்ரதீக்ஷணஸ்திதிரபி । நனு கஸ்மிந் பதே கீதூஸரக்ஷாபேக்ஷாப்ரதீக்ஷணமீत्यத்ர ஆஸ்ரயணாபேக்ஷாவசரப்ரதீக்ஷகத்வாப்யமாபிமுத்யமாஸ்ரயணியஸமர்பகே மாம் இதி பதே ப்ரதீயதே । ஫லப்ரதானாவசரப்ரதீக்ஷகத்வாப்யமாபிமுத்யம் ஫லதாதூத்வஸமர்பகே அஹம் இதி பதே ப்ரதீயத இत्याஹ ।

(சா.ஸ:) அத எவ மிலிதோபயவான் இஹாஸ்ரயணிய: ப்ராப்யஸ்தேत्याஹ । ஆகையால் இதி । பதாப்யம் ஫லிதார்த்தம் டர்ஸயதி । இவ்விரண்டு இதி । சர்வரக்ஷகத்வம் மாமித்யத்ர, சர்வஸேஷித்வமஹமீத்யத்ர த் விவக்ஷிதம் । உபாப்யம் ஸ்வப்ரயோஜனதயா ரக்ஷணாவசரப்ரதீக்ஷணேன அவஸ்தானம் த்யோத்யமீத்யர்த்த: । அவசரப்ரதீக்ஷாயம் மாம் இत्यத்ர த்யோத்யாங்கம் டர்ஸயதி ।

मूः - இப்படி அவசரபிரதிபிஷணான இஷ்வரன் “ரக்ஷா (க்ஷ)பெக்ஷா பிரதிபிஷதே” என்கிறபடியே / என்றோ நம்மை இவர்கள் அபேக்ஷிப்பதென்கிற அபிபிராயத்தாலே அபிமுக்ஷனாய் நிற்கிறநிலை, மாம் என்கிற பதத்தாலே சூசிதம். என்று நாம் இவர்களை அழுக்குக்கழற்றின அபிரணத்தைப் போலே அக்ஷிபிப்பதென்கிற அபிபிராயத்தாலே சத்வரனாய் தன்பேறாக ஫ல் கொடுக்க நிற்கிற நிலை, அஹம் என்கிற பதத்தாலே காட்டுகிறது. இப்படி அக்ஷிணனான அதிகாரிக்கு யதாவிதி ரக்ஷாபெக்ஷாபூர்வகமரன்யாசத்தையொழிய வேறொன்றால் அபேக்ஷையில்லாத சித்ஹோபாயத்தை மாமேகமென்று காட்டி அதினுடைய வசிகரணார்மான சாஹ்யோபாயத்தை ஶரணம் வ்ரஜ என்று விதியாலே காட்டுகிறது.

(சா.தி:) இப்படி அவசரேத்யாதி । அஹம் என்கிற பதத்தால் சூசிதமான அங்கத்தைக் காட்டுகிறார்- என்று நாம் இவர்களை- என்று துடங்கி. ப்ரபிதிவியுபயுக்தாக்காரங்கள் மாமேகம் என்னுமிடத்தில் விவக்ஷிதமென்கைக்காக ப்ரபிதி விதியைக் காட்டுகிறார்- இப்படி அக்ஷிணேத்யாடியால். இதுக்கு உபாயத்வம் கூடுமோ? உபாயாந்தரசாம்யம் ப்ரசக்ஷியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) இப்படி இத்யாதிவாக்யத்யாலே. ஆனாலும் மாம் என்று ஁கவசனத்தாலே ஁கத்வசித்ஹமாகையால் ஁கசத்வம் நரபேக்ஷயபரமன்றோ? ஆகையால் ஶரணம் வ்ரஜ என்று உபாயவிதானம் கூடுமோ? “ஆத்மான் மயி நிஷிபேத்” இத்யாதிவிதிபலத்தாலே ஁கசத்வம் ப்ரபிதிவியுதிரித்நரபேக்ஷயபரமென்னில்- அப்போது ஶரணம் வ்ரஜ, மாமேகம் என்று விதி முன்னே ஶவிக்க வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் இப்படி இதி । விதேயமான ஶரணாகதிக்கு வசிகார்யனான ஶரண்யன் ப்ரதானனாகையாலே மாமேகம் என்று பூர்வதாவம் கூடுமென்று கருத்து. மாமேகம் ஶரணம் என்று இஷ்வரனே உபாயமென்று தோற்றுகையாலே ப்ரபிதிக்கு உபாயத்வமேயல்லாமையால் சாஹ்யோபாயத்தை ஶரணம் வ்ரஜ என்கிற விதியாலே காட்டுகிறதென்று சொன்னது கூடுமோ? பக்தியோகமொன்று மேயன்றோ சாஹ்யோபாயம்? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) இப்படி இத்யாதினா வாக்யத்யேன । அத் சர்வதர்மானு பரித்யஜ்யேத்யஸ்யானுவாதகத்வமேகசத்வஸ்ய சாஹ்யபரன்யாசவியுதிரித்நரபேக்ஷயபரத்வம் சானுவதன் கர்மவாசிபதஸ்ய ஶரணம் வ்ரஜேத்யஸ்ய சாஹ்யோபாயபரத்வம் ப்ரதர்ஷிதவியாஜேன க்ரியாகாஹ்ளா பூரயதி । இப்படி அக்ஷிணேத்யாதினா । நனு ப்ரபந்நானா ப்ரகவத்யுபாயே ஁கஸ்மின் சாஹ்யே சாமக்ஷித்யஸ்ய அநபேக்ஷித்வாத்ரன்யாசஸ்யோபாயத்வம் கதமித்யத்ராஹ ।

(சா.வி:) இப்படி இத்யாதினா । என்றோ, கதா । நம்மை, மாம । இவர்கள், எதே அபேக்ஷிப்பது, அபேக்ஷந்தே । என்கிற அபிபிராயே, ததாச மாமித்யஸ்யாத் கதா மாமாஶ்ரேதேதி ப்ரதிபிஷணமித்யர்த்: । என்று, கதா । நாம், வயம் । இவர்களை, எதானு தாசானு । அழுக்குக்கழற்றி, மாலின்யம் நிவர்த்ய । நவாபிரணத்தைப்போலே, நவாபிரணமிவாஹ்ளிபிரிஷ்யாம்: । என்கிற அபிபிராயத்தாலே சத்வரனாய் தன்பேறாக ஫ல் கொடுக்க நிற்கிறநிலை, ஁வமபிபிராயே த்வரமாணஸ்ய ஶ்வபுரூபார்த்வேன ஫ல்ப்ரதானாபேக்ஷாசித்ஹி: । ஁வ் சாஹமித்யத்ர, ஁வ் ஫ல் தாது ப்ரதிபிஷமாண இத்யர்த்: । மாமிதி நிர்தேச இஹ கிமர்த்மித்யாசஹ்ஞ்ய உதரத்ர விதியமானஸ்ய சாஹ்யோபாயஸ்ய தத்ப்ரசாதநார்த்த்வாத் தத்ப்ரசாஹ்யசித்ஹோபாயப்ரதர்ஷிதபரமிதம் பதமித்யபிபிராயேநாஹ - இப்படி அக்ஷிணனான இதி ।

(சா.ச:) இப்படி இதி । அத் அஹம் பதசூசிதமங்கம் தர்ஷயதி । என்று நாம் இதி । தர்ஹி அஹம் ஶத்ஹோபஸ்தாபிதாக்காரபர்யாலோசனயா ப்ரபிதிவிதிநரேர்த்ஹ்யே மாமேகமித்யனேன தத்ஹியுபயுக்தாக்காரோபஸ்தித்யா தத்ஸார்த்ஹ்யாபிபிராயேநாஹ - இப்படி அக்ஷிணேதி । ப்ரபதேரனுபாயத்வபக்ஷம் ப்ரதிபிஷபதி ॥

மூ: - இப்படி விதிக்கிற ப்ரபத்திரூபவித்யைக்கு ஶ்ரண்யப்ரஸாதனமாக ஑ோதितவத்தாலே வருகிற உபாயத்வம் பக்தியோக துல்யம் । (இதினாலே) ப்ரஸந்நான இஷ்வரன் மோகத்துக்கு ஶாக்ஷாதுபாயம் - இவ்வித்யைக்கு விஷேஷித்து வேத்யாகார் நிரபேக்ஷோபாயத்வம் ।

(ஸா.தி:) இப்படி விதிக்கிற இத்யாடியால். ப்ரகவானுக்கு ப்ரதானோபாயத்வம் குலையாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ப்ரபந்நான இத்யாதி । ஶாபநான்தர ஶாம்யத்தை பரிஹரிக்கிறார்-இவ் வித்யைக்கென்று- நிரபேக்ஷோபாய மாவது? பக்த்யுபாயானுபானத்தை அபேக்ஷியாமலிவனுக்கு ப்லப்ரதனாகை-

(ஸா.ஸா:) இப்படி விதிக்கிற இதி । பக்திதுல்பமாக ஶாப்யோபாயான்தரம் ப்ரமானஸித்ர மென்று கருத்து. இப்படியாகில் மாமேகம் ஶ்ரணமென்று இஷ்வரனுக்கு உபாயத்வம் ஶால்லுகிறது கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்- இதினாலே இதி । ஶ்ரணமென்கிறவிது ஶாக்ஷாதுபாயத்வகோ஑ரமாகையால் விதிவாக்யம் பரம்பரயோபாயத்வவிஷயமாகையாலே விரோபமில்லையென்று கருத்து. ஆனால் பக்தியோகமும் ப்ரஸதனதயா பரம்பரயோபாயமாகையாலே இர்வரன் ப்ரஸந்நனாய்க்கொண்டு இரண்டு அதிகாரிகளுக்கும் ஶாக்ஷாதுபாயமாகையால் ஶ்ரணம் ப்ரஜ । ஶ்ரணம் ப்ரபத்ய இத்யாதிப்ரபத்திப்ரகரணங்களிலே விஷிப்ய இஷ்வரனுக்கு உபாயத்வம் ஶால்லுகிறது கூடுமோ? ஆகையால் ப்ரபத்திக்கு பக்திதுல்யோபாயத்வ மில்லையென்ன வேண்டாவோ? ஑ோதितவத்தாலே வருகிற உபாயத்வம் பக்திதுல்யமென்கையாலே உபாயத்வத்திலே வேப்யமும் ஶால்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்- இவ் வித்யைக்கு இதி । அதிகார்யன்தரத்திலே பக்தியோக: யாதூஷமோக்ஷனகப்ரஸாதஹது: தாதூஷப்ரஸாதம் ப்ரத்யகிஷ்நவிஷயே உபாயான்தரஸ்தானாபத்யாபரபயயிஷ்வரஸ்வபாவ எவ ஹது: । ப்ரபத்திஸ்து தாதூஷஸ்வபாவவிஷேஷனிகேதி வேப்யமாத் கிஷ்நம் ப்ரதீஷ்வர எவோபாய இத்யு஑்யதே என்று கருத்து- இப்படி அக்ஷ்ரணோபயுத்தாகாரஜாதம் மாம் என்கிற ப்ரதத்திலே தோற்றினாலும் த்வயத்தில் போலே உபாயத்வோபயுத்தாகார் தோற்றவேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர:) இப்படி விதிக்கிற இத்யாதினா । “ஜ்யோதிஷ்யோமேன ஶ்வர்காமோ யஜேத । பக்த்யா லப்யஸ்த்வநந்யயா” இத்யாதிவத் । “தேன தேனாப்யதே தத்தந்யாஸேநைவ” இதி கரணத்வாவகமான்மோக்ஷோபாயபூதஸ்ய ப்ரகவத: ப்ரபத்தி: ப்ரஸாதகரணம் பவத்யேவத்ய்ர: । எவ் தர்ஹி பக்தியோகவத்ரந்யாஸஸ்யாபி வித்யாத்வாதஸ்யா: கோ வேத்யாகார இத்யாகா஑்ஷாயா । வேத்யாகாரவிஷேஷம் ததுபயுத்தகுணானாம் மாமேகமத்யத்ர விவக்ஷிதத்வம் ஑ாஹ - இவ் வித்யைக்கு இத்யாதினா ।

(ஸா.வி:) நந்விஹ ப்ரகவத எவோபாயத்வோத்வாத் ப்ரஸாதனகரணத்வேனாபி கதம்ஸ்யோபாயத்வமத்யாஷட்ய “பக்த்யா பரமயா வாபி ப்ரபத்யா வா மஹாமுனே । தேன தேனாப்யதே தத்தந்யாஸேநைவ” இதி பக்திதுல்யமேவ கரணதூதீயா நிர்देशாதுபாயத்வம் ஶித்ரமத்யாஹ - இப்படி விதிக்கிற இதி । உபாயத்வத்வஷட்யா பரிஹரதி । இதினாலே இதி । தர்ஹி ப்ரபத்யேரபி வித்யாத்வே வேத்யாகார: ப்ரதர்ஷனீய இத்யத அஹ । இவ் வித்யைக்கு இதி । நிரபேக்ஷோபாயத்வமதி । ப்ரகவத: ப்ரபத்திவ்யதிரித்தோபாயான்தரநிரபேக்ஷ்யமத்ய்ர: ।

(ஸா.ஸ:) இப்படி இதி । பக்திப்ரபந்நயோரீஷ்வர: கதமுபாய இத்யத்ராஹ ப்ரபந்நான இதி । உபாயத்வ-தூல்யே஑பி வி(வே)த்யாகாரபேதாத்ரக்திதோ஑திஸயமாஹ - இவ் வித்யைக்கு இதி । பக்திஸ்வநிர்வூத்யே ப்ரபத்தி-மபேக்ஷதே । ப்ரபத்திஷ்஑ பக்தி ப்ரபத்யன்தரம் வேத்ய்ர: ।

(सा.सं:) इत्थं इति । निरपेक्षोपायभूतायाः प्रपत्तेरित्यर्थः । तत्र प्रथमं मामिति पदे विवक्षिता-
कारान् दर्शयति - एष इत्यादिना । मामित्यत्र वात्सल्यादिचतुष्टयमपि क्रमेण तद्व्यञ्जका-
द्व्यापारचतुष्टयाद्व्यञ्जितमित्याह ।

மூ: - இங்கே “நிகரில்புகழாய்” இत्याதிகளிற்சொல்லுகிற வாत्सल्य, स्वामित्व, सौशील्य, सौलभ्यரूपமான இக்குணகுணமுமும், அடியிலே அஸ்தானஸ்தேஹாதிசுளாலே கலங்கின அர்ஜுனனை அநாதரிசயாமையாலும், “मत्तः परतरं नान्यत्” என்று தானேயருளிச்செய்கையாலும், “हे कृष्ण हे यादव - रथं स्थापय मेऽच्युत” என்னும்படி நின்று சாரத்யாதிசுளைப் பண்ணுகையாலும், காணவேணுமென்ன சுவைசுவரூபத்தைக்காட்ட, மீண்டும் பழைய सौम्यविग्रहத்தைக்காட்ட வேணுமென்ன அப்போதே சாரதிரூபனாய்த் தோற்றிநிற்கையாலும் வ்யஜ்ஜிதமாயிற்று- உக்தமான சரணயுணங்குளில் அஸ்திரசர்சுணத்துக்கு ப்ரதானதமங்கள்.

(சா.தி:) இங்கே நிகரில் என்று துடங்கி-நிகரில் புகழாயென்று வாत्सल्य்சொல்லிற்று. உலகமுன்றுடையாயென்று स्वामित्वम् । என்னையாள்வானே யென்று सौशील्यम् । திருவேங்கடத்தானேயென்று सौलभ्यम् । அடியிலே அஸ்தானேத்யாதிசயால் வாत्सल्यं வ்யஜ்ஜிதம் । मत्तः परतरमित्यादिवசனங்குளால் स्वामित्वम् । हे कृष्णेत्याதிசயாலே सौशील्यम् । “आश्वासयामास च भीतमेनं भूत्वा पुनस्सौम्यवपुर्महात्मा” என்கிறபடியே நிற்கையாலும் सौलभ्यं வ்யஜ்ஜிதமென்கை. சரணயுணங்குளில் அஸ்திரசர்சுணத்துக்கு ப்ரதானதமயுணங்குளைக்காட்டுகிறார்- உக்தமான இत्याதிசயால்.

(சா.சுவ:) இங்கே इति । यद्वा, நிகரில் புகழாய் என்கிற பாட்டிலே வாत्सल्याதிசுணகுணகுணத்தை அஸ்திரயுணகுணமுன்று ஆழ்வாரருளிச் செய்கையாலே அக்குணகுணமுமும் நாராயணபதத்தில் போலே माम् என்கிற இடத்தில் सामान्येन ப்ராசிசுக்கிறவளவன்றிக்கே विशिष्य தோற்ற வேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்- இங்கே इति । இப்படி அஸ்திரயுணகுணகுணமுன்று, ரசுணகுணகுணமுன்று உபயுக்தானேயுணமுண்டாகில் “सर्वज्ञोऽपि हि विश्वेशः” என்கிற ப்ரமாணத்திலும் “त्वद्ज्ञानशक्तिकरुणासु” என்கிற அபியுக்தசுலோகத்திலும் குணதிரயமே ரசுணகுணகுணமுன்று சொல்லுகிறது விரோதிசயாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) இங்கே इत्यादिना । நிகரில் புகழாய் इति வாत्सल्यமுக்தம் । உலகமுன்றுடையாய் इति स्वामित्वமுக்தம் । என்னையாள்வானே इति सौशील्यமுக்தம் । திருவேங்கடத்தானே इति सौलभ्यमुக்தம் । அஸ்தானேத்யாதி । यथा अतिमुग्धे वत्से अत्यादरकरणेनातिवात्सल्यं ज्ञायते । एवमर्जुनापेक्षितानां कृष्णेनात्यादरेणानुष्ठानस्य प्रमितत्वात् वात्सल्यादयः प्राकरणिकाः मामित्यत्र विवक्षितुं योग्या इत्यर्थः ।

(சா.வி:) நிகரில் புகழாய் इति வாत्सल्यं வ்யஜ்ஜிதம் । உலகமுன்றுடையாய் इति स्वामित्वं வ்யஜ்ஜிதம் । என்னையாள்வானே इति सौशील्यमुक்தம் । திருவேங்கடத்தானே इति सौलभ्यमुक்தம் । तथा अस्थानेत्यादिना वात्सल्यम् । मत्तः परतरमिति स्वामित्वम् । हे कृष्णेति । आश्वासयामास च भीतमेनमिति च सौशील्यम् । पुनस्सौम्यवपुरिति सौलभ्यञ्चोक्तम् । एतेषां रक्षणोपयुक्तत्वेऽपि अत्यन्तप्रधानतमगुणानाह - उक्तमान शरण्येति ।

(சா.ச:) இங்கே इति । நிகரில் புகழாய் इति வாत्सल्यम् । உலகமுன்றுடையாய் इति स्वामित्वम् । என்னையாள்வானே इति सौशील्यम् । திருவேங்கடத்தானே इति सौलभ्यं चो-
च्यत इति भावः ।

(सा.सं.) विश्वेश इत्यनेन सर्वशक्तित्वं विवक्षितम् । लीलोपकरणतैव निग्रहफलम् । भोगोपकरणतैवानु-
ग्रहफलमिति भावेनाह-स्वामित्वम् इति । कृष्णकृष्ण, अवान्तरभेदाः ।

மூ: - “சோஹ் தே தேவதேவச நாரீநாடௌ ஸுதௌ ச ।

சாமர்த்யவாந் க௃பாமாந்மனௌவூதி: ப்ரஸீத மே ॥” என்றும்,

“நின்னருளே புரிந்திருந்தேன்” என்றும், “துணியேனினி நின்னருளல்ல தெனக்கு” என்றும், “உனதருளே பார்ப்பனடியேன்” என்றும், “திருமாமகளைப்பெற்று மென்னெஞ்சகங் கோயில்கொண்ட பேரருளாளன்” என்றும் “நிந்திருவருளாலன்றிக்காப்பரிது” என்றும்-

(சா.தி:) க௃பாமாந் மனசௌ வூதிர்யஸ்ய ச சந் । புரிந்திருந்தேன், துணிந்திருந்தேனென்கை. திருமாமகளைப் பெற்றும், ப்ரதானமஹிபியான பிராட்டியைப் பெற்றும். அத்யந்நீநீனான வென்னுடைய நெஞ்சத்தைக் கோயில் கொண்ட நிரவதிகக௃பையாளன்- அருளாலன்றி. । (நங்கிவளதன் நிறை, பூர்த்தியானது)- தேவரீருடைய ஸ்வரூபப்ரயுக்தமான திருவருளாலன்றி.

(சா.ஸா:) நின்னருளே, தேவரீர் க௃பையை தஞ்சமென்று. புரிந்து, விஸ்வசித்தயிருந்தேனென்றபடி - துணியேன் இதி । இனி, இத: பரம் । நின்னருளல்லது, பவத்க௃பையைவிட்டு எனக்கு துணியேன், விஸ்வசித்தாலே என்ன ப்ரயௌஜனமென்றபடி. உனதருளே இதி । உன் க௃பையே தஞ்சமென்றடியேன் பார்ப்பன். திருமாமகள் இதி । திருமாமகளைப்பெற்றும். பெரிய பிராட்டியாரை அடைந்திருக்கச் செய்தேயும், ஸர்வௌக௃பையிருக்கச்செய்தேயும், ஸ்வவிஹரணயம் । எந்நெஞ்சம், மச்சிதம் । கோயில்கொண்ட, ஸ்தானமாகக்கொண்ட, பேரருளாளன், மஹாக௃பாவான் । மச்சிதவிஹரணோசிதமஹாக௃பாவான் என்றபடி. நின்திருவருளால் இதி । நின்திருவருளாலன்றி, த்வத்க௃பயா விநா । காப்பரிது, ரக்ஷை துர்லபை । ஆகையாலென்றபடி-

(சா.ப்ர:) க௃பாமாந்ராதீநா மனசௌ வூதி: ப்ரவூதிர்யஸ்ய ச: க௃பாமாந்மனௌவூதி: । நின்னருளே புரிந்திருந்தேன், த்வத்க௃பாமேவாபேக்ஷமானௌவஸ்தித: । துணியேனினி நின்னருளல்லதெனக்கு, த்வத்க௃பாமந்ரேண கிச்சிதபி மமௌதாரகம் நாடியவஸ்யாமி । உனதருளே பார்ப்பனடியேன், மமௌதாரகத்வெந் த்வத்க௃பாமேவாடியவஸ்யாமி । திருமாமகள் இத்யாதி । ஸர்வௌக௃பைய் ஸ்ரீய் லக்ஷ்வாடியதிநீநீனாமஹத்யய் நியத்யாஸ-ஸ்தலத்வெந் ஸ்வீகூதவதௌ நிரவதிகக௃பாவத: । நின்திருவருளால் இத்யாதி - த்வத்க௃பாவ்யதிரிதெந் மத்ரக்ஷணமசாடியம் ।

(சா.வி:) க௃பாமாந்மனௌவூதி: ப்ரஸீத மே, கெவலக௃பயா ரக்ஷணீயௌஸ்மீதி பாவ: । நின்னருளே புரிந்திருந்தேன், த்வத்க௃பாமேவ ப்ராப்ய ஸ்திதௌஸ்மி । துணியேனினி நின்னருளல்லதெனக்கு, எனக்கு, மம - நின்னருளல்லது, த்வத்க௃பா விநா - துணி, உதாரகம் । இனி, இத: பரம் । என், கிம்? ந கிம்பீத்யர்த: । உனதருள் பார்ப்பனடியேனே - அடியனே, தாஸமூதௌஹம் । உன தருள், த்வத்க௃பாம் । பார்ப்பன், ப்ரதீக்ஷமாண: । திருமாமகளைப்பெற்று மென்னெஞ்சங் கோயில் கொண்ட பேரருளாளர் - திருமாமகளை ஸர்வௌக௃பைய் ஸ்ரீயம் । பெற்றும், லக்ஷ்வாடியி. ஸர்வேஸ்வரௌ மூத்வாடியி. எந்நெஞ்சம், அதிநீநீனாமஹத்யயம் । கோயில்கொண்டு, நியத்யாஸஸ்தலத்வெந் ஸ்வீகூர்வந்: । பேரருளாளர், நிரவதிகக௃பாவந்: । நின்திருவருளாலன்றிக் காப்பரிது, த்வத்க௃பா விநா ரக்ஷை துர்லபம் ।

(சா.ஸ:) புரிந்து, விஸ்வஸ்ய - எனக்கு நின்னருளல்லது துணியேன், அஸ்தாக் த்வத்க௃பா விநா விஸ்வாஸமாத்ரேண கி ப்ரயௌஜனமியத்யர்த: । உனதருளே இதி । த்வதாஸௌஹ் த்வத்க௃பாமேவ பஸ்யாமி । திருமாமகளை இதி, லக்ஷநிரவதிகக்ரீகௌடியி மச்சிதமேவ ஸ்வவிஹரணானுபூதஸ்தானதயா ஸ்வீகரணானுபூத - பேரருளாளன், மஹாக௃பாவான் । நின் இதி, த்வத்ரக்ஷணமாத்ரேண லக்ஷ்யா: க௃பா விநா । காப்பரிதால், ரக்ஷைதௌர்யத்யாத் । அத எவௌமயக௃பாயா அப்யாவஸ்யகதாமாஹ ।

மூ: - “நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும்” என்றும் “ஆவாவென்று அருள்செய்து” என்றும் “கூபயா கெவலமாட்மாசாகுரூ” என்றும், “கரிசு தீசாமபி தாவகி டயா ததாத்வகூத்சைவ து மெ பலம் மதம்” என்றும் இப் பகாரங்கலிலே இக் கூபாபுணத்தை தஞ்சு மாக அநுசந்தித்து சம்பந்தத்தையும் பூணாத்ரங்கலையும் காரணத்தூக்குச் சொல்லிற்றுச் செய்வனவாக்கித் தாங்கள் காரணைகாந்திகளாய்ப் போந்தார்கள்- பிராட்டியும் பூணாத்ரங்கலிருக்க, “வதார்தமபி காசூத்சு: கூபயா பரீபாலயத்” என்றருளிச் செய்தாள்- கதத்திலும் “மடீயயைவ டயயா” என்கையாலே இக் கூபையின் பராடான்யம் விவசிதம் । இப்படி அசுரிதரகூணத்தூக்குப் பராடானமாயும், -

(சா.டீ:) சொல்லிற்றுச் செய்வார், அநுசாரர், சைவகரென்றபடி. இனி மாம் என்கிற ப஢த்தின் வ்யாப்யானத்தை நிபிமிக்கிறார்- இப்படி அசுரிதெயாடி । பராடானமாயுள்ள கருளை ।

(சா.சுவா:) நின் திரு இதி । நின் திருவருளும், பகவத்கூபையையும். பங்கயத்தாள் திருவருளும், ப஢்஢ுவாசினியான பெரிய பிராட்டியார் கூபையையும்- காண்டு இதூத்ரதானவயம் । ஆவா இதி । நிட்யகை஢்஢்யபூபூயோ பூயா஢ிதி கூபை பண்ணி என்றபடி. கூபயா கெவலம், கூபயைவ । அட்மாசாகுரூ । லவ்஢ாத்மக குரூ என்றபடி. கரிசுதி । தீசாமபி பூவா஢ீக்தானா கர்மயோபாடி நி஢்஢ாமபி । ததாத்வகூத் । பூர்வஸூகாாத்த ஢ாசகூத்யகூத் । யதூ, த்வயி பக்தி:, ததூப்யபக்திநிமித்தம் யை பகன்தி தீசாமபி பக்திமத்வகூத்வ஢யைத்யர்த: । ஸேபம் ஸ்ப஢்஢ம் । சம்பந்தத்தையும், சுவசுவாமிபாவசம்பந்தத்தையும். பூணைதி - ஢ானசக்த்யடி பூணங்கலையுமென்றபடி. சொல்லிற்றுச் செய்வனவாக்கி, காரணபரதந்நங்கலாகப் பண்ணி என்றபடி. பூர்வர்கள் தான் கூபையையே தஞ்சுமென்றறிகைக்கு பராணமெது? என்னவருளிச் செய்கிறார். பிராட்டியும் இதி । பகவதூவ்யமும் பராணமென்றருளிச் செய்கிறார். கதத்திலும் இதி । கதத்தில் மடீயயைவ என்கிறது பகவதூவ்ய மென்று கருத்து. பராடான்யமிதி । ஢ானசக்தி கருளைகள் மூன்றிலுமென்றபடி. ஆனாலும் மாம் அஹம் என்கிற ப஢ம் அஹமர்த்வாசியாகையாலே எதாவதூபங்கலைச் சொல்லவற்றோ? என்கிற ஸ஢்஢ையை பரிஹரித்துக் காண்டு ஁பசஹரிக்கிறார். இப்படி இதி । பராடானமாயும் இதி ।

(சா.பரா:) நின் திருவருளும் இத்யாடி, த்வகூபா லகூபா ச । ஆவாவென்றருள் செய்து, ஹந்த ஹந்தைதி கூபா கூத்வைதி சைத்யர்த: । தீசாமபிதி, கர்ம஢ானபக்திநி஢ானாமபித்யர்த: । எவ் மாமிதி ப஢ச்ய-

(சா.வி:) நின் திருவருளும் பங்கயத்தாள் திருவருளும் இதி வ்யாப்யாதம் । ஆவாவென்றருள் செய்து, ஹந்த ஹந்தைதி கூபா கூத்வா சைத்யர்த: । கரிசுதி தீசாமபி, கர்ம஢ானபக்தியோபிநி஢ானாமபி । தாவகி ஢யாஸ்தி । ததாத்வகூத்சைவ, மம து பலம் மதம் கூபாஸஹாய பூதா நாஸ்திதி பாவ: । சொல்லிற்றுச் செய்வனவாக்கி, யயாாத்தகாரிண: கூத்வா । வச்யான்கூத்வைதி யாவத் । போந்தார்கள், பவூதூ: । ததா சாாத்தமாசாரீபா஢ை: - “அநுசரசக்த்யாடி பூணாமபிரைசரபாா விரசிதா லாகாம் ।

(சா.சம்:) நின் திருவருளும் இதி, த்வகூபயா கமலாலயா கூபயா ச । ஆவா இதி । நிட்யகை஢்஢்யபூபூயோ பூயாடி கூபா கூத்வா । அட்மாசாகுரூ । லவ்஢ாத்மகம் மா குவிர்த்யர்த: । சம்பந்தத்தையும், சுவசுவாமிபாவசம்பந்தம் । பூணாத்ரஸ஢்஢: சாஸூல்யா஢ித்யர்த: । சொல்லிற்றுச் செய்வாராக்கி காரணநியாம்யான்யான்கூத்வா । பராடானமாயும் இதி கருணாச்யை ।

மூ: - ஸ்ரிகரமாயும் ஁ள்ள ஸர்வாகரங்களாலும் விஶிஷ்டனான தன்னை அஹிமுகஸ்திதியிலே. மாம் ஁ன்று நிர்஁ஷித்தருளிணான். மாம் ஁ன்கிற ஸதத்திலே ஁கவகனத்தாலே ஁கத்வ் தோற்றாநிற்க ஸின்பு ஁கஸத்வம் “஁னக்கே தன்னைத் தந்த கற்பகம்” ஁ன்கிறஸடியே ஸ்ராய்ய ஁னான ஁வன்தானே ஸ்ராய்யகனானஸடியாலே ஁பாயஸலக்யத்தைச் ஁சால்லுகிறதென்றும் ஁யஜிஸ்ஸார்கள். இதுக்கு “மா஢ேக஢ேவ ஶரணம்” ஁ன்கிற ஸமானஸ்ரணவாக்யமும் ஁நுஒுணம் ।

(ஸா.஁ி:) ஸ்ரிகரங்கள். ஶ்நானஸ்திஸ்வா஢ித்வா஁ிகள் - இனி ஁கஸத்வவ்யாஶ்யானத்தை ஁பக்ர஢ிக்கிறார். மாம் ஁ன்கிற இ்த்யா஁ியால் । ஁னக்கே தன்னைத்தந்த கற்பகம் ஁ன்றவிடத்தில் தன்னைஸென்று ஸ்ராய்யத்வமும், தானே தந்தவென்று ஸ்ராய்யகத்வமும் தோற்றுகிறதென்றும் ஁யஜிஸ்ஸார்களென்று ஁ண்஢ையால் வக்ஷ்ய஢ாணஸகாந்தரங்கள் ஸ஢ுக்ஷயிக்கஸ்ஸடும். இந்த ஁யஜநைக்கு ஸ்ர஢ானாந்தரானுஒுணம் ஢ுண்஁ென்கிறார். இதுக்கென்று. ஁க ஢ேவஶரணம் ஁ன்றவிடத்தில் ஁க ஶத்வத்துக்கு ஸ்ராய்யஸ்ராய்யக்யஸரத்வமும் ஁வக்ஷ்யக஢ென்று காட்டுகிறார்.

(ஸா.ஸ்வா:) காஒுணம், ஸ்ரிகரமாயும் இதி ஶ்நானஸ்தியா஁ிகளும் ஁சால்லிற்று. அஹிமுகஸ்திதியிலே இதி । த் ஶரணம் ஒக்ஷ ஁ன்று ஁சால்லலாயி்ருந்தாலும் அஹிமுகஸ்திதியிலே ஸ்வவிஷயத்தில் ஁ஸ்஢க்ஷத்வ஢ே ஁த்யந்தஸ்வரஸ஢ென்று கருத்து. இனி ஁க஢ென்று ஁சால்ல வேண்஁ு஢ோ? மாஶரணம் ஸ்ரஜ ஁ன்கிறதேய஢ையாதோ? ஁கத்வ் ஁சால்லுகைக்காக ஁கம்஁ன்று ஁சால்ல வேண்஁ு ஢ென்னில் மாம் ஁ன்கிற ஁கவகனத்தாலே தானே ஁கத்வ் ஁஁஁ியாதோ? ஁ன்ன ஁கஸத்வத்வம்ருளிச் ஁சய்கிறார். ஁கேதி । தன்னை இதி । தன்னை, ஸ்வாத்஢ாவை. தந்த கல்பகவக்ஷ஢ென்றஸடி. ஁கஸத்வம் ஁வ஁ாரணாத்நைகார்யக஢ாகையாலே ஁஁஁ித்யமாத்ரத்தாலே இங்கு ஁கஸத்வத்துக்கு ஁பாயஸலக்யார்யகத்வ் கூடு஢ோ? ஁ன்னவருளிச்஁சய்கிறார். இதுக்கு இதி । ஸமானஸ்ரணவாக்யா-ந்தரானுஒுணந்யாயத்தாலே ஁பாயஸலக்யார்யகத்வ் கூடு஢ென்று கருத்து. மா஢ேக஢ேவ ஶரணம் ஁ன்கிறவிடத்திலே தான் ஁கஸத்வத்துக்கு ஁வ஁ாரணார்ய் வினா ஁பாயஸலக்யார்யகத்வத்தில் நி஁ந஢ெது? ஁ன்னவருளிச்஁சய்கிறார்.

(ஸா.ஸ்ர:) ஶ்நானஸ்திகரணாவாதஸ்த்ய ஸ்வா஢ித்வாத்நைகஒுணவிஶிஷ்டாஹிமுகரக்ஷகஸரத்வ஢ுக்த்வா ஁கஸத்வஸ்ய த்நைக்யஸரத்வஸ்துக்ஷா ஸஸஸபத்திக் நிர்ஸ்யந் ஸலஸபாயைக்யஸரத்வமாஒ । மாம் ஁ன்கிற ஸதத்தில் இ்த்யா஁ிநா । தன்னை இ்த்யா஁ி । கல்பகவக்ஷஸ்ய ஸர்வா஢ிஷ்ட ஸ்ரத்வ஁஁஁ி ஸ்வாத்஢ாதாத்வத்வ் நாஸ்தி । ஢ஒவதஸ்த தத்யஸ்திதி ஸ்வாத்஢ாதாதகல்பக இ்த்யர்த்: । ஸர்வத்஢ாநிதிவத்ரஸத்திவி஁ாயகே “மா஢ேக஢ேவ ஶரணமாத்஢ானம் ஸர்வ஁஁ிநா஢் । யாஒி ஸர்வாத்஢஢ாவென யாஸ்யஸி ஒகுகுதஸ஢யம் ॥” இதி ஶலஸகே ஸ்திதெநைகஸத்வநைகார்ய்யாத்ஸலஸபாயைக்ய ஸரத்வ் ஁ர்ஷயநம் மா஢ேக஢ேவெ்த்யத்ராயி தத்ரத்வ஢ு஁஁ித்யாத்஢ஸ்த்யர்த்யதே । இதுக்கு மாம் இ்தமா஁ிநா ।

(ஸா.வி:) ஸ்வா஁ீநவக்ஷஒிரிஸா ஸ்வய் ஸ்ர஢ூதா ஸ்ர஢ாணயா஢ி ஁யாம் ॥” இதி । ஁வ் மா஢ிதி ஸதம் வ்யாஶ்யாய மா஢ித்யைகவகனெநைவ த்நைக்யஸ்ய ஸ்ரயிஸந்நத்வா஁ிஒைகஸத்வஸ்ய ஸலஸபாயயஸரேகத்வ஢ுதநஸரத்வ ஢ித்ய஢ிஸ்ராயைஒைகஸத்வம் வ்யா஁ஷ்டே । மாம் ஁ன்கிற ஸதத்தாலே இதி । ஁னக்கே தன்னைத் தந்த கற்பகம், “ய ஁த்஢டா ஢ல஁ா” இ்த்யுத்ரஸ்ரகரேண ஢஢ ஸ்வாத்஢ானம் ஁தத்வகல்பகவக்ஷ: । கல்பகவக்ஷஸ்து ஸ்வாத்஢ஸ்ர஁ந ஢ ஢வதீதி ததஸேக்ஷயா வ்யதிர்ஒைக: ஁பாயஸலக்ய஢ிதி । ஁கம் மா, ஸலா஢ிந்நம் மா ஶரணம் ஸ்ரஜ இ்த்யர்த்: । ஁த்ர ஸக்ஷே வகனாந்தரஸ்வாத்஢மாஒ । மா஢ேக஢ிதி - “மா஢ேக஢ேவ ஶரணம் ஁த்஢ானம் ஸர்வ஁஁ிநா஢் । யாஒி ஸர்வாத்஢஢ாவென யாஸ்யஸி ஒகுகுதஸ஢யம் ॥” இதி ஶலஸகே ஁வகாரஸ்ய இத்ரவ்யவக்ஷ்஁஁஁ித்யாத்஁கஸத்வஸ்ய ஸலஸபாயைக்யஸரத்வ஢வக்ஷ்ய வாக்ய஢ிதி தத்ஸ஢ானார்த்த்வாத்ராயி-

(ஸா.ஸ:) ஸ்ரிகரமாயும் இதி ஸ஢்நத்வஸுஸீல்யாதயஸ விவக்ஷிதா: । தன்னை இதி ஸ்ராய்யத்வம் । தந்த இதி ஸ்ராய்யகத்வம் ஁ுத்ரம் । இதுக்கு ஁ஸ்யாயஒுனாயா: । ஁க஢ேவஶரண஢ித்யத்ர ஁கஸத்வஸ்ய ஸ்ராய்யஸ்ராய்யக்யஸரத்வ-஢ாவக்ஷ்யக஢ிதி ஁ர்ஷயதி ।

मूः - एवकारमुண்டायिरुक्क एकशब्दम்கिडन्तालिதுக்கு अवधारणमொழிய வேறே பொருள் கொள்ளுகை उचितமிறே. இங்ஙனன்றிக்கே “मुख्यान्य केवलेष्वेकम्” என்கிறபடியே बहर्थमान एकशब्दमिங்கு केवलपर्यायमाय “मामेव ये प्रपद्यन्ते - तमेव शरणंगच्छ” इत्यादि களிற்படியே अवधारणार्थमाय शरण्यगुणपौष्कल्यத்தாலே स्वस्वातन्त्र्यादிகளை निवर्तिப்பிக் கிறதென்றும் சொல்லுவார்கள் - எங்ஙனெனென்னில்?

(सा.दीः) एवकारमुண்டायिरुक्क इत्यादियால் - இத்தால் प्राप्यस्यैव प्रापकत्वं சொல்லிற்று. ஆன்றியே एकशब्दमवधारणार्थमाय स्वस्वातन्त्र्यादि निवर्तकमாமென்கிறார். இங்ஙனன்றிக்கே என்றுதுடங்கி. स्वस्वातन्त्र्यं प्रसक्तमानपडियை காட்டுகிறார்.

(सा.स्वाः) एवकारमिति । समानप्रकरणवाक्यानुगुण्यत्तात् इत्तत्पडि अर्थकூடுமோ? समान-प्रकरणवाक्यத்தில் एवकारமிருக்கையால் अवधारणातिरिक्तोपायफलैकार्यकत्वं சொன்னாலுமிங்கு तदर्थकत्वं नियमिक्कக் கூடுமோ? अर्थान्तरத்துக்கும் “तमेवं शरणं गच्छ । मामेव ये प्रपद्यन्ते” इत्यादि वाक्यान्तरानुगुण्यமும் तुल्यमன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இங்ஙனன்றிக்கே इति । स्वस्वातन्त्र्यप्रसक्ति யில்லாதேயிருக்க स्वस्वातन्त्र्यनिषेधपरत्वं கூடுமோ? என்று शङ्किத்து उत्तरमருளிச் செய்கிறார். எங்ஙனெனென்னில் इत्यादिना । இப்படி कर्तृत्वेनोपायत्वं प्रसक्तமானாலது एकशब्दத்தால் கழிகை கூடுமோ? என்று शङ्किத்து उत्तरमருளிச் செய்கிறார்.

(सा.प्रः) वेहरे பொருள் கொள்ளுகை, व्यवच्छेदातिरिक्तफलोपायैकरूपार्थस्वीकार इत्यर्थः । अथ प्रचुरप्रसिद्धिकस्य धर्मैकरूपार्थस्य मामित्येकवचनेन सिद्धत्वेऽपि तद्वदेव प्रचुरप्रसिद्धिकस्य व्यवच्छेदरूपार्थस्य मामेकमेवेत्यत्रेव एवकारसहपाठादेर्बाधकस्याभावाद्भवच्छेद परत्वस्याप्यनेकवचनानुगुण्यं दर्शयन् तद्वयवच्छेद्यं चाह । இங்ஙனன்றிக்கே इत्यादिना । स्वस्वातन्त्र्यादिति । उपायानुष्ठाने स्वस्याप्रधानोपायत्वादित्यर्थः । उपायानुष्ठानोपयुक्तज्ञानोपदेष्टुः प्रधानोपायत्वादिरादिशब्दार्थः । ननूपायत्वस्य प्रसादनानुष्ठानार्थसक्त्याद्वयवच्छेदकत्वमयुक्तमित्यत्र तस्य जीवे प्रसक्तिं दर्शयति । எங்ஙனெனென்னில் इत्यादिना ।

(सा.विः) तथैवेत्यभिप्रायेणाह । एवकार मुண்டायिरुक्क इति । கிடந்தால், एकशब्दस्याधिकतया विद्यमानत्वात् । இதுக்கு एकशब्दस्य । ननु मामेकमेवेत्यत्रेतद्वयवच्छेदद्योतकस्य एवकारस्य विद्यमानत्वादेकशब्दस्य फलेपायैक्यपतत्वं युक्तम् । इह एवकाराभावात्कथं फलोपायैक्यपरत्व मित्यत्र तर्हि इतरव्यवच्छेदपरत्वेनापि योजयन्तीत्याह । இங்ஙனன்றிக்கே इति । मामेकमेव, ननु त्वामपीत्यर्थः । तदेवोपपादयति । எங்ஙனெனென்னில் इति ।

(सा.संः) एवकारमिति । अवधारणमொழிய, अवधारणार्थत्वं विना । यद्वा व्याख्येय एकशब्दः अवधारणार्थकस्सन् स्वस्वातन्त्र्यनिवर्तक इत्याह । இங்ஙனன்றிக்கே इत्यादिना । निवृत्तेः प्रसक्तिसापेक्षत्वात्तां दर्शयति । எங்ஙனெனென்னில் इति । निवर्तनप्रकारमाह ।

(सा.सं:) अक्ष इत्यादिना - प्रपत्तेर्व्याजमात्रत्वमेकशब्दार्थ इति पक्ष मुपक्षिप्योपपादयति ।

मूः - இக்கட்டளையிலே साध्योपायமான प्रपत्तियையும், सिद्धोपायத்தோடொரு கோர்வையாக எண்ணாமைக்காக एकशब्दமென்றும் சொல்லுவார்கள்.

(सा.दीः) प्रधानोपायत्वबुद्धिनिवर्तकमेकशब्दमென்கிறார். இக்கட்டளையிலே इत्यादियाல். उक्तैर்த்ததை उपपादிக்கிறார்.

(सा.स्वाः) இங்கு फलविरोधिनी என்று கருத்து. இப்படி प्रपत्यनुष्ठाताவுக்கு सिद्धोपाय तुल्योपायत्व व्यवच्छेदार्थमेकशब्दமென்றால் साध्योपायத்துக்கு सिद्धोपायतुल्यत्वानुसन्धानं प्रसङ्गियाதோ? என்ன एकशब्दத்துக்கு अर्थान्तरम् அருளிச் செய்கிறார். இக்கட்டளையிலே इति । ஒரு கோர்வையாக, तुल्यமாக என்றபடி. सिद्धोपायத்தோடே ஒரு கோர்வையாக எண்ணுகை प्रसक्तமோ? प्रसक्तமானாலும் तन्निवर्तन்தான் கூடுமோ? என்று शङ्किத்து उत्तरमருளிச்செய்கிறார்.

(सा.प्रः) एवमेकशब्दस्य कर्तृप्राधान्यरूपान्यव्यवच्छेदकत्वमुक्त्वा भरन्यासे प्रधानोपायत्वव्यवच्छेदकत्व माह । இக்கட்டளையிலே इत्यादिना । ननु भक्तियोगरूपोपायानुकल्पतयाभिहितत्वाद्वरन्यासस्य मन्त्रस्नानस्य शुद्ध्युपायत्ववन्वोक्षोपायत्वमपरिहार्य मित्येकशब्देन तद्व्यावर्तनमनुचितमित्यत्र भरन्यासस्य भगवत्प्रसादाय विहितत्वेऽपि भक्तविषये भक्तियोगं निर्वृत्य अत्यन्तोत्तम्भितकारुण्यविशिष्टो भूत्वा परमपुरुषार्थं ददता भगवता भक्त्यशक्तेन भरन्यासे कृते भक्त्युत्तम्भितकारुण्यतुल्यं कारुण्यं स्वयमेवोत्तभ्य परमपुरुषार्थं प्रदानादेव भगवत उपायान्तरस्थान निवेशहेतुभूतोपायत्ववरणात्मके भरन्यासे साक्षादुपायत्वबुद्धिरनुचितेति तद्व्यवच्छेदकत्वमेकशब्दस्योचित मेवेत्यभिप्रयन्नाह ।

(सा.विः) उचितमन्त्रेणैव एकशब्दத்தாலே சொல்லிற்றாயிற்று, उक्तं भवतीति । अयं स्वप्राधान्य निवारणपरोऽर्थः । अथ साध्योपायव्यवच्छेद परत्वमप्येक शब्दतात्पर्य माह । இக்கட்டளையிலே, इति, एतन्मर्यादाया इतरव्यवच्छेदरीत्या । ஒரு கோர்வையாக, एकपङ्क्तिवनेन । सिद्धोपाय तुल्यत्वेनेति यावत् । எண்ணாமைக்காக, गणानाभावाय । मामेकंशरणंब्रज, मामेकमेवोपायत्वेनाश्रय । ननु त्वयानुष्ठीयमानं शरणवरणमपि मुख्योपायत्वेन मन्वीथा इति भावः । ननु भक्तियोगाशक्तस्य प्रपत्तेस्तदनुकल्पतया अवगाहनाशक्तस्य मन्त्रस्नानादेश्शुद्ध्युपायत्ववदुपायभूते कथमुपायत्वव्यवच्छेद इत्यत्र प्रपदनस्य प्रसादनार्थं भरन्यसनमात्रत्वेन सहजसामर्थ्यकारुण्यविशिष्ट सर्वेश्वर एव स्वसङ्कल्पेन एतावन्मात्रं व्याजीकृत्व स्वयमेव भक्तियोगोत्तभ्यमानकारुण्यतुल्य कारुण्यविशिष्टो भूत्वा पुरुषार्थं प्रदो भवतीति भगवत एवोपायान्तर स्थानविशिष्टतया निरपेक्षोपायत्वस्यैव न्यासविद्यायां वेद्याकारत्वात् । शरणवरणस्य उपायत्वेन गणनमनुचितमिति एकशब्दतात्पर्यमुपपादयति ।

(सा.संः) இக்கட்டளையிலே इत्यादिना । वरद तव खल्वित्यारभ्य துணைசெய்ய அநுஷித்து इत्यन्तेनोक्तार्थः இக்கட்டளையிலே इत्यनेनोक्तः ।

மூ: - அதெங்ஙனேயென்னில், இப் ப்ரபத்தியும் பக்தியோகம் போலே ப்ரஸாதனமாக விதிக்கப் பட்டிருந்ததேயாகிலும் सहजकारण्यादिविशिष्टனான सर्वेश्वரனுடைய காலுப்யசமனமாத்திரைய்யம் சாஸாத்஫லத்துக்கு सहजसामर्थ्य காரண்யவிசிஸ்டனான அவன் நினைவே காரணமாய்படியாய் அவன் தானே அத்யந்தாகிञ்ചனான ப்ரபந்நனுக்கு ப்ரஸ்வீகாரத்தாலே பக்தியோகாடிகளான குரூரோபாயங்கலின் நேரே நின்று இவ் அநுகூல்ய சங்கல்பாடியுக்ந்ரபத்திமாத்திரவ்யாஜ சாபேக்ஷனாய் வேறொன்றால் அபேக்ஷையில்லாமையால் நிரபேக்ஷோபாயத்வமே இந்த ந்யாஸவித்யைக்கு வேத்யாகாரமாகக் கொண்டு “த்வமேவோபாயஃபூதோ மே ப்ரவ” என்று அபேக்ஷணியனாயிருக்க “என்னுணர்வினுள்ளே யிருத்தினேனதுவுமவனதின்னருளே” என்றும், “இசைவித்தென்னையுன் தாளிணைக் கீழிருத்தும்மமானே” என்றும் சொல்லுகிறபடியே

(சா.டீ:) ப்ரபத்திமென்று துடங்கி- நினைவே, சங்கல்பமே நேரே, ஸ்தானத்திலேயென்றபடி.

(சா.ஸ்வ:) அதெங்ஙனே இதி । ப்ரஸாத்நேதி । அநேனோபாயத்வ ப்ரஸக்தி சொல்லிற்று. சாஸாத்ஸாத்ந- த்வாபாவம் பக்திதூல்யமாகையாலே ப்ரபத்தியிலே சாஸாத்நமோக்ஷ ஜனகப்ரஸாத் ப்ரதிபக்திதூல்யோபாயத்வ பூத்ரி பண்ண ப்ரஸங்கியாதோ? என்ன அருளிச் செய்கிறார். அவன் தானே இதி । என்னுணர்வு இதி । என்னுணர்வினுள்ளே, என், என்னுடைய, உணர்வினுள்ளே, “த்வமேவோபாய ஃபூதோ மே ப்ரவ” இதி பூத்ரியிலே । இருத்தினேன், விஷயதயா ஸ்தாபித்தேன் । அதுவும், த்வதேகோபாயத்வபூத்ரியும். அவனது, அவனுடைய. இன், ப்ரோக்ஷயான. அருளே, க்ரூபேயே. க்ரூபை சா஢்யை என்றபடி. இசைவித்து இதி । இசைவித்து, விஸ்வசிப்பித்து. என்னை, என் ஆத்மாவையும் என் ப்ரத்தையுமென்றபடி. உன் தாளிணைக்கீழ், தேவாரீர் திருவடி ஢்ந்ருத்தின் கீழே. இருத்தும், ப்ரதிஸ்திதமாகப் பண்ணும். அம்மானே, ஸ்வாமிந்! என்றபடி.

(சா.ப்ர:) அதெங்ஙனேயென்னில் இத்யாடிநா । என்னுணர்வு இத்யாடி । ஜ்ஞானந்நஸ்வரூப் ப்ரஃகவந்நம்ஹம் மம் மனஸ்யேவ ஸ்தாபிதவான் । தடபி த்வத்கூபயைவேத்ய: । இசைவித்து இத்யாடி । ஹே ஸ்வாமிந்! த்வமேவ மாமஃப்யுபகமய்ய த்வஃஃரணாரவிந்ந்யுஃகலஸ்யா஢்ஸ்தாந்நிவேசிதவானித்ய: ।

(சா.வி:) அதெங்ஙனேயென்னில் இதி । இவன் நினைவே, ஃதஸ்ய ப்ரஃகவதஸங்கல்ப ஃவ । பக்தியோகஸ்யாதிப்ரயாஸ சா஢்யஸ்யாபி சாஸாத்஫லம் ப்ரதி ந காரணத்வம் । கிமுத ப்ரபதனஸ்ய சாஸாத்஫லம் ப்ரதி ந காரணத்வமித்யத்ர இதி ஃத்யோதயிதும் सहजसामर्थ्यकारण्यादिविशिष्टனான இத்யுக்ந்ம் । வ்யாஜமாத்திரமபே- க்ஷணியம் । அந்யதயா வைஷ்ணவநைர்஢்யுண்ய ப்ரஸங்கா஢ிதி பாவ: । உபாயங்கலின் நேரிலே நின்று, உபாயாந்ந்ரமாரீ நிவிஷ்ய । அபேக்ஷணியனாயிருக்க அவன் தானே இத்யநேன சந்நய: । தஸ்மிந்நேவாபேக்ஷணியத்வநே ஸ்திதே சதீத்ய: । என்னுணர்வினுள்ளேயிருத்தினேனதுவுமவனதின்னருளே, என், அஃம் । உணர்வின், ஜ்ஞானந்ந ஸ்வரூப் ப்ரஃகவந்நம் । உள்ளே, மனசி । இருத்தினேன், ஸ்தாபிதவான்ஸி । அதுவும், தடபி । அவனதின்னருளே, தத்கூபை । இசைவித்தென்னையுன் திருவடிக்கீழிருத் தும்மமானே. அம்மானே, ஹே ஸ்வாமிந்! என்னை, மாம் । இசைவித்து, அங்கீகாரயித்வா । உன்தாளிணைக் கீழ், த்வித்யபா஢ாரவிந்ந்யுஃகலஸ்யா஢்ஸ்தாந், சமீப இத்ய: ।

(சா.ஸ:) என்னுணர்வினுள்ளே, ம஢ியே “த்வமேவோபாயஃபூதோ மே ப்ரவ” இதி ஜ்ஞானே । இருத்தினேன், விஷயதயா க்ருதவான் । அதுவும், த்வமேவோபாய ஃபூதோ மே ப்ரவ” இத்ய஢்யவசாயோ஢்பி । அவனதின்னருளே, தடீயப்ரோக்ஷதமகூபாகார்ய ஃவ । இசைவித்து, மஹாவிஸ்வாஸமுபகஜநய்ய । என்னை, மாம் மத்ரக்ஷணப்ர ச । உன்தாளிணைக்கீழ், த்வஃஃரணாரவிந்ந்யோர஢: । இருத்தும்மமானே, யதயா சமர்ப்யேம ததயா க்ரு ஸ்வாமிந்! இத்ய: ॥

(सा.सं:) प्रपत्तेर्व्याजमात्रत्वायत्तान् प्रपत्तिस्वरूपोच्छेदकान् परातिवादान् तेषामेव अन्यतमस्य प्रपत्तित्वे अति प्रसङ्गांश्च दर्शयति । ॐ५५ इत्यादिना ।

மூ: - இவ் அந்யபரோக்தியைக் கொண்டு இவைதாமே அர்த்தமென்றறுதியிடவொண்ணாது. இவையெல்லாம் ஸ்ரண்ப்ரஜ என்கிற விதிக்கு விரூढங்களாம். அதிப்ரசஜ்ஜாதிதோஷங்களுமுண்டு. அதெங்ஙனையென்னில்? சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமென்றாலும் சித்தோபாயப் ப்ரதிபத்திமாத்திரமென்றாலும், அது வாக்யமாத்திரஜந்யமாகில் விதிவிஷயமாகமாட்டாது. அவிதேயஜ்ஞானத்தாலே மோக்ஷமென்பார்க்கு உபாஸனாதிவிதிவிரோஹ் பாஷ்யாதிசித்தம் ।

(சா.தி:) இவ் அந்யபரோக்தியைக் கொண்டு, சித்தோபாயப் ப்ராஹ்யந்யபரோக்திகளைக் கொண்டென்கை- இவைதானே, இப் பௌரஸ்பூர்த்திகார்யங்கள் தானே என்றபடி. அதிப்ரசஜ்ஜாதிதோஷங்களை மேலே தாமே காட்டுகிறார். சில பக்ஷங்களில் விதிவிரோஹ் । சில பக்ஷங்களில் சர்வவிஷயத்திலும் மோக்ஷப்ரதானம் ப்ரசஜ்ஜிக்குமென்கை. இவ் அர்த்தங்களை உபபாதிக்கிறார். சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமீத்யாடியால் சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமென்றதும் சித்தோபாயப் ப்ரதிபத்திமாத்திரமென்றதும் வாக்யஜந்யஜ்ஞானமாத்திரமோ? கர்த்தவ்யமான ஜ்ஞானாந்தரமோ? என்று விகல்பித்து ப்ரதமஸிர்ஸஸ்தித் தூஷணமருளிச் செய்கிறார். அது வாக்ய மாத்திர ஜந்யமாகில் இத்யாடியால் - ஸ்ஷத் ஸ்ரவணமாத்திரேணார்த்தப் ப்ரதிபத்திரவஸ்யம் பாஸாத் விதிவிஷயமாகமாட்டாது. அவிதேயமாகிலும் மோக்ஷஸாஹனமானால் தோஷமென்ன? என்னவருளிச் செய்கிறார். அவிதேயஜ்ஞானத்தால் இத்யாதி । த்விதீயஸிர்ஸஸ்தித் ப்ரபத்தியிலே பர்யவஸிக்குமென்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) இவ் அந்யபரோக்தியை இதி । சித்தோபாயப் ப்ராஹ்யந்யாபிப்ராஸ்யையான உக்தியைக் கொண்டு என்றபடி. அறுதியிடவொண்ணாதென்கைக்கு நியாமகமெது? என்னவருளிச் செய்கிறார். இவையெல்லாம் இதி । விரோஹாதிப்ரசஜ்ஜாதிதோஷங்களை உபபாதிக்கிறார். அதெங்ஙனையென்னில் இத்யாதிநா । சில பக்ஷத்தில் விதிவிரோஹமும் சில பக்ஷத்தில் சர்வமுக்திப் ப்ரசஜ்ஜரூபாதிப்ரசஜ்ஜமுமென்றபடி. சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமென்றதும் சித்தோபாயப் ப்ரதிபத்திமாத்திரமென்றதும் வாக்யஜந்யஜ்ஞானமாத்திரரூபமோ? கர்த்தவ்யஜ்ஞானரூபமோ? என்று விகல்பித்து அஹ்யபக்ஷத்தில் தூஷணமருளிச் செய்கிறார். இது வாக்யமாத்திரஜந்யமாகில் இதி । அவிதேயமானாலும் மோக்ஷஸாஹனமானாலோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - அவிதேயேதி । த்விதீயபக்ஷத்தில் தூஷணமருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) இவ் அந்யபரோக்தியை இத்யாதிநா । அதெங்ஙனையென்னில் இத்யாஸ்ய தாத்பர்யமீத்யந்தேன சம்பந்தஜ்ஞான சித்தோபாயப் ப்ரபத்திஸ்ஷப்தோரோபாதத: ப்ரதிபத்தார்த்தஸ்வீகாரே ।

(சா.வி:) வததாம் மாஸிநாம் மதேந துல்யம் ஸ்யாதித்யாஹ । சம்பந்தஜ்ஞானமாத்திரமீத்யாதிநா । அஸ்திவஸ்தாபத்திரித்யத் அஹ । அவிதேயஜ்ஞானத்தாலே இதி । உபாஸனாதித்யாதி ஸ்ஷத்ஸ்ரணம் ப்ரஜேத்யாதி ப்ரபத்திவித்யோ விவக்ஷிதா: । விதிவலாத் புருஷப் ப்ரவृத்திஸாஹ்ய ஜ்ஞானாந்தராஜ்ஜிகாரே ப்ரபத்திவித்யோ ப்ரபத்திலக்ஷணவாக்யே ப்ரபத்தியுஸ்தானவாக்யே ச யாத்ரூபம் ப்ரதிபத்தம் தாத்ரேவ ஸ்வீகர்த்தவ்யமீத்யா ।

(சா.ஸ:) அந்யபரா, சித்தோபாயப் ப்ராஹ்யந்யபரா । சம்பந்தஜ்ஞானசித்தோபாயப் ப்ரதிபத்தி வாக்யமாத்திரஜந்யே வா? கர்த்தவ்யஜ்ஞானாந்தரே வா? அஹே விதிவீத்யர்த்தம் । அவிதேயஜ்ஞானம்மோக்ஷவாதஸ்ச ஸ்யாத் । இஸ்தாபத்தௌ பாஷ்யாதி விரோஹ: ।

மூ: - தத்வஜ்ஞானமுடையவனுக்கு பின்பு கர்த்வ்யமான ஜ்ஞானாந்தரமாகில் ப்ரபத்தியினுடைய விதிலக்ஷணானுஷ்டானவாக்யங்கள் சொல்லுகிறபடியே இதின் ஸ்வரூபம் அஜ்ஞிகரிக்க வேணும். சித்ஹோபாயஸ்விகாரமென்ற பாசுரத்துக்கும் சித்ஹோபாயத்தையறிந்து அது தனக்கு கார்யகரமாம்படி பண்ணுகிற விதிப்ராஸ்ப்ரார்த்தனாபூர்வக ஹர்ந்யாஸரூபாஹிகாரிகூத்யத்திலேயிறே தாத்பர்யம். அநிவாரணமாத்திர மென்றது விலக்காத மாத்திரமானால் ரக்ஷகனான இஷ்வரனை இவன் முன்பு ப்ரபலனாய் விலக்கினானாகில் இஷ்வரனுடைய இஷ்வரத்வம் ஸங்கூசிதமாம்.

(சா.தி:) தத்வஜ்ஞானமுடைய இத்யாடியால். சித்ஹோபாய ஸ்விகாரமென்றதுக்கும் ப்ரபத்தௌ பர்யவஸானமா மென்கிறார். சித்ஹோபாயேத்யாடியால். விதிப்ரார்த்தனேதி - விதிப்ரேரிதனாய் ப்ரார்த்தனாபூர்வகமானவென்கை - அநிவாரணமாத்திரபக்ஷத்தில் இவன் முன்பு செய்த இஷ்வரவிஷயத்தில் ஸ்வரக்ஷாநிவாரணம் ஸ்வப்ராபல்யத் தாலேயோ? அபாராதி: நிரஹஜனனதூராவோ? ஸ்வரக்ஷணார்த்தஸ்வவ்யாபாரத்தாலேயோ? என்றும் த்ரேதா விகல்பித்து ப்ரதமகல்பத்தில் தூஷணமருளிச் செய்கிறார். விலக்காத மாத்திரமானாலென்று துடங்கி.

(சா.ஸா:) தத்வஜ்ஞானேதி । சித்ஹோபாயஸ்விகாரம் ப்ரபத்தி என்கிற பக்ஷத்துக்கு ஹர்ந்யாஸத்திலே பர்யவஸான மருளிச் செய்கிறார். சித்ஹேதி । அநிவாரணமாத்திரமென்கிற பக்ஷத்தில் முன்பு பண்ணின ஸ்வரக்ஷாநிவாரணம் ஸ்வபலத்தாலேயோ? அபாராத்தாலேயோ? ஸ்வரக்ஷணார்த்த ஸ்வவ்யாபாரத்தாலேயோ? என்று த்ரேதா விகல்பித்து க்ரமேண தூஷிக்கிறார். விலக்காத மாத்திரம்த்யாதினா । ஸ்வரக்ஷணார்த்தஸ்வவ்யாபாரத்தாலே நிவாரண மென்கிற துதீயபக்ஷத்திலும் ஸ்வரக்ஷணார்த்தஸ்வவ்யாபாரத்தால் விலக்காமை யதாக்கதாசித் என்கிறதோ?

(சா.ப்ர:) பாஹகம் ப்ரதிபத்திஷத்யஸ்ய ஸ்விகாரபரத்வே தாத்பர்யம் சூக்தம் । விலக்காத இத்யாஸ்ய ப்ரதானம் பண்ண ப்ரஸங்ஜிக்கும் இத்யந்தேன அநிவாரணஷத்யாபாத ப்ரதிபந்நார்த்தஸ்விகாரேநிஹ்மூக்தம் ।

(சா.வி:) தத்வஜ்ஞானமுடையவனுக்கு இதி । “ப்ராஹ்மணே த்வாமஹஸ ஆமித்யாத்மானம் யுஜ்ஜித-அநேநைவ து மந்த்ரேண ஸ்வாத்மானம் மயினிக்ஷிபேத் । ஶரணம் ப்ரஜ” இத்யாதி விதய: । “ந்யாஸ: பஸ்தாங்ஸயுத: । அஹமஸ்யபராதானாமாலயோஙகிஷ்ணோஙகதி: । த்வமேவோபாயபூதோ மே பவேதி ப்ரார்த்தனாமதி: । ஶரணாகதி: । ஸ்வநிர்ஹரத்வபர்யந்த ரக்ஷகைகார்த்த்யம் பாவனம்” இத்யாதிநி லக்ஷணாவாக்யாநி । “அஹமசுதீவ மயா ஸமர்பித:” இதி யாமுநாசார்யோக்தி: । த்வயம் । “பிதரம் மாதரம் தாராந்” இத்யாஸ்ய, “லோகவிக்ரான்தசரணௌ ஶரணம் தே ப்ரஜம் விபஹ” இத்யந்த்ரகத்யோக்தி: । இத்யாதிக்கமநுஷ்டானவாக்யம் । சித்ஹோபாய ப்ரதிபத்திரிதி பூர்வாசார்யவாக்யஸ்ய தாத்பர்யமாஹ । சித்ஹோபாயஸ்விகாரமதி । சித்ஹோபாயத்தை அறிந்து, சித்ஹோபாயம் ஜ்ஞாத்வா । அது, சித்ஹோபாயஜ்ஞானம் । கார்யகர மாம்படி, ஹர்ந்யாஸரூபகார்யோபயுக்தம் யதா ஸ்யாத்நேன ப்ரகாரேண । விதிப்ராஸே, விதிப்ரேரிதே । ப்ரார்த்தனாபூர்வக ஹர்ந்யாஸரூபாஹிகாரிகூத்யத்திலே பாசுரத்துக்குத் தாத்பர்யம்த்யந்த்வய: । சித்ஹோபாய ஜ்ஞானஸ்ய ஸ்வானுஷ்டீயமான வித்சித்ஹோபாயஸோபயோகிதயா ஹர்ந்யாஸ தாத்பர்யேநைவ தத்யோக்தமதி பாவ: । அநிவாரணமாத்திரம் ப்ரபத்திரிதி மதே பூர்வமீஸ்வர ரக்ஷணாசூக்தே யந்நிவாரணம் கூதவாந் । இதானி து நிவாரணம் ந கரோதீத்யநேநைவ க்ஷலவயம் ப்ரபந்ந: । தத்ர கிம் ஸ்வப்ராபல்யாதினா நிவாரிதவாந்? உதாபராஹகரணேன நிரஹஸங்கூல்பமுத்யாஹ ரக்ஷாப்ரவூத்தி நிவாரிதவாந்? யதா ஸ்வரக்ஷணார்த்தஸ்வவ்யாபாரேண நிவாரிதவாந்? இதி த்ரேதா விகல்ப்ய ப்ரதமம் ஶிரோ தூஷயதி । இவன் இத்யாதினா । விலக்கினானாகில், நிவாரயதீதி சேத் । த்வீதீயஸிரஸி தூஷணமாஹ ।

(சா.ஸ:) த்வீதீயே ப்ரபத்தௌ பர்யவஸானம் । அநிவாரணமாத்திரத்வபக்ஷே நிவாரணம் ஸ்வப்ராபல்யாத்வா?

(सा.सं:) चैतन्यकृत्यत्वपक्षे किं कृत्यमात्रम्? स्वत एव निष्पत्तिमत्कृत्यविशेषोवा? आद्ये यत्किञ्चित्कृत्यादेव मोक्षापत्तिः । द्वितीये उपदेशादि वैयर्थ्यम् । चित्तसमाधानमिति पक्षे तद्यदि फलाविनाभूतं तदा भरन्यास एव पर्यवसानम् । यदि फलानुपयुक्तं तदा प्रतिपुरुषं तत्तच्चित्तसमाधानानामेव प्रपत्तितेत्यननुगमः । अधिकारिविशेषणत्वे “फलादिभ्यो विभिन्नत्वात् प्रपत्तिर्विध्यनन्वयात् । विधेयन्तरहानेश्च नाधिकारिविशेषम् ॥” इति -

(सा.सं:) श्रीमद्यामुनाचार्य सूक्तिविरोध इत्यधिकारि विशेषणमென்னவொண்ணாது इत्यन्तार्थः । विधेयायामेवा स्यामित्थमतिवादाः प्रसजन्ति चेदुक्तावपि प्रसजेरन्नित्याह । कर्तव्यमिति । तत्रापीष्टापत्तौ उपासनातो भेदरूपेष्टासिद्धिरित्याह । அப்போதும் इति । स्वीकारेऽपि सिद्धोपायस्य नैरपेक्ष्य सूचक एकशब्द इति परोक्तं प्रति वक्ति । स्वविषयेति । यदि सापेक्ष एव सः तदा निरपेक्षत्वोक्तिरारोपरूपा स्यात् । यदि तस्य निरपेक्षत्वमेव वास्तवं तदा -

மூ: - இஸ் சித்஢ோபாய் ஸ்விசாரத்தாலும் ஢ிரபேக்மென்று ஢ுத்ரிபண்ண வேண்டுமென்னில் இது த்ரிபிவிதிபோலே ஃரோபிதமாதல் ஸ்வசனவிருத்ரிமாதல் ஆம். ஆகையால் இஸ்வர்ன் ஢்ரஸாத்நீயனாய் ஢்ரதானமான சித்஢ோபாயம் | ஢க்தி஢்ரபத்திகளிரண்டும் ஢்ரஸாத்நங்களாய்க் கொண்டு ஢்ரதானமல்லாத ஸாத்யோபாயங்கள். இவை இரண்டுற்றொன்றிலே யதாதிசாரம் ஢ிலையாகக் கடவது. ஃபேக்தித஢ல்த்துக்கு ஃபாயமாக விதித்த ஸாத்நாந்ரங்களையிடையிட வேண்டாதபடி ஢்ரபத்திக்கு ஃநந்ரம் ஢ர்ஸ்விசாரம் ஢ண்ணின

(ஸா.தீ:) வாஸ்தவார்தானுவாதம் | இஸ் சித்஢ோபாயமியாதியால் ஸ்வசனவிரோதம் | ஢்ரஜ ஂன்கிற விதியோடே ஃகஸத்஢த்துக்கு விரோதமென்கை. ஸாஸ்த்ரிசித்஢்நாந்ரத்தையருளிச் ஸெய்கிறார். ஆகையால் இஸ்வர்ன் இத்யாதியால். இத்தால் ஢்ர஢்ரேவ்யாஜமாந்ரத்வம் ஸொல்லிற்று. இனி ஃகஸத்஢த்துக்கின்னமொரு ஃர்த்யமருளிச் ஸெய்கிறார். ஃபேக்தித஢ல்த்யாதியால். ஢்ரபத்திக்கு ஃநந்ரம் ஢ர்ஸ்விசார்தாவான இஸ்வரனுக்கு ஢ல்஢்ரதானத்திலே ஢ேதநனுடைய ஸாத்நாந்ரானுஸ்தானைரபேக்ஷத்தைக் காட்டுகிறார்.

(ஸா.ஸா:) இத்யாதிவத் த்ரிபிவிதிதுல்யமாகையாலே மோக்ஷஸாத்நத்வா஢ாவம் ஢்ரஸஜ்ஜிக்கும். ஢ிரபேக்ஷத்வத்஢்ரிபரமாகில் ஸரணம் ஢்ரஜேத்யுபாயவிதாயகஸ்வசன விரோதம் வருமென்று கருத்து. ஸ்வசித்஢்நாந்ரத்தை ஃபஸஂ஢்ரிக்கிறார். ஆகையால் இதி | இப்படியாகில் குரல்஢ூபாயவிதானவிரோதம் வாராதோ? ஂன்ன ஃருளிச் ஸெய்கிறார். இவை இரண்டு இதி | ஃதாசாரி஢ேதென் வ்யவஸ்திதமாகையாலே விரோதமில்லை ஂன்று கருத்து. இனி ஃகஸத்஢த்துக்கு யோஜநாந்ரமருளிச் ஸெய்கிறார். ஃபேக்தித஢ல்த்துக்கு இதி | யத்வா, ஢ிரபேக்ஷோபாய஢ூதனானவன் ஸெய்விக்கக் ஸெய்கிற வ்யாஜமாந்ரத்தை

(ஸா.஢்ர:) இத்யுக்தமநித்ரம் தர்சிதம் | ஃத்யைகஸத்஢ஸ்யாவதாரணார்த்஢ூதகைவல்யவா஢ிதயாஃந்யோபாயானவ்ய஢்ரத்வம் வேத்யா஢ | ஃபேக்தித஢ல்த்துக்கு இத்யாதிநா |

(ஸா.வி:) ஸ்விசாரவதி ஸ்விசார஢ிரபேக்ஷத்஢்ரிபரணே ஃரோ஢்ர஢்ர஢்யதார்த்ர ஜானம் | சித்஢ோபாயம் ஸ்விசாரத்தாலும் ஢ிரபேக்ஷமதி ஃகஸத்஢ தாத்஢்யே ஸ்வவாக்யகதென் ஢்ரஜேதி விதிநா ஸ஢ ஃகஸத்஢ஸ்ய விரோதாத் ஸ்வசனவிருத்ரிஸ்யாதித்யர்த்: | சித்஢்நாந்ரமா஢ | ஆகையால் இதி | இவை இரண்டுற்று, ஃநயோத்ரீயோம்த்யே | ஒன்றிலே, ஃகஸ்தித்஢்நுபாயே | யதாதிசாரம், ஃதாசாரானுகுணம் | ஢ிலையாகக் கடவது, ஸ்திதி: ஢வேத் | ஢்ரபத்திஸ்வரூ஢ே ஸஂ஢்நஜானாதிரூ஢ே ஢்ரா஢ீநானா வ்ய஢தேஷ நிமித்தம் ஸ்வரூ஢஢ல்஢ர்ஸமர்஢ணம் ஸேஷத்வானுஸத்஢ானாத்மகஸஂ஢்நஜான விசேஷ இதி, சித்஢ோபாய஢்ரதி஢த்திரிதி சித்஢ோபாயஸ்ய ஢்ரகவதோ ஢ிரபேக்ஷ ரக்ஷகத்வ ஢்ரதி஢த்திரிதி விவக்ஷா, ஃநிவாரணமதி ஢ர்ந்யாஸானந்ரம் ஸ்வயத்நம் ஢ிவ்ர்த்யே஢க்ஷா, ஃநுமத்ய஢ித்஢்யாவ்ரத்திஸத்஢ா஢்யா ரக்ஷா஢ேக்ஷாவிவக்ஷா, ஃபாயத்வ஢்ரார்த்நாயாஸ்ததந்ரத்ரதத்வாத், ஢ேதந்யகூத்யமதி ஜானஸாத்யத்வ விவக்ஷா, ஢ித்தஸமாதானமதி ஢ைர்஢்யவிவக்ஷேத்யேவ் த்ரிப்யம் | வ்ய஢தேஷஸ்ய ஢்ரயோஜநம் வ்யாஜமாந்ரத்வம் ஢்ர஢்ரே: | ஃத ஢்ரதி஢த்தி ஢க்திஸ஢ாய ஢ிரபேக்ஷா஢ேவ வ்யாஜீகூத்ய ரக்ஷா஢்ரயுக்த கலயாணகுணகணவிசித்ரோ ரக்ஷதீதி ஢ைரபேக்ஷரூ஢ேகஸத்஢தாத்஢்யாந்ரமா஢ | ஃபேக்தித஢ல்த்துக்கு இதி | ஃபாயமாக விதித்த ஸாத்நாந்ரங்களே இடையிடாதபடி ஢்ரபத்திக்கு ஃநந்ரம்,

(ஸா.ஸஂ:) ஢்ரஜேதி ஸ்வசன஢ேவகஸத்஢தென் விருத்ரித இத்யர்த்: | சித்஢்நாந்ரம் ஢ிஒமயதி | ஆகையால் இதி | ஃத஢்ரஸமர்஢ணாந்ரம் ஢ர்ஸ்விசார்துரந்யோபாயைரநவ்ய ஃகஸத்஢ர்த்ர இதி ஢க்ஷமா஢ | ஃபேக்திதேதி |

(सा.सं:) शरणं कृण्वताम् इति द्विरुक्त्या मुख्योपायत्वं दर्शितम् । यद्वा, उपायत्वेनोक्त उपायस्त्वच्चरणावेत्यर्थः । ॐ॥७॥ एकपदे । अथ तदङ्गैरप्यसम्बन्ध एकशब्दार्थ इत्युपपादयति । ॐ॥७॥७॥ इत्यादिना । आज्ञानुपालनादिस्सहकारिकोट्यन्वयभ्रमं वारयति ।

(सा.सं:) आज्ञेति । अस्मिन्नर्थे एकशब्दव्यङ्ग्यमीश्वरतात्पर्यं दर्शयति । ॐप्रपत्तीति । अस्यां योजनायामेकशब्द फलितमाह । ॐत्ताडो इति । अयमर्थः कैमुत्यनीत्यापि सिद्ध इत्याह ।

अञ्जलिं प्राङ्मुखः कृत्वा प्रतिशिश्ये महोदधेः ॥”

(सा.सं:) येन केनापीति । येन केनापि प्रपत्तिवाचैवेत्यनयोस्तात्पर्यमुक्तम् । यथा कथञ्चिदनुष्ठानकृत्याऽपि इत्यनेन यथाकथञ्चिदित्युक्तिस्समुदाय ज्ञानपूर्वकसकृदुक्तिरूपोक्ति प्रपत्त्यभिप्राया । ननु राघवब्रह्मदत्तादेः प्रतिशयनादिप्रधानकप्रपत्तिप्रकरणेदर्भास्तरणनिराहारत्वादिरूपः परिकरविशेषो दृष्टः । अतः कुतोऽन्यैरनन्वय इति शङ्का न प्रायोपवेशनादि व्रतविशेषप्रयुक्त इति परिहरति । तत इत्यादिना । सुकृत प्रणामो नाम बाहुभ्यां त्रिरायाममञ्जलिकरणं त्रिराजानुप्रसरणं ललाटनासा कपोलानां त्रिर्भूस्पर्शनं च यथा भवति, -

மூ: - “ச ராஜா பரமபத்ரோ தேவஸ்ரேஸ்டமகாத்ததா ।

ஸரண்யம் சர்வபூ (தேஸம்) தானாம் பக்த்யா நாராயணம் ஹரிம் ॥

ஸமாஹிதோ நிராஹார ஷ்ட்ராத்ரேண மஹாயஸா: ।

ததர்ஸாதர்ஸிநே ராஜா தேவம் நாராயணம் ப்ரபும் ॥”

என்று ஸஸவ்யாஹோபாக்யானத்திலே ப்ரஹ்மதத்தரிதத்தி(லே)லும் ஸொன்ன ப்ரகாரங்களுமெல்லாம் ப்ரபத்திக்கு அங்மன்று. இவ்விரண்டிடமும் ஸபரிசர ப்ரதிஸ்யநாதி ப்ரதானமாகையாலே அங்கு அந்த நியமங்கள் ஸொல்ல ப்ராப்தம் । இப்படி ஸுகூதப்ரணாமத்திலும் கண்டுகொள்வது.

(ஸா.தி:) இப்படி இத்யாதி । ஸுகூதப்ரணாமம் ப்ரபத்தியன்று. ஓரு ப்ரஹ்மபத்ராஸாத ஹேதுக்ரியாவிஸேஸம் । தத்ப்ரகாரவிஸேஸானுஸ்தானம் ப்ரபத்த்யங்மத்வென என்றென்கை. இவ்வர்த்தத்தே பூர்வாசாரத்தாலும் ஸ்திரீகரிக்கிறார்.

(ஸா.ஸா:) இவ்விரண்டு இதி । அவ்விடம் ப்ரதிஸ்யநரூபதர்மபரமாகையால் ப்ரபத்தி ப்ரகரண மல்லாமையாலே விரோதமில்லையென்று கருத்து. ஆனாலும் ஸுகூத ப்ரணாமம் ப்ரபத்திரூபமாகிலவ் விடத்தில் “பாஹுயாம் த்ரிஸாயாமமங்ஜலிகரணம் த்ரிஸாஜானுப்ரஸரணம் லலாடநாஸாகபோலானாம் த்ரிபூஸ்பர்ஸம் யதா பவதி ததா ஸாஸ்டாங் ப்ரணாமஸ்ய த்வாதஸாவூத்தி:” இத்யாங்மவிதிகூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி । இப்படி பூர்வாக்ஸ்தலே ப்ரதிஸ்யநநிதானரீத்யா । ப்ரபத்திவ்யதிரிசுத ஸாங்முகூத ப்ரணாமவிதி என்று கருத்து. இப்படி ஂகஸஹ்மமானுகூல்யஸங்மல்பாங்மதிரிசுத பரிசரநேரபேக்யபரமென்று ஸொன்னது கூடுமோ?

(ஸா.ப்ர:) “நமஸ்சகூர்ஜநாத்நம்” இத்யுத்தநமஸ்காஸ்ய ப்ரந்யாஸஸ்வரூபத்வாத்ஸ்யச “ஂகோங்மபி கூஷ்ணே ஸுகூத: ப்ரணாமோ தஸாஸ்வமேதாவபூதேந துல்ய: । தஸாஸ்வமேதா பூநரேதி ஜந்ம கூஷ்ணப்ரணாமா ந பூநபர்வாய ॥” இத்யாதிபிஸ்யவகூதத்வென விஸேஸணானேரபேக்யம் ந யுஜ்யத இத்யத்ர “விநதவிவிதபூத” இத்யாதௌ பக்தேரபினமஸ்யஸஹ்மதர்மத்வதர்ஸிநேந ஸுகூத ப்ரணாமஸஹ்மதஸ்ய ப்ரந்யாஸரூப ப்ரணாமவிஸயத்வெ நியாமகாபாபா- த்ரந்யாஸாதிரிசுத ஂவ ப்ரணாமஸ்தத்ர விவகித இதி ந நேரபேக்யவிரோத இத்யபிப்ரயந்நாஹ । இப்படி ஸுகூதேத்யாதிநா । நநு “யா: க்ரியா: கुरुதே மோஹாதநாசம்யேவ நாஸ்திக: । பவந்தி ஹி பூதா தஸ்ய க்ரியா: சர்வா ந ஸஸ்ய: ॥ ஂபவீதம் ஸிஸாபந்மமூர்வபுஷ்ட்ம் விநா கூதம் । அபவித்ரகரஸ்யேவ தத்விப்ரஸ்ய விபலம் பவேத் ॥”

(ஸா.வி:) நமஸ்காஸ்ய ப்ரந்யாஸரூபத்வாத் “ஂகோங்மபி கூஷ்ணே ஸுகூத: ப்ரணாமோதஸாஸ்வமேதாவபூதே ந துல்ய: । தஸாஸ்வமேதா பூநரேதி ஜந்ம கூஷ்ணப்ரணாமா ந பூநபர்வாய ॥” இதி பூநபர்வநிவர்தக ப்ரணாமஸ்ய ப்ரபத்திரூபதாயாபாங்மத்வாத் தத்ர ஸுகூத இதி விஸேஸேந பரிசரஸாபேக்யத்வம் ப்ரதீயத ஂவ । கதம் நேரபேக்யம்த்யத்ர ப்ரபாப ப்ரதிபாதகதத்வசநகத ப்ரணாமஸஹ்மதஸ்ய ப்ரந்யாஸவிஸயத்வெ நியாமகாபாபாத்ரந்யாஸபிந்நகேவல ப்ரணாம ஂவ தத்ரவிவகித இதி ந நேரபேக்யவிரோத இத்யபிப்ராயேணாஹ । இப்படி ஸுகூதேத்யாதிநா । நநு “யா: க்ரியா: கुरुதே மோஹாதநாசம்யேவ நாஸ்திக: । பவந்தி ஹிபூதா தஸ்ய க்ரியாஸஸர்வா ந ஸஸ்ய: ॥ ஂபவீதம் ஸிஸாபந்மமூர்வபுஷ்ட்ம் விநாகூதம் । அபவித்ரகரஸ்யேவ தத்விப்ரஸ்ய விபலம் பவேத் ॥”

(ஸா.ஸ:) ததேகேகஸ்ய ஸாஸ்டாங் ப்ரணாமஸ்யானந்ய ப்ரயோஜநததா த்வாதஸவார மாவூத்தி:” இதி வதந்தி । கண்டுகொள்வது இதி । தத்ராபி ப்ரணாமத்வ ப்ரயுக்த ஂவ ஂபவாஸாதி நியமவிஸேஸ இதி பாப: । இமமந்யோபாயேரநந்வயம் பூர்வாசாராதி ஸ்திரீகரோதி ।

மூ: - இங்கு ப்ரப்த்யத்யாடிகளில் சொன்ன ஂனுகூல்ய சங்கூல்பாடி பரிகரங்கலொழிய வேறொரு னியமங்கள் வேண்டா. ஂகிஷ்ந்யைகதநரான த்ரூபதி, தமயந்தி, ஶகஸி, விபிஷண, ஶத்ரவந்து, முசுகுந்த, கஜேந்த்ர, பாண்டவ, தேவ, ஸுமுக, த்ரிஷங்கு, ஶநஸ்ஸேப, கிராத, கா஑, கபோதாடிகள் ஶரணாகதராகிறபோது ஂப்போதைய ஂனுகூல்யாடிகளையொழிய வேறொரு இதிகர்தவ்யதையைச் சொல்லக் கண்டிலோம்.

(ஸா.தி:) இங்கு ப்ரப்த்யத்யாடெயாடியால் | ஂகிஷ்ந்யெத்யாடி | தமயந்தி, நலபத்னி | ராகஸி, த்ரிஜடா | தேவா: , தேவர்கள். ஸுமுகன், ஶர்பராஜன் | ஂவ்வளவால் ஂவர்களுக்கு ஑லஸித்திட்யண்டோ? ஂன்னவருளிச் ஶய்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வா:) ஶாமான்யத: பீரகரநேரெக்யபரமாய்க்கொண்டு ஂனுகூல்யா஑நபேக்தவ்மும் ப்ரஸங்கியாதோ? ஂன்னவருளிச் ஶய்கிறார். இங்கு இதி | ப்ரப்த்யத்யாடித்தில் ப்ராதிஸ்வீகமாக ஂனுகூல்யஸங்கூல்பாடித் தி஑ிதமாகையாலே ஂகஸ்துக்தநேரபேக்யத் தத்யதிரித்தவிஸயதயா பர்யவஸந்மென்று கருத்து. ப்ரப்த்யத்யாடித்திலில்லாவிட்டாலும் ப்ரப்திப்ரகரணான்த்ரத்தில் பரிகரான்த்ர சொல்லிற்றாகில் ஂதுவும் ஂவஸ்யகமாகாதோ? ஂன்னவருளிச் ஶய்கிறார். ஂகிஷ்ந்யெதி | ஶாமான்யத: ப்ரப்திக்கு பரிகரான்த்ர ராபேக்யபில்லாவிட்டாலும் ஂவிலம்வெ ஑லஸித்திட்யில் பரிகரான்த்ர தான் ஂவூதிதான் வேண்டாவோ? ஂன்னவருளிச் ஶய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர:) இத்யாடி஑ிரா஑மநா஑கரணே ஶர்வஸ்ய கர்மணு வை஑ல்யுக்தே஑்ரந்யாஸஸ்யாபி ததபேக்திதமதி நேரபேக்யத் நுபப஑த இத்யத்ர ஂனேகேஷா் ப்ரப்த்நானாமா஑மநா஑நநுஷானே ஂபி ஂபேக்தித ப்ராஸ்தத்ததபா஑்யானாதி த்஑ு஑்வான்த்ர ததபேக்திதமதி முஷார்த்ரப்ரப்தநே஑பி நேரபேக்யமுபப஑த ஂவெத்ய஑ிப்ரயந்நா஑ | இங்கு ப்ரப்த்யத்யாடிடிகளில் இத்யாடிநா | த்ரூபதி, ரஜஸ்வலேவ ப்ரப்த்நா | தமயந்தி ஶ்வய்வரஸங்கு தேவாந்ரப்த்நா | ராகஸி த்ரிஜடா ஸுஸுுத்திதா ததானிமுவ ப்ரப்த்நா | விபிஷண ஂக஑்஑்ந்ரேவ ப்ரப்த்ந: | ஶத்ரவந்துர்த்ராத்ரே ஂக஑்஑்ந்ரேவ க்ருஷ்ண ப்ரப்த்ந: | முசுகுந்தஸ்து ஸுஸுுத்தித ஂவ ப்ரப்த்ந: | கஜேந்த்ரு யுத்யந்ரேவ ப்ரப்த்ந: | பாண்டவாஸ஑ மார்கண்டேயேநுக்தா ஶ்ததானிமேவ ப்ரப்த்நா: | தேவாஸ஑ யஜ்஑ா஑ா஑்ர஑்ரார்த்ரமா஑தாஸ்த்ந்ரேவ விஷ்ணு் ஶரண ஑தா: | ஸுமுகஸ஑ ஑ரூடா஑ித்ருத ஂவ ஶரண ஑த: | த்ரிஷங்குஸுநஸ்ஸேபு விஸ்வாமித்ர ஶரண஑தூ | கிராத: கபுுத்ர ஶரண ஑த: | கா஑ு ரா஑வ் ஶரண ஑த: | கபுுத்ரஸிஸி஑ி ஶரண ஑த: | ஂஸாவிாடிஸ்த்ரத்ய: | ஂஷா்ஶரணா஑தி ப்ராபக ப்ரகரணேஷு ந ஑ு஑பி த்ரமஸ்ததநுஸ்திததயா ஶ்ரூயத இதய்ர: -

(ஸா.வி:) இதி ஶர்வகர்மணாமா஑மநா஑஑ாவே வை஑ல்யுக்தேரி஑ாப்யா஑மநா஑பேக்யா ஶ்யாடித்யத்ர தததபா஑்யானாதி ஶுத்ருதாடி நேரபேக்யே஑ுவாபேக்தித஑ல ப்ராப்யுக்தேமுுஷார்த்ர ப்ரப்தநே஑பி ததநபேக்யெத்யா஑ | இங்கு ப்ரப்த்யத்யாடிடிகளில் இதி | த்ரூபதிர்ரஜஸ்வலேவ ஑஑வந்த்ர ப்ரப்த்நா | தமயந்தி ஶ்வய்வராரம்஑ே தேவாந்ர ப்ரப்த்நா | ராகஸித்ரிஜடா ஸுஸுுத்திதா ததானிமேவ ப்ரப்த்நா | விபிஷண: ஂக஑்஑்ந்ரேவ ப்ரப்த்ந: | முசுகுந்த: ஸுஸுுத்தித ஂவ ப்ரப்த்ந: | தேவாஸ஑ யஜ்஑ா஑ா஑்ரார்த்ரமா஑தாஸ்ததானிமேவ விஷ்ணு் ஶரண ஑தா: | ஸுமுகு ஑ரூடா஑ி஑ூத ஂவ ஶரண ஑த: | கிராத: கபுுத்ர, கபுுத்ரஸிஸி஑ிமித்யாடிஷு | வோறொரு இதிகர்தவ்யதையைச் சொல்ல, வததி ஶதி | கண்டிலோம், நாட்ரா஑ம் |

(ஸா.ஸ:) இங்கு இதி | தமயந்தி, நலபத்னி | ராகஸி, த்ரிஜடா | தேவா: தேவ ஶத்நேநு஑்யந்நே | ஸுமுக இதி - ஶர்பராஜ: | ஑லுப஑ிததயா் ப்ரப்தே: பரிகரான்த்ரமபேக்திதமித்யபி நெத்யா஑ |

மூ: - क्षणकालसाध्यमायं निरपेक्षमान प्रपत्तिमात्रத்தாலே கடுக அவ்வோ ஶரணாகதாக்கு அவ்வோ அபேक्षிதஸித்தியும் கண்டோம். இப்படி மோக்ஷர்த்தப்பிரபத்தியிலும் இவன் கோலின காலத்திலே ஫லஸித்திக்கு குறையில்லை. இது மாஸுச: என்கிற வாக்யத்துக்கும் தாத்பர்யம் - பரித்யஜ்ய என்கிறவிடத்திலே பரிகரான்தரநைரபேக்ஷ்ய் சொன்ன பொருளிலே ஁கஸஹ்தத்தில் இந்த யோஜநைஹீகரணார்த்தமாகக் கடவது-

(ஸா.ஹி:) क्षणकालेत्यादियால். निरपेक्षमान इतराङ्ग निरपेक्षமானவென்கை-கண்டோம், கண்டாப்போலே ஶாஸ்த்ர: ஸ்஫ுடமாக அறிந்தோமென்கை ஹ்யர்த்தப்பிரபத்திகளில் ஫லஸித்திக் கண்டாப்போலே மோக்ஷார்த்தப்பிரபத்திகளில் தாவந்மாத்தா஫லஸித்தி காண்கிரிலோமே? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். இப்படி மோக்ஷேத்யாஹியால் | இது இத்யாஹி | கோலின காலத்தில் ஫லஸித்தி என்றபடி. இந்த ப்ரபத்திநைரபேக்ஷ்ய் பரித்யஜ்யவிலே விவக்ஷிதபக்ஷத்தில் ஁கஸஹ்தபுனரஹ்த்யத்தைப் பரிஹரிக்கிறார். பரித்யஜ்யேத்யாஹியால்.

(ஸா.ஸ்வா:) क्षणकालसाध्यमायं इति । भूयस्समाचारदर्शनத்தாலே விபரிகரான்தர விலம்வா஫லவிலம்வ மில்லையென்று கருத்து. ஹ்யர்த்தப்பிரபத்தியிலிப்படி கூடினாலும் பரமபுருஷார்த்தரூப மோக்ஷார்த்தப்பிரபத்தியில் குஹ்தரபரிகரான்தரமில்லையாகில் அபேக்ஷிதகாலத்திலே ஫லஸித்தி கூடுமோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். இப்படி இதி | துத்யந்யாத்தாலே என்று கருத்து. ஹ்யர்த்தப்பிரபத்தியில் அந்வயவ்யதி்ரேக பூயஸ்ஸமாஹாரஹ்ஸநத்தாலே ஫லஸித்தியுண்டானாலும் அதீந்ஹியமோக்ஷார்த்த ப்ரபத்தியில் குஹ்தரபரிகரான்தர மில்லாவிட்டாலும் அவ்ஸ்ய ஫லஸித்தியுண்டென்கைக்குப் ப்ரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். இதிதி | மாஸுச: என்கிறது ஶர்வப்ரகாரஸோகநிபேஹபரமாகையாலே பரிகரான்தராஹாவ஫ல விலம்வாஹி ப்ரயுக்தஸோகமும் நிவர்த்யமென்று கருத்து-இப்படி ஁கஸஹ்தத்துக்கு பரிகரான்தரநைரபேக்ஷ்யத்தில் தாத்பர்யமாகில் பூர்வ் “ஸர்வஹ்மான்பரித்யஜ்ய” என்கிறத்துக்கு நைரபேக்ஷ்யவிஹிபரத்வ் சொன்னபடியாலே புனரஹ்த்ய் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். பரித்யஜ்யேதி | ஆஹிகோக்தியில்லாமையாலே ஹீஹீகரண் கூடுமோ! என்னவருளிச் ஶெய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர:) एकशब्दस्योपायान्तराङ्गान्वयव्यवच्छेदकत्वं शोकनिवर्तनादपि फलितमित्याह । இது மாஸுச இத்யாஹி. एवं तर्हि “अनङ्गभावोधर्माणां” इति नैरपेक्ष्यबोधकतयोक्तेन त्यागशब्देन पुनरुक्त्यं स्यादित्यत्राह । पारित्यज्येत्यादिना ।

(ஸா.வி:) इति कर्तव्यताभिधानं कुत्रापि न दृष्टमित्यर्थः । एकशब्दस्योपायान्तराङ्गान्वयव्यवच्छेद कत्वं शोकनिवर्तनादपि फलितमित्याह । இது மாஸுச இதி | ननु पारित्यज्येत्यस्य नैरपेक्ष्यविधिपक्षे एकशब्देनापि तद्वोधने पुनरुक्त्यं स्यादित्याशङ्क्याह । पारित्यज्य என்கிறவிடத்தில் இதி |

(ஸா.ஸ:) क्षणकालेति । एवं मोक्षार्थायामपि सपरिकरान्तरमपेक्षित मित्याह । இப்படி இதி | चरमश्लोके केनांशेनायमर्थस्सिद्ध इत्युक्त माशुच इति वाक्येनेवेत्याह । இது இதி | प्रपत्तेनैरपेक्ष्यं पारित्यज्येत्यत्र विवक्षितं चेदेकशब्दपुनरुक्त्यं परिहरति । पारित्यज्येति । पारित्यज्येत्यनेन अकिञ्चने शरण्यस्य प्रपत्त्यन्यनिरपेक्षत्वे

மூ: - இதுக்கு அர்த்தாந்தரம் விவक्षितமாகவுமாம். एकशब्दத்துக்கிது பொருளானால் परित्यज्य என்கிறவிதுக்கங்கு சொன்ன अर्थान्तरங்களைக் கொள்ளவுமாம் सपरिकरप्रपत्तिக்கு उपासनादிகளான

(सा.दी:) இந்த பகத்தில் एकशब्दத்துக்கு प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमित्याद्यर्थान्तरं विवक्षितமாகிலுமாமென்கிறார். இதுக்கென்று एकशब्दத்துக்கு नैरपेक्ष्यमर्थமான பகத்தில் परित्यज्यவுக்கு अनुवादाद्यर्थान्तरங்களைக் கொள்ளலாமென்கிறார். एकशब्दத்துக்கு इत्यादியால் । ननुप्रपत्तिக்கு अन्योपायैरनन्वयத்தையும் तदङ्गैरप्यसम्बन्धத்தையும் एकशब्द சொல்லும் பகத்தில் இது प्रपत्तव्यविशेषणமானபடியெங்ஙனே? என்று शङ्किத்துப் परिहरிக்கிறார். सपरिकरेत्यादியால்-

(सा.स्वा:) இதுக்கு इति । एकशब्दத்துக்கு नैरपेक्ष्यार्थकत्वपक्षத்தில் परित्यज्यவுக்கு पौनरुक्त्यं प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். एकशब्दத்துக்கு इति । இப்படி एकशब्दத்துக்கு प्रपत्तियில் उपायान्तरानन्वयமும் परिकरान्तरानन्वयமும் अर्थமென்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது शरण्यविशेषणत्वं கூடாதே? पूर्वोक्तप्रकारेण शरण्यனுக்கு नैरपेक्ष्याभिधानमुखेन उक्तार्थद्वयपरमென்னிலப்போது प्रपत्तिरूपाङ्गியிலும் आनुकूल्याद्यङ्गங்களிலும் नैरपेक्ष्यं प्रसङ्गियाதோ? என்று शङ्किத்து उत्तरमருளிச் செய்கிறார். सपरिकरेति ।

(सा.प्र:) இதுக்கு अर्थान्तरमिति । प्राप्यस्यैव प्रापकत्वं स्वप्राधान्यनिवारणम् । प्रपत्तेर्व्याजमात्रत्वमन्योपायैरनन्वयः ॥ तदङ्गैरप्यसंबन्धस्सर्वसाध्येष्वभिन्नता । इत्थमर्थाव्यवहाराचारैरेकशब्दस्य दर्शिताः ॥” इत्युक्तैकशब्दार्थेषु नैरपेक्ष्यस्य त्यागशब्दार्थत्वे एकशब्दे अन्योऽर्थस्स्वीकार्य इत्यर्थः । அங்கு சொன்ன अर्थान्तरங்களை इति । “अथोशक्ताधिकारत्वमाकिञ्चन्य पुरस्किया । अनङ्गभावो धर्माणमशक्यारम्भवारणम् ॥ तत्प्रत्याशाप्रशमनं ब्रह्मास्त्रन्यायसूचनम् । सर्वधर्मपरित्यागशब्दार्थास्साधुसम्मताः ॥” इत्युक्तेष्वर्थेषु धर्मान्तरनैरपेक्षस्यैकशब्दार्थत्वे अन्यः कश्चिदर्थस्स्वीकार्य इत्यर्थः । नन्वेवं भरन्यासनैरपेक्ष्यबोधकैकशब्दस्य भगवद्बोधकेन मामित्यनेन कथं सामानाधिकरण्यमिति शङ्कामनूद्य भगवद्गतस्य भरन्यासव्यतिरिक्तनैरपेक्षस्यापि बोधकत्वात्तत्सामानाधिकरण्यमिति परिहरति । सपरिकरेत्यादिना ।

(सा.वि:) परिहरान्तरमप्याह । இதுக்கு अर्थान्तरमिति । “प्राप्यस्यैवप्रापकत्वम्” इत्याद्यर्थान्तरमित्यर्थः । एकशब्दस्य नैरपेक्ष्यार्थविवक्षायां परित्यज्येत्यस्य अशक्ताधिकारत्व आकिञ्चन्य पुरस्काराशक्यारम्भ वारणाद्यर्थस्स्वीकर्तुमुचित इत्याह । एकशब्दத்துக்கு इति । பொருளானால் इति । ननु भरन्यासनैरपेक्ष्यबोधकैकशब्दस्य भगवद्बोधकेन मामित्यनेन कथं सामानाधिकरण्यमित्याशङ्कामनूद्य भगवद्गतस्य भरन्यासव्यतिरिक्तनैरपेक्षस्यापि बोधकत्वात्तत्सामानाधिकरण्यमिति परिहरति । सपरिकरेत्यादिना ।

(सा.सं:) उक्त एकशब्देन तत्प्रपत्तेरपि परिकरान्तर नैरपेक्ष्यसिद्धिरिति दृढीकरणार्थमित्युक्तम् । अर्थान्तरं, प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमित्यादि । இது பொருளானால், नैरपेक्ष्यमर्थश्चेत् । சொன்ன अर्थान्तरங்களை “अतो शक्ताधिकारत्वम्” इति कारिकोक्तार्थान् । प्रपत्तेरन्योपायैरनन्वयाद्यर्थक एकशब्दः कथं प्रपत्तव्य विशेषणं स्यादित्या शङ्क्य समाधत्ते । सपरिकरेत्यादिना । एकं माम्, उपायान्तरतत्परिकरनिरपेक्षं मामित्यर्थात्तस्य प्रपत्तव्य विशेषणत्वमिति भावः ।

மூ: - அங்களையும் இவற்றின் பரிகரங்களான தர்மாந்தரங்களையும் கழிக்கிற பொருள்களில் இவ் ஁கசப்த் ஈரணயனை விசேஷித்தபடியென்னென்னில் அகிஷ்ணன் பக்கலிலே இது ப்ரஸாதந மாய்க்கொண்டு ஈரணயனோடு துவக்கற்றதைக் காட்டுகைக்காக மாமேகம் என்கிறது. சர்வதர்மாந் என்கிற கீழில் சர்வசப்தத்தையும், சர்வபாபேஃ - என்கிற மேலில் சர்வசப்தத்தையும் பார்த்து இவ் ஁கசப்த் சர்வசப்தத்துக்கு ப்ரபிசம்பந்டியாய் நிற்கிறதென்றும் சொல்லுவர்கள்.

(சா.தி:) இதுவென்று ஁பாயாந்தரதத்பரிகரங்கள் விவகிதங்கள் - ஁பாயாந்தர தத்வங்களால் அநபேஷ னான என்னையென்று மாமேகம் என்றதுக்குப் பொருள். இனி ஁கசப்தத்துக்கு சர்வசா஁யேஷ்வபிந்நதா என்னும் அர்த்தத்தை அருளிச் செய்கிறார். சர்வதர்மாநித்யாடியால். இங்கு ப்ரதிசம்பந்டியாய் நிற்கை யாவது ஁கார்த்தத்தைச் சொல்லுகை. இப்பகத்தில் சரமசலோகார்த்தத்தை சங்஁஁த்துக் காட்டுகிறார்.

(சா.சுவ:) அகிஷ்ணேதி । அது, ஁பாயாந்தர பரிகரான்தரமென்றபடி. விதியமான சபரிகர- ப்ரபித்யிதிரித ப்ரஸதநபரிகரான்தரநிரபேஷம் மாம் என்று விசேஷிக்கையாலே ப்ரபிதிக்கு ஁பாயாந்தரபரி- கரான்தரானந்வயம் சி஁஁மென்று கருத்து. புநசச ஁கசப்தத்துக்கு பூர்வ஁யனா஁பேஷயா யூதிக்கமாகவொரு அதிசயம் சொல்லா நின்று கொண்டு அர்த்தான்தரமருளிச் செய்கிறார். சர்வதர்மாநிதி । சர்வசப்த ப்ரதிசம்பந்திதாமாகத் தாலே அர்த்தவிசேஷசி஁஁யுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) இவ் இத்யாதி । ஁ஷா முபாயாந்தரததங்ானா் ப஁வதி ப்ரஸாதநதயான்வய ரா஁த்ய ங்ாபநார்த்த மாமேகமिति சாமானா஁கரணயநிர்஁ச இத்யர்த்த: । அயூகசப்தச்யாபேதபாநே஁பி ப்ரசி஁஁ ப்ராசூர்யாதிபாபி தமர்த்தம் சாபபதிக்கமா஁ । சர்வதர்மாந் என்கிற இத்யாதிநா । ங்யாதி஁ம வாபபேயாதிநா-

(சா.வி:) கழிக்கிற, நிரச்யதா: । இப்பொருள்களில், ஁ததர்த்தயா: । அபேகிதபலத்துக்கு இத்யா- ப்யாதிக்கயா: ஁பாசநாவ்யவதானாச஁தவபரிகரான்தரானபேகிதவார்த்தயாரித்யர்த்த: । ஈரணயனை விசேஷித்தபடி யென்னென்னில், ஈரணய் விசின஁ரீத்யேததிக்கிம் । ப்ரபிதி஁ விசேஷ்யேதி பாவ: । என்னில், இதி சேத் । அகிஷ்ணன் பக்கலில், அகிஷ்ணவிஷயே । இதுவே ஁வதேவ । ஁பாயாந்தரச஁திம் பரிகரான்தரச஁திமேவ ப்ரபதநம் । ப்ரஸாதநமாய்க் கொண்டு, ப்ரஸாத஁னகம் சத் । ஈரணயனோடே ஈரணயேந ச஁ । துவக்கு, சம்பந்நம் । அற்று, ப்ராப்தம் । அமை, நபவதீத்யேதத் । காட்டுகைக்காக, ப்ரதர்சயிதும் । ஈரணயச்ய ப்ரஸாதநார்த்தமுபாயாந்தரபரிகரான்தர சாபேகப்ரபத்யபேகா நாஸ்தி । கெவல ப்ரபத்யபேகைவேதி ங்ாபநார்த்தமिति பாவ: । யதா, இதுவே, கெவல ப்ரபதநமேவ । ப்ரஸாதநமாய்க் கொண்டு, ப்ரஸாத஁னகம் சத் - அபேகித மिति சேஷ: । ஈரணயனோடே துவக்கற்றமை, ஈரணயேந ச஁ந்யச்ய சம்பந்நாபாவம் । இதராபேகாரா- ஁த்யம் । காட்டுகைக்காக, தர்சயிதும் । ப்ரஸாதநமாக்வாபே ஈரணயகதேதராபேகாரா஁த்ய பாநாநார்த்தமिति பாவ: । மாமேகம் என்கிறது ஈரணயவிசேஷணத்யேநாதிக்கிரிதி பாவ: । அயூகசப்தச்யாபேதபாநே஁பி ப்ரசி஁஁ ப்ராசூர்யாதிசர்வசப்த ப்ரதிக்காதித்யே நாபாதிச்யூகசப்தச்யசர்வபலசாநன சர்வதர்ம ப்ரதிக்காதித்யூத் சர்வபல சாநனம் மாமித்யர்த்தான்தர மா஁ । சர்வதர்மாந் என்கிற கீழில் இதி । ங்யாதி஁மவாபபேயாதி சா஁ய ச்வர் சவாராங்யாதி சர்வபலானா் ததிதாதிஷ்ண்யானூரூதேநா஁மேவ நிரபேகம் சாநனமித்யர்த்த: ।

(சா.சங்:) அத சர்வசா஁யேஷ்வபிந்நதா ஁கசப்தார்த்த இத்யா஁ । சர்வேதி । ஁கசப்தச்ய சர்வசப்த ப்ரதிசம்பந்திதவம் அ஁மேக ஁வ சர்வதர்மசுதானாபிபிதி: । சர்வபாப நிவர்த்தகசசேத்யர்த்த ப்ரததவகூதம் । அஸ்திந்யக்சே சரம சலோகார்த்த சங்஁஁஁தி ।

மூ: - அப்போது “சுதுஷ்கரேண ஸோசேத்யோ யேன யேனேஹேதுநா ।
ச ச தஸ்யாஹமேவேதி சரமஸ்லோகஸஜ்ஹ: ॥”

இத்தால் என் ஸொல்லிற்றாயிற்றென்னில்,

“யதேன காமகாமேன ந ஸாஹ்யம் ஸாஹநான்தரே: ।

மமுஷுணா யதஸாஜ்ஹ்யந யோகேன நச ஹக்தித: ॥

பராய்யதே பரயம் ஹாம யதோ நாவர்ததே (யதி:) புந: ।

தேன தேநாய்யதே ததந்யாஸேநேவ மஹாமுநே ॥

(ஸா.தி:) அப்போது சுதுஷ்கரேணத்யாடியால். இதுக்கு அர்த்தம்-யாதொருவன் சுதுஷ்கரமான யாவை யாவை சில ஫லஸாஹனங்களைக்குறித்து ஸோகிக்கிறான். அவனுக்கு அவ்வோ ஫லஸிஹ்யர்த்தமாக ப்ரபத்திவஸீகர்தனான நானே அவ்வோ ஫லஸாஹனமாவேனென்கை. ஸஜ்ஹம். ஸப்பிண்டிதார்த்தம் । இந்த அர்த்ததை அகாஹ்ணா பூர்வமாக விவரிக்கிறார். இத்தால் இத்யாடியால். யதேனத்யாதி । இதுக்கு அர்த்தம்- ததத஫லாகாமரான யாவர் சிலர் புரூஷர்களால் ஸாஹநான்தரங்களைக்கொண்டு யாதொரு ஫லஸாஹ்யம். மமுஷுவானவவனால். ஸாஹ்யேன, ஜ்ஞானயோகத்தால் யோகேன, கர்மயோகத்தாலும், ஹக்தி: , ததுஹய பரிகரவத்தான ஹக்தியோகத்தாலும் யாதொரு பதமபராய்யம் । தேனதேனத்யாதி । அவ்வோ காமகாமனாலே அந்தந்த ஸாஹ்யமான ஫லம் । ந்யாஸ வஸீகர்தனானவென்னாலே லஹிக்கப்படும். மயுஷுவால்-

(ஸா.ஸா:) சுதுஷ்கரேணதி । ச ச தஸ்யாஹமேவேதி ஸவோபாயாஹேதம் விவக்சிதமாகில் ஹாஹிதமன்னோ? ததததஸர்வ ஸாஹநான்தர நேரபேக்யம் விவக்சிதமாகில் ஸர்வமுக்திப்ரஸஜ்ஹ்வாராதோ? அகிஷ்ணவிஷயத்தில் குரூதரஸாஹநான்தரநேரபேக்யம் விவக்சிதமென்னில் உபாயான்தரஸக்தரான நாதமுநிப்ரஹீதிகளுக்கு மோகாஹாவம் ப்ரஸஜ்ஹ்யாதோ? என்கிற அஹிபராயத்தாலே ஸஜ்ஹித்து உதரமருளிச்செய்கிறார். இத்தால் இதி । இப்படியாகில் ந்யாஸமே

(ஸா.ப்ர:) ஸாஹ்யதயாஹிமத ஸ்வர்ட் ஸ்வாராஜ்யாதி ஫லானாமப்யஸ ஁க ஁வ ததஸாஹனமித்யர்த்த: ।

(ஸா.வி:) சுதுஷ்கரேணதி । சுதுஷ் கர்துமஸக்யேன யேன யேனேஹ ஸாஹனேன யஸ்ஸோசேத் । ஸாஹனம் மயா கர்துமஸக்யம் கதம் ஫லம் ப்ராப்தவ்யமிதி ஸோசேத் । தஸ்ய ஸோகாவிஷ்டஸ்யாகிஷ்ணஸ்ய ஸத: ததஸாஹனமஹமேவேதரஸாஹன நிரபேக்யம் ததததஸாஹ்ய஫லம் ததமி । அஸ்மிந்யக்சே சரமஸ்லோகார்த்தித்யர்த்த: । ஁ததேவ விஸதயதி । இத்தாலேயென் ஸொல்லிற்றாயிற்றென்னில் இத்யாதிநா । யதேனதி । யேன காமகாமேன । யேன ஫லகாமேன । யத஫லம் ஸாஹநான்தரேந ஸாஹ்யம் । மமுஷுணா ச யத஫லம் மோகரூபம் ஸாஹ்யேன யோகேன ஹக்திஸ்ச ந பராய்யதே । யத: , யஸ்மான்மோக஫லாஹிதி: நாவர்ததே । தேன தேன தத஫லம் ந்யாஸேநேவாய்யதே ।

(ஸா.ஸ:) அப்போது இதி । சுதுஷ்கரேணத்யேததேவ । ப்ரமானப்ரதர்ஸநபூர்வகம் விவ்ருணோதி । யதேனத்யாதிநா । ப்ரமாத்மேவ ஹி மமுஷு: ஫லம் । தஸ்ய ப்ரா஁வ ஸிஹ்யஸ்ய ஸாஹ்யத்வம் தேஸவிஸோபாவிஷ்ண தயா தத்ரேவான்தரஜ்ஹ்வேஹ்ய ப்ரதிஸம்பந்திதயா ச । தத்ர ப்ராஹ்மிக ஸாஹ்யத்வ ஸூசநாய “யதோ நாவர்ததே யதி:” இத்யுக்தம் । அநந்தரோக்தம் ஸாஹ்யத்வம் ப்ரமாத்மா ச தேநேவேத்யம்ஸேனோக்தம் । ஁வம் ச மமுஷுணா ஸாஹநான்தரஸக்திவிஹுரேண யத஫லம் ந ஸாஹ்யம் । ததததஸாஹநான்தர ஸ்தானாபநந்யாஸேநேவ ஸாஹ்யதே । மமுஷுணாபி । ஸாஹ்யேன, ஜ்ஞானயோகேன । யோகேன, கர்மயோகேன । ஹக்தி: , ததுஹயப பரிகர்மித ஹக்தியோகேன வ ஜ்ஞானஸக்த்யாதி வோஹ்யேண ந ஸாஹ்ய: ।

மூ: - பரமாட்மா ச தைநைவ சா஢்யதே புரூஷோத்தம: ||”

என்கிற கட்டளையிலே தனக்கு அ஢ிமதங்களாயிருப்பதேதேனுமொரு ஃலங்களைப் பற்ற அவற்றுக்கு அநுகுணமாகத் தனித்தனியே சாஸ்த்ரங்களாலே விதிக்கப்பட்ட ஁பாயங்களில் ழானா஢ாவத்தாலேயாதல், ழானமுண்டாயிருக்க ஃக்த்ய஢ாவத்தாலேயாதல், இவையிரண்டு முண்டாயிருக்க வில்஢்வாஃகஸ்த்வத்தாலேயாதல் ஃகித்த அதிகாரியைப் பற்ற அவ்஁பாயங்களைன்றிலும் நீ அலையவேண்டா, அவை தனித்தனியே தரும் ஃலங்களுக்கெல்லாம் ஃபத்திவஃகீகூர்னான நானொருவனுமே அமையுமென்று சொல்லிற்றாயிற்று- பல ஁ஷதங்கள் தரவல்ல ஁ரோஃயத்தையெல்லாம் இஸ் ஃத்யுஷதமொன்றுமே தரவத்தாகையாலே நீ ஁ஷதாந்தரங்களுக்கலமராதேயிந்த ஁ஷதமொன்றையுமே ஁பழீவிக்கவமையும்-இது ஁னக்கு அந்த ஁ஷதங்களாலே கழிக்கப்படும் வ்யாதிக்களெல்லாத்தையும் கழிக்கும். ஁னக்கு பின்பு ஃர்வஃகங்களையும் ஃுழிக்கலாம் நீ ஁ரோஃயத்தையும் ஃகங்களையும் இழக்கிறோமென்று வெறுக்கவேண்டாவென்று சொல்லுமாப்போலேயிருக்கிறது இச் ஃரமஃலோகம் ।

(சா.஁ி:) பரமாட்மாவும்- தைநைவ மத்ரிஷயஃபத்தியாலே தானே சாதிக்கப்படுமென்கை. கட்டளையிலே, மய஁யாலே. இந்த ஃரமஃலோகார்த்தத்திலொரு தூஃதாந்தமருளிச்செய்கிறார். பல ஁ஷதங்கள் இत्याடியால் வெறுக்கை, ஃகிக்கை.

(சா.ஸ்வ:) ஃர்வதர்மஃபத்திகோடியாகத் தோற்றுகையாலே ஁கஃதவியேஷித் ஃத்யுபாயத்துக்கு ஃர்வதர்மஃபத்திகோடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். பல இதி-அலமறவாதே, அஃக்யா ஃகியாதே என்றபடி. ஁ஷத஁பழீவன்போலே ஃரணவரணம் । பல ஁ஷதம்போலே ஃக்திரூ஁பாயாந்தரம் । ஁குஷதஸ்தானாபந்ந ஃரண்யனென்றபடி.

(சா.ஃர:) ஁கஸ்யைவானேகஃலசா஢னத்வாஸ஢்வஃஷ்டுங் “காஸஃவாஸாதி ஃராக்ஷய ழஃரகடீவாதகுலம் ஃரமேஃா மூத்ஸர்ழா மகூஷ்ஷவய துமுகுஷிர்: கர்ணாஸாஃகிரோழா: । யே ஃான்யேரக்தபித் ஃர஢ூதி விகூதிழாவ்யா஢யஸஸ்தி ழந்தோஸ்தாஸ்தானரோழாந்ஷோபந்ஃரஃமயதி ஃய: ஁ீதமந்தே நிஸாயா: । ஃமமாஸாந்த் மாஸாந்த் வா ரோழாந்த் வா ஃபிஃஜ்ஜலம் । நாஸ்தி ஃஷழமந்யத்ர நாராயண ஃஸாயநாத் ||” இत्या஁ுத்துஷதமதாஃத்ய நிரஸ்யதி । பல ஁ஷதங்கள் இत्या஁ிநா । நந்வேவமேகஃதவோ ஃகவதூஃப சா஢னஸ்ய ஃர்வஸா஢்யேஷ்வஃதேஃரஸ்சேத்ரந்யாஸஸ்ய

(சா.வி:) பரமாட்மா ச தைநைவ சா஢்யதே । மோஃஷோ஁பி தைநைவ சா஢்யத் இत्यர்த: । நீயலையவேண்டா, த்வமாயாஸவாந்மா஢ூர்த்யர்த: । நானொருவனுமேயமையும், அஃமேக ஁வ ஃமர்த: । ஁கஸ்யானேகவிய-ஃலசா஢னத்வ் கத்யம்த்யத்ர தூஃதாந்தமாஃ । பல ஁ஷதங்கள் இதி । ஃஹ்஁ஷத: க்ரியமாழானா மாரோஃயா஁ிநாம் । இஸ் ஃத்யுஷத மொன்றுமே ஁தத்ஸித்துஷதஸ்யைகஸ்யைவ ஁ாது் ஃமர்த்யதேய்யர்த: । நீ த்வம்-஁ஷதாந்தரங்களுக்கு அலையாதே, அநாயாஸ ஁வ ஃந் । தீக்ஷணகடூகஃபாயரூ஁ துஷதஸேவாது:ஃமநுஃதவத்ரேவ । ஁பழீவிக்கவமையும், அநுஃதவிது் ஃக்தோ அசி । இது, இத்முஷதம் । ஁னக்கு, தவ । கழிக்கப்படும் வ்யாதிக்களெல்லாத்தையும் கழிக்கும், நிவர்த்யமாந ஃர்வாந் ரோழாந் நிவர்தயேத் । ஃுழிக்கலாம், ஃகூத் ஃமர்த்யஸ்யா: । இழக்கிறோம், நானுஃதவேதி । வெறுக்கவேண்டா, மா ஃஷீ: - நந்வேவமேகஃதவோ ஃகவதூஃப சா஢னஸ்ய ஃர்வஸா஢்யேஷ்வஃதேஃரஸ்சேத்ரந்யாஸஸ்ய ஃர்வஃல சா஢னத்வ ஃதித்ரிந் ஃயா஁ித்யத்ர -

(சா.ஸ:) புரூஷோத்தம: பரமாட்மா ச தைநைவ, ஃக்திஸ்தானாபந்நந்யாஸைநைவ । சா஢்யத் இதி ஃரமாழார்த் இதி சொல்லிற்றாயிற்று இत्यந்தஸ்யார்த: । அஸ்திந்நர்த் ஁பத்தி் ஃூஃயிது் தூஃதாந்தமாஃ । பல இதி । வெறுக்க, ஃகிக்க. ஃரண்யவியேஷணே ஁கஃதவெந் ஃபத்திரேகைவ ஃர்வதர்மஸ்தான இत्यர்த: கத்ய் ஃத்யே஁ித்யத்ராஃ ।

மூ: - சர்வசஹ் ஸ்ரதஸஹ்நித்யான ஁கசஹ் ஸிஹ்ஹோபாய ஸ்ராதான்யத்தாலே ஸரண்யனே விசேஷித்துக்ஹொண்டு நின்றாலும் “ந்யாஸேநைவ” என்கிறபடியே ஸ்ரபத்தியொன்றுமே சர்வஹ்மாந்தர ஸ்தானத்திலும் விஹிக்கப்படுகிறதென்று ஑லிக்கும். இத்தால் த்ரிவர்தார்த்திகளுக்கும் இப் ஢கவத்ஸ்ரபத்திபண்ணலாமென்றதாயிற்று. அப்போது-

“த்வயாபி ஸ்ரபஸ்மேச்வரிய யதஸ்த் தோஷயாம்யஹம் ।
நாஹ்மாராஹ்யாமி த்வா தவ ஢ஹ்ஹோஹ்யமஜ்ஜலி: ॥
ஸத்வ ஸ்ரஹ்வாமாஹா மயி ஢ஜ்ர ஸுரந்஢ர் ।
நாஹ்முத்ஸுஜ்ய ஑ோவிந்஢்ரமந்யமாாஹ்யாமி ஢ோ: ॥”

(ஸா.஢ி:) இந்த ஁கசஹ் ஸ்ராதான்யாத்திஹ்ஹோபாயத்தை விசேஷித்துக்ஹொண்டு நின்றாலும் ஸ்ரபத்தியே சர்வஹ்மாந்தரஸ்தானத்திலே விஹிக்கப்படுகிறதென்னும் அர்த்த ஸிஹ்ஹிக்குமென்கிறார். சர்வசஹ் ஸ்ரதஸஹ்நித்யா஢ியால். இந்த யோனையில் ஑லாந்தரார்த்தமபி ஢ேவதான்தராஸ ஸ்ரஸ்த்ரமே ஸிஹ்ஹிக்குமென்கிறார்- இத்தால் இத்யா஢ி । அப்போது, த்ரிவர்தார்த்திகளுக்கும் ஢கவ஢ாஸ்ரயண ஸிஹ்ஹித்தவளவிலென்கை.

(ஸா.ஸ்஢:) இப்படியாகில் “தேந தேநாப்யதே தத்தந்யாஸேநைவ ஢ஹ்முநே” என்று ந்யாஸத்திக்கு சர்வஹ்மாஸ்தானாபந்நத்வஹொல்லுகிறது விரோ஢ியாதோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். சர்வசஹ்஢ேதி । ஸரண்யன் ஑ா஑ாத்த்ரவ்ஹ்மாஸ்தானாபந்நானாலும் சர்வஹ்மாஸா஢்ய சர்வ஑ல ஑ா஢னதயா விஹிதத்வதேஷத்தாலே ந்யாஸ சர்வஹ்மாஸ்தானாபந்நமென்று ஸ்ரமாணஹொல்லுகிறது ஸரண்யனு஢ைய சர்வஹ்மாஸ்தானாபந்நத்வ ஢ிஹ்துக்஢ன்றிக்஑ே ஸ்ரபத்தி ஑ா஢்யமென்று கருத்து. ஆனாலும் சர்வஹ்மாஸ்தானாபந்ந தயா ஢கவத்ஸ்ரபத்திவி஢ான ஑ூடுமோ? இதரஸுரூபார்த்தே஑்஑ுக்களுக்கு “஢்ரஹ்மாண ஑ித்திகுணத் ஑” இத்யுத்தரித்யா ஢ேவதான்தரஸமாஸ்ரயண ஑ொல்லுகையாலே ஢கவத்ஸ்ரபத்திக்கு அது ஑ூடுமோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். இத்தால் இதி-஢ேவதான்தராஸ்ரயணமே கர்த்஢்யமென்று ஢ிர்஢்ந்஢ில்லையென்று கருத்து. இப்படியாகில் த்ரிவர்தார்த்திகளுக்கும் ஢கவத்ஸ்ரபத்தி ஸோலே ஢கவத்ஸ்ரப்தர்களுக்கும் ஸ்ரயோனான்தரே஑்஑ாயா ஢ேவதான்தராஸ்ரயண ஑ூடுமோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். அப்போது இதி । ஢ித்யநை஢ித்திகங்கலிலும் அ஑்ரிந்஢்ரா஢ி஢ேவதான்தரானந்஢்ய ஸ்ரஸ஑்஑ியாதோ? என்ன?

(ஸா.ஸ்ர:) சர்வ஑லஸா஢னத்வ ஸிஹ்ஹிர் ஑்யா஢ித்யத்ர ஢ர்ந்யாஸஸ்ரபந்நஸ்ய சர்வ஑லஸ்ர஢த்வ ஢ோ஢நே஑்ரத்யா஢்யாஸ்ய சர்வ஑லஸா஢னத்வ ஸிஹ்ஹே஢ேவத்யாஹ । சர்வசஹ்஢ேவத்யா஢ிநா । சர்வஸாபவி஢ோ஑நஹேதுஸரணா஑ிதி வி஢ாயகே஑்஑ஸ்஢ி஑்஑்ரலோகே ஑ரணா஑ிதே ஑்ரவ் ஑லஸா஢னத்வ஢ோ஢ன் ஢்யர்த்த஢ித்யத்ர “஢க்தி஑்஑ானா஢ி஢்஑்஑ி ஸ்ரரி஑ரண஑ுணான்” இத்யா஑ுத்தே஢ிக஑லாந்தராஸே஑ாயா மபி த஢்ர்த் ஢ேவதான்தர஢கன ஢்யாவ்ரத்தி:஑ல஢ித்ய஢ிஸ்ரயந்நாஹ இத்தால் இத்யா஢ிநா ।

(ஸா.வி:) ஢ர்ந்யாஸ ஸ்ரபந்நஸ்ய ஢கவத்ஸ்ரவ்஑லஸ்ர஢த்வ ஢ோ஢நே அர்த்தா஢்ரத்யா஢்யாஸ்ய சர்வ஑ல ஑ா஢னத்வ ஸிஹ்ஹே஢ேவத்யாஹ । சர்வசஹ்஢ேவத்யா஢ிநா । ஢நு சர்வஸாப ஢ோ஑ண஑ல ஑ா஢ன஢ோ஑க஑ரமஸ்லோகே சர்வ஑லஸா஢னத்வ ஸ்ரபத்தி: கி஢ர்த்த ஢ோ஑்யத இத்யா஑்஑்஑ ஢கவத்ஸ்ரபத்தி ஑்ரவ்஑லஸா஢னத்வ஢ோ஢நே ஸ்ரயோனான்தரஸராணா ஢ேவதான்தர ஸ்ரஸ்த்ர ஢ிர்஢்நிதி: ஸ்ரயோன஢ித்யாஹ । இத்தால் த்ரிவர்தார்த்திதி ।

(ஸா.ஸ:) சர்வஹ்மாஸ்தான இத்யர்த்த: கத் ஸிஹ்ஹ்ய஢ித்யத்ராஹ । சர்வசஹ்஢ேதி । ஑லிதேந ஢ிஷ்஑ந் ஢ர்ஸ்யதி । இத்தால் இதி । அஸ்யா யோனாயா ஑லாந்தரார்த்தமபி ஢ேவதான்தரா ஑்ரஸ்ரஸ்த்ர ஁஢ ஸிஹ்ஹ இத்யாஹ । அப்போது இதி ।

மூ: - இत्याதிகளிற் படியே நित्यநைமਿதிகங்களில் விசேஷணமாய்ப்புகுருமளவொழிய மற்றும் சர்வாவஸ்தையிலும் தேவதான்தர ஸ்பர்சம் அற்றிருக்கை உசிதம் । மோக்ஷத்துக்கு உபாயான்தரார்திகளாய் உபாயவிரோதிகளைக் கழிக்க வேண்டுவார்க்கும் இப் ப்ரபுதிபண்ணலாம். ப்ராஸிவிரோதியைக் கழிக்க வேண்டுவார்க்கும் இப் ப்ரபுதிதானேயமையுமென்று ப்ரபுதியினுடைய சகலாபிமத-சா஧னத்வஇங்கே சொல்லிற்றாயிற்று. இதில் ப்ரபுதி உபாயவிரோதியைக்கழிக்கும் கட்டளையை ஸ்ரீகீதாபாஷ்யத்திலே த்விதீயயோஜனையிலே அருளிச் செய்தார். ப்ராஸிவிரோதியைக் கழிக்கும் கட்டளையை கத்யத்திலேயருளிச் செய்தார்.

(சா.தீ:) மோக்ஷத்துக்கு இत्याதி । பக்திநிஷ்டார்க்கும் அங்ங்ரபுதிபண்ணலாம். அகிஷ்ணார்க்கு ஸ்வாதந்யேஷ வும் ப்ரபுதிபண்ணலாமென்றதாயிற்று. சகலாபிமதமாவது? ஫லான்தரமும் உபாயவிரோதிநிவ்ர்த்தியும் மோக்ஷப்ராஸியும். இவற்றில் ஸ்ரீகீதாபாஷ்யத்தில் பக்த்யங்ங்ரத்வம்சொல்லுகையால் உபாய விரோதிநிவ்ர்தகத்வ மும், கத்யத்தில் ஸ்வதந்ரோபாயத்வம்சொல்லுகையால் ப்ராஸிவிரோதிநிவ்ர்தகத்வத்தையும் பாஷ்யகாரர் தாமே காட்டியருளினாரென்கிறார். இதில் இत्याதியால்.

(சா.ஸ்வ:) நित्यேதி । இப்படி சகல஫லசா஧னம் ப்ரபுதிஎன்று சொன்னது கூடுமோ? அப்போது “சர்வபாபேப்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி” என்று மோக்ஷமாத்ர஫லத்ரவண்கூடுமோ? என்ன அது சர்வ஫லோபலக்ஷணமென்கிற அபிப்ராயத்தாலேயருளிச்செய்கிறார். மோக்ஷத்துக்கு இதி । இப்படி சர்வ஫லசா஧னத்வமுண்டாகில் ஸ்ரீமதீதா பாஷ்யத்திலே சொல்லவேண்டாவோ? அங்கும் த்விதீயயோஜனையிலே சொல்லிற்றென்னில் அங்கு உபாயவிரோதி நிவ்ர்தகத்வமாத்ரம்சொல்லிற்றன்றிக்கே ப்ராஸிவிரோதி நிவ்ர்தகத்வம் சொல்லவில்லையே? என்னவருளிச்செய்கிறார். இதில் இत्याதினா ।

(சா.ப்ர:) एवं भरन्यासस्य सर्वफलसाधनत्व मुक्त्वा तत्तत्फलसाधननिष्पादनद्वारा च तत्साधनत्वमाह । மோக்ஷத்துக்கு இत्याதினா । ஫லசா஧னத்வஸ்ய சா஧னசா஧னத்வஸ்ய ச சாப்ரதாயிகத்வமாஹ । இதில் இत्याதினா । நநு பாஷ்யகாரைமோக்ஷ சா஧னதத்வசா஧னத்வமாத்ரோக்தேர்த்வத்தி ஸ்ரவ்஫ல சா஧னத்வகீர்தனமநுசிதம்? கிஷ்ண மஹாமதிபிஸ்தை ரீதாபாஷ்யே பக்தி சா஧னத்வோக்தே ரீதே பக்த்யவ்யவா஧ானே

(சா.வி:) விசேஷணமாய்ப்புகுருமளவொழிய, பகவக்ஷரீரத்வென ப்ராப்தமரியாதி வினா । சர்வ஫லசா஧னத்வாதேவ ப்ரபுதிபக்திவிரோதிநிவ்ர்தனென பக்திநிஷ்பாடகத்வம் சாக்ஷாந்மோக்ஷசா஧னத்வம் சாஸ்தீத்யாஹ । மோக்ஷத்துக்கு இதி । எததுபயமபி பாஷ்யகார ஸம்மதமீத்யாஹ । இதில் ப்ரபுதிதி । அருளிச்செய்தார். இதி । பாஷ்யகாராஸ்ஸர்வ஫லசா஧னசரணாகதிபோதகம் சரமஸ்தலோகம் ப்ரகூதபக்தி விரோதி பாபநிவ்ர்தகதயா ப்ரகூதானுகூல்யாங்ங்ரவானுதாஜஹரேத்யபிப்ராபேஷ வ்யாசக்ஷுரீரதி பாவ: । பாஷ்யகாரா: பரஸ்பரவிருங்ங்ரவ்விதங்ங்ர ப்ரபுதிபரம், -

(சா.ஸ:) த்ரிவர்தார்திநாமேவ பகவத எவாஸ்ரயணீயத்வே சித்த இத்யர்த: । அஹத்யசரமஸ்தலோகே அந்யா யோஜனாயா நிஷ்பன்னம் ஧ர்சயதி । மோக்ஷத்துக்கு இதி । உபாயவிரோதிநிவ்ர்த்தகவிரோதிநம் ச ப்ரபுதி நிவ்ர்த்தயதீதி ந கைரபி பூர்வீரூதம், தத்வத்தி: கத்யமூக்யத இத்யத்ராஹ । இதில் இதி । ஸ்வாத்மநி கர்மயோகாதி஫லத்வம், இந்ராடாவுபாயத்வம், ஸ்வர்தாங்ங்ர ப்ராப்யத்வம், கர்மயோகாடாவுபாயத்வம் ச பரீத்யஜ்ய தத்ஸர்வமேகஸ்மிந்மயேவானு சந்தத்வேதி சரமஸ்தலோகபூர்வா஧ஸ்ய ப்ரத்யமயோஜனா ப்ரகாரமபிப்ரேத்ய த்விதீய யோஜனையில் இத்யுக்தம் । த்விதீய யோஜனாயா சர்வ஧ர்மஸ்தல: கூக்ஷ், சாந்ராயண, கூக்ஷமாண்ட, பவித்ரேஷ்டாதிந் த்வத்வஸ்தகாந் பரீத்யஜ்ய தத்ஸ்தானே-

(सा.सं:) उपायविरोधिपाप निवृत्तये मां शरणं ब्रजेति पूर्वार्धार्थ इति भावः । भाष्ये प्राप्य विरोधि निवर्तकत्वानुक्तिः, गद्ये उपायविरोधि निवर्तकत्वानुक्तिश्चानादरण कार्येत्यत्राह இவை इति । उदाहरणपरम्, एकैकविषये विविच्य ज्ञापन परमित्यर्थः । अङ्गता स्वतन्त्रता च कथमेकस्या एवेति विरोधं दृष्टान्तेन परिहरति । प्रणवमिति । वचனத்தாலே इति ॥

(सा.सं:) “साध्यभाक्तिस्तु सा हन्त्री । यद्येन कामकामेन” इत्यादिक मिह भाव्यम् । व्यवस्थित विकल्पपरं वचनं दर्शयति । ॐपपप इति । एवं सति भक्त्या विकल्पिः संयक् ज्ञानादेरपि मोक्षं प्रति साक्षादुपायता स्यादिति शङ्कापरिहरति ।

मू: - ஆகையால் “संयक्ज्ञानेन वा मोक्षं गङ्गायां मरणेन वा ।

प्रणामाद्वापि सुकृतात् भक्त्या वा लभते नरः ॥

இத்யாதிகளிலே சாக்ஷாதுபாயத்தோடே கூட பரம்பரோபாயங்களையெடுத்ததுவும் அவற்றினுடைய
பாசஸ்த்யாதிசயம் தோற்றுகைக்காகவத்தனை- “பாப்யஸ்யேவ ப்ராபகத்வம் ஸ்வபாடான்யநிவாரணம் ।
ப்ராப்தேர்வ்யஜமாத்த்வமந்யோபாயேரநந்வய: ॥ ததஜ்ஜைரப்யஸம்பந்நஸ்வர்வ சாடியேஷ்வபிந்நதா । இத்யமர்தாஷ்டா-
சாயேரேகஸத்யஸ்ய தர்ஸிதா: ॥

(சா.தீ:) ஆகையால் இத்யாதிநா । அந்யதாவென்று நிபேதிக்கையாலென்றபடி. இம்ஸ்லோகத்தில்
பக்த்யுபாயமொன்றுமே சாக்ஷாதுபாயம்-மற்றை மூன்றும் வ்யவஹிதோபாயங்கள்- இப்படி உத்தமான
ஓகஸத்யார்த்தஸ்டகத்தை க்ரமேண காரிகைகளால் ஸஜ்ஜஹித்துக்காட்டுகிறார். ப்ராப்யஸ்யேவ ப்ராபகத்வ மித்யாதி
யால் । ஸ்வபாடான்யநிவாரணம், ஸ்வஸ்ய, அதிகாரிண:, ப்ராடானோபாயத்வநிவாரணம் । இங்கு சிலர்
ஓகஸத்யத்தால் ஸரண்யனொருவனே யென்கிறதென்பார். அப்போதும் தேவதான்தரத்துக்கே
வ்யாவர்தகம் । ஸ்ரீவிஸிஸ்த்வே பாடகமென்கிறார்.

(சா.ஸா:) ஆகையால் இதி । ஆகையால், பக்தி ப்ராப்திகள் விகல்பிதோபாயதயா ப்ராஸித்தங்களாகையா
லென்றபடி. இங்கு “பக்த்யா பரமயா வாபி” என்று முக்யோபாயத்தை ப்ராப்யமெடுத்து அதில்
ஸக்த்யாதிகளில்லையாகில் ப்ராப்த்யா வானென்று வ்யவஸ்திதவிகல்பிதோபாயத்வம் தோற்றுகையாலேயும்
“நான்யதா ப்ராப்ய:” என்று அந்யநிபேதித்தாலும் ஸ்தாபகத்வக்கூடாது. “ஸ்யக்ஞானேன வா” இத்யாதிவசனத்தில்
ஸ்யக்ஞானாடிகளைமுன்னே எடுத்து “பக்த்யா வா லபதே நர:” என்று முக்யோபாயத்தை அநந்தர
மெடுக்கையாலும் அந்யநிபேதிமில்லாமையாலும் ஸம்யக்ஞானாதி ஸ்தாபகமென்று கருத்து. இப்படி
விஸ்தரேணோபபாதித்த ஓகஸத்யார்த்தத்தை பூத்திஸௌக்யார்த்தமாக காரிகையால் ஸஜ்ஜஹிக்கிறார். ப்ராப்யஸ்யேவ
ப்ராபகத்வமिति । ப்ராப்தேர்த்யுத்தரத்ர ஸர்வத்ரந்வய: । ப்ராப்தேர்வ்யஜமாத்த்வம், ஸித்தோபாயதுல்யதயோபாயத்வாபாவ: ।
அந்யோபாயை:, பக்த்யாதிபிறநந்வய: । பக்த்யாடிநபேக்ஸத்வந்நோபாயத்வம் - ததஜ்ஜை:, பக்த்யஜ்ஜைரபி ।
அஸம்பந்ந: பரிகரான்தரநைரபேக்ஸ்யம் । ஸர்வசாடியேஷ்வபிந்நதா, ஓகா ப்ராப்திரேவ ஸர்வபலஸாடநமத்யர்த: । மாமேகம்
ஸரணம் ப்ராஜ இதி ஸரண்யேக்யமேவேகஸத்யார்த்த: । எவ் ச ஸ்ரீயுபாயத்வமேவ ந ஸம்பவதீதி பரேஷாம் மதமநுவததி ।

(சா.ப்ரா:) ஆகையால் இத்யாதிநா । எவ் தர்ஹி ப்ராந்யாஸ விகல்போத்தேரபி ப்ராஸஸ்த்யபரத்வங்கி ந ஸ்யாதிதி
சேந் । “ஸரணம் த்வாம் ப்ராபந்நா யே ட்யானயோகவிவர்திதா: । தேஓபிமூத்யுமதிக்ரம்ய யான்தி ததூஷ்ணவம் பதம் ॥”
இதி அநந்யதாஸித்தவசனாத்ஸ்வாதந்யாஜ்ஜிகாரே ப்ராமான்தர விரோடாபாவாச்சேதி பாவ: । மாம் என்கிற
பதத்தில் இத்யாரப்ய இயதா ப்ராபந்நேனோக்தானேக ஸத்யார்த்யாந் ஸுஹானுஸந்நானாய நிஷ்கூப்ய தர்ஸயதி ।
ப்ராப்யஸ்யேவெத்யாதிநா । நந்வேகஸத்யேன ஸரண்யான்தர வ்யாவூதி: க்ரீயத ஹத்யஸ்யாபி ஸம்ப்ராடயதஸித்தத்வாலுக்ஷ்யா
அபி ஸரண்யத்வம் வ்யாவர்திதம் ஸ்யாதித்யத்ர-

(சா.வி:) ஆகையால் இதி । ஓகஸத்யார்த்யாந் ஸ்லோகேஸஸஜ்ஜஹிதி ப்ராப்யஸ்யேவெத்யாதிநா । நந்வேகஸத்யஸ்ய
ஸரண்யான்தர வ்யாவூதி பரத்வாலுக்ஷ்மீவ்யாவூதிபரத்வம் ஸ்யாதிதி கேஷாஸ்திரித்யாஹ்யானமாஸஜ்ஜ்ய லக்ஷ்யா அப்யுபாயத்வ-
ஸ்யச ப்ராஜேவ ஸாதிதத்வாத்திஸிஸ்த்யேகத்வேன ஓகஸத்யார்த்தவிரோடாபாவாச்ச்ஸரண்யான்தர வ்யாவூதி பரத்வேஓபி ந
ஸ்ரீவ்யாவூதி பரத்வமித்யாஹ ।

(சா.ஸ:) ஆகையால் இதி । பக்தி ப்ராப்த்யோ விகல்பவசனேஓந்யதேதி ஸ்ரவணாதிதி பாவ: । உத்தானேகஸத்யார்த்யாந்
காரிகயா க்ரமேண ஸஜ்ஜஹிதி । ப்ராப்யஸ்யேவெதி । பரோக்தமேகஸத்யார்த்தம் நிராகரோதி ।

मू: - “केचि त्विहैकशब्दार्थं शरण्यैक्यं प्रचक्षते ।
 विशिनष्टि तथापि श्रीगुणविग्रहवत्प्रभुम् ॥
 ईश्वरी सर्वभूतानामियं भगवतः प्रिया ।
 संश्रितत्राणदीक्षायां सहधर्मचरी स्मृता ॥
 एकं जगदुपादानं मित्युक्तेऽपि प्रमाणतः ।

(सा.दी:) केचित्त्विहेत्यादि । किल आचार्याः कस्य शरण्यस्योपायभूतस्य एकत्वकृत्येण एकशब्दार्थमाकञ्
 சொல்லுவார்கள் - श्री: , பிராட்டி. गुणविग्रहवत्प्रभुं विशिनष्टि, प्रभुवत्कु
 विशेषणत्वेन तिष्ठन्नुक्तमेन्द्रपद्म. இவ் அர்த்தத்தில் ப்ரமாணமுண்டென்கிறார். ईश्वरीत्यादियाम्. सहधर्मचरी
 स्मृता, “लक्ष्म्या सह हृषीकेशम्” इत्यादिभिः स्मृता एवैकैक. सर्वभूतानामीश्वरीभगवतः प्रियेति
 विशेषणद्वयं हेतुगर्भम् । अनुरूपत्वाभिमतत्वाभ्यां सहधर्मचरी स्मृता एवैकैक कर्तुं। मामेक मित्युक्तेऽपि
 श्रीविशिष्टत्वाश्रयणत्वेन दृष्टान्तमनुगच्छन्ति चेत्किं। एकमिति “एकमेवाद्वितीयम्” एवैकैक

(सा.स्वा:) केचित्त्विति । निराकरोति । विशिनष्टीति । तथापि । शरण्यैक्यार्थकत्वेऽपि । गुणविग्रह
 विशिष्टस्यैवोपायत्वम् । न तु निर्विशेषस्य । तथा श्रीरपि गुणविग्रहवत्प्रभुं विशिनष्टि, विशिनष्टि,
 विशेषणतया उपायभूता वर्तत इत्यर्थः । न केवलं विशेषणतया अस्या उपायत्वम् । अपितु भगवत
 इव तस्या अपीश्वरकोटित्वेनोपायत्व मित्याह । ईश्वरीति । तर्हि द्वैराज्यदोष प्रसङ्ग इत्यत्राह । इयं
 भगवतः प्रियेति । पत्नीत्वान्न द्वैराज्य दोष इति भावः । पत्नीत्वे स्वातन्त्र्याभावात्कथमुपायत्व
 मित्यत आह । संश्रितेति । यागादौ दम्पत्योस्सह कर्तृत्ववत्संश्रितत्राणसङ्कल्पेऽपि “लक्ष्म्या सह
 हृषीकेशः । इयं सीता मम सुता सहधर्मचरी तव” इत्यादि प्रमाणेन सहान्वयनीत्यर्थः । ननु मामेकं
 शरणमित्येकस्योपायत्वोक्तौ कथमितरान्वय इत्यत्राह । एकमिति ।” सदेव सोम्येदमग्र आसीत् ।
 एकमेव” इत्यादौ एकस्योपादनवोक्तावपि-

(सा.प्र:) बहुभिः प्रमाणैर्लक्ष्म्या उपायत्वोक्त्या शरण्यत्वसिद्धेर्विशिष्टस्यैव शरण्यत्वाद्विशिष्टो-
 पादानत्वप्रापके “सदेव सोम्येदमग्र आसीत् । एकमेव” इति वाक्ये स्थितस्यैकशब्दस्य चिदचिद्व्यावर्तकत्वा-
 भाववदस्यैव गुणविग्रहादि व्यावर्तकत्वाभाववच्च लक्ष्मीव्यावर्तकाभावात्तद्विशिष्ट एव शरण्य इत्यभि-
 प्रयञ्छाह । केचित्त्वित्यादिना ।

(सा.वि:) केचित्त्विति । गुणविग्रहवत्प्रभुं विशिनष्टि, उपायत्वावच्छेदकतया नोपायैक्य विरोध इति
 भावः । तर्हि स्वतः उपायता स्यादित्याशङ्क्य चरणयोरुपायतावच्छेदकत्वेऽपि नोपायत्व हानिः ।
 प्रमाणाच्चेतदप्यस्तीत्याह । ईश्वरीति । एकं जगदुपादानमिति चेतनाचेतनविशिष्टस्यैकस्य यथोपादानत्वं
 तद्वदिति भावः । दृष्टान्तान्तरमप्याह ।

(सा.सं:) केचित्त्वित्यादिना । भगवानेव शरण्यः । नतु श्रीरपि सिद्धोपायेति तेषामाशयः । तद्वृषयति ।
 विशिनष्टीति । तथापि, एकशब्दस्य शरण्यैक्य परत्वेऽपि । विशिनष्टि । विशेषणत्वेनैवावतिष्ठते ।
 असंभावित विश्लेषत्वादिति भावः । तवताकथं तस्यास्सिद्धोपायतेत्यत्राह । ईश्वरीति । “मच्छेषभूता
 सर्वेषां ईश्वरी बल्लभा मम । लक्ष्म्या सह हृषीकेशम्” इत्यादि स्मृता इत्यत्र भाव्यम् । अपेक्षितलक्ष्मी
 वैशिष्ट्ये एकशब्दो न विरोधीति निदर्शनाभ्यां कारिकाद्वयेन दृढयति । एकमित्यादि ना ।

மூ: - பதாஓபேக்சிதவீசுஷ்ட்யம் ததாத்ராபி ஢விய்யதி ||
 ஁கோபாஸ்தி விதானேஓபி குணாதினாம் யதாந்வய: ||
 ததீகசரணத்ராஜ்யா விதானேஓப்யநுமந்யதாம் ||
 யதாகுணாதி வீசுஷ்ட்யே சித்ஓபாயீக்யமக்சதம் |
 ஁வ் பத்நீவிசுஷ்டத்வேஓப்ய஢ீஃ ஃசாஸ்த்ரக்சுஷாம் ||

(சா.தி:.) ஓருவநுக்கே ஜகுதுபாடானத்வம் ஃசாண்னாலும் ப்ரமாணாந்தர஢லத்தால் அபேக்சிதவீசுஷ்ட்யம் சூக்ஷ்மகிதகித்வீசுஷ்ட்யமெப்படி சித்ஓக்துமப்படியேயென்கை. தூஃதாந்தரங்காட்குதிரார். ஁கோபாஸ்தீதி | “தமேவீகம் ஜானத-தமேவ விதிதா” இத்யாதி விதானத்தில் குணாதிஓக்துக்கும் ஓபாஸனேஓந்வயம் சித்ஓக்துமாப் ஓாலே மாமேகமென்றாலும் ஃரீவிசுஷணமவ்ரஜ்நீய மென்கை. பிராட்டிக்கு விசுஷணத்வங்காள்ளில் சித்ஓபாயீக்யங்கடாதோ? ஁ன்னும் ஃஃஃயை நிராகரியாதின்று காண்டு தூஃதாந்தமருளிஃ ஃசய்க்திரார். அ஢ீஃ சித்ஓபாயீக்யமக்சதமாக சித்ஓக்தும.

(சா.ஸா:.) யதாஓபேக்சித சூக்ஷ்மகிதகித்வீசுஷ்ட்யம் ஃதுத்ஃத்ராஃபாஓபாடானத்வே விகாரித்வாபத்ते: நிர்விகாரத்வ ஃதுதிப்ரமாணத அஃஃகீக்ரியதே | ததாத்ராபி ஢விய்யதி | தூஃதாந்தரமாஃ | ஁கோபாஸ்தீதி விதானேஓபீதி | “தமேவீகம் ஜானதாத்மாநம்” இத்யாடாவேகஸ்யீவோபாஸநவிதானேஓபி குணாதி விசுஷ்டஸ்யீவோபாஸநமிதி குணாதினாம் யதாந்வயஸ்ததா ஁கசரணத்ராஜ்யா விதானேஓபி ஃரீவீசுஷ்ட்ய மநுமந்யதாம் | விசுஷணததா ஃரீயோபாயத்வே சித்ஓபாயீக்ய ஢ஃஃஸ்யாதிதி ஢ாஃதக தர்க் பரிஃரதி | யதேதி-ஸ்ப்ஃஃஃ: | ஃசாஸ்த்ரக்சுஷாமிதி நா஢ிப்ராயம் | “யுவாநு விஸ்வஸ்ய வி஢ூ ஜகத: காரணம் பரம்” இதி ஢ாஃவதாதி ஃசாஸ்த்ர ப்ரமாணமித்யர்த: | ஁வ் தூயோரிபி காரணத்வே-

(சா.ப்ர:.) அபேக்சிதவீசுஷ்ட்யம், சூக்ஷ்மகிதகித்வீசுஷ்ட்ய மித்யர்த: | நநு “தம் கக்சு ஃரணம் ஃரிம் | மாமேகம்சரணம் த்ராஜ” இத்யாதி஢ி: ப்ரப்தத்யீக்யோக்தே: கதம் லக்ஷ்மீவீசுஷ்ட்ய முக்யத இத்யத்ர “தமேவ விதிதாதிமூத்யுமேதி | ய: புநரேதம் த்ரிமாத்ரேண ஓமித்யநேநீவாஃரேண பரம்புரூப஢ித்யாயீத | “ஸ தேஜசி ஃரூயே ஃபந்ந” இத்யாதிபு ஢ாஃவத ஁கஸ்யீவோபாஸ்யத்வோக்தாவிபி ஃத்யத்வாதி ஃவரூபநிர்ஃபககுணாநாமப்யு-பாஸ்யத்வமுபாஸ்ய஢ேடாவஃத்வா஢ாவசக யதா ததா ஃரீயோஓபி ஃவரூப நிர்ஃபகத்வாடேவ விசுஷணத்வம் ஃரணயீக்யா விரோதித்வம் கேத்ய஢ிப்ரயந்நாஃ | ஁கோபாஸ்தீத்யாதிநா |

(சா.வி:.) ஁கோபாஸ்தி விதானேஓபீதி | தமேவ விதிதா இத்யவதாரணார்த்யஸ்ய ப்ரதர்நாதி வித்யாஸு விசுஷண விஷயத்வேஓபி வேதநஸ்ய ந விரோதஸ்ததீவ ஃஃ ஁கஸ்யாஃரணத்ராஜ்யா ஃரீவீசுஷ்ட்யவி ஃயத்வேஓபி ந விரோத இதி ஢ாவ: | சித்ஓபாயே பரா஢ிமதகுணாதிவீசுஷ்ட்ய ப்ரதி஢ந்஢ிமாஃ | யதா குணாதிதி | குணவிப்ரஃவத்ப்ர஢ு-மித்யத்ராஃவக்சேதகததா ஁கத்வ஢ஜ்ஜகத்வம் நாஸ்தீத்யுக்த்யம் | இஃ து வேத்யாந்தர்தத்வநீகத்வ஢ஜ்ஜகத்வம் நாஸ்தீத்யுக்த்யத இத்யபூநரூக்த்யம் | பத்நீ விசுஷ்டத்வ இதி | இஃதி பதமத்யாஃர்யம் | நநு ஃசாஸ்த்ரக்சுஷாமித்யநேந “யஜேத ஃவர்காம:” இத்யாடாவேகவகநேஓபி கர்த்ரத்வ ரூபீக்யாத்பத்யு: ப்ராஃத்யாந்நா விரோதஸ்தத்வதிஃதி ப்ரதீயதே | ததநுபபந்நம் |

(சா.ஸ:.) அபேக்சிதவீசுஷ்ட்யம், சூக்ஷ்மகிதகித்வீசுஷ்ட்யம் | ஁கோபாஸ்தி விதானம் | “தமேவீகம் ஜானத” இத்யாதி | அநுமந்ய தாம், சித்ஓபாயத்வாஃரயலக்ஷ்மீவீசுஷ்ட்ய மநுமந்ய தாம் | தடேவ விவ்ருண்வந் ப்ரகூதே ஓபஸஃரதி | யதேதி | “யுவாநஸ்து விஸ்வஸ்ய வி஢ூ ஜகத: காரணம் பரம்” இதி ஢ாஃவதஸ்த்யம் | “லக்ஷ்மீநாராயணாஃயம் தததோ த்ராஃ சநாதநம் | தடேதஸ்சூக்ஷ்மமித்யுநம்” இத்யாதி ஃசாத்தவதஸ்தம் க வகநமிஃ ஃசாஸ்த்ரஃஃத்வ விவக்சிதம் | விசுஷண விசுஷ்ய ஢ாவேந தூயோரிபி சித்ஓபாயத்வே வேதாந்தே ததுபத்ராஃபாடீ க காரணத்வத்யேயத்வாதி ப்ரகரணே-

மூ: - ப்ரஹ்மா ப்ரஹ்மாதோர்யத்வதேகோக்தாவதரான்வய: ।
 ஂவமந்யதரோக்தௌ ஸ்யாத்ஸஹவ்யத்யஹிதானத: ॥

(ஸா.தீ:) இங்கு ஸொல்லப்படாத பரராட்டிக்கு ஸரண்யான்தஹ்வமெங்ஙனே ஂன்னும் ஸங்கீயைப் பரஹரியா நின்றுகொண்டு ஂன்றைச் ஸொன்னவிடத்தில் மற்றையதுவும் வருமிடத்தில் தூதான்த்காட்டுகிறார். ப்ரஹ்மேதி । ப்ரஹ்மா ப்ரஹ்மாத:, ப்ரஹ்மா ப்ரஹ்மான்களில், அவிநாஹவதர்ஸனத்தால் ஂன்றைச் ஸொன்னவிடத்தில் மற்றையதினுடைய ஸ்ஹ்ந்ஹ்வருமாப்போலே இத் திவ்யத்பதிகளில் ஂருவரைச் ஸொன்னவிடத்தில் மற்றையவருடைய ஸ்ஹ்ந்ஹ்மும் ஸொல்லப்படும். இங்கும் அவிநா ஹவ ஸ்ஹ்ந்ஹ்ஸொல்லப்படுகையாலென்கை-

(ஸா.ஸ்வ:) “மாया வா ஂஷா நாரஸிஹீ ஸர்வமிதம் ஸுஜதி ஸர்வமிதம் ரக்ஷதி ஸர்வமிதம் ஸஹரதிதி” தாபநியே “ஂகோ ஹ வௌ நாராயண ஂஸித்” இதி மஹௌபநிஷதி ஑ ஂகௌகஸ்யகாரணத்வ ஸ்ரவணம் கதமித்யத்ராஹ । ப்ரஹ்மேதி । ஸஹவ்யத்யஹிதானத: । ஸந்நியோகஸிஷ்ட ந்யாயாதித்யர்த: । நநு லக்ஷ்ம்யா ஂபாயத்வ ஂநந்யதாஸித்டு ஸ்பஷ்ட ப்ரமாணஸத்வ ஸர்வமிதம் ததே ।

(ஸா.ப்ர:) ஂவம் தர்ஹி “ஂமூதஸ்யௌ ஸேது:- ஸஸாராண்வமக்ஷானாம் விஷயாக்ரான்ததேதஸாம் । விஷ்ணு பாதம் விநா நான்யத்கிஷ்டஸ்தி பராயணம் ॥” இத்யாதிஷு ஹகவத ஂவோக்தி: கதமித்யத்ர “யதா மயாபி ஸா வ்யாஹ்நா ததா வ்யாஹ்நஂஹ்மீஸ்வர: । ஂநந்யா ராதவேணாஹ் ஹாஸ்கரேண ப்ரஹ்மா யதா ॥” இத்யாதிஹ்ஸஹ்வைவஸ்தானாவகமாத் “ஸ்வரூபம் ஸ்வாதந்யம்” இத்யாரஹ்ய “ததந்தஹ்வாத்வாந் பூதயஹிததே ஸ்ருதிரபி” இத்யுக்த ப்ரகாரேண ஹகவதுக்தாவபி ஸாப்யுக்தேத்யுத்தரமாஹ । ப்ரஹ்மேத்யாதிநா ।

(ஸா.வி:) இஹ ஹகவத: கர்மவஸ்யத்வாஹவாத் । “பத்யுந்நௌ யக்ஷஸ்யோகே” இதி யக்ஷபல ஸ்வாமித்வ ஂவ நகாரானுஸாஸனேந தத்ரௌவ பத்நிஸஹ்ஸ்ய முக்யத்வேந ஹகவத்ட்ரஹ்யாம் பத்நித்வவ்யபதேஸ்ய கௌகத்வாதிதி தேந் । பத்நிஸஹ்ஸ்ய கௌகத்வஂபி ததுபலக்ஷித ஸஹதர்மதரீத்வஸ்ய ஸத்வேந வௌதிகதூதான்தேநேஹபி ஸ்வீகாரே விரோதா ஹவாதித்யுக்தி பரத்வாத்பத்நிவௌஸிஷ்டயஸ்யோக்தே: । நநு ஸர்வத்ர லக்ஷ்மீவாத்கஸஹ்ஸ்தௌ நாஸ்தி, கதம் தத்ப்ரதீதிதிரித்யத்ர பரஸ்பராபூதக்ஸித்டிவஸாதேவ தீப அகக்ஷதீத்யுக்தே ப்ரஹ்மாயாஸ்தத்ர ப்ரதீதிவதிஹாபி தத்ப்ரதீதிதிரஸ்தீதி பூர்வோக்தமேவ ஸ்மாரயதி । ப்ரஹ்மா ப்ரஹ்வதிதி । ஸஹ வ்யாப்த்யஹிதானத இதி “ஂநந்யா ராதவேணாஹம் । ஂநந்யாஹி மயா ஸீதா” இத்யாதிஷ்விதி ஹவ: ।

(ஸா.ஸ:) “மாया வா ஂஷா நாரஸிஹீ ஸர்வமிதம் ஸுஜதி-ஸர்வமிதம் ரக்ஷதி । ஸர்வமிதம் ஸஹரதி” இதி தாபநிய । “ஂகோ ஹ வௌ” இதி மஹௌபநிஷதி । ஂவமநேகாஸுஸ்ருதிஷு ஂகௌகோக்தேநேதரான்வய இத்யத்ராஹ । ப்ரஹ்மேதி । க்லபயத்யாதப: । ஂஹ்நாத யதி க்யோத்ஸநா । ஸூர்யஸ்ஷோஷயதி । தந்த்ஸ்ஷீதலயாதீத்யாதிஷு யதௌகோ-க்தாவதரான்வய: ஂவம் ப்ரகூதேஂபி ஸ்யாத் । தத்ர நியாமகம் ஸஹவ்யத்யஹிதானத இதி । தூதான்தேந ஸஹவ்யத்யஹிதானத இத்யஸ்ய ஸஹ்வ ஂககார்யாந்வித தயா ப்ரவூத்திநிவூத்திமதாரந்யதராஹிதான இத்யர்த: । தாஸ்தாந்திகேது ஂகயௌவ வூத்யா ஸஹாஹிதானத இத்யர்த: । நத தாஸ்தாந்திகே ஸ்வரூபாஸித்டிஸஹ்நா । நாராயணி, நாராயண: । ஂஸ்வரீ, ஂஸ்வர: । ஹகவதீ, ஹகவான் । இத்யாதௌ ப்ரகூதாஸாஹரண்யஸ்ய ஂந்யதாதுரூபாதத்வாத் । தத்ர ப்ரகரணானுகுண விஸேஷபஸ்தாபனேந ப்ரத்யதஹ்ஸத்ய ப்ரயோகநவத்வஂபி ।

(सा.सं:) द्वयोरपि प्रवृत्तिनिमित्त साधारण्यबोधनं विना प्रकृति साधारण्यस्य प्रयोजनानुपलम्भात् । प्रवृत्तिनिमित्त साधारण्यं च निरुक्तिबल सिद्धाभ्यां शब्दार्थसामर्थ्याभ्यां प्रमाणोपपत्तिभ्यां चावसीयते । ननु सर्वथा लक्ष्म्या रसिद्धोपायत्वं दुस्साधम् । प्रमाणानुपलम्भादित्यत्राह । स्मरन्ति चोति । काश्यपादयो मुनयः । “सर्वकामप्रदां रम्यां संसारार्णवतारिणीम् । क्षिप्रप्रसादिनीं लक्ष्मीं शरण्यामनुचिन्तयेत् । यामालम्ब्य सुखेनेमम्” इत्यादिना एतां संसारार्णवतारिणीं स्मरन्ति । न केवलमेते तावत् । तावुभावपि सात्वतादिषु स्वयमेवोपायत्वमूचतुः । “लक्ष्मीं मां च सुरेशं च द्वयेन शरणंगतः । मल्लोकमचिराल्लब्ध्वा मत्सायुज्यं स गच्छति ॥ मामेकां देवदेवस्य महिषीं शरणं व्रजेत् ।” इत्यादिना । किमनेन प्रमाणान्तर विचारेण । प्रपत्तिकरणमन्त्र एवास्या उपेयत्व इवोपायत्वेऽपि प्रमाणम् ।

(सा.सं:) अर्जुनॐॐ इति । इत्थं सर्वविषयत्वमन्यत्राप्यतिदिशति ।

(सा.सं:) कृष्णमिति । एवं स सर्वशरण्योऽप्यनन्यशरण एव शरणवरणेऽधिकारीत्याह । ॐ३५५५
इति ।

(सा.सं:) उचितपदङ्कणीकृत इति । मामिति पदे आनुकूल्य सङ्कल्पः प्रातिकूल्यवर्जनं च विवक्षितम् । शरणशब्दोप श्लिष्ट क्रियापदे महाविश्वास गोप्तृत्ववरण कार्पण्य निक्षेपा विवक्षिताः ।

(சா.சं:) நநு இவணைப்பற்ற விதிக்கக் குறையில்லை इत्युक्तमयुक्तम् । मूलमन्त्रादि शिक्षिताचि-
द्वत्पारतन्त्र्यविरोधादित्यत्राह । अचित्तुक्कं इति । वीणादिषु शब्दादिवदोश्वरदत्तै तावत्स्वातन्त्र्याननु-
मतिरेव पारतन्त्र्यविरोधि ।

(सा.सं:) एवंविधस्वातन्त्र्यवहनमेव पारतन्त्र्य काष्ठेति भावः । प्रकृतिकर्तृत्व वादिन स्साङ्ग्याः, आविद्यकान्तः करणकर्तृत्व वादिनो मायिन एवाविद्याकर्तृत्व वादिनः । कर्तृत्व स्वभावोत् स्वस्वाधीनत्वमेव । अतः केवलपरतन्त्रस्य न कर्तृतेत्याशङ्क्य दृषयति । कर्तृत्वमिति ।

(सा.सं.) नियाम्यविरहे नियन्त्रत्वासिद्धेः कर्तृत्वविरहिणो नियाम्यत्वायोगात्परतन्त्राणां कर्तृत्वासम्भवाच्च सर्वात्मनियन्ता एक एवेत्यर्थासिद्ध्या निरीश्वरसिद्धान्तापत्तिरिति भावः । कर्तृत्वस्वरूपशिक्षार्थं चिकीर्षा प्रयत्नयोः ज्ञानादन्यत्वपक्षं निराकरोति ।

(सा.सं:) प्रयत्नलक्षणे शरीरादि इत्यादि शब्दः इन्द्रियप्राणपरः । बुद्धिविशेषमित्युक्तं विशदयति ।
ज्ञानमात्रकृत्कृत् इति-

(सा.सं:) एतादृशमपि कर्तृत्वं कैङ्कर्यमात्रे नोपाये इत्यत्राह । இப்படிப்பட்ட இति । उचितमन्त्रु
इति । प्रतिज्ञातमुपपादयति । அங்கும் இति ।

மூ: - ஆனபின்பு கர்வத்வத்தில் பந்஢ு஢ுதான ஂகாரமே த்யாஜ்யம் । அதேதென்னில் இஸ்வரன் கொடுத்த ஂனாநக்தயா஢ிகளையும், கரணகலேபரா஢ிகளையும், கொண்டு அவன்஢்ரேகனுமாய், ஢ாரகனுமாய், ஢லியுமாய் கொண்டு ஢஢கரிக்கப் ஢்வர்திக்கிற தன்னை இதுக்கு விபரிதமாக ஂநுஸந்஢ித்திருக்கையும், இவ் ஂநுஸந்஢ானத்தில் திருத்தமுண்டேயாகிலும் இதிலே ஢்ரயோஂனாந்ரத்தையிடுக்கி ஂநுஸிக்கையும் பந்஢கம் । ஢க்தி஢்ரபத்திகள் தா஢ும் ஢்ரயோஂனாந்ர஢்ரனுக்கு பந்஢கமாயிறேயிருப்பன

(ஸா.஢ி:) ஆனபின்பு இத்யா஢ி । இத்தை விஸா஢ிகரிக்கிறார். அதேதென்னில் இத்யா஢ியால். திருத்தமுண்டேயாகிலும், வுஷத்யமுண்டேயாகிலுமென்றபடி-இடுக்கி, ஢்ரிரஒ஢ித்தென்கை. ஢்ரயோஂனாந்ரத்தையிடுக்கில் ஢க்தி஢்ரபத்திகளுக்கும் பந்஢கத்வமவிஸிஸ்டமென்கிறார். ஢க்தி ஢்ரபத்தித்யா஢ியால்-ஆகையால் யதாவஸ்தித ஂனா஢்ரவகமான ஂநந்ய ஢்ரயோஂனனுடைய ஂபாயத்தில் கர்வத்வம் விரு஢்஢ுமன்று என்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ:) கர்வத்வத்யா஑்ஸொல்லுகிற ஂாஸ்துத்துக்கு ஑திபெது? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஆனபின்பு இதி । ஆனாலும் ஂகரூ஢மான கர்வத்வத்திலிரண்டு ஂகாரமுண்டோ? என்று ஂ஢்஢ித்து ஂதரமருளிச் செய்கிறார். அதென்னென்னில் இதி । இடுக்கி, ஂூட்டி என்றபடி. இப்படியாகில் ஢க்தி ஢்ரபத்தி கர்வத்வத்தில் மொ஢ு஢ுதையா பந்஢கா஢ாரமில்லாமையாலே கர்வத்வத்யா஑மஸ஑்஑தமாகப் ஢்ரஸ஑்஑ியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஢க்திதி । கௌர்ய மாத்ர கர்வத்வமத நிர்ாஸத்தை ஂபஸ஢்஢ரிக்கிறார்.

(ஸா.஢்:) அ஢்஑்஑ார் பல் ஢்ர஢் கா஢் க்ரொ஢் ஢்ரிரஒ஢ம் । வி஢ுத்ய நிர்மஸ஑்஑ாந்தொ ஢்ர஢்ய஢ுயா஑ கல்பதெ ॥” இத்யா஢ி஢ி: கர்வத்வஸ்ய த்யாஜ்யத்வொக்திர்விரு஢்஢ுதெத்யா஢ா஢் । ஆனபின்பு இத்யா஢ிநா । நந்வே஢் த஢்஢ி க்ரூதஸந்யா஢ி கர்வத்வஸ்ய கர்மாநு஑ுண ஂத்வா஢ி஑ுணா஢ா஢ிதத்வாந்஢ுதௌ நிஸ்஑்஑கர்ம நிவ்ரூதெஸ்த்வா஢ி

(ஸா.வி:) ஂர்வகர்மாணி நவ஢்ராரெ ஢ுரெ ஢ே஢ெ ஂந்யஸ்ய வஸி ஢ே஢ி ஂவய஢் ஢ே஢ா஢ிஸ்தான ஢்ரயத்நமகர்வந் । ஢ே஢் ஑ நை காரயந் ஂு஑மாஸ்த இதி ஂ்ரி஑ிதா஢ாஸ்யெ ஂ்ரி஢ாஸ்யகாரெவ்யா஑்யாதம் । தத்யா ஑ கர்வத்வஸ்ய । த்யாஜ்யத்வாத்கத்ய஢் கர்வத்வொக்திர்விஸ்யா஑்஑்ய பந்஢ு஢ுதகர்வத்வஸ்யைவ த்யாஜ்யத்வமித்யா஢் । ஆனபின்பு இதி । ஆனபின்பு, ஢்ர஑வத்஢்ரீத்யு஢ேஸெ஢் க்ரியமா஑ெஸு கர்வத்வஸ்ய வி஢ி஢்ராஸ்த்வா஢ித்யர்த்: । ஂத஢ேவ விஸா஢யதி । அதேதென்னில்-அவன், தஸ்மிந்ரீஸ்வரெ । ஢்ரேகதயா ஢லிதயா ஑ । ஢஢கரிக்க, ஢஢கார஢் கர்வதி । ஢்வர்திக்கிறதன்னை, ஢்வர்தமான஢் ஂவாத்மானம் । இதுக்கு விபரிதமாக ஂநுஸந்஢ித்திருக்கையும், ஂதத்஢்ரா஢ிந் கர்வத்வஸ்ய விரு஢்஢் ஂவதந்நகர்தார஢் ஂவதந்ந஢லிநம் । ஂநுஸந்஢ா஑ ஂஸ்திதிரிதி யாவத் । இவ் ஂநுஸந்஢ானத்தில் இஸ்வரெ ஢்ரேயதி தத்஢லார்த் ஢்வரூதெ இத்யநுஸந்஢ானெ । திருத்தமுண்டேயாகிலும், ஂஸ்தியா஢்ஸத்யா஢ி஢ி । ஢்ரயோஂனாந்ரத்தையிட்டு ஑ில ஂநுஸிக்கையும், ஢்ரயோஂனாந்ரார்த் கெஸா஑்஢ி஢்நுஸ்தான஢் பந்஢க஢் பந்஢ு஢ுதெ: । ஂவ் ஢க்தி ஢்ர஢்த்யொ ர஢ி஢்ரயோஂனாந்ரார்த்வே பந்஢ு஢ுதெவெ த்யா஢் । ஢க்தி ஢்ரபத்திகள் தா஢ும் இதி । நநு ஂர்வஸ்யா஢ி கர்வத்வஸ்ய ஑ுணமூலகத்வாந்மொ஑்யார்தொ஢்யகர்வத்வம஢ி ஑ுணமூலகத்வாத்யாஜ்யமெவெத்யா- ஑்஑்ய மொ஑்஢ஸாயா஢் “஢ொ஢்஢ா கர்தா விஸ்னாநாத்மா ஢ுரூ஑:” இதி ஂ்ரூதகர்வத்வவ஢ு஢ாய஢ஸாயா஢ி கர்வத்வ஢ு஑ிதமெவெத்யா஢் ।

(ஸா.ஸ:) ஆனபின்பு இதி । கௌர்யத்வே஑்யு஢ாயத்வா஢ாராந஢ாயாத்நா஢ிகர்வத்வா஢ாவ ஢்ரஸ஑்஑ா஢ித்யர்த்: । திருத்தம் வுஷத்யம் । இடுக்கி, ஂ஢ிஸ்ய । அபந்஢க஢் கர்வத்வம் । ஢்ரபத்தௌ ஢ாரதந்யெண ந விரு஢்஢ுதத இதி-

மூ: - ஆகையால் ஸ்வாभावிககைங்க்யார்தியாய் அனந்ய ப்ரயோஜனனாயிருக்குமவனுக்கு
 ஫லதஸ்யில் கர்தூத்வம் போலே உபாயதஸ்யில் கர்தூத்வமும் விருத்தமன்று. ஫லதஸ்யில்
 விவிதவிசித்ரகைங்க்யர் கர்தூத்வம் கெவலம் இஸ்வரெச்சா வৈசித்ரியோடே பொருத்தின ஸ்வெச்சையாலே
 யாயிருக்கும். ஸ்ஸாரதரூயிலுள்ள கர்தூத்வமெல்லாம் கர்மானுரூபமாக இஸ்வரன் பரிணமிப்பித்த
 ஸத்வரஜஸ்தமஸ்ஸூகக்களை உபாடியாகக்கொண்டு பஹுவிதமாயிருக்கும்.

(ஸா.தீ:) ஆகையால் இதுதாடியால்- ஫லதஸ்யை, முக்திதஸ்யை । இனி ஫லதஸ்யையில் கர்தூத்வத்துக்கும்
 ஸ்ஸாரதஸ்யில் கர்தூத்வத்துக்குமுள்ள வாஸியையருளிச்செய்கிறார். ஫லதஸ்யில் இதுதாடியால். உள்ள
 கர்தூத்வமெல்லாமென்றது கைங்க்யோபாயானுஸ்தான ஸாஸாரிகப்ரவூத்திகளிலுள்ள கர்தூத்வமெல்லாமென்றபடி.
 இக்கர்தூத்வங்களில் பந்நகர்தூத்வங்களையருளிச்செய்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ:) ஆகையால் இதி । யதூ ஫லதஸ்யில் கர்தூத்வம் பந்நகாகார ரஹிதமாகையாலேயதுவே
 ப்ராமாணிகம் । உபாயதஸ்யில் கர்தூத்வம் பந்நகாகார மித்ரமாகையாலே விருத்தமன்றோ? என்கிற
 ஸங்கூயைப் பரிஹரித்துக்கொண்டு உபஸ்ஹரிக்கிறார். ஆகையால் இதி । அனந்ய ப்ரயோஜனனுக்கு
 கர்தூத்வம் பந்நகாகாரமித்ரமல்லாமையாலே ஫லதஸாதுல்யமாகையால் விருத்தமன்றென்று கருத்து.
 ஆனாலும் உபாயதஸ்யில் கர்தூத்வத்தில் பந்நகாகாரம் த்யாஜ்யமென்று ஸொன்னது கூடுமோ? பூர்வோக்த
 ப்ரகாரணோபாயதஸ்யில் கர்தூத்வம் பந்நகாகாரமித்ரமாகையாலே த்யாஜ்யதை கூடுமென்னிலப்போது
 ஫லதஸ்யிலும் கர்தூத்வம் பந்நகாகாரமித்ரமாக ப்ரஸங்கியாதோ? முக்ததஸ்யில் ஹேதுவில்லாமையாலே
 பந்நகாகாரமித்ரமன்றென்னில் அந்த ஹேதுவேது? என்னவருளிச்செய்கிறார். ஫லதஸ்யில் இதுதா
 வாக்யதூயத்தாலே. கெவலமென்றது. கர்மோபாதிவ்யவச்சேதத்தைச் ஸொல்லுகிறது. இப்படியாகில் அனந்ய
 ப்ரயோஜனனுக்கு உபாயதஸ்யில் கர்தூத்வம் ஫லதஸாதுல்யதயா பந்நகத்வாபாவாதிவிருத்தமன்றென்று

(ஸா.ப்ர:) குணாபாவாத்கர்தூத்வமேவ ந ஸ்யாத் । கித்வ “தத்ர ஸர்வ் நிர்மலத்வாத்ரகாஸகமநாமயம் ।
 ஸுஃஸங்க்ஜேந பந்நாதி ஜ்ஞானஸங்க்ஜேந தேஹிநம் ॥” இதுதாதிபிஸ்சத்வ குணஸ்யைவ ஸ்வர்காதிஸாநானுஸ்தாபகத்வ-
 வத்மோக்ஷோபாயத்வஸ்யாப்யனுஸ்தாபகத்வாத்ரகாபி கர்தூத்வம் குணகூதமேவேதி ததபி த்யாஜ்யமேவ ஸ்யாதித்யத்ர முக்தைகர்தூத்வஸ்ய
 காரணம் தர்த்யந் தத்ரத்ய கர்தூத்வஸ்ய கூதஸ்யாப்யூபாதிக்கத்வே஽பி தத்ர தத்ர த்யாஜ்யாஸி முபாதேயாஸிமபி
 தர்ஸயதி । ஫லதஸ்யில் இதுதாதிநா ।

(ஸா.வி:) ஆகையால் ஸ்வாभावிகைதி । மோக்ஷதஸாஸா கர்தூத்வம் யதா ந ஸ்வரூபவிருத்தம் தத்ரதிஹ ப்ரகூத்
 ஸத்வமூலகமோக்ஷோபாயகர்தூத்வமப்யவிருத்தத்வாத்ர த்யாஜ்யமிதி பாவ: । நநு “ஸுஃஸங்க்ஜேந பந்நாதி ஜ்ஞானஸங்க்ஜேந
 தேஹிநாம்” இதுதாதிநா ஸத்வாதேஸ்வர்காதி ஸாநானுஸ்தானகர்தூத்வவந்முக்திதஸாஸா ஸத்வாதிகுணாபாவாத்கதம்
 கர்தூத்வ மித்யாஸங்க்ஜாஸா தத்ர ப்ரகவதிச்சாஸித்தமிதி வதந் இஹ குணமூலம் கர்தூத்வமித்யாஹ । ஫லதஸ்யில்
 இதி । வৈசித்ரியோடே பொருத்தின, இஸ்வரெச்சாவைசித்ரியேணஸஹ । ததநுகுணஸ்வெச்சயேத்யர்த: । இஸ்வரன்
 பரிணமிப்பித்த ஸத்வரஜஸ்தமஸ்ஸூகக்களை உபாதி யாகக் கொண்டு, இஸ்வர பரிணாமித ஸத்வரஜஸ்தமோகுண
 நுபாதித்வெந ஸ்வீகூத்ய-

(ஸா.ஸ:) ப்ரதிஜ்ஞாதமுபஸ்ஹரதி । ஆகையால் இதி ।

मूः - இதில் ரஜஸ்ஸாலும், தமஸ்ஸாலும், பயோஜனான்தர சஜ்ஹேதுவான சத்வத்தாலும், வரும் கர்த்துவ் பந்தகம் । பகவத்ப்ராஸிபிலே சஜ்ஹேது(புண்டாக்கும்)ப் புணர்க்கும் ப்ரகூபஸத்வ விசேஷமடியாக வரும் கர்த்துவ் மோககாரணம் । இக் குணத்ரயத்தோடு துவக்கற்றிருக்கும் முக்ததஸீபில்கர்த்துவம் ।

(சா.தீ:) இதில் ரஜஸ்ஸாலும் இத்யாதியால். மோகஹேதுவாய் கர்த்துவத்தைக் காட்டுகிறார். பகவத்ப்ராஸிபில் இத்யாதியால் । முக்ததஸீபில் கர்த்துவ் சத்வாதிபுணகூதமன்றென்கிறார். இக் குணத்ரயேத்யாதி । நனு சில வாக்யங்கள் ஆத்மாவுக்கு கர்த்துவமில்லையென்கிறன, சில உண்டென்கிறன.

(சா.ஸ்வ:) சொன்னது கூடுமோ? ப்ராகூதரஜஸ்தமஸ்சம்பந்த ப்ரயுக்தமாகையாலே பந்தகதயா விருத்தமன்றோ? என்ன பந்தகாகாராபவர்புஜனகாகாரங்களையருளிச் செய்கிறார். இதில் இதி வாக்யத்ரயத்தாலே - இதில், பஹுவிதமான கர்த்துவத்தில். இப்படி ப்லதஸீபில் கர்த்துவ் பந்தகமாகா விட்டாலும் மோககாரணமாகப் ப்ரஸஜ்ஹியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த குணேதி । குணத்ரயான்தர்புத ப்ரகூப சத்வப்ரயுக்தகர்த்துவமே மோககாரணமென்று கருத்து. இப்படியாகில் “ந கர்த்துவ் ந கர்மாணி லோகஸ்ய சூஜதி ப்ரபு:” என்றும், “கர்தா விஜ்ஞானாத்மா புரூப:” என்றும் கர்த்துவவிதி ப்ரதிபேதங்களுக்கு கதியெது? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) சஜ்ஹேதுப் புணர்க்கும், சஜ்ஹ் கர்வந் । எவ்ச “ப்ரகூதே: க்ரியமானானி குணே: கர்மாணி சர்வச: । அஹங்கார விமூடாத்மா கர்தாஹமிதி மந்யதே ॥ நான்ய் குணேப்ய: கர்தாரம் யதா த்ரஸ்தாஸு பஸ்யதி । கர்யகாரண கர்த்துவே ஹேது: ப்ரகூதிரூக்யதே ॥” இத்யாதி கர்த்துவ நிபேதவாக்யானா “எவ ஹி த்ரஸ்தா ஸ்ரோதா” இத்யாரப்ய “போத்தா கர்தா விஜ்ஞானாத்மா புரூப: ।- விஜ்ஞானம் யஜ்ஹ் தநுதே । தாமர்யேதாப் ப்ரணமேதாப் யசேதாப் விசின்தயேத் ।” இத்யாதி கர்த்துவ விதிவாக்யானா ச ஜீவேஸு ஸுத்ரேஸு சத்வரஜஸ்தமோ அதீனகர்த்துவ நிபேதகத்வென பகவத்சங்கல்பாதின கர்த்துவாஸ்யத்வ விதாயகத்வென ச விரோதோ நாஸ்தீத்யாஹ ।

(சா.வி:) “சரீரவாங் மனோபிர்யத்கர்ம ப்ராரபதே நர: । ந்யாய்யம் வா விபரீதம் வா பஸ்யதே தஸ்ய ஹேதவ: ॥ அபிஸ்தானம் ததா கர்தா கரணம் சே பூதகிவ்விதம் । விவிதா ச பூதகிவ்விஸ்தா தீவம் சீவாத்ர பஸ்யமம் ॥” இத்யுக்தம் உபாதிமூலம் கர்த்துவமिति பாவ: । பந்தககர்த்துவாத்ரயாவூதம் மோகஹேதுகர்த்துவமாஹ । பகவத்ப்ராஸிபிலே இதி । முக்திதஸாயாமிவேஹிபி பகவதபிமதத்வான்யாக்ஸார்த்த கர்த்துவ் ந விருத்தமिति பாவ: । தத்ரயாவூதம் மோககாலீன கர்த்துவமாஹ । இக் குணத்ரயத்தோடு இதி । நனு த்ஹிஹ்ஸர்வதா கர்த்துவ சத்ராவே “ப்ரகூதே: க்ரியமானானி குணே: கர்மாணி சர்வச: । அஹங்கார விமூடாத்மா கர்தாஹமிதி மந்யதே ॥ நான்ய் குணேப்ய: கர்தாரம் யதா த்ரஸ்தாஸு பஸ்யதி । கர்யகாரண கர்த்துவே ஹேது: ப்ரகூதிரூக்யதே ॥ புரூபஸுஸுஹு:கானாப் ப்ரோகூதே ஹேதுரூக்யதே । ததா । ஹந்தா சேமந்யதே ஹந்தம் ஹதஸ்சேமந்யதே ஹதம் । உபூ தூ தூ ந விஜானீதோ நாயம் ஹந்தி ந ஹந்யதே ॥” இதி கர்த்துவநிபேதாத்ரதிரோத இத்யாஸங்க்ய “கர்தா ஸாஸ்தார்த்தவத்வாத்” இத்யாதிபகரணே அசேதனே ப்ரோதஜனவத்ரவா ப்ரவர்தகத்வாஸம்பவாசாஸ்த்வவீத்யத்யா பத்யா சேதனே குணசங்க்ரோபாதிபககர்த்துவஸ்ய -

மூ: - இப்படியிருக்கையால் ஆத்மாவுக்கு கर्तृत्वமில்லையென்கிற வாக்யங்களுக்கும் கर्तृत्वமுண்டென்கிற வாக்யங்களுக்கும் விषயव्यवस्थையுண்டாகையாலே விरोधமில்லை. அதெங்ஙனையென்னில்? கर्तृत्वமில்லை என்கிற வாக்யங்கள் ईश्वराधीनமாயும் तदायत्त प्रकृतिगुणाधीनமாயும் வரும் कर्तृत्वத்தை निरपेक्षமென்று நினைக்கலாகாதென்கிறன- கர்तृत्वமுண்டென்கிற வாக்யங்கள் ईश्वरेच्छादிகள் அடியாகவே வந்த ज्ञानத்துக்கும், तद्विशेषங் களான चिकीर्षा प्रयत्नங்களுக்கும் இவனே आश्रयமென்னுமிடத்தைச் சொல்லுகிறன. இந் நிष्कर्ष (प्रकार)த்தை “शरीरवाङ्मनोभिर्यत्” என்று துடங்கி गीताचार्यன்தானே அறுதியிட்டான்.

(சா.दी:) இவைக்கு விरोधமெப்படியென்னில் அருளிச்செய்கிறார். இப்படியிருக்கையால் इत्यादि । “न कर्तृत्वं न कर्माणि लोकस्य सृजति प्रभुः । “इत्यादிகளில்லை என்கிறன. “कर्ता भोक्ता विज्ञानात्मा पुरुषः” इत्यादிகள் कर्तृत्वமுண்டென்கிறன. विरोधाभावத்தை उपपादिக்கிறார். அதெங்ஙனையென்னில் इत्यादियाல். कर्तृत्वनिषेधवாக्यங்கள் निरपेक्षकर्तृत्वम्இவனுக்கில்லை என்கிறன. உண்டென்கிற வாக்யங்கள் ईश्वराधीनकर्तृत्वமுண்டென்கிறனவென்று विभागम्-இந் நிष्कर्ष प्रकारम्, இந் நிष्कर्ष विभागम् । இந் நிष्कर्ष प्रकारं गीतையில் சொல்லப்பட்டதென்கிறார். இந் நிष्कर्षेत्याடியால்.

(சா.स्वा:) இப்படியிருக்கையாலே इति । ग्रहणाग्रहणादिवदनुष्ठेयமன்றிக்கே सिद्धरूपமான கர்तृत्வரூபைகார்த்தத்தில் விதிप्रतिषेधங்களுக்கு விषयव्यवस्थைகூடுமோ? என்று शङ्किத்து उत्तरமருளிச்செய்கிறார். அதெங்ஙனையென்னில் इत्यादिना । நினைக்கலாகாது इति । निषेधकवாக्यं विद्यमानकर्तृत्वं सामान्य निषेधपरमல்லாமையாலும் “परात्तुच्छते:” इत्यादिना सापेक्षமென்று சொல்லுகையாலே தானே निरपेक्षकर्तृत्वं निषेधमर्थसिद्धமாகையாலும் व्यर्थமாய்க் கொண்டு नैरपेक्ष्यबुद्धि निषेधपरமென்று கருத்து. இப்படி जीवனுக்கு पराधीन कर्तृत्वமுதலான இவ் அर्थத்தில் प्रमाणं காட்டுகிறார். இந் நிष्कर्ष प्रकारத்தை इति-यद्वा जीवனுக்கு पराधीन कर्तृत्वமும் ईश्वरனுக்கு प्रधान कर्तृत्वமும் சொன்னது கூடுமோ?

(சா.प्र:) இப்படி इत्यादिना । एवदभिप्रायेणैव “शरीरवाङ् मनोभिर्यत्कर्म प्रारभतेनरः । न्याय्यं वा विपरीतं वा पञ्चैते तस्य हेतवः ॥ अधिष्ठानं तथा कर्ता करणं च पृथग्विधम् । विविधा च पृथक्चेष्टा दैवं चैवात्र पञ्चमम् ॥ तत्रैवं सति कर्तारमात्मानं केवलं तु यः । पश्यत्यकृत बुद्धित्वान्न स पश्यति दुर्मतिः ॥” इति गीताचार्येणाप्युक्तमित्याह । இந் நிष्कर्षेत्यादिना ।

(சா.वि:) स्थापनात्पराधीन कर्तृत्वस्य स्थापनाच्च मुक्तिदशायां च “बोद्धा-कर्ता । जक्षत्क्रीडन्नम माण” इत्यादि श्रवणाच्च कर्तृत्वं निषेधपराणां ईश्वरानधीन निरुपाधिक कर्तृत्वं निषेधपरत्वमिति विषयव्यवस्था माह । இப்படியிருக்கையால் इति । अत्र प्रमाणं दर्शयति । இந் நிष्कर्षத்தை इति । भगवदधीन कर्तृत्वे प्रमाणमाह ।

(சா.सं:) कर्तृत्वमில்லை इत्यत्र “न कर्तृत्वं न कर्माणि लोकस्य सृजति” इत्यादीनि, कर्तृत्वமுண்டு इत्यत्र च “कर्ता बोद्धा विज्ञानात्मा पुरुषः” इत्यादीनि च विवक्षितानि ।- कर्तृत्वं निषेधकानां निरपेक्षकर्तृत्वं निषेधकता । तत् सद्भावपराणामीश्वराधीन कर्तृत्वं सद्भावपरतेति निष्कर्ष प्रकारश्रीगीताया मेवोक्त इत्याह । இந் நிष्कर्षேति । तत्रेश्वराधीनत्वोक्तिप्रकारमाह ।

மூ: - அ(இ)வ்விடத்தில் “தீவ் சீவாத்ர பஸ்வம” என்று புருஸுத்தமனைச் சுலல்லுகிறது. இவன் ஜீவனையொரு காரியத்தில் புவர்திப்பிக்கும் போது அக் காரியத்தைப்பற்ற காரியிதாவென்று சுலல்லப்படும். தானே புவர்திக்கும் பல்புரதானாடிகளிலும், சூஃயாடிகளிலும் கர்தாவென்று சுலல்லப்படும். ஒன்றிலே புவர்தனான சீதனனை விலக்காதவளவில் ஁பேக்ஷகன் - அப்போதிசைந்திருக்கையாலே ஁னுமந்தா ।

(சா.தீ:) அங்கு இஸ்வராதினத்வ்ஸுன்னபடியையருளிச் சஸ்கிறார். அவ்விடத்தில் இதுயாடி । -இனி ப்ரஸஜ்ஜாதிஸ்வரனுடைய காரியிதூத்வ், கர்தூத்வ், ஁பேக்ஷகத்வ், ஁னுமந்தூத்வ், ஁ஃகாரித்வ்ங்களுக்கு விஸயபேதத்தையருளிச் சஸ்கிறார். இவன் ஜீவனை இதுயாடியால். கர்தூத்வத்துக்கு விஸய்காட்டுகிறார். தானே இதுயாடியால். ஁பேக்ஷகத்வம், ஁தாஸீனத்வம் । இதுக்கு விஸய் காட்டுகிறார். ஒன்றிலே என்று. ஁னுமந்தூத்வத்தைக் காட்டுகிறார். அப்போதென்று. தத்வீவ்என்று ஁ஷபம் । ஁ஃகாரித்வத்தைக் காட்டுகிறார்.

(சா.ஸ்வா:) ஜீவகர்தூக் காரியங்களிலே இஸ்வரனுக்குப் ப்ரா஁ந்யத்தில் ப்ரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச்சஸ்கிறார். இந் நிஷ்கர்ப் ப்ரகாரத்தை இதி । ரீதீயிலே “தீவ் சீவாத்ர பஸ்வம” என்று தீவத்துக்கன்றோ பஸ்வமென்று ஁஁கிகுத்யா ப்ரா஁ந்ய்தோற்றுகிறது. இஸ்வரனுக்குத் தோற்றவில்லையே? என்னவருளிச் சஸ்கிறார். அவ்விடத்தில் இதி । இப்படி இஸ்வரன் ப்ரா஁ந கர்தாவென்று சுலன்னது கூடுமோ? ஁பேக்ஷகனென்றும் ஁னுமந்தாவென்றும் இஸ்வரனை ஁ாஸ்ஸுலுக்கையாலே கர்தூத்வமே கூடாதே? இனி சூஃயாடி வ்யாபாரத்திலே ஁ா஁ாதுக்ர்தூத்வ் ஁்ருத மாதையாலே கர்தூத்வ்கூடுமென்னில் அப்போது காரியிதாவென்றும், ஁பேக்ஷகனென்றும் சுலல்லுகிறது விரு஁யிதோ? என்ன கர்தூத்வா஁காரங்களை விரு஁யில்லாமல் ப்ரிந்நவிஸயங்களாக விவேச்சிக்கிறார். இவன் இதுயாடினா । இப்படியானாலும் ஁க்விஸயத்தில் தானே-

(சா.ப்ர:) அத்ர ப்ரகவத்ஸ஁஁ல்யாதினம் ந ப்ரதீயத் இதுயத்ராஃ । இவ்விடத்தில் இதுயாடினா । ஁வ் ஜீவகர்தூத்வவிதினிஸே஁யுரபி விஸயவ்யவஸ்தாமுக்த்வா இஸ்வரகதவிஸய சூஃயிகர்தூத்வ விதினிஸே஁யுரபி விஸயவ்யவஸ்தா காரியிதூத்வ஁பேக்ஷகத்வ கர்தூத்வ ஁ஃகாரித்வ ப்ர஁ர்ஷனபூர்வக் வதந்நீஸ்வர ஁஁஁ல்யாதின ஜீவகர்தூத்வ ஁ட்தே ப்ரிந்யாஸ விதிரூபபந்ந ஁வீதி நி஁மயதி । இவன் ஜீவனை இதுயாடினா ।

(சா.வி:) இவ்விடத்தில் இதி । தீவமிதி । “஁஁஁஁நம் ததா கர்தா கரணம் ச பூதங்விதம் । விவிதா ச பூதக்வே஁தா தீவ் சீவாத்ர பஸ்வம ॥” இதுயத்ரீத்யர்த: । ஁஁஁஁நம், ஁ரீரம் । கர்தா, ஜீவ: । கரணம், இந்ந்ரியாணி । சீ஁தா, கர்ம । ப்ரஸஜ்ஜாதிஸ்வரஸ்ய ப்ரவர்தகத்வாவந்த்ர விஸுஷாந்விஸய ப்ரிதீன ஁ர்ஷயதி । இவன் ஜீவனை இதி । காரியிதா, ப்ரீரக் இதுயர்த: । ப்ரவூத்திக்கும் பல்புரதானாடிகளிலும் சூஃயாடிகளிலும், ஁வமாத்ர ப்ரவர்த்யமான பல்புரதானாடிஸு சூஃயாடி வ்யாபரிஸு ச । விலக்காதவளவில், கதாசித்ஸ்வகர்மவஸுன ப்ரவர்தமானம் சீதனம் ப்ரதி । தத்விரு஁கர்மநிமித்திகூத்யேஸ்வரேண நிவாரணாபாவே ஁பேக்ஷக: । பூர்வ ப்ரவூதீரபி ப்ரகவததினபர்மமூலத்வாத்த்ரபி஁கரணகலேபராயத்த்வாத்ந ந பராதினத்வவிரு஁த: ।

(சா.ஸ:) அவ்விடத்தில் இதி । அத்ர ப்ரஸஜ்ஜாதிஸ்வரஸ்ய காரியிதூத்வ், கர்தூத்வ், ஁பேக்ஷகத்வ், ஁னுமந்தூத்வாடி விஸயபேதூக்திமு஁ன ஁ர்வதா கர்தூத்வமீஸ்வராதினமிதுயாஃ । இவன் இதுயாடினா ।

மூ: - இளந்தலை சுமக்குமவனுக்கு ப்ரவ்ரன் பெருந்தலை சுமக்குமாப்போலே கூடப் ப்ரவ்ரிக்கையால் ஸஹ்காரி ।

(சா.தி:) இளந்தலை இत्याடியால் | இளந்தலை சுமக்குமவனுக்கு, சூலமூலமாய், சூக்ஷ்மா஘மான ஒரு தாவிசேஷத்தைச் சுமக்கும்போது ப்ரவலனானவன் சூலபா஑த்தைச் சுமக்குமாப்போலென்கை. இவனைக் காட்டில் இசுவரனுக்கு யத்நமதிகமென்கைக்காக இளந்தலை பெருந்தலை என்றது. க்வசிதிசுவரனுக்கும் கர்வூத்வமில்லையென்னும் அதுக்குத் தாத்பர்யமருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வா:) “தஸ்ய கதாரமபி மாந் வித்யகதாரமவ்யயம்” என்று சொல்லுகிறது சேருமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.பு.) இளந்தலை, லஹுமார: । பெருந்தலை, குறுமார: ।

(சா.வி:) இச்சந்திருக்கையாலே, அங்ளிவூத்யஸ்திததயா । அநுமன்தா, அநுமன்தெதுய்யதே । திருக் குமாஅரதாசாரீஸ்து ரகஸ்யத்ரயசூலகே “வ்யாபாராத்ரயத்வமாத்ரம் து கர்துத்வம் । அசேதனே஽ப்யுபசர்யதே । ரதோ கசூத்திதி । எவ் ச கர்துத்வம், ப்ரேரகத்வம், அநுமன்துத்வம், உதாஸினத்வம், சக்சித்வம், சககாரித்வம், ஃலித்வம், ஃலப்ரதாதுத்வ மித்யேதே அத்ரா: பகவத: ப்ரதிபந்நா பவந்தி । தத்ர ககதப்துப்த்யாதிபு சர்வேஷ்வபி காரியேபு ழானசி்கிரீர்ஷா ப்ரயத்னவத்வாத்கர்துத்வம், கர்துபூதகிவ ப்ரேரகத்வாத்ப்ரேரகத்வம், சுவகர்மானுரூபம் ப்ரவூத்தானாம் கிவானாமுத்தரோத்தரம் ப்ரவர்த்தகத்வாதநுமன்துத்வம், ஏதேஷ்வேவ சுவகர்மானுரூபேபு சு஁து:காதி காரியேபு பிகானுகுணமுத்யா஑மானேஷ்வங்றுரேபு கலச்யேவ சாமான்ய காரணத்வே சி஑்டே஽பி விசேஷகாரணாபாவாதுதாஸினத்வம், சர்வசாக்ஷா஑்஑ுத்வாத்சாக்சித்வம், சாமந்யநு ப்ரவி஑்ளேசசேதனாசேதனாத்மகைஸ்ஸககாரிவர்கீஸ்ஸக சுவயமேவ சர்வகார்யகர்துத்வாத்சககாரித்வம், சர்வசேஷித்வன சர்வஸ்யாபி ஃலஸ்ய பூத்யஸர்ரக்சணாதி ந்யாயன சுவபர்யவசானாத் ஃலித்வம் । “ஃலமத உபபத்ते:” இத்யுத்த ப்ரக்ரி யயா சர்வகர்ம் சமாராத்நி யஸ்ய சுவஸ்யைவ சாக்ஷாத்சர்வஃலஹேதுத்வாத்ஃல ப்ரதத்வமிதி சர்வமப்யேதங்ருணகாதமாகாரபேதனாஸ்மிந்நகவதி யோ யுஜ்யத இதி னூத்யம் நிர்வ஑்யம் ச । ஏதேநைவ சர்வதா சர்வப்ரேரகஸ்யாபி இசுவரச்ய உபேககத்வானுமன்துத்வாதி வசனானாம் தத்ரதாசாரீய ஗்ரந்தேபு தூ஑்ணானாமவிரோதே஽பிவிரோ- தவத்ப்ரதிபாசமானானாம் சுவயமேவாவிரோதோ பூ஑்஑ிம஑்஑ிர்போ஑்஑்விய இத்யஸ்மாபிறுபரம்யதே” இத்யுத்தம் । இளந்தலை சுமக்குமவனுக்கு கஸ்யசித்கா஑ஸ்ய சூக்ஷ்மா஑்ரபா஑ம் வஹத: । ல஑ுபா஑ம் வஹத: புரூஷஸ்யேதி பாவு: । ப்ரவலண், ப்ரவலவான் । பெருந்தலை சுமக்குமாப்போலே, சூல்மூலகுரூபா஁வஹனேந யதா சஹகரோதி ததா । கூட ப்ரவர்த்திக்கையாலே, சஹகாரிதயா சஹகாரி காரணமித்யுச்யதே । “ததாமி பூ஑்஑ி யோ஑்ம் தம்....., க்ஷிபாம்யகசத்ரம்” இத்யாதி஑ூத்தகட் புண்ய பாபகூ஑்஑ிப்யகதயா சஹகாரித்வ மிதி பாவு: । இசுவரச்யாபி கர்துத்வாகர்துத்வ பூதக ப்ரமாண விரோதம் பரிஹரதி

(सा.सं:) இளந்தலை इति । स्थूलमूल सूक्ष्माग्राति भारदारुवहने अर्भके उद्युक्ते तत्र प्रबलेन स्थूलभागवहनवदित्यर्थः । जीव प्रयत्नस्य अत्यल्पत्वमीश्वर प्रयत्नस्य चाधिक्यं च सूचयितुम् இளந்தலை பெருந்தலை इत्युक्तिः । ईश्वरस्य कर्तृत्व निषेधकानां तात्पर्यमाह ।

மூ - சூ஢்யா஢ிகளில் ஢ேவமனுஷ்யா஢ிவீஷம்யம் ஜீவகர்மவிஷோபா஢ிகமா஢ையாலே

“஢ாதுவர்ணம் மயா சூ஢ம் குணகர்மவி஢ா஢ாச: |

தஸ்ய கதாரமபி மா வி஢்஢யகதாரமவ்யயம் ||”

஢ன்று இஸ்வர்னுக்கு கர்த்வுதவிநிஷே஢ம் பண்ணுகிறது. இப்படி சர்வவிஷயஸா஢ாரணகர்த்வுதவமு஢ைய இஸ்வர்னடியாக ஜீவனுக்கு ஸ்வ஢ு஢்஢ிபூர்வப்ரவூத்திஸக்திரூபமாண நியோ஢யோ஢்யத்வம் ஸி஢்஢ம் | ஆ஢ையாலே இங்கு, ப்ரஜ ஢ன்று வி஢ிக்ககுறையில்லை. -

(ஸா.஢ி) சூ஢்யா஢ிகள் இत्या஢ியால். இஸ்வர்ன் ஢ேவா஢ிஸூ஢ிமாந்ரத்தில் கர்தாவாணாலும் ஢ேவத்வமனுஷ்யத்வா஢ி-வீஷம்யஸூ஢ிக்கு அவர்களு஢ைய கர்மவிஷேஷங்களுே ப்ரயோஜகமா஢ையாலத்தைப் பற்ற அகர்த்வுதவம் ஸோல்லுகிறது. குணகர்மவி஢ா஢ாச:, குணै: கர்ம஢ிஸ்ச வி஢ஜ்ய ஢ன்றபடி. இனி ஜீவனுக்கு பரதந்ந்ரணானாலும் வி஢ியோ஢்யத்வமுண்டென்றுமத்தை ஢பஸ்஢்஢ிக்கிறார் - இப்படி இत्या஢ியால். ஸ்வகர்த்ரீஸ்வர்஢தஸ்வ஢ு஢்஢ிபூர்வப்ரவூத்திஸக்தித்வாந்நியோ஢யோ஢்யத்வம் ஸி஢்஢மென்கை. தன்னால் வரும் நன்மை விலைப்பால் போலே இत्या஢ியான

(ஸா.ஸவா) சூ஢்யா஢ிகளில் இதி | கர்த்வுதவவ஢ன் ஸோபா஢ிககர்த்வுதவபரமென்றும் அகர்த்வுதவ வ஢ன்முபா஢ிநிர்ஷேஷகர்த்வுதவா஢ாவரமென்றும் ஢கவிஷயத்திலும் வ்யவஸ்யை ஸோல்லாமென்று கருத்து. குணகர்மவி஢ா஢ாச இதி | குணै:, ஸத்வா஢ி஢ி: | கர்ம஢ிஸ்ச, ஢பா஢ி஢ி: | வி஢ஜ்ய மயா சூ஢மென்றபடி. இப்படியாகில் இஸ்வர்னும் கர்மா஢்யுபா஢ிஸாபேஷகர்தாவா஢ையாலே பரா஢ீனகர்த்வுதவம் துல்யமா஢ையால் ஜீவனுக்கு பரா஢ீனகர்த்வுதவம் விஸிஷ்யஸ ஸோன்னது கூ஢ுமோ? ஢ன்கிற ஸ஢்஢்யைப் பரி஢ரியா நின்றுகொண்டு ஢பஸ்஢்஢ிக்கிறார் - இப்படி இதி | ஸ்வேதி | சர்வவிஷயஸா஢ாரணகர்த்வுதவம் இஸ்வர்னுக்கு கர்மா஢ிநிர்ஷேஷமா஢ையாலே ஜீவனுக்கு ஸா஢ாரணகர்த்வுதவ ஢஢வ஢ீநையா஢ையாலே இஸ்வர்னுக்கு ஢பரா஢ீனகர்த்வுதவமும், ஜீவனுக்கு பரா஢ீனகர்த்வுதவமுமென்கிற வீஷம்யம் கூ஢ுமென்று கருத்து.

(ஸா.ப்ர) நனு ஢ாஷ்யஸ்ய ஢்ரமி஢ோபநிஷ஢ா் ஢ ப்ரவர்தகை஢ாஷ்யகாரா஢வ஢தஸகலார்யை: “திரூக்குருகைப்பிரான் பிள்ளான்” இत्या஢்யாதபூர்வா஢ார்யைஸஸோ஢ா஢ரணம் ஸவ்யம் ஸா஢நானுஸ்தானமயுக்தம், ஢஢வத்கூபயா ப்ராஸமேவ ஢னு஢ாவ்யமித்யுக்தெல்லோ஢ார்யை஢க்திவி஢ி: ஸவூபவிஸ்வாஸார்த்வோக்தேஸ்ச ஸாஸ்ரத: ஢லஸா஢நவி஢ானஸி஢்஢ேஸ்ஸாஸ்ர-ஸ்யார்தவத்வாய ஜீவஸ்ய கர்த்வுதவஸி஢்஢ிரயுக்தேத்யத்ர, பூர்வா஢ார்யவாக்யானா் வி஢ிதோபாயானுஸ்தானே -

(ஸா.வி) சூ஢்யா஢ிகளில் இதி | கர்த்வுதவஸ்தாபநா஢்஢்ரணவரணவி஢ி஢ூபபந்ந இத்யுபஸ்஢்஢்஢ி - இப்படி சர்வவிஷயேதி | இஸ்வர்னடியாக, இஸ்வர்மூலகேத்யர்த்: | நனு ஢ாஷ்யஸ்ய ஢்ரமி஢ோபநிஷ஢ா் ப்ரவர்தகை஢ாஷ்யகாரா஢வ஢த ஸகலார்யை: “திரூக்குருகைப்பிரான் பிள்ளான்” இत्या஢்யாதை: பூர்வா஢ார்யை ஸஸோ஢ா஢ரணம் ஸவ்யம் ஸா஢நானுஸ்தான-மயுக்தம் | ஢஢வத்கூபயா ப்ராஸமேவானு஢ாவ்யமித்யுக்தே:, லோ஢ா஢ார்யை஢க்திவி஢ேரந்யவிஸ்வாஸார்த்வோக்தேஸ்ச ஸாஸ்ரகூத஢லஸா஢நவி஢ானானுபபதேஸ்ச ஸாஸ்ரஸ்யார்தவத்வாஜீவஸ்ய கர்த்வுதவஸி஢்஢ிரயுக்தமித்யாஸ஢்஢்ய -

(ஸா.ஸ) சூ஢்யா஢ிதி | சூ஢ிமாந்ரே இஸ்வர்ஸ்ய கர்த்வுதவ஢பி விஷமஸூ஢ி: கர்மவிஷேஷ நிமிதகைவேத்யர்த்: | குணேதி | குணै: கர்ம஢ிஸ்ச வி஢ஜ்யேத்யர்த்: | ஢வ் பரதந்ந்ரத்வ஢பி வி஢ியோ஢்யத்வமஸ்தீத்யுக்தமுபஸ்஢்஢்஢ி | இப்படி இதி | வி஢ி யோ஢்யத்வே ஢ாபதத: பிள்ளான் ஢க்தி விரோ஢மபி தாத்யர்த்தோக்த்யா பரி஢்஢்஢ி |

“अन्यविश्वाससिद्ध्यर्थं भक्त्युपायविधिं वदन् ।

(सा.सं) ॐ३३३ इति । प्रपत्तौ विश्वाससिद्ध्यर्थमेव भक्तिविधानम् । नतु शास्त्रस्य भक्तावपि तात्पर्यमिति पक्षं दृष्यति । अन्येति । गुरुतर विधानमात्रस्य लघुनि विश्वासमात्रसिद्ध्यर्थत्वात्प्रपत्तेरपि -

मू - सर्वशास्त्रेष्वविश्वासम् आधत्ते मुखभेदतः॥

मद्योपहतपात्रस्थतीर्थदृष्टान्तवर्णनम् ।

अहङ्कारान्वये तु स्यात् प्रपत्तावपि भक्तिवत्॥”

(सा.दी) अन्यशब्दमिदं प्रपत्ति विषयम्. सर्वशास्त्रेषु, प्रपत्तिशास्त्रं तन्निमित्तमेतन्मुक्त्वा. मुखभेदतः, प्रकारान्तरेण एतन्मुक्त्वा. मदिराबिन्दुमिश्रमाणं शातकुम्भमयकुम्भगततीर्थसलिलं पोषाणं अहङ्कारमिश्रमाणं उपायान्तरमेतन्मुक्त्वा. पिङ्गलायनं वचनं प्रपत्तिविषयं उपायान्तरं स्वभावतः अहङ्कारमिश्रमायि (प्रपत्तिविषयमायि) त्याज्यमेतन्मुक्त्वा. सिलं अर्थं सोऽल्लोकिकोऽर्थः भक्त्यादिकृतं प्रपत्तिविषयं उपायत्वमङ्गीकृतं स्वस्वरूपविरोधं गृह्यन्ते - तन्निरासार्थं प्रपत्तिविषयं अर्थमन्तरेण प्रपत्तिविषयं - मद्योपहतेति । तीर्थसलिलं पोषाणं एतन्मुक्त्वा. दृष्टान्तवर्णनम्, अहङ्कारान्वयं मुण्डाकिलिप्योऽपि इति दृष्टान्तोपन्यासम् । -

(सा.स्वा) लघुतरोपायान्तरमुच्यते इत्युक्ते हि तत्रादररूपविश्वासो भवेदिति भावः । भक्त्युपायविधिं वदन् वादी - सर्वशास्त्रेषु प्रपत्तिशास्त्रेऽपीत्यर्थः । मुखभेदतः, प्रकारभेदतः । पर्यायेणेति यावत् । भक्तिविधानं प्रपत्तिविश्वासार्थमिति वदन्निहोत्रादिविश्वाससिद्ध्यर्थं ज्योतिष्ष्टोमादिविधानं, कीर्तनविश्वाससिद्ध्यर्थं प्रपत्तिविधानमिति भङ्गिभेदेन सर्वशास्त्रेष्वप्यविश्वासमाधत्त इत्यर्थः । मद्योपहतपात्रस्थतीर्थदृष्टान्तवर्णनम्, उपायान्तरस्य पूर्वैकैकमहङ्कारान्वये स्यात् । -

(सा.प्र) उपायान्तरविश्वासार्थत्वस्वीकारे तुल्यन्यायतया ज्योतिष्ष्टोमादेस्सर्वस्यापि भगवत्युपायत्वाध्यवसायार्थप्रसक्त्या कस्यापि फलसाधनत्वाभावप्रसङ्ग इति । ननु पूर्वाचार्याभिमतमेव तद्विधितयारोप्यत इत्यत्र “मदिराबिन्दुमिश्रमाणं शातकुम्भमयकुम्भगततीर्थसलिलं पोषाणं अहङ्कारमिश्रमाणं उपायान्तरम्” इति भगवद्व्यतिरिक्तस्य सर्वस्यापि साध्योपायस्य अहङ्कारगर्भत्वे त्याज्यत्वस्य विशिष्योक्तेस्सामान्योक्तेरपि तत्परत्वमनारोपितमेवेत्यभिप्रायनाह - मद्योपहतेत्यादिना । -

(सा.वि) मा भैषीः । मयैव लघुतरमुपायान्तरमुच्यते इति विश्वासजननार्थमित्यर्थः । मुखभेदतः । पर्यायेण एकत्रोक्तन्यायेनेति भावः । “प्रजापतिर्यज्ञान् असृजताग्निहोत्रं चाग्निष्टोमं च पौर्णमासीं चोक्थ्यं चामावास्यां चातिरात्रं च तानुममीत यावदग्निहोत्रमासीत्तावानग्निष्टोमं ... ती पौर्णमासी तावानुक्थ्यो यावदमावास्या तावानतिरात्रो य एवं विद्वानग्निहोत्रं जुहोति” इत्यारभ्य “यावदतिरात्रेणोपाप्नोति” इत्यादिप्रशंसावशात् ज्योतिष्ष्टोमाधिविधिष्वप्येवं प्रसङ्ग इति भावः । अहं भक्त्युपायं साधयामीत्यहङ्कारगर्भत्वात् भगवद्विषयतया शुद्धापि नोपादेयेत्युक्तौ प्रपत्तिप्रतिबन्धा परिहरति - मद्योपहतेति । मदिरादिबिन्दुमिश्रितं शातकुम्भमयकुम्भगततीर्थसलिलं पोषाणं अहङ्कारमिश्रितं उपायान्तरमिति तदुक्तदृष्टान्तकथनमित्यर्थः । -

(सा.सं) अञ्जल्यपेक्षया तस्य च शून्यवादापेक्षया गुरुत्वात्प्रपत्त्यादि शास्त्रेष्वविश्वासस्यादित्यर्थः । अहं भक्त्युपायं साधयामीति कर्तृत्वाभिमानवदाश्रया भक्तिर्मद्योपहतपात्रस्थ गङ्गोदकवन्नोपादेयेति रूपायामपि परोक्तिं प्रतिवक्ति । मद्येति । यदि भक्तावहङ्कारान्वयः स्यात्तदेवं दृष्टान्तवर्णनं सङ्गतं स्यात् ।

மூ - ஆகையால் “புசீத மடூதமகிந்தயிதவ” இத்யாதிகள முன்பு தான் பண்ணின ப்ரபத்திக்கு க்ஷமே கொள்ளுகிறபடியென்று சிலர் சொல்லுமதுவும் அஹங்காரஸ்பர்ஷாதிஷங்கையப் பற்றவாமத்தனை - அல்லது யதாசாஸ்த்ரமனுஷ்டித்த ப்ரபத்தி அபராதமாய் அதுக்கு க்ஷமே கொள்ளுகிறபடியென்று -

(சா.தீ) அப்போது த்யாஜ்யத்வம் ப்ரபத்தியிலும் துல்யம் । ஆகையால் யதாவஸ்திதார்தானுஸந்தானபூர்வகமான ஸக்தியிலும் ப்ரபத்தியிலும் நிஷேதமில்லையென்று கருத்து. இனி “பிதாமஹ் நாथமுநி விலாக்ய ப்ரசீத மடூதமகிந்தயிதவ” என்றதுக்கு சிலர் தாமே கீழே “த்வத்பாடமூலம் ஶரணம் ப்ரபதே” என்று யதாசாஸ்த்ரமாக அனுஷ்டித்த ப்ரபத்தியும் அபராதகோடியிலேயாய் அதுக்கு க்ஷமே கொள்ளுகிறாரென்பர்கள். அதுவுமப்படியன்றென்கிறார் - முன்பு தாம் பண்ணின இத்யாடியால். கீழே தாம் யதாசாஸ்த்ரமாகப் பண்ணின ப்ரபத்திக்கென்கை. அஹங்காராதிஸ்பர்ஷாதிஷங்கையாலே க்ஷமே கொள்ளுகிறாரென்ன ப்ராஸம் । அல்லவாகில் ப்ரபத்திவிதி வ்யர்த்தமாமென்று கருத்து. -

(சா.ஸவ) தது ப்ரபத்தாவபி ஶ்யாதிதி ப்ரபத்தேரப்யுபாயத்வம் ந ஶ்யாதிதி ஸாவ: । ஆனாலும் ஶ்ரஜ என்று ப்ரபத்திரூபாயவிதானம் கூடுமோ? “புசீத மடூதமகிந்தயிதவ” என்று ஆளவந்தார் தாம் அனுஷ்டித்த ப்ரபத்தியை அபராதமாக நினைத்து க்ஷாபணம் பண்ணுகையாலே ப்ரபத்தி உபாயமேயன்றென்று சிலர் சொல்லவில்லையோ? என்ன, இந்த மதத்தையும் உக்தயுக்த்யா நிராகரிக்கிறார் - ஆகையால் இதி । ஆகையால், அஹங்காரமித்ரத்வம் ஸக்திவத் ப்ரபத்தியிலும் தோஷமாகையாலே என்றபடி. அஹங்காரமன்றிக்கே யதாசாஸ்த்ரமானாலும் ஶ்வயம் ஶெய்கையாலே அபராதமாமென்ன ஸாதகமருளிச் ஶெய்கிறார். -

(சா.வி) ப்ரபத்தாவஹங்காராஹித்யம் பராதிநகர்த்துவேன யத்யப்யுபபாத்தே, தர்ஹி ஸக்தாவபி துல்யம் । யதி தத்ராஹங்காராவ்ய: , தர்ஹி ப்ரபத்தாவபி ஶ்யாத் । கிம் ஸஹுநா? தஸ்ய கைங்கர்யமேவ ந ஶித்ஹ்யேதிதி ஸாவ: । நநு யாமுநாசார்ய: பூர்வ ஶ்வானுஷ்டிதஸந்யாஸஸ்யாபராதத்வாத்ஶலு “பிதாமஹ் நாथமுநி விலாக்ய ப்ரசீத மடூதமகிந்தயிதவ” இதி ஶ்வாசார்யபுரஸ்காரபூர்வகமபராதக்ஷாபணம் கர்த்தமித்யாஸங்க்ய, தத்ப்ரபத்தாவாசார்யபுரஸ்கரணம் ப்ரதானமிதி ததஸாவேஹங்காரஸ்பர்ஷாதிஷங்காபூர்வகம் ஶ்வகர்த்தப்ரபத்தேவீகல்யமித்யாஸங்க்ய பூரணப்ரபத்திநிஸ்தமாத்ரஹ் ஶ்வரக்ஷணாய புரஸ்கர்த்தவந்த இத்யேவ - பிதாமஹ் நாथமுநி விலாக்யேத்யஸ்ய தாத்பர்யம் கல்யம் । ந த்வபராதக்ஷாமணே । ததா ஶதி ஶர்வஸாஸ்த்ராணாம் பூர்வாசார்யஸம்ப்ராத்தஸ்ய “த்வதங்கிமுத்ரிஸ்ய” இத்யாதிவகநானாம் ச விரோத: ஶ்யாதித்யஸித்ரேத்யாஹ - ஆகையால் இதி । அஹங்காரஸ்பர்ஷாதிஷங்கையப் பற்றவாமத்தனை, அஹங்காரஸ்பர்ஷாதிஷங்கா ப்ரதி ஸவதீத்யேதந்மாத்த்ரம் । கர்த்தத்வமாத்த்ரஸ்யாபராதத்வே அாசார்யபுரஸ்காரஸ்யாப்யபராதத்வேன தத்பரிஹாரார்த்த க்ஷாமணாத்ரமித்யநவஸ்தா । -

(சா.ஸ) ஶ எவ நாஸ்தி । அந்யதா ஸக்தாவிவ ப்ரபத்தாவபி ததந்வயஸ்யாத் । ப்ரபத்தாவஹங்காராஹித்யம் யத்யப்யுபபாத்தே ஸக்தாவபி ததுல்யமித்யர்த்த: । ப்ரசீதேத்யாதி ப்ரபத்திகரணநிமித்தாபராதக்ஷாமணமித்யுக்திரபி ப்ரதிவக்தி - ஆகையால் இத்யாதிநா ।

मू - அப்படியாகில் “पितामहं नाथमुनिं विलोक्य प्रसीद” என்கிற पूर्वाचार्यपुरஸ்காராदிகளும் தான் செய்கிறதாயைலேயதுக்கு क्षमै கொள்ள வேண்டி अनवस्थै யாம். இது स्वपरनिर्वाहकமாகில் அதுபோலே முன்பு பண்ணின प्रपदनமும் स्वपरनिर्वाहकமென்னலாம் - இங்கு சொல்லும் कुतर्कங்களாலே पूर्वர்கள் பண்ணின प्रपत्तियும் अपराधமாய் அறுகையாலே पूर्वர்களை முன்னிடவுமொண்ணாதொழியும். -

(सा.दी) அப்படியாகில் इत्यादि। यथाशास्त्रमानालும் தாம் பண்ணுகையாலே प्रपत्ति अपराधकोटियிலேயாமென்னிலருளிச் செய்கிறார் - அப்படியாகில் என்று. இதுக்குப் परिहारத்தை शङ्कित्तु प्रतिबन्द्या परिहरिர்க்கிறார் - இது स्वपरेत्याதியால். இது இந்த पूर्वाचार्यपुरस्कारम्। स्वपरनिर्वाहकं, स्वदोष परदोषशामकமாகிலென்கை. यथाशास्त्रमनुष्ठितமான प्रपत्तियும் दोषமாமாகில் दूषणान्तरं காட்டுகிறார். இங்கு சொல்லும் इत्याதியால். स्तोत्रத்தில் आद्यन्तங்களில் பண்ணின आचार्यपुरस्कारத்துக்குக் கருத்தைத் தாமருளிச் செய்கிறார். -

(सा.स्वा) அப்படியாகில் इति। आचार्यपुरस्कारं पूर्वानुष्ठितप्रपदनத்துக்கும் क्षापणरूपமாய்க்கொண்டு स्वपरनिर्वाहकமாகையாலே अनवस्थैயில்லையே? என்ன அருளிச்செய்கிறார். இது इति। முன்பு इति। पूर्वानुष्ठितप्रपदनं समस्तपापத்துக்கும் தனக்கும் क्षापणமாய்க் கொண்டு स्वपर-निर्वाहकமாமென்று கருத்து. प्रबलबाधिकान्तरमருளிச்செய்கிறார் - இங்கு इति। அறுகையாலே, தீருகையாலே. अपराधिकளை முன்னிடக்கூடாதென்றபடி. இப்படியாகில் स्तोत्रத்தில் -

(सा.प्र) ननु रामानुजदर्शनकूटस्थैर्यामुनाचार्यैः “अहमद्यैव मया समर्पितः” इत्यत्र स्वानुष्ठित भरन्यासस्यापराधत्वं मत्वा स्तोत्रान्ते स्वाचार्य पुरस्करणपूर्वकं तत्क्षापणं कृतमित्याप्तम-सम्प्रदायात्कस्याप्युपायस्यानुष्ठेयत्वानुपपत्तेश्चाथवत्त्वाय कर्तृत्वसाधनमनुपपन्नमित्यत्र, यामुनाचार्यैः “जनित्वाऽहम्” इत्याद्युक्त्वा “पितामहं नाथमुनिं विलोक्य प्रसीद” इत्युक्तेः “कालत्रयेऽपि करणत्रयनिर्मितातिपापक्रियस्य शरणं भगवत्क्षमैव। सा च त्वयैव कमलारमणेऽर्थिता यत्क्षेमस्स एवहि यतीन्द्र भवच्छ्रितानाम्” इत्युक्तप्रकारेणानाद्यनन्तकर्मपाश प्रग्रथितानां भगवदाश्रयणं आचार्यपुरस्कारेणैव कर्तव्यमिति ज्ञापनेऽहङ्कारादि परिहरणीयत्वज्ञापने च तात्पर्येण तथोक्तिरिति दर्शयन्, उक्ततात्पर्यानङ्गीकारेण भरन्यासकृतिरूपापराध क्षमणार्थत्वोक्तावाचार्य पुरस्करणरूपापराध क्षापणे कर्तृत्वाख्यापराधक्षामणार्थ क्षामणान्तरस्य कर्तृत्वतया तस्य तस्यापि तथेन्द्रवस्थानात्, तत्परिहारार्थं प्रसीदेत्येवंरूपापराधक्षामणस्य स्वपरनिर्वाहकत्वोक्तौ -

(सा.वि) आचार्यपुरस्कारस्य स्वपरनिर्वाहकत्वे पूर्वविहितप्रपत्तेरपि स्वपरनिर्वाहकत्वं सम्भवतीत्याह - இப்படியாகில் इति। तथाचेदित्यर्थः। पूर्वाचार्यानुष्ठितप्रपदनस्यापराधरूपत्वे पूर्वाचार्यपुरस्कारोऽपि न कार्य इत्याह - இங்கு சொல்லும் कुतर्कங்களாலே इति। पूर्वர்களை முன்னிட வொண்ணாதொழியும், पूर्वோம் பुरஸ்காரோ ந ச्यादित்யर्थः। तेषामपराधकारितया -

(सा.सं) स्वपरनिर्वाहकं, स्वदोष-परदोषशामकम्। यथाशास्त्रानुष्ठितप्रपत्तेरपि दोषत्वे दूषणमाह। இங்கு சொல்லும் इति। तस्याचार्यपुरस्करणस्य किं प्रयोजनमित्यत्राह -

மூ - ஆகையால் இஸ் ஸ்தோத்ரத்தில் ஂத்யந்தங்களில் பண்ணி஢ பூர்வாஒர்யபுரஸ்கார் இங்கு ஂருளிச் ஸெய்கிற ப்ரபத்திக்கு ஂபேஒிதமாயாதல், வுக்லயபரிஒாரார்யமாயாதல் ஂபயுக்ருதமாய் வந்ததித்தணை. இவ் ஂாஒார்யபுரஸ்கார்த்தில் பூபாலே ப்ரபத்யாஒிகளிலும் பராஒி஢கர்ருத்வம் ஒோஷமன்று.

(ஸா.ஒீ) ஆகையால் இத்யாஒி. “ஂாஒார்ய஢ுஜயா குர்யாத்” ஂன்று ஂாஒார்யபுரஸ்கார் ப்ரபத்திக்கும் ஂபேஒிதமிறே. பராஒி஢கர்ருத்வ஢ுஸ஢்ஒானபூர்வகத்வத்தில் ஓரிடத்திலும் ஒோஷமில்லாமையால் தத்பரிஒாரார்ய ம஢்ஒெ஢்கிறார் - இவ் ஂாஒார்யேத்யாஒி. ஂாஒிஷத்வஒே ஢க்த்யாஒிபரிஒ்ர஢்ம். ஸிலர் ஂாத்மாவுக்கு கர்ருத்வ மில்லாமையாலும், பாரத஢்ய ஸ்ரூபஜ்஢முண்டாகையாலும், பாபங்களில் ஸ்ராத஢்யமில்லாமையாலும், ஂது லேபியாதெ஢்பர்கள். ஢ிபேஒிஷாஸ்த்ரம் கர்ருத்வமாத்ராவல்஢்வி்யாகையால் ஂாத்மாவுக்கு பராஒி஢கர்ருத்வமிங்கே ஸாஒிக்கையாலந்த ஢ிபிஒ்ஒாஒரணத்திலும் ஒோஷம் லேபியாதெ஢்஢ும் பக்ருதம் ஢ிர்ஸ்தமெ஢்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ) ஂாஒார்யபுரஸ்கார் ஢ிஷ்ஒலமாக ப்ரஸஒ்ஜியாதோ? ஂஒஒ்ஒார்மிஸ்ரப்ரபஒ஢ரூபாபராஒிஷாபணார்ய மெ஢்஢்஢ில் “ப்ரஸீஒ மஒூத்தமஒி஢்தியத்வா” ஂன்று ப்ரா்ருத஢மேதக்ருாம஢ாகையாலேயது வ்யர்ருதம஢்ஒோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்கிறார் - ஆகையால் இதி. ஆகையாலே, ஂஒஒ்ஒார்ஸ்ப்ரர்ருஒிதப்ரபஒ஢ம் ஸாஸ்த்ரீய மாகையாலே ஂ஢்ஒபடி. ஂபேஒிதமிதி. “ஂாஒார்ய஢ுஜயா குர்யாத்” ஂன்று ஂாஒார்யபுரஸ்கார் ப்ரபத்திக்கு ஂபேஒிதமிறே. வுக்லயேதி. “ஒு஢் ப்ரகாஸ்யேஒ்ஒீமா஢் ஢஢்ருவ் யத்னே ஒோபயேத். ஂப்ரகாஸப்ரகாஸா஢்யா ஒீயத் ஸ஢்பஒாயுஷீ” இத்யாஒு க்ருத ப்ரகாரே ஢ ப்ரபத்யுபயுக்ருத ஜ்஢஢வுக்லயபரிஒாரார்ய மெ஢்ஒபடி. யஒ்ஒா, தத்ருத்காலீ஢ப்ராதிஒூல்யவ்ரஜ஢ரூபாஒ்ஜவுக்லயபரிஒாரார்யமெ஢்ஒபடி. யஒ்ஒா, மஒூத்தமஒி஢்தியத்வா ஂ஢்ஒதிறே. இவ் ஂாஒார்யபுரஸ்கார் ப்ரபத்தியில் பராஒி஢கர்ருத்வரூபஒோஷபரிஒாரார்யமெ஢்ஒு தா஢் ஸோல்லலாகாதோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்கிறார் - இவ் ஂாஒார்யேதி. பராஒி஢கர்ருத்வம் ஒோஷ மல்லாமையாலே தத்பரிஒாரார்யமெ஢்஢வொ஢்஢்ணாதெ஢்ஒு கருத்து. இ஢ி ஂாத்மாவுக்கு கர்ருத்வ மில்லாமையாலே தத்ப்ருக்ருதபாபம் லேபியாதெ஢்கிற பக்ருதம் கர்ருத்வஸமர்ருதந்தாலே ஢ிர்ஸ்தப்ராபமானாலும் விஸேஷஒர்ருத்யமாக தத்பக்ருத஢ிர்ாஸத்தை ஂ஢ுவஒிக்கிறார்.

(ஸா.ப்ர) “ப்ராபிஷித்ருதப்ரஸஒ்ஜே து ஸர்வபாபஸமூஒ்வே. மாமேகா ஒேவஒேவஸ்ய மஒிஷீ ஸரணம் வ்ரஜேத். ||” இத்யாஒி஢ி: *ஸர்வத்வாத்(?)கர்ருத்வஸமர்ருதம் ஢ிஒமயதி - ஆகையால் இத்யாஒி஢ா. ஂவ் பராஒி஢கர்ருத்வஸமர்ருதாத்ருத கர்ருத்வா஢ாவமூலாலேபகபக்ருதஸஒ்ஒ ஢ிர்ஸ்த இத்யாஒ -

(ஸா.வி) “பஸுர்ம஢ுப்ய: பக்ருதீ வா யே ஒ வுக்லணவஸத்ருத்யா:” இத்யாஒிப்ரகாரே஢ா஢ுஒ஢்ஒிப்ய஢்ருதம஢ுஒ்ரஒ்ஒம் மத்வேத்யாஒி தத்புரஸ்காரோஒிப ஢ ஸ்யாஒிதி ஢ாவ: . பராஒி஢கர்ருத்வஸாஒ஢ம் ஢ிஒமயதி - இவ் ஂாஒார்யேதி. ஂாஒார்யபுரஸ்காரே யதா பராஒி஢கர்ருத்வம் ததா ப்ரபத்ருதாவபீதி ஢ாவ: . ஂநே஢ீவ பராஒி஢கர்ருத்வஸமர்ருத஢ே஢ கர்ருத்வா஢ாவமூலாலேபகபக்ருத ஢ிர்ஸ்த இத்யாஒ -

(ஸா.ஸம்) ஆகையால் இதி. “ஂாஒார்ய஢ுஜயா குர்யாத்”ஒிதி தத்புரஸ்கார்: ப்ரபத்ருதபேஒித: .

*ப்ரகாஸிகுேயில் ஸில வாக்யமில்லாதாய்த் தோ஢்ஒுகிறது. -

(सा.सं) निरस्तमिति, निषेधकशास्त्रस्य कर्तृत्वमात्रावलम्बनत्वात्पराधीनकर्तृत्वस्य च साधितत्वन्निषिद्धालेपपक्षो निरस्त इति भावः। विद्यानिष्ठस्य बाल्योक्तिबलान्निषिद्धालेप इत्यत्राह - मुमुक्षुः^{६५} इति। “अनिष्टमिष्टं मिश्रं च त्रिविधं कर्मणः फलम्। भवत्यत्यागिनां पुंसां न तु संन्यासिनां क्वचित्॥ यस्य नाहङ्कृतो भावो बुद्धिर्यस्य न लिप्यते। हत्वापिस इमान् लोकान् नायं हन्ति हन्यते॥” इत्याद्यापातप्रतीतार्थपर्यालोचनया -

மூ - “அநிஷ்டமிஷ்டம் மித்ரம் ச |, யஸ்ய நாஹ்ருதோ டஹ: |” இதுதாதிவசனங்கள் அஹுத்ரிதூர்வோத்ருதாச-
விஷயங்களென்னுமிடம் ஹுதாஸத்ருவிருதம் வாரா஢ைக்காக ஢ாஷ்யாதிசுளிலே சமர்திர்க்கப்பட்டது.
“ஹத்ருபி” என்றதுவும் தர்மயுத்ருதாதிவிஷயம் | -

(சா.தீ) அநிஷ்டம்த்யாதி | ஹத்ருபி என்றதுக்கு ஹுத்ருதூர்வவிஷயத்ருத்தில் நிர்வஹமருளிச்செய்கிறார் -
ஹத்ருபித்ருத்யாதிதால். ஁த்ருதாசம் லேபியாதென்னும் பக்ம் ஹுதாஸத்ருவிருத்ருதென்கிறார் -

(சா.ஸ்வ) அநிஷ்டமிதி | “ஹத்ருபி ந நிவஹ்யதே” என்று ஹுத்ருதூர்வபாபமும் லேபியாதென்று சூல்ல்
வில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஹத்ருபிதி | இதானிமபஹுக்ருதௌதமுத்ருதரகாலிநா-
பத்யநாசகமாதிதாப் போலே ப்ருபதநமும் ஁த்ருதஹுத்ருதூர்வபாபநாசகமாகலாகாதோ? என்னவருளிச்
செய்கிறார்.

(சா.ப்ரு) “அநிஷ்டமிஷ்டம்மித்ரம் ச த்ருவிதம் கர்மண: ஢லம் | ஢வத்யத்யாதிநாம் ப்ருத்யநது சந்யாசிநாம் க்ருசுதி ||
யஸ்ய நாஹ்ருதோ ஢ாவோ ஹுத்ருதூர்வஸ்ய நலிப்யதே | ஹத்ருபி சஇமான் லோகாந் ஹந்தி ந நிவஹ்யதே || நைவ
கிசுத்ருதூர்வகரோமிதி யுக்ருதோ மந்யதே தத்ருவதி |” இதுதாதி஢ிஸ்தத்ருவஜ்ஞானவத: பாபாலேபோக்ருதேஸ்ததூஷணமயுக்ருதமித்யத்ரு
“நாவிரத: | யான்யநவத்யாநி கர்மாணி | தாநி சேவிதவ்யாநி | நோ இதராணி | அபாயாத்ருவிரதஸ்ஸவந்மாநாம் சைவ
சரணம் தக: | தநூக்ருத்யாஹிலம் பாபம் மாமாப்ருதோ நரஸ்ஸநை: || ப்ருயோ஁பி ந ப்ருயோ஁ஸௌ மே மதாஜ்ஞாவ்யதிவர்தநாத்ரு |
஢க்ருதேஷு த்ருஷக்ருதப்ரு஢ோ | ஸ்வ஢க்ருதாயாபி ஢க்ருதேஷு த்ருஷிணே மஹ்ரு குப்யதி |” இதுதாசுதநந்தப்ருமாணா஢ாத்ய
“சர்வாந்நானுமதிசுசு ப்ருாணாத்யயே ததர்சநாத்ரு” இதுதாஸ்மிந்நாதிசுசுரணே ஢ாஷ்யகாரைரபத்யநுஷிதானாமேவாலேப:
நேதரேஷாமித்யுக்ருததுல்யந்யாத்யாநி அநிஷ்டம்த்யாதிநாமாபத்யநுஷிதானாம் ஢லகநகத்ருவா஢ாவோ஁த்யஸ்ஸமர்தித இதுதாஹ |
அநிஷ்டமிஷ்டம்மித்ரம்சைத்யாதிநா | அநிஷ்டம் ப்ருாமாதிசுபாப஢லமித்யர்த: | ஢ாஷ்யாதிதி | “ந த்ருஷ்யகுசலம்” இதுதாதி
கிதாஸ்லோக஢ாஷ்யாதிதாதிசுத்யர்த: | ஹத்ருபித்ருதேதது தர்மயுத்ருதப்ருகரணாத்ருத்யுத்ருதே ஹத்ருவேதி ஸ்஢ுடமித்யாஹ |
ஹத்ருபித்ருத்யாதிநா | ஢ரந்யாஸஸ்ய ஹுத்ருதூர்வாஸ்லேஷஹேதுத்ருவமபத்யஸஹௌஷத்யந்யாடாஹுவிஷ்யதித்யத்ரு நஹி “வசனவிருதே
ந்யாய: ப்ருவர்ததே” இதி ந்யாயான்யாய எவ ஢ாதித இதுதாஹ |

(சா.வி) “நாவிரதோ துசுசரிதாத்ரு - யான்யநவத்யாநி கர்மாணி | தாநி சேவிதவ்யாநி நோ இதராணி | அஜ்ஞாசுசுதே
மம த்ருஹி” இதுதாதிப்ருமாணஸஹஸுை஢ாஷ்யாதிபு சமர்தித ம்த்யாஹ | அநிஷ்டமிதி | ஹத்ருபித்ருத்யஸ்ய கத்யமஹுத்ருதூர்வ
விஷயத்ருவமித்யத்ருதாஹ | ஹத்ருபி என்றதுவும் இதி | நநு யதா ஁கமேவௌஷதம் ரோகநிவர்தகம் , ஁த்ருதரகாலிநாபத்ய
தோஷநிஹ்ருணக்ருதமவிர்யவத்ருதரசுசு த்ருச்யதே, தத்ருதப்ருபதநமபி ஁த்ருதஹுத்ருதூர்வாஸ்லேஷகாரி மோக்ருசகாரணம்
சாஸ்திவத்யாஸஹ்ருத்யாஹ |

(சா.சம்) சந்யாசிநாம் ப்ருபந்நாநாம் ஹுத்ருதூர்வோத்ருதாசே஁பி ந லிப்யத இதி பரோக்ருதமபி ப்ருதிவக்ருதி - அநிஷ்டம்த்யாதிநா |
தர்மயுத்ருதாதிவிஷயமிதி | தர்மயுத்ருதஸ்ய அஸ்ருமானுகுணகர்மத்ருவாந்நாஹத்ருவமிதி ஢ாவ: | -

मू - “उपभुक्तौषधन्यायादुत्तरापथ्यमर्दनम् ।

अनन्यपरनिर्बाधश्रुतिस्मृतिशतैर्हतम् ॥” मन्वादिकं

“जीवितात्ययमापन्नः योऽन्नमत्ति यतस्ततः ।

आकाश इव पङ्केन न स पापेन लिप्यते ॥

प्राणसंशयमापन्नो योऽन्नमत्ति यतस्ततः ।

लिप्यते न स पापेन पद्मपत्रमिवाम्भसा ॥” என்று नियமித்தார்கள் -

(सा.दी) उपभुक्तेत्यादियाल. पूर्वोपभुक्तमान औषधविशेषमुत्तरापथ्यத்தையும் மர்திக்குமாப்போலே பூர்வகृता ப்ரபத்திரேவோத்தராघनाशनமாமென்னும் மதம். அனந்யபரேதி. அனந்யபராणि, சுவாஸ்தாத்பர்யவத்துக்களாய். நிர்ବାதானி, அபவாடரஹிதங்களுமாயிருந்துள்ள ஸ்ருதிஸ்மृதிஸதங்களால் - ஹதம். நிரஸ்தமென்கை. “நஹி வகனவிரோதே ந்யாய: ப்ரவர்ததே” என்று அபிப்ரேதம். மந்வாடிகளும் உத்தரா஘் லேபியாமையில் விஸயவ்யவஸ்து பண்ணினார்களென்கிறார் - மந்வாடிகளுமென்று. அபதவிஸயத்தில் லேபியாதென்று நியமித்தார்களென்கை. அபத்தில் லேபியாது. அநாபத்தில் தோஷ் லேபிக்குமென்னுமிடம் ப்ரஹவாதித்துக்களுக்கும் துல்யமென்கிறார்.

(सा.स्वा) उपभुक्तेति । उपभुक्तौषधन्यायात्, प्रपत्त्या उत्तरापथ्यमर्दनं, बुद्धिपूर्वोत्तराघमर्दनम् । अनन्यपरनिर्बाधश्रुतिस्मृतिशतैः, “इहैवैषाम केचिदुपप्लवा भवन्ति । अपायसम्प्लवे सद्यः प्रायश्चित्तं समाचरेत्” इत्यादिभिः । हतं, भग्नमित्यर्थः । “न हि वचनविरोधे न्यायः प्रवर्तते” என்று கருத்து. இப்படியாகில் “லிப்யதே ந ச பாபேந பத்மபத்ரமிவாம்பஸா” என்று बुद्धिपूर्वकपापं லேபியாதென்கிற மந்வாடிவகனத்துக்கு கதி எது? என்னவருளிச்செய்கிறார். மந்வாடிகளும் இதி. நியமித்தார்கள், தேஸகாலவैषम्यकृत पापविषयतया व्यवस्थापित्तार्थं என்னகை. இந்த மந்வாடிவகனமப்ரபத்ரவிஸய மாகையாலே ப்ரபத்ரவிஸயத்திலே இத்ததே சந்த்ரரிப்பிக்கப் போமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.प्र) उपभुक्तेत्यादिना । औषधविशेषो यदा भक्षितः अपथ्यमपि विनाश्य व्याधिमपि नाशयेत् । एवं भरन्या-सोऽप्युत्तराघाश्लेषमप्यापद्यमोक्षमुत्पादयतीत्येतत्प्रमाणान्तरबाधप्रतिरोधरहितैस्तावकत्वाद्यातान्य पर्यरहितैश्श्रुति-स्मृति शतैर्बाधितमित्यर्थः । बुद्धिपूर्वोत्तरालेपाङ्गीकारे आपदनुष्ठितानामलेपस्य किंपुनरन्यायसिद्ध्या तत्प्रापकवचनवैयर्थ्यं स्यादित्यपि न सोऽङ्गीकार्य इत्याह । मन्वादिकं इत्यादिना । यद्वा, स्वोक्तो बुद्धिपूर्वोत्तराघ लेपाभाव आपद्यनुष्ठाने दोषाभावप्रापकमन्वादिवचनैरर्थादुक्त इति प्रामाणिक तम एवेति दर्शयन्नापद्यनुष्ठिता-लेपोक्तेर्ब्रह्मविद्विषयत्वमप्याह । मन्वादिकं इत्यादिना । व्यासादयो मन्वादीत्यादि शब्दार्थः ।

(सा.वि) उपभुक्तेति । उत्तरबुद्धिपूर्वाघरूपापथ्यस्य । मर्दनम्, अश्लेषकरणम् । अनन्यपर निर्बाध श्रुतिस्मृतिशतैः, अनन्यपरैः स्तावकत्वाद्यन्यतात्पर्यरहितैर्निर्बाधैर्वचनान्तर प्रतिहतिरहितैरुक्तश्रुतिशतैर्हतम् । आपद्येव बुद्धिपूर्वाघस्य अश्लेषपरमन्वादि वचनान्याह । मन्वादिकं इति । नन्वेतद्वचनजातमब्रह्मविद्विषयम् । -

(सा.सं) उपभुक्तेति । पूर्वोपभुक्तौषधविशेषादुत्तरापथ्यमर्दनन्यायेन पूर्वकृता प्रपत्तिरेवोत्तराघमपि नाशयतीत्युक्ते “यान्यनवद्यानि कर्माणि । तानि सेवितव्यानि । नोऽतराणि । यान्यस्माकं सुचरितानि । तानि त्वयोपास्यानि ।” इत्याद्याश्श्रुतयः । “मनीषी वैदिकाचारं मनसापि न लङ्घयेत् । एवं विलङ्घयन्मर्त्यो मर्यादां वेदनिर्मिताम् ॥ प्रियोऽपि न प्रियोऽसौ मे मदाज्ञा व्यतिवर्तनात् ॥” इत्यादयस्स्मृतयश्च विरुद्धचेरन् । “न हि वचनविरोधे न्यायः प्रभवति” इति भावः । अनन्यपरत्वं, स्वार्थं तात्पर्यवत्त्वम् । निर्बाधत्वम्, अपवादरहितत्वम् । मन्वादयोऽप्यघालेपनपराणाम् “एवं विदि” इत्यादीनां विषयव्यवस्थामकुर्वन्नित्याह । मन्वादिकं इति ।

மூ - இது ब्रह्मवितுக்கும் துல்ய மென்னுமிடம் “सर्वान्नानुमतिश्च प्राणात्यये तद्दर्शनात्” என்கிற சூத்ரத்திலே दृष्टान्तरूपेण साधितமாயிற்று. ஆகையால் कर्तृत्वம் ஆத்மாவுக்கில்லையென்றாதல், पारतन्त्र्यज्ञानमात्रத்தைக் கொண்டாதல் बुद्धिपूर्वोत्तराद्यம் ஒருபடிக்கும் लेपियाதென்கையு
 * 20 u * 100 पुनः प्रपदनं வேண்டா வென்கையும் परपक्षமாம்.

(சா.தி) இது ब्रह्मवितுக்கும் இத்யாதி । उत्तराधाश्लेषनिरासத்தை निगमிக்கிறார். ஆகையால் இத்யாடியால். ஆகையால், ஆத்மாவுக்கு पराधीनकर्तृत्वமுண்டென்று साधिक்கையாலும் निषेधशास्त्रं तावन्मात्रावलम्बियாகையாலுமென்கை. ஒருபடிக்கும் सर्वथा என்றபடி. भाष्यकारसिद्धान्तமாகாதென்கை. பின்னை சிலர் “योऽन्यथा सन्तमात्मानम्” இத்யாதிவచனங்களுடைய आपातप्रतीत्यनुसारத்தால் चरमश्लोकादिकளில் त्यज्येत्यादिपदங்களுக்கு विधियில் तात्पर्यமில்லையென்று निश्चयित்து शास्त्रजन्यसंबन्धज्ञानमொழிய मुमुक्षुவுக்கு अनुष्ठेयमायிருப்பதொரு उपायமில்லையென்பார்கள். -

(சா.ஸ்வ) இது इति । ஆனாலும் अलेपकरेपं போலேயன்றிக்கே श्रुतिस्मृतिशरणராம் रामानुजदर्शननिष्ठரான श्रीवैष्णவர் சொல்லுமிந்த भङ्गियை निरसிக்கக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். पारतन्त्र्येति परतन्त्रனுக்கு नियोगयोग्यत्वமில்லாமையாலே पापं लेपियाதென்று கருத்து. भङ्गिभेदமானாலும் अलेपकमततुल्यतया श्रीभाष्यकारसिद्धान्तमல்லாமையாலே निराकरणीय மென்று கருத்து. ஆனாலும் ब्रज என்று उपायविधि சொன்னது கூடுமோ? शास्त्रजन्यसम्बन्धज्ञान-मात्रमोक्षसाधनமன்றோ? என்கிற मतத்தை अनुवदित்து निरसிக்கிறார். -

(சா.ப்ர) एवं चात्मनोऽकर्तृत्वाद्वा, स्वस्वरूपज्ञानवत्त्वाद्वा, उत्तराधालेपाङ्गीकारे “दग्धाखिलाधिकारत्वात्” इत्युक्तमायि मतप्रसङ्गश्च स्यादित्याह । ஆகையால் இத்யாதிநா । एवमलेपकमतं निरस्य मोक्षोपायानुष्ठातुरवश्यापेक्षिताहङ्कार ममकार निवृत्तिशेषत्वयोज्ञातव्यत्वप्रापकवचनापातप्रतीति -

(சா.வி) ब्रह्मविदस्तु अनापद्यपि न दोषावहमित्याशङ्क्य “सर्वान्नानुमतिश्च प्राणात्यये तद्दर्शनात्” इत्यत्र ब्रह्मविद एव प्राणात्यये निषादोच्छिष्टकुल्माषभक्षणानुमतिप्रदर्शनात्तत्रैव “उच्छिष्टं मे पीतं स्यात्” इति प्राणधारणे नापन्निवृत्तौ सत्यामुदकपाननिषेधप्रदर्शनाच्च ब्रह्मविद्विषयमपीत्याह । இது ब्रह्मवितுக்கும் துல்யமிதி । एवं चात्मनः अकर्तृत्वाद्वा पारतन्त्र्याद्वाकेनापि प्रकारेण बुद्धिपूर्वोत्तराद्यस्याप्यलेपाङ्गीकारे “दग्धाखिलाधिकारत्वात्” इत्युक्तमायि मतप्रवेशप्रसङ्ग इति निगमयति । ஆகையால் इति । இத்ததைப்பற்றி, एतद्बुद्धिपूर्वोत्तराद्यं प्रति । एवं स्वरसतः शरणं ब्रजेत्यत्र सर्वप्रमाणाविरोधेन विधिसम्भवेऽपि केचित्स्वेच्छामात्रेण विधिस्वारस्यं भञ्जयित्वा “योऽन्यथा सन्तमात्मानम्” इत्यादिवचनजातस्य तात्पर्यमविमृश्य तद्वचनानुरोधेन ब्रजेत्यस्य विधौ तात्पर्यं नास्तीति निश्चित्य संबन्धज्ञानं विना मुमुक्षो-रनुष्ठेयमन्यन्नास्तीति सङ्गिरन्ते, तान् न्वक्ति । -

(சா.ச) ஆகையால், ஆत्मनः पराधीनकर्तृत्वस्थापनात् । निषेधशास्त्रस्य कर्तृत्वमात्रावलम्बित्वात् । परपक्षमாம், अलेपकमतं स्यात् । -

மூ - இவ்விடத்திலே சிலர் ஐரஜ இதுாஹிவிஹி களை அந்ரபர ங்களாக்கி

“யோ஑ந்ரதா ஸந்தமாதுமானமந்ரதா ஢்ரதிபத்யதே ।

கி் தேன ந க்ரதம் ஢ாபம் ஑ோரேனாதுமா஢ஹாரிணா ॥,

யமோ வௌஸ்வதோ ராஜா யஸ்தவௌஷ ஹுதி ஸ்தித: ।

தேன ஑ே஢விவா஢ஸ்தே மா கஜ்ஜம் மா கुरूந் கம: ॥,

ஆதுமா஢ாஸ்யம் ஹரே: ஸ்வாம்யம் ஸ்வ஢ாவம் ஑ ஢஢ா ஸ்மர ।”

இதுா஢ிகளில் தாதுர்யகதிகளையும் ஢ராமர்ஷியாதே இவற்றைக் கோண்டு ஸாஸ்ரஜந்ரஸ்த்ரந்நஜ்நான மொழிய வேறு முமுஷுவுக்கு அநுஸ்தேயமாயிரு஢்஢தொரு ஑ுபாயமில்லை யெந்஢ர்கள். இது ஢க்தி - ஢்ர஢துா஢ிவிஹி ஸ்வாரஸ்யவிரு஢்஢ம் । -

(ஸா.஢ி) அத்தையும் நிரஸிக்கிறார். - இவ்விடத்திலே சிலரென்று து஢ங்கி. ஢ராமர்ஷியாதே, வி஑ாரி யாதேயென்கை. தாதுர்யத்தையாராய்ந்தால் ஸ்த்ரந்நஜ்நான஢ாஸ்த்ய஢்ரமாயிருக்குமதொழிய ஢்ர஢்திநிஸேதே தாதுர்யமில்லாமையாலென்கை. இது ஢க்திதுா஢ி. இது, இந்த யோஜனௌ । “ஐரஜ । ஸரணம் ஸ்ரயேத் । தமேவ் ஸரணம் கஞ்ஞ । யாஹி ஸர்வாத்ர஢ாவேன । ஢ுரூஷம் ஢்ர஢்யே ।” இதுா஢ிவிஹிஸ்வாரஸ்யவிரு஢்஢ மென்ற஢டி. ஢ூஷான்த்ரமருளிச் ஑ெய்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வ) இவ்விடத்திலே இதுா஢ினா । ஢ராமர்ஷி யாதே இதி । வி஑ாரியாதேயென்கை. தாதுர்ய஢ராமர்ஷி த்தில் ஸ்த்ரந்நஜ்நான஢ாஸ்த்ய஢்ரமொழிய ஢்ர஢்திநிஸேத஢்ரமன்றென்று கருத்து. ஢க்திதி । விஜ்நாய ஢்ரஜ்நா் குர்வீதி । ஸ்வாத்ரமானம் மயி நிக்ஷி஢ேத் । ஸரணம் ஐரஜ । ஸரணம் ஸ்ரயேத்” இதுா஢ிஸ்வாரஸ்யவிரு஢்஢ மென்ற஢டி. இந்த ஸாஸ்ரஜந்ரஸ்த்ரந்நஜ்நானமே விஹிவிஸயமானால் விரோதமில்லையே? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார்.

(ஸா.஢்ர) மூலோ஢ாயநௌர஢ேக்ஷ்யஸ஑்஑ாமநூத்ய ஑ுபாயானுஸ்தானாவஸ்யகத்வம் ஢ர்ஷயந் ஸ்த்ரந்நஜ்நானமேவ மோக்ஷோ஢ாய இதுா஑ார்யவாக்யஸ்ய தாதுர்ய஢்ர஢ர்ஷன஢ூர்வகமத்ர விஹியமான ஑஢்ரிகரோ஢ாயஸ்வரூ஢ஸ்ய ஢ூர்வோக்தஸ்மரணவ்யாஜேன ஢ூர்வா஢்ர்த்ரவ்ரணம் நிகமயதி - இவ்விடத்திலே இதுா஢ினா । -

(ஸா.வி) இவ்விடத்திலே சிலர் இதி । ஢ூர்வ ஢்ரதந்ர஑ேதநஸ்ய க்ர்துத்வாஸ்த்ர஢வா஢்ரி஢ிந் ஸ்த்ர஢வதீதி ஢ூர்வ஢க்ஷ: க்ர்துத்வஸமர்யநேன நிரஸ்த: । இஹ “யோ஑ந்ரதா ஸந்தம்” இதுா஢ிவி஑ந஑லா஢்ரந்ரஸ்த்ரந்ரதௌயம் நாஸ்தீதி ஢க்ஷோ நிரஸ்யத இதுய஢ௌந்ரக்த்யம் । ஢ராமர்ஷியாதே, அவி஑ார்யேவ । ஸ்த்ரந்நஜ்நானஸ்ய ஢ாஸ்த்ய ஢்ரதத்வே த஢்ர஑நானா் தாதுர்யம், ந ஢்ர஢்திநிஸேத இதி ஢ாவ: । இது விஹிஸ்வாரஸ்யவிரு஢்஢ம் = ஸரணம் ஐரஜேத்யஸ்ய ஸ்த்ரந்நஜ்நானமாத்ர஢்ரதத்வ யோஜனாவிஹிஸ்வாரஸ்யவிரு஢்஢ேத்ய்ர்த: । விஹி஢்ரத்யயஸ்ரவணாத்ரஸ்த்ரந்நஜ்நானமாத்ரஸ்ய ஸேஷஸேஷிவா஑க஢஢ - ஑ம஢ிவ்யாஹாரரூ஢வாக்யமாத்ரஸ்ரவணஜந்ரத்வேன விஹி஢்ரத்யயான஢ேக்ஷணாத்ர । மஹ்யம் த்வம் ஢வஸி । -

(ஸா.ஸ) அந்ரபரங்களாக்கி, வி஢ௌ ந தாதுர்யமிதி ரக்ஷ்ரக்ஷக஢ாவா஢ிஸ்த்ரந்ந ஜானிஹித்ய்ர்தகம் க்ர்த்வா । தாதுர்யகதிகளையும் இதுயுக்தி: தேஸா் ஑்த்ரந்நஜ்நான஢ாஸ்த்ய஢்ரதத்வா஢ி஢்ராயேன । விஹிஸ்வாரஸ்யேதி । விஹி஢்ரத்யய: அஸதி ஑ா஢கே வி஢ாயக எவ வாஞ்ஞ: । விஹியோக்யே ஢வ்஢ே எத஢யோக்யமாஸா஑ -

மூ - ராகபாஸ்த்ரவண - மனநங்களாலே சித்ரமான ஸாஸ்த்ரஜந்யஜ்ஞானத்தை விதிக்கவும் வேண்டா. அவிதேயஜ்ஞானத்தை மோக்ஷஸாதனமாகச் சொல்லுவார்க்கு விதிவிரோதாதிதோஷங்களும் வருமென்று சாதித்ததிதே - ஆனபின்பு சர்வவித்யாநிஸ்தரான முமுக்ஷுக்களுக்கும் பொதுவாய், பரஸ்பரயோபகாரகமான ஜீவபரமாத்மஸம்பந்த்ஜ்ஞானம் ஸாஸ்த்ரத்தாலே பிறந்தவனுக்கு நம்முடைய ஸ்வாமியாய் நிரதிஸ்யபோக்யனான ஸ்ரீய:பதியைப் ப்ராபிக்கைக்கு விரகேதென்கிற உபாயாகாஹ் பிறந்தவளவில், இங்கு அவ்வோ அதிகாரிவிஸேஷானுரூபமாக விதிக்கப்படுகிற ஜ்ஞானாந்ரங்கள் ஸக்தி-ப்ரபத்திகள். -

(g m.Xr) ஸ்ரீ ஸ்ரீ ஸ்ரீ ம்Xயால். அவிதேயஜ்ஞானவாதத்தில் தூஷணம் பூர்வமேவ ப்ரபத்திதமென்கிறார் - அவிதேயேத்யாதி யால். “யோந்யதா ஸந்தமாத்மானம்” இத்யாதிப்ரமாணங்களுக்கும் ப்ரபத்திவிதிக்கும் அவிரோதம் காட்டுகிறார் - ஆனபின்பு இத்யாதி யால். இந்த ப்ரமாணங்களால் சர்வாதிக்காரிஸாஹாரணமான சம்பந்த்ஜ்ஞானம் பிறந்தவனுக்கு ஸ்வாமிவஸீகாரார்த்தமாக அவ்வோ அதிகாரானுரூபம் ஸக்திப்ரபத்திகள் உபநிஸத்தரமஸ்லோகாதிக்களால் விதிக்கப்படுகிறனவென்கை. சர்வவித்யாநிஸ்தர்க்கும் பொதுவென்றத்தால் சம்பந்த்ஜ்ஞானஹேதுதவபக்ஷே சர்வவித்யாவிதிவைய்யுத்யம் சூசிதம்.

(ஸா.ஸ்வ) ராகேதி. ஆகில் அவிதேயஜ்ஞானமே மோக்ஷஸாதனமானாலோ? என்ன அது பூர்வோக்தவிதி-விதோதாதிதூஷணேன ஸ்ரீஸாஸ்த்ர எவ தூஷிதமென்கிறார் - அவிதேயேதி. சம்பந்த்ஜ்ஞானமநபேகிதமானால் பூர்வோக்த-ப்ரமாணவிதோதம் ப்ரஸாஹ்யாதோ? என்ன அருளிச் செய்கிறார். ஆனபின்பு இதி. சம்பந்த்ஜ்ஞானம் ஸக்திப்ரபத்தி களுக்கு அதிகாரகோதிநிவிஸ்ததயா உபகாரகமாகையாலே சார்த்தகமென்று கருத்து. இஸ் சம்பந்த்ஜ்ஞானமே ப்ரபத்தியாகில் விதோதமெது? என்னவருளிச்செய்கிறார்.

(ஸா.வி) அஹம் சர்வபாபேஹ்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி மா ஸுச இத்யேதாவந்மாத்தோக்திஸம்ஸவாதிதி ஸாவ: . இஹ சம்பந்த்ஜ்ஞானஸ்ய மோக்ஷஹேதுத்வே ஸக்த்யாதிவிஸயேத்யநயைவ ஸக்த்யா ஸக்த்யாதிவித்யநபேகேத்யஸிப்ரேத்ய - ஸக்தித்யுக்தம். இமமர்த்த ஜானிஹித்யாதிவத் ஜ்ஞானஸ்யாபி விதிஸம்ஸவாத் கிமநுபபந்நமித்யாஸக்த்ய, தத்ராபி ஜ்ஞானானுகூலசித்தஸமாஹானமேவ விதீயதே. “ஸ்ரோதவ்யோ மந்தவ்ய:” இத்யத்ர நிதித்யாஸனமேவ விதீயதே. ந ஸ்ரவணம் - அர்த்தபரத்வாத்வேதஸ்யாதித-வேத: பुरुஷோ வாக்யார்த்தஸ்ரவணே ராகாதேவ ப்ரவர்த்தே. ப்ரவூத்யநந்தரமாகாஹ்யாயோக்யதாஸந்நிதிஸிலாதிவார்த்தநிஸ்சயோ ஸவதி. க்ருசித்தஸம்ஸயவிபர்த்தயாதிஸம்ஸவேன தந்நிர்ணயார்த்தம் மிமாஸாபேகா. ஸ்ரவணப்ரதிஸ்தார்த்தத்வாந்மநனஸ்ய ராகபாஸ்த்ரத்வாதேவ ததபி ந விதேயமிதி ஸ்ரீமத்ஸாஸ்த்ரகாரேவ்யாஸ்த்ராத்வேன இஹாபி ஸாஸ்த்ரஸம்பாஹம் ஜ்ஞானம் ந விதேயமிதி தூஷணாந்ரமாஹ. ராகபாஸ்தேதி. அவிதேயஜ்ஞானவாதாஹ்நிகாரே தூஷணம் பூர்வமேவோக்தமித்யாஹ. அவிதேயஜ்ஞானத்தை இதி. சாதித்ததிதே, சாதிதம் கலு. “யோந்யதா ஸந்தம்” இத்யாதிநாம் ப்ரபத்திவிதேஸ்ச விதோதமாஹ. ஆனபின்பு இதி. சர்வமுமுக்ஷு-ஸாஹாரணாதிக்காரிதாவக்சேதகரூபம் சம்பந்த்ஜ்ஞானமாவஸ்யகமிதி யோந்யதா ஸந்தமித்யாதிவாக்யானி ப்ரதிபாத்தயந்தி. மோக்ஷாதிக்காரே சித்ரே ததநந்தரம் ஸக்தாஸக்தாஹ்நாதிக்காரிணாம் ஸ்வாமிவஸீகாரார்த்தமுபாயாகாஹ்நாத்தாஸாம் யதாதிக்காரம் ஸக்திப்ரபத்திவிதயோ ஸக்திப்ரபத்தி விதத்தத இதி ந விதோத இதி ஸாவ: . -

(ஸா.ஸம்) நஹி விதிப்ரத்யயோ விஸ்ராம்யதீதி ஸாவ: . சாதித்ததிதே. ஸாஸ்த்ரத்தில் இதி ஸேஸ: . -

मू - अवற்றில் प्रपत्तियावது “यत्संरक्ष्यतयाऽप्यते” इत्यादिकளிற்படியே सपरिकरमाने स्वरक्षाभर-
समर्पणम् । इत्तु संबन्धानुसन्धानगर्भमाक वेण्णुमेन्नकैक्काक संबन्धज्ञानं प्रपत्ति एन्नु
सोन्नार्कगतत्तने - इप् भरन्यासरूपप्रपत्तिमिन् स्वरूप-परिकराधिकारादिकेण मुन्पे
पारक्कस् सोन्नोम्.

“सातनमुत्तपयन्नुनाने यावन्,

(सा.दी) अवற்றில் प्रपत्तिस्वरूपत्तेत्त दर्शिप्पिक्किर्णार् - अवற்றில் इत्यादियाल्. संबन्धज्ञानं
प्रपत्ति येन्नुवार्क(गुदय तात्पर्यत्तेत्त वेण्णियिदुक्कैक्काक प्रपत्तिस्वरूपत्तेत्त दर्शिप्पिक्किर्णार्
- इत्तु संबन्धेत्यादियाल्. अत्तने - अव्वेणवे एन्नुपदि.

இனியொரு பாட்டால் एकशब्दத்தினுடைய षडर्थसङ्ग्रहपूर्वकமாக चरमश्लोकार्थत्ते
अनुवदिक्किर्णार् - सातनमुम् इत्यादियाल्. सातनमुम् नत्तपयन्नु नाणेयावन्. सातनम्, साधनम् ।
नत्तपयन्, नल्ल फल्म् । इत्ताल् प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमुक्त्म् । -

(सा.स्वा) अवற்றில் प्रपत्तियावது इति । आदिशब्देन “आत्मात्मीयभरन्यासः” इत्यादिसङ्ग्रहः ।
इप्पदियाकिल् संबन्धज्ञानमे प्रपत्तियेन्नु संप्रदायोक्तिक्कु गतियेत्तु ? एन्नवर्णुलिस् सेय्किर्णार्
- इत्तु इति । सपरिकरात्तरक्षाभरसमर्पणं प्रपत्तियाकिल् परिकरनिरूपणं पण्ण वेण्ण्डावो ?
एन्नवर्णुलिस् सेय्किर्णार् - इप् भरन्यासरूपेति ।

இப்படி एकशब्दத்துக்கு अनेकार्थविवक्षै கூடுமோ? प्रकृतोपयुक्त माकिलन्नेरो अनेकार्थविवक्षै
கூடுவதென்று சில அर्थ விधேயமான शरणवरणத்திலும், சில அर्थ शोकनिवृत्तियிலும்
उपयुक्तமென்னும் अभिप्रायத்தாலே एकशब्दार्थங்களையொரு பாட்டாலே सङ्ग्रहिया நின்று
கொண்டு एकवाक्यமாக अन्वयित்து चरमश्लोकार्थत्तेயர்ணுச்செய்கிர்ணார் - सातनमुम् इति ।
सातनमुम्, साधनमुम् । नत्तपयन्नुम्, नल्ल फल्मुम् । याणेयावन्, अहमेव भवेयम् ।
इत्ताल् प्राप्यस्यैव प्रापकत्वं सोल्लप्पत्तु.

(सा.प्र) द्वितीयपादार्थं स्त्रीशूद्रादीनां सुखानुसन्धानाय द्रमिडगाथया सङ्गृह्णाति । सातनमुम् इत्यादि । सातनमुम्
नत्तपयन्नुम् नाणे यावन्, साधनं तत्फलं चाहमेव भवेयम् । एतेन प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमुक्त्म् ।

(सा.वि) प्रपत्तिस्वरूपं दर्शयन् संबन्धज्ञानं प्रपत्तिरिति वदतां पूर्वाचार्याणां तात्पर्यमप्याह । अवற்றில்
प्रपत्तियावது इत्यारभ्य ।

द्वितीयपादस्थपदार्थान् द्रमिडगाथया सङ्गृह्णाति । सातनमुम् इति । सातनमुम्, साधनम् ।
नत्तपयन्नुम्, सर्वोत्कृष्टफलं च । नाणे, अहमेव । आवन्, भवेयम् । परमप्राप्यभूतोऽहमेव अकिञ्चनानां
निरपेक्षोपायश्च भवेयमित्यर्थः । एतेन प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमित्येतदुक्त्म् । -

(सा.सं) एकशब्दार्थषट्कसङ्ग्रहेण सह द्वितीयपादार्थं गाथया सङ्गृह्णाति । सातनमुम् इति । अकिञ्चनानां
निरपेक्षोपायः परमप्राप्यश्च अहमेव भवेयमित्यर्थः । एतेन प्राप्यस्यैव प्रापकत्वमित्यर्थ उक्त्म् । -

மூ - சாதகனுமென் வசமாயென்னைப் பற்றும்

சாதனமுஞ் சரணநெறி யன்றுன(ம)க்குச்

சாதனங்களிந் நிலைக் கோரிடையினில்லா -

(சா.தீ) சாதகனுமென் வசமாயென்னைப் பற்றும். சாதகன், சாடகன். இத்தால் ஸ்வபாபாந்யநிவாரணம் சொல்லிற்று. சாதனமும் சரணநெறியன்றுனக்கு, சரணநெறி, ஸரணா஑தி | அதுவுனக்கு ஸாபாந- ஸாபாநமன்று. இத்தால் ஸுபுதுவ்யாஜமாதுரதுவம் சொல்லப்பட்டது. சாதனங்களிந்நிலைக்கு - இப் ஸுபுதுதிக்கு. ஓரிடையில், ஸஹகாரிஸுதாநத்தில். நில்லா, இத்தால் அந்யுபாயுரநநவயம் காட்டப்பட்டது.

(சா.ஸா) சாதகனும், ஸாபகனும். என் வசமாய், என்னுடை அபாநனாக. ஸாதுதந்யமன்றிக்கு. என்னைப் பற்றும், ஸரணமாகவடையும. இத்தால் ஸ்வபாபாந்யநிவாரணம் சொல்லிற்று. சரணநெறி, ஸரணா஑தி | உனக்குச் சாதனமுமன்று, ஸாபாநமுமன்று. வ்யாஜமாதுரமென்றபடி. இத்தால் ஸுபுது வ்யாஜமாதுரதுவம் சொல்லிற்று. சாதனங்கள், ஸாபாநங்கள், ஸுபுதுத்யாதி கள். இந்நிலைக்கு, ஸரணா஑திக்கு. ஓர் இடையில்லா - தானும் அங்ஜியாய் ஸஹகாரிஸுதாநத்திலே - நில்லா, நில்லா, நில்லாது - அங்ஜிதௌபுக்ரயநிமிதுஸுதாநு மா ஸுது என்றதாயிற்று. இத்தால் அந்யுபாயுரநநவயம் சொல்லிற்று.

(சா.ஸு) சாதகனுமென்வசமாயென்னைப் பற்றும், ஸாபகஸு மதபாந எவ மாம் ஸுபுதுது | ஸுந்யாஸாநுஸுதாநே஑ி ஜிவஸு ஸாபாந்யம் நாஸுதித்யுத: | எதுந ஸ்வபாபாந்யநிவாரணமிதுயதுதுதுதுது | சாதனமும் சரணநெறியன்றுமக்கு, யுஸுமாகம் ஸுந்யாஸஸு நுபாய: | கிநதுவஹுமேவுத்யுத: | எதுந ஸுபுதுவ்யாஜமாதுரதுவ- முதுது | சாதனங்களிந்நிலைக்குகாரிடையில்லா, ஸாபாநாநுதராந்யகிஸுதநகாதுயுஸுந்யாஸாநுஸுதாநஸு ஸஹகாரிதுவநாவதிஸுதே | எதுந அந்யுபாயுரநநவய உதுத: |

(சா.வி) சாதகனும், ஸாபகஸு | ஸுபுதுயநுஸுதாது | என் வசமாய், மதுஸு ஸுதுவா | அஸுதுஸுதாநதுஸுஸுநுதித்யுத: | என்னைப்பற்றும், மாமுபாயதுவந ஸுவிசுதுயாது | எதுந ஸ்வபாபாந்யநிவாரணமிதுயதுதுதுது | உபாயாநுஸுதாநு கதுதாநஸு ஸாபாந்யநிவாரணமுதுதுமித்யுத: | ஸரணநெறிதாந், ஸுந்யாஸமாதுஸு | உமக்கு, யுஸுமாகம் | சாதனம், ஸாபாநம் | அன்று, ந ஸுவுதி | ஸாபாநஸாபாநம் ந ஸுவுதித்யுத: | ஸுபுதுவ்யாஜமாதுரதுவமிதுயதுதுதுதுது | சாதனங்கள், ஸாபாநாநி | இந்நிலைக்கு, அஸுயாஸுஸுதிதே: | ஸுந்யாஸநிஸுதாயா: | ஓர், அகமபி | இடையில், மதுயே | நில்லா, ந வுதீரந் | ஸுந்யாஸஸு ஸஹாயதயா உபாயாநுதரேஸுவுகமபி நாவுதிஸுதேதுத்யுத: | எதுநாந்யுபாயுரநநவய இதுயதுதுதுதுது | -

(சா.ஸம்) சாதகனும் இதி | உபாயாபாதிசுதுயபி மதுஸு ஸுதுவாவு மாமுபாயதுவந ஸுவிசுதுயதுத இதுயுத: | எதுந ஸ்வபாபாந்யநிவாரணமிதுயுத: | சாதகனும் இதி | உமக்கும், அகிஸுதநாநாம் | சரணநெறி, ஸுந்யாஸுஸுபு மாது: | சாதனமுமன்று, ஸாபாநம் க ந ஸுவுதித்யுத: | எதுந ஸுபுதுவ்யாஜமாதுரதுவமிதுயுத: | சாதனங்கள் இதி | ஸுபுதுத்யாதிநி ஸாபாநாந்யகிஸுதநஸு | - ஓரிடையில், ஸஹகாரிதுவந | நில்லா; நாபுஸுதே | எதுநாந்யுபாயுரநநவய இதுயுத: | -

(சா.சं) வேதனை இதி. எதென ததழீரப்யசம்வந்ந இத்யர்த் உக்த: | வேறெல்லாம் இதி. எதென சர்வசாத்யேப்யபிந்நதெத்யர்த் உக்த: | எவமெகசவ்நத்யர்த் உக்த: | அத்ய மாம்மத்யாடெர்த்யமாஹ | தூதநுமாய் இதி. தூதோ ப்ந்வா நாத்வெநாபி வர்தமானம் மாமாசுர்த்ய ஸோகம் த்யஜ இதி வக்தா சுவப்யோஜநாய சுவயமேவ சுவீகரோதீத்யர்த: || -

மூ - இப்படி பூர்வாந்தராலே ஓர் அதிகாரிவிசேஷத்துக்கு ட்ரயத்தில் பூர்வஃண்டத்திலே அநுசந்தேயமாய் சர்வதர்மங்களுக்குமுள்ள ப்ரபாவத்தையும் அவற்றுக்கில்லாத சுவாசாடாரண- ப்ரபாவத்தையுமுடைத்தான சகூதகர்வ்யோபாயவிசேஷத்தை அதிகாரநேரபேக்யாடிவிரணபூர்வகமாக விதித்து, உதரார்த்தாலே -

(gm.Xr) இப்படி பூர்வாந்தரத்தை வ்யாக்யான பண்ணி இனி உதரார்த்தத்தை வ்யாக்யான பண்ணத்துடங்கி பூர்வாந்தரார்த்தங்களுடைய சஜ்ஜதியைக்காட்டுகிறார் - இப்படி பூர்வாந்தராலென்று துடங்கி. அபாயோபாயவிரணரூபத்வென பூர்வாந்தரார்த்தசஜ்ஜதி சொல்லிற்றாயிற்று. ட்ரயத்தில் அநுக்மான அதிகாரியென்ன,

(சா.சுவா) இப்படி பூர்வாந்தர விதாயகமாகில் விதானான்தரமநுதானமாகையாலே அநுதானகரண- பூதட்ரயவ்யுத்பாடனாதுபூர்வ தானே கரமசலோகவ்யாக்யான பண்ணவேண்டாவோ? கரமசலோக ட்ரயவிரண மாகையாலே அனந்தரம் வ்யாக்யேயம் என்னில் - சரணம் ப்ரபதே என்கிற அர்த்தத்தில் காட்டில் அதிகாரிய் கரமசலோகத்திலே சொல்லாமையால் வ்யாக்யானரூபத்வம் சொல்லக்கூடுமோ? ட்ரயத்தில் நாராயணாய என்று கதுர்த்த்யந்தபடத்திலே சொல்லப்பட்ட இத்ப்ராபி சொல்லாமையாலேயும் வ்யாக்யானரூபத்வம் துர்த்மன்றோ? கரமசலோக ட்ரயவ்யாக்யானமாகில் உதரார்த்த தான் பூர்வவிதிஃமாகலாகாதோ? என்ன பூர்வாந்தரம் பூர்வஃண்டவ்யாக்யான மென்றும் உதரார்த்தமுதரஃண்டவ்யாக்யான மென்றும் சாதித்யா நின்றுகொண்டு சஜ்ஜதியருளிச் செய்கிறார் - இப்படி இதி. நேரபேக்யேதி. ஃகசஃவ்ஃத்தாலே நேரபேக்யாடிகளும் பரித்யஜ்யவிலே ஃகிசுந்யாஅகாரமுமென்றபடி. -

(சா.ப்ர) அதோதரார்த்த வ்ருத் தச்ய பூர்வாந்தரென சஜ்ஜதிமாஃ. இப்படி பூர்வாந்தராலே இத்யாடினா. சர்வதர்மங்களுக்குமுள்ள ப்ரபாவத்தையும் இதி. ஜ்யோதிஸுதோமாதிஸுதேயஸாதினானா் சுவசுவானுதானே தததஃதலஃஃதுபகவத்ப்ரஸாதினகத்வம் ப்ரபாவ: சோஸ்யாஸ்தித்யேகசஃவ்ஃதெனோக்தம் - சுவாசாடாரணப்ரபாவத்தையும் இதி. நித்யநேமித்திகாதிநேரபேக்ய, ப்ராரஃவ்ஃபஜ்ஜகத்வாதிசுவாசாடாரணப்ரபாவஸ்சோஃபி ப்ரத்யமபாதினோக்தம்: -

(சா.வி) ஃவ் பூர்வாந்தர வ்யாக்யாதிதரார்த்த வ்யாதிசுவாஸுஸ்சஜ்ஜதிமாஃ. இப்படி இத்யாடினா. உபாயோபேயவிரண- ரூபதயா பூர்வாந்தரார்த்தோஸ்சஜ்ஜதிரிதி பாவ: . சர்வதர்மங்களுக்குமுள்ள ப்ரபாவத்தையும் இதி. ஜ்யோதிஸுதோமாதினா் ஃதேயஸாதினானா் சுவசுவானுதானே தததஃதலஃஃதுபகவத்ப்ரஸாதினகத்வம் ப்ரபாவஸ்சோஸ்யாஸ்தி. சுவாசாடாரணப்ரபாவத்தையும் இதி. நித்யநேமித்திகாதிநேரபேக்யப்ராரஃவ்ஃபஜ்ஜகத்வாதிசுவாசாடாரண ப்ரபாவஸ்சோஃப்யஸ்யாஸ்தித்யர்த்த: . நேரபேக்யாதிதி. வ்யாஜமாத்ரத்வாதிராதிசஃவ்ஃதர்த்த: .

(சா.சம்) உதரார்த்த வ்யாக்யாதுமபாயோபேயவிரணரூபத்வென பூர்வாந்தரார்த்தோ: சஜ்ஜதிமபிப்ரேத்யாஃ. இப்படி இத்யாடினா. அதிகாரகூத்யே பூர்வாந்தரோக்தே சரண்யகூத்யமுதரார்த்தெனோக்யத இதி சஜ்ஜதிமபிப்ரேத்யாஃ. -

(சா.சं) இங்கு பூர்வீதி । உத்தமபுரூஷண க்ருதகரதாம்ஹ் பதஸ்ய பரிஹரதி । இவ்விடத்தில் இதி । -

तेनैव मोचनीयास्ते नान्यैर्मोचयितुं क्षमाः ॥” इत्यादिकर्णिले प्रसिद्धम् ।

(सा.सं) अहमित्यस्य तात्पर्यार्थं दर्शयति । अपराधमिति । पशवः पाशिताः = पशुप्राया जीवाः कर्मपाशेन बद्धाः ।

मू - இவ் அஹ் என்கிற பதத்தில் सहजकारण्यादிகள் பேரணியாய் प्रपत्तिபடியாகவந்த प्रसादविशेषं இளவணியாய் निरङ्कुशமான स्वातन्त्र्यं सर्वविरोधिनिराकरणार्थமாக முன்னே நிற்கிறது.

(सा.दी) இவ் அஹம்த்யாதி । निरङ्कुशस्वातन्त्र्यं सर्वविरोधिनिरासार्थं முன்னே நிற்கிறது. प्राधान्येनानुसन्धेयமென்று கருத்து. सहजकारण्यादிகள் एतत्सहकारित्वेनैवानुसन्धेयங்களென்று காட்டுகிறார் - सहजकारण्यमित्यादि । सर्वज्ञत्वाद्यादिशब्दार्थम् । பேரணியாய் = प्रबलसहकारि யாயென்கை. இளவணி = आगन्तुकसहकारि । युद्धத்தில் नासीरभटனுக்கு மூலபலத்தை பேரணியென்றும், मध्ये பின்பற்றி நிற்கிற सेनையை இளவணியென்றும் சொல்லக்கடவது. பேரணி இளவணி என்றத்தை दर्शிப்பிக்கிறார்.

(सा.स्वा) ஆனாலும் अर्थसामर्थ्यத்தாலே இவ் அஹ்பதத்துக்கு अघटितघटनाशक्तियிலே तात्पर्यம் சொன்னது கூடுமோ? அது निग्रहத்துக்கும் साधारणமன்றோ? सहजकारण्यसहकृतस्वातन्त्र्यमनु-ग्रहासाधारणமென்னில் सर्वमुक्तिप्रसङ्गம் வாராதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார் - இவ் அஹமिति । பேரணி = राजाவுக்கு மூலபலம் । இளவணி = मध्यवर्तिबलम् । प्रपत्तिजनितप्रसादविशेषமும் सहजकारण्यமும் प्रधानமாகவும் तत्सहकृतस्वातन्त्र्यं प्रधानமாகவும் அஹ்பதத்திலே अर्थस्वभावத்தாலே தோற்றுகிறபடியாலே स्वातन्त्र्यं राजास्थानமாய் सहजकारण्यादிகளைப் பேரணியென்றும் प्रसादविशेषं இளவணி என்றும் சொல்லுகிறதென்று கருத்து. सहजकारण्यं பேரணியென்றும் प्रसादविशेषமிளவணியென்றும் சொல்லுகைக்கு निदानமுண்டோ? என்று शङ्किத்து उत्तरமருளிச்செய்கிறார் -

(सा.प्र) कथमित्यत्र सहजकारण्यभरन्यासोत्तम्भितकारण्याभ्यां विशिष्टस्य तस्यासाधारण्यमस्तीत्यनु-सन्धेयत्वमुपपद्यत एवेत्यभिप्रयन्नाह । இவ் அஹம் என்கிற इत्यादिना । பேரணி, शत्रुभिरविचाल्याधिक-सेना । இளவணி, ततो निर्गता शत्रुसमीपं गता अल्पा सेना । अतो गत्वा शत्रून् सहरतां पुरुषाणामनुयायि सेनया शत्रुप्रधर्षणाभावो यथा संपाद्यते, एवं सहजकारण्यप्रसादविशेषाभ्यां स्वातन्त्र्यस्य किं क्रियत इत्यत्र कार्यविशेषनियतत्वं क्रियत इत्याह ।

(सा.वि) இவ் அஹ் என்கிற பதத்தில் इति । பேரணி, शत्रुभिरविचाल्यं மூலபலம் । இளவணி, ततो निर्गता हननार्थं शत्रुसमीपं गता अल्पसेना । इहाहमिति पदविवक्षितार्थेषु सहजकारण्यादयो मूलबलतया स्थिताः । तन्मूलकप्रपत्तिमूलकप्रसादविशेषः ततो निर्गतशत्रुहननार्थप्रवृत्ताल्पसेनात्वेन स्थितः । निरङ्कुशस्वातन्त्र्यं प्रधाननायकत्वेन स्थितमित्यनुसन्धेयमिति भावः । सहजकारण्येन प्रपत्तिपर्यन्तं संपाद्य तदापादितप्रसाद-विशिष्टो रक्षणप्रवृत्तौ निवारकान्तरहिततया सत्यसङ्कल्पो निरङ्कुशस्वातन्त्र्ययुक्तोऽहमित्यहंशब्दार्थः । ननु सहजकारण्यस्य वा, प्रसादविशेषस्य वा, निरङ्कुशस्वातन्त्र्यस्य वा, अन्यतमस्यैव विरोधनिवर्तकत्वमस्तु । -

(सा.सं) अहंपदे निरङ्कुशस्वातन्त्र्यं प्राधान्येनानुसन्धेयमित्याह । இவ் அஹமिति । பேரணியாய், प्रबल-सहकारितया । இளவணியாய், आगन्तुकन्यूनसहकारितया । नासीरभटस्य यन्मूलमहाबलं तत् பேரணி इत्युच्यते । यन्मध्यस्तं ततो न्यूनबलं तत् இளவணி इत्यுच्यते । பேரணி இளவணி इत्युक्तமேவ दर्शयति ।

(सा.सं) अक्रुष्णं इति । अवधारणं फलितमिति । अवधारणोपयुक्ताकारसमर्पकत्वादहंपदस्य सर्वं वाक्यमिति न्यायादहमेवेत्यर्थस्सिद्ध इत्यर्थः । -

(सा.वि) भरन्त्यासान्वय कृतकृत्यत्वनिर्भरत्वादिविशिष्टपरत्वमाह । त्वा என்றது इत्यादिना । “न त्वेवाहं जातु नासं न त्वं नेमे जनाधिपाः । न चैव न भविष्यामः” इति गीतादौ जीवनित्यत्वसत्यत्व बोधकोपदेशपरम्परयेत्यर्थः । सर्वपापेभ्य इत्यस्यार्थमाह । இப்படி इत्यादिना । पापमाவது इति । राजाज्ञातिलङ्घनरूपानर्थसाधनेतिव्याप्तिवारणाय - शास्त्रवेद्यமாண इति । शास्त्रवेद्यार्थसाधने धर्मेऽतिव्याप्ति- वारणायानर्थसाधनेति ।

மூ - அவிஞ்சையையும், விபரிதவாசனையையும், விபரிதரூச்சியையும், स्थूलसूक्ष्मरूपप्रकृति-
 संबन्धத்தையும் பாபராசியிலே சேர்க்கைக்காக. இப்படி “सर्वपापेभ्यः” என்கிற विरोधிவर्गத்தை
 யெல்லாம் “मनोवाक्कायैः” என்று துடங்கி மூன்று चूर्णिकையாலே -

(சா.தி) யதா, அவிஞ்சை கர்மத்துக்குக் காரணமாயிருக்கும். வாசனாபிகள் கார்யமாயிருக்குமென்று
 யதாஸங்க்யமாகவும் யோஜிக்கலாம். விபரிதவாசனா, ஸப்தாபிவிஷயவாசனா, விபரிதரூச்சியும் தபிஷயம்।
 स्थूलरूपप्रकृतியாவது? स्थूलशरीरम्। सूक्ष्मरूपप्रकृतியாவது? सूक्ष्मशरीरम्। இவ் விரோடிவர்கத்தை
 गद्यத்தில் श्रीभाष्यकारருளிச் செய்தாரென்கிறார். இப்படி सर्वेत्याபி। सर्वपापेभ्यः என்கிற,
 सर्वपापेभ्यः என்று சொல்லப்பட்டவென்கை. -

(சா.ஸா) सर्वशब्दविशेषणं किमर्थमेன்றபடி. காரணமாயும் இதி। अविद्या कर्म, कर्मणा पुनरप्यविद्या
 என்று கர்மத்துக்குக் காரணமாயும் கார்யமாயும் அவிஞ்சையிருக்கும். யதா, கர்மத்துக்குக் காரணமவிஞ்சை।
 वासनारूपादிகள் கார்யங்களென்று யதாஸங்க்யமந்வயமாகவுமாம். விபரிதவாசனா, ஸப்தாபிவிஷய-
 वासना। विपरीतरूचिः - तद्विषयरूचिः। स्थूलरूपप्रकृतिः, स्थूलशरीरम्। सूक्ष्मरूपप्रकृतिःसूक्ष्मशरीरम्।
 இப்படி विपरीतवासनारूपाபிகளும் सर्वपापशब्दार्थமென்று சொன்னது கூடுமோ?
 द्वयविवरणगद्यத்திலே अनिष्टनिवृत्तिप्रार्थनाप्रकरणத்திலே श्रीभाष्यकारர் अकृत्यकरणकृत्या-
 करणाபிகளை मात्रं निवर्त्यமாகச் சொல்லுகிறது विरोधियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -
 இப்படி सर्वपापेभ्य इति। -

(சா.பு) सर्वपापशब्दस्य स्वोक्तप्रकारेण भाष्यकारैरप्यर्थो वर्णित इत्याह। இப்படி इत्यादिना। மூன்று
 चूर्णिकையாலே इति। “मनोवाक्कायैरनादिकालप्रवृत्तानन्ताकृत्यकरणकृत्याकरणभगवदपचार, भागवतापचार,
 असह्यापचाररूपनानाविधानन्तापचारानारब्धकार्यानिनारब्धकार्यान् कृतान्क्रियमाणान्करिष्यमाणांश्च
 विपरीतवृत्तां चाशेषविषयमद्यापि वर्तिष्यमाणं च सर्वं क्षमस्व। मदीयानादिकर्मप्रवाहप्रवृत्तां
 भगवत्स्वरूपतिरोधानकरीं विपरीतज्ञानजननीं स्वविषयायाश्च, -

(சா.வி) அவிஞ்சை கர்மவாசனாபிபுருதிஸंबन्धानாं बीजाङ्कुरन्यायेन व्यक्तिभेदेन कार्यकारणभावः।
 सर्वपापशब्देन कार्यकारणविवक्षायां श्रीभाष्यकार श्रीसूक्तिं प्रमाणयति। இப்படி सर्वपापेभ्य इति।
 மூன்று चूर्णिकையாலே “मनोवाक्कायैरनादिकालप्रवृत्तानन्ताकृत्यकरणकृत्याकरण - भगवदपचार,
 भागवतापचार, असह्यापचाररूप - नानाविधानन्तापचारानारब्धकार्यानिनारब्धकार्यान् कृतान् क्रियमाणान्
 करिष्यमाणांश्च सर्वानशेषतः क्षमस्व। अनादिकालप्रवृत्तिविपरीतज्ञानमात्मविषयं कृत्स्नं जगद्विषयं विपरीतवृत्तं
 चाशेषविषयमद्यापि वर्तमानं वर्तिष्यमाणं च सर्वं क्षमस्व। मदीयानादिकर्मप्रवाहप्रवृत्तां
 भगवत्स्वरूपतिरोधानकरींविपरी तज्ञानजननीं स्वविषयायाश्च, -

(சா.ஸ) कर्माज्ञानादिकं शाब्दं वासनारूपादिकमार्थमिति शाब्दமாகவும் आर्थமாகவும் इत्युक्तिः। -

(सा.सं) ननु शास्त्रे आरब्धकार्यभिन्नानामेव क्षमाविषयत्वश्रवणात् गद्ये आरब्धकार्यान् क्षमस्वेत्युक्तिः कथमित्याशङ्क्योत्तरमाह । -

மூ - “क्षपयित्वाऽधिकारान् (तान्) स्वान् शश्वत्कालेन भूयसा ।

वेधसो यत्र मोदन्ते शङ्कराः सपुरन्दराः ॥” என்றும்,

“यावदधिकारमवस्थितिराधिकारिकाणाम्” என்றும் சொல்லுகிறபடியே சிலருக்கு அதிகாராவசானத்திலே மோக்ஷமாயிருந்தது. அதிகாரிகளல்லாதார்க்கு “अनारब्धकार्ये एव तु पूर्वे तदवधेः” என்கிறபடியே பாரப்ட்கர்மபொகாவசானத்திலேயாயிருந்தது. இப்படியிருக்க இவ்விடத்தில் அரப்ட்கர்யத்தை க்ஷமிக்஑ையாவது என்னென்னில்? ஑லபுரானபுருத்தமான கர்மத்திலும் ஜ்ந்மான்ரு, ஑ிவசான்ரு, ஑ித்தியா஑ிகளுக்கு அரப்ட்கமான அங்கும் இஸ் ஑்வதந்ருபுருதிநி஑னுக்கு அநி஑மாய் அத்தையும் பற்ற இவன் ஑ோகிக்஑ில் அவ் அங்கத்தையும் இ஑்஑ரன் க்ஷமிக்஑ும் - அப்போதே மோக்ஷபெற்றன்றி ஑ரிக்கமாட்டாத அர்யதி஑யமுடையார்க்கு அக் க்ஷணத்திலே பாரப்ட்கர்யமான கர்மத்தை நி஑்஑ோமாக க்ஷமிக்஑ுமாகையால் அரப்ட்கர்யத்தைக் க்ஷமிக்஑வேண்டுமென்று அபேகிக்஑க் குறையில்லை. -

(சா.஑ி) க்ஷபயித்வையா஑ியால். அ஑ிகாரான் தான், அ஑ிகார஑ேதுபூதகர்மங்களை. க்ஷபயித்வா - பூஜித்தென்றபடி. யத்ரு, வி஑்ணுபுடே. வே஑ச: , ப்ரு஑்யாக்஑ன். மோ஑ுந்ரு, அ஑ிகாரிகாணா், அ஑ிகார் ப்ரா஑ானா் ப்ரு஑்ய஑ு஑்ர஑ா஑ினாம் என்கை. அநாரப்ட்கர்யே அவ், என்கிற ஑ௌத்ருமான அவகாரத்தால் அரப்ட்கர்யங்களை க்ஷந்ருவ்யங்களைன்றென்றதாயிற்று. அரப்ட்கர்யங்களாவன் - ஑லபுரானபுருத்தகர்மங்கன். -

(சா.஑்வ) மோக்ஷயித்வையா஑ிநா. ஆனாலும் ஜ்ந்மான்ரு஑ிவசான்ருரானுபாவ்யாங்க் கழிந்தாலும் க்ருத்ஸந்ருபாரப்ட் கழியாமையாலே அரப்ட்கர்யான் ஑ர்வான்஑ோத: க்ஷமஸ்வ என்று ப்ரா்ருய்நே கூடுமோ? என்னவருளி஑் ஑ெய்கிறார். அப்போதே இதி. -

(சா.பு) ஑ர்வபாபநிவ்ருத்ரு஑்ரீர்நா஑் தத்ருப்ரா்ருய்நன் நானுபபந்ருமித்தியா஑. க்ஷாபயித்வையா஑ிநா -

(சா.வி) க்ஷாபயித்வா஑ிகாரானித்தியா஑ிநா. யாவ஑ிகாரமவ஑ித்திரா஑ிகாரிணாம், அநாரப்ட்கர்யே அவ் து ப்ருவ் த஑வ஑ேரிதி ஑ாரீரக஑ூத்ரு ஜ்ந்மான்ரு, ஑ிவசான்ரு, க்ஷணான்ரு, ஑ே஑்஑ித்தியாரப்ட்கர்மண: ப்ருபந்ரு஑்யானி஑்ருத்ருவன் த஑஑்஑்஑ானு஑ுணயன் இ஑்஑ர: ப்ராப்ட் க்ஷமத இதி அரப்ட்கர்யான் க்ஷமஸ்வேதுக்திர்யுத்ருக்வேதுபிப்ராயேணா஑. ஑லபுரானபுருத்தேதி. அநி஑மாய், அநி஑் ஑஑்ருவதி. ய஑ிதி ஑ோ: . அத்தைப் பற்ற, அவமநி஑மங்க் ப்ருதி. அவன், ப்ருபந்ரு. ஑ோகிக்஑ில், ஑ோ஑ிதி ஑ேத்ரு. மோக்ஷ் பெற்றன்றி, மோக்ஷப்ரா஑ி வ்ரிநா. ஑ரிக்க மாட்டாது, ஑்யாதும஑க்யமிதி. அவ் ப்ராப்ட்கர்ய஑் நிவ்ருத்தி் ஑ம்பவதிதி ஑ங்க் பரி஑்ருத்யா஑ ப்ராப்ட்கர்யே஑்வி -

(சா.஑்) க்ஷாபயித்வேதி. வே஑ச: , முக்ரு: ப்ருவ் வே஑ச: , ஑ங்க்ரா: , புரந்ருர இதி வ்யவ஑ுதா: . ஑்஑்வு஑ிதுக்த்யா ஑்வ஑ரீரவ்ரிமானந்ருரமபி ஑்வா஑ிகாரா஑ா, த்ருலாப: , ததோ மோக்ஷவிலம்ப஑் ஑ூ஑ித: . ஑புரந்ருரா இதுக்தி: புரந்ருரா஑ேரபி ப்ருரம஑ாம்யாபுதிப்ருதிபா஑க்ருதிவ்ரி஑ோந்ரு முக்ரு வே஑ச அநந்ரு஑ா஑ிக்ய஑ூ஑ிகா. க்ரிந்ரு ப்ருவ் ஑புரந்ருரதார்த்யா - அந்யத்யா யத்ரு நான்ய஑ிதி ஑்ருதிவ்ரி஑ோ஑ி ப்ரு஑்யாணா பூ மாத்ரு க்ரிமிந்ருர஑ேவ்஑்஑ா, வே஑஑ோ வேந்ருர஑ிநேதி ஑ிக்ரு. ஑பாயபக்தி஑்வபாவ: ஑த்ருரோத்ருரா஑ிகாரா஑ாவ்ரி஑ோ நீதி த்ருநி஑்ரு஑்஑் ஑ோகார்த்யதி஑யயோ் ஑ம்பவ: . ஑ா஑்யபக்திநி஑்ரு஑்யது ஑ா஑்யபக்தி஑்வபாவா஑்ருலம்பா஑்ஷமத்ருவா஑ிநா஑ோகார்த்யதி஑யா஑ி- ஑ம்பவாத்ருத்ருரதம்யேநாரப்ட்கர்ய஑்யாபி க்ஷாமண்க் ஑ம்பவதிதி தாத்ருயேண பரி஑்ருரதி. ஑லபுரானேதி. ந்ரு க்ஷணமாத்ரு- நி஑்யா஑்ருப்ருபுதிதாலே க்ருயமாணபாபானுபலம்பாத்ரு -

(சா.சं) தானி கானித்யாஷங்க்ய தானி தர்சயதி । இவ்விடத்தில் இத்யாதிநா ।

மூ - கரிஷ்யமாணங்களாவன? பின்பு துடங்குமவை. இப்படி க்ரியமாணைகடேஷங்களாயும், கரிஷ்யமாணங்களாயுமுள்ள உத்ரா஘த்தில் புத்திபூர்வகமல்லாதவை இஷ்வரன் க்ஷமிக்க ஸ்லேஷியாதேபோம். புத்திபூர்வகங்களானவை ப்ரபத்னனுக்கு, “ப்ராயசித்திரியம் ஸாஓத்ர யத்புனஸ்ஸரணம் வ்ரஜேத்” என்கையாலே புன: ப்ரபத்தியாலே ஸ்மிக்கும்.

(ஸா.தி) க்ரியமாணகரிஷ்யமாணங்களுடைய ஸத்யத்திலே விவக்ஷிதமான க்ஷமாப்ரகாரத்தையருளிச் செய்கிறார். இப்படி க்ரியமாணேत्याதி। க்ரியமாணைகடேஷமான பூர்வா஘த்துக்கு விநாஸமே என்று கருத்து. க்ரியமாணைகடேஷத்தை உத்ரா஘மென்கையால் “ததா஘ி஘ம உத்ரபூர்வா஘யோ:” என்கிற ஸூத்ரத்திலே க்ரியமாணத்தினுடைய உத்ராஸம், பூர்வாஸம், உத்ரபூர்வா஘ஸ்தாலே ஸங்ஹீதமென்று ஸூத்ரிதம்। புத்திபூர்வா஘ங்கள் ப்ராயசித்தவிநாஸ்யங்களென்கிறார் - புத்திபூர்வங்கள் இத்யாடியால். அவனிவனைப் பெற நினைக்கும் போது பாதகமும் விலக்கன்றென்கிற பாசுரத்தின் அபாதப்ரதிதார்த்தத்தை நிரஸிக்கிறார்.

(ஸா.ஸா) கரிஷ்யமாணங்களாவன இதி। ஆனாலும் க்ரியமாணாந் கரிஷ்யமாணாஸ்ச ஸர்வாந்ஸேஷத: க்ஷமஸ்வ என்று ப்ரார்த்தனே கூடுமோ? க்ரியமாணைகடேஷரூபுத்தரா஘மும், கரிஷ்யமாணபாபமும், ப்ராயசித்தநாஸ்யமன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி க்ரியமாணேதி। புத்திபூர்வா஘ங்கள் க்ஷமவிஷயமன்றாகில் அது மோக்ஷப்ரதிபந்தகமாகாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். புத்திபூர்வேதி। இங்கு, கரிஷ்யமாணமான உத்ரா஘த்திலென்று ஏதாவந்மாத்ரம் வக்தவ்யமாயிருக்க இப்படி க்ரியமாணைகடேஷங்களாயும், கரிஷ்யமாணங்களாயுமென்று நிர்देशத்தாலே “ப்ராரவ்ஹோஓபரிஸமாஸ்ச வ்ர்தமான:” என்கிற பாபத்தில் க்ருதாஸம் பூர்வா஘தயா நாஸவிஷயமென்றும், கரிஷ்யமாணாஸம்புத்திபூர்வகமாகில் அஸ்லேஷவிஷயமென்றும், புத்திபூர்வமாகில் ப்ராயசித்தநாஸ்யமென்றும் தாத்பர்யம்। இஷ்வரன் ரக்ஷிக்கும்போது பாதகங்களும் விலக்கன்றென்று பூர்வர்கள் சொல்லுகையாலே.

(ஸா.ப்ர) நநு பூர்வா஘ார்த்தேஹ்மஸ்தா சேதநே ஸ்வீக்ரியமாணே மஹாபாதகாஓபி ந வி஘ாதகா இத்யுக்தேபுத்திபூர்வா஘ாணாம் ப்ராயசித்தநிவர்த்த்யத்வோக்திருபபந்நேத்யத்ர பூர்வா஘ார்த்தவாக்யஸ்ய -

(ஸா.வி) வ்ர்தமானம் கர்ம ஸம்भवதி, ததா ப்ரபத்ते: பூர்வம் பௌத்தபுத்தினா ஹ்மஸ்தாபா஘வதாப஘ார்த்தம் ஷேஷாந்தரே ஹ்மஸ்தாபிஷேஷணே சதி தாவந்மத்யே ஜானோதயேந ப்ரபத்திக்ரணப்ரவ்ருத்தௌ ததாநீ ஹ்மஸ்தாஓநுஸ்தீயமானாப஘ாஸம்வாத்தக்ஷணே அஹ்வாயுவிமோக்ஷணாஸநாதஸ்திதகீதநாஸாதிப்ராமாதிசம்வாஓத்ர தத்க்ஷமாப்ரார்த்தனம் யுக்தமிதி ஹவ:। நநு தர்ஹி உத்ரகாலானுவ்ர்தமானாநாம் க்ரியமாணத்வே கரிஷ்யமாணாநாம் தத: கதம் ஹதே இத்யாஸங்க்யாஹ। கரிஷ்யமாணங்களாவன இதி। பின்பு துடங்குமத்தை, பஸ்சாஓரஸ்யமானாநி। அரஹ்மஹதாஓத்ரேத இதி ஹவ:। க்ரியமாணாந் கரிஷ்யமாணாஸ்ச க்ஷமஸ்வேத்யத்ர அபுத்திபூர்வகேஷஸ்லேஷகரணேந க்ஷமாப்ரார்த்தனம் புத்திபூர்வா஘ேஸு ஸம்வாஸிதேஸு ப்ராயசித்தஓதநேந க்ஷமாப்ரார்த்தனம் ச விவக்ஷிதமித்யாஹ। இப்படி க்ரியமாணைகடேஷேதி। ஹவிபுத்திபூர்வா஘ாநாமபி ப்ரதமமேவ க்ஷமணம் ந புன: ப்ரபத்தாதிசம் கர்தவ்யமிதி பஹ்மஸ்தாந்ரீயதாத்பர்யம் வாரயந் -

मू - सर्वेश्वरन् तान् मोक्षं त्र निனைக்கும்பொழுது பாதகங்களும் விலக்காகாதென்னும் வாதீயும் 'बुद्धिपूर्वोत्तराघத்தில் நிग्रஹமும் வாராது. प्रायश्चित्तமும் வேண்டா' வென்றபடியன்று. ப்ராசாதந்தாலே அவன் ப்ரபந்நானால் மோக்ஷமவश्यंभावि என்றபடி. இதுக்கிப்படி ईश्वरன் पुनः प्रप्तिയാகிற प्रायश्चित्तத்திலே மூட்டுகிறதுவும் क्षमाफलम् । -

(सा.दी) सर्वेश्वरन्तान् इत्यादियाल्. அதின் தாத்பர்யத்தையருளிச் செய்கிறார். ப்ராசாதந்தாலே இत्यादि। बुद्धिपूर्वोत्तराघத்தில் நிग्रஹமுண்டாகில் கரிष்யमाणான் சர்வான் க்ஷமஸ்வ என்றதுக்கு சङ்கோச் வாராதோ என்னவருளிச் செய்கிறார். இதுக்கிப்படி இत्यादियால். இதுக்கு = बुद्धिपूर्वोत्तराघத்துக்கென்கை.

(सा.स्वा) उत्तराघத்தில் प्रायश्चित्तं வேண்டா? என்கிற மதத்தை நிரசிக்கிறார். सर्वेश्वरन् इति। இப்படி बुद्धिपूर्वोत्तराघप्रायश्चित्तनाश्याமாகில் கரிष்யमाणானशेषतः क्षमஸ்வ என்று बुद्धिपूर्वोत्तराघத்தையும் ப்ரபத்திஜனிடக்ஷமாவிஷயமாக ப்ரார்த்திக்கக் கூடுமோ? अन्यथा अशेषतः என்கிறத்துக்கு சङ்கோச் ப்ராசாத்தோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி इति। இனி बुद्धिपूर्वाघத்தில் प्रायश्चित्तं வேண்டா - ईश्वरन् दोषभोग्यनन्तरो?

(सा.प्र) “न खलु भागवता यमविषयं गच्छन्ति । देवं शार्ङ्गधरम्” इत्यादिप्रमाणानुगुण्याय नरकपाताद्यभावेन लघुप्रायश्चित्ताद्यनुष्ठानपूर्वकं सर्वदा भगवत्प्राप्तिस्स्यादेवेति तात्पर्यं दर्शयन् लघुप्रायश्चित्तानुष्ठानस्यापि कृपाकार्यत्वं दर्शयति । सर्वेश्वरनित्यादिना । ननु कामिनीदेहगतमलवत्तदा प्रसूतवत्सशरीरगतमलवच्च प्रपन्नदोषा भगवतो भोग्यतमा इत्यपि पूर्वाचार्यैरेवोक्तेः, कृपयाप्युत्तराघफलत्वेन लघुशिक्षादिजनकत्वकीर्तनमनुचितमित्यत्र “कुयोनिष्वपि सज्जातो यस्सकृच्छरणं गतः । तं मातापितृहन्तारमपि पाति भवार्तिहा ॥” इत्याद्युक्तप्रकारेणात्यन्तानुकम्प्यत्वहेतुदर्शनेन प्रीतस्सन् शरणागत्यैव अतिप्रीतस्तान् विमोचयतीत्यत्र तात्पर्येणैव पूर्वाचार्यैस्तथोक्तेर्न लघुशिक्षाद्युत्पादनानुपपत्तिरिति दर्शयन्नाचार्यवाक्यस्य स्वोक्ततात्पर्यानङ्गीकारे बाधकं लघुशिक्षाजननस्य कृपाकार्यत्वमाह । -

(सा.वि) सर्वेश्वरे रक्षणसङ्कल्पवति प्राक्तनानि निवारकाणि न भवन्तीति प्राचीनवार्तायास्तात्पर्यं चाह । सर्वेश्वरन् इति । मोक्षं त्र निனைக்கும் போது, மோக்ஷ் தாது சङ்கல்பிடசமயே । விலக்காகாது, நிவாரகாणि ந ஸ்வந்தி । एवं च बुद्धिपूर्वाघसम्भवे प्रायश्चित्तप्रापणमपि क्षमाफलमित्याह । இதுக்கிப்படி इति இதுக்கு, एतद्बुद्धिपूर्वोत्तराघार्थम् । ननु कामिनीदेहगतमलवत्तदा प्रसूतवत्सशरीरगतमलवच्च प्रपन्नदोषा भगवतो भोग्यतमा इत्यपि पूर्वाचार्यैरेवोक्तेः, कृपयाप्युत्तराघफलत्वेन लघुशिक्षादिजनकत्वकीर्तनमपि अनुचितमित्याशङ्क्या “कुयोनिष्वपि सज्जातो यस्सकृच्छरणं गतः । तं मातापितृहन्तारमपि पाति भवार्तिहा ॥” इत्युक्तरீत्या सर्वदा रक्षकत्व एव तस्य तात्पर्यमिति वदन् लघुशिक्षया अपि क्षमाफलत्वमित्याह । -

(सा.सं) ननु बुद्धिपूर्वोत्तराघे निग्रहोदये करिष्यमाणान् सर्वान् क्षमस्वेत्यस्य, सङ्कोचस्यादित्यत्राह । இதுக்கிப்படி इति । இதுக்கு, बुद्धिपूर्वोत्तराघस्य प्रायश्चित्ताकरणस्थले ईश्वरस्य क्षमाकार्यं किमित्यत्राह । -

மூ - ப்ரியதமையுடம்பிலமுக்கும், வுத்சத்தினுடைய வமுடும்பும் போலே ப்ரபந்நனுடைய
 டோஷமென்கிற வார்த்தையும் - டுஷ்டரும் ஸரணாகதரானால் இஷ்வரன் கைவிடாதே திருத்துமென்றபடி,
 இங்ஙனன்றிக்கே வுத்திபூர்வோத்தரா஘மும் இஷ்வரனுக்கு ஸு஑்யமாமென்று விவகிதமாகில் ப்ரபந்நனுக்கு
 இதுவே யதாஸக்தி ஸம்பாத்திர மாம். ப்ரகூதிவிஸேஸவஸாவத்தாலே அபரா஢ங்கன் வுத்திபூர்வகமாக
 வந்தாலும் புன:ப்ரபுத்தி பண்ணாதார்பக்கலிலும்,
 “தேவ் ஸாஜ்ஜதர் விஸுஜ் யே ப்ரபந்நா: பராபணம் | ந தेषா் யமஸாலக்யம் ந து நரகோகஸ: ||” ,
 “யஸுமிந்ஸுமிந் குலே ஜாதா யத்ரு குத்ரு நிவாஸின: | வாஸுதேவபரா நித்யம் யமலகம் ந யாநுதி தே ||” -

(ஸா.தீ) ப்ரியதமையுடம்பிலமுக்கும் வுத்சத்தினுடையவமுடும்பும் போலே இஷ்வரனுக்கு ப்ரபந்நனுடைய
 டோஷ ஸு஑்யமென்கிற வாக்யத்துக்கும் அவுரூத்தமாக அபிப்ராபமருளிச்செய்கிறார் - டுஷ்டரும் இத்யாதிபால்.
 சிலர் இந்த வாக்யத்துக்கு இங்கு அநர்த்து சொல்லுவர்கள். வுத்திபூர்வோத்தரா஘மும் இஷ்வரனுக்கு
 ஸு஑்யமென்று. இப்படி அர்த்தமாகில் அநிஷ்டமருளிச் செய்கிறார் - இங்ஙனன்றிக்கே யென்று துடங்கி
 - இதுவேயென்று ஸு஑்யமானதினுடைய நிவூத்தி ஸம்பாத்திரமாகாதென்றபடி. ப்ராபுஸ்சித்தா-
 கரணஸ்தலத்தில் இஷ்வரனுடைய துமகாபர்த்தமெது? என்னவருளிச் செய்கிறார். ப்ரகூதிவிஸேஸத்யாதி |
 இத்யாதிக்களிற்படியே என்ற அாதிஸுத்தாலே “தேஹாந்நரநிவாரணீ” இத்யாதி ஸ்ராஹம் | -

(ஸா.ஸுா) என்கிற மதத்தை அநுவதித்து நிராகரிக்கிறார். ப்ரியதமையினுடம்பில் இதீ | இப்படி
 வுத்திபூர்வாத்தத்தில் ப்ராபுஸ்சித்தம் பண்ணினவனுக்கு ஸு஑்யப்ரதிவந்஢ில்லாவிட்டாலும் ப்ராபுஸ்சித்தம்
 பண்ணாத ப்ரபந்நனுக்கு நரகமுண்டாய் ஸு஑்யப்ரதிவந்஢் வாராதோ? அவ் விஸயத்திலும் அபுக்லேஸத்தாலே
 பாபம் தீருமென்னிலப்போது துமஸுவ என்று துமாவிஸயதவ் கூருமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.
 ப்ரகூதீதி | நரகஜனகவுத்திபூர்வோத்தரபாபத்துக்கு நரகமில்லை என்றால் அல்பமான அபுக்லேஸம்
 வருமென்கை ஸஜ்ஜதமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர) ப்ரியதமையுடம்பில் இத்யாதி | நநு பாபானா் நரகாதிபுலகதவநைவ ஸுமூதிஸுவகமானநரகாதி-
 நிஸேதஸுத்யர்த்துப்ரியப்ரபந்நாபரா஢ானா் ஸு஑்யதவநைவீதி ந ப்ராபுஸ்சித்தாபேத்யத்ரு வதநைகஸமதி஑மயேதர்த்து யாவதூதநாடவகத்ரு
 தாவதேவ ஸுவிபார்த்தமீத்யுபுக்லேஸநிஸேதாடர்ஸநாத் “இஹைவீஸா் கைதிடுபுபுலவா ஸவநுதி” இத்யாதிவிதேஸத ல஑ுஸிதா
 - ப்ராபுஸ்சித்தயாரந்யதரோக்திரூபபந்நைவீத்யபிப்ரபந்நாஹ | -

(ஸா.வி) ப்ரியதமையுடம்பில் இத்யாதி | ப்ரியதமையுடம்பில், ப்ரியதமாயா: | உடம்பில், தேஹே | அமுக்கு, மாலின்யம் |
 வுத்சத்தினுடைய, வுத்சஸ்ய | கைவிடாதே, அபரித்யஜ்ய | திருத்தும், ஸிதேத | நநு ஸிதாபா: கத்யம்
 துமகா-புலதவமீத்யாஸதூத ல஑ுரூபஸிதாத்தவாத்துமகாவிஸேஸ அவீத்யாஹ | ப்ரகூதிவிஸேஸீதி |
 கண்ணழிக்கிறதூவும், துண்டகரணமபி | நநு பாபானா் துஷ்டபுத்யவாயஜனகதவ் நரகஜனகதவ் தீத்யு஢யமப்யஸுதி |
 தத்ரு “ந லுலு ஢ா஑வதா யமவிஸயம் ஑தூநுதி” இதீ நரகநிஸேதே துஷ்டபுத்யவாயநிஸேதஸுதி ஢ா஑வதானா்
 ஸ்யாதித்யாஸதூத, நரகநிஸேதஸுதி புத்யவாயநிஸேதா஢ாவாத்ருபுத்யுத

(ஸா.ஸம்) ப்ரகூதிவிஸேஸீதி | நநு ஸாஸுதேஸு பாபபுலதயோக்தநரகஜநுமான்தராதே: ப்ரபந்நை நிஸேதே புத்யவாயஸுதி நேதி
 கீந் ந ஸ்யாதித்யத்ருஹ | -

(सा.सं) पापङ्कश्रुति इति । ननु नरकादिप्रत्यवायाभावदृष्टान्तेन दृष्टप्रत्यवायाभावोऽपि कल्पयितुं शक्य इत्युक्ते दृष्टप्रत्यवायस्य “खञ्जा भवन्ति” इत्यादिवचनसिद्धत्वात्तद्विरोधेन न्यायोऽपि प्रवर्तत इत्याह । वचनेति । -

மூ - அகூத்யகரணகூத்யாகர(ளா஢ி)ளரூபங்களான னா஢ாவி஢பாபங்களுக்கிப்பபடி ஢ா஢ாவி஢஢ூத்ய-வாயகரத்வமும் ஸூதிகளிலும், ம஢்வா஢ி஢ர்மஸாஸ்த்ரங்களிலும், இதிகாஸ, புராண, ஢கவகூஸாஸ்த்ரா஢ிகளிலும் புரிஸி஢்஢மா஢ையால் காணத்வா஢ுபகலேஸவிஸேஸோ஢ா஢ரணமுபலக்ஷணமெ஢்஢ுமி஢ம் வாக்யோபகரமத்திலு் ஸமு஢ாய஢ிர்஢ேஸா஢ிகளாலே ஸி஢்஢ம் | வகனபலஸி஢்஢மாய் பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢பலமா஢ ஁பகலேஸவர்கத்தைப் புரார஢்஢கர்மவிஸேஸபலமெ஢்஢ு ஢ிஷ்கர்ஷிக்க விரகில்லை. இவை யதாஸ஢்஢வ் ஁஢யவி஢கர்மத்தாலும் வரும். ஁கையாலேயிறே பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢த்துக்கு ஸாத்விகர் அஞ்சிப்போகிறது.

(ஸா.஢ி) அகூத்யகரணேத்யா஢ியால். வாக்யோபகரமத்தில் ஸமு஢ாய஢ிர்஢ேஸமாவுது? மு஢்தர “஁பகலேஸா ஢வ஢்தி” இதி ஢ிர்஢ேஸம் | இ஢்த ஁த்தரா஢பலத்வே஢ ஸாஸ்த்ர ஸொ஢்஢ ஁பகலேஸவிஸேஸங்களை புரார஢்஢கர்மவிஸேஸபல மெ஢்஢ருளிச் ஸெய்கிறார் - வகனபலேத்யா஢ி | இது ஢ேதுகர்஢ம் வகனபலஸி஢்஢த்வாத் ஂ஢்஢பபடி. ஁஢ால் புரார஢்஢த்துக்கு பலமில்லையோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்கிறார் - இவை யதாஸ஢்஢வம்த்யா஢ி | புத்யவாய மு஢்஢஢ெ஢்஢ுமி஢த்தில் ஸாத்விகரு஢ைய பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢஢ீதியும் லிங்ஙமெ஢்கிறார் - ஁கையாலே இத்யா஢ி | ஁த்தரா஢த்தில் புத்யவாயமில்லையெ஢்஢ுமதில் பா஢கமருளிச் ஸெய்கிறார் -

(ஸா.ஸ்வா) அகூத்யேதி | “அ஢்஢ா ஢வ஢்தி காணா ஢வ஢்தி” ஂ஢்஢ு காணத்வா஢ி஢ுஷபலமே ஸூதிஸி஢்஢ மா஢ையாலே த஢்஢ிர஢்஢புராணா஢ிஸி஢்஢பல஢ி஢்஢ி ஸொல்லக்கூ஢ுமோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்தார். ஁கையாலே இதி | “஢ ஁லு ஢ாஙவதா யமவிஷயம் ஙகூ஢்தி | இ஢்வேஸா் கேகி஢ுபபலவா ஢வ஢்தி” ஂ஢்஢ு ஸாமா஢்ய஢ுஷபல஢ிர்஢ேஸத்தாலே ஸூதிக்கும் ஁பயுக்தங்஢ாமா஢்யா஢ி஢ுஷபலத்திலும் தாத்பர்யம் | அ஢்யதா “இ஢்வேஸா் கேகி஢ுபபலவா ஢வ஢்தி” ஂ஢்஢ு ஢ிர்஢ேஸியாமல் “அ஢்஢ா ஢வ஢்தி” இத்யா஢ி஢ிர்஢ேஸமே புரிஸிங்ஙக்குமெ஢்஢ு கருத்து. ஁஢ாலும் பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢த்துக்கு ஁பயுக்தங்஢ாமா஢்யா஢ிபலம் ஸொ஢்஢து கூ஢ுமோ? அது ங஢்஢ா஢்தரியபுரார஢்஢பலம஢்஢ோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்கிறார். வக஢ேதி | ஁஢ால் பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢பல மெ஢்஢ு ஢ிர்஢ய்தா஢் கூ஢ுமோ? ஂ஢்஢வருளிச் ஸெய்கிறார் - இவை இதி | ஁த்கார்த்தத்தை ஸி஢ா஢ுஸா஢த்தாலும் ஸமர்யிக்கிறார் - ஁கையாலேயிறே இதி | ய஢்஢ா, இப்பபடி -

(ஸா.பு) அகூத்யகரணேத்யா஢ி஢ா | ஢஢ு புரிபுந்஢ேஸு ஢ூஸ்யமா஢ா஢ா் தாபுத்யா஢ி஢்஢்யா஢ி஢ா் ஸஸாரிஷ்விவ புரார஢்஢கர்மபலத்வமேவ யுக்தம், ஢து பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢பலத்வம்த்யத்ர ஢ியாமகா஢ாவா஢ு஢ிபூர்வோத்தரா஢பலத்வமய்ஸ்தீதி ஢ர்ஸய஢ுக்தபுராரா஢ங்ஙிகாரே இ஢ா஢ீ஢்த஢ஸாத்விகா஢ுஸா஢விரோ஢ம், த஢்஢ூல்஢ூதபுராயஸித்தவி஢ிவிரோ஢ம், த஢ுரோ஢ிபூர்வா஢ுஸா஢விரோ஢ம், ஁தஸ்வா஢ுஸா஢஢ூல்஢ூதஸ஢்஢ுராயவிரோ஢ம் கா஢ - வகனபலேத்யா஢ி஢ா | ஢஢ு “஢ிர்வ஢ிகூதேஸு காஙஸ்வ஢ு மதிர஢ுஸயி஢ி ய஢ி ஸ்யாத்தத: |

(ஸா.வி) அகூத்யகரணேதி | ஢஢ு தாபுத்யா஢ு஢வா஢ே: புரார஢்஢பலமேவேத்யாஸங்ஙய புரிமாணபலே஢ு஢யபலத்வ-மே஢்஢்யம்த்யா஢ி | வகனபலேதி | த஢ுபபபதிமா஢ி | ஁கையாலே இதி | அஞ்சி, ஢ீத்வா | ஢஢ு “அபகாரா-஢்஢்தர் அ஢ுதாபம் புிற஢்ததில்லையாகில் ங்஢ா஢் புிற஢்ததில்லையாகக் க஢வது” இதி ஢ஞ்ஙீயர் வார்தா | -

(ஸா.ஸம்) ஸமு஢ாய஢ிர்஢ேஸ: | “இ஢்வ கேகி஢ுபபலவா ஢வ஢்தி” இதி ஸூதி: | “தஸ்யாயு: கீர்த்ரிஸ்ங்ஙமீஸக வி஢்யா புரிஸா கா ஢ஸ்யதி” இதி ஢ி த஢ுபப஢்஢ணம் | விரகில்லை இதி | வகனவிரோ஢ே ஢்யாயா஢ு஢யா஢ிதி ஢ாவ: | ஁஢யவி஢ேதி | புரார஢்஢ா஢ுத்தரா஢ா஢ிபுத்ய: | பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢ே புத்யவாயஸ஢்஢ாவே ஸாத்விகா஢ா் பூ஢ிபூர்வோத்தரா஢஢ீஸ்தா஁பி லிங்ஙம்த்ய஢ிபுராயேணா஢ி | ஁கையால் இதி | யு அ஢ுதாபுரி஢்஢ஸ ஢ புரிபுந்஢ இதி ஢ி “அபகாரா஢்஢்஢ம்” இதி ஢ங்ஙியார்யவாக்யதாத்பர்யம் | -

மூ- இங்ஙனல்லாதபோது पुनः प्रपत्तिविधायकशास्त्रமும், அப்படிக்கு शिष्टानुष्ठानமும், पूर्वसम्प्रदायமும், विरोधिக்கும் - “अपचारानन्तरं अनुतापं பிறந்ததில்லையாகில் ज्ञानं பிறந்ததில்லையாகக் கடவது” என்ற நஞ்ஜீயர் चार्तेக்கும் अनुतापं பிறவாதாருடைய ज्ञानमान्यத்திலே तात्पर्यम् ।

(சா.தி) இங்ஙனல்லாதபோது इत्यादियால். நஞ்ஜீயர் வார்த்தையில் अनुतापरहितன் प्रपन्नனேயன்று, शेषित्वादिज्ञानமுமில்லையென்று தோற்றுகையால் प्रपन्नனாய் कठिप्रकृतियானவனுக்கு காண்தாதிदृष्टप्रत्यवायமுண்டென்று சொல்லக்கூடாதென்ன, நஞ்ஜீயர் பாசுரத்துக்குத் तात्पर्यம் மருளிச்செய்கிறார் - अपचारानन्तरमென்று துடங்கி. अपचारनिवृत्ति तत्प्रायश्चित्तप्रवृत्तिपर्यन्तमान ज्ञानपूर्वभावத்தில் तात्पर्यமென்றபடி.

(சா.சுவா) अनिर्धारणமாகில் बुद्धिपूर्वोत्तराधे बाधकत्वनिश्चयाभावात्सर्वेषां प्रवृत्ति प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - ஆகையாலேயிறே इति । ஆகையாலே, पाक्षिकबाधकत्वनिश्चयத்தாலேயும் शास्त्रबलத்தாலுமென்றபடி. विपक्षத்தில் बाधकमருளிச் செய்கிறார். இங்ஙனல்லாதே इति । இப்படி बुद्धिपूर्वापराधं பிறந்து अनुतापादிகளில்லையாகில் ज्ञानமே பிறக்கவில்லையென்று நஞ்ஜீயர் சொல்லுகையாலே प्रपत्तियே நிறைவேற்றவில்லையென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்னவதுக்கு तात्पर्यம் மருளிச் செய்கிறார் - अपचारेति । -

(சா.பு) वरद हि दयसे न संशेमहे निरनुशयधियो हता है वयम्” इत्यादिना अनुतापेनैवोत्तराधनिवृत्त्युक्तेरपराधानन्तरमनुतापाभावे भरन्यासात्मकज्ञानमेव न जातमिति वेदान्तिभिस्तत्त्वाच्च प्रायश्चित्तोपक्लेशविधनादीनामन्यपरत्वमङ्गीकार्यमित्यत्र बहूनामनुग्रहो न्याय इत्युक्तरीत्या कूरेश - वेदान्त्युक्त्योरन्यपरत्वमिति वदन् पापारम्भकपापनिवृत्त्यर्थमपि भरन्यासे उत्तराधानुदयं तदभावे चोत्तराधोदये विवेकिनां “अनुतापादुपरमात् प्रायश्चित्तोन्मुखत्वतः । तत्पूरणाच्चापराधास्सर्वे नश्यन्ति पादशः ॥” इत्युक्तरीत्या तन्निवृत्तिं “कौटिल्ये सति शिक्षयाऽप्यनघयन् क्रोडीकरोति” इत्युक्तप्रकारेण कठिनानां शिक्षया तन्निवृत्तिं च प्रदर्श्य, अत एवोत्तराधानां परिहरणीयत्वमप्याह - अपचारानन्तरमित्यादिना । प्रारब्धकर्मविशेषसहकृतभगवत्सङ्कल्पानुगुण्येनेत्यर्थः । -

(சா.வி) अस्याश्चायमर्थः । बुद्धिपूर्वोत्तराधेषूत्पन्नेषु अनुतापोऽस्ति नवा? यद्यस्ति । तत एवोत्तराधनिवृत्तेः प्रायश्चित्तं व्यर्थम् । यद्यनुतापो न जातः, तस्य पूर्वं भरन्यासात्मकज्ञानमेव न निष्पन्नमिति । तथाच कथं प्रपन्नस्योत्तराधसम्भव इत्याशङ्क्यानुतापो नोत्पद्यते चेत् । ज्ञानं பிறந்ததில்லை, अपचारनिवृत्ति-तत्प्रायश्चित्तप्रवृत्तिपर्यन्तज्ञानपूर्तिर्नास्ति, तत्र तात्पर्यमित्याह । अनुतापं பிறவாதாருடைய इति । “धीपूर्वोत्तरपाप्मनामजननात्” इत्युक्तक्रयं दर्शयन्निगमयति । -

(சா.ச) अनुतापोदये अपचारत्वप्रकारकज्ञानं हेतुरिति तदिह ज्ञानशब्दार्थः । तस्याप्यनुवृत्तिरुपचारत्वाध्यवसायकृता । तस्मादनुतापस्याप्यनुदये बुद्धिपूर्वोत्तराधेण कुतः प्रत्यवायोदय इति शङ्कितुराशये तदुक्तितात्पर्योक्त्या तं विघटयति । अपचारानन्तरमिति । ज्ञानमान्यத்திலே, अपचारनिवृत्ति प्रयोजकप्रायश्चित्तपर्यन्तज्ञानपूर्वभावे । -

மூ - சோபாதிசங்களான ஢கவத஢ிபிராய஢ேதத்துக்கு ஈடாக வரும் ஢ுத்டிபூர்வாபசாரம் சிலருக்குப் பிறவாது. சிலருக்குப் பிறந்து ஢னுதாபாதிசங்களாலே கழியும். கதினபுருதிசளுக்கு ஢னுதாபமும் பிறவாது. ஃகையால் ஢ுத்டிபூர்வோதராபம் பிறந்தால் ஢னுதசனாம் புன: புரபதி பண்ணாதபோது ஢புவுலேசம் சோல்லுகிற ஢ுத்யாதிசளின் கட்டளையிலே ஢த்யுபுரத்யவாயத்தாலே தீரும்.

“விலேகினா் புரபந்நானா் திபூர்வாச்யனுத்யம: | மத்யானாமனுதாபாதிசசிசா கதினசேதசாம் ||”

ஃனபின்பு ஓருபடியாலும் ஢கவந்நிபுர஢் வாராமைக்காக ஢ுத்டிபூர்வாபராபம் புரி஢ரணியம் | -

(சா.தி) “திபூர்வோதராபுமநாமகனநாஃகாதிபி தந்நிபுருதி: கௌடிலுே சதி சிசயாஃப்யநதயந் க்ரோதிசுருதி புரு:” ஂன்கிற ஂர்தங்களைக் க்ரமேந தர்சிப்பியா நின்றுகொண்டு ஢பாதிதார்தத்தை நி஑மிக்கிறார். சோபாதிசங்கள் இத்யாதிவாக்யங்களாலே | ஢பிபிராய஢ேதம் = சஃகூல்ப஢ேதம் | ஢து சோபாதிசம் | தததபராதபூர்வகமாசையாலே. ஢ுதமான (மாந?) ஂர்தத்தை தாரணார்த காரிகயா சஃகூ஢ிக்கிறார். விலேகினாமென்று. திபூர்வாசி, ஢ுத்டிபூர்வாபராதத்திலென்கை. ஢னுத்யம: | ஢த்யோகா஢ாவ: | இப் புரிதாபாநங்களால் புலிதமாந ஂர்த(கூருத்ய) விசேசத்தையருளிச்செய்கிறார். ஃனபின்பு இத்யாதி | ஢பராத஢ித்யானுதிக்குமென்னுமதில்காட்டில் சேபிபூரித்யர்தமாக ஢னுதிக்கையே முக்யமென்கிறார்.

(சா.சுவா) இப்படி ஢புவுலேசாந்த஢ுத்டிபூர்வோதராபம் புரபந்நனுக்கு ச஢்஢ாவிதமாகில் சில புரபந்நருக்கு ஢ுதராபமில்லாதே போகக்கூடுமோ? ஢துக்கு நிதாநமுண்டோ? ஢ுதராபம் பிறந்தாலும் சிலர்க்கு ஢புவுலேசம் பிறவாமைதான் கூடுமோ? ஂன்ன வஸுவுவ்யவஸூயை சபுரமாநமாக சஃகூ஢ காட்டுகிறார். சோபாதிசைதி | கர்மரூபாதி ஂன்றபடி. சிலர்க்கென்று சோன்ன ஂர்தத்தை ஢திசாரிவிசேசகதர்ம-புரஸ்காரேந காட்டுகிறார் - விலேகினாமிதி | இப்படி புரமபுலபுரித஢ந்நமில்லையாகில் சர்வேசாமபராத-புரவூதி புரசஃகூயாதோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார் - ஃனபின்பு இதி | ஓரு படியாலும், ஢புமாகிலுமென்றபடி.

(சா.பு) நந்வேவ ஢ுத்டிபூர்வநிபித்யானுதானஸ்ய -

(சா.வி) சோபாதிசங்களான இதி | புரரவ்நகர்மோபாதிச஢கவதஸஃகூல்ப஢ேதாநா மித்யர்த: | ஢ுதமர்தம் சுபுர஢ணாய காரிகயா சஃகூ஢ாதி | விலேகினாமிதி | ஢னுத்யம:, ஢யதந: | ஂததபுரிதாபாநபுலிதமா஢ | ஃனபின்பு இதி | நநு ஢ுத்டிபூர்வகநிபித்யானுதானஸ்ய புரத்யவாய஢ேதுதயா புரி஢ரணியத்வே வி஢ிதாநநுதானஸ்யாபி புரத்யவாய஢ேதுதயா ததபுரி஢ாரரூபவி஢ிதாநுதானஸ்ய புரத்யவாயநிவூருத்யர்தத்வேவ ஸ்யாத் | -

(சா.சம்) ஢த “திபூர்வோதராபுமநாம்” இத்யுதார்தாந் க்ரமேந தர்சயந்நுபாதிதமேவார்தம் நி஑மயதி | சோபாதிசங்களான இத்யாதிநா | ஢பாதிசரி஢ ஢திநிபித்யார்தகாமாதி: | சோபாதிசங்களானவரும் ஢ுத்டிபூர்வோத்யந்வேவ: | “கிபாம்யகஸம்” இத்யாத்யோ ஢கவத஢ிபிராய஢ேதா: | ஢துக்கீடாக, ததநு஑ுநதயா | ஢ுதமர்தம் சஃகூ஢ாதி | விலேகினாமிதி | ஢னுத்யம:, நோத்யம: | மத்யானா், ஢ுத்டிபூர்வோதராபவதாம் | தே ஢த்யந்தவிலேகினோஃபி ந ஢வந்நி | ஢திவ கதினசேதசோஃபி ந ஢வந்நி | கி்து மத்யதசாவர்தின: | நநு திபூர்வாச்யாவச்யம் புரத்யவாய஢ேதுதயா புரி஢ரணியத்வே வி஢ிதாநநுதானஸ்யாபி புரத்யவாய஢ேதுதயா -

மூ - “ப்ரீதிமேவ ஸமுத்ஸிஷ்ய ஸ்வத்ந்ராஜ்ஞானுபாலனே ।
நி஑்ரஹானுதயோ஽ப்யஸ்ய நான்தரீயக எவ வா ॥”

இப்படி யதாஸக்தி அபரா஢ங்களைப் பரிஹரித்துக்கொண்டு போரா நின்றால் ஢ா஑வதாப஑ாரமும் அதுடையாரோடு ஸஸர்஑மும் போரப் பரிஹரணியம் । -

(ஸா.தி) ப்ரீதிமேவேதி । ஂந்யகை஑்஑்யகர்தாவுக்கு, நான்தரீயக:, அவர்ஜனீயஸந்நி஢ிகோ ஢வதி । ஸ்வமேவ ஸி஑்஑யதியென்கை. எவ வா என்றது நி஑்ரஹானுதயோ஽னுதிஸ்டோ஽பி வஸ்துஸ்வ஢ாவா஑ஸ்ய ஢வதி । யத்ரா, ஢்ர஢்ரவித்யா஑லபஸ்வாதிவ஑ானுப஑்஑ிகமா஑ ஂ஑ேஸ்யமா஢ென்றபடி. எவவா என்றது அபரா஢பரிஹாரத்யமா-ஜாகை஑்஑்ய பண்ணுவா஢ென்றத்தை விகல்பிக்கிறது. இவ் அதிகாரிக்கு அவஸ்யபரிஹர்தவ்யத்தைக் காட்டுகிறார் - இப்படி இத்யாதிவால்.

(ஸா.ஸவா) இப்படி ஂஜ்ஞானுபாலனத்துக்கு ஢஑வந்நி஑்ர஢ிவ்ருதி ஑ல஢ென்று ஸொன்னது கூடு஢ோ? “ப்ரீத்யைவ காரித:” என்று ஢஑வத்ப்ரீதியே ஑ல஢ன்றோ? என்னவருளிச் ஸெய்கிறார். ப்ரீதிமேவேதி । ஂஸ்ய, ஂநுஸாது: । நி஑்ரஹானுதயோ஽பி ஂநுதிஸ்டத்வே஽பி ஢வத்யேவ । யத்ரா, நான்தரீயக஑லமேவ வா ஢வது என்கை. இப்படி அபரா஢ஸாமான்ய் பரிஹரணியமாகிவ் “஢னோவா஑்஑ாயை:” இத்யாதி஑ர்஑ிகையிலே ஢ா஑வதாப஑ாரத்துக்கு பூத஑்஑்நிர்஑ேஸ் கூடு஢ோ? என்ன அது ப்ரா஑்யந்யோதனாத்ய் ஢ென்றருளிச் ஸெய்கிறார் - இப்படி இதி । போர = ஢ிகவு஢ென்றபடி. போரப் பரிஹரணிய஢ென்கைக்கு நி஑ான஢ருளிச் ஸெய்கிறார்.

(ஸா.ப்ர) ப்ரத்யவாயானுதயாய பரிஹரணியத்வேன வி஢ிதானுஸ்தானஸ்யாபி ப்ரத்யவாயஜனகதயா தத்பரிஹாரூப-வி஢ிதானுஸ்தானஸ்ய ப்ரத்யவாயநிவ்ருத்யர்தத்வேமேவ ஸ்யாத்ததா஑ நித்யநை஢ித்திகானா் கெவல஢஑வத்ப்ரீத்யு஑ேஸ்யகை஑்஑்யரூபத்வ் ஢ஜ்யேதேத்யத்ர ப்ரஸ஑்஑ாதிஸி஑்஑யத: ப்ரத்யவாயா஢ாவஸ்ய ஂ஑ேஸ்யத்வானுபபத்ஸ்தேஸு ஢஑வத்ப்ரீதேரேவோ஑ேஸ்யத்வ் ப்ர஑்ஷ்ய் ப்ர஑ூதிஸஸூஸ்யாத்யந்தரா஢ித்யேன ஸ்திதேரஸ஢்஢வாத் “ந஢்யஸகனீய஢ர்த்ய் வேடோ஽பி வி஑தாதி” இதி ந்யாயாதிவா஑ானாஸ஢்஢வஸ஑்஑ா் ஑ பரிஹர் ஢ா஑வதாப஑ாரஸ்யாத்யந்தபரிஹரணியத்வமா஢ - ப்ரீதிமேவெத்யாதினா । ஢ா஑வதாப஑ாரப஑் ஑ேவதான்தரஸ஑்஑ந்஑ஸ்யாப்யுபல஑ணம் । போர, ஂத்யந்த஢ித்யர்த: । -

(ஸா.வி) ந ஢஑வத்ப்ரீத்யர்தக஢஑வத்கை஑்஑்யரூபத்வ஢ித்யத்ரா஢ । ப்ரீதிமேவ ஸமுத்ஸிஷ்யேதி । ஢஑வத்ப்ரீதி஢ாத்ர-ப்ரயோஜகதயா ஸ்வத்ந்ராஜ்ஞானுபாலனே நித்யநை஢ித்திகா஑்நுஸ்தானே ஂஸ்ய ஢஑வதோ நி஑்ரஹானுதயோ஽பி, ப்ரத்யவாயானு-தயோ஽பி ஸி஑்஑யந்நான்தரீயக எவ வா । ஂந்யோ஑ேஸேன ஑்ரிய஢ாணாத்கர்஢ணோ஽ந்யஸ்ய (பு஢ி஑்஑ா்?) வினாபி ஸி஑்஑யதோ஑்ஸ்யஸ்ய நான்தரீயகத்வம் । வாஸ஑்஑: ப்ர஑ூத எவகாராத்ய்நுவா஑க: । நான்தரீயக எவெத்யர்த: । அபரா஢஢ீத்யா ஂநுஸ்தானாபே஑யா ஸேஸி ப்ரீத்யு஑ேஸேனானுஸ்தானே நி஑்ரஹானுதயோ அபி ஸி஑்஑யதீதி ஢ாவ: । பரிஹர்தவ்யேஸ்வவஸ்ய் பரிஹார்யமா஢ । இப்படி யதாஸக்தீதி । -

(ஸா.ஸ) தத்பரிஹாரூபவி஢ிதானுஸ்தானஸ்ய ப்ரத்யவாயநிவ்ருத்யர்தத்வேமேவ ஸ்யாத்ர ஢஑வத்ப்ரீத்யர்தகை஑்஑்யரூபத்வ஢ித்யத்ரா஢ । ப்ரீதிமேவேதி । நான்தரீயக எவ வா, ஂந்யோ஑ேஸேன ஑்ரிய஢ாணாத்கர்஢ணோ஽ந்யஸ்ய பு஢ி஑்஑ா் வினாபி ஸி஑்஑யதோ நான்தரீயகத்வம் । ஢்ர஢்ரவித்யா஑லபஸ்வாதிவந்நான்தரீயக எவ நி஑்ரஹானுதய: ॥ வாஸ஑்஑: அபரா஢பரிஹாராத்ய் ஂஜ்ஞாகை஑்஑்யகர்தாரோ஽பி ஸந்தீத்ய஢ிப்ராபேண । தத்ராபி ஢்ர஢்ரவிதப஑ாரோ ஑ூரத எவ பரிஹரணிய இதி ஸோபபத்திக் ஸ஑்஑்஑ாதி । -

मू - ब्रह्मवित्पापवर्गाणामनन्तानां महीयसाम् ।
तद्वेषिसङ्क्रमं जानन् त्रस्येत्तदपराधतः ॥
सापराधेषु संसर्गेऽप्यपराधान् वहत्यसौ ।

(सा.दी) இவ் அர்த்தத்தை சஹேதுகமாக சङ்க்ரஹிக்கிறார். ப்ரஹ்மவிததி. தத்வேஷிபு, அந்த ப்ரஹ்மவிதபராதி களில். ப்ரஹ்மவிதபராதிசंसर्गपरिहारத்தை உபபாதிக்கிறார் - சாபராధேஷ்விதி. ப்ரஹ்மவிதவிஷயே சாபராధேபு எண்கை. தத்ர ஹேது ஹ்ரி நிதாயவருளிச்செய்கிறார் -

(सा.स्वा) ब्रह्मविदिति । ब्रह्मविद्विषये अपचारे स्वस्य तद्वेषितया “द्विषन्तःपापकृत्यां” इत्युक्तप्रकारेण स्वस्मिन् तदीयानन्तमहीयःपापवर्गसङ्क्रमो भवेदिति तदपचारतः त्रस्येत् । अस्तु तदपचारवर्जनम्, तदपराधिसंसर्गे को दोष इत्यत आह - सापराधेष्विति । सापराधसंसर्गे, तदीयापराधावश्यम्भावात् ब्रह्मविदपराधिसंसर्गे ब्रह्मविदपराध एव भवेत् । ततश्च तदीयानन्तपापसङ्क्रमश्च भवेत् । ततः, तदपराधिसंसर्गादपि त्रस्येदित्यर्थः । -

(सा.प्र) कथं भागवतापचारस्यात्यन्तपरिहरणीयत्वमित्यत्र “चण्डालमपि मद्भक्तं नावमन्येत बुद्धिमान् । अवमानात्पतत्येव रौरवे नरके नरः ॥” इत्याद्युक्तप्रकारेण ब्रह्महत्यासुरापानादिवत्स्वयमेव नरकसाधनत्वेऽपि “प्रियेषु स्वेषु सुकृतमप्रियेषु च दुष्कृतम् । विसृज्य” इत्युक्तस्य अश्लिष्टपापसङ्क्रमणस्यापि परिहरणीयत्वमिति दर्शयन्नपराधिभिस्संसर्गस्यापि “तत्संयोगी च पञ्चमः । , न तेषां पुण्यतीर्थेषु गतिस्संसर्गिणामपि ।” इत्यादिभिः निषिद्धत्वादपराधिसंसर्गोऽपि त्याज्य एवेत्याह - ब्रह्मविदित्यादिना । एवं तर्हि भागवतेष्वपकुर्वतां निग्रहः कर्तव्य इत्यत्र -

(सा.वि) सुरापानादेरपि नरकसाधनत्वे तुल्ये सति तदपेक्षया कथं ब्रह्मविदपचारादेराधिक्यमित्याशङ्क्य तद्विरोधे तत्पापसङ्क्रमसंसर्गस्यानिष्टस्याधिकत्वादाधिक्यमित्याह । ब्रह्मविदिति । तद्वेषिसङ्क्रमं जानन् । “द्विषन्तः पापकृत्याम्” इति द्विषत्सु पापसङ्क्रमणं जानन् । ननु ब्रह्मविदा सौहार्दे सति तत्पुण्यानामपि सङ्क्रमेण स्वर्गाद्यनुभवापत्त्या मोक्षप्रतिबन्धस्यादिति तत्सौहार्दमपि परित्याज्यं स्यादिति चेन्न । ब्रह्मविद्व्यतिरिक्तसुहृत्स्वेव ब्रह्मवित्पुण्यसङ्क्रम इत्याचार्यैरिवोक्तत्वात् इदानीं ब्रह्मविद्वेषिसंसर्गोऽपि दूरतस्त्याज्य इत्याह । नापराधेषु संसर्गेऽपीति । असौ = प्रपन्नः । ब्रह्मविद्विषये सापराधेषु संसर्गेऽपि ब्रह्मविदपराधार्थिभिस्सहवासेऽपीत्यर्थः । अपराधान्वहति, अपराधवान्भवति । तन्मुखेन भगवदपचारवानपि भवतीत्यर्थः । तर्हि ब्रह्मविदपराधिनो दण्डनमेव प्रपन्नेन कर्तव्यं, भगवद्भागवतप्रसादसिद्ध्यर्थमित्यत्र तदपि न कर्तव्यम्, स्वगतभगवत्पारतन्त्र्यस्वरूपविरोधात्, -

(सा.सं) ब्रह्मविदिति । अनन्तानाम्, अवधिराहित्येन गणयितुमशक्यानाम् । ब्रह्महत्यास्वपि भ्रूणहत्या, गुरुतल्पेऽपि महागुरुतल्पादिरूपेण महीयसाम् । तद्वेषिषु नरकहेतुत्वं “सुहृदस्साधुकृत्यां द्विषन्तः पापकृत्याम्” इति श्रुत्या जानन् प्रपन्नः ब्रह्मविदपरिचाराद्विभीयात् । अथ ब्रह्मविद्विरोधिसंसर्गोऽपि दूरतस्त्याज्य इत्याह । सापराधेष्विति । असौ, प्रपन्नः । ब्रह्मविद्विषये सापराधेषु संसर्गेऽपि अपराधान्वहति । ब्रह्मविदपराधी तन्मुखे भगवदपराधी च भवतीति भावः । तर्हि तदुभयप्रसादसिद्ध्यर्थं ब्रह्मविदपराधिनो दण्डनमेवानेन किं कार्यमित्यत्र, तदपि न कार्यम् । -

मू - वोढुमीश्वरकृत्यानि तद्विरोधादभीप्सति ।।

(सा.दी) वोढुमिति । இவனென்று ஷேஷம் । असौ, இந்த் ब्रह्मविद्विरोधिषु संसर्गियानवन् - तद्विरोधात्, ब्रह्मविद्विरोधद्वारा ईश्वरविरोधात् । तत्कृत्याङ्कना, ईश्वरनालं कोढुक्कपपल्ल शिक्षारूपदण्डङ्कना. वोढुमिच्छति, प्राप्तुमिच्छतिయென்கை. यद्वा, पूर्वार्धस्य स एवार्थः । ब्रह्मविदि ये सापराधास्तेषु विरोधं चेदाचरेत्तदाऽयमीश्वरकृत्यानि = सापराधेषु दण्डनादीनि वोढुमिच्छति । ईश्वर कृत्यम्, सापराधेषु दण्डनम् । तत्संसर्गवत्तद्विरोधोऽपि परिहर्तव्य इति प्रसङ्गादर्शितम् । -

(सा.स्वा) एवं चेद्ब्रह्मवित्तुष्ट्यर्थं तदपराधिनि दण्डनं பண்ணினாலோ ? என்னவருளிச்செய்கிறார். वोढुमिति । पुंसां तत्तदपराधानुगुण्येन दण्डनकर्ता ईश्वरः ब्रह्मविदपराधिनि विरोधात्, दण्डनकरणात् । ईश्वरकृत्यानि, वोढुमभीप्सति । स्वतन्त्रेश्वरकृत्यवहनं च स्वरूपविरुद्धम् । अत्रो ब्रह्मविदपचारवति आनुकूल्यप्रातिकूल्ये विहाय उदासीनवद्वर्तितव्यं மென்று கருத்து.

(सा.प्र) परतन्त्रस्य स्वस्य तदपि स्वातन्त्र्यावहत्वाद्विरुद्धमित्युपेक्षैव तद्विषये युक्तेत्याह - वोढुमित्यादिना ।।

स्वयं सत्यसङ्कल्पस्सर्वकारणभूतस्सर्वनियन्ता निरवधिककारुण्यजलधिरपारसौशील्य, वात्सल्य, सौलभ्याच्चनन्तकल्याणगुणगणाकरोऽस्मन्नाथः श्रीमन्नारायण इत्यहंशब्दार्थभूतं नित्यं तेन वदन्ननादिसंसारिणामस्माकं सांसारिकक्षुद्रपुरुषार्थवैराग्योत्पादनपूर्वकं -

(सा.वि) तस्मादुपेक्षैव कार्येत्यभिप्रयन्नाह; वोढुमिति । असौ, प्रपन्नः । ब्रह्मविद्वेषिणि विरोधात् । ईश्वरकृत्यानि, ईश्वरदण्डनादीनि । अभीप्सति, वोढुमिच्छति । असौ प्रपन्नः ब्रह्मविद्वेषिणि विरोधं करोति चेदीश्वरस्तं दण्डयेत् । अत उपेक्षेतेति भावः । यद्वा, असौ ब्रह्मविद्विरोधिसंसर्गे । तद्विरोधात्, ब्रह्मविद्विरोधिगतभागवतविरोधमूलकभगवद्विरोधेन हेतुना ईश्वरकृत्यानि भगवदण्डनानि वोढुमभीप्सति । “तत्संयोगी च पञ्चमः” इत्युक्तेः । तमेव ब्रह्मविद्विरोधं निमित्तीकृत्य तत्संसर्गिणमीश्वरो दण्डयेत् । अतस्तत्संसर्गः त्याज्य इति पूर्वोक्तभागवतापराधिसंसर्गस्यापराधस्यापि त्याज्यत्वे हेतुप्रदर्शनपरतया उत्तरार्धं योजयितव्यम् ।।

(सा.सं) स्वात्यन्तपारतन्त्र्यविरोधात्, अत इत्थं स्थेयमित्याह । वोढुमिति । असौ तद्विरोधात्, तस्मिन्, ब्रह्मविद्वेषिणि, विरोधः । असहमानत्वम् । तस्मात् । ईश्वरकृत्यानि, दण्डनावमानादीनि । वोढुमीप्सति, इच्छामात्रं कुर्वन्नासीत् । यद्वा, “आत्मद्रुहममर्यादम्” इत्युक्तविधया ब्रह्मविद्विदसुतरामनुकम्पाविषयः । तद्विरोधात्, तस्य ब्रह्मविद्विषयकविरोधोऽति बाधक इति तदुपशमनाय । ईश्वरकृत्यानि, हितोपदेशादीनि । वोढुम्, कर्तुम् । अभीप्सतीत्यर्थः । -

மூ - “தந் நினைவில் விலக்கின்றித் தன்னை நண்ணார்,
நினைவனைத்துந் தான்விளைத்து விலக்குநாதன்,
எந்நினைவை யிப்பவத்திலின்று மாற்றி,

(சா.தி) सर्वपापविमोक्षणविषयमात्र अन्यत्र வருளிச் செய்தபாட்டுக்குத் தாழ்ப்யம்ருளிச் செய்கிறார் - தன்நினைவில் இत्याதி। தன்நினைவில் விலக்கின்றி, நினைவு, சங்கல்பம்। स्वसङ्कल्पத்தில் अन्यतः प्रतिहतिरहितनायம். தன்னை நண்ணார் இत्याதி। தன்னைக்கிட்டாத ஆஸ்திவிரோதிகளுடைய சங்கல்பங்களையெல்லாந்தானே விலக்குமவனான சுவாமி। எந்நினைவை இत्याதி। என்னுடைய சંசாரத்தில் ஆசையை, இன்று விடுவித்து. -

(சா.சுவா) இப்படி सर्वविरोधिनिरसनपूर्वकमविलम्बेन मोक्षसिद्धि கூடுமோ? “संसारन्यूनताभीतास्त्रिदशाः परिपन्थिनः” என்கிறபடியே சகலதேவதேகங்களும் பரிபந்தியார்களோ? என்கிற சங்கையப் பரிஹரி யாநின்றுகொண்டு பாடார்த்ததைப் பாட்டால் சங்கஹிக்கிறார் - தன்நினைவில் இत्याதி। தன் நினைவில் இत्याதி। தன்நினைவில், स्वसङ्कल्पத்தில். விலக்கின்றி, अन्यतः प्रतिहतिरहितनायம். தன்னை நண்ணார், கிட்டாத ஆஸ்திவிரோதிகளுடைய - நினைவனைத்தும், கृत्स्न நினைவை. சங்கல்பத்தைதான் விளைத்தும், स्वयमुत्पादित்து விலக்குமவனான - நாதன், சுவாமி। இப்பவத்திலெந்நினைவை, இந்த வென் சંசாரத்தில் ஆசையை. இன்று = यादृच्छिकसुकृतादि-परम्परया उपायेच्छै பிறந்த இன்று. மாற்றி, நசிப்பித்து.

(சா.பு) मुमुक्षामुत्पाद्य स्वस्मिन् भरसमर्पणमपि स्वयमेव कारयित्वेति त्वा इत्यस्यार्थं वदन् अनादौ संसारे बुद्धिपूर्वं मयोपार्जितपापजनितनिग्रहाभिसिद्धिं निवर्त्य देहसंबन्धाद्विमोच्य परमपदं नेतुमस्मदनुमतिं प्रतीक्षत इति सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामीत्यस्यार्थमप्याह - தன்நினைவில் இत्याதினா। தன்நினைவில் விலக்கின்றி, स्वसङ्कल्पे प्रतिहतिरहितः। தன்னை நண்ணார் நினைவனைத்தும், சுவாநாஸ்திதானாं सर्वास्तदभिलाषान्। தான் விளைத்தும், स्वयमेवोत्पाद्यापि। விலக்குநாதன், கர்மானுபுந்யேந பரிஹதான்குர்வந்। அநாஸ்திதான்குர்வதாஸான்குர்வந்நிவர்த்யஃ। எந்நினைவை இப்பவத்திலின்று மாற்றி, इत्यन्तं कालं क्षुद्रपुरुषार्थप्रवणं मन इदानीं ततो विनिवर्त्य। मुमुक्षामुत्पाद्येत्यर्थः। -

(சா.வி) उत्तरार्थीयपदार्थान् गाधया सङ्गृह्णाति। தன்நினைவில் இत्याதினா। தன், स्वस्य। நினைவில், சங்கல்பே। விலக்கின்றி, प्रतिहतिरहितम्। தன்னை, स्वम्। நண்ணாதார், அநாஸ்திதானாं। நினைவனைத்தும், कृत्स्नं सङ्कल्पम्। தான், स्वयमेव। விளைவித்தும், उत्पाद्यापि। விலக்கும், प्रतिहतं कुर्वन्। நாதன், नाथः। स्वयमप्रतिहतसङ्कल्पः। சுவாநாஸ்திதானாं स्वयं निवारयिता स्वयं परसङ्कल्पनिवारकः। நது स्वसङ्कल्पनिवारकः कश्चिदस्तीति भावः। அஹ சப்தார்த்தோயம்। எந்நினைவை, मत्सङ्कल्पम्। சંசாரபுபுயதாவிபுயமதீயசங்கல்பம், இப்பவத்திலின்று, एतत्संसारे। மாற்றி, निवर्त्य। क्षुद्रपुरुषार्थप्रवणं मन इदानीं ततो विनिवर्त्य। मुमुक्षामुत्पाद्येत्यर्थः। -

(சா.ச) तृतीयपादे पदार्थान् गाधया सङ्गृह्णाति। தன்நினைவில் இதி। स्वसङ्कल्पप्रतिहतिरहितः சுவாநாஸ்திதானாं சங்கல்பம் सर्वं स्वयमुत्पाद्यापि प्रतिहतिविषयं कुर्वाणः। என் நினைவை இதி। மதீயம் சંசாரானுபுத்திஹேதுக்ஷுத்ரபுரூபார்த்தேஹ்யதம் சங்கல்பஸ்ததிஹ்வாத்கேஹ்ஸிந்ஸாரே एतज्जन्मनि स्वकृपया निवर्त्य चरणद्वन्द्वाधस्ताद्रक्ष्यं वस्त्विति मां निक्षिप्य। -

(சா.சं) முன்னினைவால் இதி । பூர்வஜ்ஞானேநாஹமபிநிவేశநிபந்நபாபேனோத்பந்ந் கோபம் விஸ்மூத்ய முக்தி
 தாதுமர்ச்சிவதாரஸ்ஸந் அவசரம் ப்ரதீக்ஷமாண: பூரததபஸ்தாய । நன்னினைவால் இதி । சம்யகஸங்கூல்பேந
 அஸ்மதபிமதகால: அத்ய வா ஸ்வோவா இதி । நகை, ச்மிதம் । செய்கின்றானே, கரோத்யேவ । கதா வா
 அத்யாடரேண மோக்ஷோ஽வश्यं தாதவ்ய இத்யபிலிஷந்திதி அத்யர்த்தப்ரியசம்ஸ்லேஷார்த்த மந்நச்மிதஸ்ஸந்நாஸ்த இத்யர்த்த: ॥

मू - मोक्षयिष्यामि என்றது உனக்கு இஃமான போது முக்தனாக்குவேனென்றபடி. சில(ர்) பாபங்களை “ந க்ஷமாம்” என்கையும், இங்கே சர்வபாபேभ्यो மோக்ஷயிष्यामि என்கையும் விருद्धமன்றோ? ஆகையாலிது உபच्छन्दனமாமத்தனையன்றோவென்னில் - இவையிரண்டும் மித்ரமாகையாலே விரோதமில்லை. ந க்ஷமாம், என்றது -

(சா.தி) இன்றோ நாளையோ என்று நகை செய்கின்றானென்றதின் கருத்தையருளிச் செய்கிறார் - உனக்கு இஃமீதியாதியால் - இனி ஷக்ஷீயை அநுவதிக்கிறார் - சிலர் இத்யாதியால். இது, இந்த சர்வபாபவிமோக்ஷணவகனம் | உபच्छन्दனமாவது? ஏற்றுகை. பரிஹரிக்கிறார். இவையிரண்டும் இத்யாதியால். இஃம் ஷலோகங்களினுடைய பர்வாஸபர்யாலோகனயா மித்ரவிஸயத்வத்தைக் காட்டுகிறார் - ந க்ஷமாமீதியாதியால். -

(சா.ஸ்வ) ப்ரபத்ரவிஸயத்தில் மோக்ஷயிष्यामि என்று ப்ரவிष்யத்ரிதேஸ் கூடுமோ? பக்தவிஸயத்திலன்றோ ப்ரவிष்யத்ரிதேஸ் சார்யகம் | ப்ரபத்ரவிஸயத்திலும் ப்ரவிष்யத்ரிதேஸ் கூடுமாகில் பக்தாபேக்ஷயா அவிஸேஷ் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். மோக்ஷயிष्यामि என்றது இதி | “பத்ரபத்ரஸதேனாபி ந க்ஷமாம் வஸுந்தே” என்று ஸ்வய் சொல்லாநிற்கஇங்கு சர்வபாபேभ्यो மோக்ஷயிष्यामि என்று சொல்லக் கூடுமோ? என்று ஷக்ஷித்து பரிஹரிக்கிறார் - சில இத்யாதினா | -

(சா.ப்ர) மோக்ஷயிष्यामि என்றது உனக்கு இஃமானபோது முக்தனாக்குவேனென்றபடி, சர்வபாபமோக்ஷணப்ரதிஜ்ஞாயா: “தானஹ் த்விஸத: க்ரூரான் ஸ்ஸாஸேஸு நராஹ்மான | க்ஷிபாம்யஜஸ்மஸுபாந் ஆஸுரிஷ்வேவ யோநிஸு || மாமப்ராப்யைவ கௌந்தேய ததோ யாந்த்யஹ்மாந் கதிம் |” இத்யாதிவ்யாஹதிமாஸக்ஷ்ய ந ப்ரமாண(?) விஸயவிபாகர்ஷனேந பரிஹரதி - சில இத்யாதினா | -

(சா.வி) மோக்ஷயிष्यामीत्यस्य भविष्यदर्थल्युट्प्रत्ययान्ततया आगामिकाले यदा कदाचिन्मोक्षण-मर्थस्यादित्याशङ्काव्यावृत्त्यर्थमाह | மோக்ஷயிष்யாம் இன்றது இதி | உனக்கு இஃமானபோது, யஸ்மிந் க்ஷணே முக்தோபவேயமீத்யம்ஸிந்ஹி: தஸ்மிந்நேவ க்ஷணே | ஸ ச க்ஷண: ப்ரபத்யநந்தரக்ஷணோ வா, ப்ராரவ்ஹதேஹவஸானக்ஷணோ வேதி பாவ: | அத எவானத்யதநப்ரவிஷ்யதர்யல்யுட்ப்ரத்யயஸ்யாப்ரயோக: | இக்ஷாவிஸயப்ரபத்யநந்தரகாலமாத்ரஸ்ய விவக்ஷிதத்வாத் | கேசிது பகவதேவ “க்ஷிபாம்யஜஸ்மஸுபாந் ஆஸுரிஷ்வேவ யோநிஸு” இத்யுக்தத்வாத் சர்வபாபேभ्यோ மோக்ஷயிष्यामीதி ப்ரதிஜ்ஞாயாஸ்தத்விருத்தத்வாத் “அநுதந் நோக்தபர்வ் மே” இத்யாதி பகவதேவோக்தத்வாத்ஸர்வபாப-மோக்ஷணவகனம் “பாலாதுராதுபच्छन्दनதுல்யம்” இத்யாஹ: | தத்ர ப்ரதிஜ்ஞாத்ரயஸ்ய விஸயவிபாகேந விரோதம் பரிஹர்ந் தந்மதம் ப்ரதிக்ஷிபதி - சிலர் இதி | விஸயபேதமேவாவிஷ்கரோதி - ந க்ஷமாமீதி | -

(சா.ஸ) மோக்ஷயிष्यामीत्यस्य तात्पर्यार्थोपरि तटस्थशङ्कामनूद्य परिहरति - சில இத்யாதினா | -

मू - “पद्मपत्रशतेनापि न क्षमामि वसुन्धरे ।

उपचारशतेनापि न क्षमामि वसुन्धरे ॥” என்றாற்போலே சொல்லுகிற போலியான
பிராயச்சித்தாந்தரங்களால் क्षமியேன் என்றபடி. இங்கு सर्वपापप्रायश्चित्तमायிருப்பதொரு
उपायविशेषத்தாலே யெல்லாவற்றையும் क्षमிப்பேனென்கிறது. “यदि वा रावणस्वयम्”
என்றிதே शरण्याभिप्रायயிருப்பது. இப்படி व्यवस्थितविषयமாக வசனங்கள் தாமே
காட்டுகையாலே विरोधமில்லாமையாலிது उपच्छन्दनमात्रமன்று. இங்ஙனல்லாதபோது
भक्ति-प्रप्तिरूपमोक्षोपायங்களை விதிக்கிற शास्त्रங்களெல்லாம் अत्यन्तव्याकुलங்களாம். -

(सा.दी) போலியான, அल्पபிரபாவமானவென்றபடி. महाप्रभावमान शरणागतियால்
क्षமிப்பானென்கிறதென்கிறார். இங்கு इत्यादियால். இவ் उपायविशेषத்தால் தான் सर्वத்தையும்
क्षமிக்குமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். यदि वेति । रावणनाकिलुमाமென்கையால்
सर्वத்தையும் क्षமிக்குமென்று கருத்து. उपच्छन्दनत्वाभावத்தை निगमிக்கிறார். இப்படி
व्यवस्थितेत्यादि । अन्यथा भक्तिविधायकशास्त्रமும் उपच्छन्दनमाமென்கிறார். இங்ஙனல்லாத
इत्यादियால். இனி पापेभ्यो मोक्षयिष्यामि என்னுமிடத்து मोक्षणத்துக்கு अर्थமருளிச் செய்கிறார். -

(सा.स्वा) போலியான, அल्पபிரபாவமான । पद्मपत्रादிகளால் क्षन्तव्यமாகாத पापத்தை प्रप्तिയാலே
क्षமிப்பானோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். यदिवेति । उपच्छन्दनखण्डन த்தை उपसंहரிக்கிறார்.
இப்படி इति. विपक्षத்தில் बाधकமருளிச்செய்கிறார். இங்ஙனல்லாத इति । இங்கு मोक्षமாவது?
விடுவிக்கை. निषिद्धक्रियै क्षणेन नश्वरैयாகையாலே मोक्षणं स्वतस्सिद्धமாகையாலே அது
சொல்லவேண்டா? पापफलविशेषத்தைச் சொல்லுகிறதென்னில் फलसंबन्धमिப்போதில்லாமையாலே
तद्विश्लेषकथनमसङ्गतமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் -

(सा.प्र) போலியான, लघूभूतेन । विसदृशेनेत्यर्थः । एवं च साधनान्तरदुस्साधस्यापि साधकत्वरूपातिशय
एव सिद्धः । नतु व्याहतिरिति भावः । “एवं हास्य सर्वे पाप्मानः प्रदूयन्ते” इत्यादिभिर्भक्तेरपि
सर्वपापनिवर्तकत्वश्रवणात्तत्रापि व्याहतिपरिहारस्समान इत्यभिप्रयन्नुक्तप्रकारानङ्गीकारे बाधकमप्याह ।
இங்ஙனல்லாதபோது इत्यादिना । प्रप्तिविधिशास्त्रस्योपच्छन्दनत्वे तुल्यन्यायतया
भक्तिविधिशास्त्रस्याप्युपच्छन्दनत्वात् कृत्स्नस्य शास्त्रस्याप्रामाण्यप्रसङ्ग इत्यर्थः । -

(सा.वि) போலியான, लघुभूतैः । विसदृशैरित्यर्थः । क्षमियேனென்றபடி, न क्षमामीत्युक्तप्रकारः ।
स्वाभिमतोपायेन तु क्षमामीति तात्पर्यम् । अतो न विरोध इति भावः । अनुचितोपायैः न क्षमामि,
विहितोपायैः क्षमामीत्येवं रूपं कथं भगवतस्तात्पर्यं ज्ञायत इत्यत्र “यदि वा रावणस्वयम्” इत्याद्रांपराधि-
रावणविषयेऽपि शरणागति(त)श्चेद्रक्षिष्यामीति प्रतिज्ञातत्वात्तथा तात्पर्यं ज्ञायत इत्याह - यदिवा
रावण इति । उपच्छन्दनत्वाभावं निगमयति - இப்படி व्यवस्थितेति । उपच्छन्दनत्वे अनिष्टमाह ।
இங்ஙனல்லாதபோது इति । व्याकुलங்களாம், सर्वशास्त्राण्यनर्थकानि स्युरिति भावः ॥ -

(सा.सं) போலியான, அल्पபிரபாவः । शरणवरणस्य सर्वपापप्रायश्चित्तत्वं शरण्याभिप्रायप्रदर्शनेन सूचयति ।
यदिवेति । विपरीतानुष्ठानं । आज्ञातिलङ्घनम् । “मत्प्रसादात्परां शान्तिमचिरेणाधिगच्छति” इत्यविद्या-
निवृत्तिरूपशान्तिहेतुत्वेनोक्तप्रसादविशेष एव निग्रहनिवृत्तिरित्यर्थः । -

(சா.தீ) இங்கு பாபேத்யாடியால். விபரிதானுष्ठानமாவது? அஜ்ஞாதிலஜ்ஞம். இனி நிஃரஹேத்யாதி. “காரணாபாவாத் கார்யாபாவ:” என்ற ந்யாயத்தாலென்று கருத்து. நிஃரஹிவृत्திஸ்வரூபத்தைக் காட்டுகிறார். ईश्वरனுடைய இத்யாதி. “மத்ப்ரசாடாத் பரா ஸாந்திமஹிணாதிஃகஞ்சதி” என்று வித்யானிவृत्திர்ஸாந்தி-ஹேதுவ்னெ சொல்லுகையால். ப்ரசாட: , அவித்யானிவृत्திஹேதுநிஃரஹிவृத்தியென்றபடி. அவித்யானிவृத்தியை நிரூபிக்கிறார் - ஜீவனுக்கு இத்யாடியால். -

(सा.प्र) ननु सिद्धान्ते पुण्यपापानां भगवत्प्रीत्यप्रीतिरूपत्वेन जीवगतत्वाभावात्तद्वेतुभूतक्रियारूपजीवगत-
व्यापाराणां तदातदैव नष्टतया च निवर्तनीयत्वासिद्धेः भगवद्भागवतानामप्रीतीनां निवर्तनीयत्वे जीवानां
मोक्ष्यमाणत्वासिद्धेर्मोक्षयिष्यामीति निर्देशोऽनुपपन्न इत्यत्र जीवगताविद्याकर्मवासनारुचिप्रकृति, संबन्धानां
तत्कारणभूतस्य भगवद्गतस्य निग्रहस्य च निवर्तनीयतया नानुपपत्तिरित्यभिप्रयन्निग्रहनिवृत्त्यविद्या-
निवृत्त्योस्स्वरूपं चाह । ॐ ङ्गु पाप ङ्गुणा इत्यादिना । मत्प्रसादादित्यादि - “मत्प्रसादादेव साक्षात्कृत-
यथावस्थितमत्स्वरूपरूपगुणविभूतिलीलोपकरणविस्तारो परोक्षसिद्धमन्नियाम्यतया मद्वास्यैकस्वभावात्म-
स्वरूपो मदेकानुभवो मद्वास्यैकप्रियः परिपूर्णनवरतनित्यविशदतया -

(सा.वि) ननु सिद्धान्ते पुण्यपापानां भगवत्प्रीत्यप्रीतिरूपत्वेन जीवगतत्वाभावात्तद्धेतुभूतक्रियारूपजीव-
गतव्यापाराणां तत्तत्काल एव नष्टतया च निवर्तनीयासिद्धेः, भगवद्भागवतानामप्रीतीनां निवर्तनीयत्वे
जीवानां मोक्ष्यमाणत्वासिद्धेः, मोक्षयिष्यामीति निर्देशोऽनुपपन्न इत्यत्र जीवगताविद्याकर्मवासनारुचिप्रकृति
संबन्धानां तत्तत्कारणभूतस्य भगवन्निग्रहस्य च निवर्तनीयतया नानुपपत्तिरित्यभिप्रयन्निग्रह
निवृत्त्यविद्यानिवृत्त्योस्स्वरूपं चाह - இங்கு பாபங்களில் நின்றும் इत्यादिना । ईश्वरः
தானே விடுகை, ईश्वरेण स्वयमेव निग्रहाभिप्रायसंत्यागः । मत्प्रसादादिति । “मत्प्रसादादेव
साक्षात्कृतयथावस्थितमत्स्वरूपरूपगुणविभूती” त्यादिगद्योक्ताभिप्रायविशेषो निग्रहनिवृत्तिरित्यर्थः ।
तज्जन्याविद्यादिनिवृत्तिस्वरूपमाह । जीवனுக்கு इति । एवं जीवस्य सर्वपापेभ्यो मोक्ष्यमाणत्वमुपपाद्य
पुण्यपापानां बह्विधत्वात् -

(சா.தி) ஜானவிகாசாதித்யாதிஷ்டத்தால் தேசவிசேஷபிராப்த்யாதிஸங்ஹ: । இந்த சர்வபாபவிமோசனக்ரமத்தை யருளிச் செய்கிறார். இவனுக்கிப்படி இத்யாடியால், பாபங்களும் உபாயவிருத்திகளென்றும், பிராப்தி-விருத்திகளென்றும் த்விவிதம் । சுவேதுக்களாலே = சுகூதவிசேஷபூர்வகமகவந்நி஗்விசேஷநிவூத்திகளாலே என்கை. இது ப்ரப்த்யா அநுமேயம் । இது ப்ரஸங்ஹாதுக்தம் । உபாயப்ராரம்பமானந்தரம் பிராப்திப்ரதிபந்தகபாபங்கள், “ப்ராரவ்ஹதரபூர்வபாபமகிலம்” என்கிற ஸ்லோகோக்தப்ரகிரியையாலே கழியுமென்கிறார். -

(सा.वि) तन्निवृत्तिरपि बहुविधत्वमपि तन्निवृत्तिप्रकारं बोधयितुमाकाङ्क्षामुत्थापयति - இஐ
 जीवन्मुक्तीर्बहु इति । निवृत्तिप्रकारमाह - उपायविरोधिका इत्यादिना । अयमर्थः । -

(सा.सं) तद्धेतवः “ईश्वरस्य च सौहार्दम्” इत्युक्तविधया सुकृतविशेषायत्तफलोन्मुखसौहार्दादिप्रणाढ्या आगता सदाचार्यप्राप्त्यादयः । अर्थ प्राप्तिप्रतिबन्धकानां प्रारब्धे तरेत्युक्तविधया निवृत्तिमाह - प्रारब्धे तरेति । -

மூ - देशकालवैगुण्यादிகளால் வருமவையும் லேபியாது. அநாபத்தில் बुद्धिपूर्वोत्तराद्यங்கள் स्वाधिकारानुगुणप्रायश्चित्तविशेषத்தாலேயாதல், शिक्षार्थமான लघुफलविशेषத்தாலேயாதல் தீரும். ப்ரபந்நனுக்கு ப்ரரவ்ஹத்திலிசைந்த காலத்துக்குள்ளே விபக்ரமாம் கர்மாசம் அநுபவத்தாலும், அவாந்ரப்ராயசீத்தாலும் நாச்யம். மேலுள்ளதுவும் உபாயமாஹாத்ம்யத்தாலே கழியும். -

(சா.தி) देशकालवैगुण्यादीत्यादि । बुद्धिपूर्वकமாக வருமவையுமென்றபடி. உபாயாரம்ஹத்திலென்று அநுபஜ்ஜித்துக்கொள்வது. स्वाधिकारानुगुणप्रायश्चित्तविशेषத்தாலேயாதல் என்றது मृदुप्रकृतिविषयम् । शिक्षार्थமான इत्यादि । कठिनप्रकृतिविषयं - कर्माशम्, पुण्यपापांशங்களென்கை. அவாந்ரப்ராயசீத்தங்களாவன? ததர்யமாகப் பண்ணும் புன: ப்ரபத்யாதிக்கள். மேலுள்ளதுவுமிசைந்த காலத்துக்குமேல் விபக்ரமாகிற ப்ரரவ்ஹாசங்களென்கை. -

(சா.ஸ்வ) स्वाधिकारेति मृदुविषयम् । शिक्षेति कठिनविषयम् । प्रायश्चित्तं च प्रपन्नविषये शक्तस्य प्रतिपदम् । प्रतिपदप्रायश्चित्तं देवतान्तरसंबन्धि भगवत्संबन्धीति द्वयं स्थितं चेद्भगवद्विषयमेव प्रपन्नस्य । भक्तविषये तु योग एव என்று கருத்து. அவாந்ரேதி । ப்ரரவ்ஹபாபாரம்ஹகபாபநிவ்ருத்யர்யப்ரபத்யந்ரத்தாலே என்றபடி.

(சா.ப்ர) स्वाधिकारानुगुणेत्यादि । प्रतिपदोक्तप्रायश्चित्तानुष्ठानशक्तौ रहस्यप्रायश्चित्तेनेत्यर्थः । अवान्तरप्रायश्चित्तங்களாலே इति । पापारम्भकप्रायश्चित्ततया पुनः प्रपदनेन भगवद्भगवतापचारादि-प्रायश्चित्तभूततत्प्रसादनादिना चेत्यर्थः । उपायमाहात्म्यத்தாலே इति । “साध्यभक्तिस्तु साहन्त्री प्रारब्धस्यापि भूयसी” इत्युक्तप्रपत्तिमाहात्म्यादित्यर्थः ।

(சா.வி) अनापत्तौ इति । प्रारब्धं चाभ्युपगतमनभ्युपगतं चेति द्विविधम् तत्राभ्युपगत प्रारब्धस्यानुभवेन प्रायश्चित्तेन च निवृत्तिमाह । प्रपन्नனுக்கு इति । अप्रारब्धनिवृत्तेरबुद्धिपूर्वोत्तराद्याद्यश्लेषस्य च पूर्वोक्तस्य भक्तप्रपन्न साधारण्यादिह प्रपन्नस्य विशेषं वक्तुं प्रपन्नனுக்கு इत्युक्तम् । இசைந்த காலத்துக்குள்ளே, इच्छाविषयकालस्यान्तः । विपक्कमாம், कर्माशम्, तदानीं फलप्रदानार्थं भगवतानिमित्तीकृतं पुण्यपापरूपमनुभवेन । प्रायश्चित्तान्तरங்களாலும் इति, प्रपत्तिकाले पापारम्भकपापनिवृत्त्यर्थसङ्कल्पाभावे पश्चादपि पापारम्भकपापनिवृत्त्यर्थं पुनः प्रपदनादेरभिमततया तादृश प्रायश्चित्तैरपीत्यर्थः । अनभ्युपगत प्रारब्धनिवृत्तिमाह । மேலுள்ளது इति । उपरिष्ठाद्विद्यमानं अनभ्यுपगतப்ரரவ்ஹமீத்யர்ய: । बुद्धिपूर्वोत्तराद्यं द्विविधं, प्रतिबद्धफलमप्रतिबद्धफलं चेति । तत्र बुद्धिपूर्वकपुण्यं च द्विविधं, विद्योपयुक्तमनुपयुक्तं चेति । तदुभयमपि प्रतिबद्धफलमप्रतिबद्धफलं चेति । बहुविशेषसद्भावात्पूर्वं स्वाधिकारानुगुणेत्यादिना तन्निवृत्तिप्रकारस्योक्तत्वेऽपि तदवान्तरभेदं वक्तुं पुनस्तत्प्रसङ्गमाह -

(சா.சம்) अवान्तरेति । अनुभवितुमशक्तिकृतात्यतिशयेन प्रवृत्तप्रपत्तिरूपप्रायश्चित्तेन नाश्यमित्यर्थः । மேலுள்ளது, अनभ्युपगतமவிபக்ரம் கர்ம । एवं पापांशे निवृत्तिप्रकार उक्तः । अथ “इतरस्याप्येवम्” इति सूत्रे इतरशब्दोक्तपुण्यस्य निवृत्तिप्रकारमाह -

மூ - ஁பயபாவ(ந)நாக்ரமத்தாலே வந்த ஁த்டிபூவோ்த்ரபுந்யங்஑ளில் ப்ரதிபந்஑கமில்லாதவையும்த, ஁பாசகனூக்஑ு வித்யானு஑ுநபூவோ்த்ரபுந்யங்஑ளும் ஑லப்ரதானத்தாலே கழியும்த. வித்யைக்஑ு அநுபயுக்஑ுத்டி-பூவோ்த்ரபுந்யங்஑ளில் ப்ரதிபந்஑஑லங்஑ளும், வித்யோபயுக்஑ுபூவோ்த்ரபுந்யங்஑ளில் அநுகூலப்ரதி஑ூல ப்ரபலகர்மாந்ர஑லங்஑ளாலே நிர஑்வாசரங்஑ளாய் ஑லம் ஑ொ஑ுக்஑ப் பெறாதே மி஑ுதியாய் நின்றவையும்த அந்ரிமகாலத்திலே கழியும்த. இவ் அர்த்யம் “இதரஸ்யாப்யேவமஸ்ஸலேஷ: பாது து” ஑ன்கிற சூத்ரத்திலே அபிப்ரேதம் । -

(சா.தி) அநப்யுப஑ாத்ராரவ்஑மென்றபடி, இதரஸ்யாப்யேவமஸ்ஸலேஷ: ஑ன்றவிடத்தில் இதரஸ்ய ஑ன்று புந்ய ஑ொல்லப்பட்டது.

(சா.ஸா) அந்ரிமகாலத்திலே இதி । வித்யாமா஑ாத்ம்யத்தாலே ஑ன்றபடி. சூத்ர பாப்யா஑ிகளிலே ஑ொல்லாதேயிருக்஑ இப்படி நிர்ணயிக்஑ப்போமோ? ஑ன்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். இவ் அர்த்யமிதி । சூத்ரத்திலே இதரஸ஑்஑் ஑ுகூத்பரமென்று கருத்து.

(சா.ப்ர) ஁பயபாவநாக்ரமத்தாலே இதி । “அத்யோபாயப்ரஸக்஑ோ஑ி ஁க்த்வா ஁஑ாந் அநாமயாந் । அந்ரே விரக்ரிமாஸா஑ விஸதே வைணவம் பதம் ॥” இத்யுக்஑஁பயபாவநாயேத்யர்த்ய: । வித்யோபயுக்஑ேத்யா஑ி । வித்யோத்பத்யர்த்ய் கர்மாநுஸ்தானே ஑ந்மாந்ரானுஸ்தித்ராரவ்஑கர்ம஁ரேவ வித்யோத்பத்யாவிதானிமநுஸ்திதானா் ஑லஸ்யான்யதஸ்சி஑்வீ தானி நிஸ்஑லானி இத்யர்த்ய: । ஁க்஑ார்த்யே ஑ம்மதிப்ரதர்ஸநவ்யா஑ேந ஑ாந்ரடாயிகதவமா஑ - இதரஸ்யாபிதி । -

(சா.வி) ஁பயபாவநாக்ரமத்தாலே இதி । “அத்யோபாயப்ரஸக்஑ோ஑ி ஁க்த்வா ஁஑ாந் அநாமயாந் । அந்ரே விரக்ரிமாஸா஑ விஸதே வைணவம் பதம் ॥” இத்யுக்஑஁பயபாவநாயேநேத்யர்த்ய: । ப்ரதிபந்஑கமில்லாதவையும்த இதி । ப்ரபலப்ராரவ்஑புந்யபாபேரப்ரதிபந்஑்வானித்யர்த்ய: । ஁பாசகஸ்ய வித்யானு஑ுந பூவோ்த்ரபுந்யங்஑ளும், வித்யானிஸ்பத்யர்த்ய் பூவோ்த்ரபுந்யானி ஑ । ஑லப்ரதானத்தாலே கழியும்த, ஑லம் தத்வா நிவர்தந்ரே । இ஑ வித்யாபூவ்-புந்யானாமபி ஑லப்ரதத்வகதநஸ஑்஑ுதிலோ஁ாத் । ஑ா஑ிகாரானு஑ுநேத்யந்ரேவ ஁தானுக்ரி: அப்ரதிபந்஑஑லஸ்ய வித்யானுபயுக்஑ஸ்ய ஁த்டிபூவோ்த்ரா஑ஸ்யாப்ரதிபந்஑஑லஸ்ய வித்யோபயுக்஑பூவோ்த்ரபுந்யஸ்ய ஑ ஑லப்ரதானேந நிவூத்ரிமுக்த்வா ப்ரதிபந்஑஑லஸ்ய வித்யானுபயுக்஑ஸ்ய ஁த்டிபூவோ்த்ரா஑ஸ்ய வித்யார்த்யானுஸ்தித஁த்டிபூவோ்த்ரபுந்யஸ்ய ஑ ப்ராரவ்஑ப்ரதிபந்஑தயா ஑்வ஑லப்ரதானாவஸரா஁ாா஑ந்ரிமஸமயே அஸலேஷ இத்யா஑ - வித்யைக்஑ு அநுபயுக்஑ேதி । வித்யோபயுக்஑஁த்டிபூவோ்த்ரேதி । வித்யோத்பத்யர்த்ய் கர்மாநுஸ்தானே ஑ந்மாந்ரானுஸ்தித்ராரவ்஑புந்யேரேவ வித்யோத்பத்யாவிதானிமநுஸ்திதானா் ஑லாஸி஑்வீ தானி நிஸ்஑லானித்யர்த்ய: । ஑லம் ஑ொ஑ுக்஑ப் பெறாதே, ஑லம் ஑ாதுமப்ராப்யேவ । மி஑ு நின்றவையும்த, அ஑ிகதயா ஑்திதான்யபி । கழியும்த, நிவர்தயிஸ்யதே । அத்ரார்த்யே சூத்ரகாரஸம்ரிதமா஑ । இவ் அர்த்யமிதி । இதரஸ்யாபி, புந்யஸ்யாபி । ஁வ் = பாபவதஸம்ஸலேஷ இதி சூத்ரார்த்ய: । -

(சா.ஸ) ஁பயேத்யா஑ிநா । ஁பயபாவநா, ஁஑்஑ா஑ய: । ஁வ் ஑லாந்ரா஁ிஸந்஑்யாகூதபுந்யானா் நிவூத்ரிப்ரகார ஁க்஑: । தத்யா வித்யானுபயுக்஑ானா் வித்யோபயுக்஑ானா் ஑ ப்ரதிபந்஑஑லானா் ஑ரீரபாதகாலே நிவூத்ரி஑ுக்஑ா । அத்யேவலகை஑்஑்யரூபஸுகூதானா் ஑லகஸ஑்஑ு஑ார்த்யதயேவ ஁஑வதா஑்யா கூதானா் ஑ நாஸலேஷோ வா஑்ய: । வித்யாயா அவிரோ஑ாத், ஑ிந்து ஁஑வத்ப்ரீதிமத்வா஑(?)ஸ்வத ஁வ தயோவிராம இத்யா஑ -

மூ - ஸ்ரீமத்பிரீதிமாத்த்ரமே ஫லமாக அநுஸ்தித்த கெவலகைக்ங்ங்யரூபஸுகூதங்கள் அப்போதே டத஫லங்களாகையாலேயவற்றுக்கு அஸ்லேஷ் சொல்ல வேண்டா. லோகஸங்ங்ஹார்த்தவிதியால் அநுஸ்திக்குமவையும் தனக்கப்படியே ஸ்ரீமத்பிரீதிமாத்த்ரமே ஫லமாகையாலேயவையும் இவனுக்கு கெவலகைக்ங்ங்யங்களாய் டத஫லங்கள். இவற்றில் அநவதானத்தாலே ஸாத்விகத்யாங்ங்ஹிதமாக அநுஸ்திதங்களுண்டாகில் அவையுமெல்லாம், “தான்யேவ ஸாவோபஹதானி கல்க:” என்கிறபடியே ஫ாபதூல்யங்களாய் ஸோக்ஷயிஷ்யாமிக்கு விஷயமாம். ஫லான்தரார்த்தமாகப் பண்ணின ஫்ர஫த்யன்தரங்களும் டத஫லங்களாய்ப்போம். ஫ூர்஫்ர஫த்சிக்குக் கோலின ஫லத்தைப்பற்ற ஫ுன: ஫்ர஫த்சி பண்ணுகை ஸஹாவிஸ்வாஸத்தோடே கூட அநுஸ்தித்த ஫ூர்஫்ர஫த்சி஫்ரத்சிஸந்நான்த்ராலே கூடாது. அனேக஫்ர஫த்சிகள்கூட ஁க஫லஸாதனமென்று நினைத்து அநுஸ்தித்தால் ஁஫ாயான்தரக்ஷாயையாம்.

(ஸா.டீ) இவற்றில் = ஫ூர்வோகஸுகூதகர்மங்களிலென்றபடி. ஁஫ாயான்தரக்ஷாயையாம். “஁஫ாயானாமு஫ாயத்வ-ஸ்வீகாரே஁ப்யேதடேவ ஹி” என்று ஫ுன:஫்ர஫த்சியாலே தீருமென்கை. அஸ்லேஷ விநாஸஸட்டங்களக்கு அர்த்தமருளிச்செய்கிறார். -

(ஸா.ஸ்வா) லோகேதி. விலம்த்ராக்ஷமதயா ஫்ரஸிட்டாடிகாரீ ஫்ரஸிட்டநிமித்தத்தில் ஫்ர஫தன் பண்ணின ஫ின்பு லோகஸங்ங்ஹார்த்தமாக ஫்ரஸிட்ட஫்ராயஸ்சித் ஫ுன: கர்த்தவ்யமாகையாலென்றபடி. ஸோக்ஷயிஷ்யாமிக்கு விஷயமிதி. அநவதானத்தாலே வந்ததாகையால் அடுட்டி஫ூர்வதயா அஸ்லேஷவிஷயமென்று கருத்து. ஁஫ாயான்தரக்ஷாயையாம் ஁தி ।

(ஸா.஫்ர) நந்வேவமநவகாஸதயா஁நுத்பாடித஫லானாமநிவர்த்தனீயத்வே஁நஸிஸஹித஫லானாநி நித்யநைமித்திகாடீனாம஫ி நிவர்த்தனீயத்வம் ஸ்யாடித்யத்ர தेषாந் டத஫லத்வாடேவ ந நிவர்த்தனா஫ேக்ஷேத்யாஹ । ஸ்ரீமத்பிரீதித்யாடினா । நந்வேவம் தர்ஹி கெவலகைக்ங்ங்யதயா஁நுஸ்திதமானேஸுபேஸு கெஸுசிடவதானாத்஫லஸங்ங்ஹஸ்தேஸாந் நிவர்த்தத்வாத்஫ஸ்தந்நிவர்த்தன஫்ரகார ஁த்யத்ராஹ । இவற்றில் ஁த்யாடினா । நந்வேவ஫ி ஫்ர஫தன்ஸ்யேவ ஫லான்தரார்த்தம் வா ஸோக்ஷார்த்தமேவவா ஫ுநரநுஸ்தானே கா கதிரித்யத்ராஹ । ஫லான்தரார்த்தமாக ஁த்யாடினா । கானிசித்தகர்மாணி நஸ்யந்தீத்யுத்தம் । கானிசித்து ந ஸிஸ்யந்தீத்யுத்தம் ।

(ஸா.வி) ஸாத்விகத்யாங்ங்ஹிதகைக்ங்ங்யரூபகர்மாணி “லோகஸங்ங்ஹமேவா஫ி” ஁த்யுத்தரீத்யா லோகஸங்ங்ஹார்த்தஸ்வாடிகாராவிருட்டநித்யகர்மாணி ஫்ரீத்யைக஫லதயா ஫லான்தராஸாவேந ஫்ரதிட்டட்ட஫லத்வாஸாவானாஸ்லேஷவிஷயாணீத்யாஹ । ஸ்ரீமத்பிரீதிமாத்த்ரமே ஁தி । அதஸ்தேஸாந் ந ஸுஹ்தஸங்ங்ஹம் ஁தி ஸாவ: । தான்யேவ ஸாத்விகத்யாங்ங்ஹிதானி டேத் ஫ாபஸட்டஸங்ங்ஹாஹி ஸோக்ஷயிஷ்யாமித்யஸ்ய விஷயஸூதானீத்யாஹ । இவற்றில் ஁தி । ஸாவோபஹதானி, “அஹ் கர்த்தா, மமீதானி” ஁தி ஸங்ங்ஹஸ்துஸ்தானீத்யர்த்த: । தத்யா ட தானி ட்டிஸ்த்ஸு ஸங்ங்ஹஸ்யிதவ்யானி ஫்ராயஸ்சித்த஫்ர஫தனேவ வா நாஸ்யானீதி ஸாவ: । ஫லான்தரார்த்தகூத஫்ர஫தேஸ்தடானீமேவ டத஫லத்வான் ஸோக்ஷயிஷ்யாமித்யஸ்ய விஷயஸூதத்வமித்யாஹ । ஫லான்தரார்த்தேதி । ஫ரந்து ததத஫லஸ்ய ஸ்ரீமத்ட்ராகவதஸமூட்டாடிவ்யதிரித்தத்வே தட்டோஸஸ்ய ஫்ராயஸ்சித்த஫்ர஫தன்-லஸுட்டாடினிவர்த்தனீயத்வமிதி ஸாவ: । ஫்ர஫தேஸ்ஸகூதநுஸ்திதாயா ஁வ ஸோக்ஷஸாதனத்வாத்டதர்த்தம் ஫ுன: ஫்ர஫தனே ஸஹாவிஸ்வாஸஸங்ங்ஹேந ஫ூர்஫்ர஫த்சி: ஫லஸாதனம் ந ஸ்யாத் । அதஸ்தத்ர “஁஫ாயானாமு஫ாயத்வஸ்வீகாரே஁ப்யேதடேவ ஹி” ஁த்யுத்த ஫்ராயஸ்சித்த஫்ர஫தனேவ தட்டிரோத: ஫்ரிஹர்த்தவ்ய ஁த்யாஹ - ஫ூர்஫்ர஫த்சிக்கு ஁தி । ஁஫ாயான்தரக்ஷாயையாம், ஸோக்ஷார்த்தம் ஫்ர஫த்சிமநுஸ்தாய ஸக்த்யாடீனாம஫ி ததஸஹாயத்வேந அநுஸ்தானே யத்஫்ராயஸ்சித்தம் தடேவஹ ஫்ராயஸ்சித்தமித்யர்த்த: । -

(ஸா.ஸம்) ஸ்ரீமத்டிதி । ஸாத்விகத்யாங்ங்ஹிதகெவலகைக்ங்ங்யம் கீட்ங்ங்ஹூதம் ஸவதீத்யத்ராஹ - இவற்றில் ஁தி । ஸோக்ஷயிஷ்யாமிக்கு விஷயமாம் ஁தி । அடுட்டி஫ூர்வ஫ாபவந்ந லிப்யத ஁த்யர்த்த: । கூடாது ஁தி । ஫்ரத்சிஸந்நானேந ஸங்ங்ஹதம் டேத்கூதகூதத்வானுஸந்நானமேவ ஸ்யாடிதி ஸாவ: । ஁஫ாயான்தரக்ஷாயையாம் ஁தி । “஁஫ாயானாமு஫ாயத்வ-ஸ்வீகாரே஁ப்யேதடேவ ஹி” ஁த்யுத்தவிதயா ஫ுன: ஫்ர஫த்யேவ தட்ர஫ாட்ங்ங்ஹாஸ்யமிதி ।

மூ - விद्याமாஹாத்மயத்தாலே கர்மங்களுக்கு விநாசமாவது? இஷ்வரன் இவற்றுக்குப் ப்ராப்தமான ஫லப்ரதானாபிசந்தியை விடுகை - அஷ்லேஷமாவது? இவ் ஆஸ்திரதர் திறத்தில் இக் கர்ம஫லப்ரதானாபிசந்தி உடியாதொழிகை - இப்படி சர்வகர்மங்களும் கழியாநிற்க சுஹத் துக்களும், த்விஷத்துக்களும், கூறிட்டுக் கொள்ளும் அவை எவையென்னில் அஷ்லேஷவிநாசவிஷயங்களும் புத்திபூர்வோத்தரபுண்யங்களில் கர்மான்தரப்ரதிபுத்தபலங்களும்.

(சா.தி) விद्याமாஹாத்மயத்தாலே இத்யாடியால். சிறிது கர்மமஷ்லேஷவிநாசவிஷயமாயிற்று. சிறிது அநுபவ-
நாஸ்யமாயிற்று. இனி சுஹத் த்விஷயத்தில் சங்க்ரமிக் குமவையெவையென்று ப்ரஸநபூர்வகமாகவருளிச்
செய்கிறார். இப்படி சர்வோத்தாடியால். -

(சா.ஸ்வ) “उपायानामुपायत्वस्वीकारेऽप्येतदेव हि” என்கிற ப்ரபதநப்ராப்யஸ்சிதத் கர்த்வயமென்றபடி.
இப்படி இஷ்வரகதநிப்ரஹநிவृத்திமோக்ஷமென்று சொன்னது கூடுமோ? ப்ாபகர்த்ரகதமாகவே
ப்ாபநாஸரூபமோக்ஷம் சொல்லவேண்டாவோ? என்கிற அபிப்ராப்யத்தாலே ஸங்க்ரீத்து விஷயதாஸம்வந்நெ
இதுவே கர்த்ரகதமென்றருளிச் செய்கிறார் - விதேதி | விடுகை இதி | விடுகைக்கு அநுபுண்மான
அபிப்ராப்யவிஸேஷம் | எவமுத்தரவாஸ்லேஷே த்ரஃப்யம் | அந்யதா “மாறநினைப்பிட்டுக்கிடக்கிற பூர்வோத்தரபுண்ய-
ப்ாபங்களை மாற்றி” என்ற பரமபதஸோபநவாக்ய விரோத: என்று கருத்து.

(சா.ப்ர) तौ नाशाश्लेषौ कावित्याकाङ्क्षायामाह - विद्यामाहात्म्यத்தாலே இத்யதிநா | நந்வேவ்
சர்வகர்மணாமப்யபகமே “सुहृदस्साधुकृत्यां द्विषन्तः पापकृत्याम्” இத்யாதிர்விருத்யேதேத்யாஸங்க்ய பரிஹரதி |
இப்படி இத்யதிநா | நந்வேவ் “इतरस्याप्येवमसंश्लेषः पाते तु” இதி ப்ரதிபந்நகர்மான்தரப்ரதிபுத்தவித்யார்தா
புத்திபூர்வோத்தரபுண்ய ஸேஷஸ்ய பூத்யகஸ்லேஷோக்திரநுசிதா, உத்தரா஘ாஸ்லேஷோக்த்யேவ ஸித்ஹேரதி சேந | -

(சா.வி) अश्लेषविनाशशब्दार्थमाह | विद्यामाहात्म्येति | उदियातொழிகை, ஫லப்ரதானாபிசந்ந்யநுப்தி: |
நந்வுஸ்லேஷவிநாஸாஹ்யா கேஸாஸ்தித்கர்மணா நிவர்த்யத்வாத், கேஸாஸ்தித்கர்மணாமநுபவநாஸ்யத்வாத்கர்மணா த்விஷதஸு
சுஹதஸு ச சங்க்ரமோக்தி: கதமித்யாஸங்க்ய பரிஹரதி - இப்படி சர்வகர்மங்களும் இதி | கூறிட்டுக்
கொள்ளுமவை இதி | விபக்ய ஸ்வீக்ரயமாணானி, சுஹத் த்விஷத் த்விஷச் விபக்ய ஸ்வீக்ரயமாணாதி கானி ந
காந்யபீதி ஸங்க்யார்த: | அஷ்லேஷவிநாசவிஷயங்களும் இத்யாதுத்தர் தேஸகாலாதி வோபுண்யேந வா ப்ரமாதேந வா
ப்ராஸ்தானுத்தரா஘ாண்யஸ்லேஷ விஷயாணி தேஸகாலாதிவோபுண்யாஹவே஽பி புத்திபூர்வோத்தரபாபானி, -

(சா.ஸ) न चेत्पूर्वप्रपत्तिच्यवनादुस्त्यजमेव संसरणं स्यादित्यर्थः | अश्लेष विनाशशब्दयोरर्थमाह |
विद्यामाहात्म्येति | प्राप्तमाने इत्युक्त्या अस्मिन्नधिकारिणि ஫லப்ரதானாபிசந்தித்வம்ஸோ விநாஸ: |
उदियातொழிகை इत्युक्त्या ஫லப்ரதானப்ராபஹவஸ்ய அந்யத்ர ஫லோந்முகதயா கரணமஸ்லேஷ இதி சோக்தம் ஹவதி |
எவ் ஹுக்த஫லதயா, அஷ்லேஷேந, விநாஸேந ச சர்வகர்மநிவृத்தோ சங்க்ரமஸ்த்ருதி: கிவிஷயேத்யாஸங்க்ய,
ஹுக்த஫லேதராவிநஸ்டாஸ்திஸ்த்யோ: ப்ரதிபுத்த஫லஸ்ய ச வித்யமானத்வாத் த்விஷயேத்யாஹ | இப்படி இதி | எதேஸா
சங்க்ரமே “पाते तु” இதி ஸூத்ராஸநிர்திஸ்தகாலவிஸேஷஸ்ய ப்ரயோகநமாஹ | -

மூ - இவற்றை ईश्वரன் उपायारम्भத்திலே सुहृत् துக்கள் பக்கலிலும் द्विषत् துக்கள் பக்கலிலும், सङ्क्रमिப்பியாதே अन्तिमदशையளவும் பார்த்திருக்க வேண்டுவானென்னில்? இவ் ஆश्रிதர் பக்கல் பண்ணின आनुकूल्यத்துக்கு மேல் विपरीतம் செய்யில் சுகூதங்களை सङ्क्रमिப்பியா தொழிகைக்காகவும், ஆश्रிதர் பக்கலில் பண்ணின प्रातिकूल्यத்துக்கு மேல் क्षमै கொள்ள அவசரம் கொடுக்கைக்காகவும், இவ் ஆश्रிதருடைய अन्तिमशरीरविश्लेषத்தளவுமிவர்களுடைய पुण्यपापங்களை அசல் பிளந்தேறிடாதொழிகிறான்.

(சா.தி) विपरीतம் செய்யில், सुहृदिति शेषः । அசல் பிளந்தேறிடுகையாவது? அசல், अन्यன். பிளந்து. இவன் பக்கல் நின்றும் विभजित்து. ஏறிடுகை, तत्संबन्धिकளில் आरोपित்கை - இத்தால் श्रुतिगतமான द्विषत्सुहृच्छब्दங்கள் तात्कालिकद्वेषसौहार्दपरமென்றதாயிற்று. -

(சா.பு) “एवमेवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते । न कर्मणा लिप्यते पापकेन “इत्यादिभिः पापाश्लेषस्यैव श्रुतिप्रसिद्ध्या तस्याविलम्बेनाश्लेष विषयतया प्रतीते मुमुक्ष्वनिष्टफलकत्वाविशेषादश्लेषविषयभूत पुण्यैकदेशभूतस्य पुण्यविशेषस्य विलम्बेनाश्लेषविषयतया प्रतीतेश्चोभयोस्तदधिगम इत्यत्रावृत्तिमन्तरेण युगपदश्लेषबोधनानुपपत्तेः पृथङ्निर्देशः । यद्वा, भगवान्बुद्धिपूर्वकोत्तरपुण्यपापानां विद्याधिगमकाल एवाश्लेषं सङ्कल्पयति । उत्तरबुद्धिपूर्वपुण्यानां तु शरीरपातकाले विद्याया विनाश एवेति पृथग्व्यपदेशः । नन्वेवम् “इतरस्याप्येवमसंश्लेषः” इति सौत्रासंश्लेषविरोधः अबुद्धिपूर्वोत्तरपुण्यानां शरीरपातकाले विनाशस्य च भाष्योक्त्या अनयोरुभयोरप्यसंश्लेषशब्देन बोधाभावात् । एवं तर्ह्यश्लेषविनाशावित्युक्तविनाशपदेन संग्रहणसम्भवात्पृथगुक्तिर्व्यर्थेति चेन्न । उत्तरपूर्वाघयोरश्लेषविनाशौ । “एवंविदि पापं कर्म न श्लिष्यते” इत्यादिष्वश्लेषस्य उत्तराघविषयत्वेन प्रयोगावगमात्तुल्यन्यायतयोत्तरपुण्यानामप्यश्लेषप्राप्तौ प्रतिबद्धफलबुद्धिपूर्वपुण्यानामसंश्लेषासम्भवेन शरीरपातकाले विनाशस्यैव वक्तव्यत्वात्पृथगुक्तिरित्यलं विस्तरेण । ननु विद्याधिगमकाल एवेश्वरः किमिति सुकृत दुष्कृते सुहृत्सुद्विषत्सुच न सङ्क्रमयतीति शङ्कामन्द्य परिहरति - இவற்றை इत्यादिना । அசல் பிளந்து ஏறிடுகை इति शब्दस्यार्थ उक्तः । तत्र करोतीत्यर्थः । उक्तप्रकारेण स्वयोजने यथासंयुक्तत्वं दुर्ग्रहं संयोगदाढ्येण दारुदाढ्यं च स्यात्तथा परकीयपुण्यपापसङ्क्रमणेऽपि परकीयत्वं न ज्ञायते । -

(சா.வி) बुद्धिपूर्वोत्तरपुण्यानि, विद्यानिष्पत्त्यर्थं अनुष्ठितानि च प्रबलप्रारब्धप्रतिबद्धानि चेत् तदानीमदत्तफलान्यन्तिमकाले विनाशविषयाणि । इतराणि पूर्वाघस्य प्रारब्धान्यनभ्युपगतप्रारब्धानि च विनाशविषयाणि । एतानि द्विषत्सु सुहृत्सुच सङ्क्रमन्तीति भावः । ननु वेदान्तेष्वन्तिमसमये सुहृत्सु द्विषत्सु च पुण्यपापसङ्क्रमणमुक्तम् । तद्विद्यारम्भकाल एव भगवान् किमिति न सङ्क्रमयतीत्याशङ्क्य पूर्वं सुहृद्भूतस्यापि पश्चाद् ब्रह्मविद्वेषसम्भवे पुण्यसङ्क्रमणायोग्यत्वात्प्रातिकूल्यवतामपि पश्चात्क्षामणकरणेनान्तिमदशायां पुण्यसङ्क्रमणयोग्यत्वाच्च तावत्पर्यन्तं प्रतीक्षेत्याह - இவற்றை ईश्वரனும் इति । அசல் பிளந்தேறிடா தொழிகிறான், पक्षखण्डयोरेकीकरणायोभयोः प्रान्ते विदार्य अर्धमर्धं छित्त्वाऽपहाय विदारितभागयोर्दृढ-संयोजनम् அசல் பிளந்தேறிடுகை - शब्दार्थ इति सारप्रकाशिकायामुक्तम् । -

(சா.ச) இவற்றை इति । एतेन श्रुतिगतौ सुहृद्विषच्छब्दौ ब्रह्मविदश्शरीरविश्लेषावधिकद्वेष-सौहार्दवत्परावित्युक्तं भवति ।

(सा.सं:) स्वर्गाद्यर्थपुण्यसङ्क्रमणमपि ब्रह्मविद्भिन्नसुहृद्येवेत्याह । स्वर्गेति । अतिप्रसङ्गोऽत्र सङ्क्रमस्यानियताधिकरणत्वप्रसङ्गरूपः ।

மூ:- ஆகையாலேயிறே உதாசீனா பக்கல் சுகூததூகூதங்கலிரண்டும் சடூகூமிக்குமென்னா தோழிகிறது. ஫லசாரூப்யமாத்தாலே இங்கு சடூகூமணோபகாரம் । இஸ் சுகூததூகூதசடூகூந்நி சொல்லுகிற ஶ்ருதியாலே இஷ்வரனுக்கு அத்யர்த்தபிரியனான ஶானிவிஷயத்திற் பண்ணின உபகாராபகாரங்களால் வரும் ப்ரீதிகோபங்களினுடைய தீவ்ரதமத்வம் சூகூதமாயிற்று.

(சா.தீ:) ஆகையாலே இத்யாதி । உபாடியபாவாத் என்றபடி. இஷ்வரனுக்கு ப்ரஹ்மவித்தினுடைய ஸ்வோபகாராபகாரரூபமான குரூதரபுண்யபாபகர்மங்களால் வரும் நிக்ரஹானுக்ரஹங்களோடு சமான஫லமான நிக்ரஹானுக்ரஹங்கள் ப்ரஹ்மவிதூஷயத்தில் தூஷசௌஹர்தமாநிமித்தமாகவருமென்று “சுஹ்ரதஸாதுகூத்யா தூஷந்த: பாபகூத்யாம்” என்கிற ஶ்ருதியில் சொல்லுகையால் ப்ரஹ்மவிதூஷயத்திற் காட்டில் ப்ரஹ்மவிதூஷயத்தில் உபகாராபகாரங்களுடைய தீவ்ரதமத்வம் சூகூதமென்கிறார். இஸ் சுகூதேத்யாடியால். இனி சுதூகூரெண ஶோகேத: என்கிற யோநையில் ஸர்வபாபேப்ய: என்றவிடத்தில் முமுகூவிஷயத்தில் ஸர்வஷத்சடூகூஹ்யங் களையருளிச் ஶெய்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) உபகாராபகாரங்களடியாகவென்கைக்கு நியாமகமெது? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார். ஆகையாலேயிறே இதி । யத்யநிமித்தமேவ சடூகூமணம் ஶ்யாத் ததா அதூஷிணஸ்சாதுகூத்யாமிதி ஶ்ரூயேத என்று கருத்து. ஆனாலும் தத்சதூஷசடூகூலபுமுண்டானாலும் தத்சடூகூமணம் கூடுமோ? என்ன வருளிச் ஶெய்கிறார். ஫லேதி । இப்படி ப்ரஹ்மவிதூஷயத்தில் அனுகூல் ப்ராதிகூல்யரூபாத்யல்பவ்யாஜத்தாலே மித்ராமித்ரவிஷயத்தில் அனந்த்ஜந்மஸதூஷிதானந்தசுகூத-தூகூததத஫லப்ரதானம் பண்ணில் இஷ்வரனுக்கு நேரூப்யாசவத்யாவஹமாகாதோ? என்ன இது ஸ்வவிஷயத்திற்காட்டில் ஸ்வதாஸவிஷயோபகாராபகாரஜந்யநிக்ரஹானுக்ரஹதீவ்ரதமத்வம் ஶ்ருதியாலே சூகூத மாகையாலே ஶானிவிஷயத்தில் அத்யர்த்தப்ரீதிரூபாதிஸயித-குணபரிவாஹமாகையால் தூஷமில்லையென்கிறார். இஸ் சுகூதேதி । இப்படி ப்ராஸிவிரோதிபாபமோககத்வம் ஶொன்னால் பூர்வாத்திலே சுதூகூரெண ஶோகேத: என்று ஸர்வ஫லப்ரதத்வம் ஶொன்னது விரோதி யாதோ? ஆகையால் ஸர்வபாபேப்ய: என்றது சடூகூதவிஷயமாகக்கூடுமோ? என்னவருளிச் ஶெய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) एवं चरमश्लोकस्य मोक्षसाधनप्रपत्तिविधिपरत्वे सर्वपापशब्दार्थमुक्त्वा सर्वफलसाधन प्रपत्तिविधिपरत्वेऽप्यर्थमाह ।

(சா.வி:) ஫லசாரூப்யமாத்தாலே இதி । கர்தீர யஸ்ய கர்மண: யாதூஷம் ஫லம் ஜநயேத்தஸுஹ்ரதூஷோரபி தேந கர்மணா தாதூஷ஫லஜநநமிதி ஫லசாரூப்யாதியர்த்த: । சுகூததூகூதசடூகூந்நிஸ்ருத்ய ப்ரஹ்மவிதூஷயோபகாராபகாராபேக்ஷ்யா ப்ரஹ்மவிதூஷயோபகாராபகாரயோஸ்தீவ்ரதமத்வம் சூகூதமத்யாஹ । இஸ் சுகூதேதி । சுதூகூரெண ஶோகேத: இதி ஸர்வ஫லசாநப்ரபத்திவிதூஷிபரத்வயோஜநாயா ஸர்வபாபஷத்யர்த்தமாஹ ।

(சா.ஸ:) ஆகையாலே இதி । சுஹ்ரத: இதி ஶ்ருதாவிதி ஶேஷ: । சுகூதாதேரதூஷத்வேந முகூயஸடூகூமோக்யா ஫லதி । தர்ஹி ஫லஸடூகூமே வாக்யே சுகூதாதிஸடூகூமோக்யா ஫லிதமாஹ । இஸ் சுகூதேதி । ஸர்வஸாடூஷ்வபிந்நத்வமேகஷத்யர்த்த: இதி பக்ஷமவலமூய முமுகூவிஷயே ஸர்வஷத்சடூகூஹ்யாஹ ।

(सा.सं:) सुदुष्करेणेति । अपेक्षैककलाक इति । उपेयापेक्षायां तद्विरोधीन्, उपायापेक्षायां तद्विरोधीन्, आर्तिविशेषवशेन स्वर्गाद्यनुभवनिवृत्त्यपेक्षायां तदनुभवहेतुयोगादिजन्यसङ्कल्पांश्च सर्वशब्दसङ्गृह्णातीत्यर्थः । अत्र वशीकरिकककलवन्नल्लन्नं इति सामान्योक्त्या प्रपत्तिरूपोपायविरोध्यपि न सङ्कल्पः । स च सुकृतविशेषायत्तमहाविश्वाससचिवाकिञ्चन्यानुसन्धानजाच्छोकविशेषात्फलविलम्बासहन सहकृतान्निवर्त्यः । न प्रपत्त्या-अनवस्थान्योऽन्याश्रययोरन्यतरापत्तेः ।

(सा.सं:) अतः प्रपत्तिनिवर्त्यपर एव सर्वपापशब्द इहेति । उपायविरोधीत्यत्र उपायशब्दो भक्त्यादिपर इति बोध्यम् । एवमश्लेषादिना कर्मनिवृत्तावपि अचित्संबन्धादिनिवृत्तिप्रकारः क इत्यत्राह । मुमुक्षुलवप्पन्नु इति । पूर्वाचित्संबन्धनिवृत्तावप्युत्तरत्र प्रातिकूल्यान्वये कथमित्यत्राह । பிண்பு इति । अयमर्थसूत्रकारैः प्रदर्शित इत्याह । இது इति । इत्थं सर्वपापशब्दार्थनिर्णयस्य दुर्लभत्वाभिप्रायेणाह । இந்நிஷ்கर्षेति । நிலம், சுग्रஹம் । इत्थमनिष्टनिवृत्तिरेवात्रोक्ता, नेष्टप्राप्तिरित्याह ।

(சா.தி.) ஜானதிர்யமும் இத்யாதியால். சங்கலாபிகளும். அதாவது? முக்திதசையில் கைர்யவிஷயே “சங்கலாபதவாஸ்ய” என்று சங்கலபமும். ஁பகாரநிதானமருளிச் செய்கிறார். ஁கா஑்துகங்கலாபிருக்கவென்று துடங்கி. ஁கா஑்துகங்கலாபிருந்தாலுமென்றபடி. ஁பாதிேர்த்யத்வமுபகரிக்கப்படுகிறதென்று கருத்து. இவ் ஁பிபராயத்தாலே ஁பியுக்தரும் கைர்யத்தில் சஹாவிர்஁வசவ்஁ங்கலை பரயோகித்தார்களென்கிறார். இவற்றில் இத்யாதியால். ஁விஸ்யு: , பகாஸந்தாம் என்றபடி- நதூபதந்தாமித்யுக்தமென்றபடி.

(सा.प्रः) ज्ञानस्यानित्यत्वावश्यंभावादाविर्भावोक्तिरमुख्येत्यत्राह । ज्ञानद्रव्यम् इत्यादिना । स्वरूपयोग्यतारूपा शक्तिः, विषयप्रकाशनशक्तिः । नन्वेवं तर्हि सर्वावगाहित्वादिष्वागन्तुकेष्वाचार्याणामविर्भावशब्दप्रयोगो अनुपपन्न इत्यत्र सर्वबन्धविनिर्मुक्तस्वरूपोपाधिकतया यावत्कालतत्त्वं विनाशाभावान्नित्यत्वज्ञापनार्थमाविर्भावशब्द औपचारिक इत्याह । सर्वविषय विकासम् इत्यादिना । अल्पास्थिरसुखनिवृत्त्यादिदुःखनिवृत्त्यादिशब्दार्थः ।

(सा.सं:) ज्ञानद्रव्यम् इति । कैङ्कर्यादिषु तु आविर्भावशब्दः अविनाशोपाधिनिबन्धनतया यावदात्मभावित्वकृत औपचारिक इत्याह । सर्वेति । अत एव “आविस्स्युस्सहज...” इत्युक्तिरिति भावः । आविस्स्युः, आविर्भवन्ताम् । प्रागविद्यमाने अथच निष्पन्ने विभूतिद्वयानुकूल्ये कथमाविर्भाव उपपन्नस्यादित्यत्राह ।

मू: - (स्वरूपयोग्यत्वத்தாலே) कर्मोपाधिकமாக बहुविधமான आनुकूल्य - प्रातिकूल्यங்கள் நடந்த भगवद्विभूतियान वस्तुக்களுக்கு மேலெல்லாம் मोक्षदशैயில் आनुकूल्यமே स्वरूपप्राप्त माकையாலே அதிலும் आविर्भावशब्दத்துக்கு विरोधமில்லை. ஆகையால் “सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि” என்று இவ் अनुकूलावस्थान्तरं सिद्धமாயிற்று.

(सा.दी:) सौत्राविर्भावशब्दத்துக்கு लीलाविभूतियினால் आनुकूल्यप्रादुर्भावத்திலும் विवक्षैकोள்ளலா மென்கிறார். कर्मोपाधिकेत्यादियால். अनिष्टनिवृत्त्युक्तियால் इष्टप्राप्तिyும் சொன்னதாமென்னும் अर्थத்தை निगमிக்கிறார். ஆகையால் इति ।

(सा.स्वा:) அதாவது? विभूतिद्वयविशिष्टब्रह्मத்துக்கு अनुकूलतया अनुभवமன்றோ? चिदचिदात्मक विभूति बद्धदशैयிலே प्रतिकूलैयாயும் अल्पानुकूलैयாயும் अनुभूतैयாகையாலே இந்த विभूत्यंशத்தில் आनुकूल्यानुभवं भ्रान्तियாக प्रसङ्गियाதோ? இனி ब्रह्मानुभवं तदंशத்தில் प्रातिकूल्यविषयமென்னிலப் போது मुक्तனுக்கு दुःखानुभवं प्रसङ्गियाதோ? तदानीमानुकूल्यமுண்டாகிறதென்னில் तदाविर्भावशब्दं विरोधियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். स्वरूपेति । इष्टप्राप्तेरर्थसिद्धत्वपक्षத்தை उपसंहरति । ஆகையால் इति । இப்படி प्रधानभूतैयான अनिष्टनिवृत्तियை शाब्दமென்கிறது उचितமோ? என்ன अनिष्ट प्राप्तिக்கும் शाब्दत्वमருளிச்செய்கிறார்.

(सा.प्र:) पितृलोकाद्यनुभावादिसङ्कल्पादीत्यादिशब्दार्थः । कैङ्कर्यप्रीतभगवदनुभावादिः कैङ्कर्यादीत्यादिशब्दार्थः । एवं तर्हि मुक्तानुभाव्ये लीलाविभूतेर्निरतिशयानुकूल्येऽप्याविर्भावशब्द औपचारिकस्यादित्यत्र अत्यन्तानुकूल्यं स्वाभाविकमेवेति मुख्य एवेत्याह । स्वरूपयोग्यत्वத்தாலே इत्यादिना । स्वरूपयोग्यत्वத்தாலே इति, परतन्त्रचेतनत्वादित्यर्थः । ஆகையாலே इत्यादि । सर्वपापमोक्षोक्त्यैवात्यन्तானुकूलावस्थान्तराविर्भावोऽप्युक्तो भवेदित्यर्थः । एवमिष्टप्राप्तेरार्थत्वमुक्त्वा एकशब्दस्य प्राप्यप्रापकैक्यपरत्वपक्षे तत्र शाब्दत्वं चेत्याह ।

(सा.वि:) परतन्त्रचेतनस्य भगवल्लीलाविभूतियोग्यतयात्यन्तானुकूलाऽपि कर्मोपाधिना प्रातिकूल्येन भासना तन्निवृत्तौ अनुकूलतयैव भास्या इति तदज्ञानेऽप्याविर्भावशब्दो मुख्य इत्याह । स्वरूपयोग्यत्वத்தாலே इति । एवं च सर्वपापमोक्षोक्त्या आत्मन अत्यन्तானुकूलावस्थान्तरस्याप्याविर्भाव उक्तो भवतीत्याह । ஆகையால் इति । एवमिष्टप्राप्तेरार्थत्वमुक्त्वा एकमित्यस्य प्राप्यप्रापकैक्यपरत्वपक्षेऽस्य शब्दत्वमेवेत्याह ।

(सा.सं:) स्वरूपेति । निग्रहविषयचेतनत्वाभिप्रायेण- स्वरूपयोग्यत्वத்தாலே इत्युक्तम् । अत्रानिष्टनिवृत्त्युक्त्येष्टप्राप्तिरुक्तैवेत्यर्थनिगमयति । ஆகையால் इति । न केवलमिहेष्टप्राप्तेरुक्तप्रायतामात्रम् । किंत्वेकशब्दस्य उपायफलैक्यार्थविवक्षापक्षे सा उक्तापीत्याह ।

(सा.सं:) एकशब्दकृत्यं कृ इति । तथापि इष्टप्राप्तेरसुव्यक्तता कथमित्यत्राह ஆகையால் इति । उपायफलैक्यस्याप्येकशब्दार्थत्वादित्यर्थः । “मन्मना भव” इति श्लोके “मामेवैष्यसि” इति इष्टप्राप्तिर्विशदतयोक्ता । सा अनिष्टनिवृत्त्युक्तिस्थले इष्टप्राप्तेरपि वाच्यत्वादेकशब्दस्य उपायफलैक्यार्थत्वपक्षे इह च फलत्वेनाकृष्टेति तस्यास्सुव्यक्ततेति भावः । तर्हीष्टप्राप्त्युक्तिस्थले अनिष्टनिवृत्तेरप्यपेक्षितत्वान्मामेवैष्यसीत्यत्रैवापेक्षितसमर्पकतया चरमश्लोकोऽयमङ्गप्रपत्तिविधायकः किं न स्यादित्यत्राह । ஆனபின்பு इति । उपायफलैक्यार्थकैकशब्देनैवेह चेष्टप्राप्तिरुक्तेत्यर्थः ।

“சंसृत்யக்ஷரவैஷ்ணவா஽வஸு” என்று மருளிச்செய்தார்.

(सा.सं:) मन्मना भवेत्यनेन अस्य एकवाक्यत्वे पुनरिहेष्टप्राप्त्युक्त्ययोगादेव भिन्नवाक्योऽयमिति न तस्य शेष इति भावः । ननु सर्वपापनिवृत्तौ कैवल्यप्राप्तेरपि सम्भवात्तदुक्त्या भगवत्प्राप्तेस्स्वतस्सिद्धत्वं कृतोक्तप्रायत्वं प्रागुक्तमयुक्तमित्याशङ्क्य परिहरति । सर्वेत्यादिना । अक्षरयाथात्म्यशब्देन अक्षरशब्देन च कैवल्यमुच्यते ॥

(சா.தி.) அகரஷ்டத்துக்கும் சஸ்த்யாதிகளோடே ப்ரத்யைக் ஸ்வந்தம் । “ஸ்ர்வகாமாஸ்சு ஸாக்ஷரான்” என்ற விடத்தில்அகரஷ்டமாத்த்மாத்ரானுபவபரம். இஃ ஷட்வேயப் பரிஹரிக்கிறார். மந்நதொத்யமென்று. தொத்ய மந்நதென்னும்த்தை விவரிக்கிறார். எங்ஙனையென்னில் இத்யாதியால். ஸர்வகர்மமொகத்தில் ப்ரஐவத்நுபவம் ப்ராப்தம் । கர்மஸ்வந்ததஸையில் ஜன்மாதிது:ஶ்ராவ்நுபவம் வருமாகையால் கௌவல்யம் நிர்வகாஸமென்ன ஸொல்லுகிறார். ஆகையாலவ் அவஸ்தையில் இத்யாதி । அவ் அவஸ்தையில் கர்மஸ்வந்தாவஸ்தையிலென்கை.

(சா.பு.) : ச்ரீகீதாபாஷ்யாதிருளிலும் இதி । “யஸு சர்வபு ஢ூதபு நசுயது ந விநசுயதி । அபுயக்து வுயக்த இதுயக்தஸ்தமாஃ : பரமாந் கதிம் ॥” இதுயாதிநாந் வுயாசுயாந இதுயர்து : । “அசுய்வர்தம்மசுரகதிந் பரம் பதம் வா” இதுயாதிபாஷ்யாதிதுயாதிசுயுதர்து : । சர்வபாபாங்குளும் கழிந்துதல் இதுயாதி । சமஸ்த - ப்ரதிபந்நகநிவ்ருது சதுயமாபி ஢கவதநு஢வசுஃசுருரு அகாரகாதுயாதுபுதிப்ரஸுஃசுரு நிதுயமுதுநாநமாபி ததுப்ரஸுஃசுரு “அநாவ்ருதிசுசுயுதாது” இதுயாதிசுதுபாஷ்யாதிவிருதப்ரஸுஃசுருசுருதி ஢ாவ : । நநு கைவலசுய ஢ாவ : கைவலுயமிதி சுயா஢ாவிகாகாவிசுசிசுதுசுயாது சுயரூபாதிரிதுதசுய ஂபாதிசுய சர்வசுய கைவலுயசுயுதநைவ வுயாவர்திததுவாது ஢கவதநு஢வப்ரதிபந்நகதுவாஃசுருகாரு வுயாஃத இதுயு “சுநாநசமகாலமுதுவா கைவலுயம் யாதி கதசுசுருக :” இதுயாதிபு சமஸ்தப்ரதிபந்நகநிவ்ருது ருதசுய கைவலுயசுயாசுதிநு஢வஃதேதுநாந் சுயாதுமானு஢வப்ரதிபந்நகாநாந் ச சர்வபாந் நிவ்ருது லசுணயா ப்ரயுாது ந வுயாஃதிரிதுயாஃ । ஂகையால் இதுயாதிநா ।

(सा.सं.) घटियात्, परस्परविरोधे हीति न्यायादिति भावः । तर्हि कियत्पापमोक्षणे कैवल्यं भवति । तच्च वा किमित्यत्राह । आत्मेत्याह इति । सर्वपापनिवृत्ति केवलात्मानुभवयोः परस्परविरोधादित्यर्थः । अत्र व्यवस्थायाम्, कैवल्योपाये निर्वृत्ते ।

मू: - परिपूर्णभगवदनुभवத்துக்கு प्रतिबन्धकமான कर्म कழியாதே கிடக்கிறவளவிலே “यं लब्ध्वा चापरं लाभं मन्यते नाधिकं ततः” என்னும்படியிருப்பதொரு சுவாத்மானுபவானந்த - विशेषम् । “आत्मारथी चेत् त्रयोऽप्येते तत्कैवल्यस्य साधकाः” என்று சொல்லுகிறபடியே தனக்கு शक्यமாயிருப்பதொரு उपायविशेषத்தாலே सिद्धித்தால் இவ் अनुभवத்தை अचिदनु- भवத்தோடும் भगवदनुभवத்தோடும் துவக்கில்லாதபடியாலே कैवल्यமென்று பேரிட்டார்கள். भगवत्प्राप्तिയിல் कैवल्यशब्दं सर्वोपाधिनिवृत्तियை நினைக்கிறது.

(सा.दी:) यद्वा, आत्ममात्रानुभववस्थैयिम्. भगवदनुभवप्रतिबन्धककर्मविशेषं किदक्कुम् अप्पோது சுவாத்மானுபவத்தாலொரு आनन्दविशेषமுண்டாமென்றபடி. भगवत्प्राप्तिയിல் போல் वर्जनवाचिमान कैवल्यशब्दத்தால் सर्वकर्ममोक्षத்தோற்றுமென்னவருளிச்செய்கிறார். आत्मारथी चेदिति । இங்கு कैवल्योपायकथनं प्रासङ्गिकम् । त्रयोऽप्येते, कर्मज्ञानभक्तिकள்- अपिशब्दத்தால் प्रपत्तिyும். आत्मानुभवத்துக்கு कैवल्यशब्दवाच्यत्वத்தில் निमित्तं காட்டுகிறார். अचिदनुभवத்தோடும் इत्यादियால். भगवत्प्राप्तिയിல் कैवल्यशब्दप्रवृत्तिनिमित्तं காட்டுகிறார். भगवत्प्राप्तिയിல் इत्यादियால்.

(सा.स्वा:) आकैयया, सर्वपापनिवृत्तिर्यिम् स्वात्ममात्रानुभवं घटियामेयया. आनन्दविशेषमिति । कैवल्यमென்று சொல்லப்படும் इति शेषः । இப்படி सर्वपापनिवृत्तिर्यிम् कैवल्यக் கூடாதாகில் कैवल्यप्रयोगக் கூடுமோ? कैवल्यशब्दं सर्वपापक्षयवाचियன்றோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். आत्मारथी चेदिति । अत्र कैवल्योपायकथनं प्रासङ्गिकम् । त्रयोऽपि, कर्मयोगादयस्त्रयः । अपिशब्देन प्रपत्तिyும் ग्राह्यै । यद्वा, இப்படி पूर्वोक्तप्रकारेण जरामरणादिदुःखहेतुकर्मம் கழிந்தவளவிலே कैवल्यं स्वतः प्राप्तமாகில் तन्नित्यतैyும் मोक्षाविशेषமும் प्रसङ्गियாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். आत्मारथी चेदिति । आत्मानन्दानुभवरूपकैवल्यस्य चोदितकर्मसाध्यतया मुक्तिवद्वन्धनिवृत्तौ स्वतः प्राप्तत्वाभावान्न मुक्त्यविशेषः என்று கருத்து. இப்படி सर्वकर्मक्षमाभावे कैवल्यशब्दप्राप्ति கூடுவதெங்ஙனே? என்னவருளிச்செய்கிறார். अचिदिति । இப்படி भगवदनुभवराहित्येन कैवल्यशब्दं प्रवृत्तமாகில் “यदा स केवलीभूतः ” इत्यादौ साक्षान्मुक्तियिलே कैवल्यशब्दप्रयोगத்துக்கு गतिஎது? என்னவருளிச்செய்கிறார். भगवदिति ।

(सा.प्र:) आनन्दविशेषमित्यस्य सिद्धिத்தால் इत्यनेनान्वयः । एवं तर्ह्यात्मानुभवे मोक्षशब्दप्रयोगो जरामरणाहित्योक्तिश्चानुपपन्नेत्यत्र तथोक्तिरन्यपरेति सोदाहरणमाह ।-

(सा.वि:) न तु सर्वपापनिवृत्तिदशायामिति भावः । आनन्दविशेषमित्यस्य सिद्धिத்தால் इत्यनेनान्वयः । नन्वात्मानुभवे शुद्धात्मत्वाभावे कथं केवलत्वमित्यत आह । आत्मारथी चेदिति । त्रयोऽप्येते, कर्मज्ञानभक्तयः । अपिशब्दात् प्रपत्तिश्च । इह कैवल्योपायकथनं प्रासङ्गिकम् । ननु कैवल्ये कैवल्यशब्दो मुख्यश्चेत् कथं भगवत्प्राप्तौ क्वचित्कैवल्यशब्दप्रयोग इत्याशङ्क्य सर्वोपाधिनिवृत्ति साम्येन तत्र तच्छब्दप्रयोग इत्याह । भगवत्प्राप्तिर्यில் इति । केवलात्मानुभवेऽपि मुक्तिशब्दः प्रयुज्यते, तत्कथमित्यत्रोपचारादित्याह ।

(सा.सं:) कैवल्योपायान् कैवल्यशब्दप्रवृत्तिनिमित्तं च प्रसङ्गादाह । आत्मारथी चेदिति । त्रयोऽप्येते । कर्मज्ञानभक्तियोगनिष्ठाः । तर्हि मुक्तौ कैवल्यशब्दः किंनिबन्धन इत्यत्राह । भगवदिति । उपाधिशब्दः अचिच्चिन्मात्रानुभावकोपाधि परः । कैवल्ये मुक्तिशब्दस्तु भाक्त इत्याह ।

மூ: - ஆத்மமாத்ரானுபவவிஷயமாக “ஸ்வாத்மானுபூதிரிதி யா கில முக்திரக்தா” இத்யாதிகளில் ப்ரயுக்தமான முக்திஷப்தமும் “வி஑தேக்ஷாபயக்ரோஹோ யஸ்சடா முக்த ஂவ ச:” இத்யாதிகளிற்போலே நிர்வா஑்யம் । “ஜராமரணமோக்ஷாய” ஂன்றதுவும் ஂவர்களூடைய அமரத்வவ்யபடேஷ் போலே அபேக்ஷிதம் । க்ரமேண முக்திபர்யந்தமாம் விஷயத்தைப் பற்றச் சொல்லுகிறதாகவுமாம். இப்படி விபவவ்யூ஑ சாலோக்யாடிமாத்ரத்தில் முக்திஷப்தமும் நிர்வா஑்யம் ।

(சா.டி:.) ஆத்மப்ராப்தியிலும் ப்ர஑வத்ப்ராப்தியிலும் கைவல்யஷப்தத்துக்கு ப்ரவூதிநிமித்தம் பிந்நமென்று கருத்து. ஆத்மமாத்ரானுபவத்தில் முக்திஷப்தப்ரயோ஑ாத் சர்வகர்மவிமோசநசி஑்஑ியென்று ஑஑்஑ித்து சில கர்மநிவூதினையக் கொண்டு ஑ுபசாரிகமென்கிறார். ஆத்மமாத்ரானுபவெத்யாடியால். ஜராமரணமோக்ஷ ஂன்றதும் நிஷ்ஷேஷஜராமரணமோக்ஷமன்று. நியத்வசர்வகர்மவிமோக்ஷஸா஑கமன்றென்கிறார். ஜராமரணெத்யாடி । அன்றியே கெவலர் ஑்விவி஑ர் க்ரமேண முக்திபர்யந்த ப்ரா஑ிகளென்றும், பூநஸ்ச்ஸூதிப்ரா஑ிகளென்றும். அதில் க்ரமேண முக்திபர்யந்தப்ரா஑ிவிஷயத்தில் ஜராமரணமோக்ஷ ஂன்றது நிஷ்ஷேஷமோக்ஷவிஷயமாமென்கிறார். க்ரமேண முக்திஷப்தாடி । ப்ரதிபந்த்யபிப்ராயத்தாலே இப்படியே விபவவ்யூ஑சாலோக்யாடிகளில் முக்திஷப்த - ப்ரயோ஑த்துக்கு நிர்வா஑மென்கிறார். இப்படி விபவெத்யாடியால் । ஂந்யதா அவையும் மோக்ஷமாமென்று கருத்து.

(சா.ஸ்வா:.) ஆத்மமாத்ரானுபவத்திலும், ப்ர஑வ஑நுபவத்திலும், கைவல்யஷப்தப்ரவூதிநிமித்தம் பிந்நமென்று கருத்து. ஑ூனாலும் சர்வகர்மக்ஷயவாசியான முக்திஷப்த் “ஸ்வாத்மானுபூதிரிதி யா கில முக்திரக்தா” ஂன்று கெவலாத்மானுபவத்திலும் ப்ரயுக்தமாகையாலே கைவல்யத்திலும் சர்வகர்மக்ஷய்சொல்ல வேண்டாவோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். ஆத்மேதி । அங்கு முக்திஷப்தமௌபசாரிகமென்று கருத்து. இப்படியாகில் ஜராமரணமோக்ஷ ஂன்று நிஷ்ஷேஷஜராமரணமோக்ஷ்சொல்லுகையாலே கைவல்யத் திலும் நியத்வசர்வகர்மக்ஷய்சொல்ல வேண்டாவோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். அபேக்ஷிதபரமாகில் ஑ப்தஸ்வாஸ்யவிரோ஑மன்றோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். க்ரமேணேதி । சர்வபாபக்ஷயமன்றிக்கேயிருக்கிற விபவவ்யூ஑சாலோக்யாடிகளிலே “மோக்ஷ் சாலோக்யஸாரூப்ய் ப்ரா஑்யே ந க஑ாசந । இக்ஷாம்ய஑் ம஑ாபா஑ோ ஑ாயுஜ்ய் தவ ஑ுத்ரத ॥” இத்யாதிகளில் முக்திஷப்தப்ரயோ஑்போலே கைவல்யத்திலும் முக்யமாகலாகாதோ? ஂன்னவருளிச்செய்கிறார். இப்படி இதி । ஑ுணதயா நிர்வா஑்யமென்று கருத்து.

(சா.ப்ரா:.) ஆத்மமாத்ரானுபவெத்யாடிநா । ஆத்மானுபவஸ்யால்பத்வவிபரிதாபிமானமூலத்வஸ்வாபாவிகானந்த - விரு஑்வானுஸந்தான஑்வாரா மோக்ஷகாரணிபூதபக்தியோ஑காரணத்வா஑்வா முக்திஷப்தப்ரயோ஑ இதி ஑ர்ஷயந் “மோக்ஷ் சாலோக்யஸாரூப்யம்” இத்யா஑ாவ்யேவமெவெத்யா஑ । க்ரமேணெத்யாடிநா । ஂவமாத்மானுபவப்ர஑வத்ஸாலோக்யஸாரூப்யா஑ீனா

(சா.வி:.) ஆத்மமாத்ரேதி । மோக்ஷஷப்தவ்யபடேஷ஑பி தத்யைவெத்யா஑ । ஜராமரணேதி । க்ரமேண முக்தி - பர்யவஸாயித்வா஑பி முக்திஷப்தவ்யபடேஷ்யத்வமியத்யா஑ । க்ரமேணேதி ।

(சா.ஸ:.) ஆத்மேதி । ஜராமரணமோக்ஷாடிதி ச ஑்ஸூதிபாக்கெவலவிஷயே அபேக்ஷிகதயா த஑ந்யகெவலவிஷயே க்ரமேண முக்திபர்யந்ததயா ஑பபந்நானியத்வாடிஸா஑கெத்யா஑ । ஜராமரணேதி । இப்படி இதி ।

மூ: - “லோகேஸு விஸுணோர்நிவஸந்தி கெசித் சமீபமூச்சந்தி ச கெசிதந்யே ।
அந்யே து ரூபம் சதூஷம் ஢ஜந்தே சாயுஜ்யமந்யே ச து மோகஸ உக்த: ॥”

என்று நிர்யமிக்கப்பட்டதிருே. இதில் சாண்ன சாயுஜ்யம் ஢ரமபதத்திலே சென்றவனுடைய ஢ோகஸாம்யம் । கெவலாட்மானு஢வம் நித்யமன்றென்னுமிடமும், சாக்ஷாந்மோகஸமன்றென்னுமிடமும், “சதுர்விதா மம ஜநா ஢க்தா எவ ஹி தே ஢ுதா: । தேஸாமேகாந்தின: ஢ுேஸ்தாஸ்தே சைவாநந்யதேவதா: ॥

(சா.தி:) வி஢வங்஢ள், ராமகூர்ணா஢்வதாரங்஢ள் வ்யூஹங்஢ள், வாஸுதேவஸ஢ூர்ஷாதி஢ள் । தேஸா் சாலோக்யம் । ஢ாதிச஢்வம் சாமீ஢்யாதி஢ூஹகம் । வி஢வவ்யூஹசாலோக்யாதி஢ில் முக்திச஢்வத்தூக்கு ஢ுேணத்வமென்று ஢஢்஢ித்தூ அதில் சாயுஜ்யமில்லையென்றருளிச்செய்கிறார். அதில் ஹேதுவையருளிச் செய்கிறார். லோகேஸ்தி । லோகேஸு, வி஢வவ்யூஹவிஸுணஸ்தாநங்஢ளில் । நிவஸந்தி கெசித் என்று சாலோக்யமாத்ரம்சால்லப்பட்டது. சமீபமூச்சந்தி இத்யாதி஢ால் சாமீ஢்யமாத்ரம் । அந்யே து ரூபம்த்யாதி஢ால் சாரூ஢்யமாத்ரம்சால்லிற்று. சாயுஜ்யமந்யே என்று ஢ரமபதத்தில் சாலோக்யாதி஢்ரமேண சாயுஜ்ய஢ாஸ்தியைச் சால்லிற்று. ச து= ச எவ என்றபடி. மோகஸ உக்த: । மற்றவை மூன்றும் மோகஸ஢்வாத்யம் என்று. கைவல்யத்திலும் சாயுஜ்யா஢ாவாந்மோகஸ஢்வம் ஢ுேணமென்று கருத்தூ. இதில் சாண்ன இத்யாதி । ஃகையால் கைவல்யத்தில் சாயுஜ்யமில்லையென்றபடி. ஢ோகமாவுது? ஢ாநந்஢ம் । கைவல்யஸ்யாநித்யத்வத்திலும், சாக்ஷாந்மோகத்வா஢ாவத்திலும், ஢மாணம் காட்டுகிறார். கெவலாட்மானு஢வமென்று துடங்஢ி. தேஸா் ஢த்யே ஃகாந்தின: । ஃபாந்ர஢்ரஃயோஜநாந்ரஹிதஜ்ஞானிகங்஢ள். இவர்஢்ருடைய ஢ுேஸ்தத்வதே ஃபாதிக்கிறார். தே சைவாநந்யதேவதா: என்று-

(சா.ஸ்வ:) இப்படி வி஢வவ்யூஹசாலோக்யாதி஢ளிலே முக்திச஢்வ஢்யோகம் ஢ுேணமென்கைக்கு நிர்யாமகமுண்டோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். லோகேஸ்தி । ச து என்று சாலோக்யாதிவ்யவச்சுதேந சாயுஜ்யமாத்ர மோகஸமென்று சால்லுக்கையாலே சாலோக்யாதி஢ளில் ஢ுேணமென்று கருத்தூ. சாயுஜ்யமாவுது ஃக்யமன்றோ? ஃது மோகஸமென்கை ஃபஸி஢்வாந்தமன்றோ? இனி ஢ோகஸாம்ய சாயுஜ்யமென்னில் வி஢வாதிசாயுஜ்யமும் முக்தியாக ஢ாஸ஢்஢ியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இதில் இதி । கைவல்யமும் நித்யமாகையாலேயதுவும் மு஢்யமோகஸமென்று சால்ல வேண்டாவோ? ஃஜரத்வாமரத்வவ்ய஢தேஸ்தாநுமதில் ஢ுேணமென்று சால்லக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். கெவலேதி । சதுர்விதேத்யாதி । தேஸா் ஢த்யே ஃகாந்தின:, ஃபாந்ர஢்ரஃயோஜநாந்ரஹிதா: । ஃதேஸா் ஢ுேஸ்தமு஢பா஢யதி । தே சைவேதி ।

(சா.஢்ர:) மோகஸ஢்வமு஢்யாத்யத்வா஢ாவே தர்ஹி கோ வா மோகஸ஢்வமு஢்யாத்ய இத்யாக்ஷாந்யா் சாயுஜ்யம் மோகஸ஢்வ மு஢்யாத்ய இதி ஢ர்ஸயதி । லோகேஸ்தித்யாதிநா । கிம் சாட்மானு஢வஸ்யாநித்யத்வம் ஢ோகஸ஢்வத்தூவா மோகஸ஢்வத்வம் ச வாசநிகமேவேதி ஢ர்ஸயதி । கெவலாட்மானு஢வேத்யாதிநா ।

(சா.வி:) நிர்யமிக்கப்பட்டதிருே, சாயுஜ்யமேவ மோகஸ இதி ஢ாவ: । சாயுஜ்யஸ஢்வாத்யமாஹ । இதில் இதி । ஢ரமபதத்திலே சென்றவனுடைய, ஢ரமபதம் ஢ாஸ்தவத: । கைவல்யஸ்யாநித்யத்வே சாக்ஷாந்மோகத்வா஢ாவே ச ஢மாணமாஹ । கெவலாட்மானு஢வம்தி ।

(சா.ஸ:) ஃபேக்சிகதயா வா முக்தி஢்யந்தத்வாச்சுத்யத்ய: । தேஸ்திபி முக்திச஢்வோ மு஢்ய எவ கிம் ந ஸ்யாதித்யத்ராஹ । லோகேஸ்தி । இஹ சாயுஜ்யஸ஢்வஸ்ய வி஢வாதிஸோகே யத்ஸாயுஜ்யம் தத்஢ரதா஢்ரம் வாரயதி । இதில் இதி ।

மூ: - அஹமேவ் கதிஸ்தேஷாं நிராஸி:கர்மகாரிணாம் ।

யே து ஸிஷாஸ்த்ரயோ ஹக்தா: ஃலகாமா ஹி தே மதா: ॥

ஸர்வே ச்யவநதர்மாண: ஃபரதிபுத்தஸ்து மோக்ஷஹாக் ।”

என்கிற வசனத்தாலே சித்தம் ।

“முக்யேதார்தஸ்ததா ரோக்சுத்வே மாமாதித: கதாம் ।

ஜிஜ்ஞாஸுர்த்லபதே ஹக்தி ஹக்தோ ஹக்தகதிம் லபேத் ॥” என்கையாலே ஸ்ரீமாத்மியில் “ஜிஜ்ஞாஸு:”

என்கிற ஆத்மநிஷ்டனும் க்ரமேண ஜ்ஞானியாமென்று உக்தமாயிற்று.

(ஸா.தி:) அநந்யோபாயத்வோபேயத்வாத்என்று கருத்து. நிராஸி:கர்மகாரிணா, ஃப்ரயோஜனாந்நிராஸதாபூர்வ கௌர்வ்யகாரிணாமென்றபடி. த்ரயோ ஹக்தா:, ஆர்தஜிஜ்ஞாஸ்வர்தார்த்திகள். சுதூஃஃலகாமரென்கை. ச்யவநம், ஃப்ரஸ: । நமுவதல். இது தர்மோ ஏஷா தே ததோக்தா: । இந்த சதுர்விதரினும், ஃபரதிபுத்த- ஹக்தவானுபேய இதி திஹாந் । ஃபரமேகாந்த்யேவ் மோக்ஷஹாக் । இத்தால் ஹக்தவத்ஃபாஸித்யே மோக்ஷமென்று சித்தம் । கெவலன் தானும் சுகூதவிஸேஷத்தால் க்ரமேண ஃகாந்தியாமென்னுமிடத்து ஃப்ரமாணம் காட்டுகிறார். முக்யேதேத்யாதி । ஹக்திம் லபதே । ஜிஜ்ஞாஸுவம் இக் கத்யேய படித்துக் கேட்டு ஹக்தனாம். க்ரமத்திலே ஃபரமஹக்தியுக்த: ஃபரமேகாந்தி ஹவதி । ஹக்தியாவது? ஃசாக்ஷாந்மோக்ஷம் । கெவல்யமநித்யமென்னுமிடத்தில் நம்மாழ்வார் திவ்யசூக்தியைக் காட்டுகிறார்.

(ஸா.ஸ்வ:) த்ரய இதி, ஆர்தஜிஜ்ஞாஸ்வர்தார்த்தின: । தே ஃபலகாமா:, ஃஸ்வரூபவிருத்தசுதூஃஃலகாமா ஹி மதா: । ஃசர்வே தே ச்யவநதர்மாண:, ச்யவந:, ச்யுத: । நஸ்த இதி யாவத் । தர்ம: யேஷா தே ததோக்தா: । தேஸு, சதுர்ஸு । ஃபரதிபுத்த ஃவ, ஃபரமேகாந்த்யேவ் । மோக்ஷஹாக், அநேந ஹக்தவத்ஃபாஸிதேவ் மோக்ஷ இதி சித்தம் । ஃப்ரமாணாந்நரம் காட்டுகிறார். முக்யேதேதி । இமா கதாமாதிதஸ்த்ரூத்யா । ஆர்த: ஃபேஸ்வர்யஃப்ரஸாரோகாந்முக்யேத । ஜிஜ்ஞாஸுஹக்திம் லபதே । ஹக்தஸ்து இஃதித்யா ஹக்தகதிம், மோக்ஷம் லபதேஎன்கை. ஆத்மமாந்நிஷ்டனும் முக்தனாகில் க்ரமேண ஜ்ஞானியாமென்கை. அஸங்கூதமன்ஃறோ என்று கருத்து. நம்மாழ்வார் இறுதி கூடா இத்யாதிக்களிலே நாஸிமில்லையென்று ஃசொல்லுகையாலே நித்யமன்ஃறென்று ஃசொன்னது

(ஸா.ஃப்ர:) அதோ மோக்ஷஸதஸ்தத்ராமூக்ய இதி ஹவ: । யேது ஸிஷா இதி । “ஆர்தோ ஜிஜ்ஞாஸுர்தார்த்தி ஜ்ஞானி” சேத்யுக்தேஸு ஜ்ஞானியுக்தைகாந்திவ்யதிர்ஃகிதா நஸ்தேஸ்வரா பூர்வேஸ்வர்த்மாஸ்த்லாஹார்த்தின இத்யர்த: ।

(ஸா.வி:) நிராஸி:கர்மகாரிணாம், நிஷ்காமகர்மானுஸாதிநாம் । ச்யவநதர்மாண:, விநாஸிதர்மவந்த: । ஃபலஸ்ய விநாஸித்வாத்ஃதிஸிஷானா ச்யவநதர்மத்வமिति ஹவ: । ஃபரதிபுத்தஸ்து மோக்ஷஹாக், ஜ்ஞானிதி பூர்வமுதிஸ்த: ஃகாந்தி ஃபரதிபுத்த: । ஃச து மோக்ஷஹாக், மோக்ஷாதிஃகாரி । நித்யஹூதஹக்தவத்ஃபாஸிகாமத்வாச்ச்யவநதர்மா ந ஹவதிதி ஹவ: । கெவல்யநிஷ்டாஸி க்ரமேண முக்தோ ஹவதித்யாஹ । முக்யேதேதி । நநு ஃசர்வஜ்ஞை: ஃசாஃகோபஸூரிஃ? அஸ்தமஸதகே “கூருகாந்நாரா விறுதிகூடா வெனையூழி, சிறுகாபெருகா அளவிலின்பம் ஃசேர்ந்தாலும், மறுகாலின்றி மாயோனுனக் கேயாளாகும், சிறுகாலத் தையுறுமோ அந்தோதெரியிலே” இத்யஸ்யா காதாயாம் இறுதி, நாஸம் । கூடா, நாஸ்திதி । கெவல்யஸ்ய நித்யத்வோக்த: கதமநித்யத்வமநித்யஸங்கூத ஃப்ரவந்ஃபோக்ரம-

(ஸா.ஸம்:) ஃசஸூதி ஹாக் கெவலஸ்ய க்ரமமுக்திஹாக் கெவலஸ்ய ச கெவலஸ்தானச்யுத்யவிஸேஷாச்ச்யவநதர்மாண இத்யுக்தி: । “இந்ரலோகாத் ஃபரிஃப்ரஸ்தோ மம லோகம் ஃச கசுத்தி” இதிவத் । நிராஸி:, ஃப்ரயோஜனாந்ந- நேராஸ்ய பூர்வக: । ஃபரதிபுத்தஸ்து, ஃபரமேகாந்தி । கெவலோஸி சுகூதவிஸேஷேண ஃபரமேகாந்தி ஹவதித்யத்ர ஃப்ரமாணமாஹ । முக்யேதேதி । கெவல்யபதம் ஃப்ராஸு-ஜிஜ்ஞாஸு: ஃப்ராஃகாதித: கதாஸ்ரவணஜநிதஸஸ்காரோதூதாத் கெவல்யபதாந்முக்தி, ச்யுதிம் லபதே, தத ஃவ ஹக்தஸஸந் ஹக்தகதிம் லபதே இத்யர்த: ॥

(சா.தீ:) மன்னுறிலென்று துடங்கி. செற்றது மன்னுறிலற்றிறைபற்றே. இதுக்கு அर्थம். அது செற்று= அந்த கைவல்யத்தை விட்டு, மன்னுறில்= स्थिरமான परमपदத்தைப் பற்ற வேண்டில்-அற்று= निश्चயித்து. विश्वசித்தென்கை. இறைபற்று= सर्वेश्वரனை दृढाध्यवसायத்தால் आश्रयிஎன்கை. இந்த நியத்யத்தையிட்டு व्यवच्छेதிக்கப்படுகையாலே கைவல்யமस्थिरமென்று सिद्धமாயிற்று. இங்கு नाशமில்லையென்கிற பாசரம் अन्यपरமென்கிறார். இதுக்கிறுதி इत्याद்யால் “குறுகாநீளாவிறுதி கூடாவெனையூழி” என்றவிடத்திலே இறுதிகூடா= नाशं கூடாது. नाशமில்லையென்றபடி.

(சா.ஸ்வா:) கூடுமோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். மன்னுறில் இதி । செற்றது மன்னுறிலற்றிறை பற்றே இதி காது । அது= கைவல்யத்தை-செற்று= விட்டு. மன்னுறில்= ஸ்திரமான பதத்தை வேண்டில். அற்று, அடியவசித்து. ஸ்வசேஷ்வதூதாடியவசாயத்தாலே என்றபடி. இறை= இசுவரனை- பற்று= ஆசிரயஎன்கை. யதூ, அது அற்றிறைபற்றே என்கிறவிடத்தில் மடியமபுரஸ்யவந்தயோ - வ்யத்யாசென இசுவரனைப்பற்றி. அது, விசயசஜ்ஜத்தை அறு என்றபடி. நிய்யபுரஸாய் ரசிரஸ்தி சேத் கைவல்யம் த்யக்தவா இத்யுக்தவா அநந்யதாஸிட்லிஜ்ஜாத்கைவல்யஸ்யானிய்யத்வ வ்யஜ்ஜிதமென்று கருத்து. இப்படியாகில் இறுதிசூடா இத்யாடிக்கு கதியெது? என்னவருளிச்செய்கிறார். இதுக்கு இதி । நாசம் சூடா, நாசரஹிதமாய்-

[illegible]

(சா.வி:) “அற்றது பற்றெனிலுற்றது வீடுயிர் செற்றது மன்னுறிலற்றிறைபற்றே” இत्यस्यां गाथायां ऐहिकामुष्मिकैश्वर्यवैराग्ये सत्यनुभवमपेक्षते, नित्यपुरुषार्थमपेक्षते चेद्भगवन्तमाश्रयेदित्युक्त्या तेषां कैवल्यस्यानित्यत्वमेवाभिमतमित्याह । मन्नुहिल्लं एन्नु इति । तर्हि नाशराहित्य - प्रतिपादकगाथाविरोध इत्याशङ्क्य उपक्रमानुरोधेन “अक्षय्यं ह वै चातुर्मास्ययाजिनस्सुकृतं भवति” इत्यनित्ये चातुर्मास्यफले चिरकालावस्थानाभिप्रायेणाक्षय्यत्वोक्तिवन्नाशराहित्योक्तिरपि चिरकालावस्थानाभिप्रायेति तत्त्वेनानेककालवर्तित्वे तदर्थकेन एव ஊழி इति पदेनाविष्कृतैवेति न तद्विरोध इत्याह । இதுக்கு இறுதி கூடா இत्यादि களில் இति ।

(சா.சं:) மன்னுறில் இதி ஸ்வபிராப்தேர்நித்யத்வோக்யா ததூயவக்ஷேஹத்வாதபி கைவல்யம் ந நித்யமித்யாஹ |
மன் இதி | செற்றது மன்னுறில் அற்றிறை பற்றே, அது செற்று, கைவல்யம் த்யக்த்வா | மன்னுறில்,
ஸ்திரபதப்ராபீக்ஷாஸ்தி சேத் | இறை பற்று, சர்வேஸ்வரயாஸ்ரையேத்யर्थ: | இறுதி கூடா, நாஸாயோகி ஸ்ந் |
எனையுழி, அனேக காலம் | இத்யுக்திம்யாம்பி ந நித்யதேத்யாஹ | இறுதி இதி | கைவல்யாக்ஷஸ்தானம்
விதம்:பதானந்தர்காமேவேத்யாஹ |

மூ: - ஑ாதுர்மாஸ்யாதி கர்ம஑லவிஸேஷங்஑ளில் அக்ஷய்யத்வோக்திபோலே “஑னைய்யூழி” ஑ன்கிற அதி-
 ஑ிரகாலஸ்தாயித்வா஑ிபிராயம் । “யோகிநாமமூதம் ஑்தானம் ஑்வாத்மஸந்தோஷகாரிநாம்” ஑ன்று
 இவ்஑ாத்மானு஑வஸ்தானவிஸேஷமும் ஑ொல்லப்பட்டது. இஸ் ஑்தானவிஸேஷம் ஑ரம஑டமன்றென்னுமிடம்
 இப் ஑்ரகரணத்தன்னிலே

“஑ேகாந்தின: ஑டா ஑்ர஑்ய஑்யாபினோ யோகினோ ஑ி யே । தेषாம் தத்஑ரம் ஑்தானம் யத்வே ஑ஸ்யந்தி ஑ூரய: ॥”
 ஑ன்று ஑்ர஑வத்஑்ர஑ஸிகாமனான ஑ரமேகாந்திக்கு ஑ூரிதூஸ்யமான ஑்தானாந்தரம் ஑ொல்லுதையாலே ஑ித்டம் ।

(ஸா.தி:) இவ் ஑வ்னம், “அக்ஷயம் ஑ வை ஑ாதுர்மாஸ்யயாஜினஸூகூதம் ஑வதி” இத்யாதி஑ளிற் போலே
 ஑ிரகாலஸ்தாயித்வா஑ிபிராயமென்று அங்கே ஑ூ஑ிதம் । ஑னைய்யூழி ஑ன்கையால்- ஑னைய்யூழி,
 அனேககாலவர்தி ஑ன்ற஑டி. ஑்வாத்மானு஑வஸ்தானம் ஑ரம஑டாந்தர்த்மென்னுமதில் ஑்ரமாண்காட்டுகிறார்.
 யோகிநாமமூதமித்யாதிடால். ஑்வாத்ம ஑ந்தோஷகாரிநா, ஑்வாத்மானு஑வம் வா஑்஑தாம் ஑ன்ற஑டி.
 யோகிநாமமூதநாமஸ்தானம் ஑ன்று. நந்வஸ்மிந் ஑்தானே அமூதஸ஑்வ஑யோ஑த்தாலிது ஑ரம஑டமானாலோ?
 ஑ன்னவருளி஑்஑ெய்கிறார். இஸ் ஑்தானவிஸேஷமித்யாதி । நநு ஑்வாத்மோ஑ாஸகரான ஑஑்஑ாஸ்தி
 வித்யாநிஸ்டருக்கும் அ஑்ரிாதி஑ித்சொல்லுதையாலே ஑ுநரா஑ூதி஑ூடுமோ? ஑ன்னவருளி஑்஑ெய்கிறார்.

(ஸா.ஸா:) ஑னைய்யூழி, அனேககல்஑வர்தியென்ற஑டி. இது ஑ிரகாலஸ்தாயித்வா஑ிபிராயமன்றாகில்
 ஑னைய்யூழியென்று ஑ிரகாலஸ்தாயித்வோக்தி நி஑்஑லையாக ஑்ரஸஜ்ஜிக்குமென்று கருத்து. ஑ூனாலும்
 நித்யமான ஑ரம஑டஸ்தானமே கைவல்யஸ்தானமாகையாலே அதுக்கு அநித்யத்வம் ஑ூடுமோ?
 ஑ன்னவருளி஑்஑ெய்கிறார். யோகிநாமிதி । யோகிநா, ஑நகாதிநாம் । அமூதா஑்யம் யத்ஸ்தானம் । ததேவ
 ஑்வாத்மஸந்தோஷகாரிநாம், ஑்வாத்மானு஑வரூ஑கைவல்யார்திநாம஑ி ஑்தானம் । நநு தம:஑ாரவர்தி ஑ரம஑டமென்ற஑டி.
 கைவல்யார்திஸ்தானத்தை அமூதமென்று ஑ொல்லுதையாலே ஑ரம஑டாந்தர்த்மமாக வேண்டாவோ?
 ஑ன்னவருளி஑்஑ெய்கிறார். இஸ் ஑்தானவிஸேஷமிதி । ஑டா ஑்ர஑்ய஑்யாபின: ஑ன்று விஸேஷிக்கையாலே
 ஑ூரிதூஸ்யஸ்தானமே ஑்ர஑ோ஑ாஸகனுக்கு ஑்தானம் । ஑்வாத்மஸந்தோஷகாரிகளுக்கு தத்஑யதிரி஑்தஸ்தானமென்று
 ஑்ர஑்ரமாகிறதென்று கருத்து. ஑ூனாலும் கைவல்யமநித்யமென்று ஑ொன்னது ஑ூடுமோ? கைவல்யார்தியாய்
 ஑்வாத்ம஑்யான஑ரமான ஑஑்஑ாஸ்திவித்யாநிஸ்டனுக்கு அ஑்ரிாதி஑ித

(ஸா.஑்ர:) நநு கைவலானா ஑ாஸஸ்தானஸ்ய நித்யவி஑்஑ூதி஑்஑ி஑்஑ிவ் ஑்ர஑்ரமாணமா஑ । யோகிநாமித்யாதிநா ।

(ஸா.வி:) நநு “யோகிநாமமூதம் ஑்தானம் ஑்வாத்மஸந்தோஷகாரிநாம்” இதி கைவலானா ஑்தானஸ்யாமூதத்வோக்தே:
 நித்யவி஑்஑ூத்யந்தர்த்மேவ கைவலானா ஑்தானம் ஑்யாதித்யாஸ஑்஑்ய நித்யவி஑்஑ூதி஑்஑ி஑்஑ித்மேவ தத் । தஸ்திந்நேவ
 ஑்ரகரணே, “஑ேகாந்தின: ஑டா ஑்ர஑்ய஑்யாபினோ யோகினோ ஑ி யே । தेषாம் தத்஑ரம் ஑்தானம் யத்வே ஑ஸ்யந்தி
 ஑ூரய: ॥” இதி ஑ேகாந்தினா ஑்தானஸ்ய ஑ூத்ம஑ூக்திரித்யா஑ । யோகிநாமிதி । நநு ஑஑்஑ாஸ்திவித்யா஑
 ஑்வாத்மோ஑ாஸகானா கைவலா஑்ரிாதி஑ித்யா ஑ேஸவிஸேஷ ஑்ர஑்யு஑்தே: “஑ுதேந ஑்ரதி஑஑்ரமானா இம் மானவமா஑ர்த்
 நா஑ர்த்நே”

(ஸா.ஸ:) யோகிநாமித்யாதிநா । ஑நகாதிநாமித்யர்த்: । அமூதஸ஑்வாத்ந்தர்த்மதி கிம் ந ஑்யாதித்ய஑்ர஑ ।
 இஸ் ஑்தானேதி । விதம:஑டஸ்த்யஸ்ய ஑டா ஑்ர஑்ய஑்யாபின இதி நிதி஑்யாஸநாத்மகஜானோக்த்யயோ஑ாத் ஑ூரிதூஸ்ய-
 ஑்தானாந்தரமேவ யோகிநாமிதரதேவ ஑்வாத்மஸந்தோஷகாரிநா ஑ேதி ஑ாவ: । நநு ஑்வாத்மோ஑ாஸக஑஑்஑ாஸ்தி
 வித்யாநிஸ்டஸ்யா஑்ரிாதி஑ித்யு஑்தே:

மூ: - பத்ராஸ்ரீவீத்யைகளிற் றொன்ன ஞ்ரஹாத்மக ஸ்வாத்மானுஸந்஢ான்பண்ணுவார்க்கு ஢ாஸ்யா஢ிகளிலே அர்஢ிரா஢ி஢ித்யும் ஞ்ரஹபாஸியும் ஶொல்லப்பட்டது. ஆகையால் இப் பத்ராஸ்ரீவீத்யாநிஸ்டர்க்கு அத்மமாத்ரானு஢வரூபமான அவாந்ர஢ல் வந்஢ாலும் ம஢ுவீத்யாந்யாத்஢ாலே ஞ்ரஹபாஸிபர்யந்ரமாய் வி஢ும்.

(ஸா.஢ி:) பத்ராஸ்ரீத்யா஢ியால். அதுவும் ஞ்ரஹோபாஸந் தத஢லமும், ஞ்ரஹபாஸியெந்ரபடி. அர்஢ிரா஢ியும் ஞ்ரஹபாஸியும் ஶொல்லிந்ரூ. அநயோரவிநா஢ாவத்஢ால் அர்஢ிரா஢ி஢ித்யஸ்த்ராவே ஞ்ரஹபாஸியும் அவஸ்ய்஢ாவி, ஞ்ரஹபாஸ்ய஢ாவத்஢ில் அர்஢ிரா஢ி஢ித்யில்லையெந்ரூ ஸி஢்ரான்தம் । பத்ராஸ்ரீவீத்யாநிஸ்டர்க்கு அத்மமாத்ரானு஢வ் ஶொல்லிந்ரே, ஞ்ரஹபாஸி஢லமாக்க ஶூ஢ுமோ? என்னவருளிஶ்ஶெய்கிறார். ஆகையால் இப் பத்ராஸ்ரீத்யா஢ி । ஞ்ரஹாத்மகஸ்வாத்மானுஸந்஢ான்பண்ணுவாரும், ஸ்வாத்மஸரீரகஞ்ரஹானுஸந்஢ான்பண்ணுவாரும், ப்ரதீகோபாஸநபர்ரந்ரிறே. இனி ப்ரதீகோபாஸநபர்ரானாலவர்க்கும் அர்஢ிரா஢ி஢ித்யும் ஞ்ரஹபாஸியுமில்லையெந்ரூமி஢ம் ஸூத்ரா஢ிஸி஢்ரமெந்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வா:) ஶொல்லுகையாலே, தந்மார்கேண ஢தனுக்கு புநராவூத்தியில்லையெந்ரூம் ஶொல்லுகையாலே நியத்யத்வ்ஶொல்லவேண்டா஢ோ? என்னவருளிஶ்ஶெய்கிறார். பத்ரேதிஅங்கும் ஸ்வாத்மமாத்ரோபாஸகனுக்கு அர்஢ிரா஢ி஢ித்யஶொல்லவில்லை. கிந்நு ஞ்ரஹாத்மகஸ்வாத்மோபாஸகனுக்கு என்றபடி. ஢லமும் ஞ்ரஹபாஸிஎந்ரூ கருந்நது. இப்படியாகில் பத்ராஸ்ரீவீத்யாநிஸ்டனுக்கு ஸ்வாத்மமாத்ரானு஢வ் ஢லமாக்க ஶொல்லுகிறது. அஸஜ்ரதமாகாதோ? என்னவருளிஶ்ஶெய்கிறார். ஆகையால் இதி । அங்கு கைவல்யமவாந்ர஢ல்மாகையாலே அது நஸ்வரமெந்ரூம், அர்஢ிரா஢ிபாஸ்யமான ப்ர஢ான஢ூத஢ல் நியத்யமெந்ரூம் ஸி஢்ரிக்ஶ்கையாலொரு விரோ஢மில்லையெந்ரூ கருந்நது. யத்யா஢ுநிகை: “விர்ஜா பர்மவ்யோமந்ரஸ்தர் கைவல் ஸ்மூதம்” இதி நியத்யஸ்தானமுகதம் । அந்஢ வஶந் பூர்வீரநு஢ா஢்ரதமாகையாலே விப்ரதிபந்நமாகையாலும் “யோகிநாமமூத் ஸ்தானம்” என்ற ஶப்ரதிபந்நப்ரமானவிஶ்ர஢மாகையாலுமது அநுபபந்நமெந்ரூ கருந்நது. ஶஸாரபர்மவ்யோமந்ர: எந்ரூ பா஠் ஶிலர் ஶொல்லுவார்க்கள்.

(ஸா.பர்:) நநு பத்ராஸ்ரீவீத்யாய் ஸ்வாத்மோபாஸகாந் கைவலாநாமர்஢ிரா஢ி஢ித்யா஢ேஸிஸேஸபாஸ்யுக்தை: “ஏதேந ப்ரதிபத்யமானா இம் மானவமா஢்வர்த்நாவர்த்நை” இத்யா஢ி஢ிர்஢ிரா஢ிநா ஢தாநாந் நிவூத்ய஢ாவோக்தேந் கைவல்யஸ்யாநியத்யத்வமியத்யத்ர ஢ாஸ்யகாரை: பத்ராஸ்ரீவீத்யாநிஸ்டாநாமபி ஞ்ரஹபாஸ்யுக்தைஸ்தேஸாந் ந கைவல்யத்வமிதி ஶொ஢ா஢ரணமா஢் । பத்ராஸ்ரீவீத்யா஢ிகளில் இத்யா஢ிநா । நந்வேவ் ஸ்வாத்மோபாஸகாநாமபி ஞ்ரஹபாஸு கைவல்ய-஢ோக்தா கோ஢பி ந ஸி஢்ரயேத், தத்யா ஶ “அத்ய்மாஸ்தீ ஶேத் த்ரயோ஢்யேதே ஶஸூத்யக்ஸர்வைணவா஢்வஸு । ஂஸ்வர்யமக்ஸர்஢ிதம்” இத்யா஢ிவிரோ஢பர்ஸஜ்ஜ: இத்யத்ர-

(ஸா.வி:) இத்யா஢ி஢ிர்஢ிரா஢ிநா ஢தாநாந் நிவூத்ய஢ாவோக்தை: ந கைவல்யஸ்யாநியத்யத்வமியத்யத்ர ஢ாஸ்யகாரை: பத்ராஸ்ரீவீத்யாநிஸ்டாநாமபி ஞ்ரஹபாஸ்யுக்தைஸ்தேஸாந் ந கைவல்யத்வமியத்யா஢் । பத்ராஸ்ரீத்யா஢ி । நந்வேவ் ஸ்வாத்மோபாஸகாநாமபி ஞ்ரஹபாஸு கைவல்ய஢ோக்தா கோ஢பி ந ஸி஢்ரயேத், தத்யா ஶ “அத்ய்மாஸ்தீ ஶேத் த்ரயோ஢்யேதே । ஶஸூத்யக்ஸர்வைணவா஢்வஸு நூணாம், ஂஸ்வர்யமக்ஸர்஢ிதம்” விரோ஢பர்ஸஜ்ஜ: இத்யத்ர அத்ய்மானு஢வரூபகைவல்யநிஸ்டாந் கார்யஶதூர்துபாஸகாந் கைவல்ய஢்஢வத்ஸ்வரூபமாத்ரோபாஸகாந் ஶார்஢ிரா஢ுகுதூ

(ஸா.ஸ:) கைவல்யஸ்தானஸ்ய நியத்யைத்யாஸஜ்ஜாமர்஢ிரா஢ி஢ித்யை ஞ்ரஹபாஸ்யவிநா஢ாவாத்ஸ்ய வஸ்வா஢ிப஢்வந் நியத்யைதி பர்஢ி஢ார் ஶா஢ிப்ரேத்யா஢் । பத்ராஸ்ரீதி ।

मू: - “श्रुतोपनिषत्क गत्यभिधानाच्च” என்கிற சூத்ரத்திலும் ஒரு விद्याविशेषத்தில் उपास्यனை परमात्मாவென்கைக்கு अर्चिरादिगतिசொன்னத்தை हेतुवाकக் கொண்டு साधिककையாலே जीवमात्रोपासनத்துக்கு अर्चिरादिगतियில்लையென்னுமிடம் सिद्धமாயிற்று. ஆகையாலே ब्रह्मप्राप्तिയിல்லாதார்க்கு இஃ ச்லோகத்திற் சொல்லுகிற सर्वपापनिवृत्तियில்லை. सर्व - पापनिवृत्तियுடையார்க்கு ब्रह्मानुभवसङ्कोचமில்லை.

(सा.दी:) जीवमात्रोपासनத்துக்கு अर्चिरादिगतियில்லையென்னுமிடத்து लिङ्गमुमुண்டென்கிறார். श्रुतोपनिषत्केत्यादियाல். श्रुतोपनिषत्कस्य, परिपूर्णब्रह्मोपासकस्य या गतिरर्चिरादि - स्तस्यात्राभिधानात् । அவ் விடையில் उपास्यன் परमात्मாவென்று साधिककைக்காக अर्चिरादि - गत्युक्तियை हेतुवाकக் சொல்லிற்று. இத்தால் जीवमात्रोपासनத்தில் अर्चिरादिगतियில்லையென்று ज्ञापितமென்கை. कैवले सर्वपापनिवृत्तियில்லையென்றத்தை निगमிக்கிறார். ஆகையால் ब्रह्मप्राप्तित्यादियाல். ब्रह्मप्राप्ति - सर्वपापनिवृत्त्योरविनाभावात् என்று கருத்து.

(सा.स्वा:) श्रुतेति । अर्चिरादिगतिप्रधानप्राप्यत्वलिङ्गेन विद्याविशेषवेद्यस्य परब्रह्मत्वसमर्थनेन जीवमात्रविषयकैवल्यத்துக்கு अर्चिरादिप्राप्यत्वமில்லையென்று கருத்து. இனி परमप्रकृतार्थத்தை अव्यव्यतिरेकाभ्यां उपसंहरிக்கிறார். ஆகையாலே इति । ஆனாலும் सर्वपापनिवृत्तियाலே स्वतः ब्रह्मप्राप्ति सिद्धிக்குமோ?

(सा.प्र:) केवलानामर्चिरादिगत्यभावे युक्त्यन्तरं चाह । श्रुतोपनिषत्केत्यादिना । अर्चिरादि - गतिबोधकवाक्यान्ते “स एनान् ब्रह्म गमयति । एतेन प्रतिपद्यमाना इमं मानवमावर्तन्नावर्तन्ते” इत्यनावृत्तिब्रह्मप्राप्त्युक्ते: केवलानामर्चिरादिगतिर्नास्तीत्यर्थः । एवं चरमश्लोकोक्तसमस्तप्रतिबन्धक - निवृत्तिर्न केवलानामिति वदन् समस्तप्रतिबन्धकनिवृत्त्युक्त्यैव परिपूर्णब्रह्मप्राप्त्युक्तिरप्युक्तेति परमप्रकृतमुपसंहरति। ஆகையாலே इत्यादिना । ननु मामेवैष्यसीति ब्रह्मप्राप्तिमात्रोक्तावपि कथं परिपूर्णानुभवस्योक्तिरित्यत्र -

(सा.वि:) “यथाक्रतुरस्मिन् लोके पुरुषो भवति । तथेतः प्रेत्य भवति । तं यथा यथोपासते” इति न्यायात् पञ्चाशिविद्योऽप्यर्चिरादिना गतस्य ब्रह्मप्राप्त्यपुनरावृत्तिश्रवणाच्चेति । अप्रतीकालम्बनं, परिपूर्णोपासनम् प्रतीकालम्बनमेकदेशोपासनम् । केवलानामर्चिरादिगत्यभावे युक्त्यन्तरमाह । श्रुतोपनिषत्केत्यादिना । एकस्यां विद्यायां परमात्मन उपास्यत्वे अर्चिरादिगत्यभिधानस्य हेतूकरणात् परमात्मोपासनत्वाभावे अर्चिरादिगतिर्न सिद्ध्यति । परमात्मोपासनं विनार्चिरादिगतिसत्त्वे व्यभिचारित्वेन परमात्मोपासनत्वे साधनायोगादार्चिरादिगतिः.

(सा.सं:) प्रकृतिवियुक्तजीवमात्रस्वरूपोपासकस्यार्चिरादिगत्यभावे किं मानमित्यत्र लिङ्गमपीत्यभि - प्रायेणाह । श्रुतोपनिषत्केति । विद्याविशेषे उपास्यः परमात्मैव । कुतः? अर्चिरादिगत्युक्तेरिति साधनेन - यत्र परमात्मानोपास्यः न तत्रार्चिरादिगतिरिति सिद्धे जीवमात्रोपासकस्याप्यर्चिरादि - गत्यभावे इदमेव लिङ्गमित्यभिप्रायः । इत्थं केवले असम्भावितसर्वपापनिवृत्त्युक्त्यैव मामेवैष्यसीत्युक्ता ब्रह्मप्राप्तिरपीह सिद्धा । उपायफलैक्यार्थकैकशब्दबलाच्च सा व्यक्तेत्युक्तमर्थमनन्तरविस्मृतार्थं सङ्ग्रहपूर्वकं निगमयति । ஆகையாலே इत्यादिना । विष्णुलोकेषु सालोक्यादित्रिके अन्यतरपरता मामेवैष्यसीत्यस्येति भ्रमं वारयति । परिपूर्णेति ।

மூ: இப்படி இங்கு சர்வபாபநிவृத்தியைச் சொல்லுகையாலே கெவலாட்மானுபவத்துக்குக் காரணமாய்
 பரிபூர்ணப்ரஹ்மானுபவத்துக்கு ப்ரதிபந்தகயான கர்மவிசேஷமும் கழிகையாலே, மாமேவैष்யசி என்று
 கீழ் ஸ்லோகத்திற் சொன்ன அர்த்தம் இங்கும் சித்தமாயிற்று. மாமேவैष்யசி என்கிற ப்ராபியாவது?
 பரிபூர்ணாபவம் । இப் பரிபூர்ணாபவசித்திக்காக அர்ச்சிராதித்யும் டேசிவிசேஷப்ராபியமுண்டா
 கிறது. இக் க்ரமத்திலே இவ் அநுபவம்

(சா.டீ:) சர்வபாபநிவृத்தியில் ப்ரஹ்மானுபவசङ्கோசமில்லை. ஹேத்வபாவாத் என்றபடி. சர்வபாபநிவृத்தியுத்தியா
 ஷ்டப்ராபியினுடைய ஸ்வதஸ்சித்தியை ஁பசஹரிக்கிறார். இப்படி இங்கு இத்யாடி । இங்கு,
 சரமஸ்லோகத்திலென்கை. மாமேவैष்யசி என்று ப்ரஹ்வத்ப்ராபிக்கு சாமிப்யாடிசங்கீத்யை நிரசிச்சிக்கிறார்.
 பரிபூர்ணாபவமென்று. இந்த அபரிச்சித்தானுபவம் ப்ரதானபலம் । இதின் பரிசுரம்ற்றுள்ளவை
 யெல்லாமென்று கருத்து. சமீபகமனரூபமன்றாகில் அர்ச்சிராதித்யா஁பேசுக்஁டுமோ? என்னவருளிச்
 சேய்கிறார். இப்பரிபூர்ணாபவத்துக்கு அர்ச்சிராதித்யும், டேசிவிசேஷப்ராபியும் வேண்டுகோ? இங்கே
 தானே பரிபூர்ணப்ரஹ்மானுபவத்தைக் கெடுத்தாலாகாதோ? என்னவருளிச் சேய்கிறார். இக்
 க்ரமத்திலே இத்யாடியால்.

(சா.ஸ்வ:) ஆத்மமாத்தானுபவப்பண்ணுகிறவனுக்கும் அசித்திசம்பந்தாதிஹேதுவான பாபமில்லாமையாலே
 சர்வபாபநிவृத்தியுண்டானாலும் ப்ரஹ்மாபியில்லையே? என்னவருளிச்சேய்கிறார். இப்படி இதி ।
 இங்கு= ப்ரபுத்திப்ரகரணத்தில். கெவலாட்மாபாசகனுக்கு ப்ரஹ்மானுபவப்ரதிபந்தககெவல்யஹேதுபூதகர்மரூபபாப
 சம்பந்தமிருக்கையாலேயவனுக்கு ப்ரஹ்மானுபவமில்லையென்று கருத்து. மாமேவैष்யசி என்கிற
 ஸ்லோகத்திற் சொன்னப்ரஹ்மாபிக்குத்தான் சர்வபாபக்யாபேசுயுண்டோ? கர்மசம்பந்தமுடையார்க்கும்
 விபவாடிப்ராபியில்லையோ? என்னவருளிச்சேய்கிறார். மாமேவैष்யசிதி । விபவாடிப்ராபியில்
 பரிபூர்ணாபியில்லாமையாலே சர்வகர்மக்யாபேசுயில்லையென்று கருத்து. ஆனாலுமிங்கு அர்ச்சிராதி
 திரூபபலமும், டிவ்யடேசிப்ராபிரூபபலமும் சொல்லவேண்டாவோ? என்னவதுவும்
 ப்ரஹ்மானுபவாடிவாஸித்தமென்கிறார். பரிபூர்ணேதி । பரிபூர்ணாபவஹேதுதயாஸித்தமென்று சொன்னது
 க்஁டுமோ? பரிபூர்ணாபவத்தை ஁சுவரன் இங்கே தானே கெடுக்கலாகாதோ? என்னவருளிச்
 சேய்கிறார். இக் க்ரமத்திலே இதி ।

(சா.ப்ர:) ப்ரஹ்மாபிரித்யேவ பரிபூர்ணாபவ இத்யாஹ । மாமேவैष்யசித்யாடிநா । நநு பரிபூர்ணாபவஸ்ய
 பலத்வே ப்ரஹ்மணு விபுத்வாத்தஸ்யாத்தாபி சம்பவாடிர்ச்சிராதித்யிதேசிவிசேஷப்ராப்யுரநபேசா ஸ்யாடித்யத்ராஹ ।
 இப்பரிபூர்ணாபவசித்திக்காக இத்யாடிநா ।

(சா.வி:) ப்ரமாட்மாபாசநவ்யாபேதி வ்யாபகப்ரமாட்மாபாசநாபாவே அர்ச்சிராதித்யிவृத்திரிதி பாவ: । நநு
 பரிபூர்ணாபவாஸ்த் டேசிவிசேஷப்ராபிரர்ச்சிராதித்யி: கிமர்த்தமபேகிதேத்யத்ராஹ । இக்க்ரமத்திலே இதி ।

(சா.ச:) நு சேடிர்ச்சிராதித்யிதேசிவிசேஷப்ராப்யுத்தியுநிர்ரத்தகதா ஸ்யாடித்யபிப்ராபேணாஹ । இப் பரி-
 பூர்ணேதி । சர்வசக்தித்வாடிஹேவ பரிபூர்ணாபவம் டடாது, கிமர்ச்சிராதித்யாடிநேத்யத்ராஹ । இக் க்ரமத்திலே
 இதி । இஹ விபவாடிலுக்கே ச ஸாஸ்த்ராடிநேவ பரிபூர்ணாபவநிஷ்பத்தேஸ்தஸ்யாடிர்ச்சிராதித்யிதேசி-

मू: - கொடுப்பதாக स्वतन्त्रன் அநாதியாக நியமித்து வைத்தானென்னுமிடம் இக் கதிவிசேஷாப்திகளை ப்ரதிபாதிக்கிற ஸாஸ்த்ரங்களாலே சித்தம் । இக் கதிவிசேஷத்துக்கு முன்பு ஸாஸ்த்ரத்தாலே ப்ரஹ்ஸ்வரூபத்தையறிகிற போதும், யோகத்தாலே ஸாஶாட்கரிக்கிறபோதும், விஹ்லோகாப்திகளில் ப்ராபிக்கும்போதும், பிறக்கும் ப்ரகாஸ் சுகூதாதினமாய், கரணாயத்னமாய் வருகிற தாகையாலே ப்ரமிதமுமாய் விசுதேவத்துமாய் இருக்கும். முக்ததஸீயில் பிறக்கிற ப்ரகாஸம் சங்கோசிவிசுதேவங்களுக்கு காரணமொன்றுமில்லாமையாலே ப்ரபூர்ணவிசயமுமாய் புனர்விசுதேவ்ரஹிதமுமாயிருக்கும்.

(சா.தி:) இவ் அர்ச்சிாப்திகதிதேஸிவிசேஷப்ராப்தியாகிற இக் க்ரமத்தாலென்றபடி. கொடுப்பதாக, கொடுக்கக்கடவனென்றபடி. இக் க்ரமத்திலே ப்ரபூர்ணாநுஹ்வருமென்ற நியம்கூடுமோ? ஁பாஸன விலையிலும் ஸ்ரீவிஸ்ணுலோகாப்திகளிலுமில்லையோ? என்ன ப்ரமபதத்தில் அநுஹ்வே ப்ரபூர்ண ப்ரஹ்மானுஹ்ம் । தத்யதிர்க்தானுஹ்மெல்லாம் சங்கூதிதமென்கிறார். இக் கதிவிசேஷத்துக்கு இத்யாப்தியால். ஁பாஸனத்தில் த்யானத்தாலே ஸாஶாட்கரிக்கிறபோதும், ஸ்ரீவிஸ்ணுலோகாப்திகளில் அநுஹ்விக்கும் போதும், பிறக்கும் ங்னாப்திகாஸ், காலதோ விசயதஸ்ச ப்ரரிசுசுந்நமென்றபடி. இனி முக்ததஸீயில் ங்னாப்திகாஸத்தின் ப்ரபூர்ணதீயையருளிச் செய்கிறார். முக்ததஸீயிலென்று துடங்கி. கீங்கூய்மிஸ்த்ரப்ராப்த்யந்நர்தத்வென விவஸ்திதமென்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) இப்படி ஸாஸ்த்ரவலத்தாலே ஁ஸ்வரன் நியமித்து வைத்தானென்கிறது கூடுமோ? யோகதஸாப்திகளிலே கதிநிரபேகமாக ஹ்மவதநுஹ்மவமில்லையோ? அது கரணாயத்னதயா சங்கோசிவிசுதேவாப்திமற்றென்றில் முக்திதஸீயிலுமப்படியாகில் கதிநிரபேக்ய் ப்ரஸங்கிதயாதோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். இக் கதிவிசேஷத்துக்கு இத்யாப்தி வாக்யத்யத்தாலே- இப்படி அநுஹ்ம் பூரூப்யமாக சித்தித்தாலும் கீங்கூய்பூரூப்ய் சரமஸ்தலகத்தில் ஸொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) ப்ரபூர்ணாநுஹ்மவோக்திசித்த்யா தத்ப்ரரிவாஹ்ரூபாயா: “பாரமார்திகஹ்மவசுசுரணாரவிந்ந - யு கலீ கான்திகா த்யந்திக ப்ரஹ்மக்திப்ரங்னாப்திப்ரமஹ்மக்திகூ தப்ரபூர்ணாந்நவரதநித்யவிஸதமானந்ய ப்ரயோகநாநவாப்திகாதிஸயப்ரரிஹ்மவதநுஹ்மவங்னாநவாப்திகாதிஸயப்ரரிதாதிஸாஸ்த்ரவிஸதாஸிஸேஷஸேஷதீக ரதிரூபநித்யகீங்கூய்ப்ராப்த்யபேக்யா” இதி கத்யோக்தாயா: ப்ரபூர்ணப்ரரிதா அப்யூக்திசித்தேத்யாஹ ।

(சா.வி:) கொடுப்பதாக, தானார்தம் । நியமித்து வைத்தான், நியம்ய ஸ்தாபிதவான் । ஸ்வதந்ந்ரஸங்கூல்ப- நியதமிதி அர்ச்சிாப்திகதிப்ரதிபாதகஸாஸ்த்ரசித்தமிதி ஹ்வ: । அயமஸங்கூலிதானுஹ்ம்ஸாஸ்த்ரங்ன ங்னாநதஸாயா யோகஸாஶாட்காரவிலாயா ச நாஸ்தி । ததானீ சங்கூலித எவெத்யாஹ । இக் கதிவிசேஷத்துக்கு முன்பு இதி । அறிகிறபோதும், ங்னாநஸமயே । விசுதேவத் துமாயிருக்கும், ப்ரமிதோப்யநுஹ்ம்: க்ரமப்ரதிபந்நகவஸாத் கதாசித் ஸ்யாத்கதாசிந் ஸ்யாப்திதி ஹ்வ: । விஹ்லாப்திலோகப்ராப்திவிலாயா சாநிஸ்த நிவ்ரத்யூக்யைவ ப்ரபூர்ணாநுஹ்மவோக்திசித்த்யா தத்ப்ரரிவாஹ்ரூபகத்யோக்தப்ரமஹ்மக்த்யாப்திகூதத்வ, ப்ரபூர்ணத்வாப்தி விஸிஸ்தகீங்கூய்ஹ்மவிரபி சித்த்யதீத்யாஹ ।

(சா.ஸ:) விசேஷப்ராப்த்யந்நரநிஸ்பாங்த்ரவோக்தே: கோ விசேஷ இத்யத்ராஹ । இக் கதிதி । அஸ்த்வேவமநுஹ்மவஸ்ய ப்ராப்த்யா , கீங்கூய்ஸ்ய ச ஸா கூத இத்யத்ராஹ ।

மூ: - இவ்அநுभवபரிவாஹமாய் “क्रियतामिति मां वद” என்கிறபடியே शेधी உகந்த परिपूर्ण-
कैङ्कर्य வருகிறது. “पारमार्थिक” என்கிற गद्यवाक्यத்திற் சொன்ன फलपर्वपरम्परையெல்லாம்
இங்கே यथाप्रमाणं विवक्षிக்கப் படுகிறது. இனிமேல் मा शुच: என்கிறவிடத்தில் கீழருளிச்
செய்த அர்த்தத்தில் தீர்வு प्रकाशितமாகிறது.

(सा.दी:) अनुभवेत्यादि । गद्यத்தில் சொன்ன फलपरम्परையுமிங்கே विवक्षितமென்கிறார்.
पारमार्थिकेत्यादियால் । पारमार्थिकपरभक्त्यादि कृतत्व, परिपूर्णत्व, अनवरतत्व, नित्यत्व, विशद-
तमत्व, अनन्यप्रयोजनत्व, अनवधिकातिशयप्रियत्व, विशिष्टभगवदनुभवजनितत्व, अनवधिकातिशय-
प्रीतिकारितत्व, अशेषावस्थोचितत्व, अशेषशेषतैकरतिरूपत्व, नित्यत्वविशिष्टकैङ्कर्यங்கள் फलपर्वपरम्परै
யாவன= यथाप्रमाणम्, அவ்வோ प्रमाणங்கள் भगवदनुभवकैङ्कर्यங்களை प्रतिபீடக்கும்படி
யென்கை. இனி मा शुच: என்கிற वाक्य த்தின் அர்த்ததையருளிச்செய்கிறார். இனிமேல்
इत्यादि யால் கீழருளிச்செய்த அர்த்தம் = इष्टप्राप्त्यनिष्टनिवृत्तிகள்.

(सा.स्वा:) अनुभवेति । ஆனாலும் गद्योक्त- परभक्ति- परज्ञानादिफलपर्वங்கள் சொல்ல
வேண்டாவோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். पारमार्थिकेति । फलेति । परभक्त्यादिकृतत्व,
परिपूर्णत्व, अनवरतत्व, नित्यत्व, विशदतमत्व, अनन्यप्रयोजनत्व, अनवधिकातिशयप्रियत्वविशिष्ट
भगवदनुभवजनितत्व, अनवधिकातिशयप्रीतिकारितत्व, अशेषावस्थोचितत्व, अशेषशेषतैकरतिरूपत्व,
नित्यत्व, विशिष्टकैङ्कर्यங்கள் फलपर्वपरम्परैஎன்றபடி. यथाप्रमाणमिति । गद्यभाष्योक्तरीत्या प्रमाण-
प्रतिपन्नक्रमेणஎன்றபடி இனி मा शुच: என்று சொல்லவேண்டுமோ? मोक्षयिष्यामि என்கிற
उपदेशத்தாலே தானே शोकं निवृत्तमाकையால் मा शुच: என்கிறவிது पुनरुक्त மன்றோ?
என்னவருளிச்செய்கிறார். இனிமேல் इति । दाढ्यार्थं कथनमाकையாலே पौनरुक्त्यवैयर्थ्य -
दोषमில்லையென்று கருத்து.

(सा.प्र:) इव अनुभवेत्यादिना । यथा प्रमाणमिति । “एतत्साम गायत्रास्ते । येन येन धाता
गच्छति तेन तेन सह गच्छति । कामान्नी कामरूप्यनुसञ्चरन् । क्रियतामिति मां वद” इत्यादि-
प्रमाणानुगुण्येनेत्यर्थः । प्रकरणाविच्छेदं दर्शयन् मा शुच इत्यस्यार्थमाह । इनिमेलं इत्यादिना ।
தீர்வு, फलितार्थः । साङ्गोपायनिवृत्तिफलभूतनैर्भर्य प्रकाश्यत इति भावः ।

(सा.वि:) अनुभवपरीवाहमாய் इति । यथा प्रमाणमिति । कामान्नीत्यादिप्रमाणानुसारादित्यर्थः । इतः
मा शुच इत्येतद्वाक्येन प्रागुक्तार्थो दृढीक्रियत इत्याह । इनिमेलं इति । கீழருளிச் செய்த
அர்த்தத்தில் தீர்வு प्रकाशितமாகிறது. இனிமேல்= एतदुपरितनवाक्येन । கீழருளிச்செய்த அர்த்தத்தில்,
प्रागुक्तेष्टप्राप्त्यनिष्टनिवृत्त्यर्थयो: । தீர்வு, फलितार्थः । फलनिस्संशयत्वसिद्धविश्वास दाढ्यार्थम् ।
प्रकाशितமாகிறது, प्रकाशितं भवतीत्यर्थः । शोकहेतुनिवृत्तिकथनेन सिद्धयतःशोकाभावस्यान्यतः
प्राप्तत्वाद्विधेयत्वं नोपपद्यते ।

(सा.सं:) अनुभवेति । ननु पारमार्थिकेत्यादिना परभक्त्यादिपर्वपरम्पराऽपि प्राप्यतयोक्ता, सा
किमितीह नोक्तेत्यत्राह । पारमार्थिकेति । கீழருளிச்செய்த அர்த்தத்தில், अनन्तरोक्तेष्टप्राप्तावनिष्ट
निवृत्तौ च । தீர்வு, तत्कृत्स्नं च । इष्टप्राप्त्यंशे अनिष्टनिवृत्त्यंशे च न शोकः कार्य इति मा शुच
इत्यनेन प्रकाश्यत इति भावः । व्याख्यानத்துக்கு इति ।

மூ: - சிலர் மா ஸுச: ஂன்கிற(விது) விதி(யாகை)யாலே ப்ரபந்நான பின்பு ஸோகிக்஑ை வித்யதிலங்஑னமாயிவனை ஸபாய்மூதனான ஸரண்யன் ஢ெகிழ்஢்து தன் கார்யத்஑ுக்஑ுத் தானே கடவனாகையாகிற ப்ரத்யவாய்முண்஑ாமென்று ஸொன்னவி஑ம்- ஑ு஑ிபூர்வோத்ராதத்஑ையும், ஸர்வபாபே஑்ய: ஂன்கிறவி஑த்திலே ஑ூ஑்஑ித் தாங்களே பண்ணின வ்யாக்யானத்஑ுக்஑ும் ப்ரபந்நனை ஸரண்யன் ஓருப஑ியாலும் கைவி஑ா஑ென்கிற வாக்யங்களுக்கும் விர்஑ு஑ாமம்.

(ஸா.஑ி:) இவ்வாக்யத்஑ுக்஑ு சிலர் ஸொன்ன தாத்பர்யத்஑ைக் ஑ூ஑ாதென்கிறார். சிலர் மா ஸுச: இத்யா஑ியால். விபக்ஷே ஑னி஑்஑ும் கா஑்஑ுகிறார். ஑ு஑ிபூர்வோத்ராதத்஑ையும் இத்யா஑ியால்.

(ஸா.ஸ்வ:) மா ஸுச: ஂன்கிற வாக்யம் கைவலானுவா஑மென்கிற பக்ஷத்஑ைக் கா஑்஑ில் விதியாய்க் ஑ொண்டு பின்பு ஸோகிக்஑ில் வித்யதிலங்஑னத்தாலே இஸ்வர்ன் கைவி஑ுமென்ற ஂர்யம் ஑ொல்லுகிற பக்ஷம் ஸ்ரே஑மென்கிற (மத த்஑ை?!) ப஑த்஑ை ஑னுவ஑ித்஑ு ஢ிராகரிக்கிறார். சிலர் இதி ।

(ஸா.ப்ர:) ஑ு஑்஑ரோபாயானு஑ானாஸகத்யா ஸோசதஸ்ஸு஑ரோபாயோப஑ேஸே ஸோ஑ோ ஢ிவர்தைவேத்யர்த: । ஸி஑ு஑ா ஸோகி-வூத்திர்வித்யமானஸரணவரணாங்஑மூதமாவிஸ்வாஸ஑ா஑்யானூ஑த இத்யமும்ர்த் மா ஸுச இதி ஸோகி஑ே஑வித்யானாத் ப்ரபந்நானா ஸோகை ப்ரத்யவாய் ஑ோ஑யதி, மா ஸுச இத்யெததிதி வ஑தா பக்ஷே ஑னூபபத்திப்ர஑ர்ஸனபூர்வக்மா஑ । சிலர் இத்யா஑ிநா । ஸோக஑ேதுவிவூத்யா ஸி஑ு஑ாஸோகா஑ாவஸ்யான்யத: ப்ராப்தவா஑ி஑ேயத்வம் ஑ோபப஑த இத்யர்த: ।

(ஸா.வி:) ஑தஸ்ஸோக஑ேது஢ிவர்தனம் ப்ரதி ங்஑ானே஢ பூர்வவாக்யஸி஑ு஑ே஢ ஸி஑ு஑தஸ்ஸோகா஑ாவஸ்ய காரணஸ்யானுவா஑ே஢ விஸ்வாஸோ ஑ூ஑ீ஑்ரயத இதி பூர்வவாக்ய஑லிதார்த்யகதனமிதி ஑ாவ: । கை஑ித்஑ு மா ஸுச இத்யெத஑்வாக்யம் விதிபரம் । ஂவம் ஑ ஸோககரணே வித்யதிக்ரமேண ஸ்வயமேவ ரக்ஷிதரி ங்஑ா஑்ரத்யபி ரக்ஷக் விஸ்மூத்ய ஸ்வரக்ஷணே ஸ்வப்ரவூத்திரூபஸ்வாதந்யாபா஑கப்ரத்யவாயஸ்ஸ்யா஑ிதி ஑யே஢ ஸோகி஑ிவூத்திஸ்ஸ்யாத் । வித்ய஑ாவே து வித்யதிக்ரம஑ோ஑ா஑வே஢ ஸோக: ப்ரஸஜேத் । ஸ ஑ ஸரண்யவிஸ்மரணே ஸ்வப்ரவூத்திரூபஸ்வாதந்யாபா஑கஸ்ஸ்யா஑ித்ய஢ி஑்-மாப஑ேத । ஑தோ விதிபரமித்யா஑ு: । தந்மதே ஑ு஑ிபூர்வோத்ராத஢ிவூத்திமபி மோக்ஷார்ப்பபத்திர்வ கரோதீதி-பூர்வ ஸ்வயம் வ்யாக்யாதத்வே஢ வித்யதிக்ரம஑ோ஑ா஑வாத் கைநாபி ப்ரகாரேண ஸரண்ய: ப்ரபந்நம் ஢ த்யஜதீதி ஸ்வயமேவோக்தவா஑்஑ரண்ய விஸ்மரணே஑பி ஸ்வரக்ஷணார்த்யப்ரவூத்தாவபி ஸரண்யோ ஢ த்யஜதீதி விதிபரத்வாஸ்ரயணே கி஑்஑ித் ப்ரயோஜனமிதி தந்மதானுவா஑பூர்வக் ஑ூ஑யதி । சிலர் இதி । மா ஸுச: ஂன்கிற இது, மா ஸுச: இத்யெதஸ்ய । விதி஑்஑ையாலே, வித்யாகதயா । ஸோகிக்஑ை, ஸோ஑னம் । வித்யதிலங்஑னமாய், வித்யதி க்ரமரூபம் ஸத் । ஸரண்யன் ஢ெகிழ்஢்து, ஸரண்யம் விஸ்மூத்ய । தன் கார்யத்஑ுக்஑ு, ஸ்வப்ரயோஜனஸ்ய । தானே கடவனாகையாகிற, ஸ்வயமேவ கர்தைதி । ப்ரத்யவாய்முண்஑ாம், ப்ரத்யவாய்ரூபம் ஑வேத் । ஑ோ஑ாபா஑க் ஑வேதித்யர்த: । ஂன்று ஸொன்னவி஑ம், இத்யுக்தஸ்தலம் । விர்஑ு஑ாமம் இத்யந்வய: । ஑ு஑ிபூர்வோத்ராதத்஑ையும் ஸர்வபாபே஑்ய: ஂன்கிறவி஑த்திலே ஑ூ஑்஑ி, ஸர்வஸ஑்வே஢ வித்யதிக்ரமரூப஑ு஑ிபூர்வோத்ராதான்யபி ஸங்஑ு஑ேத்யர்த: । தாங்கள் பண்ணின, ஸ்வயம் க்ரூதஸ்ய । கைவி஑ே஢், ஑ஸ்தம் ஢ விஸூஜதி ।

(ஸா.ஸ:) மா ஸுச இதி வித்யானா஑ேவ ஑ு஑ிபூர்வோத்ராதே஑ப்ய஑ோ஑ாத்஑ர்யமபி ப்ரபத்தி: கார்யைதி கிமிதி வ்யாக்யேயமிதி ஑ாவ: । ப்ரபந்நம் கத்யமப்யபரித்யஜத: ஸோ஑த: பரித்யா஑ாஸ஑்஑வாத்஑ி஑யே பரி஑்ர஑்஑ைத்யல்யோ-க்தி: ப்ரத்யவாயோக்திஸ஑ விர்஑ு஑ேத்ய஑ிப்ராபேணா஑ । ப்ரபந்நனை இதி ।

तत्तत्समुचितैस्सम्यगुपदेशैरपोदिताः ॥

(सा.सं:) तर्हि मा शुच इत्यस्य कुत्र तात्पर्यमित्यत्राह । ஆகையால் इति । अस्मिन् पक्षे बुद्धिपूर्वो-
त्तराद्ये प्रसक्ते भीतिशोकाभ्यां झटिति प्रायश्चित्ते अधिकृतिः फलति । प्रागसकृन्मा शुच इत्युक्तेरिह
च मा शुच इत्युक्तिः पुनरुक्तेति शङ्कावारणाय चरमश्लोकोपदेशात् प्राक्तनशोके निमित्तमिदं, तच्च
तत्तदुपदेशादवगतं चेत्याह । बन्ध्विति । बन्धुनाश- गुरुवध-स्ववधादयः सर्वे बहवश्शोकहेतवः ।
“अशोच्यान् अन्यशोचस्त्वम्” इत्युपक्रम्य “तस्मादपरिहार्येऽर्थे न त्वं शोचितुमर्हसि ।” इत्यन्तेन
आत्मतत्त्वस्थिति- क्षेत्रधर्माद्युपदेशैरपोदिताः । “दैवी संपद्विमोक्षाय निबन्धायासुरी मता” इति श्रुत्वा

मू: - सुदुष्करत्वाद् धर्माणामपारत्वाद् विरोधिनाम् ।

सिद्धःफलविलम्बाच्च शोकोऽद्य विनिवार्यते ॥

अभिमतफलத்துக்கு दुष्करसाधनமுமன்றிக்கே सर्वविरोधिनिवर्तनक्षमமுமாய், फलविलम्ब
முமன்றிக்கே இருக்கிற இவ் உபாயவிசேஷம் உபதிஃமான பின்பு உபாயதௌக்ரியாதிௌடியாக
உனக்கு ஸோகிக்க ஸாஸியில்லை. இவ் உபாய் அநுஸித்தால் உன் காரியம் எனக்கு ஸரமாய்,
நானே ஃலியுமாய், உன்னை ரக்ஷியாதபோது எனக்கு அவத்யமாம்படியிருக்கும் ஃசுயிலும்

(सा.दी:) अपोदिताः, परिहृतங்களாயின. இவ்விடத்தில் ஸோகத்துக்கு ஃதுக்களைக் காட்டுகிறார்.
सुदुष्करत्वादित्यादि । धर्माणाम्, உபாயாந்தரங்களான ஸக்த்யாதிௌளுடைய सुदुष्करत्वाद्धेतोः ।
विरोधिनां, பாபங்களினுடைய आनन्त्याच्च । फलविलम्बाच्च सञ्जातशोकोऽद्य चरमश्लोकोपदेशसमयत्
தில் நிவர்த்திக்கப்படுகிறதென்கை. मा शुचः என்றதின் वाक्यार्थத்தைக் காட்டுகிறார்.
अभिमतफलத்துக்கு इत्यादिवाक्यद्वयத்தால் । सुकरमாய், अविलम्बेन सर्वविरोधिनिवर्तनक्षममुमान
उपायम् उपदिष्टमाकையால் उपायविषयமாக உனக்கு ஸோகம் வேண்டாவென்கிறது முதல் वाक्यम् ।

(सा.स्वा:) बन्धुनाशादिनिमित्तशोकस्य मा शुच इति निषेधाभावे एतत् शोकं निषेध्यम्?
என்னவருளிச்செய்கிறார். सुदुष्करत्वादिति । उपायदौष्कर्यं, विरोधिभूयस्त्व, फलविलम्बरूपहेतुत्रय
प्रयुक्तशोक इदानीं निवार्यत इत्यर्थः । இங்கு बन्धुवधादिनिमित्तमान शोकम् तत्तदुपदेशेन
निवृत्तमाकையாலே तन्निषेधंकूडाதென்று கருத்து. उपायदौष्कर्यादिप्रयुक्तशोकनिषेधपरत्वத்தில் தான்
नियामकमेतु? என்னவருளிச்செய்கிறார். अभिमेति । एवंविधोपायोपदेशानन्तरं मा शुचः
என்று. शोकनिषेधंपண்ணினால் उपायदौष्कर्यादिप्रयुक्तशोकनिषेधमे उचितमेன்று கருத்து. उपाय
दौष्कर्यादिनिमित्तशोकंकழிந்தாலும் ईश्वरं स्वस्वातन्त्र्यत्ताले केलिड्डालோ? என்று
शङ्कानिमित्तशोकं प्रसक्तमन्றो? என்னவதுவுமிங்கு निषेध्यमेன்கிறார். இவ் உபாயமிதி ।

(सा.प्र:) मा शुच इति वदतश्शेषित्वात् फलित्वं स्वामित्वादरक्षणे स्वामिन एवावद्यमिति चावगन्तव्यम् ।

(सा.वि:) सुदुष्करत्वादिति । विरोधिनामपारत्वादित्यन्वयः । द्वितीयश्लोक तात्पर्यं विवृणोति ।
अभिमतफलத்துக்கு इति । दुष्करसाधनमன்றிக்கே, दुष्करसाधनव्यतिरिक्तं सत् । फलविलम्ब
முமன்றிக்கே, फलविलंबं विहायैव, अविलम्बेन फलप्रदमित्यर्थः । दुष्करत्वफलविलम्बादिकं शोकहेतुः ।
एतादृशापायोपदेशेन शोकहेतुनिवृत्तिरिति भावः । நானே ஃலியுமாய், तद्रक्षणजनितलाभो मदीय
एवेति भावः । உன்னை ரக்ஷியாத போது எனக்கு அவத்யமாம்படியிருக்கும் ஃசுயிலும், त्वां न
रक्षिष्यामि चेन्ममैव हानिरित्येवं विद्यामानावस्थायामपि ।

(सा.सं:) मय्यप्यासुरीसंपदस्ति किमिति संभावनानिमित्तकशोकोऽपि “मा शुचः संपदं दैवी-
मभिजातोऽसि” इत्युपदेशेन निवारितः । तर्हि किमत्र शोकनिमित्तमित्यत्राह । सुदुष्करत्वादिति ।
मोक्षहेतुतयोपदिष्टानां धर्माणां कर्मयोगादीनां दुरुन्धानत्वादुपायोपेयविरोधिनामविद्यादीनामनवधिकत्वात्
“बहूनां जन्मनामन्ते ज्ञानवान् मां प्रपद्यते” इत्यादिना फलविलम्बोक्तेश्च । सिद्धः, सञ्जातः ।
शोकोऽद्य परमकारुणिकेन निषिध्यत इत्यर्थः । उक्तानुक्तसमुच्चयार्थश्च । मा शुच इत्यस्य वाक्यार्थं
दर्शयति । अभिमेत्यादिना ।

(सा.सं:) बन्धुनाशादय इति कारिकाद्वयसङ्गृहीतमर्थं विवृणोति । இங்கு इत्यादिना । यथा बन्धुनाशादिनिमित्तकाच्छोकाच्छोकान्तरमेव-

மூ: - எங்ஙனேயென்னில்? “தீவீ சம்பத்ரிமோகாய நிவந்நாஸூரி மதா” என்று பரித்துச் சொன்னவாறே, நாம் ஂசூரபூரூதிகளாகிற் செய்வதென்னென்று ஸோகித்த ஂர்ஜுனனைப் பற்ற “மா ஸூசஸ்ஸபத் தீவீமபிஜாதோஃசி பாண்டவ” என்றாற் போலே இங்கு ஃரீய ஃலத்தில் தீவ்ர ஸஜ்ஞநடவாகிற்க சிரகாலஸேவ்யமாய், ஂந்தராயவஹுலமாய், ஂத்யந்தாவஹிதார்க்கும் கூக்ஷஸாஃயமான ஂபாயத்தையும், தன்னளவையும், கண்டு நமக்கிவ் ஂபாய்தலைக்கட்டி எங்கே இப் ஃலசித்திஃயுண்டாகப் புகுகிறதென்று ஸோகித்த ஂர்ஜுனுக்குக்ஷணகாலஸாஃயமாய், ஸர்வாந்தராய-ரஹிதமாய், ஸுகரமான ஂபாயத்தைக் காட்டிக் கொடுத்து ஂம் ஡ுக்ஷத்தாலே ஃலசித்தியில் நிர்ஃரனுமாய், நிஸ்ஸங்ஸயனுமாம்படி பண்ணி, மா ஸூச: என்று சொன்னால் இது ஂபாயாந்தரதௌக்ரீயாதிக்கள் ஂடியாகப் பிறந்த ஸோகத்தைக் கழிக்கிறதாமித்தனையிறே-

(ஸா.தீ:) எங்ஙனேயென்னில் இத்யாடியால். மத்யே “தீவீ சம்பத்ரிமோகாய” என்றவிடத்தில் ஸோகாந்தர் “மா ஸூச: சம்பத் தீவீம் ” இத்யாடியால் கழிக்கப்பட்டாப் போலே, ஡ுடிவில் ஂபாயாந்தரதௌக்ரீயஜனிதஸோகாந்தர் மோக்ஷயிஷ்யாமி, மா ஸூச: என்று கழிக்கப்படுகிறதென்கிறார். தீவீ சம்பத்ரித்யாடியால். தன்னளவையும், ஃநானஸக்த்யாதிமாந்யத்தையுமென்றபடி. எங்கே, எங்ஙனேயென்றபடி. ஂம் ஡ுக்ஷத்தாலே, ஂந்த ஸுகரோபாயோபதேஸ்த்தாலே. இது, இம் மா ஸூச: என்றது. ஸுதுக்ரோபாயத்தை ஂபதேஸிக்க ஂநந்தர்ம் ஂத்தால் ஸோகித்த ஂர்ஜுனனைக் குறித்து ஸுகரோபாய஡ுபதேஸித்த ப்ரகரணத்திற் சொன்ன “மா ஸூச:” என்கிற இஸ் ஸோகம் ஸுதுக்ரத்வாதிக்களால் வந்த ஸோகமேயாமென்று ஂர்த்தம். ஸுதுக்ரோபாயோபதேஸ்பூர்வகம் இவ் ஂபாய஡ுபதிஃமானவை ஂதீத: ப்ர஡ூதி ஃரீதாபராமர்ஸ்த்தால் ஸுவ்யக்தமென்கிறார்.

(ஸா.ஸ்வா:) இங்கும் ஸுகரவிலக்ஷணோபாயோபதேஸ்பூர்வகமான மா ஸூச: என்கிற ஸோகநிஷேதமே ஂபாயதௌக்ரீயாதிநிமித்தஸோகநிஷேதபர்மென்றே கொள்ள வேண்டுமென்று கருத்து. ஂனாலு மிங்கு ஂபாயதௌக்ரீயாதிநிமித்தஸோகநிஷேதமென்றது கூடுமோ? ஂப்போது “இதி தே ஃநானமாஃயாத் ஃஹ்யாஃஹ்யாதர் மயா । விமூஷ்யைததஸேஷேண யதேக்ஷஸி ததா கuru ॥” என்று ஂபதேஸாநந்தர் தானே “ஸர்வதர்மானு பரித்யஜ்ய” என்று ஸுகரோபாயோபதேஸு ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? “மந்நனா ஡வ மஃஃவதோ மஃயாஜீ” இத்யாதினா பூநஸ்ச ஡க்தியோஃபோதேஸமஸஜ்ஜதமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? கிஷ்ர ஸர்வதர்மானுத்யுபதேஸம் ஸ்வதந்ந்ரஸுகரஃஹ்யதமோ, பாயாந்தரோபதேஸமாகில் ஂதீத ஂர஡்ய ஃரீதாஸாஸ்த்ரோபதேஸமே வ்யர்த்தமாக ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?

(ஸா.ப்ர:) ஂத்ர நிவர்த்ய (மான?) மான இத்யர்த்த: । ஃரீய இத்யாதி । ஂதிவிலக்ஷணஃலேஃத்யந்தம஡ிலாஷே வித்யமான எவேத்யர்த்த: । எவ் ஸோதாஹரணமந்யதானுபபத்யா ஸ்வெந ஸமர்த்திதமர்த்து ப்ரகரணபராமர்ஸேந ஃஃஃயதி ।

(ஸா.வி:) பரித்துச் சொன்னவாறே, வி஡்யுக்்த எவ । ஃரீய, ஂத்யந்தவிலக்ஷணே । தீவ்ரஸஜ்ஞ நடவா நிற்க, ஂத்யுத்கடா஡ிலாஷே வித்யமானே ஸதி । தன்னளவையும், தந்மரீயாதிஸ்ச । தலைக்கட்டி, ஸமாஸி ப்ராப்ய । எங்கே, குத்ர । இப் ஃலசித்தி, எதத்ஃஃலசித்தி: । ஂண்டாகப்புகுகிற, யதா ஸ்யாததா ப்ரவிஸதி । ஂய஡ுபாயஸ்ஸ஡ூர்ணஸ்ஸந் யதா ஃலிதஸ்யாததா கதம் கதேதேதி ஡ாவ: । ப்ரகரணானுஃப ஸோகாந்தர்மத்யுக்்தமர்த்து ப்ரகரணபராமர்ஸேந ஃஃஃயதி ।

(ஸா.ஸ:) “மா ஸூசஸ்ஸபத் தீவீமபிஜாதோஃசி” இதி நிவாரிதம், ததா ததோஃப்யுத்தர்மப்யுபாயாந்தரதௌக்ரீயாதி ஜனிதஸோகாந்தர்மேவேஹ் நிவார்யத இத்யர்த்த: । ஃரீய ஃலம், பர்மநிஸ்த்ரேயஸஃலம் । தீவ்ரஸ்வேகஸத்நெந் விலம்஡ாக்ஷமத்வாஃயாவஸ்தாவிஸேஷ ஂத்யதே । எங்கே? கதம் ।

மூ: -இப் பகவதூதூதூயில் முற்பட ப்ரகூத்யாத்மவिवेकத்தையுண்டாக்கி பின்பு பரமபரயா மூககாரணங் களான கர்மயோக ஜ்ஞானயோகங்களையும், சாக்ஷாந்மூகசாதனமாக வேதாந்தவிறிதமான பக்தியோகத்தை யும் சபரிகரமாக உபதேசித்து, “இதி தே ஜ்ஞானமாख्याத் குஹ்யாத் குஹ்யதம் மயா ।

विमृश्यैतदशेषेण यथेच्छसि तथा कुरु ॥”

என்றருளிச்செய்தவாறே அர்ஜனனுடைய முஃத்திலுராவுதலைக் கண்டருளியிருக்கச் செய்தே கடுக ல஘ூபாயத்தையருளிச் செய்யாதே

“परीक्षां च जगन्नाथः करोत्यदृढचेतसाम्”

என்கிற கட்டளையைக் கண்டருளி, நாம் இன்னது உனக்கு சாக்ஷாத் மூகசாதனமான பரமஹிதம், இத்தைப் ப்ரதானமாகக் கணிசித்து இதுக்கு அநுரூபமாக வர்திஎன்று நிபமியாதே,

“एष पन्था विदर्भाणामेष यास्यति कोसलान्” என்னுமாப்போலே உபேகக்தவசஜ்ஜை

பண்ணலாம்படி- “यथेच्छसि तथा कुरु ।”

(சா.தி:) இப் பகவதூதூயில் இத்யாதிமஹாவக்யத்தாலே. முற்பட, த்விதீயாடியாத்திலென்றபடி ப்ரகூத்யாத்மநூவீலக்ஷணஜ்ஞானத்தையுண்டாக்கி பின்பு, தூதீயாடியாடியில். சபரிகரமாக உபதேசித்து, அஃதாசாடியான்த இதி சேஷ: । உராவுதல், தூந்யம் । கணிசித்து, அபிப்ரேத்யஎன்றபடி.

(சா.ஸ்வ:) ஜீதாசாஸ்த்ரம் துஷ்கரோபாயாந்ரோபதேசமுதேன தூஷ்கர்யநிமித்தசூகரூபசுகரோபாயோபதேசாதிக்கார சிதூத்யர்யம்மென்னிலானாலும் “इमं विवस्वते योगं प्रोक्तवान् अहमव्ययम् । इदं तु ते गुह्यतमं प्रवक्ष्याम्यनसूयवे ॥” இத்யாதி களிற்போலே உபதிச்யமான சுகரோபாய ப்ரசாஸா ப்ரதிஜ்ஞாதிக்கள் பண்ண வேண்டாவோ? ஆகையால் ப்ரஸ்துத பக்தியோகாஜ்ஜஹூத ப்ரபதனோபதேசிதிதுவென்று சொல்ல வேண்டாவோ? என்ன உக்தவசஜ்ஜைகளைப் பரிஹரிக்கிறார். இப் பகவதூதூயில் இத்யாதி மஹாவக்யத்தாலே. உராவுதல், தூந்யம் । உபாயாந்ரதூஷ்கர்யநிமித்தசூகத்தை சர்வஜ்ஞானாந சர்வேசுவரன் சாக்ஷாத்திரித்திருக்க மத்யே உபதேசாந்ர சஜ்ஜதமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். பரிக்ஷா் சேத்யாதிநா கணிசித்து, அபிப்ரேத்யஎன்றபடி.

(சா.ப்ர:) இப் பகவதூதூயிலே இத்யாதிநா । உராவுதல், ஸ்லானி: । சூகஜநிதசரீரஸ்லானதேத்யர்ய: ।

(சா.வி:) இப் பகவதூதூயில் இதி । ப்ரதமம் । உராவுதலை, ஸ்லானிம் । கண்டருளியிருக்கச் செய்தே, தூப்த் தயா் குர்வந் ஸ்திதோஃபி । பச்யந்ரபிதி பாவ: । அருளிச் செய்யாதே, அநுக்தவா । என்கிற கட்டளையைக் கண்டருளி, பரிக்ஷா் கர்தும்ஜ்ஜிகூத்யேத்யர்ய: । நாம், வயம் । இன்னது, இடானிம் । உனக்கு, தவ । சாக்ஷாந்மூகசாதனம், பக்திமபுரஸ்கூத்யேவ மூகசாதனம் । பரமஹிதமேவ, தவ அவ்யவஹிதோபாய: । இத்தை ப்ரதானமாகக் கணிசித்து, எததுபாயம் ப்ரதானதயாஃபிப்ரேத்ய । இதுக்கு அநுரூபமாக வர்தி, எததானுகூத்யேந வர்தஸ்வ । மயி ப்ரம் சமர்ய நிப்ரோ பவ । என்று நிபமியாதே, எவமநுபதிச்யேவ । “एष पन्था विदर्भाणामेष यास्यति कोसलान् । यथेच्छसि तथा कुरु । येन मार्गेण गन्तव्यम्” இதி ரூசதே

(சா.ச:) சூதுஷ்கரோபாயோபதேசபூர்வகமேவாயமுபாய உபதிப்த இத்யயமர்ய அதித: ப்ரஹிதி ஜீதாபராமசாஸ்தூசுவ்யக்த இதி தர்சயதி । இப் பகவதூதூயில் இத்யாதிநா । உராவுதல், தூந்யம் । கணிசித்து, அபிப்ரேத்ய ।

மூ: - ஂன்று சொல்லித் தலைக்கட்டினோம் ஂன்று இது வ்யாஜமாக ஸோகித்தானென்று ஡ாவித்து இன்னமொரு நிலை ஡ாநமான ஡க்தியோகத்தை நிஷ்கர்ஷித்து ஡பதெசித்துப் ஡ார்ப்போ மென்று இதொரு வினோதத்தைக் கணிகித்தருளிப் ஡ண்டு ஡பதெசித்த ஡க்தியோக்தன்னையே “ஸர்வ஑ூஹதம் ஡ூய:” ஂன்று துடங்கி இரண்டு ஸ்லோகத்தாலே ஡த்யா஡ர்த்ஹோற்ற ஸ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜமாம்஡டி நிஷ்கர்ஷித்து நி஑மிக்க ஡வ்வளவிலும் இவன் ஸோகமிரட்டித்துத் தோற்றின஡டியைக் கண்டருளின ஸாரதிரூ஡ான ஸர்வெஸ்வரன், இனி இவன் ஡ரமரஹஸ்யமாய் ஡஑ுவான மோக்ஸோ஡ாயத்தை ஡பதெசித்தைக்கு ஡ூர்ண஡ா஡ானானென்று திருவுள்ளம் ஡ற்றி ஡ருளிச்செய்ய஡்ப்புகுகிற ஸீறிய ஡஑ூ஡ாயத்துக்கு ஡்ரஸாஸூ஡மாக ஑ரு காலக்ஷெ஡்஡ண்ணாதே கடுக ஸகல஑லஸா஡நமான ஸ்வவிஷயஸரணா஑தியை ஡பதெசித்து இவனுடைய மனோரதத்துக்கும் ஸாரதிராய் ஸர்வஸோகத்தையும்

(ஸா.஡ி:) நிலை, க஑ி । ஡க்தியோகத்தைப் ஡ாநமாக நிஷ்கர்ஷித்து ஂன்ற஡டி. ஸ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜமாம்஡டி “மன்மனா ஡வ ம஑ூத்:” ஂன்று ஡ூர்வமருளிச் செய்த ஡க்தியோக ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜாதமாம்஡டியென்கை. நி஑மிக்க, ஸமா஡ிக்க । மோக்ஸோ஡ாயத்தை ஡்ர஡தியையென்கை. காலக்ஷெ஡்஡ண்ணாதே, ம஑்யே தத்஡்ரஸாஸூ஑ங்களை ஡்ரஸ்தாவிடாதே ஂன்ற஡டி ஂன்கை. (ஸாரதிராய், ஸ஡்஡ா஑கனாய்) மனோரதத்துக்கு ஸாரதிராய் ஡்ரவர்தகனாய். இத்தால் மன்ஸ்லை ஡஑ூ஡ாயத்திலே

(ஸா.ஸ்வ:) இன்னமொரு நிலை = இன்னமொரு ஡வூத்தி ஂன்ற஡டி. ஸ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜ, “மன்மனா ஡வ” இத்யா஑ிநா ஡ூர்வோக்த ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜாதமாம்஡டி ஂன்ற஡டி. நி஑மிக்க, ஸமா஡ிக்க, காலக்ஷெ஡்஡ண்ணாதே, ம஑்யே தத்஡்ரஸாஸூ஑ங்களை ஡்ரஸ்தாவி ஡ாதேயென்ற஡டி. ஸாரதிராய், ஸ஡்஡ா஑கனாயென்ற஡டி.

(ஸா.வி:) தென மார்ட்டண ஑க்சு இதிவ஑ு஑஑ி஑்஑மார்ட்டெஸு யதா ரோக்தெ ததா குவிதி । தலைக்கட்டினோம், ஸமா஡ிதவன்்த: । நூம் இத்யதிரா஡ி ஸ஡்஑்யதெ । ஂன்று, இதி । இது வ்யாஜமாக ஸோகித்தான். ஂத஑ேவ காரண கூத்வா ஸோக கூதவான் । ஡ர்ஜுன இதி ஸேஷ: । ஂன்று ஡ாவித்து, ஂவ் விசார்ய । இன்மை, இத: ஡ரம் । ஑ரு நிலை, கயா ச ஸ்தித்யா । ஡ாநமான ஡க்தியோகத்தை நிஷ்கர்ஷித்து ஡பதெசித்துப் ஡ார்ப்போம், ஡க்தியோக நிஷ்கூ஡்யோ஑஑ிஷ்ய ஡்ர஑ர்ஷயாம்: । ஂன்றொரு வினோதத்தைக் கணிகித்து இதி க஑்஑ி஑்஑ிநோ஑ம஡ி஡்ரெத்ய । ஡ண்டு ஡பதெசித்த ஡க்தியோக தன்னையே, ஡்ர஑ு஑஑ி஑்஑஡க்தியோகமேவ । ஸ஡்ரத்ய஡ிஜ்ஜமாம்஡டி நிஷ்கர்ஷித்து நி஑மிக்க, ஡ூர்வோ஑஑ி஑்஑஡க்தியோக ஂவ நிஷ்கூ஡்ய ஡ுநரூ஑஑ி஑்஑ இதி யதா ஑ானியாதததா நிஷ்கூ஡்ய நி஑மனே கூதெ । இவ்வளவிலும், த஑ா஡ி । இரட்டித்துத் தோற்றின஡டியை, ஡ூர்஑ி஑்஑யா ஡்ரகூரி஡ூய ஡்ரதீயமான஡்ரகாரம் । கண்டருளின, ஡ஸ்யன் । ஸாரதிரூ஡ான ஸர்வெஸ்வரன், ஸாரதிர்த்வென ஸ஑ோரித: । ஡஑ுவான மோக்ஸோ஡ாயத்தை ஡பதெசித்தைக்கு ஡ூர்ண஡ா஡ானானென்று, ஡஑ூ஡ாயோ஑஑ெஷஸ்ய ஡ூர்ணயோ஑்யோ ஑ாத இதி । திருவுள்ளம்஡ற்றி மன: கூத்வா । ஡ருளிச்செய்ய஡்ப்புகுகிற, ஡பதெக்ஷயமானஸ்ய । ஸீறிய ஡஑ூ஡ாயத்துக்கு, ஸ்ரெ஑ல஑ூ஡ாயஸ்ய । ஡்ரஸாஸூ஡மாக ஑ரு காலக்ஷெ஡்஡ண்ணாதே, ஡்ரஸாஸூ஑ரணரூ஑ க஑்஑ித்காலக்ஷெ஑மகூர்வந்நேவ । இவனுடைய மனோரதத்துக்கும் ஸாரதிராய், ஂத஑ர்ஜுநஸ்யா஡ிலிஷிதஸ்யா஡ி ஸாரதிரஸ்சன் ।

(ஸா.ஸ:) நிலை, ஡ர்யாயம் । ஸாரதிராய், ஡்ரவர்தகனாய் । ஡த ஡்ர஡ந்நஸ்யாஸ்சின் ஸ்லோகே ஡ூர்வா஑்஑ிந ஸோ஡஡ிதிக் நிர்஡ர்த்வம் ,

மூ: - கழிக்கிறானாகையாலே இங்கு நிவாரிக்கிற ஸோக பழைய ஸோகங்களில் வேறுபட்ட தென்னுமிடம் ப்ரகரணபராமர்ஸ்த்தாலே சுவ்யக்தம் ।

(சா.தீ:) ப்ரவர்த்திப்பித்தமை தோற்றுகிறது. இனி ப்ரபந்நனுக்கு இம் ஸ்லோகத்தில் பூர்வாத்தால் நிர்ஹரத்வமும், உத்தரார்த்தால் நிர்ஹயத்வமும்,

(சா.ஸ்வ:) இப்படி ச்ரமஸ்லோகார்யமாகில் பூர்வாத்திலே நிர்ஹரத்வமும், உத்தரார்த்திலே நிர்ஹயத்வமும், சமுதாயத்திலே நிஸ்ஸர்ஸயத்வமும்-

(சா.ப்ர:) நநூபாயோபதேசாமாத்ராச்ச்லோகநிவூத்திநீஹபத்யதே । உபாயஜ்ஞானமாத்ராஹ்வதா ரக்ஷணஹர்ஸ்வீகாராயோஜன ஹர்ஸ்வீகாரஸ்யானந்தாபராஹஜனதநரகபாதாதி-

(சா.வி:) ரதஸ்ய சாரதிஹூத: ஖லு । மனாரதஸ்யாபி சாரதிரதி சமத்காரோக்தி: । கழிக்கிறான், நிவர்த்திதவான், சர்வேஸ்வர: ப்ரதம் ஹக்தியோகமுபதிஸ்ய தீன சந்நுஸ்திசத்தோ விகசிதவதநஸ்ஸந் அர்ஜுனோ ஹக்தியோஜே ப்ரவர்த்தேத வா, உத டுஷ்கரதா விசந்த்ய ஸோகாவிஸ்தோ ம்லானமுகஸ்ஸந் தீனஸ்திஸ்தேத் । யதி தீனஸ்திஸ்தேத் ததா லஹூபாய உபதேஸ்தவ்ய இத்யஹிப்ரேத்ய ஸோகவர்தநாய யதேச்சஸி ததா குர்வதி தஸ்திந்நேவ ஸ்வாதந்யந் நிவேஸ்ய “ஸிஸ்யஸ்தேஹம் ஸாதி மா த்வா ப்ரபந்நம் ।” இதி வதந்தமேதாஹம் மாமேவ குர்வீத்யநு-பதிஸ்யேவ ஸ்வாதந்யமேவ மத்யாரோபயதி । டுஷ்கர்ஸ்சோபாய:, அஹம் சாத்யந்தபரதந்ந:, மாமுபேக்த இதி ஸோகே ப்ரவூதே சதி ஸோகஸ்ய ஹக்திநிஷ்கூப்ய ஹக்தியோஜோ ந ஜாயத இதி ஸோசஸி । தர்ஹி புநரபி “சர்வகுஹ்யதம் ஹூயஸ்யு மீ பரம் வச:” இதி நிஷ்கூப்யோபதிஸ்யதே ந ஹக்தியோஜநிஷ்கூப்யஹாவப்ரயுக்தஸோகநிவூத்தியோஜயதா சத்வேஹி “ஹஸ்தேஹி மீ தூத” இத்யாதிநா உபேக்தக்தவப்ரயுக்தஸோகநிவூத்தியோஜயதாசத்வேஹி ப்ராஜபேக்யாஹிக ஸோகாவிஸ்தமேவ தூதா குரூபாயாசாமத்ய்ரயுக்த எவாய் ஸோக இதி விஜ்ஞாய லஹூபாயமுபதிஸ்தவானிதி ப்ராப்ரஸக்தஸோகாஹிலக்ஷண எவாய் ஸோக இதி ப்ரகரணபராமர்ஸாஹ் ஜாயத இதி ஹாவ: । ந சா ஹஸ்தாஸி மீ தூதா இத்யநேநேவ உபேக்தக்தவப்ரயுக்தஸோகோ நிவூத்த:, புநஸ்ஸோக எவ நோத்பந்ந இதி வாச்யம் । ததா சதி லஹூபாயோபதேசானந்தர் மா ஸுச இதி ஸோகநிஸேதகதநாயோஜாத் । நநு சர்வஜஸ்ய ஹக்தவத: கிம் ப்ரயுக்தோஹ்யம் ஸோக இதி சந்தேஹநுதயாத் புநநிஷ்கூப்ய(?) ஹக்தியோஜோபதேஸோ வ்யர்த் இதி சேந் । ஸ்வஸ்ய ததா ஜ்ஞானேஹ்யுபாயாந்தரதௌக்ஸ்ய்ரயுக்த எவாய் ஸோக இதி லோகஸ்ய ஜ்ஞாபநாய ததா ப்ரவூத்யுபபதே: । லோகஸ்ய ஜ்ஞாபநேநோபாயாந்தரதௌக்ஸ்ய்ரயுக்தஸோகவான் அஸ்யோபாயஸ்யாஹிகாரீத்யஹிகாரஜ்ஞாபநம் ப்ரலமிதி ஹோத்யம் । நசோபாயதௌக்ஸ்ய்ரயுக்தஸோகஸ்யாஹ்ரப்ரபத்திவிதானேந நிவாரணபரமிதமிதி வாச்யம் । ஹக்திநிவர்தந சாமத்ய்ரஸ்ய ப்ரபதேஸ்ஸர்வேஸ்வரப்ரஹாவரூபதயா சாஹ்நாமோக்ஷப்ரதானஸ்யாபி சர்வேஸ்வரஸக்த்யா சம்ஹவாத் । மோக்ஷர்த்ர ப்ரபத்திபரத்வேஹி ஹாஹகாஹவாத் । நநு தர்ஹ்ஹ்ரபத்திபரத்வேந வ்யாஹ்யானபரகீதாஹாப்யவிரோத இதி சேந் । சர்வப்ரலசாஹநசமத்ய்ரஹக்தவச்ச்ரணாஹிதிவிதாயகவாக்யஸ்யோசித்யேந மோக்ஷப்ரபத்திபரத்வேஹி விரோதாஹவாத்*

(சா.ஸ:) உத்தரார்தேந நிர்ஹயத்வம், சமுதிதஸ்லோகாநிஸ்ஸர்ஸயத்வம் ச-

* சாரவிவரிணிவ்யாஹ்யானத்தில் இவ்விடத்துக்கு வந்திருக்கிற மாதூகைகளில் இதுக்கு மேல் ஹாஜ் இல்லாததினாலும் விசாரித்தவிடங்களில் லஹிக்காததாலும் விவரிணி வ்யாஹ்யானம் நிறுத்தப்பட்டது.

(सा.सं:) फलितमित्याह । उपायान्तरेत्यादिना । செம்மை, அர்ஜவம் । பணித்த, பாஷிதம் । மெய்மைப் பெரு வாரீ, சத்யதம் । மஹாவாக்யம் । ஏதாவதுபாடனफलितं मा शुच इत्यस्यार्थं निष्कृष्य दर्शयति ।

(சா.சं:) ஆகையால் இதி । ப்ரகரணபராமர்சனே ப்ந்நுவபாதிஜநிதசோகாதிர்ரிதோபாயாந்ரதௌக்ரியாதி ப்ரயுக்தசோகசித்ரேதந்நிவர்தனோபயுக்தநிர்ஹ்ரவாதிசித்ரேச்வ இத்யர்த: । தர்ஹி சோக எவ ப்ரபத்யாதிஹரி இதிஹ ப்லிதம் । ல்லசித்ரீதேஸ்ததாதிஹரிதோகித: கிமபிப்ரேத்யேத்யாசங்க்ய சோகபீத்யோர்விநாபாவாதுப்யத்ராப்யேகௌகிதரந்யோபலக்ஷிகேதி சதூஸ்தாந்தமாஹ - இத்தாலே இத்யாதி । பாபியேன், பாபிஸ்தோஹம் । திருவடபயதெந்தேன் இத்யந்வய: । தமுவு, இமாமாலிங்ஙய । எந்ந மொழிவதற்க்குஞ்சி, எவ்மொஹகோக்தே- பீதஸ்சந் । நம்பனே, விஸ்வசநிய! ।

(सा.सं.) ननु मन्मना भवेति भक्त्युपदेशस्थलेऽपि विघ्नबाहुल्यबद्धायासादिनिमित्तकशोकभीत्योरवश्यं भावात्तन्निवृत्तये मा शुच इत्यनुक्तेरिह तदुक्तिः किमभिप्रेत्यत्राह । अत्यन्तेति । अस्य विलम्बाक्षमत्वेन शोक अत्युत्कटः । अनुसंहितेनापराधभूयस्त्वेन भीतिरत्युत्कटेति णीलुंकीयुलुंकुलुं इत्युक्तम् । अतस्तदपनोदनेन निस्संशयत्वादिकरणाय इह मा शुच इत्युक्तिरपेक्षितेत्यभिप्रायेणाह ।

மூ: - ஆகையால் இங்கு அதிசயிதशोकाविष्टனான அதிகாரிவிசேஷத்துக்கு அநுகுணமான உபாயவிசேஷத்தைக் காட்டி இவனை நிஸ்ச்ஸயனுமாய், நிர்மரனுமாய், நிர்மயனுமாய், ஹ்ருமனாவ மாக்கித் தலைப்படுகிறது. இவ் அதிசயிதभयத்தைப் பற்ற,

“அஞ்சின நீ என்னை அடையென்றார் வந்தார்” என்றும் சொன்னோம்.

(சா.தி:) ஆகையால் இங்கு இத்யாதி । அதிசயிதभीதியும் அதிகாரமென்னுமத்தை திருச்சின்ன மாலை ப்ரவ்ந்த்திலே சொன்னோமென்கிறார். இவ் அதிசயிதேதி । இவனிப்படி நிர்மரனாய் கृतकृत्यனாகில் “तत्तु कर्मसमाचरेत्” இத்யாதிஎன்றெத்தை விதிக்கிறன்? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) என்னவதுவும் फलितार्थकथनपरமென்று உபசஹரிக்கிறார். ஆகையால் இதி । ஆகையால் = ஒன்றைச் சொல்லவிரண்டும் சித்திக்கையால். இங்கு = चरमश्लोकத்திலே யென்றபடி. இப்படி ஒன்றைச்சொல்லவிரண்டும் சித்திக்குமாகில் भीतिमात्रத்தையும் क्वचिदधिकारமாகச் சொல்லவேண்டாவோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். அஞ்சின இதி । சொன்னோம் இதி, திருச்சின்னமாலையிலே என்றபடி. யதா, இப்படி அதிசயிதशोकமும், அதிசயிதभयமும் அதிகாரமாகில், அதிசயிதशोकाविष्टस्त्वं “शरणं ब्रज” என்று சொல்லவேண்டாவோ? मा शुच: என்று शोकसामान्यத்தையும், அஞ்சின நீயென்று भीतिसामान्यத் தையும், சொல்லுகிறது विरोधियाதோ? என்கிற शङ्कையைப் परिहरிக்கிறார். ஆகையால் இத்யாதி वाक्यद्वयத்தாலே. ஆனாலும் “तत्तु कर्म समाचरेत्” என்று प्रपन्नனுக்கு कर्तव्यं विधिया நிற்க நிர்மரत्वहर्षादிகள் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) आप्तत्वातिशयज्ञानान्निस्संशयत्वं, स्वस्य कृतकृत्यतया भगवद्रक्षकत्वानुसन्धानादागामि - दुःखसन्धानासम्भवान्निर्भयत्वमेतैस्त्रिभिर्हर्षश्च सिद्ध्यतीति ज्ञेयम् । சொன்னோம், திருச்சின்ன மாலை இதி ग्रन्थे ।- “தருமன் விடத்தாம் தூது போனார் வந்தார் தரணி பொறாத்திண் பாரம் தவிர்த்தார் வந்தார், அருமறையின் பொருளனைத்தும் விரித்தார் வந்தார் அஞ்சின நீயென்னையடையென்றார் வந்தார், தருமமெல்லாம் தாமாகி நிற்பார் வந்தார் தாமே நம் வினையனைத்தும் தவிர்ப்பார் வந்தார், பரமெனது நீ புலம்பேலென்றார் வந்தார் பார்த்தனுக்குத் தேருர்ந்தார் வந்தார் தாமே” இத்யஸ்யாं गाथायामुक्तमित्यर्थ: । தருமன் இத்யாதி । धर्मपुत्रस्य प्रेषणात् स्वयमेव दूततया गतस्समागतः தரணி இத்யாதி । भूमिर्यथा न पतेत्तथा तद्वारापहर्ता समागतः । அருமறை இத்யாதி । सूक्ष्मार्थानां वेदानां कृत्स्नार्थप्रकाशकस्समागतः । அஞ்சின நீ இத்யாதி । अनन्तापराधोपायदौष्कर्यादिनाऽतिभीतस्त्वं मां प्रपद्यस्वेति वक्ता समागतः । தருமமெல்லாம் இத்யாதி । सर्वविधश्रेयस्साधनं स्वयमेव भूत्वा स्थितः समागतः । தாமேநம் இத்யாதி । स्वमेवास्मत्सर्वपापहन्ता समागतः । பரமெனது இத்யாதி । त्वद्रक्षणभरो ममैव त्वं मा शुच इति वक्ता समागतः । பார்த்தனுக்கு இதி । पार्थस्य रथयन्ता स्वयमेव समागत इति गथार्थः । ननु “तत्तु कर्म समाचरेत्” इति प्रपन्नस्यापि कर्तव्यतया केषाञ्चित् कर्मणां विधानात् । प्रारब्ध कर्मवशादपराधसम्भवाच्च कृतकृत्यत्वं नोपपद्यत इति हृष्टमनस्कत्वं न संभाव्यते

(சா.ச:) ஆகையால் இதி । சொன்னோம், திருச்சின்னமாலையில் இதி शेष: । तर्ह्येवं निस्संशयत्वादिमतः किं नित्याद्यनुष्ठानेनेत्यत्राह ।

(सा.सं:) இப்படி இதி । அகிரியாவத், அகரணவச்சேத் । புனரப்யேவமஸ்ய விதிபாரதந்யமத்யமவூத்யோ: ப்ரசவதௌ கதம் ஹ்ஸ்தமனஸ்கதேத்யவாஹ । ஆகையால் இதி ।

மூ: - இந்த ஹ்ஷ விவேகியுமாய் ஹேமான ஶரீராடிகளோடே துவக்குண்டிருக்கிறவிவனுக்கு நிவேதமிஷ்ரமாய் நடந்ததேயாகிலும், நிவேதமும் ஶோகநிவृத்தியும் பிந்நவிஷயங்களாகையாலே விरोधமில்லை. மா ஶுச: என்கிறதுவே ஶோகநிமித்தமானவையெல்லாம் மோசனிய மாகைக்கு நியாமக மாகையாலே ப்ராரब्धகர்மத்திலும் ஶோகநிமித்தாंசமெல்லாம் கழிகையால் ஆர்त्य-திசய முடையவனுக்கு அப்போதே மோக்ஷ் சித்திக்கும்.

(சா.தி:) நிவேதரூபது:ஃமும் நடக்கக் காண்கிறோமே? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த ஹ்ஷமீத்யாடியால்.விவேகிக்கு ஶரீராதிசம்பந்த் நிவேதஹேது । நிவேதம் வர்தமானஶரீரவிஷயம். ஶோக நிவृத்தி ஫லவிஷயம். ஸ்வஹேதுக்களாலிரண்டும் அநுவர்த்திக்கத்தட்டில்லையென்கை. மா ஶுச: என்கிறவிது ஸர்வஶோகநிவृத்தி க்கு சூசக மாகையால் ப்ராரब्धகர்மத்திலும் ஶோகநிமித்தமானவெல்லா அங்கமும் கழிகையால் ஆர்த்ப்ரபந்னுக்கு ப்ரபத்யவ்யவஹிதோத்தரகாலத்திலே தானே மோக்ஷசித்தி யில் சங்கய மில்லையென்கிறார். மா ஶுச: என்கிற இத்யாதி யால் । வர்தமானஶரீரஹேது வான ப்ராரब्धமிருக்க அப்போதேமோக்ஷ் கூடுமோ? என்ன தூஷாந்தமுத்தாலேயத்தை உபபாதிக்கிறார்.

(சா.ஸா:) தத்சூசிதஹ்ஷமும் கூடுமோ? விவேகியாய் ஹேயஶரீரத்தோடேயிருக்கிறவிவனுக்கு நிவேதம் நடையாடுகையாலே ஶோகநிவृத்தியும், நிவேதமும் ப்ரஸ்ப்ரவிரூடமன்றோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இந்த ஹ்ஷமீதி । பிந்நேதி । ஜ்ந்மான்தரநரகாதிப்ரயுக்தஶோகநிவृத்திக்கும் அவிலம்பேன மோக்ஷப்ரதிபந்தகவர்தமானஶரீரப்ரயுக்தநிவேதத்துக்கும் பிந்நவிஷயதயா விरोधமில்லையென்று கருத்து. இப்படி ஜ்ந்மான்தராதிப்ரயுக்தஶோகநிஷேதமாகில் ஆர்த்ப்ரபத்யுச்சேதம் ப்ரஸங்கியாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். மா ஶுச:என்கிற இதி । “மரணமானால் வைகுந்தம் கொடுக்கும் பிரான்” என்கிறபடியே ஜ்ந்மான்தரஹேதுவான ப்ராரब्ध்கழிந்தாலும் அப்யுபகதஇஸ் ஶரீராரம்பகப்ராரब्ध்கழியக் கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ப்ர:) தஸ்யாஸ்ச ப்ரஹ்ஷஹேதுஶோகநிவृத்தி: விரூடா ஸ்யாதீத்யத்ர “ஃஷ சம்ப்ராடோஸ்மாச்ச்ஶரீராத் சமுத்யாய ப்ரஜ்யோதீரூபசம்பத்ய” இத்யாரம்ய “நோபஜனம் ஸ்மரந்நிதம் ஶரீரம்” இத்யாதிப்ரமாணேதேஹவியோக நிவர்த்ததயாஸ்வபோதீதஸ்ய நிவேதஸ்யோபாயதௌக்ஷ்யவிరోதிபூயஸ்த்வ஫லவிலம்பாதிஜனீதஶோகஸ்ய நிவृத்தேஸ்ச விஷயபேதாந் விరోத இத்யாஹ । இந்த ஹ்ஷமீத்யாதிநா । நந்வேவ் ப்ரந்யாஸான்தரமபி கிங்க்ஷித்காலம் வர்தமானாந் தேஹவத்யநுவூத்தநிவேதானாந் ப்ரந்யாஸேஸ்திகாரஸ்சேத்யந்ததமார்தானாந் ப்ரந்யாஸான்தரக்ஷணே தேஹநிவृத்தி-காமானாந் பஸ்சாந்நிவேதஸூந்யதயா ப்ரந்யாஸேஸ்திகாரோ ந ஸ்யாதீத்யத்ராஹ । மா ஶுச: என்கிற இத்யாதி ।

(சா.சங்:) கேசித்ப்ரபந்நா: “பொய்நின்ற ஞானமும் ”இத்யாதுக்தநிவேதவந்தோ தூஷ்யந்தே । அத: கதம் தेषாந் ஹ்ஷமனஸ்கத்வமீத்யத்ராஹ । இந்த இதி । தேஹநுவூத்தாதிநிமித்தகோ நிவேத: । ஫லசித்த்யாது நிஸ்சங்க்யத்வாதிநிமித்தகாஶோகநிவृத்திரிதி பிந்நவிஷயதயா । நநு நிரூபபததயா அஸங்கோசேன மா ஶுச இத்யுக்த்யா ப்ராரब्धேஸ்பி ஶோகநிமித்தாங்க்ஷோ நிவர்த்தேத்யத்ர ஆர்त्यதிசயவத்சு தயேவேத்யாஹ । மா ஶுச:என்கிற இத்யாதிநா । அப்போதே இத்யுக்த்யா ப்ரஸக்தாந் சஶரீரமுக்திம் வாரயதி ।

(सा.सं:) मरुणमाणां इति । अनिष्टमाणां पृथक् इत्युक्त्या आर्त्यतिशयशब्दार्थ उक्तः । आर्ति विशेषेण प्रपत्तिकरणे सद्यश्शरीरपतनादात्महननदोषस्यादित्यत्राह । प्रायश्चित्तेति । भृगुपतनादिशरीरान्त-प्रायश्चित्तेषु अत्र

மூ: - नात्महिंसनदोषोऽस्ति तथाऽऽर्थशरणागतौ ॥

दृप्तस्य तु यथाशास्त्रं चिरञ्जीवितुमिच्छतः ।

प्राणरक्षणशास्त्रार्थलङ्घनं त्वपराधनम् ॥ ”

யோகிகள் யோகவிசேஷத்தாலே தேஹ்யாசம் பண்ணுமாப்போலே ஆர்த்யதிசய முடையவன்
 ப்ரபத்தியாலே தேஹ்யாசம் பண்ணுகைக்கு தீர்த்தப்ரவేశாடிகளில் போலே யுగविशेषनियமமில்லை.-

(சா.தி:) सर्वस्वारादिकर्मसु, सर्वस्वारो यागविशेषः । शरीरत्यागावसानिकं सत्रात्मकद्वादशाहादिषु च । दृप्तस्य त्वित्यादि । प्राणरक्षणशास्त्रार्थः= व्याधितस्य चिकित्सा, साहसनिवृत्त्यादि च । तस्य लङ्घनं= चिकित्सोपेक्षा, साहसप्रवृत्तिश्च । “सर्वत एवात्मानं गोपायेत्” इत्यादि प्राणरक्षणशास्त्रम् । यथाशास्त्रम् अपराधनं, अपराधत्वं शास्त्रसिद्धमित्यर्थः । ननु तीर्थप्रवेशादिकளில் போலே ப்ரபத்தியா தேஹ்யாசத்தில் யுगविशेषापेक्षையில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். யோகிகள் இत्याடியால். யோगेन தேஹ்யாசத்தில் யுगविशेषापेक्षையிலாதாப் போலே இங்கும் காலविशेषनियமமில்லை என்கை. தீர்த்தப்ரவేశாடிகளிற் போலே என்று வ்யதிरेकदृष्टान्तम् । இந்த ஆர்த்ப்ரபத்தனுக்கு தேஹ்யாசம் ஆத்மரक्षणமேயாகையால் दोषமில்லை என்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) सर्वस्वाराख्ययागादिषु च नात्महिंसनदोषोऽस्ति तथा आर्तप्रपत्तावपि न दोष इति भावः । एवं सति प्रपन्नमात्रे नात्महिंसनदोषस्यादित्यत्राह । दृप्तस्य त्विति । प्राणरक्षणशास्त्रार्थलङ्घनं, चिकित्साद्यतिक्रमादिकमपराध इत्यर्थः । ஆனாலும் கலியுગத்திலே தீர்த்தப்ரவేశாடிகள் நிषிद्धமாகையாலே கூடாதாப்போலே ஆர்த்ப்ரபத்தியா தேஹ்யாசம் கலிகாலத்திலே கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். யோகிகள் இति । தீர்த்தப்ரவేశாடிகளில் போலே இति வ்யதிरेकदृष्टान्तम् । யோகிகளுடைய தேஹ்யாசமாத்மரक्षणமாகையால் दोषமல்லாமையாலே अनुमतமானாலும் ஆர்த்ப்ரபத்திக்கு அது கூடுமோ?

(சா.ச:) “यः कामतो नरः पापं महत्कुर्यात्कथञ्चन । न तस्य निष्कृतिर्दृष्टा भृग्वग्निपतनादृते ॥ अन्तेन सह सम्पर्के भोजने मैथुने कृते । प्रविशेत्सम्प्रदीप्ताग्नौ मृत्युना सा विशुद्ध्यति । स्तेनः प्रकीर्णकेशोऽसे मुसलमादाय राजानं गत्वा कर्मा चक्षीत । तेनैनं हन्याद् वधे मोक्ष” इत्यादीनि द्रष्टव्यानि । सर्वस्वारः “शुनकर्णस्तोमेन मरणकामो यजेत । यः कामयेतानामयतस्स्वर्गं लोकं यामि” इति । “ब्राह्मणार्थे गवार्थे वा सम्यक्प्राणान् परित्यजेत् । ये वै तन्वां विसृजन्ति धीराः । ते जनासोऽमृतत्वं भजन्ते” इत्यादिमानसिद्धेषु यथा आत्महननदोषो नास्ति । तथेहापीति भावः । अत्रापि प्रमाणं “आर्तानामाशुफलदा सकृदेव कृता ह्यसौ” इत्यादि । तथा दृष्टापि महापुरुषार्थलिप्सया । “सर्वतैवात्मानं गोपायेत्” इति शास्त्रमुल्लङ्घ्यापि जलवह्यादिना प्राणत्यागी किं बाधकमित्यत्राह । दृप्तस्य त्वित्यादि । यथाशास्त्रं, भगवदाज्ञामनतिलङ्घ्यैव । अपराधनं, भगवदाज्ञाव्यतिवर्तनात् प्रत्यवायस्स्यादेव । आर्तस्य तु चिरं जिजीविषाविरहात् “अत्यन्तभक्तियुक्तानाम्” इति शास्त्रीयमर्यादया एव व्यवस्थापनान्न, प्रत्यवाय इति भावः । ननु यथा तीर्थप्रवेशादिकं युगविशेषनियतं तथा आर्तप्रपत्तिरपि किं न स्यादित्यत्राह । यो गिकள் इति । आत्मरक्षणत्वाच्चात्या देहत्यागो न दोषावह इत्याह ।

(सा.सं:) ॐ इति । आर्तस्य देहसंबन्ध एव अनिष्टतम इति तन्निवृत्तेरात्मरक्षणतैवेति भावः । अयमार्तदृष्टविभागश्शोक वैषम्यकृत एह, नतु दृष्टे शोकाभावकृतः । तेन तद्विषयेऽपि मा शुच इति न निरर्थकमित्यभिप्रायेणाह । ॐ इति । आर्तः. “अर्तो जिज्ञासुः” इत्यत्रोक्तः । दृष्टो गर्वित इति भ्रमनिरासाय तदभयस्वरूपमाह । जन्मान्तरेति ।

(सा.सं.) உடலுமுயிரும, தேஹஸ்ததாஸ்தித: ப்ராணஸ்ச । மங்கலவாட்டு, யதா அ஑ிராந்நஸ்யந்நி ததா கुरुஷ்வேத்யர்த: । ஆர்த் இவ தூஸ்தோ ந ரக்ய இதி ரக்ஷணப்ரகாரஸ்ய ஆர்த்நோ வேத்யத்ர ததுபயஸாதாரண்யஸ்ரவண- மதிவாத இதி பரே । ததநூத்ய பரிஹரதி । ஆர்த்நோ வேதி । ஆர்த்நே ததேவ ரக்ஷணம் । தூஸ்தே து ஸ்வஸ஑்஑ுல்பகலுபாயுரவஸான இதி மர்யாதாபிப்ராஸ்யேனேவ ரக்ஷிதவ்ய இத்யுக்தேந்நாதிவாதேத்யபிப்ரேத்ய அர்த்நஸ்திதிபிஸ்த் இத்யுக்தித: । ததாபலவத்யார்த்நே கருதோ பவிஷ்யந்நிர்देशோபபத்திரித்யத்ராஹ । உபாஸேதி ।

(सा.सं:) आर्तिदृष्टयोर्व्यतिरेकः किं न स्यादिति शङ्कां तन्मूलदर्शनेन वारयति । ॐ इति । प्रारब्धानुभवानन्तरमेव मोक्षपरवचनेषु सत्सु कथमार्तस्य सद्यो मोक्ष इत्यत्राह । प्रारब्धेति । आयुश्शेषविषयशोकमभिप्रेत्य आर्ते मा शुच इत्युक्तिर्यतः अतस्तेषामत्र निरवकाशतेत्यर्थः । दृष्टे माशुच इत्यस्य स्वाभिप्रेते अर्थे गद्यसंवादं दर्शयति, दृष्टेति । अत्र माशुच इत्ययं शब्दसामर्थ्यादुपायानुष्ठानपूर्वापरमध्यदशासु

(सा.सं:) सम्भावितसकलशोकनिवृत्त्यर्थकः । शोकनिवृत्तिश्च ज्ञानानुष्ठानोभयफलैव । शोकश्चाधिकारादि चतुष्टयं पुरस्कृत्य चतुर्था सम्भाव्यत इत्याह । ॐ॥७॥ इत्यादिना । गाथा, शास्त्रम् । प्रकृतिं, प्रकृतिपरवशतामेव ।

(सा.सं:) பலபடியாக இத்யனே விவक्षிதாந் அதிகாராதிஷ்வைகேகபுரஸ்காரேऽप्यवान्तरशोकभेदतन्निवर्तन प्रकारभेदान् मा शुच इत्यस्य तत्तन्निवृत्त्यर्थकतां च क्रमेण विशिष्य दर्शयति । अक्षिण इत्यादिना । प्राप्यशब्दो देशविशेषावच्छिन्नानुभवपरिवाहकैर्ङ्गपरः । प्रापकशब्दस्सिद्धसाध्योपायद्वयपरः । तत्र वात्सल्यादिमान् समर्थकारुणिकश्चायमनया याच्छया स्वभरसमर्पणाय उपायान्तरस्थाने अवतिष्ठत्येवेति रूपस्सिद्धोपाये महाविश्वासः, इदं भरसमर्पणं निग्रहोद्यतमपि सकरुणं कृत्वा उपायान्तरस्थाने अवस्थापयत्येवेति रूपस्साध्योपाये महाविश्वासः । ७७ उपायविशेषमित्यारभ्य

மூ: - आवृत्तिनिरपेक्षमाय, उपायान्तरव्यवधानम्, दुष्करपरिकरान्तरम्முன்றிக்கே இருப்பதாய், கோலின காலத்திலே अपेक्षितफलங்களெல்லாவற்றையும் தருவதாயிருக்கையால் आकिञ्चन्यமும், फलविलम्बभयम्முமுடையவனுக்கு सपरिकरமாக चिरकालानुवर्तनीयமாய், अत्यन्तावहितருக்கும் कृच्छ्रसाध्यமாய், तथाविधपरिकरान्तरसापेक्षமுமாய், फलविलम्बम्முமுடைத் தான उपायान्तरத்திலே அலைய வேண்டுகிறதோவென்று शोकिக்க வேண்டா. இப்படி लघूपायमात्रத்தாலே वशीकार्यனாய், फलप्रदानं பண்ண விருக்கிற शरण्यன் सर्वसुलभனாய், विश्वसनीयतमனாய், परमकारुणिकனாய், निरङ्कुशस्वातन्त्र्यனாயிருக்கையால் सिद्धोपायத்தைப் பற்ற शोकिக்கவேண்டா. இவ் उपायानुष्ठानத்துக்குப் பின்பு आज्ञानुज्ञைகளாலே பண்ணும் सत्कर्मங்களெல்லாம் இப் प्रपत्तिக்கு अङ्गமல்லாமையாலே அவற்றுக்கு देशकालादिवैगुण्यத்தாலே சில वैकल्यமுண்டானாலும் उपासनத்துக்குப் போலித்துக்கு परिकरवैकल्यं பிறக்கிறதோவென்று शोकिக்க வேண்டா. भगवत्कैङ्कर्यादिकளுக்கு अनर्हताயையுண்டாக்கும் बुद्धिपूर्वमहाभागवतापचारादிகளை விளைவித்து दग्धपटं போலேயாக்கவல்ல प्रारब्धफलமான पापविशेषத்துக்கு அஞ்சி प्रथमप्रपत्तिकாலத்திலேயாதல், பின்பொருக்கால் அதுக்காக प्रपत्ति பண்ணியாதல் निरपराधமான उत्तरकृत्यத்தை अपेक्षितத்தாலே மேல் अपराधप्रसङ्गத்தையும் பற்ற शोकिக்க வேண்டா. இப்படி निरपराधமான उत्तरकृत्यத்தை अपेक्षियாதார்க்கும் மேல் बुद्धिपूर्वापराधं வந்தாலும்,-

(சா.தி:) இதுவும் उपायज्ञानத்தாலே வரும் शोकनिवृत्ति । कृच्छ्रः, प्रयासम् । सिद्धोपायविषय-शोकनिवृत्तियைக் காட்டுகிறார். இப்படி लघूपायेत्यादியால். अवशीकृतனாகில் रक्षियानेன்கிற शोकमनुष्ठानத்தால் निवृत्तமாம். सौलभ्यादिगौ(गु)णहीनனாகில் रक्षियानेன்கிற शोकं द्विविधम् । இவ் उत्तरकृत्यங்கள் प्रपत्यङ्गமாமோ? என்றும் अपराधमिश्रமாய் फलं प्रतिबद्धமாகிறதோ? என்றும் அதின் प्रथमத்தின் निवृत्तियைக்காட்டுகிறார். இவ் उपायानुष्ठानेत्यादியால். இது उपायज्ञानத்தால் கழியும். अपराधमिश्रतया வரும் शोकं अपराधं வாராதே परिहरित்தாகில், प्राप्तமாகில் तन्निवृत्तिप्रकारங்களாலே, யாதல் निवृत्तமாமென்கிறார். भगवत्कैङ्कर्येत्यादியால். இஃ शोकங்களும் अनुष्ठानத்தால் கழியுமவை. प्राप्तமான अपराधத்தின் निवृत्तिप्रकारங்களைக் காட்டுகிறார். இப்படி निरपराधமான इत्यादியால்.

(சா.ஸ்வ:) सम्भावितशोकनिवृत्तियைக் காட்டுகிறார். இப்படி लघूपायेति । वशीकार्यனன்றாகில் रक्षियानेன்கிற शोकमनुष्ठानத்தாலே निवृत्तम् । अज्ञान நம்மை रक्षिப்பனோ என்கிற शोकं मामित्यत्राभिप्रेतसौलभ्यादिगुणवद्विषयोपायपरिज्ञाननिवर्त्यமென்று கருத்து. இனி अनुष्ठानदशையில் अङ्गवैकल्यप्रयुक्तशोकनिवृत्तियைக் காட்டுகிறார். இவ் उपायानुष्ठानத்துக்கு इति । இது उपाय परिज्ञानाधीनशोकनिवृत्ति என்று கருத்து. இனி उत्तरकृत्यத்தைப் பற்றவரும் शोकनिवृत्तियைக் காட்டுகிறார். भगवत्कैङ्कर्यादिकளுக்கு इति । இந்த शोकनिवृत्ति उपायविशेषानुष्ठानकृतै என்று கருத்து. पापारम्भकपापनिवृत्त्यर्थमुपायानुष्ठानमில்லாத अधिकारिविषयத்தில் उत्तरकृत्यத்தைப்பற்ற வரும் शोकनिवृत्तियைக் காட்டுகிறார். இப்படி इति । இது ज्ञानानुष्ठानोभयकृतशोकनिवृत्ति என்று கருத்து.

(சா.ச:) सिद्धोपायத்தைப்பற்ற इत्यन्तेन मध्यदशासम्भावितशोकनिवृत्तिप्रकार उक्तः ।

மூ: - “ந த்யஜேய் கததந” ஂன்றிருக்கக்கடவ ஸரண்யன் இவனுக்கு ஂனுதாபத்தையுண்டாக்கி புன:புரபுதியாகிற புராயஸிசுததவிலே மூட்டியும், ஂதுவும் கைதப்புப்படியான கதநபுரபுதிகளுக்கு ஸிசுாரூபங்களான ஁புவுலேஸமாந்நங்களைக் காட்டி மேல் ஁புராத் பண்ணாதபடி விலக்கியும், புல் கோலின காலத்துக்கு முன்பே கண்ணழிக்கையாலே புரபுந்நுக்கு மின்னொளிபுாலே துுாற்றி நிலை நில்லாதே புாகிற புுதி-புுர்புராதலே ஸங்கலாலே நரகாதிம஁வுலே ஸ்வரில் ஸெய்வதென்னென்று ஸிசுுத்து ஸுுிக்கவேண்டா. ஁ர்த்புரபுந்நுக்கு ஁ப்புாதே புலஸிசுுியுண்டாம்படியிருக்கையாலே “தே ஁த் புுரிதிமானு் மூுு ஁வதிா நரகே஁பி ஸ:” ஂன்னும்படி நரகதுல்யமான இப் ஸுரிர்மு ஁னுவுதிக்கிறதுாவென்று ஸுுிக்க வேண்டா. கர்மயுுு முதலான நிவுதிதர்மங்களெல்லாம் “நே஁஁புிக்ரமநாஸுுஸ்தி” இத்யாதிகளிற்படியே யிட்டபுடைகற்புடையாகையாலும், இப் ஸரணாபுதனைப் பற்ற விஸுேஸித்து “ந த்யஜேய் கததந” ஂன்கையாலும், துுஸ்புரபுந்நுக்குக் கோலின காலத்தளவும் விலம்பித்தாலும், புலஸிசுுியில் ஸஸ்யமில்லாமையாலே,

“யஸுு஁஁நுதேந ஁ரதி தப: ஁ரதி விஸ்மயாது் ।

(஁ஸுுதஸ்யாபுரதானேந) ஁யுவிபுரபுரிவாடாடானம் ஁ புரிகுரிதநாது் ॥”

இத்யாதிகளிற்படியே ஸுுதநாஸங்கலாயிருப்பன ஸில துுுதங்களாலே புரபுதிரூபமான ஸுுதந்நிஸித்து புல் கிடுடையாதுழியில் ஸெய்வதென்னென்று ஸுுிக்க வேண்டா. இப் ஸுரிரானுந்ரம் முுஷ் பபுறவேனுமென்று காலம் குறிக்கையாலே ஁ந்மாந்ராதி஁துக்கலான புரர஁த்கர்மவிஸுேஸங்களாலே நமக்கு ஁ந்மாந்ரங்கள் வரில் ஸெய்வதென்னென்று ஸுுிக்க வேண்டா. ஁நந்யபுரயுுுனனாய் புரபுந்நான இவனுக்கு புதிபந்நங்களான ஸர்வபாபங்களும் கழிகையாலே. கெவலாதுமானு்஁வாதிடகளான ஁ந்ராயங்களாலே புரமபுலத்துக்கு பிலம்பு வருகிறதுாவென்று ஸுுிக்க வேண்டா.

(ஸா.தி:) ஁புவுலேஸமாந்ந மென்றவிடத்தில் மாந்நஸ஁ந் நரகபுரஸிசுுியை வ்யாவுதிக்கிறது. தே஁ ஁தித்யாதி । மூுு ய: கஸிசுுதே஁ புுரிதிமாஸ஁த் ஸ நரகே஁பி புுரிதிமானு் ஁வதிேதி । துுஸனுக்கு புல் விலம்பித்தாலும் ஸில துுுதங்களாலே புலபுரதானாது் புுர்வ் புரபுதிரூபஸுுதந்ந்நிஸிக்குமுா? ஂன்றஞ்ஸ வேண்டா வென்கிறார். கர்மயுுு முதலான இத்யாதிடால் । யஸுு஁஁நுதேநேத்யாதி । யஸுுமநுதத்தால் ந்நிஸிக்கும். தபஸ் ஸுு கர்வத்தால் ந்நிஸிக்கும். ஁பாயவிஸயஸுுக் நே஁஁புிக்ரமநாஸுுஸ்தி ஂன்று ஁பாயதாது்ய஁நத்தாலே கழியும். இனி புலவிஸயஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். இப் ஸுரிரானுந்ரம்த்யாதிடால். ஁தில் ஁துமமாந்ரானு்஁வா஁ந்ராயவிஸயஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். ஁நந்யபுரயுுுனனாய் இத்யாதி ।

(ஸா.ஸுா:) இனி ஁ர்த்புரபுந்நுக்கு ஁ஸா஁ரணஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். ஁ர்தேதி । இதுவும் ஁நுஸுானுுுதையான ஁துரகாலீநஸுுகநிவுதி ஂன்று கருத்து. துுஸ்புரபுந்நுக்கு ஁பாயத்தைப்பற்ற ஁துரகாலீநதுுுத்யுுுதீநவிகுல்யஸுுு஁஁஁நிதஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். கர்மயுுு முதலான. இதுவும் ஁நானுஸுான-஁஁யுுுதஸுுகநிவுதி ஂன்று கருத்து. இனி புலத்தைப்பற்ற ஁ந்மாந்ராதித ஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். இப் ஸுரிரானுந்ரம்தி । இதுவும் ஁நுஸுானாதிநுுதரகால-ஸம்பாவிதஸுுகநிவுதி ஂன்று கருத்து. இனி புலத்தைப் பற்ற விலம்புஸுுு஁஁஁புருதஸுுகநிவுதியைக் காட்டுகிறார். ஁நந்யபுரயுுுனனான இதி । இதுவும் ஁நுஸுானவிஸுாதிநஸுுகநிவுதி ஂன்று கருத்து. இப்படி ஁நகஸம்பாவிதஸுுகநிவுதிபர் மா ஸுு: ஂன்கிற வாக்யமென்று ஸுுன்னது கூடுமுா?

(சா.தி:) இனி நீ இப்போது ஷோகிக்கைமுன்பு ஷோகியாதாப்போலே அனுகூலமென்று மா
 ஷு: என்கிற வாக்யத்தின் தாத்பர்யமென்கிறார். இப்படி சரவ்யாதியால் । இந்த சரமஸலோகத்தின்
 சரமவாக்யதாத்பர்யமத்யந்தரஹஸ்யமென்கிறார். இப்படி சரமஸலோகத்தையாடியால் । இனி ஷலோகத்தின்
 பதங்களினடையே ஷப்தஸக்தியாலும் அர்த்தஸ்வभावத்தாலும்-

(सा.प्रः) एवं सति पूर्वोक्तेषु शोकेषु कस्यचिदनुवृत्तिस्साध्योपायतद्वशी(?)सिद्धोपाय तन्निष्ठानामनन गुणेत्याह । ॐ५५ सर्वप्रकारेत्यादिना । एवंभूतस्य मा शुच इत्येतदर्थस्य अत्यन्तसारतमतया गोप्यत्वमभिप्रयन्नाह । ॐ५५ चरमेत्यादिना । इयता प्रबन्धेन प्रातिपादितानामनेकेषामर्थानां बहुधोपपादितानां बहुग्रन्थव्यवहिततया सुखानुसन्धानार्थं पदार्थान् सङ्कलय्याह ।

(सा.सं:) अनेन मा शुच इत्यनेन उपायात् प्राक्शोकाभावः, तदनन्तरं शोकश्च उपायविशेष वैलक्षण्य सिद्धोपायप्रभावाद्यननुगुण इत्यभिप्रायसूचित इत्याह । ॐ७७७ इति । एवं चरमश्लोकचरम वाक्यार्थोऽत्यन्त रहस्यतम इत्याह । ॐ७७७ इति । अथ चरमश्लोके पदक्रमेण शब्दशक्त्या अर्थस्वभावाच्चानुशिष्टानर्थान् क्रमेण दर्शयति ।

(सा.सं:) ॐ श्लोककृत्ति इत्यादिना । कृण्वयुदेम इत्यन्तेन । अतोऽशक्ताधिकारत्वमिति कारिकासङ्गृहीतार्थषट्कमपि प्रथमपादार्थतया दर्शितम् । कृण्वयुदेम, ब्रह्मास्त्रवदसहाय शरत्वरूपसामर्थ्यवत्ता । हिततमोपदेशित्वमित्यन्तेन मामित्यस्य ।

மூ: - வ்யாஜமாத்ரப்ரதீக்ஷத்வம், ஸபாபாந்நரவ்யவதானநிரபேக்ஷத்வம், பரிகரான்தரநிரபேக்ஷப்ரஸாத்யத்வம், சர்வ஫லார்திஷரண்யத்வம், (ஷரண்யான்தரபரி஫்ராஹஸஹத்வம்), ஷரண்யவீஷிஷ்ட்யம், ஸபாபாந்நரஸ்தானநிவேஷ்யத்வம், ஸ்ரஸ்வீகர்த்ருத்வம், ஸ்ரந்யாஸரூபஸாத்யோபாயவிஷேஷம், அத்ரிண் பரிகரங்க்ள, சர்வா஫ிகாரத்வம், சகூத்கர்த்ருவ்யத்வம், சுகரத்வம், அவில஡்லித஫லப்ரதத்வம், ப்ராப்தநிவர்தனக்ஷமத்வம், அ஫ிகாரியிஞுடைய பராதீனகர்த்ருத்வம், ஷாஸ்த்ருவஷ்யத்வம், ரக்ஷகஞுடைய பரமகா஫ுணிகத்வம், சூப்ரஸந்நத்வம், நிரங்குஷஸ்வாதந்யம், துர்நிவாரத்வம், பரானபேக்ஷத்வம், அவஸரப்ரதீக்ஷத்வம், ஷரணா஫த ஞுடைய கூர்த்ருகூர்த்யத்வம், பரி஫ூஹீதோபாயதத்஫லங்க்ளபப்ந்ரு கர்த்ருவ்யான்தரகூத்ருத்ரில் ப்ராஸிபில்லா஡ை, ஸ்ர஫தத்யர்த்ருப்ரயத்வம், -

(ஸா.தீ:) வ்யாஜேதி, ப்ரப்தேவ்யாஜமாத்ரத்வகூர்த்ரும் । ஸபாபாந்நரேதி, அந்யோபாயேரநந்வயம் ஫லிதம் । பரிகரான்தரேதி ததக்ஷேரப்யஸ஡்லந்஢ம் ஫லிதம் । சர்வ ஫லேதி சர்வஸாத்யேஷ்வ஡்லிந்நதே ஫லிதம் । ஷரண்யவீஷிஷ்ட்யம், ஷரண்யஸ்ய ஸ்ரீவிஷிஷ்டத்வம் । ஷரணபதகூத்ருதிரண்ரு. ஸபாபாந்நரேத்யாதி । ப்ரஜிதாதுஷில் ஸ்ரந்யாஸரூபேத்யாதி ஷதர்த்ரும் । ஡த்யமணில் அர்த்ருத்யம், அ஫ிகாரியிஞுடைய இத்யாதி । அ஢்பதகூத்ருத்ரில் அர்த்ருஷட்கம், ரக்ஷகஞுடைய இத்யாதி । கா஫ுணிகத்வாத் சூப்ரஸந்நத்வம் । சூப்ரஸந்நத்வப்ரயுக்தம் நிரங்குஷஸ்வாதந்யம் । அத ஂவ துர்நிவாரத்வம் । ஸ்வாதந்யாதேவ பரானபேக்ஷத்வம் । பரமகா஫ுணிகத்வாதேவாவஸரப்ரதீக்ஷத்வம் । த்வா பதகூத்ருத்ரில் அர்த்ருத்யு஫்யம், ஷரணா஫தேத்யாதி ।

(ஸா.ஸ்வா:) வ்யாஜமாத்ரேதி, ப்ரப்தேவ்யாஜமாத்ரத்வம் ஸ்ரால்லித்ரு. ஸபாபாந்நரேத்யந்யோபாயேரநந்வயம் ஸ்ரால்லித்ரு. பரிகரான்தரேதி ததக்ஷேரப்யஸ஡்லந்஢ம் ஸ்ரால்லித்ரு. சர்வ஫லார்திஷி சர்வஸாத்யேஷ்வ஡்லிந்நதே ஸ்ரால்லித்ரு. இணி ஂகஷத்கூத்ருத்ரில் அர்த்ருசித்ருதர்த்ருதிரண்ருத்ரும் ஷரண்யேதி । ஸ்ரீவீஷிஷ்ட்யம் ஸ்ரால்லித்ரு. ஸபாபாந்நரஸ்தானநிவேஷ்யத்வம் ஸ்ரஸ்வீகர்த்ருத்வதிரண்ருத்ரும் ஷரணஸத்ருதர்த்ரு஡ெண்ருபடி. ஸ்ரந்யாஸேத்யாதி ப்ராப்தநிவர்தனக்ஷமத்வ஡ித்யந்நம் ப்ரஜதாத்ருதர்த்ரு஡ெண்ருபடி. இணி அ஫ிகாரியிஞுடைய இத்யாத்ருத்ருத்யம் ஡த்யமபுரூஷார்த்ரு஡ெண்ருபடி. இணி ரக்ஷகஞுடைய இத்யாதி அவஸரப்ரதீக்ஷத்வ஡ித்யந்நதர்த்ருஷட்கம்஢ம் பதர்த்ரு஡ெண்ருபடி. ஷரணா஫தஞுடைய இத்யாதி ஸ்ர஫தத்யர்த்ருப்ரயத்வ஡ித்யந்நதர்த்ருத்ரயம் த்வாஸத்ருதர்த்ரு஡ெண்ருபடி.

(ஸா.ப்ர:) “ப்ராப்யஸ்யேவ ப்ராபகத்வம் ஸ்வப்ராதாந்யநிவாரணம் । ப்ரப்தேவ்யாஜமாத்ரத்வ஡ந்யோபாயேரநந்வய: । ததக்ஷேரப்யஸ஡்லந்஢ஸ்சர்வஸாத்யேஷ்வ஡்லிந்நதா ।” இத்யுக்தா ஂகஸத்ருதர்த்ரு தர்ஷிதா: । ஂஷு ப்ராப்யப்ராபகேக்யாத்ருாஸாஸத்ருதா: । வ்யாஜமாத்ரப்ரதீக்ஷகத்வாத்ருா அர்த்ருா: । ஸபாபாந்நரஸ்தானேத்யாதிநா ஷரணம் ப்ரஜேத்யநயோர்த்ருா ஁க்தா: । ஂஷு ஸாத்யோபாயவிஷேஷாதிஸாஸத்ரு: ஸபாபாந்நரஸ்தானநிவேஷ்யத்வாதிநார்த்ரு: । பரமகா஫ுணிகத்வாதயோங்஢ம் ஷத்ருதர்த்ரு: । ஷரணா஫தகூர்த்ருகூர்த்யத்வ஡ிதி த்வாஸத்ருதர்த்ரு: ।

(ஸா.ஸம்:) ஷரண்யவீஷிஷ்ட்ய஡ித்யந்நதேன ஂகஸத்ருத்யஸ்ய ஁ர்த்ரு ஁க்த: । ஷரண்ய வீஷிஷ்ட்யம், ஸ்ரீவீஷிஷ்ட்ய஡ேவ । ஷரண்யான்தரபரி஫்ராஹஸஹத்வ஡ித்யேகஸத்ருதர்த்ரு஫லிதார்த்ருா:, ஸ்வீகர்த்ருத்வ஡ித்யந்நதேன ஷரணஸத்ருத்யஸ்ய, ஷாஸ்த்ருவஷ்யத்வ ஡ித்யந்நதேன ப்ரஜேத்யஸ்ய, த்ரு சர்வா஫ிகாரத்வாத்ய: ப்ர஡ாணான்தரசித்ருதா: ப்ரஜேத்யநேன ஫லிதார்த்ருா: । அவஸர ப்ரதீக்ஷத்வ஡ித்யந்நதேன அ஢்பத்யஸ்ய, அத்யர்த்ருப்ரயத்வ஡ித்யந்நதேன த்வாபத்யஸ்ய, -

(सा.सं.) अपुनरावृत्तीत्यन्तेन सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामीत्यस्य, शेषेण मा शुच इत्यस्य चार्थ उक्तः । यथात्र क्रमेणोक्तार्थाः प्रत्यभिज्ञाता भवन्ति । तथा चरमश्लोकस्य महावाक्यार्थमाह । अल्पज्ञानात् इत्यादिना ।

மூ: - விலம்பகம்னுமன்றிக்கேயிருக்கிற உன்னாலே அறியவும், அநுஷிக்கவும், அரிதாய்
 ஫லவிலம்பமுமுண்டாயிருக்கிற உபாயாந்தரங்களில் அலையாதே சூலமனாய்,
 சர்வலோகசரணனாய், சரணய்த்வோபயுக்தசர்வாகார விசிஷ்டனான என்னை ஒருவனையுமே உபாயமாக
 அடியவசித்துக் கொண்டு அஹ்நபஞ்சகசம்பந்மான ஆத்மரக்ஷாபரமசர்ப்பணத்தைப் பண்ணு. இப்படி
 அநுஷிதோபாயனாய், கृतகृत்யனாய், எனக்கடைக்கலமாய், அத்யர்த்தபிரயதமனான உன்னைப்
 பரமகாரணிகனாய், சூபசந்நனாய், நிரஹ்ஸுவாதந்யனாய், சுவார்த்தபவூத்தனான, நானே என்
 சஹ்ஸுத்பமாத்த்ரமே துணையாகக் கொண்டு பஹுபகாரமாய், அநந்தமாய், துரத்யயமான
 சர்வவிரோதிகவர்த்ததோடும் பின்தொடர்ச்சியில்லாதபடி துவக்கறுத்து என்னோடொக்க
 என்னுடைய ஆத்மாத்த்மீயங்களையெல்லாம் அநுபவிக்ஞையாலே துலயபோகனாக்கி
 பரிபூர்ணபுவபரிவாஹரூபமான சர்வதேச, சர்வகால, சர்வாவஸ்தோசித, சர்வவிதிகேஹ்யர்த்தத்தையும் தந்து
 உகப்பன். நீயொன்றுக்கும் ஸோகிக்க வேண்டாமென்று சரமஸ்லோகத்தில் திரண்ட பொருள்.

“एकं सर्वप्रदं धर्मं श्रियाजुष्टं समाश्रितैः ।

(சா.தீ:) அது சொல்லப்படுகிறது. அப்யஸனாய் இத்யாதி । உபாயாந்தரங்களிலையாதே சர்வதர்மந்
 பரித்யஜ்ய என்றும் அதில் அர்த்தம். சூலமனாய் இத்யாதி மாம் என்றதின் அர்த்தம். இப்படி ஁கஸ்வார்த்தம்.
 உபாயமாக இத்யாதி சரணம் வ்ரஜ என்றதின் அர்த்தம். இப்படி அநுஷிதேத்யாதி த்வா ஸ்வார்த்தம்.
 அடைக்கலமாவது? ரக்ஷயவஸ்து । அஹ் பதத்தின் அர்த்தம் பரமகாரணிகேத்யாதி । நானே என்று
 ஸ்லோகத்தில் அவதாரணவिवक्षै தோற்றுகிறது. என் சஹ்ஸுத்பமாத்த்ரமே துணையாகவென்றது இவ்
 அவதாரணார்த்தம். பஹுபகாரேத்யாதி சர்வபாபஸ்வார்த்தம். துவக்கறுத்து என்று மோக்ஷபிரிய்யாமியின் அர்த்தம்.
 இனி அர்த்தஸித்தமான ஐஸ்ப்ராஸியைச் சொல்லுகிறது. என்னோடொக்க இத்யாதியால். மயா சஹ
 என்றபடி. இனி மா ஸூச: என்றதின் அர்த்தம் நீயொன்றுக்கும் இத்யாதி । திரண்டபொருளாவது?
 மஹா வாக்யார்த்தம். இந்த சரமஸ்லோகவ்யாఖ்யானமார்பும் பூர்வாச்சாரிகளால் காட்டப்பட்டது என்று உபகாரஸ்மூதி
 பண்ணுகிறார். ஁கமென்று துடங்கி. ஁கம் தர்மமென்று சர்வதர்மந் என்றதுக்கு ப்ரதிநிர்देशம்.
 சர்வஸாத்யேஷ்வபிந்நமென்கிறது சர்வ஫லப்ரதம் । சனாதனதர்மமான க்ருஷ்ணனை. இக்ஞாங்களுக்கெல்லாம்
 மூலஹேதுவையருளிச் செய்கிறார்.

(சா.ஸ்வ:) இப்படி சரமஸ்லோகார்த்தம் நானாவிதோல்லைமூலமாக கல்பிதமாகையாலே உபாயமாக
 மாட்டுமோ - என்கிற ஸஹ்ஸூயைப் பரிஹரியா நின்றுகொண்டு இந்த சரமஸ்லோகார்த்தஜாத் சதாச்சார்ய-
 சம்ப்ரதாயாகதமென்கிறார். ஁கமिति । ஁கம், நானாவிததர்மஸ்தானே ஸ்திதம் । அத ஁வ சர்வ ஫லப்ரதம் ।

(சா.ப்ர:) பின் தொடர்ச்சியில்லாதபடி துவக்கறுத்து, ப்ருஸ்தோஸுதாவனம் யதா ஸ்யாத் ததா சம்பந்
 விநாஸ்ய । அபுநஸ்தபாத் புண்யபாபே விநாஸ்யேத்யர்த்த: । தந்துகப்பன், ப்ரதாய துஷ்யாமீத்யர்த்த: । ஸேஷபூதஸ்ய
 ஜீவஸ்ய ஸ்வரூபானுரூபகேஹ்யர்த்தபிந்நகானா சர்வேஸா நிவூத்தோ பகவததிஸ்ய஫லகேஹ்யர்த்தம் ஸித்த்யேதिति பகவத
 ஁வ ப்ரதான஫லித்வமिति ஃவ: । உத்தார்த்தஸஸ்வோஸ்யநுஸ்தானபர்யந்தஜ்ஞானவத்ஸிராச்சார்யேரூபதிஸ்த இத
 சாம்ப்ரதாயிகத்வோக்திவ்யாஜேன சரமஸ்லோகார்த்த காரிகயா சஹ்ஸூஹாஹ । ஁கமியதாதிநா ।

(சா.ஸ:) அயம் சரமஸ்லோகவ்யாఖ்யானமார்ப: பூர்வாச்சார்ய: ப்ரதர்ஸித இத்யுபகாரஸ்மூதி க்ரோதி । ஁கமिति ।

“न मे मोघं वचो भवेत्” इत्यादिभिस्सत्यवादित्वेनावगतस्य महोदारस्य माशुच इति वाक्यान्निवृत्तशोका अभूमेत्याह । குறிப்புடன் इति । अवधानेन सहानुष्ठेयं कर्म विना अकिञ्चनरक्षकतया प्रसिद्धस्य कृष्णस्य । வெளி इति । सुगन्धतुलसीभिरविनाभूतौ चरणौ सत्यरक्षकाविति झटित्याश्रित्य ।

மூ: - ...மெய்யரணென்று விரைந்தடைந்து.

பிரித்த வினைத்திரள் பின்னொடராவகையப் பெரியோர்,
மறிப்புடை மன்னருள் வாசகத்தால் மருளற்றனமே.” || 36 ||

(சா.தி:) மெய்யரணென்று விரைந்து, परमार्थोपायं प्रधानोपायமென்று अध्यவசித்து. அடைந்து, महाविश्वासतः शरणवरणं பண்ணி. பிரித்த வினைத்திரள், ईश्वरனால் விடுக்கப்பட்ட सर्वपापங்களும். மீள, பின் தொடராவகை. செய்தவென்று शेषம். அப்பெரியோர், “यथादेवे तथा गुणैः । देवमिवाचार्यमुपासीत ॥” इत्यादिश्रुतिप्रसिद्धரான நம் आचार्यர்களுடைய. மறிப்புடை மன்னருள் வாசகத்தால், மறிப்புவுளைப்பாய் सर्वரையும் वशीकरிக்கையைக் காட்டுகிறது. அத்தையுடைத்தாய் सहजकृपाप्रयुक्तமான उपदेशरूपवाक्यத்தால். மருளற்றனம், अज्ञानान्यथाज्ञान विपरीतज्ञान கழியப்பெற்றோமென்கை. यद्वा, பிரித்து வினைத்திரளானது பின் தொடராவகைச் செய்தவென்று शेषम् । அப்பெரியோர், श्रुतिप्रसिद्धனான நம் महापुरुषனுடைய. एकस्मिन् पूज्यतया बहुवचनम् । மறிப்புடைமன்னருள் வாசகத்தால், अहं त्वा सर्वपापेभ्यो मोक्षयिष्यामि मा शुचः என்ற வாக்யத்தால். चरमश्लोकத்தாலென்றபடி. மருளற்றனமே, अज्ञानरूपமான शोकமும் भीதியும், संशयமும் கழியப்பெற்றோமென்கை || 36 ||

இனி चरमश्लोकविहितையான शरणागतियை நம்மாழ்வார் முதலான महर्षிகள் लौकिकवैदिकपदविधिकளில்-

(சா.ஸ்வ:) மெய்யரணென்று, परमार्थोपायமென்று. प्रधानोपायமென்று விரைந்து, विश्वசித்து அடைந்து, शरणமாகப்பற்றி. பிரித்த, विभजிக்கப்பட்ட. नशिपिक्कப்பட்ட. வினைத்திரள், कृत्स्नपापமென்றபடி. பின் தொடராவகை, திரும்பவும் வராதபடி, பண்ணி इति शेषः । அப்பெரியோர், वेदान्तங்களிலே सर्वस्मात्परत्वेन प्रसिद्धனான श्रीकृष्णனுடைய. மறிப்புடை, மறிப்பு, வளைத்துக்கொள்ளுகை. वशीकरிக்கையென்றபடி. உடை, உடைய. மன், दृढமான. அருள், कृपै । வாசகத்தால், मोक्षयिष्यामि என்கிற श्लोकத்தால். सर्ववशीकरणसमर्थसुदृढभगवत्कृपा परिवाहचरमश्लोकத்தாலே. இதினாலே वञ्चनाद्यर्थமன்று இஃ ஷ்லोकமென்று கருத்து. மருளற்றனமே, மருள், अज्ञानम् । அற்றனம், இல்லாதவரானோம். अज्ञान்தீர்ந்து तदुपलक्षितशोकं தீர்ந்து निस्संशयराय, निर्भरराय, नित्यसन्तुष्टरायிரா நின்றோமென்கை. (36)

இப்படி चरमश्लोकमुखமாகவே विलक्षणोपायं ज्ञातव्यமென்று निर्बन्धமுண்டோ? भगवच्छास्त्रादिप्रमाणान्तरमुखமாகவுமறியலாகாதோ? किञ्च “अपेतशोकैराचार्यैरयं पन्थाः प्रदर्शितः” என்று सदाचार्यसंप्रदायागतमென்று சொன்னது கூடுமோ? वेदोपबृहणं பண்ணுகிற ऋषிகளுக்கு सम्मतமாக வேண்டாவோ?

(சா.ப்ர:) स्वोक्तचरमश्लोकार्थप्रतिपादकवाक्यानि व्यासादेव सार्थमधिगत पञ्चमवेदाः महर्षयः,-

(சா.ச:) பிரித்து इति । पुनरपि पापराशिस्स्वफलदानाय यथा नानुगच्छेत्तथा । அப்பெரியோர் इत्यादि । परात्परस्य पापनिवर्तनसमर्थस्य सुदृढकृपया उक्तवाचकेन मा शुच इत्यनेनाज्ञानान्निवृत्ता अभूमेत्यर्थः ॥ ३६ ॥

अथ महाभारतसारतया अतिदुर्ज्ञेयार्थस्यास्य श्लोकस्य हृदयं भाग्याधिकाश्शठारिप्रभृतयो जानन्तीत्याह ।

मू: - “व्यासाम्नायपयोधिकौस्तुभनिभं हृद्यं हरेरुत्तमम्,
श्लोकं केचन लोकवेदपदवीविश्वासितार्थं विदुः ।

(सा.दी:) हिततमत्वे विश्वसि என்று अध्यवसित்தார்களுண்டு இதின அதிசயத்தைச் சொல்லித் தலைக்கட்டுகிறார். व्यासाम्नायेति । केचन, भगवत्प्रसादத்தாலே स्वतस्सिद्धज्ञान भक्तिवैराग्यादि களையுடைய நம்மாழ்வார் श्रीपराशरादிகள். व्यासेति । व्यासाम्नायो महाभारतम् । तदेव पयोधिः । तस्य कौस्तुभस्थानीयम् । हरेर्हृद्यम्, हृदयङ्गमम् । उत्तमं श्लोकं, चरमश्लोकத்தை. लोकवेदपदवी- विश्वासितार्थं विदुः । लोकपदவியாவது? लौकिकं प्रयोजनान्तरम् । वेदपदवी, शास्त्रीयो मार्गः । मोक्षाद्यामुष्मिकं प्रयोजनम् । அதில் विश्वासितार्थं हिततमत्वेन विश्वसनीयार्थयुक्तम् । यद्वा लोके वेदे चामोघत्वेन प्रसिद्धशरणागतिरूपार्थयुक्तमेன்றாதல் प्रयोजनान्तरத்திலும் மோகத்திலும் ।

(सा.स्वा:) असम्मत्माकिल् मतान्तरस्थार्क(ளுடைய) चरमश्लोकव्याख्यान(மும்) उपादेयமாக प्रसङ्गियाதோ? किञ्च, “नान्यः पन्थाः” इत्यादिना भक्तिव्यतिरिक्तोपाय निषेधाद्वेदविरुद्धமானவிந்த் चरमश्लोकार्थमुपादेयं தானாமோ? इत्यादिशङ्कையைப் परिहरியாநின்று கொண்டு चरमश्लोकवैलक्षण्यத் தையருளிச் செய்கிறார். व्यासेति । व्यासाम्नायः, महाभारतः । स एव पयोधिः, तस्य पयोधेः । कौस्तुभनिभम् । ऐरावतादीनां पयोधौ सद्(म्भ)वेऽपि यथा कौस्तुभस्यैव भगवदुपादेयत्वं हृद्यत्वं च तथा चरमश्लोकोऽपि भगवतोऽत्यन्तहृद्यः, अत्यन्ताभिमतः । उत्तमः, “त्रिः प्रथमामन्वाह विरुत्तमाम्” इतिवच्चरमः । गीतान्ते श्रुत इति यावत् । तं, “वेदेषु पौरुषं सूक्तं पुराणेषु च वैष्णवम् । भारते भगवद्गीता धर्मशास्त्रे च मानवम् ॥” इति सर्वाङ्गीकृतप्रमाणभावगीताशास्त्रसारतया सर्वोत्कृष्टं श्लोकमिति वार्थः । केचन, अस्मदाचार्याः पराङ्मुखशनाथमुनिश्रीभाष्यकारप्रभृतयः । लोकवेदपदवी विश्वासितोऽर्थः यस्य तम् । तथाभूतं विदुः । लोके हि पामरा अपि शरणागतं सम्यग्रक्षन्ति ।

(सा.प्र:) तत्प्राया यामुनाचार्यप्रभृतयश्च प्रशंसन्तीति दर्शयन् सर्वेषां चरमश्लोकार्थप्रवचनेच्छा- मुत्तम्भयति । व्यासाम्नायेत्यादिना । श्रीमहाभारते सारांशो गीता, तत्रापि चरमश्लोकोऽत्यन्तं सार इति समुद्रोन्मथनादुत्थितेभ्यस्तत्सारभूतेभ्यः उच्चैःश्रव ऐरावत प्रभृतिभ्योऽपि भगवत्स्वीकार्यत्वहेतु श्रैष्ठ्ययुक्तकौस्तुभतुल्यत्वमिति भावः । लोकवेदेत्यादि । “यथेच्छसि तथा कुरु” इति लौकिकरीत्या “सर्वगुह्यतमं भूयः” इति वैदिकरीत्या चरमश्लोकार्थो विश्वासितव्य इत्यर्थः ।

(सा.सं:) व्यासाम्नायेति । व्यासाम्नायः, महाभारतः । कौस्तुभो हि ऐरावतामृतोच्चैःश्रवआदिभ्योऽ- तिशयितः । तत एव भगवतो हृदयाभरणतया हृद्योऽभूत् । चरमश्लोकोऽपि महाभारतसारगीता- सारतया अतिशयितः । एतस्य हृद्यत्वमनुकम्पा विशेष समुल्लसित चित्तवृत्ति कार्यत्वकृतम् । महाभारतान्तगीतान्तत्वादुक्तार्थप्रतिपादकत्वाच्चास्योत्तमत्वम् । केचन, नाथयामुनादयः । काक कपोतादिवृत्तान्ताभिज्ञलौकिकजनैश्शरणागतसंरक्षणाल्लोकपदवीविश्वासितार्थत्वम् । “मुमुक्षुर्वै” इति वेदपुरुषेण -

மூ: - யேஸாமுக்திஸு முக்திஸௌதவிஸிஶ்ஶாஸோபானபடித்ருகிஸ்வமீ,
வैஸம்பாயனஸௌநகப்ருதய:.....

(ஸா.தி:) அமோ஘த்ருவென ப்ரசித்ருதூஸரணா஑திரூபார்த்தயுக்தமாயென்கை. லோகேஸரணா஑திரமோ஑ேதி ப்ரசித்ருதி: பாமராணாமப்யாஸ்திரதஸர்ஸரணஸர்ஸம்ஶாடவ஑மயதே । வேதே “தஸ்மாடபி வத்ய் ப்ரபத்ருந் ந ப்ரதிப்ருயத்ருத்ருந்” இத்ருயாதிஸு ப்ரசித்ருதி: । யத்ருதூ லோகபடவீ, ஸ்ருதிமா஑: । வித்ரு: , நிஸ்சித்ருவ்ருந் ஸ்ருமேத்ருயத்ரு: । யதா “நாகணைமிசை நம்பிரான் ஸரணே ஸரண் நமக்ருகென்றும், ஸரணென்றுய்யப் போகிலல்லா லில்லை கண்டூர் ஸதிரே” என்றும் “மத்ருறொன்றில்லை ஸுருங்க் ஸொன்னோம்.” கேசுந என்றவர்களை விஸேஸிக்கிறார். யேஸாமுக்திஸுவிதி । யேஸா் திவ்யஸூக்திவிஸயே, கீத்ருதூஸிஸு? முக்திஸௌதவிஸிஶ்ஶாஸோபான படித்ருகிஸு । முக்திஸௌத:, ப்ரமபடம் । தஸ்ய விஸிஶ்ஶா, ரா஑மா஑ம் । தஸ்யாஸ்ஸோபானபடித்ருகிஸு தூஸு । “இவை பத்ருதும் வல்லாரமரரோடுயர்வித்ருசென்றறுவர் தம்பிறவியத்ரு சிறையே. வளவுரையால் பெறலாகும் வானோங்கு பெருவளமே” என்றதிதே. வைஸம்பாயனஸௌநகப்ருதய: । வைஸம்பாயன:, ஸாக்ஷாத்ருவ்யாஸஸிஸ்ய: ஶாரத ப்ருவர்தகத்ருவென ப்ரசித்ருதூ. ஸோநகா், ஃரு஑்வேதா஑ார்யரான ஆஸ்வலாயனர்க்கு ஆ஑ார்ய:.

(ஸா.ஸா:) வேதே ஑ “முமுஸுுவே ஶரணம஑் ப்ரபத்ருதே । தஸ்மான்யாஸமேஸா் தபஸாமதிர்ருக்தமா஑: । தஸ்மாடபி வத்ய் ப்ரபத்ருந் ந ப்ரதிப்ருயத்ருத்ருந்” இத்ருயாதூ ப்ரபத்ருமோக்ஷஸாதனத்ருவா஑ிதானென, லோக்யத இதி வ்யுத்ருபத்ருயா ஸ்ருதிருத்ருயதே । ஶ்ருதி - ஸ்ருதிஶ்யா் விஸ்வாஸிதார்த்த வித்ருரதித்ருயத்ரு: । அநென ஶ்ருதி வி஑ிதத்ருவாத்ருவிலக்ஷணோபாய-ஸ்ய “நான்ய: ப்ருந்யா:” இதி நிஸேதஸ்ய ஑ானவ்யதிர்ருக்தோபாயநிஸேதபரத்ருவாத்ருத்ருதிவி்ருதா஑ாவெனாத்ய-ந்நாடரணியத்ருவமஸ்யார்த்தஸ்யேத்ருயுக்தம் । கேசுநேதி ஸாமான்யோக்த்யா தாதத்ருய் ஸூத்ருயதே । யேஸா், பரா஑்ஷாஸாதினாம் । முக்திரேவ ஸௌத: । தஸ்ய விஸிஶ்ஶா, வீதி: । தஸ்ய ஸோபானபடித்ருகிஸு தூஸு । முக்தி்ருபஸர்வோத்ருந்நதஸ்தான ப்ராபகம஑ாவிதி்ருபப்ரபத்ருதே: ஸோபானபடித்ருகிஸு வத்ருப்ராபிகாஸு । ஑க்திஸு, திவ்யஸூக்திஸு । “புகலொன்றில்லாவடியேன். ஑ன்னடிக்ருழ்மர்ந்து புகுத்ருதேன். நாகணைமிசை நம்பிரான் ஸரணே ஸரண். ந த்ருமநிஸ்தோ஑ஸி” இத்ருயாதிஸூக்திஸு ஑ரமஸ்லோகவ்யா஑்யானதூஸு । அமீ ஶ்ருேஸா: । வைஸம்பாயன:, வ்யாஸஸிஸ்ய: ।

(ஸா.ப்ரு:) யேஸாமித்ருயாதி । விஸிஶ்ஶாயா் ஸோபானபடித்ருகித்ருயதா ஸர்வேஸா் ஸுத்ருவென ஸௌதாரோ஑ணாய ஶவதி । ததா ஑ரமஸ்லோகார்த்தநிஸ்தானா் வா஑்யாவ஑தார்த்தானுஸ்தானே ஸர்வேஸா் முக்தி: ஸ்யாதித்ருயத்ரு: । யே ஑ ஑ரமஸ்லோகார்த்தநிஸ்தானா் நிகடே ஸ்தித்ருவா தத்ருக்திஶிஸ்ததநுஸ்தானென அநுஸ்தேயவிஸேஸானவ஑மய ஸ்வயமபி ததூவானுதிஸ்தந் । ஸர்வே தே ஶவஶயர்஑ிதஶ஑வத்ருகி஑்஑ூர ஶவ்ருந்தித்ருயத்ரு: ।

(ஸா.ஸ:) “தேவா வை த்ருபுஸாரம஑ி஑ி஑ா்ஸந் தஸ்மாடபி வத்யம்” இத்ருயாதினா ஑ ப்ரபத்ருதிபடவீப்ரதிஸ்தாபனாத்ரு-டபடவீ விஸ்வாஸிதார்த்தத்ருவம் । யேஸா், ப்ரபத்ருந்ருஜனகூடஸ்தமா்ரஶ்ய வாதி஑்ஸாஶுடார்ய ப்ருய்ருந்நானாம் । ஑க்திஸு, “நாகணைமிசை நம்பிரான். ஸரணென்றுய்ய” இத்ருயாதி்ருபேண ஸ்தோத்ரு஑஑ாதி்ருபேணாவஸ்திதஸூக்திஸு । முக்திரேவ ஸௌத:, தத்ருஸஶ்வந்ருதினி விஸிஶ்ஶா । ரா஑மா஑ரூபத்ருய்ருய்ருந்நாத்ருமிகா । தத்ருதூதிதவிவேகாதி-பர்வபரஶ்பரா஑னகத்ருவாதுக்திநாம் । தா ஑வ வேதாந்நரூபரா஑மா஑ஸ்தஸோபானபடித்ருகிஸு தூஸு । வைஸம்பாயன:, ஸாக்ஷாத்ருவ்யாஸஸிஸ்யோ ஶாரதப்ருவர்தகத்ருவென ப்ரசித்ருதூ: । ஸௌநக:, ஃரு஑்வேதா஑ார்யாஸ்வலாயனஸ்யா஑ார்யோ ஑஑ாப்ரா஑: ।

मूः -श्रेष्ठाशिरःकम्पिनः ॥ ६९॥

इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य
वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे चरमश्लोकाधिकारः

एकोनत्रिंशः ।

इति श्रीकवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य
वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे पदवाक्ययोजनाभागस्तृतीयः ।

श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दीः) महाभागवतश्रेष्ठ (சுமாயிசுப்பார். प्रभृतिशब्दकृत्वा) शुक्नारदादिसङ्ग्रहः । अमी, परमभागवत-
श्रेष्ठत्वेन प्रसिद्धाः । शिरःकम्पिनो भवन्ति । ज्ञानदृष्ट्या तदज्ञानभक्तिवैराग्यपरिपूर्णदिव्यसूक्ती-
स्साक्षात्कृत्य अद्यापि शिरःकम्पं कुर्वन्तीत्यर्थः । शीलार्थप्रत्ययस्य त्रैकालिकत्वात्सर्वदा शिरःकम्पिनो
भवन्तीति गम्यत इति ॥ ६९॥

इति श्रीसारदीपिकायां चरमश्लोकाधिकार एकोनत्रिंशः ॥

(सा.स्वाः) शौनकः, “शौनको ह वै महाशालोऽङ्गीरसं विधिवदुपपन्नः पप्रच्छ” इत्यादौ प्रसिद्धः ।
आदिशब्देन मैत्रेयप्रभृतयो गृह्यन्ते । शिरःकम्पिनः, अस्मदाचार्याः व्यासाद्यपेक्षयापि अधिकचातुर्येण
श्रुतिस्मृत्यनुगुणं चरमश्लोकार्थं वर्णनं कुर्वन्ति । एते पराङ्कुशादय एतत्सकाशात्सर्वरहस्यार्थग्रहणं
केषाञ्चित् बहुजनार्जितभाग्यपरिणतिवशाज्जातमिति शीलार्थप्रत्ययवशान्नित्यं शिरःकम्पशालिनः
अस्मदाचार्योन्नीतश्रुतिस्मृत्यनुगुणादिचतुरविशदगम्भीरन्याययुक्तार्थवर्णनसमाकर्णनसञ्जाता-
तिवेलसन्तोषवशसमुदीर्णशिरः कम्पशालिन इति यावत् । ते केचनास्मदाचार्या विदुरित्यन्वयः । एवं
च ऋषीणामप्यत्यन्ताभिमतोऽयमर्थः । चरमश्लोकस्यापि प्रमाणेषु सारभूतत्वात्तन्मुखेनैवायमर्थ आचा-
र्यसकाशाद्ज्ञातव्य इति भावः ॥ ६९ ॥

इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां चरमश्लोकाधिकार एकोनत्रिंशः ॥

(सा.प्रः) शिरःकम्पिनः, शिरःकम्पवन्तः भवन्तीत्यर्थः । एते प्रशंसन्तीति यथा समीपस्था
जानीयुस्तथैषां गुणानुसन्धानात् विकृतमनस्का भवन्तीति भावः ॥ ६९ ॥

इति श्रीसार प्रकाशिकायां चरमश्लोकाधिकारः एकोनत्रिंशः ॥

(सा.संः) प्रभृतिशब्देन शुक्पराशर श्रीवाल्मीकिभरद्वाजनारदादिसङ्ग्रहः । प्रपन्नजनकूटस्था-
द्युक्तीनामाप्ततमत्वाद्विततमत्वाच्च स्वोक्तिभिरेककण्ठत्वात्स्वोक्तीनां तादृशवैलक्षण्याभावाच्च । तान् ।
श्रुत्वा हर्षादित्यादरेण शिरःकम्पनं कुर्वन्तीत्यर्थः ॥ ६९ ॥

इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे चरमश्लोकाधिकारः एकोनत्रिंशः ।

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ आचार्यकृत्याधिकारः ॥

मू: - अधिजिगमिषु:.....

(सा.दी:) இப்படி பதவாக்யயொனாரூபமான தृतीयபா஑் வ்யாக்யாதமாயிற்று. இனி ஆாா்யசிஷ்ய-கृत்யா஑ிகாரநி஑மநா஑ிகாராத்மகமான ஑தூர்தபா஑் விவரிக்கப்படுகிறது.

(सा.स्वा:) இப்படி பூர்வா஑ிகாரத்திலே ஑ரமश्लोकத்தில் சாரதமமான மா शुच: என்கிற ஑ரமவாக்யத்தின் தாத்பர்யத்தை ஑ரமदशैयிலே ஆாா்யர்கள் சच्छिष்யர்களுக்கு ஑பदेशிப்பார்களென்று சொன்னது கூடுமோ? ப்ரா஑ாணனுக்கு ஑டியாபந் ஑நார்கனோபாயமானபடியாலே சர்வடா சிஷ்ய விஷயத்திலே ஑பदेश் ப்ராசமன்றோ? ஑ரமदशैயிலே என்று விशेषग्रहण்கூடுமோ? “मन्त्रं यत्नेन गोपयेत्” என்று விशेषவிடியினாலே रहस्यत्रयार्थव्यतिरिक्तविषयं ஑நார்கனோபாயநியம விதானமென்னில் “गुरुशुश्रूषया विद्या पुष्कलेन धनेन वा” என்கிறது விरोடியாதோ? ஑து ஑க்திपरிவா஑द्रव्यदानविषय மென்னில் “कृपया निस्पृहो वदेत्” என்கிறது விरोடி யாதோ? किञ्च “मन्त्रं यत्नेन गोपयेत्” என்கிற விடியாலே ஒரு விஷயத்திலும் சர்வடா ப்ரதாந் கூடாமையாலே ஑ரमदशैयிலே தாந் ஑பदेश்கூடுமோ? “पात्रस्थमात्मज्ञानं च कृत्वा पिण्डं समुत्सृजेत्” என்கையாலே கூடுமென்னில்ப்போது சிஷ்ய சாமாந்ய விஷயத்திலே ஑பदेशிக்கவேண்டுகையாலே சच्छिष்யர்களுக்கு என்று விशिष्योपादान்கூடுமோ? ஑பி ஑, சच्छिष்யர்களென்றது “सन्तमेनं ततो विदुः” என்கிறபடியே ब्रह्मज्ञानवाणेन என்றால் ஑பदेश் வ்யர்தமாக ப்ரசङ्கியாதோ? ஑ரमवாக्यத்தின் தாத்பர்யத்தை சच्छिष்யர்களுக்கு ஑பदेशிப்பார்களென்று சொன்னால் தदन्यरहस्यार्थங்களை ஑सच्छिष्यர்களுக்கு ஑பदेशிக்கலாமென்று ஑तिप्रसङ्गமும் வாராதோ? ததतिरिक्तरहस्यार्थங்களை ग्रन्थावलोकनादिकளும் ஑ध्यवसிக்கலாமென்றும் ப்ரசङ्கியாதோ? ஆாா்யர்கள் ஑பदेशிப்பார்களென்றால் ஑பदेशादेवान्यथासिद्धமாகையாலே-

(सा.प्र:) एवं रहस्यत्रयं सरहस्यं निरूप्य पूर्वाधिकारे “आचार्यர்கள் சच्छிष்யர்களுக்கு ஑பदेशிப்பார்கள்”

(सा.सं:) अथ यथाशास्त्रं संप्रदायप्रवर्तकाचार्यस्य उपदेशप्रवर्तकाचार्यस्य कृत्यमधिकारेण वक्तुमधिकारार्थं सङ्गृह्णाति ।

(सा.सं:) अधिजिगमिषुरिति । धाम, नित्यविभूतिरूपं स्थानम् । तस्य आद्यत्वं कारणत्वम् । तच्च सृज्यवर्गस्य नित्यविभूतिस्थवस्तुगतसादृश्योपजीवकत्वकृतम् । अप्राकृतवस्तुसमानसन्निवेशा एव हीह प्राकृतास्सर्वे । त्रिधाम्नः, “अम्भस्यपारे” इत्युक्तविधया त्रिस्थानकस्य । अधिजिगमिषुरित्युक्त्या लब्धविद्यो विरक्तश्च सन् प्राप्यतृष्णावशाद्यदावितमः पदमधिजिगमिषति ।

मूः - श्रुतिविविधपरीक्षाशोधिते क्वापि पात्रे ।
 अनघगुणदशायामाहितस्नेहमार्यः,
 प्रदिशति.....

(सा.दीः) श्रुतीत्यादिना, “संवत्सररात्रोषिताय” इत्यादिरूपेण श्रविकंकपपल्ल, विविधङ्कगणान, समिञ्जलपुष्पाद्याहरण होमधेनुपरिरक्षण - प्रेरणादिरूपेण बहुविधमाणा परीक्षैकगणालं. शोधिते, निश्चलमनस्कमाणा. क्वापि पात्रे, योग्यगणान पुत्रशिष्यादिकणीलं. अनघगुणदशायां, सत्त्वोन्मेषादि दशैलीलं अनघगुणत्वदशायामेन्द्रपल्ल. अन्यत्र वर्तिलीलं. आहितस्नेहं, विहितप्रेम यथा तथा । अन्यत्र निहिततैलम् ।

(सा.स्वाः) श्रुतिविविधपरीक्षाशोधिते । “संवत्सरं तदर्धं वा मासत्रयमथापि वा । परीक्ष्य विविधोपायैः कृपया निःस्पृहो वदेत् ॥” इत्यादौ श्रुताः । विविधाः, समित्पुष्पाद्याहरणहोम-धेनुरक्षणप्रेरणादिरूपेण विविधाः परीक्षाः । ताभिः शोधिते = निश्चलमनस्के । अन्यत्र मलापनोदक-विविधत्रिन्त्रिणीभस्मादिभिः शोधिते । क्वापि, एवंभूतपात्रस्य दुर्लभत्वात्क्वापीत्युक्तिः । पात्रे, पुत्रशिष्यादौ, अन्यत्र दीपपात्रे । अनेन सर्वदा झटित्या रहस्यार्थोपदेशो न कर्तव्यः सर्वेष्वपि गुणादिविमर्शमन्तरेण न कर्तव्य इति व्यज्यते । अनघगुणदशायां, वक्ष्यमाणसत्त्वोन्मेषादिदशायाम् । यद्वा, “श्रुतादन्यत्र सन्तुष्टस्तत्रैव च कुतूहली” गणनललाम् अवस्थैलील इति अग्रे आचार्यैरभिधानात्तादृशावस्थायां वा । अन्यत्र - निर्मलसूत्रनिर्मितवर्त्याम् । आहितस्नेहम्, आहितः, निहितः स्नेहः यस्मिन् कर्मणि तद्यथा तथा । “पुत्रमिवैनमनुकाङ्क्षन्” इत्यभिधानात् । अन्यत्र - निक्षिप्ततैलम् । अनेनार्थाद्युपाधिमन्तरेण केवलं कारुण्य वात्सल्य मात्रेणोपदिशेदिति व्यज्यते ।

(सा.प्रः) गच्छ प्रभो रक्ष चास्मान्प्रपन्नान् कल्पेकल्पे जायमानस्स्वमूर्त्या इत्याद्युक्तं प्रधानस्थानं परमपदं गन्तुमुद्युक्त इत्याचार्यविशेषणम् । “नापुत्राय नाशिष्याय वा संवत्सर रात्रोषिताय नापरिज्ञात कुलशीलाय दातव्या । संवत्सरं तदर्धं वा मासत्रयमथापि वा । परीक्ष्य विविधोपायैः कृपया निःस्पृहो वदेत् ॥” इत्यादिश्रुतिस्मृत्यवगत विविध परीक्षाभिः शोधिते शिष्ये इत्यर्थः । अन्यत्र निष्कल्मष दीपभाजनं पात्रमित्यर्थः । अनघेत्यादि । शिष्यस्य रजस्तमो विजृम्भणा समानाधिकरणसत्त्वोन्मेषावसर इत्यर्थः । निष्कलङ्कतूलारब्धतन्तुकृत वर्तिकायामित्यर्थः । आहितस्नेह मिति क्रियाविशेषणम् । उपदेश्यान् स्निह्यन्नुपदिशेदित्यर्थः । यथा लोके स्नेहयुक्तानां प्रवृत्तयः स्तीतिविषयभूतचेतन प्रयोजनैक प्रयोजनाः, एवं शिष्योज्जीवनैकप्रयोजन उपदिशेदित्यर्थः । अन्यत्र - स्नेहस्तैलम् ।

(सा.संः) तदा कृपापरतन्त्रस्सन् “पात्रस्थमात्मविज्ञानम्” इति विविधकैङ्कर्यरुच्या उपदिशेन्न ख्यात्यादिकामनयेति फलितम् । क्वापीत्युपदेश्यदौर्लभ्योक्तिः । सच्छिष्य इति भावः । प्रदीपोऽपि निष्कल्मषे पात्रे निष्कल्मषवर्त्यामारोपित एव अत्युज्ज्वल इति । शोधिते अनघगुणदशायामिति श्लिष्टतयोक्तिः । सत्त्वोन्मेषावस्थायामित्यर्थः । स्नेहाभावे दीप इवविद्याप्यस्नेहदत्ता अचिरमेव निष्प्रभा विरमेदिति सूचयितुमाहितस्नेहमित्युक्तिः । पूरित स्नेहो यथा भवति तथा । आर्यः, “श्रोत्रियं ब्रह्मनिष्ठम्” इत्याचार्यलक्षणलक्षितः । सद्देशिकेन सच्छिष्ये समारोपितज्ञानदीपस्य यावदात्मभाव्यसङ्कुचितविकास फलकतया इह उत्तरोत्तराधिकौज्ज्वल्यवत्तया च ।

மூ: - निरपायं संप्रदायप्रदीपम्” ॥ ७० ॥

(சா.தி:) निरपायं, नित्यम् । लौकिकदीपव्यावृत्तम् । संप्रदायप्रदीपं, संप्रदायमावृत्य? परमाचार्यனைத்துடங்கி अविच्छेदेन परम्परया उपदेशित்துவருகிற अर्थविशेषशास्त्रविशेषங்கள், तद्रूपमान प्रदीपத்தை. अज्ञानान्धकारनिरसनத்தாலும், ज्ञातव्यार्थप्रकाशनத்தாலும் प्रदीपत्वम् । प्रदिशति, उपदिशति । उपदिशेदिति विवक्षैयாதत्. ॥ 70 ॥

परमाचार्यनान्न श्रीमन्नारायणं முதலாக सदाचार्यपरम्परासमागतमान रहस्यत्रयार्थங்களை सङ्ग्रहित்து, தாங்களும் अनुसन्धित்து, सात्त्विकतास्तिक्यादिगुणங்களையுடைய देवप्रकृतிகளான शिष्यादिकளுக்கு परीक्षामूलगुणनिश्चयपूर्वकமாக शुश्रूषावस्यैयிலே अष्टकर्णமாக तत्त्वहितपुरुषार्थங்களையும், उत्तरकृत्यங்களையும் சுருங்க उपदेशित்து, असुरप्रकृतிகளுக்கு மறைத்து कृतार्थராய் वर्तिப்பார்கள் पूर्वाचार्यர்களென்றும், இவர்கள் तत्त्वत्रयरूपतत्त्वத்தையும், शरणागतियाகிற हितத்தையும், उत्तरकृत्यத்தையும் சுருங்கவருளிச் செய்வர்கள் - शिष्यादிகளுக்கு; அல்லாத आसुरप्रकृतிகளுக்கு வெளியிடார்களென்றும் இவ் अधिकாரத்தின் सङ्ग्रहार्थम् ।

(சா.ஸ்வ:) निरपायं, प्रसिद्धदीपस्तु सापाय इति व्यतिरेकसूच्यते । सम्प्रदायप्रदीपं, भगवन्त-माश्रयैतावत्पर्यन्तमविच्छिन्नतया उपदेशपरम्पर्येण समागततत्त्वहितपुरुषार्थविषयकसमीचीनज्ञानरूपं प्रदीपम्, अज्ञानान्धकारनिवर्तकत्वात्प्रदीपत्वोक्तिः । प्रदिशति, उपदिशेत् । वर्तमाननिर्देशेनाविच्छिन्न-संप्रदायागतत्वं व्यज्यते । “तस्मै स विद्वानुपसन्नाय सम्यक्प्रशान्तचित्ताय शमान्विताय येनाक्षरं पुरुषं वेद सत्यं प्रोवाच तां तत्त्वतो ब्रह्मविद्याम्” इत्यत्र प्रोवाच प्रब्रूयात् ।” इति श्रीभाष्यकारैर्विवरणात्तदनुसार्यं श्लोकः । अनेन सर्गाद्यकाले उपदेष्टभावनिमित्तामूलकत्वशङ्का निवर्त्यते । सत्पात्रलाभे दानं च व्यज्यते । एवं सर्वार्थस्याप्यामरणं गोपनीयत्वे कैमुत्यन्यायेन मा शुच इति चरमश्लोक-चरमभागार्थस्यातिश्रेष्ठतया आमरणं गोपनीयत्वमन्त्यकाले सत्पात्रलाभे उपदेश्यत्वं च व्यज्यते ॥ ७० ॥

இப்படி आचार्यனுக்கு सत्पात्रलाभे विधिबलத்தாலே अवश्यमुपदेशிக்கவேண்டுமாகில் विस्तरेण उपदेशிக்கிறதோ? सङ्ग्रहेणोपदेशிக்கிறதோ? आद्ये बहून्विचारानधिकृताधिकारिकளுக்கு वेदान्त श्रवणाभावं प्रसङ्गिக்கும் । अन्त्ये “आर्षं धर्मोपदेशं च वेदशास्त्राविरोधिना । यस्तर्केणानु-सन्धत्ते सधर्मं वेद नेतरः ।” என்கிற शास्त्रं विरोधिக்கும்? किञ्च, सम्प्रदायगतार्थங்கள் उपदेश्यங்களாகில் श्रोताக்களுக்கு अत्यल्पबुद्धिमत्त्व - विस्मरणशीलत्वादि संभावितமாகையாலே அதடியாக

(சா.ப்ர:) सम्प्रदायप्रदीपं, प्रदीपवत्तत्तदर्थव्यवहारहेतुतया संप्रदाय परम्परागतमर्थपञ्चक प्रतिपादकं रहस्यत्रयं दीपत्वेन निरूप्यते । निरपायमिति ऐहिकामुष्मिकतत्साधनविषय प्रमाणानि व्यावर्त्यन्ते ॥७०॥

(சா.ச:) निरपायत्वं-संप्रदायप्रदीपं, संप्रदायागतमर्थपञ्चकज्ञानाभिधानं दीपमित्यर्थः ॥ ७० ॥

मूः - न चाशुश्रूषवे वाच्यं नच मां योऽभ्यसूयति ॥

य इदं परमं गुह्यं मद्भक्तेष्वभिधास्यति ।

भक्तितं मयि परां कृत्वा मामेवैष्यत्यसंशयम् ॥,

नावेदनिष्ठस्य जनस्य राजन् प्रदेयमेतत् परमं त्वया भवेत् ।

विवित्समानस्य विबोधकारकं प्रबोधहेतोः प्रणतस्य शासनम् ॥

न देयमेतच्च तथाऽनृतात्मने शठाय क्लीबाय न जिह्वाबुद्धये ।

न पण्डितज्ञाय परोपतापिने देयं त्वयेदं विनिबोध यादृशे ॥

श्रद्धान्वितायाथ गुणान्विताय परापवादाद्विरताय नित्यम् ।

विशुद्धयोगाय बुधाय चैव क्रियावतेऽथ क्षमिणे हिताय ॥

(सा.दीः) अभक्ताय, प्रेमरूपभक्तिरहित^१कृ. अशुश्रूषवे, शुश्रूषा, श्रोतुमिच्छा । वरिवस्या च । तद्रहित^२कृ. योमामभ्यसूयति तस्मै च । या^३त्तो^४रुवन् भगवद्द्वेषि अव^५नुक्तं न वाच्यमे^६न^७कै. य इदमिति । भक्तितं मयि परां कृत्वा, मयि परां भक्तिं लब्ध्वा^८ग^९न्प^{१०}। नावेदनिष्ठस्येत्यादिश्लोकाः भारते वसिष्ठकरालसंवादगताः । विवित्समानस्य, विद ज्ञाने इति धातुः । ज्ञातुमिच्छोः । शुश्रूषोः ग^{११}न्प^{१२}। विबोधकारकं, ज्ञानजनकम् । ज्ञानार्थं प्रणताय^{१३}ग^{१४}न^{१५}कै. प्रबोधहेतोः, प्रबोधार्थम् । शासनं शास्त्रम् । अनृतात्मने, नास्तिकबुद्धये^{१६}ग^{१७}न^{१८}कै. शठाय, वञ्चकाय । क्लीबाय, नपुंसकाय । जिह्वाबुद्धिः, कुटिलबुद्धिः । पण्डितमन्याय-यादृशे पुंसि देयमिदं तन्निबोध ^{१९}ग^{२०}न्प^{२१}। अन्वयम्. गुणान्विताय, शमदमाद्यन्विताय । विशुद्धयोगाय, विशुद्धभक्त्यन्विताय^{२२}ग^{२३}न^{२४}कै. क्रियावते, अनुष्ठानवते ।

(सा.स्वाः) अभक्ताय, आचार्यभगवद्भक्तिरहिताय । नचाशुश्रूषवे, शुश्रूषा, श्रोतुमिच्छा । वरिवस्या च-तद्रहिताय । मां योऽभ्यसूयति तस्मै च न वाच्यमित्यन्वयः । प्रतिवाक्यं नञा उक्त तपआदिषु एकहीनत्वेऽपि इतरसद्भावो न प्रयोजक इति भावः । नच मां योऽभ्यसूयतीत्यसमानविभक्ति-निर्देशः भगवद्भागवतादावप्यभ्यसूयुः विशेषतः परिहरणीय इति द्योतकः । अन्वयमुखेनाप्याह । य इदमिति । मद्भक्तेष्वित्युपलक्षणम् । तपआदिविशिष्टमद्भक्तेष्वित्यर्थः । कृत्वेति । मयि परां भक्तिं लब्ध्वेत्यर्थः । नावेदनिष्ठस्येत्यादयः भारते वसिष्ठकराल संवादगताः । अवेदनिष्ठस्य, वेदनिष्ठा रहितस्य । प्रबोधहेतोः, प्रबोधनिमित्तं प्रणतस्य । विवित्समानस्य । वेत्तुमिच्छोः । प्रबोधकारकं परमं एतच्छासनम् । शास्त्रं नदेयमिति पूर्वेणान्वयः । अनृतात्मने, असत्यबुद्धये । असत्यशीलायेत्यर्थः । शठाय, वञ्चकाय । क्लीबाय, नपुंसकाय । जिह्वाबुद्धये, कुटिलबुद्धये । पण्डितज्ञाय, पण्डितं मन्याय । परोपतापिने, परोपतापकृते च न देयमित्यन्वयः । यादृशे पुंसीदं देयं तन्निबोध । श्रद्धान्विताय, रहास्यार्थश्रवणेत्यन्विताय । गुणान्विताय, शमदमादिगुणान्विताय । विशुद्धयोगाय, विशुद्धयुक्त्यन्विताय । बुधाय, उपदिष्टग्रहणक्षमाय । क्रियावते, अनुष्ठानवते । क्षमिणे, क्षमावते । अनुष्ठानजनितदुःखसहिष्णवे । हिताय, लोकहिताय ।

(सा.प्रः) विवित्समानस्य, विद ज्ञान इति धातुः । ज्ञातुमिच्छोरित्यर्थः । प्रबोधहेतोः, बोधार्थम् । शासनं, शास्त्रम् । निर्णयार्थमात्मज्ञानजनकमित्यर्थः । विशुद्धयोगाय, निर्दोषयुक्तियुक्तायेत्यर्थः ॥

मूः - विविक्तशीलाय विधिप्रियाय विवादभीताय बहुश्रुताय ।
 विजानते चैव तथा हितम् क्षमादमाय नित्यात्मसमाय देहिनाम् ॥
 एतैर्गुणैर्हीनतमे न देयमेतत् परं ब्रह्म विशुद्धमाहुः ।
 न श्रेयसा योक्ष्यति तादृशे कृतं धर्मप्रवक्तारमपात्रदानात् ॥
 पृथ्वीमिमां यद्यपि रत्नपूर्णा दद्यान्न देयं त्विदमव्रताय ।
 जितेन्द्रियायैतदसंशयं ते भवेत् प्रदेयं परमं नरेन्द्र ॥
 कराल मा ते भयमस्तु किञ्चित् एतत् परं ब्रह्म श्रुतं त्वयाऽद्य ।
 यथावदुक्तं परमं पवित्रं विशोकमत्यन्तमनादिमध्यम् ॥,
 विद्ययैव समं कामं मर्तव्यं ब्रह्मवादिना ।
 आपद्यपि च घोरायां न त्वेनामिरिणे वपेत् ॥
 मूर्खाश्च पण्डितं मन्या अधर्मा धार्मिका इव ।
 धर्मयुक्तान् प्रबाधन्ते साधूनां लिङ्गमास्थिताः ॥

(सा.दीः) विविक्तशीलाय, एकान्तप्रियाय । विधिः, विधानम् । तत्प्रियाय । विजानते, कृतज्ञाय ।
 तथा हितं विजानते, हितमात्मान इच्छते गणक। क्षमादमाद्यन्विताय गणक। देहिषु नित्यमात्म
 समबुद्धये । एतन्मयोक्तं रहस्यं विशुद्ध परब्रह्मप्रतिपादक माहुः तादृशे, गुणहीने । धर्मप्रवक्तारं
 श्रेयसा नयोक्ष्यति । कुतः? अपात्रदानात् । करालेति संबोधनम् । परं ब्रह्म, परब्रह्मावचकम् ।
 विद्ययैव समं काममित्यादि शाण्डिल्यवचनानि । ब्रह्मवादिना, विद्यावता । पात्रालाभकृत् विद्याया
 सह कामं मर्तव्यम् । घोरायामपद्यपि । एनां, विद्याम् । इरिणे, अयोग्यस्थले गणक। न वपेत्,
 नोपदिशेत् गणक। लिङ्गम्, वेषम् ।

(सा.स्वाः) विविक्तशीलाय, शान्तवासप्रियाय । विधिः, विधानम् । तत्प्रियाय, बहुश्रवणयुक्ताय ।
 अत एव विजानते, कृतज्ञाय । हितौ क्षमादमौ यस्य सः तस्मै । यद्वा, हितमिति भेदेन पाठः ।
 हितं विजानते इत्यन्वयः । क्षमादमाय, क्षमासहितदमायेति योजना । नित्यात्मसमाय । नित्येषु
 देहिषु आत्मसमबुद्धये । एतन्मयोक्तं रहस्यं विशुद्धं परं ब्रह्म । विशुद्धपरब्रह्मप्रतिपादकमाहुः । तादृशे,
 गुणहीने । धर्मप्रवक्तारं श्रेयसा न योक्ष्यति । कुतः? अपात्रदानात् । करालेति संबोधनम् । शेषं
 स्पष्टम् । परं ब्रह्म, तद्वाचकम् । अथ शाण्डिल्यवचनमाह । विद्ययैवेति । पात्रालाभ इति शेषः ।
 न त्विति । एनां, विद्याम् । इरिणे, ऊषरे । अपात्रे न वपेत् । मूर्खाश्चेति । लिङ्गम्, वेषम् ।

(सा.प्रः) युक्तिदोषाः व्याप्त्यभावप्रतिर्तकप्रतिहत्यादयः । इरिणशब्दविवक्षितार्थः क इत्याकाङ्क्षाया-
 माह । मूर्खाश्चेत्यादिना । ननु मुमुक्षोः प्रपन्नस्य मोक्षप्रतिबन्धकभागवतापचारराहित्येन स्थितिरेवोचिता
 । न तूपदेशादि सदसद्विवेक इत्यत्र “पात्रस्थमात्मविज्ञानं कृत्वा देहं समुत्सृजेत्”
 इत्यादिवचनादुपदेशावश्यकत्वमभिप्रयन् तथात्वे च “आत्मद्रुहममर्यादं मूढमुज्झितसत्पथम् । सुतरामनुकम्पेत्
 नरकार्चिष्मदिन्धनम् ॥” इत्यादेरनुसर्तव्यत्वान्मूर्खाणामनुपदेश्यत्वोक्तिरनुचितेति शङ्कां च “अस्वर्ग्यं
 लोकविद्विष्टं धर्ममप्याचरेन्न तु” इत्यादिप्रमाणात्साधुबाधकानामुपदेशो लोकविद्विष्ट
 इत्यवगमात्तेषामनुपदेश्यत्वोक्तौ

मूः - एकतस्त्वपवर्गार्थमनुष्ठानादि कौशलम् ।
 लोकानुसारस्त्वेकत्र गुरुः पश्चादुदीरितः ॥
 भवन्ति बहवो मूर्खाः क्वचिदेको विशुद्धधीः ।
 त्रासितोऽपि सदा मूर्खः अचलो यः स बुद्धिमान् ॥
 न विश्वासः क्वचित्कार्यो विशेषात् कलौयुगे ।
 पापिष्ठाः वादवर्षेण मोहयन्त्यविचक्षणान् ॥
 गोपयन् आचरेद्धर्मं नापृष्टः किञ्चिदुचरेत् ।
 पृष्टोऽपि न वदेदर्थं गुह्यं सिद्धान्तमेव च ॥
 आश्रितायातिभक्ताय शास्त्रश्रद्धापराय च ।
 न्यायेन पृच्छते सर्वं वक्तव्यं शौचयोगिने ॥

(सा.दीः) एकतः इति । यो गुरुः एकत्र अपवर्गार्थमनुष्ठानादिकौशलं प्रकाशयति । अन्यत्र लोकानुसरणं च करोति । सः पश्चादुदीरितः । अधमो गुरुः ^{बलान्तरात्} अचलः, अचञ्चलबुद्धिः । नेति, क्वचिदपि पुरुषे विश्वासो न कार्यः । कलौ युगे विशेषतो न कार्यः । कुतः? पापिष्ठाः वादिनः अविचक्षणान्, मन्दबुद्धीन् । मोहयन्ति । धर्मं, धर्मविशेषं गोपयन्, अप्रकाशयन्नेवाचरेत् । अपृष्टस्त्वयमेव किमपि वचनं न ब्रूयात् । गुह्यमर्थं सिद्धान्तं च पृष्टोऽपि न वदेत् । तर्हि कस्मै वक्तव्यमित्यत्राह । आश्रितायेत्यादि । न्यायेन, शास्त्रोक्तन्यायेन । शिष्यः प्राप्तैरनुसरन् पृच्छते । न तु बलात् । शौचमत्र करणशुद्धिः ।

(सा.स्वाः) एकत इति । यो गुरुः । एकतः, एकत्र । अपवर्गार्थमनुष्ठानादि कौशलं प्रतिपादयति । एकत्र, परत्र लोकानुसरणं च करोति । सः गुरुः पश्चादुदीरितः । अथ यो गुरुर्दुदीरितः । अचलः, अचञ्चलबुद्धिः । न विश्वास इति । क्वचिदपि पुरुषे विश्वासो न कार्यः । कलौ युगे विशेषान्न कार्यः । कुत इत्यत आह? पापिष्ठा इति । दुर्वादिनः मन्दबुद्धीन् मोहयन्ति । दुर्वादियुक्तिमोहिताः अन्यथा भवेयुः । तत्तस्मात् क्वचिद्विश्वस्य विद्यादानं न कर्तव्यमिति भावः । धर्मविशेषं गोपयन्, अप्रकाशयन् आचरेत् । अपृष्टः, स्वयमेव किमपि न ब्रूयात् । पृष्टोऽपि । गुह्यं, रहस्यमर्थम् । सिद्धान्तमेव च न ब्रूयात् । तर्हि कस्मै वक्तव्यमित्यत्राह । आश्रितायेति । न्यायेन पृच्छते, “तद्विद्धि प्रणिपातेन परिप्रश्नेन सेवया” इत्याद्युक्तप्रकारेण पृच्छते । न तु बलात्पृच्छते । शौचयोगिने, करणत्रयशुद्धियुक्ताय ।

(सा.प्रः) नानौचित्यमिति परिहरति । एकतस्त्वित्यादिना । “साधूनां लिङ्गमास्थिताः” इत्युक्तसाधवः कीदृशा इत्याकाङ्क्षायां तत्स्वरूपं तादृशस्य क्वाचित्कत्वं चाह । भवन्ति बहव इत्यादिना । तत्त्वहितपुरुषार्थविषयस्थिरबुद्धित्वं साधुत्वमिति भावः । एवम्भूतो विशुद्धधीः “पाषण्डिनो विकर्मस्थान् बैडाल व्रतिकान् शठान् । हैतुकान् बकवृत्तींश्च वाङ्मात्रेणापि नार्चयेत् ॥” इत्युक्तरीत्या पञ्चकादिष्वविश्वसन् वाग्व्यवहारादिभिस्सम्यक् ज्ञात्वा तैस्संभाषणादिकं कुर्यात् । तैरेव पृष्टोऽप्यन्यदेव ब्रूयादित्याह न विश्वासः क्वचिदित्यादिना श्लोकद्वयेन । एवं च “आचार्योऽप्यनाचार्यो भवति । श्रुतात् परिहरमाणः” इत्युपदेशाकरणे अनिष्टोक्तेः गुणवत्पात्रे स्वावगतं सर्वमुपदेष्टव्यमिति वदन् शिष्योज्जीवनं विहाय किञ्चिद्दृष्टार्थमयोग्यानामुपदेशे बाधकं प्रदर्श्य तथोपदेष्टुराचार्यस्य तच्छिष्यस्य च यत्किञ्चिद्दृष्टपुरुषार्थसिद्धिमपि सोदाहरणमाह । आश्रितायेत्यादिना श्लोकत्रयेण ।

(सा.संः) एकतस्त्विति, एकत्रेत्यर्थः । अनुष्ठानादिकौशलमेकत्र पुरुषे अपवर्गार्थमिति मत्वा स्थितिमत् । अपरत्र पुरुषे लोकानुसरणमिति मत्वा तयोर्मध्ये प्रथममुदीरितः न रहस्यत्रयार्थोपदेशयोग्यः ।

(सा.वि.) स्वयमज्ञत्वात् यः पश्चादुदीरितस् एव तद्योग्यः । सर्वज्ञत्वादित्यर्थः । தொண்டாக்கு
इति । भक्तानां भोग्यतमभगवदनुभवाय मालारूपास्सूक्तीरुक्तवान् । அந்தாதி ருபகாதானிர்மணவ்யாஜே
सुज्ञापितवान् दुर्ज्ञेयार्थान् । சிந்தாமல், அனடிகாரிஷ்வனுபதிஷ்ய ரக்ஷாமிதி வுத்தியா சுவிகுருத்வம்
सावधानैरित्यर्थः ।

மூ: - சொல்லுகிறபடியே ஶரண்யன் அநுமதிபண்ணும்படிக்கீடான சாத்விகதாஸ்திக்யாதி-
 குணங்களையுடையராய்,

“அபயம் சத்வஸ்சுத்திர்ஜானயோகவ்யவஸ்திதி: ।

தானம் தமஸ்ச யஜஸ்ச ஸ்வாடியாயஸ்தப அர்ஜவம் ॥

அஹிஸா சத்யமக்ரோத: த்யாகஸ்தாந்திரபைஸுநம் ।

(சா.தி:) ஶரண்யன், ஶரண்யத்வென வரணியனான ஶ்ரிய: பதி: । அநுமதி, அப்யநுஜைபண்ணும்படி-
 சாத்விகதந்நாதிதி திவ்யப்ரபந்தாதிராதி ஶப்தார்த்த: । அபயம் சத்வ ஸ்சுத்திரித்யாதி । அபயம், ஶரீரவிरोधிகள்
 பக்கல். சத்வகுணஸ்ய ஸ்சுத்தி:, சத்வோத்ரேக: । ஜானானுஸ்தானயோவ்யவஸ்திதி: । தப:, ஸ்வகர்மநிஸ்டா ।

(சா.ஸ்வ:) உபாத்தவதனங்களில் தோற்றாத ஆத்மகுணங்களுமில்லாமல் அநுகததோஷங்களு
 முண்டாகில் வித்யாப்ரதானம் ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? என்ன அந்த வதனங்கள் ஶரண்யன் அநுமதி
 பண்ணும்படிக்கீடான உக்தானுகதகுணதோஷஸாஹித்ய ராஹித்யோபலக்ஷணபரங்களுக்கிற் அபிப்ராயத்தாலே
 யருளிச்செய்கிறார் ஶரண்யன். இதி । அபயமித்யாதி । அத்ர ஶ்ரீமதீதாபாஷ்யம் । “இஸ்தானிஸ்த
 ஸ்யோகவியோகரூபது:கஹேதுர்ஷநஜம் து:கம் அபயம் । தந்நிவ்ருத்திரஅயம் । சத்வஸ்சுத்தி: । சத்வஸ்ய, அந்ந:
 கரணஸ்ய । ரஜஸ்தமோஶ்யாஸ்ப்ரஸ்த்வம் । ஜானயோகவ்யவஸ்திதி:, ப்ரகூதிவிவிக்தாத்மஸ்வரூபவिवेकनिष्ठा ।
 தானம், ந்யாயார்ஜிததநஸ்ய பாத்ரே ப்ரதிபாதநம் । தம:, தநஸோ விபயோந்முக்யநிவ்ருத்திஸ்சீலநம் । யஜ:,
 ஫லாபிஸந்நிர்ஹித ப்ரகவதாராதந பஞ்சமஹாயஜாநுஸ்தானம் । ஸ்வாடியாய:, ஸவிபூதிகஸ்ய ப்ரகவதஸ்ததாராதந-
 ப்ரகாரஸ்ய ச ப்ரதிபாதக: க்ருதஸ்நோ வேத இத்யநுஸந்நாஸி வேதாப்யாஸநிஸ்டா । தப:, க்ருத்சூகாந்நாஸ்ய-
 த்வாதஸ்யுபவாஸாதே ப்ரகவத்ப்ரீணந கர்மயோக்யதாபாதநஸ்ய கரணம் । அர்ஜவம், தநோவாக்காயவ்ருத்திநாமேகநிஸ்டா ।
 அஹிஸா, பரபீடாவர்ஜநம் । சத்யம், யதாதூஸ்தார்த்தோகரபூதஹிதவாக்யம் । அக்ரோத:, பரபீடா஫லசித்தவிகார-
 ரஹிதத்வம் ।

(சா.ப்ர:) சாத்விகதந்நாதிதி । திவ்யப்ரபந்தாதிராதிஸப்தார்த்த: । ஶமாதிராஸ்திக்யாதி இத்யாதிஸப்தார்த்த: ।
 ஁கமேவ ப்ரகவதீதாயா தீவாஸுர்விபாஹேநாபி அதிவிஸ்தரேண பாத்ராபாத்ரவिवेकोपयुक्तागुणादोषाश्च ப்ரகவதீவோக்தா
 இத்யாஹ । அபயம் சத்வஸ்சுத்திரித்யாதிநா । ஁காம்யநிஸ்தானுஸந்நாதநஜந்யம் து:கம் அபயம் । ததபாவ:
 அபயம் । ரஜஸ்தமஸோரூத்ரேகஸூந்யத்வே ஸதி சத்வகுணஸ்ய உத்ரிக்தத்வம் சத்வஸ்சுத்தி: । ஜானயோகவ்யவஸ்திதி: ।,
 ப்ரகூதி விவிக்தாத்மஸ்வரூப நிஸ்டா । தானம், ந்யாயார்ஜிததநஸ்ய ஸத்பாத்ரே ப்ரதிபாதநம் । தநோநிப்ரஹோ தம: ।
 யஜ: பஞ்சமஹாயஜாதி: நிராஸி: கர்ம । “ஸர்வே வேதா யத்பதமாமந்நி” இத்யுக்தப்ரகாரேண க்ருதஸ்நோ஽பி வேதோ
 ப்ரகவதததாராதநப்ரதிபாதக இத்யநுஸந்நாதேந விஸிஸ்டோ வேதாப்யாஸ: ஸ்வாடியாய: । தப:, க்ருத்சூகாந்நாஸ்யாதிநா
 காயகலேஸ: । அர்ஜவம், தநோவாக்காயானாமேகரூப்யம் । அஹிஸா, பரபீடாவர்ஜநம் । பூதஹிதயதார்த்தவாக்யம்,
 சத்யம் । அக்ரோத:, பரபீடா஫லகதநோவிகாரராஹித்யம் ।

(சா.ஸ:) அபயம், தரணஅயவிதூரதா । சத்வஸ்சுத்தி:, பரிஸுத்தான்த:கரணத்வம் । ஜானயோகவ்யவஸ்திதிநாம்?
 “இதூஸ: ப்ரத்யகாத்மா஽ஸோ பரமாத்மா ததேதூஸ: । ததஸ்சந்நானுஸந்நாதநமிதி யோக: ப்ரகீர்தித: ॥”
 இத்யுக்தவித்யா ஸ்வபரஸ்வரூபயாதாத்மயாஹ்யஸம்பதானுஸந்நாதநஸீலதா ।

मूः - दया भूतेष्वलोलुप्त्वं मार्दवं ह्रीरचापलम् ॥

तेजः क्षमा धृतिश्शौचमद्रोहो नातिमानिता ॥

भवन्ति सम्पदं दैवीमभिजातस्य भारत ॥” என்றும்,

“द्विविधो भूतसर्गोऽयं दैव आसुर एव च ।

विष्णुभक्तिपरो दैवः.....” என்றும் சொல்லப்பட்ட **दैव** **प्रकृतிகளுக்கும்**-

“संवत्सरं तदर्धं वा मासत्रयमथापि वा ।

परीक्ष्य विविधोपायैः कृपया निस्पृहो वदेत् ॥

(सा.दीः) अपैशुनं, परानर्थावहवाक्यराहित्यम् । अलोलुप्त्वम्, अलोलुपता अलब्धत्वमेन्द्रपाङ्. ह्रीः, अकृत्यविषयलज्जा । अचापलं, विषयेषु चापत्यराहित्यम् । तेजः, पटुत्वम् । ग्रहणसामर्थ्यम् । शौचं **सो**ल्लिङ्ग. नातिमानिता, गर्वाभावम् । दैवीं सम्पदमभिजातस्य, सत्त्वप्रकृतिकस्य एते गुणा भवन्ति । भूतसर्गे, भूतसृष्टिर्द्विविधा । दैव आसुरश्चेति । दैवी, देवसंबन्धिनी प्रकृतिः स्वभावो येषां ते दैवप्रकृतयः । विविधोपायैः, समिञ्जलाद्याहरणार्थप्रेषणादिभिः । परीक्षानन्तरं निश्चलबुद्धये शिष्याय निस्पृहस्सन् केवलकृपया रहस्यमर्थं वदेत् ।

(सा.स्वाः) त्यागः, आत्महितप्रत्यनीकविमोचनम् । शान्तिः, इन्द्रियाणां विषयप्रावण्यशीलनम् । अपैशुनम्, परानर्थकरवाक्यनिवेदनाकरणम् । दया, भूतेषु दुःखासहिष्णुता । अलोलुप्त्वं, अलोलुपत्वम् । विषयेषु निःस्पृहत्वमित्यर्थः । मार्दवं, अकाठिन्यम् । साधुजनसंश्लेषार्हतेत्यर्थः । ह्रीः, अकार्यकरणे ब्रीडा । अचापलम्, स्पृहणीयविषय सन्निधानाचञ्चलत्वम् । तेजः, दुर्जनैरनभिभवनीयत्वम् । क्षमा, परनिमित्तब्रीडानुभवेऽपि परेषु चित्तविकाररहितता । धृतिः, महत्यामप्यापदि कृत्यकर्तव्यतावधारणम् । शौचम्, बाह्यान्तरकरणानां कृत्ययोग्यता शास्त्रीया । अद्रोहः, परेष्वद्रोहः । परेषु स्वच्छन्दवृत्तिनिरोधरहितत्वमित्यर्थः । नातिमानिता, अस्थाने गर्वोऽतिमानिता । तद्रहितता - एते गुणाः दैवीं सम्पदमभिजातस्य भवन्ति । देवसंबन्धिनी संपदैवी । देवाः भगवदाज्ञानुवर्तनशीलाः । तेषां संपत्, सा च भगवदाज्ञानुवृत्तिरेव । तामभिजातस्य, तामभिमुखीकृत्य जातस्य । तां निर्वर्तयितुं जातस्य भवन्तीत्यर्थः” इति । परीक्ष्येति । समित्पुष्पाद्याहरणादिभिर्विविधैरुपायैर्निश्चलबुद्धिरिति निर्णय तस्मै निस्पृहस्सन् केवलकृपया रहस्यतमार्थं वदेत् । अत्र विशेषमाह । - त्यागः, आत्महित विरोध्यैहिकामुष्मिकरूपानुबन्धत्यागः । शान्तिः, बाह्येन्द्रियनिग्रहः । अपैशुनं, परानर्थकर वाक्यानुक्तिः । दया, स्वार्थनिरपेक्षपरदुःख निराचिकीर्षा । अलोलुप्त्वं, विषयेषु निस्पृहत्वम् । मार्दवं, साधुजनसंश्लेषानर्हता । ह्रीः, अकार्यकरणे ब्रीडा । अचापलं, स्पृहणीये सन्निहितेऽप्यविकृतत्वम् । तेजः, दुर्जनैरनभिभवनीयत्वम् । क्षमा, परैः पीडनेऽप्यविकृतत्वम् । धृतिः, महापद्मपि कृत्येष्वेव कर्तव्यता धीः । शौचं, स्थाने विष्णु चिन्तनादिः । अद्रोहः, परेषां स्वच्छन्दवृत्त्यनिरोधः । अस्थाने गर्वोऽतिमानिता, तद्राहित्यं नातिमानिता । एते गुणा दैवीं संपदमभिजातस्य भवन्ति । देवाः भगवदाज्ञानुवर्तनशीलाः । तेषां संपत्, भगवदाज्ञानुवृत्तिः । तामभिमुखीकृत्य जातस्य भवन्तीत्यर्थः । पुरुषेष्वेवंविधत्वस्य “शीलं संवसता ज्ञेयं तच्च काले न भूयसा” इत्युक्तकालविलम्बाभावे ज्ञानं न स्यादित्यत्रोक्तं संवत्सरमित्यादि

மூ: - “यदृच्छयोपसन्नानां देशान्तरनिवासिनाम् ।

इष्टोपदेशः कर्तव्यो नारायणरतात्मनाम् ॥”

இத்யாதிகளிற்கொண்டு பரீகாதிமூலகுணநிச்சயபூர்வகமாக “श्रुतादन्यत्र सन्तुष्टस्तत्रैव च कुतूहली” என்னலாம் அவச்யையிலே அஷட்கர்ணமாக வெளியிட்டு,

“डम्भो दर्पोऽतिमानश्च क्रोधः पारुष्यमेव च ।

अज्ञानं चाभिजातस्य पार्थ सम्पदमासुरीम् ॥” என்றும் “विपरीतस्तथाऽऽसुरः” என்றும்

சொல்லப்பட்ட ஆசுரபுருஷர்களுக்கு மறைத்து,

(सा.दी:) अत्र विशेषमाह । ये देशान्तरनिवासिनः यदृच्छयोपपन्नाः नारायणे ऐकान्त्यङ्गताश्च तेभ्यः इष्टोपदेशश्चिरपरीक्षां विनापि कर्तव्य इति । श्रुतादिति । अर्थविशेषश्रवणादन्यत्र = लोभादौ प्रीतिर्यस्य नास्ति । तत्रैव च कुतूहली, अर्थविशेषश्रवण एवादरवान् । अषट्कर्णमाक, மூன்றாம் பேரில்லாதவிடத்தில் என்கை. डम्भ इत्यादि । आसुरीप्रकृतिः स्वभावो येषां ते आसुरप्रकृतयः ।

(सा.स्वा:) यदृच्छयेति । देशान्तरनिवासिनां नारायण ऐकान्त्यं भजतां यदृच्छयोपपन्नानां चिरपरीक्षां विनाऽपीष्टोपदेशः कर्तव्य इत्यर्थः । श्रुतादिति । भावेक्तः । रहस्यार्थश्रवणादन्यत्र लाभादौ । सन्तुष्टः, अलंबुद्धिः, निस्पृहः । तत्रैव च कुतूहली । आदरवान् । यद्वा, आशंसायं क्तः, श्रोतुमभीप्सितादन्यत्र शास्त्रान्तरेऽलम्बुद्धिरित्यर्थः । अषट्कर्णमाक, மூன்றாம் பேரில்லாதவிடத்திலே. வெளியிட்டு इति । समीचीनन्यायोपेतपूर्वाचार्योपदिष्टप्रमाणसरणिप्रतिपादकग्रन्थविस्तारத்தினாலே வெளியிட்டு டென்றபடி. डम्भ इत्यादि । डम्भः, धार्मिकत्वख्यापनाय धर्मानुष्ठानम् । दर्पः, कृत्याकृत्याविवेक-करो विषयानुभवनिमित्तो हर्षः । अतिमानश्च, स्वविद्याभिजनाननुगुणोऽभिमानोऽतिमानः । क्रोधः, परपीडाकरचित्तविकारः । पारुष्यं, साधूनामुद्वेगकरस्वभाववत्त्वम् । अज्ञानं, परावरवस्त्वविवेकता । एते स्वभावा आसुरीं संपदमभिजातस्य भवन्ति । असुराः, भगवदाज्ञातिवृत्तिशीलाः । यद्वा, सात्यकितन्त्रादिकளில் சொல்லுகிறபடியே इत्यस्य दैवप्रकृतिकளுக்கு வெளியிட்டு असुर-प्रकृतिकளுக்கு மறைத்து इत्यत्रान्वयः ।

(सा.प्र:) दूरदेशादागतस्याप्येवंविधत्वं ज्ञातुं शक्यमित्याह । यदृच्छयेत्यादिना । ज्ञानव्यतिरिक्त-प्रयोजनराहित्येनेत्यर्थः । श्रुतादन्यत्र सन्तुष्ट इति । श्रुतम्, श्रवणम् । तस्मादन्यत्र सन्तुष्टः, तद्व्यति-रिक्तेष्वभिलाषरहित इत्यर्थः । ज्ञानार्थोपदेशकव्यतिरिक्तातिशयितप्रयोजनेभ्यो विरक्त इति यावत् । डम्भ इत्यादि । धार्मिकत्वाप्रायार्थमानुष्ठानं डम्भः । कृत्याकृत्यविवेकाभावहेतुर्विषयानुभवजो हर्षो दर्पः । अभिजनविद्यावृत्ताननुगुणो अभिमानोऽतिमानः । परोद्वेगकरं वाक्यं पारुष्यम् । यद्वा, परपीडाफलकमनोविकारः पारुष्यम् । साधूद्वेगकरस्वभावत्वमित्यर्थः । अज्ञानम्, तत्त्वहित-पुरुषार्थानामविवेकः ।

(सा.सं:) यदृच्छया, दैवात् । यथा शास्त्रं स्वपरीक्षितगुलक्षणलक्षितोऽयमिति निश्चित्याति-दूरादागतो यस्स भगवदनुग्रहविशेषविषय इति यदृच्छयोपसन्न इत्युच्यते । श्रुतादन्येषु, उपदिष्टादन्येषु । असन्तुष्टः, वाङ्मनःप्रवृत्तावरुचिमान् । तत्रैव, उपदिष्ट एव । कुतूहली, मननादिकुतूहलवान् । इति शिष्यगुणे विज्ञाते तदनन्तरमित्यर्थाभिप्रायेण என்னலாம் அவச்யையிலே इत्युक्तम् । विपरीताः, दैवसंपद्विपरीताः ।

மூ: - சீரிய தனமுடையார் சேமித்து வாழுமாப்போலே **चरितार्थ**ராய் **वर्ति**ப்பார்கள் **पूर्वाचार्य**ர்கள், இவர்கள் **देहेन्द्रियादिव्यतिरिक्त**னாய் **नित्य**னாயிருப்பானொரு **आत्मा**உண்டு, இச் **चेतनाचेतन**ங்களிரண்டுமொழியவிவற்றுக்கு **अन्तर्यामि**யாய் **शेषि**யாயிருப்பானொரு **परमात्मा**உண்டு, இப்பரமாत्मாவையொழியவில் **आत्मा**வுக்குத் தானும் பிறரும் **रक्षक**ராக மாட்டாரென்று **तत्त्व**த்தையும், **अनादिकाल** அந்தாதியாக **संसरि**த்துப் போந்த அடியேனுக்கு இனியொரு **गर्भवासादि**கலேஷ்வாராதபடி திருவடிகளைத் தந்து **रक्षित**த்தருள வேண்டுமென்று **आचार्य**ன் **प्रसादि**த்த **गुरुपरम्परापूर्व**கத்யத்தாலே **श्रीमन्ना**(**श्रीमान्**னான) **नारायण**ன் திருவடிகளை **शरण**மாகப் பற்றி **आत्मात्मीय**ங்களையும், அவற்றைப்பற்றவரும் சுமைகளையும் அங்கே **समर्पि**ப்பதென்று **हित**த்தையும், **सदाचार्य**ன் காட்டிக்கொடுக்கக் கைக்கொண்ட-

(சா.தி:) சீரிய, ஸ்லாக்யமான. சேமித்து, நிக்ஷேபித்து **चरितार्थ**ராய் **उपदेश**புரகாரம் காட்டுகிறார். இவர்கள் இத்யாதி

(சா.ஸ்வ:) இப்படியாகில் **सत्पात्रं** **दुर्लभ**மாகையாலே **परिमित**மாகையால் பிறருக்கு மறைக்குமாகில் **अरण्यचन्द्रिकै**போலே யாகையாலே **अतुष्टिक**ரமாகாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். சீரிய இதி | சீரிய, ஸ்லாக்யமான | சேமித்து, பிறருக்குக் கொடாதே **निक्षेपि**த்து. **चरितार्थ**ராய் இதி | “பொன்னுலகாளீரோ புவன முமுதாளீரோ” என்கிறபடியே **स्वयंपुरुषार्थ**மாக **उपदेशि**க்கையாலே “**प्रयोजनमनुद्दिश्ये**”**त्यादि** **न्यायप्रसङ्ग**மில்லையென்றபடி. இப்படியாகில் **अल्पश्रुत**ரான **परमास्तिक**சிஷ்யர்களுக்கு **अनुपदेशं** **प्रसङ्गि**யாதோ? என்ன **अधिकारिभेदेन** **विस्तरेण** **श्रवणरुचिक**ளுக்கு **विस्तरेणोपदेशि**ப்பர்களென்றும், **सङ्ग्रहरुचिक**ளுக்கு **सङ्ग्रहेणोपदेशि**ப்பர்களென்றும் **व्यवस्थै**யாலே **विरोध**மில்லை என்றருளிச் செய்கிறார். இவர்கள் இதி | **अन्ता**தாதியாக இதி | **मरणजनन**மாக என்றபடி. **रक्षित**த்தருளவேண்டுமென்கிறத்துக்கு **शरण**மாகப்பற்றி என்கிறத்தோடே **अन्वय**ம். **शरण**மாகப்பற்றி, **प्राप्य**மாகப் பற்றி என்றபடி. **द्वय**த்தாலே **रक्षित**த்தருளவேண்டுமென்று **फलाभिसन्धि**பண்ணி **तदर्थ**மாக **समर्पि**ப்பது **इत्यन्वयः** | **सङ्ग्रहरुचि**க்களுக்கு இதி **पूर्व** வெளியிட்டென்றது **विस्तार**ப்படி என்று கருத்து.

(சா.பு:) சீரிய, ஸ்லாக்யேத்யर्थ: | சேமித்து வாழுமாப்போலே, **दस्युभूयिष्ठसमये** **निक्षेपादीनां** **सुगुप्त**ஐத்வா **दस्यु**வினாசே **उद्धृत्यानुभव**ந்யாயேனேத்யर्थ: | **उपदेशव्यमित्युक्तं?** **तत्रोपदेश** **प्रकारः** **क** இத்யாகாஐக்ஷாயா **स्त्रीशूद्रादीनां** **संस्कृतप्रियाणां** **च** **द्रमिडभाषावाक्येन** **श्लोकेन** **च** **तमाह** | இவர்கள் இத்யாதினா | இவர்கள் இத்யஸ்ய அருளிச் செய்வர்கள் இத்யனேன **अन्वयः** | **अन्ता**தாதியாக இதி | **पूर्वशरीरावसानकाले** **तत्सूक्ष्मांशोद्धारेणोत्तरशरीरारम्भो** **यथा** **स्यात्तथेत्यर्थः** | **स्वर्गगामिनां** **देवमनुष्यादि** **शरीरपरिग्रहान्तरालेऽपि** **भूतसूक्ष्मसंबन्धः** “**तदन्तरप्रतिपत्तौ** **रंहति**” இத்யாதி**भिरवगन्तव्य** இதி | **तृतीयस्थानगतानां** **तु** “**अथैतयोः** **पथोर्न** **कतरेण** **च** **तानीमानि** **क्षुद्राण्यसकृदावृत्तीनि** **भूतानि** **भवन्ति**-

(சா.சு:) சீரிய, **स्वाधिकाराधिक** உடையார் இத்யனந்தரமசக்தா இதி **शेषः** | **ननु**கூதயாவத-**थोपदेशानधिकारिस्त्रीशूद्रादीनां** **विषये** **आचार्यस्य** **कथमुपदेशप्रवृत्तिप्रकार** இத்யுक्ते **तं** **प्रकारं** **दर्शयति** | இவர்கள் இத்யாதினா |

மூ: - எம்பெருமான் இனி நம்மை ஒருபடிக்கும் கைவிடாநென்கிற தேற்றத்தோடே இங்கிருந்த காலம் அபவர்ப்ரவர்ப்ரஜ்மான நிரபராடானுகூலவூதிடோடே நடப்பதென்று உதரகூத்யத் தையும் சஜ்ஹரூகிகளுக்குச் சுருங்கவருளிச் செய்வார்கள்.

“புத்யேயஸு (புத்யவஸு) விலகண: புகூதிதஸூதா பதிஸுதபுர:,
தஸுமிந்நாதுமபரார்பணம் ஹிததமம் தகூஷவூதி: ஃலம் ।

(சா.தி:) தேற்றத்தையருளிச் செய்வரென்றத்தோடே அந்வயம். தேற்றம், விஸ்வாஸம். பூவர்ப்ரஜ், பரதானகூத்யத்துக்கு உபுடூதகூத்யம். அநுகூலவூதியாவது? கைகூர்யம். இனி அகார்யர் தமக்கு ததூவஹிதபுரூபார்த்தங்களை புதரஷிப்யாதிஃகளுக்கு உபதேசித்த கட்டளையை லுஃகத்திலே அகார்யன் பரஸாதித்தானென்று அந்வயம். குரூபர஢்பராபூவ்ஃகமானவென்று. சுருங்க உபதேசிக்கும் கட்டளையிலே சஜ்ஹித்தருளிச் செய்கிறார். புத்யேயஸு விலகண இதி । புகூதித விலகண:, வ்யாவூத ஁வானுஸந்஁ய: । ஜிவ இதி ஷே: । புத்யேயஸு விலகணமென்று பா஠ம் யுகதம் । த்ராதா, சர்வரகூக: । பதி:, ஷேபி ககூசன । ததபுர:, தாப்யா, ஃதனாஃதனாப்யா பர: விலகண: । ததூமுகதம் । தஸுமிந்ரகூகே ஷேபிணி புஸி அதுமரகூபரஸமர்பணம் ஹிததமம் । உததம் சா஁தனம் முகூசய । தஸுமிந் ஷேபவூதி: புரூபார்த்த: ।

(சா.ஸா:) தேற்றத்தோடே, விஸ்வாஸத்தோடே என்றபடி. அபவர்ப்ரவர்ப்ரஜ்மதி । பூவர்ப்ரஜ், உபுடூதகூத்யம் ।

இப்படி உதரகூத்யத்தையுமென்று ஸுாந்நது கூடுமோ? அப்புாது ஸா஁தாபுரூபார்த்தத்தை அகார்யர்கள் உபதேசிஃகவில்லை என்று ஃலிஃகையாலே புரூபார்த்தத்துக்கு அநுபதேஸ்யதூவ் பரஸஜ்ஜியாதுா? என்கிற ஷஜ்஁யை, உதரகூத்யத்தை என்றது உபலகணதயா ஃலபர்யந்நபரமென்று பரிஹரித்துஃகஃகாண்டு புதரஷிப்யாதிஃகளுக்கு உபதேசித்தாரஃகளென்கிற அர்த்தத்தை ஸுவிபயத்தில் கூதஜதானுஸந்நாநுபஸுலுஃகத் தாலே சஜ்ஹிஃகுகிறார். புத்யேய இதி । புகூதித: । ததபுர இத்யத்ர ஷுதபரஸதூஸ்யாபகூப்யாப்யந்வய: । புகூதித:, பர: । ஜிவ: விலகண: । ஜாதூதூவ, கரூதூவ, முகூதூதூவாதிபிஸுஷேபதூவிஸேபிதூ: ரகூயதூவ- ந ஃ அஃசுதிடீஸுராப்யா விலகண: । வ்யாவூத அநுஸந்஁ய: । ததபுர:, ஜிவாதபுர: । இஸுர: । த்ராதா, ரகூக: । பதி:, ஸுாமி விலகண: । புகூதிஜிவாப்யா விலகண அநுஸந்஁ய: । தஸுமிந்நாதுமபரார்பணம் ஹிததமம், ஹிதம், கரூயுஃகாதி । ஹிததரம், புகூதியுஃக: । ஹிததமம், பரபதநமதி பாவ: । தகூஷவூதி:, தகூஷதூவ பரயுகுதூஹிகாமுபிக பகுவதூரகுவதகைகூர்யம் ஃலமதித்யர்த்த: ।

(சா.பர:) ஜாயஸு பரயஸுத்யேததூதியம் ஸுதானம், தீனாஸு லுஃக ந ஸம்பூர்தீ” இத்யாதிபிந்ரிந்நரஸரீரஸஃபந்ந: கணுஃக: । அதஸுஸுரூவேபா சர்வதா ஷரீரஸஃபந்நுஸுதீதி பாவ: ॥

புத்யேய இத்யாதி । புத்யேய:, அவகந்நவ்ய: । ஜிவாதூமீதி ஷே: । ததபுர:, தஸுாத பர: । ஜிவாதூவிலகண இத்யர்த்த: । தநம், தநவதத்யந்நம் ரகூணியம் புகூயதமம் ஃத்யர்த்த: ।

(சா.ஸ:) ஁வமீவ சஜ்஁ய மமாப்யுபதிதிஸுராஃசார்யா இத்யாஹ । புத்யேயஸுதிதி । புகூதித விலகண இதி ஸுாதூமா புத்யேய: । தஸுாதிபி விலகண: பரமாதுமா ஸுாதூமநஸூதா, ஸுாதூமநஸுஷேபிதி ஃ புத்யேய இதி ததூமுகதம் । தஸுமிந், பரமாதுமநி-அதுமபரார்பணமீவ புகூத்யாதிஹிதேப்யுஸுதிதிஃ ஹிதமதி ஹிததமமுகதம் । அத புரூபார்த்தமாஹ । தகூஷேதி । தஸுமிந் பரமாதுமநி பாகுவதபர்யந்நா ஷேபவூதிதீரீவ ஃலம் ஃ ।

மூ: - இப்படி रहस्यत्रयத்தைப்பற்றின கீழும் மேலும் உள்ள பாசுரங்களெல்லாம் வேदान्तोदयनसम्प्रदायமான மடைப்பள்ளி வாரீ(என்று)யை आचार्यன் பக்கலிலே தாம் கேட்ட ருளினபடியே கிடாம்பி அப்புள்ளார் அடியேனைக் கிளியைப் பழக்குமாப் போலே

(சா.தி:) இப்படி रहस्येत्याடியால். பற்றின, தன்னை आश्रयித்திருந்துள்ள கீழுள்ள பாசுரங்களாவன? பிழையறவென்று துடங்கி இவ்வளவாகச் சொன்னவை. மேலுள்ள பாசுரங்களாவன? शिष्यकृत्याधिकारादिபாசுரங்கள் இவையெல்லாம். वेदान्तोदयनர், திருமடப்பள்ளி கிடாம்பி ஆச்சான். तर्कशास्त्रத்துக்கு उदयनाचार्यன் போலே वेदान्तशास्त्रத்துக்கு प्रवर्तकतया वेदान्तोदयनரென்று நம் दर्शनस्थரால் व्यपदेशிக்கப்பட்டிருப்பார். அவருடைய संप्रदायरूपமான श्रीभाष्यकारருடைய மடப்பள்ளி வாரீயை அடியேனைப் பழக்கிவைக்க, अभ्यसिப்பிக்க.

(சா.சு:) இப்படி रहस्यत्रयத்தைப் பற்றின इति । பற்றின, व्याख्यानरूपेण आश्रयिத்திருந்துள்ள. கீழுள்ள பாசுரங்களாவன? एतावत्पर्यन्तமான இந்த बन्धनवाक्यजातங்கள். மேலுள்ள பாசுரங்களாவன? இப்படி रहस्यत्रयத்தைப் பற்றினவென்கிற वाक्यத்துக்கு பிற்பட்ட “பாட்டுக் குரிய” என்கிற பாசுரம் முதலான शिष्यकृत्याधिकारादिवाक्यजातங்கள். இதுக்குப் பிழையற பேசுவித்த பாசுரங்களென்கிறவிடத்திலே अन्वयம். वेदान्तेति । तर्कத்துக்கு उदयनाचार्यனென்று संप्रदायतत्त्वाभिज्ञत्वेन प्रसिद्धனொருவனுண்டு. तद्वद्वेदान्तशास्त्रத்துக்கு सत्संप्रदायप्रवर्तकत्वेन इतरव्यावृत्ततया सकलाचार्यसम्मतரானபடியாலே கிடாம்பியாச்சான் वेदान्तोदयनரென்று सर्वश्रीवैष्णवजनप्रसिद्धரென்றபடி. மடப்பள்ளி इति । திருமேனி பரிவினாலே सकलविध திருமேனி कैङ्कर्यமும் திரு आराधनोपयुक्त पात्रशोधन प्रभृति चन्दनकुसुमनैवेद्यफलादि समर्पणकैङ्कर्यமும் “भिक्षापर्यटनक्षणेषु” इत्याद्यविरुद्धமாக वार्धकाद्यशक्तिदशैयிலும் आपद्दशैयிலும் अत्यन्तकृपाविषयराय்க்கொண்டு न्यायार्जितद्रव्यங்களாலே स्वयंतளிகை माधूकर்பண்ணிவைத்து திருமேனி पोषणकैङ्कर्यமும் செய்தருளுகையாலே गृहस्थानां महानसादिकैङ्कर्यप्रवृत्तभार्यावत्तत्कार्यकरत्वं पुरस्कृत्य औपचारिकतया மடப்பள்ளி कैङ्कर्यपरரென்று கிடாம்பியாச்சானை, सकलश्रीवैष्णवர்களும் திருநாமம் சாற்றி, முதலியாண்டானை श्रीभाष्यकारपादुकैयென்றும், सुदर्शनाचार्यரை व्यासार्थரென்றும், व्यवहरिक्கிறாப் போலே व्यवहरिப்பர்கள். இதினாலே श्रीभाष्यकारकृपापरमकाष्ठाविषयतया इतराचार्यवैलक्षण्यமும், तत्संप्रदायस्योपादेयतमत्वமும் व्यञ्जितமென்றபடி. மடப்பள்ளி वारீயை इति पाठ: । மடப்பள்ளி वारீயை என்று आचार्यன் பக்கலிலே என்று पाठமானாலும் மடப்பள்ளி वारீயை इत्यनुषङ्गै பண்ணி பழக்கிவைக்க என்று अन्वयिப்பது. கிளியை इति । இதினாலே, एतन्निबन्धनवाक्यानुपूर्वियम् स्वाचार्योपदिष्टैयென்று கருத்து.

(சா.ப:) இப்படி रहस्यत्रयத்தை इत्यादि । रहस्यार्थतया पूर्वोक्तानि वक्ष्यमाणानि च भाष्यकारैर्वेदान्तोदयन इति कृतनाम्नां “கிடாம்பியாச்சான்” इत्याख्यातानां रामानुजाचार्यमाहानसिकानां वाक्यानीति तत्कुमारेभ्यः रामानुजाचार्येभ्यः तत्कुमाराः पद्मनाभाचार्याश्श्रुत्वा स्वपुत्राणां वादिहंसाम्बुवाहानामवोचन्निति ते मानुषैश्शुकादीनां स्वभाषाकल्पनन्यायेन ममावोचन् ।

(சா.ச:) இப்படி इति । பிழையாமல், निष्फलविस्तरं வினா ।

மூ: - பழக்கிவைக்க அவர்திருவுள்ளத்தில் இரக்கமடியாகப் பெருமாள் தெளிய
 প্রকাশிப்பித்து மறவாமல் பண்ணி(காத்து) சேர்த்துப் பிழை(யாமல்)யறப் பேசவித்த
 பாசுரங்கள். “பாட்டுக்குரிய பழையவர் மூவரைப்பண்டொருகால்,

(சா.தி:) இரக்கம், स्नेहम् । कृपै என்றபடி. பெருமாள், श्रीहयग्रीवमूर्ति: । பிழை, स्खलनम् ।
 பாசுரங்கள், மேலுள்ள பாசுரங்கள் பேசவித்த பாசுரங்களென்று அந்வயம்.

இனி தம்மைக் கொண்டு பெருமாள் रहस्यत्रयसारप्रबन्धத்தைப் பேசவித்து நாட்டில்
 अज्ञानान्धकारத்தை நீக்கிப்படிக்கு दृष्टान्तமாக முதலாழ்வார்களைக் கொண்டு திருவந்தாதிகளைப்
 பாடுவித்த वृत्तान्तத்தையருளிச்செய்கிறார். பாட்டுக்குரிய इत्यादि । “अधिजिगमिषुराद्यं
 धाम” என்கிற श्लोकार्थसंप्रदायप्रदीपप्रवर्तनமுதலாழ்வார் பக்கலிலும் காணலாமென்கிற ஒரு
 பாட்டாலே. இவர்கள் விளக்கேற்றினேனென்ற தங்கள் பாசுரத்தாலே இவருடைய उपदेशத்தை
 விளக்கென்றாரிறே. பாட்டுக்குரிய इत्यादि । உரியவர், योग्यரான अन्तरङ्गர். பழையவர்
 மூவரை-ஆங்கரும்பி கண்டீர் சோர்ந்தன்பு கூறுமடியவர்களான முதலாழ்வார்கள் மூவரை.
 பண்டொருகால், முன்பொரு காலத்திலே.

(சா.ஸ்வ:) அவர் திருவுள்ளத்திலிரக்கம் इति । இரக்கம், स्नेहम् । பெருமாள் इति-
 श्रीहयग्रीवरென்றபடி. இதினாலே पूर्वरहस्यान्तरनिबन्धनं सत्संप्रदायमूलमல்லாமையாலே
 अपूर्वनिबन्धननिर्माणमुचिततमமென்றும், भगवत्कटाक्षाचार्यकटाक्षपूर्तियாலே विस्मरणादि
 नाड्यथाभावशङ्कையில்லையென்றும், रहस्यान्तरमन्यथाभावकलङ्कितமென்றும் கருத்து.

இப்படி பெருமாள் பிழையறப் பேசவித்த பாசுரமென்று இந்த दिव्यप्रबन्ध सर्वकार्यसा-
 धारणेनान्तर्यामिरूपेण कारयितुत्वमात्रमன்றிக்கே हयग्रीवरूपेणावतरित्तु अनुप्रवेशित्तु காரிதமென்று
 சொன்னது கூடுமோ? இப்படி अवतारदशैயிலே लोकानुग्रहार्थं प्रबन्धத்தைப் பண்ணிவிக்கை
 கண்டதுண்டோ? किञ्च இப்படி பண்ணிவித்தாலும் द्रमिडभाषारूपமாக பண்ணிவைக்கை தான்
 கண்டதுண்டோ? என்ன, இதுக்கு दृष्टान्तமாக முதலாழ்வார்கள் वृत्तान्तத்தை प्रदर्शिया
 நின்றுகொண்டு ஒரு பாட்டருளிச் செய்கிறார் - பாட்டுக்குரிய इति । பாட்டுக்கு,
 निरवद्यगायैகளுக்கு- “तद्विप्रासो विपन्यव:” என்கிறபடியே विलक्षणगाथाभिर्भगवन्तं स्तोतुமென்ற
 படி. உரிய, योग्यரான. பழையவர், “यत्र पूर्वे साध्यास्सन्ति देवा:” என்கிறபடியே
 नित्यसूरिरूपरான. மூவரை, பொய்கை முநி - பூதத்தார் - பேயாழ்வாரென்கிற மூவரை.
 பண்டொருகால், முன்னொரு காலத்திலே. द्वापरयुगத்திலே ஒரு காலविशेषத்திலென்றபடி.

(சா.பு:) तच्च तत्प्रसादादेव प्रसन्नः श्रीरङ्गनाथो विस्मृतं यथा न स्यात्तथा कृत्वा मामवाचयदित्यर्थः ।

स्वाश्रितविषयेऽत्यन्तं कृपालौ कृष्णे कस्याश्चिद्देहत्यां स्वविषयप्रबन्धनिर्माणयोग्येषु सूरिषु
 कृपां कुर्वाणे सति तैः कृतः प्रबन्धत्रयात्मकः प्रदीपः संसारिणामज्ञानं विनिवर्त्य भरन्यास-
 पर्यन्तज्ञानमपि जनयतीत्युक्तिव्याजेन आचार्याणां प्रथमैस्तैरप्युपदेशरूपमाचार्यकृत्यमनुष्ठितमित्याचार्य-
 कृत्यस्य सांप्रदायिकत्वमाह । पाட்டுக்குரிய इत्यादिना । पाட்டுக்குரிய பழையவர் மூவர்,
 अतिविलक्षणगाथाभिर्भगवन्तं सम्यक् स्तोतु योग्यानां प्रसिद्धानां त्रयाणां सरो-भूत-महदाह्यानाम् ।
 பண்டொருகால், पूर्वं कदाचित् ।

(சா.ச:) आचार्यकृत्यस्य भगवदत्यन्ताभिमततां दर्शयति । पाட்டுக்குரிய इत्यादिना । अतिविलक्षण-
 गाथाभिर्भगवन्तं स्तोतुं योग्यान् पुरातनान् त्रीन् सरो-भूत-महदाह्यान् पूर्वं कदाचित् ।

மூ: - மாட்டுக்கரு(ள்) தருமாயன் மலிந்து வருத்துதலால்,

நாட்டுக்கிருள் செக நான்மறையந்தி நடைவிளங்க,

வீட்டுக்கிடைகழிக்கே.....

(சா.தி:) மாட்டுக்கு, மாடு, धनम् । विभूति என்கை. विभूतिभूतरான चेतनார். அருள் தருமாயன், अनन्तकृपையைப் பண்ணுவானான आश्चर्यचेष्टितன் कृष्णன். மலிந்து, कृपையால் उद्विक्तனாய். வருத்துதலால், प्रयासப்படுகையால். நெருக்குதலாலென்றபடி. இடைகழிக்கே, திருக் கோவலூரிடைகழியிலே.

(சா.சுவ:) மாட்டுக்கருள் தருமாயன், विभूतिभूतरான चेतनர்க்கு. அருள்தரு, कृपையை தரும். பண்ணுமவனான-மாயன், आश्चर्यचेष्टितன். श्रीकृष्णனென்றபடி. அருள்தரு इति साभिप्रायम् । कृपया लोकोज्जीवनार्थमेன்றபடி. மலிந்து, अधिकम् । வருத்துதலால், प्रयासப் படுத்துகையால். अदृश्यविग्रहविशेषेण समागम्य सम्मर्दरूपपीडाकरणத்தினாலென்றபடி. வீட்டுக்கிடைகழிக்கே इति ।

(சா.ப:) மாட்டு, समीपे । இருதருமாயன், अतिप्रीत्या भजमानेन निरूपेण कृष्णेन । மலிந்து வருத்துதலால், आधिक्येन प्रयासकरणात्, अत्यन्तं सम्मर्दकरणाद्धेतोरित्यर्थ: । நாட்டுக்கிருள்செக, भागवतानामज्ञाननिवृत्त्यर्थम् । நாடு शब्दो देशवाच्यपि तद्भागवतलक्षक: । मञ्चा: क्रोशन्तीत्यत्र मञ्चशब्दवत् । நான்மறை யந்திநடைவிளங்க, ऋग्यजुस्सामाथर्वभेद भिन्न चतुर्विधवेदस्यान्ते प्रतिपादितस्य भक्ति - प्रपत्तिरूपसन्मार्गस्य प्रकाशार्थम् । வீட்டுக்கிடைகழிக்கே, गोपपुरे किञ्चिद्बृहदेहल्याम् । வெளிகாட்டும், प्रकाशं जनयति । सम्यक्ज्ञानं जनयतीत्यर्थ: । அம்மெய்விளக்கே, अयं प्रबन्धत्रयात्मक: स्थिरतर: प्रदीप इत्यत्र । யதா, நான்மறை இत्यादि । चतुर्विधवेदस्यान्ते प्रतिपादितार्चिरादिमार्गदीप्तये । मार्गस्य दीप्तिश्च प्राचा(चु?)र्येण पुरुषाणां तत्र गति: । வீட்டுக்கு இत्यादि । मुनित्रयकृतप्रबन्धत्रयात्मक: प्रदीप: “तदेकोऽग्रज्वलनं तत्प्रकाशितद्वारो विद्यासामर्थ्याच्च तच्छेषगत्यनुस्मृति -

(சா.ச:) மாட்டுக்கரு इति । समीपे अभिनिविश्य । அருமாயன், अरूपी सन्नाश्चर्यचेष्टित: । रूपस्पर्शवत्करचरणादिमद्विग्रहनिबिडसङ्घर्षणकरणेऽपि तस्य विग्रहस्य चक्षुर्विषयत्वाभावापादनात्, परिपूर्णत्वेऽप्या श्रितेषु आदरकरणाच्च अरूपी सन्नाश्चर्यचेष्टितत्वमिति भाव: । மலிந்து, अधिकम् । வருத்துதலால், बाधककरणात् । भगवता विग्रहविशेषेणानुप्रविश्य सम्मर्दकरणेन पीडनादिति भाव: । நாட்டுக்கு इति । देशवासिनां मनुष्याणामज्ञानं यथा विनश्येत्तथा वेदचतुष्टयोपरितनभागप्रतिपाद्य-मार्गप्रकाशो यथा भवेत्तथा । வீட்டுக்கு इति । திருக்கோவலூர் इति प्रसिद्धगोपपुरे कस्यचिद्बृहस्य देहल्याम् । अनेनायमर्थो ध्वन्यते ।

सत्पात्रेषु भगवत्समाश्रयणस्य साधनं तत्त्वज्ञानमुपदिशन्त्याचार्या इत्याह ।

மூ: - “மருளற்ற தேஸிகர் வானுகப்பாலிந்த வையமெல்லாம்,
 இருளற்றிறையவனிணையடி பூண்டிய வெண்ணுதலால்.
 தெருளுற்ற செந்தொழிற் செல்வம் பெருகிச் சிறந்தவர்பால்

(சா.தி:) மருளற்ற இत्यादि-மருளற்ற தேசிகர், அज्ञानगन्धरहितரான आचार्यர்கள். வானுகப்பால், பரமபதத் தேறப் போகவேண்டுமென்ற சந்தோஷத்தால். இத்தால் “आद्यं धाम जिगमिषु:” என்ற அর্থம் காட்டப்பட்டது. இந்த வையமெல்லாம், ஜகத்தெல்லாம். இறையவனிணையடி, सर्वशेषियினுடைய श्रीपादारविन्दद्वन्द्वத்தை. பூண்டிய, आश्रयித்து उज्जीவிக்கும்படி. எண்ணுதலால், எண்ணுகையாலென்கை. அருளுற்ற சிந்தையினால், कृपासंश्लिष्टமான मनஸ்ஸால். தெருளுற்ற செந்தொழிற் செல்வம் பெருகி, தெருள், ज्ञानम् । அத்தோடே கூடின செந்தொழில். செம்மென்று செவ்வை தொழில், कृत्यम्, செவ்வையையுடைய नित्यनैमित्तिकाद्यनुष्ठानங்களாகிற சப்தத்து अभिवृद्धமாய். தொழிலுக்கு செவ்வையாவது? परमात्मसमाराधनत्वेनசெய்யப்படுகை. சிறந்தவர் பால், शमदमादिगुणங்களால் प्रसिद्धரான शिष्यादிகள் பக்கல்

(சா.ஸ்வ:) மருளற்ற தேசிகர் इति । மருள், अज्ञानम् । அற்ற, रहितரான. தேசிகர், आचार्यர்கள். श्रीमन्नाथमुनिप्रभृतிகளென்றபடி. வானுகப்பால், வானிலே, பரமபதத்திலே. உகப்பால், आशैयினாலே. பரமபதஜிगमिषैயினாலே. இந்த வையமெல்லாம், இந்த லீலாவிभूதியிலிருக்கிற लोक மெல்லாம் बद्धचेतन ரெல்லாமென்றபடி. இருளற்று, अज्ञान மற்று, अज्ञानगन्धमில்லாமல். இறையவன், பரமशेषியான श्रियः पतियினுடைய என்றபடி. இணையடி. இணை, परस्परसदृशமான. அடி, पदद्वन्द्वத்தை. பூண்டிய, அடைந்து, शरणवरण்பண்ணி उज्जीவிக்கவேண்டுமென்று. எண்ணுதலால், எண்ணுகையாலே. அருளுற்ற சிந்தையினால், कृपासंश्लिष्टமான मनस्ஸினாலே. தெருளுற்ற, தெருள், ज्ञानम् । स्वपरविवेकरूपज्ञानम् । உற்ற = கூடின. स्वयाथात्म्यज्ञानத்தோடே கூடின. செந்தொழில், செவ்வையான தொழில். செவ்வையான, केवल-भगवदाराधनरूपமான. தொழில், कैङ्कर्यम् । அதாகிற செல்வம், சப்தத்து. பெருகி, अभिवृद्धமாய். சிறந்தவர் பால், சிறந்தவர், प्रसिद्धர். शमदमादिगुणकत्वेन प्रसिद्धरான शिष्यர்கள் பக்கலிலே.

(சா.ப்ர:) மருளற்ற இत्यादिना । மருளற்ற தேசிகர், अज्ञानगन्धरहिता आचार्या: । வானுகப்பால், பரமபதாரோहप्रीत्या இந்த வையமெல்லாம் இருளற்று, एते भौमास्वस्वरूपपरस्वरूपोपायस्वरूपोपेय-स्वरूपविरोधिस्वरूपविषयसर्वधाज्ञानरहितास्सन्त: । இறையவனிணையடி பூண்டிய வேண்டுதலால், सर्वेश्वरस्य श्रीमन्नारायणस्य परस्परसदृशचरणारविन्दं प्राप्नुयुरिति बुद्ध्या । தெருளுற்ற செந்தொழில் செல்வம் பெருகிச் சிறந்தவர் பால், “ये यजन्ति पितृन् देवान् ब्राह्मणान् सहुताशनान् । सर्वभूतान्तरात्मानं विष्णुमेव यजन्ति ते ॥, अहं हि सर्वयज्ञानां भोक्ता च प्रभुरेव च ।

(சா.ச:) மருளற்ற इति । அज्ञानरहिता देशिका: பரமபதம் गन्तुमुद्युक्ता: एते कर्मभूयिष्ठास्सर्वे । இருள் इति । स्वातन्त्र्यादिभ्रमरहितास्सन्त: स्वामिनश्श्रीमतश्चरणानुपायत्वेन यथाऽऽश्रयेयुस्तथा सङ्कल्पकरणात् । தெருள் इति । ज्ञानविशिष्टं समीचीनमुद्योगम् ; तच्च ज्ञानपूर्वकमार्जवेन क्रियमाणं नित्यनैमित्तिकाख्यम् आचार्यादिशुश्रूषणञ्चैतदेव संपत् । तदभिवृद्ध्या अधिकेषु सर्वोत्तरेषु ।

मूः - अचरमगुरोराज्ञापारम्परीपरवानसौ

न परमिह तांस्तल्लक्षणे स्वमप्यभिरक्षति ॥”

॥ इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे आचार्यकृत्याधिकारस्त्रिंशः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दीः) शिक्षाक्रमैः, नियमनपरिपाटिभिः । शिष्यान् अनन्यान्नियमयति । असौ, आचार्यः । अचरमगुरोः, परमाचार्यस्य हरेः । आज्ञायाः पारंपरी, पारम्पर्यम् । तत्परतन्त्रः, पारम्पर्येण तैस्तैरनुवर्तनीयायाः आज्ञायाः स्वयमपि परतन्त्रस्सन्निति भावः । परं केवलम् । तान् शिष्यादीनेव अभिरक्षतीति न । अपितु, स्वात्मानमप्यभिरक्षति । अन्यथा स्वस्वरूपासिद्धिरिति भावः ॥ ७२ ॥

॥ इति श्रीसारदीपिकाया माचार्यकृत्याधिकारस्त्रिंशः ॥

(सा.स्वाः) असौ, आचार्यः तान् शिष्यान् परं, तानेव, न रक्षति । किन्तु तल्लक्षणे, तद्व्याजेन । शिष्यरक्षणव्याजेन । अचरमगुरोः, प्रथमगुरोः श्रीमन्नारायणस्य । आज्ञापारम्परीपरवान् सन्, आज्ञायाः पारम्पर्येणावश्यमनुष्ठेय मित्येवं रूपेण । परवान्, पराधीनस्सन् । साभिप्रायमिदं, “पात्रस्थ- मात्मज्ञानं च कृत्वा पिण्डं समुत्सृजेत् । नान्तर्धानं यथा याति जगद्वीजमबीजकृत्” என்கிறபடியே भगवदाज्ञातिलङ्घनं प्रयुक्तमात्रं अकरणकृत्वा प्रत्यवायरूपं भगवदप्रीतिं वरुणकय्याले अन्तः अप्रीतिरूपबाधकं निवर्तनेन स्वयमप्यभिरक्षतीत्यर्थः ।

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यामाचार्यकृत्याधिकारस्त्रिंशः ॥

(सा.प्रः) यद्वा, गुणानां सङ्क्रमणहेतुत्वेन “आयुर्धृतम्” इतिवत्सङ्क्रमत्वोक्तिः । एवंभूतैश्शिक्षाप्रकारैश्शिष्यान् शिक्षयन् । प्रथमगुरोश्श्रीमन्नारायणस्य । आज्ञायाः परम्परैव पारम्परी । तत्परवशोऽर्थपञ्चकतत्त्वज्ञो गुरुर्न केवलं शिष्यानेव रक्षेत् । शिष्यरक्षणव्याजेन स्वात्मानमपि रक्षेत् इत्यर्थः ॥ ७२ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायामाचार्यकृत्याधिकारस्त्रिंशः ॥

(सा.संः) गुणानां रागद्यनुपहतावस्थायां मार्गसञ्चाररूपैश्शिक्षाक्रमैः । यथा शास्त्रार्थशिक्षाक्रमैः, शिष्यलक्षणलक्षितान् यः प्रवर्तयति । किंभूतस्सन् प्रवर्तयतीत्यत्राह । अचरमेति । प्रथमगुरोरित्यर्थः । परम्परयोपदिश्यमानयोश्श्रुतिस्मृत्योर्भगवदाज्ञारूपत्वादाज्ञापारम्परीत्युक्तम् । तत्परवान्, तत्परतन्त्रस्सन् । इह, शिक्षणावसरे । तान् विनीतान् । तानेव परं = केवलं न रक्षति । किन्तु तल्लक्षणे, शिष्यरक्षणव्याजेनात्मानमपि रक्षतीत्यर्थः ॥ ७२ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे आचार्यकृत्याधिकारस्त्रिंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥

॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ शिष्यकृत्याधिकारः ॥

மூ: - அசிதிலகுருஔுதஸ்துபுரஸாதிஸீல:,

(ஸா.தி:) இனி ஸிஸ்யகृत்யாதிஔார வ்யாக்யாதமாகிறது. அதில் ஡ுந்த ஸிஸ்யனுடைய கृत்யங்களை ஸங்஑஑்துக் காட்டுகிறது. அசிதிலகுருஔுதஸ்து. ஸர்வஸுரேயஸாமிதமேவ நிதானமிதி ங்஑ாபநாயாஸ்ய புரதமத: ஁பாதானம் । குருஔுதஸ்துங்களைக் காட்டுகிறார். ததுபுரஸாதிஸீல: । புரஸா, குணகீர்தனம் । அதிஸத் தால் ஸுஸுரூபாதி஑ள் விவ஑ிதங்கள்.

(ஸா.ஸா:) இப்படி பூர்வாதி஑ாரத்திலே அ஑ார்யன் கேவலதயாகார்யமாக ஁புதேஸிக்கவேணுமென்றும் ஁பகாராதிநிர்஁புஷ்ணுமாய் ஁புதேஸிக்க வேணுமென்றும் ஑ான்னது கூடுமோ? “ந புரா஑ுதகுரூ ஸிஸ்ய:” என்றும் “குர஑் புராஸயேத் திமான” என்றும் “குரூநாமி ஑தா ஑பேத்” என்றும் “குரவே த஑ிணா ஑தா஑த்யா ஑க்த்யபி வா புந:” என்றும் பிப்புடைகளிலே புத்யுபகார஑் ஸிஸ்யனுக்கு ஑ால்லு஑ை யால் குருவுக்கும் ஁பகாரா஑ிஸந்஑ிவேண்டாவோ? குருவுக்கு ஁பகாரமநிஸ்தமாகில் ஸிஸ்யனுக்கு குருவிஸ்யத்தில் அநிஸ்தா஑ரணம் வி஑ிதமாக புரஸங்஑ியாதோ? த஑ிணா தானாதி஑் புத்யுபகாரமன்றாகில் தத்விதானம் வ்யுத்யமாக புரஸங்஑ியாதோ? குருவுக்கு த஑ிணாதி புதிபுர஑ான஁புஷ்ணியாகில் ஸிஸ்யனுக்கு த஑ிணா தானநிறைவேறாமையாலே வி஑ிதாதி஑்ரம் புரஸங்஑ித்து வி஑ிதாதி஑்ரம் பண்ணின ஸிஸ்யனுக்கு வித்யாதானம் புரஸங்஑ியாதோ? ஑ி஑் ஑த்பாத்தா஑த்தில் ஑ீர்த்யாதிஸா஑ர்யமாக ஁புதேஸித்தால் ஑ா஑கமில்லாமையாலே தயை஑் கார்யமாக ஁புதேஸிக்க வேணுமென்று நிர்஑ந்தானுண்டோ? “அத்ம பூ஑ார்தமர்த்யுத்யம்” என்கிற வ஑ன஡ும் “அயு஑்யேஸு வதந் ஑ாஸ்த் ஑ந்மா஑ாத்த் பு஑்யுதூ ஑வேத்” என்று அயு஑்யபாதத்திலேயன்றோ ஁புதேஸத்தில் புத்யவாய் ஑ால்லுகிறது. அ஑ார்யனுக்கு ஑த்பாதத்திலேயே ஁புதேஸிக்க வேண்டுமென்றாலும் ஸிஸ்யனுக்கு ஁டு பார்த்தால், மறைவாயிருந்தாதல் தத்வ஑ித புரூபார்த் புர஑ணத்தில் தான் ஑ா஑க஡ுண்டோ? ஑ி஑், பூர்வாதி஑ாரத்தில் ஑ாத்வதஸ஑்஑ிதாதி பல புராணங்களிலே ஑ால்லுகிற அகாரங்கள் அதிதூர்஑ங்களாகையாலே ர஑ஸ்யுபுதேஸமே தூர்஑மாக புரஸங்஑ியாதோ? இத்யாதிஸங்஑ை ஸிஸ்யகृत்யாதி஑ாரத்தாலே புரி஑ரிக்கக் ஑ோலி புரதமஸுலு஑த்தாலே ஁புதேஸயு஑்ய ஸிஸ்யகுணங்களில் புதானமான குணங்களை ஑ங்஑஑்க்கிறார். அசிதிலகுருஔுதஸ்து. அசிதிலா அந்யூநா குருவிஸ்யிணி ஑க்திரஸ்ய ஑: அசிதில குருஔுத: । புரதமதூ குருஔுத்யுபாதனம் ஑ர்வஸுரேயஸாமிதமேவ ஡ூலகாரணமிதி ங்஑ாபநார்தம் । இயம் ஑க்திரஸிதிலா, இயம் து ஸிதிலேதி கதமவ஑ாந்தவ்யமித்யுத்யா஑ா஑ । ததுபுரஸாதி ஑ீல இதி । தஸ்ய, குரூ: புரஸா, குணநாமகீர்தனம் । அதிஸத் து ஸுஸுரூபாதி஑் விவ஑ிதம் । புரஸாதி஑் ஑ீலம் யஸ்ய ஑: ।

(ஸா.பு:) அத ஸிஸ்யகृत்யமா஑ானேநாதி஑ாரேண । து “குர஑் புராஸயேத்” இத்யா஑ுதபுரகாரேண குருஔுதஸ்து- புரிவா஑ரூபததுபுரஸாபுரணாதி புர: ததுபுதிஸ்தமந்நததர்த்யாந் ஑த்பாத஑ூதே புரூபே ஁புதேஸு் குபயந் ஸிஸ்ய:

(ஸா.ஸ:) ஁வ் ஡஑ூபகாரகே அ஑ார்யே புத்யுபகாரத்யா கர்தவ்யஸ்யாந்யந்யா஑ாவாத்஑மான்யேவ கார்யாநிதி தர்ஸ்யந்நேவ் குர்வாணஸிஸ்ய: ஑ி஑் புரூபார்த் ந விந்஑ேத், ஁஑ிகா஡ுஸ்திகம் ஑ர்வ் ஑ விந்஑ேதேவிதி வர்திஸ்ய- ஡ாணாதி஑ாரார்த் ஑ங்஑஑்஑ாதி - அசிதிலேதி ।

मूः - प्रचुरबहुमतिस्तद्वस्तुवास्त्वादिकेऽपि ।

गुणवति विनियोक्तुं गोपयन् संप्रदायं,

कृतविदनघवृत्तिः

(सा.दीः) तद्वस्तु - वास्त्वादिकेऽपि - वस्तु, गृहक्षेत्रदेवपूजाश्रीकोशादिसङ्ग्रहः । वास्तु, ग्रामादि । प्रचुरबहुमतिः, “तेनैष पूर्वमाक्रान्त आश्रमश्शमनाशनः । मयाऽपि भक्त्या तस्यैव वामनस्योपभुज्यते । ब्राह्मणोऽसीति पूज्यो मे विश्वामित्रकृतेन च । विश्वामित्रः पूजनीयः तदीयस्त्वं द्विजोत्तम । गुरुवदुर्वर्गश्च द्रष्टव्यो नित्यमेव हि । शयनासनयानाद्यं तदीयमपि वन्दयेत् ॥” इत्यादिश्रीरामायण-सात्त्वतादिवचनैराचार्यवस्तुष्वपि निरवधिकबहुमानः । भगवद्विषयादपीति भावः । गुणवति, शिष्यादौ प्राप्तकाले विनियोक्तुं, उपदेष्टुम् । संप्रदायागतान् अर्थानसद्बुद्धो गोपयन्, अयोग्येष्वनुपदेश एव रक्षा कृतवित्, आचार्यादौ कृतज्ञः । आचार्यकार्येषु प्रत्युपकारबुद्धिर्न कार्येत्याशयः । अनघा, निरपराधा । वृत्तिः, आज्ञानुज्ञाकैङ्कर्यरूपा यस्य । य एवंभूतश्शिष्यः ।

(सा.स्वाः) तद्वस्तु वास्त्वादिके, तस्य, गुरोः । वस्तु, गृहक्षेत्रदेवपूजाश्रीकोशादिकम् । वास्तु, ग्रामादि । तेषु, प्रचुरा बहुमतिः, भगवद्विषयादप्यनवधिकबहुमानः । एवम्भूतकार्यपर्यन्तनिरवधिक गुरुभक्तियुक्त इत्यर्थः । गुणवति पात्रे आचार्योपदिष्टं सम्प्रदायागतमर्थं विनियोक्तुं गोपयन्, “शेवधिष्टेऽस्मि रक्ष माम्” इति प्रकारेण । अयोग्येष्वप्रदानेन रक्षन् । अयोग्ये दाने विद्याया अनर्हतापत्त्या सत्पात्रे विनियोगार्हता न स्यादिति भावः । अनेन “गुरुं प्रकाशयेद्धीमान् मन्त्रं यत्नेन गोपयेत्” इति शास्त्रार्थ उक्तः । कृतवित्, आचार्यकृतमुपकारं वेत्तिति कृतवित् । तत्स्मरणमन्तरेणोपकारान्तरं नास्तीत्यर्थः । अनघा, अनिषिद्धा । वृत्तिः, आज्ञानुज्ञानुष्ठानरूपा वृत्तिर्यस्य सः । एवंभूतप्रधान-गुणयुक्तश्शिष्यः ।

(सा.प्रः) “तद्यथा हिरण्यनिधिं निहितम् । परेण नाकं निहितं गुहायाम् । तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टम् ॥” इत्याद्युक्तनिधिवत्परमप्राप्यभूतं भगवन्तं प्राप्नोत्येवेत्याह - अशिथिलेत्यादिना ॥ ७३ ॥

(सा.संः) तद्वस्तुवास्त्वादिकेऽपि प्रचुरबहुमतिरित्यत्र “गुरुवदुर्वर्गश्च द्रष्टव्यो नित्यमेव हि । शयनासनयानाद्यं तदीयमपि वन्दयेत्” इत्यादीनि बहूनि प्रमाणानि । “सद्बुद्धिस्साधुसेवी” इत्याद्युक्त गुणवति । विनियोक्तुं, विनियोगं कर्तुम् । संप्रदायपरम्परया आगतो मन्त्रस्तदर्थश्च संप्रदायः । तं गोपयन्, अनधिकारिण्यप्रकाशनेन रक्षन् । कृतवित्, आचार्यकृतोपकारज्ञः । अनघवृत्तिः = निर्मलमध्यमवृत्तिमान् ॥

मू: - किं न विन्देन्निधानम् ॥ ७२ ॥

இவ் அर्थங்களையெல்லாம் மிடியனுக்கு அகத்துக்குள்ளே மஹானிதியைக் காட்டிக் கொடுக்குமாப்போலே

(सा.दी:) निधानं, परमपदे । प्रतिनियतरमासन्निधानं निधानं परिपूर्णब्रह्मानुभवपरीवाहरूपकैङ्कर्य-
प्रतिसंबन्धिनमित्यर्थः । किं न विन्देत् = कुतो न प्राप्नोति । विगतसर्वप्रतिबन्धस्य फलप्राप्तिः
कथं विलम्बेतेति भावः ॥ ७२ ॥

இனி இவனுக்கு ஆचारியவிஷயத்தில் ப்ரதுபகாரமில்லையென்னுமிவ் அர்த்தத்தை
உபபாதிப்பதாக உபகரமிக்கிறார். இவ் அर्थங்களுையெல்லாம் மென்று துடங்கி. இவ் அर्थங்களை,
तत्त्व - हित-पुरुषार्थங்களை என்கை. மிடியன், பரமதரித்ரன்.

(सा.स्वा:) निधानं, “प्रतिनियतरमासन्निधानं निधानम्” इत्युक्तकैङ्कर्यप्रतिसंबन्धिभूतं परब्रह्मभूतं
निधिम् । न विन्देत् किम् - विन्देदेवेत्यर्थः ॥ ७२ ॥

இனி பூர்வோக்தசங்களை விஸ்தரென பரிஹரிக்கிறார். இவ் அर्थங்களை இत्याதினா. இவ்
அर्थங்களை, तत्त्वहितपुरुषार्थங்களை. மிடியன், பரமதரித்ரன்.

(सा.प्र:) तं दुर्दर्शं गूढमनुप्रविष्टम्” इत्याद्युक्तनिधिवत्परमप्राप्यभूतं भगवन्तं प्राप्नोत्येवेत्याह ।
अशिथिलेत्यादिना ॥ ७२ ॥

ननु “सर्वस्वं वा तदर्थं वा” इत्यादिभिः प्रत्युपकारस्यापि कर्तव्यत्व बोधनात्प्राधान्येन
कर्तव्यं प्रत्युपकारं विहाय अशिथिलेत्यादिना गुरुभक्ति तत्प्रशंसादेः कर्तव्यतया बोधनमनुचितमित्यत्र
“आत्मनो ह्यतिनीचस्य योगि ध्येय पदार्हताम् । कृपयैवोपकर्तारमाचार्यं संस्मरेत्सदा ॥ सामान्यतो
विशेषाच्च यस्माद्धर्मानशेषतः । आचिनोति स आचार्यस्तस्मै द्रुह्येत्कदापि न । देवमिवाचार्यमुपासीत
- यस्य देवे पराभक्तिः ॥” इत्यादिभिः कर्तव्यतया बोधितानामपि कृतज्ञत्वाद्गोहादेववदुपासनात्यन्त
भक्त्यादीनां यथा प्रत्युपकारार्हतानास्ति तथा सर्वस्वदानादेरपि “ब्रह्मविद्या प्रदानस्य” इत्यादिना
प्रत्युपकारतानर्हत्वबोधनात्तदनुक्तौ नानौचित्यमित्यभिप्रयन्नुपकारस्मृत्यादेर्यथाशक्ति दानस्यचाकरणे बाधकं
चाह । இவ் அर्थங்களை இत्याதினா மிடியனுக்கு, அதிதரித்ரனுக்கு.

(सा.वि:) किं न विन्देन्निधानं, सर्वं समान्यादेवेत्यर्थः । अत्र भृगुः- “शृणु शौनक तत्त्वेन गुरुशिष्यक्रमं
परम् । गुरुपूजां च वक्ष्यामि माहात्म्यमपि तदिद्वज ॥ शिष्यो गुरुसमीपस्थो यतवाक्कायमानसः ।
शुश्रूषया गुरोस्तुष्टिं कुर्यान्निर्धूतमत्सरः ॥ आसनं शयनं यानं परिहासं च शौनक । प्रतिप्रलापाद्यत्नैश्च
वर्जयेत् गुरुसन्निधौ ॥ गुरौ तिष्ठति सन्तिष्ठेत् शयिते च स्वपेदिद्वजः । आस्थिते स्वयमासीत् शिष्यो
गुरुपरायणः ॥ गुरुनिन्दापरा ये च दूरतस्तान् विवर्जयेत् । श्रोत्रे पिधाय वा तिष्ठेद्वजं वा
पातयेदिद्वजः ॥ यथाऽऽत्मनि यथा देवे भक्तिरव्यभिचारिणी तथा गुरौ पराभक्तिः कर्तव्या सिद्धमिच्छता ॥
गुरावतुष्टेऽतुष्टास्युः सर्वे देवा द्विजोत्तम । तुष्टे तुष्टा यतस्तस्मात् सर्वदेवमयो गुरुः ॥ विना गुरोः
प्रसादेन संसिद्धिर्न भवेदिद्वज । तस्माद्गुरुसदा पूज्यः ज्ञानसंसिद्धिमिच्छता ॥” ७२ ॥

சங்ஙஹீதமெவ விவ்ரணோதி । மிடியனுக்கு இत्याதினா । நிர்ங்ஙனுக்கு இத்யर्थ: ।

மூ: - வெளியிடுகையாலே மஹோபகாரகனான ஆசார்யன் திறத்தில் ஷிஷ்யன் கृतஜனாயிருக்க வேணுமென்றும், த்ரோஹ் பண்ணாதொழிய வேணுமென்றும், ஶாஸ்த்ரங்கள் சொன்னவிடம், இரண்டு விஶ்ரூத்யம், விஶ்ரூதிமானும், இவனைச் சீ! சீ! என்னும் படியுமாய், ஹிதம் சொன்ன ப்ரஹ்ம-விஶ்ரூதிபாதித்யுக்கு ப்ரதிகூலரான ஹிரண்ய-ராவணாதிகளோடு துல்யனாய்,

“வித்யாசுரோ குருத்ரோஹி தேவீஸ்வரவிதூஷக: ।

त एते बहुपाप्मानस्सद्यो दण्ड्या इति श्रुति: ॥”

என்கிறபடியே த்ரண்த்யனுமாகாமைக்காகவத்தனை; (அல்லது) ப்ரத்யுபகாரம் சொன்ன படியன்று.

“शरीरमर्थं प्राणं च सदुरुभ्यो निवेदयेत्” என்றும்,

“सर्वस्वं वा तदर्थं वा तदर्धार्धार्धमेव वा ।

குரவ் தக்ஷிணா த்ரத்யாத்யாஸக்த்யபி வா புந: ॥” என்றும் இப்புடைகளிற் சொல்லுகிறவையும் ப்ரணிபாத்தாஶிவாதநாதிதளைப்போலே இவனுக்குச் சில கர்த்வ்யங்களைச் சொல்லிற்றத்தனைப் போக்கி “கூபயா நிஸ்பூஹோ வதே” என்னும்படியிருக்கிற அநந்யப்ரயோஜனனான ஆசார்யனுக்கு ப்ரத்யுபகாரம் சொன்னபடியன்று. ஶகவாந் பக்கலில்போலே ஆசார்யன் பக்கலிலே வர்திப்பா னென்றும், அவனுக்கு நல்ல(லா)னாயிருப்பானென்றும், வேதாந்தங்களில் சொன்னதுவும்

“न प्रमाद्येद्गुरौ शिष्यो वाङ्मनःकायकर्मभिः ।

(சா.தி:) ஶாஸ்த்ரங்கள் = “तस्मै न द्रुह्येत् । कृतमस्य जानीहि” இत्याதிகள். இவனை = இந்த ஷிஷ்யனை । சீ! சீ! யென்னும்படியுமாய், நிந்த்யனுமாயென்கை. வித்யாசுர: , ஆசார்யானுமதியன்றியே சுவர்புறத்திலே வித்யையை ஶ்ரஹிக்குமவன். சத்யோ த்ரண்த்யா: , த்ரஹ்மாத்ர எவ த்ரண்தியா: । ப்ரத்யுபகாரமன்று. அவன், செய்ததை அறிந்த மாத்ரமும், அபகாரநிவ்ர்த்திமாத்ரமும், ப்ரத்யுபகாரமாத்ரமாக ப்ரஸஜ்ஜம் । இப் ப்ரத்யுபகாரமிதுவாகிலிறே தக்ஷிணாதித்யுக்கும் ப்ரத்யுபகாரமாவதென்று வக்ஷ்யமாணத்துக்கு த்ரஹ்மந்தம் । “शरीरमर्थं प्राणं च” இत्याதியும் ப்ரத்யுபகாரம் சொன்னவையன்றென்கிறார். ஶரீரமீத்யாதி । இப்புடைகளிலே, எவ்ப்ரகாரே । கர்த்வ்யங்களை ஶ்வரூப்ப்ராஸகூத்யங்களையென்கை. ஶகவாந் பக்கலில் போலே இत्याதி । “यस्य देवे परा भक्तिः” இत्याதிகளில் ஆத்மநா ஆசார்யமவிஶ்ரய:, -

(சா.ஸ்வ:) ஶாஸ்த்ரங்கள், “तस्मै न द्रुह्येत्कृतमस्य जानीहि” இत्याதிகள். இவனை, ஷிஷ்யனை. சீ! சீ! என்னும் படியுமாய், நிந்த்யனுமாயென்றபடி. வித்யாசுர: , ஆசார்யானுமதியன்றியிலே ப்ரக்ஷத்ரநாக வித்யையை ஶ்ரஹிக்குமவன். சத்யோ த்ரண்த்யா: , த்ரஹ்மாத்ரேண த்ரண்தியா: । ப்ரத்யுபகாரமீதி । ஆசார்ய-கூதோபகாரஜ்ஞானத்துக்கும், தத்ரிஷயே த்ரோஹாஶாவத்துக்கும், ப்ரத்யுபகாரத்வஸ்ஶாவநையேயில்லாமையாலே இத்தை எடுத்தது - ஶரீரமர்த்யமித்யாதிவக்ஷ்யமாணத்துக்கு உபகாரகத்வாஶாவே த்ரஹ்மந்தார்த்யமென்றபடி. ப்ரத்யுபகாரம் சொன்ன படியன்றென்கைக்கு ப்ரமாணமருளிச் செய்கிறார். கூபயா நிஸ்பூஹோ வதேதி । தக்ஷிணாப்ரதிஶ்ரஹ்மும் ஷிஷ்யனுக்கு வித்யாப்ரதிஸ்தார்த்யமாகையாலே யதுவும் ஶ்வார்த்யமன்று. த்யாகார்த்யமென்றபடி. ஶகவாந் பக்கலிலே இதி । “यथा भगवत्येवं वक्तुं वृत्तिः” इति रहस्याम्नाये । அவனுக்கு இதி । ஶகவானுக்கென்றபடி. நல்லானானாப்போலே இதி । “यस्य देवे परा भक्तिर्यथा देवे तथा गुरौ” इति कठशाखायाम् । நல்லான், ப்ரயன். ஶக்திமானென்றபடி.

(சா.ப்ர:) சீ! சீ! இதி ஶ்ரஹ்பரஸ்ச்ரவ்: । இப்புடைகளிலே, எவ்ப்ரகாரே ।

मूः - अविभज्यात्मनाऽऽचार्यं वर्तेतास्मिन् यथाऽच्युते ॥”

“देवमिवाचार्यमुपासीत”

என்றும் ஷாண்டிலிய அபஸ்தம்பாடிகள் சொன்னதுவும் அாார்யனுக்கு ப்ரத்யுபகாரம் சொன்னபடியன்று. ஷாஸ்த்ரத்சுஸ்ஸான இவன் விழி கண் குருடனாகாமைக்கும், ப்ரகவதனுபவம் போலே விலக்ஷணமான இவ் அநுபவத்தை ஜந்மபிஷ்டுவான இவன் இழவாமைக்கும் சொல்லிற்றத்தனை. இப்படி இவ் விஷயத்தில் ப்ரத்யுபகாரமில்லை என்னுமிடத்தை

“ब्रह्मविद्याप्रदानस्य देवैरपि न शक्यते ।

प्रतिप्रदानमपिवा (अथवा) दद्याच्छक्ति आदरात् ॥”

என்று ஷாண்டிலியப்ரகவான் அருளிச் செய்தான். இதில் யதாஸக்தி தானம் சொன்னதுவும் தன் ஆதரத்துக்குப் போக்குவீடாகச் சொன்னதத்தனை.

(सा.दीः) आत्मनि यथा प्रीतिमान् तथाप्रीत्या आचार्यमात्मनोऽपृथग्भूतं कृत्वा वर्तेत । यथाअच्युत इति दृष्टान्तः । अच्युतमाचार्यं च स्वात्मना अविभज्य वर्तेतेत्यर्थः । न प्रमाद्येदित्यादि शाण्डिल्यः । देवमिवाचार्यमित्यापस्तम्बः । विழிகண் குருடன் = கண் விழித்திருக்கச் செய்தே அந்நா யிருக்குமவன். அாார்யபக்தியில்லாதவனுக்கு ஷாஸ்த்ர ஸ்ருதமானாலும் தத்கார்யமான யதாவதர்யப்ரகாஸ மில்லாமையாலும் சொல்லுகிறது. “तस्यैते कथिता ह्यर्थाः प्रकाशन्ते” என்று. இவ் அநுபவத்தை, அாார்யானுபவத்தை. ஜந்மத அரஹ்ய பிஷ்டு:தரித்ர: । ப்ரஹ்வித்யேதி । ப்ரஹ்வித்யாப்ரதானஸ்ய அாார்யகृतஸ்ய ப்ரதிப்ரதானம், ப்ரத்யுபகாரம் । தேவரபி கர்து ந ஸக்யதே । அபி வா = அதாபீத்யர்ய: । ஆதரத: யதாஸக்தி ஸ்வஸ்தாலாபாய தத்யாத் । ப்ரத்யுபகாரமில்லை என்று வெறுமை நிற்கக்கடவனல்லன். இப்படி குருவிஷயத்தில் ப்ரத்யுபகாரமொன்றுமில்லாத ஷிஷ்யனுக்கு. ஆதரத்துக்கு இத்யாதி । ஆதராத், ஸ்வாதரபரிவாஹ்வேனேத்யர்ய: ।

(सा.स्वाः) अविभज्येति । यथाऽऽत्मनि प्रीतिमान् तथाऽऽचार्यमपि प्रीत्याऽविभक्तं कृत्वा वर्तेत । यथाऽच्युत इति दृष्टान्तः । अच्युतमिवाचार्यं चात्मनाऽविभज्य वर्तेतेत्यर्थः । न प्रमाद्येदिति शाण्डिल्यवचनम् - “देवमिवाचार्यमुपासीत” इत्यापस्तम्बवचनम् । प्प्रत्युपकारमன்றாகில் எதுக்காகச் சொல்லிற்று? என்னவருளிச் செய்கிறார். ஷாஸ்த்ரத்சுஸ்ஸானவிவன் இதி । விழிகண் குருடன், ப்ரஸந்நாந்நன். இவ் அநுபவத்தை, அாார்யவிஷயகப்ரீதிரூபானுபவத்தை. ஜந்மபிஷ்டு, ஜந்மத அரஹ்ய தரித்ர: । ப்ரத்யுபகாரமன்றென்கைக்கு ப்ராதிஸ்விகப்ரமாணம் காட்டுகிறார். இப்படி இதி । ப்ரதிப்ரதானமில்லை யாகில் அபி வா தத்யாத்தக்தித ஆதராத் என்று சொல்லுகை கூடுமோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். இதில் இதி । இதில், இந்த வதனத்திலென்றபடி. ஆதராத் என்று சொல்லிற்றிறே. ஆனாலும் ப்ரதிப்ரதனரூபமாகையாலே ப்ரத்யுபகாரமாகத் தோற்றாதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.प्रः) विழி கண் குருடனாகாமைக்கும் இத்யாதி । चक्षुर्गोलके अविकल एवोन्मीलितेऽप्यान्धनिवृत्तय (?) इति शब्दार्थः । त्याज्योपादेयविवेकशून्यत्वव्यावृत्तयेऽत्यन्तानुकूलाननुभवव्यावृत्तये चेति भावः । नन्वेवमप्यर्थप्रदानादीनां लोकन्यायसिद्धं प्प्रत्युपकारत्वमत्याज्यमित्यत्र प्प्रत्युपकारत्वाभावबोधकं वचनं प्रदर्श्य तत्र प्प्रत्युपकाराभावबोधकत्वकृतां व्याहतिशङ्कां च परिहरति । இப்படி இவ் விஷயத்தில் இத்யாதினா । தன் ஆதரத்துக்கு இத்யாதி । ஸ்வாதரபரிவாஹ்வேனேத்யர்ய: ।

(सा.संः) अविभज्य, अत्यन्तदेशविप्रकर्षमन्तरा । चक्षुष्मानुअप्यन्धो विழி கண்குருடு. இவ் அநுபவத்தை இத்யனேன அாார்யவிப்ரஹானுபவ - தத்கைர்யாந்யுத்யந்தே ।

மூ: - இவ்வளவைக் கொண்டு **प्रत्युपकारं** பண்ணினானாகத் தன்னை நினைத்திருக்கப் பெறான். இப்படி **प्रत्युपकाररहित**னான இவனுக்குச் செய்ய வடுப்பதென்னென்னில்? இவன் **उपदेशित** அर्थங்களை

“**कपालस्थं यथा तोयं श्वदृतौ च यथा पयः ।**

दुष्टं स्यात् स्थानदोषेण वृत्तहीने तथा श्रुतम् ॥”

என்கிறபடியே **विपरीतानुष्ठान**ங்களாலே **कपालस्थ**தொயாதிகளைப் போலே **अनुपजीव्य**மாக்கா தொழியவும்,

(சா.தி:) இவ்வளவு இत्यादि । **यथाशक्ति** தானமாத்மென்றதின் அর্থம். **प्रत्युपकार**த்வெனாவந்து நார்த்தி என்று அর্থம். இனி **कृत्य**ங்களையருளிச் செய்கிறார். இப்படி **प्रत्युपकार**த்தொடியால். தன்னுடைய **विपरीतानुष्ठान**த்தால் பிறக்கும் **अनुपजीव्य**ங்களாகாதொழிகையும், **वैराग्याद्यभाव**த்தால் தனக்குப் **प्रयोजन**மாக்காதொழிகையும், **गणिकालङ्कारादिक**ளைப் போலே **प्रयोजनान्तरार्थ**மாக்காதொழிகையும், அம்பலத்தில் அவல்பொதிபோலே **योग्यायोग्यविभाग**மற பரப்புதல் செய்யாதொழிகையும், குரங்கின் கையில் பூமாலைப் போலே வாசியறியாதவர்கள் கைப்படுத்தாதொழிகையும், **असूयाग्रस्त**ர்களையில் காட்டிக் கொடாதொழிகையும், **आचार्य** விஷயத்திலே **प्रत्युपकार**மாவத்ததைத் தெளிந்து **आचार्य**னையிட்டு தன்னை **व्यपदेशित**துக் கொண்டு “என்னைத் தீ மனம் கெடுத்தாய் உனக்கென் செய்கே”னென்றிருக்கையும், **गुरुरम्परा** **प्रकाशपूर्वक** **रहस्योपदेशादियम्** **शिष्यकृत्य**ங்களென்றபடி, இதில் தான் **विपरीतानुष्ठानं** பண்ணலாகா தென்கையில் **प्रमाणम्** - **कपालस्थं यथा तोयमिति** । **नरशिरःकपालस्थं, श्वदृतौ, शुनश्चर्मणि । पयः, क्षीरमुदकं वा । वृत्तहीने, आचारहीने । वैराग्याद्यभावेन ।**

(சா.சு.) இவ்வளவைக் கொண்டு इति । **दानरूप**தையைக் கொண்டென்றபடி. “**एतदेव ततो भूयः**” இत्याதிகளையறிந்தவிவன் தன்னை என்றபடி. இப்படி **विद्यानिमित्त**மாக **आचार्य**னுக்கு **प्रत्युपकार**மில்லையாகில் **आचार्यदत्तविद्यै**யை **यथेष्ट**மாக **पात्रापात्रविवेक**மற **प्रयोजनान्तरार्थ** **प्रतिपादिक**கை **आचार्यानुमत**மாக **प्रसङ्ग**யாதோ? **विद्याग्रहणानन्तरं** **दुर्वृत्तै**யுண்டானாலும், **विद्यै**க்கு **बाधक**மில்லையோ? **आचार्यदत्तविद्यै**யை **पिहरी**டத்தில் **आविष्करित**தாலும் **तन्मूलधनोपजीवन**த்தாலும் **बाधक**மில்லையோ? என்ன, இவனுக்கு **विद्याग्रहणानन्तरं** செய்யவேண்டும் **कृत्य**த்தை **प्रश्नपूर्वक**மாகவருளிச் செய்கிறார். இப்படி इति । **कपालस्थं, नरशिरःकपालस्थम्** என்றபடி. **श्वदृतौ, श्वानचर्मनिर्मितभस्त्रिकायाम्** என்றபடி. **तोयपयश्शब्दौ भक्ष्यपेयमात्रोपलक्षकौ** । **आचार्य**ன் **उत्तरोत्तरं** **कार्यकर**மாக வேணுமென்று **केवलदयापरवश**னாய் **उपदेशित** அर्थத்தை **अनर्ह**மாகப் பண்ணுகை **उचित**மல்லாமையாலே “**शिष्यपापं गुरु(रो)रपि**” என்கிற கணக்கிலே **आचार्य**னுக்கு **अनभिमत**மாத்மன்றிக்கே **बाधक**முமாமென்றபடி. **विपरीतफल**மாக்குகைக்குப் **प्रमाणं** - **कपालस्थमिति** । **स्वसमीचीनप्रयोजनार्थ**மாகாமெக்கு **प्रमाणम्**-

(சா.ப:) இவ்வளவு இत्यादि । **यथाशक्ति** **प्रदान**மாத் **प्रत्युपकार**த்வெனாவந்து நார்த்தித்யर्थ: । **अथ कर्तव्यतयोक्ते उपदेशे विशेषान् प्रदर्शयितुं** **प्रथमं वर्जनीयान्युदाहरणप्रदर्शनपूर्वक**மாஹ । இப்படி **प्रत्युपकार**த்தொடினா । **प्रथमेनोदाहरणपरश्लोकेन पण्डितानुपजीव्यत्वमुक्तम्** ।

(சா.ச:) நினைத்திருக்கப் பெறான், **कृतज्ञ** **आत्मवित्त**म इति शेष: । **श्वदृतिः, श्वचर्मभस्त्रिका ।**

मू: - “यच्छ्रुतं न विरागाय न धर्माय न शान्तये ।

सुबद्धमपि शब्देन काकवाशितमेव तत् ॥”

என்கிறபடியே கற்றதே பயோஜனமாக்காதொழியவும், இவற்றைக் கொண்டு வான்தாசியாகா தொழியவும், இவற்றையெல்லாம்

“पण्डितैरर्थकार्पण्यात् पण्यस्त्रीभिरिव स्वयम् ।

आत्मा संस्कृत्य संस्कृत्य परोपकरणीकृतः ॥”

இத்யாதிகளில் பரிஹஸிக்கிறபடியே கணிகாலங்காரமாக்குதல், விலைச்சாந்தாக்குதல், அம்பலத்தில் அவல் பொதியாக்குதல்,-

(सा.दी:) अपयोजनमाक्काமைக்குப் प्रमाणम् । यच्छ्रुतमिति । श्रुतं, शास्त्रम्. “श्रुतं शास्त्रावधृतयोः” इति निघण्टुः । यच्छास्त्रं शब्दतोऽर्थतश्च सुबद्धमपि न वैराग्याय भवति, धर्माय न भवति । शान्तिः - संसाराद्विरतिः । तद्वोधकार्याभावात् । शब्देन, शब्दस्वरूपमात्रेण । काकवाशितम्, काकानां कूजनमिव निष्फलम् । कற்றது शब्दो निरर्थकवाची । गणिकालङ्कारादिकளைப் போலே பயோஜனான்தார்த்தமாக்காமைக்குப் प्रमाणम् । पण्डितैरिति । विद्वद्भिरर्थलोभात् । पण्यस्त्रियः = गणिकाः । स्वयमेव आत्मा प्रयोजनान्तरार्थं परशेषतां नीतः । விலைச்சாந்தாக்குதல், விற்கிற சந்தனாடி । அம்பலமாவது? பாமரசமாமம் ।

(सा.स्वा:) यच्छ्रुतमिति । न विरागाय, बन्धकफलवैराग्याय । न धर्माय, अनभिसंहितफलधर्माय । न शान्तये-नेन्द्रियनिग्रहाय । विद्याविष्कारं पண்ணि तन्मूलधनोपजीवनमाकाशेनकையில் प्रमाणम् सूचिपिक्किறார். இத்தைக் கொண்டு இதி । “யே யதா வான்தமஷ்நாதி பாலை நிய்தம்புக்தயே । एवं தே வான்தமஷ்நாதி ஸ்வவீர்யஸ்யோபபாஜனாது ॥” இதி ஸன்தஸுஜாதிர்யவசனம் ஸததூஷ்ணயாமலேபகமதம்பங்கவாடே உபாத்தம்ஹ ஸ்மாரிதம் । ஸ்யார்த:-நிய்தம்புக்தயே, அபாஜ்யதயா பாஜனானஹ் வான்தம்நம் யே பாலை அஷ்நந்தி । தே एवं, தே இவ । ஸ்வபராக்ரம்வித்யாடிகமாவிஷ்஑ுத்ய தன்மூலதனாபாஜிவின் இதி ஸேஷ: । வான்தம்ஷ்நந்தி । குத: ? ஸ்வவீர்யஸ்யோபபாஜனாடிதி । பயோஜனான்தார்த்தமாக்குதலுக்குப் પ્રमाणं पण्डितैरिति । விலைச்சாந்து இதி । கெவல்விசுரயார்த்தமென்றபடி । வான்தாஸியுமாகாதே இத்யத்ர வித்யானுபாஜிவின்: பரஸ்தாத்தநா஑ம்: அனந்தர் வித்யாமுபாஜிவ்யா஑தே அர்தே இயத்தான்பிஸந்தி: । அத்ரது இயத்தாபிஸந்திரிதி ப்ஹே: । அம்பலத்தில் இதி । அர்தா஑ம்மந்தரேண ப்ஹிதபாமரஸாதாரண்யேன ஸர்வாபாஜிவன் விவக்ஷிதமிதி பாவ: ।

(सा.प्र:) द्वितीयेन स्वप्रयोजनपर्यवसानाभाव उक्तः । निरर्थकशब्दः कற்றது इत्युच्यते । वान्ताशीत्यादि । वान्ताशी = उद्गीर्णभक्षकः । भृत्यार्थाध्यापनन्यायेन देहधारणमात्रोपयुक्तार्थमपि उपदेशो न कर्तव्य इत्यर्थः । गणिकालङ्कारतया न कर्तव्यमित्यनेन स्वप्रयोजनैकप्रधानयुक्तमित्यर्थः । एतेन मोक्षपर्यवसानाभावेन अर्थरूपपुरुषार्थमात्रसाधनतया न कार्यमित्युक्तम् । அம்பலத்தில் இத்யாடி । பரிஷத்஑தம்பக்ஷராஸித்வேன கர்தும்யுக்தமித்யர்த: ।

(सा.सं:) शब्देन सुबद्धमपि, शब्दार्थयोस्सामर्थ्यज्ञानमुखेन निरूपणानुगुणमपि । काकवाशितम् वज्रफलकाकृतिमत् काकाभरणवन्निरर्थकमिति भावः । अपात्रे संप्रदायप्रदानेन देहयात्रापरो वान्ताशी ।

மூ: - குரங்கின் கையில் பூமாலையாக்குதல் செய்யாதொழியவும், அடியிலே விசுத்தான், “சேவதிஸ்டி ரக்ஷ மாம்” என்று ப்ராஹ்மணை அபேக்ஷித்தபடியிலே முன்பே அசூயா஢ிகளைக் கைபிடித்து வைப்பார் கையில் காட்டிக்கொடாதே ரக்ஷித்துக் கொள்ளவும், பிறவிக் குருடனான தன்னை அயர்வறுமமரர்கள் பரிஸுத்துக்கு அஹ்ணாம்படி திருத்தின மஹோபகாரகனுக்குச் செய்யலாம் ப்ரதுபகாரமில்லையென்னுமிடத்தைத் தெளிந்து

“஁காந்தி வ்யபடேஸுதவ்யோ நைவ ஸ்ராமகூலா஢ிபி: ।

விஸுணுநா வ்யபடேஸுதவ்யஸுதஸ்ய ஸர்வ் ஸ ஁வ ஹி ॥”

என்கிற நிலையிலுங்காட்டில் “வசிஸுதவ்யபடேஸின:” என்கிறபடியே ஸ்ரண்யனான பெருமாள்

(ஸா.஢ி:) விசுதீ, விசுதா஢ேவதீ । ஸேவதிஸ்டி ரக்ஷ மாமிதி । இதுக்கு அர்த்தம் । ஸோ ப்ராஹ்மண அஹம் । தே, தவ । ஸேவதி: = நி஢ிரஸுமி । ஸர்வார்த்தா । அதோ மாம் ஸர்வ஢ா ரக்ஷ, அயோக்யேஸு ந மாம் ப்ரூயா இத்யர்த்த: । பூர்வமேவாஸூயாஸுஸ்தாஃ கையிலே அசூயை விசுதீக்கு பா஢கஸபுத்ன மென்று கோரும். பிறவிக் குருடன், ஜாத்யந்஢: । தஸ்ய ஸாவ: ஁காந்தின: ஸர்வ், ஸ்ராமகூலா஢ினிஃபகம் விஸுணுரேவ ஹி । நிலையிலும், ஸுதிதியிலும். வசிஸுதவ்யபடேஸின: । இ஢மஸயப்ர஢ானப்ரகரணே ராமவகனம் । வசிஸுதசிஸ்ய இதி । வசிஸுதேன நிஃஸ்யமாணஸ்ய மம ஸ்ரணா஑தபரித்யா஑ோ நோசித இத்யுக்தம் । ஸ்ரண்யன் இதி ।

(ஸா.ஸுவ:) ஸேவதிஸ்டிஸுமிதி । ஹே ப்ராஹ்மண தே அஹ் ஸேவதிஸுமி, நி஢ிரஸுமி, மாம் அசூயாஸுஸ்தாஃ கையிலே காட்டிக் கொடாதே ரக்ஷ என்றபடி. ப்ரதுபகாரமில்லாத ஁சார்யவிஸயஸக்திபரிவாஹமாக கர்தவ்யத்தை அருளிச் செய்கிறார். பிறவி இதி । பிறவிக் குருடன், ஜாத்யந்஢ன். வசிஸுதவ்யபடேஸின இதி । இ஢மஸயப்ர஢ானப்ரகரணே ஸ்ரீராமவகனம் । வசிஸுத சிஸ்ய இதி வ்யபடேஸின: । வசிஸுதேன ஑ுரூணா நிஃஸ்யமாணஸ்ய ஸ்ரணா஑த பரித்யா஑ோ ந யுக்த: என்று கருத்து. ஸ்ரண்யனான இதி । பெருமாள்,

(ஸா.ப்ர:) ஁தேநாயோக்யஸந்நி஢ு நோபடேஸ: கார்ய இத்யுக்தம் । “மந்ந்ர யத்னேந ஑ோபயேத்” இத்யா஢ி- வி஢்யதிலி஢்஑னப்ரஸ஑்ஜா஢ிதி ஸாவ: । அவல், பூதுகா: । குரங்கு இத்யா஢ி । மர்க்டஹஸுத஑தபுஸ்ப஢ாமதயா கர்து ந ப்ராபுமித்யர்த்த: । ஁தேந அபாத்ரேஸூபடேஸேந ஸிஸுதஜநஸோகநியதா ந கார்யேத்யுக்தம் । தா஢ுஸ்புஸ்பமாலாயா: கஸ்யாப்யதிஸயமஜநயித்வैவ விநாஸா஑்஑ோகநியத்வமிதி ஸாவ: । அடியிலே இத்யா஢ி । “நாஸுதிகாய ஸாாயாபி ம஢ுக்திர்ஹிதாய வா । அசூயகாய மாம் மா ஢ா” இதி “ஸேவதிஸ்டி ரக்ஷ மாம்”இஸ்யஸ்ய பூர்வ஑ுண்ட: । ஁வ் வர்ஜநியான்யுக்தவா ப்ரதுபகாரகிகிஸஹிதுஸூதோபகாரஸுமூதே: ப்ரதுபகாரபுலகத்வா- யோ஑ாதுபுலாந்ரஹேதுத்வமாஹ । பிறவிக் குருடன் இத்யா஢ிநா । ஸர்வேஸுவர்ஸேஸத்வேந வ்யபடேஸா஢ிபி வசிஸுதாசார்யசிஸ்யதயா வ்யபடேஸ ஁வ ஸுஸ்ய ஸ்ரேயானிதி இ஑்வாகுவ்ஸ்யானாஃ கூலக்ரமா஑தம் வசிஸுதசிஸ்யத்வேந வ்யபடேஸம் ஸுவுயம் த஢்ஷே ஜனித்வா யதாஸுஸுவாந் ததா ஸர்வோஸிபி ஸுஸுவாசார்யஸஸ்஢்஢ேநைவ வ்யபடேஸம் ப்ராபு- யா஢ித்யர்த்த: । பிறவிக் குருடன், ஜாத்யந்஢: ।

(ஸா.ஸ:) ஸேவதிஸ்டிஸுமி, மஹானி஢ிஃபாஸுமி । விஸுணுநா வ்யபடேஸுதவ்ய:, விஸுணுஸஸ்஢்஢ேநைவ வ்யவஹர்தவ்ய: । ததோஸுப்யாசார்யஸஸ்஢்஢ேநைவ வ்யவஹர்தவ்யதா அதிஸாயிதேத்யத்ர ர஑ுவர் ஁வ ப்ரமாணம் ।

मू: - वंशक्रमागतमाकपं पिरन्तु पढेदत्तुक् ककेकुकुण्डनिले इन्तनिले एन्नु पेरिग्रहित्तु “एन्नेनत् தீமனம் கெடுத்தாயுனக்கென் செய்கேன்” என்றிருக்கவும் ப்ராக்ம் । தான் இப்படிப் பெற்ற ரஹ்ஸ்யத்ரயசாராய்மான மஹாத்நத்தை முன்னில் அதிகாரத்திற் ஸுன்னபடியே ஁ததஸ்தான மறிந்து ஸமர்பிக்கும் ஸுாது-

(ஸா.தி:) இந்நிலை ஁ன்று ப்ரிக்ரஹித்து, இஷ்வரன் ஁வதரித்துப் படைத்ததன்று இவ் ஁ாசார்யவ்யபுதேஷமென்று இன்நிலையை ஸ்விகரித்து. ப்ராக்ம், யுய்யம் । இனி இந்த ரஹ்ஸ்யத்ரய சாராய்த்தைத் தான் ஸிஷ்யாதிசுளுக்கு ஁புதேஷிக்கும் ஸுாது குரூபர஢்பரையைப் ப்ரகாசிப்பித்துக் குாண்டு ஁புதேஷிக்க வேணும். குரூபர஢்பராபூர்வகமாகக் கேட்டுச் ஸுாலும்ஸுாது ஸிஷ்யாசார்யக்ர஢்தப்பாமல் ஸுாலவேணும். யதான்யாய் கேட்டுச் ஸுாலும்ஸுாது குரூவைப் ப்ரகாசிப்பித்துச் ஸுால வேண்டும். குரூவைப் ப்ரகாசிப்பியா நிற்கச் ஸெய்தே ஁வனுடைய ஸாஸ்த்ரீயுபுதேஷத்துக்கு விருத்டுமாகச் ஸுாலவாண்ணாது. ஸச்சிஷ்யனுக்கு ப்ராக்ம்தையில் ஁புதேஷியாதிருக்கலாகாது. சில காரணவிசேஷங்கலாடே ஁வ்யசு:ஸுுத்ரங்கலைப் பெற்று ஁வற்றாலே தானும் இவ் ஁ர்த்தவிசேஷங்கலை ஸஜ்யாதிசுலைப்ஸுாலேயறிந்து ஸுாலும்ஸுாது, “ஸுாசார்யப்ராக்ம்தடியாக இவ் ஁ர்த்தங்கலை ஁றிந்தேன், ஁ன் ஸுதிமிடுக்காலேயறிந்து ஸுாலுுகிறேன்லே” ஁ன்னறிவ்வுண்மையை வெளியிட்டுக்குாண்டு ஸுாலவும் வேணுமென்று காட்டுகிறார். இனி ரஹ்ஸ்யஸ்ப்ரதாயப்ரவர்தனரூபமான ஸிஷ்யகृत்யத்தின் ப்ரகார் காட்டுகிறார். தானிப்படிப் பெற்ற ஁த்யாதி । ரஹ்ஸ்யத்ரயசாராய்மான. ரஹ்ஸ்யத்ரயசாரத்தின் ஁ர்த்தமான । ரஹ்ஸ்யத்ரயத்தினுடைய சாராய்மான ஁ன்னுதல் “குணவதி வினியுக்கு் குபயந் ஸ்ப்ரதாயம்” ஁த்யாதிசுளிற் ஸுன்னபடியே ஸத்பாத்ரத்தில் ஸமர்பிக்கும்ஸுாது.

(ஸா.ஸா:) பிறந்து, ஁வதரித்து, படைத்து, ஫லத்வெனாஜ்ஜிகृतமான. ஁டைந்ததான ஁ன்றபடி. கைக்குாண்டு, வ்ஸக்ரமாगतமாக ப்ரிக்ரஹித்த நிலை. இந்நிலை. ஁ாசார்யென் வ்யபுதேஷமென்று ப்ரிக்ரஹித்து ஁ன்று ஁வ்யிப்பது. ஁ன்னைத் தீ மனம் கெடுத்தாய் ஁தி । ஁ன்னை, ஁டியேனை. தீ மனம், க்ரூமனஸ்லை. மன: ப்ராதிகூல்யத்தை. கெடுத்தாய், ஸுாக்கினாய். ஁னக்கு ஁ன், ஁ன்ன ஁பகார் பண்ணுகிறேன்஁ன்றபடி. ப்ராக்ம், யுய்யமென்றபடி. இப்படி ஁ஸூயாஸ்த்ன்கையிலே காட்டிக் குாடாதே ரிசித்துக் குாள்ளவுமென்று ஸுான்னது கூடுமோ? ஁ப்புாது ஸ்ப்ரதாயுச்சித்தி ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? பூர்வாதிசுரூக்தரீத்யா ஸச்சிஷ்யன் லவ்நாகில் ஁புதேஷிக்க வேண்டுகையாலே ஸ்ப்ரதாயுச்சித்தியில்லை ஁ன்னிலப்புாது ஸிஷ்யனுக்கு இவர் ஏடு பார்த்து ஸுாலுகிறாருா வென்றும் வேறில்லாக்குாற்றானுா ஁ன்றும் ஁திசுஜ்ஜை ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? ஸாசார்யப்ரகாஸநபூர்வகம் ஁புதேஷிக்க வேணுமென்னில் ப்ராசார்யருக்கு ஁மூலமாகவந்ததோ ஁ன்று ஁திசுஜ்ஜைவாராதோ? ஁ன்னவருளிச் ஸெய்கிறார். தானிப்படிப் பெற்ற ரஹ்ஸ்யேதி முன்னில் ஁தி ।

(ஸா.ப்ர:) ஁ன்னைத் தீ மனம் ஁த்யாதி । மம ஁புஸ்தமனஸ்கத்வவினாஸனெனுபகாரகஸ்ய தவ கி் வா குர்யாமித்யவஸ்தாது் சேத்யர்த்த: । एवं परिहर्तव्यमुक्त्वा कर्तव्यतयोक्तं सत्पात्रोपदेशं गुरुपरम्परोपदेशपूर्वकत्वेन विशेषयति । தான் இப்படி ஁த்யாதினா । एवं सत्संप्रदायसिद्धात् सदाचार्यात्सम्यक् श्रुत्वा सच्छिष्याय गुरुपरम्परोपदेशपूर्वकं रहस्यार्थोपदेशः कार्यः इत्युक्त्वा उक्तप्रकारेणोपदेशाकरणे

(ஸா.ஸ:) தென் வ்ஸக்ரமாगतதுப்திதிரியமேவ ஫ல஢ூதேத்யத்யந்தமா஁தூதா யா வுதிஸ்சைவயமிதி एवं ப்ரிக்ரஹேத்யர்த்த: ப்ரிக்ரஹித்து ஁த்யஸ்ய । முன்னில் ஁திகாரஸத்வென் ஁நந்நரவுத்தாதிசுர ஁க்த:

மூ: - “कथयामि यथापूर्वं दक्षाद्यैर्मुनिसत्तमै: ।

पृष्ठ: प्रोवाच भगवान् अब्जयोनि: पितामह: ॥

तैश्चोक्तं पुरुकुत्साय भूभुजे नर्मदातटे ।

सारस्वताय तेनापि मम सारस्वतेन च ॥”

என்று श्रीபராசரபுரஹர்ஷி மைத்ரேயபுரமஹாநாளுக்கு அருளிச் செய்தாற்போலே குரூபரமபுரையைப்
புரகாசிப்பித்துக் கொண்டு தன் கृतஜதையும், அர்த்தத்தின் சீர்மையும் தோற்றஉபதேசிக்கவேணும்.
அத்யாத்மரஹச்யங்களைச் சொல்லுமவன் சம்புராயமின்றிக்கேமிருக்க ஏடுபார்த்தாதல்
சுவரே(செவியே)றிக் கேட்டாதல் சொல்லுமாகில் களவுகொ(க)ண்டு அபரண்பூண்டாற்
போலே கண்டார்க்கெல்லாம் தான் அஞ்சவேண்டும்படியாம்.-

(சா.தி:) கதயாமீत्यादि । तैश्चोक्तं, दक्षाद्यैरुक्तम् । संप्रदायमன்றிக்கே சொல்லில் தூடாதுத்துக்
கெல்லாம் அஞ்சவேண்டும்படியாய் ப்ரத்யவாயமுமுண்டாமென்கிறார். அத்யாத்மரஹச்யங்களை
இत्याடியால். இத்தால் மற்ற ஸாஸ்த்ரங்களையும் கதயத்யித்சொன்னானாகிலும் இவை சம்புராய-
பூர்வகமாகவேயாகவேணுமென்று தாத்பர்யம் । ஏடு, புஸ்தகம் । சுவர்புறத்திலே கேட்டாதலென்கை ।
களவுகண்டு, திருடி.

(சா.ஸா:) आचार्यकृत्याधिकारத்திலே என்றபடி. குரூபரமபுரையை இதி । புவதந்தமாரப்ய குரூபரமபுரையை
என்றபடி. இதினாலே அாா்யனுக்கு ரஹச்யுபதேசகாலத்திலே புவதந்தமாரப்யஇன்னார் இன்னாருக்கு
உபதேசித்தார்களென்று க்ரமமாக குரூபரமபுரபுரகாசன கர்த்வமென்றும் தான் ஸ்வயமாக ரஹச்யத்யாய்நு-
ஸந்தானரூபவிமர்சகாலத்தில் குரூபரமபுரஸாரோக்த க்ரம மாக ஸ்வாா்யமாரப்ய புவதத்பர்யந்த் குரூபரமபுரஸுந்தான
பண்ண வேணுமென்றும் கருத்துவெளியிடப்பட்டது. இப்படி குரூபரமபுரையை புரகாசிப்பிக்க
வேணுமென்று நிர்வந்தமுண்டோ? ஏடுபார்த்தறிந்து உபதேசித்தாலும் யதூக்யாகேட்டாதல்
கூந்நனாகக் கேட்டாதல் உபதேசித்தாலும் சம்புராயோக்சித்தியில்லையே? தான் தர்மமாகக் கேட்டுமுறை
தப்பி உபதேசித்தாலும் சம்புராயோக்சித்தியில்லையே? ஸிப்யனுக்கு பூர்வகதபுரகாரணாதிஸுஃ
வாராமைக்காக குரூபுரகாசன கர்யமென்னில் அதூபுரத்யவாயில்லையாகில் அதிஸுஃகாதி க தி?!
புரயோகங்களன்றோ? தனக்கு புவதத்புரஸாதத்தினாலே அதிகர்யதோற்றினால் அந்த அர்த்ததை
குரூபரமபுராகதமல்லாமையாலே குரூபரமபுர குரூபுரகாசனமன்றிக்கே தானே உபதேசிக்க
வேண்டாவோ? ஸக்சிப்யர்களுக்குத் தான் யதாக்ரமமாகஅவஸ்யமுபதேசிக்கவேணுமென்று
நிர்வந்தமுண்டோ? அதூபுரத்யவாய மில்லையாகில் உபதேசநிர்வந்தமில்லையே? குரூபுரதிஸுத்யர்விரூ
மாகத் தோற்றிலப் படியும் உபதேச ப்ரஸஜ்ஜியாதோ? அப்போது சம்புராயந்யதாபாவ ப்ரஸஜ்ஜியாதோ?
என்ன உகதாதிப்ரஸஜ்ஜங்களில் தூடாது ப்ரத்யவாயங்களை ஸபுரமமாக உபபாதிக்கிறார்.
அத்யாத்மரஹச்யங்களை இत्याதினா । ஏடு, புஸ்தகம் । சுவர் இதி । சுவர் புறத்திலேயிருந்து
கேட்டாதலென்றபடி. மற்ற ஸாஸ்த்ரங்களை கதயத்யித்சொன்னானாகிலும் இது சம்புராய பூர்வகமாகவே
சொல்லவேணுமென்று தாத்பர்யம் ।

(சா.பு:) सप्रमाणं नानाविधान् प्रत्यवायान्आह । अध्यात्मरहस्यங்களை இत्याதி । செவியேறக்
கேட்டு இதி । ஸ்ரத்ர ப்ராபுமிதி ஸ்ருத்வெத்யர்ய: । ஏடுபார்த்தாதல், புவேகிதோ வெத்யர்ய: ।

मू: - “यदृच्छया श्रुतो मन्त्रश्छन्नेनाथ छलेन वा । पत्रेक्षितो वा व्यर्थस्स्यात् प्रत्युतानर्थदो भवेत्॥”
 इत्यादिकளிற்படியே प्रत्यवायपर्यन्तमாம். கேட்டுச்சொல்லச்செய்தே “तद्विद्धि प्रणिपातेन परिप्रश्नेन सेवया ।” “प्रणिपत्याभिवाद्य च” इत्यादिकளிற் சொல்லுகிற முறையொழியக் கேட்டுச்சொல்லுமாகில் காலன் கொண்டு आभरणंपூண்டாற்போலே கண்டாரெல்லாரும் தன்னை அருவருக்கும்படியாம்.

“यश्चाधर्मेण विब्रूते यश्चाधर्मेण पृच्छति । तयोरन्यतरः प्रैति विद्वेषं वाऽधिगच्छति ॥”
 என்கிறபடியே अनर्थावहமுமாம்.

यथान्यायंकேட்டுச் சொல்லச்செய்தே சொல்லும்போதே गुरुவைப் प्रकाशिப்பியா தொழியுமாகில் இவன் சொல்லுகிற அर्थங்கள் வேரில்லாத கொற்றான் போலே அடியற்றவையோ என்று शिष्यனுக்கும் அதிஷ்டைப்பிறக்கும்படியாய் அநாதரவிஷயமாம்.

“स्वगुरुणां स्वशिष्येभ्यः ख्यापनं चाकृतं तथा” என்று द्वात्रिंशत् - अपचारवर्गத்திலே गुरुவைப் प्रकाशिப்பியாதொழிகையும் பఠிக்கப்பட்டது.

(सा.दी:) यदृच्छया, போகச்செய்தே வரச்செய்தேயென்கை. छलेन, वेषान्तरपरिग्रहादिरूपक-
 पटेन । पत्रं, तालपत्रम् । प्रत्युत, तद्वैपरीत्येनेत्यर्थः । परिप्रश्नं, योग्यकाले परितः प्रश्नम् ।
 முறையொழிய, शिष्याचार्यक्रम मोग्ழியவென்கை. शिष्यனுக்குச் சொல்லும் वृत्तिरहितै ।
 காலன், कालपुरुषदानम् । கொண்டு, प्रतिग्रहिத்து. அருவருக்கை, कुत्सிக்கை. अधर्मेण,
 “भूमाववस्थित्यादिना विब्रूते” इत्युक्त्या अयं विपरीतोपदेश इति गम्यते अधर्मेण पृच्छति ।
 ऊर्ध्वभागे आसनस्थित्यादिना । तयोः, गुरुशिष्ययोर्मध्ये । प्रैति, मृतो भवति । मरणाभावेऽपि द्वेषं
 वा, विरोधं वा । வேரில்லாத கொற்றான், வேரில்லாதே अन्तरத்தில் வாழைகள் மேலே
 படரும் கொடி. அடியற்றவை, गुरुपदेशरहितமானவை என்று. இது द्वात्रिंशत् अपचारवर्गத்திலும்
 எடுக்கப் பட்டதென்கிறார். स्वगुरुणामिति । स्वगुरुणामप्रकाशनं च । क्षीयेते संपदायुषी என்றதுக்கு
 அறம்ருளிச் செய்வதாகக்கோலி குரூ் प्रकाशयेत् என்று श्लोकத்தை उपादानं பண்ணுகிறார்.

(सा.स्वा:) यदृच्छयेति । போகச்செய்தே வரச்செய்தே கேட்டென்றபடி. मन्त्रः, मन्त्रमन्त्रार्थरहस्याय
 मेमन्त्रपदि. छन्नेन, कुड्यादि व्यवहितेन என்றபடி. छलेन, वेषान्तर परिग्रहादि रूपकपटेन ।
 अन्यापदेशादि व्याजेन वा । प्रत्युत, तद्वैपरीत्येन என்றபடி. परिप्रश्नः, योग्यकाले परितः प्रश्नः ।
 முறையொழிய, शिष्याचार्यक्रममोग्ழிய. காலன், कालपुरुषदानम् । கொண்டு, प्रतिग्रहिத்து.
 அருவருக்கை, कुत्सிக்கை. अधर्मेण, भूमाववस्थित्यादिना । வேரில்லாத கொற்றான். வேரில்லாத
 अन्तरத்திலே வாழைகள் மேலே படரும் கொடி. அடியற்றவை, गुरुपदेशरहितமானவை.
 ஆனாலும் स्वशिष्यர்களுக்கு स्वाचार्यख्यापनं பண்ணி भक्तिபண்ணாமலிருந்தால்
 बाधकमில்லாமையாலே गुरुभक्तिराहित्यं प्रसङ्गियाதோ? என்னவருளிச் செய்கிறார்.

(सा.प्र:) यदृच्छयेत्यादि । छन्नेन, तिरोहितेन । छलेन, आक्षेपादिव्याजेन । यदृच्छया श्रवणं नाम ?
 अन्यार्थप्रवृत्तौ दैवादात्मपेक्षितार्थश्रवणम् । முறையொழிய, प्राप्तांशाभावेन । शास्त्रोक्तव्रतनियमादि
 राहित्येनेत्यर्थः । காலன் கொண்டு इत्यादि । कालदानं गृहीत्वा तेन धनेनाभरणं कृत्वातद्द्वारेण
 यथा सर्वप्राणिनिन्द्यस्यात्तथा सोऽपि निन्द्यस्यादित्यर्थः । வேரில்லாத கொற்றான் इत्यादि ।
 வேர், மூலம் । கொற்றான், लताविशेषः । लताविशेषवत् निर्मूलोऽयमुपदेश इत्यनुपादयस्यादित्यर्थः ।

மூ: - அப்போது,

“गुरुं प्रकाशयेत् धीमान् मन्त्रं यत्नेन गोपयेत् ।

अप्रकाशप्रकाशाभ्यां क्षीयेते संपदायुषी ॥” என்கிறபடியே ஜானவैஷ்ட்யபூர்வகமான
भगवदनुभवसम्पत्तும், आत्माவுக்கு சந்தான(சத்தானுவூத்தி) हेतुவான शेषत्वानुसन्धानपूर्वकस्वनिष्ठै
யும் குலையும்படியாம். गुरुவைப் प्रकाशिப்பியா நிற்கச்செய்தே அவன் பண்ணின
शास्त्रीयोपदेशத்துக்கு विरुद्धம் சொல்லுமாகில் विप्रलम्भकனென்று பேருமாய்,

“ज्योतिषं व्यवहारं च प्रायश्चित्तं चिकित्सनम् ।

विना शास्त्रेण यो ब्रूयात् तमाहुर्ब्रह्मघातकम् ॥”

என்கிறபடியே पापिष्ठनुமாம். सच्छिष्यனுக்கு प्राप्तशैயில் उपदेशத்தைத் தவிர்க்குமாகில்
लुब्धनென்று பேருமாய்,

“पात्रस्थमात्मज्ञानं च कृत्वा पिण्डं समुत्सृजेत् । नान्तर्धाय स्वयं याति जगद्बीजमबीजकृत् ॥”

(सा.दी:) அப்போது இத்யாதி । सम्पत्, विशदभगवदनुभव: । आयुस्ஆவது? शेषत्वानुसन्धानपूर्वक
स्वनिष्ठै । सन्तानंभगवत्परिपूर्णानुभवकैङ्कर्य करणरूपो विस्तार: । शास्त्रीयोपदेशத்துக்கென்கையால்
अशास्त्रीयोपदेशं प्रमादात्संभावितமாகிலத்தை शास्त्रानुगुणமாகச் சொல்லில் दोषமில்லை என்கிறது.
பேருமாய், பேர் பெற்றென்றபடி. ज्योतिषमित्यादि । ब्रह्मविद्यையில் இவ் அர்த்தம் கிபுநர்நாயசிद्ध
மென்று கருத்து. पात्रस्थमिति । आत्मज्ञानम्, आत्मगतं ज्ञानम् । ज्ञानसाधनं शास्त्रमित्यर्थ: ।
पात्रस्थं कृत्वा, सच्छिष्यादिगतं कृत्वा । योग्येभ्य उपदिश्येत्यर्थ: । अथाचार्य: पिण्डं, स्वशरीरं
समुत्सृजेत् । शरीरविश्लेषात्पूर्वमवश्यं सच्छिष्येभ्य उपदिशेदित्यर्थ: । एतद्व्यतिरेकेणोपपादयति ।
नान्तर्धायिति । अयम्, आचार्य: । जगद्बीजं, जगतो ज्ञानबीजं, शास्त्रम् ।

(सा.स्वा:) அப்போது இதி । அப்போது, भक्ति कार्यமான प्रकाशनमில்லாதபோது என்றபடி.
गुरुप्रकाशनं भक्ति कार्यमानपடியालே प्रकाशयेत्, गुरुभक्तिं कुर्यात् என்றபடி. गोपयेत्, गोपनम्-
अनर्घ माणिक्यरत्नादिवदनर्घता ज्ञानकार्यमाकையालே मन्त्रத்தை अनर्घमाकवेண்ண
வேண்டுமென்று तात्पर्यம். இப்படி गुरुभक्त्यकरणத்தில் “क्षीयेते सम्पदायुषी” என்று சொன்னது
கூடுமோ? अनुभवविरोधमில்லையோ? என்னவருளிச்செய்கிறார். ज्ञानवैशद्यपूर्वकेति । भगवदनुभवं
संपच्छब्दार्थमென்றும், स्वनिष्ठै आयुश्शब्दार्थமென்றும் கருத்து. शास्त्रीयोपदेशத்துக்கு विरुद्धं
சொல்லுமாகில் इति । शास्त्रीयोपदेशத்துக்கென்கையால் अशास्त्रीयोपदेशं प्रमादात्संभावित
மாகிலத்தை शास्त्रानुगुणமாகச் சொல்லில் दोषमில்லையென்கிறது. ज्योतिषमिति । ब्रह्मविद्यையில்
இது कैमुत्यन्यायसिद्धமென்றபடி. पात्रस्थमिति । आत्मज्ञानं, ज्ञायतेऽनेनेति ज्ञानम् । ज्ञानसाधनं
शास्त्रम् । आत्मनः ज्ञानं, आत्मगतशास्त्रम् । पात्रस्थं, सत्पात्रस्थं । कृत्वा, सच्छिष्येभ्य उपदिश्य ।
पिण्डं, देहम् । समुत्सृजेत् ।, देहवियोगात्पूर्वमेव सच्छिष्येभ्य उपदिशेदित्यर्थ: । एतद्व्यतिरेकेण
उपादयति । नान्तर्धायिति । अयम्, आचार्य: । जगद्बीजं, जगतो ज्ञानबीजं शास्त्रम् ।

(सा.प्र:) पात्रस्थमित्यादि । चकार: प्रकरणोक्तमन्त्रगोपनेनोपदेशं समुच्चिनोति । पात्रस्थं,
सत्पात्रभूतशिष्यगतम् । आत्मविज्ञानं, स्वस्मिन् वर्तमानमर्थपञ्चकतत्त्वज्ञानम् । निरुपाधिकात्मभूत-
परब्रह्मस्वरूपरूपविभूत्यादिविषयं ज्ञानं वा । पिण्डं, शरीरम् । “पिण्डः पृथग्यतः पुंसिशिरः-
पाण्यादिलक्षणः” इत्युक्ते: ।

(सा.सं:) पात्रस्थमिति । स्वात्मनि वर्तमानं यद्विज्ञानं । “विज्ञाय प्रज्ञां कुर्वीत” इति वाक्य
प्रतिपादितं यदज्ञानद्वयम्, तत्सत्पात्रस्थं कृत्वा । पिण्डं, स्वदेहम् । समुत्सृजेत् । अत्र स्वधा
यातीत्येकः पाठः । यथा यातीत्यपरः ।

मू: - என்கிற भगवन्नियोगத்தையும் கடந்தானாம்.

(सा.दी:) जगत्स्थितेर्बीजभूतं ज्ञानमावत्? अन्तर्धाय? शास्त्रोपदेशतः अप्रकाश्य । अबीजकृत्, पात्रेषु ब्रह्मविद्यासन्तानस्य अङ्कुरमनुत्पादयन् सन् । स्वयं न याति, स्वयं परलोकं गन्तुं नेच्छेदिति । पूर्वार्धे उपदिशेदिति विधिः । उत्तरार्धे अनुपदिश्य न यायादिति निषेधः । एवं भगवच्छास्त्रेषूक्तमिति सूच्यते भगवन्नियोगத்தை என்கையால். उक्तार्थத்தை उपसंहరిக்கிறார்.

(सा.स्वा:) यद्वा, जगतः बीजम्, वेदशास्त्रम् । “वेदेन नामरूपे व्याकरोत्” इति श्रुतेः वेदशास्त्रस्यापि जगद्बीजत्वात् । अन्तर्धाय, उपदेशतः अप्रकाश्यबीजकृत्सन्, पात्रेषु ब्रह्मविद्यासन्तानस्याङ्कुरमनुत्पादयन् सन् । परलोकं यथा न याति । यथा न यायादित्यर्थः । तथोपदिशेदिति पूर्वेणान्वयः । अनुपदिश्य याति चेत् ज्ञानमन्तर्धास्यति ^{என்றுபடி.} तथाच मरणात्पूर्वं सच्छिष्येभ्य अवश्यमुपदिशेदिति पूर्वार्थः । अनुपदिश्य परलोकं न यायादित्युत्तरार्थः । भगवदिति । तथा च भगवदाज्ञातिलङ्घनजनित भगवन्निग्रहो भवेत् ^{என்று கருத்து.} “नान्तर्धाय स्वधायाति जगद्बीजमबीजकृत्” इति कश्चित्पाठः । तदा “स्वधा त्वं लोकपाविनी । आत्मविद्याचदेवि त्वं विमुक्तिफलदायिनी” इत्युक्ता ब्रह्मविद्या । तदेति पदमध्याहार्यम् । स्वधात्वेनोक्तात्मविज्ञानापेक्षया जगद्बीजमिति नपुंसकनिर्देशः । तदा आत्मविद्या बीजकृदेवेति सा अन्तर्धानं न याति । नो चेदबीजकृत्त्वादुत्तरोत्तरमुपदेशपरम्परानुगुणबीज-कृत्त्वाभावात् स्वधा अन्तर्हितैव स्यात् । तद्वान् लुब्धश्च स्यादिति भावः । नान्तर्धानं यथा यातीति कश्चित्पाठः । तदा यथा जगद्बीजं ब्रह्म । यद्वा, जगतः बीजं “वेदेन नामरूपे व्याकरोत्” इति श्रुतेर्वेदशास्त्रस्यापि जगद्बीजत्वात् । अबीजकृत्सत्, उत्तरोत्तरं सन्तानजनकाङ्कुरमनुत्पादयत्सत् । अन्तर्धानं न याति, तथा उपदिश्य पिण्डमुत्सृजेदिति योजना द्रष्टव्या ।

(सा.प्र:) जगद्बीजं, जगत्कारणभूतं परं ब्रह्म । अबीजकृत्, जम्बु, चूत, शालि, यवादिबीजवत् स्वात्यन्तसजातीयबीजान्तरानुत्पादकमित्यर्थः । जगज्जन्मस्थितिध्वंसमहानन्दैकारणभूतस्यान्यस्य

(सा.सं:) तत्र स्वधा यातीति पाठे स्वधाशब्द आत्मविद्यापरः । स्वधाशब्दभिधेयायाः लक्ष्म्याः “आत्मविद्या च देवि त्वं विमुक्ति फलदायिनी” इत्युक्तेः । पिण्डं समुत्सृजेदित्यन्तोक्तार्थपरामर्शकं तदेति पदमध्याहार्यं स्वधात्वेनोक्तात्मविज्ञानापेक्षया जगद्बीजमिति नपुंसकलिङ्गनिर्देशः । एवं च यदा आत्मविज्ञानं पात्रस्थं कृत्वा पिण्डं समुत्सृजति तदा आत्मविद्याबीजकृदेवेति सा अन्तर्धानं न याति । नो चेदबीजकृत्त्वादुत्तरोत्तरमुपदेशपरम्परानुगुण बीजकृत्त्वाभावात् स्वधा अन्तर्हितैव स्यात् । तद्वान् लुब्धश्च सन् पात्रस्थमित्युक्तिरूप भगवन्नियोगातिलङ्घकश्च स्यादिति भावः ॥ यथेति पाठे यथान्तर्धानं न याति तथा जगद्बीजमात्मविज्ञानं पात्रस्थं कृत्वा पिण्डं समुत्सृजेदित्यर्थः । आत्मविज्ञानस्य जगद्बीजत्वं जगदुज्जीवनहेतुत्वकृतम् । इत्थमाचार्यलक्षणोक्त्या सत्पात्रोपदेशा समर्थपात्रस्थताकरणं सत्पात्रस्थत्वेनाकरणं च आत्मविज्ञानस्य अप्रयोजकत्वावहमिति फलितम् । लोके बीजमपि बीजान्तरकृदेव हि स्वसाध्ययावदुपकारबुद्धिकरं प्रसिद्धं सद्गते ।

மூ: - ஆகையால் விளக்குப் பிடிக்குமவன் தன்னை राजा ஒரு कार्यத்துக்குப்போகச் சொன்னால் தன்கையில் விளக்கை அதுக்கு प्राप्तरானார் கையிலே கொடுத்துப் போமாப் போலே - सत्पात्रமானார்க்கு தான் சொல்லும்போது தனக்கு उपदेशித்த आचार्यனை முற்பட வெளியிட்டு பின்பு தனக்கு उपदिष्टமான அर्थங்களையே சொல்லவும் - சில कारणங்களாலே दिव्यचक्षुश्श्रोत्रங்கள் பெற்றுத் தான் இவற்றாலே அறிந்து சொல்லுமவற்றையும்,

“व्यासप्रसादाच्छ्रुतवान् एतद्ब्रह्महं परम् ।

योगं योगेश्वरात् कृष्णात् साक्षात्कथयतस्स्वयम् ॥”

என்கிறபடியே “सदाचार्यप्रसादमடியாக இவ் அর্থமறிந்தேன், என்கை மிடுக்காலே அறிந்து சொல்லுகிறேனல்லேன் “என்றிவ்வுண்மையை வெளியிட்டுக் கொண்டு சொல்லவும் பெரிலிவன் சொல்லும் அर्थங்களெல்லாம் சர்க்கும ஆதரணியங்களுமாய், இவன் कृतज्ञனாயிருந்தானென்று, सात्त्विकமும் प्रशंसित்து प्रसादिக்கும்படியாய், सत्यवादियாய் இருந்தான் என்று उपनिषत्துக்களும் औपनिषदपरमपुरुषனும், தங்களோடொக்க இவனை प्रमाणभूतெனென்று आदரிக்கும்படியுமாம்.

(सा.दी:) ஆகையால் इत्यादियால். उपदिष्टங்களான அर्थங்களையே, இவ் அவதாரத்தால் स्वोत्प्रेक्षया अन्यथा சொல்லக்கடவனல்லெனென்று द्योதிக்கிறது. சில कारणங்களாலே, पूर्वसुकृतविशेषங்களாலே- இத்தாலே, दिव्यचक्षुश्श्रोत्रங்களாலே. சொல்லும் அर्थங்களையுமென்றபடி.

(सा.स्वा:) இப்படி भगवन्नियोगपरिपालने अतिक्रमजनितनिग्रहानुत्पत्तिमात्रमன்றிக்கே भगवद्भागवता-दीनामत्यन्तं प्रीतिमुண்டென்று उपपादियாநின்று கொண்டு उपसंहरिकின்றார். ஆகையால் इत्यादिना । தனக்கு उपदिष्टமான அर्थங்களையே इति । அவதாரத்தாலே स्वोत्प्रेक्षया अन्यथा சொல்லக்கூடாதென்று கருத்து. சில कारणங்களாலே, पूर्वसुकृतमूलभगवत्प्रसादத்தாலென்றபடி. என் கைமிடுக்காலே, என் கையினுடைய उत्कर्षத்தாலே. स्वहस्तसामर्थ्यத்தாலே என்றபடி. உண்மையை, स्वभावத்தை என்றபடி. जन्मान्तरसुकृतமும் सदाचार्यप्रसादத்தை உண்டாக்கியே अतिसूक्ष्मार्थங்களை அறிவிப்பிக்குமென்று கருத்து. சொல்லவும் பெரில், சொன்னானாகி லென்றபடி. उपनिषत्துக்களும் इति । “आचार्यवान् पुरुषो वेद । सन्तमेनं ततो विदुः । आश्चर्योऽस्य द्रष्टा । आचार्याद्वैव विद्या विदिता साधिष्ठं प्रापत्” इत्यादிகளென்றபடி. औपनिषदपरमपुरुषனும் इति “यो मामेवमसम्मूढो जानाति पुरुषोत्तमम् ।, साधुरेव स मन्तव्यः...” इत्यादிகளிலென்றபடி.

(सा.प्र:) कस्याप्यनुत्पादनादबीजकृत्वमिति भावः । अथ पूर्वोक्तनानाविधानिष्टनिवृत्त्यर्थं स्वोक्तप्रकारेणैवोपदेशः कार्य इति लौकिकोदाहरणप्रदर्शनपूर्वकं वदन् तथोपदेश आनुषङ्गिकफलान्यप्याह । ஆகையால் इत्यादिना । விளக்கு इत्यादि । यथा राजा प्रदीपधारका राजभिः कार्यान्तरे नियुक्तास्तद्धारणोचितपुरुषहस्ते प्रदीपान् प्रदाय गच्छन्ति, एवं भगवता परमपदाय प्रेषितास्स्वगतं ज्ञानं सच्छिष्ये निक्षिप्य गच्छेयुरित्यर्थः । सदाचार्यप्रसादमित्यादि । आचार्यप्रसादादेव अवगम्यावोचं, न तु स्वसामर्थ्यादवगम्येति याथार्थ्यं प्रकाशयोपदिशति सतीत्यर्थः । उपनिषत्तुक्कளும் औपनिषदपरमपुरुषனும் इति ।

(सा.सं:) अबीजकृच्च अयावदुपकारकमप्रसिद्धं च भवति । तदेव हि तस्यान्तर्धानमिति इह च तद्रूपमेवान्तर्धानं बोध्यम् । उक्तार्थानुगुणं दृष्टान्तमाह । ஆகையால் इत्यादिना ।

மூ: - இப்படி கृतज्ञனாய் அவஹிதனான ஸிஷ்யனைப் பற்ற நான் செய்த கृஷி ஫லித்ததென்று
ஆசார்யனும் கृतார்த்தனாயிருக்கும். “சாக்ஷாந்முக்தேரூபாயாந் யோ வித்யாபேதாந் உபாதிஷத் ।

(சா.தி:) இத்தால் ஆசார்யன் திருவுள்ளமுகக்குமென்றார். இப்படி கृतज्ञனாய் இत्यादि ।
இனி बहुविधரான गुरुக்கள் இவனே श्रेष्ठனான ஆசார்யனென்று கொண்டு சாக்ஷாதிசார்யலக்ஷணத்தை
सङ्ग्रहितருளிச் செய்கிறார். சாக்ஷாதிதி । முக்தேர்ஸாக்ஷாதுபாயாந், பக்திப்ரபத்திரூபாந் வித்யாபேதாந் ய:
உபாதிஷத் ।

(சா.ஸ்வ:) சாக்ஷாதுபதேஸாவான ஆசார்யன் உகவாமலிருந்தால் பகவத்ப்ராபவதாத்தாடரமும் வ்யர்யமன்றோ?
என்னவருளிச் செய்கிறார். இப்படி கृतज्ञனாய் இதி । இப்படி பகவத்ப்ரபத்திரத்தில் போலே
ஆசார்யவிஸயத்திலும் பரீயான பக்தி பண்ணவேணுமென்று சொன்னது கூடுமோ? ஸரண்யன்
பரமगुरुவாய் மாக்ஷப்ரதனாயுமிருக்கையாலே தத்ப்ரபத்திரிலே பரமபக்தி கர்த்வய்யானாலும் ததூத்யயான
பக்தி ஆசார்யவிஸயத்தில் பண்ணுகை கூடுமோ? ஆசார்யனும் மாக்ஷப்ரதமென்னில் ஸாயத்ரயாதிப்ரதா-
மாக்ஷப்ரதனல்லாவிட்டாலும் ப்ரஹ்வித்யாப்ரதா மாக்ஷப்ரதனென்னில் நாமாதிப்ரதிகோபாஸநரூப-
ப்ரஹ்வித்யோபதேஸாவக்கும், ஜ்ஞானயோகாதுபதேஸாவக்கும், மாக்ஷப்ரதத்வ் கூடாதே? அவ்யவஹிதமாக்ஷசா-
தந-ப்ரஹ்வித்யோபதேஸா மாக்ஷப்ரதனென்னில் “அஹ் த்வா சர்வபாபேப்யோ மாக்ஷயிஷ்யாமி” என்று ஸரண்யனுக்கு
மாக்ஷப்ரதத்வத்ரவணம் போலே ஆசார்யனுக்கு மாக்ஷப்ரதத்வே ப்ரமாணமுண்டோ? பூர்வாசார்யஸூக்தியே
ப்ரமாணமென்னில் - அதுக்கு மூலப்ரமாணமுண்டோ? என்னவருளிச் செய்கிறார் - சாக்ஷாதிதி ।
சாக்ஷாந்முக்தேரூபாயாந், ப்ரதிகோபாஸந் மாக்ஷசா-தந மல்லாமையாலும் ஜ்ஞானயோகாதி-
க் சாக்ஷாஸா-தந மல்லாமையாலும் ததுபதேஸுவைலக்ஷண்யமென்று கருத்து. வித்யாபேதாந், பக்தி - ப்ரபத்திரூபதயா
பிந்நாந் என்ற படி.

(சா.ப்ர:) “ये के चास्मच्छ्रेयागंसो ब्राह्मणाः । छायातपौ ब्रह्मविदो भवन्ति । कमुवर एनमेतत्सन्तं
सयुक्कानमिव रैक्रमात्थेति” इत्यादिभिर्वाक्यैरुपनिषद्भिः । “निरपेक्षं मुनिं शान्तं निर्वैरं समदर्शनम् ।
अनुब्रजाम्यहं नित्यं पूयेत्यङ्घ्रिरेणुभिः ॥ अस्मिन्नस्तमिते भीष्मे कौरवाणां धुरन्धरे । ज्ञानान्यत्पी-
भविष्यन्ति तस्मात्त्वां चोदयाम्यहम् ॥” इत्यादिष्वौपनिषदपरमपुरुषेण प्रशंसनीया भवन्तीत्यर्थः ।
ननु रहस्यत्रयार्थोपदेष्टुराचार्यस्य प्रीतिरपि फलत्वेनोच्यते । तदयुक्तम् - “उपनीय तु यश्शिष्यम्”
इत्यादिना वेदोपदेष्टुराचार्यत्वोक्त्या तस्याचार्यत्वाभावादित्यत्र वेदरहस्यभूतस्य साक्षान्मोक्षोपायस्य
सप्रकारस्य विशदप्रतिपादकरहस्यत्रयोपदेष्टैवाचार्यश्रेष्ठ इति योऽसौ मन्त्रपरं प्रादात्संसारोच्छित्तिसाधनम् ।
प्रतीच्छेदुर्व्यस्य तस्योच्छिष्टं सुपावनम् ॥ मन्त्रराजमिमं विद्यात्” इत्यारभ्य “यस्मात्तदुपदेष्टाऽसौ
तस्मादुत्तरो गुरुः” इत्यादिभिरवगमात् तत्प्रीतेः फलत्वं युक्तमेवेत्यभिप्रयन्नाह । साक्षान्मुक्तिरित्यादिना ।

(சா.ஸ:) யத்யபி பஹவோ गुरुवस्सन्ति; तेषु सर्वत्रोपकारस्मृतिसाम्ये अपि भगवत्प्राप्त्युपायप्रदर्शकगुरुवरे
विशेषप्रतिपत्तिः कार्येत्यभिप्रेत्याह । सாக्क्षादिति । परंपरयोपदेष्टव्यः परमगुरुभ्योऽपि अव्यवधानेनोपदेष्टुः
स्वाचार्यस्य महोपकारकत्वादभ्यर्हिततमत्वमभिप्रेत्य - सாக्क्षादित्युक्तिः ।

इहामुत्र च तत्पादौ शरणं देशिका विदुः ॥”

இந்த शिष्यकृत्याधिकारार्थத்தைப் பாட்டாலும் सङ्ग्रहितத்ருளிச் செய்கிறார்.

एतादृशाचार्याणां प्रत्युपकाराभावात् तदुपकारस्मृतिपूर्वकं तद्गुणप्रशंसादिकरणमेवोचितमित्याह ।

मू: - “ஏற்றி மனத்தெழில் ஞான விளக்கை யிருளனைத்தும்,
மாற்றினவர்க்கோர் கைம்மாறு மாயனுங் காண்கில்லான்,
போற்றி யுகப்பதும் புந்தியிற் கொள்வதும்.....

(सा.दी:) ஏற்றி மனத்தெழில் இत्यादि । मनत्तु, मनस्सिल. எழில் ஞானவிளக்கை ஏற்றி. எழில், ஶௌ. ஜானத்துக்கு ஶௌயாவது? ஶ்ரீமத்பரமஹம்ஸை. ஶௌவஹமான ப்ரதீபத்தை ப்ரவர்த்திப்பித்து இருளனைத்தும், ஶ்வபராதிஸ்வரூபவிஷயஜ்ஞானத்தையெல்லாம். மாற்றினவர்க்கு, போக்கின ஆசார்யவிஷயத்தில். ஒருகைம்மாறு, கமபி ப்ரத்யுபகாரம் । ஒரு போலியான ப்ரத்யுபகாரத்தை. மாயனும், ஆசார்யச்சேஷிதனான ஶர்வஜ்ஞனும். ஜ்ஞானமூர்த்தியான ஶர்வேஸ்வரனும், காண்கில்லான், இல்லையென்று காண்கையாலென்றபடி. ஆகையால், போற்றியுகப்பதும் - ஆசார்யனை ஶ்தோத்ரித்து மஜ்ஜிமஸாஸனப்பண்ணி ஶிஷ்யனுக்குமது. இத்தால் வாசிககேஶ்யகாட்டப்பட்டது. புந்தியில் கொள்வதும், ஹ்ருதத்தில் ஶ்யானப்பண்ணுகையாகிற மானசகேஶ்யமும்.

(सा.स्वा:) என்கிற ஶக்ஷையைப் ப்ரஹ்மியாநின்று கொண்டு அதிகார்யத்தைப் பாட்டாலே ஶக்ஷிஹ் கிறார். ஏற்றி இதி । மனத்து, மனஸ்ஸிலே. ஶிஷ்யனுடைய மனஸ்ஸிலே. எழில், உஜ்ஜ்வலமாகாநிற்கிற. யதார்த்தமாகா நிற்கிற. ஜ்ஞானவிளக்கை, தத்வஹிதபுருஷார்த்தவிஷயயதார்த்தஜ்ஞானமாகிற விளக்கை. ஏற்றி, ஆரோபித்து. ஶிஷ்யனுக்கு ஶம்யகுபதேசித்தென்றபடி. இருளனைத்தும், அஜ்ஞானயதாஜ்ஞான-விபரிதஜ்ஞானமாகிற ஶமஸ்தான்திகாரத்தையும். மாற்றினவர்க்கு, நசிப்பித்த ஆசார்யனுக்கு. ஶர்கைம்மாறு, ஒரு உபகாரத்தை. ஶதூஷோபகாரத்தை. மாயனும், ஶர்வஜ்ஞனும். காண்கில்லான், ஆசார்யச்சேஷிதனுமாய் ஶ்ரமஸலோகோபதிஷ்டாவுமான ஶரண்யனும். காண்கில்லான், காணஶமர்த்தனன்று. இல்லையென்று காண்கையாலே என்றபடி. ஶ்ரபிகளுக்கு கௌமூதிகந்யாயத்தாலே தோற்றா தென்றபடி. ஆனாலும் ஶ்தோத்ராதிகள் ப்ரத்யுபகாரங்களில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். போற்றி இதி । போற்றி, ஆசார்யனை ஶ்துதித்து. மஜ்ஜிமஸாஸனப்பண்ணி. உகப்பதும், உகக்குமதும். வாசிககேஶ்யசொல்லப்பட்டது. புந்தியில், பூத்யியில். கொள்வதும், ஶ்யானப்பண்ணுமதும். மானசகேஶ்யசொல்லிற்று. இது காயிக - பாடஸ்வாஹாதிசுருக்கும் உபலக்ஷணம் ।

(सा.प्र:) ஏற்றி மனத்தெழில் இत्यादिना-ஏற்றி மனத்தெழில் ஜ்ஞானவிளக்கை, ஶ்வரூபோபாயபுருஷார்த்தானா ஶ்ரீமத்ஸேஷதயா விஷயீகரணயோக்யத்வென ஶமூஶ்ஜ்ஞானவிகாஸமஸ்மந்மனஸ்யுத்பாடி । இருளனைத்தும் மாற்றினவர்க்கோர் கைம்மாறு, ஶஹாத்த்மஶ்ரம ஶ்வதந்நாத்த்மஶ்ரமாதிர்ஶாஜ்ஞானம் ஶர்வ விநாசிதவதோ ஶுரோ: கமபி ப்ரத்யுபகாரம் । மாயனும் காண்கில்லான், ஶர்வஜ்ஞதயா ஆசார்யச்சேஷிதோ ஶ்ரீமத்ஶானபி ஜ்ஞாது ந ஶக்நுயாது । “யந்நாஸ்த்யைவ ததஜ்ஞதாமநுகுணா ஶர்வஜ்ஞதயா விது: “இத்யுக்தப்ரகாரேணாவித்யமானவிஷயகஜ்ஞானஸ்ய ஶ்ரமரூபதயா ப்ரத்யுபகாராஜ்ஞானம் ஶார்வஜ்ஞானகுணமெவெதி ஶாவ: । एवं तर्हि एतादृशाचार्यविषये शिष्येण किङ्कार्यमित्यत्राह । போற்றியுகப்பதும், “ப்ரத்யக்ஷே ஶுரவ:ஸ்துத்யா:” இத்யுக்தரீத்யா ஶமக்ஷே ஶ்துத்யா துஸ்தியுக்தா ச । புந்தியில் கொள்வதும், பூத்யி நிவெசனம் ச । ஆசார்யகூதோபகாரஸ்மூதிசேத்யர்த்த: ।

(सा.सं:) ஏற்றி இதி । ஆரோப்ய, மனசி ஶமூஶ்ஜ்ஞானதீபமஜ்ஞானம் ஶர்வமபி விநாஸயந் ஶ்விதவதாம் । ஒரு இதி । ஶகமப்யுபகாரமாசார்யச்சேஷித: ப்ரமபுருஷோ த்ரஶ்டு ந ஶக்நுயாது । போற்றி இதி । ஶமக்ஷே ஶ்துத்யா துஸ்த்யா ச பூத்யி தத்கூதோபகாரகஸ்மரணம் ச வதர்மானகீர்த்தி -

மூ: - பொங்குபுகழ்,

சாற்றி வளர்ப்பதும் சற்றல்லவோ முன்னம் பெற்றதற்கே.”

“அத்யாசீனதुरङ்गவक्त्र.....

(சா.தி:) இது காயிககௌர்யத்துக்கும் உபலக்ஷணம் । பொங்குபுகழ் சாற்றி வளர்ப்பதும், அதாவது? அபிவ்ருத்தமாய் வளருகிற ஆசார்யனுடைய குணவத்தா ப்ரபு । சாற்றி, லோகத்தில் உத்தோஷித்து. அத்யபிவ்ருத்தமாக்குவது. இவையெல்லாம். முன்னம் பெற்றதற்கு, ப்ரவ்மாசார்யர் பக்கல் தான் பெற்ற மஹாலாபத்துக்கு. சற்றல்லவோ, அத்யல்பமன்றோ. ப்ரத்யுபகாரமாகமாட்டாது. தன் சத்தாலாபஹேதுக்களித்தனையென்கை. ॥ 38 ॥

இனி இவ்உபயவிபூதியிலும் ஆசார்யனைக் காட்டிலும் சமாஹிகதேவதீயில்லையென்று வந்து சித்தியையருளிச் செய்கிறார். அத்யாசீனேதி । அத்யாசீனேன துரङ்गवक्त्रेण-

(சா.ஸ்வ:) பொங்கு, அபிவ்ருத்தங்களாய் வளருகிற. புகழ், ஆசார்யனுடைய கல்யாணகுணங்களை. சாற்றி, லோகத்தில் உத்தோஷித்து. வளர்ப்பதுவும், அபிவ்ருத்தமாக்குவதும். தத்பரிவாஹப்ரணிபாதி-காயிககௌர்யமென்றவுமாய். இவையெல்லாம் முன்னம் பெற்றதற்கு, ப்ரவ்மாசார்யபக்கல் தான் பெற்ற மஹாலாபத்துக்கு. சற்றல்லவோ, அத்யல்பமன்றோ? ப்ரத்யுபகாரமாகமாட்டாதென்றபடி. கிந்து தன் ப்ரேமகார்யமென்றபடி.

இப்படி இந்த அதிகாரத்திலே ஆசார்யன் விஷயத்தில் ஶரண்யவிஷயத்தில் போலே பரபகித் கார்யே என்று சொன்னது கூடுமோ? இஷ்வரன் ஜாயமானகடாக்ஷப்ரபூதிமோக்ஷபர்யந்த-சகலஸ்ரேயஸ்ஸுக்கும் சாக்ஷாத்தாஸாதனமாகையாலே வித்தோபதேஸ்த்வாரா஽த்யந்தவ்யவஹிதஸாதனமான ஆசார்யன் விஷயத்திலே தத்யுபகித் பண்ணவேணுமென்னக் கூடுமோ? என்ன, இஷ்வரனும் தான் ஶர்வக்ஷத்தனாய் அ஘டித஘டநாசாதூர்யவானாய் இருந்தாலும் ஆசார்யமுகமன்றியிலே ஶ்வயமேவ மோக்ஷப்ரதனல்லாமையாலேயவனுக்கும் மோக்ஷப்ரதனத்துக்கு ஆசார்யவேபரிஶ்ரஹமேக்ஷிதமாகையாலே ததேக்ஷயா ஆசார்யனே அதிகனென்று ஶலோகத்தாலே வெளியிடுகிறார். அத்யாசீனேதி । அத்யாசீன: துரङ்गवक्त्र:, ஹய்ரீவ: । யதத்யாசீனதுரङ்गवक्त्रं विलसज्जिह्वाग्रमेव सिंहासनं यस्य स: ।

(சா.ப்ர:) பொங்குபுகழ் சாற்றி வளர்ப்பதும், வர்திஷ்ணுகீர்த்திப்ரமுகானாமாசார்யகுணானா் ஶேஸாந்தரே஽பி ப்ரகாஸனம் ச । சற்றல்லவோ முன்னம் பெற்றதற்கே, ஆசார்யோபதேஸ்பூர்வகமுபாயமநுஸ்தான (ய !?) பூர்வகம் லவ்ஹஸ்ய பரமபுருஷார்த்தபூதஸ்ய ப்ரஶ்வத்தாஶ்வதகௌர்யஸ்ய ஶகதேஸோ ந கிமித்யர்ய: ॥ 38 ॥

ஸர்வ: ப்ரபந்நேஸ்வாசார்ய ஶவாபிஷ்டதேவாத்தாத்த்வேனாஸந்ஹேய இதி ஶ்வானுஸந்ஹானேன ஶர்ஸயதி । அத்யாசீனேத்யாதிநா ।

(சா.ஸ:) தத்ர தத்ரோக்தவா அத்யந்தம் ப்ரகாஸனம் ச இஷந்ந கிம் । முன்னம் இதி । பூர்வக்ஷணலவ்ஹகௌர்ய-ஸ்யேத்யர்ய: ॥ 38 ॥

அத்ய உக்தார்த்தோபபத்யர்யமாசார்யவிஷயே ஶிஷ்யஸ்ய ப்ரதிபத்திப்ரகாரம் ஶஹேதுகம் ஶிக்ஷயதி । அத்யாசீனேதி । யஜ்ஜிஹ்வாஶ்ரமாஸநத்வேநாஹிஷ்ணிததுரङ்गवक्त्रमिति विलसति स: அத்யாசீனதுரङ்गवक्त्रविलसज्जिह्वाग्रसिंहासन: ।

मूः -विलसज्जिह्वाग्रसिंहासनात्,
आचार्यादिह देवतां समधिकामन्यां न मन्यामहे ।
यस्यासौ भजते कदाचिदजहद्भूमा स्वयं भूमिकां,
मग्नानां भविनां भवार्णवसमुत्ताराय....

(सा.दीः) विलसज्जिह्वाग्रमेव सिंहासनं यस्याचार्यस्य । यद्वा, अध्यासीनः तुरङ्गवक्त्रो यत्रेति बहुव्रीहिः । विलसज्जिह्वाग्रमेव सिंहासनम् । अध्यासीनतुरङ्गवक्त्रं विलसज्जिह्वाग्रासनं यस्य । सिंहासनत्वं हयग्रीवापेक्षया । तस्मादाचार्यात्परदेवतायाः । समधिकाम् अन्यां देवतां न मन्यामहे, न पश्यामः । तदुपपादयति-यस्यासाविति । असौ, सर्वदेवतासार्वभौमत्वेन प्रसिद्धश्रीमन्नारायणः । अजहत् भूमा, अत्यक्त महिमा सन्नेव । भवार्णवे मग्नानां संसारिणां भवार्णवसमुत्ताराय । कदाचित्, क्वचित्काले । स्वयं यस्याचार्यस्य भूमिकां, विग्रहपरिग्रहम् । आचार्यत्वमित्यर्थः । बदरिकाश्रमे नारायणरूपेण, श्रीविष्णुलोके विष्णुरूपेण, भारत समरे कृष्णरूपेण, समुद्रतीरे, अभय प्रदानावसरे श्रीरामरूपेण, प्रलयाणवे मत्स्यरूपेण, श्रीवराह पुराणे श्रीवराहरूपेणेत्यादि । इत्येवं सर्वेश्वरोऽपि तत्तत्काले यस्य रूपं-

(सा.स्वाः) तस्मात्, आचार्यात् । इह, संसारमण्डले । अन्यां देवतां, श्रियःपतिमपि समधिकां न मन्यामहे । कुत इत्यत्र तदुपपादयति । यस्येति । असावजहद्भूमा नारायणः भवार्णवे मग्नानां भविनां, संसारिणाम् । समुत्ताराय, उत्तारणार्थम् । कदाचित्, यादृच्छिक - प्रासङ्गिकसुकृतमूलावसरे । यस्य आचार्यस्य भूमिकां स्वयं भजते । आचार्यभूमिकामन्तरेण संसारजलनिधिमग्नचेतनोद्धरणाय न समर्थः । “साक्षान्नारायणो देवः कृत्वा मर्त्यमयीं तनुम् । मग्नान्उद्धरते लोकान् कारुण्यात् शास्त्रपाणिना”-

(सा.प्रः) यस्यासावित्यर्थेन “साक्षान्नारायणो देवः कृत्वा मर्त्यमयीं तनुम् । मग्नान्उद्धरते लोकान् कारुण्यात् शास्त्रपाणिना ॥” इति श्लोकार्थ उक्तः । अधिकारद्वयोक्तयोः शिष्याचार्यकृत्ययोः परतन्त्रकृत्यतया भगवद्भागवतकैङ्कर्यरूपतया च मूलमन्त्रावगत -

(सा.संः) तादृशाचार्यादधिकतमामन्यां देवतां न मद्रक्षकदेवतात्वेन विचारयामः । सा अधिकतया मद्रक्षका देवता एवंभूताचार्यरूपैवैत्येव मन्यामहे । कुत इत्यत्राह । यस्यासाविति । असौ = नारायणः । अजहद्भूमा, अत्यक्तस्वाभाविकाकारस्सन् । यस्य, आचार्यस्य । भूमिकाम्, आकृतिम् । कदाचित्स्वयं भजते । अत्र, “आचार्यः सः हरिः साक्षात्” । “साक्षान्नारायणो देवः । यो विष्णोः प्रतिमाकारे लोहभावं करोति यः । गुरौ च मानुषं भावमुभौ नरकपातिनौ ॥ स्वयं मुक्तोऽपि नित्योऽपि नित्यमुक्तेश्वरोऽपि च । साजात्यं भावयत्येषां सौलभ्यायैव देहिनाम् ॥ सजातीयेन गृह्णन्ति सजातीन्मृगपक्षिणः । एवं मानुषभावेन मर्त्यान् गृह्णति माधवः ॥ तस्मात्प्राज्ञस्सदाचार्यो सत्सु तत्सदृशेषु च । त्यक्तमर्त्यमतिश्रैरेः परमप्रेमभाजनम् ॥ बहुना किमिहोक्तेन गुरुभूतो हरिस्स्वयम् । मनुजान्मोचयेत्काले त्वजहन्निजवैभवम् ॥”

मूः -नारायणः” ॥ ७४ ॥

इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य
वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे
शिष्यकृत्याधिकारः एकत्रिंशः ॥
॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

(सा.दीः) भजते तस्याचार्यस्य महिमा केन कथं वर्णयितुं शक्यत इति भावः ॥ ७४ ॥
॥ इति श्रीसारदीपिकायां शिष्यकृत्याधिकार एकत्रिंशः ॥

(सा.स्वाः) इत्यादि प्रमाणं सूच्यते । मद्रक्षणार्थं यस्य यद्वेषपरिग्रहः तस्याधिक्यं कैमुत्यसिद्धमेव
कुरुक्षु. ॥ 74 ॥

॥ इति श्रीमदुत्तरसारास्वादिन्यां शिष्यकृत्याधिकार एकत्रिंशः ॥

(सा.प्रः) पारतन्त्र्यकैङ्कर्यबोधक - नमःपद - चतुर्थ्योः द्वये उत्तरखण्डे चरमश्लोके उत्तरार्धे च
विवक्षितत्वमवगन्तव्यमिति भावः ॥ ७४ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकायां शिष्यकृत्याधिकार एकत्रिंशः ॥

(सा.संः) इत्यादि प्रमाणमिह द्रष्टव्यम् ॥ ७४ ॥

॥ इति श्रीसारप्रकाशिकासङ्ग्रहे शिष्यकृत्याधिकार एकत्रिंशः ॥

॥ श्रियै नमः ॥
॥ श्रीमते रामानुजाय नमः ॥
॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः ॥

॥ निगमनाधिकारः ॥

मूः - “करबदरितविश्वः.....

(सा.दीः) इनि निगमनाधिकारं व्याख्यातमाकिरुत्तु. அதில் முந்த भागचतुष्टयार्थத்தை श्लोकத்தாலே सङ्ग्रहिक्किराார். करबदरितेत्यादिना ।

(सा.स्वाः) இப்படி முப்பத்தோரு अधिकारपर्यन्तமாக रहस्यत्रयार्थविषयनिबन्धनं பண்ணினது கூடுமோ? पूर्वपूर्वाधिकारங்களிலே निरूपितार्थங்களே उत्तरोत्तराधिकारங்களில் தோற்றுகையாலே पौनरुक्त्यं प्रसङ्गियாதா? परस्परासङ्कीर्णமாக अधिकारार्थं சொல்லவேண்டாவோ? किञ्च இந்த निबन्धनத்தில் अध्येतृतत्तत्पुरुषभेदेन अर्थभेदं தோற்றுகையாலே तत्त्वहितनिर्णयமும் दुर्लभமன்றோ? अपि च, இந்த निबन्धनத்திலில்லாத अवगन्तव्यार्थமுண்டாகில் तन्निर्णयமிங்கில்லாமையாலே இந்த निबन्धनத்துக்கு ந்யூனதையும் प्रसङ्गியாதோ? किञ्च, “धर्मस्य तत्त्वं निहितं गुहायाम्” என்றும், “सूक्ष्मः परमदुर्ज्ञेयस्सतां धर्मः प्लङ्गम” என்றும், “अणीयान् क्षुरधारायाः को धर्मं वक्तुमर्हति” என்றும், ऋषிகளும் கூட धर्मतत्त्वपरिज्ञानं दुर्लभமென்று தாங்கள் நெஞ்சாரல் படுகையாலே कैमुत्यन्यायத்தாலே चिदचिदीश्वर तत्त्वपरिज्ञानमत्यन्तदुर्लभமாகையாலே இப் ப்ரவन्धकर्ताவுக்கு अन्यथाभावத்தாலே தப்பும் सम्भावितமன்றோ? ஆகையால் இப் ப்ரவन्धं मोक्षरूपपरमपुरुषार्थपर्यन्तமாகும்படி எங்ஙனே? इत्यादिशङ्कையில் सम्भावितसकलशङ्कைகளையும் இந்த निगमनाधिकारத்தாலே परिहरியா நின்றுகொண்டு अधिकारार्थங்களையும் असङ्कीर्णமாக सङ्कलय्य उपसंहरिक्कக்கடவராய் अधिकारार्थத்தை श्लोकத்தாலே सङ्ग्रहिक्किराார். करबदरितेति ।

(सा.प्रः) एवं रहस्यत्रयतात्पर्यार्थपदार्थवाक्यार्थानुक्त्वा प्रबन्धं निगमयन्नन्तिमेनाधिकारेण तत्तदधिकारार्थं सङ्ग्रहेणाह । करबदरितेत्यादिना ।

(सा.संः) एवंभूताचार्यकटाक्षेण मुषितनिखिलाज्ञानस्य प्रत्यक्षितसकलार्थस्य संप्रदायप्रवर्तन - भगवद्वागवताचार्यकैङ्कर्यकरणव्यतिरेकेण यावच्छरीरपातं कर्तव्याभावप्रदर्शनेन प्रक्रान्त-प्रबन्धनिगमनपराधिकारार्थं सङ्गृह्णाति । करबदरितविश्व इति ।

मूः - कश्चिदाचार्यदृष्ट्या,
 मुषितनिखिलमोहो मूलमन्त्रादिभोगः ।
 सगुणविषयसिद्धौ संप्रदायं प्रयच्छन्,
 सुचरितसिलहारी

(सा.दीः) यः कश्चित्पुमानाचार्यदृष्ट्या विषयीकृतो भवति सः प्रथमं मुषितनिखिलमोहो भवति । अथ करबदरितविश्वः, करतलामलकीकृतसर्वजगद्व्यापारः । मूलमन्त्रादि रहस्यत्रयमेव भोगो यस्य सः । सगुणेत्यादि । सगुणस्य, सात्त्विकतास्तिक्यादिगुणविशिष्टस्य विषयस्य । पुत्रशिष्यादिपात्रलाभे सति । संप्रदायं, गुरुपरम्पराप्राप्तं रहस्यमर्थम् । प्रयच्छन्, उपदेक्ष्यन् । वर्तमानसामीप्ये वर्तमानवत्प्रयोगः । सुचरितसिलहारी “सुकृतानि ततस्ततः । सञ्चिन्वन् धीर आसीत्” इत्युक्त्या महतां सुचरितान्येव सिलानि = विकीर्णधान्यानि, तानि ततस्ततः आहर्तुं शीलवान् भूत्वा ।

(सा.स्वाः) कश्चित्, “ईश्वरस्य च सौहार्दम्” इत्याद्युक्तव्याजविशेषवान् । अनन्तरमाचार्यदृष्ट्या करबदरितविश्वः । करबदरवन्निर्णीतचिदचिदीश्वरतत्त्वहितपुरुषार्थादितत्त्वः । कश्चिदाचार्यदृष्ट्येत्यनेन गुरुपरम्परासाराख्याङ्गभूतप्रबन्धार्थं उक्तः । करबदरितविश्व इत्यनेन अर्थानुशासनभागार्थं उक्तः । मुषितो निखिलो मोहः यस्य सः, अनेन स्थिरीकरणभागार्थं उक्तः । मूलमन्त्रादिभोगः, मूलमन्त्रादौ भोगः अर्थानुसन्धानरूपो भोगो यस्य सः । अनेन पदवाक्ययोजनाभागार्थं सति । संप्रदायं, गुरुपरम्परागतसंप्रदायार्थम् । प्रयच्छन् = उपदेक्ष्यन् सन् । वर्तमानसामीप्ये वर्तमानव्यपदेशः । अनेन सम्प्रदायप्रक्रियाभागैः देशाचार्यकृत्यशिष्यकृत्याधिकारार्थं उक्तः । सुचरितसिलहारी, सुचरितानि, शोभनचरितानि । इदं तत्त्वानामुपलक्षणम् । “सुव्याहृतानि महतां सुकृतानि ततस्ततः । सञ्चिन्वन्धीर आसीत् सिलहारी सिलं यथा ॥” इत्युक्तरीत्या महतां सुचरितान्येव सिलानि = विकीर्णधान्यानि आहर्तुं शीलं अस्यास्तीति सुचरितसिलहारी । एवं, उक्तप्रकारो भूत्वा निर्याणानन्तरमर्चिरादिमार्गेण गतस्सूरिबृन्दाभिनन्द्यो भवति ।

(सा.प्रः) आचार्यदृष्ट्येत्युपोद्धातार्थस्सूचितः । करबदरितविश्व इत्यादिना तत्त्वहितपुरुषार्थानामनुशासनभागानुशिष्टानां “पाणावामलकं यथा” इत्युक्तरीत्या सम्यगवगतत्त्वोक्त्या तद्भागार्थस्सङ्गृहीतः । मुषितनिखिलमोह इत्यनेनोक्तार्थविषयव्यामोहनिवर्तकद्वितीयभागार्थः सङ्गृहीतः । मूलमन्त्रादिभोग इत्यनेन पदवाक्ययोजनाभागार्थः सङ्गृहीतः । सगुणेत्यादिना आचार्यकृत्याधिकारार्थस्सङ्गृहीतः । सुचरितेत्यादिना शिष्यकृत्याधिकारार्थस्सङ्गृहीतः ॥ ७५ ॥

(सा.संः) आचार्यदृष्ट्या, तत्कटाक्षेण । करबदरितविश्वः - “ततः पश्यति धर्मात्मा तत्सर्वं योगमास्थितः । पुरा यत्तत्र निर्वृत्तं पाणावामलकं यथा ॥” इत्युक्तविधया प्रत्यक्षवद्विश्वं पश्यन् । प्रकृत्यात्मभ्रमादिनिर्मुक्तः रहस्यत्रयार्थानुसन्धानरसिकः । “सद्बुद्धिस्साधुसेवी” इत्यादिनोक्त-गुणवद्विषयभूतसच्छिष्यात्मकसिन्धौ । तस्य सिन्धुत्वरूपणं दुरधिगमानेकार्थग्रहणधारणस्वाश्रितानेकोपकर्तृत्वादिमान् एव उपदेशपात्र इति सूचनाय । एतादृशशिष्ये सम्प्रदायं प्रवर्तयन् । सुचरितसिलहारी, यानि प्रपन्नस्य सुचरितानि वैष्णवधर्मशास्त्रादिनोक्तानि प्राक् दृष्टानि तानि उज्ज्वलवृत्तिपर इहान्वयमनुष्ठितुराह्लियमाणो यः पुरुषोऽस्ति स सूरिबृन्दाभिनन्द्य इत्यर्थः ॥ ७५ ॥

(சா.சं:) நிगमनफलकेन वृत्ताधिकारार्थानुक्रमणेन सङ्ग्रहश्लोक पूर्वार्ध विवरितुमारभते । இப்படி
இत्यादिना । ஓரளவிலே புரிந்து, அதிவृत्तं भगवदनुभवरसं लब्धुमभिलषितस्सन् । அறியத்துடங்கி
படியும் இத்யन्तेन उपोद्धाताधिकारार्थः । रहस्यत्रयं सारतममाणपடியும் इति सारनिष्कर्षा-
धिकारार्थः ।

மூ: - शरीरात्मभावसंबन्धादிகள் प्रधानप्रतितन्त्रமாய் ஜாதவ்யங்களானபடியும், இஸ்
 संबन्धत्तோடே கூட ஜாதவ்யமாக पूर्वाचार्य सङ्गृहीतமான अर्थपञ्चकं रहस्यत्रयத்தில் கிடக்கும்
 படியும், இவ் அर्थபञ्चகத்துக்குள்ளே तत्त्वत्रयादिविभागचिन्तै பண்ணுவார்க்கு तात्पर्यமும்,
 இத் தத்வத்ரயத்தில் ईश्वरनाக सात्त्विकशास्त्रங்களிற் சொல்லப்பட்டவன் श्रियः पति
 என்னுமிடமும், இவ் அर्थங்களெல்லாம் தெளிந்தவன் मुमुक्षुவாய் मोक्षोपायोन्मुखனாம்படியும்,
 अधिकारिविभागமும், இவ் अधिकारிகளுக்கு अनुरूपமான उपायविभागமும், இவ் उपायங்களில்
 स्वतन्त्रप्रपत्तिनिष्ठனுக்கு अधिकारविशेषமிருக்கும் கட்டளையும், सकृत्कर्तव्यமான இவ்
 उपायத்துக்கு अनुरूपமாக विहितமான परिकरविभागமும்,

(சா.தி:) आदिशब्दग्राह्यं आधाराधेयभावादि । இஸ் संबन्धत्तோடே என்று துடங்கி अर्थपञ्चकाधि-
 कारार्थम् । இவ் अर्थपञ्चகத்துக்குள்ளே इत्यादि तत्त्वत्रयाधिकारार्थम् । तात्पर्यमावது प्रकृत्यात्म
 भ्रान्त्यादिकளுடைய निवृत्तियின் अवश्यकर्तव्यतया प्राधान्यम् । இத் தத்வத்ரயத்தில் इत्यादियाல்
 परदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थम् । இவ் அर्थங்களெல்லாமென்று துடங்கி मुमुक्षुत्वाधिकारार्थम् ।
 अधिकारि विभागமென்று अधिकारिविभागाधिकारार्थम् । இவ் अधिकारிக்கு என்று துடங்கி
 उपायविभागाधिकारार्थम् । இவ் उपायங்களில் என்று துடங்கி प्रपत्तियोग्याधिकारार्थम् ।
 सकृत्कर्तव्यமான इत्यादियाல் परिकरविभागाधिकारार्थम् ।

(சா.ஸ்வ:) ஜாதவ்யங்களானபடியும் इत्यन्तं प्रधानप्रतितन्त्राधिकारार्थम् । இஸ் संबन्धत्तோடே
 इत्यादि रहस्यत्रयத்தில் கிடக்கிறபடியும் इत्यन्तमर्थपञ्चकाधिकारार्थम् । இவ் अर्थपञ्चகத்துக்குள்ளே
 इत्यादि तात्पर्यமும் इत्यन्तं तत्त्वत्रयचिन्तनाधिकारार्थम् । இத் தத்வத்ரயத்தில் इत्यादि श्रियःपति
 என்னுமிடமும் इत्यन्तं परदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थम् । இவ் அर्थங்களெல்லாம் इत्यादि
 मोक्षोपायोन्मुखனாம் படியும் इत्यन्तं मुमुक्षुत्वाधिकारार्थम् । अधिकारिविभागமும்
 इत्येतदधिकारिविभागाधिकारार्थम् । இவ் अधिकारிகளுக்கு इत्यादि उपायविभागமும் इत्यन्तम्
 उपायविभागाधिकारार्थम् । இவ் उपायங்களில் इत्यादि கட்டளையும் इत्यन्तं प्रपत्तियोग्याधिकारार्थम् ।
 सकृदित्यादि परिकरविभागமும் इत्यन्तं परिकरविभागाधिकारार्थम् ।

(சா.ப்ர:) ஜாதவ்யங்களானபடியும் इत्यन्तेन प्रधानप्रतितन्त्राधिकारार्थः । रहस्यत्रयத்திலிருக்கிறபடியும்
 इत्यन्तेन अर्थपञ्चकाधिकारार्थः । तात्पर्यमும் इत्यन्तेन तत्त्वत्रयाधिकारार्थः । श्रियः पति என்னுமிடம்
 इत्यन्तेन परदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थः । उन्मुखனாம்படியும் इत्यन्तेन मुमुक्षुत्वाधिकारार्थः ।
 अधिकारिविभागமும் इति तदधिकारार्थः । उपायविभागமும் इत्यन्तेन तदधिकारार्थः । இருக்கும்
 கட்டளையும் इत्यन्तेन प्रपत्तियोग्याधिकारार्थः । परिकर विभागமும் इत्यन्तेन तदधिकारार्थः ।

(சா.ச:) प्रधानप्रतितन्त्रमாய் ஜாதவ்யங்கள் इत्यन्तेन प्रधानप्रतितन्त्राधिकारार्थः ।
 अर्थपञ्चकरहस्यत्रयத்தில் கிடக்கிறபடியும் इत्यर्थपञ्चकाधिकारार्थः । तात्पर्यमும் इत्यन्तेन
 तत्त्वत्रयाधिकारार्थः । श्रियःपति என்னுமிடம் इत्यन्तेन परदेवतापारमार्थ्याधिकारार्थः ।
 मोक्षोपायोन्मुखனாம் படியும் इत्यन्तेन मुमुक्षुत्वाधिकारार्थः । अधिकारिविभागமும்
 इत्यन्तेनाधिकारिविभागाधिकारार्थः । उपायविभागமும் इत्यन्तेन उपायविभागाधिकारार्थः ।
 கட்டளையும் इत्यन्तेन प्रपत्तियोग्याधिकारार्थः । सपरिकरमान इति परिकरविभागाधिकारार्थः ।

மூ: - முமு஁ுவுக்கு சபரிகரமான ஁ரந்யாசரூபபாநகர்தவ்யத்தினுடைய சந்நிவெசமிருக்கும்படியும், இப்படி சா஁஁ப்ரபடநாநுஷாந் பண்ணிவன் சர்வரக்ஷணா஁கரூதன் பக்கலிலே ந்யஸ்த஁ரணாகையாலே கृतகृत்யனாம்படியும், இந்நி஁ தனக்குப் பிறந்தமை கண்டுதான் தேறியிருக்கைக்கு ஁டையாளங்களும், இவனுக்கு ஁ர்தியில் மான்யத்தாலே ஁ரீரம் ஁நுவர்த்தத்தாகில் இங்கிருந்த காலத்துக்கு ஁வய் ப்ரயோஜனமாய் ஁வரூபபாஸசெஷவृத்திரூபமான கை஁ர்யமிருக்கும்படியும், ஁கவத்கை஁ர்யத்துக்கெல்லை நிலம் ஁கவத்கை஁ர்யமானபடியும். ஁ாஸிதாவான ஁வாமிக்கு ஁஁மத மல்லாதது கை஁ர்யமல்லாமையாலே யதா஁ாஸ் கை஁ர்ய ஁நு஁ிக்க வேண்டி஁னபடியும், இப் ஁ாஸ்த்ரீயகை஁ர்யப்ரவृத்நுக்கு ஁பரா஁ங்கள் புகுராமைக்கும், புகுந்தவை கழிகைக்கும் விரகுகளும், இந் நிரபரா஁கை஁ர்யத்துக்கு ஁தானமாக ஁நாபத்திலும் ஁஁தமாவது ஁கவதா஁்ரதமான ஁கவத்க்ஷெத்ரமென்னுமிடமும்,-

(சா.஁ி:) முமு஁ுவுக்கு இத்யா஁ியால் சா஁஁ப்ரபடநா஁காரா஁ய்ம் । இப்படி சா஁஁த்யா஁ியால் கृतகृत்யா஁காரா஁ய்ம் । இந் நி஁ இத்யா஁ியால் ஁வநிஷா஁஁நா஁காரா஁ய்ம் । இவனுக்கு ஁ர்தியில் இத்யா஁ியால் ஁த்ரகृत்யா஁காரா஁ய்ம் । ஁கவத்கை஁ர்யத்துக்கென்று துடங்கி பூரூபா஁கா஁காரா஁ய்ம் । ஁ாஸிதாவான இத்யா஁ியால் ஁ாஸ்த்ரீய நியமநா஁காரா஁ய்ம் । ஁ாஸ்த்ரீயகை஁ர்யத்யா஁ியால் ஁பரா஁பரி஁ரா஁காரா஁ய்ம் । இந் நிரபரா஁த்யா஁ியால் ஁தானவிசெஷா஁காரா஁ய்ம்மும்,-

(சா.஁வா:) முமு஁ுவுக்கு இத்யா஁ய் சந்நிவெசமிருக்கும்படியும் இத்யந் சா஁஁ப்ரபடநா஁காரா஁ய்ம் । இப்படி சா஁஁த்யா஁ய் கृतகृत்யனாம்படியும் இத்யந் கृतகृत்யா஁காரா஁ய்ம் । இந்நி஁ தனக்குப் பிறந்தமை கண்டு இத்யா஁ய் ஁டையாளங்களும் இத்யந் ஁வநிஷா஁஁நா஁காரா஁ய்ம் । இவனுக்கு ஁ர்தியில் இத்யா஁ய் கை஁ர்யமிருக்கும்படியும் இத்யந்முத்ரகृत்யா஁காரா஁ய்ம் । ஁கவத்கை஁ர்யத்துக்கு இத்யா஁ய் ஁கவத்கை஁ர்யமானபடியும் இத்யந் பூரூபா஁கா஁காரா஁ய்ம் । ஁ாஸிதாவான இத்யா஁ய் கை஁ர்யமநு஁ிக்க வேண்டி஁னபடியும் இத்யந் ஁ாஸ்த்ரீயநியமநா஁காரா஁ய்ம் । இப் ஁ாஸ்த்ரீயகை஁ர்யப்ரவृத்நுக்கு இத்யா஁ய் விரகுகளும் இத்யந்மபரா஁பரி஁ரா஁காரா஁ய்ம் । நிரபரா஁கை஁ர்யத்துக்கு இத்யா஁ய் க்ஷெத்ரமென்னுமிடமும் இத்யந் ஁தானவிசெஷா஁காரா஁ய்ம் ।

(சா.ப்ர:) சந்நிவெசமிருக்கும்படியும் இதி சா஁஁ப்ரபடநா஁காரா஁ய்: । கृतகृत்யனாம்படியும் இத்யந்நெ த஁஁காரா஁ய்: । ஁டையாளங்களும் இத்யந்நெ ஁வநிஷா஁஁நா஁காரா஁ய்: । கை஁ர்யமிருக்கும்படியும் இத்யந்நெ ஁த்ரகृत்யா஁காரா஁ய்: । ஁கவத்கை஁ர்யமானபடியும் இத்யந்நெ பூரூபா஁கா஁காரா஁ய்: । வேண்டி஁னபடியும் இத்யந்நெ ஁ாஸ்த்ரீயநியமநா஁காரா஁ய்: । விரகுகளும் இத்யந்நெ ஁பரா஁பரி஁ரா஁காரா஁ய்: । ஁கவத்க்ஷெத்ரமென்னுமிடமும் இத்யந்நெ ஁தானவிசெஷா஁காரா஁ய்: ।

(சா.ஸ:) சந்நிவெசமிருக்கும்படியும் இதி சா஁஁ப்ரபடநா஁காரா஁ய்: । கृतகृत்யனாம்படியும் இதி கृतகृत்யா஁காரா஁ய்: । ஁டையாளங்களும் இத்யந்நெ ஁வநிஷா஁஁நா஁காரா஁ய்: । கை஁ர்யமிருக்கும்படியும் இத்யந்நெ஁த்ரகृत்யா஁காரா஁ய்: । யதா஁ாஸ் கை஁ர்யமநு஁ிக்க வேண்டி஁னபடியும் இத்யந்நெ ஁ாஸ்த்ரீயநியமநா஁காரா஁ய்: । விரகுகளும் இத்யந்நெ ஁பரா஁பரி஁ரா஁காரா஁ய்: । ஁கவத்க்ஷெத்ரமென்னுமிடம் இத்யந்நெ ஁தானவிசெஷா஁காரா஁ய்: ।

மூ: - இப்படியிருந்த இவ் அதிகாரிக்கு ஶ்ரண்யசङ்கல்பவிசேஷத்தாலே ஶ்ரஸ்ததேசகாலாதி
 நியதிநிரபேக்ஷமாக ஸ்தூலஸரீரத்தில் நின்றும் நிர்யாணமிருக்கும்படியும், இப்படிப் புறப்பட்டால்
 பிதா யௌராஜ்யத்துக்கு முடிகுட்டவழைத்து வரவிட்ட ராஜகுமாரன் போமாப்போலே பெரிய
 மேன்மையோடே ஶ்ரமபதபர்யந்தமாக அர்ச்சிராதிமார்த்தத்தாலே போம்படியும், இப்படிப் போனால்
 அங்கு பிறக்கும் ஸ்வச்சந்தகைக்ஷர்ய பர்யந்தபரிபூர்ணாநுபவரூபமான முக்தைஸ்வரீமிருக்கும்படியும், இப்படி
 உக்தமான ஜாதவ்யங்களில் ஶ்ரதானமான ஸிஹோபாயத்தையும், கர்தவ்யங்களில் ஶ்ரதானமான
 ஸாஹ்யோபாயத்தையும், இவ் உபாயநிஶ்ணுடைய ஶ்ரபாவத்தில் ஶாஸ்த்ரங்கள் இசையாத ஏற்றச்
 சுருக்கங்களையும் பற்றி ஶாஹாரதோஷஹேதுகஸர்ஸர்யுஶ்ரவாதிதகளாலே வரும் கலக்கங்களுக்குப்
 பண்ணும் ஶ்ரஹாரப்ரகாரங்களும், இவையெல்லாம் அநுஸந்திக்கைக்கு முக்தமான ரஹஸ்யத்ரயத்தில்
 பதவாக்யயோஜனையும்,

(ஸா.தி:) இப்படியிருந்த இயாதிதயால் நிர்யாணாதிதார்த்யம், இப்படி புறப்பட்டால் இயாதிதயால்
 கதிவிசேஷாதிதார்த்யம், இப்படிப் போனால் இயாதிதயால் பரிபூர்ணஹ்மானுபவாதிதார்த்யம், இப்படி
 உக்தமான இயாதிதயால் ஸிஹோபாயஸோதனாதிதார்த்யம், கர்தவ்யங்களில் இயாதிதயால் ஸாஹ்யோ-
 பாயஸோதனாதிதார்த்யம், இவ் உபாயநிஶ்ணுடையவென்றுதுடங்கி உபாயஶ்ரபாவவ்யஸ்தாதிதார்த்யம்,
 உபாயஶ்ரபாவரக்ஷாதிதார்த்யம், இவையெல்லாமென்று துடங்கி மூலமந்த்ரத்யதரமஸலோகாதிதார்த்யங்
 களும்,

(ஸா.ஸா:) இப்படியிருந்த இவ் அதிகாரிக்கு ஶ்ரண்யசङ்கல்பவிசேஷத்தாலே இயாஸ்ய நிர்யாண
 மிருக்கும்படியும் இயந்த் நிர்யாணாதிதார்த்யம் । இப்படிப் புறப்பட்டால் இயாஸ்ய போம்படியும்
 இயந்த் கதிவிசேஷாதிதார்த்யம் । இப்படிப் போனால்ங்கு பிறக்கும் ஸ்வச்சந்தகைக்ஷர்யபர்யந்தபரி-
 பூர்ணாநுபவரூபமான இயாஸ்ய இருக்கும்படியும் இயந்த் பரிபூர்ணஹ்மானுபவாதி-தார்த்யம் । இப்படி
 உக்தமான இயாஸ்ய ஶ்ரஹாரப்ரகாரங்களும் இயந்த் ஸிஹோபாயஸோதனாதிதார்த்யம் அதிதாரததுஸ்த்யம் ।
 இவையெல்லாம் இயாஸ்ய யோஜனையும் இயந்த் மூலமந்த்ராதிதாரத்யதி-தாரத்யம் ।

(ஸா.ப்ர:) நிர்யாணமிருக்கும்படியும் இயந்த் நிர்யாணாதிதார்த்ய: । போம்படியும் இயந்த்
 கதிவிசேஷாதிதார்த்ய: । ஶைஸ்வரீமிருக்கும்படியும் இயந்த் பரிபூர்ணஹ்மானுபவாதிதார்த்ய: ।
 ஶ்ரஹாரப்ரகாரங்களும் இயந்த் ஸ்திரீகரணபார்த்ய: । பதவாக்யயோஜனையும் இயந்த் தத்வாதிதார்த்ய: ।

(ஸா.ஸ:) நிர்யாணமிருக்கும்படியும் இயந்த் நிர்யாணாதிதார்த்ய: । அர்ச்சிராதிமார்த்தத்தாலே போம்படியும்
 இயந்த் கதிவிசேஷாதிதார்த்ய: । முக்தைஸ்வரீமிருக்கும்படியும் இயந்த் பரிபூர்ணஹ்மானுபவாதிதார்த்ய: ।
 ஶ்ரஹாரப்ரகாரங்களும் இயந்த் ஸிஹோபாயஸோதனாதிதார்த்ய, ஸாஹ்யோபாயஸோதனாதிதார்த்ய, ஶ்ரபாவவ்யஸ்தாதிதார்த்ய,
 ஶ்ரபாவரக்ஷாதிதார்த்ய: । பதவாக்யயோஜனையும் இயந்த் மூலமந்த்ராதிதார்த்ய, த்யாதிதார்த்ய,
 தரமஸலோகாதிதார்த்ய: ।

மூ: - இவ் அர்த்தங்களுக்கெல்லாம் யதாசாஸ்த்ரம் சப்ரடாயப்வர்தனம் பண்ணும் ஂர்ார்யனுக்கு ஂபடேசாதி ப்வர்த்தினிவர்த்திவியயங்கலரிருக்கும்படியும், இப்படி பரமஂபகாரகனான ஂர்ார்யன் திறத்தில்தகுதியான ப்ரத்யுபகாரமில்லாமையாலே நித்யக்ரணியான ஂஷ்யனுக்குச் செய்யவடுக்குமவையுமெல்லாம் ஂருதிஸ்மூதிஸ்ரத்சம்ப்ரடாயங்கலளாலும், இவற்றுக்கு ஂநுகூலங்கலளான சமீகீநந்யாயங்கலளாலும், ஂஜ்ஞானஸ்சயவியப்யயங்கலளற யதாஂருதம் யதாஂருதயம் ஂபாதித்தோம். இவ் அர்த்தங்கலளையெல்லாம் முற்பட ஂத்சம்ப்ரடாயமுடைய ஂடர்ார்யன் பக்கலிலே ஂய்யுபபந்நனாய் “ஂஷ்யஸ்தேஂஂ ஂாதி மாம் த்வாம் ப்ரபந்நம்” ஂன்று விண்ணப்பம் செய்து ஂாடரனாய் விஸதமாக ஂவரணம் பண்ணி இவற்றுக்கு ஂபயுக்தங்கலளான நல்வார்த்தைகலளையும்,

“ஸுவ்யாஂருதானி மஂருதாம் ஂகூருதானி ததஸ்தத: |

(ஂ.ஂ.ஂ:) இவ் அர்த்தங்கலளெல்லாமென்று துடங்கி ஂர்ார்யகூருதாதிர்ார்யமும், இப்படி பரமேருதாதிர்ால் ஂஷ்யகூருதாதிர்ார்யமும், ஂநுக்ரமித்தருளினார். இந்த ரஂஸ்யத்ரயஸாராய்ங்கலளகக் கேட்கும் ப்ரகாரமருளிச் செய்கிறார். இவ்அர்த்தங்கலளையெல்லாமென்று துடங்கி. நல்வார்த்தைகள், பூர்வார்யஂாபிதங்கல், ஂவ்யாஂருதானிதி ஂஂாபிதானி | மஂருதாம், பூர்வார்யாணாம் | ஂகூருதானி, ஂடர்ார்யவியயாணி | ததஸ்தத:, த்ர த்ர |

(ஂ.ஸ்வா:) இவ் அர்த்தங்களுக்கெல்லாம் யதாசாஸ்த்ரமிருத்யாதிர்ார்யம் ப்வர்த்தினிவர்த்திகலரிருக்கும்படியும் இத்யந்தமார்யகூருதாதிர்ார்யம் | இப்படி பரமஂபகாரகனான இத்யாஂஸ்யம் செய்யவடுக்குமவையுமெல்லாம் இத்யந்தம் ஂஷ்யகூருதாதிர்ார்யமென்று ஂஸஂகூரீர்த்தைக் கண்டுக்லள்வது. ப்ரியமேன்மையோடே, மேன்மை, ப்ருமை. ஂதிஸயிதமான ப்ருமையோடே ஂன்றபடி. இப்படி யதாஂருதம் யதாஂருதயமுபாதித்தோமென்று ஂளன்னது கூடுமோ? இடானிந்தநஂருதாக்களுக்கு இந்நிஂந்நனாய் நானாவாகத் தோற்றுகை கூடுமோ? இந்த ப்ரஂந்நத்தில் இல்லாத அர்த்தநிர்யயம் இப்ப்ரஂந்நத்திலே இல்லாமையாலே இப் ப்ரஂந்நத்துக்கு ந்யூனையும் ப்ரஸஂஜ்யாதோ? ஂன்னவருளிச் செய்கிறார். இப் அர்த்தங்கலளையெல்லாம் இதி | ஂத்சம்ப்ரடாயமுடைய இதி | ஂந்யதா நானாவிதமான ஂத்சம்ப்ரடாயமுடைய ஂர்ார்யஂபடேசமூல மென்று க்ருத்து. இவற்றுக்கு இதி | ப்ரஂநானாய்ங்கல் காதுஸ்ய்ந நிர்ூபிதங்கலளன்று க்ருத்து. ஂவ்யாஂருதானிதி | மஂருதாமிதி காகாஂஸ்யாநோஂயத்ரான்விய்யதே | மஂருதாம் ஂவ்யாஂருதானி | ஂஂாபிதானி தத்வவூருதிவியயாணி | மஂருதாம் ஂகூருதானி, பூர்வார்யாணாம் ஂஂருதானி க |

(ஂ.ப்ர:) வியயங்கலரிருக்கும்படியும் இத்யந்தேன ஂர்ார்யகூருதாதிர்ார்ய: | ஂடுக்குமவையும் இத்யந்தேன ஂஷ்யகூருதாதிர்ார்ய: | நந்வேவ் ஂவருதி: ஂருதிஸ்மூதிஸ்ரத் ந்யாயேநிர்ணியதோ: | கதம் ஂாம்ப்ரடாயிக இத்யவக்யதே இத்யதாஂ | இவ் அர்த்தங்கலள இத்யாதி | நல்வார்த்தைகலளையும், ஂவார்தாஸ்ச | ஂகூருதானி, ஂாஸ்த்ரானுஸ்தானானி | தத்வார்த்தநிஸ்சயஂபயுக்தா: ஂவார்தாஸ்த்ரேத்ய: |

(ஂ.ஸ:) ஂபடேசாதி ப்வர்த்தினிவர்த்திவியயங்கலரிருக்கும்படியும் இத்யர்ார்யகூருதாதிர்ார்ய: | ஂஷ்யனுக்குச் செய்யவடுக்குமவை இத்யநேன ஂஷ்யகூருதாதிர்ார்யஸ்சுருத: | இத்யமநுக்ரம ஂகத்ரிஸாதிர்ார்யாஂஜ்ஜ ஂவ பூர்வாதிருதாதிர்ாரி | ஂதோருதார்த்தவியரணமுலேனஂபாதிதேகத்ரிஸாதிர்ார்யாஂஜ்ஜ ஂலேன ஂய்யுஜயந்நிர்மயதி | இவ் அர்த்தங்கலளெல்லாம் இத்யாஂஸ்யம் ப்ெற்று வார்த்துவார்த்கல் இத்யந்தேன | ஂவ்யாஂருதானி, ஂஂாபிதானி | ஂகூருதானி, ஂகூருதானி |

மூ: - சञ்ചிन्வन् ஧ீர ஂஸீத சிலஹரீ சிலன் யதா ||”

என்கிறபடியே ஆய்ந்தெடுத்து அஃயாஸஃயஸ்தையாலே தெளிந்துகொள்வது.

“சூக்ஷ்ம: பரம-துர்ஜேய: சதா ஧்ம: ப்லவங்ம” என்றும்,

“஧்மஸ்ய தத்வ் னிஹிதம் குஹாயாம்” என்றும்,

“அணியான் ஶுர஧ாராயா: கோ ஧்ம வ்஑ுமஹித” என்றும், ஃபிகளுக்குங்கூட வருந்திப் பதவியாஸ பண்ண வேண்டியிருக்கிற நிலங்களில் “மஹாஜனோ யேன ஑த: ச பந்தா:” என்றும்,

“஧்மஸாஸ்த்ரதாரூ஢ா வேட஑ட்஑தா ஢்வீஜா: |

(ஸா.஢ீ:) சञ்ചிन्வन्, சங்஑ஹ்ந் | சிலஹரீ, விகீர்ண஧ான்யானாமேகேகஸ ஁பா஢ாதா | ஁தீர்நெல்லுப் பெருக்கி, அஃயாஸஃயஸ்தா, ஢ஹுஸ:பரி஑ித: | பரமஸ்பிகளுக்கும் அதிதுர்ஜேயமாகையாலே இப்ஸாஸ்த்ரங்கள் சூக்ஷ்மமாகையாலே ஁மக்குமதில் தப்பு ச஢்஢ாவிதமன்றோ? என்றவருக்குப் பரிஹரமாகக் காட்டுகிறார். சூக்ஷ்ம: பரமதுர்ஜேய: இத்யா஢ியால். சூக்ஷ்ம: ஸ்பூல஢்ருதிகளால் தெரியவரிது. ஢ு஢்஢ிமதாமபி பரமதுர்ஜேய: | சதா ஧்ம: ஶரணா஑திரூப: | ஧்மஸ்ய தத்வ், யதாவஸ்திதஸ்வரூபம் | குஹாயா னிஹிதம், குஹம் | மந்஢மதிகளால் காணவரிது, ஶுரஸ்ய வபனா஢ிஸ்த்ரா஢ே: ஢ாரா சூக்ஷ்மா | தஸ்ய அப்யணியான் ஧்ம: | வருந்தி, ப்ரயாஸப்பட்டு, மஹாஸாவ஧ானத்தோடே. ஧்மஸாஸ்த்ரதேத்யா஢ி - ஧்மஸாஸ்த்ரா஢ாரா: | வேட஑ட்஑தா:, ஧்மே வே஢ேவ ப்ர஧ானம் ஶா஢னமவலம்வ்ய ஸ்திதா இத்யர்த: |

(ஸா.ஸ்வா:) சञ்ചिन्वन्, சங்஑ஹ்ந் ஸந் | சிலஹரி, விகீர்ண஧ான்யானாமேகேகஸ: ஁ப஢ாதா புரூஸ ஁வ | சிலன் யதா | சிலவதஸ்திதானி ஸுவ்யாஹதானி ஸுகூதானி சञ்ചिन्वन् ஸந் ஧ீர ஂஸீதேத்யர்த: | அஃயாஸேதி இப் ப்ர஢ந்஢த்திலேதானே வ்யஜ்னாவூத்யா தெளிந்துகொள்வது என்று கருத்து. பரமஸ்பிகளுக்கும் துர்ஜேயமாகையாலே இப் ப்ர஢ந்஢ங்கள் அதிசூக்ஷ்மங்களாகையாலே தத்வ்஑ர்தாவான ஁னக்கு தப்பு ச஢்஢ாவிதமன்றோ? என்னவருளிச் ஑ெய்கிறார். சூக்ஷ்ம:, பரமதுர்ஜேய இத்யா஢ியால் சூக்ஷ்ம: ஸ்பூல ஢ு஢்஢ீனா துர்ஜேய: | ஢ு஢்஢ிமதாமபி பரமதுர்ஜேய: | சதா ஧்ம: ஶரணா஑தி஧்ம: | ஧்மஸ்ய தத்வ், ஶரணா஑தி ஧்மஸ்வரூபம் | குஹாயா னிஹிதம், குஹம், மந்஢மதி஢ி: துர்ஜேயமத்யர்த: | ஶுர஧ாராயா: பஞ்஑ம்யந்தம் | ஶுர஧ாராபே஑யாப்யணியான் ஧்ம: | வருந்தி, ப்ரயாஸப்பட்டு ஧்மஸாஸ்த்ரதாரூ஢ா: ஧்மஸாஸ்த்ரஸஹகாரி ஸ஢்பந்நா: | வேட஑ட்஑தா:, வே஢ேவ ப்ர஧ானதயா அவலம்வமானா: |

(ஸா.ப்ர:) னநு ஧்ம தத்வஸ்யாதிசூக்ஷ்மதயா ஶ்ருதிஸூர்தின்யாயேர்நிர்ணயே ஑்ரியமாணே ஑஑்஑தஸ்ஸவ்லனந்யாயேன ஑்஑ி஢ப்ரதிபதிவிரதிபதிஸ஢்஢வே ஑்னாமா஑ ஸவ்லனதயா ஁த்மஹானி ஑லகத்வமேவ ஑்யா஢ித்யத்ர பரப஑ப்ரதி஑ேபபூர்வக் பூர்வா஑ார்யநிர்ணீதார்தஸ்யைவாஸ்மா஢ிரப்யேதத்ர஢ந்஢ே னிவேஸிதத்வாந்஑ோ஢ி ஢ோஸ இத்யா஢ | சூக்ஷ்ம இத்யா஢ினா | ஁வமப்யஸ்ய தத்வஹிதபுரூஸார்த யாதாத்ம்ய-ப்ரதிபா஢கத்வமுக்த்வா ஁தத்ர஢ந்஢ோக்த-ப்ரகாரேனாநுஸ்தாவூணா

(ஸா.ஸ:) சञ்ചिन्वन्, லவ்஢ா஢஢ிகம் மா஑மாண: | ஆய்ந்தெடுத்து, ஑ூ஢விர஑ீர்ணானு஢்ருத்ய | அஃயாஸஃயஸ்தையாலே இத்யுக்த்யா ஑ி஢்஢ா ஑்஑ிததி துர்ஜேயதா ப்ரமாணதோ ஢ர்ஸயதி | சூக்ஷ்ம இத்யா஢ினா | ஁தா஢்ருஸ ஧்மபதே ப்ரபந்நஸ்ய ஑ ப்ரவூதி: மஹாஜனபரி஑்ர஑்னாநவலா஢ுபபந்நேத்யா஢ | மஹாஜன இத்யா஢ினா | ஁வ் ஸு஑ரிதசிலஹரீஸந் ம஢்யம வூதிபதே ப்ரவூத ப்ரபந்நஸ்ய ப்ரதம஑ல் ஑ுவூதபதவா஢ாராஹித்யமபபா஢யதி |

மூ: - க்ரீடார்தமபி யத் த்ரூய: சதர்ம: தர்மோ தத: ||” ஂ஢்஢ும் சோல்லுகி஢்஢்படியே ஸ்ருதிஸ்மூதிஸரணரான தூர்வாசார்யர்஢்கள் கண்தக ஸோத஢் ஢ண்ணி ஢ட஢்த வழியிலே ஢டக்கையாலே ஢மக்கு வருவதொரு தப்பில்லை. இவ்வழி ஢ட஢்தவர்களுக்கு,

“அவிஸ்ரான்தமநாலம்஢்வமதாதேயமதேஸிகம் ।

தம: கான்தாரமத்வான் கதமேகோ கமிஸ்யஸி ||” ஂ஢்஢ும்,

“நிஸ்பானியே நிராலம்஢்வி நிஸ்தாயே நிரதாஸ்யே ।

தூராதியஸ்யஸு஢ே மார୍गे யமஸ்த சத஢் த்ரதி ||” ஂ஢்஢ும், மஹர்ஸிகள் ஢ெஞ்சா஢ல்஢டும் வழிகள் காண வேண்டா. த்ரதாஸ்திரிதேயிற் சோ஢்஢்படியே த்ரதத்திதட்ட ஢ண்஢ிரண்஢ும் தட்டு,

(ஸா.தீ:) இ஢ி இந்த ரஹஸ்யத்ரயஸாரத்ரகாஸிதஸமீதீ஢்மார்தத்தில் த்ரதிதட்டார்க்கு நரகமார்தம் காண வேண்டா, அர்சிராதிமார்தத்தாலே த்ரமததத்தில் செ஢்஢ு ஸ்ரீமந்நாராயண஢ுதைய திருவடிகளில் த்ரததூர்஢ா஢ு த்ரவதூர்வக ஸர்வவிதகே த்ரூய த்ராஸிதயாலே க்ரதார்த ஢ாமெ஢்கிறார். இவ்வழி ஢ட஢்தவர்களுக்கெ஢்஢ு தூட஢்கி மஹாவாக்யத்தால் அவிஸ்ரான்தமிதி । விஸ்ரான்தி ஸ்தலரஹிதம் । அநாலம்஢்வம், அலம்஢்வோ யத்யாதி: । அவத்யம்஢்஢்ஹிதம் । அாதேஸிகம், மார்ததர்ஸகதநரஹிதம் । தம: கான்தார, தமஸா துர்தம் । அத்வான், நரகமார்தம் । நிராஸ்யே, நிராதாரே । ஢ெஞ்சா஢ல்஢டுகை, து:த்ரததடுகை. த்ரதத்திதட்ட ஢ண்஢ிரண்஢ு, த்ரதத்திக்குத ஢ண்஢ிரண்஢ு தாதீயுண்஢ு. தடுகை, விதை, கதததடுகை. தண்஢ு஢ுகை, துதலானவை. அத்தடியே கர்஢்வாஸ, தந஢, தால்ய,

(ஸா.ஸ்வா:) இ஢ி இதரதூரூதார்தாதிதகளில் தூததர்ஸ஢த்தாலும் த்ரமதூரூதார்த ததூதா஢்஢ங்களில் துணதர்ஸ஢த்தாலுமி஢்த வழி ஢ட஢்தவர்களுக்கு ஸகலாநிதநிவூதிதூர்வகமூகரூதேத்ராஸிதயுண்஢ா கிறதெ஢்஢ு இத த்ர஢த்஢்தை த்ரமதூரூதார்தத்ய஢்஢்஢்மாதத தலைக்கட்டுகிறார். இவ்வழி஢ட஢்தவர்களுக்கு இத்யாதி மஹாவாக்யத்தாலே. அவிஸ்ரான்த், விஸ்ரான்திஸ்தலரஹிதம் । அநாலம்஢்வம், அலம்஢்வயத்யாதிர்ஹிதம் । அதாதேய், த்ரநிவர்தகர்ஹிதம் அாதேஸிக், மார்தத்ரதர்ஸகதநரஹிதம் । தம: கான்தார, தமஸா துர்தம் । அத்வான், நரகமார்தம் । நிராஸ்யே । அவாஸஸ்தலரஹிதே । ஢ெஞ்சா஢ல்஢டும், து:த்ரததடுதெ஢்கை. த்ரதத்திதட்ட இதி । தீதாதுத்பாட஢, உத்கர்ஸண, அதகர்ஸண, அகூத்ர஢், த்ரஸாரண, த்ர஢்திஸ்தலத஢, ஸத்யுத஢, ஸமீகரண, தூதீதவ஢, விதஸ஢, விமலீகரண, ததுத்கூணகரணாதிர்஢ேண ஂ஢்஢்படி. தீவஸ்யாதி தூமாதிதார୍गे தூமாஸ்யமரததததணாய஢ த்ரணமாஸதிதூலோகாஸதத்ரத்ரமே஢ாரோஃ ।

(ஸா.த்ர:) ஸர்வாநிதநிவூதிதூர்வகேத்ரதாஸிதேவ தலமித்யாஹ । இவ்வழி ஢ட஢்தவர்களுக்கு இத்யாதிநா । ஢ெஞ்சா஢ல் இத்யாதி । யதாமஹர்ஸயோததி நரகமார்தா஢ுஸத்வா஢ே஢ அ஢த்யா ஢ா஢ஸீ தீதாமதிராத்யேஸ்ததா ஸ்திதா மார்தா ஢ த்ரத்யவ்யா இத்யர்த: । த்ரதத்திதட்ட ஢ண்஢ிரண்஢ும் தட்டு இதி । கார்பாஸஸ்ய த்ரத்வாவஸ்தாயா: தூர்வ ததர்தாநிகாவஸ்தா த்ராஸிதத் ।

(ஸா.ஸ:) இவ்வழி ஢ட஢்தவர்களுக்கு இத்யாதிநா । அவிஸ்ரான்தம், அதி தூர்ம் । தூராதிதஸி, அதிதூர் । அஸ்ய ஸஸாரிணாமிவ ததீயத்ராரோஹாவரோஹாஹித்யரூதமதி தலம் தர்ஸயதி । த்ரதாஸ்திரிதி । த்ரதத்திதட்ட ஢ண்஢ிரண்஢ும் தட்டு இத்யுத்வா தீதாதுத்பாட஢, உத்கர்ஸண, அதகர்ஸண, அகூத்ர஢், த்ரஸாரண, விதயதாகரண, த்ர஢்திஸ்தலத஢, ஸத்யுத஢, ஸமீகரண, தூதீதவ஢, விதஸ஢, விமலீகரண, ததுத்கூணகரணாதிர்஢ு த்ரஹ்யாதாரஸ்தாநிய ஸுதா஢ாஸமஹாது:தூதயுத்தா ஸத்யாதகலேஸத்ரதரா விதயதூதலததிதா ।

மூ: - பூட்டைக் குண்டிகை போலே ஏறுவதிலிவதாக தூமாதிமார்த்திலே பரிபரிமிக்கவும் வேண்டா-

“त्वं न्यञ्चद्विरुदञ्चद्वि: कर्मसूत्रोपपादितै: ।

(சா.தி:) கௌமர, தௌவன, வார்த்தக, உத்தகாந்தி, நரகமார்த்தமனநரகானுபவாதினநுபூய ஂன்றபடி. பூட்டைக் குண்டிகை, பூட்டை, ஏற்றத்தில் பூட்டிண குடங்கள். ந்யஞ்சுதி:, அதுநிபததி: உதஞ்சுதி:, ஁தர்வ் கஞ்சுதி: ।

(சா.சுவ:) ஁ந்ருமசஸ்தானாடாகாசவாயுதூமாபுமேதாதி க்ருமேணாவரே: । ஂவ்ரூப பாடுபட்டென்றபடி. யதூ, சர்த்த, புரலயஸ்வர்த்த, நரக, பாலய, தௌவன, வார்த்தக, ஜாபுத், சுவந், சுபுஸ்தி, மூர்ண, மரணாவஸ்தாக்ருமேண பாடுபட்டென்றவுமாம். பூட்டைக் குண்டிகை, துதியந்ருவிசேஷரூததம் । ந்யஞ்சுதி:, அது நிபததி: । உதஞ்சுதி: ஁தர்வ்முதஞ்சுதி: ।

(சா.பு:) “तस्मिन्यावत्सम्पात मुषित्वाथैतमेवाध्वानं पुनर्निवर्तन्ते । ययेतमाकाशं आकाशाद्वायुं वायुर्भूत्वा धूमो भवति । धूमो भूत्वाभ्रं भवति । अभ्रं भूत्वा मेघो भवति । मेघो भूत्वा प्रवर्षति । त इह व्रीहि यवा ओषधिवनस्पतयस्तिलमाषा इति जायन्ते । अथो वै खलु दुर्निष्प्रपतरं यो यो ह्यन्नमति । यो यो रेतस्सिञ्चति । तद्रूप एव भवति । तद्य इह रमणीयचरणा अभ्याशोह यत्ते रमणीयां योनिमापद्येरन् । ब्राह्मयोनिं वा, क्षत्रिययोनिं वा, वैश्ययोनिं वाथय इह कपूयचरणा आभ्याशोह यत्तैकपूयां योनिमापद्येरन् । श्वयोनिं वा, सूकरयोनिं वा, चण्डालयोनिं वा, प्राजापत्यादृतुकाले प्रयागे एकरात्रोषितं बुद्बुदं भवति । अर्धमासाद्यन्तेरेण पिण्डो भवति । मासाभ्यन्तरेण कठिनो अवति । मासद्वयेन शिरः कुरुते । मासत्रयेण पादप्रदेशो भवति । पञ्चमे मासि पृष्ठवंशो भवति । षष्ठेमासि नासाक्षि श्रोत्राणि भवन्ति । सप्तमे मासि चैतन्यं भवति । अष्टमे मासि सर्वसम्पूर्णो भवति । नवमे मासि सर्वलक्षणसम्पन्नो भवति” इत्याद्युक्तानन्तावस्थाः प्राप्येत्यर्थः । कार्पासस्याचेतनतया तासामवस्थानां दुःखरूपत्वाभावः । चेतनस्य तु तास्ता आवस्थाः दुःखरूपा भवन्ति इति भावः । घटीयन्त्रे निबद्धाः कुण्डिकाः पூட்டைக் குண்டிகை சவ்வேனஞ்சுந்தே । ஂறுவதிலிவதாக இதி தூமாதிமார்த்தஸ்ய விசேஷணம் । “அத ய இமே க்ராம இஸூபூர்த்தே ததமித்யுபாஸதே । தே தூமமபிஸம்भवन्ति । தூமாதுாதிம்” இதுாதினா சுவர்காரேஂணார்த்துவாகமாது “அதேதமேவாध्वानं पुनर्निवर्तन्ते” இத்யாரப்ய “வாயுர்भूत्वा धूमो भवति । धूमो भूत्वाभ्रं भवति” இத்யவரேஂணார்த்துவஸ்ய ஁வாகமாதுதூமாதிமார்த்தஸ்ய ஂரேஂணாவரேஂணார்த்துவமிதி ஂவ: । ந்யஞ்சுதி:, சுவர்காவார்த்த சுகூதஸம்பாடனாவாவரேஂ஁திரித்ய்: । உதஞ்சுதி:, கர்மபலஂகார்த்தமுதஞ்சுதி: । கர்மசூத்ரு சுகூதமேவ சூத்ருமித்ய்: ।

(சா.சு:) பூட்டைக் குண்டிகை, யந்ருரூதபலவிசேஷ: । அத மத்யமவூதி புதே புரவூதபுரபுராவ்யஸ்ய சர்வதே நிர்திசாயசு஁வாஂஂதாமுபாடியது முபக்ருமதே । க்ரு ந்யஞ்சுதி: । ந்யஞ்சுதி:, அது கதிமதி: । உதஞ்சுதி:, உதர்வகதிமதி:, அசகூதாவூத ஁தர்வாதுகதிமதி: । ஂஂஂஂஸ்தம்ஂபுர்த்துந்நேர்ஜந்ருபி: । க்ரு இத்யாசுத்யே ।

(सा.सं:) दशै कृपिन्नु इति । अविद्यादि प्रकृतिसंबन्धनिवृत्तिरुक्ता । வழிகளிற் காட்டில், அமோடாடிரூபவிஷ்ணுலோகாதி गतीनप्यपेक्षते । तेभ्यः, अमोदादि-गतिभ्यः । विशिष्टम्, उत्कृष्टम् । एकान्तिनां, योगिनाम् । नृणां मध्ये कस्यचित्त्वलेशसंक्षये सति समूर्धन्य नाड्या उत्क्रामति ऊर्ध्वं क्रमितुमिच्छति । तस्य मार्गः सुखशीतलः, निरुपद्रवश्च यतः अतो देवयानश्शिवः पन्था इत्यर्थः । अस्यार्थः । अविश्रान्तं निष्पाथेये इत्युक्ताकार प्रत्यनीकाकारमाह । आत्मेत्यादिना ।

மூ: - “தத்ரகாஸததூர:” என்கிறபடியே ஹர்த்நான இஸ்வரனுடைய சௌஹர்தத்தாலே காட்டப்படுகிற அர்ச்சாடமார்கத்தாலே அவ்வோ தேவதீகள் தத்தம் எல்லைகள்தோறும் மங்லபரதீபபூர்ணகும்பாடிகளை முன்னிட்டு சபரிகரராய் எதிர்தகொண்டு சார்வபூமோபகாரங்களைப் பண்ணி வழிநடத்த கர்மலோகத்திலிருந்த நாள் இறைகொண்ட தேவதீகளல்லாம் காணிக்கை யிட்டுக் கண்டு அநுவர்த்திக், அவர்களுக்கும் எட்டவொண்ணாத எல்லைகளையெல்லாம் கடந்து நர்த்யசூரிகள் திரளில் புக்கால் வாசி தெரியாதபடியான நிரதர்ஷயபூர்த்தியைப் பெற்று, “ததோ மஹதர் பர்யக்ஷே மணிகாஷ்நகிர்திரே । ததர்ஷக்ருணமாஸீந் நீலம் மேராவிராம்புதம் ॥ ஜாஷ்வல்யமானம் வபுஷா திவ்யாபரணபூஷிதம் । பீதகௌஷேயஸம்வீதம் ஹேமநீவோபகரிதம் மணிம் ॥ கௌஸ்துமேந ஹூரஸ்தேந மணிநாஸ்திவிராஜிதம் । உத்யதேவோதயம் ஸீலம் சூர்யேநாஸம் கிரீர்தினம் ॥ நோபம்யம் வித்யதே தஸ்ய த்ரிபு லோகேபு கிஷ்ந ॥” “தம் வௌஸ்ரவணஸக்ஷாஸமுபவிஷ்தம் ஸ்வலக்ஷ்ணம் । ததர்ஷ சூத: பர்யக்ஷே சௌவர்த்தே சோததர்ஷக்தே ॥ வராஹரூதிராபேந ஸுகரிநா க் சுகாந்திநா । அநுலிஸம் பராத்ரேந கந்தனேந பரந்தபம் ॥

[illegible]

(சா.ஸ்வா:) தத்ப்ரகாஸிதத்வா: இத்யேதததேஸிகமென்கிறத்துக்கு எதிர்த்தட்டென்றபடி. இறைகொண்ட, இறை வாங்கிக் கொண்ட என்கை. ஹாரதராமாயணாடிகளிலே தான் ஶ்ரவணம் பண்ணின அவதாராஸிகாரூப ஫லமில்லாமையாலே குறையில்லையோ? என்னவருளிச் செய்கிறார். ததோமஹதிதி । ஹேமநிவோபசிதம் மணிமதி, ஸ்வரணபட்஑ுகிதேந்நநில ரத்நமிவ ஸ்திதமென்றபடி. உத்யதேதி । உத்யதா ஸூர்யணாஸ்தமுத்யதஸூலமிவ ஸ்திதமென்றபடி. நோபம்யமதி । ஏதாவத்ப்யந்தம் த்வாரகையில் ஶ்ரீகृஷ்ணாவதாராஸிகாவிஸயம் । ஸந்நிஹிதத்வாத்ப்ரதயம் கृஷ்ணாவதாராஸிகோக்தா । அத ஶ்ரீராமாவதாராஸிகாமாஹ । தம் வஶ்ரவணேதி । ஸூத:, ஸுமந்ந: । உத்तरசுதத:, ஸாஸ்தரணம் । ஶுசிநா, நிர்மலேந । பராத்யேந, உத்கृஸ்தேந ।

(சா.பு.) தத்ப்ரகாஸத இதுதாதி “ததேகோ஽ப்ரப்வலனம் தத்ப்ரகாஸததார” இதுதாதி சூத்ரோக்தப்ரகாரேணேத்யர்த: | தம்தாபெல்லைகள் தோறும், ஸ்வஸவசீமா ஸ்வீத்யர்த: | முன்னிட்டு, புரதோ ஹஸ்தே கூஹீத்வேத்யர்த: | இறைகொண்ட, ஁ப்தாப்ராஹிண இத்யர்த: | வாஸி தெரியாதபடி, யதா வૈஷம்யம் ந ஜாயேத ததேத்யர்த: | ஁பதீதம் நிபத்டம் | ஁புபம்யம், ஁பமாஹம் | ஁கக்ஷணே ஁னேகயோஜனமீதி க்ராமதோ ஁: இஸுபத்டக்ஷதீதுதாதிஸு பூப்தாந்தவத் வૈஸ்ரவணபூப்தாந்தோக்தி: |

(सा.सं:) उद्यतेवेति । उदयाचलोदित सूर्यसदृशकिरीटवन्तमित्यर्थः । उत्तरछंदं, पर्यङ्कोपर्यास्तरणरूपमतिश्वेतवसनम् । परार्ध्येन चन्दनेन, हरिचन्दनेन । एवंस्थितिर्भक्तानां भोगसिद्ध्यर्थेव । न स्वभोगासक्त्येति सूचयति । परन्तपमिति ।

மூ: - ஸ்திதயா பார்வதஸ்தாபி வாலவ்யஜநஹஸ்தயா । ஁பேதம் சீதயா ஢ூயஸ்திரயா ஸஸிநம் யதா ॥
 தம் தபந்தமிவா஢ித்யமுபபந்நம் ஸ்வதேஜஸா । வவந்஢ே வரதம் வந்஢ி விநயஜ்ஞா விநீதவத் ॥”
 ஂன்று ஢ாரத ராமாயணங்஢களிற் ஸாால்லப்பட்ட அவதாராஸிகே யாலே வ்யஜ்ஜிதமான
 பரமப஢பர்யங்குத்திலே ஂமுந்தருளியிருக்கிற ஸபந்நிகனான ஸர்வேஸ்வரன் தாளிணைக்கீழ்.

“஁ழிவில் காலமெல்லாமுடனாய் மன்னி,

வமுவிலாவடிமை ஸெய்ய வேண்டும் நாம்” ஂன்கிற மனாரசுத்தின்படியே ஸவ஢ேஸ,
 ஸர்வகால, ஸர்வாஸ்தாசித - ஸர்வவிதகே஢ுர்யங்஢களையும் பபற்று வாழ்வர்கள்.

஁ப்படி ஸ்ரீய: பதியான நாராயணன் திருவடிகளே ஁பாய ஢சேயிலும், ஢ல஢சேயிலும்,
 ஁பஜீவ்யங்஢கள்.

(ஸா.஢ி:) ஸ்வதேஜஸா, ஸ்வாஸா஢ாரணதேஜாவிஸேஷண । ஁ஸிகா, பர்யங்குஸ்திதி: । தாளிணைக்கீழ்,
 ஸ்ரீபா஢யா: பரிஸரே ஂன்கை, ஁ழிவில் காலமெல்லாம், ஸர்வகாலமுமென்றபடி. ஁டனாய்,
 ஸர்வ஢ேஸத்திலுமென்கை. மன்னி, நித்யமாய் கிட்டி. ஸர்வாஸ்தேயிலுமென்கை. வமுவு, ஁பரா஢ம் ।
 வமுவிலா, நிபரா஢மான. ஁டிமை, கை஢ுர்யம் । வேண்டும், பாரித்ககக் க஢வாாமென்கை. ஁னி
 ப்ரவந்஢த்தின் ப்ர஢ானமான ஁ர்யவிஸேஷத்தை நெஞ்சில் ப஢ும்படி ஸருங்஢ ஁ப஢ேஸிக்கிறார். ஁ப்படி
 ஸ்ரீய:பதியான ஁த்யா஢ி । ஸ்ரீயாவிஸிஸ்டனான நாராயணன் திருவடிகளை ஸரணவரண஢சேயிலும், கை஢ுர்யம்
 ஸெய்யும் ஢சேயிலும் பரி஢்ரா஢்யங்஢கள் ஂன்கை.

(ஸா.ஸ்வா:) ஸ்வதேஜஸா । ஸ்வாஸா஢ாரணதேஜாவிஸேஷண । ஁ஸிகா, பர்யங்குஸ்திதி: । தாளிணைக்கீழ்,
 ஸ்ரீபா஢஢யா: பரிஸரே । அவதாராஸிகா வ்யஜ்ஜிததயா ததா஁ப்யுத்குஸ்தே ஂன்றபடி. ஁ழிவில் ஁தி ।
 காலமெல்லாம், ஁ழிவில்லாத காலமெல்லாம். ஸர்வகாலத்திலுமென்றபடி. ஁டனாய்,
 ஸர்வ஢ேஸத்திலுமென்கை. மன்னி, நித்யமாய் கிட்டி. ஸர்வாஸ்தேயிலுமென்றபடி. வமுவு ஢ேஷம் ।
 ஁ல்லா, ரஹிதமான. ஸ்வா஢ீநஸ்வார்குதவ்஢ா஢ி஢ேஷமில்லாத. ஁டிமை, கை஢ுர்யம் । ஸெய்யவேண்டும்,
 கருத பாரித்ககக் க஢வாாமென்கை. வாழ்வர்கள் ஁தி । த்வம் ந்யஸ்த்ரி: ஂன்கிறவி஢த்தில் ஁வ்வழி
 ந஢ந்தவர்களென்று ஁நுபஜ்ஜித்து வாழ்வர்களென்று ஁ந்வயிப்பது. ஁ப்படி பரமப஢த்திலே
 ஸென்றென்று து஢ங்கி வாழ்வர்களென்று ஸாா்னந்து ஸூ஢மோ? ஁ப்பாது பரமப஢பர்யங்குஸ்திதனே
 ப்ராப்யனாகையாலே ஁பாயத்வமவதாராஸிகேயிலே “ஸர்வ஢ர்மாந்பரித்யஜ்ய மாமேகம் ஸரணம் வ்ரஜ” ஂன்றும்
 “஁஢யம் ஸர்வ஢ூதே஢்யா ஢஢ாம்யேத஢்ரதம் மம்” ஂன்றும் ஁நுஸ்ஹிதமாகையாலே தத்குதவ்யாவிரோ஢்வாராதோ?
 ஂன்கிற மந்஢ஸங்குயைப் பரிஹரியா நின்று காண்டு ப்ரவந்஢ார்குத்தை நிगமிக்கிறார். ஁ப்படி ஁தி ।
 அவதாராஸிகேயிலும் நாராயணத்வமும், ஸ்ரீமத்வமும், பூஷ்கலமாகையாலே ஁பாயப்ராப்யங்஢களுக்கு
 ஁க்யவிரோ஢மில்லையென்று கருத்து.

(ஸா.ப்ர:) சித்ரயா ஸஸிநமித்யபி பூர்வ஢ுஸ்தாந்த: । ஁஢ித்யமித்யபி த஢்஢ேவ । தாளிணைக்கீழ்,
 பரிஸ்பரிஸ஢்஢ஸ்த்ரிஸ஢கவத்பா஢ாரவிந்஢யா: । ஁ழிவில் காலம் ஁த்யா஢ி । ஁஢ா஢்யநந்தகாலே நிபந்தர்
 த்வ஢ீந஢ூததயா ஸ்திரஸஸந் ஸ்வா஢ீந ஸ்வார்குதவ்஢, ஢ா஢ுத்வரூப஢ேஷரிஹித ஸர்வ஢ேஸ, ஸர்வகால, ஸர்வாஸ்தாசித
 ஸர்வவிதகே஢ுர்யம஢் குர்யாமித்யுத்கமனாரசுத்பகாரேணேத்யர்கு: । ஁வ் ஢லஸ்த்ரிதமுக்தவா ஁த்ர ப்ரவந்஢ே ப்ரதிபா஢ிதம்
 ப்ர஢ானாபாயம் ப்ர஢ானப்ராப்யம் ச ஁விஸ்மரணாய ஸ்ரஜ்ஜ்஢ாஹிகயாஹ । ஁ப்படி ஸ்ரீய:பதியா஢ிநா ।

(ஸா.ஸம்:) ஁வ் நிगமித஢்வாந்ரிஸ஢஢ிகார஢லிதமர்கு ஸ்ரஜ்ஜ்஢ாஹிகயா ஁ஹ । ஁ப்படி ஁தி ।

஡ு: - ஁றிதடவு ஡ளவிலுர லோ஁ுற்று ஁ின்றன,
஁றுநெறியோர் தரு஡ன் வி஁ுதுதுக் குகந்தன,
஡றநெறியர் ஡ுறியபிரு தானத்துவந்தன,
஡லர்஡கள் கை வருட ஡லர் ஡ோதிற் சிவந்தன,-

(சா.஁ி:) ஁றிதடவு஡ளவில், ஁றிகளைத் தடவின ஡ாத்திலே, ஁ரலோ஁ுற்று ஁ின்றன, ஁லூல஡ய்஁ே ஁஁ு஡ாய் ஁ின்றன. ஁றுநெறியோர் தரு஡ன், ஁ு஁யனான ஡஡்஡ார்க்தையுடைய ஡த்யத்தில் ஁஁ிதீயனான ஁ர்஡ுதன் வி஁ுதுதுக்குகந்தன, ஁னு஡்பின ஁ூதகூத்யத்திலுகந்திரு஡பன. ஡ற நெறியர்஡ுறிய, கோ஡ே நடையாகவுடைய ஡துக்களை ஡ுறிந்து வி஡ும்஡டி. பிருதானத்துவந்தன, ஁஁ுடாவனத்தில் ஡஁ுரித்தன. ஡லர்஡கள் கைவருட, பிர்ாட்டி தன்னுடைய ஁ங்கைகள் ஡வா஁ன் ஡ண்ண. ஡லர் ஡ோதிற் சிவந்தன, ஁லரும் தா஡ரை஡ ஡ூவில் காட்டில் ஡ிகவு஡ சிவந்திரு஡பன.

(சா.஡ா:) ஁றிதடவு஡ளவில், தயிர் வெண்ணெயையுடைய ஁றிகளைத் தடவின ஡ாத்திலே ய஡ு஁஁ுப் பிர்ாட்டியாலே. ஁ரலோ஁ுற்று, ஁ரல், ஁லூலத்தினுடைய. ஁஁ு, ஡஁்யத்திலே. ஁ற்று, ஁஁ுங்களாய், ஁ின்றன, ஁ின்றதுகள். ஁றுநெறி, ஁று, ஁ு஁ய஡ான, நெறி, ஡஡்஡ார்க்தையுடைய. ஁ர், ஡த்யத்தில் ஁஁ிதீயனான. தரு஡ன், ஁ர்஡ுதன், வி஁ு, ஁னு஡்பின. துதுக்கு, ஁ூதகூத்யத்துக்கு. ஁கந்தன, ஁கந்து ஡ூதங்களாய் ஁ின்றதுகள். ஡றநெறியர் ஡ுறிய, ஡ற, கோ஡ே. நெறியர், நடையாகவுடைய ஡துக்கள். ஡ுறிய, ஡ுறிந்துவி஁ும்஡டி. பிருதானத்து, ஁஁ுடாவனத்திலே. வந்தன. ஡஁ுரித்ததுகள். ஡லர்஡கள், ஡ெரிய பிர்ாட்டியார். கைவருட, தன்னுடைய கைகளாலே “கேன ஡ூரதிகோ஡லா தநுரிய வாகா வி஡ர்஁ு஡ா” என்கிற஡டியே கோ஡லராகா஁ையான கைகளாலே. வருட, பிடிக்க, ஡வா஁ன் ஡ண்ண. ஡லர் ஡ோதில், விகஸத தா஡ர஡஡ு஡த்திற் காட்டில், சிவந்தன, சிவந்து ஁ின்றதுகள்.

(சா.஡ு:) ஁றிதடவு஡ளவிலுரலோ஁ுற்று ஁ின்றன, நவநீதோ஁ுரணாய ஡ிக்ய஁்஁ு஁ுல஡ஸ்யோ஡்ய-஡ினிவி஡்யாதி஁தா஡் । ய஁ுா஡ிக்யே நி஁ிஸநவநீத஁ுய்கு஡தயா ஡ா஁ா ஁லூலே நி஁஁ுாவதி஁தா஡் । ஁றுநெறியோர் தரு஡ன் வி஁ு துதுக்குகந்தன, ஡தூதூதூர஡ினிவி஡்ய ஡ூகூரிய஡ா஁஁ர்஡ார்கினி-஁ாயா஡஁ிதீயேன ஁ர்஡ுதூறே ஡ூ஁ிதேன ஁ூத்யேனாது஡்யதா஡் । ஡றநெறியர் ஡ுறிய பிருதானத்து வந்தன, ஁சுரா஡்஡தயா கோ஡஡வா: கன்ச, ஁ரா஡ந்ய, ஡ி஡ு஡ால, ஁ூயோ஁ுநா஁யோ யதா ந஡்யேயு஡தா ஡ூதானகார்க்ய஡ூத-஡ூ஡ாவு஡஡ா஁ாவு஡்யதா஡் । ஁஁ு஁ுதா஡ிதி வார்த: । ஡லர்஡கள் கைவருட ஡லர் ஡ோதிற் சிவந்தன, “஡ா஁ாருநுட஡ேவ ஡஁ு஁ு஁ுர஁ு஁ே஁ி ஡ூலாலகநூர஁ு஁ுலானி ஡தா஡்஡ ஡ா஁ஸவி஁ு லீலாரவிநுட஁்஁ு: ।

(சா.஡ன்:) ஁றிதடவு஡் ஁தி । ஡ிக்யநி஁ிஸநவநீத஁்஁ு஁ுல஡ஸ்யா஁் ஡ிக்யா஡ி஡ர்஡ன்வலாயா஡ுலூலே ஡ன்஁ு஁ுயாதி஁தா஡் । ய஁ுா, ஁஁ூ஡்஡ிதநவநீத஁்஁ு஁ுல஡ஸ்யா஁ுலூல஡஁்யாதி஁தா஡் । ஁தவா கு஡தயா஡ா஁ா த஁ா ஁லூலே நி஁஁ுாவதி஁தா஡ித்யுத: । ஁றுநெறியோர் ஁தி । ஡஡்஡ார்கினி஁ா஁ிதீயேன ஁ர்஡ுதூறே ஁ூத்யா ஡ூ஁ிதே ஡தி ஡ூதி஡ூர்஡஁஁ுதா஡் । ஡றநெறியர் ஁தி । கோ ஡ார்கினி஁ா஁ி஡ி஡ுலா஁யோ யதா விந஁ா஡்஡ு஡தா ஡ூதானா஁்ய ஡கூதி ஡ரிணா஡ ஡ூ஡ாவதூர்த் ஡஁ுாரே ஡ூதியுக்தே ஁஡ூதா஡ித்யுத: । ஡லர் ஁தி । ஡஁ாலயயா ல஁்ய்யா । கைவருட, ஁஡ூதா஁்யா ஡ா஁஡வா஁னே கூரிய஡ா஁ே ஡லர்஡ோதில், விக஡ராது஡ூதா஡் । த஁ா, விகஸத தா஡ரா஡் । ரகூதாவ஡ூதா஡் । “஡ா஁ாருநுட஡ேவ ஁த்யுக்த்யா -

மூ: - மறுபிறவி யறுமுனிவர் மாலுக்கிசைந்தன,
மனுமுறையில் வருவதோர் விமானத் துறைந்தன,
அறமுடைய விசயனமர் தேரில் திகழ்ந்தன,
அடலுரக படமடிய வாடிக் கடிந்தன,

(சா.தி:) மறுபிறவியறுமுனிவர், புனர்தன்ம மறவேணுமென்று காங்கிக்கும் முனிகளுடைய. மாலுக்கிசைந்தன, பரமபக்திக்கு சதூஷவிஷயமானவை. மனுமுறையில் வருவதோர், மனுவசபரமபரையில் வருவதோர். விமானத்துறைந்தன, ஸ்ரீரங்ஙவிமானத்தில் நியதவாஸபண்ணாநின்றன. அறமுடைய விசயன், பகவதாஸ்யணதர்மத்தையுடைய அருநனுடைய. அமர்தேரில் திகழ்ந்தன, அமர்ந்த ரதத்தில் உஜ்ஜலித்து நின்றன. அடலுரக படமடிய, பராக்ரமத்தையுடைய காலியஸர்பத்தின் பட்டங்கள் மடியும்படி. ஆடிக் கிடந்தன, நதித்து அவனை நிரசித்தன.

(சா.ஸா:) மறுபிறவி, புனர்தன்மம் । அறு, அறுந்துபோகவேணுமென்று பார்த்திக்கும். முனிவர், ஋பிகள் ஋பிகளுடைய, மாலுக்கு, பரமபக்திக்கு. இசைந்தன, சதூஷவிஷயமானதுகள். மனுமுறையில், மனுவசத்தில். வருவது, ப்ரஹ்மத்தில் ஸ்வயத்க்ரமாக வந்து. தத: பர ஸௌப்யத்தாலே ஸகலலோகஜீவனார்தமாக மனுவசத்திலே எழுந்தருளியிருக்கிற. ஓர், அத்தியமான, அஸதூஷமான. விமானத்தில், ஸ்ரீரங்ஙவிமானத்தில். உறைந்தன, நியதவாஸ பண்ணா நின்றதுகள். அறமுடைய, பகவதாஸ்யணதர்மத்தையுடைய விசயன், விஜயன், அருநனுடைய. அமர், அமர்ந்த. தேரில், ரதத்தில். திகழ்ந்தன, விளங்கா நின்றதுகள். பார்த்தாரதி என்று ஸௌதீல்ய தோற்றும்படி அஸ்திரதக்ஷணோம்ஸுங் களாக விளங்கா நின்றதுகளென்றபடி. அடல், பராக்ரமத்தையுடைய. உரக உரகம், காலியஸர்பத்தினுடைய, பட்டங்கள் மடியும்படி. ஆடிக் கிடந்தன, ஆடி, நதித்து. கிடந்தன, நிராகரித்ததுகளென்றபடி.

(சா.ப்ர:) டோலாதேவனமாலயா ஹரிபுஜே ஹகஸ்தவாஸ்பதம், கேன ஸ்ரீரதிகோமலா தனூரியம் வாசா விமர்தக்ஷமா ।” இத்யுத்தப்ரகாரேணாதிகோமலதயா புஸ்போபரி ஸ்திதயா ஸ்ரீயா அதிகோமலாப்யா ஹஸ்தாப்யா பாதஸவாஹே க்ரியமாணே ததஸஜ்ஜ்ஷர்ணாஸஹிஸுதயா ததாவிகஸிததாமரஸாதபி ரக்தாவபூதாம் । மறுபிறவியறுமுனிவர் மாலுக்கிசைந்தன, புனர்துப்யபாவஸாகாங்ஙாணா மனநஸீலானா பக்தியோகாதிஹாரிணா ப்ரீதிரூபானுத்யானாத்மக பக்தேஸதூஷவிஷயாவபூதாம் । மனுமுறையில் வருவதோர் விமானத்துறைந்தன, மனுப்ரபூதினா க்ரூலக்ரமகாதே அத்தியே விமானே நியதவாஸமகூரதாம் । அறமுடைய விசயனமர்தேரில் திகழ்ந்தன, நிவ்ரத்திதர்மநிஸ்தேனார்துநேனாதிஸ்திதே பாரதயுத்தோபயுத்தரதே அஸோபதாம் । அடலுரக படமடியவாடிக் கிடந்தன, அதிபயங்ஙகாலியோரக பணாபஜ்ஜனநர்தனே தத்ரவ்மவிநாஸயதாம் ।

(சா.ஸ:) அதிகோமலகமலாகரகமலேன பாதஸவாஹே க்ரியமாணே஽பி தாதூஸஸமர்தக்ஷமதயா அத்யந்த ரக்தே அபூதாமத்யத: । மறுபிறவி இதி । புனர்துபதி பீத்யா தத்ரித்யேதஸாகாங்ஙாணா மனநஸீலானா வ்யாமோஹஸ்ய ப்ரீதிபூர்வகானுத்யானஸ்ய யோக்யவிஷயாவபூதாமத்யத: । மனுமுறையில் இதி இஷ்வாகுப்ரபூதினா ராஜா க்ரூலக்ரமகாதேததீதயவிமானே ஸ்ரீரங்ஙாபிதானே஽திஸ்ததாம் । அறமுடைய இதி । தர்மவதா விஜயேன அத்யந்ததார்திகேணார்துநேன அஸ்திதே ரதே அஸோபதாமத்யத: । கீதோபதேஸாலூதநிவ்ரத்திதர்மேணார்துநேன பகவதாஜாகைங்ங்யதயானுஸீதமான யுத்தோபயுத்தே ரதே தாதூஸயுத்தஜநிதாதிஸய பாக்தவேன அத்யந்தமஸோபதாமத்யத: । அடலுரகம் இதி । கர்விதோரககாலியஸ்ய பணானா பங்ஙோ யதா ஸ்யாததா நர்தனம் க்ரூதவா தத்ரவ் விநாஸயதாம் ।

மூ: - அறுசமய மறிவரிய தானத் தமர்ந்தன,
அணி குருகை நகர் முனிவர் நாவுக் கமைந்தன,
வெறியுடைய துளவமலர் வீறுக் கணிந்தன,
விமுகரியோர் குமரனென மேவிச் சிறந்தன,

(சா.தி:) அறுசமய மறிவரிய, ஷட்சமயங்களாலும் துர்ஜையமான. தானத்தமர்ந்தன, ஸ்தானத்திலமர்ந்தன. அணி குருகைநகர், ஸூமிக்கு அல஁காரமான திருநகரிக்கு நிர்வாகரான. முருக நாவர்க்கு. முருகம், வ்யாவுத்திவிலக்ஷணஜிஹ்யுடைய ஸ்ரீஸுதகோபர்க்கு - அமைந்தன, தத்வவிஸயமாயிருந்தன. வெறியுடையதுளவமலர், பரிமலத்தையுடைய திருத்துழாய் மலரினுடைய. வீறுக்கமைந்தன, விலக்ஷணத்துக்கு யோக்யமாயிருப்பன. விமுகரியோர் குமரனென, உதாரையினுடைய கர்மத்தில் நின்றும் விழுந்ததோர் கரியானது ஸ்வஸ்பர்ஸ்த்தாலே அ஁த்விதியகும்பாரனாயிற்றென்று காண்டா஁டுமபடி. மேவிச் சிறந்தன, மேலாகி விளங்கிற்றன.

(சா.ஸா:) அறுசமயம், ஷட்சமயங்களாலும். அறிவரிய, துர்ஜையமான. தானத்து, ஸ்தானத்திலே. பரிமலத்திலே. அமர்ந்தன, து஁த்பரிஸுத்திங்களாய் நின்றதுகள். அணி, ஸூமிக்கு அல஁காரஸூதமான. குருகைநகர், கुरुகானகரத்துக்கு நிர்வாகராய். முருக, விலக்ஷணமான. நாவை, ஜிஹ்யையுடைய வகுலாபரணரான நம்மாழ்வார்க்கு. அவருடைய திவ்யஸூத்திகளுக்கென்றபடி. அமர்ந்தன, யோக்யவிஸயங்களாய் நின்றதுகளென்றபடி. வெறியுடைய, பரிமலத்தையுடைய. துளவமர், திருத்துழாய் புஷ்பத்தினுடைய. வீறுக்கு, விலக்ஷணத்துக்கு, ஸ்ரீஸுத்தத்துக்கென்றபடி. அமர்ந்தன, யோக்யமாயிரா நின்றன. விழு, உதாரகர்மத்தில் நின்றும் விழா நின்ற. கரி, கரிக்கட்டையானது. ஓர், அ஁த்விதியனான, குமரனென, கும்பாரனாகும்படி. “பஸ்பர்ஸு புண்டரிகாக்ஷ:” என்கிறபடியே ஸ்வஸ்பர்ஸ்த்தாலே கும்பாரனாகும்படி. மேவி, அபிநிவெஸித்து, சிறந்தன விளங்கா நின்றதுகளென்றபடி.

(சா.பு:) அறுசமயமறிவரிய தானத்தமர்ந்தன, ஷட்ஸாஸுதாரங்கதரேபி ஜாதும்ஸாக்யே பரிமலதாஸ்யஸ்தானே து஁த பரிஸுத்திதாவஸூதாம் । அணிகுருகை நகர் முருக நாவர்க்கமைந்தன, ஸூமேரல஁காரஸூதாயா-ஸுஸ்ரீகुरुகானகரியா நிர்வாகஸ்ய கா஁லிவ ஸகவத்கீர்திபுரகாஸிகாயா வாசி பரிபா஁தயா பரிஸுத்திதாவஸூதாம் । வெறியுடைய துளவமலர் வீறுக்கணிந்தன, ஸுகந்துலஸிபுஷ்ப ஸ்ரேஸுதரல஁காரதாவஸூதாம் । விமுகரியோர் குமரனென மேவிச் சிறந்தன, உதாரகர்மத்பரிதேஸு஁காலஸ்ய அ஁த்விதிய ராககும்பாரத்வம் யதாஸ்யாததயா ஸாபிநிவெஸு ச஁஁கல்ய ஸவோத்குஸாவஸூதாம் ।

(சா.ஸ:) அறுசமயம் இதி । ஷட்ஸமயநிஸுதாராதும்ஸாக்யே ஸ்தானே பரிமலதே து஁தபரிஸுத்திதே அஸூதாமித்யர்த: । அணி இதி । ஸூமேராபரணஸூதாயா: ஸ்ரீகुरुகானகரியா நிர்வாகஸ்ய । முருகநாவர், கா஁லிஸூதஜி஁஁காஸ்ய । ஸ்ரீஸுதகோபஸ்ய ஸூத்தினா பரிபூர்ணவிஸயாவஸூதாமித்யர்த: । வெறி இதி । பரிமலவதுலஸிபுஷ்பஸ்ரேஸுதஸ்ய ஸமீபே அஸூதாம் । தடல஁஁தே அஸூதாமித்யர்த: । விமுகரியோர் இதி । உதாரகர்மத்பரிதேஸு஁காலஸ்ய அ஁த்விதியகும்பாரத்வம் யதா ஸ்யாததயாஸாபிநிவெஸு ஸம்பா஁தஸவோத்குஸே அஸூதாம் । யதா ஁பாதம்ஸதகுவலயாயி஁஁ ரகோ யதா ஸிஸுவுத் பா஁தஸ்யாததயாஸாபிநிவிஸயாவ஁தாமிதி வார்த: ।

மூ: - விறலசுரர் பட்டையடைய வீயத் துடர்ந்தன,
விடலரிய பெரிய பெருமாள் மெ(ற்)(ன்)ய்பதங்களே.”
“இதி யதிராஜமஹானசபரிமலபரிவாஹவாஸிதா பிபத ।

(சா.தி:) விறலசுரர் பட்டையடைய, ஸ்ரீய்த்தையுடைய அசுரர்களுடைய சேனையெல்லாம். வீயத்துடர்ந்தன, வீய, நசிக்கும்படி துரத்தின. இப்படிச் செய்தவையெவையென்னிலருளிச் செய்கிறார். விடலரிய பெரிய பெருமாள், ஞானிகளுக்கு டுஸ்யஜங்களான பெரியபெருமாள். நம்பெருமாளுடைய மெற்பதங்கள், மூடலச்சரணலினயுலமென்கை.

தாமருளிச் செய்தவிந்த ரஹஸ்யத்ரயஸாஸுதீயை அமரத்வ் பெற வேண்டியிருந்தவர்கள் அஸ்வாடியுங்கோளென்கிறார். இதி யதிராஜேதி । வேதாந்தோதயனசம்ப்ரதாயஸுதா, தேதாந்தோதயனஸ்ய, வேதாந்தத்தில் உதயநாசார்யரென்னப்பட்ட கிடாம்பியாச்சாஸூடைய சம்ப்ரதாயரூபையான ஸுதீயை, அமரத்ததை. பிபத, பாந் பண்ணுங்கள்.

(சா.ஸா:) விறலசுரர், ஸ்ரீய்முடைய அசுரர்களுடைய, பட்டை, சேனையுடைய, காஸ்த்ஸ்யேந । வீய, நசிக்கும்படி. துடர்ந்தன, துரத்தினதுகலென்றபடி. விடலரிய, ஞானிகளுக்கு டுஸ்யஜங்களான. பெரியபெருமாள், நம்பெருமாளுடைய. மெற்பதங்களே, மூடலச்சரணங்களே. பூவோக்தப்காரேண அநிஸ்தநிவர்தகங்களாயும் இஸ்தபாபகங்களாயுமிருந்துள்ள ஸ்ரீகூஷ்ணராமாபிந்ந ஸ்ரமந்நாராயணச்சரணங்களாகையாலே உபாயதஸீயிலும் பல்தஸீயிலும் உபஜீவ்யங்களென்று கருத்து.

இனி தாமருளிச் செய்த ஸ்ரீமத்ரஹஸ்யத்ரயஸாராஹ்யதீவ்யபவ்ந்மாக்கிற அமரத்ததை “஁கஸ்வாது ந ஡ுஜ்ஜித” என்கிற ந்யாயத்தாலே சஸார தாவாநலஸந்தஸஜநங்களையழைத்தருளி “தொண்டரெல்லீரும் வாரீர்” என்று ஆழ்வார் உபதேசித்த கணக்கிலே கூபையாலே வாஸ பண்ணி உஜ்ஜிவியுங்கோளென்று ஹிதோபதேஸ பண்ணுகிறார். இதி யதிராஜேதி । இதி, குரூபரம்ப்ராஸாரத் தொடங்கி ஁தாவத்ப்யந்த்மாக்கச் சொன்னதாயிருக்கிற. யதிராஜருடைய மஹானஸகார்யகாரித்வெந மஹானஸத்வெந ஸ்ரீவீஷ்ணவஜந சம்மதரான கிடாம்பியாச்சாஸூடைய. பரிமல், எம்பெருமானாருடைய ஆச்சான் பிஷயத்தில் பக்ஷபாதமும் கரை புரண்ட கூபையும். தத்பரிவாஃ, தம்மூலோபதேஸ: । தத்வாஸிதா “யஸ்ய ஸாரஸ்வத ஸ்ரோதோ வகுலாமோதவாஸிதம்” என்கிறாப்போலே இந்த நிதேஸம் ।

(சா.ப்ர:) விறலசுரர் பட்டையடைய வீயத்துடர்ந்தன, பலாஹிகாநாமஸுராணா ஸர்வாபி ஸேநா யதா நஸ்யேதததாஸ்வதாவதாம் । ஁வ் ஡ூதூ காவித்யாகாஹ்யாமாஹ । விடலரிய பெரியபெருமாள் மெற்பதங்களே, இதி ஡ோக்யதாஹிக்யாத்யக்துமஸக்யாவேதி மூடலூ ஸ்ரீரஹ்ஷாஸிச்சரணூ இத்யர்த: ।

஁வ் ஸ்வோபதிஸ்தார்தஸ்ய ஸர்வஸ்ய “யோ மாஹானஸிகோ மஹாந்யதிபதேநீநிதஸ்ச தத்யூத்ரஜானாசார்யாந்” இத்யுத்தரீத்யா யதீந்த்ர மாஹானஸிகவேதாந்தோதயந புத்ரபூத்ரபாரம்ப்ரயோகாததயா ஸகலபுதஜநஸஹ்ஹதாமத ஁வாமூத துத்யதாந் ச வத்ந் தஸ்யாநவரதானுஸந்தேயதாமாஹ । இதி யதிராஜேத்யாதிநா ।

(சா.ஸ:) விறல் இதி । பலவதீ அஸுரஸேநா ஸர்வாபி யதா நஸ்யேதததாஸ்வதாவதாம் । ஁வம்஡ூதே க இத்யாகாஹ்யாமாஹ । விடலரிய இதி । ஡ோக்யதாதிஸித்யாத்யக்துமயோக்யே மூல்வி஡்ரஹஸ்யாதிமூடலே பதே । ஸ்ரீரஹ்ஷராஜச்சரணாவே பூவோக்தஸர்வாகார விஸிஸ்தாவிதி ஡ாவ: ।

இத்ய் த்வாந்ரிஸதஹிகாரோக்தார்தாநாந் ஸத்சம்ப்ரதாயஸிஹ்ஹத்வாததி஡ோக்யத்வாசுத்வ் ஸ்வகூபாவிஷயாந் ப்ரதி பிபதேத்யுபதிஸிதி । இதீதி । பரிவாஹேத்யெநெந நதார்திஹ்நூணாந் யதிவரநிர்நிதஸ்யகூபாவிஷயத்வ் கூதாஸகூடூபதேஸலவ்ஹ்ஜானத்வம் ।

(सा.सं:) तथैव वादिहंसाम्बुदपर्यन्तं तत्तदुपदेशैर्लब्धज्ञानत्वं चाभिप्रेतम् । महानसेत्युक्त्या तत्र तान्प्रति यतिवरोपदिष्टार्थानां सिंहीस्तन्यवद्विजातीयैर्दुरवधारणत्वं नतार्तिहन्तृणामतिरहस्योपदेश योग्यत्व-
मवञ्चनीयत्वं बहुमति विषयत्वमित्यादिकं सूचितम् । अस्यास्संप्रदायसुधायाः वेदान्तोदयनत्वकथनेन
उक्तार्थाः त्रय्यन्त प्रमाणका एवेत्युक्त्या एतद्विरुद्धसंप्रदायानां त्रय्यन्तबाधितता फलिता ॥ ७६ ॥

* இனிமேல் சாரப்காஷிகாயில்லை.

(சா.சं:) एतावत्सर्वान्निथान्निरसूयानां गुणग्राहिणां कृते अवोचामेत्याह । முன்பெற்ற இति । पूर्वं लब्धमीश्वरस्य च सौहार्दमिति प्रक्रियया सत्सङ्गादिना प्रथमतस्सिद्धं देहादिवैलक्षण्यजीवगत भगवच्छेषत्वाकिञ्चनत्वानन्यगतित्वादि ज्ञानं चेत्यर्थः । एतेनोपोद्धाताधिकारमारभ्य प्रप्तियोग्याधिकारपर्यन्तस्यार्थोऽनुक्रान्तः । மோகந்தூறக்கலும், मोहस्य निवृत्तिं च । परमपुरुषार्थतदुपाय परिज्ञानात्क्षुद्र पुरुषार्थोपादित्सात्मकमोहस्य निवृत्तिं चेत्यर्थः । एतेन परिकरविभागाधिकारमारभ्य प्रभावरक्षाधिकारपर्यन्तानामर्थोऽनुक्रान्तः । முன்றுரையில், அष्टாक्षரத୍ವயચರமશ্লோகரூபே वाक्यत्रय इत्यर्थः । தன்பு, अपकर्षः । सचान्यशेषत्व स्वस्वातन्यादिरूपः । அற்ற, तद्रहितम् । தண்மையும், स्वभावं च । रहस्यत्रये पदार्थतया वाक्यार्थतया चावगतमनन्यार्हं शेषत्वानन्य शरणत्वानन्य प्रयोजनत्वादि स्वभावं चेत्यर्थः । एतेन पदवाक्ययोजना भागार्थोऽनुक्रान्तः । தாழ்ந்தவர்க்கு, अतिनीचानामस्माकम् । ஈயும், ददति । தனித்தகவும், अद्वितीयां कृपां च । “कृपया निस्पृहोददेत्” इत्युक्तोपदेशहेतुभूतां कृपाश्चेत्यर्थः ।

மூ: - மன்பற்றி நின்ற வகையுரைக்கின்ற மறையவர்பால்,
சிறப்பற்றி யென்பயன் சீரறிவோர்க்கிவை செப்பினமே.”(39)

(சா.தி:) ப்ராசாதிக்கப்படுமதாய் ஁பாயாந்தர்ஸ்தானநிவெஃத்தால் மு஁யோபாயமான ஃபகவத்குபையும்த. ஃரீர், நிரயானாந்தர்மஃரீராதி கத்யாபரமபதத்தில்த சென்று பண்ணும்த கையுர்ஸாப்ரா஁யஸம்பததுமென்கிறவிலை யெல்லாத்த. மன்பற்றி நின்றவகை, மன்னென்று ரா஁ாவாய் ரா஁ாதிரா஁னான ஃர்வெஃவர்னைப் பற்றி. தததீனமாய் வரவேணுமென்னும்த ப்ரகாரத்தை. ஁ரைக்கின்ற மறையவர்பால், ப்ரகாஃிப்பிக்கிற வெதங்களை நிரூபகமாகவுடைய ஁஁஁ரியர் பக்கல். ஁வர்கள் ஁பதெஃத்தாலென்கை. ஁றிவோர்க்கு, ஁றியவேணுமென்பார்க்கு. இவை செப்பினமே, இவ் ஁ர்யங்களையெல்லா மிந்த ரஹஸ்யத்ரயஸாரப்வந்தத்திலே ஃசான்னோமென்கை. ஁ன்றியே சிறப்பற்றியென்பயன், ஁தூர்தநிரூபணத்தாலென்ன ப்ரயோ஁னமாயென்கை. (39)

(சா.ஸ்வா:) “கூபயா நிரஸ்பூஹோ வதெத்” இத்யுத்தா஁ரியகூபையும்த, யதூ தன்பற்ற தன்மையுமென்று மூலமந்ரார்த: | தாழ்ந்தவர்க்கையும்த தனித்தகவும்த, ஁பாயாந்தர் ஃதானநிவெஃஃரூபகூபையும்த. ஁னென தூயாதி஁ார்த் ஁த்த: | மன்பற்றி நின்றவகை. மன் இதி ரா஁வா஁கமாய் ரா஁ாதிரா஁னான ஃர்வெஃவர்னைப்பற்றி. ஃரணவரணம் பண்ணி. நின்றவகை. நிவூத்தஃர்வபாபனாய் நிஃஃஃகனாய் நின்றவகை. ஁னென ஁ரமஃலோகாதி஁ார்த் ஁த்த: | இப்படி ஁த்தமான ஁ர்யங்கள் ஁ரையாநிற்கிற மறையை நிரூபகமாகவுடையவர் மறைவர் பால், ஁஁஁ரியர்களிடத்தில்த நின்றும். ஃரறிவோர்க்கு, ஃரீர் இத்யுபலக்ஷணம் | ஃரீர், கத்யாணகுணாநுஃவம் முதலான ஃர்வார்தங்களையும்த. ஁றிவோர்க்கு, ஁றிய வேணுமென்றிருக்கிற ஁ஸ்திகா஁்ரே ஃர்வான்ய ப்ரயோ஁னாதி஁ாரிகளுக்கு. இவை, முப்பத்திரண்டு ஁தி஁ார்த்த்தை. செப்பினம், ஃசான்னோம். சிறப்பற்றியென்பயன், ஁தூத்ரவர்கியார்தநிரூபணத்தால் என்ன ப்ரயோ஁னம் | யதூ, முன்பற்றி நின்றவகையுரைக்கின்ற மறையவர் பால், வையிகவிஷயத்தில்த. சிறப்பற்றி யென்பயன், கோபம் பண்ணியென்ன ஃலம் | ஃரறிவோர்க்கு, கலயாணகுண஁்ர஁ணரஃசிகர் களுக்கு இவை செப்பினமென்று யோ஁ிக்கவுமாம். யதூ, முன்பெற்ற ஁ானமும், ஃரூபிகாலத்திலே பெற்ற ஁ானவிகாஃஸமும். மோகத்தூறக்கலுமென்று பாடம். ஃவ்ாதிபாவண்யரூபமோஃத்தில் வந்த ஁றக்கல். நிதூ, ஁஁ானமும். மத்யே ரஹஸ்யத்ரயத்தில்த வந்ததன் ஃவஃாவமும், ஁கி஁நவிஷயமும் ஁பாயாந்தர்ஸ்தானநிவெஃஃரூபகூபையும்த. மன்பற்றி நின்றவகை, ஁ஃவராதினமென்கிற ப்ரகாரத்தை. ஁ரைக்கின்ற இத்யாதி பூர்வத் | ப்ரதமவ்யா஁யாய் மோஃ தூறக்கலுமென்றும் தன்பற்ற தன்மையுமென்றும் பாடம். தூதீயவ்யா஁யாய் மோகத்தூறக்கலுமென்றும் தன் பெற்ற தன்மையுமென்றும் பாடம். (39)

(சா.ஃ:) மன்பற்றி நின்றவகை, மன்னுகை, தாஃர்யம் | பற்றுகை, ஃ஁஁: | நிற்கை, ஃதிர்தி: | வகை ப்ரகார: | தயா஁ைகோநத்ரிஃதாதி஁ார்த்யாந் ஃதா஁ார்யப்ராசாதமூலகதயா தூஃல஁ந் தத்தப்ரகாரஃதானி- த்யர்த: | ஁ரைக்கின்ற மறையவர் பால், வதஸு வையிகேஃ விஷயே | சிறப்பற்றியென்பயன், கோபமவலம்ய கிம் ஃலம்? கோபகரணென ந கி஁த்ரிப்ரயோ஁னம்த்யர்த: | ஁தெனா஁ார்யகூத்யஃஃஷ்யகூத்யாதி஁ாரயோ ர்த்யோ஁னுகாந்த: | ஃரீர் இதி | குணாவகாந்ம் ஃமர்த்யானாத்தே தூத்ரிஃதாதி஁ாரா: மயா ஁த்தா: இத்யர்த: || (39)

(सा.सं:) अथ स्वाश्रितानामपि स्ववृत्तिशिक्षणरूपेण सङ्गहेण स्वावतार फलवैलक्षण्यं स्वमनोवृत्तिविशेषं च दर्शयति । निर्विष्टमिति । लोके पुंसः यौवने आवृत्ताभिर्युवतिभिस्सहवृत्तिभिर्हि सुखिनो भवन्ति । वयं तु यतिसार्वभौमवचसामावृत्तिभिस्सुखिनस्सन्तस्संस्थिता इत्याशयेन यौवनं निर्विष्टमित्युक्तम् । सतां प्रसत्तिं, प्रसादं फलत्वेनाङ्गीकृत्य “नाभिनन्देत मरणं नाभिनन्देत जीवितम् । कालमेव प्रतीक्षेत निर्वेशं भृतको यथा ॥” इत्युक्तप्रकारेण शेषित्वे सति दम्पतिभ्यां लक्ष्मीनारायणाभ्यां दयया कृतां दीक्षां कालविशेषे परमपुरुषार्थं दास्यामीति रूपां-

மூ: - டீக்ஷாமுடீக்ஷாமஹே || 78 ||

“செப்பச் செவிக்கமுதென்னத் திகழுஞ் செழுங்குணத்துத்
தப்பற்றவர்க்குத் தாமே யுகந்து தருந்தகவால்,
ஒப்பற்ற நான்மறை.....

(சா.டீ:) உடீக்ஷாமஹே, தடெகடூட்டிகளாய் அநுசந்தித்துக் கொண்டிருக்கிறோமென்கை || 78 ||

இனி வி஑மநா஑ிகாரப்பாட்டு. ஆத்மகுணங்களில் ஸ்வுலநமில்லாத ஸ்வாஸ்திதர்க்கு ஸ்வசாம்யத்தைத் தரும் ஑கவடூாகவத் கூபையாலும் உ஑யவெதாந்ததையும் ஸதாத்ப்யமாகவிவரித்துரைத்த ஸலக்ஷணமானவிய் முப்பத்திரண்டு ஑஑ிகாரமும் ஸலக்ஷணமான ஸூக்தியாகையால் கேட்பார்க்கு செவிக்கு அமூதமாய் றஸிக்குமென்கிறார். செப்ப இத்யாடி | செழுங்குணம், ஸ்லாக்யமான ஸமடமாடிகுணங்கள். அவற்றில் தப்பற்றவர்க்கு, அக் குணங்களுமுண்டாய் தப்பில்லாதவர்க்கு அபகுணாபகாரறிதர்க்கென்கை. உகந்து, இப்படிக்கு ஸந்தோஷித்து. தாமே தரும், ஸ்வசா஑ர்ம்யத்தைத் தருகைக்கு ஸா஑னமான. தகவால், ஑கவடூாகவத் கூபையாலென்கை. ஒப்பற்ற நான்மறையுள்ளம், உபமானறிதமான நான்கு வெடங்கள். இது மற்றுமுள்ள ஸமூதி புராணாடிகளுக்கும் உபலக்ஷணம் |

(சா.ஸ்வ:) ஆனாலுமிய் ப்ரவந்தத்தில் ப்ரத்ய஑ிகாரம் ட்ரமிடகாயீ ஸொல்லவேணுமோ? இதன்றியில் இப்ப்ரவந்த் நிறைவேறாதோ? என்ன ஑஑ிகார ஸஜ்஑ பாட்டுக்களின் அதிஸயத்தை ஸூகிப்பியா நின்றுகொண்டு நி஑மநா஑ிகாரார்த்ததைப் பாட்டாலே ஸஜ்஑றிக்கிறார். செப்ப இதி | செப்ப, உ஑்஑ரிக்க. ஑ர்थானுஸந்தானமன்றியிலே உ஑்஑ரித்தாலுமென்றபடி. செவிக்கு, ஸ்ரோதுணா் ஸ்ரோத்ரங்களுக்கு, அமுதென்ன, அமூதம் போலே. திகழும், விளங்கா நிற்கும். “த்வக்வு டூக்வுநிவிடாஸதி ஜி஑ா” என்கிறபடியே ஜி஑ையினுடைய அமூதாஸ்வாடஜனித் நிரதிஸ்யானந்தத்தை ஸ்ரோத்ரங்களுக்குண்டாக்கு மென்று அதிஸயோக்தி ஸொன்னபடி. இதுக்கு முப்பத்திரண்டிலை என்கிறத்தோடே அந்வயம் | செழுங்குணத்து, ஸ்ரேஸ்ட் குணங்களிலே. ஸமடமாடிகுணங்களிலே. தப்பற்றவர்க்கு, ஸ்வுலாத்யமில்லாதவர்க்கு. ஸமடமாடிகுணமுடையவராய், க்ரோ஑ா஑பகுணறிதரான ஸக்சிஷ்யர்களுக்கு. தாமேயுகந்து, ஸ்வத் ஑வ ஸந்துஸ்ட்ராய். தரும், ஸ்வசாமர்ம்யத்தைத் தரும். தகவால், ஑கவடூாகவத் கூபையினாலே. ஒப்பற்ற, நிரூபமமான. நான்மறை, நான்கு வெடங்களினுடைய. நான்கு வெதாந்தங்களினுடைய வென்றபடி. உள்ளம், அந்தர்஑தமான. கருத்தில், தாத்ப்யவிஸயார்த்தத்தில், தடூக்ர஑்ணார்த்தமாகவென்றபடி.

(சா.ஸ:) ப்ரக்ஷமாணா ஆஸ்மஹே இத்யர்த: || 78 ||

ஸகலவெதாந்தஸாரார்த்தஸஜ்஑஑஑ூதடூாதிஸ்டூாதிபா஑ ஑வ ப்ராஜ்ஞானா் வா஑ஸ்சப்பத்யா஑ | செப்பிச் செவிக்கு இதி | அந்யீரநுஸந்தியமானாமேவ ஑ாथा் ஸ்ருத்வா ஸ்ரவணாமூதமேததிதி அநு஑வஸீலதாவ஑ா | திகழும், ப்ரகாஸமான: | செழும், ஸ்ரேஸ்ட் | குணத்து இதி மது஑ர்யஸ஑்வு: | குணவத்வே ஸதி | தப்பற்றவர்க்கு, நிரபரா஑ானாம் | “ஸடூ஑்஑ிஸா஑ுஸேவீ” இத்யா஑ுக்ருணவதாமஸூயாடிறிதானா் ஸிஷ்யாணா் விஸயே | தாமே, ஸ்வயமேவ, | உகந்து, ஸந்துஸ்ய | தருந்தகவால், உபடேஸ ஑ேது஑ூதகூபயா | ஒப்பற்ற, நிஸஸமா஑்ய஑ிக | நான்மறை, வெடேஸு | ப்ராமாந்யே நிஸஸமா஑்ய஑ிகேஸு வெடேஸ்வித்யர்த: | உள்ளக்கருத்தில், ஸி஑்஑ாந்ததாத்ப்யே |

सत्संप्रदायपरिशुद्धमनाः.....

नन्वेवमनेक प्रमाणन्यायोपन्यसनपूर्वकाति गूढार्थप्रकाशक प्रबन्धनिर्माण प्रयासो व्यर्थः ? इदानीन्तनानामास्तिक्यस्यैवाभावात् तदभावेऽपि बुद्धिसौक्ष्म्यविरहात्तदुभयवतोऽप्यसूया ग्रस्तत्वात्तदुपरि सङ्केतभीतिमत्त्वात् दृष्टयैश्वर्यमात्ररहितत्वाच्चेत्यत्राह । आस्तिक्यवानिति । परलोकोऽस्तीति बुद्धिरास्तिक्यम् । सन्श्चासौ संप्रदायः सत्संप्रदायः । तस्मात्परिशुद्धं मनो यस्य स तथोक्तः ।

மூ: - சதர்த்தீ ।

சङ்஑ேதஹீதிரஹித: சதூணேஷ்வசக்த:

சதூர்த்நீமநுவிதாஸ்யதி ஸாஸ்வதீ ந: ॥” ௭9 ॥

“மறையுரைக்கும் பொருளெல்லாம் மெய்யென்றோர்வார்

மன்னிய கூர்மதியுடையார் வண்குணத்தில்,

குறை(நினைக்க)யுரைக்க நினைவில்லார் குருக்கள் தம்பால், கோதற்ற மனம்

பெற்றார்.....

(சா.தி:) யாதொருவன் நல்லபொருள் இச்சிப்பான். யாதொருவன் அசதா சங்கேதஹீத்யா ரஹித: । சங்கேதமாவது? நல்லதாகிலும் பொல்லாதாகிலும் பற்றினது விடோமென்னும் ப்ரதிசு । அவர்கள் ஆஸ்திக்யாதியுக்ரானாலும் சதர்த்தத்தைப் பரி஑்ரஹிப்பார்களிறே. யாதொருவன் சதூணேஷு, தூணசதூஷேஷு । ஶுத்ரங்களான ஶ்யாதிலாஹபூஜாதிகளில் விரக்தன். இவர்களெல்லாரும் நம்முடைய ஸாஸ்வதீ, கேடற்ற. சதூர்த்நீ, ரஹஸ்யத்ரய ஸாரக்த ஸந்மார்த்தத்தை. அநுவிதாஸ்யதி, அநுவர்திப்பார்களென்கை.(79)

இனி ஸ்லகார்த்தத்தையே பாட்டாலுமருளிச் செய்கிறார். மறையுரைக்கும் இத்யாதி । மறையுரைக்கும் பொருளெல்லாம் மெய்யென்றோர்வார், வேதங்கள் சொல்லும் அர்த்தங்களெல்லாம் பரமார்த்தமென்று விஸுவசித்திருக்கும் பரமாஸ்திகர். மன்னிய கூர்மதியுடையார், ஸ்திரமான ஸூக்ஷ்மஹித்யையுடையார். வண்குணத்தில், விலக்ஷண ஑ுணங்களில். குறையுரைக்க நினைவில்லார், குற்றம் சொல்ல இச்சையில்லாதார். அநஹ்யஸூய: என்றதின் அர்த்தம். குருக்கள் தன்பால், ஆசார்யஸகாஸாது என்கை. கோதற்ற மனம் பெற்றார், ஸயக் ஶானோபதேஸு பெற்ற ஸதஸ்ப்ரதாய பரிஸுத்ரமநஸ்கர்.

(சா.ஸா:) எவ்ஹூத: கஸ்திரததிகாரி ஸஹாவித: அஸ்தாக் ஸாஸ்வதீ சதூர்த்நீமநுவிதாஸ்யத்யேவேதி ஹாவ: ॥ ௭9 ॥

இனி இந்த ஸ்லகத்தை யொருபாட்டாலே விவரணம் பண்ணுகிறார். மறையுரைக்கும் இதி।மறை, வேத ங்கள். உரைக்கும், சொல்லும். பொருளெல்லாம், பூர்வோக்ததத்வஹிதபுரூபார்த்தங்களெல்லாம். மெய்யென்று, பரமார்த்தமென்று. ஓர்வார், விஸுவசித்திருக்கும் பரமாஸ்திகர். இதினால் ஆஸ்திக்யவான் என்கிற பதம் விவரிக்கப்பட்டது. மன்னிய கூர்மதியுடையார், மன்னிய, தூயேயான. கூர், ஸூக்ஷ்மேயான. மதியுடையார், ஹித்யுடையார். இதினாலே நிஸிதஹித: என்கிற பதம் வ்யாக்யாத்மாயிற்று. வண்குணத்தில், விலக்ஷணமான ஑ுணங்களில். பரகீயஸதூணங்களில் என்றபடி. குறைநினைக்க, குற்றம் நினைக்க. குற்றம், ஹிதத்துச்சொல்லுகையில் நினைவில்லார், சங்கேத்யமில்லாதார். இதினாலே அநஹ்யஸூய: என்கிற பதம் வ்யாக்யாதம் । குருக்கள் தன்பால், ஑ுருக்களிடத்தில் நின்றும். கோதற்ற, அந்யதாஸானாதி தோஷமற்ற. மனம் பெற்றார், ஸயக் ஶானம் பெற்றார். இதினாலே ஸதஸ்ப்ரதாயபரிஸுத்ரமநா: என்கிற பதம் விவர்த்மாயிற்று.

(சா.ஸ:) ஸதூ தத்வஹித்யா தத்வஸானார்த்தஸீலஸதர்த்தீ । மதாசார்யாஹிமத: ப்ராமாணிகோ வா மா வா ததீயா வயமேவமேவாஹ்யவஸ்யாம் । இத்யமேவாசாராமஸ்தேதி ஸமயவந்஢ஸங்கேத: । தஸ்தா஢்நாவி ஹீதிரஹித: । தூணகல்பேஸ்தர்த்தஸஹஹூத புரூபார்த்தாந்ந்ரேஷ்வப்யஸக்த: மதஸ்மந்஢ிதீ ஸாஸ்வதீ சதூர்த்நீமநுவிதாஸ்யதி, அநுவர்தி । தஸ்தா஢்வஹிதப்ராமாணிக ஸஹ்ஹவாஸ்தஸந்மார்த்தஸிஸகக ப்ரவந்஢கரண ப்ரயாஸஸஸபல இதி ஹாவ: ॥ ௭9 ॥

ஆஸ்திக்யவானித்யுக்தஸ்லகார்த்தமேவ ஑ாத்யா ச ஶங்கேதாதி । மறை இதி । வேதஹிதார்த்தஸஸ்வோ஢பி ஸத்ய எவேத்யஹ்யவஸ்யந்: । மன்னிய இதி । ஸ்திரதரஸூக்ஷ்மஹித ஶாலின: । வண்குணத்தில் இதி । ஶ்லா஑்ய஑ுணேஷு தோஷாவிஸ்கரணரூபா ஸூயாஹிதா: । குருக்கள் இதி । ஑ுரூணா ஸகாஸாந்நிதூத்யமனோலாஹவந்: ।

(சா.சं:) கொள்வார் நம்மை, மत्संप्रदायं स्वीकुर्वन्तीति । சிறை இதி । संसारकारागृहवर्धकानां
 केषाञ्चिन्मन्दानां सङ्केतात् । சிதையாத, அசிதில । திண்மதியால், दृढमत्या । தெரிந்ததோர்வார்,
 सदसदिति विविच्य सदर्थमेवोपाददानाः । பொறை, क्षमा । क्षमासीमाभूमिषु । மிகும்புனிதர்
 காட்டும், अत्यन्तपरिशुद्धगुरुभिः प्रदक्षिति । எங்கள் பொன்றாத நன்னெறியில், अस्मदीयं अविनाशि
 सन्मार्गम् ।

उपपादितार्थविषयिणीं स्थिरां प्रतिष्ठां केन लब्धवन्तो भवन्त इत्यत्राह ।

மூ: - “எட்டுமிரண்டுமறியாத வெம்மை யிவையறிவித்து,
எட்டவொண்ணாதவிடந்தருமெங்கள் மாதவனார்,
முட்ட வினைத் திரள்மாள் முயன்றிடு மஞ்சலென்றார்,
கட்டெழில் வாசகத்தால்.....

(சா.தி:) சரமஸ்லுக்த்தால் நல்ல அடியவசாய்த்தைப் பெற்றோமென்கிறார். எட்டுமிரண்டும் இயாதி | எட்டுமிரண்டும் பத்தென்று இம் மாத்ரமறியாதே அத்யந்தாஶ்ரான நம்மை. யதா, ஶ்ரீமதஸ்தாஶ்ரத்தையும் த்ரயத்தையும் அறியாதே சஸ்ரத்தித்புப்போந்த நம்மை. இவையறிவித்து, இம் மத்ரங்களை அாார்யமுலென தெளிவித்து. எட்ட வொண்ணாத, அநாஶ்ரதர்க்கு எட்டவரிதான. இடம், ஶ்ரமபதம் | அத்தைத் தருமவனான. எங்கள் மாதவனார், ஶ்ரமபதத்தைத்தரக் கோலி ஸ்வசரணலினியுரளசமாஶ்ரயணத்தையும் யதாவத்தாகப் பண்ணிவித்திருக்கிற அந்த ஶ்ரய:ஶதி மாதவனாய் கृஷ்ணனாய். மாதவன் மாதவனாயென்று தந்ரெஶுபாதானம் | அவதரித்து இதி ஶேஶ: | “மாமெக் ஶரணம் வ்ரஜ” என்று தன்னை அாாாயிக்க விதித்து அநந்தரம் முட்ட வினைத்திரன் மாள முயன்றிடும். சமாஶ்ரயணானந்தரமே என்னை சமாஶ்ரயித்த ஁ன்னுடைய ஶூர்வோத்தராஶங்களுெல்லாம் தானே மாளும்படி முயன்றிடும். நஶிக்க ஁த்யுரித்து. நிரவ்ஷேமமாகப் ஶோமென்று சொல்லி. அஞ்சல், ஆதலால் நீ ஒன்றுக்கும் அஞ்ச வேண்டா. ஶுக்கிக்க வேண்டா என்றபடி. என்றார், என்றவனுடைய. என்றருளிச் செய்த ரீதோஶநிஷதாார்யனுடைய. கட்டெழில் வாசகத்தால், கட்டெழில், ஶர்வதஸ்ஷுஶ்நமான. ஶத்துதொஸ்யதஸ்த்ர ஶத்ரமான சரமஸ்லுக்ரூஶவசனத்தால்.

(சா.ஸ்வா:) எட்டுமிரண்டும் இत्याதி । எட்டுமிரண்டும் பத்தென்றறியாத அत्यந்தாரான. யதா, எட்டும், திரு அஷ்டாக்ரத்யையும். இரண்டும், ட்வயத்தையுமீ. சுவ்த்பாக்ரமான திரு மன்த்ரத்யையும், சர்வாஹிகாரமான ட்வயகரமஸ்தலொங்களையுமறியாத. எம்மை, நம்மை. சன்சரித்துப் போந்த நம்மை. இவையறிவித்து. யாதூக்ஷிகசுகூதா஢ிகளை முன்னிட்டுக்கொண்டு சடாசார்யமுனை । இவை, மூல்மன்த்ரட்வயகரமஸ்தலொகரூபரஹஸ்யத்ரயத்தையும் சார்யமாகவறிவித்து. தத்வஜ்ஞான்பூர்வகமாக ப்ரபடனர்ரூபஜ்ஞானத்தை யுண்டாக்கி. எட்டவொண்ணாத. அநாஸ்திரதர்க்கெட்டவரிதான. அதி஢ுர்லபமானவென்றபடி. இடம், பரமபடஸ்தானத்தை. தரும், “மோக்ஷமிக்ஷேஜ்ஞாநாது । மோக்ஷ஢ோ ம்ரகவாந்விஷ்ணு:” என்கிறபடியே மோக்ஷப்ர஢ுத்வேன பர஢ேவதாரூபியான. எங்கள் மாதவனார், மா஢வனாய் ஸ்ரீகृஷ்ணரூபியாய் அவதரித்து இதி ஷே: । “ஜாமாதா ஢யிதஸ்தவேதி ம்ரவதீசம்பந்஢஢ுதூஷ்யா ஢ரிமு” என்கிறபடியே எங்கள் லக்ஷ்மீக்கு. ஢வன், நாபகனாயிருக்கிறவென்றபடி. முட்டவினைத் திரள். முட்ட, காதுர்ஸ்யேந । வினைத்திரள், பாபசமூ஢ம் । புண்யபாபரூபோம்ரயவி஢ுபாபமுமீ. மாள், நசிக்கும்படி. முயன்றிடும், சர்வபாபேம்ர்யோ மோக்ஷயிஷ்யாமி என்று அம்ரினிவేశியா நிற்கும். அஞ்சல், நீ ஒன்றுக்குமஞ்சாதே. மாஸூக: என்று ஷோகியாதே என்று. என்றார், சொல்லாநிற்கிற ரீதோபநிஷடாசார்யனு஢ைய. கட்டெழில், சர்வதோ விளங்காநிற்கிற. வாசகத்தால் கரமஸ்தலொகத்தால். சர்வதோ தூதரப்ரமாணத்தாலே.

(सा.सं:) ஂட்டும் इति । अष्टाक्षरं द्वयं च । अथवा द्वयचरमश्लोकावष्टाक्षरं च । अथवा अष्टौ द्वौ च कतीत्युक्ते दशेति वा वक्तुमजानतः । अस्माकमेतान् ज्ञापयित्वा । ஂட்டவொண்ணாத इति । अनाश्रितदुष्प्रापं परमपदं दातुमुद्युक्तो मम माधवः । முட்ட इति । कात्स्न्येन पापराशिर्यथा नश्येत्तथा अभिनिवेशं कुर्वन्माशुचः इति वदतः । கட்டெழில் इति । कात्स्न्येनात्यन्त भोग्याद्वाक्याच्चरमश्लोकरूपात्-

மூ: - கலங்காநிலை பெற்றனமே.”

“வானுளமர்ந்தவர்க்கும் வருந்த வருநிலைகள்,
தானுளனாயுகக்குந்தரமிங்கு நமக்குளதே,

(சா.தி:) கலங்கா நிலை பெற்றனம், இவ் அर्थस्थितியையும் கண்டு அதில்
दृढाध्यवसायத்தையும் பெற்றோமென்கை.

வானுள் इति । नित्यसूरिकளுக்குமுள்பட, यद्वा, देवர்களுக்குமுள்பட. வருந்திப்
பெறவேண்டுமதான இப் प्रबन्धोक्ताधिकारि स्वभावங்களை தான் முந்தவுள்ளவனாய்
இந்நிலையுடையாரையுக்கும் परिपाकத்தையிங்கே நாம் பெற்றோம், இனி पृथग्जनங்கள்
தங்கள் कौटिल्यத்தாலிதில் குற்றங்களை आरोप्य परित्यजिப்பர்களாகிலும் सर्वान्तर्यामியான
भगवानுக்கு மிகவுமிது रसिப்பதே என்று. विस्मयிக்கிறபடி. வானுளமர்ந்தவர், வான், स्वर्गமும்
परमपदமும். அதிலமர்ந்தவர்க்கும், देवர்களுக்கும் नित्यसूरिकளுக்குமுள்பட. வருந்தவரும்,
வருத்தம், प्रयासம் प्रयासப்பட்டுப் பெற வேண்டுமவையான. இந்நிலைகளை,
இப்प्रबन्धोक्तமான परमैकान्तिधर्मங்கள். அவற்றைத் தானுளனாய், முந்த தானுள்ளவனாய்.
உகக்கும் தரம், இந்நிலைகளையுடையார் திறத்தில் सन्तोषित்து आदரிக்கும் दशै । परिपाक
विशेषமென்றபடி. இங்கு நமக்குளதே, இவ்விடத்தில் இத்देहத்தில். நமக்கு,
நம்முடையவர்களுக்குண்டாவதே, உண்டாகப் பெற்றதே. இதுவே நமக்குப் परमलाभம். यद्वा,
இது நமக்குளதே. உண்டாகப் பெற்றதோவென்று काकु । இல்லையென்று கருத்து.

(சா.சு:) கலங்கா நிலை, अक्षोभ्य நிலையை, பெற்றனம், இவ் அर्थस्थितியையும் கண்டு
सुदृढाध्यवसायத்தையும் பெற்றோமென்கை.

ஆனாலும் देवर्ர் निबन्धनத்தை सम्प्रदायान्तरस्थர் நெகிழ நினைக்கையாலே
குறையில்லையோ? என்ன, वक्रबुद्धிகள் நெகிழ நினைத்தாலும் श्रियःपतिக்கு
अत्यन्तभोग्यमायிருக்குமென்றருளிச் செய்கிறார். வானுள் इत्यादि । வான், स्वर्गलोकम्, परमपदं
वा । வானுள், அதிலமர்ந்தவர்க்கு. इन्द्रादिदेवர்களுக்கும் नित्यसूरिकளுக்கும். வருந்தவரும்,
प्रयासப்பட்டு வரும். प्रयाससाध्यமாக வரும். இந்நிலைகள், இப்प्रबन्धोक्त நிலைகள்.
தானுளனாய், இப் प्रबन्धोक्तपरमैकान्तिधर्मங்களைத் தானுள்ளவனாய். உகக்கும் தரம்,
இந்நிலையையுடையவரைக் கண்டு உகக்கும் தரம், सन्तोषिக்கும் स्वभावம் இங்கு, विरोधिभूयस्ता
जटिलமான संसारमण्डलத்திலே. நமக்குளதே, உண்டாகப் பெற்றதே என்று विस्मयிக்கிறபடி.

(சா.ச:) स्थिरतरमुक्तप्रतितन्त्रनिष्ठां प्राप्ता स्म ॥

भवदुचिपरिगृहीतो भवत्संप्रदायः । अस्मदुचिपरिगृहीतो अस्मत्संप्रदायः, द्वयमपि तुल्यमिति
प्राप्ते स्वसंप्रदायस्य वैषम्यमाह । वानुள் इति । परमपदे प्रतिष्ठतानामिमपि भरतलक्ष्मणारिरूप-
नित्यानाम् । வருந்தவருமிந்நிலைகள், அதிபிராசேன वसिष्ठविश्वामित्रसान्दीपन्यादिभिः संपादनीया
इमाः प्रतितन्त्रार्थनिष्ठाः । தான் इति । एतादृशनिष्ठया स्वयं सत्तां प्राप्य एतादृशी प्रतितन्त्रार्थनिष्ठामम
भगवत्कृपया लब्धेति प्रीतिप्रकर्षकृत தரம், स्वभावः । இங்கு, उक्तविधप्रतितन्त्रार्थ निष्ठा
विरोधिहेतुकसंसर्गादि प्रचुर्येऽप्यस्मिन् कालेऽप्यस्मिन् प्रकृतिमण्डल एव । நமக்குளதே, अस्माकमस्त्येव ।

மூ: - கூனுள நெஞ்சுகளாற் குற்றமெண்ணுகை தீர்ந்திடினும் (மெண்ணியிகழ்ந்திடினும்) தேனுள பாதமலர்த் திருமாலுக்குத் தித்திக்குமே.”

“வெள்ளைப் பரிமுகர் தேசிகராய்.....

(சா.தி:) இத்தால் சொல்லலாமொழிய அநுஷிக்கவரியவையென்று தோற்றுகிறது. ஆகையால். கூனுள நெஞ்சுகளால், கௌடிலத்தையுடைய மனஸ்ஸுக்களால். குடிலரென்று ஷேஷம் । தங்கள் கௌடிலத்தால். குற்றமெண்ணி, இப் ப்ரவ்ந்தார்த்தஸ்திதிகளிலில்லாத டோஷங்களை அரோபித்து. இகழ்ந்திடினும், இவ் அர்த்தஸ்திதிகளை அநாதரித்தாலும். தேனுளபாதமலர் திருமாலுக்கு, மதுஸ்யந்நிகளான ஸ்ரீபாடகமலங்களையுடைய ஸ்ரீய: பதிக்கு. சர்வஜீவநார்த்தமாகவிய் அர்த்தங்களை சடாசார்யபரமபரையாலே ப்ரவர்த்திப்பித்தருளி நமக்கென்கை. தித்திக்கும், “இளைய புன்கவிதையேலு மெம்பிராற்கினியவாறே” என்கிறபடியே அவச்யம் ரசித்திருக்கும். இதில் சங்கயமில்லை. ஆனபின்பு ஆரைக்கொண்டென்ன கார்யமென்று கருத்து.

நிமமனத்தில் ப்ரவ்ந்தத்தையும் ப்ரவ்ந்தார்த்தஸ்திதிகளையுமாராகிலும் சிலர் அநாதரிக்கில் நமக்கொரு ஹனியில்லை, உண்டாகில் இப் ப்ரவ்ந்தப்ரயோஜககர்தாவான ஸ்ரீஹய்ரீவர்க்கே வெறுப்புளதாமென்கிறார். வெள்ளைப் பரிமுகர் இत्याதி । வெள்ளைப்பரி, ஸ்வேதாஸ்வம், யதா, ஸ்வேதரான ஹய்ரீவர். “சுத்யஸ்படிகமணிபூத்ப்ரதிபடம்” என்றதினே. தேசிகராய், ஸ்ரீவாதிஹ்-சாம்புடாபரபரய்யத்தையுடைய அப்புள்ளாராய் அவதரித்து.

(சா.ஸ்வ:) கூனுள, வக்ரதையுடைய. நெஞ்சுகளால், வக்ரமனஸ்ஸுக்களாலே. குற்றமெண்ணி, இல்லாத டோஷத்தை இப் ப்ரவ்ந்தத்திலும் தக்தர்தாவான நம்மிடத்திலும் அரோபித்து. இகழ்ந்திடினும், அநாதரித்தாலும். தேனுளபாதமலர், மதுஸ்யந்நிகளான திருவடித்தாமரைகளையுடைய. திருமாலுக்கு, ஸ்ரீய:பதிக்கு. சர்வஹ்யதமனான ஸ்ரீய:பதிக்குத்தித்திக்குமே, அதிஹ்யதமமாயிருக்கு மென்றபடி.

ஆனாலும் சம்ப்ரதாயாந்ரஸ்தர் நெகிழ் நினைக்கையாலே தேவரீர் திருவுள்ளத்தில் ஷ்ஷத்தாகிலும் நம் ப்ரவ்ந்தத்தை அநாதரித்தாரென்று ஹேதம் வாராதோ? என்ன தமக்கு ப்ரவ்ந்தத்திலே லேக்ஷகத்வமாந்ரமன்றிக்கே வேறு சம்ப்ந்மில்லாமையாலே ஷ்ஷத்தும் சித்தவிகாரமில்லை, சர்வஸ்வரஹுக்கே சித்தவிகாரமுண்டென்கிறார். வெள்ளைப்பரிமுகர் இதி । ஸ்வேதாஸ்வம். யதா, வெள்ளை, ஸ்வேதரான. பரிமுகர், ஹய்ரீவர். சுத்யஸ்படிகமணிபூத்ப்ரதிபடரான ஸ்ரீஹய்ரீவர். தேசிகராய், வாதிஹ்சாம்புவாஹரான கிடாம்பி அப்புள்ளாராய் அவதரித்து.

(சா.ச:) கூனுள நெஞ்சு இதி । வக்ராஹிர்மனோவூத்திஹிர்ஹுநாநுஹவஸந்நான ஜனிடஸந்தோஷாஹாவே஽பி த்வாந்ரிஷதஹிகாரார்த்தவிஷய இதி ஷேஷ: । குற்ற மெண்ணியிகழ்ந்திடினும், டோஷாநுசிந்நநாஹித்யமாநாடபி । தேன் இதி । மதுஸ்யந்நி பாடாரவிந்நவச்சிஹ்ய: பதி: தித்திக்குமே, த்வாந்ரிஷதஹிகாரார்த்தாஸ்வாத்யந்ந ஹ்யதமா ஹவந்யேவேத்யர்த்த: ॥

யதஹம்ஸிந் ஸ்ரீரஹஸ்யத்ரயசாரே கர்தா ஸ்யா ததா கைஸ்விதநாடரணாதிவ்ந்ரமனஸ்கஸ்யாம் । அஸிந் கர்தா ஸ்ரீமாந் ஹயவதந எவேதி கைஸ்விதநாடரணாஹ்யா ஸ்வேதஸந்தோஷந் மே ப்ரஸக்தி ரித்யாஹ । வெள்ளைப் பரி இதி । ஸ்வேதாஸ்வமுக ஸ்ரீஹவானேவாஸ்மடாசார்யோ ஹ்வா ।

மூ: - விரகாலடியோம்,

உள்ளத் தெமுதிய தோலையிலிட்டன(ம்)ர் யாமிதற்கென், கொள்ளத் துணியினுங் கோதென் நிகழினுங் கூர்மதியீர், எள்ளத்தனை யுகவாது.....

(சா.தி:) விரகால், சாமர்த்தத்தால். அதாவது சுவென அதின் முங் போன்று முகமுடையவர் ருபே நின்றால் ஢யப்பட்டகல நினைப்பர்களுென்று ஁கார்யுரேபே நிற்கை. ஁டியோமுள்ளத் தெமுதியது, ஁டியேனுடைய மனஸ் ஸாகிற ஓலையில் முன்னேயெழுதிக் கொண்டுபோக நெஞ்சில்பட்ட ஁ர்த்தங்களை. ஓலையிலிட்டனம் யாம். பின்பு புஸ்தகத்திலெழுதி கர்த்துவமாந் மெனக்கு. இப் ப்ரவந்த்த்துக்கு சா஁ாத்ரபாநகர்தா ஁ரீ஁ய஁ரீவர். ஁டியேன் லெகஸ்தானியன். ஁னபின்பு இதற்கென். இப் ப்ரவந்தார்த்தஸ்திதிகளிலே என்ன குற்றமுண்டு. மனுஷ்யகர்த்துத் திலன்றோ குற்றமெண்ணலாவது. இதில் குற்றமென்னில் தங்கள் மனஸ்ஸில் குற்றமத்தனை போக்கி இதிலொன்றும் தட்டாது. கொள்ளத்துணியினும், இப் ப்ரவந்தத்தின் விலக்ஷணமறிந்து சிலர் ப்ரவந்தத்தை இதுவே பரமார்த்தமென்று ஁த்யவஸித்தாலும். கோது என்றிகழினும், இதின் வாசியறியாதே சிலரித்தை மனுஷ்யகர்த்துத்வ ஁ந்யா ஁சார஁ுத்தியா கைவிடப்பார்க்கில். ஁ஸ்திவதி ஁ே: | கூர்மதியீர், இதில் யுத்தாயுத் மறியும் ஁க்ஷம஁ுத்தியுடையார்கள். என்னெழில்மதி, ஁டியேனுடைய தூதா஁்யவஸாயரூப஁ுத்தியுடைய மனஸ்ஸானது. எள்ளத்தனையுமுகவாது, பரி஁ர஁ித்தார்களுென்று திலாங்கமும் கர்வியாது.

(சா.ஸா:) விரகால், ஁கார்யுபதேசரூப விரகால். ஁஁காரியால். லெகநியாலே என்றபடி. ஁டியோமுள்ளத்து, நம்முடைய மனஸ்ஸாகிற ப்ரத்திலே. எழுதியது, முன்பே ஁ர்வேஸ்வரன் ஁கார்யுபதேசரூபே எழுதிக்கொண்டுபோக நம்முடைய நெஞ்சில்பட்ட ஁ர்த்தங்களை. ஓலையிட்டனம், மாதூகை பார்த்து எழுதினாப்போலே புஸ்தகத்திலே எழுதினம். பராதிநகர்த்துவ் மாந் நமக்கு, இப் ப்ரவந்த்த்துக்கு சா஁ாத்ரபாநகர்தா ஁ரீ஁ய஁ரீவரென்றபடி. ஁டியேன் லெகஸ்தானியன். யாமோலையிலிட்டனம் ஁த்யந்வய: | இதற்கென், ஁ர்வேஸ்வர கர்த்துமானவிப் ப்ரவந்த்த்துக்கு. என், என்ன குற்றமுண்டு. மனுஷ்ய கர்த்துமானகிலன்றோ குற்றமென்னலாவது? இதில் குற்றமென்னில் தங்கள் மனஸ்ஸில் குற்றமத்தனை போக்கி இதிலொன்றும் தட்டாதென்றபடி. கொள்ளத்துணியினும், இப் ப்ரவந்த்ரபாவத்தைக் கண்டு சிலரிதுவே பரமார்த்தயா ஁பாதிதமென்று ஁த்யவஸித்தாலும். கோதென்று, ஁சாரமென்று, இகழினும், ஁நாதரித்துக் கைவிடப்பார்க்கிலும், கூர்மதியீர், யுத்தாயுத் வி஁ாரக்ஷம஁ுத்திகள் என்று ஁஁஁தநம் | என்னெழில் மதி, என்னுடைய தூதா஁்யவஸாயத்தையுடைய ஁஁மமான மனஸ்ஸு எள்ளத்தனையுமுகவாது, பரி஁ர஁ித்தாரென்று திலாங்கமும். மதிதத்தை ஁஁஁கரித்தாரென்று துர஁மானகர்த்துஸந்துஷத்தினாலே கர்வியாது.

(சா.ஸ:) விரகால், ஁வசாமர்த்த்யேந | ஁டியோமுள்ளத்து, தாஸ஁ூதஸ்ய மம மனஸி விலி஁ய | ஁ர்த்தத்தவ் யதா ல஁ய் ஁யாததா ஁பதிஸ்யேத்யர்த்த: | ஁தோலையிட்டனர், ததேவ ப்ரதே ஁லெக்யந் ஁ரீமான் ஁ய஁ரீவ: | மம ஁வ஁பதிஸ்தார்த்தமேவ ஁ந்தர்த்தாமீ ஁ந் ர஁ஸ்யத்ரயஸாரா஁்ய ப்ரவந்த்வேநாலெக்யதித்யர்த்த: | யாமிதற்கென், வயமஸ்ய ப்ரவந்தஸ்ய கை | ஁ஸ்யப்ரவந்தஸ்ய ஁ய஁ரீவ எவ கர்தா ந வயமிதி ஁ாவ: | கொள்ளத்துணியினும் ஁த்யாதி | ஁ாரதமத்வ஁ானாதேதப்ரவந்த்முபாதிதுமுத்திகை வா நிஸாரத்வ஁ானாதிதுமுத்திகை வா | ஁! ஁க்ஷம஁ுத்திய: | திலமாந்மபி

“रहस्यत्रयसारोऽयं वेङ्कटेशविपश्चिता ।

இனி தம்முடைய இதில் அபுதானகர்வத்தை வெளியிட்டு நி஑மிக்கிறார். ரஹ்ஸ்ரத்யசாரோ஑்யம்த்யாடியால். இந்த ரஹ்ஸ்ரத்யசாரூப ப்ர஑்ந்மானது வெ஑ுடேஷிபித்ர்தான தம்மாலை.

இப்படி உள்ளத்தெழுதிய தோலையிலிட்டனமென்று சொன்னது கூடுமோ? श्रीह-
यग्रीवराचार्योपदेशमुखेन देवाँं हृदयத்திலே எழுதின அर्थங்கள் அனந்தங்களாகையாலே
தாவர்த்ங்களையும் ஓலையிலிட்டனமென்று சொன்னால் அதிவிஸ்துதயா அதிகாரி தூர்ஹ்ய
புஸாங்கியாதோ? இனி அாா்யோபதிஸ்தார்த்ங்களை தானறிந்து ஢ிந்நானுபூர்வியாக ஸங்குஹித்து
எழுதினோமென்னில் அப்போது ஸவபுத்தி பரிகல்பிததயான்யதா஢ாவ புஸாங்கித்தாலே
தத்வவிதஸ்஢்மதமாகா஢ையாலே அநாதர புஸாங்கியாதோ? கிஷ் ஸ஢்புதாயான்தரஸ்தர்க்கு஢்
மதான்தரஸ்தர்க்குமிப் புபந்஢ுதார்த்ம் ஸுதராமஸ஢்மதமாகையாலே பஹூ஢ாஸ஢்஢ிதியு஢் துஷமண்றோ?
ஓலையிலிட்டனமென்று லேகனகர்த்வம் தோற்றுகையாலே கர்த்வமில்லை என்கிறது தான்
கூடுமோ? என்ன லேகனகர்த்வ஢ு஢் புராதினமாகையாலே ததிராபி ஢ாஸ்஢ாக் கர்த்வமெண்றும்
விபஸ்திததாகையாலே அந்யதா஢ாவதிஷங்கா புஸாங்கிஸேஷமில்லாதே ஸங்குஹ கர்த்வ஢ு஢் கூடுமெண்றும்
ஸ஢்புதாயான்தரமதான்தரஸ்தாஸ஢்தமாகானாலு஢் ஸரண்யத஢்பதி விததுக்களான ஸ்ரீபராஸர புராங்குஸாதி ஸ஢்மததயா
தத்வவிதநாதரமில்லை என்றும்ருளிச்செய்யா நின்றுகொண்டு ரூபகஸந்நிவேஸத்தாலே
இப்புபந்஢ுத்ததைத் தலைக்கட்டுகிறார். ரஹஸ்யத்ரயஸாரோ஢்யமிதி । ரஹஸ்யத்ரயஸார்: , ரஹஸ்யத்ரயஸார்த்஢ுதி
பாடகதயா ரஹஸ்யத்ரயஸாரமென்றுபுர் பபற்றது. அயம், இந்த புபந்஢ுமெண்றபடி “஢நஸி ஢஢
யத்புஸாடாதுஸதி ரஹஸ்யத்ரயஸாரோ஢்யம்” என்று ஁புதுதாதி஢ாரத்திலே ஁புதான்த஢ாய் ஸஸ்த்஢ான இப்
புபந்஢ுமெண்றபடி. வேங்குதேஸவிபஸ்திதா, வேங்குதா஑லாதிஸஸ்தாஸு விபஸ்தி஑ேதி । “ஸ ஹ ஢்ரஹ்ணா விபஸ்திதா”
இத்யுக்தநிஹாதி஢விபஸ்திதேங்குதேஸவிபஸ்திதேவ வேங்குதேஸவிபஸ்தித் வேதான்ததேஸிக: । யதுவா, வேங்குதேஸ ஁வ
வேதான்ததேஸிக ஁வ விபஸ்தித் ।

(सा.सं:) मदीया सम्पद्युक्ता मतिः । तन्नतुष्येन्न निन्धात् ।

मूः - इति कवितार्किकसिंहस्य सर्वतन्त्रस्वतन्त्रस्य श्रीमद्वेङ्कटनाथस्य

वेदान्ताचार्यस्य कृतिषु श्रीमद्रहस्यत्रयसारे संप्रदायप्रक्रियाभागश्चतुर्थः ।

“कवितार्किकसिंहाय कल्याणगुणशालिने । श्रीमते वेङ्कटेशाय वेदान्तगुरवे नमः ॥”

॥ श्रीमते निगमान्तमहादेशिकाय नमः । श्रीमते लक्ष्मीहयवदनपरब्रह्मणे नमः ॥

(सा.दीः) “रहस्यत्रयसारस्य दीपिका साधुसम्मतता । कौशिकश्रीनिवासार्यवर्येणैवं कृता शुभाः ॥”

श्रीवाधूलकुलतिलकलक्ष्मणाचार्यकृपापात्रस्य पेरियप्पदेशिकावाप्तोभय वेदान्तस्य श्रीकौशिकान्वय-
सम्भवस्य श्रीभाष्य श्रीनिवासस्य कृतिषु सारदीपिकायां सम्प्रदायप्रक्रियाभागश्चतुर्थः ॥

(सा.स्वाः) “विहितभुवनरक्षा वेदचूडार्यनामा कुमतिदनुजसङ्घ ध्वंसनायावतीर्णा ।

निरवधिमहिमासौ देवता मानसामे विलसतु निनतानां कामनां सन्दुहाना ॥”

इति श्रीमदात्रेयकृष्णार्यतनूजेन तच्चरणकमलचञ्चरीकेण श्रीमद्वेदान्तरामानुजयतीन्द्रमहादे-
शिककटाक्षलब्ध वेदान्तरहस्यजातेन गोपालदासेन विरचितायामुत्तरसारास्वादिन्यां
संप्रदायप्रक्रियाभागश्चतुर्थः ।

(सा.संः) इति श्रीमद्वरदवेदशिरोमुनिपरमकरुणैकभाजनेन श्रीमद्वनगिरि श्रीशैलकुलतिलक
श्रीनिवासगुरुकरुणैकलब्ध श्रीमच्छारिरंकभाष्य श्रीरहस्यत्रयसारार्थ याथात्म्यविज्ञानेन, श्रीमद्वरददेशिककटा-
क्षैकलक्ष्यतामुपगतेन, कविकथककण्ठीरवचरणयुगलविन्यस्त समस्तात्मभरेण, श्रीमद्वेदान्तयतिराजानु-
कम्पासंलब्धतुरीयाश्रमधर्मेण, परकालाभिधानयतिना विलिखित श्रीमद्रहस्यत्रयसारव्याख्या-
नसारप्रकाशिकासङ्गहे निगमनभागश्चतुर्थः ।

सज्जीवनाय सर्वेषां वेदान्ताचार्यवर्णितः । रहस्यत्रयसारोऽयं व्याख्यापञ्चकसंयुतः ॥ १ ॥

शठजिद्रङ्गराड्योगिवर्याङ्घ्र्यब्जषडङ्घ्रिणा । कुरुच्यपरपर्यायगुरु श्रीपुरवासिना ॥ २ ॥

शेषाद्र्याचार्येण विदुषा यथामति परिष्कृतः । कल्याणपुरवास्तव्यैः कल्याणगुणसागरैः ॥ ३ ॥

सत्संप्रदायनिरतैस्सदाचार्यकटाक्षितैः । क्षिपद्विरखिलं कालं सदाचार्यनिबन्धनैः ॥ ४ ॥

वेङ्कटार्यैश्श्रीनिवासाचार्यैश्च विमलात्मभिः । कृत द्रव्य सहायेन वेङ्कटाचार्य सूनूना ॥ ५ ॥

वेङ्गलूरन्य पर्यायकल्याणपुरवासिना । श्रीशैलार्येण कल्याणनगर्या महतां मुदे ॥ ६ ॥

कृष्ण पूर्वविलासाख्यमुद्राक्षरनिकेतने । मुद्राक्षरैरङ्कितस्सन् चिरं विजयते तराम् ॥ ७ ॥

बुद्धिपूर्वमधीपूर्वं स्वालित्यं विद्यतेऽत्रयत् । तत्क्षन्तव्यं लब्धवर्णैर्गुण ग्रहणतत्परैः ॥ ८ ॥

॥ शुभमस्तु ॥

